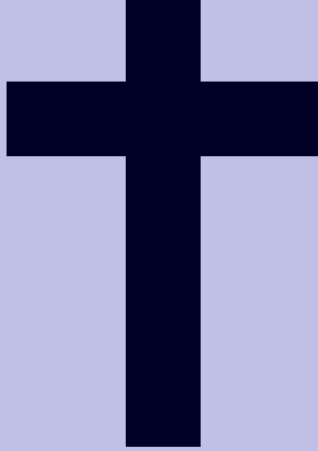

Macushi

New Testament in Macushi (BR:mbc:Macushi)

Macushi

New Testament in Macushi (BR:mbc:Macushi)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macushi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Macushi [mbc], Brazil

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macushi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 May 2025 from source files dated 13 May 2025
677467a0-0559-5466-b865-742352ca2032

Contents

Mateus	1
Marcos	61
Lucas	94
João	157
Atos	193
Romanos	247
1 Coríntios	272
2 Coríntios	297
Gálatas	313
Efésios	322
Filipenses	330
Colossenses	336
1 Tessalonicenses	342
2 Tessalonicenses	347
1 Timóteo	350
2 Timóteo	358
Tito	363
Filemom	366
Hebreus	368
Tiago	389
1 Pedro	395
2 Pedro	403
1 João	408
2 João	414
3 João	415
Judas	416
Apocalipse	418

JESUS CRISTO YEKARE MATEUS NĪMENUKA'PĪ

Siriri kaareta ese' wani Mateus pe maasa pra miikiri Mateusya imenuka'pi. Miikiri Mateus wani'pi Jesus nenupa'pi pe. Miikiri asari'pi Jesus yarakkiri moropai imaimu eta'piya. Moropai miikiriya Jesus Yekare menuka'pi.

Siriri kaareta wani e'mai'non pia'pi, manni' amenan Paapa kaaretari pi', maasa pra moro awani, asaki'ne Paapa kaaretari, penaro' moropai amenan. Moropai siriri kaareta wani, e'mai'non pia'pi amenan Paapa kaaretari po. Miikiri Mateus pi' teeseurimasen tiaron kaaretari ya', itese' wani Levi pe, maasa pra asaki'ne itese' wani.

Siriri kaareta menuka'piya 75 kono' Jesus Cristo esenpo'pi tpo. Erenka ya, epu'ti Judeuyami' ton pe imenuka'piya. Jesus Cristo wani Judeuyami' esa' pe, rei pe manni' yarima tiuya Paapaya taasa' epu'to'pe to'ya imenuka'piya. Tu'ke ite'ka siriri kaareta ya' penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan nuri'san nimenuka'pi pi' eeseurima era'maya'nikon. Moropai i' kai'ma Jesus Cristo iipi'pi rei pe, inkamoroya ekareme'sa' yawiri.

Moropai Judeuyami' pi' Mateus eseurima'pi Jesus Cristo iipi'pi inkamoro piika'tinen pe neken pra tiise tami'nawironkon pemonkonyami' ton pe aaiipi'pi. Moropai amenan pe tipemonkonoyami', Judeuyami', Judeuyami' pepin ko'manni'nen pe aaiipi'pi. I' kai'ma inkamoro ko'manni'piya ekaremekiya. Moropai i' kai'ma tinenupa'san yarima'pi Jesusya tami'nawiri pata pona tekare ekareme'se ekaremekiya. Tami'nawiri miriri pi' teeseurimasen miriri, Mateus kaaretari.

*Jesus Cristo Tamori'san
(Lc 3.23-38)*

¹ Siriri wani penaronkon Jesus Cristo rawironkon pi' teeseurimasen pe. Jesus Cristo wani Abraao nuri'ti pa'ri pe moropai Davi nuri'ti pa'ri pe ekareme'nen pe awani.

² Pena Abraao wani'pi.

Miikiri wani'pi Isaque yun pe.

Moropai Isaque wani'pi Jaco yun pe.

Moropai Jaco wani'pi Juda yun pe moropai itonpayami' yun pe.

³ Moropai Juda wani'pi monoi' pe esenpo'san yun pe, to' ese' wani'pi Perez moropai Zerá. Inkamoro yankon wani'pi itese' Tamar.

Moropai Perez wani'pi Esrom yun pe.

Moropai Esrom wani'pi Arao yun pe.

⁴ Moropai Arao wani'pi Aminadabe yun pe.

Moropai Aminadabe wani'pi Naassom yun pe.

Moropai Naassom wani'pi Salmom yun pe.

⁵ Moropai Salmom wani'pi Boaz yun pe. Miikiri yan wani'pi Raabe.

Moropai Boaz wani'pi Obede yun pe. Miikiri yan wani'pi itese' Rute.

Moropai Obede wani'pi Jessé yun pe.

⁶ Moropai Jessé wani'pi Davi yun pe, pata esa' pe tiwe'sen.

Moropai Davi wani'pi Salomao yun pe. Miikiri yan wani'pi Urias no'pi ri'pi pe.

⁷ Moropai Salomao wani'pi Roboao yun pe.

Moropai Roboao wani'pi Abias yun pe.

Moropai Abias wani'pi Asa yun pe.

⁸ Moropai Asa wani'pi Josafá yun pe.

Moropai Josafá wani'pi Jorao yun pe.

Moropai Jorao wani'pi Uzias yun pe.

⁹ Moropai Uzia wani'pi Jotao yun pe.

Moropai Jotao wani'pi Acaz yun pe.

Moropai Acaz wani'pi Ezequias yun pe.

¹⁰ Moropai Ezequias wani'pi Manassés yun pe.

Moropai Manassés wani'pi Amom yun pe.

Moropai Amom wani'pi Josias yun pe.

¹¹ Moropai Josias wani'pi Jeconias yun pe moropai itonpayami' yun pe. Miriri yai Babilonia pata pona Israelponkon yaapiti'pi Babilonia ponkonya tipoitirikon pe to' e'to'pe itarumai'pi pe.

¹² Babilonia pona to' yari'pi to'ya tanne Jeconias wani'pi. Miikiri Jeconias wani'pi Salatiel yun pe.

Moropai Salatiel wani'pi Zorobabel yun pe.

13 Moropai Zorobabel wani'pi Abiúde yun pe.
 Moropai Abiúde wani'pi Eliaquim yun pe.
 Moropai Eliaquim wani'pi Azor yun pe.
 14 Moropai Azor wani'pi Sadoque yun pe.
 Moropai Sadoque wani'pi Aquim yun pe.
 Moropai Aquim wani'pi Eliúde yun pe.
 15 Moropai Eliúde wani'pi Eleazar yun pe.
 Moropai Eleazar wani'pi Matã yun pe.
 Moropai Matã wani'pi Jacó yun pe.
 16 Moropai Jacó wani'pi José yun pe. Míikíri José wani'pi Jesus Cristo yan Maria niyo pe.
 Míikíri Jesus wani' Paapa nimenka'pi pe, Cristo pe tesa'sen pe.
 17 Siríri warantí Abraão nuri'ti payani'san wani'pi. Inkamoro wani'pi asakíriri pu' pona tũmo'tai (14) kaisari. Moropai Davi nuri'ti payani'san wani'pi Babilônia pata pona Israelyami' yari to'ya pikíri to' wani'pi asakíriri pu' pona tũmo'tai (14) kaisari níri. Moropai míriri típo Cristo esenpoto' weiyu pikíri asakíriri pu' pona tũmo'tai (14) kaisari níri to' wani'pi.

Jesus Cristo Esenpo'pi
 (Lc 2.1-7)

18 Jesus Cristo esenpoto' wani'pi siríri warantí. Maria tũse maasa tũnyotapa tũno ton José yarakkíri. Tũse irawíri more yan pe eenasa' wani'pi Mori Yekaton Wanní winípai.

19 Míikíri José yarakkíri Maria e'to' warayo' wani'pi Paapa maimu yawíri tũko'mansen pe. Míriri ye'nen yarakkíri tũwani namai José esenumenka'pi teesepanto'kon yareti'ka pi', tũse aní'ya epu'ti pra yu'se awani'pi. Maasa pra tewasíri Maria winikí imakui'pi pe aní' eseuríma namai.

20 Míriri pi' José esenumenka ko'mannípi tanne Uyepotoríkon narima'pi inseri esenpo'pi José pia iwe'ne'. Moropai ta'piya ipi': —José, Davi nuri'ti paari'pi, eranne' pe pra e'ki. Ano'pi pe Maria yapi'ki. Maasa pra míikíri more yan pe Maria wani' manni', míikíri man Mori Yekaton Wanní winípainon pe.

21 Moropai míikíríya more warayo' yenko pe man. Moropai míikíri ese'tiya pe nai Jesus pe itese'. Maasa pra míikíríya tĩpemonkonoyamí' piika'ti pe man, to' níkupí'pi imakui'pi winípai —ta'piya ipi'.

22 Tamí'nawíri míriri e'kupí'pi maasa pra awe'kupí kupí siríri ta'pi Uyepotoríkonya tĩmaimu ekareme'nen profeta nuri'ti pi'.

23 Ta'piya see warantí:
 Auríno'pi, warayo' yarakkíri si'pi pepín ena pe man more yan pe.
 Moropai tĩnre ton yenpoiya warayo' pe.
 Míikíri ese'ti to'ya pe man Emanuel kai'ma

Is 7.14

ta'piya. Uurí'nikon yarakkíri Paapa wani' taato' míriri Emanuel.
 24 Moropai José paka'pi tĩwetun ye'ka pe. Moropai í' kai'ma ta'pi Uyepotoríkon narima'pi inseríya yawíri ikupí'piya. Moropai Maria yari'piya tewí' ta tĩno'pi pe.

25 Tũse yarakkíri awani' pra José wani'pi. Tĩnre yenpoiya tĩpose aako'mamí'pi yarakkíri tĩwe'se pra. Moropai Joséya míikíri inre ese'ti'pi Jesus kai'ma.

2

Jesus Esenposa' Era'mapi'se Iti'san Ipikkukon

1 Jesus esenpo'pi Judéia pata po tĩwe'sen cidade itese' Belém po. Míriri yai Judéia pata ponkon ko'manní'nen pe Herodes wani'pi. Miarí ya warayo'kon epu'nenan pe tĩwe'sanon wítí'pi kaiwano' era'ma tũya'nikon wenairí wei epa'kapí'to' winípai Jerusalém pona.

2 Moropai miarí teerepansa'kon pe ekaranmapo'pi to'ya: —O'non pata Judeuyamí' yepotorí pe esenpo'pi more nai? —ta'pi to'ya. —Anna yi'ní pi' man yapurí maasa pra kaiwano', manni' Uyepotoríkon esenpo ekareme'nen era'ma pi' anna man wei epa'kapí'to' winikí —ta'pi to'ya.

3 Míriri taa to'ya eta tũya ye'nen, pata esa' Herodes atasi'sirunpa'pi. Moropai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' Jerusalém ponkon esi'nípi'pi míriri pi'.

4 Taatasi'sirunpai tĩwani ye'nen, míikíríya teepiremasanon esanon muurukuntí'pi. Moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkon eperepi'pi. Moropai inkamoro ekaranmapo'piya o'non pata míikíri Cristo, Paapa nimenka'pi esenpo e'painon kai'ma.

5 Míikíri maimu yuuku'pi to'ya: —Judéia pata po tĩwe'sen Belém po. Maasa pra míriri warantí Paapa maimu ekareme'nen profeta nuri'tiya imenukasa' man —ta'pi to'ya.

6 —See warantí awe'menukasa' man:
 “Judéia pata po tĩwe'sen, Belém wani' si'mírikí pe.

Miîwîni tîise ipîkku pe pu'kuru awanî tiaronkon cidade yentai.

Maasa pra mîrîri Belém cidade winîpai ipîkku pe tîwe'sen esenpo pe man pemonkonyamî' esa' ton.

Miîkîri wanî pe man upemonkonoyamî' Judeuyamî' ye'mai'norî pe' ta'pî Paapaya" *Mq 5.2; 2Sm 5.2*

ta'pî profeta nuri'tîya.

⁷ Mîrîri eta tîuya tîpo, pata esa' Herodesya aminke pai iipi'san yanno'pî tîpia, tamî'nawîronkonya epu'tî pra tîise. Moropai to' ekanmapo'pîya: —Î' pensa pu'kuru see mîrîri kaiwano' esenposa' era'ma'pîya'nîkon? —ta'pîya.

⁸ Moropai to' yaiponti'pîya to' wîtîto'pe Belém pona. Ta'pîya to' pî': —Atîti moropai miîkîri more miwatîi morî pe epu'tîkonpa. Moropai miîkîri more esenposa' eposa'ya'nîkon ya, upî' ekareme'se maai'tîi, uuri' nîri uttîto'pe yapurîi —ta'pîya to' pî'.

⁹ Mîrîri taasa' pata esa'ya tîpo inkamoro epu'nenan wîtî'pî. E'ma taawîri tuutîkon ye'ka pe, inkamoroya wei epa'ka winî tînera'ma'pîkon kaiwano' era'ma'pî. Mîrîri kaiwano' wîtî'pî to' rawîri, moropai eemî'pamî'pî wîtîi, ita miîkîri more e'to' yepoi.

¹⁰ Inkamoro wanî'pî mararî pra taatausinpai mîrîri kure'nan kaiwano' era'masa' tîuya'nîkon ye'nen.

¹¹ Teerepansa'kon pe to' ewomî'pî wîtîi ta moropai miîkîri more eporî'pî to'ya. Isan Maria pia awanî'pî. To' e'sekunka'pî irawîri moropai miîkîri yapurî'pî to'ya. Mîrîri tîpo iipia tîntîrikon pe tînarî'pîkon yettapurîka'pî to'ya. Mîrîrikon wanî'pî ouro pe moropai a'pusin pe moropai kara' pe. Mîrîrikon tîri'pî to'ya iipia.

¹² Moropai Paapaya ta'pî inkamoro epu'nenan pî' to' we'ne'pîto'ya ya, to' wetun tanne. Tîwenna'pokon pe pata esa' Herodes poro to' enna'po namai. Mîrîri ye'nen inkamoro enna'po'pî tîpatakon ya' tiaron e'ma taawîri.

Jesus Yen Pe Iyunmanenya Egito Pata Pona.

¹³ Inkamoro epu'nenan, aminke pai iipi'san enna'po'pî tanne Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia, iwetun tanne iwe'ne'. Moropai ta'pîya ipî': —Epekî more isan yarakkîri epekî Egito pata pona. Miarî mako'mamîi, api' î' tauya pikîri. Maasa pra Herodesya miîkîri more yuwa pe man iwîpa kai'ma —ta'pî inserîya ipî'.

¹⁴ Mîrîri ye'nen José paka'pî moropai more isan yarakkîri eepe'pî ewaron ya' Egito pata pona.

¹⁵ Moropai to' ko'mamî'pî miarî Herodes sa'manta tîpose. Mîrîri e'kupî'pî pena awe'kupî kupî sirîri ta'pî Uyepotorîkonya yawîri, tîmaimu ekareme'nen profeta nuri'tî pî'.

Uurîya unmu yanno'pî Egito pata poi eepa'kato'pe

Os 11.1

ta'pî profeta nuri'tîya.

¹⁶ Inkamoro epu'nenan aminke pai iipi'san warayo'konya tenku'tîsa' epu'tî tîuya ye'nen pata esa' Herodes ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîri ye'nen tamî'nawîronkon moreyamî' warayo'kon tî'ka me'po'pîya asakî'ne kono' ma'rankon Belém po. Moropai iwoi tîiko'mansenon. Inkamoro moreyamî' asakî'ne kono' ma'rankon tî'ka me'po'pîya maasa pra inkamoro warayo'kon aminke pai iipi'sanya, î' pensa kaiwano' era'ma'pî tîuya'nîkon ekareme'sa' ye'nen.

¹⁷ Mîrîri warantî awe'kupî'pî pena Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nuri'tîya ta'pî yawîri.

¹⁸ Entaimepî'nîto' eseta pe man Ramá pata po.

Mîrîri wanî karawannîto'.

Mîrîri wanî Raquel nuri'tî payanî'san karau tînmukuyamî' sa'manta pî'.

Mararî pra to' karau pe man anî'ya to' tî'napanîpî eserike pra.

Maasa pra tamî'nawîronkon to' munkîyamî' e'tî'ka'pî ye'nen

Jr 31.15

ta'pî Jeremiasya.

Egito Pata Yapai To' Enna'po

¹⁹ Pata esa' Herodes sa'mantasa' tîpo Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia iwe'ne' Egito pata po.

²⁰ Moropai ta'pîya: —Apakakî, enna'pokî. More isan yarakkîri tarîpai enna'pokî Israel pata pona. Maasa pra manni'kan more wîi'ye' se'si'san sa'manta'pî man.

²¹ Mîrîri ye'nen José paka'pî. More moropai isan yarakkîri to' enna'po'pî Israel pata pona.

²² Tîise itekare eta'pîya Herodes munmurî'pî Arquelau wanî Judéia pata ko'mannî'nen pe tîyun pata'pî ya'. Mîrîri ye'nen eranne' pe awanî'pî, miarî ya iko'manse itîipai pra. Moropai tîwe'ne' inî'rî Paapa eseurîma eta'pîya attî namai Judéia pata pona. Mîrîri ye'nen José wîtî'pî Galiléia pata pona Judéia pata pona pra.

²³ Moropai mīkírí ko'mamí'pí Galiléia pata pon cidade itese' Nazaré po. Mírírí warantí awe'kupí'pí maasa pra pena awe'kupí sírírí ta'pí Paapa maimu ekareme'nenya. Mīkírí profeta nuri'tíya ta'pí yawírí awe'kupí'pí. See warantí ta'píya:
Mīkírí esatí to'ya pe man Nazaré pon kai'ma ta'píya. Is 11.1

3

João Batistaya Paapa Maimu Ekaremekí (Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

¹ Mírírí yai Jesus arentasa' tanne, João Batista nuri'tí erepamí'pí keren pona Judéia pata po. Mírírí Paapa maimu ekareme'pítí'pí João Batistaya.

² Ta'píya: —Paapa yeseru yapísí pí' esenumenkatí imakui'pí ayaserukon tūrumakai. Maasa pra aminke pra tamí'nawíronkon esa' pe Paapa i'to' weiyu eseponí pí' man! Típemonkonoyamí' píika'tíya kupí sírírí —ta'píya.

³ Mīkírí João pí' pena Paapa maimu ekareme'nen Isaiás nuri'tí eseuríma'pí. Moropai mīkíríya imenuka'pí see warantí:

Pemonkon entaimepí'ní pí' man keren po.

Taiya: “Uyepotoríkon erepamí ye'marí ton konekatí.

E'ma yarakkanmokatí to'sarí eerepant'pe”, taiya

ta'pí Isaiásya. Mírírí warantí João'ya ta'pí pemonkonyamí' ekonekato'pe Jesus Cristo erepamí rawírí. Is 40.3

⁴ Mīkírí João pon waní'pí camelo si'potí'pí pe. Moropai iworomí waní'pí paaka pí'pí pe. Mīkírí João ya're' waní'pí. Moropai ito' waní'pí kaira pe. Moropai wan waní'pí iwuku pe.

⁵ Mírírí yai Jerusalém po tūko'mansenon moropai tamí'nawíronkon Judéia pata po tūko'mansenon, moropai iren Jordão rí'píkírí tūko'mansenon wítípítí'pí João pia imaimu etai.

⁶ Inkamoroya imakui'pí pe tīwe'to'kon ekaremekí'pí miarí. Moropai inkamoro yenpatakona'pí João'ya iren Jordão ka.

⁷ Mírírí yai João'ya mararí pra fariseuyamí' moropai saduceuyamí' iipi era'ma'pí tūpia esenpatakonaí. Inkamoro pí' ta'pí João'ya: —Amírí'níkon waní nari' ikiiyamí' ye'katonkon warantí. Maasa pra imakui'pí pe awe'to'kon ayaserukon tūrumakai pra Paapa ekore'mato' yapai e'píika'típai awaníkon. Tīise mírírí warantí awe'píika'tíkon eseríke pra naatí.

⁸ Mírírí ye'nen ayaserukon imakui'pí pe awe'to'kon rumakatí. Morí ayaserukon ton yapí'tí tamí'nawíronkonya ayaseru rí'píkon rumakasa'ya'níkon epu'to'pe.

⁹ Moropai kíkati Paapaya utaruma'tíkon pepín ipemonkono pe anna waní ye'nen, maasa pra Abraão payanyamí' pe anna waní kíkati. Í' pe pra rí mírírí taaya'níkon manni' waní. Maasa pra Abraão payaní'san pe Paapaya seeni' tí', miakanma e'painon ayentakon.

¹⁰ A'kí, wa'ka moro man, yei ya'títo' ton ikara kí'pí yapí'. Manni' yei morí pe teperu tūnen pepín ya'títo' ton tamí'nawírí. Moropai mírírí yenumí to'ya apo' ya' aarant'pe.

¹¹ Tīise uuríya amírí'níkon yenpatakona sírírí tuna ke neken, ayaserukon imakui'pí ku'to'ya'níkon rumakasa'ya'níkon ekareme'nen pe. Tīise uye'ma'pí pí' tiaron iipi. Mīkírí waní uurí yentai meruntí ke. Ipíku pe awaní ye'nen mīkírí pisa'sa' yewa yeukauya eseríke pra awaní, uyentai awaní ye'nen. Mīkíríya amírí'níkon yenpatakona pe man ayesa'kon pe Morí Yekaton Wanní e'to'pe moropai apo' ke amírí'níkon yenpatakona pe man. Mírírí warantí ikupíya tamí'nawírí imakui'pí mo'kapa kai'ma.

¹² Maasa pra mīkírí yenya' trigo sururukato' waní. Mírírí ke isururukaiya. Ipi'pí kore'tapai imenkaiya. Mírírí sururukasa' tūya yara'tíya itense' ya'. Mírírí pí'pírí'pí yannukuiya moropai ipo'tíya apo' ya' eesi'nípi neporíton pepín ya' —ta'pí João'ya to' pí'.

Jesus Yenpatakona João'ya (Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Mírírí yai Jesus wítí'pí Galiléia poi iren Jordão ka, João Batistaya tenpatakonato'pe kai'ma.

¹⁴ Tīise João'ya teseru miakanma'pí ka'ne' pe. Ta'píya: —Uurí neken yenpatakonaya e'pai tīise uyenpatakona'kí taaya mírírí upí' —ta'pí João'ya.

¹⁵ Tīise Jesusya imaimu yuuku'pí. —Tíwírí mírírí warantí ikupí e'pai awaní. Maasa pra mírírí warantí ikupíya yairí itu'se Paapa e'to' yawírí awaní. Moropai —Í' waní' pra man —ta'pí João Batistaya.

¹⁶ Mírírí pe rí tenpatakonasai'ya típo, tuna kapai Jesus eseu'ka pe, ka' esettapuruka'pí. Moropai Jesusya Paapa winípainon Morí Yekaton Wanní autí era'ma'pí típona waku'ka warantí. Moropai típona eereuta era'ma'píya.

¹⁷ Moropai ka' poi Paapa eseurímato' eta'píya. Ta'pí Paapaya: —Míserí unmu, uwakírí pu'kuru. Kure'ne ipí' uurí atausinpa —ta'pí Paapaya.

4

Imakui'pí Kupi Jesusya Yu'se Makui Wani
(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Míriri típo Jesus yari'pí Morí Yekaton Wanníya keren pona Makuiya yonpató'pe kai'ma.

² Míikírí ko'mamí'pí miarí keren po. Asakí'ne pemonkon wei (40) moropai asakí'ne pemonkon ewaron kaisarí Jesus epíremapítí'pí Paapa pí' tekkari tonpai pra. Míriri típo Jesus wani'pí emi'ne.

³ Míriri tanne Makui, pemonkonyamí' yeka'nunkanen, iipí'pí iipia. Moropai ta'píya ipí': —Innape see Paapa Munmu pe awaní. Míriri ye'nen seeni' tí' miakanmakí ayu pe —ta'píya Jesus pí'.

⁴ Jesusya míikírí maimu yuuku'pí: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:
“Tiyu pí' neken pemonkon ko'mamí pepín.

Tíise tamí'nawírí í' taasa' Paapaya manni' yawírí aako'mamí”, Dt 8.3
taasai'ya man —ta'pí Jesusya.

⁵ Míriri típo Makuiya Jesus yari'pí Jerusalém cidaderí pona. Moropai yanu'nípi'píya kawínan panpí' epíremanto' yewí' neka'ta pona.

⁶ Moropai ta'píya Jesus pí': —Innape Paapa munmu pe awaní ye'nen, arapunkí tarípai. Maasa pra Paapa maimuya taasa' man:

“Paapaya inseríyamí' yarima
amírí píika'tíi to' íi'to'pe.

Inkamoroya ayapísí tenyakon ke
tí' pona a'pu pa'tíya namai”,

taasai'ya man —ta'pí Makuiya. Sl 91.11,12

⁷ Jesusya imaimu yuuku'pí: —A'kí, Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:
“Ayepotorí Paapa tonpai pra e'kí”,

taasa' Paapa maimuya man —ta'pí Jesusya. Dt 6.16

⁸ Moropai in'rí Makuiya Jesus yari'pí kawínan wí' pona. Miarí si'ma tamí'nawíron patakon yenpo'píya, morí pe pata waní moropai ipíkku pe awaní yenpo'píya Jesus pia.

⁹ Moropai ta'píya Jesus pí': —Tamí'nawírí sírírí tíríya e'painon aapia amírí pe ipíkku pe awanípa, sírírí uyapuríi awe'sekunka ya —ta'pí Makuiya.

¹⁰ Jesusya míikírí maimu yuuku'pí. Ta'píya Makui pí': —Uyeyaton, atarimakí uupiapai. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:

“Ayepotorí neken Paapa yapuríki.

Míikírí maimu yawírí neken ako'mankí”,

taasai'ya man —ta'pí Jesusya Makui pí'. Dt 6.13

¹¹ Míriri típo Makuiya Jesus rumaka'pí. Moropai inseríyamí' iipí'pí Jesus pia. Inkamoroya ipíika'tí'pí.

Jesus Esenyaka'ma Pia'tí Galiléia Po
(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² João Batista yarakkansa' to'ya yekare etasa' tíuya pe, Jesus wítí'pí Galiléia pata pona.

¹³ Nazaré po aako'mamí pra awaní'pí. Tíise Cafarnaum cidaderí pona iko'manse attí'pí. Míriri wani'pí Galiléia ku'pí ena po tíwe'sen pe. Zebulom pata po tíwe'sen pe, moropai Naftali pata pon pe nírí awaní'pí.

¹⁴ Míriri poro attí'pí maasa pra pena attí pe man ta'pí Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaias nurí'tíya yawírí.

¹⁵ Miarí Zebulom pata pona

moropai Naftali pata pona

moropai iku'pí rí'píkírí pata pona

moropai iren Jordão ratai pata,

manni' pata Judeuyamí' pepín pata'se' pona a'ka erepamí kupí sírírí.

Míriri patakon waní Galiléia pe itese'.

¹⁶ Miarí pemonkonyamí' ko'mamí ewaron ta.

Tíise inkamoroya kure'nan a'ka era'ma kupí sírírí.

Eranne' pe inkamoro ko'mamí tíisa'mantato'kon pí',

tíise kure'nan a'ka erepamí kupí sírírí to' pia

ta'pí Paapa maimu ekareme'nen Isaias nurí'tíya. Is 9.1,2

¹⁷ Míriri pata pai Jesusya Paapa maimu ekaremekí pia'tí'pí. Taapítí'píya see warantí to' pí': —Paapa yeseru yapísí pí' esenumenkátí, imakui'pí ankupí'píkon túrumakai sírírí pata pai. Maasa pra aminke pra tamí'nawíronkon esa' pe Paapa íi'to' eseponí pí' man. Típemonkonoyamí' píika'tíya kupí sírírí —ta'pí Jesusya pemonkonyamí' pí'.

*Moro'yami' Yapi'nenan Yanno Jesusya Asakîrironkon
(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Mîrîrî yai Galiléia ku'pî rî'pîkîrî tuutî ye'ka pe, asakî'nankon takon yarakkîronkon moro'yami' yapi'nenan era'ma'pî Jesusya. Tarrafa ke inkamoro wani'pî Simão, tiaron itese' Pedro. Moropai itakon André wani'pî. Moro'yami' yapisi'pî to' wani'pî mîrîrî iku'pî ka.

¹⁹ Jesusya ta'pî to' pî': —Aase'nîkon upîkîrî ayenupato'peuya'nîkon. Î' kai'ma upemonkono pe pemonkonyami' kupîkonpa. Moro'yami' yapisi'ya'nîkon manni' warantî to' maakonpa — ta'pîiya.

²⁰ Inkamoroya ka'ne' pe teese'mî'tapai moro'yami' yapi'to' tîuya'nîkon rumaka'pî moropai to' wîti'pî Jesus pîkîrî.

²¹ Inî'rî mîarî ya panpî' tuutî, tiaronkon takon yarakkîronkon nîrî era'ma'pî Jesusya. Inkamoro wani'pî Zebedeu munkîyami' pe. Tiago moropai itakon João, inkamoro wani'pî tîyunkon pokonpe kanau ya'. Titarrafarikon rumentanni'pîti'pî to' tîise' Jesusya to' yanno'pî.

²² Moropai inkamoroya tîyunkon nîmî'pî moropai tîkanaukon nîmî'pî to'ya. Moropai to' wîti'pî Jesus pîkîrî.

*Itekare Ekaremekî Pinunpa Jesusya
(Lc 6.17-19)*

²³ Mîrîrî yai Jesus asarî'pî tamî'nawîrî Galiléia pata poro to' epere'to'kon yewî' tapi'. To' yenupa pinunpa'pîiya morî itekare pî'. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipi kupî ekareme'pîti'pîiya. Moropai pri'yawonkon pepîn yepî'tî pinunpa'pîiya tamî'nawîron to' yeparankon yapai.

²⁴ Mîrîrî warantî ikupî Jesusya yekare eseta'pî tamî'nawîrî Síria pata poro. Mîrîrî ye'nen pemonkonyami'ya tonpakon pri'ya pra tîwe'sanon enepî'pî to'ya. Tîmoronkon epu'nenan tamî'nawîron pî' o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon moropai asako'kon pepîn eke'nepamî'san enepî'pî to'ya to' yepî'tîto'pe Jesusya kai'ma. Moropai inkamoro yepî'tî'pîiya tamî'nawîrî.

²⁵ Arinîkon pemonkonyami' wîti'pîti'pî Jesus pîkîrî Galiléia pata ponkon Decápolis pata ponkon Jerusalém pata ponkon Judéia pata ponkon moropai iren Jordão ratai ponkon wîti'pîti'pî Jesus pia.

5

Wî' Po Si'ma Jesusya Itekare Ekaremekî

¹ Arinîkon pemonkonyami' era'ma tîuya pe Jesus enuku'pî wî' pona. Moropai eereuta'pî. Eereutasa' tanne inenupa'san ipemonkonoyami' iipi'pî iipia aminke pra.

² Moropai inkamoro yenupa pia'tî'pîiya. Ta'pîiya to' pî':

*Morî Pe E'nîto' Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 6.20-23)*

³ —Morî pe pu'kuru mannankan î' ton pra tîwe'sanon wani'. Mannankan Paapa pia tîntîrikon ton pra awani' epu'nenan.

Morî pe to' wani' maasa pra inkamoro esa' pe Paapa wani' moropai ipemonkono pe to' ko'mamî.

⁴ Morî pe pu'kuru mannankan tîkaruwasenon wani'.

Imakui'pî pî' to' karau tanne, Paapaya to' pîika'tî taatausinpai to' e'to'pe.

⁵ Morî pe pu'kuru mannankan moo tîwe'sanon, tiwinarî teekore'masanon pepîn wani'.

Morî pe to' wani' maasa pra sirîrî pata tîrî Paapaya to' pata'se' ton.

⁶ Morî pe pu'kuru mannankan wani' kure'ne Paapa yeseru anku'pai tîwe'sanon.

Inkamoro wani' mannankan emî'ne tîwe'sanon moropai tuna aninnîpai tîwe'sanon warantî.

Maasa pra kure'ne yairî e'pai to' wani' ye'nen.

Morî pe to' wani' maasa pra inkamoro pia Paapaya teseru ku'to'pe to'ya itîrî to' pia.

⁷ Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyami' sa'namanenan wani', maasa pra to' sa'nama Paapaya.

⁸ Morî pe pu'kuru mannankan imakui'pî ton pra tîwe'sanon wani', maasa pra inkamoroya Paapa era'ma.

⁹ Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyami' ekore'ma'san mana'pokanenan wani'.

Maasa pra inkamoro mana'pokanenan esatî to'ya Paapa munkî pe.

¹⁰ Morî pe pu'kuru mannankan tîwe'taruma'tisanon wani'.

Yairî Paapa yeseru kupî to'ya wenai to' taruma'tî to'ya.

Inkamoro awani' taatausinpai maasa pra Paapa, tesa'kon pia to' ko'mamî ipemonkono pe, —ta'pî Jesusya to' pî'.

¹¹ —Mori pe pu'kuru amiri'nikon wani teuren amu'tunpakon to'ya tanne. Moropai awiniki'nikon to' eseurima seru'ye' pe. Moropai tu'ke imakui'pi kupi to'ya awiniki'nikon upemonkono pe awanikon wenai.

¹² Miriri ye'nen taatausinpai pu'kuru e'ti marari pra. Maasa pra aapia'nikon tintiri ton konekasa' Paapaya man ka' po. Miriri waranti niri pena amiri'nikon rawironkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'san taruma'ti'pi to'ya, ataruma'ti'ya'nikon manni' waranti —ta'piya.

Jesus Eseurima Pan Pi' Moropai Uweiyukon Pi'
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Jesusya to' yenupa ko'mannipi'pi. Ta'piya: —Amiri'nikon yeseru wani pan waranti mori pe pemonkonyami' piika'titon pe. Tiise ini'mira pan enasa' ya, mori pe awani pepin. Ipo'mira awani. Pan pe awani pepin. Moropai miriri wani'pe pra ri. Moropai miriri papo to'ya poro pona pemonkonyami'ya miriri yaki'tapapiti tuutikon kaisari.

¹⁴ Moropai tiaron ekaremeki'piya. Ta'piya: —Amiri'nikon yeseru wani pata weiyu waranti tami'nawironkon nera'maton pe. Aki, cidade konekasa' wi' po tiwe'sen era'ma tami'nawironkonya e'painon. Teesera'masen pepin eena eserike pra awani, kawine tiwani ye'nen aronne eesera'ma ko'mannipi.

¹⁵ Moropai ani'ya ti'kuma'tu yawittanipi' pepin e'painon waikira'pi yo'koi itiripa. Tiise yawittanipiya itaponse' pe tinkoneka'pi pona itiripa. Tami'nawironkon witi ta tiwe'sanonya era'mato'pe to' weiyu'mato'peiya.

¹⁶ Miriri waranti niri amiri'nikon yeseru e'pai awani aweiyukon waranti. Tiaronkonya ayaserukon era'mato'pe mori pe pu'kuru. Moropai miriri ayaserukon wenai inkamoroya niri Paapa ka' pon yapurito'pe —ta'piya.

Jesus Eseurima Moises Nuri'tiya Yenupanto' Pi'

¹⁷ Iniri Jesus eseurima'pi. Ta'piya: —Moises nuri'tiya ayenupato'kon moropai pe-naronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'tiya ayenupato'kon yareti'kai uui'sa' kai'ma kisenumenkat. Miriri yareti'kai uui'sa' pra wai. Tiise uui'pi'pi i' taato'pe awani ekareme'se api'nikon. Moropai miriri unkupi ekareme'sai'ya yawiri iku'to'peuya uui'pi'pi.

¹⁸ Maasa yairon pi' tauya etati. Ka' moropai pata atareti'ka pikiri, Moisesya yenupanto' atareti'ka pepin. Tiise tami'nawiri aako'mami itonpa emo'ka pepin. Tiise tami'nawiri taasai'ya yawiri awe'kupi e'to' yawiri tami'nawiron atareti'ka pikiri.

¹⁹ Tiise ani'ya Moisesya yenupanto' yawiri ikupi tanne tiise tiwin miriki ipureme'sai'ya ya, moropai miriri ke tiaron yenupaiya ya, ikupi tiuya manni' waranti. Paapa pia miikiri wani tiaronkon ipemonkonyami' ma're awani. Tiise ani'ya Moisesya yenupanto' yawiri pu'kuru ikupi ya moropai miriri ke tiaronkon yenupaiya ya innape kupi tiuya manni' waranti, miikiri wani ipikku pe pu'kuru Paapa pia, tiaronkon ipemonkonyami' yentai.

²⁰ Maasa pra tauya siriri api'nikon. Mori ayaserukon awani ya, manni'kan Moises nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkon yeseru kaisari moropai fariseuyami' yeseru kaisari, ipemonkono pe aako'mamikon pepin Paapa pia. Tiise mori panpi' to' yeseru yentai ayaserukon e'pai awani aako'mamikonpa Paapa pia ipemonkono pe —ta'pi Jesusya to' pi'.

Jesus Eseurima Eswanmirinto' Pi'

²¹ Jesusya ta'pi: —Pena atamokon ri'san pi' i' ta'pi epu'ti pi' naati? Ta'pi see waranti: “Pemonkon ki'witi. Ani'ya pemonkon wiisa' ya miikiri yari e'pai awani ipikku tiwe'sen juiz pia”.

Êx 20.13; Dt 5.17

²² Tiise uuriya taa siriri api'nikon. Ani' ekore'masa' ya tonpa yarakkiri miikiri yari to'ya e'pai awani ipikku pe tiwe'sen juiz pia. Moropai ani'ya taa ya tonpa winiki 'i' epu'nen pepin amiri', taiya ya ipi', miikiri yari to'ya ipikku pe tiwe'sanon to' yepurukon pia itaruma'tito'pe to'ya. Moropai ani'ya tonpa esati ya, “Imakui'pi amiri, pakko”, taiya ya, nari' pe awani. Tiwari e'pai awani miikiri yenumi Paapaya namai apo' ya aaranto'pe.

²³ Miriri ye'nen Paapa yapuri pe antiri tiriya yai tiise awenpenata ayonpa awiniki ekore'ma'pi moro awani pi'.

²⁴ Miriri tanne, moro antiri nimiki moropai atiki e'mai' pe ayonpa pia. Yarakkiri ayaseru konekata. Moropai tami'nawiri mori pe teekonekai enna'poki Paapa yapuri pe antiri tiripa.

²⁵ Miriri waranti ayeyatonya ayari ya juiz pia, ka'ne' pe ayaserukon konekati ayeyaton yarakkiri api' eeseurima rawiri. Miriri kupiya pra awani ya, ayariya ipikku pe tiwe'sen pia. Moropai miikiri juizya amiri rumaka surara yenya'. Moropai miikiriya ayarakkamo atarakkannito' ta.

²⁶ Tauya siriri api' miriri atarakkannito' tapai eepa'ka pepin ka'ne' pe. Tami'nawiri miriri ankupi'pi ye'maya pikiri aako'mami —ta'pi Jesusya.

Jesus Eseurima Imakui'pi Pe Uno'pikon Tirumakai Tiaron Yarakkiri E'nito' Pi'

²⁷—Í' taasa' to'ya epu'tí pí' naatíi.

“Tíno'pí ke sí'ma wírí'sanyamí' yarakkírí tíwe'se pra e'tí. Moropai tínyo ke sí'ma tiaron warayo' yarakkírí tíwe'se pra e'tí”. *Éx 20.14; Dt 5.18*

²⁸ Tíise uuríya taa sírírí apí'níkon aní'ya wírí' era'ma ya, moropai yarakkírí e'pai tíwaní pí' eesenumenka ya, yarakkírí míikírí e'sa' mírírí tewan ya'.

²⁹ Mírírí ye'nen wírí' era'maya ya ayenu meruntí winon ke imakui'pí kupíya emapu'tíya. Mírírí namai imo'kakí, yenunkí imakui'pí kupíya namai. Maasa pra asakí'ne ayenu tíise, imakui'pí ku'sa'ya ya, atí apo' ya' anukupí'pí wenai. Mírírí ye'nen morí pe panpí' awaní itenu pra aako'mamí ya imakui'pí tíku'se pra.

³⁰ Moropai ayenya meruntí winonya imakui'pí kupíya emapu'tí ya, mírírí merenkí'kí moropai yenunkí imakui'pí kupíya namai. Maasa pra ayenya merenkí'sa'ya ya, aako'mamí enen ipatíkarí. Mírírí waní morí pe panpí', asakí'ne ayenya tíise apo' ya' atí yentai —ta'pí Jesusya.

Imakui'pí Pe Awaní

Tíno'pí Rumaka Pí Teesenumenkasen Pia
(*Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18*)

³¹—Taasa' to'ya man nírí see warantí:

“Aní'ya tíno'pí rumaka ya, irumaka tíuya kaaretarí tíríya e'pai awaní iipia”, *Dt 24.1*
taa to'ya.

³² Tíise uuríya taa sírírí apí'níkon, aní'ya tíno'pí rumaka ya tiaron warayo' yarakkírí awe'sa' pra tíise, míikíríya imakui'pí kupí tíno'píya emapu'tí mírírí. Maasa pra tiaron warayo' yarakkírí awaní emapu'tíya aaniyotasa' ya. Moropai manní' warayo' yarakkírí awaní manní'ya nírí imakui'pí kupí —ta'pí Jesusya.

Seru' Pe Unkupíkon Ton Pepín Pí'

Eseuríman E'pai Pra Awaní

³³—Epu'nenan nírí amírí'níkon pena atamokon nurí'tí pí' í' kai'ma ta'pí.

“Í' taasa'ya níkon ya Paapa pí', ta'píya níkon yawírí iku'tí, seru'ye' pe tíwe'se pra”, *Lv 19.12; Nu 30.2*

taa to'ya.

³⁴ Tíise uuríya taa sírírí apí'níkon. Amírí'níkon esenumenka see warantí. Paapa winíkí pra tauya ya, í' waní' awaní pepín í' ta'píuya yawírí pra ikupíuya, taaya níkon. Tíise ka' winíkí teeseurímai pra e'tí. Maasa pra Paapa yaponse' pe awaní mírírí mító'pe.

³⁵ Moropai pata winíkí tíkai pra e'tí. Maasa pra Paapa puu yaponse' pe awaní mírírí mító'pe. Moropai Jerusalém cidaderí winíkí tíkai pra e'tí. Maasa pra Paapa pata'se' pe awaní mírírí mító'pe.

³⁶ Moropai apu'pai winíkí tíkai pra e'tí. Maasa pra apu'pai sí'po miakanmaya pepín e'painon aimutun pe awe'to'pe. Moropai aimutun miakanmaya pepín íríkkutun pe awe'to'pe.

³⁷ Mírírí ye'nen í' winíkí takai pra e'tí, innape amaimukon waní ekaremékíkonpa. Tíise amaimukon e'pai awaní see warantí: Inna, kaane, kai'ma. Maasa pra tu'kan í' taato'ya níkon amaimukon waní makui winípai tui'sen pe.

Tiaron Pí' Ese'man E'pai Pra Awaní

(*Lc 6.29-30*)

³⁸ Jesusya ta'pí: —Í' ta'pí to'ya epu'nenan amírí'níkon:

“Aní'ya ayenu pona apa'tí ya, míikírí ayenu yai apa'títíponya tímoron epu'tí e'pai awaní akaisarí. Moropai mírírí warantí aye pona apa'títíponya tímoron epu'tí e'pai awaní akaisarí aye'mapa”, *Éx 21.24; Lv 24.20; Dt 19.21*

taa Moisés nurí'tíya yenupanto'.

³⁹ Tíise uuríya taa sírírí apí'níkon, amírí winíkí imakui'pí ku'nen pí' teese'mai pra e'kí. Aní'ya ayenpata pona apa'tí ya, iratai winí era'tíkí apa'títo'peiya.

⁴⁰ Moropai aní'ya ayarí ya ípíku tíwe'sen juíz pia apon ke ye'mapa, tíwí apon mo'kaiya. Tíwí aya'san nírí yaríya í' rí kí'kupí míikírí yarakkírí.

⁴¹ Moropai aní'ya taa ya apí': “Uyemanne yaakí aminke pu'kuru pra tiwin quilómetro kaisarí”, taiya ya, itípai pra awaní tanne, tíise yaakí asakí'ne quilómetros kaisarí yaríya e'pai awaní, tu'se awaní'pí yentai.

⁴² Moropai aní' erepamí ya aapia í' rí esa'se. Míikírí pia inesatí'pí tíkí. Moropai aní' erepamí ya aapia tínu esa'se, a'noko'pí pe era'makí tíwí tíku'se pra —ta'pí Jesusya.

Uyeyatonkon Pe Tíwe'sen Sa'nama E'pai Awaní

(*Lc 6.27-28,32-36*)

⁴³—Î' ta'pî to'ya epu'nenan amîrî'nikon:
 “Ayonpa awakîrikon pu'kuru sa'nama e'pai awanî. Moropai ayeyaton ku'ti ayewanma pe”,
Lv 19.18

taa to'ya.

⁴⁴ Tiise uuriya taa sirîrî apî'nikon, anî' ayeyatonkon pe tiwe'sen wanî ya, mîikîrî sa'namati kure'ne. Moropai epîremati mîikîrî ataruma'tinenkon pona.

⁴⁵ Mîrîrî warantî ikupîya'nikon ya, ayunkon ka' pon munkîyamî' pe awanikonpa. Maasa pra mîikîrîya tamî'nawîronkon ton pe wei tîrî, morîkon ton pe moropai imakui'san ton pe. Mîikîrîya kono' tîrî, morî ku'nenan ton pe moropai imakui'pî ku'nenan ton pe.

⁴⁶ Tiise amîrî'nikonya awakîrikon neken ayonpakon sa'nama ya tiaronkon tîsa'nama pra. Tiise î' ton pe mîrîrî warantî si'ma “Paapa winîpainon yapisîuya”, kai'ma eesenumenkakon? A'kî, mîrîrî warantî nîrî imakui'sanya, tîniru yapisî pi' teesenyaka'masanonya ikupî.

⁴⁷ Moropai eeseurîmakon ya awakîrikon neken ayonpakon yarakkîrî, tiaronkon yarakkîrî teeseurîmai pra, î' pe pra rî awanî. Mîrîrî warantî Paapa epu'nenan pepînya nîrî ikupî.

⁴⁸ Mîrîrî ye'nen yairî pu'kuru e'ti e'to' yawîrî. Yairî pu'kuru ayunkon Paapa, ka' pon awanî manni' warantî awanikonpa —ta'pî Jesusya.

6

Tiwe'taruma'tisanon Pia Untîrikon Pî' Eeseurîma

¹ Jesusya taa ko'mannîpi: —Aka! tiwarî panpî' e'ti Paapa yapurî yeseru pi'. Tiaronkonya ayera'mato'kon pe pra neken. Mîrîrî warantî ikupîya'nikon ya, Paapa, ayunkon ka' pon nîrî, iwinîpainon yapisîya'nikon pepîn.

² Mîrîrî ye'nen anî' tiwe'taruma'tisen pia î' rî tîsa'ya'nikon ya, “Mîrîrî kin tîrî pi' wai koo iipia rî”, kîkatî, manni'kan seru'ye' pe teesenku'tisanonya ikupî warantî pra. Maasa pra inkamoroya iku'pîti Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon kaisari. Moropai pemonkonyamî' wîtîto'kon, e'makon kaisari pemonkonyamî'ya tapurîto'kon pe kai'ma. Ayenku'tiuya'nikon pepîn, maasa Paapa winîpainon yapisî to'ya pepîn. Maasa pra aasîrî pemonkonyamî' piapai yapisî'pî to'ya.

³ Tiise amîrîya î' rî tîrî ya, tiwe'taruma'tisen pia itîkî ama' pe, anî' ayonpa pi' teekareme'se pra, î' ku'sa'ya epu'tiuya namai.

⁴ Mîrîrî antîrî'pî epu'ti anî'ya e'pai pra man. Tiise ayun, tamî'nawîron era'maneya î' ku'sa'ya era'ma. Mîrîrî wenai aapia tîntîrî tîrîya.

Jesusya Yenupan Epîremanto' Pî'
(Lc 11.2-4)

⁵ —Eepîremakon ya, manni'kan seru'ye' pe tiwe'sananya ikupî warantî kî'ku'tii. Maasa pra inkamoro epîremapîti Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon tapi' satippe si'ma. Moropai to' epîremapîti e'makon, pemonkonyamî' wîtîto', e'makon era'tîto'kon ta pi' si'ma. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'mato'kon pe kai'ma, mîrîrî kupî to'ya. Ayenku'tiuya'nikon pepîn. Inkamoroya tamî'nawîrî tînapîsîkon yapisî'pî pemonkonyamî' winîpai, Paapa winîpai î' yapisî to'ya pepîn.

⁶ Tiise mîrîrî warantî pra amîrî'nikonya ikupî e'pai man. Eepîremakon ya, ayewî'kon ta ewontî. Moropai ayewî'kon mana'ta yarakkantî, anî'ya ayera'makon namai. Moropai epîremati, manni' anî' nera'ma pepîn, Paapa pi'. Moropai mîikîrî tamî'nawîrî î' konekaya'nikon era'maneya tîntîrî tîrî aapia'nikon.

⁷ Eepîremato'kon yai, eepîremakon ya, se' tapairî mai tinna'popî'se pra e'ti, manni'kan Paapa epu'nenan pepînya ikupî manni' warantî. Maasa pra inkamoro epîrema kusan pe tiwinan mana'popîti pi' to' ko'mamî. Mîrîrî warantî neken Paapaya teepîremanto'kon eta kai'ma to' esenumenka.

⁸ Mîrîrî ye'nen tauya sirîrî, inkamoro warantî pra e'ti. Maasa pra Paapa ayunkonya tamî'nawîron î' itu'se awe'to'kon epu'ti pi' man, maasa esatîya'nikon rawîrî epu'ti pi' man.

⁹ Mîrîrî ye'nen tauya sirîrî, epîremati see warantî:

“Paapa anna yunkon, amîrî ka' po tîiko'mansen.

Tamî'nawîronkonya morî pe pu'kuru amîrî wanî epu'ti yu'se wai.

¹⁰ Amîrî wanî tamî'nawîronkon esa' pe.

Asi'kî anna pia, anna esa' pe awanîpa.

Itu'se awe'to' yawîrî ikupî annaya yu'se wai,

tarîni' sirîrî non pona, morî pe pu'kuru ka' po awanî manni' warantî.

¹¹ Sirîrîpe itu'se anna e'to' tîkî, anna yekkari ton.

Itîkî anna pia î' ton pra anna wanî namai, Paapa.

¹² Moropai Paapa, anna nîkupî'pî imakui'pî awinîkî iku'kî aawanmîra,

anna wannmîra tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî anna winîkî kupî annaya warantî.

¹³ Moropai anna piika'tiki, imakui'pi ena namai anna yentai.

Moropai Makui mo'kaki anna piapai, Paapa.

Maasa pra amiri wani anna esa' pe.

Merunti ke amiri wani tami'nawironkon yentai ipatikari.

Mori pe aako'mami iki'pi ton pra.

Miriri waranti awani pe man".

Siriri waranti epiremati —ta'pi Jesusya.

¹⁴ —A'ki, tauya siriri api'nikon. Ani'kan nikupi'pi imakui'pi awiniki'nikon kupiya'nikon ya aawanmira'nikon, Paapa ka' ponya niri tiwanmira ikupi, imakui'pi ankupi'pikon.

¹⁵ Tiise aawanmira'nikon imakui'pi to' nikupi'pi kupiya'nikon pra awani ya, miriri waranti niri Ayunkonya ankupi'pikon imakui'pi kupi pepin tiwanmira.

Yekkari Wani Tonpai Pra Epireman Pi'

Jesus Eseurima

¹⁶ Moropai ayekkarikon tonpai pra eepiremakon ya, yairi ma're ayenpatakon tiku'se pra e'ti, manni'kan teesenu' tisanonya ikupi manni' waranti. A'ki inkamoroya miriri waranti ikupi maasa pra tami'nawironkonya tekkarikon tonpai pra teepiremakon era'mato'pe kai'ma. Ayenku'tiuya'nikon pepin, aasiri tami'nawironkon pemonkonyami' tera'matipono'san winipai yapisi'pi to'ya. In'i panpi' yapisi' to'ya pepin Paapa piapai.

¹⁷ Tiise amiri'nikon epirema ya, ayekkarikon tonpai pra, ayenpatakon ronati. Moropai apu'paikon yakinati,

¹⁸ tiaronkonya ayekkarikon tonpai pra eepiremakon epu'ti namai. Tiise Ayunkon neken, Paapa ani' nera'ma pepinya ayepu'tikon ayekkarikon tonpai pra eepiremakon. Moropai mikiriya, ama' pe i' kupiya'nikon era'maneya tintiri tiri aapia'nikon.

Uyemanekon Pi' Jesus Eseurima

(Lc 12.33-34, 11.34-36, 16.13, 12.22-31)

¹⁹ Moropai ta'piya: —Tari non po ipikku pe awanikon pi' teesenumenkai pra e'ti. Maasa pra tari miriri ayemanekon, aponkon yaku o'ma'konya. Moropai tari ama'yekonya ayama'runkakon.

²⁰ Miriri waranti awani namai, ayemanekon ton konekaya'nikon yuwati ka' po. Miarri o'ma'ya aponkon yaku pepin. Miarri ayemanekon karau pepin, aatareti'ka pepin. Moropai miarri ama'yekonya ayama'runkakon pepin.

²¹ Miarri ikonekati, maasa pra o'non pata po ayemanekon konekasa'ya'nikon ya, manni' pata eesenumenkato'kon wani aako'mamikon pi' —ta'pi Jesusya.

²² Jesusya ta'pi: —A'ki, i' kai'ma esenumenkan wenai yairi, yairi pra uyeserukon wani epu'ti, u'kuma'tuya itu'na uweiyu'makon waranti. Yairi esenumenkan ya, anne' pe pra si'ma esenku'tin pepin.

²³ Tiise yairi pra esenumenkan ya, anne' pe e'ni ye'nen, esenku'tin miriri. Miriri ye'nen uuwariri'nikon esenku'tinsa' ya, kure'ne pu'kuru esenku'tinsa' miriri, ewaron ta e'ni waranti.

²⁴ Moropai in'i'ri ta'pi Jesusya: —Ani' wani eserike pra man, asaki'ne tikaraiwari ke. Maasa pra tiaron yapuriya mori pe tiaron yentai. Moropai tiaron mu'tunpaiya tiaron maimu yawiri awani. Tiise tiaron pinamaiya pepin. Miriri waranti Paapa poitiri pe e'ni eserike pra man, in'i panpi' tinuru yu'se eseka'nunkan ya —ta'pi Jesusya.

Tari Ko'mannito' Pi' Eesenumenkato'

²⁵ —Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon, ayekkarikon ton pra awani pi' teesenumenkai pra e'ti, moropai awukukon ton pra awani pi'. Moropai aponkon ton pra awani pi' kisenumenkati. Maasa pra tauya siriri api'nikon, ipikku pe panpi' Paapa nitiri'pi uuko'mannito'kon wani uyekkarikon yentai. Moropai intiri'pi uyesa'kon wani ipikku pe panpi' uponkon yentai. 'Manni' ipikku pe tiwe'sen tinsai'ya ya, ima're tiriya niri.'

²⁶ Maasa esenumenkati toronyami' pi'. To' esenyaka'ma pepin tekkarikon ton pimi pi'. Moropai tekkarikon mo'ka pi' to' esenyaka'ma pepin. Moropai tekkarikon yewi' ton koneka to'ya pepin. Tiise Ayunkonya inkamoro ko'mannipi miriri. To' ya're' ton tiriya. Amiri'nikon kanan? I' kai'ma esenumenkakon? Inkamoro toronyami' ko'mannipi tiuya yentai aako'mannipikon Paapaya, maasa pra toronyami' yentai awanikon ye'nen.

²⁷ Miriri waranti teesenumenka wenai ani'ya in'i panpi' tiiko'manto' ton kupi pepin tari non po. Miriri ye'nen kisenumenkati miriri pi'.

²⁸ Tiise i' ton pe aponkon ton pra awani pi' esenumenkakon miriri? Maasa esenumenkati pari' yari'ku, kono' waiyi keren pon pi'. To' esenyaka'ma pepin miriri eporipa moropai tiponkon ton si'pimi to'ya pepin.

²⁹ Tîise tauya sîrîrî apî'nîkon, to' yari'kukon wanî morî pe pu'kuru. To' warantî anî' epontî pepîn. Teuren Salomão nuri'tî ipikku pe tîwe'sen epontî morî tîpon ya'. Teuren tîise to' warantî awanî pepîn.

³⁰ Paapaya parî' keren pon yari'kutannîpî. Tîise manni' parî' ko'mamî pepîn kure'ne. Sîrîrîpe eesera'ma moropai penane awa'pî'ta. Mîrîrî kupî tîuya yentai pu'kuru Paapaya amîrî'nîkon epontî morî pe awanîkonpa. Î' ton pe mararî mîrîkkî innape ikupîya'nîkon mîrîrî?

³¹ Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, mîrîrî aako'manto'kon pî' teesenumenkai pra e'tî. Kîkatî aawarîrî'nîkon: "O'non pata uya're' ton moropai uwuku ton moropai upon ton eporîuya e'painon?" kîkatî.

³² Manni'kan Paapa epu'nenan pepînya mîrîrî warantî taa ko'mannîpî maasa pra itu'se tîwe'to'kon pî' to' esenumenka kure'ne. Mîrîrî warantî pra amîrî'nîkon e'pai awanî. Maasa pra ayunkon Paapa ka'ponya tamî'nawîrî î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' man.

³³ Tîise e'mai' pe Paapa yenya' eturumakatî, ayepotorîkon pe awe'to'pe. Moropai î' itu'se Paapa e'to' yawîrî iku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, tamî'nawîrî manni' itu'se awe'to'kon tîrîya aapia'nîkon.

³⁴ Mîrîrî ye'nen penanan wei pî' teesenumenkai pra e'tî. Tîise sîrîrîpan pî' neken esenumenkatî. Maasa pra penanan weiyu yainon ton moro man. Moropai wei kaisarî moro man mîrîrî weiyu yainon ton. Mîrîrî ye'nen eerepamî rawîrî kîsenumenkatî mîrîrî pî' –ta'pî Jesusya.

7

Tiaronkon Pî' Atako'menkan Namai, Taa Jesusya (Lc 6.37-38,41-42)

¹ Jesusya ta'pî: –Tiaronkon nîkupî'pî pî' taatako'menkai pra e'tî, anî' atako'menka namai ankupî'pîkon pî'.

² Maasa pra tiaronkon pî' aatako'menkakon warantî tiaron atako'menka apî'nîkon. Tiaronkon pî' ankupî'pîkon warantî ikupîya apî'nîkon.

³ Moropai ta'pîiya inî'rî: –Î' wani' awanî ye'nen kin ayonpa nîkupî'pî, iteseru era'maya mîrîrî morî pe, ayeseru itentai ankupî'pî nura tera'mai pra.

⁴ Tîise î' ton pe mîrîrî warantî taaya ayonpa pî'. "Maasa ayenu yawon mo'kato'peuya", taaya si'mîrîkkî pe tîwe'sen pî'. Tîise î' wani' awanî ye'nen kure'nan yei warantî tîwe'sen ayenu ya' era'maya pepîn?

⁵ Amîrî'nîkon seru'ye'kon teesenku'tisanon aawarîrî'nîkon. E'mai' pe ayeserukon era'matî, ikonekatî morî pe. Mîrîrî ayeseru tîkonekai ayonpa yeseru konekai atîpa.

⁶ Moropai ta'pîiya: –Paapa maimu etatîponkon tîise innape iku'nenan pepîn, inkamoro ye'ka pî' kîsekareme'tî. Inkamoro wanî sokoro' pe arinmarakayamî' warantî. Mîrîrî yu'se pra tîwanîkon wenai awinîkî'nîkon to' ekore'ma. Moropai morî epe'ke pe tîwe'sen diamante itese' yenumî e'pai pra awanî porcoyamî' kore'ta. Maasa pra inkamoroya yaki'tapapî. Mîrîrî warantî inkamoro Paapa maimu yu'sankon pepîn pemonkonyamî' wanî porcoyamî' warantî –ta'pî Jesusya.

Paapa Pî' Esa'to' Pî' Jesus Eseurîma (Lc 11.9-13)

⁷ –Tîise tauya sîrîrî apî'nîkon esatî pî' ako'mantî teeseta'kai pra, moropai yapîsiya'nîkon. Moropai yuwa pî' aako'mantî moropai eporîya'nîkon. Moropai mana'ta pa'tî pî' ako'mantî moropai wîttî esa'ya yarakkanmoka.

⁸ Maasa pra tamî'nawîronkon esa'nenanya tînesatî'pîkon yapîsi. Moropai yuwanenanya tînuwakon eporî. Moropai mana'ta pa'tînen pia mana'ta atarakkanmoka.

⁹ A'kî, anmukukonya tiyu ton esatî ya apî'nîkon, inesatî'pî pepîn tî' tîrîya'nîkon e'painon iîpia, ikei esa'sai'ya tanne?

¹⁰ Moropai tiyo' ton moro' esa'sai'ya tanne, inesatî'pî pepîn îkî tîrîya'nîkon pepîn iîpia? Kaane, inesatî'pî tîrîya'nîkon e'painon.

¹¹ Amîrî'nîkon wanî imakui'pî ku'nenan pe teuren. Tîise anmukukon pia morî tînenan amîrî'nîkon, imakui'pî tînenan pepîn. Mîrîrî morî tîrîya'nîkon manni' yentai, Paapa ka'ponya manni'kan tîpî' esa'nenan pia morî tîrî –ta'pî Jesusya.

¹² –Mîrîrî ye'nen tiaronkon yarakkîrî morî ku'tî, inkamoroya nîrî morî kupî yu'se awanîkon yawîrî. Mîrîrî warantî iku'to'pe Moisés nuri'tîya yenuyanto' wanî mîrîrî. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya yenuyanto' wanî mîrîrî.

Asakî'nan E'ma (Lc 13.24)

¹³ Moropai ta'pî Jesusya: —E'ta'ka mana'ta yai ewontî. Maasa pra awene' mana'ta moropai awene' e'ma, mîrîrî wani ataka'manto' ya' yaaton pe. Mîrîrî wani sa'me pra. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pemonkonyami' esenku'tisa' wîti mîrîrî ataka'manto' ya'.

¹⁴ Tîise mana'ta e'ta'ka tauya manni' moropai e'ma siiruru mîrîrî wani yaaton pe ipatikari ko'mannîto' pata pona. Mîrîrî wani sa'me. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pepin pemonkonyami' wîti mîrîrî e'ma taawîrî —ta'pî Jesusya.

Seru'ye'kon Profetayami'

(Lc 6.43-44)

¹⁵ Moropai Jesusya ta'pî: —Tîwarî panpî' e'ti seru'ye' pe yenupatonkon pî'. Inkamoro iipi Paapa pemonkonyami' yenku'ti innape tîmaimukon wani kai'ma to' e'to'pe. Tîise mîrîrî to' yeseru to' nîkupî wani kaikusiyami' yeseru warantî nari uuri'nîkon pia.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya epu'ti to' nîkupî wenai. Maasa sîrîrî epu'ti —ta'pîiya. —Mî'nî ye' epeta pepin e'painon uva pe. Moropai figo pe mî'nî ye' epeta pepin e'painon.

¹⁷ Tîise tamî'nawîron yei morîya morî pe teperu tîrî. Moropai yei pakkori'tasa'ya teperu tîrî imakui'pî pe.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen yei morîya imakui'pî pe teperu tîrî pepin. Moropai yei pakkori'tasa'ya morî pe teperu tîrî pepin.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî yei morî pe pra teperu tîinen ya'ti to'ya. Moropai mîrîrî yenumî apo' ya' aaranto'pe.

²⁰ Mîrîrî warantî inkamoro seru'ye' pe tîwe'sanon yeseru epu'tiya'nîkon i' to' nîkupî wenai. Mîrîrî warantî to' epu'tiya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Ewomî Pe Nai Paapa Pia

(Lc 13.25-27)

²¹ Ta'pî Jesusya: —Tamî'nawîronkonya taa kupî sîrîrî upî': “Anna yepotorî”, taa to'ya. Tîise tamî'nawîrî inkamoro mîrîrî taatîpono'san wîti pepin Paapa pia. Tîise manni'kan neken i' itu'se uyun Paapa e'to' manni' yawîrî ikonekanenan, inkamoro neken wîti iipi, ipemonkono pe.

²² Î' pensa mîrîrî taa to'ya weiyu erepamî yai, tu'kankon pemonkonyami'ya taa kupî sîrîrî. “Anna yepotorî, anna eseurîma'pî Paapa maimu ekaremekî pî' ayese' wenai tiaronkon pî'. Moropai amîrî anna yepotorî ese' pî' pemonkonyami' ya' ewomî'san imariwa'yami' yempa'ka'pî annaya tu'ke. Moropai tu'ke ite'ka anî' nîkupî eserîkan pepin ku'pîtî'pî annaya ayese' pî'”, taa to'ya kupî sîrîrî.

²³ Inkamoro maimu yuukuuya kupî sîrîrî see warantî: “Anî'kan pe awanîkon epu'tiuya pra wai. Atarimatî uupiapai. Umaimu yu'nenan pepin amîrî'nîkon. Imakui'pî kupî pî' tîko'mansenon amîrî'nîkon”, tauya to' pî' —ta'pî Jesusya.

Asakî'nankonya Tewî'kon Koneka

(Lc 6.47-49)

²⁴ Tamî'nawîrî mîrîrî taa yaretî'ka tîuya pe, Jesusya ta'pî: —Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe umaimu etanen neken pepin tîise iku'nen wani? Mîkîrî wani epu'nen pe pu'kuru. Awanî manni' warayo' epu'nen pe tîwe'sen warantî. Mîikîrîya tewî' ton koneka'pî sa'man po eesenumî namai.

²⁵ Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona eerepamî'pî. Moropai a'situn erepamî'pî ipona yenumîpa kai'ma. Tîise yenumîiya pra awanî maasa pra sa'man pona ikonekasa' pe awanî ye'nen.

²⁶ Tîise manni' umaimu etanen tîise iku'nen pepin pemonkon wani, manni' yairî pra teesenumenkasen warantî. Yairî pra teesenumenka ye'nen, tewî' ton koneka'pîiya sa'man pepin kasapan pona.

²⁷ Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona. Moropai a'situn erepamî'pî meruntî ke ipona. Aapîtato' ton pra awanî ye'nen yenumî'pîiya tamî'nawîrî. Î' e'nîmî pra awanî'pî —ta'pî Jesusya.

Meruntî Ke Jesus Maimu Wani

²⁸ Mîrîrî warantî teeseurîmato' yaretî'ka Jesusya tanne tu'kankon pemonkonyami' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai tenupatoi'ya'nîkon pî'.

²⁹ Maasa pra mîkîrî yeseru era'ma'pî to'ya Moisés nuri'tiya yenupanto' pî' yenupatonkon warantî pra. Tîise epu'nen pe tenupatoi'ya'nîkon epu'ti'pî to'ya, meruntî ke tîwe'to' ke tenupaiya'nîkon epu'ti'pî to'ya.

8

Jesusya Ereki'pan Warayo' Yepi'ti
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

- ¹ Míriri típo Jesus auti'pi wí' poi. Moropai arinikon pemonkonyami' wí'ti'pi ipíkiri.
² Míriri ya pri'ya pra tíwe'sen e'rennuku'pi iipia. Míikíri sa'ne wani'pi paran, ere' pi' tíwe'sen pe. Moropai míikíri e'sekunka'pi Jesus rawíri. Míikíriya ta'pi Jesus pi': —Yepi'títon amíri, Uyepotorí. Uurí anepi'típai awani'ya, uyepi'tíki —ta'piya.
³ Míriri taiya ye'nen, Jesusya tenya kainumi'pi yapípa kai'ma. Moropai ta'pi Jesusya ipi': —Inna, esepi'tín pi' nai. Míriri taa Jesusya pe rí, eesepi'tí'pi. Iní'ri ere' ton pra eena'pi.
⁴ Míikíri pi' ta'pi Jesusya: —A'ki, esepi'tín pi' nai tíise aní' pi' eesepi'tísa' kísekaremekí —ta'piya. —Tíise atíki teepíremasen pia í' kai'ma amíri esepi'tísa' era'mato'peiya iipia matíi. Moropai míriri típo, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawíri teepíremasen pia antíri ton maríi, í' kai'ma eesepi'tísa' ekaremekípa tamí'nawíri —ta'pi Jesusya.

Surara Poitiri Yepi'ti Jesusya
(Lc 7.1-10)

- ⁵ Pemonkonyami' yeuríma yaretí'ka típo, Jesus wí'ti'pi Cafarnaum cidaderí pona. Miarí Cafarnaum po surarayamí' yepotorí wani'pi Roma pata pon. Míikíri poitíri kure'ne inapurí enasa' wani'pi pri'ya pra. Aasa'manta eseríke awani'pi. Míriri ye'nen Jesus ponaya atí'pi eporípa kai'ma. Moropai eposa' tíuya pe ta'piya Jesus pi' típoitíri yepi'títo'peiya.
⁶ Ta'piya Jesus pi': —Uyepotorí, upoitíri sa'ne man mararí pra pri'ya pra uyewí' ta. E'mí'sa'kakoi pepín kure'ne tímoron epu'tí pi' aako'mamí míriri —ta'piya.
⁷ Míikíri maimu yuuku'pi Jesusya: —Utí moriya yepi'tí —ta'piya ipi'.
⁸ Míriri yuuku'pi surarayamí' esa'ya: —Kaane Uyepotorí, uurí sa'ne wani' Judeu pepín. Míriri ye'nen uyewí' ta eewomí eseríke pra nai, Judeu pe awani' ye'nen. Tíise amaimu ke neken taaya yu'se wani' síriri upoitíri enato'pe pri'ya, eewomí pra tíise —ta'pi surarayamí' esa'ya.
⁹ —Epu'tí pi' wai seru' pepín. Kure'ne uurí wani' tíise uyesanon moro to' man, uyentain-okon. Inkamoro maimu yawíri tíwe'sen uurí. Moropai míriri warantí níri upemonkonyamí' moro to' man, surarayamí', umaimu yawíri tí'we'sanon. Tauya ya tiwinan pi' "atíki" tauya ya, atí umaimu pe. Tiaron pi' "Así'ki" tauya ya, aai'pi uupia umaimu pe. Moropai "seeni' ku'ki" tauya ya upoitíri pi', umaimu pe ikupíya. Míriri warantí níri ikupíya ya, epu'tí pi' wai awe'kupí síriri. Uyentai pu'kuru awani' ye'nen, amaimu pe awe'kupí síriri —ta'pi surarayamí' yepotoríya.

¹⁰ Míriri warantí taa surarayamí' yepotoríya pi' Jesus esenumenka'pi mararí pra teesenumenkai. Moropai ta'piya típíkiri tíwe'sanon pemonkonyamí' pi': —Tauya síriri apí'níkon, kure'ne innape ukupí pi' nai. Míriri ye'ka eporíuya pra wai Paapa pemonkonyamí' Judeuyamí' kore'ta —ta'piya.

¹¹ —Enpenatáti maasa síriri pi'. Maasa tamí'nawíronkon esa' pe tíwaní Paapaya yepoto' weiyu erepansa' yai, tu'kankon pemonkonyamí' iipi' kupí síriri wei epa'ka winípai, moropai wei ewomí winípai. Inkamoro Judeuyamí' pepín ereuta kupí síriri Abraão nuri'tí, Isaque nuri'tí, moropai Jacó nuri'tí yarakkíri kure'nan entamo'kanto' ya.

¹² Tíise Judeuyamí', Paapa pemonkono pe awanítokon teuren, ereuta e'pai tíise Paapaya to' yenumí kupí síriri ewaron ta. To' ewomí pepín Paapa pia. Iipiapai to' ko'mamí. Miarí to' karau mararí pra. "Ane" taapítí to'ya teekon típa'tíi.

¹³ Moropai ta'pi Jesusya surarayamí' esa' pi': —Enna'pokí ayewí' ta, innape pu'kuru uku'to'ya yawíri awe'kupí síriri —ta'pi Jesusya. Moropai surarayamí' esa' poitíri esepi'tí'pi ka'ne' pe Jesus maimu pe.

Tu'kankon Pri'yawonkon Pepín Yepi'ti Jesusya
(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)

¹⁴ Míriri típo Jesus wí'ti'pi Pedro yewí' ta. Moropai míikíri yawo'pi era'ma'piya tette' ta pri'ya pra. Eekomí'masa' awani'pi mararí pra.

¹⁵ Míikíri yenya pi' Jesusya yapísi'pi moropai míriri pe rí eekomí'makapí'pi, pri'ya eena'pi. Moropai míikíri e'mí'sa'ka'pi moropai míikíri yekkari ton koneka pia'tí'piya.

¹⁶ Ko'mamíya pata enasa' tanne, pemonkonyamí'ya o'ma' yarakkíri tíwe'sanon pemonkonyamí' yarí'pi Jesus pia o'ma'kon yempa'kato'peiya. Moropai tímaimu ke neken to' yempa'ka'piya. Moropai tamí'nawíri insamoro pri'yawonkon pepín yepi'tí'piya.

¹⁷ Jesusya ikupí'pi míriri warantí, maasa pra awe'kupí síriri ta'pi penaro' Paapa maimu ekareme'nen Isaías nuri'tíya yawíri. Ta'piya see warantí:

Míikíriya uyeparankon yaasa' man típona,
 moropai ne'ne' pe e'níto' mo'kasai'ya man

ta'pî Isaiás nurî'tíya pena.

Jesus Wenairi Itiipai Tiaronkon Wani
(Lc 9.57-62)

¹⁸ Mirîrî taa típo, Jesus era'tí'pî tu'kankon pemonkonyami' tíwoi tíwe'sanon era'mai moropai tímenka'san yaipontí'pîiya to' wítito'pe iku'pî ratai pona.

¹⁹ Mirîrî taa Jesusya tanne, Moisés nurî'tíya yenupantó' pí' yenupaton erepami'pî Jesus pí' kai. Moropai ta'pîiya: —Uyenupanen, uurî wani sírîrî tarî, o'non pata atí ya, awenairî uttî —ta'pîiya.

²⁰ Mîikîrî maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'kî, maikanyami' yeutta mororon, to' yewi'. Moropai toronyami' tí'moikon yenpo yaponse' nîrî mororon. Tíise uurî, ka' poi iipî'pî pemonkon pe uyewi' ton pra man —ta'pî Jesusya.

²¹ Moropai tiaron Jesus wenairî tuutísenya ta'pî ipi': —Uyepotorî, maasa awenairî uutíto'pe e'mai' pe enna'po tanne uyun pia aasa'manta pikîrî —ta'pî tiaronya ipi'.

²² Jesusya imaimu yuuku'pî: —Tíwî inkamoro innape umaimu ku'nenan pepînya isa'manta'san yu'na'tíi —ta'pîiya. —Tíise amîrî wítî yu'se wai upikîrî —ta'pîiya ipi'.

Jesusya A'situn Tí'napannîpî
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Mirîrî típo Jesus asara'tí'pî kanau ya' moropai atí'pî tínenupa'san pokonpe.

²⁴ To' wítî tanne tíwinarî ka'ne' pe kure'nan sipa sipa erepami'pî, a'situn wani'pî mararî pra. To' kanau yeuronkaiya eserîke sipa sipa wani'pî nari' pe. Mirîrî tanne Jesus we'nasa' ko'mami'pî miarî kanau ya'.

²⁵ Mîikîrî yepakai inkamoro imenka'san wítî'pî ka'ne' pe teesi'nî'se. Ta'pî to'ya: —Uyepotorî, apakakî e'tí'kan pe man. Í' pí' awetun mîrîrî anna píika'tíkî —ta'pî to'ya Jesus pí'.

²⁶ Moropai Jesus e'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya to' pí': —Í' wani' awani' ye'nen eranne' pe awanîkon mîrîrî? Innape ukupíya'nîkon pepín mîrîrî? —ta'pî Jesusya to' pí'.

Mirîrî taa típo awe'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya a'situn pí' moropai tuna pí': —Atí'napankî. Moropai tamî'nawírî aatí'napami'pî Jesus maimu pe.

²⁷ Mirîrî warantî Jesusya ikupî era'ma tíuya'nîkon ye'nen, tamî'nawíronkon wani'pî kure'ne teesenumenkai. Moropai inkamoro ya ta'pî tíwarîrî'nîkon: —O'non ye'ka see warayo' míserî imaimu yawírî a'situn moropai tuna e'to' —ta'pî to'ya tíwarîrî'nîkon.

Asakî'nankon Warayo'kon Yepi'ti Jesusya
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Moropai Jesus wítî'pî Galiléia ku'pî rataipon pata Gadara pona. Miarî Jesus eseu'ka tanne, kanau yapai asakî'nankon imariwa'ka'pankon warayo'kon wítî'pî Jesus ponaya epose. Inkamoro iipî'pî uuruwai kore'tapai maasa pra inkamoro ko'manto' wani'pî uuruwai kore'ta. Inkamoro e'piti'pî meruntî ke o'non ye'ka pe ikupî eserîke pra nari' pe to' wani'pî. To' rî'pikîrî e'ma taawírî wítin eserîke pra to' e'piti'pî.

²⁹ Inkamoro entaime'pî. Ta'pî to'ya: —Amîrî Paapa ka' pon munmu. Í' ku'se aai'sa' sírîrî anna pí'? Anna taruma'tíi ka'rî aai'sa'? Anna kí'taruma'tíi maasa e'taruma'tinto' weiyu erepami' pra tíise —ta'pî warayo'konya Jesus pí'.

³⁰ Miarî, aminke panpî' porcoyami' wani'pî tu'kankon, tekkarikon yena'nenan.

³¹ O'ma'konya Jesus pí' esatí'pî teeseka'nunkai inkamoro porcoyami' ya' teewomíkonpa kai'ma. —Anna yenpa'kaya ya, inkamoro porcoyami' ya' anna ewonto'pe —ta'pî to'ya.

³² —Inna moriya, atítî —ta'pî Jesusya to' pí'. Mirîrî ye'nen inkamoro o'ma'kon epa'ka'pî warayo' yapai. Moropai to' ewomî'pî porcoyami' ya'. Tíise mîrîrî pe rî porcoyami' eka'tumî'pî irama yai, to' e'soroka'pî tuna ka, moropai to' e'tí'ka'pî tíina'se.

³³ Warayo'kon porcoyami' pí' teesenyaka'masanonya mîrîrî e'kupî era'ma'pî. Mirîrî ye'nen inkamoro e'tírîka'pî, moropai to' wítî'pî cidade pona. Miarî mîrîrî tínerama'píkon ekaremekî'pî to'ya tamî'nawírî. Moropai inkamoro asakî'nankon warayo'kon imariwa'ka' pe si'san esepi'tísa' yekare pí' nîrî to' eseurîma'pî.

³⁴ Mirîrî yekare eta tíuya'nîkon ye'nen, tamî'nawíronkon mîrîrî cidade po tíiko'mansenon wítî'pî Jesus epose. Moropai mîikîrî eposa' tíuya'nîkon pe, típatakon yapai Jesus wítito'pe esatí'pî to'ya.

9

Jesusya Warayo' Eke'nepami'pî Yepi'ti
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Moropai Jesus asara'tí'pî kanau ya' tuutípa iku'pî ratai pona. Moropai atí'pî, eerepami'pî típata ya'.

² Mírírí yai tiaronkon pemonkonyami'ya Jesus pia pri'yawon pepín warayo' asakoi pepín enepí'pí tette' ta tíise. Jesusya innape pu'kuru tikupí to'ya epu'tí'pí. Mírírí ye'nen ta'piya mĩkĩrĩ pri'yawon pepín pí': —Mooyi, meruntí ke e'kĩ. Maasa pra imakui'pí ankupí'pí kupí pí' wai uwanmĩra —ta'piya.

³ Mírírí warantí taa Jesusya eta tíuya'nikon ye'nen, warayo'kon Moisés nurí'tiya yenu-panto' pí' yenupatonkon eseurĩma'pí tíwarĩrĩ'nikon. —Iseruku mírírí. Aní'ya imakui'pí pe warayo' e'to' mo'ka pepín, Paapa pe pra si'ma. Tíise Paapaya neken imo'ka —ta'pí to'ya.

⁴ Mírírí warantí tewankon ya' to' esenumenka epu'tí'pí Jesusya. Mírírí ye'nen ta'piya to' pí': —Í' ton pe see mírírí warantí eesenumenkakon mírírí imakui'pí pe? —ta'piya.

⁵ —Imakui'pí ankupí'pí rona pí' wai taa pí' wai míserĩ pri'yawon pepín pí'. Tíise innape iku'sau'ya epu'tiya'nikon eserike pra awani.

⁶ Mírírí ye'nen uurĩya, pemonkon pe ka' poi iipí'piya anera'makon ton kupí sírĩrĩ. Meruntí ke wai imakui'pí ronato'peuya, seru' pe pra eseurĩma epu'tikonpa, mĩkĩrĩ pri'yawon pepín yepí'tíuya. I'mĩ'sa'kauya, tette' yanmako'mato'peiya aasato'pe —ta'pí Jesusya.

⁷ Mírírí pe rĩ mĩkĩrĩ warayo' e'mĩ'sa'ka'pí. Moropai attí'pí tewí' ta.

⁸ Mírírí warantí ikupí Jesusya era'ma tíuya'nikon ye'nen, pemonkonyami' esi'nĩpí'pí mararĩ pra ipí'. Moropai Paapa yapurĩ'pí to'ya inamai'ma mararĩ pra. —Tíise sírĩrĩ warantí meruntí tíisa' Paapaya era'ma sírĩrĩ pemonkon pia —ta'pí to'ya.

Jesusya Mateus Eta Tĩpĩkĩrĩ Attĩto'pe
(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Mírírí típo Jesus epa'ka'pí moropai attí'pí. Tuutí ye'ka pe e'ma taawĩrĩ warayo' era'ma'pí Jesusya itese' Mateus. Mĩkĩrĩ ereutasa' wani'pí tĩniru tĩrĩ to'ya yaponse' pia. Maasa pra mĩkĩrĩ wani'pí tesanonkon pia to' nĩtĩrĩ tĩniru yapisĩ pí' teesenyaka'masen pe. Mĩkĩrĩ pí' ta'pí Jesusya: —Aase uwenairĩ —ta'piya. Mírírí ye'nen Mateus e'mĩ'sa'ka'pí moropai attí'pí Jesus pikĩrĩ.

¹⁰ Mírírí yai tu'kan entamo'kanto' wani'pí Mateus yewí' ta. Miarĩ Jesus entamo'ka tanne, tiaronkon tĩniru yapi'nenan erepamĩ'pí to' kore'ta. Moropai tiaronkon pemonkonyami' Moisésya yenu-panto' yawĩrĩ pra tíwe'sanon nĩrĩ erepamĩ'pí. Inkamoro wani'pí to' entamo'kato' yaponse' pia Jesus pokonpe moropai Jesus nenupa'san pokonpe.

¹¹ Mírírí yai tiaronkon fariseuyami'ya to' yeseru era'ma'pí. Mírírí ye'nen Jesus nenupa'san ekaranmapo'pí to'ya: —Í' wani' awani ye'nen kin amĩrĩ'nikon yenupanenya tekkarĩ yonpa mírírĩ, inkamoro Moisésya yenu-panto' yawĩrĩ pra tíwe'sanon pemonkonyami', moropai tĩniru yapisĩ pí' teesenyaka'masanon pokonpe si'ma?

¹² Inkamoro tĩnenupa'san ekaranmapo to'ya eta'pí Jesusya. Moropai yuuku'piya: —A'kĩ, pri'yawon pemonkonya tepi'tinen ton yuwa pepín. Tíise pri'ya pra tíwe'senya tepi'tinen ton yuwa e'painon —ta'pí Jesusya.

¹³ Moropai ta'piya: —Paapa maimuya taasa' see warantí:

“Paapa yapurĩ pe anpo'tikon po'tiya'nikon yu'se pra wai.

Tíise eeti'noko'mato'kon yu'se wai anpo'tikon yentai”,

Os 6.6

ta'piya. Mírírí ye'nen í' taato'pe awani epu'tí. Maasa pra uui'sa' pra wai morĩ pe tíwe'ku'sanon yannoi, tíise imakui'pí pe tíwanikon epu'nenan pemonkonyami' yannoi uui'sa' sírĩrĩ —ta'piya.

João Batista Nenupa'sanya Jesus Ekarannapo
(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Mírírí típo João Batista nenupa'san erepamĩ'pí Jesus pia ekaranmapoi. Inkamoroya ta'pí ipí': —Í' wani' awani ye'nen anna moropai fariseuyami' nenupa'san epĩremapĩtĩ tu'ke ite'ka tekkarikon tonpai pra, tíise anenupa'sanya mírírí warantí ikupĩ pra awani? —ta'pí to'ya Jesus pí'.

¹⁵ Inkamoro maimu yuuku'pí Jesusya: —Tĩnetas' san pokonpe tíwe'marimasen wani tanne ta're'kon tonpai pra to' wani pepín. Tíise to' entamo'ka moropai to' atausinpa mararĩ pra. Tíise tíwin wei mĩkĩrĩ tíwe'marimasen mo'kato' weiyu erepamĩ kupí sírĩrĩ. Mírírí yai tekkarikon yonpa to'ya pepín kupí sírĩrĩ teesewankono'makon ye'nen —ta'pí Jesusya.

¹⁶ Inĩ'rĩ to' nepu'tĩ ton ekaremekĩ'pí Jesusya. Ta'piya: —A'kĩ, aní'ya amenan kamisa wani poi'pí iipia'pí ya'tí pepín e'painon, ipoi'pí pon e'karakasa' irumentani'to'pe. Maasa pra amenan emo'ka ipoi'pí poi moropai inĩ' panpi' awe'karaka.

¹⁷ Moropai ta'piya inĩ'rĩ: —Aní'ya amenan wo' yara'tí pepín e'painon, ipoi'pí pe tíwe'sen itense' ya'. Maasa pra wo' mai'taya tense' ya'morikka. Moropai wo' eti'kamo, aama'ta. Mírírĩ namai wo' amenan yara'tí e'pai awani amenan itense' ya' —ta'pí Jesusya. Mírírĩ ta'piya amenan esenupanto' pí' tenupaiya'nikon epu'to'pe to'ya.

Jesusya Wiri' Yepi'ti

Moropai Maasaron Wiri' Pimi'sa'ka
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Miarí Jesus eseuríma ko'mannípi tanne pemonkonyami' pi', to' epere'to'kon esa' Judeu erepami'pi Jesus pia. Moropai awe'sekunka'pi irawíri. Moropai ta'píya Jesus pi': —Uyensi sa'mantan pi' man. Míriri ye'nen aase uyewí' ta uyensi pona ayenya títane'ki awenapanto'pe.

¹⁹ Míriri ye'nen Jesus wítí'pi iwenairi moropai inenupa'san niri wítí'pi ipikíri.

²⁰ Míriri yai wíri' wani'pi asakí'ne pu' pona tímo'tai kono' kaisari' mín i'kamo pi' tíko'mansen. Míikiri iipi'pi Jesus mopai wini moropai míikiriya Jesus pon ye'pi pi' yapi'pi.

²¹ Míikiri wíri' esenumenkasa' wani'pi see waranti: —Ipon ye'pi pi' yapísau'ya ya, esepi'ti —kai'ma esenumenkasa' wani'pi.

²² Jesus era'ti'pi míikiri wíri' era'mai, moropai ta'píya ipi': —Eranne' pe pra e'ki, ma'non. Innape ukupiya ye'nen esepi'tin pi' nai —ta'píya. Moropai míriri pe rí esepi'tisa' wani'pi.

²³ Míriri típo Jesus wítí'pi to' epere'to'kon esa' yewi' ta. Teerepami' pe, pemonkonyami'ya wíri' sa'mantasa' yeremu ye'nunpa eta'píya. Moropai pemonkonyami'ya marari pra “waawa” ta'pi, tíkaraukon ye'ka pe.

²⁴ Inkamoro pi' ta'pi Jesusya: —Tamí'nawíri epa'katí tarípai. Maasa pra míseri more sa'mantasa' pra man íwe'nasa' neken man —ta'píya. Míriri waranti taasai'ya ye'nen, Jesus pi' to' o'ma'ta pia'ti'pi.

²⁵ Miarí pai inkamoro pemonkonyami' epa'ka'pi tanne, Jesus ewomi'pi, o'non pata míikiri wíri' isa'manta'pi e'to' ta. Moropai míikiri yenya pi' Jesusya yapisi'pi, moropai míikiri e'mí'sa'ka'pi.

²⁶ Míriri ku'sa' Jesusya míikiri wíri' yarakkíri yekare eta'pi tamí'nawíronkon pemonkonyami'ya, míriri pata ponkonya.

Asakí'nankon Enkaru'nankon Yepi'ti Jesusya

²⁷ Moropai Jesus wítí'pi míriri pata poi. Atti tanne, e'ma taawíri asakí'nankon warayo'kon enkaru'nankon iipi'pi íte'ma'pi pi', tíwentaimepítikon ye'ka pe. Ta'pi to'ya ipi': —Amíri Davi paarí'pi, pemonkonyami' píika'titon, anna era'makí a'noko'pi pe sa'ne —ta'pi to'ya ipi'.

²⁸ Wítí ta Jesus ewomi'pi, moropai inkamoro enkaru'nankon erepami'pi Jesus pia aminke pra. Moropai inkamoro ekaranmapo'pi Jesusya: —Innape ayepi'tíuya'níkon kupi pi' naati? —ta'píya. —Inna, anna yepotorí —ta'pi to'ya ipi'.

²⁹ Jesusya to' yenukon yapi'pi. Moropai ta'píya: —Innape pu'kuru ukupiya'níkon ye'nen, ayepi'tíuya'níkon síriri.

³⁰ Moropai inkamoro yenu esepi'tisa' wani'pi. Inkamoro pi' ta'pi Jesusya: —Aní'kan pi' síriri esepi'tisa'kon manni' kíksekareme'ti —ta'píya.

³¹ Tíise inkamoro esepi'tisa' wítí'pi. Moropai inkamoro ya tepi'tisa'kon Jesusya ekareme'ki'pi tamí'nawíronkon míriri pata poronkon pi'.

Eseurímakoi Pepín Eseuríma Emapu'ti Jesusya

³² Inkamoro wítí'pi tanne, tiaronkon pemonkonyami'ya warayo' eseurímakoi pepín yari'pi, Jesusya yepi'tito'pe. Míikiri wani'pi ya' o'ma' tíwe'sen pe. Míriri ye'nen eseuríma pra awani'pi.

³³ Míikiri o'ma' yenpa'ka'pi Jesusya pata'pi pe warayo' eseuríma pia'ti'pi. Míikiri eseurímakoi pepín era'ma tíuya'níkon ye'nen tamí'nawíronkon pemonkonyami' wani'pi kure'ne teesenumenkai míriri pi'. Inkamoroya ta'pi: —Síri'ri ye'ka e'kupi era'masa' pra man tarí Israel pata po.

³⁴ Tíise fariseuyami'ya ta'pi: —Míikiri wani' míriri o'ma'kon yepuru pe tíwe'sen winípai meruntí yapi'nen pe. Míriri ye'nen ikupíya míriri meruntí ke. Maasa pra míikiri o'ma'kon yepuruya ípia meruntí tíisa' iku'to'peíya —ta'pi to'ya.

Jesusya Tí'noko'pi Pe Pemonkonyami' Era'ma

³⁵ Jesus asari'pi cidadekon poro tamí'nawíri moropai pemonkonyami' ko'manto'kon poro aasari'pi. To' yenupa pinunpa'píya Judeuyami' epere'to'kon yewi'kon tapi'. Moropai mori ítekare ekaremeki'píya, tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi kupi ekaremeki'píya. Moropai tamí'nawíronkon pemonkonyami' yepi'ti'píya. Tu'kan parankon winípai to' yepi'ti'píya.

³⁶ Ariníkon pemonkonyami' era'ma tíuya pe, Jesusya tí'noko'pi pe to' era'ma'pi. Maasa pra inkamoro pemonkonyami' wani'pi ítesa' pínon carneiroyami', ata'ka'ma'san waranti to' era'ma'píya. To' e'taruma'tísa', to' píika'tínen ton pra era'ma'píya.

³⁷ Míriri ye'nen ta'píya tínenupa'san pí: —Maasa era'matí. Esenyaka'manto' man marari pra, tíise teesenyaka'masen ton pra man. Tu'ke pra teesenyaka'masanon man —ta'píya.

³⁸ —Míriri ye'nen Paapa pi' esa'ti'ni' panpi' teesenyaka'masanon tonkon yarimato'peíya, marari pra esenyaka'manto' pi' to' esenyaka'mato'pe —ta'pi Jesusya to' pi'.

10

Jesusya Tîpemonkono Ton Warayo'kon Yanno
(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesusya warayo'kon asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon yanno'pî tîpia. Moropai inkamoro pia meruntî tîrî'pîiya, o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai to' yenpa'kato'pe to'ya tîmaimu ke. Moropai tamî'nawîron paran winîpai to' yepi'tito'pe to'ya to' yeparankon winîpai.

² Inkamoro asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon ese' wanî'pî see warantî. E'mai'non wanî'pî Simão, tîise Pedro kai'ma esatî'pî to'ya moropai itakon André. Tiago moropai itakon João Zebedeu munkiyamî'.

³ Moropai Filipe moropai Bartolomeu moropai Tomé moropai Mateus manni' tesianonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisi pî' teesenyaka'masen. Moropai Tiago Alfeu munmu moropai Tadeu.

⁴ Moropai Simão, manni' teepîsen Zelote taato', moropai Judas Iscariotes manni' Jesus rumakatîpon iteyatonon pia.

Jesus Nenupa'san Esenyaka'mato'
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Inkamoro warayo'kon yaipontî'pî Jesusya to' wîtito'pe. Tîmaimu tîrî'pîiya to' pia see warantî: —Attîkon ya, katîti Judeuyamî' pepin pata ya'. Moropai Samaria cidaderî pona kewontî —ta'pîiya.

⁶ —Tîise aminke Paapa piapainokon Israel ponkon kore'ta itesa' pînon carneiro warainonkon muwatî —ta'pîiya to' pî'.

⁷ —Atîti inkamoro pî' "Aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' man", makatî to' pî'. "Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî", makatî.

⁸ Moropai ere'kîpankon mepi'tîti, moropai tiaron paran pî' tîwe'sanon mepi'tîti. Moropai isa'manta'san mi'mî'sa'katî. Moropai o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai menpa'katî. Mîrîrî warantî miku'tîi te'mai pra. Maasa pra te'mai pra sîrîrî meruntî yapisi'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî itîti antîrîkon itepe'pî tuwai pra.

⁹ Attîkon ya î' ri kîsatî asakunikon ya'. Ouro moropai prata moropai tîniru ena'pî kîsatî itense' ya'.

¹⁰ Attîkon ya aponkon ton kîsatî moropai a'sa'sakon ton kîsatî. Moropai ame'sipukon kîsatî aapîtato'kon ton. Maasa pra teesenyaka'masanonya ta're'kon ton yapisi e'pai awanî —ta'pîiya to' pî'.

¹¹ —Eerepamîkon ya cidade pona pemonkonyamî' kore'ta, eewomîkon ya amîrî'nîkon anapi'pai tîwe'sen pemonkon muwatî. Moropai mîikîrî pia mako'mantî attîkon pîkîrî.

¹² Mîikîrî pemonkon yewî' ta eewomîkon ya makatî tîwanmîra e'nîto' wanî pe man sîrîrî wîtî ta.

¹³ Anî' amîrî'nîkon yapi'nen wanî ya morî pe mîikîrî pia morî tîwanmîn wanî yarakkîrî. Tîise amîrî'nîkon yapisi'ya pra awanî ya, atîti iipapai, iipia tîwe'se pra. Mîrîrî ye'nen tîwanmîn wanî pepin iipia, tîise aapia'nîkon neken awanî.

¹⁴ Moropai miarî tewî'kon ta cidade po ayapisîkon to'ya pra to' wanî ya morî pe, moropai amaimukon anetapai pra to' wanî ya, miarî pai mepa'katî to' kore'tapai. Moropai eepa'kakon pe miarîpai a'sa'sakon pî' atapisî'pî non pa'tîya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, Paapa pia morî pe pra to' wanî, amaimukon anetapai pra to' wanî ekaremekîya'nîkon.

¹⁵ Ayenku'tîuya'nîkon pepin. Î' pensa pemonkonyamî' yenumî Paapaya weiyu erepamî yai to' e'taruma'ti pe man. Mîrîrî yai to' e'taruma'ti pe man mararî pra, manni'kan Sodoma cidaderî ponkon nuri'ti moropai Gomorra cidaderî ponkon e'taruma'ti'pî yentai —ta'pî Jesusya.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tînto'
(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17)

¹⁶ —Maasa î' tauya etatî. Amîrî'nîkon yarimauya sîrîrî nari'kon kaikusiyamî' warainonkon kore'ta attîkonpa. Amîrî'nîkon wanî carneiroyamî' warantî. Mîrîrî ye'nen tîwarî e'ti, epu'nen pe eesenku'tîkon namai. Tîise eranmîra e'ti tiaronkon pî' î' imakui'pî tîku'se pra nari' pe pra waku'kaimiyamî' warantî.

¹⁷ Moropai tepu'se e'ti, ayarîkon to'ya ya to' epere'to' yewî'kon ta, apî'nîkon teeseurîmakonpa. Mîrîrî yai tiaronkonya apo'pîtkon mîrîrî to' epere'to'kon yewî' tapi' po'pînnîto' ke.

¹⁸ Uurî wenai mîrîrî warantî akupîkon to'ya. Pata esa' pia ayarîkon to'ya moropai pata esanon esa' pia ayarîkon to'ya. Mîrîrî yai inkamoro pî' umaimu ekaremekîya'nîkon. Moropai manni'kan Judeuyamî' pepin pî' nîrî umaimu ekaremekîya'nîkon.

¹⁹ I' pensa amiri'nikon yari to'ya yai e'taruma'tinto' ya, kisewankono'mati i' kai'ma amaimu ton pra awani pi'. Maasa pra uuriya amaimukon ton tiri i' kai'ma epu'nen pe awanikonpa. To' maimu yu'to'yakon ton tiruuya miriri pe ri —ta'pi Jesusya.

²⁰ —Miriri amaimukon yu'to'ya'nikon wani pepin aawariri'nikon anepori'pikon pe. Tiise awani Paapa yekaton winipainon pe. Miriri ye'nen mukiri eseurima amiri'nikon pe.

²¹ Miriri ye'nen tepu'se e'ti maasa pra amiri'nikon rumaka tiaronkon pepin ri ayonpakonya aasa'mantakonpa. Moropai to' yunkonyami'ya tinmukukon rumaka to' sa'mantato'pe niri. Moropai to' munkiyami' ena tiyunkon yeyaton pe moropai tiyunkon wii me'po to'ya.

²² Moropai tami'nawironkon pemonkonyami' yewanma pe amiri'nikon ena uyese' wenai. Tiise ani'ya yapitanipi ya, e'taruma'tinto' merunti ke tisa'manta pikiri, mukiri e'piika'ti pe man.

²³ O'non pata amiri'nikon yewanniri to'ya ya, moropai amu'tunpakon to'ya ya, cidade poi mepeti tiaron pata pona. Maasa pra tauya siriri api'nikon. Eesenyaka'mato'kon yareti'kasa'ya'nikon eserike pra naatii, tami'nawiri cidadekon poro Judeuyami' pata poro, uuri, ka' poi iipi'pi erepami rawiri.

²⁴ A'ki, teesenupasen wani pepin tenupanen yentai. Moropai tikaraiwari yentai ipoitiri wani pepin.

²⁵ Tiise teesenupasen wani ya tenupati'pon kaisari, mori pe awani. Moropai tikaraiwari kenan poitiri wani ya tikaraiwari kaisari, mori pe awani. Itentai awani eserike pra. Miriri ye'nen Belzebu winipai merunti yapisiya taa to'ya ya upi' itentai panpi' taa to'ya awiniki'nikon, maasa pra uwenaironkon pe awanikon —ta'pi Jesusya.

Ani' Nama E'pai Awani

(Lc 12.2-7)

²⁶ —Miriri ye'nen eranne' pe pra e'ti inkamoro ye'kakon warayo'kon seru'ye'kon pi'. Maasa pra tami'nawiri uyeserukon teesera'mai pra si'pi, esera'ma kupi siriri aronne. Moropai tami'nawiri i' ta'pi uuri'nikonya ama' pe, umaimukon esepu'ti kupi siriri.

²⁷ Miriri waranti i' tauya manni' api'nikon tiaronkonya eta pra tiise miriri mekareme'tii tami'nawironkon pi' epu'to'pe to'ya. Moropai uwinipai aneta'pikon tiaronkon neta'pi pepin, miriri mekareme'tii aronne tami'nawironkonya epu'to'pe.

²⁸ Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Eranne' pe pra e'ti manni' amiri'nikon winen pi'. Awitipo'nokon ayekatonkon wiya eserike pra man. Tiise tauya siriri eranne' pe e'ti Paapa pi'. Maasa pra mukiriya awikon tari moropai ayekatonkon yenumi'ya e'painon apo' ya' —ta'pi Jesusya.

²⁹ Moropai ta'piya: —A'ki, iriwo'yami' ke to' e'repa epe'mira tiwin prata ena'pi. Tiise inkamoro kore'ta tiwin ena ya non pona, Paapa, Uyunkonya epu'ti. Iwanminon pepin inkamoro. To' ko'mannipiya.

³⁰ Miriri waranti amiri'nikon pu'pai si'po wani tu'ke teuren, tami'nawiri Paapaya epu'ti, maasa pra iku'ne'tisai'ya ye'nen.

³¹ Miriri ye'nen eranne' pe pra e'ti. Maasa pra inkamoro toronyami' ko'mannipi tiuya yentai Paapaya amiri'nikon ko'mannipi tami'nawiri —ta'pi Jesusya.

Innape Cristo Kupi Kaane

(Lc 12.8,9)

³² —Pemonkonyami'ya taa ya aronne tiaronkonya eta tanne, upemonkono pe tiwani taiya ya. Miriri waranti niri tauya Paapa ka' pon rawiri si'ma upemonkono miseri tauya ipi'.

³³ Tiise ani'ya tiaronkon rawiri si'ma “Uuri kaane, ipemonkono pepin uuri”, taiya ya, uuriya niri miriri waranti taa Paapa ka' pon rawiri si'ma. “Upemonkono pepin mukiri”, tauya —ta'pi Jesusya.

Tiwanmin Pepin Tiise Eseyaton Pi' E'nito'

(Lc 12.51-53; Lc 14.26,27)

³⁴ —Tiise kisenumenkati mori tiwanmin enepi'uya kai'ma siriri non pona uui'pi pi'. Tiise tauya siriri api'nikon, mori tiwanmin ene'sau'ya pra wai. Eseyaton pi' pemonkonyami' wani kupi siriri uwenai.

³⁵ Maasa pra tiyunkon yarakkiri to' munkiyami' wani pe man teekore'mai.

Moropai to' munkiyami' wiri'sanyami' wani pe man tisankon yarakkiri teekore'mai.

Moropai to' pa'setonon wani pe man tawo'pikon yarakkiri teekore'mai.

³⁶ Miriri waranti ayonpakon ri wani pe man ayeyatonkon pe, tiaronkon pepin *Mq 7.6*
—ta'pi Jesusya.

³⁷ —Ani'ya tiyun, tisan yapuri ya, uyapuri tiuya yentai miikiri wani eserike pra awani upemonkono pe. Moropai ani'ya tinmukuyami' yapuri ya, uyapuri tiuya yentai, miikiri wani eserike pra awani upemonkono pe.

³⁸ Manni' uyapurinen wani ya, miikiriya uwenai tami'nawiri tiwe'taruma'tito' yapitanipiya pra awani ya, upemonkono pe eserike pra awani. Moropai uwenairi aapi eserike pra awani.

³⁹ Ani'ya tiwe'taruma'tito' yapitanipi pra awani ya, kure'ne tiiko'manto' pininmaiya ye'nen tari non po, miikiriya ipatikari tiiko'manto' ton epori pepin tiise aasa'manta pe man. Tiise ani'ya tiwe'taruma'tito' nama pra awani ya uwenai, miikiriya enen tiiko'manto' ton epori ipatikari —ta'pi Jesusya.

Paapaya Uye'mato'kon
(Mc 9.41)

⁴⁰ —A'ki, ani'ya amiri'nikon yapisi mori pe, miikiri ayapisitiponkonya mori pe uyapisi niri. Moropai miikiri uyapisitiponya uyarimatipon Paapa yapisi niri.

⁴¹ Moropai mori pe Paapa maimu ekareme'nen yapi'sa' ani'ya ya tewi' ta, mori eporiya pe man. Maasa pra yapisi'piya Paapa maimu ekareme'nen pe awani ye'nen. Miikiri repa Paapaya, timaimu ekareme'nen repa tiuya waranti. Moropai ani'ya mori ku'nen yapisi ya tewi' ta, mori eporiya pe man. Maasa pra yapisi'piya, mori pe miikiri wani ye'nen. Moropai miikiri repa Paapaya, mori ku'nen repa tiuya waranti.

⁴² Ani'ya tuna tiri ya, i'ni' kenan tiwin copo kaisari upemonkonoyami' ya'mi'pi pia, si'mirikki pe tiise iwo'paiya ya, miikiri wani upemonkono pe. Ayenku'tiuya pepin, miikiri niri repa Paapaya. Iwa'kaiya pepin —ta'pi Jesusya.

11

João Batista Yekare Pi' Jesus Eseurima
(Lc 7.18-35)

¹ Miriri waranti tinenupa'san yeurima tiyo, Jesus epa'ka'pi miari pai. Moropai attipi. Pemonkonyami' yenupa pia'tipiya. Paapa maimu ekaremeki pinunpa'piya miriri cidadekon poro aminke pra.

² Miriri yai João Batista wani'pi atarakkannito' yewi' ta. Miari si'ma Cristoya i' kupi yekare eta'pi Joao. Miriri ye'nen tinenupa'san yarima'pi Joao.

³ Jesus ekaranmapoi to' wito'pe taato'pe to'ya: —Amiri manni' tariwaya aapiiton anna ninimiki, kaane ka'ri tiaron moro nai aapiiton? —ta'pi to'ya ipi'.

⁴ Jesusya inkamoro maimu yuuku'pi: —Enna'poti moropai João pi' anera'ma'pikon moropai aneta'pikon mekareme'ti —ta'piya to' pi'.

⁵ —Tari enkaru'nankonya era'ma pi' man. Moropai asakoi'kon pepin asani pe man. Moropai pri'yawonkon pepin ereki'pankon esepi'tisa' man. Moropai pana'ti'pankonya eta pi' man. Moropai isa'manta'san e'mi'sa'kan pi' man. Moropai Paapa maimu esekareme'ni pi' man manni'kan pemonkonyami' tiwe'taruma'tisanon pi'. Tami'nawiri miriri makati João pi'. Pena Paapa nimenka'pi pi' teeseurimasen profeta waranti eesekareme'sa' man. —ta'pi Jesusya.

⁶ —Taatausinpai pu'kuru manni' innape pu'kuru uku'nen, tiwi tiku'se pra moropai teesenumenka yawiri pra unkupi pi' teesewankono'mai pra miikiri wani —ta'piya.

⁷ Inkamoro João nenupa'san witi'pi tanne, tiipiapi Jesusya pemonkonyami' yeurima pia'ti'pi, João Batista yekare pi': —Keren pona attisa'kon yai, João yarakkiri esepose i' era'ma'piya'nikon? Kono'i yepu yarimapati' a'situnya ka'ri? —ta'piya.

⁸ —I' era'ma'piya'nikon kin, warayo' mori pe eponti'pi ka'ri mori tiyon ya' era'ma'piya'nikon? A'ki, tauya siriri api'nikon. Warayo' mori pe tiyon ya' eponti'pi wani ya, miikiri ko'mami e'painon mori pu'kuru witi ta, ipikku pe tiwe'sen yewi' ta —ta'piya.

⁹ —Moriya ka'ti upi' i' era'ma'piya'nikon? Paapa maimu ekareme'nen penaron profeta ka'ri? Inna, seru' pepin tauya siriri api'nikon. Paapa maimu ekareme'nen profeta yentainon era'ma'piya'nikon.

¹⁰ Maasa pra miikiri João wani manni' Paapaya ta'pi yawiri.

“A'ki miseri umaimu ekareme'nen yarimauya kupi siriri arawiri attito'pe.

Aye'mari ton konekai e'mai' pe attito'pe”,

MI.3.1

ta'pi Paapaya —ta'pi Jesusya.
¹¹ —Ayenku'tiuya pepin. Miikiri João wani tami'nawironkon pemonkonyami' yentai tiwe'sen pe. Tiise ani' wani ya innape uuri ku'nen ipikku pe pra si'ma, miikiri esa' Paapa wani moropai miikiri wani João yentai —ta'piya.

¹²Jesusya taa ko'mannîpî'pî: —Joãoya pemonkonyamî' esa' pe Paapa ii'to' ekaremekî pia'tî'pî patapai, sirîrî tîpose Paapa pemonkono pe enapai arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî. Mîrîrî anetapai to' wanî kure'ne.

¹³Maasa pra tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'san moropai Moisés nuri'tîya yenupanto'ya taasa' pûkatîton iipî pe man. Moropai mîrîrî ekareme'se Joãoo iipî'pî.

¹⁴Mîikîrî Joãoo wanî mîrîrî Elias pe, manni' Paapa maimu ekareme'nen profetaya aaipî ta'pî. Mîikîrî ku'ti innape anku'pai awanîkon ya.

¹⁵Sîrîrî itekare anepu'pai awanîkon ya, etatî morî pe —ta'pîiya.

¹⁶Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Anî'kan warantî see sîrîrî pankon pemonkonyamî' kupîuya e'painon? Inkamoro wanî moreyamî' poroyi'pî po si'ma tîsu'minansenon warantî. Tiaron moreyamî' entaimepîtî to' pî' to' pokonpe tîsu'minkonpa.

¹⁷Ta'pî to'ya:

“Tîwe'marimasen waiyi ye'nunpa'pî annaya amananukonpa tîise amanunukon pra awanî'pîkon.

Moropai isa'manta'pî kararunpato' yeremu kupî'pî annaya, tîise akaraukon pra awanî'pîkon”,

ta'pî to'ya.

¹⁸Tonpakonya ikupî warantî pra Joãoo Batistaya tekkari yonpa pra awanî'pî tui'sa' yai. Moropai tîwuku enîrîiya pra awanî'pî. Mîikîrî pî' tamî'nawîronkonya o'ma' yarakkîrî tîwe'sen pe awanî mîrîrî ta'pî.

¹⁹Moropai uuri, ka' poi iipî'pî entamo'ka pî' moropai uwuku enîrîiya pî' taa to'ya upî': “A'kî mîikîrî warayo' wanî kure'ne ta're' yonpanen pe moropai kure'ne tîwuku enî'nen pe awanî”, taa to'ya. “Moropai tesanonkon pia to' nîtirî ûniru yapi'nenan yonpa pe awanî mîrîrî”, taa to'ya. “Imakui'san pemonkonyamî' yonpa pe awanî”, taa to'ya. Tîise tauya anî'ya Paapa winîpainon epu'nen yapisi'ya, mîikîrî yeseru wanî morî pe —ta'pî Jesusya.

Innape Jesus Ku'nenan Pepîn Cidadekon Ponkon

(Lc 10.13-15)

²⁰Mîrîrî yai Jesusya mîrîrî cidadekon po, eserîkan pepîn kupî tîuya era'matîponkon yeka'nunka'pî mararî pra, maasa pra tîmakuyikon rumakasa' to'ya pra to' wanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî':

²¹—Aka sa'ne, amîrî'nîkon Corazim cidaderî po tîiko'mansenon. Aka sa'ne, amîrî'nîkon Betsaida cidaderî po tîiko'mansenon. Maasa pra mîrîrî ikupî eserîkan pepîn apatakon ya' e'kupî e'ku'sa' ya, Tiro cidaderî po moropai Sidom po, miarî tîiko'mansenonya imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka'pî to'ya e'painon pena. Moropai imakui'pî rumaka tîuya'nîkon ekaremekî'pî to'ya e'painon, moropai saaku ya' yeka'ma'pî to'ya e'painon, urunu'pî tîrî'pî to'ya e'painon tîpu'paikon pona, teesewankono'makon ekaremekîkonpa.

²²Ayenu'tîuya'nîkon pepîn. Tamî'nawîronkon yenumî Paapaya weiyu yai, eese-wankono'makon kupî sîrîrî mararî pra, Tiro cidaderî ponkon pemonkonyamî' esewankonoma'pî yentai. Moropai Sidom ponkon e'taruma'tî'pî yentai, amîrî'nîkon e'taruma'tî kupî sîrîrî. Maasa pra innape imaimu ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon ye'nen.

²³Amîrî'nîkon kanan Cafarnaum ponkon, ka' pona attîkon kai'ma eesenumenkakon. Tîise ka' pona ayanu'nîpîkon Paapaya pepîn amakuyikon wenai. Tîise Paapaya atî'kakon kupî sîrîrî. Maasa pra mîrîrî i' ikupî eserîkan pepîn apatakon ya' e'kupî'pî e'ku'sa' ya Sidom cidaderî po, moro tîiko'mansenon tî'ka'pî Paapaya pepîn e'painon sîrîrî tîpose —ta'pî Jesusya.

²⁴—Ayenu'tîuya'nîkon pepîn. Paapaya amîrî'nîkon taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra, Sodoma ponkon taruma'tî tîuya yentai, pemonkonyamî' yenumî tîuya yai —ta'pî Jesusya.

Eri'ka'tane'tî Uupia Taa Jesusya

(Lc 10.21-22)

²⁵Mîrîrî yai Jesus epîrema'pî Paapa pî': —Paapa, tamî'nawîron yepotorî amîrî. Ka' konekatîpon amîrî, moropai non konekatîpon. Morî pe man tauya apî'. Maasa pra epu'nen pe awe'to' anenomî'pî yenposa'ya epu'nenan pepînya ayepu'to'pe. Epu'nen pe tîwe'sanonya epu'tî namai yenomî'pîya moropai pakko pe tîwe'sanon pia yenposa'ya epu'to'pe to'ya.

²⁶Inna Paapa. Sîrîrî kupî'pîya itu'se awanî yawîrî ikupî'pîya.

²⁷Inî'rî ta'pî Jesusya: —Uyunya tamî'nawîron tîisa' man uupia. Anî'ya uuri, Paapa munmu epu'tî pra man tîise uyunya neken epu'tî. Moropai anî'ya uyun epu'tî pra man. Tîise uuri, inmuya neken epu'tî. Moropai manni'kanya nîrî epu'tî, epu'tî to'ya yu'se uuri e'to'ya. Inkamoro pî' ekaremekîuya —ta'pî Jesusya.

²⁸Moropai ta'pîiya to' pî': —Asî'tî uupia tamî'nawîronkon amîrî'nîkon apî'kapî'san. Amî'ne pe imakui'pî wanî ye'nen aapî'ka'sa'kon. Eturumakatî uupia moropai ipata'pî ya' eerî'ka'to'kon ton tîrîuya.

²⁹ Uuríya ayenupato'kon yapi'ti. Esenupati uyeseru pi' maasa pra uurí eranmíra tíwe'sen mĩpan pepín. Míriri waranti eerí'ka'to'kon eporíya'níkon uupia.

³⁰ Maasa pra sa'me pra uyeseru wani, ikupíkonpa. Moropai aapia'níkon merunti tíruya amí'míra awe'to'pe –ta'pi Jesusya.

12

Jesus Wani Eri'kannito' Weiyu Esa' Pe

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Tíise tíiko'manse pu'kuru pra eri'ka'níto' weiyu yai Jesusya mararon pepín trigo ye'ka rukku'níti'pi iratai winípai tiaron iratai pona tínenupa'san pokonpe si'ma. Míriri yai emi'ne to' wani'pi kure'ne. Míriri ye'nen inkamoroya trigo pikka pia'ti'pi moropai míriri yaku'pi to'ya.

² Míriri kupi to'ya era'ma'pi fariseuyami'ya. Inkamoroya ta'pi Jesus pi': –A'ki, anenupa'san esenyaka'man pi' man eri'ka'níto' weiyu yai. Moisés nuri'tiya uyenupa'pikon yawiri pra, yairi pra to' wani míriri. Eri'ka'níto' weiyu yai to' esenyaka'ma –ta'pi to'ya.

³ Inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya. Ta'piya to' pi': –Awenpenatakon pra naati, pena e'menuka'pi kaareta pi', i' kai'ma Davi nuri'ti pi' teeseurimasen? Pena emi'ne awani'pi moropai itonpayami' niri wani'pi emi'ne.

⁴ Míriri ye'nen mĩkiri ewomi'pi Paapa yewi' ta. Moropai Paapa pia to' nítiri'pi trigo puusa' mo'ka'piya Moisésya yenupanto' yawiri pra. Moropai tonpayami' pia itiri'piya. Míriri yaku'pi to'ya. Teepiremasanon neken naku to' nítiri'pi yaku'pi to'ya. Tíise míriri pi' Paapa ekore'masa' pra awani'pi.

⁵ Moropai Moisés nuri'ti kaaretariya taasa' erenkasa'ya'níkon pra naati? Eri'ka'níto' weiyu yai teepiremasanon esenyaka'ma Paapa pia tintirikon po'ti pi' epiremanto' yewi' ta. Míiwini tíise Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri pra to' wani pepín.

⁶ Tauya siriri api'níkon. Míriri epiremanto' yewi' era'maya'níkon manni' yentainon tari man –ta'pi Jesusya. Típi' eeseurima'pi epiremanto' yewi' yentai tíwani pi'.

⁷ –Paapa maimu e'menukasa' see waranti:

“Uurí wani siriri itu'se mori pe e'sa'namanto'kon tiaronkon yarakkiri anpo'tikon pe antirikon yu'se wani yentai,”

Os 6.6

ta'pi Paapaya. Míriri epu'tiya'níkon ya, i' taato'pe awani, i' ku'nenan pi' aatako'menkakon pepín e'painon.

⁸ Maasa pra uurí ka' poi iipi'pi wani eri'ka'níto' weiyu yai, tamí'nawíronkon níkupí ton ekareme'nen pe –ta'pi Jesusya.

Jesusya Warayo' Itenya Apita'pi Yepi'ti

(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Jesus epa'ka'pi miari pai moropai atti'pi to' epereto'kon yewi' ta.

¹⁰ Miarí to' epereto'kon yewi' ta tiwin warayo' wani'pi pri'yawon pepín itenya apita'pi. Míriri yai miari manni'kan fariseuyami' wani'pi i' kupi Jesusya anepu'pai, tesorukon yawiri pra, “A'ki, yairi pra awani,” taakonpa kai'ma. Míriri ye'nen ekaranmapo'pi to'ya: –Mori pe awani e'painon? Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri pra pemonkon yepi'tito'pe eri'ka'níto' weiyu yai? –ta'pi to'ya.

¹¹ Inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya. Ta'piya to' pi': –Amiri'níkon kore'ta tekín kenan wani ya, itekín carneiro enasa' ya, itu'nakan ya' eri'ka'níto' weiyu yai, itesa'ya kin imo'ka pepín e'painon, eri'ka'níto' weiyu pe awani ye'nen? –ta'piya.

¹² –Moriya pemonkon wani míriri ipikku pe, carneiro yentai. Míriri ye'nen Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri pemonkonyami' piika'tito'pe awani míriri eri'ka'níto' weiyu yai.

¹³ Moropai Jesusya ta'pi mĩkiri warayo' pi': –Ayenya kainunki –ta'piya. Moropai temekon kainumi'piya. Mĩkiri esepi'ti'pi. Tiaron itenya ratai waranti, mori pe eena'pi.

¹⁴ Tíise míriri típo fariseuyami' epa'ka'pi to' epereto'kon yewi' tapai. Moropai inkamoroya tesorukon koneka'pi i' kai'ma Jesus wíi tíuya'níkon pi'.

Paapa Nimenka'san Ipoitirtonon

¹⁵ Míriri waranti taasa' to'ya yekare epu'ti tíuya pe, Jesus witi'pi miaripai. Ariníkon pemonkonyami' witi'pi ipikiri. Tamí'nawíronkon pri'yawonkon pepín yepi'ti'piya miari.

¹⁶ Moropai inkamoro pi' ta'pi Jesusya teesepe'tisa'kon ekaremeki to'ya namai.

¹⁷ Siriri waranti awe'kupi'pi maasa pra awe'kupi pe man taasa' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nuri'tiya yawiri.

¹⁸ Ta'pi Paapaya: –Miseni' upoitiri wani umenka'pi pe, unsa'nama pe.

Kure'ne uurí atausinpasa' pu'kuru wani ipi'.

Mĩkiri pia uyekaton tíruya.

Moropai mûkîriya î' kai'ma Judeuyami' pepîn piika'ti kupî yekare ekaremekî, yairî to' e'to'pe.

¹⁹ Mûkîrî wani teesiyu'pi'sen pe pra tiaron yarakkîrî, moropai tiwentaimepî'sen pe pra. Moropai e'ma tapi' mûkîrî maimu eta pemonkonyami'ya pepîn.

²⁰ Itarumai'san pemonkonyami' wani a'tu'mîra mana ye' yaki'tapapî'sa' warantî to' wani. Tîise iwaikî' tu'kaiya pepîn.

Moropai apo' iparu e'tî'ka'pî ye'nen a'tu'mîra tiwe'sen yi'nîpîiya pepîn.

Tîise inkamoro yapîtanîpiya pemonkonyami' yenumî Paapaya pikirî. Mîrîrî yai yairî ku'nenan wani imakui'pî ku'nenan yentai.

²¹ Mîrîrî yai Judeuyami' pepînya innape ikupî pe man.

Moropai mûkîrî winî tiwe'piika'tîto'kon nîmîkî pî' to' ko'mamî pe man,

Is 42.1-4

ta'pî Isaias nuri'tiya pena.

Jesus Pî' Makui Poitîrî Taa To'ya

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

²² Mîrîrî yai warayo' enkaru'nan moropai imaimu pîn yari'pî to'ya Jesus pia. Maasa pra imariwa'ka' pe awani'pî. Mîkîrî yepî'tî'pî Jesusya moropai mûkîriya era'ma pia'tî'pî moropai eeseurîma'pî nîrî.

²³ Mîrîrî kupî Jesusya era'masa' tiuya'nîkon pî', arinîkon pemonkonyami' wani'pî mararî pra teesewankono'mai. Moropai inkamoro esekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Pîika'tîton, Davi nuri'tî paari'pî, Paapa nîmenka'pî manni' pepîn kin mîserî warayo'? —ta'pî to'ya.

²⁴ Mîrîrî taa to'ya eta tiuya'nîkon ye'nen, fariseuyami'ya yuuku'pî: —Inkamoro ye'kakon imariwa'yami' yenpa'kaiya, meruntîri ton tîisa' imariwa'yami' yepotorîya mîrîrî iipia Belzebuya, maasa pra makui mûkîrî Belzebu —ta'pî to'ya.

²⁵ Tîise î' kai'ma tipî' to' esenumenkato' epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —A'kî, tiwînan pata ya' tîiko'mansenon wani ya eseyaton pî', inkamoro eseya'nama. Moropai to' e'tî'ka tami'nawîrî. Moropai tonpakon pokonpe timurukun pe tiwînan wîttî ta' tîiko'mansenon wani ya, inkamoro ko'mamî teesiyu'pîtkon pî' morî ton pra. Moropai to' ekore'ma tu'ka. To' e'tî'ka tami'nawîrî. Mîrîrî warantî meruntî ke to' wani pepîn e'painon.

²⁶ Mîrîrî warantî makui ko'mamî ya, tîpemonkonoyami' pokonpe teesiyu'pîti'pî. Meruntî ke awani pepîn tîpemonkonoyami' pokonpe. Mîrîrî ye'nen Makuiya tîpoitîrîtonon yenpa'ka pepîn pemonkonyami' yapai.

²⁷ Tîise taaya'nîkon upî': "Belzebu meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kaiya mîrîrî", taaya'nîkon upî' —ta'pîiya. —Tîise mîrîrî warantî awani ya, ani'ya meruntî tîri anenupa'sankon pia o'ma'kon yenpa'kato'pe to'ya? Inkamoroya taa e'painon apî'nîkon: "Esenku'tî'san pe awanîkon", taa to'ya, 'Maasa pra inkamoroya meruntî yapîsî warantî yapîsiuya nîrî —ta'pîiya."

²⁸ —Tîise Paapa yekaton meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kauya ya, Paapa ii'sa' man epu'tiya'nîkon ayesa'kon pe.

²⁹ A'kî, tauya ani' ewomî pepîn e'painon, warayo' tîyurapai kenan tewî' era'manen pe tiwe'sen yewî' ta yama'runpî. Maasa pra meruntî ke awani ye'nen. Tîise e'mai' pe mûkîrî yewa'tîpîti'yu'se wani moropai î' rî itemanne yama'runpato'pe.

³⁰ Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Ani'ya innape ukupî pra awani ya, uyeyaton pe awani mîrîrî. Moropai ani' esenyaka'ma pra awani ya uurî ton pe, uurî esenyaka'mato' taruma'tiya mîrîrî —ta'pî Jesusya.

³¹ —Mîrîrî wenai tauya sirîrî apî'nîkon. Î' rî imakui'pî warayo'kon nîkupî'pî mîrîrî kupî Paapaya tami'nawîrî tîiwanmîra. Moropai imakui'pî pe Paapa winîkî to' eseurîmato'kon, mîrîrî kupîiya tîiwanmîra. Tîise ani' eseurîma ya Morî Yekaton Wannî winîkî, Makui pe awani mîrîrî kai'ma, imakui'pî pe mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîiwanmîra. Tîise aako'mamî ipatîkarî imakui'pî pe Paapa winîkî.

³² Moropai ta'pîiya: —Ani' eseurîma ya uurî ka' poi iipî'pî winîkî imakui'pî pe, mîrîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya tîiwanmîra. Tîise ani' eseurîma ya Morî Yekaton Wannî winîkî imakui'pî pe, mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîiwanmîra sirîrî pata po tîise aako'mamî ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

Yei Teperu Tîinen Esepû'tî Iteperu Pîkînsa'

(Lc 6.43-45)

³³ Moropai Jesusya ta'pî: —A'kî, amîrî'nîkon pî' tauya î' kai'ma yei, teperu tîinen wani esepû'tî iteperu wenai. Morî pe iteperu wani ya, eesepû'tî morî pe ite wani. Moropai imakui'pî pe iteperu wani ya, eesepû'tî imakui'pî pe ite wani nîrî.

³⁴ Amîrî'nîkon wani imakui'pî pe ikîiyami' munkiyami' wani imakui'pî pe warantî. Tîise o'non ye'ka pe morî pe eeseurîmakon, imakui'pî pe si'ma? Maasa pra ayewankon tiwe'sen yawîrî eeseurîmakon.

³⁵ Tiiŕe warayo' mori pe tiwe'sen eseurima mori pe, maasa pra mori pe itewan wani ye'nen. Miriri waranti niri warayo' imakui'pi pe tiwe'sen eseurima imakui'pi pe, maasa pra imakui'pi pe itewan wani ye'nen, —ta'piiya.

³⁶ —Miriri pi' tauya —ta'pi Jesusya. —Tiwin wei Paapaya tami'nawironkon yenumi yai i' ta'pi tiuya'nikon ekareme'se to' e'mi'sa'ka kupi siriri Paapa rawiri. Miriri tami'nawiri i' ta'pi tiuya'nikon, se' tapairi ekareme'to'pe to'ya Paapa pi' —ta'pi Jesusya.

³⁷ —Maasa pra amaimu'pikon wenai Paapaya taa kupi siriri: “Imakui'pi pe naatii. Ayenumiuya'nikon siriri”, taiya. Miiwini pra awani ya, mori amaimu'pikon wenai Paapaya taa kupi siriri api'nikon: “I' wani' pra man, mori pe naatii”, taiya kupi siriri.

Tinera'makon Ton Esati To'ya Jesus Pi'
(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)

³⁸ Miriri yai tiaronkon Moises nuri'tiya yenupato' pi' yenupatonkonya, moropai fariseuyami'ya ta'pi Jesus pi': —Anna yenupanen, anna nera'maton ani' nikupi eserikan pepin kupiya yu'se anna man —ta'pi to'ya.

³⁹ Tiiŕe inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya: —I' waranti see siriri pankon pemonkonyami' wani siriri imakui'pi pe pu'kuru. Anera'makon ton esatiya'nikon innape uuri kupikonpa. Tiiŕe ikupiyaya pepin anera'makon ton. Tiiŕe penaron Paapa maimu ekareme'nen Jonas nuri'ti yekare neken epu'tiya'nikon yu'se wai.

⁴⁰ Maasa pra Jonas ko'mami'pi seuriwi'ne wei moropai seuriwi'ne ewaron kaisari kure'nan moro' ro'ta ya'. Miriri waranti niri uuri ka' poi iipi'pi ko'mami kupi siriri seuriwi'ne wei moropai seuriwi'ne ewaron kaisari non ya'.

⁴¹ Aki, tiwinano'pi wei yai, Paapaya apo' ya' pemonkonyami' yenumi yai Niniveponkon pemonkonyami' nuri'ti e'mi'sa'ka pe man. Moropai inkamoro ya taa kupi siriri api'nikon: “I' wani' awani ye'nen amakuyikon rumakaya'nikon pra awanikon?” taa to'ya. “Maasa pra pena Jonasya itekare ekaremeki yai, umakuyikon rumaka'pi annaya,” taa to'ya. Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Uuri tari awani manni' akore'ta'nikon, uuri wani Jonas yentai, tiŕe amakuyikon rumakaya'nikon pepin —ta'piiya.

⁴² Iniri ta'piiya: —Miriri yai niri pata esa' pe tiwe'sen nuri'ti wiri' Sabá poinon e'mi'sa'ka kupi siriri. Moropai miikiriya taa kupi siriri api'nikon: “I' wani' awani ye'nen innape ikupiya'nikon pra awe'sa'kon”, taiya. Maasa pra miikiri wiri' nuri'ti i'piti'pi aminke pai epu'nen pe tiwe'sen Salomao nuri'tiya tenupato'pe kai'ma etai. Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Aki, uuri wani akore'ta'nikon manni' Salomao epu'nen pe si'pi yentai —ta'pi Jesusya.

O'ma' Enna'po Iniri Warayo' Ya'
(Lc 11.24-26)

⁴³ Jesus eseurima'pi. Ta'piiya: —Pemonkon yapai teepa'ka tupo, o'ma' asari ko'mannipi tuna ton pin yapai, teeri'ka'to' ton yuwa pi'. Tiiŕe epori tiuya pra tiwani ya, taiya:

⁴⁴ “Kaane, enna'poi ya'ta yapai epa'ka ne'tikini ya'ri” taiya. Moropai miikiri enna'po. Miikiriya yapai teepa'ka'pi epori yawon pra tiŕe, mori yeka'maiya pra tiŕe.

⁴⁵ Moropai miikiri o'ma' witi iipiapai tiaronkon o'ma'kon etai tarakkiri to' ko'manto'pe kai'ma. Miikiriya tiaronkon o'ma'kon enepi asaki'ne mia' pona tiimo'tai kaisari. Iniri panpi' imakui'san enepiya miikiri warayo' ya' inkamoro ko'manto'pe. Inkamoro ya miikiri taruma'ti marari pra. Pena e'mai' pe imakui'pi tiwani'pi yentai miikiri warayo' yeseru wani. Maasa pra inkamoro wani ye'nen itewan ya'. Miriri waranti awani pe man, imakui'pi siriri pankon pemonkonyami' yarakkiri —ta'pi Jesusya.

Jesus Yan Moropai Itonpayami'
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Miriri yai Jesus eseurima ko'mannipi tanne pemonkonyami' pi', isan moropai itonpayami' ita'mi'san erepami'pi. Inkamoro ya poro po si'ma yanno me'po'pi yarakkiri teeseurimakonpa.

⁴⁷ Tiaronya ta'pi ipi': —Aki, asanya moropai ayakontononya ayanno pi' man, arakkiri eseurimapai to' wani —ta'piiya ipi'.

⁴⁸ Miriri taiya yuuku'pi Jesusya: —Ani' ye'ka see pemonkon pi' maama' moropai mooyi tauya e'painon?

⁴⁹ Moropai tinenupa'san winiki era'ma'piiya, moropai ta'piiya: —Tari tiaronkon man uupia —ta'piiya. —Insamoro pi' maama' moropai mooyi tauya e'painon.

⁵⁰ Uyun Paapa ka' pon yeseru ku'nenan pi' mooyi moropai ma'non moropai maama' tauya. Maasa pra Paapa maimu yawiri tiwe'sanon wani uyonna pe pu'kuru —ta'pi Jesusya.

13

*Tinnmîri Pînnen Warayo'**(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)*

- ¹ Mîrîrî weiyu yai Jesus wîtî'pî wîtî' tapai Galiléia ku'pî yena pona.
- ² Arinîkon pemonkonyamî' ii'sa' wani'pî tîpatakon yapai. Inkamoroya mararî pra Jesus woima'tisa' wani'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus asara'tî'pî kanau ya'. Mîkîrî e'tukka'pî tuna ka. Moropai eereuta'pî. Moropai pemonkonyamî' e'nîmî'pî kasapan po.
- ³ Mîkîrîya to' yenupa pia'tî'pî tu'kan panton ke. Ta'pîiya:
—Warayo' wîtî'pî tinnmîri pînse.
- ⁴ Tinnmîri ya' tînpîmî pîmî'pîiya tîsorokai'ma. Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî e'ma ena po. Mîrîrî era'ma'pî toronyamî'ya moropai yenko' mapîtî'pî to'ya tamî'nawîrî, maasa aaro'ta pra tîise —ta'pîiya.
- ⁵ —Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî mararon non ya' tî' parappa pe tîwe'sen pona. Moropai ka'ne' pe aaro'ta'pî tîise aakarata'to' pata'se' ton pra awani'pî.
- ⁶ Mîrîrî inpîmî'pî yonpa aro'ta'pî tîise a'ne' pe pu'kuru wei a'na'pî. Mîrîrîya ya'pi'tanîpî'pî maasa pra kure'nan ikara wîtîto' ton pra awani'ye'nen.
- ⁷ Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî mî'nî ye'kon kore'ta. Mîrîrî aro'ta'pî mî'nî ye' pokonpe. Mîrîrî mî'nî ye'ya itaruma'tî'pî teperu tîrîiya pra tîise.
- ⁸ Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî morî pe tîwe'sen non pona. Mîrîrî aro'ta'pî, aarenta'pî moropai eepeta'pî. Tiaron epeta'pî 30 kaisari moropai tiaron epeta'pî 60 kaisari. Moropai tiaron epeta'pî 100 kaisari. Sîrîrî warantî morî non pona ena'pî epeta'pî, mararî pra e'mai' pe awani'pî yentai pu'kuru —ta'pî Jesusya.
- ⁹ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Anepu'pai awanîkon ya, etatî, epu'tî —ta'pîiya.

*Î Tonpe Jesusya Panton Ekaremekî**(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)*

- ¹⁰ Mîrîrî pe rî Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Inkamoroya ekaranmapo'pî. —Î' wani' awani' ye'nen pemonkonyamî' yenuyaya mîrîrî panton pe —ta'pî to'ya ipî'.
- ¹¹ Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Paapa yekare anî' nepu'tî pepîn ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon. Î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekîuya sîrîrî epu'tîkonpa. Tîise inkamoro Paapa yu'sankon pepîn pî' aronne ekaremekîuya pepîn. Tîise panton pe neken ekaremekîuya epu'tî to'ya namai.
- ¹² Tîise mararî Paapa maimu epu'tî anî'ya ya, inî' panpî' epu'nen tîrî Paapaya iipia. Moropai epu'tîiya itu'se tîwanî'pîkîrî. Tîise Paapa maimu yu'san pepîn awani'ya, tamî'nawîrî imo'ka Paapaya iipiapai. Mararî epu'tî tîuya kai'ma mîkîrî esenumenka. Tîise Paapaya imo'ka iipiapai —ta'pî Jesusya.
- ¹³ Ta'pî Jesusya: —Mîrîrî ye'nen panton pe neken to' yenupapîtîuya. Maasa pra uyera'ma to'ya tîise anî' pe wani' epu'tî to'ya pepîn. Moropai umaimu eta to'ya tîise î' taasai'ya pe awani' epu'tî to'ya pepîn —ta'pîiya.
- ¹⁴ —Mîrîrî ye'nen to' wani' Paapa maimuya taasa' yawîrî, penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiâs nuri'tî kaaretariya taasa' yawîrî. Ta'pî Paapaya pena: “Etaya'nîkon apanakon ke tîise î' aneta'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn. Moropai era'maya'nîkon ayenukon ke. Tîise î' anera'ma'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn.
- ¹⁵ Maasa pra inkamoro pemonkonyamî' yewan ena'pî sa'man pe pu'kuru. Tu'ke î' eta to'ya tîpanakon ke. Tîise epu'tî to'ya pepîn. Moropai ténukon yénpinnuku'pî to'ya, mîrîrî ye'nen î' era'ma to'ya pepîn. Tîise eta to'ya ya, moropai era'ma to'ya ya, epu'tî to'ya e'painon. Mîrîrî wenai tîmakuyikon rumaka to'ya e'painon. Moropai inkamoro pîika'tîuya e'painon”,

Is 6.9,10

¹⁶ —Tîise amîrî'nîkon wani' taatausinpai pu'kuru epu'tîya'nîkon ye'nen. Maasa pra era'maya'nîkon. Moropai etaya'nîkon ye'nen, epu'tîya'nîkon —ta'pîiya tînenupa'san pî'.

¹⁷ —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Inna pî' pu'kuru tauya sîrîrî. Î' anera'ma'pîkon uwinîpai, anera'mapai arinîkon penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'tî wani'pî. Moropai yairî tîwe'sanon arinîkon pemonkonyamî' wani'pî nîrî. Tîise mîrîrî yai

uyera'ma to'ya eserike pra awani'pi. Moropai i' aneta'pikon uwinipai anetapai niri to' wani'pi. Tiise eta to'ya eserike pra to' wani'pi niri —ta'pi Jesusya.

Jesusya Panton Ekaremeki

Epu'to'pe To'ya I' Taato'pe Awani
(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Jesusya ta'pi to' pi': —Maasa etati. I' taa miseri warayo' tinmiri pinnen pantoniya ekaremekiuya siriri api'nikon.

¹⁹ Inpimi yonpa enasa' e'ma ena pona waranti pemonkonyami' wani. Paapa maimu eta to'ya. I' kai'ma Paapa iipi tesa'kon pe kupi yekare eta to'ya. Tiise miriri pinama to'ya pra awani. Miriri ye'nen Makui iipi ka'ne' pe itekare to' neta'pi mo'kai. Miikriya to' neta'pi itekare mo'ka iniri ipi' to' esenumenka namai —ta'piya.

²⁰ —Moropai tiaronkon pemonkonyami' wani ti' parappa pona ena'pi waranti. Itekare eta to'ya moropai inkamoroya yapisi marari pra taatausinpai.

²¹ Tiise inkamoroya sa'me pu'kuru yapisi pepin tewankon ya. Tiise Paapa maimu yapi'sa' to'ya wenai tiaronkonya timu'tunpakon ya, irumaka to'ya ka'ne' pe. Maasa pra ikara ton pra, yei wani manni' waranti ti' parappa po to' apitato' ton pra awani. Miriri wenai itekare etato' tiuya'nikon rumaka to'ya.

²² Moropai tiaronkon wani mi'ni ye'kana' ena'san waranti. Itekare eta to'ya. Miriri pi' to' atausinpa. Tiise tiaron pensa Paapa maimu yawiri ikupi to'ya pepin. Maasa pra kure'ne inkamoro esenumenka tariron non yeseru pi'. Moropai inkamoroya teesenu'ti kure'ne temannekon yapuri Paapa yapuri tiuya'nikon yentai. Miriri ye'nen inkamoro arenta pepin Paapa munkiyami' pe —ta'piya.

²³ —Moropai tiaronkon wani mori non pona ena'san waranti. Inkamoroya Paapa maimu eta to'ya moropai epu'ti to'ya. I' kai'ma inpimi epeta'pi waranti eepeta'pi. Marari panpi' eepeta'pi waranti tiaronkonya Paapa maimu kupi marari. Kure'ne panpi' eepeta'pi waranti tiaronkonya Paapa maimu kupi kure'ne panpi'. Moropai tiaron epeta'pi marari pra waranti tiaronkonya innape Paapa maimu kupi marari pra —ta'pi Jesusya.

Jesusya Kansipu'kurai Yekare Ekaremeki

²⁴ Jesusya iniri'ri panton ekaremeki'pi. I' kai'ma tami'nawironkon esa' pe Paapa ii'to' wani ekaremeki'piya. Ta'piya: —See waranti awani, warayo'ya tekkari yena'pi pimi'pi ipapoi'ma tinmiri ya. Moropai ipimi tifo eemikku'pi tewi' ta. Moropai iwe'na'pi ewaron ya' teseru ta.

²⁵ Tiise tami'nawironkon wetun tanne, iteyaton witi'pi inmiri ya. Miikriya inpimi'pi trigo ye' kore'ta kansipu'kurai ena'pi pimi'pi.

²⁶ Inpimi'pi arenta'pi moropai eepeta winiki kansipu'kurai ye' niri arenta'pi ipokonpe. Ikore'ta awani'pi.

²⁷ Miriri ye'nen umi esa' poitiritonon witi'pi iipia. Moropai ta'pi to'ya ipi': “Anna karaiwari, amiriya mori pimi'piya innape nai?” ta'pi to'ya ipi'. Inkamoro maimu yuuku'pi to' karaiwariya. “Inna mori pimi'piya”, ta'piya. “Tiise o'non pata pai kin kansipu'kurai erepansa' miriri ikore'ta?” ta'pi to'ya.

²⁸ Moropai to' maimu yuuku'pi warayo' umi esa'ya. “Uyeyatonya miriri ku'sa” ta'piya. Moropai ipoitiritononya ta'pi ipi': “Miriri kansipu'kurai yaroka annaya yu'se nan?” ta'pi to'ya.

²⁹ “Kaane kisarokati maasa” ta'piya. “Maasa pra yarokaya'nikon ya trigo ye' yarokaya'nikon niri ipokonpe” ta'piya.

³⁰ “Tiw narentai timurukun pe. Trigo ya'tito' weiyu eseposa' yai, tauya ya'tinenan pi'. E'mai' pe kansipu'kurai ya'titi moropai miriri yaironpi'ti apo' ya' aaranto'pe. Tiise trigo konekati uyewi' ta aako'manto'pe tauya to' pi'”, ta'pi warayo'ya —ta'pi Jesusya. —Miriri waranti awani, tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi yai.

Mostarda Ena'pi Yekare
(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Moropai tiaron panton ekaremeki'pi Jesusya tinenupa'san pi'. Ta'piya: —I' kai'ma tami'nawironkon esa' pe Paapa ii'to' wani ekaremekiuya siriri. Awani see waranti: Warayo'ya tinpimi mostarda ena'pi pimi'pi tinmiri ya' —ta'piya.

³² —A'ki, miriri inpimi mostarda ena'pi wani si'mirikki pe pu'kuru. Tiaronkon umi ya' tipinsenkonyena'pi ma're awani. Tiise aarenta yai, kure'ne aarenta tiaronkon yentai. Miriri ena kure'ne yei pe. Miriri ye'nen tu'ke toronyami' erepami'ipona. Inkamoroya taponse'kon ton konekapiti ipanta pona —ta'pi Jesusya. —Miriri waranti awani, tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi yai —ta'piya.

*Trigo Yai'meto' Fermento Yekare
(Lc 13.20-21)*

³³ Tiaron panton ekaremeki'pi Jesusya i' kai'ma tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi ekaremekipa kai'ma. Ta'piya: —See waranti awani. Wiri'ya kisere'na kore'ta fermento tiri'pi moropai miriri yai'me'piya. Miriri ye'nen tamí'nawiri kisere'na sa'mo'pi fermentoya —ta'pi Jesusya. —Miriri waranti awani, tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi yai —ta'piya.

*I' Ton Pe See Panton Pe Jesusya Ekaremeki
(Mc 7.33-34)*

³⁴ Tamí'nawiri miriri ekaremeki'pi Jesusya panton pe. I' ri ekaremeki'ya pra awani'pi panton pe pra. Tiise panton pe neken to' yeurima'piya.

³⁵ Miriri waranti awe'kupi'pi maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nuri'tiya taasa' yawiri awe'ku'to'pe. Pena ta'pi profeta nuri'tiya: Paapa maimu ekaremeki'ya panton pe. Pena siriri pata koneka'pi tiuya pata pai ani' nepu'ti'pi pepin ekaremeki'ya kupi siriri ta'pi profeta nuri'tiya. SI 78.2

I' Taato'pe Kansipu'kurai Yekare Wani

Ekaremeki Jesusya

³⁶ Miriri tupo arinikon pemonkonyami' nimi'pi Jesusya. Moropai atti'pi witti ta. Miari tiise inenupa'san erepami'pi iipia. Inkamoroya ta'pi ipi': —I' taato'pe miriri kansipu'kurai pantoni wani ekareme'ki anna pi' —ta'pi to'ya.

³⁷ Jesusya to' maimu yuuku'pi: —Uuri'ka'poi iipi'pi wani tinpimi mori pinnen pe —ta'piya.

³⁸ —Miriri umi wani tamí'nawiri pata pe siriri non po. Inpimi wani Paapa pemonkonoyami' pe, manni'kan tesa'kon pe awe'to'pe Paapa pia eturumaka'san pe. Tiise kansipu'kurai wani Makui pemonkonoyami' pe —ta'piya.

³⁹ —Moropai kansipu'kurai pinnen wani Makui pe. Trigo ya'tito' weiyu tauya manni' wani tamí'nawiron atareti'kasa' pe. Inkamoro ya'tinenan wani inseriyami' pe —ta'piya.

⁴⁰ —Umi esa' poitiritononya kansipu'kurai ya'ti'pi moropai apo' ya' yenumi'pi to'ya aaranto'pe. Miriri waranti ikupi inseriyami'ya kupi siriri tiwinano'pi weiyu yai tamí'nawiron atareti'kasa' yai —ta'piya.

⁴¹ —Miriri weiyu yai uuri, ka' poi iipi'piya inseriyami' yarima upemonkonoyami' kore'ta. Tiaronkonya imakui'pi kupi emapu'tinenan menka to'ya. Moropai pemonkonyami' imakui'pi ku'nenan menka inseriyami'ya tamí'nawiri —ta'piya.

⁴² —Moropai inkamoro imakui'pi ku'nenan pemonkonyami' yenumi inseriyami'ya apo' kure'nan ya'. Miari apo' ya' si'ma to' karau marari pra teekon tipa'ti ne'ne' pe apo' wani ye'nen —ta'piya.

⁴³ —Tiise manni'kan yaironkon Paapa maimu yawiri si'san wani kupi siriri ipikku pe, Paapa, to' yunkon pata ya'. Ipikku pe weiya tamí'nawiron weiyu'ma waranti to' wani kupi siriri —ta'piya. —Umaimu anepu'pai awanikon ya, miriri epu'tiya'nikon —ta'pi Jesusya.

Epe'ke Tiwe'sen Yenonsa' Yekare

⁴⁴ Tiaron panton ekaremeki'pi Jesusya. Ta'piya: —I' kai'ma tamí'nawíronkon esa' pe Paapa ii'to' wani see waranti: Pena epe'ke tiwe'sen yenonsa' epori'pi warayo'ya umi ya'. Miriri eposa' tiuya ya, ini'ri yenomipiya. Moropai taatausinpai atti'pi. Tamí'nawiron temanne ke awe'repa'pi. Moropai miriri yepe'pi ke manni' umi, o'non pata epe'ke tiwe'sen yenom tiuya ya, miriri yenna'piya —ta'pi Jesusya. Moropai ta'piya: —Miriri waranti awani, tamí'nawíronkon esa' pe Paapa ii'to' —ta'piya.

Epe'ke Diamante Yekare

⁴⁵ —Moropai tiaron panton ekaremeki'ya siriri, i' kai'ma tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi epu'tikonpa —ta'pi Jesusya. —Awaní see waranti: Warayo' wani'pi diamante yennanen.

⁴⁶ Kure'nan diamante, epe'ke eposa' tiuya ya, tamí'nawiri temanne ke miikiri e'repa'pi, miriri yepe'pikon ke kure'nan diamante epe'ke pu'kuru eposa' tiuya yennapa —ta'pi Jesusya. —Miriri waranti awani, tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi ya —ta'piya.

Moro'yami' Wiririkato' Yekare

⁴⁷ Jesusya ta'pi: —Ini'ri tiaron panton ekaremeki'ya siriri, i' kai'ma pemonkonyami' esa' pe Paapa iipi epu'tikonpa. See waranti awani: Moro'yami' atawi'to'pe iku'sa' yenumi'pi warayo'konya iku'pi ka. Inkamoroya moro'yami' yapisi'pi tu'ke si'ta —ta'piya.

⁴⁸ —Miriri moro'yami' yapi'to' ya' moro'yami' atapi'sa' yai tu'ke intapikiri. Miriri woroka warayo'konya a'mun pona. Miriri yai warayo'kon ereuta moro'yami' era'mai. Moropai

inkamoroya morikon moro'yami' menka. To' yense' ya' to' yara'ti to'ya. Tiise tiaronkon moro'yami' morikon pepin inkamoro papo to'ya poro pona —ta'piya.

⁴⁹ —Miri'ri waranti awani pe man, tiwin wei tami'nawiron atareti'ka ya. Miri'ri yai moro'yami' yapi'nenan warayo'kon waranti ikupi inseriyami'ya kupi siriri. Inkamoro witi imaku'pi ku'nenan pemonkonyami' menkai yairi tiwe'sanon kore'tapai.

⁵⁰ Moropai inkamoro timenka'sankon yenumi inseriyami'ya kure'nan apo' ya. Miar' miar' inkamoro imaku'pi ku'nenan karau ko'manni'pi marari pra teekon t'pa'ti ne'ne' pe tiwanikon ye'nen —ta'piya.

Amenan Wani Yairi Moropai Penaro'

⁵¹ Jesusya tinenupa'san ekanamapo'pi: —Tami'nawiri umaimu epu'ti pi' naati, miri'ri tauya manni'? —ta'pi Jesusya tinenupa'san pi'. —Inna, epu'ti pi' anna man —ta'pi to'ya.

⁵² Miri'ri yai ta'pi Jesusya to' pi': —Moises nuri'tiya yenupanto' pi' esenupa'san esenupa ya, uyesa'kon pe Paapa iipi kupi yekare pi' esenupa'san, inkamoro wani unekaremeki pi' esenupa'san wani witi esa' pe tiwe'sen waranti. Maasa pra mi'kiriya miari pai temannekon amenan pe tiwe'sen mo'ka. Moropai amenan pe pra tiwe'sen mo'kaiya niri —ta'pi Jesusya.

Jesus Wani Nazare Pon Pe

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Moropai miri'ri pantonkon ekaremeki t'po, Jesus epa'ka'pi moropai atti'pi.

⁵⁴ Miri'ri yai Jesus enna'po'pi tarenta'pi pata pona. Miar' miar' pemonkonyami' yenupa'pi Jesusya to' epe're'to'kon yewi' ta. Moropai arinikon imaimu etanenana esenumenka'pi kure'ne teesewankono'mai. Inkamoro esekaranmapopiti'pi. Ta'pi inkamoroya: —O'non pata epu'nen pe tiwani'pa Jesus esenupa'pi miri'ri ye'ka'ni' n'ukupi eserikan pepin ku'to'peiya? —ta'pi to'ya.

⁵⁵ —Maasa pra mi'kiri Jesus wani pepin kin manni' witi konekanen munmu pe? Maria more pepin kin mi'kiri Jesus? Moropai Tiago, Jose, Simao, Judas ruinanikon pepin mi'kiri? —ta'pi to'ya ipi'.

⁵⁶ —Moropai iwirisitonon tar' to' man tiise i' kai'ma tami'nawiri ikupi mi'kiri Jesusya? —ta'pi to'ya.

⁵⁷ Miri'ri wenai Jesus maimu anetapai pra miar'ironkon pemonkonyami' wani'pi. Tiise ta'pi Jesusya to' pi': —Mori pe pu'kuru tami'nawironkonya Paapa maimu ekareme'nen eseurima eta. Tiise tonpayami' ipata yawonkon neken wani imaimu anetapai pra —ta'pi Jesusya.

⁵⁸ Miri'ri yai Jesusya tu'ke ani' n'ukupi eserikan pepin kupi eserike pra awani'pi miari Nazare po. Maasa pra innape ikupi miar'ironkon pemonkonyami'ya pra awani ye'nen.

14

Joao Batista Witi To'ya

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Miri'ri yai Galilea pata esa' pe Herodes wani'pi. Mi'kiriya tami'nawiri i' kupi Jesusya yekare eta'pi.

² Moropai mi'kiriya ta'pi tipemonkonoyami' teesenyaka'masanon pi': —Seru' pepin see Joao Batista nuri'ti mi'kiri. Awe'mi'sa'kasa' miri'ri. Miri'ri wenai mi'kiriya ani' n'ukupi eserikan pepin ku'piti miri'ri merunti ke —ta'piya.

³ Miri'ri ta'pi mi'kiri pata esa' Herodesya maasa pra Joao yarakkamo me'posa' tiuya ye'nen atarakkannito' ta. Miri'ri kupi'pi Herodesya, maasa pra takon Filipe no'pi Herodias yarakkiri awani pi' Joao eseurimasa' ye'nen.

⁴ Tu'ke ite'ka Joao Batistaya ta'piti'pi pata esa' Herodes pi': —Paapa nekaremeki'pi unku'pikon ton pe yairi pra, imaku'pi ku'sa'ya miri'ri, ayakon no'pi Herodias yarakkiri tiwe'se —ta'piya.

⁵ Miri'ri wenai pata esa' Herodes ekore'ma'pi. Joao Batista anwipai awani'pi. Tiise eranne' pe awani'pi Judeuyami' pi'. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nen pe awani kai'ma to' esenumenka'pi.

⁶ Tiise pata esa' Herodesya teesenpo'pi weiyu yai, entamo'kanto' mararon pepin koneka'pi. Moropai pemonkonyami' eta'piya marari pra entamo'kai to' witi'pe. Miri'ri yai Herodias more, maasaron wiri' aurino'pi mananu'pi, tami'nawironkonya tera'ma tanne. Mi'kiri mana'to' pi' pata esa' Herodes atausinpa'pi marari pra.

⁷ Miri'ri ye'nen ta'piya mi'kiri maasaron wiri' pi': —Seru' pe pra tauya siriri api'. Upi' i' ri itu'se awe'to' esatiya ya, tami'nawiri itiruiya —ta'piya.

⁸ Moropai wiri' witi'pi tisan Herodias pia. Ekaremeki'piya. Moropai ta'pi isanya Joao pu'pai mesati. Ta'pi tisan ya wiri' esati'piya. —Joao Batista pu'pai'pi yu'se wai sunpa po —ta'piya.

⁹ Míriri taiya ye'nen, pata esa' Herodes ena'pí yairi ma're. Tíise tamí'nawíronkon tînetas'anya eta tanne, í' itu'se awe'to' esatíya ya itíríuya, taasa' tîuya ye'nen, maasaron wírí' nesatí tírí tîuya ta'píiya, seru' pe tîwaní namai.

¹⁰ Míriri ye'nen João Batista pu'paraikkítí me'po'píiya atarakkanníto' ta.

¹¹ Míikírí pu'pai'pí enepí'pí to'ya sunpa po. Míriri tírí'pí to'ya maasaron auríno'pí wírí' pia. Moropai míikíríya tísan pia yarí'pí.

¹² Míriri yekare etasa' tîuya'níkon pe João Batista nurí'tí nenupa'san iipí'pí iipia itesa'rí'pí era'mai. Moropai míikírí yu'na'tí'pí to'ya. Moropai míriri ekareme'se to' wítí'pí Jesus pí'.

Jesusya 5.000 Kaisaronkon Pemonkonyamí' Yekkari'tí

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

¹³ Tamí'nawíronkon míriri e'ku'sa' yekare etasa' tîuya típo, Jesus moropai inenupa'san wítí'pí kanau ya' miarípai keren pona tuutípa tiwínsari. Tíise o'non pata awaní epu'tí'pí ariníkon. Míriri ye'nen to' epa'ka'pí tîiko'manto'kon yapai. Moropai to' wítí'pí a'mun poro Jesus epose.

¹⁴ Moropai miarí Jesusya to' yeporí'pí. To' erepansa' waní'pí irawírí, kanau yapai tawautí pe. Jesusya kure'ne to' era'ma'pí tí'noko'pí pe, inkamoro ití'san. Míriri ye'nen prí'yawonkon pepín sa'ne yepí'tí'píiya, miarí tîwe'sanon.

¹⁵ Pata ko'mamí tanne, Jesus nenupa'san erepamí'pí iipia. Moropai inkamoroya ta'pí ipí': —Insamoro ariníkon pemonkonyamí' wítíto'pe ka'kí wítíkon ta. Maasa pra ko'mamíya pata enasa' man, í' ton pra e'ní tanne tarí keren po. To' wítísa' ya, morí pe awaní tekkarikon ton yennato'pe to'ya —ta'píiya.

¹⁶ Tíise Jesusya to' maimu yuuku'pí: —Insamoro pemonkonyamí' wítí e'pai pra man —ta'píiya. —Tíise amírí'níkonya to' yekkari'tí e'pai man —ta'pí Jesusya tînenupa'san pí'.

¹⁷ Tíise inkamoroya yuuku'pí. Ta'pí to'ya: —Í' kai'ma see, anna pia mia'taikín neken pão man. Moropai asakí'ne neken moro'yamí' man —ta'pí to'ya. —Tamí'nawíronkon pia itíríiya pepín —ta'pí to'ya.

¹⁸ —Ene'tí moríya uupia —ta'pí Jesusya to' pí'.

¹⁹ Moropai pemonkonyamí' eretato'pe parí' pona ta'píiya to' pí'. Moropai míikíríya mia'taikínan pão yapísí'pí moropai asakí'nankon moro'yamí'. Moropai tenu yanumí'píiya ka' ekaya. Moropai eepírema'pí yekkari waní pona. —Morí pe pu'kuru man Paapa —ta'píiya. Míriri típo pão pírikkapítí'píiya. Míriri tírí'píiya tînenupa'sanya itúto'pe pemonkonyamí' pia.

²⁰ Míriri pí' tamí'nawíronkon esekkari'tí'pí itu'se tîwaníkon píkirí. Moropai inkamoro yekkari yonparí'pí yannuku'pí Jesus nenupa'sanya asakí'ne pu' pona tîmo'tai waikara'pí kaisari.

²¹ Inkamoro pemonkonyamí' esekkari'tí'san waní'pí 5.000 yairi warayo'kon, wírí'sanyamí' moropai moreyamí' tîku'ne'tí pra to' tíise.

Jesus Asarí Tuna Poro

(Mc 6.45-52; Lc 6.15-21)

²² Míriri típo Jesusya tînenupa'san pí' ta'pí kanau ya' to' asara'títo'pe. Moropai to' wítíto'pe tîrawírí iku'pí ratai pona. To' wítí tanne Jesusya ariníkon yaipontí'pí to' emi'to'pe.

²³ Pemonkonyamí' emi'to'pe to' yaipontí típo Jesus enuku'pí wí' pona epíremaí tiwínsari. Miarí tíise pata ewaronpamí'pí tiwínsari tíise.

²⁴ Míriri tanne, inenupa'san waní'pí iku'pí arakkita kanau ya'. Miarí to' tíise a'situn pe eena'pí. Mararí pra sipa sipa pe awaní'pí. Kanau pona eerepamí'pí meruntí ke.

²⁵ Anoinna pata tíise, maasa erenmapí rawírí, tuna poro Jesus asarí era'ma'pí inenupa'sanya típonaya'níkon.

²⁶ Tuna poro míikírí asarí era'ma tîuya'níkon pe, inenupa'san waní'pí mararí pra teesí'ní'se. Inkamoroya ta'pí: —Katonpí míikírí! To' entaime'pí teesí'ní'se mararí pra.

²⁷ Inkamoro pí' Jesus e'pamí'pí ka'ne' pe. Ta'píiya to' pí': —Meruntí ke e'tí, eranne' pe pra. Uurí míikírí, Jesus —ta'píiya.

²⁸ Moropai Pedroya ta'pí ipí': —Uyepotorí, amírí pe pu'kuru awaní ya, o'non pata awaní manní pata uutíto'pe ka'kí tuna poro —ta'píiya.

²⁹ —Así'kí see —ta'pí Jesusya Pedro pí'. Moropai Pedro autí'pí kanau yapai moropai míikírí asarí'pí tuna poro Jesus ekaya.

³⁰ Míikírí asarí tanne, a'situnya ipuma'pí. Míriri ye'nen eranne' pe eena pia'tí'pí. Moropai eeseuronka pia'tí'pí. Míriri ye'nen teesí'ní'pí pe awentaimé'pí Jesus pí'. —Uyepotorí, upíika'tíkí! —ta'píiya.

³¹ Ka'ne' pe Jesusya tenya kainumí'pí Pedro yapísípa moropai ta'píiya Pedro pí': —Innape ukupíya pra awaní míriri. Í' wani' awaní ye'nen innape uurí kupíya pepín?

³² Míriri típo inkamoro asara'tí'pí kanau ya'. Moropai kure'nan a'situn atí'napanní'pí'píiya.

³³ Moropai inenupa'sanya Jesus yapurí'pí. Yapurí ye'ka pe inkamoroya ta'pí: —Innape see, Paapa munmu pe amírí waní síriri —ta'pí to'ya.

Jesusya Genesaré Pon Yepi'ti
(Mc 6.53-56)

³⁴ Iku'pí ratau pona teerepansa'kon pe, inkamoro auti'pí. Genesaré pata pona to' erepami'pí.

³⁵ Miarí miríri pata po, mororonkon pemonkonyami'ya Jesus epu'tí'pí. Moropai inkamoro ya pri'yawonkon pepín, tamí'nawírí mororonkon moropai tíwoi'níkon tílko'mansenon ene'to'pe to'ya to' yepi'títo'peiya.

³⁶ Moropai pri'yawonkon pepínya Jesus pon ye'pi pi' yapíto'pe to'ya esatí'pí to'ya. Maasa pra ipon ye'pi pi' yapítíponkon esepi'tísa' waní'pí mító'pe. Miríri warantí to' esepi'tí'pí.

15

Jesus Yeseru Moropai Judeuyami' Yeseru
(Mc 7.1-13)

¹ Miríri yai fariseuyami' moropai Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon wítisa' waní'pí Jerusalém poi Jesus yarakkírí eseurímai.

² Inkamoro ya ta'pí Jesus pí':

—Í' wani' awaní ye'nen kin anenupa'san wani' pepín utamokonya uyenupa'píkon yawírí pra to' wani' Tenyakon rona to'ya pepín tekkarikon yonpa tíuya'níkon rawírí. Miríri yawírí kupí to'ya pra awaní ye'nen upanama'píkon utamokonya yawírí pra to' wani' miríri —ta'pí to'ya.

³ Jesusya to' maimu yuuku'pí. Moropai ta'píya to' pí': —Í' wani' kin awaní ye'nen Paapa maimuya taasa' yawírí ikupíya'níkon pra, atamokonya ayenupa'píkon yawírí ikupí pí' aako'mamíkon? —ta'píya.

⁴ —Maasa pra Paapaya ta'pí anukupíkon ton pí'.

“Ayunkon yapurítí moropai asankon yapurítí”,

Êx 20.12; Dt 5.16

ta'píya. Moropai ta'píya níri:

“Aní' eseuríma ya imakui'pí pe tun winíki moropai tísan winíki, míkírí wíi e'pai awaní”, *Êx 21.17; Lv 20.9*

ta'pí Paapaya —ta'píya.

⁵ —Tíise tiaronkon yenupaya'níkon yairí pra. Amírí'níkonya taa to' pí'. Tiaron moro awaní tíyun anpíka'típainon tíise taaya'níkon: “Kaane, untírí ton pra man uyun pia ipíka'títo' ton, maasa pra Paapa pia untírí pe seení' mo'kasau'ya sírírí' taato'pe to'ya”, taaya'níkon seru' pe.

⁶ Moriya miríri warantí taaya'níkon ya, ayunkon yapuríya'níkon pepín miríri. Miríri warantí Paapa maimu yu' se pra awaníkon esera'ma miríri, ayaserukon neken yawírí ikupíkonpa.

⁷ Seru'ye'kon teesenku'tisanon tíwarírí'níkon. Apí'níkon penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiás nuri'tí eseuríma'pí yairí.

⁸ “Morí pe eseurímakoi'kon insanan pemonkonyami' upí'” taa Paapaya.

“Tíise to' yewan wani' aminke upí'” taiya.

⁹ “Miríri ye'nen uyapuríto' to'ya wani' í' pe pra rí.

Penaronkonya típanama'píkon yawírí tonpakon yenupa to'ya,

Is 29.13

uuríya típanama'píkon pe tíku'se' ta'pí Paapaya,

ta'pí profeta Isaiás nuri'tíya —ta'pí Jesusya to' pí'.

Imakui'pí Pí' Jesus Eseuríma
(Mc 7.14-23)

¹⁰ Miríri taa típo Jesusya ariníkon yanno'pí moropai ta'píya to' pí': —Maasa umaimu etatí moropai epu'tíya'níkon yuwatí —ta'píya.

¹¹ —Imakui'pí pe e'ní pepín uya're'kon unenapíkon wenai. Tíise imakui'pí pe e'ní imakui'pí pe eseuríma wenai, imakui'pí pí' esenumenkan wenai. Miríriya imakui'pí pe ukupíkon —ta'píya.

¹² Miríri taasai'ya típo, Jesus nenupa'san wítí'pí íipia. Moropai inkamoro ya ta'pí ipí': —Uyepotorí, í' taaya manni' pí' fariseuyami' atasi'sirunpasa' man aaimu pí' —ta'pí to'ya.

¹³ Jesusya ta'pí: —Tamí'nawíronkon tínpímí'pí pepín aro'tasa' yaroka umí esa'ya. Miríri warantí tamí'nawíronkon Paapa pemonkono pe pra tíwe'sanon mo'kaiya típemonkonoyami' kore'tapai —kai'ma to' maimu yuuku'pí Jesusya.

¹⁴ —Inkamoro ye'kakon típínamai pra e'tí. Maasa pra to' wani' enkaru'nankon warantí. Miríri ye'nen tiaronkon yenupa to'ya eseríke pra to' wani'. Enkaru'ne sí'ma enkaru'nanya tiaron yarí eseríke pra awaní. Yari' yu'se tíwani' ya to' e'soroka itu'nakan ya' sa'nírí.

¹⁵ Miríri taiya ye'nen, Pedroya Jesus pí' esatí'pí. —Miríri panton ekareme'ki anna pí' —ta'píya.

¹⁶ Jesusya ta'pí: —Sírirí típose pakko pe aako'mamíkon miríri? —ta'píya.

¹⁷ —A'ki, uya're'kon unenno'makonya imakui'pi pe ukupikon pepin. Maasa pra uye-wankon ya' eewomi pepin, uro'takon ya' neken yenno'ma moropai yempa'ka.

¹⁸ Tiise eseurimanto' wani uyewankon yapai teepakasen esenumenkanto' wenai. Miririya uki'pakon imakui'pi pe.

¹⁹ Maasa pra uyewankon ya' tiiko'mansen imakui'pi wenai esenumenkan imakui'pi pe, pemonkon anwipai e'ni, moropai tiaron no'pi yarakkiri e'ni, moropai se' tapairi wiri'sanyami' yarakkiri e'ni. Moropai ama' pe e'ni, moropai seru'ye' pe e'ni, imakui'pi pe eseuriman tiaronkon winiki.

²⁰ Siririkon imakui'pi uyewankon ya' tiiko'mansen wenai, imakui'pi kupi pi' ko'manni. Miriri tiise uyenyakon tironai pra uya're'kon yonpasa' wenai, imakui'pi pe e'ni pepin —ta'pi Jesusya tinenupa'san pi'.

Judeupa' Pepin Wiri' Pi' Jesus Eseurima
(Mc 7.24-30)

²¹ Miriri pata yapai Jesus ese'ma'ti'pi. Atti'pi Tiro pata poro aminke pra cidade pi'. Moropai Sidom pata poro atti'pi.

²² Miari wiri' wani'pi Cananeu pon, Judeupa' pepin. Jesus erepansa' tanne, miikiri iipi'pi iipia. Moropai ta'piya tiwentaimepiti ye'ka pe: —Uyepotori, amiri wani Davi nuri'ti paari'pi pe. Piika'titon amiri. Anoko'pi pe sa'ne uyera'maki. O'ma' ewonsa' man unre wiri' ya'. Miikiriya tone' ikupi pi' man —ta'piya.

²³ Tiise Jesusya imaimu yuuku pra awani'pi. Miriri tanne, inenupa'san erepami'pi iipia aminke pra. Moropai inkamoroya ta'pi: —Miikiri wiri' witi'to'pe ka'ki, uwenairi'nikon aai'pi ko'manni'pi miriri taa enepi'ya. Moropai awentaimepiti ko'manni'pi —ta'pi to'ya.

²⁴ Jesusya yuuku'pi: —Paapaya uyarimasa' man upemonkonyami' neken piika'tito'peuya, Judeuyami' ataka'ma'san, carneiro wani itesa' pra waranti tiwe'sanon —ta'piya.

²⁵ Tiise miikiri wiri' iipi'pi Jesus rawiri moropai awe'sekunka'pi moropai miikiriya ta'pi: —Uyepotori, upiika'tiki sa'ne —ta'piya.

²⁶ —A'ki —ta'pi Jesusya ipi'. —More ya're' tiri ya arinmaraka pia, mori pe pra awani. Miriri waranti awani apiika'ti tiuya ya, Judeupa' pe pra awani ye'nen.

²⁷ Tiise wiri'ya ta'pi Jesus pi': —Innape man, Uyepotori. Miriri ye'ka pe tiise tesa'kon ya're' ya'punu'pi e'soroka enapi arinmarakayami'ya itaponse' yo'koi si'ma. Miriri ye'nen marari miriki tiiki uupia.

²⁸ Jesusya ta'pi ipi': —Miriri taaya ye'nen, innape ukupi'ya epu'ti pi' wai, ma'non —ta'pi Jesusya. —Miriri ye'nen i' taaya manni' miriri kupi'ya. Moropai miriri taa Jesusya pe miikiri wiri' more o'ma' yarakkiron esepi'ti'pi.

Tu'kankon Pemonkonyami' Yepi'ti Jesusya

²⁹ Miari pai Jesus ese'ma'ti'pi moropai atti'pi Galilea ku'pi ri pikiri. Moropai miikiri enuku'pi wi' pona moropai eereuta'pi miari.

³⁰ Miari niri arinikon pemonkonyami'ya pri'yawonkon pepin yari'pi. Asakoi'kon pepin, moropai ma'tiki' pankon, moropai enkaru'nankon, moropai imaimu pinon moropai tu'kan paran pi' tiwe'sanon yari'pi to'ya Jesus pia to' yepi'tito'peiya kai'ma. Moropai inkamoro yepi'ti'piya.

³¹ Miriri kupi Jesusya era'ma tiuya'nikon pi' pemonkonyami' esenumenka'pi marari pra teesewankono'mai, maasa pra imaimu pin eseurima ye'nen, moropai ma'tiki' pankon esepi'tisa' ye'nen, moropai asakoi'kon pepin asari ye'nen, moropai enkaru'nankonya era'ma ye'nen. Miriri pi' Judeuyami' yepotori Paapa yapuri'pi to'ya marari pra.

Jesusya 4.000 Kaisaronkon

Pemonkonyami' Yekkari'ti
(Mc 8.1-10)

³² Jesusya tinenupa'san yanno'pi tiipia to' yeurimapa kai'ma moropai ta'piya: —Eseurwi'ne wei kaisari insanan pemonkonyami' ko'mansa' man uupia. U'noko'pi pe to' era'ma pi' wai to' ya're' ton pra tiise —ta'piya. —To' anaipontipai pra wai tekkarikon yonpa to'ya pra to' tiise. Maasa pra yai to' witi eserike wani e'ma taawiri emi'ne tiwanikon pi' —ta'piya.

³³ Inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pi: —O'non ye'ka pe insanan mararonkon pepin pemonkonyami' yekkari ton epori e'painon tari keren po si'ma? I' ton pin ya' e'ni tanne —ta'pi to'ya.

³⁴ Inkamoro ekaranmapo'pi Jesusya: —I' warapo kaisari trigo puusa' nai? —ta'piya. —Asaki'ne mia' pona tiimo'tai kaisari moropai moro'yami' miriki —ta'pi to'ya.

³⁵ Moropai tam'i'nawironkon pi' ta'pi Jesusya: —Non pona ereutati —ta'piya.

³⁶ Moropai Jesusya asaki'ne mia' pona tiimo'tai kaisaron trigo puusa' yapisi'pi, moropai moro'yami' niri. Miriri tiipo eepirema'pi Paapa pi'. —Mori pu'kuru amiri, anna ya're' ton

tînen —ta'pîiya Paapa pi'. Mîrîrî tîpo trigo puusa' pirikkapîti'pîiya. Mîrîrî tîrî'pîiya tînenupa'san pia itîto'pe to'ya pemonkonyami' pia.

³⁷ Mîrîrî pi' tamî'nawîronkon entamo'ka'pi teesepe'tikon pikîrî. Mîrîrî yonparî'pi yan-nuku'pi inenupa'sanya asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisari waikara'pi.

³⁸ Inkamoro Jesus nekkari'ti'san wani'pi warayo'kon 4.000 kaisari wîri'sanyami' tiku'netîi pra moropai moreyami'.

³⁹ Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyami' yaiponti'pi to' wîtito'pe. Moropai Jesus asara'ti'pi kanau ya', moropai atti'pi Magadâ pata pona.

16

Tînera'makon Ton Esati To'ya
(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Jesus yarakkîri eseurîmai tiaronkon fariseuyami' moropai tiaronkon saduceuyami' wîti'pi iipia. Jesus anaka'mapai to' wani'pi mîto'pe. Paapa winîpaino pe mîkîri wani pepîn kai'ma to' esenumenka'pi. Mîrîrî ye'nen ka' winîpainon, tînera'makon ton esati'pi to'ya Jesus pi'.

² Tîise Jesusya to' maimu yuuku'pi: —Wei ewomî tanne suuyu pe tîwe'sen ka' pi' era'maya'nîkon ya, taawonan amîri'nîkon: “Penane morî pe pata wani pe man. Akî, ka' pi' suuyu pe awani”, taaya'nîkon.

³ Moropai penane pu'kuru suuyu pe pata wani ya taaya'nîkon: “Sîrîrîpe kono' rena pe man”, taaya'nîkon. Maasa pra ka' pi' katupuru era'masa'ya'nîkon ye'nen, moropai ewaron pe pata wani ye'nen. Ka' era'maya'nîkon kaisari, taapîtiya'nîkon i' e'kupî epu'tiya'nîkon. Tîise i' wani' awani ye'nen anera'ma'pikon ayenukon ke, kupîya'nîkon pepîn innape? I' e'kupî epu'tiya'nîkon pepîn, i' ikupî eserîkan pepîn era'maya'nîkon tîise —ta'pîiya.

⁴ —I' ye'ka pe amîri'nîkon sîrîrî pankon wani imakui'pi pe, innape ukupî ye'ka pe pra. Anera'makon ton esatiya'nîkon upi'. Tîise i' ri anera'makon ton kupîiya pepîn. Tîise tiwinan neken Jonas nuri'ti yarakkîri e'kupî'pi. Mîrîrî epu'tiya'nîkon yu'se wai.

Mîrîrî taa tîpo, Jesus epa'ka'pi moropai atti'pi to' piapai.

Fariseuyami' Moropai Saduceuyami' Yeseru Fermento Warainon
(Mc 8.14-21)

⁵ Jesus nenupa'sanya iku'pi nuurukku'sa' yai, tîwanmîra'nîkon tekkarikon yaasa' to'ya pra to' wani'pi.

⁶ Mîrîrî yai ta'pi Jesusya: —Enpen panpi' e'ti, fariseuyami' moropai saduceuyami' pi' tîwari e'ti. Aka, tîwi to' piawon trigo sa'moto' to' piawon nîsi —ta'pîiya.

⁷ Mîrîrî taiya pi' Jesus nenupa'san eseurîma'pi teken si'ma. Ta'pi to'ya: —Mîrîrî taiya maasa pra uyekkarikon ton ene'sa' pra awani ye'nen —ta'pi to'ya.

⁸ Inkamoro eseurîmato' eta'pi Jesusya. Mîrîrî ye'nen to' ekaranmapo'pîiya. Ta'pîiya: —I' ton pe see eeseurîmakon ko'mannîpi mîrîrî, ayekkarikon ton pra awani pi'? I' ye'ka pe see marari innape uku' to'ya'nîkon awani mîrîrî!

⁹ Uupia Paapa meruntîri wani epu'tiya'nîkon pra naati mîto'pe? Epu'tiya'nîkon pra awanîkon mîrîrî ayewankon ya. Manni' unkupî pi' awenpenatakan pra naati? Mia'taikinan trigo puusa' pirikkapîti'pîiya 5.000 kaisaronkon warayo'kon yekkari'ti'pîiya. Moropai i' warapo waikara'pi kaisari itonpari'pi yannuku'pîya'nîkon pi' enpenatati.

¹⁰ Moropai manni' asakî'nan mia' pona tîmo'tai kaisaron trigo puusa' mîrîrî ke 4.000 kaisaronkon warayo'kon yekkari'ti'pîiya. Moropai i' warapo waikara'pi kaisari itonpari'pi yannuku'pîya'nîkon?

¹¹ Mîrîrî tauya manni' epu'tiya'nîkon pra awanîkon mîrîrî. Maasa pra trigo puusa' pi' eseurîma pepîn sîrîrî. Tîise fariseuyami' moropai saduceuyami' yeseru pi' eseurîma, mîrîrî tîwari e'ti. Mîrîrî to' yeseru wani kîsere'na sa'moto' fermento waranti.

¹² Mîrîrî Jesus eseurîmato' epu'ti'pi inenupa'sanya. Maasa pra kîsere'na sa'moto' pi' eeseurîma pe pra epu'ti'pi to'ya. Tîise pemonkonyami' yenupato' fariseuyami'ya moropai saduceuyami'ya pi' eeseurîma epu'ti'pi to'ya. To' yeseru pi' tîwari tîwanîkonpa epu'ti'pi to'ya.

Jesus Wani Cristo Pe Taa Pedroya
(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Moropai Jesus wîti'pi tiaron pata poro, itese' Cesarîa Filipe. Miarî teerepansa'kon pe tînenupa'san ekaranmapo'pîiya: —Anî' kai'ma uuri, ka' poi iipi'pi pi' pemonkonyami' wani? —ta'pîiya.

¹⁴ Inkamoroya yuuku'pi: —Tiaronkonya taa api': “João Batista nuri'ti mîkîrî”, taa to'ya. Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Elias nuri'ti mîkîrî”, taa to'ya —ta'pi to'ya. —Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' itekare ekareme'nen

profeta Jeremias nuri'ti mũikiri', taa to'ya. "Paapa maimu ekareme'nenan nuri'san yonpa pe awani", taa to'ya –ta'pi inenupa'sanya.

¹⁵ –Amiri'nikon kanan? An'i pe ukupi pi' naati? –ta'piya.

¹⁶ Simão Pedroya yuuku'pi: –Amiri Paapa nimenka'pi, Cristo. Ipatikari tiiko'mansen Paapa munmu pe awani –ta'pi Pedroya.

¹⁷ Jesusya ta'pi Pedro pi': –Miriri taaya ye'nen, mori pe pu'kuru awani siriri, Simão, João munmu –ta'pi Jesusya ipi'. –Maasa pra siriri yairon epu'tiya manni' wani pepin pemonkon winipainon pe pu'kuru. Tiise uyun ka' pon nitiri'pi pe awani aapia –ta'pi Jesusya Pedro pi'.

¹⁸ Miriri ye'nen Jesusya ta'pi Pedro pi': –Tauya siriri api', amiri Pedro sa'man, ti' warainon. Moropai siriri ti'parappa pona usoosiri konekauya siriri. Miririya upemonkonoyami', usoosiri tawonkon ena pe man merunti ke, tami'nawironkon yentai. Sa'mantanto' yentai to' ena pe man, Makuiya to' taruma'ti tiise –ta'pi Jesusya.

¹⁹ –Siriri merunti ke uuri e'to' tiruiya aapia. I' taaya'nikon umaimu pe siriri non po, miriri pi' inna taa Paapaya ka' po –ta'piya.

²⁰ Miriri taa tipo, Jesusya ta'pi tinenupa'san pi': –Tiise Paapa nimenka'pi pe uuri wani kiskareme'ti ani' pi' –ta'pi Jesusya tinenupa'san pi'.

Jesus Eseurima Tiisa'manta Pi'

Moropai Tiwe'mi'sa'ka Pi'

(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Moropai miriri pata pai Jesus eseurima pia'ti'pi tiisa'manta pi'. Tinenupa'san pi' ta'piya: –Uuti e'pai awani siriri Jerusalém pona moropai miari Judeuyami' esananya moropai teepiremasanon esananya uyewanmari kupi siriri. Moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkonya niri uyewanmari kupi siriri. Inkamoroya utaruma'ti marari pra. Inkamoroya uwi me'po kupi siriri. Tiise uusa'manta tipo, iteseurino weiyu yai e'mi'sa'ka kupi siriri –ta'piya.

²² Miriri taiya ye'nen, Pedroya Jesus yari'pi tiaronkon kore'tapai tarakkiri teeseurimapa, imaimu yuwa'tipa. Moropai ta'piya ipi': –Uyepotori, miriri waranti eseurima e'pai pra man. Paapaya miriri kupi e'pai pra man ayarakkiri –ta'pi Pedroya Jesus pi'.

²³ Jesus era'ti'pi Pedro winiki. Moropai ta'piya Pedro pi': –Uupiapai atarimaki, Makui. Uuri ma'nipa yu'se awani miriri. Paapa esenumenka waranti esenumenka pra awani miriri. Tari non po tiiko'mansen esenumenka waranti esenumenka –ta'piya.

²⁴ Moropai Jesusya ta'pi tinenupa'san pi'. Ta'piya: –Uwaniyakon pe e'pai awanikon ya, ayeserukon, itu'se awe'to'kon mirumakatii moropai itu'se uuri e'to' ku'ti. Uwaniyakon pe e'pai awanikon ya, e'taruma'tinto' namapai pra e'ti. Moropai uwenairi maai'ti –ta'piya.

²⁵ –Tiise ani'ya tiiko'manto' pininma ya kure'ne, tiwe'taruma'ti namaiya. Miriri ye'nen Paapa pia ipatikari tiiko'manto' ton eporiia pepin. Tiise aminke aako'mami Paapa pi'. Tiise uwenai ani'ya tiiko'manto' pininma pra awani ya, tiwe'taruma'tito' yapitanipiya ya, ipatikari enen tiiko'manto' ton eporiia Paapa pia.

²⁶ Tami'nawiron siriri non pon yemane esa' pe ani' ena ya, tiise ipatikari enen tiiko'manto' ton eporiia pra awani ya, eporiia kupi pepin ri miriri. Aasa'manta yai tekaton yepi' ton eporiia pepin. Awe'piika'ti pepin.

²⁷ Maasa pra uuri, ka' poi iipi'pi iipi kupi siriri Paapa meruntiri yarakkiri, inseriyami' pokonpe. Moropai miriri yai tami'nawironkon pia untiri tiruiya kupi siriri to' nikupi'pi wenai.

²⁸ Ayenku'tiuya'nikon pepin siriri. Uuri, ka' poi iipi'pi pemonkon pe wani pe man tami'nawironkon esa' pe. Miriri era'ma amiri'nikon yonpayami'ya pe man tiisa'mantakon rawiri –ta'pi Jesusya.

17

Jesus Moropai Moisés Moropai Elias

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Tiwin mia' pona tiimo'tai wei tipo, Jesus witi'pi kawinan wi' pona tinenupa'san yonpa pokonpe. Pedro witi'pi moropai Tiago moropai itakon João witi'pi ipokonpe.

² Miaru' Jesus yenpata etinyaka'ma'pi to' rawiri si'ma. Inke' pe awani'pi, wei waranti moropai ipon wani'pi aimuton pe pu'kuru, inke' pe apo' ya'karu waranti.

³ Miririya tiwinari asaki'nankon warayo'kon, Moisés nuri'ti moropai Elias nuri'ti esenpo'pi to' rawiri. Moropai Jesus yarakkiri to' eseurima era'ma'pi to'ya.

⁴ Miriri ye'nen Pedroya ta'pi Jesus pi': –Uyepotori, mori pe pu'kuru e'ni man tari. Miriri ye'nen itu'se awani ya, eseurwi'ne kaisari tappi ton konekauya siriri, tiwin amiri ton moropai tiwin Elias ton moropai tiwin Moisés ton kai'ma –ta'piya.

⁵ Mírírí warantí Pedro eseuríma ko'mannípi tanne, katupuru inke'ya to' napontí'pi. Moropai mírírí kore'ta Paapa eseurímato' eta'pi to'ya. Ta'pi Paapaya: —Unmu míseri uwakíri pu'kuru ipi' atausinpató'. Míikírí unmu yu'san uurí mararí pra. Míikíríya í' taato' etatí —ta'pi Paapaya.

⁶ Paapa eseurímato' eta tíuya'níkon pe, Jesus nenupa'san ena'pi mararí pra eranne' pe. Míríríya to' yenkasi'pannípí'pi. Non pona tenpatakon erennuku'pi to'ya.

⁷ Tíise Jesus iipi'pi to' pia moropai to' yapí'piya. Ta'piya to' pí': —E'mí'sa'katí, eranne' pe tíwe'se pra e'tí —ta'piya to' pí'.

⁸ Inkamoro kuranta'pi moropai tíwoi'níkon era'ma tíuya'níkon ya, aní' era'ma to'ya pra awaní'pi, tíise Jesus neken, tiwínsarí era'ma'pi to'ya.

⁹ Wí' poi tawautíkon pe, Jesusya ta'pí to' pí': —Aní' pí' anera'ma'píkon kísekareme'tí —ta'piya. Uusa'manta típo, uurí, ka' poi iipi'pi e'mí'sa'kasa' típo ekaremekíkonpa.

¹⁰ Mírírí ye'nen inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pi: —Í' waní' kin awaní ye'nen Moisés nurí'tíya yenupan'to' pí' yenupatonkonya taapítí mírírí? “E'mai' pe penaro' Paapa maimu ekareme'nen Elias nurí'tí iipi' pe man. Moropai mírírí típo Paapa narima'pi Cristo iipi'”, taa to'ya —ta'pi to'ya ipi'.

¹¹ Jesusya yuuku'pi: —Inna, seru' pepín Elias nurí'tí warainon ii'sa' man tamí'nawíron konekai Paapa maimu yawírí.

¹² Aaipí'pi tíise taríronkonya epu'tí pra awaní'pi. Tíise itaruma'tí'pi to'ya itu'se tíwaníkon píkirí. Mírírí warantí nírí uurí ka' poi iipi'pi taruma'tí inkamoro rí pemonkonyamí'ya.

¹³ Mírírí warantí Jesus eseuríma ye'nen, inenupa'sanya imaimu epu'tí tu'ka'pi. João Batista yekare pí' e'eseuríma kai'ma to' waní'pi.

*Jesusya Maasaron Warayo' Yepi'tí
(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)*

¹⁴ Aríníkon pemonkonyamí' pia to' erepansa'ya, warayo' iipi'pi Jesus pia. Moropai irawírí awe'sekunka'pi.

¹⁵ Míikíríya ta'pi Jesus pí': —Uyepotorí, unmu sa'ne a'noko'pi pe era'makí. O'ma' ewonsa' man míikírí ya'. Moropai yeporíya ya, non pona yenumíya moropai inta arakkunta. Tu'ke ite'ka apo' ya' imasai'ya man. Moropai tuna ka yenusai'ya man.

¹⁶ Míikírí enepí'piuya anenupa'sanya yepi'títo'pe kai'ma. Tíise yepi'tí to'ya eseríke pra to' waní'pi —ta'piya ipi'.

¹⁷ Jesusya warayo' maimu yuuku'pi: —Amírí'níkon, sírírípankonya ukupí pra awaní inape. Imakuí'san amírí'níkon. Í' píkirí ayapítanípiuya'níkon e'pai awaní? Í' píkirí amírí'níkon yarakkírí uuko'mamí sírírí? —ta'pi Jesusya. Moropai ta'piya: —Míikírí warayo' maasaron ene'tí uupia —ta'piya.

¹⁸ Míikírí epa'kato'pe ta'pi Jesusya. Moropai o'ma' epa'ka'pi míikírí warayo' yapai mírírí pe rí. Mírírí ye'nen eesepí'tísa' waní'pi.

¹⁹ Mírírí ku'sa' Jesusya típo, inenupa'san erepamí'pi Jesus pia tiwínsarí tíise. Ekaranmapo'pi to'ya: —Í' waní' awaní ye'nen o'ma' tírika annaya eseríke pra awaní mírírí? —ta'pi to'ya Jesus pí'.

²⁰ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Maasa pra innape ukupíya'níkon pra awaníkon ye'nen. Akí, innape ikupíya'níkon ya, tíwírí sí' míríkkí pe míríkkí innape iku'to'ya'níkon tíise, manní' mostarda yena'pi warantí tíise, taaya'níkon ya seeni' wí' pí': “Seení' patapai emo'kakí moropai atíkí” taaya'níkon ya, moropai amaimukon pe mírírí wítí e'painon. Mírírí warantí ikupíya'níkon ya, tamí'nawíron mírírí ye'ka kupíya e'painon, innape ikupíya'níkon ya —ta'pi Jesusya. [

²¹ —Tíise míikírí o'ma' yarakkírí tíwe'sen yepi'tíya'níkon e'painon eepíremakon ye'ka pe, ayekkaríkon tonpai pra tíise. Mírírí warantí neken míserí o'ma' warainon yenpa'kaya'níkon e'painon —ta'pi Jesusya to' pí'.]

Jesus Eseuríma Iní'rí Tíisa'manta Pí'

*Moropai Tíwe'mí'sa'ka Pí'
(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)*

²² Tínenupa'san pokonpe teemurukuntí Galiléia po, Jesusya ta'pi to' pí': —Uurí ka' poi iipi'pi rumaka tíaronkonya kupí sírírí uyeyatonon yenyá'.

²³ Moropai inkamoroya uyapísí kupí sírírí. Moropai uwí to'ya kupí sírírí. Tíise uwísa' to'ya típo, iteseuríno weiyu yai e'mí'sa'ka kupí sírírí —ta'piya.

Moropai mírírí taa Jesusya eta tíuya'níkon pí', inenupa'san esewankono'masa' waní'pi mararí pra.

Jesus Eseuríma Tíiniru To' Ne'ma Pí'

²⁴ Cafarnaum cidaderi po Jesus erepansa' tanne tinenupa'san pokonpe, to' epîremato' yewi' ta tîniru yapisi' pi' teesenyaka'masanon witi' pi' Pedro pia. Inkamoro Pedro ekaranmapo' pi: —Amîri'nîkon yenupanenya tîniru tîri pepîn anna pia? —ta'pîiya.

²⁵ —Inna, aye'maiya'nîkon —ta'pî Pedroya. Mîrîri taasa' to'ya tîpo, Pedro ewomi' pi witi ta, Jesus e'to' ta. Moropai Jesus eseurîma' pi e'mai' pe Pedro eseurîma pra tîise. Ta'pîiya: —Î' kai'ma esenumenkan pi' nan, Pedro? Anî'kanya ye'ma e'painon manni'kan ipîkkukon pata esanon esanon reiyami' pia tarîronkonya tiaron pata ponkonya ka'ri?

²⁶ —Tiaron pata ponkonya ye'ma —ta'pî Pedroya. —Inna —ta'pî Jesusya. —Tîise tari tîiko'mansenonya ye'ma pepîn e'painon maasa pra to' yonpayami' pe to' wani ye'nen —ta'pî Jesusya.

²⁷ —Tîise ye'ma pra awani ya, ye'ma annaya pepîn taa to'ya namai ye'mapai man —ta'pî Jesusya. —Mîrîri ye'nen kono' pi' atiki iku' pi ka. E'mai'non moro' yeu'kasa'ya ya, mîikîri mata ya' tîniru ena' pi eporiya. Mîrîri e'to' pe uuri tonpe moropai amîri tonpe, teepîremanon pia untîrîkon pe —ta'pî Jesusya.

18

Ani' Wani Ipikku Pe Panpi' Tiaronkon Yentai
(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Moropai mîrîri yai inenupa'sanya Jesus ekaranmapo' pi. —Anî' wani e'painon ipîkku pe panpi' anna kore'ta, Paapa pemonkonoyami'? —ta'pî to'ya.

² Mîrîri taa to'ya ye'nen, to' rawîri si'ma Jesusya more yanno' pi tîpia. Moropai mîikîri tîri'pîiya to' rawîri.

³ Moropai ta'pîiya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, yairi tauya sîrîri. Tiaron pe eesenumenkakon pra awanîkon ya, moropai tiaronkon ma're e'pai pra awanîkon ya, mîseri more warantî, Paapa wani pepîn ayesa'kon pe, ipemonkono pe awanîkon pepîn.

⁴ Mîrîri ye'nen anî' wani ya tiaronkon ma're e'pai, mîseri more warantî, mîikîri wani ipîkku pe panpi' Paapa pemonkonoyami' kore'ta.

⁵ Moropai anî'ya mîseri more warainon yapisi' ya tiwakîri pe, uyapuri tîuya ye'nen, mîrîri warantî uuri nîri yapisi'ya tiwakîri pe more yapisi' tîuya manni' warantî —ta'pî Jesusya tinenupa'san pi'.

Nari' Pe Imakui'pi Wani
(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ —Tîise anî'ya innape uku'nenan moreyami' kore'ta tiwinan to' yonpa yenupa ya imakui' pi ku'to'peiya, mîikîri imakui' pi kupîiya emapu'titîpon taruma'ti Paapaya marari pra. Morî pe panpi' awani e'painon, mîikîri pîmi pi' kure'nana a' pe ikonekasa' ti' yewa'ti to'ya ya, moropai mîikîri yenumi to'ya ya iren ka'. Maasa pra mîrîri yentai itaruma'ti Paapaya imakui' pi kupî tiaronya emapu'tisai'ya ya.

⁷ Aka, tiwari e'ti, tamî' nawîronkon pemonkonyami' sîrîri pata po tîiko'mansenon. Maasa pra imakui' pi kupî to'ya emapu'tisanon moro awani. Mîrîri e'kupî e'pai awani, tîise manni' tiaronya imakui' pi kupî emapu'tinen, mîikîri taruma'ti Paapaya pe man marari pra —ta'pî Jesusya.

⁸ —Akî, imakui' pi kupîiya emapu'ti ayenya ya, mîrîri ya'tiki. Moropai a'puya nîri imakui' pi kupîiya emapu'ti ya, mîrîri ya'tiki moropai yenunki imakui' pi kupîiya namai. Morî pe awani ma'tiki' si'ma enen aako'manto' ton eporiya ya, morî pe e'to' yawîri si'ma apo' ya' ayenumi Paapaya yentai, manni' apo' i' pensa eesi'nîpi ton pepîn ya'.

⁹ Moropai ayenuya imakui' pi kupîiya emapu'ti ya, mîrîri ayenu ratai mo'kaki moropai mîrîri yenunki poro pona imakui' pi kupîiya namai. Maasa pra morî pe awani, taiken ayenu tîise, aako'manto' ton eporiya ya, sa'nîri tîise apo' ya' ayenumi Paapaya yentai —ta'pî Jesusya.

Carneiro Ataka'ma'pi Yekare
(Lc 15.3-7)

¹⁰ —Mîrîri ye'nen, aka tiwari e'ti manni'kan moreyami' innape uku'nenan kupîiya'nîkon namai ayewanmakon pe. Maasa pra tauya sîrîri apî'nîkon, inkamoro ko'manni'nenankon pe inseriyami' wani aminke pra Paapa pia, i' e'kupî to' yarakkîri ekareme'nenan pe. [

¹¹ Moropai uuri, ka' poi iipi' pi sîrîri non pona ataka'ma'san piika'ti —ta'pî Jesusya.]

¹² Jesusya to' nepu'ti ton ekaremekî'pi. Ta'pîiya: —Î' kai'ma eesenumenkakon e'painon. Warayo' wani ya 100 kaisari carneiroyami' esa' pe tîwe'se, tîise inkamoro yonpa esepu'ti pra awani ya tiwin, i' kupîiya e'painon? Tiwi inkamoro 99 kaisaronkon nîmiya tekkarikon yonpa to'ya tanne. Moropai attî eesera'ma pra awani manni' yuwai, innape nai? —ta'pî Jesusya.

¹³ —Moropai tauya miikiri eposai'ya ya, kure'ne aatausinpa. Inkamoro 99 kaisaronkon pi' aatausinpa yentai.

¹⁴ Miriri waranti niri Paapa ayunkon ka' pon wani tiwin miriki more, tipemonkonoyami' yonpa ataka'ma yu'se pra, imakui'pi ya' atti namai —ta'pi Jesusya.

Uyonpakonya Imakui'pi Ku'sa' Ya

¹⁵ Moropai ta'piya: —Ayonpaya imakui'pi ku'sa' ya awiniki, iipia atiki imakui'pi inkupi'pi konekata yarakkiri. “Yairi pra awe'sa' nai, uyonpa”, ka'ta ipi'. Tiise miriri konekaki sa'niri si'ma neken amiri'nikon, tiaronkon kore'ta pra si'ma. Mori pe tipanamato'ya eta ayonpaya ya, mori pe awani, maasa pra ipiika'tiya ye'nen miriri winipai.

¹⁶ Tiise tipanamato'ya anetapai pra awani ya, tiwin asaki'nankon innape Jesus ku'nenan yaaki ayarakkiri. Paapa maimu e'menukasa' manni' yawiri awanikonpa. Maasa pra see waranti awe'menukasa' man:

Asaki'ne eseurwi'ne etatonkon e'pai awani innape yairi eseurimanni'pi e'to'pe, *Dt 19.15* taasai'ya man.

¹⁷ Tiise to' maimu anetapai pra awani ya, tami'nawironkon innape Jesus ku'nenan soosi tawonkon pi' ekareme'ti. Miriri waranti tiise to' maimu anetapai pra wani ya, miikiri pi' e'ti Paapa epu'nen pepin pi' awanikon waranti iku'ti, imakui'pi pe tiwe'sen waranti iku'ti —ta'pi Jesusya.

¹⁸ —Yairi tauya siriri api'nikon, miriri amaimukon pi' inna taa Paapaya. Moropai amaimukon anetapainon yapisia'nikon ya iniri ayonpa pe miriri amaimukon pi' inna taa Paapaya niri.

¹⁹ Moropai iniri tauya api'nikon i' ri anesatikon asaki'ne si'ma esatiya'nikon ya, Paapa pi' eepremato'kon ke, tami'nawiri miriri eta Paapaya. Miriri ye'nen itiri uyun ka' ponya apia'nikon.

²⁰ Maasa pra o'non pata si'ma uyapurinenan emurukuntisa' wani ya, asaki'nankonya eseurwi'nankonya uyapuri ya uyese' pi' inkamoro kore'ta uuri ko'mami —ta'pi Jesusya.

Imakui'pi Ipoitiri

²¹ Moropai Pedro witi'pi Jesus pia. Moropai ta'piya Jesus pi': —Uyepotori, i' warapo ite'ka uyonpa nikupi'pi imakui'pi uwiniki ku'to'peuya uwanmira? I' wani' pra man taato'peuya ipi'? —ta'pi Pedroya. —Asaki'ne mia' pona tiimo'tai ite'ka ka'ri tauya e'painon?

²² Jesusya yuuku'pi: —Asaki'ne mia' pona tiimo'tai kaisari tauya pepin. Tiise tu'ke ite'ka ka'ki, 77 kaisari ka'ki —ta'pi Jesusya ipi'.

²³ —Maasa pra miriri waranti pemonkonyami' esa' pe tiwe'sen Paapaya ikupi' tipemonkonoyami' yarakkiri. Awani Reiya epe'mira to' e'to' era'ma waranti —ta'piya.

²⁴ —Miriri kupi pia'ti to' yepuruya epe'mira tiwe'sanon pi'. Tiaronkon pemonkonyami'ya tiwin ipoitiri enepi'pi iipia. Miikiri ipoitiri wani'pi tepuru pia marari pra epe'mira 400 milhao kaisari.

²⁵ Tiise miriri epe'mira tiwe'to' ye'maiya eserike pra ipoitiri wani'pi. Miriri ye'nen ta'pi itepuruya surarayami' pi': “Miseri warayo' ke e'repati. Moropai ino'pi ke moropai in-mukuyami' ke. Moropai tami'nawiri itewi' ta ti'we'sen itemanne ke e'repati miriri yepi'pi ke epe'mira awe'to' ye'makonpa”, ta'piya.

²⁶ Miriri taiya ye'nen, miikiri ipoitiri e'sekunka'pi irawiri. Moropai ta'piya tepuru pi': “Uyepuru, maasa ye'mauya nimi'pai man. Aye'mauya pra wani pepin tiise aye'mauya tami'nawiri” ta'pi ipoitiriya.

²⁷ Miriri taiya ye'nen, miikiri tipoitiri era'ma'pi itepuruya ti'noko'pi pe sa'ne. Miriri ye'nen ta'piya tipoitiri pi': “I' wani' pra man, tiwi natipami' uuri kise'mai”, ta'piya ipi'. Moropai attito'pe ta'pi itepuruya tiipapai.

²⁸ Tikaraiwari piapai tuuti pe, tiaron warayo', tepuru pia esenyaka'ma'pi epori'piya. Miikiri sa'ne wani'pi iipia itarumai'pi pe. Miikiri wani'pi marari epe'mira iipia 300 kaisari. Miikiri sa'ne yapisipiya i'mi pi' yapisipiya. Moropai ta'piya ipi': “Uupia epe'mira awe'to' ye'maki taripai”, ta'piya ipi'.

²⁹ Miriri taiya ye'nen, miikiri sa'ne e'sekunka'pi irawiri. Moropai ta'piya miikiri pi': “Maasa aye'mauya nimi'pai man. Ye'mato' ton eposau'ya. Aye'mauya pra wani pepin tami'nawiri aye'mauya” ta'piya.

³⁰ Tiise, inna i' wani' pra man, taiya pra miikiri iipia epe'mira awe'to' wani'pi. Miriri ye'nen miikiri yari'piya ama'ye'kon atarakkanto' yewi' ta. Miaru yarakkamo ye'ka pe ta'piya: “Tari ako'manki uupia epe'mira awe'to' ye'maya pikiri”, ta'piya ipi'.

³¹ Tiise miriri waranti miikiriya ikupi' era'ma'pi tiaronkon itepuru poitirononya. Inkamoro ena'pi yairi ma're marari pra, miriri era'ma tiuya'nikon ye'nen. Taripai miriri ekareme'se to' erepami'pi tepurukon pia. Moropai miriri ekaremeki'pi to'ya ipi'.

³² Moropai itepuruya miikiri tupoitiri e'mai'non yanno me'po'pi aai'to'pe tiipia. Miikiri pi' ta'pi itepuruya: "Amiri imakui'pi. Teuren uupia epe'mira awe'to' pi' i' wani' pra man moriya, taasau'ya tanne, esatiya ye'nen.

³³ Tiise i' wani' awani'ye'nen tiaron upoitiri era'maya pepin a'noko'pi pe, uuriya u'noko'pi pe ayera'ma'pi waranti?" ta'pi itepuruya ipi'.

³⁴ Miriri yai miikiri pi' itepuru ekore'ma'pi marari pra. Miriri ye'nen miikiri tupoitiri rumaka'piya surarayami'ya yarakkamoto'pe atarakkannito' yewi' ta. Miriri waranti awe'taruma'ti'pi tam'i'nawiri epe'mira tiwe'to' ye'ma tiuya pikiri.

³⁵ Siriri waranti uyun ka' po manni'ya ikupi kupi siriri tiwin pi' amiri'nikon yarakkiri, awiniki'nikon imakui'pi ayonpakon nikupi'pi ku'sa'ya'nikon pra awanikon ya, aawanmira'nikon —ta'pi Jesusya to' pi'.

19

Jesus Eseurima No'puri Wani Rumakato' Pi'

(Mc 10.1-12)

¹ Miriri waranti teeseurima yareti'ka tupo, Jesus witi'pi Galilea pata poi. Awenna'po'pi Judia pata pona. Iren Jordao ratai poro atti'pi.

² Miriri yai arinikon pemonkonyami' epe're'piti'pi iipia. Moropai pri'yawonkon pepin yepi'ti'piya miari.

³ Tiaronkon fariseuyami' erepami'pi Jesus pia. Jesus anaka'mapai to' wani'pi iteseru era'makonpa kai'ma. Miriri ye'nen ekaranmapo'pi to'ya: —Warayo'ya tino'pi rumakasa' ya i' wenai pra, yairi awani miriri? Moises nekaremeki'piya taasa'yawiri? —ta'pi to'ya.

⁴⁻⁵ Jesusya yuuku'pi: —Paapa maimu erenkasa'ya'nikon pra naati, i' kai'ma Paapaya taasa'epu'tikonpa? Awe'menukasa' see waranti: "Tami'nawiron koneka tiuya yai, pemonkon koneka'pi Paapaya warayo' pe moropai wiri' pe." Moropai Paapaya ta'pi:

"Miriri ye'nen tino'pita yai, warayo'ya tisan moropai tiyun rumaka, iniri' to' pia aako'mami pepin. Tiise tino'pi yarakkiri neken aako'mami. Inkamoro enasa' miriri, tiwinan pemonkon waranti", *Gn 1.27, 2.24*

⁶ Miriri ye'nen asaki'nankon waranti pra tiise, tiwinan waranti to' wani. Miriri waranti to' ku'sa' Paapaya ye'nen, ani'ya to' pantaka e'pai pra man. Tino'pi rumakaiya eserike pra man.

⁷ Miriri taa Jesusya ye'nen, fariseuyami'ya Jesus ekaranmapo'pi: —Tiise i' ton pe Moisesya kaareta menuka me'po'pi warayo'ya tino'pi pia tiito'pe? "Taripai iniri' uno'pi pepin amiri'taiya ya, tino'pi pi' irumakaiya moropai atti", ta'pi Moises nuri'tiya —ta'pi to'ya Jesus pi'.

⁸ Jesusya to' maimu yuuku'pi: —Miriri waranti ankupikon ton menuka'piya, maasa pra sa'me pu'kuru ayewankon wani era'ma tiuya ye'nen. Mori kupiya'nikon eserike pra awanikon ye'nen. Tiise pena Paapaya pata koneka yai, miriri waranti itu'se pra Paapa wani'pi.

⁹ Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Warayo'ya tino'pi rumaka ya tiaron warayo' yarakkiri awe'sa' pra tiise, moropai tiaron wiri' yarakkiri awani ya, imakui'pi kupi miikiriya, miriri Paapa winiki —ta'piya.

¹⁰ Moropai Jesus nenupa'sanya ta'pi Jesus pi': —Moriya tino'pi rumaka warayo'ya namai, moropai wiri'ya tiyo rumaka namai, warayo' no'pita e'pai pra awani miriri. Moropai wiri' etinyoma e'pai pra awani niri —ta'pi to'ya.

¹¹ Tiise Jesusya yuuku'pi. Ta'piya: —Moriya kano'pitati taaya'nikon eserike pra awanikon tam'i'nawironkon pi'. Tiise manni'kan warayo'kon ino'pi pra tiiko'mansenon ton pe neken siriri esenupanto' wani. Maasa pra Paapaya yapitanipi to'ya merunturi tiisa'nen.

¹² Maasa pra inkamoro ye'kakon warayo'kon esenpo marari, tu'ke pra yemukasa'kon waranti. Miriri ye'nen to' no'pita eserike pra to' wani, maasa pra miriri waranti teesenposakon ye'nen. Tiise tiaronkon warayo'kon yemuka tiaronkonya, miriri waranti ino'pi pra to' e'to'pe. Moropai tiaronkon no'pita pepin maasa pra tesa'kon pe Paapa wani ye'nen, to' eturumaka esenyaka'mato' kupikonpa. Ani' wani ya, siriri esenupanto' yawiri iko'manpai, yapitanipi tiuya eserike awani ya, iku'ki —ta'pi Jesusya.

Jesus Moropai Moreyami'

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Moropai tiaronkonya moreyami' yari'pi Jesus pia tenya tiito'peiya to' pona moropai to' piremato'peiya. Tiise inenupa'sanya ta'pi pemonkonyami' pi': —Insanan moreyami' mo'kati Jesus piapai —ta'pi to'ya.

¹⁴ Tiise Jesusya ta'pi to' pi': —Tiwi moreyami' ii'to'pe uupia, to' timanenpai pra e'ti —ta'piya tinenupa'san pi'. —Maasa pra insamoro moreyami' waranti Paapa pemonkonoyami' wani. Imiri pe to' wani —ta'pi Jesusya.

15 Inkamoro pona tenya títise Jesus epîrema'pî. Mîrîrî tîpo attî'pî to' piapai.

*Maasaron Warayo' Ipikku Pe Tîwe'sen
(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)*

16 Moropai maasaron warayo' ipikku pe tîwe'sen erepamî'pî tiwin wei Jesus pia. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —Uyenupanen, morî pu'kuru amîrî —ta'pîiya. —Î' morî kupîiuya e'painon ipatîkarî uuko'manto' ton epoto'peuya Paapa pia? —ta'pîiya.

17 Jesusya ta'pî ipî: —Î' wani' awanî ye'nen morî amîrî taaya mîrîrî upî'? Tiwinan morî moro man, Paapa neken mîikîrî, tiaron ton pra man —ta'pîiya. —Mîikîrî pia pu'kuru aako'manto' ton yu'se awanî ya, î' taasa' Paapa maimuya unku'pikon ton, manni' yawîrî ikonekakî —ta'pî Jesusya warayo' pî'.

18 —Î' ye'ka see Paapa maimu yawîrî iku'to'peuya? —kai'ma Jesus maimu yuuku'pîiya. Jesusya yuuku'pî: —Pemonkon kî'wî moropai se' tapairî wîrî'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra e'kî. Moropai tiaron kîsama'runpai, moropai seru'ye' pe teesurîmai pra e'kî.

19 Moropai ayun asan namakî. Moropai ayonpa sa'namakî kure'ne aawarîrî amîrî e'sa'nama manni' warantî —ta'pîiya.

20 Warayo'ya yuuku'pî: —Pena more pe wani'pî patapai sîrîrî tîpose, mîrîrîkon ku'nen uurî tamî'nawîrî —ta'pîiya. —Tîise î' tiaron kupîiuya e'painon? —ta'pîiya.

21 Jesusya yuuku'pî: —Inna, tamî'nawîrî e'to' yawîrî anku'pai awanî ya, tiwinano'pî anku'pî ton moro man. Tamî'nawîrî ayemanne ke e'repata, moropai mîrîrî yepe'pî mîrataikkai manni'kan sa'ne î' ton pra tîwe'taruma'tisanon pia. Mîrîrî warantî ikupîiya ya, inî' panpî' ayemanne ton eporîya ka'po. Moropai maaipî uwenairî —ta'pî Jesusya.

22 Mîrîrî warantî taa Jesusya eta tîuya ye'nen, mîikîrî maasaron warayo' ipikku esewankono'ma'pî mararî pra. Maasa pra mîrîrî anku'pai pra tîwanî ye'nen ipikku pe tîwe'to' pinînma'pîiya. Mîrîrî ye'nen attî'pî.

23 Mîikîrî esewankono'masa' era'ma tîuya pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî: —A'kî, yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Sa'me pu'kuru awanî ipikku pe tîwe'sen eturumakato'pe Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe.

24 Moropai inî'rî tauya sîrîrî sa'me pu'kuru see awanî ipikku ewonto'pe Paapa pia, itesa' pe Paapa e'to'pe. Mararî kameru ewomî pepin akkusa yeutta yai, kure'ne tîwanî ye'nen. Mîrîrî warantî ipikku pe tîwe'sen ewomî pepin Paapa pata'se' ya'. Maasa pra kure'ne tewan yapî'sai'ya ye'nen temanne pî' —ta'pî Jesusya.

25 Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pe, inenupa'san wanî'pî teesewankono'mai mararî pra. Mîrîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya Jesus pî: —Moriya anî'kan e'pîka'tî e'painon?

26 Inkamoro era'ma'pî Jesusya moropai to' maimu yuuku'pîiya: —Anî' e'pîka'tî wani sa'me pu'kuru, pemonkon pia ikupîiya eserîkan pepin. Tîise mîrîrîkon wanî sa'me pra mîikîrî Paapa pia. Mîrîrî ye'nen ikupîiya —ta'pî Jesusya.

27 Moropai Pedroya ta'pî Jesus pî: —Tamî'nawîrî anna ko'manto', anna yewî'kon nîmî'sa' annaya sîrîrî awenairî anna wîtîto'pe kai'ma. Î' kin yapîsî annaya e'painon? —ta'pîiya.

28 Jesusya yuuku'pî: —Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî ka' poi iipî'pî wani kupî sîrîrî meruntî ke tiwin wei. Moropai Paapaya tamî'nawîron koneka amenan pe. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon esa' pe ereuta kupî sîrîrî uyaponse' pona ipikku pata'se' ya'. Mîrîrî yai amîrî'nîkon, uwenaironkon nîrî ereuta pe naatî, asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nen apono'kon pona, tamî'nawîronkon ayonpakon esa' pe awanîkonpa. Mîrîrî warantî inkamoro Israel ponkon yepuru pe eenakon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

29 Jesusya ta'pî: —Manni' tewî' moropai tîno'pî, moropai takon tonpayamî' nîmî'nen wani ya uwenai, moropai tînmukuyamî' moropai tîyun, tîsan, moropai tîpata nîmî'nen uwenai, Paapaya tannosa' yai, mararî pra mîikîrîya yapîsî kupî sîrîrî inî' panpî' î' nîmî'pî tîuya manni' yentai. Moropai tîko'manto' ton ipatîkaron eporîiya tîwinano'pî wei yai.

30 Tarî sîrîrî non po tiaronkon pemonkonyamî' wani ipikku pe. Tîise Paapa pia teerepansa'kon yai, to' wani pepin ipikku pe. Tiaronkon wani pepin ipikku pe sîrîrî pata po, tîise Paapa pia teerepansa'kon yai, ipikku pe to' ena kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

20

Uva Ye'kana' Teesenyaka'masanon

1 Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekîpa kai'ma. —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai, awanî pe nai see warantî: Warayo' wanî'pî tekkari ye' ton uva ye'ka pîmîtîpon pe. Mîikîrî wîtî'pî penane pu'kuru, maasa wei epa'ka pra tîise, tîpia eesenyaka'makon ton yuwai, tînmîrî era'makon ton.

2 Moropai to' eseposa' tîuya pe, to' yarakkîrî eeseurîma'pî. Ta'pîiya to' pî: “Uupia eesenyaka'makon e'painon? Aye'ma'uya'nîkon. Tiwin wei tîise tiwin pî' akaisarî'nîkon prata

ena'pí ke aye'ma'uya'níkon". Moropai inkamoro yaipontí'píi'ya to' wítíto'pe esenyaka'mai tímíri ya'.

³ Moropai 9 horas yairí tíse attí'pí tiaron pata sararu ke to' e'repato' pata'se'ya'. Moropai miarí tiaronkon warayo'kon era'ma'pí mükíriya, í' pí' pra tíwe'sanon era'ma'píi'ya.

⁴ Inkamoro pí' ta'pí warayo'ya: "Amírí'níkon nírí unmírí ya' esenyaka'matantí. Uyekkari ye'ka, uva ye'kana' esenyaka'ma'píkon ye'ma'uya morí pe", ta'pí umí esa'ya to' pí'.

⁵ Moropai to' wítí'pí inmírí ya' esenyaka'mai. Ineka'ta pairí wei tíse mírí warantí tiaronkon teesenyaka'masanon eporí'píi'ya, moropai wei era'tísa' tanne, 3 horas tíse ko'mamíi'ya mírí warantí tiaronkon teesenyaka'masanon yarakkírí ikupí'píi'ya.

⁶ Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon ton eporí'píi'ya ko'mamíi'ya 5 horas yairí tíse tíwenna'poi pra'ca pona. Inkamoro ekaranmapo'píi'ya. "Í' pí' tarí aako'mamíkon sírírí wei tamí'nawírí í' tikonekapí'se pra?" ta'píi'ya.

⁷ Inkamoroya yuuku'pí: "Anna ko'mamí sírírí maasa pra aní' eseurímasa' pra man anna yarakkírí", ta'pí to'ya. Mírírí ye'nen mükírí warayo'ya ta'pí to' pí': "Moriya unmírí ya' esenyaka'matantí uva ye'kana'", ta'píi'ya.

⁸ Moropai to' esenyaka'mato' weiyu ataretí'kasa' yai, to' karaiwaríi'ya teesenyaka'masanon esanon pe tíwe'sen pí' ta'pí to' yannoto'peiya. Ta'pí umí esa'ya: "To' yannokí moropai to' ye'makí ikíní'pí esenyaka'ma pia'tí'pí patapai. E'mai' pe esenyaka'ma'san píkírí to' ye'makí", ta'pí umí esa'ya.

⁹ Mírírí ye'nen inkamoro 5 horas tíse ko'mamíi'ya esenyaka'ma'sanya tiwin pí' prata ena'pí yapísí'pí tikaisarí'níkon.

¹⁰ Tíse tiaronkon e'mai' pe esenyaka'ma'san esenumenkasa' waní'pí, inkamoro yentai tepe'píkon yapísí tíuya'níkon kai'ma. Tíse inkamoroya yapísí'pí kaisarí tiwin pí' prata ena'pí yapísí'pí to'ya tikaisarí'níkon.

¹¹ Inkamoroya tífiniruríkon yapísí'pí moropai inkamoro wo'ma'ta pia'tí'pí tikaraiwaríkon pí'. Tikaisarí'níkon tiaronkon ye'masai'ya ye'nen.

¹² Ta'pí to'ya tíwarírí'níkon: "Insamoro warayo'kon esenyaka'ma'pí mararí, tiwin hora kaisarí neken. Uye'ma'píkon pí' to' erepamí'pí teuren. Tíse uurí'níkon pena patapai wei kaisarí a'ne' pe wei moronka'pí. Tíse inkamoroya yapísí kaisarí yapísí uurí'níkonya", ta'pí to'ya.

¹³ Tíse yuuku'pí mükírí umí esa'ya tiwinan teesenyaka'masen pí'. "Uyonpa, maasa etakí, imakuí'pí ku'sau'ya pra wai awínkíi. Maasa pra tiwin prata ena'pí ke aye'ma'uya tauya yai, inna, morí pe man ta'píi'ya. Innape nai?"

¹⁴ Mírírí ye'nen sírírí ayepe'pí atínirurí yapí'kí moropai atíkí ayewí' ta. Míserí warayo', ikíní'pí uneta'pí ye'mapai wai aye'ma pí' wai warantí, se' kaisarí.

¹⁵ Í' anku'pai e'to' kupíuya uyemannekon ke. Moropai utíniruríkon ke ikupíuya. Tíse mírírí waní pepín imakuí'pí pe. Tíse uyemannekon ke morí ku'sau'ya wenai akinmu mírírí", ta'pí warayo'ya ipí'.

¹⁶ Moropai Jesusya teeseurímato' yaretí'ka'pí. Ta'píi'ya: —Mírírí warantí típemonkonoyamí' kupí Paapaya. E'mai' pe e'kupí'san waní kupí sírírí ikíní'pí. Moropai ikíní'pí esi'san waní kupí sírírí e'mai' pe, itu'se Paapa e'to' yawírí —ta'pí Jesusya.

Iní'ri Jesus Eseuríma Tíisa'manta Pí'

Moropai Tíiwe'mí'sa'ka Pí'
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jerusalém pona tuutíkon pe, Jesusya tínenupa'san yari'pí tiaron winíkí. Inkamoro pí' eeseuríma'pí, iponarí to' taase tuutíkon ye'ka pe e'ma taawírí.

¹⁸ Ta'píi'ya: —Wítí'níkon sírírí Jerusalém pona. Miarí uurí ka' poi iipí'pí rumaka to'ya kupí sírírí teepíremasanon esanonkon pia. Moropai Moisés nurí'tíya yenupantó' pí' yenupatonkon pia. Inkamoroya uwí me'po kupí sírírí.

¹⁹ Moropai inkamoroya utírí kupí sírírí Judeuyamí' pepín pia. Inkamoro wo'ma'ta kupí sírírí upí'. U'po'pítí to'ya. Moropai upokapítí to'ya pakí'nan pona. Tíse uusa'manta típo, iteseuríno weiyu yai, e'mí'sa'ka kupí sírírí —ta'pí Jesusya.

Zebedeu No'píya Jesus Pí' Itu'se Tíiwe'to' Esatí'
(Mc 10.35-45)

²⁰ Mírírí yai Zebedeu no'pí erepamí'pí tímukuyamí' pokonpe Jesus pia. Moropai irawírí sí'ma típu'pai enu'tí'píi'ya non yekaya. Moropai Jesus pí' esatí'píi'ya itu'se tíiwe'to' ku'to'peiya kai'ma.

²¹ Míikírí ekaranmapo'pí Jesusya: —Í' yu'se kin awaní mírírí? —ta'píya ipí'. Míikíríya yuuku'pí: —Tamí'nawíronkon esa' pe eena yai, insanan un mukuyamí' asakí'nankon ereutato'pe ka'kí, tiwin ameruntíri winí, moropai tiaron kamai' winí. Tamí'nawíronkon esa' pe to' e'to'pe awarantí —ta'píya Jesus pí'.

²² Jesusya ta'pí inkamoro in mukuyamí' pí': —Anesatíkon kupíuya pepín e'painon. Anesatíkon epu'tíya'níkon pra naatí. Tiaronkonya utaruma'tí kupí sírírí, mírírí yapítanípuya kupí sírírí. Amírí'níkon kanan? Uyese' pí' awaníkon wenai tiaronkonya atarumatíkon ya, yapítanípíya'níkon pe naatí? —ta'píya. —Inna —ta'pí to'ya Jesus pí'.

²³ Mírírí pí' ta'pí Jesusya: —Inna seru' pepín. Innape uurí e'taruma'tí warantí awe'tarumatíkon nírí —ta'pí Jesusya. —Tíise tauya pepín apí'níkon umeruntíri winí ereutakí, moropai kamai' winí ereutakí tauya pepín apí'níkon. Maasa pra uyunya taa kupí sírírí manní'kan uupia ereutatónkon tímenka'san pí' to' ereutato'pe.

²⁴ Mírírí kai'ma Jesusya to' yeuríma eta'pí inenupa'san mia' tamí'nawíronkonya. Mírírí pí' to' ekore'ma'pí inkamoro asakí'nankon winíkí.

²⁵ Inkamoro yanno'pí Jesusya tamí'nawírí tūpia. Moropai ta'píya to' pí': —Sírírí non po pata esananya típemonkonoyamí' yaipontí, epu'nenan amírí'níkon. Maasa pra to' esa' tíwaníkon ye'nen.

²⁶ Tíise amírí'níkon mírírí warantí pra e'tí. Tonpakon yentai e'pai aní' waní ya, to' ma're e'pai awaní.

²⁷ Moropai aní' esenumenka ya tonpayamí' esa' pe e'pai míikírí waní e'pai waní to' poítírí pe. Mírírí warantí neken to' ye'mai'norí pe awaní.

²⁸ Mírírí warantí uurí, ka' poi íipí'pí yeseru waní. Típoítírí ke e'to'pe kai'ma uui'sa' pra wai. Tíise to' poítírí pe e'to'pe moropai tu'kankon píika'títo'peuya kai'ma uupí'pí. Ariníkon níkupí'pí imakui'pí yepe' pe uusa'mantato'pe kai'ma uupí'pí —ta'pí Jesusya.

Jesusya Asakí'nankon Enkaru'nankon Yepí'tí

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Mírírí típo Jesus moropai inenupa'san wítí tanne Jericó pata poi, ariníkon pemonkonyamí' wítí'pí to' wenairí.

³⁰ Miarí mírírí e'ma taawírí, to' wítíto' ena pona asakí'nankon enkaru'nankon ereutasawaní'pí. Inkamoroya eta'pí mírírí e'ma taawírí Jesus wítí yekare. Mírírí ye'nen to' entaimepítí pia'tí'pí: —Uyepotorí, amírí Davi nurí'tí paarí'pí, píika'títon amírí, a'noko'pí pe sa'ne anna era'makí —ta'pí to'ya.

³¹ Mírírí pí' ariníkonya ta'pí moo to' e'to'pe. Tíise yuuku to'ya pra, iní' panpí' to' entaimepítí'pí. —Anna yepotorí, Davi nurí'tí paarí'pí, a'noko'pí pe sa'ne anna era'makí —ta'pí to'ya.

³² Inkamoro maimu eta tūya pe, Jesus emí'pamí'pí inkamoro pia. Inkamoro pí' ta'píya: —Í' kupíuya yu'se awaníkon mírírí? —ta'píya to' pí'.

³³ —Anna Yepotorí, anna yenu yenponkaya yu'se anna waní sírírí, era'mato'pe annaya —kai'ma yuuku'pí to'ya.

³⁴ Jesusya tí'noko'pí pe sa'ne to' era'ma'pí. Mírírí ye'nen to' yenukon yenponka'píya, iní'ri era'mato'pe to'ya. Ka'ne' pe to' yenu ekoneka'pí. Moropai inkamoro wítí'pí Jesus wenairí.

21

Jesus Ewomí Jerusalém Cídaterí Pona

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

¹ Jerusalém pona tuutíkon pe, aminke pra rí tíise to' erepamí'pí pemonkonyamí' ko'manto' pata itese' Betfagé pona, Oliveira kírí po tíwe'sen pona. Miarí'pai Jesusya asakí'ne tínenupa'san yaipontí'pí e'mai' pe tírawírí to' wítíto'pe.

² Ta'píya to' pí': —Atíí mírírí pata pona e'mai' pe. Moropai miarí eerepansa'kon pe jumenta eporíya'níkon mūtí ewa'tísa' pe tíne kenan. Míikírí meukatí, moropai to' mene'tí sa'nírí —ta'píya.

³ —Aní'ya taa ya: “Í' tonpe míikírí yaríya'níkon mírírí”, taa to'ya ya, “Uyepotoríkon man ítu'se”, makatí ipí'. Mírírí warantí taaya'níkon ya, irumakaiya to' enepíkonpa —ta'píya.

⁴ Mírírí warantí awe'kupí'pí maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nurí'tíya imenuka'pí yawírí awe'to'pe.

⁵ Ta'píya see warantí:

Makatí Jerusalém ponkon pí' Paapa pemonkonoyamí' pí':

“A'kí ayesa'kon íipí pe man

jumenta more pona teenu'se.

Eranmíra eerepamí pe man” makatí to' pí'.

Mírírí warantí penaro' Paapa maimu ekareme'nenya imenuka'pí.

⁶ Moropai Jesus nenupa'san wítí'pí e'mai' pe. Moropai inkamoroya í' kai'ma ta'pí Jesusya yawírí ikupí'pí to'ya.

⁷ Inkamoroya jumenta enepí'pí inre yarakkírí. Inkamoroya ta'sankon tírí'pí ipona. Moropai Jesus enuku'pí ipona.

⁸ Míikírí iipí era'ma tíuya'níkon ye'nen, ariníkon pemonkonyamí'ya ta'sankon yarenka'pí non pona, iporo Jesus wítíto'pe kai'ma. Moropai tiaronkonya yu' yare soroka'pí e'ma ta, irawírí.

⁹ Yarakkírí tuutísanon entaimepítí'pí irawírí si'ma, moropai ite'ma'pí'pí' si'ma mararí pra: —Yapurípai'níkon man Davi parí'pí pe tíwe'sen.

Morí pe pu'kuru man, aai'pí'pí manni' Uyepotoríkon maimu pe —ta'pí to'ya tíwentaimepí'se. —Paapa ka' pon manni' yapurípai'níkon man —taa pí' to' ko'mamí'pí. *Sl 118.26*

¹⁰ Jesus ewonsa' pe cidade pona, tamí'nawíronkon pemonkonyamí' waní'pí tataimurunpai mararí pra. Moropai ekaranmapo'pí to'ya: —Aní' pe see míikírí waní' mírírí? —ta'pí to'ya.

¹¹ Mírírí taa to'ya yuuku'pí ariníkonya: —Manni' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jesus, Galiléia pata pon, Nazaré poinon —ta'pí to'ya.

Jesus Waní Epíremanto' Yewí' Ta

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹² Miarí Jerusalém po, epíremanto' yewí' ta teewomí pe, Jesusya pemonkonyamí' eporí'pí. Carneiroyamí' ke moropai paakayamí' ke, waku'kaimíyamí' ke tíwe'repasanon eporí'píiya. Inkamoro yenpa'ka'píiya teekore'mai. Tamí'nawírí inkamoro e'repa yaponse'kon ra'tí'píiya. To' tínururí yense' ra'tí'píiya non pona tísorokai.

¹³ Moropai ta'píiya to' pí': —Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantí. Paapaya ta'pí:

“Uyewí' waní pe man epíremanto' yewí' pe. Tíise amírí'níkonya uyewí' ku'sa' ama'ye'kon yewí' pe”, *Is 56.7; Jr 7.11*

ta'pí Paapaya —ta'pí Jesusya.

¹⁴ Mírírí yai enkaru'nankon moropai ma'tíkí'pankon yari'pí to'ya iipia, epíremanto' yewí' ta to' esepí'títo'pe. Inkamoro yepí'tí'píiya.

¹⁵ Tíise mírírí ikupí eseríkan pepín kupí Jesusya era'ma tíuya'níkon pí' teepíremasanon esanon moropai Moisés nurí'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon ekore'ma'pí. Moropai epíremanto' yewí' ta moreyamí'ya Paapa yapurí'pí tíwentaimepí'se. —Morí pu'kuru Paapa nimenka'pí, Davi nurí'tí paarí'pí man yapuríto'pe —ta'pí to'ya Jesus pí'. Mírírí pí' to' ekore'ma'pí mararí pra.

¹⁶ Moropai Jesus pí' ta'pí to'ya: —Í' taa to'ya eta pí' nan? —ta'pí to'ya. Yuuku'pí Jesusya: —Innape awaní —ta'píiya. —Í' taasa' Paapa maimuya epu'tíya'níkon pra kin naatí? Ta'pí Paapa maimu ekareme'nenya:

Insanan moreyamí' yenupa'pí Paapaya

tapuríto'pe to'ya morí pe pu'kuru e'to' yawírí

Sl 8.2

taasai'ya man —ta'pí Jesusya.

¹⁷ Taa típo Jesusya to' nímí'pí. Eepa'ka'pí to' pata cidade poi. Moropai attí'pí pemonkonyamí' ko'manto' Betânia pona attí'pí. Moropai miarí eewaronpamí'pí moropai eerenmapí'pí.

Jesusya Figo Ye' Pa'nípi

(Mc 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Tiaron wei yai, penane pu'kuru cidade Jerusalém pona tíwenna'po pe, Jesus waní'pí emí'ne.

¹⁹ Míikíríya yei, figo ye' era'ma'pí e'ma ena po. Moropai míikírí wítí'pí itekare pí' iteperu moro waní kai'ma. Tíise iteperu eporí'ya pra Jesus waní'pí tíise yare pe neken awaní'pí. Mírírí ye'nen Jesusya ta'pí figo ye' pí': —Ipatíkarí teepetai pra aako'mamí' tarípai —ta'píiya. Moropai tiwinarí aawa'pí ta'pí.

²⁰ Mírírí era'ma'pí inenupa'sanya. Mírírí kure'ne teesenumenkai to' waní'pí, mírírí taasa' Jesusya pí'. Moropai inkamoroya ta'pí: —Í' kai'ma see aawa'pí'ta mírírí ka'ne' pe? —ta'pí to'ya.

²¹ Mírírí taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pí: —Ayenku'tíuya'níkon pepín. Yairí tauya sírírí. Innape pu'kuru Paapa ku'to'ya'níkon waní ya yairí, míikírí tímu'tunpai pra, mírírí yei figo ye' pí' iku'sau'ya manni' warantí nírí ikupí'ya'níkon e'painon, innape iku'to'ya'níkon wenai. Mírírí neken figo ye' pí' ikupí'ya'níkon pepín, tíise seení' wí' pí' taaya'níkon ya: “Seení' apata'se' yapai amo'takí, atíkí tuna ka”, taaya'níkon ya, moropai “Esenunkí”, taaya'níkon ya, innape iku'to'ya'níkon wenai, mírírí e'kupi e'painon —ta'pí Jesusya.

²² —Innape pu'kuru Paapa kupi'ma esat'ya'nikon ya, eep'iremakon pe anesat'ikon yapisi'ya'nikon —ta'pi Jesusya.

Ani' Maimu Pe Jesusya Iku'pi
(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Miriri' ti'po Jesus enna'po'pi Jerusalém pona. Miarí ep'iremanto' yewi' ta si'ma, pe-monkonyami' yenuyaiya tanne, teep'iremasanon esanon, moropai Judeuyami' esanon erepami' pi iipia. Moropai inkamoro'ya ekaranmapo'pi: —Ani' maimu pe see ko'manpara manni'kan yempa'ka'piya miriri'? Ani'ya ikup'ipa taasa' miriri' api'? —ta'pi to'ya.

²⁴ Inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya: —Uuri n'iri amiri'nikon ekaranmapouya siriri'. Yairi ayekaranmapoto'konuya yuukuya'nikon ya, uuri n'iri ani' maimu pe siriri' ye'ka unkupi ekaremeki'ya api'nikon —ta'piya.

²⁵ —Taripai yu'ti. Ani' maimu pe kin Joa'oya tam'i'nawironkon yenpatakona'pi? Paapa maimu pe ka'ri, pemonkonyami' maimu pe ka'ri? O'non ye'ka pe epu'ti'pi naati?

Miriri' taiya ye'nen to' eseurima'pi ti'wariri'nikon. —Inna Paapa maimu pe taasa' ya, uuri'nikon ekaranmapo'ya eserike awani. “Tiise i' tonpe innape Joao Batista nuri'ti kupi'ya'nikon pra awanikon?” taiya eserike awani —ta'pi to'ya.

²⁶ —Moropai pemonkon maimu pe taasa' ya, arinikon pemonkonyami'ya uuri'nikon taruma'ti eserike awani. Maasa pra inkamoro'ya Joao Batista nuri'ti epu'ti'pi, Paapa maimu ekareme'nen pe awani epu'ti'pi mi'lo'pe.

²⁷ Miriri' ye'nen inkamoro'ya Jesus maimu yuuku'pi: —Epu'ti annaya pra man —ta'pi to'ya. —Uuri n'iri ani' maimu pe seeni' ye'ka kupi'ya ekaremeki'ya pepin —ta'pi Jesusya.

Jesusya Asaki'nankon Inmukuyami'

Yekare Ekaremeki

²⁸ Jesusya tiaron pona ekaremeki'pi. Ta'piya: —I' ye'ka pe siriri' pi' eesenumenkakon eserike awani? Warayo' wani'pi asaki'nankon inmukuyami'. Miki'riya ta'pi tinmu irui' pi': “Unmu, siriri'pe umi' ya' uva ye'kana' esenyaka'mai atti' ye' wani' siriri'”, ta'piya.

²⁹ Tiise miki'riya tiyun maimu yuuku'pi. “Itupai pra wai”, ta'piya. Tiise miriri' ti'po awenpenata'pi moropai atti'pi.

³⁰ Moropai itakon pi' ta'pi itunya irui' pi' ta'pi tiuya waranti: “Inna, paapa, uuti”, ta'piya tiyun pi'. Tiise atti' pra awani'pi.

³¹ O'non ye'ka inmuya itu'se tiyun e'to' yawiri' ikupi'pi? —ta'pi Jesusya. Moropai inkamoro'ya imaimu yuuku'pi: —Manni' iruiya ikupi'pi —ta'pi to'ya.

Miriri' pi' ta'pi Jesusya: —Ayenku'ti'ya'nikon pepin. Manni'kan tesanonkon pia to' nitiri' tiniru yapisi' pi' teesenyaka'masanon, moropai manni'kan wiri'sanyami' tesa'kon ke tiwe'repasanon se' tapairi. Imakui'san, inkamoro ye'ka esa' pe Paapa iipi' pe man amiri'nikon rawiri' innape pu'kuru ikupi' to'ya ye'nen.

³² Miriri' waranti Joao Batista nuri'ti iipi'pi pena yairon pu'kuru e'ma ekareme'se. Tiise innape miki'ri' nekaremeki'pi ku'sa'ya'nikon pra awanikon. Tiise inkamoro tiniru yap'i'nenanya innape pu'kuru ikupi'pi. Moropai wiri'sanyami' se' tapaironkon, itesa' pinonya innape pu'kuru ikupi'pi. Teuren miriri' ye'ka era'ma ti'po, amiri'nikon enpenata pra aako'mamikon imakui'pi rumaka pi' innape ikupikonpa —ta'pi Jesusya.

Imakui'san Pe Teesenyaka'masanon Wani
(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Jesusya ta'pi ini'ri: —Siriri' panton ekaremeki'ya etati —ta'piya. —Warayo'ya tekkari ye' ton uva ye'ka pimi'pi marari pra. Moropai miriri' iwati'piya inonkon ti'kon ke. Moropai ti' yai uva yekku asu'kato' ton koneka'piya. Moropai kawinan koneka'piya ipo si'ma tam'i'nawiron era'mato'pe ti'poitiritonoya kai'ma. Inkamoro tinmuri' era'manenani pi' ta'piya: “Seeni' uyekkari yonpa ke aye'ma'ya'nikon” ta'piya. Miriri' ye'nen to' witi'pi moropai to' karaiwari witi'pi tiaron pata pona.

³⁴ Miriri' ti'po itekkari emiri' pia'ti'pi. Miriri' ye'nen umi' esa'ya ti'poitiritonon yarima'pi umi' era'manenani pia timiri' ton tekkari yonpa era'mai.

³⁵ Tiise inkamoro yapisi'pi umi' era'manenanya. Moropai inkamoro taruma'ti'pi to'ya. Moropai tiaron po'piti'pi to'ya. Moropai tiaron ipoitiri' w'i'pi to'ya. Moropai tiaron pona ti' yenunpiti'pi to'ya. Miriri' waranti ikupi'pi to'ya ipoitiritonon pi'.

³⁶ Miriri' ti'po ini'ri tiaronkon yarima'pi umi' esa'ya e'mai' pe to' yarima'pi tiuya yentai. Miriri' waranti ri' ikupi'pi to'ya inkamoro yarakkiri'.

³⁷ Miriri' waranti tam'i'nawiri' ikupi' ti'po umi' esa'ya tinmu yarima'pi. Eesenumenka'pi maasa pra “miseri' unmu yarimasau'ya ya, i' kupi' to'ya pepin e'painon. Inama to'ya eserike awani”, ta'pi umi' esa'ya.

³⁸ Tiise mīkiri umi esa' munmu era'ma tiuya'nikon pe, inkamoro umi era'manenanya ta'pi: "Aki, miseri umi esa' munmu pi' i' ku'pai nai yarakkiri", ta'pi to'ya. "Iwipai'nikon uuri'nikon pe siriri umi eturumakato'pe itun sa'manta yai, inmu pe awani namai", ta'pi to'ya.

³⁹ Miriri ye'nen mīkiri, umi esa' munmu yapisi'pi to'ya yenpa'ka'pi to'ya umi yapai poro pona, moropai iwipi to'ya —ta'piya.

⁴⁰ Miriri pi' to' ekanamapo'pi Jesusya: —I' pensa mīkiri umi esa' enna'po ya, i' kupiia eserike awani inkamoro umi era'matiponkon warayo'kon yarakkiri?

⁴¹ Inkamoroya yuuku'pi: —Inkamoro warayo'kon tinmu witi'ponkon ti'kaiya eserike awani. Miriri tipo tiaronkon warayo'kon eporiia tinmuri era'matonkon. Moropai inkamoroya itekkar yonpa tiri iipia, emiri weiyu yai —ta'pi to'ya.

⁴² Iniri' Jesusya to' ekanamapo'pi. Ta'piya: —Paapa maimu e'menukasa' erenkasa'ya'nikon pra kin naati, i' taasai'ya? Siriri waranti awe'menukasa':

Witi konekanenanya ti' yenumi'pi, seeni' ti' wani mori pe pra taa tiuya'nikon ye'nen.

Tiise miriri to' newanmiri'pi ti' wani'pi mori pe pu'kuru tiaronkon ti'kon to' nimenka'pi yentai.

Miriri kupi'pi Uyepotorikonya.

Moropai mori pe pu'kuru awani anna pia.

Sl 118.22,23

⁴³ Taripai tauya siriri amiri'nikon Judeuyami' piapai imo'ka Paapaya tipemonkono pe pu'kuru awanikon namai. Moropai tiaronkon esa' pe eena. Manni'kan se' tapairi innape iku'nenan pepin pia, Paapa maimu yawiri tilko'mansenon pia itiriya, to' esa' pe tiwe'to'pe.

⁴⁴ Ani' atare'mo ya manni' ti' pona, mīkiri ma'ta miriri. Tiise manni' ti' ena ya ipona, mīkiri yankaiya tami'nawiri.

⁴⁵ Miriri taa Jesusya eta'pi teepiremasanon esananya moropai fariseuyami'ya. Miriri epu'ti'pi to'ya, tipi'nikon Jesus eseurima pe awani.

⁴⁶ Miriri ye'nen Jesus yapisi' tiuya'nikon pi' to' esenumenka'pi. Tiise arinikon yawiri si'ma ikupi to'ya pra awani'pi maasa pra eranne' pe to' wani'pi. Maasa pra pemonkonyami'ya Jesus epu'ti'pi, Paapa maimu ekareme'nen pe awani.

22

Pata Esa' Reiya Tinmu E'marimato' Festari Koneka (Lc 14.15-24)

¹ Jesusya iniri' panton ekaremeki'pi pemonkonyami' nepu'ti tonpe. Ta'piya:

² —Tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi yai awani pe man siriri panton waranti. Ipi'ku pata esa' pe, rei pe tiwe'sen tinmu e'marimato' festari koneka pi' awani'pi.

³ Mīkiriya tipoitiritonon yaiponti'pi to' witi'pe pemonkonyami' yannoi to' ii'to'pe tinmu festari pi'. Tiise inkamoro to' neta'san iipi pra awani'pi. Ii'pai pra to' wani'pi.

⁴ Moropai iniri' tiaronkon tipoitiritonon yarima'piya timaimu yaato'pe to'ya to' pia: "Makatii to' pi'", ta'piya. "—Tami'nawiri ekonekasa' man festa yainon tonpe, taa pi' man', makatii. 'Paakayami' kaiwankon ti'kasau'ya wai, taa pi' man' makatii. 'Tami'nawiron konekasai'ya man. Miriri ye'nen asi'ti festa pona', makatii" ta'piya.

⁵ —Tiise innape nai, taa to'ya pra ineta'san wani'pi. Miriri ye'nen puwana pi' tiwe'to'kon pi' to' witi'pi. Tiaron witi'pi tekinon pata'se' ya' to' era'mapi'se. Moropai tiaron witi'pi temanne yewi' pe tinkoneka'pi ya' ekaya pra.

⁶ Moropai tiaronkonya inkamoro ipi'ku poitiritonon yapisi'pi moropai to' po'piti'pi to'ya. Moropai to' wi'pi to'ya.

⁷ Miriri pi' mīkiri ipi'ku rei ekore'ma'pi marari pra. Inkamoro tipoitiritonon witi'ponkon ti'ka me'po'piya moropai to' pata cidade po'ti me'po'piya.

⁸ Miriri tipo iniri' tipoitiritonon yanno'piya moropai ta'piya to' pi': "Manni'kan uneta'san iipi pra man maasa pra i' pe pra ri to' wani ye'nen" ta'piya.

⁹ "Taripai atiti seeni' e'makon taawiri. Moropai tami'nawiri pemonkonyami' epori'ya'nikon pikiri to' metatii" ta'piya tipoitiritonon pi'.

¹⁰ Moropai ipoitiritonon witi'pi e'makon taawiri. Inkamoroya to' eta'pi tami'nawiri to' epori' tiuya'nikon kaisari. To' muurukunti'pi to'ya. Morikon pemonkonyami' moropai iririkon pemonkonyami'. Inkamoroya miriri to' pata'se' pe ikonekasa' yanni'pi. Intapikiri awani'pi.

¹¹ Mīkiri ipi'ku epa'ka'pi inkamoro etasa'kon erepansa' era'mai. Moropai miriri to' pata'se' pe tinkoneka'pi ya' eewomi'pi. Miarī warayo' era'ma'piya festa pi' tiwani pon ya' pra tiwe'sen maasa pra tiwin to' pon wani'pi miito'pe.

¹² Moropai mīkiri yekaranmapo'piya: "Uwanīyakon, o'non ye'ka pe eewonsa' siriri tariwaya, festa pi' awani pon teka'mai pra?" ta'piya. Tiise imaimu yuukuiya pra awani'pi.

¹³ Mírírí ye'nen mīkírí ipíkku reiya ta'pí típoitírítonon pí': "Miserí warayo' yewa'títi i'pu pí' moropai itenya pí'. Moropai yenuntí poro pona, ewaron pe tíwe'sen ya', o'non pata karawanníto' pata'se' ya'. Mīkírí karawato'pe, tee ye'kaiya mararí pra ne'ne' pe tíwaní ye'nen", ta'pí ipíkkuya —ta'pí Jesusya.

¹⁴ Moropai Jesusya teeseurímato' yaretí'ka'pí. Ta'píiya: —Tu'ke etasa'kon pemonkonyamí' wani sírírí Paapa pia aako'mamítonkon. Tíise tu'kankon íipí pepín Paapa pia yairí inkamoro yapi'to'peiya —ta'pí Jesusya.

Roma Ponkon Esa' Ye'mato' Pí'

Jesus Ekaranmapo To'ya
(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Mírírí típo fariseuyamí' epa'ka'pí moropai inkamoroya teserukon koneka'pí, í' kai'ma Jesus anapí'pai tíwaníkon pí', íiwanmíra teeseurímakonpa kai'ma ípí'.

¹⁶ Mírírí ye'nen tiaronkon warayo'kon yarima'pí to'ya í' kupí Jesusya era'matonkon. Moropai inkamoro pokonpe pata esa' Herodes pemonkonyamí' wítí'pí Jesus ekaranmapopí'se. Ta'pí to'ya:

—Anna yenupanen, yairon pe pu'kuru amírí waní epu'tí pí' anna man —ta'pí to'ya. —Maasa pra yairon Paapa maimu ke yenupaton pe awaní ye'nen. Moropai tiaronkon pemonkonyamí'ya taa ya apí': "Mírírí warantí kíseurímái". Mírírí taa to'ya pí' típlínamái tíwe'sen pepín amírí. Maasa pra se' kaisarí pemonkonyamí' pí' tíwe'sen amírí —ta'pí to'ya.

¹⁷ —Mírírí ye'nen í' kai'ma epu'tí pí' nan? Yairí awaní ka'rí, kaane ka'rí, yairí pra awaní? Uyesa'kon pe tíwe'sen Romanoyamí' esa' César ye'ma annaya ya?

¹⁸ Tíise Jesusya í' anku'pai to' waní tarakkírí epu'tí'pí. Moropai ta'píiya to' pí': —Seru'ye'kon amírí'níkon. Aawarírí'níkon teesenku'tísanon morí pe tíwaníkon kai'ma. Í' waní awaní ye'nen uuwanmíra uurí anapí'pai awaníkon mírírí? —ta'píiya.

¹⁹ Moropai ta'píiya: —Moriya mírírí ye'mato'ya'níkon ene'tí uupia era'mato'peuya —ta'píiya.

Mírírí enepí'pí to'ya.

²⁰ Moropai inkamoro yekaranmapo'píiya: —Aní' ese' míserí? Aní' yekaton sírírí pírata ena'pí pí'? —ta'píiya.

²¹ Inkamoroya yuuku'pí: —Romanoyamí' esa' César ese' —ta'pí to'ya. Mírírí taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pí: —Moriya itúki íipia, imírí pe awaní ye'nen, í' ta'pí Césarya yawírí iku'tí. Moropai í' ku'tí ta'pí Paapaya yawírí níri iku'tí —ta'píiya.

²² Mírírí taa Jesusya pí' to' esenumenka'pí mararí pra teesenumenkai, í' taiya eta tíuya'níkon pí'. Mírírí ye'nen Jesus piapai to' wítí'pí. Í' kupí to'ya pra awaní'pí Jesus pí'.

Sa'mantan Típo E'mí'sa'kan Pepín

Taa Saduceuyamí'ya
(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Mírírí yai saduceuyamí' wítí'pí Jesus pia. Inkamoro esenumenkato' waní'pí isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín taawonan pe. Mírírí ye'nen isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín taapítí'pí to'ya.

²⁴ Moropai inkamoroya ta'pí Jesus pí':

—Anna yenupanen, pena Moisés nurí'tíya anna yenupa'pí see warantí —ta'pí to'ya. —Tiwin warayo' no'píta, tíise tímmu ton tepose pra aasa'manta mīkírí no'pírí'pí e'nímí. Mīkírí yarakkírí itakono'pí waní e'pai awaní —ta'píiya. —Moropai more yan pe tíruí no'pírí'pí enasa' ya, tíne ton yenpoiya. Mīkírí more pí' uruí munmu'pí taiya, tímmu pe tíise.

²⁵ Moro to' man anna kore'ta asakí'ne mia' pona tímo'tai kaisarí warayo'kon. To' ruínankon no'píta'pí, tíise aasa'manta'pí inmu ton pra sí'ma. Mīkírí no'pí rí'pí yarakkírí itakono'pí waní'pí.

²⁶ Tíise mírírí warantí rí mīkírí níri sa'manta'pí inmu ton pra tíise. Moropai to' eseuríno yarakkírí mírírí warantí awaní'pí. Moropai tamí'nawírí to' sa'manta'pí inmuku pra to' tíise. Inkamoro sa'manta'pí.

²⁷ Mírírí típo wírí' níri sa'manta'pí —ta'píiya.

²⁸ Mírírí ekaranmapo'pí saduceuyamí'ya Jesus pí'. Ta'pí to'ya: —Inkamoro warayo'kon e'sa' asakí'ne mia' pona tímo'tai kaisarí mīkírí wírí' yarakkírí. Tamí'nawíronkon e'mí'sa'ka yai o'non ye'ka warayo' no'pí pe awaní kupí sírírí? —ta'pí to'ya. —Maasa pra tamí'nawírí yarakkírí to' e'sa' ye'nen.

²⁹ Jesusya to' maimu yuuku'pí: —Aka, eesenku'tísa'kon mírírí, í' taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya epu'tíya'níkon pra naatí. Meruntí ke Paapa waní epu'tíya'níkon pepín mírírí —ta'pí Jesusya to' pí'.

³⁰ A'ki, isa'manta'san e'mi'sa'ka yai tino'pi ke ani' wani' pepin. Maasa pra miriri to' wani inseyami' waranti, ka' ponkon waranti. Miriri ye'nen tino'pi ke to' wani' pepin.

³¹ Tiise isa'manta'san e'mi'sa'kato' pi' Paapa eseurimapiti'pi pena. Miriri erenkasa'ya'nikon pra naati? See waranti ta'pi Paapaya:

³² "Uuri Paapa, Abraão nuri'ti yepotori, moropai Isaque nuri'ti yepotori. Moropai Jacó nuri'ti yepotori pe wani'," Êx 3.6

ekaremeki'piya. Sa'mantasa' pe inkamoro ko'mami pepin ipatikari. Paapa wani enen tiiko'mansenon yepotori pe. Isa'manta'san yepotori pe pra awani.

³³ Miriri taa Jesusya eta tiuya'nikon pe, arinikon pemonkonyami' wani'pi teesenumenkai marari pra, i' kai'ma to' yenupatoi'ya pi'.

Tami'nawiron Paapa Nekaremeki

Unkupikon Ton Ipi'ku Panpi'

(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)

³⁴ Miriri tipo fariseuyami' eperepi'pi Jesus pia. Maasa pra saduceuyami' ti'napami emapu'tisai'ya ye'nen, to' iipi'pi iipia.

³⁵ Warayo' epu'nen Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' yenupaton iipi'pi iipia maasa pra seru'ye' pe Jesus eseurima anepu'pai awani'pi. Miriri ye'nen Jesus ekaranmapo'piya.

³⁶ —Anna yenupanen, o'non wani miriri ipikku pe panpi' unkupikon ton pe Paapa nekaremeki'pi pe? —ta'piya.

³⁷ Jesusya yuuku'pi:

—Ayeptori Paapa yapuriki tami'nawiri ayewan ke, moropai tami'nawiri ayekaton ke. Moropai tami'nawiri eesenumenkato' ke Dt 6.5
—ta'piya.

³⁸ —Miriri wani e'mai'non, ipikku pe itu'se Paapa e'to'pe.

³⁹ Moropai itakon moro wani manni' e'mai'non waranti ri. Taiya:

Ayonpa sa'namak kure'ne aawariri amiri e'sa'nama manni' waranti. Lv 19.18

⁴⁰ Miriri waranti miriri asaki'nan yawiri ku'sa'ya'nikon ya, tami'nawiron siriri Moisés nuri'ti nekaremeki'pi yawiri awanikon. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'ti nekaremeki'piya taasa' yawiri awanikon —ta'pi Jesusya.

Ani' Munmu Pe Paapa Nimenka'pi Wani

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Moropai fariseuyami' emurukuntisa' tanne, Jesusya to' ekaranmapo'pi:

⁴² —i' kai'ma see eesenumenkakon miriri miikiri Paapa nimenka'pi pi'? Ani' paari'pi pe awani miriri? —ta'piya.

—Davi nuri'ti paari'pi miikiri —ta'pi to'ya ipi'.

Moropai iniri to' ekaranmapo'pi Jesusya:

⁴³ —i' wani' awani ye'nen kin Davi nuri'ti eseurima'pi Paapa nimenka'pi pi' pena? Mori Yekaton Wanniya eeseurima emapu'ti'pi. "Uyepotori" ta'piya. Davi nuri'ti maimu ri'pi siriri.

⁴⁴ Uyepotori pi' Paapaya ta'pi:

"Uupia ereutaki umeruntiri winiki

ayeyatonon yareti'kauya pikiri" ta'piya Sl 110.1

ta'pi Daviya, siriri imaimu.

⁴⁵ A'ki, Davi paari'pi pe neken Paapa nimenka'pi wani ya. I' wani' awani ye'nen Uyepotori taa Daviya ipi', manni'? —ta'pi Jesusya.

⁴⁶ Miriri taa Jesusya yuuku to'ya pra to' wani'pi. Moropai miriri patapai iniri Jesus anekaranmapopi pra to' ena'pi.

23

Fariseuyami' Moropai Moisés Nuri'tiya Yenupanto' Pi' Yenupatonkon Pi' Jesus Eseurima

(Mc 12.38-39; Lc 11.43-46, 20.45-46)

¹ Jesusya tinenupa'san pi' ta'pi moropai arinikon pi'.

² Ta'piya: —Insamoro Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkon, moropai fariseuyami' esenyaka'ma amiri'nikon yenupa pi', Moisés nuri'tiya ikupi'pi manni' waranti.

³ Miriri ye'nen to' maimu yawiri e'pai awanikon. Moropai tami'nawiri ayenupatonkon to'ya yawiri e'pai awanikon. Tiise to' nikupi, to' yeseru ki'ku'ti. Maasa pra ayenupa'pikon tiuya'nikon yawiri pra to' ko'mami ye'nen.

⁴ A'ki, pemonkonyami' nariton amini'ne pe pu'kuru tiwe'sen ewa'ti to'ya. Tiise miriri yari pi' to' piika'ti to'ya pepin, marari tenyakon yeperu yareti ke. Miriri waranti to' yenupatonkon to'ya pi' Jesus eseurima'pi. „Maasa pra ta'pi tiuya'nikon yawiri ikupi to'ya pra awani ye'nen.”

⁵ Moropai ta'p̄iia: —Míriri ye'ka kupi to'ya maasa pra tami'nawíronkon pemonkonyami'ya tera'makon yu'se to' wani ye'nen. Maasa era'mati, Paapa maimu e'menukasa' menukapiti to'ya moropai míriri yewa'ti to'ya tepinkon pi' moropai temekonkon pi' eesera'mato'pe kai'ma. Moropai t̄iponkon sonpan ye'pi kupi to'ya kusan pe, m̄i pe t̄iwanikon ye'nen.

⁶ Moropai inkamoroƳa festa weiyu yai, teereutato'kon ton mori apono' menka. Moropai epe're'nito' yewi' ta niri, mori menka to'ya tapurito'kon pe to'ya.

⁷ Moropai inkamoro wani tami'nawíronkon esekaremeki yu'se, aronne panpi'. Moropai uyenupanen kai'ma tesatikon to'ya yu'se to' wani.

⁸ Tiise inkamoro waranti "Uyepotori" kai'ma ayonpakon esatiya'nikon e'pai pra man. Maasa pra tami'nawíronkon amiri'nikon wani se' waranti, e'kaisari ayonpakon pokonpe. Maasa pra Ayepotorikon moro man tiwinan.

⁹ Moropai tari non po aniri esatiya'nikon e'pai pra man Paapa anna yunkon kai'ma. Maasa pra amiri'nikon yunkon moro man, tiwinan neken ka' pon —ta'p̄iia.

¹⁰ —Moropai ani' esatiya'nikon e'pai pra man e'mai'non miiki tami'nawíronkon ye'mai'nori taaya'nikon e'pai pra man. Maasa pra amiri'nikon ye'mai'nori moro man tiwinan, Cristo miiki, Paapa nimenka'pi.

¹¹ Maasa pra ani' wani ya amiri'nikon kore'ta ipikku panpi' e'pai awani apoitiri pe tiaronkon ma're.

¹² Ani' wani ya tiaronkon yentai e'pai miiki kupi Paapaya to' ma're. Moropai ani' wani ya tiaronkon ma're e'pai, miiki kupi Paapaya tiaronkon yentai —ta'pi Jesusya.

Jesusya To' Yeseru Yewamiri

(Mc 12.40; Lc 11.39-42,52; Lc 20.47)

¹³ —Aka tiwari e'ti, amiri'nikon Moisés nuri'tiya yenupano' pi' yenupatonkon moropai fariseuyami'. Seru'ye'kon amiri'nikon! Pemonkonyami' ma'nipanenan pe awanikon Paapa pemonkono pe to' ena namai. Ayesa'kon pe Paapa kupiya'nikon pepin moropai tiaronkonya ikupi tiriya'nikon pepin. Maasa pra to' yenupaya'nikon yairi pra. Míriri wenai ataruma'tikon Paapaya kupi siriri.

¹⁴ Aka tiwari e'ti, Moisés nuri'tiya yenupano' pi' yenupatonkon moropai fariseuyami' mori pe tiwe'ku'senon pe awanikon seru'ye' pe. Maasa pra inyo isa'manta'san wiri'sanyami' yama'runpapi'tiya'nikon ama' pe. Moropai míriri si'ma eepiremapitikon kure'ne kusan pe tiaronkonya ayera'mato'konpe. Míriri wenai tiaronkon yentai awe'taruma'tikon kupi siriri —ta'pi Jesusya.

¹⁵ —Aka tiwari e'ti, Moisés nuri'tiya yenupano' pi' yenupatonkon moropai fariseuyami'. Seru'ye'kon teesunku'tisanon. Attipitikon patakon kaisari, moropai erenkon ratai poro. Míriri yai tiaronkon anku'pai awanikon ayaserukon waranti to' e'to'pe. Tiise ayaserukon ya' eenapi wani imakui'pi ku'nen pe ayentai'nikon. Miiki yenumi Paapaya apo' ya' emapu'tiya'nikon míriri waranti —ta'pi Jesusya.

¹⁶ —Aka tiwari e'ti. Maasa pra enkaru'nan waranti si'ma tiaronkon ye'mai'nori pe e'pai awanikon ye'nen. To' yenupaya'nikon siriri waranti: "Ani'ya taa ya, 'Epiemanto' yewi' winiki míriri kupiuya pe wai', taiya ya, tiise míriri kupiuya pra awani ya, i' wani' awani pepin kai'ma. Moropai taa tiaronya ya 'Ouro epiemanto' yewi' tawon winiki míriri kupiuya' taiya ya, ikupiuya e'pai awani míriri". Kai'ma to' yenupaya'nikon.

¹⁷ Pakkokon, i' epu'nenan pepin, enkaru'nankon amiri'nikon. I' wani ipikku pe tiwe'sen, ouro ou epiemanto' yewi' ka'ri ipikku pe tapurisen? Epiemanto' yewi' wani ipikku pe panpi' maasa pra Paapa yewi' pe awani ye'nen. Moropai míriri ouro wani imiri pe maasa pra itewi' ta awani ye'nen —ta'p̄iia.

¹⁸ —Moropai amiri'nikonya tiaronkon yenupaniti taapitiya'nikon. Ani'ya taa ya, taransen míriri altar winiki ikupiuya taiya ya moropai ikupiuya pra awani ya, i' wani' awani pepin kai'ma taaya'nikon. Tiise altar po tiwe'sen itisa' winiki ikupiuya taiya ya, tiwi ikupiuya e'pai pra awani kai'ma to' yenupano'nikon.

¹⁹ Epu'nenan pepin, amiri'nikon enkaru'nankon warainonkon. I' wani ipikku pe tiwe'sen? Míriri to' naranipi yaponse' ou ipo manni' taransen? Míriri to' naranipi yaponse' wani Paapa yemanne pe, moropai ipo manni' taransen wani imiri pe niri, itemanne po awani ye'nen —ta'p̄iia.

²⁰ —Míriri ye'nen ani'ya taa ya taranse yaponse' altar winiki ikupiuya taiya ya. Tami'nawíron taransen ipo manni' winiki taiya niri. Míriri ye'nen ikupiuya e'pai awani míriri.

²¹ Moropai ani'ya taa ya epiemanto' yewi' winiki ikupiuya taiya ya, miikiya taa niri míriri epiemanto' yewi' tawon, Paapa winiki.

²² Moropai aní'ya taa ya, ka' winikíi ikupí'ya taiya ya, Paapa yaponse' eereutato' winikíi taiya níri moropai Paapa ereutasá' manni' winikíi taiya níri. „Míriri ye'nen í' ta'pí tiuya yawírí ikupí'ya e'pai awaní míriri.”

²³ Aka tíwarí e'tí amírí'nikon Moisés nuri'tiya yenupanto' pí' yenupatonkon moropai fariseuyamí'. Maasa pra awe'taruma'tikon kupí síriri. Yairí Paapa yapurí'ya'nikon kai'ma tamí'nawírí antíríkon ke Paapa repaya'nikon, ayo'kon wosi yonpa ke níri irepaya'nikon. Tíise morí panpí' ankupíkon ton pe ta'pí kupí'ya'nikon pepín, tiaronkon winikíi yairí pra awaníkon ye'nen moropai to' sa'namaya'nikon pra awaníkon ye'nen. Í' taasa' Paapaya yawírí kupí'ya'nikon pra awaníkon ye'nen. Tíise tamí'nawírí míriri kupí'ya'nikon e'painon tíwi ankupí'pikon manni' tíku'se pra.

²⁴ Tiaronkon ye'mai'norí pe e'pai awaníkon enkaru'nan warantí si'ma. Maasa pra kankí'yamí' enasa' yainonkaya'nikon awukukon ya' warantí tamí'nawírí antíríkon ke Paapa repaya'nikon sí'míríkí pe tíwe'sen ke níri. Tíise kankí' yentainon kameru warainon kure'nan yeno'maya'nikon, maasa pra ipíku pe panpí' ankupíkon ton Paapa nekaremekí'pí kupí'ya'nikon pepín, tíise mararí míríkí neken kupí'ya'nikon.

²⁵ Aka tíwarí e'tí, amírí'nikon Moisés nuri'tiya yenupanto' pí' yenupatonkon, moropai fariseuyamí'. Seru'ye'kon. Awe'taruma'tikon pe naatí. Apisaukon ronapítí'ya'nikon poroporo neken, morí pe eesera'mato'pe kai'ma. Tíise ita nura awaní tanne. Míriri ta'pí Jesusya to' yeseru ekaremekípa kai'ma. Maasa pra to' esenumenkato' ya' wani imakui'pí nura pe awaní mararí pra. Kure'ne temanekon ton yu'se to' wani moropai itu'se tíwe'to'kon yawírí e'pai to' wani.

²⁶ Míriri ye'nen fariseuyamí' enkaru'nankon, e'mai' pe apisaukon ronatí ita, morí pe awe'to'pe. Morí pe ita wani ya, poroporo níri morí pe eesera'ma.

²⁷ Aka tíwarí e'tí, fariseuyamí' moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pí' yenupatonkon. Seru'ye'kon amírí'nikon wani penaron uuruwai kí'pasa' iporo aimutun pe warantí. Iporo morí pe pu'kuru eesera'ma. Tíise ita, itu'na mararí pra pemonkonyamí' ye'pí rí'pí wani. Moropai míriri wani íkí pe pu'kuru.

²⁸ Míriri warantí amírí'nikon esera'ma morí pemonkon warantí. Tíise ayewankon ya' nura wani mararí pra. Seru'ye' wani moropai tu'kan imakui'pí ku'to'ya'nikon wani mararí pra —ta'pí Jesusya.

*Seru'ye'kon E'taruma'tito'
(Lc 11.47-51)*

²⁹ —Aka tíwarí e'tí fariseuyamí' moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pí' yenupatonkon. Seru'ye'kon amírí'nikonya penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nuri'ti uuruwasí ton koneka'pí morí pe pu'kuru, inkamoro yairí ko'mamí'san yapurí'ya'nikon kai'ma.

³⁰ Moropai taaya'nikon: “Pena inkamoro wíitíponkon anna tamorí'san yai anna e'sa' ya, inkamoro Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nuri'ti wí'pí annaya pepín e'painon, to' wí'pí to'ya warantí. Míriri iku'sa' to'ya manni' warantí ikupí'pí annaya pepín e'painon”, taaya'nikon.

³¹ Anna tamorí'san taaya'nikon wenai, inkamoro profetayamí' wíitíponkon payaní'san anna, taaya'nikon.

³² Míriri ye'nen míriri warantí to' yeserurí'pí pí' ako'mantí yaretí'kaya'nikon píkirí.

³³ Míriri ye'nen amírí'nikon wani íkí ye'katon munkiyamí' warantí. Íkíyamí' pe awaníkon. Tíise í' kai'ma Paapaya apo' ya' ayenunto'kon winípai e'píika'típai awaníkon míriri? Awe'píika'tíkon pepín tiwin kin.

³⁴ Míriri ye'nen apí'nikon umaimu ekareme'nenan yarimauya kupí síriri warayo'kon epu'nenan, moropai yenupatonkon. Tíise inkamoro yonpa wí'ya'nikon kupí síriri. Moropai tiaron pokapítí'ya'nikon kupí síriri pakí'nan pona. Moropai tiaronkon po'pítí'ya'nikon kupí síriri epere'nito' yewí'kon ta. Moropai to' pokonomaya'nikon kupí síriri to' patakón cidade kaisarí.

³⁵ Míriri kupí'ya'nikon wenai ataruma'tikon Paapaya kupí síriri. Tíise ankupí'pikon neken wenai pra tíise penaronkon níkupí'pí wenai awe'taruma'tikon, tamí'nawíronkon moríkon to' níwí'san penaró Abel nuri'ti wí'pí irui Caimya patapai, moropai Paapa maimu ekareme'nen Baraquias munmu, profeta Zacarias nuri'ti wí'pí to'ya píkirí. Manní' anwí'pikon Paapa ton pe to' nipo'ti yaponse' yarappana. Paapa yewí' ta teepíremasanon neken wí'tito' pata iwí'pí to'ya.

³⁶ Ayenku'tiuya pepín, míriri tamí'nawíron ku'sa' to'ya wenai amírí'nikon, síriri pankon pemonkonyamí' taruma'ti Paapaya kupí síriri —ta'pí Jesusya.

*Jesusya Jerusalém Ponkon Sa'namato' Kure'ne
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jesusya tîmaimu yaretî'ka'pî see warantî Jerusalém ponkon pemonkonyami' pî: — Amîrî'nîkonya umaimu ekareme'nenan wî'pî. Moropai tî' ke tiaronkon pa'tîpî'tî'piya'nîkon, umaimu ekareme'se unaipontî'san. Î' warapo ite'ka amîrî'nîkon muurukuntî yu'se wani'pî tamî'nawîrî, kariwanaya tînmukuyami' muurukuntî tapî'sa' yo'koi warantî. Tîise itu'se pra awani'pîkon.

³⁸ A'kî, tarîpai apatakon ena kupî sîrîrî itesa' pra. Yawon pra eena pe man. Maasa pra Paapaya ataruma'tîkon kupî sîrîrî.

³⁹ Tauya sîrîrî apî'nîkon. Sîrîrî patapai ini'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatîi. Uya-purîto'ya'nîkon weiyu erepamî pîkîrî aako'mamîkon. Mîrîrî yai neken, taaya'nîkon “Mîikîrî morî Uyepotorîkon ese' pî' tui'sen yapurîpai'nîkon”,
Sl 118.26
 taaya'nîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

24

Epîremato' Yewî' Yarankato' To'ya Pî'

Jesús Eseurîma

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Epîremato' yewî' tapai teepa'kakon pe, aasarî tuutîkon ye'ka pe, Jesús nenupa'san erepamî'pî iipia. Moropai inkamoro eseurîma'pî wîttî, epîremato' yewî' konekasa' pî'. Maasa pra morî pe pu'kuru awani' ye'nen.

² Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya: —Ayenku'tîuya pepîn. Seeni' wîttî kure'nan era'ma pî' naatî? Tîise aako'mamî pepîn kupî sîrîrî. Maasa pra tiaronkonya yaranka to' weiyu erepamî yai. Tamî'nawîrî isoroka to'ya tiwinan tî' e'nîmî pepîn tonpa po. Tîise tamî'nawîrî yenumî to'ya kupî sîrîrî.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tînto'

(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

³ Mîrîrî tîpo Oliveira ye'ka kîrî po, Jesús ereutas'a wani'pî. Mîrîrî tanne inenupa'san erepamî'pî iipia, tiaronkon ton pra tîise. Moropai Jesús ekaranmapo'pî to'ya: —O'non ye'ka pe mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî? O'non ye'ka pe mîrîrî kupî to'ya epu'tî annaya e'painon? Î' esera'ma wenai aminke pra aai'to'pe wani' moropai tamî'nawîron e'tî'ka epu'tî annaya? —ta'pî to'ya.

⁴ Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Tîwari e'tî aka, anî'ya ayenku'tîkon namai.

⁵ Maasa pra tu'kankon asarî kupî sîrîrî uyese' pî' teeseurîmasanon pe tîwe'ku'se. Moropai taa to'ya: “Uurî Cristo, Paapa nîmenka'pî”, taa to'ya. Moropai mîrîrî taa to'ya pî' tu'ke pemonkonyami' esenku'tî kupî sîrîrî.

⁶ Moropai pemonkonyami' eseya'namato' etaya'nîkon pî' teesi'nî'se pra me'tîi moropai teepîsanon yekare etaya'nîkon ya. Tamî'nawîrî mîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî, tîise maasa pata ataretî'ka pepîn.

⁷ Pemonkonyami' eseya'nama tiaron pata ponkon yarakkîrî. Moropai pemonkonyami' esanon eseya'nama tiaronkon esanon yarakkîrî. Moropai pata eserentîkî'ma kupî sîrîrî tiaron pata poro. Mîrîrî yai emî'nan wani' kupî sîrîrî pata po.

⁸ Sîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî manni' e'mai'non ne'ne' epu'tî more yan pe tîwe'sen wîrî'ya warantî —ta'pî Jesusya.

⁹ —Mîrîrî yai tiaronkonya ayapisîkon kupî sîrîrî tesanonkon pia. Ayarîkon to'ya atarumatîto'kon pe to'ya. Moropai inkamoroya amîrî'nîkon wîi. Moropai tamî'nawîronkonya amu'tunpakon uurî yapurîya'nîkon wenai.

¹⁰ Mîrîrî yai tu'kankon uyapurînenanya uyapurîto' tîuya'nîkon kupî tîwî. Maasa pra innape ukupî to'ya pra to' enasa' ye'nen, tiaronkon yewanmîrînenan pe to' wani' kupî sîrîrî. Moropai tonpakon rumaka to'ya kupî sîrîrî teeyatonon yenya'.

¹¹ Mîrîrîya Paapa maimu ekareme'nenan, profetayami' pe tîwe'ku'sanon seru'ye'kon esenpo kupî sîrîrî pemonkonyami' yenku'tîi. Inkamoroya tu'ke to' yenku'tîi.

¹² Mîrîrî warantî imaku'tî e'paraipika kupî sîrîrî ka'ne' pe. Mîrîrî wenai mararonkon pepîn innape Paapa yapurînenanya Paapa yapurîto' tîuya'nîkon yenomî ini' to' enpenata pepîn.

¹³ Tîise tamî'nawîron mîrîrî ye'ka yapîtanîpîtîpon wani' ya ikî'pî tîpose, mîikîrî pîika'tîsa' Paapaya mîrîrî —ta'pîiya.

¹⁴ —Moropai mîrîrî yai i' kai'ma pemonkonyami' esa' pe Paapa wani' esekaremekî kupî sîrîrî tamî'nawîrî pata poro. Tamî'nawîronkon pemonkonyami'ya eta kupî sîrîrî uyekare pî'. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîron e'tî'ka weiyu erepamî —ta'pî Jesusya.

Kure'nan E'taruma'tînto'

(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)

¹⁵ Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Penaro' Paapa maimu ekareme'nen Daniel nuri'ti eseurîma'pî.

“Tamî'nawîronkon yewanma pe tîwe'sen imakui'pî, Paapa newanma pe tîwe'sen tîri tiaronkonya epîremanto' yewî' ta. Mîrîri ye'ka pata'se' pepin ya' itîri to'ya”, *Dn 9.27* ta'pî Daniel nuri'tîya. Mîrîri era'maya'nîkon yai, epu'tîya'nîkon yu'se wai i' taato'pe awanî —ta'pîya.

¹⁶ Mîrîri ye'nen anî' wanî ya Judéia pata po, ka'ne' pe eepe e'pai awanî wî' pona.

¹⁷ Moropai anî' wanî ya tewî' po ka'ne' pe awautî e'pai awanî moropai eepe e'pai awanî, tewî' ta temanne era'mai teewonse pra.

¹⁸ Moropai anî' wanî ya keren po mîikîri enna'po e'pai pra wanî tewî' ta tîponkon era'mai, tîise eepe e'pai awanî ka'ne' pe.

¹⁹ Mîrîri yai aka sa'ne wîri'sanyamî' more yankon moropai mana'pokonkon to' munkiyamî'. Inkamoro e'taruma'ti kupi sîrîri mararî pra maasa pra ka'ne' pe to' epe eserîke pra to' wanî ye'nen.

²⁰ Mepîrematî Paapa pî' maasa pra kono' yai mîrîri ye'ka e'kupi namai. Moropai erî'ka'nîto' weiyu yai awe'kupi namai.

²¹ Maasa pra kure'nan e'taruma'tinto' iipi kupi sîrîri. Paapaya pata koneka'pî patapai esera'ma'pî pepin e'kupi kupi sîrîri ikaisaron ton pra.

²² Tamî'nawîronkon e'taruma'ti kupi sîrîri mararî pra. Tîise Paapaya ipîra to' e'taruma'tito' yaretî'ka kupi sîrîri maasa tînkue'ti'pî weiyu eseporî pra tîise. Mîrîri ku'sai'ya pra awanî ya enen anî' ko'mamî pepin e'painon. Tîise Paapaya tînmo'kakon pîninma kure'ne tîpemonkono pe to' wanî ye'nen. To' yaretî'ka e'taruma'tinto'ya tîriya pepin.

²³ Mîrîri ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “Paapa nîmenka'pî Cristo tarî man”, taiya ya, innape mîikîri maimu kî'ku'ti. Moropai “Siini' pata man”, taa to'ya ya apî'nîkon, innape inkamoro ye'ka maimu kî'ku'ti.

²⁴ Maasa pra seru'ye'kon iipi, uuri pe tîwe'ku'sanon, Paapa maimu ekareme'nenan pe tîwe'ku'se to' iipi. Inkamoro ya anî' nikupi eserîkan pepin kupi pemonkonyamî' nera'makon ton kupi, to' yenku'tikonpa kai'ma. Mîrîri wenai tamî'nawîronkon yenku'ti to'ya e'painon Paapa nîmenka'san nîri to' yenku'ti to'ya tîri Paapaya ya. Tîise itîriya pepin.

²⁵ Tîise mîrîri rawîri apî'nîkon ekaremekî pî' wai epu'tikonpa.

²⁶ —Mîrîri ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “A'kî, sinpata man keren po”, taiya ya, era'mai katîti. Inî'rî taa anî'ya ya apî'nîkon: “A'kî, tarî man eesenonsa”, taa to'ya ya, innape to' maimu kî'ku'ti ayenku'tikon to'ya pî'.

²⁷ Maasa pra uuri ka' poinon ii'to' wanî kupi sîrîri aronne ama' pe pra. E'winî pairî ka' pî' wara'napi e'sisiuka esera'ma manni' warantî tamî'nawîronkonya era'ma uui'pî yai —ta'pîya.

²⁸ —A'kî, o'non pata anî' sa'mantasa' ya, mîikîri pî' watunaiyamî' emurukuntîsa' wanî. Mîrîri warantî uuri iipi inkamoro imakui'pî ku'nenan kore'ta apo' ya' to' yenunto'peuya —ta'pî Jesusya.

Ka' Poinon Ii'to' Sîrîri Non Pona

(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)

²⁹ Jesusya ta'pî inî'rî: —Mîrîri yai tamî'nawîronkon e'taruma'ti'pî tîpo, wei esi'nîpî kupi sîrîri.

Moropai kapoi ena kupi sîrîri a'ka pe pra.

Moropai siirikkiyamî' e'soroka kupi sîrîri.

Moropai tamî'nawîri ka' pî' tîwe'sanon e'tîtîti'ka kupi sîrîri.

Is 13.10, 34.4

³⁰ Mîrîri tîpo ka' poi iipi'pî pemonkon pe era'ma tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Uui'pî katupuru kore'ta a'ka pe ka' winîpai. Mîrîri yai tamî'nawîri pata ponkon karau kupi sîrîri mararî pra. Maasa pra meruntî ke uui'pî a'ka pe, wei warantî.

³¹ Mîrîri yai kure'nan usinari ye'nunpa pe upoitîritonon inseriyamî' yarimauya upe-monkono pe umenka'san muurukuntî. Tamî'nawîri patakon kaisarî to' wîfito'pe upe-monkono pe umo'ka'san era'mai sîrîri non po —ta'pî Jesusya.

Arawen Ye' Yekare Pî' Ešenupanto'

(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)

³² Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Sîrîri figo ye' yekare pî' esenupati. E'mai' pe aarenta. Moropai eepantakasa' ya, aareta. Mîrîri pî' taaya'nîkon aminke pra kono'pîti wanî sîrîri taawonan amîri'nîkon.

³³ Mîrîri warantî nîri ekaremekîya manni' e'kupi era'maya'nîkon yai, Cristo enna'po kupi sîrîri ka' poi, taaya'nîkon. Mîrîri warantî aminke pra uui'to' wanî epu'tîya'nîkon.

³⁴ Ayenku'tîya'nîkon pepin. Sîrîri ye'ka e'kupi kupi sîrîri seru'ye'pe pra. Tamî'nawîronkon sîrîri pankon enenankon sa'manta pepin sîrîri e'kupi rawîri.

³⁵ Tauya sirîrî, tamî'nawîron atareti'ka kupi sirîrî ka' moropai non, pata, tîise umaimu atareti'ka pepin tiwin kin, ipatikari aako'mamî —ta'pî Jesusya.

*Ani'ya Iweiyu Epu'ti Pepin
(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30,34-36)*

³⁶ Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Î' pensa moropai i' weiyu yai uupî inî'rî sirîrî non pona epu'tiya'nikon eserike pra naatii. Moropai inseriyamî' ka' ponkonya nîrî epu'ti pra man. Moropai uurî, Paapa munmuya epu'ti pepin. Tîise uyunya neken iweiyu epu'ti.

³⁷ A'ki, pena Noé nuri'ti wani yai, awe'kupi'pî warantî, uurî ka' poi iipi'pî sirîrî non pona enna'poto' wani pe man.

³⁸ Maasa pra mirîrî e'kupi rawîrî pemonkonyamî' wani'pî tesorukon yawîrî. To' entamo'ka'pî mararî pra moropai tiwukokon enîrî'pî to'ya. Moropai mirîrî yai warayo'kon no'pitapiti'pî, moropai wîrî'sanyamî' etiyomapiti'pî tesorukon yawîrî. Mirîrî kupi'pî to'ya tikanau ya' Noé nuri'ti asara'ti pikîrî, ikupi'pî to'ya.

³⁹ Mirîrî kupi'pî to' ko'manpiti'pî maasa pra i' e'kupi epu'ti tiuya'nikon pra tiwanikon ye'nen. Mirîrî kupi'pî to' ko'mamî tanne, Paapaya pata ma'tinîpî'pî tuna ke. Moropai tamî'nawîrî inkamoro ti'ka'pîiya. Mirîrî warantî nîrî uurî ka' poinon ii'to' weiyu wani pe man. Inîmîki to'ya pra tîise uupî.

⁴⁰ Mirîrî yai asakî'nankon warayo'kon wani teesenyaka'makon pî' tînmîrî ya'. Tîise iwanîyakon yarîuya tiwin moropai tiaron e'nîmî.

⁴¹ Moropai asakî'ne wîrî'sanyamî' wani teesenyaka'makon pî'. To' esenyaka'ma a'nai ye'pa pî' a' yai. Miîkîrî waniyakon yarîuya tiwin moropai tiaron e'nîmî. Mirîrî warantî awe'kupi'pe man.

⁴² Mirîrî namai tiwarî panpî' ako'mantî maasa pra i' pensa uurî ayepotorîkon erepanto' weiyu sirîrî non pona, epu'tiya'nikon pra naatii.

⁴³ Maasa esenumenkatî sirîrî pî': A'ki, manni' wîtti esa'ya sirîrîpe ama'ye' erepamî epu'ti ya tewî' yama'runpai, miîkîrîya eerepamî nîmîki e'painon, tewî' yama'runpaiya namai, innape nai?

⁴⁴ Mirîrî warantî nîrî amîrî'nikon ko'mamî e'pai awanî tiwarî. Maasa pra uurî ka' poinon enna'poto' weiyu sirîrî non pona epu'tiya'nikon pra naatii. Enpen e'ti unîmîkiya'nikon pra awanîkon tanne, ayeporiuya'nikon namai —ta'pî Jesusya.

*Ipoitîrî Yairon Moropai Yairon Pepin
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —O'non ye'ka miîkîrî tikaraiwarî maimu yawîrî tiwe'sen yairon moropai epu'nen? Manni' miîkîrî ikaraiwarîya tewî' ko'mannî'nen pe itîrî'pî. Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon esa' pe itîrî'pî. Moropai to' ya're' ton tînen pe itîrî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî ta'pî tikaraiwarîya yawîrî iku'nen pe awanî'pî —ta'pîiya.

⁴⁶ —Taatausinpai pu'kuru miîkîrî ipoitîrî wani i' pensa tikaraiwarî erepanto' weiyu yai, maasa pra i' ta'pî tikaraiwarîya yawîrî iku'sa' tiuya ye'nen.

⁴⁷ Yairî tauya sirîrî apî'nikon. Mirîrî warantî tikaraiwarî nîtirî'pî ko'mannî'sai'ya ye'nen. Ikaraiwarîya miîkîrî tîpoitîrî pia inî' panpî' tamî'nawîron temanne tîrî iûpia iko'mannî'to'peia.

⁴⁸ Tîise mirîrî warantî pra ipoitîrî wani ya imakui'pî pe. Maasa pra taiya: “Ka'ne' pe ukaraiwarî iipi'pe pra man”, taiya. Tîiwarîrî si'ma eeseurîma.

⁴⁹ Mirîrî ye'nen tiaronkon tikaraiwarî poitîrîtonon tonpayamî' taruma'ti pia'tîiya. To' po'pitiya to' ya're' ton tîriya pepin. Moropai miîkîrîya ta're' yonpa mararî pra, moropai eetimî mai' enî'nenan pokonpe. Mirîrî kupîiya maasa pra tikaraiwarî iipi' pra awanî ye'nen ka'ne' pe.

⁵⁰ Moropai mirîrî tîpo, tîiko'manse pu'kuru pra ikaraiwarî erepamî. Mararî enpen pra tîise tîpoitîrî eporîiya.

⁵¹ Mirîrî yai inkupi'pî era'ma tiuya pe, ikaraiwarîya itaruma'ti mararî pra. I'po'pitiya, moropai yenumîiya tîmaimu yawîronkon pepin, seru'ye'kon pata'se' ya', tîmoron epu'to'peia. Inkamoro seru'ye'kon pokonpe miîkîrî karau pe man, mararî pra tee tîpa'tîi, ne'ne' pe tiwanî ye'nen —ta'pî Jesusya.

25

Mia' Tamî'nawîronkon Wîrî'sanyamî' Yekare

¹ Inî'rî Jesusya panton ekaremekî'pî: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wani pe man, sirîrî e'marimato' warantî —ta'pîiya. —Mia' tamî'nawîronkon wîrî'sanyamî' maasaronkon wani'pî. Inkamoro ya tî'kuma'tukon ton lamparinha yapisi'pî moropai to' wîti'pî tiwe'marimasen ponaya.

² Tiiŕse to' yonpayamí' wani'pí mia'taikin kaisari tíwe'ne'nokon. Moropai mia'taikin to' wani'pí tíwe'ne' pra, epu'nenan pe to' wani'pí.

³ Míriri ye'nen inkamoro wíri'sanyamí' tíwe'ne'nokonya tí'kuma'tukon paru ton yari to'ya pra to' wani'pí itense' ya', maaron ton.

⁴ Tiiŕse tiaronkon epu'nenan wíri'sanyamí'ya tí'kuma'tukon lamparinha paru ton yari'pí itense' ya' maaron ton. Inkamoro ya tíwe'marimasen iipi nímik'pí.

⁵ Tiiŕse tíwe'marimasen erepamí pra aako'mamí'pí. Moropai iwe'nunpai to' ena'pí. Moropai inkamoro we'na'pí ka'ne' pe.

⁶ To' we'nasa' tanne, anoinna tíwe'marimasen erepamí'pí. Míikíri erepamí ye'nen, to' entaime eta'pí wíri'sanyamí'ya. Ta'pí to'ya: "Tíwe'marimasen erepanní pí' man! Así'tí iipia ka'ne' pe erepantí", ta'pí to'ya.

⁷ Míriri taa to'ya pe, inkamoro mia' tamí'nawíronkon maaronkon wíri'sanyamí' paka'pí. Moropai inkamoro ya tí'kuma'tukon lamparinha yawittanipi'pí.

⁸ Tiiŕse inkamoro mia'taikinankon tíwe'ne'nokonya ta'pí tiaronkon epu'nenan pí: "Anna kuma'tu paru ton ke anna repatí maasa pra anna kuma'tu esi'ní'ni pí' man", ta'pí to'ya.

⁹ Tiiŕse inkamoro ya yuuku'pí: "Kaane, anna kuma'tu paru man anna pe neken". Tiiŕse ta'pí to'ya to' pí: "A'kuma'tukon paru ton yu'se awanikon ya, tíwe'repasanon pia anennatantí", ta'pí to'ya.

¹⁰ Míriri ye'nen inkamoro epu'nenan pepín tíwe'ne'nokon wíri'sanyamí' wítí'pí tí'kuma'tukon paru ton yennai. Maasa inkamoro tíŕse poro po tíwe'marimasen erepamí'pí. Míriri ye'nen mia'taikinankon epu'nenan wíri'sanyamí' ewomí'pí yarakkíri tíwe'marimasen festari'pí. Moropai míriri típo mana'ta yarakkamo'pí to'ya.

¹¹ Tíko'man pe pu'kuru pra, inkamoro wíri'sanyamí' erepamí'pí. Moropai inkamoro entaimepítí pia'tí'pí. Ta'pí to'ya: "Anna yepotorí, anna ewonto'pe mana'ta yarakkanmokakí", ta'pí to'ya.

¹² Tiiŕse tíwe'marimasen ya yuuku'pí. Ta'píya: "Aní'kan amírí'níkon? Ayepu'túya'níkon pra wai", ta'píya to' pí'.

¹³ Moropai Jesusya teeseurímanto' yaretí'ka'pí see warantí:

—Míriri ye'nen túwarí panpí' ako'mantí. Maasa pra í' pensa, í' weiyu yai, erepamí weiyu epu'tíya'níkon pra naatí —ta'pí Jesusya.

*Eseuríwí'nankon Ipoitírtonon
(Lc 19.11-27)*

¹⁴ Iní'ri tiaron panton ekaremekí'pí Jesusya: —Tamí'nawíronkon esa' pe Paapa ii'to' wani' pe man see warantí. Warayo' tiaron pata pona tuutíŕsen wani'pí. Tuutí rawírí típoitírtonon yanno'píya moropai típata rumaka'píya iko'manní'to'pe to'ya.

¹⁵ Moropai míikíríya tiwin pí' to' tíŕse to' nyenaka'ma ton tínuru tíri'pí nyenaka'ma to'ya eseríke era'ma túya ye'nen. E'mai'non warayo' pia itírí'píya 5.000 pírata ena'pí kaisari. Moropai tiaron pia itírí'píya 2.000 kaisari, pírata ena'pí. Moropai tiaron pia itírí'píya 1.000 kaisari, pírata ena'pí. Míriri típo míikírí wítí'pí.

¹⁶ Míikírí e'mai'non warayo' 5.000 kaisari pírata ena'pí yapisítípon epa'ka'pí nyenaka'ma moropai míikíríya míriri ke tiaron 5.000 kaisari eporí'pí.

¹⁷ Míriri warantí níri míikírí 2.000 kaisari yapisítíponya nyenaka'ma'pí. Moropai tiaron eporí'píya míriri ke 2.000 kaisari.

¹⁸ Tiiŕse tiaron warayo' 1.000 kaisari pírata ena'pí yapisítípon epa'ka'pí. Moropai a'ta yaka'píya non yai. Moropai míriri tíkaraiwari tínuru yu'na'tí'píya non ya'.

¹⁹ Moropai kure'ne tíko'mamí' típo, to' karaiwari enna'po'pí. Moropai to' níkupí'pí anepu'pai awaní'pí, to' eesenyaka'ma'pí konekapa kai'ma to' yarakkíri.

²⁰ Míriri ye'nen míikírí e'mai'non 5.000 kaisari pírata ena'pí yapisítípon erepamí'pí iipia, moropai 10.000 kaisari tínururí'pí rumaka'píya. Ta'píya: "Seeni' manni' uupia itíríya ne'tíkini, 5.000 pírata ena'pí ke tiaron eporí'píya 5.000 kaisari", ta'píya tíkaraiwari'pí.

²¹ Míikírí pí' ta'pí ikaraiwariya: "Morí pe pu'kuru man, innape yairí pu'kuru ikonekasa'ya nai", ta'píya. "Míriri ye'nen aapia tu'kan anko'manní'pi ton túruya, morí pe eesenyaka'masa' ye'nen. Mararon tíri'píya aapia, tíŕse morí pe nyenaka'masa'ya nai. Míriri ye'nen así'kí uyarakkírí aatausinpapa".

²² Moropai tiaron ipoitírí 2.000 kaisari pírata ena'pí yapisítípon erepamí'pí iipia. Moropai ta'píya tíkaraiwari'pí: "Uupia 2.000 pírata ena'pí tíri'píya. Míriri ke seeni' eposau'ya síriri iní' panpí 2.000 kaisari", ta'píya.

²³ Míikírí pí' ikaraiwariya ta'pí: "Morí pe pu'kuru man, upoitírí", ta'píya. "Morí pe mararí untírí'pí nyenaka'masa'ya nai. Míriri ye'nen iní' panpí' aapia tu'kan túruya, anko'manní'pi ton. Míriri ye'nen así'kí uyarakkírí aatausinpapa", ta'píya.

²⁴ Mîrîrî tîpo tiaron ipoitîrî 1.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisitîpon erepamî'pî iipia moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, ayeseru epu'tî pî' wai, ari'ke' pe awanî. Mararî eesenyaka'ma tanne tu'ke î' eponen pe. Moropai o'non pata î' tîpînse pra miarî imo'kanen amîrî mararî pra.

²⁵ Mîrîrî ye'nen uurî wanî'pî eranne' pe amîrî pî'. Sa'man amîrî. Mîrîrî ye'nen seenî' pîrata ayemanne yu'na'tî'pîuya itî'kauya namai. Mîrîrî mana'pouya sîrîrî aapia yapisi'pîuya warantîrî”, ta'pîiya.

²⁶ Mîikîrî pî' ta'pî ikaraiwarîya: “Amîrî wanî mîrîrî imakui'pî pe, moropai enya'ne pe awanî mîrîrî. Anenyaka'ma pe itîisa' yenyaka'masa'ya pra awanî. Epu'nen amîrî uyaseru, mararî esenyaka'ma tanne, tu'ke î' eponen pe uurî wanî. Moropai î' tîpînse pra î' mo'kanen pe uurî wanî mararî pra”, ta'pîiya.

²⁷ “Tîise î' wanî' awanî ye'nen mîrîrî utînirurî pîrata ena'pî tîrîya pra awanî'pî itewî' ta itaponse' pona? Sîrîrî itîisa'ya ya enna'posa' yai, inî' panpî' eepansa' tanne eporîuya e'painon” ta'pî ikaraiwarîya.

Mîrîrî taa tîpo tiaronkon tîpoitîrîtonon winîkî eera'tî'pî moropai ta'pîiya:

²⁸ “Mîikîrî pia manni' pîrata ena'pî mo'katî. Mîrîrî tîitî manni' mia' tamî'nawîron pîrata ena'pî yarakkîron pia”, ta'pîiya.

²⁹ Tîise ta'pî to'ya: “Î' ton pe see mîikîrî mia' tamî'nawîronya inî' panpî' yapisi?” ta'pî to'ya. Moropai to' maimu yuuku'pîiya: “Inna, tauya sîrîrî apî'nîkon. Mannî' tu'ke panpî' yapisitîponya yapisi' e'pai awanî sîrîrî tu'ke panpî'. Tîise anî' wanî ya mararon yarakkîrî, mîrîrî konekasai'ya pra awanî ye'nen iipiapai imo'ka e'pai awanî, î' ton pra awe'to'pe”, ta'pîiya.

³⁰ Moropai ta'pîiya: “Tarîpai mîikîrî enya'ne imakui'pî pe tîwe'sen yenumî e'pai awanî ewaron ta awe'taruma'tîto'pe. Mîikîrî karau mararî pra miarî teekon tîpa'tî”, ta'pîiya to' pî' –ta'pî Jesusya.

Tiwinano'pî Wei Yainon

³¹ Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî see warantî: –Î' pensa uurî ka' poinon iipî'pî erepamî ya inî'rî, ipîkku pe, rei pe, tamî'nawîronkon upoitîrîtonon inseriyamî' pokonpe uupî. Uyaponse' pona teereutai uupî pe man pemonkonyamî' esa' pe.

³² Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon emurukuntî kupî sîrîrî urawîrî. Uurîya pemonkonyamî' menka pe man, manni' carneiroyamî' era'manenya bodeyamî' menka carneiroyamî' kore'tapai teken to' e'to'pe warantî.

³³ To' menkauya yai carneiroyamî' tîrîuya umeruntîrî winî. Moropai bodeyamî' tîrîuya kamai' winî to' e'to'pe.

³⁴ Tarîpai mîrîrî yai, uurî, ipîkku ayepurukonya taa kupî sîrîrî inkamoro meruntî winonkon pî': “Asî'tî uupia amîrî'nîkon Paapa nîpîika'tî'san asî'tî. Aapia'nîkon tîntîrî pe Paapa nîkoneka'pî yapî'tane'tî. Pena sîrîrî koneka'pî Paapaya maasa pata koneka tîuya rawîrî, apata'se'kon ton koneka'pîiya, aapia'nîkon itîrîpa kai'ma.

³⁵ Maasa pra emî'ne wanî tanne uya're' ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pa'pîya'nîkon. Moropai ayewî'kon ta erepamî'pî, anepu'tikon pe pra si'ma tîise uyapisi'pîya'nîkon ayewî'kon ta.

³⁶ Moropai ipon pra uurî wanî'pî tîise upon ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai pri'ya pra wanî tanne upî' eesenyaka'ma'pikon. Moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wanî tanne, uyera'mapî'se attî'pikon”.

³⁷ Mîrîrî taiya manni' ekanamapo inkamoro morîkonya. Taa to'ya: “Anna yepotorî, î' pensa see emî'ne awanî tanne, aya're' ton tîrî'pî annaya? Moropai tuna aninnîpai awanî tanne awo'pa'pî annaya?

³⁸ Anna yepotorî, î' pensa see ka'ran pe awanî tanne, anna nepu'tî pe pra awanî tanne, ayapisi'pî annaya anna yewî' ta? Moropai î' pensa ipon pra awanî era'ma'pî annaya apon ton tîrî'pî annaya?” taa to'ya.

³⁹ “Moropai î' pensa see amîrî era'ma'pî annaya pri'ya pra apî' anna esenyaka'mato'pe? Moropai î' pensa ama'ye'kon atarakkanto' yewî' ta awanî tanne aya'mapî'se anna wîtî'pî?”

⁴⁰ Mîrîrî yai ayepurukonya yuuku: “Tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî kupî'pîya'nîkon manni'kan uya'mî'san pî' moropai uyonpayamî' pî'. Tîise inkamoro pî' pra ikupî'pîya'nîkon tîise upî'” taiya.

⁴¹ Mîrîrî yai taa ayepurukonya kupî sîrîrî, manni'kan kamai' winonkon pî': “Uupiapai atarimatî amîrî'nîkon Paapa nîrîrî anapî'pai'nîkon pepîn, atîtî itu'se awanî'pikon apo' ya'. Mîrîrî apo' Paapa nîkupî'pî makui moropai ipemonkonoyamî' itansuriyamî' pata'se' pe. Mîrîrî ya' atîtî”, tauya.

⁴² “Maasa pra emî'ne wanî tanne, uya're' ton tîisa'ya'nîkon pra naatî. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pasa'ya'nîkon pra naatî.

⁴³ Moropai uyapi'sa'ya'nikon pra naatii ayewi'kon ta ka'ran pe wani ye'nen. Moropai ipon pra e'taruma'ti tanne, upon ton tiisa'ya'nikon pra naatii. Moropai pri'ya pra wani tanne, moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wani tanne, uyera'mapi'se attisa'kon pra naatii".

⁴⁴ Miriri pi' ekaranmapo to'ya kupi siriri: "Anna Yepotori, i' pensa see emi'ne awani era'ma'pi annaya? Moropai tuna aninnipai awani era'ma'pi annaya? Moropai i' pensa anna yewi' ta eerepami'pi anna nepu'ti pe pra si'ma? Moropai i' pensa ipon pra awani era'ma'pi annaya? Moropai i' pensa pri'ya pra awani'pi, i' pensa ama'ye'kon atarakkanto' ta awani tanne, ayera'mapiti annaya pra awani'pi?" taa to'ya.

⁴⁵ Ayepurukonya yuuku pe man: "Yairi tauya siriri amiri'nikon pi'. Tu'ke ite'ka insanan pemonkonyami' ipiika'tipainokon piika'tisa'ya'nikon pra naatii, nem tiwinan ipikku pepin piika'tisa'ya'nikon pra naatii. Inkamoro pepin neken tiise uuri piika'tisa'ya'nikon pepin miriri".

⁴⁶ Siriri waranti Jesusya teeseurimato' yareti'ka'pi. —Miriri ye'nen insamoro witi pe man uupipai, ipatikari to' e'taruma'tito'pe. Tiise morikon witi pe man uupia ipatikari enen to' ko'mannito'pe —ta'pi Jesusya.

26

Teserukon Koneka To'ya Jesus Winiki

(Mc 14.1-2; Lc 22.1,2; Jo 11.45-53)

¹ Siriri waranti pemonkonyami' yenupa tiyo, Jesusya ta'pi tinenupa'san pi'.

² —Epu'ti pi' naati taripai asaki'ne wei tiyo entamo'kanto' weiyu wani, itese' pascoa —ta'piya. —Miriri yai uuri, ka' poi iipi'pi rumaka to'ya ueyatonon pia, paki'nan pona ipokapi'to'pe to'ya.

³ Miriri tanne teepiremasanon esanon moropai Judeuyami' ye'mai'nori'san eperepi'pi tepotorikon Caifas yewi' ta.

⁴ Inkamoroya ta'pi: —Ama' pe Jesus yapipai awani siriri iwito'pe, era'ma arinikonya pra tiise —ta'pi to'ya.

⁵ —Tiise festa weiyu yai, siriri ku'pai pra awani siriri. Maasa pra miriri yai ikupi'nikon ya, pemonkonyami' ekore'ma eserike man uwiniki'nikon —ta'pi to'ya.

Jesus Karapaima Wiri'ya A'pusin Ke

(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

⁶ Jesus wani'pi pemonkonyami' ko'manto' pata Betania po leproso itese' paran pi' si'pi Simao yewi' ta.

⁷ Miriri wiri' erepami'pi Jesus pia. Miki'ri e'rennuku'pi aminke pra iipia. Miki'riya kara' a'pusin yense' ene'sa' wani'pi tenya', non ka'sa' itese' alabastro. Miriri ya' a'pusin wani'pi intapikiri. Miriri wani'pi epe'ke pe pu'kuru moropai Jesus entamo'ka tanne, wiri'ya i'kanpiti'pi ipu'pai pona.

⁸ Miriri kupi wiri'ya era'ma tiuya'nikon pe, Jesus nenupa'san ekore'ma'pi ipi'. Moropai miki'ri ekaranmapo'pi to'ya: —I' ton pe see miriri a'pusin kanpitiya miriri, i' pe pra ri?

⁹ Miki'ri wiri' pi' ta'pi to'ya: —Miriri i'kanpitiya manni' a'pusin, miriri ke awe'repa e'painon se' tapairi tima'tini'se pra. Tiniru yapi'ya e'painon marari pra, moropai miriri ke tiwe'taruma'tisanon piika'ti e'painon —ta'pi to'ya.

¹⁰ Tiise miriri taa to'ya epu'ti'pi Jesusya. Moropai ta'piya to'pi: —I' wani' wani'ye'nen yairi ma're wiri' kupi yu'se awanikon miriri? Miriri ikupitiya manni' wani' miriri mori pe pu'kuru uuri ton pe —ta'piya.

¹¹ —I' ton pinon sa'ne wani' miriri wei kaisari aapia'nikon. Inkamoro anpiika'tipai awanikon ya, mori tiriya'nikon e'painon. Tiise uuri kaane, aapia'nikon uuko'mami pepin.

¹² Miriri iku'sai'ya manni' wani' miriri Judeuyami'ya isa'manta'pi karapaima manni' waranti. Miriri epu'ti pi' naatii. Ukarapaimasai'ya miriri uusa'mantasa' yu'na'ti to'ya rawiri.

¹³ Ayenku'tiuya'nikon pepin. O'non pata Paapa maimu ekaremeki to'ya eseta ya miseri wiri' nikupi'pi niri yekare eseta. Moropai miki'ri pi' to' enpenata —ta'pi Jesusya.

Judasya Jesus Ekaremeki Iteyatonon Pi'

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Miriri tiyo asaki'ne pu' pona tiimo'tai'nikon Jesus nenupa'san yonpa witi'pi itese' Judas Iscariotes eseurimai teepiremasanon esanon yarakkiri.

¹⁵ Moropai miki'riya ta'pi to' pi': —I' warapo kaisari uye'maya e'painon aapia'nikon Jesus rumakauya ya? —ta'piya. Teepiremasanon esananya ta'pi: —30 prata ena'pi kaisari aye'ma annaya —ta'pi to'ya. Moropai miriri tiri'pi to'ya iipia.

¹⁶ Miriri patapai i' kai'ma Jesus yapisi tiuya ama' pe yuwa'pi Judasya inkamoro pia irumakapa.

Jesus Entamo'ka Entamo'kanto' Itese' Páscoa Pí'

(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14,21-23; Jo 13.21-30)

¹⁷ E'mai'non wei yai, isa'moto' ton pîn trigo puusa' yaku tûuya'nikon rawîrî, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia ekaranmapoi. —O'non pata see entamo'kanto' páscoa koneka annaya e'painon? —ta'pî to'ya.

¹⁸ Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî moropai ta'pîiya: —Atîti cidade pona. Miarî eerepansa'kon pe, warayo' wîtî esa' mîwatîi. Moropai makatîi ipî': "Uyenupanenkonya anna yarimasa' sîrîri upata'se' ton yu'se wai ayewî' ta, moro unenupa'san yarakkîri entamo'kato'pe páscoa pî', maasa pra uweiyu eseposa' man, taa pî' uyenupanenkon man", makatîi —ta'pîiya.

¹⁹ Moropai inenupa'sanya tîwentamo'kato'kon ton koneka'pî miarî ta'pî Jesusya yawîrî. Páscoa koneka'pî to'ya.

²⁰ Moropai pata ewaronpamî pe, Jesus moropai inenupa'san ereuta'pî mesa pona tîwentamo'kakonpa kai'ra.

²¹ Mîrîrî pe rî tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Yairî tauya sîrîri apî'nikon. Amîrî'nikon kore'tawonya uyekaremekî pe man uyeyatonon pî'.

²² Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, inenupa'san ena'pî yairî ma're mararî pra. Mîrîrî ye'nen tîwarîrî'nikon to' esekaranmapopî'pî tiwin pî'. Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —Uuriya mîrîrî kupî pepîn e'painon? Innape nai? —ta'pî to'ya.

²³ Tîise Jesusya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Tiwinan ayonpakon uyarakkîri tiwinan pratopon yanîiya, manni'ya uyekaremekî kupî sîrîri uyeyatonon pî', mîikîri uyarakkîri tekkari yonpaiya manni'ya.

²⁴ Mîrîrî warantî uuri, ka' poi iipî'pî sa'manta e'pai awanî sîrîri. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Tîise aka mîikîri uuri ka' poi iipî'pî rumakatîpon uyeyatonon yenya'. Mîikîri sa'ne yenposa' isanya pra awanî ya, mori pe panpî' awanî e'painon. Maasa pra awe'taruma'tî pepîn e'painon.

²⁵ Mîrîrî taiya ye'nen mîikîri Judasya Jesus ekaranmapo'pî: —Yai pra uuri pî' taaya, uyenupanen, innape nai? —Amîrî pe awanî ye'nen taaya mîrîrî —ta'pî Jesusya Judas pî'.

Jesus Eseurîma Tîmîni Pî'

(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²⁶ Tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya trigo puusa' yapisi'pî tenya' moropai eepîrema'pî. Ta'pîiya: —Mori pu'kuru amîri, uyun. Anna yuu ton tîri pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo ipîrikkapî'pîiya. Moropai itîri'pîiya to' kaisarî. Itîri tûuya pe ta'pîiya: —Maa, sîrîri yapî'tî. Moropai ya'tî, maasa pra sîrîri wani upun pe.

²⁷ Moropai mîrîrî tîpo uva yekku yense' pisa yapisi'pîiya. Moropai eepîrema'pî. —Mori pu'kuru amîri, uyun. Anna wuku ton tîri pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo itîri'pîiya to' kaisarî. Ta'pîiya to' pî': —Sîrîri enî'tî tamî'nawîri si'ma. Moropai tamî'nawîronkonya enîrî'pî.

²⁸ Jesusya ta'pî: —Sîrîri wani sîrîri umîni. Tu'kankon nîkupî'pî imakui'pî yepê' pe i'kamouya kupî sîrîri. Mîrîrî wenai Paapaya tu'kankon nîkupî'pî kupî e'painon tîwanmîra, ekaremekî'pî tûuya yawîri —ta'pîiya.

²⁹ —Tauya sîrîri apî'nikon. Inî'rî uva yekku enîriuya pepîn kupî sîrîri apokonpe'nikon tamî'nawîron esa' pe tîwani Paapaya yenko pikîri. Mîrîrî yai amenan uva yekku enîriuya apokonpe'nikon inî'rî —ta'pîiya.

³⁰ Mîrîrî tîpo to' eserenka'pî Paapa yapurî pe. Moropai to' wîtî'pî Oliveira ye'ka kîri pona.

Jesusya Pedro Panama

(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

³¹ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Sîrîri pe ewaron ya, eranne' pe awanîkon wenai, tamî'nawîrî eepekon pe naatîi. Moropai urumakaya'nikon pe naatîi, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Pena Paapaya ta'pî:

“Carneiroyamî' era'manen wîuya yai,
inera'makon carneiroyamî' e'paraipîka kupî sîrîri,”

Zc 13.7

ta'pî Paapaya pena. Tîpî' Jesus eseurîma'pî.

³² —Tîise uusa'manta tîpo, Paapaya u'mî'sa'kasa' yai, arawîrî'nikon uutî Galiléia pona —ta'pî Jesusya to' pî'.

³³ Mîrîrî taa Jesusya yuuku'pî Pedroya: —Tamî'nawîronkonya arumaka e'painon eranne' pe tîwanîkon wenai, tîise uuriya arumaka pepîn, Uyepotorî. Tîise tiaronkonya neken ikupî.

³⁴ Tîise Jesusya ta'pî ipî': —Kaane Pedro, ayenku'tûuya pepîn. Sîrîri pe ewaron ya, maasa e'mai' pe kariwana yunkon etun rawîrî taaya pe nai. Ayekaranmapo to'ya ya, seuriwî'ne ite'ka “unepu'tî pepîn”, taaya pe nai —ta'pî Jesusya.

³⁵ Tîise Pedroya yuuku'pî: —Unepu'tî pepîn mîikîri Jesus tauya pepîn. Awî to'ya ya, uuri nîrî tîwî uwî to'ya —ta'pîiya.

Moropai tamí' nawíronkonya nírí mírírí warantí ta'pí Jesus pí'.

Jesus Epírema Típemonkonyamí' Wetun Tanne
(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Moropai Jesus wítí'pí inenupa'san pokonpe. Eewomí'pí jardim itese' Getsêmani ya' moropai ta'píya: —Maasa tarí e'tí, epíremaí uutí tanne sinpata —ta'píya tinenupa'san pí'.

³⁷ Míikíríya Pedro yarí'pí moropai Zebedeu munkíyamí' yarí'pí takon yarakkírí. Mírírí yai Jesus esewankono'ma'pí mararí pra. Ipíra yairí ma're awaní'pí.

³⁸ Moropai ta'píya: —Esewankono'mato'ya uyewan yanní'sa' man. Míríríya uwí pe man —ta'píya. —Maasa tarí e'tí tíwarí panpí' e'tí unímíkí pí' ako'mantí.

³⁹ Inkamoro piapai míikírí atarima'pí mararí. Moropai non ekaya tenpata enu'tí'píya, eepírema'pí. Ta'píya: —Uyun, tamí'nawíron kupíya e'painon. Upíika'tíkí e'taruma'tí namai. Tíise itu'se waní yawírí kí'kuplí. Itu'se awaní yawírí neken iku'kí —ta'píya Paapa pí'.

⁴⁰ Moropai awenna'po'pí inkamoro eseuríwí'nankon pia. Inkamoro tinenupa'san wetun tanne, to' eporí'píya. Moropai ta'píya Pedro pí': —Awetunkon mírírí tíwarí aako'mamíkon eseríke pra naatí? Mararí rí tiwin hora kaisarí aako'mamíkon eseríke pra naatí? —ta'píya.

⁴¹ —Tíwarí ako'mantí moropai epíremaí. Paapa yarakkírí eseurímatí, makuíya imakuí'pí kupíya'níkon emapu'tí namai. Ayewankon ya' Paapa maimu yawírí iko'manpai awaníkon. Tíise ikupíya'níkon eseríke pra awaníkon a'tu'múra awaníkon ye'nen.

⁴² Moropai iní'rí itakon ite'ka pe, attí'pí epíremaí, Paapa yarakkírí eseurímai. Ta'píya: —Paapa, e'taruma'tí namai upíika'tíkí. Tíise mírírí yu'se pra awaní ya, í' itu'se awaní manní' yawírí iku'kí —ta'píya.

⁴³ Míikíríya tíwenna'posa' pe, iní'rí to' wetun tanne to' eporí'pí. Maasa pra mararí pra iwe'nunpai to' waní'pí mító'pe. Mararí ipokonpe to' waní eseríke pra.

⁴⁴ Iteseuríno ite'ka pe, Jesus wítí'pí to' piapai epíremaí. Moropai e'mai' pe teepírema'pí warantí ta'píya.

⁴⁵ Moropai awenna'po'pí iní'rí to' pia. Inkamoro ekaranmapo'píya: —Sírírí típose awetunkon ko'manní'pí mírírí? Aasírí man, aase'níkon, wítí'níkon. Sírirí pu'kuru uurí, ka' poi íipí'pí rumakato' to'ya weiyu esepóní pí' man imakuí'san yenyá'.

⁴⁶ E'mí'sa'katí aase'níkon wítín. A'kí, míikírí warayo' íipí era'matí uyeyatonon pia utírí ton —ta'pí Jesusya.

Jesus Yapisí To'ya

(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴⁷ Jesus eseuríma tanne, tiwinan inenupa'san yonpa, Judas, erepamí'pí. Teepíremanon esanonkon moropai Judeuyamí' panamanenan narima'san erepamí'pí ipokonpe. Aríníke pemonkonyamí' erepamí'pí tetawaraikon, moropai títaikapukon yarakkírí.

⁴⁸ Míikírí Judasya taasa' waní'pí inkamoro Jesus yeyatonon pí'. Manní' warayo' yu'nauya era'maya'níkon ya, míikírí anapisíkon ton. Mapi'tíi taasai'ya waní'pí.

⁴⁹ Moropai teerepamí pe, Judas wítí'pí Jesus pia. Moropai ta'píya:

—Uyenupanen, tíwanmín waní mító' aapia —taa ye'ka pe, Jesus yu'na'píya itenpata yai.

⁵⁰ Jesusya imaimu yuuku'pí. Ta'pí Jesusya: —Uyonpa, í' anku'pai awaní ya uyarakkírí iku'kí ka'ne' pe. Moropai Judas ponkon pe íipí'sanya Jesus yapisí'pí.

⁵¹ Mírírí kupí to'ya era'ma tíuya'níkon pe, Jesus nenupa'san yonpaya tetawarai mo'ka'pí. Moropai teepíremanon esanon yepotorí poítírí pana ya'tí'píya.

⁵² Tíise Jesusya ta'pí: —Kaane, mírírí warantí pra, ayetawarai yeka'makí iwón ya'. Maasa pra etawara ke epípainon waní ya, míikírí sa'manta e'pai awaní etawara kamo pe —ta'pí Jesusya.

⁵³ —Uyun pí' upíika'tínenkon ton esatíuya ya, yarimaiya pra awaní kai'ma eesenu-menkakon mírírí? To' esatíuya e'painon ípí'. Moropai ka'ne' pe aríníkon inseríyamí' yarima uyunya e'painon.

⁵⁴ Tíise esatíuya e'pai pra awaní. Maasa pra sírirí warantí awe'kupí pe man kai'ma, Paapa maimu e'menukasa' ye'nen. Mírírí e'kupí pe man taasai'ya yawírí.

⁵⁵ Moropai Jesusya ta'pí inkamoro pemonkonyamí' pí': —Uyapí'se aai'sa'kon sírirí akasuparaikon moropai akaitapukon yarakkírí, manní' pemonkon wítí'pon yapisí to'ya warantí. Teuren wei kaisarí akore'ta'níkon waní tanne, ayenupakon pí' epíremanto' yewí' ta, mírírí ku'sa'ya'níkon pra naatí uyapisíkonpa.

⁵⁶ Tíise tamí'nawírí sírirí e'kupí sírirí maasa pra penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nurí'sanya imenuka'pí yawírí.

Mírírí taa Jesusya pe, inenupa'sanya Jesus rumaka'pí moropai íipiapai to' wítí'pí. To' epe'pí.

Jesus Yarí Surarayamí'ya

*Teepîremasanon Esanon Rawîri**(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jo 18.12-14,19-24)*

⁵⁷ Inkamoro Jesus yapisitîponkonya yari'pî teepîremasanon esanon yepotorî Caifás pia. Miarî to' epere'sa' wani'pî. Moisés nuri'ti yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyami' panamanenan inkamoro epere'sa' wani'pî moro.

⁵⁸ Tîise Pedro witi'pî aminke Jesus pi' to' ye'ma'pî pi'. Teepîremasanon esanon yepotorî yewi' epori' tûya pikîri. Mîikîri e'nîmi'pî poro po surarayami' pokonpe miari si'ma i' kupi to'ya era'mapa kai'ma.

⁵⁹ Imakui'pî pe Jesus winikî teeseurîmasen ton pemonkon yuwa'pî teepîremasanon esananya, moropai tami'nawîronkon ipikkukon Judeuyami' yepotorîtononya. Innape Jesus nikupi'pî ekaremekî to'ya ya, iwîkonpa kai'ma yuwa'pî to'ya.

⁶⁰ Tîise mîrîri waranti' to' eseurîma pra awani'pî Jesus winikî. Teuren arinikon eseurîma'pî seru' pe iwînikî. Tîise asakî'nankonya i' ta'pî Jesusya ekaremekî tu'ka'pî.

⁶¹ Moropai ta'pî to'ya: —See waranti' ta'pîya epîremanto' yewi' pî': “Seeni' epîremanto' yewi' koneka'pî pemonkonyami'ya. Tîise yarankauya kupi sîrîri. Moropai i'mî'sa'kauya inî'ri eseurîwi'ne wei' tîpo”, ta'pîya —ta'pî to'ya teepîremasanon esanon pi'.

⁶² Mîrîri ya, Jesus eseurîmasa' eta tûya pe, teepîremasanon esanon yepotorî e'mî'sa'ka'pî. Moropai Jesus ekaranmapo'pîya: —A'kî imakui'pî pe insanan warayo'kon eseurîman pi' man api', i' kai'ma awani' pe nan? —ta'pîya.

⁶³ Tîise Jesus wani'pî moo i' taiya pra. Inî'ri teepîremasanon esanon yepotorîya Jesus ekaranmapo'pî: —Inna, Paapa ka' pon ese' pi' taaya yu'se wani' sîrîri. Amîri Paapa nîmenka'pî Cristo, Paapa munmu amîri'?

⁶⁴ Jesusya yuuku'pî: —Inna, amîriya taa mîrîri. Tîise tauya sîrîri api'nîkon, maasa amîri'nîkonya uuri' ka' poi iipî'pî ereutasa' era'ma kupi sîrîri Paapa meruntîri winî. I' pensa sîrîri non pona uui'pî yai, katupuru po autî era'maya'nîkon kupi sîrîri.

⁶⁵ Mîrîri taa Jesusya eta tûya pe, teepîremasanon esanon yepotorî ekore'ma'pî marari' pra. Mîrîri ye'nen tîpon karaka'pîya teesewankono'masa' waranti' tîwe'ku'se. Moropai ta'pîya: —Innape man. Paapa pe e'ku'nî pi' man. Inî'ri anî' yuwapai pra man iteseru'pî teeseurîmasen ton. Maasa pra aasîri imakui'pî pe eseurîman pi' man Paapa winikî. Eeseurîma eta pi' naati.

⁶⁶ I' ye'ka pe mîserî ku'pai nai? —ta'pîya to' pi'. Yuuku'pî to'ya: —Iwîpai awani' mîrîri, enen awani' e'pai pra man —ta'pî to'ya.

⁶⁷ Moropai mîrîri taa tîpo, tiaronkonya tetakukon yenumî'pî itenpata pona. Moropai ipa'tîpiti'pî to'ya.

⁶⁸ Ipa'tîpiti' ye'ka pe ta'pî to'ya: —Anî'ya apa'tîsa' pe awani' epu'kî, innape Paapa nîmenka'pî pe awani' ya —ta'pî to'ya ipi'.

*Jesus Pi' Unepu'ti Pepin Taa Pedroya**(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18,25-27)*

⁶⁹ Mîrîri tanne Pedro ereutasa' wani'pî poro po witi' iwa'to' pona. Moro tîise teepîremasanon esanon poitîrîpa' iipî'pî iipia. Moropai ta'pîya ipi': —Amîri nîri wani'pî mîikîri Jesus Nazaré poinon yarakkîri?

⁷⁰ Tîise Pedroya iwapu'ti'pî tami'nawîronkon rawîri si'ma. Ta'pîya: —Anî' pi' eeseurîmakon epu'tûya pra wai.

⁷¹ Moropai Pedro mo'ta'pî witi' iwa'to' mana'ta pia. Inî'ri tiaron to' poitîrîpa'ya era'ma'pî moropai ta'pîya moro tîwe'sanon pi', warayo'kon pi': —Mîikîri wani'pî Jesus Nazaré pon yarakkîri —ta'pîya.

⁷² Mîrîri pi' Pedroya ta'pî itakon te'ka pe: —Unepu'ti pepin mîikîri. Useruku pepin sîrîri, Paapaya uyera'ma pi' man. Seru'ye' pe pra wani'.

⁷³ Marari tîiko'mamikon tîpo, moro tîwe'sanon e'rennuku'pî inî'ri Pedro pia. Moropai ta'pî to'ya: —Maasa pra eeseurîmato'ya mîikîri yonpa pe awani' ekaremekî, iwaranti' eeseurîma ye'nen.

⁷⁴ Mîrîri pi' ta'pî Pedroya: —Seru' pe pra tauya sîrîri, unepu'ti pepin mîikîri warayo'. Seru' pe eseurîma ya, Paapaya utaruma'ti e'painon.

Mîrîri taiya tanne, kariwana yunkon e'na'pî.

⁷⁵ Moropai Pedro enpenata'pî i' kai'ma ta'pî Jesusya pi'. Maasa pra ta'pîya: —E'mai' pe kariwana yunkon etun rawîri, unepu'ti pepin mîikîri, taaya kupi sîrîri eseurîwi'ne ite'ka —ta'pîya ipi'.

Mîrîri tîpo Pedro epa'ka'pî miari pai. Marari pra tîkarau ye'ka pe atti'pî.

*Jesus Yari To'ya Pilatos Pia**(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)*

¹ Pata erenmapî pe, tamî'nawîronkon teepîremanon esanon, moropai Judeuyamî' panamenan emurukuntî'pî. Î' kai'ma Jesus kupî tûuya'nîkon pî' eseurîmai iwîkonpa.

² Moropai inkamoroya surarayamî' yaipontî'pî Jesus yaironpitîto'pe to'ya. Moropai mîikîrî rumaka'pî to'ya pata esa' Pilatos pia.

Iteytonon Pia Jesus Rumakatîpon Judas Sa'manta
(At 1.16-19)

³ Mîrîrî warantî Jesus wîl to'ya epu'tî tûuya pe, Judas, Jesus rumakatîpon esewankono'ma'pî mararî pra. Moropai mîrîrî wenai Jesus rumaka'pî tûuya iteyatonon pia yepê'pî tînuru 30 prata ena'pî tînapisî'pî mana'po'pî teepîremanon esanon pia moropai Judeuyamî' panamenan pia.

⁴ Ta'pîiya: —Kure'ne imakui'pî ku'sau'ya sîrîrî. Maasa pra î' konekatîpon pepîn warayo' tîrumakai aasa'mantato'pe —ta'pî Judasya to' pî'.

Imaimu yuuku'pî to'ya: —Î' wani' kin nai, î' ton pra man anna yarakkîrî. Tîise amîrî yarakkîrî neken.

⁵ Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Judasya tînuru papo'pî epîremanto' yewî' ta, moropai eepa'ka'pî. Moropai atti'pî, mîikîrî e'mutunuku'pî moropai aasa'manta'pî.

⁶ Mîrîrî tînuru yapisî'pî teepîremanon esananya moropai mîrîrî pî' ta'pî to'ya: —Sîrîrî tînuru wani' pepîn morî pe, uuri'nîkonya itîrî ya epîremanto' yewî' pratarî kore'ta. Maasa pra sîrîrî wani' tîisa'mantasen yepê'pî pe itîisa' —ta'pî to'ya.

⁷ Tamî'nawîrî mîrîrî pî' teeseurîmakon tîpo mîrîrî tînuru ke tiwin pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Mîrîrî pata ya' ka'ranyamî' sa'mantasa' yu'na'tîto' ton yenna'pî to'ya.

⁸ Mîrîrî ye'nen mîrîrî pata to' nenna'pî esatî to'ya sîrîrî tîpose mîn pata'se' kai'ma. Maasa pra ani' sa'mantato' wenai yenna'pî to'ya.

⁹ Sîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nuri'tîya taasa' yawîrî awe'kupî'pî.

Inkamoroya tînuru yapisî'pî 30 prata ena'pî kaisarî. Mîrîrî warapo aye'ma annaya ta'pî Judeuyamî'ya yawîrî.

¹⁰ Moropai mîrîrî ke pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Î' kai'ma ta'pî Uyepotorîya yawîrî iku'to'peuya
Zc 11.12,13; Jr 19.1-13, 32.6-9
ta'pî profeta Jeremias nuri'tîya.

Jesus Wani Pilatos Rawîrî
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)

¹¹ Mîrîrî tanne, pata esa' Pilatos rawîrî Jesus wani' yai, Pilatosya ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Amîrî, mîikîrî Judeuyamî' esa' pe tîwe'sen? —ta'pîiya. —Inna, amîrîya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya.

¹² Tîise inkamoro teepîremanon esanon, moropai Judeuyamî' panamenan maimu yuuku Jesusya pra awani'pî.

¹³ Moropai Pilatosya ta'pî: —To' maimu yuukuya pepîn. “Mararon pepîn imakui'pî ku'sai'ya”, taa pî' to' man api'. Mîrîrî etaya pra nan?

¹⁴ Tîise Jesus eseurîma pra awani'pî. Moropai mîrîrî pî' pata esa' Pilatos wani'pî mararî pra teesenunkai ipî'.

Jesus Rumaka To'ya Î' Ku'to'pe To'ya
(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

¹⁵ Pilatosya festa, itese' Páscoa kaisarî, tînarakkamo'pî rumaka e'pîtî'pî atarakkannîto' tapai. Manî' pemonkonyamî' nesatî'pî teseru ya, mîikîrî rumakaiya.

¹⁶ Mîrîrî yai atarakkannîto' ta, tiwin warayo' wani'pî tamî'nawîronkon nepu'tî Barrabás.

¹⁷ Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyamî' emurukuntî'san ekaranmapo'pî mîikîrî pata esa' Pilatosya. —Anî' rumakauya yu'se naatî, Jesus Paapa nîmenka'pî, Barrabás ka'rî? —ta'pîiya.

¹⁸ Ipî' tîkinmukon ye'nen, Jesus ene'sa' to'ya epu'tî'pî Pilatosya.

¹⁹ Moropai ipîku pe tîwe'to' yaponse' pona Pilatos eretusa' tanne, ino'pîya tîmaimu yarima'pî taato' see warantî: —Mîikîrî warayo' winiki î' kî'kupî, maasa pra morî pu'kuru mîikîrî, î' kupî'pon pepîn. Maasa pra sîrîrîpe uwe'ne' e'taruma'tî pî' wai mararî pra, mîikîrî wenai —taasai'ya wani'pî.

²⁰ Tîise teepîremanon esananya ta'pî moropai Judeuyamî' panamenananya tamî'nawîronkon pî': —Barrabás rumakaya yu'se anna man ka'tî ipî' —ta'pî to'ya. —Moropai Jesus wîl me'poto'peiya —ta'pî to'ya.

²¹ Inî'rî pata esa'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka rumakauya yu'se naatî? Yuuku'pî to'ya: —Barrabás rumakai —kai'ma imaimu yuuku'pî to'ya.

²² Inî'rî Pilatosya ta'pî to' pî': —Moriya î' kin kupîuya e'painon mîserî Jesus manni' Cristo tesa'sen yarakkîrî? —Pakî'nan pona ipokapîti me'pokî —ta'pî tamî'nawîronkonya Pilatos pî'.

²³ Pilatosya ta'pî inî'rî to' pî': —Î' kin imakui'pi inkupi'pi moro nai mîito'pe? —taiya ye'nen, tamî'nawîronkon entaimepîti'pî —Pakî'nan pona ipokapîti me'pokî —ta'pî to'ya ipî'.

²⁴ Mîrîrî warantî î' koneka tîuya eserike pra tîwanî Jesus yarakkîrî epu'tî'pî Pilatosya. Moropai Pilatosya tîpî' pemonkonyamî' ekore'ma epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen tuna enepî me'po'pîiya. Moropai mîrîrî ke tenya rona'pîiya, î' ton pra tîwanî ekaremekîpa mîikîrî yarakkîrî, arinîkon pemonkonyamî' rawîrî si'ma. Moropai ta'pîiya: —Uurî wani' pepîn mîserî warayo' sa'mantanto' esa' pe. Tîise amîrî'nîkonya ikupî sîrîrî —ta'pîiya.

²⁵ Moropai tamî'nawîronkonya yuuku'pî: —Mîikîrî sa'mantato' wenai, tîwî anna pona e'taruma'tînto' nenai, moropai anna munkîyamî' pona eena —ta'pî to'ya.

²⁶ Mîrîrî taasa' to'ya pe, Pilatosya Barrabás rumaka'pî atarakkannîto' tapai. Tîise Jesus po'pî'to'pe to'ya ta'pî Pilatosya pemonkon po'pî'to' ke, moropai irumaka'pîiya pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya.

*Surarayamî' Wo'ma'ta Jesus Pî'
(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)*

²⁷ Moropai surarayamî'ya Jesus yari'pî pata esa' Pilatos yewî' ta. Moropai tamî'nawîronkon surarayamî' emurukuntî'pî iwoi.

²⁸ Inkamoroya Jesus pon mo'ka'pî ipokon moropai ipata'pî ya' tiaron ta'sankon suuyu yeka'ma'pî to'ya, ipon ton.

²⁹ Moropai Jesus yarakko ton koneka'pî to'ya mî'nî ye' ke rei yarakko, coroa warantî. Ipî' tîwo'ma'takon ye'nen, rei pe ikupi'pî to'ya. Moropai rei me'sipu ye'ka tîrî'pî to'ya itenya' meruntî winî. Mîrîrîkon tîrî tîpo, to' e'sekunka'pî irawîrî. Moropai inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî ipî'. Ta'pî to'ya: —Anna yepuru pe awanî, Jesus. Amîrî wani' Judeuyamî' esa' pe pu'kuru awanî rei pe —ta'pî to'ya.

³⁰ Mîrîrî taa ye'ka pe, ipona tetakukon yenumî'pî to'ya. Moropai manni' me'sipu mo'ka'pî to'ya, moropai mîrîrî ke ipa'tîpî'pî to'ya ipu'pai pona.

³¹ Ipî' tîwo'ma'takon tîpo, ipon tîneka'ma'pîkon suuyu mo'ka'pî to'ya. Moropai ipon pu'kuru tîmo'ka'pîkon yeka'ma'pî to'ya inî'rî. Mîrîrî tîpo Jesus yari'pî to'ya pakî'nan pona ipokapî'se.

*Jesus Pokapîti To'ya Pakî'nan Pona
(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)*

³² Miarî pai teepa'kakon pe, warayo' eporî'pî to'ya Simão itese', Cirene cidaderî pon. Moropai mîikîrî pî' ta'pî to'ya pakî'nan yaato'peiya mîrîrî Jesus narî.

³³ Moropai to' erepamî'pî pata'se' itese' Gólgota. Mîrîrî Gólgota, pemonkon pu'pai rî'pî yepin, taato' mîrîrî.

³⁴ Miarî Jesus wuku ton tîrî'pî to'ya, vinho yai'mesa' mai' ke enî'to'peiya kai'ma. Tîise yonpasa' tîuya pe, itu'se pra Jesus wani'pî.

³⁵ Miarî ipokapîti'pî to'ya. Moropai Jesus pon pantakapîtikonpa kai'ma tî' more'san pî' to' su'mina'pî. Anî' pia tî' ena epu'tî'nîkonpa.

³⁶ Mîrîrî tîpo to' ereuta'pî, moropai inkamoroya Jesus koneka'pî miarîpai anî'ya imo'ka namai.

³⁷ Inkamoroya Jesus pu'pai yepoi imenuka'pî î' wani' awanî ye'nen ipokapîti tîuya'nîkon kai'ma. Taato' see warantî:

MÎSERÎ JUDEUYAMÎ' ESA' REI

kai'ma imenuka'pî to'ya.

³⁸ Moropai Jesus pokonpe asakî'ne ama'ye'kon pokapîti'pî to'ya iratai winî, tiwin meruntî winî moropai tiwin kamai' winî.

³⁹ E'ma taawîrî tuutîsanon wo'ma'ta'pî ipî' tuutîkon kaisari'.

⁴⁰ —Taapîti'pîya: "Epîremanto' yewî' yarankauya tamî'nawîrî. Moropai mîrîrî pîmî'sa'kauya seurîwî'ne wei tîise", ta'pîya. Innape see Paapa munmu pe awanî ya, maasa kin see autîkî pakî'nan poi. Aawarîrî e'pîika'tîkî —ta'pî to'ya.

⁴¹ Teepîremasanon esanon moropai Moisés nuri'tiya yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan pokonpe si'ma to' wo'ma'ta'pî Jesus pî'.

⁴² Ta'pî to'ya: —Tiaronkon pîika'tîpîti'pîya tîise î' wani' awanî ye'nen aawarîrî awe'pîika'tî pepîn! Moriya Judeuyamî' esa' pe awanî pepîn mîrîrî. Seru'ye' pe awanî. Maasa see autîkî mîrîrî pakî'nan poi, innape awatîsa' era'ma annaya ya, innape akupî annaya —ta'pî to'ya ipî'.

⁴³ —Pena "Paapa narima'pî uurî", taapîti'pîiya, innape Paapaya ipîika'tî tîku'se. Moropai "Paapa munmu uurî", ta'pîya. Maasa kin see, Paapa munmu pe awanî ya, tîwî Paapaya ipîika'tî sîrîrîpe, era'mato'pe annaya —ta'pî to'ya.

⁴⁴ Moropai mîrîrî warantî inkamoro ama'ye'kon Jesus ratai winî ipokapî'sa'kon wo'ma'ta'pî nîrî Jesus pî'.

Jesus Sa'manta

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

⁴⁵ Mîrîrî tîpo ineka'ta pairî wei tîse, pata ewaronpamî'pî. Tamî'nawîrî pata wani'pî ewaron pe, 3 horas kaisarî aako'mamî'pî ewaron pe.

⁴⁶ Moropai ko'mamî'ya 3 horas tîse, Jesus entaime'pî meruntî ke:

—Eloi, Eloi lamá sabactâni? —ta'pî'ya tîmaimu ta. Paapa, uyun, î' wani' awani ye'nen urumaka pî' nan? taato' mîrîrî umaimukon ta.

⁴⁷ Mîrîrî taa Jesusya eta'pî tiaronkon pemonkonyamî'ya. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, Elias, taiya —kai'ma to' esenumenka'pî tîse yairî pra etasa' to'ya wani'pî.

⁴⁸ Ka'ne' pe tiwin yonpa eka'tumî'pî tuna yu'nanen esponja era'mai. Mîrîrî yeu-ronka'pî'ya uva yekku ka. Moropai mîrîrî tîrî'pî'ya, yei po'tû pî' tasi'tîi inta pona, Jesusya yu'nato'pe kai'ma.

⁴⁹ Tîse tiaronkonya ta'pî ipî': —Kaane, tîwî mîkîrî nîsi. Maasa Elias iipî era'mapai'nîkon pakî'nan poi imo'kai, ipî'ka'tîpa —ta'pî to'ya.

⁵⁰ Moropai Jesus entaime'pî meruntî ke tiwin kano'pî pe moropai tekaton eeturumaka'pî, aasa'manta'pî.

⁵¹ Mîrîrî yai epîremanto' yewî', Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pî arakkita pairî, kakîsiya pai mai winîkî non ekaya. Moropai non eserentîkî'ma'pî, moropai sa'man pe tîwe'sen tî'kon e'rataika'pî.

⁵² Mîrîrî yai tu'kankon Paapa pemonkonoyamî' e'tî'ka'san uuruwasikon atarakkan-moka'pî. Moropai inkamoro isa'manta'san e'mî'sa'ka'pî.

⁵³ Moropai inkamoro epa'ka'pî uuruwai yapai. Moropai tîsa'manta tîpo Jesus e'mî'sa'kasa' yai inkamoro ewomî'pî Jerusalém cidaderî pona, o'non pata tu'kankonya to' era'ma'pî.

⁵⁴ Surarayamî' yepotorî Romanoya, moropai mîkîrî yarakkîrî tîwe'sanonya, Jesus era'ma pî' tîwe'sanon anî'ya imo'ka namai, inkamoroya pata eserentîkî'ma era'ma'pî tamî'nawîrî mîrîrî tîwe'ku'sen. Mîrîrî ye'nen eranne' pe to' ena'pî mararî pra. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, innape Paapa munmu pe awe'sa' man —ta'pî to'ya.

⁵⁵ Miarî wîrî'sanyamî' wani'pî aminke si'ma, Jesus era'ma pî' tîwe'sanon. Inkamoro wîrî'sanyamî' wani'pî Jesus wenairî itî'san Galiléia poi ipî'ka'tîi itu'se awe'to' pikîrî.

⁵⁶ Inkamoro wani'pî Maria Madalena, moropai Maria, Tiago moropai itakon José yankon, moropai Zebedeu munkiyamî' yankon wani'pî.

Jesus Yu'na'ti To'ya

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁵⁷ Pata ewaronpamî kupî tanne, ipîkku warayo', José itese', Arimatéia cidaderî pon erepamî'pî. Mîkîrî wani'pî innape Jesus ku'nen pe.

⁵⁸ Mîkîrî José wî'tî'pî Pilatos pia Jesus esa'rî'pî esa'se yu'na'tîpa, moropai Pilatosya itî'ito'pe to'ya ta'pî.

⁵⁹ Mîrîrî ye'nen Jesus esa'rî'pî yapisî'pî'ya. Moropai iwontî'pî'ya amenan ita'san morî pu'kuru kamisa linho ke.

⁶⁰ Moropai mîkîrî yara'tî'pî'ya ituruwasi pe ikonekasa', sa'man tî' yai, amenrî to' nîkoneka'pî ya'. Moropai mîrîrî uuruwai yettapuru pe ikonekasa' kure'nan tî' ke yetta-purî'pî'ya. Moropai mîrîrî tîpo attî'pî miarî pai.

⁶¹ Mîrîrî kupî'ya era'ma'pî Maria Madalenaya moropai tiaron Maria nîrî wani'pî miarî. Mîrîrî uuruwai pia to' eretasa' wani'pî.

Surarayamî'ya Uuruwai Era'ma Iipia Si'ma

⁶² Tiaron wei yai, sexta feira esuwa'kasa' tanne, teepîremanon esanon moropai fariseuyamî' emurukuntî'pî pata esa' Pilatos pia.

⁶³ Moropai inkamoroya ta'pî pata esa' governador pî': —Anna yepotorî, anna enpenatan pî' man manni' seru'ye'ya ta'pî pî'. Pena enen tîwanî yai, ta'pî'ya: “Eseurîwî'ne wei tîpo e'mî'sa'ka kupî sîrîrî”, ta'pî'ya —ta'pî to'ya.

⁶⁴ —Mîrîrî ye'nen uuruwai era'manen tonkon surarayamî' yarimakî, morî pe era'mato'pe to'ya iteseurîno wei pikîrî neken. Maasa pra inenupa'sanya itesa'rî'pî yama'runpa namai. Moropai yama'runpa tîpo taa to'ya: “Mîkîrî e'mî'sa'kan pî' man”, taa to'ya seru'ye' pe. E'mai' pe seru' pe Jesus wani'pî yenta, seru' pe to' wani —ta'pî to'ya.

⁶⁵ Mîrîrî pî' ta'pî Pilatosya: —Insamoro surarayamî' yaatî, uuruwai erasi'tîi. Atî'tî uuruwai era'mai. Morî pe mera'matîi, era'maya'nîkon pikîrî —ta'pî'ya.

⁶⁶ Moropai inkamoro witi'pi. Inkamoroya uuruwai yettapuru koneka'pi moronpi ke, selo pe tiku'se aatarakkanmoka namai. Moropai era'manenan tonkon nimi'pi to'ya, mori pe uuruwai era'mato'pe to'ya.

28

Jesus E'mi'sa'ka Uuruwai Yapai

(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Judeuyami' eri'ka'to' weiyu esuwa'kasa' tanne, e'mai'non wei yai, domingo yai, maasa pata erenmapi pra tiise, Maria Madalena moropai tiaron Maria pokonpe to' witi'pi uuruwai pona era'mai.

² Miriri yai ka'ne' pe kure'ne pata e'tinka'pi. Uyepotorikon narima'pi inseri erepami'pi ka' poi. Miikiriya uuruwai yettaputo' ti' mo'ka'pi moropai miriri pona eereuta'pi.

³ Miikiri wani'pi wara'napiya sisiu taato' waranti. Moropai ipon wani'pi aimutun pe, imu waranti.

⁴ Miriri pi' miriri uuruwai era'manenan surarayami' ena'pi eranne' pe. Marari pra tititi pe to' esi'ni'sa' wani'pi. Inkamoro esenumi'pi non pona, isa'manta'san waranti.

⁵ Miriri ye'nen inseriya ta'pi inkamoro wiri'sanyami' pi: —Eranne' pe pra e'ti. Jesus yuwaya'nikon epu'ti pi' wai seru' pepin, manni' paki'nan pona to' nipokapiti'pi.

⁶ Tiise tari ani' ton pra man. Miikiri e'mi'sa'kan pi' man, ta'pi tiuya ne'tikini yawiri. Maasa ipata'pi era'matane'ti o'non pata itiri'pi to'ya pata'pi.

⁷ Tari'pai ka'ne' pe atiti ekareme'se inenupa'san pi'. “Miikiri e'mi'sa'kan pi' man”, ka'tanti. Moropai “Miikiri witi' pe man arawiri'nikon Galilea pona. Miari era'maya'nikon kupi siriri”, ka'tanti to' pi'. Miriri yekare ekaremeki pi' wai api'nikon —ta'piya.

⁸ Inkamoro witi'pi ka'ne' pe teeka'tunse uuruwai poi. Maasa pra marari pra to' esi'ni'sa' wani'pi. Tiise to' atausinpasa' wani'pi niri marari pra. Miriri ye'nen Jesus nenupa'san pi' ekareme'se to' witi'pi.

⁹ To' witi tanne, ka'ne' pe Jesusya to' epori'pi. Moropai ta'piya: —Tiwamin wani aapia'nikon!

Miriri taiya pe to' erepami'pi aminke pra iipia. Inkamoro e'sekunka'pi irawiri. Inkamoroya Jesus puu pi' tapi'se yapuri'pi.

¹⁰ Moropai Jesusya ta'pi: —Eranne' pe pra e'ti, tiise atiti uyonpayami' pi' ekareme'se to' witi'pe Galilea pona. Miari uyera'mato'pe to'ya —ta'pi Jesusya.

Seru'ye' Pe Surarayami' Wani

¹¹ Inkamoro wiri'sanyami' tiise e'ma ta, tiaronkon, uuruwai era'manenan surarayami' enna'po'pi cidade pona. Moropai inkamoroya teepiremasanon esanon pi' tami'nawiri i' kai'ma awe'ku'sa' ekaremeki'pi.

¹² Inkamoro emurukunti'pi tesorukon pi' teeseurimakonpa Judeuyami' panamanenan pokonpe si'ma. Inkamoroya ikoneka'pi. Miriri ye'nen surarayami' pia tiniru tiri'pi to'ya marari pra.

¹³ Moropai to' yaiponti'pi to'ya: —Ka'tanti “Inenupa'san iipi'pi man, miriri pe ewaron ya' anna wetun tanne. Inkamoroya Jesus esa'ri'pi yama'runpa'pi man”, makati.

¹⁴ Miriri etasa' pata esa'ya ya, “Inna to' seruku pepin miriri”, taa annaya ipi'. Miriri waranti awani'pi man, seru' pin taato'pe annaya. Miriri ye'nen i' e'kupi pepin amiri'nikon yarakkiri.

¹⁵ Inkamoro surarayami'ya tiniru yapisi'pi. Moropai i' kai'ma teepiremasanon esananya ta'pi yawiri ikupi'pi to'ya. Miriri seru' pe to' e'to' eseta'pi Judeuyami' kore'ta pi' miriri yai. Siriri pe ri seru' pe to' e'to' ko'mami siriri ti'pose.

Jesus Esenpo Tinenupa'san Pia

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

¹⁶ Inkamoro Jesus nenupa'san tiwin pu' pona tiimo'tai'nikon witi'pi Galilea pona. Inkamoro erepami'pi wi' Jesus nekaremeki'pi pia.

¹⁷ Miari teerepansa'kon pe, Jesus era'ma'pi to'ya. Moropai yapuri'pi to'ya. Tiise tiaronkonya innape ikupi pra awani'pi.

¹⁸ Miriri ye'nen Jesus erepami'pi to' pia aminke pra. Moropai ta'piya:

—Tami'nawiron merunti yapisi'piuya ka' po moropai non po.

¹⁹ Miriri ye'nen ayaipontiuya'nikon siriri. Atiti tami'nawironkon pemonkonyami' kore'ta. Moropai inkamoro mimati upemonkono pe tami'nawiri. Innape ukupi to'ya wenai to' menpatakonati uyun, Paapa ese' pi', moropai uuri, inmu ese' pi', moropai Mori Yekaton Wani ese' pi'.

²⁰ Moropai inkamoro menupatii tamî'nawîrî î' ta'pîuya yawîrî to' komanto'pe, umaimu yawîrî. Moropai enpenatati aapia'nîkon uurî ko'mamî pe wai wei kaisari. Amîrî'nîkon rumakauya pepîn. Sîrîrî pata ataretî'ka pîkîrî aapia'nîkon uuko'mamî –ta'pî Jesusya.

JESUS CRISTO YEKARE MARCOS NĪMENUKA'PĪ

Anĭ'ya sĭrĭrĭ kaareta menuka'pĭ? Warayo' itese' Marcosya imenuka'pĭ. Tiaron pata Paapa maimu ya' mĭlkĭrĭ esatĭ to'ya Joāo Marcos kai'ma. Mĭlkĭrĭ e'sa' pra awanĭ'pĭ Jesus naipontĭ'san kore'ta. Jesus yarakkĭrĭ aasarĭ pra awanĭ'pĭ, tĭise innape ikupĭ'pĭi'ya. Moropai Jesus yekare menuka'pĭi'ya, mĭrĭrĭ ineta'pĭ tiaronkon piapai moropai tĭnepu'tĭ'pĭ nĭrĭ imenuka'pĭi'ya. Tiaronkon Jesus nenupa'san esenyaka'ma tanne, inkamoro pokonpe Joāo Marcos wanĭ'pĭ. Tiaronkon pemonkonyamĭ' esenumenka Pedroya tu'ke Jesus yekare ekaremekĭ'pĭ ipĭ'.

Ī' pĭ' teeseurĭmasen sĭrĭrĭ kaareta? Asakĭrĭronkon warayo'konya Jesus yekare menuka'pĭ. Ī' kai'ma Jesus ko'mamĭ'pĭ tarĭ sĭrĭrĭ non po ekaremekĭ'pĭ to'ya. Tiaronya inĭ' panpĭ' menuka'pĭ Jesus yenupato' pĭ'. Tĭise Marcosya imenuka'pĭ Jesus nĭkupĭ'pĭ pĭ'. Imenuka'pĭi'ya pemonkonyamĭ'ya epu'to'pe, innape mararĭ pra meruntĭ ke Jesus wanĭ kai'ma. Moropai yaretĭ'ka pe ekaremekĭ'pĭi'ya Jesus wĭisa' to'ya pĭ'. Tĭise mararĭ imenuka'pĭi'ya Jesus e'mĭ'sa'kato' pĭ'. Mĭrĭrĭ ye'nen tiaronkonya inĭ' panpĭ' menuka'pĭ ikĭnĭ'pĭ pĭ'. Tiaronkon teesenupasanon esenumenka yai pra 70 kono' esuwa'kasa' Jesus esenpoto' tĭpo, sĭrĭrĭ kaareta menuka'pĭ Marcosya. Moropai imenuka'pĭi'ya Judeuyamĭ' ton pe pra tĭise Judeuyamĭ' pepĭn ton pe, Jesus nĭkupĭ'pĭ tarĭ tĭwanĭ yai epu'to'pe to'ya.

Joāo Batistaya Itekare Ekaremekĭ
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

¹ E'pĭika'tĭnto' yekare, Jesus, Paapa nĭmenka'pĭ pĭ' teeseurĭmasen ekaremekĭ'uyaya sĭrĭrĭ. Mĭlkĭrĭ Jesus Cristo wanĭ Paapa munmu pe. Sĭrĭrĭ warantĭ penaro' Paapa maimu ekareme'nenya imenuka'pĭ, Isaĭas nuri'tĭya.

² Paapaya ta'pĭ: —A'kĭ, umaimu ekareme'nen yaipontĭ'uyaya kupĭ sĭrĭrĭ arawĭrĭ.

Mĭlkĭrĭya aye'marĭ ton koneka kupĭ sĭrĭrĭ keren po.

Ml 3.1

³ “Uyepotorĭkon erepamĭ ye'marĭ ton konekatĭ.

To'sarĭ yarakkanmokatĭ eerepanto'pe”,

taiya kupĭ sĭrĭrĭ —ta'pĭ Paapaya.

Is 40.3

Mĭrĭrĭ warantĭ menuka'pĭ Isaĭas nuri'tĭya yawĭrĭ Joāo'ya ta'pĭ pemonkonyamĭ' ekonekato'pe Jesus Cristo erepamĭ rawĭrĭ.

⁴ Isaĭasya imenuka'pĭ yawĭrĭ Joāo iipĭ'pĭ keren pona. Arinĭkon pemonkonyamĭ' eperepĭ'pĭ iipia. Tiaronkon yenpatakona'pĭi'ya moro. Paapa maimu ekaremekĭ'pĭi'ya. —Imakui'pĭ anukupĭ'pĭkon pĭ' enpenatati teesewankono'mai —ta'pĭi'ya. —Moropai irumakatĭ, imakui'pĭ anukupĭ'pĭkon ku'to'pe Paapaya tĭiwanmĭra. Moropai esenpatakona'tĭ —ta'pĭi'ya.

⁵ Judĕia pata poro tĭiko'mansenon wĭtĭ'pĭ Joāo pia, tamĭ'nawĭrĭ. Jerusalĕm ponkon wĭtĭ'pĭ nĭrĭ. Imakui'pĭ tĭinkupĭ'pĭkon ekaremekĭ'pĭ to'ya, moropai to' yenpatakona'pĭ Joāo'ya iren Jordāo ka'.

⁶ Mĭrĭrĭ yai Joāo pon wanĭ'pĭ camelo si'potĭ'pĭ pe. Moropai iworomĭ wanĭ'pĭ paaka pi'pĭ pe. Ito' wanĭ'pĭ kaira pe. Moropai wan wanĭ'pĭ iwuku pe. Penaron Paapa maimu ekareme'nen Elias nuri'tĭ ko'mamĭ'pĭ warantĭ aako'mamĭ'pĭ.

⁷ Itekare ekareme'pĭtĭ'pĭi'ya: —Uye'ma'pĭ pĭ' uyentainon iipĭ kupĭ sĭrĭrĭ —taapĭtĭ'pĭi'ya. —Ipĭkku pe awanĭ ye'nen i'sa'sa' yewa yeukauya eserike pra awanĭ, itarumai'pĭ pe wanĭ ye'nen.

⁸ Uurĭya ayenpatakona'kon tuna ke. Tĭise Mĭlkĭrĭya Morĭ Yekaton Wannĭ yarima kupĭ sĭrĭrĭ ayesa'kon pe aako'manto'pe, ayewankon ya' —ta'pĭ Joāo'ya.

Jesus Esenpatakona
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Moropai Jesus iipĭ'pĭ Nazaré poi. Mĭrĭrĭ Nazaré wanĭ'pĭ Galilĕia pata po tĭwe'sen pe. Joāo Batista pia aaipĭ'pĭ. Moropai mĭlkĭrĭ Joāo'ya Jesus yenpatakona'pĭ iren Jordāo ka'.

¹⁰ Tuna kapai teeseu'ka pe, ka' esettapuruka era'ma'pĭ Jesusya. Moropai Morĭ Yekaton Wannĭ autĭ era'ma'pĭi'ya tĭpona, waku'kaimĭ warantĭ awautĭ era'ma'pĭi'ya.

¹¹ Ka' po si'ma Paapa eseurĭma'pĭ: —Amĭrĭ unmu, uwakĭrĭ pu'kuru kure'ne apĭ' uurĭ atausinpa —ta'pĭi'ya.

Makuiya Jesus Maa Yonpa Imakui'pĭ Ya'
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Mĭrĭrĭ tĭpo Morĭ Yekaton Wannĭya Jesus yarĭ'pĭ keren pona.

¹³ Moro aako'mamĭ'pĭ asakĭ'ne pemonkon (40) wei kaisarĭ keren po. Kamoyamĭ' pata ya' awanĭ'pĭ. Imakui'pĭ kupĭ Jesusya emapu'tĭ yonpa'pĭ Makuiya, pemonkonyamĭ'

yeka'nunukanenya teuren. Tiiŕse ikupiiya pra awani'pí. Moropai iipiapai Makui wítí'pí. Míríríya ka' poi inseriyamí' autí'pí iipia moropai ipíka'tí'pí to'ya.

Jesus Esenyaka'ma Pia'ti Galiléia Pata Po
(Mt 4.12-22; Lc 4.14,15; Lc 5.1-11)

¹⁴ João Batista yarakkamo me'po'pí iteyatonya. Mírírí tupo Jesus wítí'pí Galiléia pata pona. Miarí morí Paapa yekare ekaremekí pinunpa'piiya.

¹⁵ —Aminke pra tamí'nawíronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseponí pí' man. Tipemonkonoyamí' píika'tíya kupi sírírí —ta'pí Jesusya. —Imakui'pí ankupí'píkon pí' enpenatati teesewankono'mai. Moropai irumakati. Innape itekare ku'tí —ta'piiya.

¹⁶ Galiléia ku'pí rí'píkírí Jesus wítí'pí. Tuutí pe Simão era'ma'piiya, moropai itakon André yarakkírí. Moro' yapi'to' tíuya'níkon yenunpítí pí' to' wani'pí, moro' yapisi pí', moro' yapi'nenan pe inkamoro wani'pí mító'pe.

¹⁷ —Aase'níkon upíkírí —ta'pí Jesusya to' pí'. —Moro'yamí' yapisi pí' eesenyaka'makon ko'manní'pí sírírí. Tarípai ayenupauya'níkon pemonkonyamí' maakonpa upemonkono pe —ta'piiya.

¹⁸ Teesemi'tapai moro' yapi'to' tíuya'níkon ními'pí to'ya. To' wítí'pí Jesus píkírí.

¹⁹ Iní' panpí' tuutíkon ye'ka pe, Zebedeu munkíyamí' era'ma'piiya, Tiago moropai itakon João. Tikanaukon ya' to' wani'pí moro' yapi'to' tíuya'níkon rumentanni'pítí pí'.

²⁰ Inkamoro yanno'piiya. Tunkon Zebedeu ními'pí to'ya kanau ya' típoitírítonon pokonpe tíse, moropai Jesus píkírí to' wítí'pí.

O'ma' Tíríka Jesusya
(Lc 4.31-37)

²¹ To' erepamí'pí Cafarnaum cidaderí pona. Tonpakon Judeuyamí' erí'ka'to' weiyu yai, Jesus ewomí'pí to' epere'to' yewí' ta moropai tamí'nawíronkon yenuupa'piiya.

²² Kure'ne to' esenumenka'pí Jesusya tenupato'kon pí', maasa pra títnepu'tí pí' eeseuríma epu'tí'pí to'ya, Moisés nuri'tiya yenupanoto' pí' yenupatonkon warantí pra.

²³ Mírírí yai o'ma' yarakkírí tíwe'sen warayo' wani'pí. Jesus era'ma tíuya pe míkírí entaime'pí.

²⁴ —Jesus Nazaré poinon, í' ku'se aai'sa' sírírí anna pí'? —ta'piiya. —Anna taruma'tí aai'sa' sírírí? —ta'piiya. —Ayepu'nen uuri. Amírí morí, Paapa piapai iipi'pí.

²⁵ Jesusya ta'pí ipí': —Moo e'kí, míkírí warayo' yapai epa'kakí.

²⁶ O'ma'ya warayo' perenperenma'pí. Aronne panpí' tíwentaimepítí ye'ka pe, eepa'ka'pí míkírí yapai.

²⁷ Mírírí pí' tamí'nawíronkon esenumenka'pí kure'ne. Tímurukon pe si'ma to' eseuríma'pí. —Í' taato'pe see awani' mírírí? —ta'pí to'ya. —A'kí, uneta'píkon pepín pí' uyenupaiya'níkon mírírí. Paapa meruntíri ke o'ma'kon yaipontíya moropai yuuku to'ya —ta'pí to'ya.

²⁸ Moropai pata kaisarí tamí'nawíronkon eseuríma'pí Jesus yekare pí'. Tamí'nawírí Galiléia pata poro to' eseurímato' eseta'pí.

Pedro Yawo'pí Yepi'ti Jesusya
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Jesus epa'ka'pí epere'níto' yewí' tapai moropai atí'pí Tiago, João pokonpe Simão yewí' ta. Itakon André yewí' pe níri awani'pí.

³⁰ Pri'ya pra Simão yawo'pí wani'pí paran pí'. Jesus erepansa' pe, míkírí pri'yawon pepín ekaremekí'pí to'ya ipí'.

³¹ Iipia Jesus wítí'pí. Itenya pí' yapisi'piiya. Moropai i'mí'sa'ka'piiya. Eekomí'makapí'pí moropai to' yekkarí ton koneka pia'tí'piiya.

Pri'yawonkon Pepín Yepi'ti Jesusya
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Kó'mamíya wei ewomí tanne, pri'yawonkon pepín enepí'pí to'ya Jesus pia. O'ma'kon e'to'kon to' ya' enepí'pí to'ya níri.

³³ Tamí'nawíronkon mororonkon epere'sa' wani'pí mana'ta pia.

³⁴ Moropai ariníkon pri'yawonkon pepín yepi'tí'piiya. Tu'kan paran pí' tíwe'sanon yepi'tí'piiya. Moropai tu'kankon o'ma'kon yenpa'ka'piiya. Inkamoro o'ma'konya Paapa narima'pí pe Jesus wani' epu'tí'pí. Tiiŕse inkamoroya tekaremekí yu'se pra Jesus wani'pí.

Jesus Asarí Galiléia Pata Poro
(Lc 4.42-44)

³⁵ Penane marí, pata erenmapí pra tíse, Jesus e'mí'sa'ka'pí, moropai atí'pí wítíkon tapai keren pona. Miarí eepírema'pí.

³⁶ Tíwe'mí'sa'kakon pe, Simão moropai yarakkíronkonya Jesus yuwa'pí.

³⁷ Epori'pi to'ya moropai ta'pi to'ya ipi': —Ayuwa pi' tamí'nawíronkon man.

³⁸ Ta'pi Jesusya: —Tiaron pata pona wítinpa'nikon, miari niri itekare ekareme'to'peuya. Míriri ku'se yi'ni pi' wai —ta'piya. Moropai to' witi'pi.

³⁹ Galiléia poro Jesus witi'pi tamí'nawiri. To' epere'to' yewi' tapi' itekare ekareme'piti'piya moropai o'ma'kon yenpa'kapiti'piya.

Pri'yawon Pepin Yepi'ti Jesusya
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Moropai ere' pokon warayo' witi'pi Jesus pia, paran pokon, leprosia itese'. Awe'sekunka'pi Jesus rawiri. —Uyepi'tipai awani ya, Uyepotori, uyepi'tiki —ta'piya Jesus pi'.

⁴¹ Jesusya era'ma'pi ti'noko'pi pe. Tenya tiri'piya ipona. —Inna, ayepi'tiuya —ta'piya ipi'.

⁴² Míriri pe ri ereki' pe pra eena'pi. Eesepi'ti'pi.

⁴³ Merunti ke Jesusya miikiri panama'pi.

⁴⁴ —Ani' pi' kisekaremeki —ta'piya. —Atiki teepiremasanon pia ayera'mato'pe to'ya. Pena Moisés nuri'tiya ta'pi: “Leprosia pokon esepi'tisa' ya, asaki'ne mayayami' tiriya teepiremasanon pia, teesepi'tisa' ye'nen”, ta'piya. Míriri waranti itita, eesepi'tisa' ye'nen. Atiki, ka'ne' panpi' —ta'piya.

⁴⁵ Tiise miikiri epa'ka'pi moropai tamí'nawíronkon pi' ekaremeki'piya. Míriri pata pai Jesus ewomi pra eena'pi pemonkonyami' pata ya' maasa pra arinikon pemonkonyami' iipi'pi iipia. Poro po aako'mami'pi, tiise tamí'nawíron pata yapai arinikon witi'pi iipia.

2

Itesa' Eke'nepami'pi Warayo' Yepi'ti Jesusya
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Pata poro taasari'tipo, Cafarnaum pona Jesus enna'po'pi tewi' ta. Tewi' ta awani eta'pi tamí'nawíronkonya.

² Arinikon eperepi'pi iipia. To' pata'se' ton pra awani'pi witi' ta moropai mana'ta po. Miarí Paapa maimu ekaremeki'pi' Jesus wani'pi to' pi'.

³ Míriri tanne pemonkonyami' erepami'pi. Eke'nepami'pi warayo' ene'sa' to'ya wani'pi Jesus pia. Tamí'nawiri itesa' eke'nepansa' wani'pi. Asakirironkon warayo'konya miikiri yari'pi.

⁴ Jesus pia miikiri yari to'ya yentai awani'pi. Míriri ye'nen witi' pona to' enuku'pi. Maasa pra se' kaisari witi' wani'pi, ineka'ta ton pra. Moropai yamika'pi to'ya Jesus kaisari. Moropai miikiri pri'yawon pepin yenu'ti'pi to'ya Jesus pia, miriri a'ta yai, tette' ta tiise.

⁵ Innape tikupi to'ya epu'ti'pi Jesusya. Míriri ye'nen ta'piya eke'nan pi':

—Mooyi, imakui'pi ankupi'pi rona pi' wai —ta'piya.

⁶ Moisés nuri'tiya yenu'panto' pi' yenupanenan ereutasa' wani'pi moro. Jesus maimu pi' to' esenumenka'pi tiwariri'nikon.

⁷ —I' ton pe miikiri eseurima miriri waranti? Ani'ya imakui'pi pe warayo' e'to' mo'ka pepin, Paapa pe pra si'ma, tiise Paapaya neken imo'ka. Míriri ye'nen Paapa pe awe'ku'sa' miriri —kai'ma'to' esenumenka'pi.

⁸ Míriri waranti to' esenumenka'pi' epu'ti'pi Jesusya. Míriri ye'nen to' pi' ta'piya: —I' ton pe miriri waranti esenumenkakon miriri ayewankon ya?

⁹⁻¹⁰ Imakui'pi ankupi'pi rona pi' wai taa pi' wai miseri' pri'yawon pepin pi'. Tiise innape iku'sau'ya epu'tiya'nikon eserike pra awani. Míriri ye'nen Uuriya, pemonkon pe ka' poi iipi'piya anera'makon ton kupi siriri. Merunti ke wai imakui'pi ronato'peuya —ta'pi Jesusya. —Seru' pe pra eseurima epu'tikonpa, miikiri pri'yawon pepin yepi'tiuya. I'mi'sakauya, tette' yanmako'mato'peiya aasato'pe —ta'pi Jesusya.

¹¹ Moropai Jesusya pri'yawon pepin yeurima'pi: —E'mi'sakaki. Ayette' yanmako'maki. Ayewi' ta enna'poki —ta'piya.

¹² Moropai awe'mi'sa'ka'pi. Ka'ne' pe tette' yanmako'ma'piya moropai tamí'nawíronkonya tera'ma tanne, eepa'ka'pi. Míriri pi' tamí'nawíronkon esenumenka'pi kure'ne. —Mori pu'kuru, Paapa —ta'pi to'ya. —Míriri ye'ka era'manenan pepin anna —ta'pi to'ya.

Jesus Pemonkono Pe Levi Ena
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Míriri tipo Jesus epa'ka'pi miriri cidaderi yapai. Moropai atti'pi iniri Galiléia ku'pi ka'. Miarí arinikon pemonkonyami' witi'pi iipia. Moropai inkamoro yenu'pa pia'ti'piya.

¹⁴ Taasari ye'ka pe Alfeu munmu epori'piya, itese' Levi. Tiniru yapin'en pe awani'pi. Teesenyaka'mato' pata'se' ya' eereutasa' wani'pi. —Aase upikiri, ayenupato'peuya —ta'pi Jesusya ipi'.

Moropai atti'pi Jesus pikiri.

¹⁵ Miriri tupo Levi yewi' ta Jesus entamo'ka tanne, arinikon imposto ton tinuru yapi'nenan entamo'ka'pi ipokonpe moropai tinenupa'san pokonpe. Imakui'san pemonkonyami' entamo'ka'pi niri to' pokonpe. Arinike to' wani'pi Jesus pikiri iti'san.

¹⁶ Moises nuri'tiya yenupanto' pi' yenupanenan moropai fariseuyami' wani'pi moro. Inkamoroja Jesus era'ma'pi. Imakui'san pemonkonyami' moropai imposto yapi'nenan pokonpe awentamo'ka era'ma'pi to'ya. Miriri pi' ta'pi to'ya Jesus nenupa'san pi': —I' ton pe miikiri entamo'ka imposto yapi'nenan pokonpe, imakui'san pokonpe? Morikon pemonkonyami' anna warainikon entamo'ka pepin imakui'san pokonpe. Imakui'pi kupi'ya miriri, —ta'pi to'ya.

¹⁷ Miriri taa to'ya eta'pi Jesusya. Moropai ta'piya to' pi': —Pri'ya pu'kuru e'ni ya, uye'piti'nenkon ton pemonkon yuwa pepin. Tiise pri'ya pra e'ni ya, uye'piti'nenkon ton pemonkon yuwa e'painon. Miriri waranti mori pe tiwe'ku'sanon pemonkonyami' yannoi uui'sa' pra wai. Tiise imakui'pi pe tiwe'ku'sanon pemonkonyami' yannoi iipi'pi uuri. Imakui'pi pe tiwanikon epu'ti tiuya'nikon ye'nen, ti'piika'tito'kon ton yu'se to' wani, —ta'pi Jesusya.

Jesus Eseurima

Tekkarikon Tonpai Pra Fariseuyami' Wani Pi'

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Judeuyami' yeseru yairi Paapa yapuri ye'ka pe, ta're'kon tonpai pra Joao Batista pemonkonyami' wani'pi. Tiaronkon witi'pi Jesus pia moropai ta'pi to'ya ipi': —Ta're'kon tonpai pra Joao pemonkonyami' man, fariseuyami' man niri miriri waranti. Tiise apemonkonyami' wani inkamoro waranti pra. I' wani' awani ye'nen uyeserukon yairi pra to' wani miriri? —ta'pi to'ya.

¹⁹ Ta'pi Jesusya to' pi': —Tina'san pokonpe tiwe'marimasen wani tanne, ta're'kon tonpai pra ineta'san wani pepin. To' pokonpe tiwe'marimasen ko'mami pikiri ta're'kon tonpai pra to' wani pepin. To' entamo'ka, moropai to' atausinpa.

²⁰ Uuri wani tiwe'marimasen waranti, moropai unenupa'san wani ineta'san waranti. Maasa umo'ka tiaronkonya kupi siriri unenupa'san piapai. Miriri yai unenupa'sanya ta're'kon yonpa pepin teesewankono'makon ye'nen —ta'piya.

²¹ —Ipoi'pi uponkon rumentanni'pi pepin e'painon kamisa amenan ke. Irumentani'pi ya, irumentani'to' emo'ka ipoi. Amenan emo'ka ipoi'pi poi moropai ini' panpi' awe'karaka.

²² Moropai amenan wo', mai' pe teenasen tiri pepin e'painon penaro' itense' ya', cabra pi'pi konekasa' penaro' ya' —ta'piya. —Maasa pra wo', mai' pe teenasen yanni'pi, moropai awanni'sa' pe penaro' cabra pi'pi karakaiya, moropai wo' eti'kamo. Miriri epu'ti'nikon ye'nen, amenan wo' tiri amenan itense' ya' —ta'pi Jesusya. Miriri ta'piya amenan esenupanto' pi' tenupaiya'nikon epu'to'pe to'ya.

Jesus Eseurima Eri'ka'nito' Weiyu Pi'

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Miriri tupo eri'ka'nito' weiyu yai, Jesus asari'pi trigo ye'kana' pi'. Tuutikon ye'ka pe inenupa'sanya trigo pikka'pi.

²⁴ Miriri kupi to'ya era'ma'pi fariseuyami'ya. —Aki, to' esenyaka'ma miriri eri'ka'nito' weiyu yai. Trigo pikka pi' to' man, eri'ka'nito' weiyu yai. Moises nuri'tiya uyenupa'pikon yawiri pra to' wani ye'nen, yairi pra to' wani miriri —ta'pi to'ya.

²⁵⁻²⁶ Moropai ta'pi Jesusya to' pi': —Pena Judeuyami' yepotori ri'pi Davi nuri'ti wani'pi i' ton pra. Emi'ne awani'pi tipokonpankon pokonpe. Abiatar wani'pi teepiremasanon yepotori pe miriri yai. Paapa maimu pe awe'menukasa' miriri, to' nikupi'pi. Paapa yewi' ta Davi ewomi'pi. Moro awani'pi trigo puusa' teepiremasanon nitiri'pi Paapa pia. Paapaya taasa' wani'pi miriri tito'pe to'ya moropai aako'mami tupo, ya'to'pe to'ya. Tiise teepiremasananya neken yaku taasa' Paapaya wani'pi. Tiise emi'ne tiwani ye'nen, Daviya yaku'pi moropai itiri'piya niri tipokonpankon pia. Tiise miriri pi' Paapa ekore'ma pra awani'pi.

²⁷ Pemonkonyami' koneka'pi Paapaya e'mai' pe. Miriri tupo eri'ka'nito' weiyu ekaremeki'piya pemonkonyami' ton pe to' piika'tipa kai'ma. Pemonkonyami' konekaiya pra awani'pi eri'ka'nito' weiyu yeseru pi' to' esekatonkato'pe.

²⁸ Moropai uuri, ka' poi iipi'pi, uuri wani eri'ka'nito' weiyu yai tami'nawironkon nikupi ton ekareme'nen pe —ta'pi Jesusya.

3

Apita'pi Itenya Warayo' Yepi'ti Jesusya

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Iní'rí Jesus ewomí'pí epere'níto' yewí' ta. Moro awaní'pí warayo' apíta'pí itenya.

² Tiaronkon esenumenka'pí Jesus pí'. Erí'ka'níto' weiyu yai mĩkírí yepí'tí Jesusya anepu'pai to' waní'pí, imakui'pí konekaiya taakonpa kai'ma.

³ —Así'kí uupia —ta'pí Jesusya apíta'pí itenya pí'. —E'mí'sa'kakí tamí'nawíronkonya ayera'mato'pe.

⁴ Tamí'nawíronkon ekanmapo'pí Jesusya: —Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí, í' kupíuya e'painon erí'ka'níto' weiyu yai? Morí kupíuya ya, morí pe awaní? Imakui'pí kupíuya ya, morí pe awaní? Aní' píika'tíuya ya aasa'manta namai, morí pe awaní? Aní' rí wíuya ya, morí pe awaní? O'non ye'ka pe eporí pí' naatí? Ka'tí upí' —ta'píya.

Tíise moo to' waní'pí, yuuku to'ya pra.

⁵ Teekore'masa' ye'ka pe, Jesus esenumenka'pí tamí'nawíronkon pí'. Eekore'ma'pí maasa pra mĩrírí pri'yawon pepín sa'nama to'ya pra awaní ye'nen. —Ayenya kainunkí —ta'píya apíta'pí itenya pí'. Tenya kainumí'pí warayo'ya moropai eesepi'tisa' waní'pí.

⁶ Mĩrírí típo fariseuyamí' epa'ka'pí epere'níto' yewí' tapai. Moropai Herodes pemonkonyamí' pokonpe to' eseuríma'pí Jesus pí', iwíkonpa kai'ma.

Tiaronkon Pri'yawonkon Pepín Yepí'tí Jesusya

⁷ Moropai Jesus wítí'pí típemonkonyamí' pokonpe iku'pí ena pona. Ariníkon Galiléia ponkon wítí'pí nírí.

⁸ Moropai Judéia ponkon, Jerusalém ponkon, Iduméia ponkon, Jordão ratai ponkon, Tiro moropai Sidom poro tíko'mansenon wítí'pí ariníke Jesus wenairí. Pri'yawonkon pepín yepí'típítí'píya yekare etasa' tíuya'níkon ye'nen to' wítí'pí.

⁹⁻¹⁰ Ariníkon pri'yawonkon pepín yepí'tisai'ya waní'pí. Tamí'nawíronkon pri'yawonkon pepínya iwoima'tí'pí kíripe yapíkonpa, teesepi'tíkonpa kai'ma. Mĩrírí ye'nen Jesusya ta'pí tinenupa'san pí': —Kanaú ene'tí, ya' enu'to'pe. Pemonkonyamí'ya uwoima'tí pí' man kíripe. Ariníke to' man —ta'píya.

¹¹ Moropai imariwa'ka'pankon moropai maawariyamí' poitírítononya Jesus era'masa' tíuya'níkon ye'nen, to' esenunpítí'pí iipia, tentai'níkon Jesus waní epu'tí tíuya'níkon ye'nen. Aronne panpí' taapítí'pí to'ya: —Amírí Paapa munmu —ta'pí to'ya.

¹² Moropai Jesusya to' yaipontí'pí. —Uurí kísekareme'tí —ta'píya to' pí'.

*Típemonkono Ton Warayo'kon Mo'ka Jesusya
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)*

¹³ Moropai Jesus epa'ka'pí wí' kírikon kore'ta pí'. Itu'se tíwe'to'kon pemonkonyamí' yanno me'po'píya. Moropai iipia to' wítí'pí.

¹⁴ Moropai asakí'ne pu' pona tímo'tai pemonkonyamí' mo'ka'píya tarakkírí to' e'to'pe to' yenupapa kai'ma, to' yarimapa kai'ma itekare ekareme'se.

¹⁵ To' meruntíri ton tírípíya, imariwa'yamí' moropai maawariyamí' yarimato'pe to'ya pemonkonyamí' piapai.

¹⁶ Simão mo'ka'pí Jesusya moropai ese'tí'píya Pedro pe.

¹⁷ Tiago, Zebedeu munmu, mo'ka'píya takon João yarakkírí. Inkamoro ese'tí'píya Boanerges pe. Wara'napi warainokon taato' mĩrírí Boanerges.

¹⁸ André, Filipe, Bartolomeu, Mateus, Tomé, Alfeu munmu itese' Tiago, Tadeu, moropai Simão teepísen Zelote taato', inkamoro mo'ka'píya tamí'nawírí.

¹⁹ Moropai Judas Iscariotes mo'ka'píya nírí. Manní' Jesus yapísíton iteyatonon pia itírípa. Moropai mĩrírí típo, Jesus emikku'pí tewí' ta.„

Jesus Eseuríma Makuí Yeseru Pí'

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; Lc 12.10)

²⁰ Mĩrírí warantí inkamoro mo'ka'píya tínaipontíkon ton pe. Moropai iní'rí ariníkon pemonkonyamí' eperepi'pí Jesus pia. To' pí' Jesus esenyaka'ma'pí, to' yenupa pí'. Mĩrírí ye'nen Jesus moropai inenupa'san entamo'ka yentai awaní'pí.

²¹ Mĩrírí yekare eta tíuya'níkon pe, Jesus yonpayamí'ya ta'pí:

—Ayawí' pe eena tu'kasa' man. Akí, awentamo'ka pra awaní era'matí —ta'pí to'ya. Era'mai to' wítí'pí.

²² Moropai Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon Jerusalém poi iipí'san eseuríma'pí. —Maawariyamí' yepotorí poitírí pe Jesus waní mĩrírí, Belzebu poitírí pe. (Makuí mĩkírí Belzebu) Maawariyamí' yepotorí meruntíri ke maawariyamí' yaipontíya mĩrírí, Makuí meruntíri ke —ta'pí to'ya.

²³ Moropai Jesusya to' yanno'pí típia. Morí panton ke to' yenupa'píya.

—Makuíya maawariyamí' yarima pepín pemonkonyamí' piapai, imaimu pe imakui'pí kupí to'ya mĩto'pe.

²⁴ Tiwínan pata ya' tíko'mansenon esiyu'pítí ya, to' ko'mamí pepín. To' epantaka.

²⁵ Moropai tiwinan wittî ta tûko'mansenon esiyu'pîti ya, to' ko'mamî pepîn. To' epantaka.

²⁶ Mîrîrî warantî Makuiya tîpoitîrtonon yarima ya pemonkonyamî' yapai, tîwarîrî eesiyu'pîti e'painon moropai aako'mamî pepîn, awe'tî'ka e'painon.

²⁷ Tîise meruntî yewî' ta ewonpai ama'ye' wanî ya itemanne yama'runpai, e'mai' pe meruntî ke tîwe'sen yaironpîtiya kapuya ke. Mîrîrî tîpo yama'runpaiya e'painon. „Makui yentainon nekenya maawariyamî' yarima.”

²⁸ Tamî'nawîron imakui'pî pemonkonyamî' nîkupî'pî moropai imakui'pî pe to' eseurîma'pî Paapa winîkî kupî Paapaya tîwanmîra.

²⁹ Tîise Morî Yekaton Wannî pî' imakui'pî pe teeseurîmasen wanî ya, inkupî'pî kupî Paapaya pepîn tîwanmîra. Ipatîkarî imakui'pî pe awanî Paapa pî' —ta'pî Jesusya.

³⁰ Mîrîrî ta'pî Jesusya, yairî pra tîpî' to' eseurîma ye'nen. Makuiya iku'sa' meruntî ke maawariyamî' yarimato'peiya, imariwa' yarimato'peiya, taasa' to'ya wanî'pî ipî'. Morî Yekaton Wannîya ikupî'pî meruntî ke, tîise mîrîrî kupî to'ya pra awanî'pî innape.

Jesus Yuwa Itonpayamî'ya

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Mîrîrî tîpo Jesus yan moropai ita'mi'san erepamî'pî. Poro po si'ma yanno me'po'pî to'ya.

³² Arinîkon pemonkonyamî' ereutasa' wanî'pî iipia. —A'ki, asan moropai aya'mi'san man poro po. Ayanno pî' to' man —ta'pî to'ya ipî'.

³³ Mîrîrî pî', ta'pî Jesusya: —Î' ye'ka kin pemonkonyamî' pî', maama' moropai mooyi tauya?

³⁴ Tîipia ereuta'san pî' eesenumenka'pî. —Tiaronkon tarî to' man. Inkamoro pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon.

³⁵ Maasa pra itu'se Paapa e'to' ku'nen wanî ya, uyonpa pe awanî. Mîikîrî pî', mooyi moropai ma'non moropai maama' tauya e'painon —ta'pî Jesusya.

4

Warayo' Tînmîri Pînnen

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tiaron pensa inî'rî Jesusya pemonkonyamî' yenupa'pî. Iku'pî ena po arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia. Arinîke to' wanî ye'nen, Jesus asara'tî'pî tuna katawon kanau ya' moropai eereuta'pî. Pemonkonyamî' wanî'pî a'mun po, tamî'nawîrî.

² Inkamoro yenupa'pîya morî panton ekaremekî ye'ka pe. Ta'pîiya to' pî':

³ —A'ki, warayo' wîti'pî tînmîri pînse.

⁴ Tînmîri ya' tînpîmî pîmî'pîiya isorokai'ma. Mîrîrî inpîmî yonpa ena'pî e'ma ta. Toronyamî' iipî'pî moropai yenno'ma'pî to'ya.

⁵ Moro nîrî inmîri ya', tî' parappa pon non mararon pona, tiaron inpîmî yonpa ena'pî. Mararî non wanî'pî. Mîrîrî ye'nen ka'ne' pe aaro'ta'pî.

⁶ Tîise wei a'nasa' pe awa'pî'ta'pî. Kure'ne ikara wîtîto' ton pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen awa'pî'ta'pî.

⁷ Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî mî'nî ta. Mîrîrî kore'ta aaro'ta'pî. Tîise mî'nî ye'ya itaruma'tî'pî. Mîrîrî ye'nen eepeta pra awanî'pî.

⁸ Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî morî non pona. Mîrîrî aro'ta'pî, kure'ne eena'pî, moropai eepeta'pî. Tiaron epeta'pî, tîise mararî iteperu wanî'pî. Tiaron epeta'pî moropai tu'ke panpî' iteperu wanî'pî. Tiaron epeta'pî mararî pra, tu'ke iteperu wanî'pî —ta'pîiya.

⁹ Moropai ta'pî Jesusya to' pî': —Anepu'painon wanî ya, etakî —ta'pîiya.

Î' Ankapai Mîrîrî Panton Wanî Ekaremekî Jesusya

(Mt 13.10-23; Lc 8.9-15)

¹⁰ Mîrîrî tîpo pemonkonyamî' wîti'pî. Tîise asakî'ne pu' pona tîimo'tai'nîkon Jesus nenupa'san e'nîmî'pî. Tiaronkon e'nîmî'pî to' pokonpe. Mîrîrî yai inkamoroya Jesus ekanranmapo'pî. —Î' taa yu'se awanî sirîrî morî panton ke anna pî'? —ta'pî to'ya.

¹¹ —Ekaremekîuya apî'nîkon —ta'pî Jesusya. —Tiaronkon nepu'tî pepin epu'tiyanîkon kupî sirîrî. Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî sirîrî ekaremekîuya sirîrî. Tiaronkonya epu'tî pepîn, tepotorîkon pe Paapa kupî to'ya pra awanî ye'nen. Unekaremekî eta to'ya panton pe, tîise epu'tî to'ya pepîn.

¹² Mîrîrî pî' Paapa maimu ekareme'nen Isaiás nuri'tî eseurîma'pî pena. Isaiásya ta'pî:

“Eta to'ya moropai era'ma to'ya, tîise i' pe awanî epu'tî to'ya pepîn.

Mîrîrî ye'nen imakui'pî winîpai to' era'tî pepîn.

Imakui'pî to' nîkupî'pî kupî Paapaya pepîn tîwanmîra,”

Is 6.9,10

ta'pî Isaiás nuri'tîya.

¹³ Unekaremeki'pi tɪnmɪri pɪnnen pantoni epu'tiya'nikon pra awani ya, tiaron unekaremeki epu'tiya'nikon eserike pra awani niri —ta'pi Jesusya.

¹⁴ —Ipapoi'ma tɪnmɪri pɪnnen warayo' waranti, ekareme'nnya itekare ekaremeki pata kaisari.

¹⁵ E'ma ta ena'san waranti tiaronkon wani. Itekare eta to'ya, tiise ka'ne' pe Makui witi moropai itekare, to' neta'pi mo'kaiya, ini'ri to' enpenata namai ipi'.

¹⁶ Moropai ti' pon non pona ena'san waranti tiaronkon wani. Itekare eta tiuya'nikon pe yapisi to'ya. Marari pra to' atausinpa.

¹⁷ Tiise sa'me yapisi to'ya pra awani tewankon ya'. Miriri ye'nen marari ri to' ko'mami miriri. Itekare wenai to' e'taruma'tisa' ya, ka'ne' pe irumaka to'ya. Tiaronkonya to' taruma'tisa' ya, itekare rumaka to'ya.

¹⁸ Mi'ni ye'ka kore'ta ena'san waranti tiaronkon wani. Itekare eta to'ya,

¹⁹ tiise to' yewan wani siriri pata po tɪnkonekakon pi' pu'kuru. Moropai kure'ne pu'kuru temannekon yapuri to'ya. Moropai ini' panpi' temannekon ton yu'se to' wani. Miriri ye'kaya itekare taruma'ti. Moropai miriri wenai eepeta pepin.

²⁰ Moropai yanunsa' non pona ena'san waranti tiaronkon wani. Itekare eta to'ya moropai yapisi to'ya. Marari tiaron inpimi yonpa epeta'pi waranti, tiaronkonya Paapa maimu kupi, tiise karari. Tu'ke panpi' tiaron epeta'pi waranti, tiaronkonya Paapa maimu kupi kure'ne panpi'. Marari pra tiaron epeta'pi waranti, tiaronkonya Paapa maimu kupi marari pra —ta'pi Jesusya.

*Uweiyukon Pi' Jesus Eseurima
(Lc 8.16-18)*

²¹ Tiaron mori panton ekaremeki'pi Jesusya: —Uweiyukon enepi pepin wari'sa' yo'koi itito'pe —ta'piya. —Itiri pepin niri we'nannito' yaponse' yo'koi, tiise enepi itaponse' pona itito'pe.

²² Siriri i' ri esenonsa' ya, miriri esera'ma tiaron pensa. Miriri waranti mori panton unekaremeki epu'ti tiaronkonya pepin siriri. Tiise tiaron pensa epu'ti to'ya.

²³ Anepu'pai awanikon ya, moo si'ma etati —ta'pi Jesusya.

²⁴ —Mori pe etati —ta'piya to' pi'. —Etaya'nikon kaisari ini' panpi' Paapa maimu epu'tiya'nikon. Moropai etanenanya ini' panpi' epu'ti.

²⁵ Umaimu anepu'painon wani ya, Paapaya itiri ini' panpi' epu'to'peiya. Tiise anepu'painon pepin wani ya, epu'tiya pepin. Maasa pra tɪneta'pi kupiia tɪwanmira.

Unpimikon Ton Yena'pi Pi' Jesus Eseurima

²⁶ Ini'ri mori panton ekaremeki'pi Jesusya. I' kai'ma awani pe man tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi ya epu'to'pe to'ya. See waranti ta'piya: —Warayo'ya tekkari yena'pi pimi'pi ipapoi'ma kawai yena'pi pimi waranti. Moropai eemikku'pi tewi' ta.

²⁷ Teseru ta ewaron ya' iwe'napiti'pi moropai wei epa'ka tanne, aapakapiti'pi. Miriri tanne, inpimi'pi aro'ta moropai aarenta. Tiwariri aaro'ta'pi non yapai, aareta'pi.

²⁸ Moropai aarenta'pi. Moropai eepeta'pi.

²⁹ Miriri tɪpo ya'ti'piya ya'tito' weiyu eseposa' ye'nen. Tiise i' wani' awani ye'nen tɪnpimi'pi aro'ta epu'tiya pra awani'pi. I' wani' awani ye'nen eepeta epu'tiya pra awani. Miriri waranti tiaronkonya Paapa yapisi tepotorikon pe, itekare eta tiuya'nikon ye'nen. Tiise o'non ye'ka pe Paapa esenyaka'ma epu'ti to'ya pepin, —ta'pi Jesusya.

*Mostarda Ye' Pi' Jesus Eseurima
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)*

³⁰ —Tiaron mori panton ekaremeki'pi Jesusya, i' kai'ma awani pe man tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi ya epu'tikonpa —ta'pi Jesusya. —See waranti arinikon pemonkonyami' yepotori pe Paapa wani pe man —ta'piya.

³¹ —Mostarda ye' ta'sen yare ena'pi wani tami'nawiron ena'pi ma're simonkokon pe itena'pi.

³² Tiise miriri ena'pi pinsa', moropai aarenta, moropai kure'ne eena tami'nawiron pari' yentai. Marari pra aapantatapiti'. Toronyami'ya taponse'kon ton koneka iporo i'ni' ya. E'mai' pe si'miriki pe itena'pi wani'pi, tiise maasa kure'ne ite' ena'pi. Miriri waranti mararonkonya Paapa yapisi'pi siriri tepotorikon pe. Tiise maasa arinikonya yapisi kupi siriri —ta'pi Jesusya.

³³ Miriri waranti mori panton ke itekare ekaremeki'piya to' pi'. Ekaremeki'piya epu'ti to'ya kaisari.

³⁴ Panton pe pra to' yeurimaiya pra awani'pi. Tiise tɪpemonkonoyami' yarakkiri neken tiwani yai, tɪnekaremeki'pi ekareme' tu'ka'piya to' pi'.

*A'situn Tí'napannípi Jesusyá**(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*

³⁵ Mírírí ko'mamiya yai, ta'píiyya típemonkonoyami' pí': —Iyari'níkon. Kuru'ní'nikon — ta'píiyya.

³⁶ Aasírí kanau ya' awaní'pí. Tamí'nawíronkon ními'pí to'ya moropai Jesus yari'pí in- enupa'sanya. Moropai tiaronkon wítí'pí tíkanaukon ya' ípíkírí.

³⁷ Mírírí iku'pí nuurukkutí to'ya tanne, kure'nán a'situn íipi'pí tíwinarí. Sipa sipa pe tuna waní'pí. Tuna ewomí'pí kanau ya. Kanau yannípi yonpa'pí tunaya.

³⁸ Mírírí tanne, Jesus we'nasa' waní'pí kanau maíkko ya'. Tí'mí ye'pí ya'santísai'ya waní'pí. Moropai míikírí yenpaka'pí to'ya: —Apakakí —ta'pí to'ya. —Í' ton pe sa'mantan tanne, awetun mírírí í' kupíya pra? Apakakí.

³⁹ Míríríyya Jesus paka'pí moropai a'situn tí'napannípi'píiyya tímeruntíri ke. A'situn pí' ta'píiyya: —Tí'napankí. Tuna pí' ta'píiyya: —Tí'napankí. Tuna níri tí'napannípi'píiyya tímeruntíri ke. Se' kaisarí tuna eena'pí.

⁴⁰ Mírírí típo ta'píiyya to' pí': —Í' ton pe eesi'ní'pítíkon? Innape ukupíya'nikon pra awaníkon mírírí, aapia'nikon pu'kuru waní tanne —ta'píiyya.

⁴¹ Mírírí mararí pra to' esenumenka'pí ípi'. Tímurukun pe sí'ma to' eseuríma'pí ípi': —Í' ye'ka Míikírí pemonkon? A'situn tí'napanní'nen tímeruntíri ke moropai tuna tí'napanní'nen níri tímeruntíri ke. O'non ye'ka pe renamo awaní? —ta'pí to'ya.

5

*O'ma'kon Tíríka Jesusyá**(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)*

¹ To' erepamí'pí iku'pí ratai pona. Gerasenoyamí' pata pona to' erepamí'pí.

² Kanau yapai Jesus eseu'ka pe, uuruwai kore'tapai warayo' íipi'pí íiipia. O'ma' ewonsa' waní'pí míikírí warayo' ya'.

³ Uuruwai kore'ta tílko'mansen pe míikírí waní'pí, tí' ta, e'píyamí' kore'ta tílko'mansen.

⁴ Tu'ke ite'ka yewa'típítí'pí to'ya sa'man ferro ke itenya pí' moropai í'pu pí'. Tíise yewa'tí to'ya kaisarí tewa'títo' ya'típítí'píiyya tíwinarí. Aní'ya yewa'tí yentai awaní'pí.

⁵ Awentaimepítí'pí ewaron kaisarí moropai wei kaisarí uuruwai kore'ta sí'ma. Aako'manto'pe rí awaní'pí. Awe'pa'típítí'pí níri tí' ke.

⁶ Aminke sí'ma Jesus era'ma tíuya pe, eeka'tumí'pí íiipia moropai awe'sekunka'pí irawírí. Tamí'nawíronkon yentainon míserí, kai'ma eesenumenka'pí Jesus pí'.

⁷⁻⁸ Jesusyá ta'pí ípi': —Míikírí yapai epa'katí, o'ma'kon —ta'píiyya. Meruntí ke warayo' entaimé'pí. —Jesus amírí ka' po tílko'mansen munmu. Amírí Paapa munmu. Í' ku'se aai'sa' uyarakkírí? Ayeka'nunkauya sírírí. Paapaya eta tanne, ataruma'tíuya pepín ka'kí upí' — ta'píiyya.

⁹ Moropai Jesusyá míikírí ekaranmapo'pí. —Aní' ayese'? —ta'píiyya. —Uyese' tu'kan, maasa pra ariníkon anna —ta'píiyya.

¹⁰ Mararí pra Jesus yeka'nunka'pí o'ma'ya. —Anna kísaipontí tiaron pata pona —taapítí'pí to'ya.

¹¹ Aminke pra íkírí po ariníkon porcoyamí' waní'pí tekkaríkon ena'nenan.

¹² O'ma'konya Jesus yeka'nunka'pí. —Anna yaipontíkí porcoyamí' kore'ta anna ewonto'pe to' ya' —ta'pí to'ya.

¹³ —Atítí, moríya —ta'pí Jesusyá. O'ma'kon epa'ka'pí míikírí warayo' yapai moropai porcoyamí' ya' to' ewomí'pí. Moropai porcoyamí' eka'tumí'pí íkírí poi tuna kata. Moropai to' e'soroka'pí tuna ka' moropai to' anarí'pí. Aríníke to' waní'pí, 2.000 kaisarí.

¹⁴ Mírírí era'ma tíuya'nikon yai, porcoyamí' era'manenán wítí'pí. Tínera'ma'píkon ekare- mekí'pí to'ya tamí'nawíronkon pí', cidade ponkon pí' moropai poroponkon pí'. Mírírí ya pemonkonyamí' wítí'pí o'non ye'ka pe awaní era'mai.

¹⁵ Moropai Jesus pia to' erepamí'pí. Míikírí warayo' o'ma'kon yenpi' eporí'pí to'ya. Eereutasá' waní'pí, típon ke ayawí' pe pra. Míikírí ariníkon o'ma'kon waní'pí ya' eporí'pí to'ya mírírí. Mírírí pí' to' esenumenka'pí. Moropai eranne' pe to' ena'pí.

¹⁶ Moropai o'non ye'ka pe eena'pí ekaremekí'pí era'ma típonkonya, porcoyamí' yekare moropai warayo' o'ma'kon yenpi' yekare ekaremekí'pí to'ya.

¹⁷ Moropai Jesus yeka'nunka'pí tamí'nawíronkonya attíto'pe típatakon yapai.

¹⁸ Kanau ya' Jesus asara'tí tanne, míikírí warayo' o'ma'kon yenpi' wítí'pí íiipia. —Uurí níri, ítíipai wai apíkírí —ta'píiyya.

¹⁹ —Kaane —ta'pí Jesusyá. —Ayewí' ta enna'pokí ayonpayamí' pia. Paapa níkupí'pí apí' ekareme'ta. Tí'noko'pí pe uyera'ma'píiyya ka'ta —ta'pí Jesusyá ípi'.

²⁰ Miīkiri witi'pi. Jesus nikupi'pi t̄ipi' ekaremeki pinunpa'piya Decápolis poro. Moropai tamí' nawironkon esenumenka'pi ipi'.

Jairo Yekare

(Mt 9.18-19; Lc 8.40-42)

²¹ Moropai iní'ri Jesus enna'po'pi iku'pi ratai pona kanau ya. Eerepansa' tanne, arinikon pemonkonyami' eperepi'pi iipia. Iku'pi ena po Jesus wani'pi.

²² Judeuyami' epere'to' yewi' era'manen witi'pi Jesus pia, itese' Jairo. Jesus era'ma tiuya pe, miīkiri Jairo esenumi'pi non pona, Jesus rawiri moropai yeka'nunka'piya.

²³ —Aase, uyewi' ta uyensi sa'manta pe man —ta'pi Jairoya Jesus pi'. —Aase uyewi' ta ayenya t̄iripa ipona eesepe'tito'pe aasa'manta namai —ta'piya.

²⁴ M̄iriri ye'nen Jesus witi'pi ipikiri. Arinikon pemonkonyami' witi'pi to' pokonpe. Jesus woima'ti'pi to'ya. Yatunnuku'pi to'ya.

M̄in Kannen W̄iri' Yepi'ti Jesusya

(Mt 9.20-22; Lc 8.43-48)

²⁵ Arinikon kore'ta w̄iri' wani'pi pri'yawon pepin, m̄in kannen. Asaki'ne pu' pona t̄imo'tai kono' kaisari aako'mansa' wani'pi pri'ya pra.

²⁶ Arinikon ne'ne'kon yepi'titokon wani'pi yepi'ti yu'se. Tiise yepi'ti to'ya pra awani'pi. Yepi'ti to'ya tanne iní' panpi' ne'ne' eena tu'ka'pi. Inkamoro ye'mat̄iuya ke temanne ti'ka'piya wani'pi tamí' nawiri. Tiise eesepe'ti pra awani'pi. Iní' panpi' pri'ya pra eena'pi.

²⁷⁻²⁸ Jesus yekare etasa' miīkiri w̄iri'ya wani'pi. M̄iriri ye'nen miīkiri w̄iri' esenumenka'pi Jesus pon ye'pi pi' yapisau'ya ya eesepe'ti e'painon kai'ma, w̄iri' esenumenka'pi. Jesus poi wini' aapi'pi moropai ipon ye'pi pi' yapí'piya.

²⁹ M̄iriri pe ri m̄in asa'ti'pi, yapí'ya pe, moropai eesepe'tisa' epu'ti'pi miīkiri w̄iri'ya.

³⁰ Timerunt̄iri ke tiaron yepi'tisa' tiuya epu'ti'pi Jesusya. M̄iriri pe ri eerat̄ipi arinikon kore'ta. —Ani'ya uyapi pi' nai upon pi'? —ta'piya.

³¹ —Arinikon pemonkonyami' kore'ta si'ma, ani'ya upon pi' uyapi pi' nai taaya. Pakko pe awani m̄iriri —ta'pi Jesus pemonkonoyami'ya ipi'.

³² Tiise tiwoinokon pi' Jesus esenumenka'pi ani'ya ikupi'pi epu'tipa kai'ma.

³³ Teesepe'tisa' epu'ti tiuya ye'nen, miīkiri w̄iri' esi'nipi'pi. Moropai tiwe'kiki'ma ye'ka pe attí'pi Jesus pia. Eesenumi'pi non pona irawiri. Moropai tekare ekaremeki'piya Jesus pi' tamí' nawiri.

³⁴ —Ma'non, innape ukupiya ye'nen eesepe'tisa' m̄iriri —ta'pi Jesusya miīkiri w̄iri' pi'. —Tiwanm̄ira atiki. Iní'ri ayeparanya ayepori pepin —ta'piya.

Jairo Yensi Yepi'ti Jesusya

(Mt 9.23-26; Lc 8.49-56)

³⁵ Jesus eseurima tanne, tiaronkon warayo'kon erepami'pi epere'nito' yewi' era'manen, Jairo yewi' tapai'nikon. —Ayensi sa'mantan pi' man. Iní' uyenupanenkon k̄isari —ta'pi to'ya.

³⁶ —To' eseurimato' t̄ipinamai pra —ta'pi Jesusya epere'nito' era'manen pi'. —Kesi'nipi. Innape neken uku'ki. K̄isewankono'mai —ta'piya.

³⁷ Pedro, moropai Tiago, moropai Tiago yakon João, inkamoro neken witi tarakkiri t̄iri'pi Jesusya. Tiaronkon witi t̄iriya pra awani'pi.

³⁸ Epere'nito' yewi' era'manen yewi' ta teerepansa' pe, arinikon pemonkonyami' era'ma'pi Jesusya. Tiaronkon karau moropai tiaronkon entaimepiti eta'piya.

³⁹ Witi ta teewonsa' pe, ta'piya to' pi'. —Í' ton pe aronne awentaimepitikon m̄iriri? —ta'piya to' pi'. —Moropai akaraukon m̄iriri? Ma'non sa'mantasa' pra man. Iwe'nasa' m̄iriri —ta'piya.

⁴⁰ Moropai to' siira'pi Jesus pi' m̄iriri taiya ye'nen.

Tiise poro pona to' yenpa'ka'piya. Moropai eewomi'pi isa'manta'pi pia itun moropai isan, moropai eseuríwí' nankon t̄inenupa'san pokonpe eewomi'pi.

⁴¹ Miīkiri isa'manta'pi yenya yapisí'piya. —Tarita kumi —ta'piya ipi' t̄imaimu ta. Ma'non, e'mi'sa'kaki, taato' m̄iriri umaimukon ta.

⁴² M̄iriri pe ri w̄iri' e'mi'sa'ka'pi moropai aasari'pi. Asaki'ne pu' pona t̄imo'tai kaisari ikono po awani'pi. Kure'ne tamí' nawironkon esenumenka'pi eesepe'tisa' pi'.

⁴³ Jesusya ta'pi tamí' nawironkon pi': —Ani' pi' unku'pi'pi k̄isekareme'ti —ta'piya. Moropai w̄iri' yun, isan pi' ta'piya: —Ma'non yekkari ton antit̄i —ta'piya.

6

Jesus Enna'po Nazaré Pona

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Moropai Jesus wîti'pî mîrîrî pata pai tînenupa'san pokonpe. Tîpata ya eerepamî'pî to' pokonpe.

² Eri'ka'nîto' weiyu yai tamî'nawîronkon yenupa pia'tî'pîiya epere'nîto' yewî' ta. Eta tîuya'nîkon pe arinîkon esenumenka'pî kure'ne ipî': —O'non pata mîrîrî ye'ka esenumenkanto' ku'nen pe tîwanîpa epu'nen eporîiya? O'non ye'ka pe epu'nen pe eena'pî? Anî' winîpai tîmeruntîri ton eporîiya anî'ya ikupî eserîkan pepîn konekapa? —ta'pî to'ya.

³ —Mîikîrî manni' wîti' konekanen, Maria more, innape nai? —ta'pî to'ya. —Tiago, moropai José, moropai Judas, moropai Simão rui mîikîrî. Tari iwîrisitonon man —ta'pî to'ya. Moropai Jesus yu'se pra to' ena'pî. Yapurî to'ya pra awanî'pî.

⁴ Jesusa to' yeurîma'pî: —Tamî'nawîron pata ya Paapa maimu ekareme'nen yapurî to'ya. Tîise ipata ya yapurî to'ya pepîn. Itonpayamî'ya yapurî pepîn. Itewî' tawonkonya yapurî pepîn —ta'pîiya.

⁵ Anî'ya ikoneka eserîkan pepîn tu'kan konekaiya yentai awanî'pî tîpata ya. Pri'yawonkon pepîn pona tenya tîrî'pîiya, arinîkon pepîn, moropai to' yepî'tî'pîiya.

⁶ Kure'ne Jesus esenumenka'pî inkamoro pî', innape tikupî to'ya pra awanî ye'nen.

Moropai aasarî'pî tiaronkon pata yapî' to' yenupa'pîiya mîrîrî rî pata poro to' yenupa'pîiya.

Tînenupa'san Yarima Jesusya
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ Asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon yanno'pî Jesusya tîupia. To' yaipontî'pîiya pata kaisarî to' wîtîto'pe asakî'ne'ne. Moropai to' meruntîri ton tîrî'pîiya meruntî ke o'ma'kon maawariyamî' yempa'kato' pe to'ya.

⁸ To' yaipontî'pîiya: —Attîkon pe î' rî kîsatî. Ame'sipukon neken maati. Aya're'kon ton kîsatî. Asakunikon kîsatî. Atînururîkon ton kîsatî.

⁹ A'sa'sakon yeka'maya'nîkon moropai aponkon tiwin, apî'nîkon asakî'ne pra.

¹⁰ Pemonkonyamî' pata ya eerepansa'kon ya, eewomîkon to' yewî' ta. Moropai moro pu'kuru mako'mantî, mîrîrî pata pai attîkon pîkîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

¹¹ —Tiaron pata po ayapisikon to'ya pra awanî ya, moropai amaimukon anetapai pra to' wani ya, mîrîrî pata pai matîti. Moropai attîkon pe a'pukon pî' non atapi'sa', mîrîrî mîsorokatî eepa'kakon pe. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, Paapa maimu yu'se pra to' wani ye'nen Paapaya to' taruma'ti pe man ekaremekîya'nîkon mîrîrî —ta'pîiya.

¹² Mîrîrî tîpo to' ese'ma'tî'pî. Inkamoroya itekare ekaremekî'pî to' pî': —Ayaserukon winîpai enpenata'ti teesewankono'mai era'tîti —ta'pî to'ya tamî'nawîronkon pî'.

¹³ Moropai tu'kankon o'ma'kon yempa'ka'pî to'ya. Pri'yawonkon pepîn pu'pai kara-paima'pî to'ya. To' yepî'tî'pî to'ya.

João Batista Wîi Me'po Herodesya
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Tamî'nawîrî Jesus nikupî'pî yekare eta'pî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî yai pata esa' Herodesya eta'pî nîrî. Tiaronkonya taapî'tî'pî: —João Batista nuri'ti e'mî'sa'ka'pî man isa'manta'san kore'tapai. Mîrîrî ye'nen anî'ya ikupî eserîkan pepîn kupîiya mîrîrî —taapî'tî'pî to'ya.

¹⁵ Moropai tiaronkonya ta'pî: —Elias nuri'ti mîikîrî. Moropai tiaronkonya ta'pî: —Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' warainon mîikîrî.

¹⁶ Tîise itekare eta tîuya pe Herodesya ta'pî: —João mîikîrî, uni'mîrikî'tî'pî ipu'pai. Tîise awe'mî'sa'kasa' mîrîrî tîisa'manta tîpo, isa'manta'san kore'ta pai —ta'pîiya.

¹⁷ Maasa pra mîikîrî rî Herodesya João yarakkamo me'po'pî tîuya ye'nen atarakkannîto' yewî' ta. Mîrîrî kupî'pî Herodesya maasa pra takon Filipe no'pî Herodias yarakkîrî awanî pî' João eseurîmasa' ye'nen.

¹⁸ Taapî'tî'pî Joãoya ipî': —Ayakon no'pî yarakkîrî awanî Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton pe yairî pra. Imakui'pî ku'sa'ya mîrîrî —taapî'tî'pîiya.

¹⁹ Mîrîrî wenai Herodes no'pî Herodias ekore'ma'pî ipî'. Moropai João Batista anwîpai awanî'pî. —João Batista wîi me'pokî —ta'pîiya Herodes pî'.

²⁰ —Kaane —ta'pîiya. Mîrîrî ta'pîiya maasa pra morî pe Paapa maimu yawîron pe João wani epu'ti tîuya ye'nen. Moropai inama'pîiya. João maimu eta tîuya pe aataka'ma'pî. Mîiwîni tîise tîwakîri pe eta'pîiya.

²¹ Mîrîrî tanne, tîiko'mamî tîpo, Herodias esenumenka'pî teseru koneka pî'. Moropai Herodesya entamo'kanto' koneka'pî teesenpo'pî weiyu yai. Tîpoitîrîtonon eta'pîiya entamo'kai. Surarayamî' yepotorîtonon eta'pîiya. Moropai ipîkkukon tîniru esanon Galiléia ponkon eta'pîiya nîrî entamo'kai.

²² Herodias more wíri' ewomí'pí to' kore'ta imanunse. Moropai imananu'pí. Herodes wakíri pe awaní'pí. Herodes neta'san wakíri pe níri awaní'pí. Míríri ye'nen Herodesya ta'pí wíri' pí': —Í' rí yu'se awaní ya, esa'kí upí' moropai anesatí'pí tíruya —ta'pí Herodesya.

²³ —Paapaya uyera'ma pí' man. Ayenku'túya pepín síríri. Í' rí esatíya ya itírúya. Itu'se awaní ya, upata tíruya arakkita pikírí —ta'píya wíri' pí'.

²⁴ Moropai wíri' epa'ka'pí. Tisan pia atí'pí, Herodias pia. —Í' esatíya yu'se awaní míríri? —ta'píya tísan pí'. —João Batista pu'paraikkí'to'peiya ka'kí ipí' —ta'pí Herodiasya tínre pí'.

²⁵ Teesemi'tapai múkíri wíri'pí Herodes pia esa'se: —João Batista pu'paraikkítíya'níkon yu'se wai. Sunpa pona ipu'pai'pí enepíya'níkon yu'se wai uupia era'mato'peuya —ta'pí wíri'ya Herodes pí'.

²⁶ Míríri pí' Herodes esewankono'ma'pí kure'ne. Itírúya taasa' túya pí' moropai míríri etasa' túneta'sanya pí' eesewankono'ma'pí. Míríri ye'nen wíri' pí' ani'nímmapai pra awaní'pí.

²⁷ Moropai ka'ne' pe Herodesya surara yaipontí'pí: —Atíki. João pu'pai era'mata —ta'píya. Surara wíri'pí. Atarakkanníto' ta João pu'paraikkítí'píya.

²⁸ João pu'pai'pí yari'pí suraraya sunpa pona moropai itírí'píya wíri' pia. Míikíríya yari'pí tísan pia.

²⁹ Míríri eta túya'níkon pe João nenupa'san wítí'pí itesa'rí'pí era'mai. Moropai yu'na'tí'pí to'ya.

*Ariníkon Yekkari'tí Jesusya, 5,000 Kaisaronkon
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)*

³⁰ Jesus naipontí'san enna'po'pí iipia. Tamí'nawíron tínkupí'píkon moropai pemonkonyamí'yenupa'pí túya'níkon ekaremekí'pí to'ya Jesus pí'.

³¹ Ariníkon pemonkonyamí' erepanpítí'pí to' pia Jesus era'mapí'se. Jesus moropai inenupa'san entamo'ka eserike pra awaní'pí. Míríri ye'nen Jesusya ta'pí tinenupa'san pí': —Aase'kon see upokonpe keren pona eri'ka'se'níkon —ta'píya.

³² Míríri ye'nen tamí'nawíronkon piapai to' wítí'pí kanau ya' keren pona, Jesus moropai inenupa'san.

³³ Tíise ariníkonya to' wítí era'ma'pí. Jesus nenupa'san pe to' epu'tí'pí to'ya. Itúpai níri to' waní'pí. Típatakon yapai to' esemi'típa'pí tuutíkonpa. Inkamoro wítí'pí a'mun poro teeka'tunse keren pona. Jesus moropai inenupa'san rawírí to' erepamí'pí.

³⁴ Kanau yapai teeseu'ka pe, mararonkon pepín pemonkonyamí' era'ma'pí Jesusya. Carneiroyamí' itesa' pínon ataka'ma'san warantí to' era'ma'píya. Míríri ye'nen to' sa'nama'píya. Tu'kan pí' to' yenupa pia'tí'píya.

³⁵ Pata ko'mamí pe, Jesus nenupa'san, ípemonkonyamí' wítí'pí iipia. —Keren po e'ní tanne, pata ko'manní pí' man.

³⁶ Tamí'nawíronkon yaipontíki cidade pona, moropai poro po túiko'mansenon pia ta're'kon ton yennato'pe to'ya —ta'pí to'ya.

³⁷ Tíise to' maimu yuuku'pí Jesusya: —Amírí'níkonya neken to' ya're' ton tíri síríri. —O'non ye'ka pe? —ta'pí Jesus nenupa'sanya. —Trigo puusa' yenna annaya yu'se awaní míríri mararí pra tíniru ke, tu'ke kapoi kaisarí esenyaka'manto' yepe' yentai awaní. Míríri warantí to' yekkari'tí annaya yu'se awaní. Tíise tíniru ton pra man —ta'pí to'ya.

³⁸ —Í' warapo páo moro nai aapia'níkon? Maasa era'matantí —ta'pí Jesusya. Era'mai to' wítí'pí. Ekaremekí'pí to'ya Jesus pí': —Páo moro man mia'taikin neken moropai moro'yamí' asakí'ne —ta'pí to'ya.

³⁹⁻⁴⁰ Míríri típo Jesusya pemonkonyamí' pantakapítí'pí típonarí'ne, tiaronkon 50 kaisarí'ne, tiaronkon 100 kaisarí'ne. To' yaipontí'píya parí' pona to' ereutato'pe.

⁴¹ Mia'taikinan páo moropai asakí'nankon moro'yamí' yapísí'píya tenya'. Moropai ka' ekaya tenu tanunse ípírema'píya. Moropai trigo puusa' pírikkapítí'píya. Míríri tíri'píya típemonkonyamí' pia. Inkamoroya itírí'pí tamí'nawíronkon pemonkonyamí' pia. Moro'yamí' waikapítí'píya níri pemonkonyamí' kaisarí.

⁴² Tamí'nawíronkon entamo'ka'pí míríri pí' teesepe'tíkon pikírí.

⁴³ Trigo puusa' yonparí'pí moropai moro'yamí' yonparí'pí e'nímísa' yara'tí'pí to'ya waikíra'pí ya'. Asakí'ne pu' pona túmo'tai waikíra'pí kaisarí itonparí'pí awaní'pí.

⁴⁴ Jesus nítírí'pí pí' entamo'ka'san warayo'kon waní'pí 5.000 kaisarí.

*Jesus Asarí Tuna Poro
(Mt 14.22-33; Jo 6.15-21)*

⁴⁵ Teesemi'tapai Jesusya tinenupa'san yaipontí'pí kanau ya to' asara'túto'pe, tírawírí to' wítíto'pe iratai pona, Betsaida pona. —Atíkon tanne pemonkonyamí' yarimauya to' emi'to'pe —ta'píya to' pí'. Jesus nenupa'san ese'ma'tí'pí. Míríri típo Jesusya ta'pí e'nímí'san pí': —Ayewí'kon ta atítí see. Morí pe enna'potí. Uurí níri, uutí síríri —ta'píya.

⁴⁶ Teesekaremeki tîpo, Jesus wîti'pî wî' more'pî pona epîremai tiwînsari.

⁴⁷ Pata ewaronpami tanne, Jesus nenupa'san wani'pî iku'pî yarakkita kanau ya' moropai mîikîri wani'pî tiwînsari a'mun po.

⁴⁸ Mîrîri yai meruntî a'situn ponaya kanau yawonkon wîti'pî. Timoronkon tepu'se to' e'kura' era'ma'pî Jesusya. Kariwana etun tanne attî'pî to' pia tuna poro tî'si po. To' yuwa'ka yonpa'pîya.

⁴⁹ Tîise aai'pî era'ma'pî inenupa'sanya. Tî'si po tuna poro aai'pî era'ma' tîuya'nîkon pe, o'ma' mîikîri kai'ma to' esenumenka'pî ipî'. Mîrîri pî' to' esi'nîpî'pî. To' entaimepîti'pî.

⁵⁰ To' esi'nîpî era'ma' tîuya pe, ka'ne' pe Jesus eseurîma'pî to' yarakkîri: —Meruntî ke e'tî, teesi'nî'se pra, maasa pra uuri Jesus —ta'pîya to' pî'.

⁵¹ Moropai Jesus asara'tî'pî to' kanauri ya'. Mîrîri pe rî a'situn ati'napami'pî. Mîrîri pî' ta'pî inenupa'sanya: —Î' ye'ka see mîikîri pemonkon, mîrîri ye'ka a'situn tî'napanni'nen?

⁵² Jesus meruntîri era'ma'pî to'ya trigo puusa' pirikkaiya yai. Mîwîni tîise iipia Paapa meruntîri wani'epu'ti to'ya pra awani'pî, pakko pe tîwanîkon ye'nen. Maasa pra ipî' to' esenumenka pra awani'pî, ani' pe awani'epu'ti to'ya pra awani'pî.

*Genesaré Ponkon Yepi'ti Jesusya
(Mt 14.34-36)*

⁵³ Iku'pî ratai pona teerepansa'kon pe to' eseu'ka'pî Genesaré pata pona. Mîrîri iku'pî ka tîkanaukon yewa'tî'pî to'ya.

⁵⁴ Moropai kanau yapai to' eseu'ka pe Genesaré ponkon pemonkonyami'ya Jesus epu'tî'pî.

⁵⁵ Teeka'tunse to' wîti'pî iipia, Jesus erepansa' yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen. O'non pata Mîikîri wani'etasa' tîuya'nîkon ya, mîikîri pia pri'yawonkon pepîn yari'pî to'ya to' yepi'tîto'peiya kai'ma.

⁵⁶ Moropai o'non pata Jesus erepansa' pia, si'mîrikîki cidade pona, kure'nan cidade pona, cidade po pra tîiko'mansenon pia, moro pu'kuru pri'yawonkon pepîn enepî'pî to'ya iipia, erepanto' pata'se' ya'. Moropai Jesus yeka'nunka'pî to'ya ipon ye'pi yapîkonpa kai'ma. Moropai yapitîponkon esepi'tî'pî.

7

*Jesus Eseurîma Judeuyami' Yeseru Pî'
(Mt 15.1-9)*

¹ Fariseuyami' epere'sa' wani'pî Jesus pia Moisés nuri'tîya yenupato' pî' yenupatonkon kore'ta. Inkamoro Moisés nuri'tîya yenupato' pî' yenupatonkon ii'sa' wani'pî Jerusalém poi.

²⁻⁴ Fariseuyami'ya tenyakon rona tu'ke ite'ka tiwin ite'ka tîise. Mîrîri tîpo ta're'kon enapî to'ya. Tami'nawîronkon Judeuyami' yeseru pe awani. Titamokonya tîpanama'pîkon yawîri to' wani mîrîri. E'repanto' pata'se' yapai teemi'se tîwe'ronakon pra awani ya, ta're'kon enapî fariseuyami'ya pepîn. Mîrîri waranti nîri tesorukon yawîri tu'ke ite'ka copo ronapîti to'ya, iini ronapîti to'ya, pisa ronapîti to'ya.

Moropai Jesus nenupa'sanya ta're'kon enapî era'ma'pî to'ya. Tîise fariseuyami'ya tenyakon rona manni' waranti tenyakon rona to'ya pra awani'pî.

⁵ Mîrîri ye'nen fariseuyami' moropai Moisés nuri'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya ta'pî Jesus pî': —Î' ton pe see utamokonya uyenupa'pîkon yairi pra apemonkonoyami' wani mîrîri? Î' ton pe tenyakon rona tîuya'nîkon rawîri ta're'kon enapî to'ya?

⁶ Jesusya ta'pî: —Yairi pu'kuru Paapa maimu ekareme'nen Isaias nuri'ti eseurîma'pî apî'nîkon pena. Paapa yapurînen pe pra si'ma Paapa yapurînenan patakaya'nîkon eserike pra naatî seru' pe. Sirîri Isaias nuri'ti maimu ri'pî inmenuka'pî:

“Morî pe eseurîmakoi'kon insanan pemonkonyami' upî'”, taa Paapaya.

“Tîise aminke to' yewan wani mîrîri.

⁷ Î' pe pra rî uyapurî to'ya mîrîri.

Penaro'konya tîpanama'pîkon yawîri tonpakon yenupa to'ya, uuriya tîpanama'pîkon pe tîku'se” taa Paapaya.

Is 29.13

Mîrîri Isaias maimu ri'pî —ta'pî Jesusya to' pî'.

⁸ —Paapaya upanama'pîkon unku'pikon ton pe mîrîri rumakasa'ya'nîkon. Tîise atamokonya apanama'pîkon yawîri awanîkon, irumakaya'nîkon pata pe pra.

⁹ Paapaya upanama'pîkon rumakasa'ya'nîkon atamokonya apanama'pîkon yawîri awanîkonpa kai'ma. Epu'nen pe awanîkon kai'ma eesenku'tikon mîrîri —ta'pî Jesusya.

¹⁰ —Moisés nuri'tîya ta'pî:

“Ayunkon, moropai asankon yapurîti. Imakui'pî pe ani' eseurîma ya tîyun winîki, moropai tîsan winîki, mîikîri mîwitîi,”

Êx 20.12; Êx 21.17; Lv 20.9; Dt 5.16

ta'p̄iia —ta'p̄i Jesusya.

¹¹—Míriri ye'ka pe pra amírí'nikon eseuríma míriri. Amírí'nikonya taa: “Uyunkon, moropai usankon pia untíríkon ton unmo'ka'píkon tíri e'painon Paapa pia. Corbā míriri. Paapa pia neken untírí ton síriri taato' míriri corbā”.

¹²Míriri warantí taa ye'ka pe, amírí'nikonya taa: “Uyunkon moropai usankon píika'ti pra wani ya, í' wani' pra awani Paapa pí”. Míriri warantí tamí'nawíronkon yenupaya'nikon seru' pe —ta'p̄i Jesusya.

¹³—Atamokonya apanama'píkon yawírí awaníkon ye'nen Paapa maimu p̄inamaya'nikon pra awani. Tamí'nawíronkon panamaya'nikon ayaserukon yawírí neken to' ko'manto'pe kai'ma. Tu'ke ayaserukon poi'p̄i moro awani míriri ye'ka —ta'p̄i Jesusya fariseuyami' pí'.

Jesus Eseuríma Imakui'p̄i Uyaserukon Pí'
(Mt 15.10-20)

¹⁴Moropai iní'ri Jesusya tamí'nawíronkon yanno'p̄i t̄iipia. —Umaimu etatí moropai epu'tíya'nikon yuwatí —ta'p̄iia.

¹⁵—Paapa pia imakui'p̄i pe e'ni pepín uya're'kon unenno'makon wenai. T̄iise imakui'p̄i pe e'ni uyewankon ya t̄iiko'mansen imakui'p̄i wenai.

¹⁶Anetapainon wani ya, etakí, moropai epu'kí —ta'p̄iia.

¹⁷Poró po t̄iwe'sanon piapai Jesus ewomí'p̄i wítí ta. M̄ikírí ekaranmapo'p̄i in-enupa'sanya: —Í' pí' eeseuríma manni'? —ta'p̄i to'ya ipi'.

¹⁸—Amírí'nikonya nírí epu'ti pra awaníkon míriri? —ta'p̄i Jesusya. —Uya're'kon unenno'makonya ukupíkon pepín imakui'p̄i pe.

¹⁹Maasa pra uyewankon ya eewomí pepín. Uro'takon ya' neken eewomí moropai míriri típo iwekannípi. Tamí'nawíron entamo'kanto' wani morí pe. Tamí'nawíron entamo'kanto' pí' entamo'kan e'painon —ta'p̄i Jesusya.

²⁰—Imakui'p̄i uyewankon ya' t̄iiko'mansen wani imakui'p̄i pe.

²¹Uyewankon ya' t̄iiko'mansen imakui'p̄i wenai imakui'p̄i pí' esenumenkan, tamí'nawíronkon wírí'sanyami', warayo'kon poro wítin, ama'ye' pe e'ni, tiaron wí,

²²moropai tiaron no'p̄i, tiaron niyo yarakkírí e'ni, moropai tiaron yemanne yu'se e'ni, imakui'p̄i kupi, tiaronkon yenku'ti, nura pe e'ni, kinmuwan, imakui'p̄i pe tiaron pí' eseuríman, moropai m̄i pe e'ni, eranne' pe pra e'ni imakui'p̄i pí'.

²³Tamí'nawírí imakui'p̄i pe e'ni maasa pra imakui'p̄i ko'mamí ye'nen uyewankon ya'. Míriri wenai imakui'p̄i kupi pí' ko'manní —ta'p̄i Jesusya t̄inenupa'san pí'.

O'ma' Tíríka Jesusya Judeupa' Pepín More Yapai
(Mt 15.21-28)

²⁴Míriri típo Jesus ese'matí'p̄i. Tiro pata poro moropai Sidom pata poro attí'p̄i. T̄iiko'manto' yewí ton eporí'p̄iia. Moro t̄iwaní epu'ti aní'ya yu'se pra awani'p̄i. Míriri ye'ka pe t̄iise epu'ti'p̄i tiaronkonya.

²⁵⁻²⁶Moropai wírí' wani'p̄i moro. M̄ikírí wani'p̄i Judeupa' pe pra, Siro-fenicia pon m̄ikírí. Imaimu wani'p̄i grego pe. Inre wani'p̄i wírí'. O'ma' ewonsa' wani'p̄i m̄ikírí more ya'. Míriri ye'nen Jesus erepansa' eta t̄iuya pe, attí'p̄i iipia. Moropai Jesus puu pia eesenumí'p̄i, yeka'nunka'p̄iia. Ta'p̄iia Jesus pí': —O'ma' yenpa'kakí unre yapai.

²⁷Moropai Jesusya ta'p̄i: —Kaane. E'mai' pe upemonkonoyamí' píika'tiuya, Judeuyamí'. Amírí Judeu pepín. Arinmaraka pia more ya're' tíri ya, yairi pra awani. Míriri warantí tamí'nawíron Judeuyamí' píika'tiuya pra t̄iise, amírí píika'tiuya ya, Judeu pe pra awani tanne, yairi pra awani —ta'p̄i Jesusya. Judeuyamí'ya Judeu pepín esatí'p̄i arinmaraka pe tewanmakon pe to' kupi t̄iuya'nikon ye'nen.

²⁸T̄iise wírí'ya ta'p̄i: —Innape man, piipi'. Arinmaraka taa Judeuyamí'ya upí', seru' pepín. Míriri ye'ka pe t̄iise moreyamí' ya're' ya'punu'p̄i e'soroka enapí arinmarakayamí'ya itaponse' yo'koi si'ma. Míriri warantí arinmarakayamí' e'píika'ti manni' warantí, upíika'tiki sa'ne —ta'p̄iia.

²⁹Jesusya ta'p̄i ipi': —Innape ukupíya epu'ti pí' wai, míriri taa pí' nai epu'nen pe. Ayewí' ta enna'pokí. O'ma' wítin pí' man anre piapai —ta'p̄iia.

³⁰Moropai m̄ikírí emikku'p̄i tewí' ta. T̄inre eporí'p̄iia tette' ta. O'ma' wítí'p̄i wani'p̄i.

Imaimu P̄in Pana'ti'pan Yepi'ti Jesusya

³¹Moropai Jesus enna'po'p̄i Tiro pata pai. Tuutí pe Sidom pata pona attí'p̄i, moropai Decápolis pata poro. Eerepamí'p̄i Galiléia ku'p̄i ka.

³²Miarí tiaronkon pemonkonyamí'ya imaimu p̄in moropai pana'ti'pan warayo' yarí'p̄i Jesus pia. Jesus yeka'nunka'p̄i to'ya: —Ayenya t̄iki ipona eesepe'tito'pe —ta'p̄i to'ya.

³³Ariníkon pemonkonyamí' piapai Jesusya m̄ikírí mo'ka'p̄i t̄iwinsarí. Tenya yeperu tíri'p̄i Jesusya m̄ikírí pana ya'. Tetaku ma'p̄iia tenya pona. Moropai míriri ke inu yapí'p̄iia.

³⁴ Moropai tí'noko'pí pe era'ma tíuya ye'nen, Jesus yettapusin enuku'pí ka' era'mai'ma. — Epata —ta'píiya tímaimu ta. Esettapuruka'kí taato' míriri umaimukon ta.

³⁵ Moropai ipana esettapuruka'pí. Inu ekoneka'pí. Morí pe eeseuríma'pí.

³⁶ Jesusya to' yaipontí'pí. —Aní' pí' unku'pí kíkerekeme'tí —ta'píiya to' pí'. Tíise yuuku to'ya pra awaní'pí. Iní' panpí' to' panamaiya tanne, iní' panpí' ekaremekí'pí to'ya.

³⁷ Mararí pra tamí'nawíronkon esenumenka'pí Jesus pí': —Tamí'nawíron míriri morí panpí' ku'sai'ya. Pana'tí'pankon pana yettapuríkasa'ya moropai imaimu pínon pemonkonyamí' konekasai'ya níri to' eseurímatope —ta'pí to'ya.

8

Jesusya Ariníkon Yekkari'tí, 4.000 Kaisaronkon (Mt 15.32-39)

¹ Mararí tíiko'mamíkon típo, ariníkon eperepí'pí iní'rí Jesus pia. To' nari'pí, to' ya're' e'tí'ka'pí. Míriri ye'nen Jesusya tinenupa'san yanno'pí típia to' yeurímapa kai'ma.

² —Seuríwí'ne wei kaisari' insanan ko'mansa' síriri uupia —ta'píiya. —Tarípai to' ya're' e'tí'kan pí' man. Míriri ye'nen to' sa'nama pí' wai.

³ Iwan pe to' tíise to' yarimauya ya tewí'kon ta, to' enkísi'panpítí tuutíkon pe. Aminke pai tiaronkon ii'sa' míriri —ta'píiya.

⁴ —Keren po si'ma to' ya're' ton tíri eserike pra awaní —ta'pí inenupa'sanya Jesus pí'.

⁵ —Í' warapo trigo puusa' moro nai aapia'níkon? —ta'pí Jesusya. —Asakí'ne mia' pona tímo'tai kaisari' man —ta'pí to'ya.

⁶ Tamí'nawíronkon pí' ta'pí Jesusya: —Maasa non pona ereutatí. Asakí'ne mia' pona tímo'tai'non trigo puusa' yapisi'píiya. Moropai eeseuríma'pí Paapa yarakkíri: —Morí pu'kuru amíri, Paapa. Anna ya're' ton tíri pí' nai —ta'píiya Paapa pí'. Míriri típo trigo puusa' pírikkapítí'píiya. Tinenupa'san pia itíri'píiya tamí'nawíronkon kaisari' itíto'pe to'ya. Moropai to' kaisari' itíri'pí to'ya.

⁷ Moro'yamí' míríki waní'pí mararí to' pia. Inkamoro níri yapisi'píiya. —Morí pu'kuru amíri, Paapa. Anna yo' ton tíri pí' nai —ta'píiya Paapa pí'. —Maa. Seení' títi tamí'nawíronkon kaisari' —ta'píiya tinenupa'san pí'. Moropai itíri'pí to'ya tamí'nawíronkon kaisari'.

⁸ Moropai inkamoro entamo'ka'pí teese'pí'tíkon pí'kíri. Inkamoroya ta're'kon yonpa rí'pí yannuku'pí. Asakí'ne mia' pona tímo'tai waíkíra'pí kaisari' waní'pí.

⁹ Entamo'ka'san waní'pí 4.000 kaisari'.

¹⁰ Míriri típo tamí'nawíronkon yaríma'pí Jesusya to' wítíto'pe. Moropai to' enuku'pí kanau ya' tinenupa'san yarakkíri. Dalmanuta itese' pata pona to' wítí'pí.

Tínera'makon Ton Meruntí

Esatí Fariseuyamí'ya Jesus Pí' (Mt 16.1-4)

¹¹ Moropai fariseuyamí' wítí'pí Jesus pia. To' esiyu'pítí pia'tí'pí yarakkíri. —Anna nera'ma ton anku'kí innape Paapa winípai tui'sen pe ameruntíri waní era'mato'pe annaya —ta'pí to'ya. Míriri ta'pí to'ya maasa pra innape Paapa winípai imeruntíri ípí kupí tíuya'níkon pra awaní ye'nen.

¹² Ne'ne' pe itewan ku'sa' to'ya waní'pí. —Síri' pankon waní tínera'makon ton yu'se. Tíise ayenku'tíuya'níkon pepín. Anera'makon ton tíri Paapaya pepín —ta'píiya.

¹³ Inkamoro Fariseuyamí' piapi attí'pí. Kanau ya' to' enuku'pí. Moropai tinenupa'san pokonpe eese'ma'tí'pí iratai pona.

Fariseuyamí', Herodes Yeseru Pí' Jesus Eseuríma (Mt 16.5-12)

¹⁴ Tíiwanmíra'níkon ta're'kon ton yarí to'ya pra awaní'pí. Trigo puusa' tiwinan neken waní'pí moro kanau ya'.

¹⁵ Moropai Jesusya to' panama'pí: —Tíwari panpí' e'tí. Tíwí fariseuyamí' piawon moropai Herodes piawon trigo sa'moto' nísi —ta'píiya.

¹⁶ Teepere'se to' eseuríma'pí míriri pí': —Í' pí' taiya manni'? Uya're'kon ton ene'sa' pra awaní ye'nen míriri taa pí' man —ta'pí to'ya.

¹⁷ Trigo puusa' pí' pra eeseuríma manni'. Fariseuyamí' moropai Herodes yeseru pí' eeseuríma. Tíise trigo puusa' ton pra tíwaníkon pí' to' eseuríma epu'tí'pí Jesusya. —Í' ton pe aya're'kon ton pra awaníkon pí' eeseurímakon míriri? Uyeseru pí' eesenumenkakon pepín. Anepu'pai pra awaníkon míriri. Ayewankon ya unekaremekí'pí enasa' pra awaní.

¹⁸ Tenu kenankon amíri'níkon. Tíise enkaru'nan warantí awaníkon. Típana kenankon amíri'níkon. Tíise pana'tí'pan warantí awaníkon.

¹⁹ Mia'taikin trigo puusa' ke manni' 5.000 pemonkonyami' ya're'tiuya yai, to' ya're' yonpa ri'pi' yanumi'piya'nikon. I' warapo waikira'pi kaisari awani'pi? —ta'pi to'ya. —Asaki'ne pu' pona tiimo'tai waikira'pi kaisari —ta'pi to'ya.

²⁰ —Moropai asaki'ne mia' pona tiimo'tai trigo puusa' ke 4.000 kaisaronkon pemonkonyami' ya're'tiuya yai, to' ya're' yonpari'pi yanumi'piya'nikon. I' warapo waikira'pi kaisari awani'pi? —ta'pi. —Asaki'ne mia' pona tiimo'tai waikira'pi kaisari awani'pi —ta'pi to'ya.

²¹ —Siriri' tiPOSE uyeseru epu'tiya'nikon pra awanikon miriri'? —ta'piya to' pi'.

Enkaru'nan Betsaida Pon Yepi'ti Jesusya

²² Moropai to' erepami'pi Betsaida itese' pata pona. Miar'i enkaru'nan warayo' yari'pi tiaronkonya Jesus pia. Jesus yeka'nunka'pi to'ya enkaru'nan yapito'peiya kai'ma.

²³ Enkaru'nan yari'piya itenya pi' tapi'se pemonkonyami' pata yapai. Tetaku ma'piya enkaru'nan yenu ya'. Moropai tenya tiri'piya itenu pona. Tenya mo'ka'piya. —Pata era'ma pi' nan? —ta'piya.

²⁴ Teesenumenka tipo ta'piya: —Inna. Pemonkonyami' asari era'ma pi' wai, tiise mori' pe pra. Yei waranti' to' era'ma pi' wai —ta'piya.

²⁵ In'i'ri tenya tiri'pi Jesusya itenu pona. Tenya mo'ka'piya. Tiwoi'nikon pi' teesenumenka pe, enkaru'nan yenu esepi'ti'pi. Tami'nawiron era'ma'piya mori' pe.

²⁶ Moropai mi'kiri' yarima'pi Jesusya tewi' ta: —To'sari atiki. Pemonkonyami' kore'ta katfi —ta'piya.

Pedroya Jesus Epu'ti Cristo Pe

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Moropai Jesus witi'pi tiaron pata itese' Cesaréia-Filipe poro tinenupa'san pokonpe. Tuutikon ye'ka pe tinenupa'san ekaranmapo'piya: —Ani' pe ri ukupi pi' tarironkonya? —ta'piya.

²⁸ —Tiaronkonya ta'pi: “João Batista yekatonopi' mi'kiri'”. Tiise tiaronkonya ta'pi: “Pena itekare ekareme'piti'pon Elias yekatonopi' mi'kiri'”. Moropai tiaronkonya ta'pi: “Penaro' Paapa maimu ekareme'nen yekatonopi' mi'kiri'”. Miriri' waranti' api' to' eseurima —ta'pi Jesus nenupa'sanya ipi'.

²⁹ —Amiri'nikon kanan. Ani' pe uyepu'ti pi' naati'? —ta'pi Jesusya to' pi'. Pedroya ta'pi: —Amiri' Paapa nimenka'pi, Cristo —ta'piya. [Paapa nimenka'pi taato' miriri' Cristo.]

³⁰ —Inna. Tiise maasa siriri' Paapa nimenka'pi pe wani' kisekareme'ti —ta'pi Jesusya.

Jesus Eseurima Tiisa'manta Pi'

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Moropai Jesusya to' yenupa'pi: —Uuri' ka' poi iipi'pi. Kure'ne e'taruma'ti kupi siriri'. Judeuyami' panamanenan, moropai teepremasanon esanon, Moisés nuri'tiya yenupatopi' yenupatonkon, inkamoro ena kupi siriri' uyu'se pra. Uwi to'ya kupi siriri'. Uusa'mantasa' ko'mami kupi siriri' asaki'ne wei kaisari moropai iteseurino wei yai e'mi'sa'ka —ta'piya.

³² Miriri' ta'piya aronne, tiaronkonya epu'ti yu'se tiwani' ye'nen. Moropai Pedroya yari'pi tiaronkon kore'ta pai. —Miriri' ye'ka pe teeseurimai pra e'ki. Miriri' waranti' aasa'manta e'pai pra man —ta'pi Pedroya Jesus pi'.

³³ Tiise Jesus era'ti'pi tiaronkon tinenupa'san winiki' moropai ta'piya Pedro pi': —Sinpata atiki uupiapai. Makui maimu waranti' amaimu wani' miriri'. Paapa esenumenka waranti' eesenumenka pra awani' miriri'. Eesenumenka non po tiiko'mansenon esenumenka waranti' —ta'piya.

³⁴ Miriri' tipo tinenupa'san pokonpe tami'nawironkon yanno'piya tiipia. Ta'piya to' pi': —Uwaniyakon pe e'pai ani' wani' ya, iteseru, itu'se tiwe'to' rumaka e'pai awani. Uwaniyakon pe tiwani wenai, tiwe'taruma'tito' namaiya e'pai pra awani. Uwaniyakon pe tiwani wenai, tisa'mantato' namaiya e'pai pra awani. Moropai uwenairi' aai'pi e'pai awani.

³⁵ Maasa pra ani'ya tiiko'manto' pininma ya kure'ne, tiwe'taruma'ti namaiya. Miriri' ye'nen Paapa pia ipatikari' tiiko'manto' ton eporiya pepin. Tiise aminke aako'mami Paapa pi'. Tiise uwaniyakon pe tiwani wenai, tiiko'manto' pininmaiya pra tiwani ya, tiwe'taruma'tito' yapitanipiya ya, ipatikari' enen tiiko'manto' ton eporiya Paapa pia.

³⁶ Tami'nawiron siriri' non pon manne esa' pe ani' wani' ya, tiise ipatikari' enen tiiko'manto' ton eporiya pra awani' ya, eporiya kupi pepin ri miriri'. Aasa'manta yai tekaton yepi' ton eporiya pepin, awe'piika'ti pepin.

³⁷ I' ton pra awani siriri' pata po, itekaton yepi' pe.

³⁸ Imakui'san siriri' pankon kore'ta uuri' pi' moropai umaimu pi' ani' eppepi ya, uuri' ka' poi iipi'pi eppepi kupi siriri' ipi'. Uuri' ka' poi iipi'pi. In'i'ri uui'pi pe wai, Paapa pia

tũko'mansenon inseriyami' pokonpe. Uuiپی یای Uyun kaisari wani kupi siriri merunti ke. Miriri yai epeپی kupi siriri ipi'.

9

¹ Moropai Jesusya ta'pi to' pi': —Ayenku tiuya'nikon pepin. Tami'nawironkon esa' pe Paapa ii'to' esepori pe man. Miriri yai tami'nawironkon yentai merunti ke pu'kuru awani epu'ti tami'nawironkonya. Miriri era'ma tiaronkon tarironkonya tiisa'mantakon rawiri —ta'piya.

Jesus Eseurima Moises, Elias Yarakkiri
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Tiwin mia' pona tiimo'tai wei tpo, Jesus witi'pi kawinan wi' pona. Pedro, moropai Tiago, moropai Joao witi'pi yarakkiri. Inkamoro pokonpe neken awani'pi. Miarı Jesus etinyaka'masa' wani'pi to' yenu kaisari.

³ İpon etinyaka'masa' wani'pi inke' pe pu'kuru. Aimutun pe awani'pi. Uponkon ronapiti e'painon marari pra tiise miriri kaisari aimutun pe eena pepin.

⁴ Moropai penaronkon era'ma'pi Jesus pokonpe tiwe'sananya, Elias moropai Moises. Jesus yarakkiri to' eseurima era'ma'pi to'ya.

⁵⁻⁶ Marari pra to' esi'ni'sa' wani'pi. İ' taa tiuya epu'tiya pra Pedro wani'pi. Miriri waranti tiise eseurima'pi. Ta'piya tepotori Jesus pi': —Mori pe tari e'ni siriri. Seuriwi'ne tappi koneka annaya siriri, amiri ton, moropai Moises ton, moropai Elias ton —ta'piya.

⁷ Miriri taiya tanne, katupuruya to' naponti'pi. Moropai Paapa eseurima'pi katupuru kore'ta si'ma. Ta'pi Paapaya: —Unmu miseri. Unmu yu'san Uuri. Miseri maimu etati —ta'piya.

⁸ Miriri tpo tenukon yari'pi ipokonpanya tiwoi'nikon, tiise Moises, moropai Elias era'ma to'ya pra awani'pi. Jesus neken era'ma'pi to'ya.

⁹ Wi' poi tawautikon pe, Jesusya ta'pi to' pi': —Siriri anera'ma'pikon kisekareme'ti. Pemonkon pe ka' poi iipi'pi uuri sa'manta tpo e'mi'sa'ka kupi siriri, miriri tpo ekaremekikonpa.

¹⁰ Miriri ye'nen ekaremeki to'ya pra awani'pi. Tiise to' eseurima'pi teepere'se: —Uusa'manta tpo e'mi'sa'ka taiya manni', i' pi' eseurima miriri? —ta'pi to'ya.

¹¹ Miriri ye'nen Jesus ekaranmapo'pi to'ya. —A'ki. Moises nuri'tiya yenupatopi' yenupatonkonya taa: "E'mai' pe Elias, penaro' Paapa maimu ekareme'nen iipi' pe man. Miriri tpo Cristo, Paapa nimenka'pi iipi' ite'ma'pi pi'", taa to'ya. İ' wani' awani ye'nen miriri taa to'ya? —ta'pi to'ya Jesus pi'.

¹² —İnnape Elias warainon iipi' yairi panpi' Paapa yapurito' ku'se. İ' wani' awani ye'nen siriri menuka'pi penaronkon Paapa maimu ekareme'nenanya? Uuri ka' poi iipi'pi pemonkon pe e'taruma'ti kupi siriri marari pra. Arinikonya uyapuri pe pra man. Miriri ye'nen tepotorikon pe ukupi to'ya pepin. Miriri niri menuka'pi penaronkonya.

¹³ Aasiri Elias warainon iipi'pi. Penaronkon Paapa maimu ekareme'nenanya imenuka'pi yawiri imakui'pi kupi'pi tiaronkonya iwiniki' itu'se tiwe'to'kon yawiri —ta'pi Jesusya. Joao Batista pi' eseurima miriri.

Warayo' More'pi Yepi'ti Jesusya
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43a)

¹⁴ Moropai tiaronkon Jesus nenupa'san pia teerepamikon pe, arinikon epere'sa' era'ma'pi to'ya to' pia. İnenupa'san pokonpe Moises yeseru ri'pi pi' yenupatonkon esiyu'piti era'ma'pi to'ya.

¹⁵ Miriri pe ri' Jesus era'ma tiuya'nikon pe, tami'nawironkon esenumenka'pi ipi' marari pra moropai to' eka'tumi'pi iipia esekareme'se.

¹⁶ —İ' pi' eseurimakon manni'? —ta'pi Jesusya tami'nawironkon pi'.

¹⁷ —Uyenupanen —ta'pi tiaronnya ipi'. Unmu enepi'pi' wai aapia. imaimu pra iku'sa' o'ma'ya ye'nen.

¹⁸ O'non pata tiise epori tiuya ya, non pona yenumi'ya, o'ma'ya. Moropai inta arakkunta. Moropai tee ye'kaiya. Moropai aapita non po si'ma. Anupa'san pi' esati pi' wai o'ma' tirikato'pe to'ya teuren, tiise i' kupi to'ya yentai awani.

¹⁹ —Siriri tiise innape ukupi to'ya pra tami'nawironkon wani —ta'pi Jesusya. —Tiko'man pe uuko'mansa' siriri akore'ta'nikon tinin pi' ayenupakon pi'. Miiwini tiise innape ukupiya'nikon pra awanikon. Mii'ki' ene'ti uupia —ta'piya.

²⁰ Mii'ki' more enepi'pi to'ya iipia. Jesus era'ma tiuya pe, o'ma'ya more yenumi'pi non pona. Awe'perenperenma'pi non pona. İnta arakkunta'pi.

²¹ —İ' pensa epori pia'ti'piya? —ta'pi Jesusya iyun pi'. —More pe tiise epori'piya.

²² İko'noro o'ma'ya imapiti apo' ya', moropai tuna ka' iwipa kai'ma. Ameruntiri yentai pra awani ya, a'noko'pi pe anna era'maki. Anna piika'tiki —ta'pi iyunya.

²³—Umeruntiri moro man tūise innape Paapa kupi pi' nan? Innape Paapa kupiya ya, annu yepi'tūya. Tamī'nawiron e'kupi e'painon innape Paapa ku'nenan ton pe —ta'pi Jesusya.

²⁴—Innape Paapa kupi pi' wai. Inī' panpi' innape iku'tou'ya ton ke urepakī —ta'pi more yunya.

²⁵Tūpia tamī'nawironkon emurukuntī era'ma'pi Jesusya. Mīriri ye'nen ka'ne' pe o'ma' pi' ta'piya: —Amiri imaimu pra anna ku'nen, pana'ti' anna ku'nen. Epa'kakī mīseri yapai. Atiki. Inī'ri kaiipi mīseri pia —ta'pi Jesusya.

²⁶O'ma' entaimepiti'pi. Warayo' yenunpiti'piya non pona. Mīriri tīpo eepa'ka'pi. Isa'manta'pi waranti warayo' esenunsa' wani'pi. —A'ki. Aasa'mantasa' man —ta'pi tiaronkonya.

²⁷Tūise Jesusya i'mi'sa'ka'pi itenya pi' tapi'se. Awe'mi'sa'ka'pi.

²⁸Witi ta Jesus ewomi'pi. —I' wani' awani ye'nen o'ma' tiri'ka annaya yentai awani mīriri? —ta'pi inenupa'sanya ipi'.

²⁹—Kure'ne Paapa yarakkiri' eeseurimakon e'pai awani mīriri mīkiri ye'ka o'ma' tiri'kakonpa —ta'pi Jesusya to' pi'.

Inī'ri Jesus Eseurīma Tūisa'manta Kupi Pi'
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰Moropai mīriri pata pai to' witi'pi Galilēia pata poro. Mīriri poro tuuti epu'ti ani'ya yu'se pra Jesus wani'pi.

³¹maasa ma're tinenupa'san yenupa tūya ye'nen. To' yenupa'piya mīriri waranti: —Uuri ka' poi iipi'pi pemonkon pe. Tiaronya uyekaremeki kupi siri'ri uyeyatonon pi'. Inkamoroya uyapisi kupi siri'ri. Uwi to'ya kupi siri'ri. Uwi to'ya tīpo, iteseurino wei yai e'mi'sa'ka kupi siri'ri —ta'piya.

³²I' taiya epu'ti to'ya pra awani'pi, tūise anekaranmapopai pra niri to' wani'pi ipi'. Maasa pra eranne' pe to' wani'pi.

Tonpakon Yentai Tīwanikon Kai'ma

Jesus Nenupa'san Eseurīma
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³To' erepami'pi Cafarnaum pata pona. Tūiko'manto' witi ta teewomi tīpo, Jesusya ta'pi tinenupa'san pi': —I' pi' eesiyu'pitikon manni' e'ma taawiri yi'ni pe?

³⁴Yuuku to'ya pra awani'pi. Uuri insanan yentaino panpi' kai'ma to' esenumenkasa' wani'pi tamī'nawiri. Mīriri pi' to' esiyu'pi'sa' wani'pi tuutikon pe. Mīriri ye'nen yuuku to'ya pra awani'pi.

³⁵Jesus ereuta'pi. Asaki'ne pu' pona tūimo'tai'nikon yanno'piya tūpia. —Tamī'nawironkon yentai e'pai awanikon ya, to' ma're e'ti. Tamī'nawironkon poitiri pe e'ti —ta'piya.

³⁶Moropai more yapisi'piya itenya pi'. Yari'piya to' kore'ta. Yanumi'piya tena'.

³⁷—Uyapuri tūya ye'nen, ani'ya ipikku pepin yapi'sa' ya, mīseri ye'ka more waranti, uuri niri yapisiya mīriri. Moropai uuri yapisiya ya, uyarimatipon Paapa yapisiya mīriri.

³⁸—Uyenupanen —ta'pi Joāoya ipi'. —Ayese' esati tūya ye'ka pe, o'ma'kon yempa'kanen warayo' era'ma'pi annaya. Tūise ipi' ta'pi annaya inī' ikupīya namai, uuri'nikon pokonpe pra awani ye'nen.

³⁹—Mīkiri pi' mīriri ki'kupī kikatī —ta'pi Jesusya. —Uyese' esati ye'ka pe, ikupī eserikan pepin konekanen wani'ya, ka'ne' pe eeseurīma eserike pra awani upi' imakui'pi pe.

⁴⁰Uyeyatonkon pe pra to' wani'ya, uyonpakon pe to' wani' —ta'piya.

⁴¹—Ayenku'tūya'nikon pepin. Ani'ya awo'pakon ya tuna ke uuri yapurinen pe awanikon wenai, Paapaya mīkiri awo'patiponkon ye'ma —ta'piya.

Nari' Pe Imakui'pi Wani
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴²Moropai ta'pi Jesusya to' pi': —Innape uku'nen more yenupa ani'ya ya, imakui'pi ku'to'peiya kai'ma, marari pra Paapaya mīkiri taruma'ti. A'ki, ani' sa'manta ya ti' tewa'ti i'mi pi' tuna ka tenunse, imakui'pi pe pu'kuru awani. Tūise itentai imakui'pi pe awani insamoro moreyami' yonpaya imakui'pi kupi emapu'ti'ya ya.

⁴³Imakui'pi konekaya emapu'ti ayenya ya, imerenki'ki. Itenya imerenki'sa' pe ipatikari aako'mami'ya, mori pe panpi' awani mīriri, asaki'ne ayenya tūise apo' ya' atti yentai, esi'ni'koi pepin apo' ya' atti yentai.

⁴⁴Miari ipatikari tamī'nawironkon e'taruma'ti mīriri pata ya', moropai i' pensa apo' esi'nipi pepin.

⁴⁵ Moropai imakui'pî konekaya emapu'tî a'puya ya, imerenki'kî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra morî pe panpî' awanî mîrîrî ipatîkarî Paapa pia aako'mamî ya i'pu imerenki'sa' pe, asakî'ne a'pu tîise apo' ya' attî yentai.

⁴⁶ Miarî ipatîkarî tamî'nawîronkon e'taruma'tî mîrîrî pata ya', moropai î' pensa apo' esi'nîpî pepîn.

⁴⁷ Moropai imakui'pî konekaya emapu'tî ayenuya ya, imo'kakî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra morî pe panpî' awanî mîrîrî ipatîkarî Paapa pia enen aako'mamî ya tiwin ayenu tîise, sa'nîrî ayenu tîise apo' ya' attî yentai.

⁴⁸ Mîrîrî pî' Paapa maimuya taasa' pena:

“Miarî ipatîkarî tamî'nawîronkon e'taruma'tî mîrîrî pata ya' moropai î' pensa apo' esi'nîpî pepîn.”

Is 66.24

taasai'ya man.

⁴⁹ Tamî'nawîronkon uyapisitîponkon e'taruma'tî sîrîrî non po. Mîrîrî wenai, tîwe'taruma'tîkon ye'nen, inî' panpî' Paapa yapurî to'ya. Paapa wakîrî pe panpî' to' ena.

⁵⁰ Morî pe pu'kuru pan wanî. Tîise inî'mîra eenasa' ya, inî'rî inî'ne pe ikupî pepîn e'painon. Morî pan warantî, inî'ne pan wanî warantî e'tî. Inî'ne panya uyo'kon ko'mannîpî warantî ayewankon ko'mannî'tî morî pe, imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîrîrî warantî awanîkon ya ayonpakon pokonpe tîwanmîra aako'mamîkon —ta'pî Jesusya.

10

Warayo'ya Tîno'pî Rumaka Pî' Jesus Eseurîma (Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Moropai Jesus wî'tî'pî mîrîrî pata poi. Judéia pata poro attî'pî moropai iren Jordão ratai poro. O'non pata arinîkon epere'sa' ya tîipia, inkamoro yenupa'pî Jesusya. Inî'rî arinîkon eperepî'pî iipia moropai inî'rî teseru warantî rî to' yenupa'pîiya.

² Fariseuyamî' wî'tî'pî nîrî Jesus pia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî. Ta'pî to'ya ipî: —Tîno'pî rumakasa' warayo'ya ya, yairî awanî mîrîrî?

³ —Î' ye'ka pe Moisés nuri'tîya anukupikon ton ekaremekî'pî? —ta'pî Jesusya.

⁴ —Moisésya ta'pî:

“Warayo'ya taasa' ya tîno'pî pî' kaareta pona tîmenukai, uno'pî pe pra awanî sîrîrî tarîpai, taiya ya, tîno'pî pî' irumakaiya e'painon,”

Dt 24.1-3

ta'pîiya —ta'pî to'ya Jesus pî'

⁵ Tîise Jesusya ta'pî: —Yairon pepîn mîrîrî. Tîise mîrîrî warantî anukupikon ton menuka'pî Moisésya maasa pra morî kupîya'nîkon eserike pra awanîkon epu'tî tîuya ye'nen.

⁶ Tîise tamî'nawîron koneka tîuya yai Paapaya warayo' koneka'pî moropai wîrî'.

⁷ Mîrîrî ye'nen warayo' no'pîta yai eemo'ka tun moropai tisan pia pai moropai tîno'pî yarakkîrî eena.

⁸ Mîrîrî ye'nen asakî'ne to' tîise tiwinan warantî to' ena mîrîrî. Mîrîrî ye'nen asakî'nankon warantî pra to' wanî. Tîise tiwinan warantî to' enasa' mîrîrî.

⁹ Uyepotorîkonya sa'nîrî to' wanî emapu'tîsa' ye'nen. Anî'ya to' eturumaka emapu'tî yu'se awanî pepîn.

¹⁰ Mîrîrî tîpo wî'tî ta tîise, Jesus nenupa'sanya ekaranmapo'pî mîrîrî taiya manni' pî'.

¹¹ Jesusya ta'pî: —Anî'ya tîno'pî rumakasa' ya, moropai tiaron wîrî' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupîiya mîrîrî tîno'pî winîkîi.

¹² Moropai wîrî'ya tînyo rumakasa' ya, moropai tiaron warayo' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupîiya mîrîrî tînyo winîkîi —ta'pîiya.

Moreyamî' Wî'tî Jesus Pia (Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Moropai tiaronkonya moreyamî' yari'pî Jesus pia tenya tîito'peiya to' pona, to' pîremato'peiya. Tîise inenupa'sanya ta'pî to' pî': —Insamoro ye'kakon moreyamî' kîsene'tî Jesus pia.

¹⁴ Tîise epu'tî tîuya pe Jesus ekore'ma'pî. —Tîwî moreyamî' ii'to'pe uupia —ta'pîiya tînenupa'san pî'. —To' tîma'nîpai pra e'tî. Maasa pra Paapa pemonkonoyamî' wani insanan moreyamî' warantî. Insanan warainokon innape tîku'nenan esa' pe Paapa wanî —ta'pîiya.

¹⁵ Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî' eturumaka pra awanî ya Paapa yenia' tesa' pe awe'to'pe, tesa'kon yenia' moreyamî' eturumaka manni' warantî, Paapa pia tîiko'manto'kon eporî to'ya pepîn.

¹⁶ Mîrîrî tîpo moreyamî' yapisi'pî Jesusya tena'. Moropai ta'pîiya Paapa pî': —Paapa, insanan moreyamî' ko'mannî'ki morî pe —ta'pîiya.

*Ipikku Warayo' Witi Jesus Pia
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

¹⁷ Miriri tupo Jesus ese'ma'ti tanne, teeka'tunse warayo' erepami'pi iipia. Ikaisari awe'sekunka'pi inama ye'ka pe. Moropai Jesus ekaranmapo'piya: —Uyenupanen, mori amiri —ta'piya. —I' kupiuya e'painon ipatikari enen uuko'manto'pe Paapa pia? —ta'piya.

¹⁸ —I' wani' awani ye'nen mori amiri taaya manni' upi'? —ta'pi Jesusya. —Tiwinan mori moro man, Paapa neken. Tiaron ton pra awani.

¹⁹ Uyeserukon pe Paapa nekaremeki'pi epu'nen amiri.

Pemonkon ki'wii,

moropai tiaron no'pi yarakkiri tiwe'se pra e'ki,

ama'ye' pe pra e'ki,

seru'ye' pe teeserimai pra e'ki ayonpa pi,

ayonpa tenku'ti pra e'ki,

ayun, moropai asan sa'namaki

Êx 20.12-16; Dt 5.16-20

Paapa nekaremeki'pi siriri, tami'nawiri unkupikon pe —ta'pi Jesusya.

²⁰ —Inna, uyenupanen —ta'pi warayo'ya. —Miriri yawiron uuri pena pata pai siriri tiPOSE.

²¹ Jesus esenumenka'pi ipi. Itu'se awani'pi kure'ne. —Maasa, ini' tiwinano'pi ankupit ton moro man —ta'piya. —Ayemanne ke e'repata tami'nawiri. Moropai itepe'pi mitiri i' ton pinon sa'ne tiwe'taruma'tisanon pia. Miriri kupi ya, ka' po eerepansa' yai, mori pu'kuru tiri Paapaya aapi. Uyeseru pi' esenupai maapi —ta'pi Jesusya ipi'.

²² Miriri taa Jesusya pi' miikiri a'manta'pi. Maasa pra mararon pepin itemanne miito'pe. Temanne yapuri'piya kure'ne pu'kuru. Miriri ye'nen kure'ne teesewankono'mai atti'pi.

²³ Tiwoi'nikon pemonkonyami' era'ma'pi Jesusya. Moropai ta'piya tinenupa'san pi': —Sa'me pu'kuru see awani Paapa pia ipikku pe tiwe'sen eturumaka tesa' pe awe'to'pe.

²⁴ Marari pra inenupa'san esenumenka'pi imaimu pi'. Tiise ini'ri Jesusya ta'pi to' pi': —Sa'me pu'kuru tiniru esanon ewonto'pe Paapa pia ipemonkono pe, „kure'ne tinirurikon pininma to'ya ye'nen.”

²⁵ A'ki, sa'me awani camelo ewonto'pe akkusa yeutta yai, itentai tiwani ye'nen. Miriri waranti ipikku pe tiwe'senon wani. Sa'me pu'kuru awani, inkamoro eturumaka pepin Paapa pia tesa'kon pe awe'to'pe —ta'pi Jesusya to' pi'.

²⁶ Marari pra to' esenumenka'pi miriri taiya pi'. —Miriri waranti awani ya, ani' e'piika'ti e'painon moriya? —ta'pi to'ya.

²⁷ Ini'ri Jesus esenumenka'pi to' pi': —Tiwariri ani' e'piika'ti pepin. Tiise Paapaya tami'nawiron piika'ti e'painon. Tami'nawiron kupi Paapaya e'painon —ta'piya.

²⁸ —A'ki —ta'pi Pedroya Jesus pi'. —Tami'nawiron rumakasa' annaya moropai awenairi anna ii'sa' siriri.

²⁹⁻³⁰ Jesusya ta'pi: —Ayenku'tiuya'nikon pepin. Uyapurito' tiuya wenai itekare ekareme'se ani' witi ya tonpayami' piapai, miikiriya, ini' panpi' tonpa ton epori. Tonpayami' tiwirisonon, tisan, tiyun moropai tinmukuyami' piapai atti ya, arinke tonpa ton eporiya, takon ton, tiwiri ton, tisan ton, tinre ton. Moropai tewi', tipata, rumakaiya ya, ini' panpi' tu'ke tewi' ton moropai tipata ton eporiya tu'ke. Moropai tiaronkonya itaruma'ti umaimu yawiri awani wenai, siriri non po miriri waranti eporiya. Moropai ka' po ipatikari miikiri ko'mami Paapa pia.

³¹ Tiaronkon wani arinikon esa' pe siriri non po. Tiise Paapa pia teerepansa'kon yai, ani' esa' pe to' wani pepin. Tiaronkon wani ani' esa' pe pra siriri non po. Tiise Paapa pia teerepansa'kon yai, arinikon esa' pe to' ena —ta'pi Jesusya.

*Ini'ri Jesus Eserima Tisa'manta Kupi Pi'
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³²⁻³⁴ Jesus nenupa'san wani'pi Jerusalém pona tuutisanon pe, moropai Jesus wani'pi to' rawiri. Asaki'ne pu' pona tiimo'tai'nikon mo'ka'piya ini'ri moropai to' yenupa'piya tip'i, o'non ye'ka pe tiwani kupi pi'. —A'ki —ta'piya. —Jerusalém pona witi siriri. Uuri ka' poi iipi'pi pemonkon pe. Tiaronya utiri kupi siriri teepiremasanon esanon moropai Moisés nuri'tiya yenupato' pi' yenupatonkon pia. “Iwi e'pai man,” taa to'ya kupi siriri. Miriri tupo teepiremasanon esanon, Moisés nuri'tiya yenupato' pi' yenupatonkonya utiri kupi siriri Judeuyami' pepin pia. Inkamoro wo'ma'ta kupi siriri upi'. Tetakukon yenumi to'ya upona. U'po'piti to'ya moropai uwi to'ya. Uwisa' to'ya tupo, iteseruno wei yai e'mi'sa'ka kupi siriri —ta'pi Jesusya. Kure'ne inenupa'san esenumenka'sa' wani'pi ipi'. Tiaronkon to' wenairi iti'san wani'pi eranne' pe Jerusalém pona Jesus witi ye'nen.

Jesus Waranti Arinikon Esa' Pe E'pai

Tiago, João Wani
(Mt 20.20-28)

³⁵ Mîrîrî tîpo Tiago, moropai João wîti'pî iipia. Zebedeu munkîyami' inkamoro. —Anna yenupanen —ta'pî to'ya. —Apî' anna nesatî tîrîya yu'se anna man, anna pia —ta'pî to'ya.

³⁶ —Î' kupîuya yu'se awanîkon? —ta'pî Jesusya to' pî'.

³⁷ —Tami'nawîronkon esa' pe eena yai, ereutapai anna wani, tiwin meruntî winî, tiwin kamai' ya' to' esa' pe anna e'to'pe awarantî —ta'pî to'ya.

³⁸ Jesusya ta'pî: —Anesatîkon kupîuya pepîn e'painon. Epu'tîya'nîkon pra naatî. Tiaronkonya utaruma'ti kupî sîrîrî. Mîrîrî yapîtanîpîuya kupî sîrîrî. Amîrî'nîkon kanan? Uyese' pî' awanîkon wenai tiaronkonya ataruma'tikon ya, yapîtanîpîya'nîkon e'painon?

³⁹ —Inna. Yapîtanîpî annaya e'painon —ta'pî to'ya. —Innape e'tarumati warantî awe'taruma'tikon nîrî —ta'pî Jesusya. —Uwî tiaronkonya warantî tiaronkonya awîkon nîrî.

⁴⁰ Tîise umeruntîrî winî moropai kamai' winî ereutatî tauya pepîn apî'nîkon. Uyunya neken taa e'painon tînmoka'san pî' —ta'pî Jesusya.

⁴¹ To' yonpayami' mia' tami'nawîronkonya to' nesatî'pî eta'pî moropai to' ekore'ma'pî Tiago moropai João pî'.

⁴² Jesusya to' yanno'pî tîpia. —Sîrîrî non po tami'nawîronkon esanonya tîpemonkonoyami' yaipontî to' taimerunpai epu'tî pî' naatî. To' yepotorîtononya to' panama to' teta'kai —ta'pîya.

⁴³ —Tîise mîrîrî warantî pra e'tî. Ayonpakon yentai e'pai awanîkon ya, to' ma're e'tî.

⁴⁴ To' esa' pe e'pai awanîkon ya, to' poitîrî pe e'tî —ta'pî Jesusya to' pî'.

⁴⁵ —Uurî ka' poi iipî'pî aruinankon ton pe —Jesusya ta'pî. —Tîpoitîrî ke e'to'pe kai'ma uui'sa' pra wai. Tîise tami'nawîronkon pîika'tîto'peuya kai'ma uupî'pî. Arinîkon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe uusa'mantato'pe kai'ma uupî'pî —ta'pî Jesusya.

Enkaru'nan Yepi'ti Jesusya, Itese' Bartimeu
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Mîrîrî tîpo to' wîti'pî Jericó pata poro. Jericó pata pai to' ese'ma'tî'pî, Jesus, inenupa'san, moropai tiaronkon arinîkon. Moropai enkaru'nan ereutas'a wani'pî e'ma ena pona, itese' Bartimeu. Timeu munmu mîkîrî. Tuutîsanon yeka'nunka pî' aako'mami'pî tînuru tîto'pe to'ya.

⁴⁷ —Jesus Nazarépon erepansa' man —ta'pî tiaronkonya. Mîrîrî eta tîuya pe, Bartimeu entaimepîti pia'tî'pî. Ta'pîya: —Jesus, Davi nuri'tî paari'pî amîrî, pîika'tîton amîrî. A'noko'pî pe sa'ne uyera'makî —ta'pîya.

⁴⁸ Arinîkon ekore'ma'pî ipî'. —Moo e'kî —ta'pî to'ya ipî'. Tîise inî' panpî' awentaimepîti'pî, yuukuiya pra. —Davi nuri'tî paari'pî, a'noko'pî pe uku'kî sa'ne —ta'pîya.

⁴⁹ Jesus emî'pami'pî imaimu eta tîuya ye'nen. —Mîkîrî yannotî —ta'pîya. —Ayanno pî' Jesus man —ta'pî to'ya enkaru'nan pî'. —Atausinpakî. E'mî'sa'kakî —ta'pî to'ya.

⁵⁰ Sonpan ke awe'wontîsa' wani'pî. Mîrîrî tîmo'kai awe'mî'sa'ka'pî. Moropai Jesus pia attî'pî. Tiwinarî mîkîrî yenu esepî'tî'pî. —Ayewî' ta enna'popai awani' ya, tîwanmîra atîkî —ta'pî Jesusya. Tîise Jesus wenairî attî'pî.

⁵¹ —Î' kupîuya yu'se awani' apî'? —ta'pî Jesusya ipî'. —Uyenupanen, uyenu konekakî sa'ne —ta'pî enkaru'nanya ipî'.

⁵² —Innape uku'sa'ya ye'nen, ayepî'tîuya sîrîrî —ta'pî Jesusya ipî'. Tiwinarî mîkîrî yenu esepî'tî'pî. —Ayewî' ta enna'popai awani' ya, tîwanmîra atîkî —ta'pî Jesusya. Tîise Jesus wenairî attî'pî.

11

Jerusalém Pona Jesus Witi
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

¹ Oliveira ye'ka kîrî pona to' erepamî'pî. Aminke pra to' wani'pî Jerusalém pî'. Moro awani'pî pata mîrikî pemonkonyami' ko'manto' Betfagé moropai Betânia mîrikî aminke pra nîrî. Oliveira kîrî pona teerepamîkon pe, Jesusya asakî'nankon tînenupa'san yarima'pî taponse' ton jumenta era'mai.

² To' yarima tîuya pe ta'pîya to' pî': —Aminke pra pata mîrikî man. Mîrîrî pona atîti. Eerepansa'kon pe jumenta more yewa'tîsa' eporîya'nîkon anî' enuku'pî pepîn ipona. Mîkîrî meukatî moropai mene'tî.

³ “Î' ton pe mîkîrî yarîya'nîkon mîrîrî?” taa anî'ya ya, “Uyesa'kon man itu'se,” makatî, “Maasa tîko'manse inna'poiya” makatî —ta'pî Jesusya.

⁴ Imaimu pe to' wîti'pî. Jumenta more yewa'tîsa' eporî'pî to'ya e'ma ta aminke pra mana'ta pî'. Mîkîrî yeuka'pî to'ya.

⁵ Mororonkonya ta'pî: —Î' ton pe jumenta more yari'ya'nikon mîrîrî kai'ma?

⁶ Jesus maimu ekaremekî'pî to'ya, moropai yaato'pe to'ya to' rumaka'pî to'ya.

⁷ Jumenta more yari'pî to'ya Jesus pia. Teerepansa'kon pe, tîponkon tîrî'pî to'ya ipona Jesus enu'to'pe, moropai eenuku'pî ipona.

⁸ Arinîkonya tîponkon tîrî'pî e'ma tapî'. Tiaronkonya tîna'tî'pîkon yu' yare tîrî'pî nîrî. „Mîrîrî kupî'pî to'ya itekîn wîtîto'pe iporo, Jesus yapurî tîuya'nikon ye'nen.”

⁹ Tiaronkon wîtî'pî irawîrî moropai tiaronkon ite'ma'pî pî'.

—Morî pe pu'kuru Paapa man —ta'pî to'ya mararî pra tîwentaimepî'se.

—Morî pe pu'kuru man taapai'nikon Paapa narima'pî pî', Jesus pî'.

Mîkîrî yapurîpai'nikon —ta'pî to'ya.

¹⁰ —Penaronkon esa' pe Davi nuri'tî wani'pî warantî upatakon esa' pe mîkîrî ena kupî sîrîrî uyesa'kon pe.

Mîkîrî yapurîpai'nikon.

“Morî pe pu'kuru man,” taapai'nikon.

Morî pe pu'kuru Paapa man taa ka' po tîko'mansenonya e'pai awanî

Sl 118.25,26

—ta'pî to'ya.

¹¹ Mîrîrî tîpo Jesus erepami'pî Jerusalém pona. Epîremanto' yewî' ta eewomî'pî. Tîise pata ko'mansa' wani'pî. Mîrîrî ye'nen, tamî'nawîron era'ma tîuya tîpo eepa'ka'pî. Moropai Betânia pona atti'pî, asakî'ne pu' pona tîimo'tai'nikon tînenupa'san pokonpe. Moro to' we'na'pî.

Figô Ye' Pa'nîpî Jesusya

(Mt 21.18-19)

¹² Pata erenmapî pe, Betânia poi to' ese'ma'tî'pî. Jerusalém pona to' wîtî'pî. Tuutîkon pe, emî'ne Jesus ena'pî.

¹³ Mîrîrî si'ma figo ye' aretasa' era'ma'pîiya. Mîrîrî yekare pî' atti'pî iteperu pikikai. Tîise iteperu pra awanî'pî. Yare neken eporî'pîiya maasa pra eepeta yai pra awanî'pî mîito'pe.

¹⁴ Mîrîrî yei pî' ta'pî Jesusya: —Ipatîkarî teepetai pra ako'mankî tarîpai. Mîrîrî taiya eta'pî inenupa'sanya.

Epîremanto' Yewî' Tapai

Tîwe'repasanon Tîrika Jesusya

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹⁵ Mîrîrî tîpo to' erepami'pî Jerusalém pona. Epîremanto' yewî' ta eewomî'pî. Epîremanto' yewî' ta si'ma tîwe'repasanon moropai yennanenan tîrika'pîiya. Moropai tîniru miakanmanan yaponse' ra'tî'pîiya. Mayayami' ke tîwe'repasanon yaponse' ra'tî'pîiya. Inkamoro tîrika'pîiya imaku'pî kupî to'ya ye'nen epîremanto' yewî' ta, to' e'repa ye'nen.

¹⁶ Epîremanto' yewî' tapi' temannekon mankanan pî' ta'pîiya: —Sîrîrî poro katîti. E'ma pepîn sîrîrî. Epîremanto' yewî' sîrîrî —ta'pîiya.

¹⁷ Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon yenupa'pîiya: —Penaro' Paapa maimu ekareme'nenya Paapa maimu menuka'pî.

“Tamî'nawîronkon pemonkonyami' ton pe epîremanto' yewî' pe uyewî' wani' mîrîrî,”

Is 56.7; Jr 7.11

ta'pî Paapaya. Mîrîrî warantî imenuka'pî Paapa maimu ekareme'nenya —ta'pî Jesusya. —Tîise ama'ye'kon yewî' pe iku'sa'ya'nikon mîrîrî. Tarî epîrema' iipî'san yenku'tîya'nikon awe'repato'kon ke.

¹⁸ Mîrîrî eta'pî teepîremasanon esanonya moropai Moisés nuri'tîya yenupato' pî' yenupa-tonkonya. Tamî'nawîronkon esenumenka kure'ne Jesusya tenupakon pî' epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen inama'pî to'ya. —Maasa o'non ye'ka pe mîkîrî wîl'nikon e'painon? —ta'pî to'ya.

¹⁹ Pata ewaronpami' pe, Jesus moropai inenupa'san enna'po'pî cidade poi Betânia pona. Betânia po to' we'na'pî.

Jesus Eseurîma Epîremanto' Pî'

(Mt 21.20-22)

²⁰ Pata erenma'sa' pe, Jerusalém pona to' wîtî'pî inî'rî. Tuutîkon pe, figo ye' era'ma'pî to'ya. Awa'pî'tasa' wani'pî irupukon pikîrî.

²¹ Jesus nîkupî'pî pî' Pedro enpenata'pî. —Uyenupanen, maasa figo ye' era'makî. Anpa'nîpî'pî sa'mantasa' sîrîrî era'makî —ta'pîiya Jesus pî'.

²² Jesusya ta'pî ipî': —Innape Paapa ku'tî.

²³ Ayenku'tîuya'nikon pepîn. “Seeni' wî' yarimakî parau ka,” taaya'nikon ya Paapa pî', ikupîiya. Tîise Paapa tîmu'tunpai pra esatîya'nikon e'pai awanî. Innape ikupîya'nikon e'pai awanî.

²⁴ Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî apanamauya'nikon sîrîrî. Paapa yarakkîrî eeseurîmakon pe “Innape unesatî kupîiya pe nai,” makatîi. Imu'tunpa pra awanî ya, ikupîiya.

²⁵ Paapa yarakkiri eeseurimakon yai, awiniki'nikon imakui'pi ayonpakon nikupi'pi weni teekore'mai aako mamikon ya, miriri ku'ti aawanmira'nikon. Awiniki'nikon ayonpakon nikupi'pi imakui'pi kupiya'nikon ya aawanmira'nikon, ayunkon ka' po tiiko'mansenya tiwiniki ankupi'pikon imakui'pi kupi niri tiwanmira.

²⁶ Aawanmira'nikon ayonpakon nikupi'pi awiniki'nikon kupiya'nikon pra awani ya, ankupi'pikon tiwiniki kupi Paapa pepin niri tiwanmira —ta'pi Jesusya.

Ani' Maimu Pe Jesus Esenyaka'ma

Anepu'pai Judeuyami' Esanon Wani

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Jesus moropai inenupa'san erepami'pi iniri'ri Jerusalém pona. Epiremanto'yewi' ta Jesus asari tanne teepiremasanon esanon moropai Moisés nuri'tiya yenupato' pi yenupatonkon witi'pi a'yeke'tonon Judeuyami' panamanenan yarakkiri ipia eseurimai.

²⁸ —Ani' maimu pe insanan tirika'piya siriri epiremanto'yewi' tapai? Ani'ya ayaiponti'pi miriri waranti ikupipa? —ta'pi to'ya ipi'.

²⁹ —Ayekaranmapouya'nikon e'mai' pe —ta'pi Jesusya to' pi'. —Api'nikon unekaranmapo ekaremekiya'nikon ya, ani' maimu pe insanan tirika'piuya ekaremekuya niri api'nikon —ta'piya.

³⁰ —Ani' maimu pe João Batistaya tam'i nawironkon yenpatakona'piti'pi miriri? Paapa maimu pe ka'ri? Pemonkon maimu pe ka'ri? O'non ye'ka pe epu'ti'pi naati? —ta'piya.

³¹ Miriri taa Jesusya pi' to' eseurima'pi teepere'se i' ye'ka pe yuuku tiuya'nikon epu'tikonpa kai'ma. João Batista nuri'ti eseurimapiti'pi Paapa maimu pe kai'ma tam'i nawironkon esenumenka'pi ipi'. Miriri epu'ti'pi teepiremasanon esanon, Moisés nuri'tiya yenupato' pi' yenupatonkon moropai Judeuyami' panamanenan a'yeke'tononya. Miriri ye'nen inkamoro João Batista nuri'ti yapurinenan nama'pi to'ya. —Paapa maimu pe João'ya to' yenpatakona'pi taasa' ya, "i' wani' awani ye'nen João kupiya'nikon pra awani'pikon innape moriya?" taa Jesusya eserike awani —ta'pi to'ya.

³² —Tiise tiaron pemonkon maimu pe to' yenpatakona'piya taasa' ya, tam'i nawironkon ekore'ma upi'nikon. Imakui'pi kupi to'ya eserike awani upi'nikon —ta'pi to'ya.

³³ Miriri ye'nen ta'pi to'ya Jesus pi': —Epu'ti annaya pra man. Miriri pi' ta'pi Jesusya: —Moriya ani' maimu pe unukupi kupiuya ekaremekuya pepin niri —ta'piya.

12

Jesus Eseurima Uva Ye'kana' Pi'

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Moropai to' yeurima'piti'piya panton pe: —Warayo'ya tinmiri ton ya'ti'pi. Tekkari ton pimi'piya mararon pepin uva ye'ka. Iwati'piya inonkon ti'kon ke. Kure'nan ti' yai a'ta ton yaka'piya uva yekku asu'kato' ton. Tinmiri era'manenan yaponse' ton kawinan koneka'piya, ipo si'ma o'ma'kon ewomi era'mato'pe to'ya. Miriri tiyo tiaronkon warayo'kon pi' ta'piya: "Umiri pi' esenyaka'makon ya uyekkari yonpa ke aye'mauya'nikon. Itonpa wani uyekkari pe moropai itonpa wani ayekkarikon pe," ta'piya. "Inna. I' wani' pra man," ta'pi to'ya. Moropai atti'pi tiaron pata pona.

² Miriri tiyo itekkari emiri'pi. Miriri yai tiptitiri yarima'piya, inkamoro warayo'kon pia tekkari yonpa era'mai. Eerepami'pi.

³ Tiise miikiri yapisi'pi to'ya. I' po'piti'pi to'ya. I' ri titise pra tiise miikiri tirika'pi to'ya. I' ton pra awenna'po'pi tikaraiwari pia.

⁴ Moropai tiaron tiptitiri yarima'pi umi esa'ya. Miikiri pa'tiptiti'pi to'ya ipu'pai yai. Imakui'pi kupi'pi to'ya yarakkiri.

⁵ Moropai iniri'ri tiaron yarima'piya. Miikiri wi'pi to'ya. Miriri waranti tiaronkon yarimapi'piya tiwin pi'. Moropai miriri waranti inkamoro pi' imakui'pi kupi'pi to'ya to' yarakkiri. Tiaronkon po'piti'pi to'ya moropai tiaronkon wi'pi to'ya.

⁶ Moro awani'pi tiwinano'pi warayo'. Umi esa' munmu miikiri. Kure'ne tinmu yapuri'piya. Uptitritonon yapuri to'ya pra awani'pi. Tiise miseri unmu yapuri to'ya kai'ma esenumenka'pi. Miriri ye'nen tinmu yarima'piya.

⁷ Tiise inkamoro warayo'kon pia miikiri erepami'pe, ipi' to' eseurima'pi teepere'se. "A'ki. Umi esa' sa'manta yai, inmuri'pi pata pe umi ena. Miriri ye'nen iwipai'nikon. Miriri tiyo umi esa' sa'manta yai, upatokon pe eena itesa' ton pra awani ye'nen," ta'pi to'ya.

⁸ Miriri ye'nen miikiri umi esa' munmu yapisi'pi to'ya. Moropai iwi'pi to'ya. Itesa' ri'pi yenumi'pi to'ya umi yapai —ta'piya.

⁹ —Miriri epu'ti tiuya pe, i' kupi uva ye'ka esa'ya eserike awani? —ta'pi Jesusya to' pi'. —Tinmiri ya' atti moropai inkamoro warayo'kon, inmu witi'ponkon ti'kaiya eserike awani

tami'nawírí. Mírírí típo tiaronkon warayo'kon eporíya t́nmírí era'manenan ton –ta'pí Jesusya.

¹⁰ –Sírírí Paapa maimu e'menukasa' epu'nenan amírí'níkon. Sírírí warantí Paapa eseuríma'pí. Sírírí warantí imenuka'pí to'ya:

Tí' pe wítí konekanenanya ta'pí: “Sírírí tí' waní pepín morí pe, wítí konekato'pe”, taa to'ya. Moropai yenumí'pí to'ya.

Tíise to' nenumí'pí waní'pí morí pe pu'kuru tamí'nawíron tí' yentai.

Tarípai wítí ko'mannípiya tamí'nawíron tí' yentai eesenumí namai.

¹¹ Uyepotoríkonya to' nírumaka'pí kupí'pí tamí'nawíron yentai.

Kure'ne esenumenkan inkupí'pí pí'.

Sl 118.22,23

Mírírí warantí Paapa maimu menuka'pí penaro'konya –ta'pí Jesusya.

¹² Tíwiníki'níkon Jesus eseuríma panton pe epu'tí'pí teepíremasanon esanon, Moisés nurí'tíya yenupató' pí' yenupatonkon, moropai Judeuyamí' panamanenan a'yeke'tononya. Mírírí ye'nen anapí'pai to' waní'pí. Tíise tamí'nawíronkon nama'pí to'ya arínike to' waní ye'nen. Jesus rumaka'pí to'ya. Moropai to' wítí'pí.

Jesus Eseuríma Imposto Pí'

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Mírírí típo fariseuyamí' yaríma'pí tiaronkonya Jesus pia Herodes pemonkonoyamí' pokonpe. Jesus anaka'mapai to' waní'pí. Yairí pra eeseuríma yu'se to' waní'pí, “Akí, imakuí'pí pe eeseuríma,” taakonpa kai'ma.

¹⁴ To' erepamí'pí ípia. –Anna yenupanen –ta'pí to'ya ípí'. –Ayaseru epu'nenan anna. Seru'ye' pepín amírí. Ípíkkukon pepín yentai ípíkkukon yapurínen pepín amírí. Paapa yeseru ekaremekíya tiaronkon ípíkkukon t́namai pra. Ayekaranmapo annaya sírírí. Uyesa'kon César nekaremekí'pí tamí'nawíronkon ne'maton pe, típia ye'ma annaya ya, morí pe awaní? Paapa nekaremekí'pí unkupíkon ton pe yairí anna waní mírírí? –ta'pí to'ya.

¹⁵ –O'non ye'ka pe epu'tí' pí' nan? Ye'ma annaya ka'rí? Ye'ma annaya pepín ka'rí? Tíise seru' pe tenku'tí to'ya epu'tí'pí Jesusya. –Yairí pra amaimukon yukuuyaya yu'se awaníkon epu'tí' pí' wai eeseurímakonpa kai'ma –ta'pí'ya. –Maasa, t́niru ene'tí era'mato'peuya.

¹⁶ T́niru ena'pí enepí'pí to'ya. Jesusya yapisí'pí. –Aní' ese' e'menukasa' sírírí? –ta'pí'ya to' pí'. –Uyesa'kon César míkírí –ta'pí to'ya.

¹⁷ –Inna, moríya –ta'pí Jesusya. –Itíiki ípia, imírí pe awaní ye'nen. César nekaremekí'pí unkupíkon ton pe ku'tí moropai Paapa nekaremekí'pí unkupíkon ton pe ku'tí nírí.

Mírírí taiya pí' ta'pí to'ya: –Akaya, epu'nen míkírí.

Jesus Eseuríma E'mí'sa'kanto' Pí'

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Mírírí típo saduceuyamí' wítí'pí Jesus pia. Saduceuyamí' inkamoro Judeuyamí'. Tiaron pe rí to' esenumenka. Sa'mantan típo ípatíkari t́panní kai'ma to' esenumenka. E'mí'sa'kan pepín sa'mantan típo kai'ma to' esenumenka. Inkamoro wítí'pí Jesus pia. Moropai ekananmapo'pí to'ya.

¹⁹ –Anna yenupanen –ta'pí to'ya. –Moisés nurí'tíya uyeserukon ton menuka'pí. Mírírí warantí ta'pí'ya inmu pín warayo' sa'manta ya itakono'píya ino'pí rí'pí yapisí' e'pai awaní t́no'pí pe. Mírírí típo more yan pe iruí no'pírí'pí enasa' ya t́nre yenpoiya yai, “Uruí munmu'pí míserí”, taa warayo'ya t́nmu pe tíise. Mírírí Moisés nurí'tí ńmenuka'pí uyeserukon ton pe.

²⁰ Tarípai, moro awaní'pí warayo'kon asakí'ne mia' pona t́imo'tai'níkon kaisarí. To' ruínankon no'pita'pí tíise inmu pra si'ma aasa'manta'pí.

²¹ Mírírí típo t́ruí no'pí rí'pí yarakkírí itakono'pí waní'pí. Tíise mírírí warantí nírí aasa'manta'pí inmu pra si'ma. Moropai míkírí yakono'píya t́ruínankon nurí'tí no'pí rí'pí yapisí'pí t́no'pí pe mírírí warantí. Moropai mírírí warantí nírí inmu pra si'ma aasa'manta'pí.

²² Tamí'nawírí to' sa'manta'pí, tíwin pí' t́ruínankon nurí'tí no'pí rí'pí yarakkírí t́waníkon típo, to' e'tí'ka'pí. Moropai warayo'kon sa'manta típo, míkírí wírí' nírí sa'manta'pí.

²³ Asakí'ne mia' pona t́imo'tai kaisarí warayo'kon e'sa' waní'pí. Míkírí wírí' yarakkírí inkamoro waní'pí inyo pe tamí'nawírí. Innape isa'manta'san e'mí'sa'ka ya, o'non ye'ka warayo' no'pí pe míkírí wírí' waní e'painon to' e'mí'sa'ka yai? –ta'pí saduceuyamí'ya Jesus pí'.

²⁴ –Paapa maimu epu'tíya'níkon pra naatí –ta'pí Jesusya. –Moropai meruntí ke pu'kuru Paapa waní epu'tíya'níkon pra naatí. Mírírí ye'nen eesenku'tíkon mírírí.

²⁵ Isa'manta'san e'mí'sa'kasa' yai, aní' waní pepín t́no'pí ke. Moropai t́nyo ke wírí' waní pepín. To' ko'mamí'ka' ponkon Paapa maimu ene'nenan inseríyamí' warantí –ta'pí Jesusya.

²⁶ —Maasa isa'manta'san e'mi'sa'kato' pi' ayeurîmauya'nikon. Moisés nuri'ti nîmenuka'pî itekare epu'nenan amîrî'nikon. Manni' parî' aramorî'pî aramî ekaremekî tîuya pe, tarakkîrî Paapa eseurîma'pî ekaremekî'pîiya. Paapaya ta'pî:

“Uurî Paapa wanî Abraão nuri'ti yepotorî pe,
moropai Isaque nuri'ti yepotorî pe,

moropai Jacó nuri'ti yepotorî pe,” ta'pîiya.

Êx 3.6

²⁷ Ipatikarî pemonkon tîpamî ya, itesa' pe Paapa wanî pepîn e'painon aatîpansa' ye'nen. Enen tîpia tîlko'mansenon esa' pe awanî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî taa Paapaya manni' wenai enen Abraão nuri'ti wanî, moropai Isaque nuri'ti wanî, moropai Jacó nuri'ti wanî Paapa pia epu'ti mîrîrî. Mararî pra amîrî'nikon esenku'tîsa' mîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Eseurîma

Paapa Nekaremekî'pî Unkupîkon Ton Pî'

(Mt 22.34-40; Lc 10.25-28)

²⁸ Moisés nuri'tiya yenupato' pî' yenupaton warayo' erepamî'pî to' pia. Jesus yarakkîrî saduceuyamî' esiyu'pîti eta'pîiya. Morî pe Jesusya saduceuyamî' maimu yuuku eta'pîiya. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya. —Uyesserukon ton pe Paapa nekaremekî'pî moro man. Tîise o'non wanî to' yentai panpî'? O'non yawîrî ko'mannî yu'se Paapa wanî kure'ne panpî'? —ta'pîiya.

²⁹ Jesusya ta'pî: —Sîrîrî to' yentaino panpî'. See warantî awe'menukasa':

Etatî, Israel yonparî'san. Ayesa'kon Paapa tiwinan. Tiaron ikaisaron ton pra man.

³⁰ Paapa yapurîti tamî'nawîrî ayewankon ke.

Mîlkîrî ku'ti ayesa'kon pe.

Kure'ne eesenumenkato'kon ke yapurîti.

Moropai tamî'nawîrî ameruntîrikon ke esenyaka'matî iipia.

Dt 6.4,5

Mîrîrî warantî awe'menukasa' —ta'pî Jesusya.

³¹ —Itonpa nîrî moro man. Sîrîrî itonpa:

Tamî'nawîronkon pînînmatî aawarîrî eeti'nînma manni' warantî.

Lv 19.18

Mîrîrî warantî awe'menukasa' man —ta'pî Jesusya.

³² —Innape man, uyenupanen —ta'pî mîlkîrî Moisés nuri'tiya yenupato' pî' yenupanenya.

—Tiwinan Paapa seru' pepîn. Innape ikaisaron ton pra awanî taaya manni' warantî.

³³ Kure'ne itu'se e'nî e'pai awanî. Ipi' esenumenkan e'pai awanî mararî pra. Meruntî ke iipia esenyaka'man e'pai awanî. Moropai uuwarîrî'nikon eti'nînman kaisarî tamî'nawîronkon pînînma e'pai awanî seru' pepîn. Mîrîrî warantî ikupî ya, Paapa wakîrî pe panpî' e'nî. Tiwakîrî pe ikupîiya iipia untîrikon pe uyekînkon po'ti yentai, moropai uyekînkon wîl yentai —ta'pîiya.

³⁴ Epu'nen pe mîlkîrîya tîmaimu yuuku epu'ti tîuya ye'nen, Jesusya ta'pî ipî': —Ayesa' pe Paapa yapîsiya eserîke epu'ti pî' wai. Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon ena'pî eranne' pe Jesus pî'. Inî' anekaranmapopai pra to' awanî'pî.

Jesus Eseurîma Anî' Pe Cristo Wanî Pî'

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Moropai Jesusya tamî'nawîronkon yenupa'pî epîremanto' yewî' ta. Ta'pîiya to' pî': — Moisés nuri'tiya yenupato' pî' yenupatonkonya taa: “Penaro' Judeuyamî' esa' Davi nuri'ti parî'pî neken mîlkîrî Cristo, Paapa nîmenka'pî,” taa to'ya. Î' wanî' awanî ye'nen mîlkîrî taa to'ya? —ta'pî Jesusya.

³⁶ —Cristo pî' Davi nuri'ti eseurîma'pî pena. Morî Yekaton Wannîya eeseurîma emapu'ti'pî. Sîrîrî Davi nuri'ti maimu rî'pî:

Uyesa' pî' Paapaya ta'pî:

“Uupia ereutakî meruntî winî

ayeyatonon aretî'kauya pîkîrî” ta'pîiya.

Sl 110.1

Sîrîrî Davi maimu rî'pî.

³⁷ Davi paa pe neken Cristo wanî ya, î' wanî' awanî ye'nen uyesa' taa Daviya manni' ipî'? —ta'pî Jesusya. Arinîkonya Jesusya tenupakon eta'pî tiwakîrikon pe.

Jesus Eseurîma

Moisés Nuri'tiya Yenupato' Pî' Yenupatonkon Pî'

(Mt 23.1-36; Lc 20.45-47)

³⁸ To' yenupa tîuya pe Jesusya ta'pî: —Tîwarî panpî' e'ti Moisés nuri'tiya yenupato' pî' yenupatonkonya ayenku'tikon namaî. Kusan panpî' sonpan tîponkon yeka'ma to'ya

tíwakíríkon pe tiaronkon yentai tíwaníkon epu'to'pe tamí'nawíronkonya. Tamí'nawíronkon esekaremeki yu'se to' waní aronne panpí' e'repanto' pata ya tíwaníkon ya.

³⁹ Epere'níto' yewí' ta tíwaníkon yai, tamí'nawíronkon yenu kaisarí ereutapai to' waní aronne panpí' teesera'makonpa. Ariníkon kore'ta entamo'kai tuutíkon ya, e'mai' pe entamo'kapai to' waní tamí'nawíronkon rawírí.

⁴⁰ Tíise inyo isa'manta'san wírí'sanyamí' yemanne moropai to' pata mo'ka to'ya. Mírírí tanne kure'ne to' epírema epíremanto' yewí' ta morí pe tíwaníkon kai'ma tamí'nawíronkon esenumenkato'pe típí'níkon. Mírírí warantí inkamoro Moisés nuri'tiya yenupató' pí' yenupatonkon waní mírírí. Mararí pra Paapaya to' taruma'tí kupí sírírí —ta'pí Jesusya.

Jesus Eseuríma Paapa Pia Wírí' Nítírí'pí Pí'

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Mírírí típo Jesus ereuta'pí tíniru yapi'to' yense' pia. Paapa yapurí pe ariníkonya títiníruríkon tírí itense' ya era'ma'píiya. Mararon pepín tíniru tírí'pí ariníkonya tíniru esanonya.

⁴² Inyo isa'manta'pí wírí' iipí era'ma'píiya. Tíwe'taruma'tísen míkírí, tíniru esa' pepín. Míkíríya asakí'ne tíniru ena'pí míríkí tírí'pí itense' ya. Tiwin ite'ka tíwentamo'kato' yepe' kaisaron tírí'píiya mírírí.

⁴³ Mírírí era'ma túya pe, tinenupa'san pí' ta'pí Jesusya: —Míkírí era'matí. Ayenku'túya'níkon pepín. Tíwe'taruma'tísen míkírí wírí' inyo isa'manta'pí. Tíise tíniru yense' ya tamí'nawíronkon nítírí'pí yentai intírí'pí era'ma Paapaya tíwakírí pe.

⁴⁴ Inkamoro tínirurí waní kure'ne moropai itonpa pe neken itúisa' to'ya. Tíise í' ton pra sí'ma wírí'ya títinírurí tírí'pí tamí'nawírí. Tekkari ye'mato' túisai'ya mírírí Paapa pia —ta'pí Jesusya.

13

Jesus Eseuríma Epíremanto' Yewí' Atanka Pí'

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Epíremanto' yewí' tapai teepa'kakon pe, Jesus nenupa'pí warayo'ya ta'pí ipí: —A'kí, seení' epíremanto' yewí' konekasa' to'ya morí pe, inonkon panpí' tí' ke era'makí —ta'píiya tepotorí Jesus pí'.

² Jesusya ta'pí ipí: —Kure'nan seení' wítí era'ma pí' naatí. Tíise tiaronkonya seení' wítí yaranka kupí sírírí tamí'nawírí. Yaranka to'ya típo tonpa po tiwinan tí' e'nímí pepín. Yenumí to'ya tamí'nawírí.

Tínenupa'san Yeuríma Jesusya

O'non Ye'ka Pe Pata Ena Kupí Pí'

(Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)

³ Mírírí típo Oliveira kíri po Jesus ereutasá' waní'pí tiaronkon yarakkírí. Moro sí'ma epíremanto' yewí' era'ma'pí to'ya. Tonpakon kore'tapai teemo'kai Pedro, moropai Tiago, moropai João, moropai André, inkamoroya ta'pí Jesus pí':

⁴ —Maasa, í' pensa mírírí taaya mání' kupí to'ya? —ta'pí to'ya. —O'non ye'ka pe mírírí kupí to'ya pe awaní epu'tí annaya e'painon?

⁵ Jesusya to' yeuríma pia'tí'pí. —Tíwarí e'tí, aní'ya ayenku'tíkon namai.

⁶ Uurí pe ariníkon e'kupí kupí sírírí seru' pe. “Uurí Cristo. Paapaya uyarimasa' sírírí,” taa to'ya kupí sírírí. Mírírí warantí ariníkon yenku'tí to'ya kupí sírírí.

⁷ Amínkankon pepín eseya'nama moropai amínkankon eseya'nama yekare etaya'níkon. Tíise mírírí pí' teesi'ní'se pra me'tí. Mírírí warantí pata waní pe man. Tíise maasa tamí'nawíron ataretí'ka pepín mírírí.

⁸ Pemonkonyamí' eseya'nama tiaronkon pata po tílko'mansenon yarakkírí. Moropai pemonkonyamí' esanon eseya'nama tiaronkon esanon yarakkírí. Tu'ke ite'ka pata e'títítikka kupí sírírí. Iwan waní kupí sírírí kure'ne pata kaisarí'ne. Mírírí warantí tamí'nawíronkon e'taruma'tí pia'tí mírírí.

⁹ Tíwarí ako'mantí. Judeuyamí'ya ayapisíkon moropai tesianonkon pia ayaríkon to'ya. Epere'níto' yewí' ta a'po'pítíkon to'ya. Pemonkonyamí' esanon governadoryamí' pia moropai pemonkonyamí' esanon reiyamí' pia ayaríkon to'ya upemonkono pe awaníkon wenai. Inkamoro pí' nírí uyeseru ekaremekíya'níkon yu'se Paapa waní.

¹⁰ Paapa yekare ekaremekíya'níkon e'pai awaní tamí'nawíronkon pí' sírírí non po. Mírírí ekareme'sa'ya'níkon típo, sírírí non ataretí'ka.

¹¹ Moropai tesianonkon pia ayaríkon to'ya yai, “Aka, yu'tou'ya ton epu'túya pra wai,” kíkátí. Aawarírí'níkon eeseurímakon e'pai pra awaní. Tíise Morí Yekaton Wanníya anakaremekíton ekaremekí ya, mírírí mekareme'tí.

¹² Warayo'konya takonkon wii me'po. Tiaronkonya tnmukukon wii me'po. Tiaronkon ekore'ma tunkon, moropai tisanon pi'. Tunkon, tisanon wii me'po to'ya.

¹³ Moropai tewanmakon pe tamí'nawíronkonya akupíkon, upemonkono pe awanikon wenai. Tíise aasa'mantakon pikíri uyapuríya'níkon ya, Paapaya apíika'tíkon.

¹⁴ Penaro' Paapa maimu ekareme'nen wani'pi itese' Daniel. Míikíri maimu rí'pi e'menukasa' pi' esenupati. Míikíriya ta'pi:

Tamí'nawíronkon yewanma pe tíwe'sen imakui'pi tíri tiaronkonya kupi síriri epíremanto' yewi' ta. Míriri ye'ka tíito' pepín míriri teuren, tíise moro itíri to'ya *Dn 9.27, 11.31, 12.11*

ta'pi Daniel nuri'tiya. Míriri kupi to'ya yai, wí'kon kore'ta Judéia pata ponkon epe e'pai awani —ta'pi Jesusya.

¹⁵ —Míriri tauya manni' kupi to'ya ya, poro pona teepa'kasa'kon ye'ka pe, ka'ne' pe to' epe e'pai awani, temannekon era'mai teewonse pra witi ta.

¹⁶ Tínmírikon ya teesenyakamakon yai míriri kupi to'ya ya, ka'ne' pe to' epe e'pai awani típonkon tnm'o'ka'píkon tanunse pra.

¹⁷ Aka more yan pe tíwe'sanon moropai mana'pokonkon to' munkiyami' wíri'sanyami'. Inkamoro e'taruma'ti kupi síriri míriri yai. To' epe eserike pra awani, more yan pe tíwaníkon ye'nen, mana'pokonkon pe to' munkiyami' wani ye'nen.

¹⁸ Mepíremati kono' yai míriri imakui'pi íipi namai. Maasa pra kono' yai aapi ya, ani' epe eserike pra awani kure'ne tuna wani ye'nen.

¹⁹ Míriri waranti eena yai, enen tíwe'sanon e'taruma'ti ípíra. Síriri non koneka'pi Paapaya pata pai síriri típose ani' e'taruma'ti pra awani, inkamoro e'taruma'ti ton kaisari. Moropai míriri waranti to' e'taruma'ti típo iní' ani' e'taruma'ti pepín míriri waranti.

²⁰ Tíko'man pe tamí'nawíronkon e'taruma'ti ya míriri waranti, enen ani'ri ko'mami pepín. Tíise tnm'o'ka'san píninma Paapaya kure'ne. Inkamoro tnm'o'ka'san wenai, kure'ne tíko'man pe tamí'nawíronkon e'taruma'ti tíriya pepín.

²¹ Míriri yai ani'ya taasa' ya apí'nikon: "A'ki, Paapa nímenka'pi tari man, Cristo," innape míkiri kí'ku'ti. "A'ki siini' pata Cristo man" taa tiaronya ya, míkiri maimu kí'ku'ti innape.

²² Maasa pra seru' uuri' pe tíwe'ku'sanon íipi. "Uuri Cristo," taa to'ya kupi síriri. Moropai seru' pe Paapa maimu ekareme'nen pe tíwe'ku'sanon íipi kupi síriri níri. Ikupí eserikan pepín kupi to'ya tamí'nawíronkon nera'ma ton pe. Moropai míriri wenai tiaronkon esenku'ti. "Innape Paapa narima'pi pe man," taa to'ya. Típemonkono pe Paapa ním'o'ka'san anaka'mapai inkamoro seru'ye'kon wani, míriri kupi tíuya'nikon eserike awani ya.

²³ Míriri namai tíwari ako'manti. Maasa míriri waranti eena pra tíise amíri'nikon pi' ekaremeki pi' wai epu'tíkonpa. Míriri ye'nen tíwari ako'manti.

Tínenupa'san Yeuríma Jesusya Iní'ri Tuipi Pi'
(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

²⁴ Míriri yai tamí'nawíronkon e'taruma'ti típo, wei esi'nípi pe man.

Moropai a'kare pra kapoi ena pe man.

²⁵ Moropai sirikkíyami' e'soroka pe man ka' poi.

Ka' pi' tíwe'sanon e'títi tíkka tamí'nawíri.

Is 13.10, 34.4

²⁶ Míriri típo, pemonkon pe ka' poi íipi'pi uuri' era'ma tamí'nawíronkonya katupuru kore'ta. Upi' to' eseuríma míriri yai: "Ikaisaron merunti ton pra man. Ikaisaron ípíku ton pra man," taa to'ya.

²⁷ Míriri yai upoitíritonon inseriyami' yarimauya upemonkono pe unmo'ka'san muurukuntí. Tamí'nawíri pata kaisari to' witi upemonkonoyami' unmo'ka'san era'mai, síriri non po moropai ka' po.

²⁸ A'ki, arawen ye' yeseru epu'nenan amíri'nikon. Arawen ye' ari'kutasa' ya aminke pra, "Kono' píti wani síriri," taaya'nikon.

²⁹ Míriri waranti níri míriri ekaremekíuya manni' kupi to'ya era'maya'nikon yai, "Cristo enna'po kupi síriri ka' poi. Eerepami kupi síriri," taaya'nikon míriri era'maya'nikon pi'.

³⁰ Ayenku'tíuya'nikon pepín. Tamí'nawíri síriri'pe enen tíko'mansenen sa'manta pepín míriri tauya manni' íipi rawíri.

³¹ Ka' moropai non e'ti'ka, tíise umaimu esuwa'ka pepín. Ipatíkarí yairi pu'kuru aako'mami.

³² Í' yai moropai o'non poro wei tíise uui'pi iní'ri síriri non pona esepu'ti pepín. Ka' ponkon inseriyami'ya epu'ti pepín. Uuríya níri, epu'ti pra man. Uyunya neken tamí'nawíri epu'ti.

³³ Tíwari panpi' ako'manti. Í' pensa enna'po epu'tiya'nikon pra naatí.

³⁴ See warantî awanî pe man: Tiaron pata pona warayo' wîti yai, tewî' tapai tîpoitîrîtonon pî' taiya, tewî' era'ma pî' to' ko'manto'pe. To' kaisarî to' esenyaka'mato' ton ekaremekîiya. Moropai tiaron pî' taiya: “Mana'ta po ako'mankî. Morî pe uyewî' era'makî” taiya.

³⁵ Uurî wani wîtti esa' warantî. Amîrî'nîkon wani ipoitîrîtonon warantî. Î' pensa enna'posa' iipi epu'ti'ya'nîkon pra naatii. Yai pra pata ewaronpansa' tanne uui'pî. Yai pra anoinna yai, yai pra kariwana etun tanne, yai pra pata erenmapî tanne uui'pî.

³⁶ Mîrîrî ye'nen tiwarî ako'mantî, erepamî namai unîmîki'ya'nîkon pra tîise.

³⁷ Apî'nîkon tauya manni' ekaremekîi'ya nîrî tamî'nawîronkon pî': Enpen panpî' ako'mantî.

14

Jesus Anapi'pai To' Wani

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Kono' kaisarî Judeuyamî' eperepî'pî isa'moto' ton pîn trigo puusa' moropai carneiro pî' entamo'kai. Penane tîlko'manse Judeuyamî' entamo'kato'kon weiyu wani'pî, itese' Páscoa. Mîrîrî yai teepîremasanon esanon eseurîma'pî Moisés nurî'ti'ya yenu'pato' pî' yenu'patonkon yarakkîrî. —Ama' pe Jesus yapîsi e'pai man iwîto'pe —ta'pî to'ya.

² —Tîise entamo'kan yai arînikon kore'ta si'ma yapîsi eserîke pra man. Tamî'nawîronkon epere'sa' tanne yapîsi ya, to' ekore'ma eserîke awanî upî'nîkon. Uurî'nîkon yarakkîrî to' epî eserîke awanî —ta'pî to'ya.

Jesus Karapaima Wîri'ya A'pusin Ke

(Mt 26.6-13; Jo 12.1-8)

³ Betânia po Jesus wani'pî Simão yewî' ta. Manni' Simão paran pî' si'pî, itese' leprosia. Mîikîrî yewî' ta Jesus wani'pî tîwentamo'ka pî'. Moropai awentamo'ka tanne wîrî' iipî'pî iipia. A'pusin enepî'pîiya, itese' nardo tî' konekasa' itese', itese' alabastro. Nardo ke isa'manta'san kî'panenan Judeuyamî'. Epe'ke pu'kuru awanî. Itense' pottî waikîti'pî wîrî'ya. Moropai mîrîrî nardo kamo'pîiya Jesus pu'pai pona.

⁴ Mîrîrî pî' tiaronkon ekore'ma'pî. —Î' ton mîrîrî a'pusin kanpîti mîikîri'ya î' pe pra rî? —ta'pî to'ya tonpakon pî'.

⁵ Mîikîrî wîrî' pî' ta'pî to'ya: —Kane kane amîrî. Anna pia mîrîrî tîisa'ya ya, anna e'repa'pî e'painon. Tiwin kono' warayo' esenyaka'mato' yepe' kaisaron, 300 denari kaisarî ye'ma'pî tiaronkonya e'painon. Mîrîrî tîrî'pî annaya e'painon tîwe'taruma'tîsanon pia teuren —ta'pî to'ya.

⁶ Tîise Jesusya ta'pî to' pî': —Tîwî mîikîrî wîrî' nîsi. Î' ton pe ipî' eekore'makon? Morî pe pu'kuru inkupî'pî wani'uurî ton pe.

⁷ Wei kaisarî tîwe'taruma'tîsanon tîniru esanon pepîn wani' sîrîrî non po. Inkamoro anpîika'tîpai awanîkon ya, morî tîrîya'nîkon e'painon to' pia. Tîise uurî, uutî kupî sîrîrî aapiapai'nîkon. Uutî tîpo, morî tîrîya'nîkon pepîn e'painon uupia.

⁸ Iku'pî tîuya eserîkan ku'sai'ya manni', isa'manta'pî karapaima yu'na'tî rawîrî. Mîrîrî warantî ukarapaimasai'ya mîrîrî uyu'na'tî to'ya rawîrî.

⁹ O'non pata uyekare eseta ya, sîrîrî non po, mîserî wîrî' nîkupî'pî yekare eseta nîrî tamî'nawîronkonya inkupî'pî epu'to'pe. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn —ta'pî Jesusya.

Judasya Jesus Ekaremekî Iteyatnon Pî'

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Mîrîrî tîpo inkamoro asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon kore'tawon, itese' Judas Iscariotes, wîti'pî teepîremasanon esanon pia. —Jesus anapi'pai awanîkon ya, apîika'tî tîuya'nîkon —ta'pîiya to' pî'.

¹¹ —Inna, morî pe man —ta'pî to'ya. —Anna pîika'tîiya ya tîniru ke aye'ma annaya —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Judas esenumenka'pî kure'ne, o'non ye'ka pe inkamoro pîika'tîto' tîuya ton pî' Jesus yapîto'pe to'ya.

Jesus, Inenupa'san Entamo'ka Páscoa Pî'

(Mt 26.17-25; Lc 22.7-14,21-23; Jo 13.21-30)

¹² Isa'moto' ton pîn trigo puusa' pî' to' entamo'kato' esippia'tî yai, páscoa pî' tîwanîkonpa carneiroyamî' tî'ka'pî to'ya. Mîrîrî yai Jesus nenupa'sanya ta'pî ipî': —O'non pata entamo'kanto' koneka annaya yu'se awanî? O'non pata páscoa pî' e'nî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya.

¹³ Jesusya asakî'ne tînenupa'san mo'ka'pî to' yarimapa kai'ma. —Cidade pona atîti. Moro tuna mankanen warayo' eporîya'nîkon. Mîikîrî wenairî matîti wîtti ta eerepamî pîkîrî.

¹⁴ Wîtti ta eerepamîkon pe wîtti esa' meurîmatî. “Uyenupanenkonya tîmaimu yarima pî' man aapia. Upata'se' ton yu'se wai, moro unenupa'san yarakkîrî entamo'kato'pe, páscoa pî' anna e'to'pe, taa pî' uyenupanenkon man,” makatîi —ta'pî Jesusya to' pî'.

¹⁵ —Moropai upata'se'kon ton ekaremeki'ya api'nikon, kure'nan sala, kawinan. Aasiri eekonekasa' era'maya'nikon. Tami'nawiron i' ri'ri' ye' se awanikon ya moro awani' aasiri. Moro entamo'kanto' ton mikonekatii —ta'pi' Jesusa.

¹⁶ Moropai Jesus nenupa'san ese'ma'ti'pi. Cidade pona to' witi'pi. Taa Jesusa manni' waranti pu'kuru epori'pi to'ya, tami'nawiri. Moro to' entamo'kato' ton koneka'pi to'ya pascoa pi' to' e'to'pe.

¹⁷ Moropai pata ewaronpami' pe, Jesus witi'pi to' pia tii'pia e'nimi'san tinenupa'san yarakkiri.

¹⁸ Entamo'kanto' yaponse' pia tiwentamo'kakon pe Jesusa ta'pi to' pi': —Amiri'nikon kore'tawon tarironya uyekaremeki kupi siriri uyeyatonon pi'. Ayenku'tiuya'nikon pepin. Uyarakkiri tiwentamo'kasenya ikupi kupi siriri —ta'pi'ya.

¹⁹ Miriri pi' to' esewankono'ma'pi. —Uuri'ya ikupi pepin, innape nai? —ta'pi to'ya ipi' tiwin pi' si'ma.

²⁰ —Unenupa'san amiri'nikon, asaki'ne pu' pona'nikon. Tiise tiwin akore'tawonkon ayonpakonya uyekaremeki kupi siriri. Uyarakkiri awentamo'ka manni' tiwinan prato po, mikiriya uyekaremeki kupi siriri.

²¹ Uuri' ka' poi iipi'pi aruinankon pe. Paapa maimu e'menukasa' manni' yawiri, uusa'manta kupi siriri. Tiise aka sa'ne mikiri uyekaremekiton. Pena isanya mikiri tinre yenposa' pra awani ya, mori' pe panpi' awani'pi e'painon. Eesenposa' pra awani ya, awe'taruma'ti pepin teuren. Tiise kure'ne awe'taruma'ti kupi siriri —ta'pi' Jesusa.

Jesus Eseurima Timini Pi'

(Mt 26.26-30; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²² Tiwentamo'kakon pe Jesusa trigo puusa' yapis'i'pi moropai eepirema'pi. —Mori' pu'kuru amiri, Paapa. Anna yekari ton tiri'pi' nai —ta'pi'ya Paapa pi'. Miriri tupo ipirikkapiti'piya moropai itiri'piya to' kaisari. —Maa. Siriri upun —ta'pi'ya.

²³ Miriri tupo pisa yapis'i'piya. —Mori' pu'kuru amiri, Paapa. Anna wuku ton tiri'pi' nai —ta'pi'ya Paapa pi'. Miriri tupo itiri'piya to' kaisari. Tami'nawironkonya eniri'pi.

²⁴ Jesusa ta'pi to' pi': —Siriri umini. Umini eti'kamo kupi siriri arinikon nikupi'pi imakui'pi yepi' pe. Miriri wenai Paapaya tami'nawiron kupi e'painon api'ka'tito'peiya'nikon ekareme'pituiya yawiri —ta'pi'ya.

²⁵ —Ini'ri uva yekku eniri'ya pepin tami'nawironkon esa' pe tiwani' yenpo Paapaya pikiri. Miriri yai amenan uva yekku eniri'ya —ta'pi'ya.

²⁶ Moropai to' eserenga'pi Paapa yapuri' pe. Miriri tupo to' epa'ka'pi. Oliveira kiri' pona to' witi'pi. To' erepami'pi.

Jesusa Pedro Panama

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

²⁷ Moropai Jesusa ta'pi to' pi': —Eranne' pe awanikon ye'nen urumakaya'nikon kupi siriri, tami'nawiri. Miriri waranti awe'menukasa' Paapa kaaretari'pi'. Paapaya ta'pi':

“Carneiroyami' era'manen wuiya moropai carneiroyami' e'tirika.”

Zc 13.7

Miriri waranti awe'menukasa'. Uwi to'ya kupi siriri moropai amiri'nikon e'tirika.

²⁸ Tiise uusa'manta tupo, Paapaya u'mi'sa'ka. Miriri tupo Galilea pata pona uuti' arawiri'nikon —ta'pi' Jesusa.

²⁹ Pedroya ta'pi ipi': —Tami'nawironkonya arumaka ya, eranne' pe tiwanikon ye'nen, uuri'ya arumaka pepin.

³⁰ Jesusa ta'pi ipi': —Kaane, Pedro. Siriri ewarono' ya' itakon ite'ka pe kariwana etun rawiri amiriya taa kupi siriri, “Unepu'ti pepin mikiri Jesus”. Ayenku'tiuya pepin, seuriwi'ne ite'ka miriri taaya kupi siriri —ta'pi'ya.

³¹ Miriri pi' Pedro eseurima'pi merunti ke. —Awiri to'ya yai uuri' niri' wii to'ya ya, mi'wini tiise “Unepu'ti pepin Jesus,” tauya pepin —ta'pi'ya. Miriri waranti niri' ta'pi to'ya, tami'nawiri.

Jesus Epirema Tipemonkonoyami' Wetun Tanne

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Moropai Jesus yarakkiri to' ewomi'pi Oliveira ye'kana' pi'. Oliveira ye'ka ese' Getsemani. Moropai Jesusa ta'pi tinenupa'san pi': —Tari' ereutatii uyun Paapa yarakkiri eseurima' tanne.

³³ To' yonpayami' piapai Pedro, moropai Tiago, moropai Joao yari'piya. Eranne' pe eena pia'ti'pi. Ipira esewankono'ma'pi.

³⁴ Inkamoro pi' ta'pi'ya: —Ipira esewankono'man pi' wai. Esewankono'mato'ya uwi eserike man. Maasa, tari' e'ti. Tiwari' e'ti. Pemonkon iipi' era'mati —ta'pi'ya.

³⁵ To' piapai Jesus atarima'pi marari. Eesenumi'pi non pona epiremai. Paapa pi' esati'piya tiwe'taruma'ti namai.

³⁶ —Paapa —ta'p̄iia. —Tamí'nawíron kup̄iia e'painon. Up̄iika'tíkí e'taruma'tí namai. T̄iise itu'se wani yawírí kí'kup̄i. Itu'se awaní yawírí neken iku'kí —ta'p̄iia.

³⁷ Moropai inkamoro seuriw̄i'nankon pia awenna'po'p̄i. To' we'nasa' eporí'p̄iia. To' kurantaní'p̄iia. Pedro p̄i' ta'p̄iia: —Awetun m̄iríri? Mararí t̄iwarí aako'mamí yentai awaní m̄iríri?

³⁸ T̄iwarí ako'mantí. Paapa yarakkírí eseurímatí Makuiya ayenku'tikon namai. Ayewankon ya Paapa maimu yawírí iko'manpai awanikon, t̄iise ikup̄iia'nikon eseríke pra awanikon a'tu'mira pu'kuru awanikon ye'nen.

³⁹ Moropai iní'ri to' piapai at̄i'p̄i Paapa yarakkírí eseurímai. E'mai' pe m̄iríri ta'p̄i t̄iuya manni' warantí eep̄irema'p̄i iní'ri.

⁴⁰ To' pia t̄iwenna'posa' pe, iní'ri to' we'nasa' eporí'p̄iia. Mararí pra iwe'nunpai to' wani'p̄i yap̄itaní'p̄i to'ya yentai. To' yenpaka'p̄iia iní'ri. To' eppe'sa' wani'p̄i t̄iwe'nasa'kon p̄i'. Í' taa t̄iuya'nikon epu'tí to'ya pra awaní'p̄i Jesus p̄i'.

⁴¹ Iteseuríno ite'ka pe Jesus w̄ití'p̄i to' piapai ep̄iremai. Moropai iní'ri awenna'po'p̄i to' pia. —Sírírí t̄iPOSE awetunkon m̄iríri —ta'p̄iia to' p̄i'. —Aasírí man. Uurí ka' poi iipí'p̄i era'mai tiaron iipí. Sírírí pu'kuru ut̄iríia kup̄i s̄irírí imakui'san warayo'kon pia.

⁴² E'mí'sa'katí. W̄itín s̄irírí. A'kí, imakui'san pia ut̄iríton warayo' yí'ní p̄i' man —ta'p̄iia.

Jesus Yapísí To'ya

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴³ Moropai m̄iríri pe rí Jesus eseuríma tanne, tiwin inenupa'p̄i warayo' Judas erepamí'p̄i. Teep̄iremasanon esanon, Moisés nuri'tiya yenupanto' p̄i' yenupatonkon, moropai Judeuyamí' panamanenan a'yeke'tonon, inkamoro narima'san erepamí'p̄i Judas pokonpe. Arínike to' wani'p̄i. Tikasuparaikon moropai t̄itaikapukon ene'sa' to'ya wani'p̄i.

⁴⁴ T̄iise tuutikon rawírí Judasya taasa' wani'p̄i t̄ipokon pe tuutísanon p̄i': —Warayo' p̄i' esekaremekí moropai yu'nauya. M̄ikírí anapisikon ton. Mapi't̄i moropai t̄iwarí si'ma maat̄i ayesanonkon pia —ta'p̄iia.

⁴⁵ Moropai teerepamí' pe Judas w̄ití'p̄i Jesus pia. —Aapia yí'ní p̄i' wai —ta'p̄iia tepotorí'p̄i. Moropai Jesus yu'na'p̄iia itenpata'p̄i.

⁴⁶ Moropai Judas pokonpe iipí'sanya Jesus yapísí'p̄i.

⁴⁷ Moro awaní'p̄i warayo', Jesus nenupa'p̄i. M̄ikíríia teep̄iremasanon esanon yepotorí' p̄i' w̄i yonpa'p̄i t̄ikasuparai ke. T̄iise ipuremekí'p̄iia. Ipana neken ya'tí'p̄iia.

⁴⁸ —Uyapí'se aai'sa'kon tiaronkonya ama'ye' yapísí warantí —ta'p̄i Jesusya to' p̄i'. — Akasuparaikon moropai at̄aikupukon ene'sa'ya'nikon m̄iríri.

⁴⁹ Wei kaisarí ep̄iremanto' yewí' ta akore'ta'nikon e'p̄ití'p̄i tamí'nawíronkon yenupa'p̄i. M̄iríri kup̄iuya tanne, uyapísí'p̄iia'nikon wani'p̄i e'painon. T̄iise ikup̄iia'nikon pra awaní'p̄i. T̄iise Paapa maimu e'menukasa' manni' yawírí eenasa' m̄iríri —ta'p̄iia.

⁵⁰ Moropai Jesus nenupa'sanya irumaka'p̄i. To' epe'p̄i, tamí'nawírí iipiapai.

⁵¹ Jesus yari'p̄i to'ya. Tiaron warayo', maasaron w̄ití'p̄i to' p̄ikírí. Kamisa t̄isai'ya wani'p̄i ta'san pe. M̄ikírí yapísí'p̄i inkamoroya ita'san p̄i'.

⁵² T̄iise m̄ikíríia t̄ipon rumaka'p̄i. Eeka'tumi'p̄i ipon pra.

Imakui'p̄i Jesus Níkupí'p̄i Yuwa To'ya

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jo 18.13-14,19-24)

⁵³ Moropai Jesus yari'p̄i to'ya teep̄iremasanon esanon yepotorí' pia. Teep̄iremasanon esanon, Moisés nuri'tiya yenupanto' p̄i' yenupatonkon, Judeuyamí' panamanenan a'yeke'tonon, inkamoro epere'sa' wani'p̄i moro.

⁵⁴ Aminke Jesus p̄i' Pedro iipí'p̄i ite'ma'p̄i p̄i' teep̄iremasanon esanon yepotorí' yewí' poro yí'p̄irí p̄ikírí. Moro awe'nímí'p̄i. Mororonkon surarayamí' pokonpe eereuta'p̄i. To' atapina'p̄i apo' pia.

⁵⁵ Imakui'p̄i pe Jesus winíkí teeseurímasanon yuwa'p̄i teep̄iremasanon esanon moropai Judeuyamí' esanon tiaronkonya. Se' kaisarí asakí'nankon eseuríma yu'se to' wani'p̄i imakui'p̄i inkupí'p̄i p̄i' m̄iríri wenai iwíkonpa kai'ma teuren. T̄iise m̄iríri warantí to' eseuríma pra awaní'p̄i.

⁵⁶ Arínikon eseuríma'p̄i ipí' seru' pe. T̄iise se' kaisarí asakí'nankon eseuríma pra awaní'p̄i.

⁵⁷ Tiaronkon e'mí'sa'ka'p̄i moropai seru' pe to' eseuríma'p̄i. —Jesus eseuríma'p̄i ep̄iremanto' yewí' p̄i' —ta'p̄i to'ya.

⁵⁸ —See warantí ta'p̄iia: “Seeni' ep̄iremanto' yewí' koneka'p̄i pemonkonyamí'ya. T̄iise yarankauya kup̄i s̄irírí. Moropai seuriw̄i'ne wei t̄ipo iní'ri ikonekauya. W̄ití' koneka warantí awe'koneka pepín manni' amenan”, ta'p̄i Jesusya —ta'p̄i to'ya. M̄iríri warantí to' eseuríma'p̄i Jesus p̄i'.

⁵⁹ M̄iríri ye'ka pe t̄iise, se' kaisarí asakí'nankon eseuríma pra awaní'p̄i.

⁶⁰ Teepîremasanon esanon yepotori e'mi'sa'ka'pî. To' yarakkita atti'pî. Jesus pi' ta'pîiya: — Imakui'pi pe insanan warayo'kon eseurîman pi' man api'. To' maimu yuukuya pepin?

⁶¹ Tiise yuukuiya pra Jesus wani'pi. Moo awani'pi. Inî'ri teepîremasanon esanon yepotori eseurîma'pi: —Cristo amîri, Paapa munmu, Paapa nîmenka'pi? —ta'pîiya.

⁶² —Inna, Cristo uuri —ta'pi Jesusya. —Ka' poi iipi'pi uuri pemonkon pe. Paapa merunti winî ereutas'a' era'maya'nikon kupi sîrîri. Katupuru kore'ta uupi'era'maya'nikon kupi sîrîri.

⁶³ Mîrîri eta tûya pe, teepîremasanon esanon yepotori ekore'ma'pi kure'ne. Mîrîri ye'nen tîpon karaka'pîiya. —Inî'ri imakui'pi inkupi'pi yuwapai pra man —ta'pîiya.

⁶⁴ —Imakui'pi pe eesurîma Paapa winîkîi eta'nikon man. O'non ye'ka pe epu'ti pi' naati? Î' ye'ka pe iku'pai nai? —ta'pîiya. —Iwîpai man —ta'pi tamî'nawîronkonya.

⁶⁵ Moropai tiaronkonya tetakukon yenumî'pi ipona. Itenpata yettapurî tûya'nikon tîpo ipa'tipîti'pi to'ya. —Anî'ya apa'ti pi' nai? Epu'kî, Cristo pe awani'ya —ta'pi to'ya ipi'. Moropai surarayamî'ya ipa'tipîti'pi tenyakon ke.

Unepu'ti Pepin Taa Pedroya Jesus Pi'

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Mîrîri tanne Pedro wani'pi poro po. Teepîremasanon esanon yepotori poitîrîpa' epa'ka'pi poro pona.

⁶⁷ Apo' pia Pedro atapina era'ma'pîiya. Eesenumenka'pi ipi'. —Amîri nîri Jesus Nazarépon pokonpan —ta'pîiya.

⁶⁸ —Kaane —ta'pi Pedroya. —Unepu'ti pepin mîikîri. Mîrîri tîpo wîtti iwa'to' mana'ta pia atti'pi.

⁶⁹ Mîrîri poro tuuti pe, inî'ri mîikîri wîri'ya era'ma'pi. Mana'ta piawonkon pi' ta'pîiya: — Mîikîri Jesus pemonkono —ta'pîiya.

⁷⁰ —Iseruku —ta'pi Pedroya inî'ri.

Aako'mamî'pi mararî moropai mororonkon warayo'konya ta'pi ipi': —Innape Jesus pemonkono pe awani'eserîke awani. Galiléia pon mîikîri, amîri nîri Galiléia pon —ta'pi to'ya.

⁷¹ Mîrîri pi' Pedroya ta'pi: —Unepu'ti pepin mîikîri ipi' eesurîmakon manni'. Useruku pepin Paapaya uyera'ma pi' man. Seru' pe eseurîma ya Paapaya utaruma'ti —ta'pîiya.

⁷² Mîrîri pe rî kariwana e'na'pi itakon ite'ka pe. Mîrîri eta'pi Pedroya. Moropai awenpenata'pi Jesusya teurîma'pi pi'. “Itakon ite'ka pe kariwana etun rawîri, unepu'ti pepin mîikîri Jesus, taaya eseurîwi'ne ite'ka,” taasa' Jesusya pi' awenpenata'pi. Moropai tîkaware atti'pi, seru' pe tîwe'sa' ye'nen.

15

Jesus Yari To'ya Pilatos Pia

(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Pata erenmapî pe, teepîremasanon esanon, Moisés nuri'tîya yenupat'o' pi' yenupatonkon, Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tonon, Judeuyamî' esanon tiaronkon, inkamoro eperepi'pi tamî'nawîri i' kupi tûya'nikon pi' eseurîmai. Teeseurîmakon tîpo tîpoitîritononkon surarayamî' pi' ta'pi to'ya: —Jesus yaironpi'ti. Moropai yaati pata esa' Governador Pilatos pia —ta'pi to'ya. Mîrîri waranti ikupi'pi surarayamî'ya.

² Pilatosya Jesus ekaranmapo'pi. —Tamî'nawîron esa', rei amîri, Judeuyamî' esa'? —ta'pîiya Jesus pi'. —Amîriya taa mîrîri. —ta'pi Jesusya.

³ Teepîremasanon esanon eseurîma'pi seru' pe ipi'. —Mararon pepin imakui'pi ku'sai'ya mîrîri —ta'pi to'ya.

⁴ Pilatosya ta'pi: —To' maimu yuukuya pepin? Mararon pepin imakui'pi ku'sai'ya taa pi' to' man api'.

⁵ Tiise inî' Jesus eseurîma pra awani'pi. “Kaane, imakui'pi ku'sau'ya pra wai,” taiya pra awani'pi. Mîrîri pi' Pilatos esenumenka'pi kure'ne.

Jesus Wî Me'po Pilatosya

(Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

⁶ Pilatos yeseru wani'pi Páscoa pi' Judeuyamî' wani kaisari tiwin pi' tînarakkamo'san rumakapîtiya. Tînepu'tikon esa'pîti'pi Judeuyamî'ya. Inkamoro rumakapîti'pîiya tiwin, tiwin kono' tîise.

⁷ Atarakkannîto' ta warayo'kon wani'pi imakui'pi kupitîponkon. Tamî'nawîronkon esanon pi' teekore'makon yai to' poitîritonon wîisa' to'ya wani'pi. To' kore'ta warayo' wani'pi itese' Barrabás.

⁸ Arinîkon wîti'pi pata esa' Pilatos pia. Ipî' ta'pi to'ya: —Tiwin anarakkamo'pi anna yonpa rumakakî. Kono' kaisari ikupi'ya manni' waranti irumakakî —ta'pi to'ya ipi'.

⁹—Aní' rumakauya yu'se awanikon moriya? —ta'pí Pilatosya. —Miserí Judeuyamí' esa' rei taaya'níkon manni' ipí', miserí rumakauya ka'rí —ta'piya.

¹⁰Ipi' tükínmukon ye'nen Jesus ene'sa' teepíremasanon esanonya wani'pí epu'tí'pí Pilatosya. Mírírí ye'nen anrumakapai awani'pí.

¹¹Tíise teepíremasanon esanonya ta'pí tamí'nawíronkon pí': —Barrabás rumakaya yu'se anna man, ka'tí ipí' —ta'pí to'ya. Mírírí warantí ta'pí tamí'nawíronkonya.

¹²—Tíise miserí kanan, Judeuyamí' esa', rei taaya'níkon manni' ipí', í' kupíuya yu'se awanikon ipí'? —ta'pí Pilatosya.

¹³—Iwí me'pokí —ta'pí to'ya. —Pakí'nan pona ipokapítí me'pokí.

¹⁴—Í' wenaí anwípai awanikon mírírí? —ta'pí Pilatosya. —Í' see mírírí imakui'pí inkupí'pí? Tíise aronne panpí' to' entaimepítí'pí: —Pakí'nan pona ipokapítí me'pokí —ta'pí to'ya.

¹⁵Tamí'nawíronkon wakírí pe e'pai Pilatos wani'pí. Mírírí ye'nen Barrabás rumaka me'po'piya. Jesus po'pítí me'po'piya pemonkon po'pí'to' ke. Mírírí típo Jesus tírí'piya surarayamí' pia pakí'nan po ipokapítí'to'pe to'ya.

Jesus Pí' Surarayamí' O'ma'ta

(Mt 27.27-31; Jo 19.2-3)

¹⁶Surarayamí'ya Jesus yari'pí pata esa' Governador Pilatos yewí' ta. Governador yewí' ese' pretório. Tonpakon surarayamí' muurukuntí'pí to'ya tamí'nawírí.

¹⁷Sonpan Jesus pon mo'ka'pí to'ya moropai suuyu sonpan rei pon ye'ka yeka'ma'pí to'ya ipon ton ipí' tíwo'ma'takon pe. Mí'ni kapí'pí to'ya itarako ton, rei yarakko warantí. Ipu'pai pona itírí'pí to'ya.

¹⁸Tíwo'ma'takon pe ipí' to' esekaremekí'pí. —Viva Jesus. Judeuyamí' esa' amírí. Rei amírí —ta'pí to'ya. Itaruma'tí'pí to'ya mírírí.

¹⁹Moropai ipa'típítí'pí to'ya ipu'pai pona yei ke. Tetakukon yenunpítí'pí to'ya ipona. Tese'mukon pona to' enapítí'pí ikaisarí yapurí pe, tíise to' seruku mírírí. Ipi' to' o'ma'ta mírírí.

²⁰Kure'ne ipí' tíwo'ma'takon típo, sonpan mo'ka'pí to'ya. Sonpan ipon tírí'pí to'ya ipona. Mírírí típo yari'pí to'ya pakí'nan pona ipokapítí'se.

Jesus Pokapítí To'ya Pakí'nan Po

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

²¹Tuutíkon pe warayo' eporí'pí to'ya, keren poi tui'sen cidade poro tuutísen, itese' Simão. Cirene pon míkírí, Alexandre moropai Rufo yun. Míkírí pí' ta'pí to'ya meruntí ke: —Ka'ne' pe panpí' aase sírírí pakí'nan yari'pa —ta'pí surarayamí'ya ipí'. Moropai yari'piya.

²²Jesus yari'pí to'ya Gólgota kírí'pona. Pemonkon pu'pai'pí warainon taato' mírírí Gólgota.

²³Moro iwuku ton tírí'pí to'ya uva yekku yai'mesa' remédio itese' mirra yarakkírí, ne'ne' epu'tíya namai,. Tíise eníríya pra awani'pí.

²⁴⁻²⁵Ineka'ta winíkí wei tíise ipokapítí'pí to'ya pakí'nan pona. Tí'kon míríkí pí' to' su'mina'pí ipon rí'pí pantakapítí tíuya'níkon epu'tíkonpa kai'ma. Mírírí warantí ipantaka'pí to'ya.

²⁶MÍSERÍ JUDEUYAMÍ' ESA', REI, kai'ma kaareta pona itekare menuka'pí to'ya. Moropai itírí'pí to'ya pakí'nan yepoi tamí'nawíronkonya era'mato'pe. Mírírí kupí'pí to'ya í' wani' awani' ye'nen ipokapítí'sa' tíuya'níkon epu'to'pe tamí'nawíronkonya.

²⁷Moropai asakí'ne ama'ye'kon pokapítí'pí to'ya ipokonpe. Tiwin ipokapítí'pí to'ya tiaron pakí'nan po, Jesus meruntí winí moropai tiwin ipokapítí'pí to'ya kamai' winí.

²⁸Mírírí warantí pena Paapa maimu e'menukasa' yawírí ikupí'pí to'ya. Pena Isaías nuri'tiya ta'pí:

Míkírí taruma'tí to'ya imakui'san taruma'tí to'ya warantí

Is 53.12

ta'piya.

²⁹E'ma taawírí tuutísanon o'ma'ta'pí ipí'. —Kane kane amírí. “Epíremanto' yewí' yarankauya. Iní' ikonekaya. Seuríwí'ne wei típo ikoneka aretí'kauya,” ta'piya seru' pe.

³⁰Mírírí kupí'pa kai'ma, meruntí ke awani'ya, aawarírí e'píika'tíkí. Autíkí pakí'nan poi —ta'pí to'ya Jesus pí'.

³¹Teepíremasanon esanon o'ma'ta'pí nírí ipí', Moisés nuri'tiya yenupató' pí' yenupatonkon pokonpe sí'ma. —Tiaronkon píika'tí'piya. Tíise aawarírí awe'píika'tí pra awani' —ta'pí to'ya.

³²Jesus pí' ta'pí to'ya: —Paapa nimenka'pí pe awani'ya, autíkí pakí'nan poi. Awautí era'ma annaya ya, yai pra innape Israel nuri'tí paa rí'san esa' pe awani' kupí annaya e'painon —ta'pí to'ya. Insanan ipokonpe to' nípokapítí'san pakí'nan pona o'ma'ta'pí nírí ipí'.

Jesus Sa'manta

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

³³Ineka'ta pairí wei tíise pata ewaronpamí'pí. Ewaron pe aako'mamí'pí wei autí típose.

³⁴ Wei autísa' tanne Jesus entaime'pí aronne. —Eloi, Eloi, lamá sabactáni —ta'píya tímaimu ta.

—Paapa, Paapa, í' wani' awani ye'nen urumakaya sírírí?
—taato' mírírí umaimukon ta.

Sl 22.1

³⁵ Tiaronkon ipí' teesenumenkakon ye'ka pe mírírí taiya eta'pí yairí pra. Elias, Elias, taiya kai'ma to' esenku'tí'pí. Moropai ta'pí to'ya: —A'kí. Elias nurí'tí yannoíya etatí maasa —ta'pí to'ya.

³⁶ Tiaron eka'tumí'pí tuna yu'nanen esponja era'mai. Mírírí tírírí'píya so'ri uva yekku ka' yu'nato'peiya. Mírírí típo yei yaretí'pí' yasi'tí'píya. Inta pona irennuku'píya yu'nato'peiya kai'ma. Mírírí típo ta'píya: —Maasa, pakí'nán poi imo'kai Elias nurí'tí iipí era'mapai'níkon —ta'píya.

³⁷ Meruntí ke Jesus entaime'pí. Moropai aasa'manta'pí.

³⁸⁻³⁹ Surarayamí' yepotorí wani'pí moro Jesus era'ma pí'. Mírírí warantí aasa'manta era'ma tíuya pe, —Innape Paapa munmu pe míserí man —ta'píya. Mírírí tanne epíremantó' yewí' tawon Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pí ineka'ta poi mai winíkí. Kure'nán soren pe tíwe'sen pe awani'pí. Ere'sin pe níri awani'pí.

⁴⁰ Wírí'sanyamí' wani'pí moro níri Jesus era'ma pí' aminke sí'ma. Moro to' wani'pí Maria Madalena, Salomé, moropai tiaron Maria, José moropai Tiago maasaron panpí' yan míkírí Maria.

⁴¹ Galiléia pata po Jesus asarí yai, inkamoro wírí'sanyamí' wani'pí ipíkírí asarí'san pe. Itekkari ton koneka típokon pe. Tiaronkon wírí'sanyamí' wani'pí moro níri, Jesus wenairí iipí'san Jerusalém pona.

Jesus Yu'na'tí To'ya

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁴² Sábado wani'pí Judeuyamí' erí'ka'to' weiyu pe. To' yeseru wani'pí to' ekoneka sexta feira yai sábado yai teerí'kapíkonpa. To' ekonekato' weiyu yai Jesus sa'manta'pí.

⁴³ Mírírí ye'nen José Arimatéia pon wítí'pí Pilatos pia. José wani'pí Judeuyamí' panamanen pe. Tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipí nímíkí'pí' tíwe'sen pe awani'pí níri. Eranne' pe pra attí'pí Pilatos pia, pata ewaronpami tanne. Eerepamí'pí. Pilatos pí' ta'píya: —Jesus esa'rí'pí anmo'kapai wai pakí'nán poi yu'na'títo'peuya. Sábado yai pakí'nán po aako'mamí yu'se pra anna man —ta'píya.

⁴⁴ —Aasírí aasa'mantasa' mírírí? —ta'pí Pilatosya. Imu'tunpa'píya. Surarayamí' esa' yanno me'po'píya. Aaipí'pí. —Aasírí Jesus sa'mantasa' mírírí? —ta'pí Pilatosya ipí'.

⁴⁵ —Inna, aasírí aasa'mantasa' man —ta'pí surarayamí' esa'ya. —Moriya itesa'rí'pí mo'kata —ta'pí Pilatosya José pí'.

⁴⁶ Mírírí típo Joséya kure'nán kamisa yenna'pí. Attí'pí tiaronkon yarakkírí Jesus esa'rí'pí mo'kai. Imoka'pí to'ya. Moropai iwontí'pí to'ya mírírí kamisa ke. Ikírí yai a'ta yakasa' Joséya wani'pí isa'manta'san yense' ton pe. Kure'ne awani'pí. Mírírí ya' Jesus esa'rí'pí wonnípí'pí to'ya Judeuyamí' yeseru yawírí. Moropai a'ta yettapurí'pí to'ya kure'nán tí' ke.

⁴⁷ Tamí'nawírí mírírí kupí to'ya era'ma'pí Maria Madalenaya moropai tiaron Mariaya, José yan Mariaya.

16

Tíisa'manta Típo Jesus E'mí'sa'ka

(Mt 28.1-8; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Sábado esuwa'kasa' típo inkamoro wírí'sanyamí' wítí'pí Salomé pokonpe a'pusin yennai Jesus esa'rí'pí karapaimató' ton, Judeuyamí' yeseru yawírí ikupíkonpa kai'ma.

² E'mai'non wei eranmapí pe, domingo yai to' wítí'pí a'ta pia itesa'rí'pí karapaimai. Penane marí pu'kuru to' ese'ma'tí'pí wei epa'kasa' tanne.

³ Tuutíkon pe to' eseuríma'pí. —Aní'ya a'ta yettapuru tí' mo'ka ewonnító'pe? —ta'pí to'ya.

⁴ Mírírí ta'pí to'ya kure'ne tí' e'sa' ye'nen. Moropai teerepamíkon pe a'ta esettapurukasa' era'ma'pí to'ya. itettapuru era'tísa' era'ma'pí to'ya.

⁵ A'ta ya' to' ewomí'pí. Moro warayo' ereutasa' eporí'pí to'ya meruntí winí. Aimutun pe ipon wani'pí sonpan. Inserí pe awani'pí. Míkírí pí' to' esi'nípí'pí.

⁶ Míkíríya ta'pí to' pí': —Teesi'ní'se pra e'tí. To' nípokapítí'pí pakí'nán pona yuwaya'níkon mírírí. Jesus Nazarépon yuwaya'níkon. Tíise tarí Jesus ton pra man. Awe'mí'sa'ka'pí man. A'kí, ipata'pí era'matí —ta'píya.

⁷ —Galiléia pona wítin pí' man arawírí'níkon. Miarí era'maya'níkon kupí sírírí apí'níkon ta'pí tíuya manní' yawírí. Mírírí ekareme'tantí Pedro moropai tiaronkon inenupa'san pí' —ta'píya.

⁸To' epa'ka'pî. To' esi'ni'sa' wani'pî i' taa yentai. To' e'tîtîtikka'pî. A'ta piapai to' eka'tumî'pî. Tuutikon pe anî yarakkîri to' eseurîma pra awani'pî, teesi'ni'sa'kon ye'nen.

Maria Madalenaya Jesus Era'ma Enen
(Mt 28.9-10; Jo 20.11-18)

⁹Domingo yai Jesus e'mî'sa'ka'pî mîrîrî penane marî pu'kuru. Maria Madalenaya Jesus e'mî'sa'kasa' era'ma'pî domingo yai, penane marî pu'kuru, tiaronkonya era'ma rawîrî. Mîikîrî Maria Madalena pena o'ma'kon ewonsa' wani'pî ya', asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî. Inkamoro tîrika'pî Jesusya. Mîikîrîya Jesus era'ma'pî tiaronkonya era'ma rawîrî.

¹⁰Inenupa'san esewankono'masa' karau tanne, to' pia Maria Madalena erepami'pî. — Jesus e'mî'sa'kasa' man —ta'pîiya to' pî'.

¹¹—Enen awani sîrîrî. Uyenu ke era'ma pî' wai —ta'pîiya. Tîise innape imaimu kupî to'ya pra awani'pî.

Jesus Era'ma Inenupa'sanya, Asakî'nankonya
(Lc 24.13-35)

¹²Mîrîrî tîpo asakî'nankon inenupa'sanya Jesus era'ma'pî cidade poi tuutikon pe. Tiaron pe eetinyaka'masa' ye'nen, ka'ne' pe epu'ti to'ya pra awani'pî.

¹³Tepu'ti to'ya emapu'tisai'ya tîpo, to' enna'po'pî tonpakon pia ekareme'se. Tîise innape to' maimu kupî to'ya pra awani'pî.

Jesus Era'ma Inenupa'sanya,

Tiwin Pu' Pona Tîmo'tai'nîkonya

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

¹⁴Mîrîrî tîpo Jesus era'ma'pî inenupa'sanya, tiwin pu' pona tîmo'tai'nîkonya. Tîwentamo'kakon yai era'ma'pî to'ya. Jesusya to' panama'pî. —Uyewankono'ma pî' naatîi —ta'pîiya to' pî'. —Î' ton pe see innape e'mî'sa'kasa' kupîya'nîkon pra awanîkon? E'mî'sa'ka tîpo akore'tawonkonya uyera'ma'pî enen. Mîiwîni tîise innape ikupîya'nîkon pra awani'pîkon. Innape anku'pai pra awanîkon mîrîrî —ta'pîiya.

¹⁵—Pata kaisarî matîtîi. Tamî'nawîronkon pî' Paapa yekare mekareme'tîi.

¹⁶Tiaronkonya innape Paapa yekare kupî ya moropai to' yenpatakonyanîkon e'pai man. Mîrîrî warantî inkamoro e'pîika'tî. Tîise tiaronkonya innape Paapa yekare kupî pepîn. Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka yarîma Paapaya apo' ya' —ta'pîiya.

¹⁷—Innape tîku'nenan kupî Paapaya meruntî ke ikupî eserîkan pepîn ku'to'pe to'ya. Mîrîrî kupî Paapaya innape itekare wani' epu'to'pe tamî'nawîronkonya. Umeruntîri ke o'ma'kon tîrika to'ya. Tiaron to' nepu'tî pepîn tîriuya to' maimu ton.

¹⁸„Tînepu'tîkon pe pra„ sokoro'pan ikîi yanunsa' to'ya ya, to' yeparantîiya pepîn. „Tînepu'tîkon pe pra„ tîmai'pato'kon enîrî tîuya'nîkon ya to' emai'pa pepîn. Pri'yawonkon pepîn pona to' epîrema. To' yepi'tî Paapaya. Mîrîrî warantî innape Paapa ku'nenan wani' kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Wîti Ka' Pona Paapa Pia
(Lc 24.50-53; At 1.9-11)

¹⁹To' yarakkîrî teeseurîma tîpo, Jesus wîti'pî ka' pona. Paapaya yarî'pî tîpia enen tîise. Paapa meruntîri winî eereuta'pî, lkaisarî tamî'nawîronkon esa' pe tîwanîpa.

²⁰Inenupa'san wîti'pî pata kaisarî itekare ekareme'se. Uyepotorîkon Jesusya to' pîika'tî'pî. Meruntî ke to' kupî'pîiya ikupî eserîkan pepîn ku'to'pe to'ya. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon wenai arinîkonya to' maimu kupî'pî innape.

JESUS CRISTO YEKARE LUCAS NÎMENUKA 'PÎ

Sîrîri kaareta Lucas nîmenuka'pî wani Jesus Cristo yekare ekareme'nen pe. Lucas wani'pî Paulo waniyakon pe. Ipî Paulo eseurîma (Co 4.14), pri'ya wonkon pepin yepi'nen pe Lucas wani'pî. Judeu pepin awani'pî. Paulo yarakkîri to' wîti'pî tu'ke pata poro itekare ekaremekî pinunpa'pî to'ya.

Lucasya sîrîri kaareta menuka'pî Teófilo pia, morî pe Jesus yekare epu'to'peiya. Tamî'nawîri Jesus ko'manto' yeseru pî' ekaremekî'pîiya. Î' kai'ma Jesus esenpo'pî ekaremekî'pîiya. Innape Jesus wani ka' poi iipi'pî pemonkon pe ekaremekîiya. Moropai ekaremekî'pîiya î' kai'ma pemonkonyami' pîika'tî pî', î' kai'ma to' yenupa pî', î' kai'ma Paapa yeseru yenpo pî' ekaremekî'pîiya. Moropai awe'taruma'tî pî', aasa'manta pî', awe'mî'sa'ka pî', ka' pona eenuku pî' tamî'nawîri ekaremekî'pîiya.

Teófilo Pia Kaareta Menuka Lucasya

¹ Yonpa Teófilo, tu'kankon pemonkonyami'ya sîrîri Jesus yekare menuka'pî ukore'ta'nikon e'kupi'pî ekareme'nen pe.

² Jesusya to' yenupa pia'tî'pî pata pai tamî'nawîri inkupi'pî era'matiponkon winîpai eta'pî uuri'nkonya, maasa pra mirîri itekare ekareme'pîti'pî to'ya.

³ Mirîri ye'nen mirîri pî' esenupa'pî tamî'nawîri morî pe epu'to'peuya kai'ma. Eesip-pia'tî'pî pata pai sîrîri tîpo see î' e'kupi'pî pî' esenupa'pî. Moropai esenumenka'pî tamî'nawîri morî pe imenukauya pî', amîriya epu'tito'pe. Mirîri ye'nen Teófilo, uwanîyakon, aapia imenukauya sîrîri.

⁴ Yairî esenupa'pî wani epu'tîpa kai'ma imenukauya sîrîri.

João Batista Esenpoto' Ekaremekî Inserîya

⁵ Pena Judéa pata esa' pe tîwe'sen pe Herodes wani yai, teepîremasan wani'pî itese' Zacarias. Mîikîri wani'pî teepîremasanon Abias ponkon yonpa pe. Mîikîri no'pî wani'pî itese' Isabel. Mîikîri nîri wani'pî teepîremasan yonpa pe. Arão nuri'tî, teepîremasanon yepotorî, parî'pî pe awani'pî.

⁶ Mîikîri ko'manpîti'pî tîno'pî yarakkîri morî pe, imakui'pî ton pra. Paapa rawîri yairî to' ko'manto' wani'pî. Tamî'nawîri inekaremekî'pî yawîri ikupi'pî to'ya.

⁷ Tîise mîikîri wani'pî inmu ton pra. Maasa pra ino'pî wani'pî more yenponen pe pra. Moropai a'yeke'ton pe inyo wani'pî. Ino'pî wani'pî no'santon pe.

⁸⁻⁹ Tiwin wei teepîremasan Zacarias pokonpankon esenyaka'ma yai epîremanto' yewî' ta, mîikîri Zacarias menka'pî to'ya eewonto'pe a'pusin po'tî Paapa yapurî pe. Mîikîri menka'pî to'ya tesorukon yawîri, tî' yenumî pî'. Mirîri tî' ena'pî Zacarias pia. Mirîri ye'nen a'pusin po'tito' weiyu eseporî yai Zacarias ewomî'pî epîremanto' yewî' ta.

¹⁰ Mirîri a'pusin aramî tanne, poro po Paapa yapurî eperepî'san pemonkonyami' epîrema'pî.

¹¹ Mirîri yai Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî Zacarias pia. Inpo'tî yaponse' winî, meruntî winîki satippe, o'non pata a'pusin aramî manni' pata'se' ya' eesenpo'pî.

¹² Mîikîri era'ma tîuya pe, eesi'nîpî'pî mararî pra.

¹³ Tîise mîikîri pî' ta'pî inserîya:

—Eranne' pe pra e'kî, Zacarias! Paapaya eepîremato' etasa' man, moropai amaimu yuukuiya pe man —ta'pîiya. —Ano'pîiya tînre yenpo pe man, warayo' pe. Mîikîri more ese'tîya e'pai man João kai'ma —ta'pîiya.

¹⁴ —Mîikîri esenposa' pî' aatausinpa kure'ne. Moropai tu'kankon pemonkonyami' ena taatausinpai, mîikîri esenposa' pî'.

¹⁵ Maasa pra kure'ne mîikîri warayo' wani pe man Paapa pia. Mîikîriya mai' enîri e'pai pra awani. Tîise eesenpo pata pai Morî Yekaton Wannî ko'mamî yarakkîri itesa' pe.

¹⁶ Mirîri ye'nen mîikîriya tu'ke Judeuyami' enpenata emapu'tî kupî, Paapa tepotorîkon epu'to'pe to'ya.

¹⁷ Mîikîri wani pe man meruntî ke, moropai Morî Yekaton Wannî naipontîton pe, penaro' Paapa maimu ekareme'nen Elias nuri'tî wani'pî warantî. Mîikîriya morî pe pemonkonyami' ena emapu'tî kupî sîrîri, tîyunkon moropai tînmukukon pokonpe. Mirîri warantî Paapa maimu yawîri pra tîwe'sanon enna'po emapu'tîiya kupî sîrîri yairî to' e'to'pe Paapa rawîri. Mirîri warantî pemonkonyami' Judeuyami' ena yairî emapu'tîiya kupî sîrîri Uyepotorîkon erepamî yaino ton pe —ta'pî inserîya Zacarias pî'.

¹⁸ Mirîri ye'nen Zacariasya inserî ekanamapo'pî. Ta'pîiya:

—O'non ye'ka pe see innape sîrîrî kupîuya e'painon? Maasa pra uurî wani' a'yeke'ton pe sa'ne, moropai uno'pî sa'ne wani' no'santon pe nîrî —ta'pîiya.

¹⁹ Moropai mîkîrî inserîya Zacarias maimu yuuku'pî: —Tîise uurî Gabriel, Paapa poitîrî, iipia tîlko'mansen. Mîkîrî Paapaya uyarimasa' sîrîrî ayarakkîrî eseurîmai sîrîrî morî yekare pî' —ta'pîiya.

²⁰ —Innape î' tauya manni' kupîya pra awani' mîrîrî. Tîise awe'kupî kupî sîrîrî, mîrîrî weiyu eseporî ya. Innape iku'sa'ya pra awani' ye'nen, imaimu pra eena kupî sîrîrî, mîkîrî anmu esenpoto' weiyu eseporî pîkîrî —ta'pî inserîya ipî'.

²¹ Mîrîrî tanne pemonkonyami'ya Zacarias nîmîkî'pî poro po. Î' wani' awani' ye'nen aako'mamî epîremanto' yewî' ta epu'tî to'ya pra awani'pî.

²² Epîremanto' yewî' tapai teepa'ka pe, eeseurîma pra awani'pî. Mîrîrî ye'nen epu'tî yonpa'pî to'ya î' rî e'ku'sa' epîremanto' yewî' ta, maasa pra eeseurîma pra awani'pî. Tîise tenya ke taapîti'pîiya. Mîrîrî wenai epu'tî'pî to'ya we'ne'pî'nîto' warainon e'ku'sa' yarakkîrî. (Paapa nenpoto' era'ma'pîiya.)

²³ Moropai teesenayaka'mato' areti'kasa' Zacariasya tîpo epîremanto' yewî' tapai awenna'po'pî tewî' ta.

²⁴ Mîrîrî tîpo mararî tîlko'mamî tîpo ino'pî Isabel ena'pî more yan pe. Mîkîrî asarî pra awani'pî mia'taikin kapoi kaisarî.

²⁵ Moropai Isabelya ta'pî:

—Uyepotorîkonya upîka'tî tu'ka pî' man. Mîrîrî ye'nen ani'ya umu'tunpa eserîke pra awani' inî'rî. “Tînre yenponen pepîn mîserî,” taa to'ya pepîn tarîpai —ta'pîiya.

Jesus Esenpoto' Ekaremekî Inserîya

²⁶ Tiwin mia' pona tîmo'tai kapoi kaisarî more yan pe Isabel tîise, Paapaya inserî Gabriel yarima'pî Nazaré cidaderî pona Galiléia pata pona.

²⁷ Miarî inserîya itekare yarî'pî maasaron wîrî' pia, warayo' yarakkîrî si'pî pepîn. Mîkîrî niyotasen warayo' itese' José yarakkîrî. Mîkîrî warayo' wani'pî penaron rei Davi nuri'tî parî'pî pe. Mîkîrî wîrî' wani'pî itese' Maria.

²⁸ Mîrîrîya Maria pia mîkîrî inserî erepami'pî. Moropai ta'pîiya: —Morî pe ko'mannî pî' nan, Maria? Taatausinpai e'kî. Maasa pra tîwakîrî pe Paapaya akupî pî' man. Mîkîrî Uyepotorîkon ko'mamî aapia —ta'pîiya.

²⁹ Mîrîrî ye'nen î' taa tîuya epu'tîiya pra Maria wani'pî mîrîrî î' ta'pî inserîya pî'. Teese-wankono'mai esenumenka'pî î' taa yu'se inserî wani' epu'tî yu'se.

³⁰ Tîise inserîya ta'pî:

—Eranne' pe pra e'kî, Maria.

Maasa pra Paapa atausinpasa' man kure'ne amîrî pî' —ta'pîiya.

³¹ —Mîrîrî ye'nen more yan pe eena pe nai.

Anre ton yenpoya pe nai warayo' pe.

Moropai Mîkîrî esatîya pe nai Jesus pe itese'.

³² Mîkîrî wani' pe man kure'ne.

Mîkîrî esatî Paapa tamî'nawîronkon yentainonya tînmu pe.

Mîkîrî Paapaya ikupî kupî sîrîrî tamî'nawîronkon esa' pe pata esa' itamo Davi nuri'tî pata'pî ya' taasa' tîuya yawîrî —ta'pîiya.

³³ —Mîkîrî ko'mamî tamî'nawîronkon Jacó payani'san esa' pe ipatîkarî aataretí'ka ton pe pra —ta'pî inserîya Maria pî'.

³⁴ Mîrîrî pî' ta'pî Mariaya inserî pî': —Î' kai'ma see mîrîrî wani' mîrîrî warayo' yarakkîrî pra uurî tîise? —ta'pîiya.

³⁵ Tîise inserîya imaimu yuuku'pî. Ta'pîiya: —Morî Yekaton Wannî iipî pe man aapia. Moropai Paapa tamî'nawîron yentainon meruntîrî wani' pe man aapia —ta'pîiya ipî'. —Mîrîrî wenai mîkîrî more, imakui'pî ton pîn teesenposen wani' pe man Paapa munmu pe —ta'pîiya.

³⁶ —Enpenatakî maasa ayonpa Isabel pî'. Pena taapîti'pî to'ya tînre ton yenponen pepîn, taapîti'pî to'ya ipî'. Tîise sîrîrî more yan pe eenasa' man. Tiwin mia' pona tîmo'tai kapoi kaisarî ikapoi wani', no'santon pe tîise —ta'pîiya.

³⁷ —Maasa pra Paapa pia sa'man ton pra man. Î' inkupî pepîn ton pra man Paapa pia. Tamî'nawîrî ikonekaiya —ta'pîiya.

³⁸ Mîkîrî maimu yuuku'pî Mariaya: —Uurî wani' Paapa poitîrîpa' pe. Mîrîrî ye'nen î' rî e'kupî ya uyarakkîrî, Uyepotorîya ta'pî yawîrî, î' taaya manni' î' wani' pra man —ta'pîiya.

Mîrîrî tîpo inserî wîti'pî iipiapai.

Isabel Era'mapî'se Maria Wîti

³⁹ Mîrîrî tîpo Maria ekoneka'pî wî' pona tuutîpa, Judéia pata pona tonpa Isabel pia.

⁴⁰ Miarî teerepansa' pe Zacarias yewî' ta eewomî'pî. Moropai ino'pî Isabel yarakkîrî to' atapisî'pî tiwakîri pe pu'kuru.

⁴¹ Maria maimu eta Isabela pe more iro'ta ya' tiwe'sen eraikka'pî taatausinpai. Mîrîrî yai itesa' pe Morî Yekaton Wannî iipî'pî, imeruntîri ton tîrî'pîiya.

⁴² Moropai Isabel eseurîma'pî meruntî ke. Ta'pîiya:

—Morî pe amîrî yapurî'pî Paapaya tamî'nawîronkon wîrî'sanyamî' yapurî tîuya yentai.

Moropai mîikîrî more yenpoya kupî manni' nîrî yapurî Paapaya —ta'pîiya.

⁴³ —Anî' kin uurî Uyepotorî yan îi'to'pe uyera'mapî'se, ipikku pe pra sa'ne wanî tanne.

⁴⁴ Uupia eerepamî pe, uyarakkîrî eeseurîma yai, uro'ta yawon unre eraikkan pî' man kure'ne, taatausinpai —ta'pîiya.

⁴⁵ —Amîrîya morî yapîsî kupî taatausinpai, maasa pra innape î' e'kupî ta'pî Paapaya kupîya ye'nen —ta'pî Isabela Maria pî'.

Maria Eserenka Paapa Yapurî Pî'

⁴⁶ Moropai Mariaya ta'pî Paapa yapurî tîuya pe: —Uyewan wanî kure'ne taatausinpai Uyepotorî pî'.

⁴⁷ Moropai uyekaton atausinpa'sa' kure'ne mîikîrî upîika'tînen Paapa pî'.

⁴⁸ Maasa pra uurî sa'ne tîpoitîrîpa' pî' awenpenatasa' ye'nen. Tarîpai sîrîrî patapai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya taa upî':

“Mîikîrî Maria yapurî'pî Paapaya” taa to'ya.

⁴⁹ Mîrîrî warantî taa to'ya

maasa pra mîikîrî meruntî Paapaya kure'ne î' ku'sa' uurî ton pe.

Mîikîrî Paapa wanî morî pe pu'kuru imakui'pî ton pra, tamî'nawîronkon yentai.

Maasa pra itese' taato' wanî teken morî.

⁵⁰ Mîikîrî Paapa wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' i'noko'manen pe,

manni'kan innape tînamanenan i'noko'maiya.

Moropai manni'kan penaronkon tamokon moropai to' payanî'san nîrî i'noko'maiya.

⁵¹ Moropai tîmeruntîri ke

manni'kan pemonkonyamî' mîîpankon esenumenkato' imakui'pî tiwe'sen yaretî'ka'pîiya tiwinarî,

tiaronkon ma're to' kupî'pîiya.

⁵² Moropai ipikkukon reiyamî' e'to' ipikku pe yaretî'ka'pîiya.

Ipikku pe pra to' ena'pî.

Tîise manni'kan morîkon mîîpankon pepîn pîika'tî'pîiya,

tiaronkon esa' pe to' e'to'pe, ipikku pe.

⁵³ Moropai ita're' pînon sa'ne ya're' ton tîrî'pîiya

emi'ne to' wanî namai.

Tîise ipikku pe tiwe'sanon pia î' tîrîiya pepîn.

⁵⁴ Mîikîrî Paapaya pena î' ta'pî tîuya yawîrî ikupî'pî penaronkon pokonpe.

Moropai tîpemonkonoyamî', Israel ponkon pîika'tî'pîiya

to' pîika'tîuya taasa' tîuya yawîrî.

⁵⁵ Penaron Abraão nurî'tî pî' awenpenata'pî.

Morî kupî'pîiya Abraão ton pe.

Moropai tamî'nawîronkon ipayanî'san ton ikupîiya ipatîkarî

—ta'pî Mariaya, Paapa yapurî ye'ka pe.

⁵⁶ Mîrîrî tîpo Maria ko'mamî'pî eseurîwî'ne kapoi tonpa Isabel yarakkîrî. Moropai awenna'po'pî tewî' ta.

João Batista Esenpo

⁵⁷ Moropai Isabela tîne yenpoto' weiyu eseporî'pî. Tîne yenpo'pîiya warayo' pe.

⁵⁸ Mîrîrî pî' to' atausinpa'pî. Moropai itonpayamî' moropai iwoi tîiko'mansenon atausinpa'pî nîrî ipokonpe. Maasa pra morî pe Uyepotorîkon e'to' era'ma'pî to'ya Isabel yarakkîrî.

⁵⁹ Mîrîrî tîpo tiwin semana tîiko'mamî tîpo more yarî'pî to'ya imere pî'pî pottî ya'tîi tesarukon yawîrî. Mîrîrî yai mîikîrî ese' ton antîipai to' wanî'pî itun ese' ya Zacarias kai'ma.

⁶⁰ Tîise isanya ta'pî:

—Kaane, itese' wanî pe man João kai'ma —ta'pîiya.

⁶¹ Tîise ta'pî itonpayamî'ya ipî': —Tîise ayonpa ton pra man mîrîrî ye'ka itese' —ta'pî to'ya ipî'.

⁶² Mîrîrî yayi yun ekaranmapo'pî to'ya, era'mato'peiya ikupî'pî to'ya, mîkîrî more ese' ton kupî ye'ka pe.

⁶³ Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Zacariasya tabua esatî'pî ipona imenukapa kai'ma. Mîkîrîya itese' ton menuka'pî João kai'ma. Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esenumenkasa' wanî'pî mararî pra.

⁶⁴ Mîrîrî pe rî Zacarias eseurîma pia'tî'pî Paapa yapurî ye'ka pe.

⁶⁵ Mîrîrî etasa' tîuya'nîkon yayi, eranne' pe inkamoro iwoi tîko'mansenon wanî'pî. Moropai mîrîrî yekare eta'pî tamî'nawîrî Judéia pata poronkonya, wî' poronkon tîko'mansenonkonya. Moropai mîrîrî pî' to' eseurîmapîti' ko' mannî'pî'pî.

⁶⁶ Tamî'nawîronkon etatîpono'san esenumenkasa'pî mîrîrî pî'. Ekaranmapo'pî to'ya: —Anî' pe see mîserî more wanî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya.

Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî maasa pra Uyepotorîkon meruntîri wanî ye'nen mîkîrî yarakkîrî.

Paapa Yapurî Zacariasya

⁶⁷ Zacarias esa' pe Morî Yekaton Wannî iipî'pî. Mîrîrî ye'nen eeseurîma pia'tî'pî i' awe'kupî ton pî'. Ta'pîiya:

⁶⁸ —Uyepotorîkon Paapa yapurîpai'nîkon maasa pra tîpemonkonyamî' Judeuyamî' ko'mannî'pî'pîiya.

Moropai mîkîrîya to' pîika'tî'pî, to' e'taruma'tîto' yapai to' mo'ka'pîiya.

⁶⁹ Paapaya upîka'tînenkon ton esenpo emapu'tî'pî tîpoitîrî Davi nuri'tî paarî'pî yayi.

⁷⁰ (Pena pata pai Paapa eseurîma'pî sîrîrî pî' penaronkon tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' winîpai. Sîrîrî pî' to' eseurîma'pî pena.)

⁷¹ Mîkîrî Paapaya upîka'tîkon tîuya ta'pî uyeyatonkon winîpai.

Moropai tamî'nawîronkon mannî'kan uurî'nîkon pî' tîwo'ma'tasanon winîpai upîka'tîiya'nîkon ta'pîiya.

⁷² Tî'noko'pî pe utamokon nuri'san era'ma tîuya ta'pîiya.

Moropai tîpemonkonyamî' yarakkîrî teesetato' pî' tîwenpenatai pra mîkîrî wanî pîn.

⁷³⁻⁷⁴ “Ayeyatonkon winîpai apîika'tî tîuya'nîkon tîwanmîra uyapurîkonpa umaimu yawîrî, eranne' pe pra” ta'pîiya utamokon Abraão nuri'tî pî'.

Mîrîrî tîmaimu tîrî'pîiya tînena'poka tonpe pra tînkupî tonpe.

⁷⁵ Mîrîrî kupîiya, morî pe pu'kuru, imakui'pî ton pra e'nîto'pe'nîkon kai'ma iipia.

Imakui'pî kupî pî' ko'mannî namai sa'mantan pikîrî —ta'pî Zacariasya.

⁷⁶ —Amîrî unmu, tamî'nawîronkon yentainon Paapa maimu ekareme'nen pe awanî kupî sîrîrî,

uyepotorîkon iipî yekare ekaremekîya pe nai.

Uyepotorîkon iipî rawîrî e'ma konekaya,

Uyepotorîkon ye'marî ton.

Tamî'nawîrî konekaya morî pe Uyepotorîkon erepanto'pe

⁷⁷ Maasa pra itekare ekaremekîya pe nai pemonkonyamî' pî', e'pîka'tînto' yekare.

Mîrîrî itekare wenai imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka to'ya kupî sîrîrî.

Moropai mîrîrî kupî Paapaya tîwanmîra.

⁷⁸ Maasa pra Paapa wanî Uyepotorîkon pe pu'kuru uurî'nîkon i'noko'manen pe.

Erenmapî ya, wei epa'ka warantî,

mîkîrîya upîka'tînenkon ton yarîma pe man uupia'nîkon.

⁷⁹ Mîkîrî narimaya ewaron ta tîko'mansenon pemonkonyamî' weiyu'ma.

Inkamoro pîika'tîiya to' sa'mantato' winîpai.

Moropai morî tîriya uurî'nîkon pia,

morî pe asanîto'pe tîwanmîra, teesewankono'mai pra

—ta'pî Zacariasya.

⁸⁰ Mîrîrî tîpo mîkîrî Zacarias munmu arenta'pî. Kure'ne aarenta'pî. Moropai meruntî ke itewan ena'pî, itesa' pe Morî Yekaton Wannî wanî ye'nen. Moropai aako'manpîti'pî keren po. Israel ponkon pî' teesenpo pikîrî aako'mamî'pî keren po.

2

*Jesus Esenpo**(Mt 1.18-25)*

¹ Míriri yai reiyami' esa' tíwe'sen Augustoya tamí'nawíronkonya tese'kon menuka me'po'pí. Maasa pra tamí'nawíronkon túiko'mansenon anepu'pai awani'pí mító'pe.

² Míriri wani'pí e'mai'non tese'kon menukato' to'ya. Míriri yai Quirino wani' Síría pata ko'manni'nen pe.

³ Míriri ye'nen tamí'nawíronkon enna'po'pí típata'se'kon teesenpo'píkon ya' tese'kon menukai.

⁴ Míriri warantí José wítí'pí Galiléia pata pon Nazaré poi Judéia pata pon Belém pona, Davi nuri'tí esenpo'pí ya'. Miarí ya José wítí'pí maasa pra Davi paari'pí pe awani'pí.

⁵ Attí'pí tawasírí Maria yarakkírí tese'kon menukai. Míikírí Maria wani'pí more yan pe.

⁶ Míriri yai míikírí Mariaya tínre yenpoto' weiyu eseporí'pí miarí Belém po.

⁷ Míikíríya e'mai'non tínre yenpo'pí warayo' pe. Míikírí more ya'santí'píiya moropai itírí'píiya paakayamí' ya're'yense' ya'. Maasa pra paakayamí' yewí' ta to' wani'pí to' pata'se' ton pra awani'pí wítí ta.

Carneiroyamí' Era'manenan Pia Inseríyamí' Esenpo

⁸ Miarí míriri pata po tekínkon carneiroyamí' era'manenan wani'pí. Keren po si'ma tekínkon ko'manní'pí to'ya.

⁹ Míriri tanne, Uyepotoríkon narima'pí inserí esenpo'pí to' pia. Moropai Uyepotoríkon ya'karuya inkamoro weiyu'ma'pí. Míriri pí' to' esi'ní'pí pí mararí pra.

¹⁰ Tíise inseríya ta'pí to' pí': —Eranne' pe pra e'tí. Kesí'ní'tí. Maasa pra morí itekare ekareme'se yi'ní pí' wai kure'ne aatausinpakonpa. Amírí'níkon moropai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' atausinpató'pe itekare ekaremekí'ya síriri.

¹¹ Maasa pra síriri'pe Davi nuri'tí esenpo'pí pata po, píika'títón esenposa' man amírí'níkon ton pe. Míikírí wani' Cristo, Paapa nimenka'pí pe, Uyepotoríkon pe —ta'píiya.

¹² —Síriri warantí eporíya'níkon yairí pu'kuru awani' epu'tíkonpa. More eporíya'níkon kupí síriri kamisa ke ya'santísa' pe awani, paakayamí' ya're'yense' ya' —ta'píiya to' pí'.

¹³ Míriri pe rí inserí pokonpe tu'kankon inseríyamí' esenpo'pí, Paapa poitírítónon. Inkamoroya Paapa yapurí'pí. Ta'pí to'ya:

¹⁴ —Paapa yapurí e'pai awani' ipata ya' ka' po.

Maasa pra tarí non po tíiwanmín tíisa' Paapaya man pemonkonyamí' pia, Paapa wakíríkon pia.

¹⁵ Míriri taa típo, inseríyamí' enna'po'pí ka' pona. Míriri típo inkamoro tekínkon era'manenan eseuríma'pí tíiwarírí'níkon. Inkamoroya ta'pí: —Aase'níkon, wítí'níkon Belém pona, í' e'ku'sa' era'mai Uyepotoríkon nekaremekí'pí —ta'pí to'ya.

¹⁶ Moropai inkamoro wítí'pí ka'ne' pe teese'mí'tapai. Teerepansa'kon yai eporí'pí to'ya, Maria moropai José. Moropai more era'ma'pí to'ya paakayamí' ya're'yense' ya'.

¹⁷ Míikírí more era'ma' tíuya'níkon típo inkamoro wítí'pí, í' ta'pí inseríya to' pí' ekareme'se.

¹⁸ Míriri ekaremekí' to'ya pí' tamí'nawíronkon esenumenka'pí kure'ne teesewankono'mai.

¹⁹ Tíise tamí'nawírí míriri'pí' Maria esenumenka'pí kure'ne. Moropai míriri koneka'píiya tewan ya', tíwírí teesenumenkapa.

²⁰ Míriri típo inkamoro tekínkon era'manenan enna'po'pí Paapa yapurí ye'ka pe tíneta'píkon pí' moropai tínera'ma'píkon pí'. Tamí'nawírí inseríya ekaremekí'pí yawírí awani'pí.

More Ese'ti To'ya Jesus Pe

²¹ Asakí'ne mia' pona tíimo'tai wei típo, teserukon yawírí more mere pí'pí pottí ya'tísa' to'ya yai, itese' ton tíri'pí to'ya Jesus kai'ma, manni' inserí ní'tírí'pí maasa Maria ro'ta ya' awe'kupí pra tíise.

Jesus Yarí To'ya Epíremanto' Yewí' Ta

²² Moropai to' ko'mami'pí Maria ekoneka píkírí teserukon yawírí. Maasa pra Moisés kaaretaríya taasa' wani'pí aako'manto'pe asakí'ne pemonkonyamí' (40) wei kaisarí. Míriri típo José moropai Mariaya more yarí'pí Jerusalém pona Uyepotoríkon pí' ekaremekí'konpa kai'ma.

²³ Maasa pra míriri warantí awe'menukasa' Uyepotoríkon maimu pe,

E'mai'ne esenpo'pí warayo' pe tínmukukon mo'kato'pe to'ya Uyepotoríkon ton pe. Êx 13.2,12

²⁴ Moropai Uyepotoríkon pia tíntíríkon tíito'pe tíuya'níkon, asakí'ne waku'kaimiyamí' yarí'pí to'ya, Paapa maimuya taasa' yawírí. Míriri ton pra awani' ya, asakí'ne wíríwo'yamí' tíito'pe to'ya, tínre yenpotípono'píkon ekonekato'pe morí pe, taasai' ya. Míriri warantí ikupí'pí to'ya.

²⁵ Mírírí yai tíko'mansen waní'pí Jerusalém po Simeão itese'. Yairí pu'kuru iteseru e'pítí'pí moropai Paapa yapurínen pe awe'pítí'pí. Moropai pena pata pai mīkíríya Judeuyamí' e'taruma'títo' winípai to' pīka'tínen íipí nímíkí'pí. Kure'ne anera'mapai awaní'pí. Moropai Morí Yekaton Wanní waní'pí íipia itesa' pe.

²⁶ Maasa pra Morí Yekaton Wanníya taasa' waní'pí ipí: —Aasa'manta rawírí mīkírí pīka'títon tīnenka'pí yarimasa' Uyepotoríkonya era'maya pe nai —ta'pīya. Mírírí ye'nen inímíkí'pīya.

²⁷ Mírírí ya Simeão ewomí'pí epíremanto' yewí' ta Morí Yekaton Wanní maimu pe. Mírírí yai itunya moropai isanya mīkírí Jesus yaasa' waní'pí epíremanto' yewí' ta, Moisés nurí'tíya yenupanto'ya taasa' yawírí.

²⁸ Era'ma tíuya pe Simeãoya mīkírí more yanumí'pí temekon pona. Moropai Paapa yapurí'pīya. Mīkíríya ta'pí:

²⁹⁻³² —Paapa, morí pe pu'kuru nai.

Amaimu yawírí iku'sa'ya nai.

Pīka'títon anarima'pí era'ma pí' wai uyenu ke pu'kuru.

Mīkírí pīka'títon yarimasa'ya Judeuyamí' pia neken pra

tíse tamí'nawíronkon pemonkonyamí' pia, típīka'tínenkon ton yarimasa'ya

a'ka pe awe'to'pe,

í' kai'ma tíko'manto'kon waní'epu'to'pe to'ya.

Moropai mīkírí pīka'títon wenai apemonkonoyamí' Judeuyamí' yapurí to'ya.

Tarípai uusa'manta pe wai tíwanmíra

maasa pra pīka'títon era'masau'ya ye'nen

—ta'pí Simeãoya.

³³ Mírírí warantí more pí' Simeão eseurímasa' pí' itun moropai isan waní'pí kure'ne teesenumenkai.

³⁴ Simeãoya ta'pí inkamoro pí': —Paapaya morí tíri pí' man aapia'níkon —ta'pīya. Moropai Maria Jesus yan pí' ta'pīya: —A'kí, míserí more waní sírírí Paapa nīmenka'pí pe, tu'kankon Judeuyamí' pīka'títon pe moropai tu'kankon newanmírí tonpe. Paapaya imenka'pí í' kai'ma morí pe tíwaní ekareme'to'peiya. Mírírí era'ma tíuya'níkon wenai tu'kankon eseuríma imakuí'pí pe iwíníkí.

³⁵ Mírírí taa tíuya'níkon wenai imakuí'pí pe tewankon waní ekaremekí to'ya esera'ma. Mírírí warantí eesewankono'mato' waní kupí sírírí, Maria. Kure'ne ne'ne' pe epu'tíya, tauraya ayewan ya'tí warantí —ta'pí Simeãoya Maria pí'.

³⁶ Moro awaní'pí itekare ekareme'nen no'santon profetisa inyo isa'manta'pí itese' Ana. Mīkírí waní'pí Aser nurí'tí paarí'pí pe, Fanuel yensi pe. Asakí'ne mia' pona tímo'tai (7) kono' tíno'píta típo inyo sa'manta'pí.

³⁷ Tarípai mīkírí waní'pí 84 kaisarí ikono po. Aako'manpítí'pí epíremanto' yewí' ta. Mīkíríya Paapa yapurípítí'pí wei, ewaron kaisarí tekkari tonpai pra eepíremapítí'pí.

³⁸ Mīkírí Ana íipí'pí inkamoro pia Simeãoya taasa' tanne. Mírírí yai Paapa yapurí'pīya mīkírí more yarimasa'ya ye'nen. —Morí pe man, Paapa —ta'pīya. Moropai tamí'nawíronkon pí' ekaremekí'pīya mīkírí more yekare inkamoro Jerusalém ponkon pīka'tínen nímí'nenan pí'.

Nazaré Pona To' Enna'po

³⁹ Mírírí típo tamí'nawíron Paapa maimuya taasa' yawírí ikupí típo'níkon, José moropai Maria enna'po'pí Galiléia pata pona, típata Nazaré cidaderí pona.

⁴⁰ Miarí mīkírí more arenta'pí moropai meruntí ke eena'pí. Epu'nen pe awaní'pí moropai Paapa waní'pí íipia, iko'manní'pí'pīya morí pe.

Judeuyamí' Yenupanenan Yenupa Jesusya Maasaron Pe Sí'ma

⁴¹ Kono' kaisarí Jesus yuntonon wítípítí'pí Jerusalém pona Páscoa Judeuyamí' festarí pí'.

⁴² Mírírí warantí to' wítí'pí festa pí' asakí'ne pu' pona tímo'tai (12) Jesus kono po tíse tesorukon ta.

⁴³ Tamí'nawírí festa ataretí'kasa' típo to' enna'po pia'tí'pí tewí'kon ta. Tíse Jesus e'nímí'pí Jerusalém po tuntononya epu'tí pra tíse.

⁴⁴ Itun esenumenka'pí tonpayamí' pokonpe attí kai'ma awaní'pí. Mírírí ye'nen to' ese'ma'tí'pí. To' wítí'pí tíwin wei kaisarí tíse to' enpenata'pí ipí'. Inkamoroya yuwa'pí itonpayamí' kore'ta pí'.

⁴⁵ Tíse eporí to'ya pín. Mírírí ye'nen to' enna'po'pí Jerusalém pona yuwai.

⁴⁶ Eseuríwí'ne wei kaisarí tíko'mamíkon típo, eporí'pí to'ya epíremanto' yewí' ta. Judeuyamí' yenupanenan kore'ta to' eseuríma eta pí' awaní'pí moropai to' yekaranmapo'pítí'pīya.

⁴⁷ Tamí'nawíronkon mîikîrî eseurîma etatîponkon esenumenka'pî kure'ne teesewankono'mai. Maasa pra epu'nen pe awe'to' pî' moropai to' maimu yu'toi'ya pî' to' esenumenka'pî kure'ne epu'tî tîuya'nîkon yentai.

⁴⁸ Mîikîrî era'ma tîuya'nîkon yai, ituntonon esewankono'ma'pî. Mîrîrî yai isanya ta'pî ipî': —Unre, î' wani' awani ye'nen mîrîrî warantî awani? Ayunya moropai uurîya anna esewankono'ma kure'ne ayuwa pî' —ta'pîiya.

⁴⁹ Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Î' ton pe see uyuwaya'nîkon mîrîrî? Epu'tîya'nîkon pra naatî uyun yewî' ta uurî wani e'pai awani? —ta'pîiya.

⁵⁰ Tîise inkamoroya î' taa Jesusya epu'tî to'ya pra awani'pî.

⁵¹ Mîrîrî tîpo Jesus enna'po'pî tuntonon pokonpe Nazaré pona moropai aako'mami'pî. Tuntonon maimu yawîrî awani'pî. Tamí'nawîrî mîrîrî iteseru tînera'ma'pî pî' isan enpenat-apî'tî'pî.

⁵² Mîrîrî yai Jesus arenta'pî, kure'ne eena'pî. Moropai epu'nen pe awe'to' nîrî ena'pî kure'ne. Paapa wakîrî pe awani'pî moropai pemonkonyami' nîrî wakîrî pe awani'pî.

3

João Batista Eseurîmato'

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

¹ Reiyami' esa' pe tîwe'sen Tibério wani'pî Roma pata esa' pe. Mîa' tamí'nawîrî tîise, mîa'taikin kaisarî ipona kono' (15) kaisarî awani'pî pata esa' pe. Mîrîrî yai Pôncio Pilatos wani'pî Judéia pata esa' pe. Herodes wani'pî mîrîrî yai Galiléia pata esa' pe. Moropai Herodes yakon Filipe wani'pî Ituréia pata esa' pe, moropai Traconites pata esa' pe. Moropai Lisâniyas wani'pî Abilene pata esa' pe.

² Anás moropai Caifás wani'pî teepîremasanon esanon pe. Mîrîrî yai Paapa eseurîma'pî Zacarias munmu, João yarakkîrî keren po.

³ Moropai Joãoya itekare ekaremekî pinunpa'pî. Tamí'nawîrî Jordão iren ratai poro tîiko'mansenon pî'. Taapî'tî'pîiya see warantî: —Morî Paapa yeseru yapi'tî, imakui'pî ankupî'pîkon tîrumakai tamí'nawîrî, Paapaya tîüwanmîra iku'to'pe. Moropai esenpatakona'tî —ta'pîiya.

⁴ Mîrîrî warantî ekareme'pî'tî'pî Joãoya penaron profeta Isaías nurî'tîya imenuka'pî tîkaaretarî po yawîrî. Awe'menukasa' wani'pî see warantî:

Keren po pemonkon man tîwentaimepî'tî pî'. See warantî taapî'tîiya:

“Uyepotorîkon erepanto' ton konekatî.

Morî pe to'sarî ite'marî ton konekatî, eerepanto'pe.

⁵ Tamí'nawîron wî'kon yarappana pî' tîwe'senkon ena kupî sîrîrî yettapusa' pe.

Moropai inonkon wî'kon wani kupî sîrîrî se' kaisarî awe'to'pe.

Moropai wayai wayai pe tîwe'sen e'makon wani kupî sîrîrî to'saron pe

moropai e'makon sakîsakîpankon ena kupî sîrîrî se' kaisarî.

⁶ Mîrîrî yai tamí'nawîronkon pemonkonyami'ya pîika'tînto'pe

Paapa nî'tîrî'pî epu'tî kupî sîrîrî.” taiya

Is 40.3-5

kai'ma Isaías nîmenuka'pî. Mîrîrî yawîrî ikupî'pî Joãoya.

⁷ Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyami' wî'tî'pî esenpatakonaî João pia. Tîise Joãoya taapî'tî'pî to' pî': —Îkîiyami' amîrî'nîkon. Anî'ya ekareme'sa' apî'nîkon, Paapa ekore'mato' yapai awe'pîika'tîkon kai'ma, amakuyikon rumakaya'nîkon pra tîise? Paapaya atarumatîkon kupî sîrîrî.

⁸ Mîrîrî ye'nen ayeserukon imakui'pî ku'to'ya'nîkon rumakatî. Moropai amenan morî ayeserukon ton yapi'tî tamí'nawîronkonya ayeserurî'pîkon rumakasa'ya'nîkon epu'to'pe. Tîise aawarîrî'nîkon rî kîkatî: “Paapa yapurînenan anna maasa pra Abraão payanni'san pe anna wani ye'nen,” kîkatî. Mîrîrî taaya'nîkonya ya î' pe pra rî awani, awe'pîika'tîkon pepîn. Tîise tauya sîrîrî, ayentakon Abraão payanni'san pe tiaronkon kupî Paapaya e'painon seeni' tî'kon ke.

⁹ A'kî, wa'ka moro man yei ya'tîto'pe ikara yawîrî teeperu tîinen pepîn. Mîrîrî yenumî to'ya apo'ya aaranto'pe. Mîrîrî warantî Paapaya ikupî kupî sîrîrî inkamoro imakui'pî teserukon rumakatîponkon pepîn pî'.

¹⁰ Mîrîrî ekanamapo'pî pemonkonyami'ya João pî': —Moriya î' kin kupî annaya e'painon? —ta'pî to'ya.

¹¹ Inkamoro maimu yuuku'pî Joãoya: —Anî' wani ya asakî'ne ipon mîikîrîya itakon tîrî e'pai awani î' ton pîn pia. Moropai anî' wani ya tekkari ke tiaron yentai, mîikîrîya irataika e'pai awani î' ton pîn pia —ta'pîiya.

¹² Mírírí yai João pia tiaronkon tesa'kon ton pe tîniru yapisi' pí' teesenyaka' masanon erepami' pí esenpatakonakai. Moropai João ekaranmapo' pí to'ya. Ta' pí to'ya: —Anna yenupanen, í' kupi' annaya e'painon? —ta' pí to'ya ipi'.

¹³ Moropai to' maimu yuuku' pí Joãoya: —Tîniru tînenan winípai kure'ne tîniru yapisiya' níkon kai' ma ke' tí. Yapi' to' pe ta' pí yentai yapisiya' níkon kai' ma ke' tí —ta' píya.

¹⁴ Moropai tiaronkon surarayami' ya nírí João ekaranmapo' pí. Ta' pí to'ya: —Anna kanan, í' kupi' annaya e'painon?

Ta' pí Joãoya: —Aní' rí taruma' tíya' níkon e' pai pra man, tîniru yu' se awaníkon wenai, seru' ye' pe, í' inku' pí ton pra tíise. Tíise tauya taatausinpa e' tí ayepe' píkon anapisíkon pí' iní' panpí' itu' se tíwe' se pra —ta' píya.

¹⁵ Mírírí yai pemonkonyami' esenumenka' pí píika' títón pe João yarimasa' Paapaya kai' ma. „Maasa pra Paapa nimenka' pí Cristo nímikí pí' to' wani' pí.„ —Yai pra Cristo míkírí, Paapa nimenka' pí pe awaní —taapítí' pí to'ya João pí'.

¹⁶ Mírírí epu' tí tíuya ye' nen Joãoya ta' pí tamí' nawíronkon pí':

—Uuríya ayenpatakonakon tuna ke neken. Tíise tiaron yí' ní pí' man uye' ma' pí pí', ipíku pe tíwe' sen uyentainon. Mírírí ye' nen uuríya míkírí pisa' sa' yewa yeuka eseríke pra awaní, itarumai' pí pe wani' ye' nen. Míikíríya amírí' níkon imakui' pí rumakatíponkon yenpatakona kupi' sírírí Morí Yekaton Wanní enato' pe ayesa' kon pe. Moropai apo' ke esenpatakonakon kupi' sírírí. „Mírírí warantí ikupíya tamí' nawírí imakui' pí mo' kapa kai' ma.„

¹⁷ Míikírí yenya trigo sururukato' wani. Mírírí ke isururukaiya. Ipi' pí kore' tapai yaimenkaiya. Moríkon konekaiya itense' ya'. Mírírí pí' pí' pí' po' tíuya apo' ya' eesi' nípi' neporíton pe pra —ta' pí Joãoya.

¹⁸ Mírírí warantí itekare ekaremekí tíuya yai, pemonkonyami' panamapítí' píya tu' ke teeseurímato' ke. Maasa pra imakui' pí tesorukon rumaka to' ya yu' se awaní' pí kure' ne.

¹⁹ Mírírí yai pata ko' manní' nen Herodes panamapítí' píya kure' ne imakui' pí ku' sai' ya wenai. Tíise Herodes ekore' ma' pí ipi'. Maasa pra takon no' pí Herodias yarakkírí awaní pí' eeseurímasa' wenai.

²⁰ Mírírí ye' nen iní' panpí' imakui' pí kupi' píya. João yarakkamo me' po' píya atarakkanníto' ta iní' itekare ekaremekíya namaí.

Jesus Yenpatakona' pí Joãoya

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹ Tíise mírírí rawírí pemonkonyami' yenpatakonasai' ya yai Jesus nírí yenpatakona' pí Joãoya. Mírírí yai Jesus epírema tanne, ka' esettapuruka' pí.

²² Moropai Morí Yekaton Wanní autí' pí ipona waku' kaimí pe. Moropai mai ka' poinon eseuríma' pí taawon see warantí: —Amírí unmu, uwakírí pu' kuru amírí. Kure' ne apí' atausinpa sírírí —ta' pí Paapaya.

Jesus Tamorí' san

(Mt 1.1-17)

²³ Mírírí yai teesenyaka' mato' pia' tí Jesusya yai, ikono po wani' pí 30 kono' kaisarí. Míikírí pí' to' esenumenkapítí' pí José munmu pe awaní kai' ma.

Míikírí José wani' pí Heli nurí' tí munmu pe.

²⁴ Heli wani' pí Matá nurí' tí munmu pe.

Matá wani' pí Levi nurí' tí munmu pe.

Levi wani' pí Melqui nurí' tí munmu pe.

Melqui wani' pí Janai nurí' tí munmu pe.

Janai wani' pí José nurí' tí munmu pe.

²⁵ José wani' pí Matatias nurí' tí munmu pe.

Matatias wani' pí Amós nurí' tí munmu pe.

Amós wani' pí Naum munmu pe.

Naum wani' pí Esli nurí' tí munmu pe.

Esli wani' pí Nagai nurí' tí munmu pe.

²⁶ Nagai wani' pí Máate nurí' tí munmu pe.

Máate wani' pí Matatias nurí' tí munmu pe.

Matatias wani' pí Semei nurí' tí munmu pe.

Semei wani' pí Joseque nurí' tí munmu pe.

Joseque wani' pí Jodá nurí' tí munmu pe.

²⁷ Jodá wani' pí Joaná nurí' tí munmu pe.

Joaná wani' pí Resá nurí' tí munmu pe.

Resá wani' pí Zorobabel nurí' tí munmu pe.

Zorobabel wani' pí Salatiel nurí' tí munmu pe.

Salatiel wani' pí Neri nurí' tí munmu pe.

²⁸ Neri wani'pî Melqui nuri'tî munmu pe.
 Melqui wani'pî Adi nuri'tî munmu pe.
 Adi wani'pî Cosã nuri'tî munmu pe.
 Cosã wani'pî Elmadã nuri'tî munmu pe.
 Elmadã wani'pî Er nuri'tî munmu pe.
²⁹ Er wani'pî Josué nuri'tî munmu pe.
 Josué wani'pî Eliézer nuri'tî munmu pe.
 Eliézer wani'pî Jorim nuri'tî munmu pe.
 Jorim wani'pî Matate nuri'tî munmu pe.
 Matate wani'pî Levi nuri'tî munmu pe.
³⁰ Levi wani'pî Simeão nuri'tî munmu pe.
 Simeão wani'pî Judá munmu pe.
 Judá wani'pî José nuri'tî munmu pe.
 José wani'pî Jonã nuri'tî munmu pe.
 Jonã wani'pî Eliaquim nuri'tî munmu pe.
³¹ Eliaquim wani'pî Meleá nuri'tî munmu pe.
 Meleá wani'pî Mená nuri'tî munmu pe.
 Mená wani'pî Matatá nuri'tî munmu pe.
 Matatá wani'pî Natã nuri'tî munmu pe.
 Natã wani'pî Davi nuri'tî munmu pe.
³² Davi wani'pî Jessé nuri'tî munmu pe.
 Jessé wani'pî Obede nuri'tî munmu pe.
 Obede wani'pî Boaz nuri'tî munmu pe.
 Boaz wani'pî Salmom nuri'tî munmu pe.
 Salmom wani'pî Nassom nuri'tî munmu pe.
³³ Nassom wani'pî Aminadabe nuri'tî munmu pe.
 Aminadabe wani'pî Admim nuri'tî munmu pe.
 Admim wani'pî Arni nuri'tî munmu pe.
 Arni wani'pî Esrom nuri'tî munmu pe.
 Esrom wani'pî Farés nuri'tî munmu pe.
 Farés wani'pî Judá nuri'tî munmu pe.
 Judá wani'pî Jacó nuri'tî munmu pe.
³⁴ Jacó wani'pî Isaque nuri'tî munmu pe.
 Isaque wani'pî Abraão nuri'tî munmu pe.
 Abraão wani'pî Terá nuri'tî munmu pe.
 Terá wani'pî Nacor nuri'tî munmu pe.
³⁵ Nacor wani'pî Serugue nuri'tî munmu pe.
 Serugue wani'pî Ragaú nuri'tî munmu pe.
 Ragaú wani'pî Faleque nuri'tî munmu pe.
 Faleque wani'pî Éber nuri'tî munmu pe.
 Éber wani'pî Salá nuri'tî munmu pe.
³⁶ Salá wani'pî Cainã nuri'tî munmu pe.
 Cainã wani'pî Arfaxade nuri'tî munmu pe.
 Arfaxade wani'pî Sem nuri'tî munmu pe.
 Sem wani'pî Noé nuri'tî munmu pe.
 Noé wani'pî Lameque nuri'tî munmu pe.
³⁷ Lameque wani'pî Matusalém nuri'tî munmu pe.
 Matusalém wani'pî Enoque nuri'tî munmu pe.
 Enoque wani'pî Jarete nuri'tî munmu pe.
 Jarete wani'pî Maleleel nuri'tî munmu pe.
 Maleleel wani'pî Cainã nuri'tî munmu pe.
³⁸ Cainã wani'pî Enos nuri'tî munmu pe.
 Enos wani'pî Sete nuri'tî munmu pe.
 Sete wani'pî Adão nuri'tî munmu pe.
 Adão wani'pî Paapa níkupî'pî pe.

4

Imakui'pî Kupî Jesusya

Emapu'tî Yonpa Makuiya Teuren
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

¹ Morí Yekaton Wanní yarakkírí Jesus enna'po'pí iren Jordão kapai. Itesa' pe mîkírí Morí Yekaton Wanní wani'pí. Mírírí ye'nen Jesus yari'píiia keren pona.

² Miarí Jesusya imakui'pí kupí yu'se Makui ko'mami'pí asakí'ne pemonkon wei kaisari. Mírírí yai í' tonpai pra Jesus wani'pí. Mírírí ye'nen emi'ne awani'pí.

³ Mírírí yai Makuiya ta'pí ipí': —Innape Paapa munmu pe awaní. Mírírí ye'nen aawarírí ka'kí tí' pí' eetinyaka'mato'pe ayu pe —ta'píiia.

⁴ Mîkírí maimu yuuku'pí Jesusya. Ta'píiia: —Paapa maimu e'menukasa' man pena see warantí:

“Tiyu pí' neken pemonkon ko'mamí pepín”,

Dt 8.3

taasai'ya man —ta'pí Jesusya.

⁵ Mírírí típo ini'ri Makuiya Jesus yonpa'pí. Moropai yari'píiia kawínan wí' pona. Moropai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' ko'manto'kon patakón yempo'píiia tiwinarí.

⁶ Moropai ta'pí Makuiya Jesus pí': —Tamí'nawírí sírírí morí tíriuya aapia ipíkku pe awanípa, pemonkonyamí' esa' pe awanípa. Míríríya meruntí ke awaní amaimu yawírí tamí'nawíronkon ko'mamí. Tamí'nawírí sírírí uupia itíisa' tíriuya e'painon, aní' itu'se uurí e'to' pia.

⁷ Mírírí ye'nen tíriuya aapia, awe'sekunka ya uyapurí —ta'píiia Jesus pí'.

⁸ Jesusya mîkírí maimu yuuku'pí: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:

“Ayepotorí Paapa yapuríkí. Mîkírí maimu yawírí neken ako'mankí”,

Dt 6.13

taasai'ya man —ta'píiia.

⁹ Mírírí típo ini'ri Makuiya Jesus yari'pí Jerusalém pona epíremanto' yewí' neka'ta pona, kawínan panpí' pona yanu'nípi'píiia. Moropai ta'píiia Jesus pí': —Innape Paapa munmu pe awaní. Maasa arapunkí tarípai non pona.

¹⁰ Maasa pra Paapa maimuya taasa' man:

“Paapaya típoitírítonon inseriyamí' yarima pe man aapia apíika'títo'pe to'ya.

¹¹ Tenyakon ke ayapísí to'ya

tí' pona a'pu pa'tíya namai”,

Sl 91.11,12

taasai'ya man —ta'pí Makuiya ipí'. —Mírírí ye'nen arapunkí —ta'píiia Jesus pí'.

¹² Mîkírí maimu yuuku'pí Jesusya: —Tíise Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:

“Ayepotorí Paapa tonpai pra e'kí”,

Dt 6.16

taasai'ya man —ta'píiia.

¹³ Tamí'nawírí mírírí warantí Jesusya imakui'pí kupí emapu'tí yonpa'pí Makuiya, tíise ikupíiia pra awani'pí. Imaimu yawírí Jesus wani'pín. Mírírí ye'nen Makuiya irumaka'pí mararí, moropai tíiko'manse pu'kuru pra ípia tíwenna'popa.

Jesus Esenyaka'ma Pia'tí Galiléia Pata Po

(Mt 4.12-17; Mc 1.14,15)

¹⁴ Mírírí típo Jesus enna'po'pí Galiléia pata pona. Moropai Morí Yekaton Wanní meruntírí wani'pí yarakkírí. Moropai Jesus yekare eta'pí tamí'nawíronkon mírírí pata ponkonya.

¹⁵ Mîkíríya pemonkonyamí' yenupa'pí to' epere'to'kon yewí'kon ta pí'. Moropai mîkírí yapurípítí'pí tamí'nawíronkonya miarí.

Nazaré Po Jesus Wani

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶ Mírírí yai Jesus wítí'pí Nazaré cidaderí pona. Mírírí cidade wani'pí aarenta'pí pata'pí pe. Miarí tésuru warantí rí sábadó yai attí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí' ta. Moropai miarí mîkírí e'mí'sa'ka'pí Paapa maimu e'menukasa' erenkai.

¹⁷ Moropai tíwin warayo'ya penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiás nurí'tí kaaretarí tírí'pí íipia. Mîkíríya kaareta arakkanmoka'pí, moropai mírírí kaareta po awe'menukasa' eporí'pí see warantí:

¹⁸ —Uyepotorí yekaton man uupia.

Mírírí ye'nen mîkíríya umo'ka'pí tekare ekareme'to'peuya kai'ma

manní'kan sa'ne í' ton pínón pí'.

Moropai manni'kan to' e'píika'tí eseríkankon pepín,

teeyatonon newa'tí'san inkamoro rumakato'peuya umo'ka'píiia.

Moropai enkaru'nankon sa'ne yenu yenponkato'peuya ini'ri era'mato'pe to'ya.

Moropai tíwe'taruma'tí tíiko'mansenon e'taruma'tí namai

to' píika'títo'peuya umo'ka'píiia.

¹⁹ Moropai típemonkonoyamí' pia uyarima'píiia

í' pensa to' píika'tí Uyepotoríkonya ekareme'to'peuya

—ta'píiia.

Is 58.6, 61.1,2

²⁰ Mîrîrî erenkasa' tîuya tîpo, Jesusya mîrîrî kaareta yettapuri'pî. Mîrîrî tîrî'pîiya mîikîrî warayo' itîrîtîpon pia. Moropai eereuta'pî. Mîikîrî yenu pikîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wani'pî mîrîrî epere'to' yewî' ta.

²¹ Mîrîrî yai eeseurîma pia'tî'pî: —Innape see mîrîrî Paapa maimuya taasa' yawîrî awe'ku'sa' man sîrîrîpe, mîrîrî etaya'nîkon manni'. „Manni' pemonkon yarima tîuya taasa' Paapaya manni' uurî, —ta'pîiya.

²² Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' eseurîma'pî morî pe Jesus maimu' pî. Mararî pra teesenumenkai to' wani'pî, morî imaimuya î' taasa' pî'. Tîise ta'pî to'ya tîiwarîrî'nîkon: —José munmu pepîn kin mîikîrî? —ta'pî to'ya.

²³ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Epu'tî pî' wai, sîrîrî taato' ankapai awanîkon upî. “Pri'yawonkon pepîn yepî'tînen amîrî. Mîrîrî ye'nen aawarîrî esepî'tîkî, era'mato'pe annaya”, taaya'nîkon. Moropai taaya'nîkon kupî sîrîrî: “Cafarnaum po pemonkonyamî' pri'yawonkon pepîn yepî'tî'pîiya yekare eta'pî annaya. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî iku'kî tarî apata ya'”, taaya'nîkon kupî sîrîrî upî' —ta'pîiya.

²⁴ Jesus eseurîma ko'mannî'pî: —Innape tauya apî'nîkon, Paapa maimu ekareme'nen yapîsî to'ya pepîn, itonpayamî'ya morî pe, maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen —ta'pîiya.

²⁵ —Yairon pî' eseurîma etatî. Pena Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî wani' yai, kono' rena pra awanî'pî seuriwî'ne kono' arakkita pairî kaisarî. Mîrîrî ye'nen kure'ne iwan wani'pî miarî Israel po. Moro to' wani'pî tu'ke pu'kuru wîrî'sanyamî' inyo isa'manta'san, Elias pata ya'.

²⁶ Tîise inkamoro pia Elias yarimasa' Paapaya pra man to' pîika'tîto'peiya, iwan pe to' wani' tanne. Maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tîise tiaron pata pona Sidom pata pon Sarepta itese' yarima'pî Paapaya, wîrî' inyo isa'manta'pî pia ipîika'tîto'peiya.

²⁷ Mîrîrî warantî awanî'pî nîrî pena Eliseu nurî'tî ko'mamî yai. Tu'ke pri'yawonkon pepîn ere' pokonkon wani'pî, paran itese' leprosia. Tîise inkamoro Judeuyamî' yepî'tî Eliseuya pra awanî'pî, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tiwanan neken esepî'tî'pî tiaron pata pon, Sîria pata pon, Judeu pepîn Naamâ itese' esepî'tî'pî —ta'pî Jesusya.

²⁸ Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon yai, tamî'nawîronkon mîrîrî epere'to' yewî' tawonkon pemonkonyamî' ekore'ma'pî mararî pra ipî'. „Maasa pra epu'tî'pî to'ya, to' pî' Jesus eseurîmasa' ye'nen.”

²⁹ Mîrîrî ye'nen Jesus yapi'se to' e'mî'sa'ka'pî. Yapîsî'pî to'ya moropai iworoka'pî to'ya poro pona. Moropai cidade poi yari'pî to'ya. Mîrîrî kawînan wî' ipo cidade e'to' pona yari'pî to'ya, mîikîrî yenumîkonpa kai'ma miarî poi non pona.

³⁰ Tîise mîikîrî epa'ka'pî arinîkon pemonkonyamî' emurukuntî'san kore'tapai. Moropai attî'pî.

O'ma' Yarakkîrî Tîwe'sen Warayo' Yapai

*Yenpa'ka Jesusya
(Mc 1.21-28)*

³¹ Mîrîrî tîpo Jesus wî'tî'pî Cafarnaum cidaderî pona, Galiléia pata pon. Miarî to' epere'to' yewî' ta pemonkonyamî' yenu'pîiya erî'ka'nîto' weiyu yai.

³² Mîikîrî maimu pî' mararî pra pemonkonyamî' esenumenkai'pî miarî. Maasa pra eeseurîmato' wani'pî meruntî ke pu'kuru, Paapa maimu pe awanî'pî.

³³ Moro to' epere'to' yewî' ta, o'ma' yarakkîrî tîwe'sen warayo' wani'pî. Jesus eseurîma eta tîuya pe, mîikîrî o'ma' entaime'pî meruntî ke pu'kuru.

³⁴ Ta'pîiya Jesus pî': —Jesus amîrî, Nazaré pon, î' ku'se aai'sa' sîrîrî anna pî'? Anna tî'kai ka'rî aai'sa'? —ta'pîiya. —Morî pe ayepu'nen uurî, amîrî wani' morî pe pu'kuru. Paapa narima'pî pe awanî —ta'pîiya Jesus pî'.

³⁵ Tîise Jesusya ta'pî o'ma' pî': —Moo e'kî, kîseurîmai —ta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —Mîikîrî warayo' yapai epa'kakî. Moropai o'ma'ya mîikîrî warayo' yenumî'pî non pona, tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Moropai eepa'ka'pî warayo' yapai tîpa'tîi pra.

³⁶ Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esenumenkasa' wani'pî mararî pra. Moropai inkamoro'ya ta'pî tîiwarîrî'nîkon: —Î' ye'ka see mîserî? Meruntî imaimu —ta'pî to'ya. —Mîserî warayo' wani' meruntî ke pu'kuru. Maasa pra o'ma'kon pî' taiya: “Epa'katî”, taiya moropai to' epa'ka. Imaimu yawîrî to' wî'tî —ta'pî to'ya.

³⁷ Mîrîrî tîpo mîrîrî Jesus nîkupî'pî yekare esekaremekî'pî mîrîrî pata poro.

Mararonkon Pepîn

*Pri'yawonkon Pepîn Yepî'tî Jesusya
(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)*

³⁸ Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî to' epere'to' yewî' tapai. Moropai attî'pî Simão yewî' ta. Miarî pri'yawon pepîn Simão yawo'pî wani'pî. Eekomi'masa' mararî pra. Mîrîrî ye'nen Jesusya ipîka'tito'pe esatî'pî to'ya.

³⁹ Mîrîrî ye'nen mîkîrî camarî pia Jesus e'rennuku'pî. Moropai ta'pîiya paran pî': —Atî'napankî —ta'pîiya. Moropai eekomi'makapî'pî ka'ne' pe. Moropai mîkîrî e'mî'sa'ka'pî. Moropai to' ya're' ton koneka pia'tî'pîiya.

⁴⁰ Moropai pata ewaronpamî pe tamî'nawîron pri'yawonkon pepîn tu'kan paran pî' tîwe'sanon yarî'pî to' yonpayamî'ya Jesus pia. Moropai tenya tîrî'pîiya to' pona tiwîn pî' tîise. Moropai inkamoro yepî'tî'pîiya.

⁴¹ Moropai o'ma'kon yenpa'ka'pîiya tu'kankon pemonkonyamî' yapai. O'ma'kon entaimepî'tî'pî teepa'kakon pe. Taapî'tî'pî to'ya ipî': —Amîrî wani' Paapa munmu pe pu'kuru —ta'pî to'ya. Paapa nîmenka'pî pe Jesus wani' epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen tîpî' to' eseurîma tîrî Jesusya pra awani'pî.

Jesusya Itekare Ekaremekî

(Mc 1.35-39)

⁴² Pata erenma'sa' pe, Jesus epa'ka'pî mîrîrî cidade poi. Moropai attî'pî keren pona. Mîkîrî yuwa pia'tî'pî arinikon pemonkonyamî'ya. Mîkîrî eposa' tîuya'nikon pe tîpiapai'nikon attî yu'se pra to' wani'pî mîrîrî pata poro.

⁴³ Tîise Jesusya ta'pî to' pî': —Tiaron cidadekon po sirîrî morî itekare ekaremekîuya e'pai man Paapa pemonkono pe to' e'to'pe. Î' kai'ma Paapa iipî tamî'nawîronkon esa' pe anekareme'pai wai. Maasa pra sirîrî tîmaimu ekareme'se Paapaya uyarima'pî —ta'pîiya.

⁴⁴ Mîrîrî warantî sirîrî itekare Paapa maimu ekaremekî pinunpa'pîiya, to' epere'to'kon yewî'kon tapî' tamî'nawîrî mîrîrî pata poro.

5

Jesus Maimu Pe Mararon Pepîn

Moro'yamî' Yapisî To'ya

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

¹ Moropai Jesus wani'pî kasapan po Genesaré ku'pî ena po itekare ekaremekî pî'. Arinikon pemonkonyamî' ii'sa' wani'pî iipia Paapa maimu etai. Kirîppe to' wani'pî.

² Mîrîrî yai asakî'nan kanaukon era'ma'pî Jesusya mîrîrî iku'pî ka aminke pra mîrîrî kasapan pî'. Mîrîrî kanaukon wani'pî moro'yamî' yapi'nenan nîrennuku'pî pe moro' worokato' tîuya'nikon ronakonpa kai'ma.

³ Mîrîrî kanau yakon ya' Jesus asara'tî'pî Simão e'to' kanau ya'. Moropai Simão pî' ta'pî Jesusya mîkîrî atarimato'pe mararî kasapan poi. Moropai eereuta'pî kanau ya moropai inkamoro arinikon pemonkonyamî' yenupa pia'tî'pîiya.

⁴ Teeseurîma aretî'ka tîpo ta'pîiya Simão pî': —Mairon ke tîwe'sen ya' kanau yaakî, moropai ayonpayamî' pokonpe si'ma mîrîrî moro' worokato'ya'nikon yenuntî moro' yapisikonpa —ta'pîiya.

⁵ Tîise Simãoya ta'pî: —Uyenupanen, anna esenyaka'masa' sirîrî kure'ne ewaron ya' eerenmapî pikîrî, tîise anî' yapisî annaya pra man. Tîise “Yenuntî” taaya ye'nen, amaimu pe yenumî annaya sirîrî —ta'pîiya.

⁶ Mîrîrî moro' worokato' yenumî'pî to'ya tuna ka. Mîrîrî ke moro'yamî' yapisî'pî to'ya mararî pra. To' worokato' to'ya ya moro'yamî' yapitanîpî yonpa pra awani'pî. Awe'karaka yonpa'pî tu'ke to' wani' ye'nen.

⁷ Mîrîrî ye'nen tiaron kanau ya' tîwe'sanonkon tonpakon yanno'pî to'ya, tîpîka'tî'nikon to' ii'to'pe kai'ma. Inkamoro wî'tî'pî to' pia. Moropai tîkanaukon, sa'nîrî yannîpî'pî to'ya moro'yamî' ke. Inkamoro kanau eseuronka yonpa'pî amî'ne pe moro'yamî' wani' ye'nen.

⁸ Mîrîrî warantî awe'kupî era'ma tîuya ye'nen, Simão Pedro e'sekunka'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya: —Uyepotorî, uurî sa'ne wani' imakui'pî ku'nen pe. Mîrîrî ye'nen uupiapai atarimaki. „Morî pe awe'to' warantî pepîn uurî, —ta'pîiya Jesus pî'.

⁹ Mîrîrî warantî eeseurîma'pî maasa pra moro'yamî' yapi'sa' tîuya'nikon era'ma'pîiya. Mîrîrî ye'nen Simão moropai tiaronkon ipokonpe tîwe'sanon inkamoro esenumenka'pî mararî pra.

¹⁰ Moropai Tiago moropai João, Zebedeu munkiyamî' inkamoro Simão pokonpe si'san, nîrî esenumenka'pî mararî pra.

Moropai Jesusya ta'pî Simão pî': —Eranne' pe pra e'kî. Sirîrî pata pai amîrî esenyaka'ma pe nai moro'yamî' yapisî pî' pra. Tarîpai eesenyaka'ma pe nai pemonkonyamî' pî', upemonkono pe to' enato'pe —ta'pîiya.

¹¹ Moropai inkamoroya tikanaukon yeku'na'pî kasapan pona. Miarî inîmîkî'pî to'ya tamî'nawîrî moropai to' wîttî'pî Jesus wenairî.

Leprosa Pî' Tîwe'sen Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

¹² Tiaron pensa Jesus wani'pî cidade po. Leprosa itese' paran pî' tîwe'sen wani'pî. Mararî pra itesa' poro ere' pe awani'pî. Mîikîriya Jesus era'ma'pî. Ipikku pe awani' epu'tî tîuya ye'nen, inama tîuya pe mîikîrî e'sekunka'pî irawîrî, non pona tenpata tîrennu'se. Moropai mîikîriya Jesus yeka'nunka'pî. Ta'pîiya Jesus pî': —Epu'tî pî' wai, amîrî uyepi'tî ton, Uyepotorî. Uurî anepi'tîpai awani'ya, uyepi'tîya —ta'pîiya.

¹³ Mîrîrî taiya ye'nen Jesusya tenya kainumî'pî. Moropai yapî'pîiya. Moropai ta'pîiya: —Inna, ayepi'tîuya —ta'pîiya. Mîrîrî pe rî iteparan esera'ma pra eena'pî. Eese'pî'tî'pî.

¹⁴ Mîikîrî pî' ta'pî Jesusya: —Anî' pî' mîrîrî eese'pî'tîsa' manni' kîsekaremekîi. Tîise matîi teepîremasen pia, î' kai'ma eese'pî'tîsa' era'mato'peiya. Moropai Paapa pia antîrî ton mayayamî' marîi teepîremasen pia Moisés kaaretariya taasa' yawîrî. Eese'pî'tîsa' epu'to'peiya mîrîrî mikupîi —ta'pîiya ipî'.

¹⁵ Tîise Jesusya mîrîrî ye'ka ku'sa' yekare etasa' tîuya'nîkon pe ekaremekî'pî to'ya, tamî'nawîronkonya epu'tî'pî. Moropai mîrîrî etasa' tîuya'nîkon pe arinîkon pemonkonyamî' iipî'pî iipia, imaimu etai moropai esepî'tîi teparankon winîpai.

¹⁶ Tîise tu'ke ite'ka Jesus atarimapî'tî'pî tiaronkon kore'tapai tiwinsarî epîremai. Moro eepîremapî'tî'pî.

Eke'nepamî'pî Warayo' Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷ Mîrîrî yai Jesusya pemonkonyamî' yenupa tanne, fariseuyamî' moropai Moisés nuri'tîya yenupato' pî' yenupatonkon nîrî ereutas'a wani'pî iipia etai. Inkamoro wani'pî iipî'san pe Galiléia pata poi, moropai Judéia pata poi, moropai Jerusalém cidaderî poi. Jesus pia Uyepotorîkon meruntîrî wani'ye'nen, pri'yawonkon pepîn yepi'tîpîtîiya.

¹⁸ Mîrîrî yai tiaronkon warayo'kon asakîrîronkonya pri'yawon pepîn eke'nepamî'pî enepî'pî tette' ta tîise, Jesusya yepi'tîto'pe kai'ma. Mîikîrî sa'ne anawonnî'pai to' wani'pî Jesus rawîrî itîrîkonpa.

¹⁹ Tîise yawonnî'pî to'ya eserike pra awani'pî. Maasa pra intapîkîrî mîrîrî wîttî ita to' e'to' wani'pî, to' ewomî yentai. Mîrîrî ye'nen mîikîrî sa'ne pri'yawon pepîn yanu'nîpî'pî to'ya wîttî neka'ta pona. Moropai Jesus kaisarî wîttî yamî'to' yaranka'pî to'ya. Moropai mîikîrî sa'ne enu'tî'pî to'ya tette' ta tîise, pemonkonyamî' kore'ta pî' Jesus rawîrî.

²⁰ Kure'ne innape tîkupî to'ya epu'tî tîuya ye'nen, Jesusya ta'pî mîikîrî pri'yawon pepîn eke'nepamî'pî pî': —Uyonpa, imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra —ta'pî Jesusya ipî'.

²¹ Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon pe, inkamoro Moisés nuri'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai tiaronkon fariseuyamî' eseurîma'pî tîiwarîrî'nîkon. —Anî' see mîiserî warayo', Paapa pe tîwe'ku'sen, mîrîrî warantî eeseurîmato'pe. Maasa pra anî'ya imakui'pî pe pemonkon e'to' mo'ka pepîn Paapa pe pra si'ma. Tîise Paapaya neken ikupî tîiwanmîra —ta'pî to'ya.

²² Tewankon ya' to' esenumenka epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya to' pî':

—Î' ton pe see mîrîrî warantî eesenumenkakon mîrîrî? —ta'pîiya.

²³ —Î' ye'ka pe awani' e'painon sa'me pra mîikîrî warayo' eke'nepamî'pî pî' tauya ya, “Imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra” tauya ya, ou “E'mî'sa'kakî moropai asakî” tauya ya —ta'pîiya. —Sa'me pu'kuru awani' yentai kai'ma eesenumenkakon —ta'pîiya.

²⁴ —Tîise meruntî man uupia, uurî ka' poi iipî'pî pia. Tarî non po umaimu pe uuwanmîra imakui'pî ani' nikupî'pî ku'nen pe wani. Mîrîrî epu'tîkonpa mîiserî eke'nepamî'pî pî' tauya sîrîrî, e'mî'sa'kakî moropai ayette' yanmako'makî moropai atîkî ayewî' ta —ta'pîiya.

²⁵ Mîrîrî pe rî ka'ne' pe mîikîrî warayo' e'mî'sa'ka'pî tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Tette' yanmako'ma'pîiya. Moropai attî'pî tewî' ta. Mararî pra taatausinpai Paapa yapurî'pîiya tuutî ye'ka pe.

²⁶ Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wani'pî teesenumenkai mararî pra ipî'. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî inama'ma mararî pra. —Sîrîrî ye'ka esenumenkanto' era'masa' pra man tîise sîrîrîpe era'ma sîrîrî —ta'pî to'ya.

Levi Yanno Jesusya Tîwenairî Attîto'pe
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

²⁷ Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî. Tuutî ye'ka pe warayo' Levi itese' ereutas'a' era'ma'pîiya teesenyaka'mato' yaponse' po. Tesanonkon pia to' nîttîrî tîniru yapîsî pî' teesenyaka'masen. Mîikîrî pî' ta'pî Jesusya: —Aase upîkîrî —ta'pîiya.

²⁸ Mii'kiri e'mi'sa'ka'pi moropai tamihawiri teesenyaka'mato' rumaka'piya. Moropai atti'pi Jesus pikiri.

²⁹ Tiko'man pe pu'kuru pra kure'ne taatausinpai entamo'kanto' tu'kan koneka'pi Leviya Jesus tonpe tewi' ta. Inkamoro kore'ta arinike tiaronkon tiniru yapisi pi' teesenyaka'masanon wani'pi. Moropai tiaronkon pemonkonyami' niri erutas'a wani'pi to' kore'ta.

³⁰ Miriri yai fariseuyami', moropai Moises nuri'ti yenupanto' pi' yenupatonkon, itonpayami' pe tiwe'sanon inkamoro ekore'ma'pi Jesus nenupa'san winiki. Moropai ta'pi to'ya: —I' wani' awani' ye'nen amiri'nikonya aya're'kon yonpa, moropai awukukon eni'riya'nikon inkamoro tiniru yapisi pi' teesenyaka'masanon pokonpe, moropai tiaronkon pemonkonyami' imakui'san to' yeserukon pokonpe —ta'pi to'ya. „Maasa pra teeserukon yawiri nurakon pemonkonyami' pokonpe ta're'kon yonpa to'ya pepin tiwin kin..”

³¹ To' maimu yuuku'pi Jesusya: —A'ki, pri'ya pu'kuru tiwe'sananya tepi'tinenkon ton yuwa pepin. Tiise pri'ya pra tiwe'sananya neken yuwa —ta'pi Jesusya.

³² —Miriri waranti morikon pemonkonyami' yanoi uui'sa' pra wai. Tiise imakui'san pemonkonyami' yanoi uui'sa' siriri, imakui'pi to' nikupi'pi rumakato'pe to'ya —ta'pi Jesusya.

Tekkari Tonpai Pra Epiremanto' Pi' Jesus Eseurima

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

³³ Miriri tupo inkamoro ya ta'pi Jesus pi': —Joao Batista nenupa'san epiremapi' e'piti tekkarikon tonpai pra. Miriri waranti niri fariseuyami' nenupa'san wani —ta'pi to'ya. —Tiise anenupa'san wani miriri waranti pra, ta're'kon yonpa to'ya moropai tiwukukon eniri to'ya.

³⁴ To' maimu yuuku'pi Jesusya: —Tineta'san pokonpe tiwe'marimasen wani tanne ta're'kon tonpai pra ineta'san wani pepin. To' pokonpe tiwe'marimasen wani pikiri ta're'kon tonpai pra to' wani pepin. Tiise to' entamo'ka moropai to' atausinga marari pra.

³⁵ Tiise tiwin wei mii'kiri tiwe'marimasen mo'ka tiaronkonya kupi siriri. Uuri wani tiwe'marimasen waranti, moropai unenupa'san wani ineta'san waranti. Umo'ka to'ya ya unenupa'sanya ta're'kon yonpa pepin, teesewankono'makon ye'nen —ta'pi Jesusya.

³⁶ Moropai Jesusya panton ekaremeki'pi. „Amenan esenupanto' pi', penaron esenupanto' pi' to' esenumenkato'pe ekaremeki'piya..” Ta'piya: —A'ki, ani'ya amenan kamisa poi i'pia'pi ya'ti pepin e'painon ipoi'pi pon e'karakasa' rumentanni ton. Maasa pra miriri ku'sai'ya ya, amenan ena a'ta ke. Moropai ipoi'pi pon niri ena imakui'pi pe. Miriri pia'pi imo'kasa' e'tiri pepin ipoi'pi pon yarakkiri, imakui'pi pe awani sa'niri —ta'pi Jesusya.

³⁷ —Moropai ani'ya amenan wo' konekasa' yara'ti pepin niri e'painon penaro' ipoi'pi cabra pi'pi konekasa' ya, wo' yense' pe. Maasa pra amenan wo' yara'tisa'ya wo' mai'ta ya, ipoi'pi tense' ya'morikkaiya, moropai wo' eti'kamo, aama'ta.

³⁸ Miriri namai amenan wo' konekasa' yara'ti e'pai awani amenan itense' cabra pi'pi konekasa' ya. Miriri waranti mori pe awani.

³⁹ Tiise penaro' wo' eniritiponkonya amenan wo' eniri pepin. Maasa pra taa to'ya: “Penaro' wo' wani mori pe amenan yentai”. Miriri ta'pi Jesusya „amenan ke to' yenupa tiuya ye'nen..”

6

Eri'ka'nito' Weiyu Pi' Jesus Eseurima

(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

¹ Eri'ka'nito' weiyu sabado yai Jesus asari'pi trigo ye'ka kore'ta pi' tinenupa'san pokonpe. Miriri yai tuutikon ye'ka pe inenupa'san ena'pi emi'ne. Miriri ye'nen trigo pikka'pi to'ya. Miriri pi'ka'pi to'ya tisi'isiki'mai tenyakon ke. Miriri yaku'pi to'ya.

² Miar tiaronkon fariseuyami' wani'pi to' kore'ta. Miriri era'ma tiuya'nikon ye'nen ta'pi to'ya: —I' ton pe see trigo pikka'pi eesenyaka'makon miriri? Moises nuri'tiya siriri eri'ka'nito' weiyu yai esenyaka'manto'pe taasa' pra man —ta'pi to'ya.

³ Inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya: —A'ki, i' kai'ma kaareta erenkasa'ya'nikon pra naati? Pena rei Davi nuri'ti nikupi'pi pi' teeseurimasen? Pena emi'ne awani'pi moropai ipokonpankon wani'pi.

⁴ Miriri ye'nen mii'kiri ewomi'pi Paapa yewi' ta moropai Paapa pia to' niri'pi pao mo'ka'piya. Moropai yaku'piya moropai itiri'piya niri tipokonpankonya ya'to'pe. Miriri pi' Paapa ekore'ma pin, teepiremasanon neken naku itisa' ya'sa' to'ya pi' —ta'piya.

⁵ Jesusya teeseurimato' yareti'ka'pi see waranti: —Uuri ka' poi iipi'pi wani eri'ka'nito' weiyu yai tamihawironkon nikupi'pi ton ekareme'nen pe —ta'piya.

Itemekon Atapimi'pi Warayo' Yepi'ti Jesusya

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶ Tiaron pensa Jesus ewomí'pí erí'ka'níto' weiyu yai to' epere'to' yewí' ta. Moropai to' yenupa pia'tí'píya. Mírírí yai warayo' wani'pí meruntí winon itemekon atapími'pí.

⁷ Mírírí yai miarí tiaronkon Moisés yeserurí'pí pí' yenupatonkon wani'pí moropai fariseuyami' nírí wani'pí. Inkamoro wani'pí Jesus yenu pikírí. Maasa pra erí'ka'níto' weiyu yai aní' yepi'tíya era'makonpa kai'ma. Í' ku'sai'ya ya, ipi' teeseurímakonpa tesorukon yawírí pra awani ye'nen.

⁸ Tíise Jesusya to' esenumenkato'kon epu'tí'pí. Mírírí ye'nen ta'píya míkírí warayo' itemekon atapími'pí pí': —E'mí'sa'kaki moropai satippe e'kí inkamoro kore'ta. Moropai warayo' e'mí'sa'ka'pí satippe eena'pí to' kore'ta.

⁹ Moropai ta'pí Jesusya to' pí': —Uuríya ayekaranmapokon sírírí. Í' kai'ma uyeserukonya taasa' nai erí'ka'níto' weiyu yaino pí'? Í' wani mírírí, morí ku'to'pe sábadó yai, morí ou imakuí'pí? Aní' píika'tí ou tíwi aní' sa'manta tanne era'mapítí? —ta'píya.

¹⁰ Timaimu yuuku to'ya pra ye'ka pe,, Jesusya tamí'nawíronkon tíwainokon era'ma'pí. Moropai ta'píya míkírí warayo' pí': —Ayemekon kainunkí. Moropai warayo'ya temekon kainumi'pí. Míkírí esepí'tí'pí.

¹¹ Mírírí era'masa' tíuya'níkon ya pe to' ekore'ma'pí mararí pra. Moropai teeseurímakon pia'tí'pí to'ya, í' kupí tíuya'níkon pí' Jesus winíkí.

*Tínenupatonkon Menka Jesusya, 12 Kaisaronkon
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Mírírí típo mararí tíko'manse, Jesus enuku'pí wí' pona epíremai. Moropai ewaron iwa'ka'píya teepírema pí' Paapa pí'.

¹³ Eerenma'sa' pe tínenupatonkon yanno'píya típia. Inkamoro menka'píya. Asakí'ne pu' pona tímo'tai'níkon menka'píya. Inkamoro yarimapa kai'ma itekare ekareme'se to' menka'píya. Mírírí warantí insamoro asakí'ne pu' pona tímo'tai'níkon wani'pí.

¹⁴ Awani'pí Simão. Míkírí ese'tí'píya Pedro kai'ma. Moropai itakon André wani'pí. Tiago moropai João moropai Filipe moropai Bartolomeu.

¹⁵ Mateus moropai Tomé, moropai Afeu munmu itese' Tiago, moropai Simão manni' teepisen Zelote taato'.

¹⁶ Moropai awani'pí Tiago munmu, Judas. Moropai Judas Iscariotes manni' Jesus yapisíton iteyatonon pia itírípa. Inkamoro menka'píya tínaipontíkon ton pe.

Pri'yawonkon Pepín Pemonkonyami'

*Yepi'tí Jesusya
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Mírírí típo Jesus autí'pí wí' poi to' pokonpe wí' parakon pona. Moro to' wani'pí tu'kankon inenupa'san. Moropai tiaronkon pemonkonyami' típatakon poi iipí'san wani'pí miarí. Judéia pata ponkon moropai Jerusalém cidaderí ponkon. Moropai Tiro cidaderí ponkon moropai Sidon cidaderí ponkon, tuna rí'pikírí tíwe'sanon.

¹⁸ Inkamoro wani'pí iipí'san pe Jesus eseuríma etai. Moropai Jesusya tepi'títo'kon pe teparankon winípai. Moropai o'ma' yarakkírí tíwe'sanon nírí wani'pí miarí. Moropai inkamoro yepi'tí'pí Jesusya.

¹⁹ Mírírí yai tamí'nawíronkon wani'pí Jesus anapípai. Maasa pra imeruntíri wenai pemonkonyami' esepí'tí'pí. Mírírí ye'nen anapípai tamí'nawíronkon wani'pí.

*Atausinpanto' Pí' Moropai Esewankono' manto' Pí' Jesus Eseuríma
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Mírírí yai Jesusya tínenupa'san era'ma'pí moropai ta'píya to' pí':

—Mori pe awani amírí'níkon

í' ton pra tíwe'sanon ton pe.

Maasa pra amírí'níkon yapisí Paapa ayesa'konya,

típemonkono pe awe'to'pe'níkon.

²¹ Mori pe awani amírí'níkon

emi'nankon ton pe,

maasa pra awore awaníkon kupí sírírí.

Mori pe awani amírí'níkon

tíkauware eesewankono'mato'kon pí'.

Maasa pra kure'ne asisikon kupí sírírí taatausinpai.

²² Mori pe awani amírí'níkon,

ka' poi iipí'pí pemonkon pe uurí wenai ayewanmíríkon to'ya ya,

ayenpa'kakon to'ya ya tikore'tapai'níkon,

moropai amu'tunpakon to'ya ya,

moropai tamí'nawírí ataruma'tíkon to'ya ya,

mori pe awani amiri'nikon ton pe.

²³ Miriri ye'nen atausinpati, arapunpi'ti taatausinpai. Maasa pra mararon pepin amiri'nikon ton konekasa' Paapaya man ka' po. Taatausinpai e'ti, maasa pra miriri waranti inkamoro atarumatikon to'ya manni'kan tamori'sanya penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'ti taruma'ti'pi.

²⁴ Tiise "ekenne" taaya'nikon pe naatii,
ipikkukon pe tiwe'sanon.

Maasa pra aasiri itu'se awe'to'kon yapisi'piya'nikon tami'nawiri.

Ini'panpi' yapisiya'nikon pepin —ta'piya.

²⁵ —"Ekenne" taaya'nikon pe naatii,
amiri'nikon awore tiwe'sanon.

Maasa pra emi'ne awanikon kupi siriri.

"Ekenne" taaya'nikon pe naatii,
amiri'nikon tisi'risanon.

Maasa pra akaraukon kupi siriri teesewankono'mai.

²⁶ "Ekenne" taaya'nikon pe naatii,
tami'nawironkon pemonkonyami' napuri'san.

Maasa pra pena miriri waranti inkamoro tamori'sanya seru'ye'kon profetayami' yapuri'pi. Moropai to' e'taruma'ti'pi waranti amiri'nikon e'taruma'ti kupi siriri —ta'piya to' pi'.

Ayeyatonon Sa'nama E'pai Awan

(Mt 5.38-48)

²⁷ —Tiise tauya amiri'nikon eseurima etanenan pi' —ta'pi Jesusya. —Ayeyatonkon sa'namati. Moropai mori ku'ti ayewanmiri'nenkon pi'.

²⁸ Moropai amu'tunpanenkon yapuriti, moropai epiremati inkamoro ye'kakon ataruma'tinenkon pona —ta'piya.

²⁹ —A'ki, ani'ya ayenpata'mo ya, miiki'ri pa'tiya kisuwai. Tiise iratai wini era'tiki apa'tito'peiya ini'ri. Moropai ani'ya aya'san yari'pi ya, tiwi nisi, ini'panpi' apon anapai tiwani ya, yaato'peiya.

³⁰ I' ri esati ani'ya ya, iipia itiki. Tiaronya i' ri ayemanne mo'ka'pi ya, kisina'poi iipiapai. Miriri ye'ka pe iku'ti tiwiri api'nikon miriri ku'nenan yarakkiri.

³¹ Tiaronkon pi' mori kupiya'nikon e'pai man, inkamoroya amiri'nikon pi' miriri waranti ikupi yu'se awanikon, manni' waranti.

³² Awakirikon neken sa'namaya'nikon ya, i' pe pra ri miriri ku'sa'ya'nikon wenai i' ri tiri Paapaya pepin aapia'nikon. Maasa pra tiaronkon imakui'pi ku'nenanya niri ikupi miriri waranti.

³³ Moropai niri mori pe awanikon manni'kan api'nikon mori pe tiwe'sanon pi' neken, i' pe pra ri awanikon. Miriri ku'sa'ya'nikon pi' Paapaya ayapurikon pepin. Maasa pra tiaronkon imakui'pi ku'nenanya niri ikupi miriri waranti.

³⁴ Miriri waranti ayemanne tiriya'nikon ya, ka'ne' pe manni'kan ye'mato' esanon pia i' pe pra ri miriri wani. Aapia'nikon Paapaya i' ri tiri pepin miriri ku'sa'ya'nikon wenai. Maasa pra imakui'pi ku'nenanya niri ikupi miriri waranti inna'pokonpa kai'ma.

³⁵ Tiise miriri waranti pra ikupiya'nikon e'pai awani. Ayeyatonkon pe tiwe'sanon inkamoro sa'namati. Moru ku'ti inkamoro ton pe. Ayemannekon tiiti inna'poya'nikon pata pe pra. Miriri kupiya'nikon ya Paapa nitiri kure'ne yapisiya'nikon. Miriri waranti kupiya'nikon ya, tami'nawironkon yentainon Paapa munki pe awanikon. Miriri ye'nen mori ku'ti. Maasa pra Paapa wani mori pe pu'kuru manni'kan iwinipi tinapisi'pikon "Mori pe man" taawonan pepin pi'. Moropai iririkon pi' niri mori pe awani.

³⁶ Miriri ye'nen tami'nawironkon era'mati a'noko'pikon pe ti'noko'pi pe amiri'nikon era'ma Paapa uyunkonya manni' waranti —ta'piya.

Tiaronkon Yako'menkato' Pi' Jesus Eseurima

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jesus eseurima ko'mannipi'pi. Ta'piya: —Tiaronkon nikupi'pi pi' taatako'menkai pra e'ti, Paapaya anukupi'pikon pi' ayako'menkakon namai. "Yairi pra awanikon" kikatitiaronkon pi', miriri waranti Paapaya taa namai api'nikon. Tiise ka'ti to' pi': "Tami'nawiri i' ri anukupi'pikon uwiniki kupi pi' wai uwanmira, i' wani' pra man", ka'ti. Miriri taaya'nikon ya, miriri waranti anukupi'pikon kupi Paapaya tiwanmira.

³⁸ Tiaronkon nesati antiiti to' pia. Miriri tiisa'ya'nikon ya, to' pia Paapaya niri itiri aapia'nikon. Miriri tiiti kure'ne antiipi awanikon pikiri, anne' pe tiwe'se pra. Miriri tiriya'nikon ya miriri tiiti marari pra tisa'manni'pi'se tu'ke awe'to'pe. Maasa pra miriri waranti ri itiri Paapaya niri aapia'nikon itiri'piya'nikon kaisari —ta'piya.

³⁹ Jesusya to' nepu'titon panton ekaremeki'pi. Ta'piya see waranti: —A'ki, enkaru'nan pemonkonya tiaron pemonkon enkaru'nan yari pepin e'painon itu'nakan pe tiwe'sen ekaya. Maasa pra miriri waranti to' witi ya, itu'nakan ya' to' e'soroka sa'niri —ta'piya.

⁴⁰ Moropai ta'piya in'ri: —A'ki, teesenupasen wani pepin ipikku pe tenupanen yentai. Tiise teesenupatu' yareti'kasa' tiuya ya tami'nawiri tenupanenya tenupatu' epu'sai'ya ya iwaranti awani. Maasa pra teesenupa'pi pikiri neken tenupasai'ya ye'nen. Tenupati'pon kaisari awani itentai pra.

⁴¹ Moropai ta'piya in'ri: —I' wani' awani ye'nen kin ayonpa nikupi'pi iteseru era'maya mori pe. Tiise itentai ikupiti'pon pe si'ma. Ayeseru nura era'maya pepin ayewan ya' marari pra tiise. Si'miriki pe tiwe'sen ayonpa yenu yawon era'maya kure'nan yei waranti, ayenu ya' tiwe'sen tera'mai pra? —ta'pi Jesusya iteseru imaku'pi pi'.

⁴² —Tiise o'non ye'ka pe ayonpa pi' taa yu'se awani. “Uyakon maasa ayenu ya' tiwe'sen mo'kato'peuya” taa yu'se awani? Tiise miriri kure'nan ayeseru imaku'pi ankupi'pi tera'mai pra aawariri. Amiri seru'ye' pe aawariri mori pe tiwe'se awe'ku'sen. E'mai' pe ayeseru imaku'pi ankupi'pi era'maki. Ayeseru konekaki mori pe. Moropai miriri ti'po mori pe tepu'se ayonpa nikupi'pi imaku'pi pi' piika'tipa —ta'pi Jesusya.

Teperu Tiinen Yei Pi' Jesus Eseurima
(Mt 7.16-20; Mt 12.33-35)

⁴³ Miriri ti'po Jesusya ta'pi: —Mori yeiya, imaku'pi pe teperu tiri pepin e'painon. Moropai yei, apakkori'ta'piya mori pe teperu tiri pepin.

⁴⁴ Miriri ye'nen tiwin pi' yei tiise iteperu pi' eesepu'ti. Ani'ya figo yeperu pikka pepin mi'ni ye' poi. Moropai uva yeperu pikka pepin mi'ni ye' poi.

⁴⁵ Tiise warayo' mori pe tiwe'sen, eseurima mori pe maasa pra mori pe itewan wani ye'nen. Miriri waranti warayo' imaku'pi pe tiwe'sen eseurima imaku'pi pe. Maasa pra tewan ya' tiwe'sen yawiri eeseurima —ta'pi Jesusya.

Asaki'nankon Witi Konekanen Pi' Jesus Eseurima
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ —I' ton pe see “Uyepotori” kai'ma uyesatiya'nikon siriri umaimu yawiri iku'ti ta'piuya yawiri ikupii'ma pra —ta'piya.

⁴⁷ —Tari'pai anepu'tikon ton ekaremeki'ya siriri. Manni' umaimu etanen moropai ikonekanen wani mori pe, innape ikupiya ye'nen.

⁴⁸ Miikiri wani manni' warayo' tewi' ton konekanen waranti. Miikiriya non yaka itu'na moropai ti' tiriya ite'se' ton, sa'me awe'to'pe ti' pona. Miriri konekasai'ya tanne, tuna yanni'pi moropai ipona eerepami. Tiise yenumiya pepin, sa'man pe awani ye'nen.

⁴⁹ Tiise manni' umaimu etanen tiise ikonekanen pepin, miikiri wani, manni' warayo' tewi' ton konekatipon sa'man pepin non ya' waranti. I' pensa tuna erepami ya ipona, yenumiya ka'ne' pe. Tami'nawiri eesenumi, sa'me pra awani ye'nen —ta'pi Jesusya.

7

Surarayami' Yepotori Poitiri Yepi'ti Jesusya
(Mt 8.5-13)

¹ Pemonkonyami' yeurima areti'ka ti'po, Jesus witi'pi Cafarnaum cidaderi pona.

² Miarí Cafarnaum po surarayami' yepotori wani'pi Roma pon, Judeu pepin. Miikiri poitiri kure'ne inapuri iwakiri ipoitiri enasa' wani'pi pri'ya pra. Marari pra aasa'manta yonpasa' wani'pi.

³ Jesus pi' to' eseurima etasa' tiuya yai miikiri surarayami' esa'ya tiaronkon Judeuyami' esa' pe tiwe'sanon yarima'pi Jesus pia to' witi'pe. Jesus yanno me'po'piya itewi' ta aai'to'pe miikiri sa'ne ipoitiri yepi'ti.

⁴ Inkamoro witi'pi epose. Moropai eposa' tiuya'nikon ya yai, attito'pe taa pi' to' ko'mami'pi ipi' tiko'man pe miikiri surarayami' esa' yewi' ta. Ta'pi to'ya: —Miseri piika'tiya e'pai awani, maasa pra mori pe tiwe'sen miseri —ta'pi to'ya.

⁵ —Maasa pra anna yonpayami' sa'namaiya marari pra. Moropai miseriya eperen'ito' yewi' ton koneka me'po'pi anna ton pe —ta'pi to'ya.

⁶ —Inna, moriya. Utti yepi'ti —ta'pi Jesusya. Miriri ye'nen Jesus witi'pi to' pokonpe. Miikiri erepami ko'manni'pi tanne, aminke pra surarayami' esa'ya tonpayami' yarima'pi Jesus ponaya kai, to' witi'pe. Ta'pi surarayami' esa'ya to' pi': —Makatii ipi': “Uuri sa'ne wani i' pe pra ri arawiri maasa pra uyentai amiri wani ye'nen, uyewi' ta eewomi eserike pra nai', taa pi' man” makatii.

⁷ “Moropai ‘ani’ pe pra uurí wani uutito'pe aapia. Tiise taaya yu'se wai miari si'ma, amaimu ke upoitiri esepi'tito'pe ka'ki', taa pi' man”, makatii.

8 “Epu'ti pi' wai kure'ne uuri waní tũse uyesanon moro to' waní uyentainonkon inkamoro maimu yawiri tũwe'sen uuri. Moropai miriri waranti niri uuri pemonkonyami' moro to' man surarayami' umaimu yawiri tũwe'sanon. Tauya ya tiwinan pi': “atikí”, tauya ya, moropai atti umaimu pe. Tiaron pi': “asi'ki”, tauya ya, moropai aai'pi uupia. Moropai tauya ya upoitiri pi': “seeni' ku'ki”, tauya ya, moropai ikupiya umaimu pe. Miriri waranti niri ikupiya epu'ti pi' wai tamí' nawiri í' taaya ya, amaimu pe awani. Itentai pu'kuru awani ye'nen', taa pi' man”, makatii —ta'piya to' pi'. Miriri ye'nen to' witi'pi Jesus pia. Tamí' nawiri ekaremeki'pi to'ya.

9 Miriri taasa' miikiri warayo'ya eta tiuya pi' Jesus esenumenka'pi kure'ne. Miikiri era'ti'pi arinikon pemonkonyami' winiki. Moropai ta'piya to' pi': —A'ki, tauya api'nikon. Amiri'nikon Israel ponkon, Paapa pemonkonyami' kore'ta siriri waranti innape uku'nen era'masau'ya pra wai. Tũse miseri esa'ya uku'sa' man innape, ka'ran pe tiwaní tũse —ta'piya.

10 Miriri tupo miikiri surarayami' esa' narima'san enna'po'pi witi' ta. Moropai inkamoro miikiri surarayami' esa' poitiri epori'pi miari pri'ya eese'pi tisa' wani'pi Jesus maimu pe.

Jesusa Wiri' Inyo Isa'manta'pi More Pimi'sa'ka

11 Tiko'man pe pu'kuru pra tiko'mami tupo, Jesus witi'pi Naim cidaderi pona. Inenupa'san moropai tu'kankon pemonkonyami' witi'pi niri ipokonpe.

12 Miriri cidade pona Jesus erepami tanne, aminke pra tũse, pemonkonyami' epa'ka'pi, isa'manta'pi esa'ri'pi yaenanen. Miikiri wani'pi tiwinan ye' inyo isa'manta'pi wiri' more pe. Miikiri pikiri arinikon pemonkonyami' miriri cidade ponkon witi'pi uuruwai pona.

13 Miikiri sa'ne wiri' karau era'ma'pi Uyepotorikonya ti'noko'pi pe. Miriri ye'nen wiri' pi' ta'piya: —Tikarawai pra e'ki —ta'piya.

14 Miikiri yaponse' pia erepami'pi. Moropai itaponse' yapí'piya. Miikiri yaenanen emi'pami'pi. Moropai ta'pi Jesusa maasaron warayo' pi': —E'mi'sa'kaki tauya api' —ta'piya.

15 Miriri taiya pe miikiri isa'manta'pi e'mi'sa'ka'pi timaikko pona. Moropai eeseurima pia'ti'pi. Moropai Jesusa isan pia irumaka'pi tepi'ti.

16 Miriri era'ma tiuya'nikon pi' tamí' nawironkon pemonkonyami' esenumenka'pi marari pra Jesus namai'ma. Moropai inkamoro Paapa yapuri'pi. Ta'pi to'ya: —Miseri see kure'nan Paapa maimu ekareme'nen uuri'nikon kore'ta aai'sa' siriri. Paapa ii'sa' man tipemonkonyami' piika'ti —ta'pi to'ya.

17 Miriri ku'sa' Jesusa yekare eta'pi miriri Judéia patapon pemonkonyami'ya. Moropai miriri Judéia woi tiko'mansenonkonya epu'ti'pi.

João Batista Nenupa'san

(Mt 11.2-19)

18 João Batista nenupa'sanya tamí' nawiri í' ku'sa' Jesusa ekaremeki'pi. Moropai Joãoya asaki'nankon tinenupa'san yanno'pi.

19 Inkamoro yarima'piya Uyepotorikon pia ekananmapoi to' witi'to'pe kai'ma, taato'pe to'ya: —“Amiri manni' ,ka' poi, tariwaya aai'pi ton anna ninimiki, tiaron ka'ri moro nai inimiki annaya manni'”, makatii ipi' —ta'pi Joãoya to' pi'.

20 Miriri ye'nen to' witi'pi Jesus pia. Moropai ta'pi to'ya: —João Batistaya anna yarima pi' man ayekaranmapoi. Amiri manni' tariwaya erepami ton kaane ka'ri? Tiaron moro nai anna ninimiki? —ta'pi to'ya ipi'.

21 Miriri taa to'ya tanne, tu'kankon ne'ne'kon pemonkonyami' paran pokonkon yepi'ti'pi Jesusa. Moropai o'ma' yarakkiri tũwe'sanonkon yapai o'ma'kon yenpa'ka'piya, moropai tu'kankon enkaru'nankon yenu yenponka'piya.

22 Moropai inkamoro maimu yuuku'piya. —Enna'poti moropai João pi' anera'ma'pikon moropai aneta'pikon mekareme'ti. Makatii ipi' see waranti: “Tari'pai enkaru'nankonya era'ma pi' man. Moropai asakoi pepin asani pi' man. Moropai ereki'pikon eese'pi tisa' man. Moropai pana'ti'pankonya eta pi' man. Moropai isa'manta'san e'mi'sa'kan pi' man. Moropai itekare Paapa winipainon esekareme'sa' man í' ton pinon pi'”, makatii, penaron Isaias nuri'tiya taasa' yawiri Paapa nimenka'pi pi' —ta'piya.

23 —Taatausinpai pemonkonyami' wani, manni'kan innape uku'nenan tiwi tiku'se pra. Moropai teesunenakon yawiri pra unku'pi pi' teesewankono'mai pra to' wani —ta'piya.

24 João Batista nenupa'san enna'po'pi tanne, Jesus eseurima pia'ti'pi pemonkonyami' pi' João yekare pi': —Keren pona attisa'kon yai João yarakkiri epose, í' era'ma'piya'nikon? Konoi' yepu ye' yari'mapiti a'situnya ka'ri —ta'piya.

25 —Í' era'mai atti'pikon kin warayo' epontisa' ka'ri mori pe tipon ya' era'mai? A'ki, tauya warayo' mori pe eponti'pi mori tipon ya' miikiri ko'mami e'painon mori pu'kuru witi' ta ipikku pe tũwe'sen yewi' ta —ta'piya.

26 —Ka'ti upi', í' era'ma'piya'nikon? Paapa maimu ekareme'nen profeta ka'ri. Inna, tauya siriri api'nikon. Tũse profeta Paapa maimu ekareme'nen yentainon era'ma'piya'nikon.

²⁷ Maasa pra mîikîrî João wani Paapa nîmenka'pî iipî rawîrî aaipîton pe, manni' Paapaya ta'pî yawîrî.

A'kî, mîserî umaimu ekareme'nen yarimauya kupî sîrîrî

arawîrî attîto'pe,

aye'marî ton konekai e'mai' pe

ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

ML 3.1

²⁸ Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Tauya amîrî'nîkon pî', mîikîrî Paapa maimu ekareme'nen João wani tamî'nawîronkon warayo'kon yentai tîwe'sen pe awani. Tîise anî'ya innape uurî kupî ya, mîikîrî esa' pe Paapa wani. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe mîikîrî wani João yentai —ta'pîiya.

²⁹ Mîrîrî taiya eta'pî tîniru yapîsî pî' teesenyaka'masanonya moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Inkamoro wani'pî manni'kan yairî Paapa maimu wani epu'nenan pe. Inkamoro wani'pî João Batista nenpatakona'san pe.

³⁰ Tîise fariseuyamî' moropai Moisés yeseru rî'pî pî' yenupatonkon wani'pî Joaoya tenpatakonakon yu'se pra. Maasa pra itu'se Paapa e'to' kupî to'ya pra, yewanmîrî'pî to'ya.

³¹ Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Anî'kan warantî see sîrîrî pankon pemonkonyamî' kupîuya e'painon? Î' kai'ma to' wani?

³² Inkamoro wani moreyamî' tîsu'minansenon warantî. Inkamoro wani poro yi'pî po. Tiaronkon pî' to' entaimepîti ko'mannîpî.

“Manannîto' waiyi ye'nunpa'pî annaya

tîise amîrî'nîkon mananu pra awani'pî”, taapîti'pî to'ya.

“Moropai isa'manta'pî kararunpato' kupî'pî annaya

tîise amîrî'nîkon karau pra awani'pî”,

taapîti'pî to'ya.

³³ Inkamoro moreyamî' ye'kakon amîrî'nîkon, sîrîrî pankon wani. „Awakîrîkon pe anî' ku'sa'ya'nîkon pepîn., Maasa pra João Batista ii'sa' yai tekkari yonpa pra awani'pî tiaronkon pemonkonyamî'ya yonpa warantî pra. Moropai tîwuku vinho enîriya pra awani'pî. Mîikîrî pî' taaya'nîkon: “O'ma'kon yarakkîrî tîwe'sen pe awani' mîrîrî”, taaya'nîkon.

³⁴ Moropai uurî ka' poi iipî'pî entamo'ka ya, moropai uwuku enîriya ya taaya'nîkon upî': “A'kî, mîikîrî warayo' kure'ne ta're' yonpanen. Moropai kure'ne tîwuku enî'nen, teetînsen” taaya'nîkon. “Moropai tîniru yapîsî pî' teesenyaka'masanon yonpa mîikîrî. Moropai pemonkonyamî' imakui'san pokonpe tîwe'sen mîikîrî”, taaya'nîkon upî'.

³⁵ Tîise tauya anî'ya Paapa winîpainon epu'nen yapîsî ya mîikîriya yairî tîwani epu'tî mîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Wani Simão Fariseu Yewî' Ta.

³⁶ Tiwin fariseuya Jesus eta'pî entamo'kai attîto'pe tewî' ta. Mîrîrî ye'nen Jesus wîti'pî itewî' ta. Moropai teerepansa' pe eereuta'pî to' yaponse' pona takira' tekkari yonpai mesa pia.

³⁷ Mîrîrî yai miarî cidade po wîrî' wani'pî imakui'pî kupîtîpon. Mîikîriya Jesus entamo'ka yekare eta'pî mîikîrî fariseu yewî' ta. Mîrîrî ye'nen mîikîriya tîkarapa a'pusin kara' yense' yari'pî moropai attî'pî Jesus pia.

³⁸ Mîikîrî wani'pî Jesus pai wini si'ma aminke pra tîkarau pî'. Moropai ikaruwato' ya' Jesus puu yamannîpî'pî itenu paruya. Moropai mîrîrî tîpo tîpu'pai si'po ke Jesus puu yamannî'sa' tîuya ya'mananîpî'pîiya. Moropai mîikîriya Jesus puu yu'napîti'pîiya. Moropai mîrîrî tîkarapa a'pusin tînarî'pî kanpîti'pîiya Jesus puu pona.

³⁹ Mîrîrî era'ma tîuya pe fariseu esenumenka'pî tîwarîrî ta'pîiya: —Mîserî warayo' wani ya innape profeta pe, anî' pe mîserî wîrî' epu'tîiya e'painon. Imakui'pî kupîtîpon pe wani epu'tîiya ya, „yai pra awe'rennuku tîriya pepîn e'painon tîpia, —ta'pîiya.

⁴⁰ Mîikîrî fariseu pî' Jesusya ta'pî: —Simão, apî' unekaremekî ton moro man —ta'pîiya.

—Ka'kî moriya, uyenupanen —ta'pî Simãoya Jesus pî'.

⁴¹ Moropai Jesusya ta'pî: —Asakî'nankon warayo'kon wani epe'mîra tiwinan warayo' pî'. Mîikîrî tîniru esa'sa'ya itînen pî' epe'mîra to' wani'pî. Tiwinan ne'ma ton wani'pî 500 prata ena'pî kaisari. Moropai tiaron ne'ma ton wani'pî 50 prata ena'pî kaisari.

⁴² Tîise tiwinanya ye'ma pra awani'pî sa'nîrî si'ma ye'ma'pî to'ya e'painon teuren mîrîrî tînesatîpikon. Mîrîrî kupî'pî mîikîrî epe'mîra to' e'to'ya iipia tîwi, ye'ma to'ya namai, ta'pîiya. O'non ye'kaya tîwakîri pe ikupî'pî kure'ne? —ta'pî Jesusya ipî'.

⁴³ Simãoya yuuku'pî: —Uurî pia manni' kure'ne panpî' epe'mîra tîwe'senya tîwakîri pe ikupî'pî, ye'makî taiya pra awani' ye'nen —ta'pî Simãoya.

—Innape man, yairî taa pî' nai —ta'pî Jesusya.

⁴⁴ Mîrîrî taa tîpo Jesus era'tî'pî wîri' ekaya. Moropai ta'pîiya Simão pî': —Mîserî wîri' era'ma pî' nan? Ayewî' ta ewonsa' tanne, amîrîya tuna tîrî pra man u'pu ronato' ton. Tîise mîserîya u'pu rona sîrîrî tîkarawato' ke, tenu paru ke. Moropai tîpu'pai si'po ke u'pu ya'mananî pî' man.

⁴⁵ Moropai amîrîya uyu'na pra man ayewî' ta ewonsa' tanne. Tîise mîserî wîri'ya yu'napîti ko'mannîpî u'pu pî', ayewî' ta ewomî'pî pata pai.

⁴⁶ Moropai amîrîya upu'pai pona akarapa yonpa tîrî pra man. Tîise mîserî wîri'ya tîkarapa a'pusin kamo pî' man u'pu pona —ta'pîiya.

⁴⁷ —Tauya apî', mîikîrîya kure'ne uyapurî esera'ma mîrîrî. Maasa pra kure'nân imakui'pî inkupî'pî kupîyua uuwanmîra. Tîise manni' mararî uyapurînen mîikîrî nîkupî'pî kupîyua uuwanmîra mararî, mararî uyapurîya ye'nen —ta'pî Jesusya.

⁴⁸ Mîrîrî yai Jesusya wîri' pî' ta'pî: —Imakui'pî ankupî'pî kupî'pî wai uuwanmîra —ta'pîiya.

⁴⁹ Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe mesa po ereuta'san esekaranmapopîti pia'tî'pî tîwarîrî'nîkon. Ta'pî to'ya: —Anî' see mîserî mîto'pe imakui'pî ku'nen tîiwanmîra kai'ma?

⁵⁰ Tîise Jesusya ta'pî wîri' pî': —Innape pu'kuru ukupîya ye'nen, imakui'pî ankupî'pî kupî'pî wai uuwanmîra. Mîrîrî ye'nen atîkî tîiwanmîra —ta'pî Jesusya wîri' pî'.

8

Wîri'sanyamî' Wîti Jesus Pîkîrî

¹ Mîrîrî tîpo Jesus wîtipîti'pî patakôn kaisarî morî yekare ekaremekî pinunpa'pîiya pemonkonyamî' pî'. Ta'pîiya: —Tîpemônkonon pe ayapisîkon Paapaya sîrîrî, ayesa'kon pe tîwe'to'pe kai'ma to' pî' ekareme'pîti'pîiya. Asakî'ne pu' pona tîimo'tai'nîkon (12) Jesus nenupa'san wîti'pî ipokonpe.

² Moropai arinîkon wîri'sanyamî' Jesus nepi'tî'san wîti'pî nîrî. Inkamoro wîri'sanyamî' kore'ta awanî'pî Maria Madalena. Mîikîrî ya' asakî'ne mia' pona (7) kaisaronkon o'ma'kon ewonsa' wanî'pî. Tîise Jesusya tîmeruntîri ke mîikîrî yapai o'ma'kon yenpa'kasa' wanî'pî.

³ Moropai Joana Herodes poitîrî Cuza no'pî nîrî wanî'pî to' kore'ta. Susana nîrî awanî'pî to' kore'ta moropai tiaronkon wîri'sanyamî' wanî'pî. Inkamoroya temanekon yonpa ke Jesus moropai inenupa'san pîika'tîpîti'pî moropai to' ya're' ton tîrî'pî to'ya.

Warayo' Tînmîri Pînnen

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴ Moro to' tîise arinîkon pemonkonyamî' emurukuntîsa' ko'mamî'pî Jesus eseurîma etakonka kai'ma. Inkamoro i'pîti' ko'mannîpî'pî tu'ke patakôn yapai. Mîrîrî tanne inkamoro yenupa'pî Jesusya morî panton ke.

⁵ Ta'pîiya to' pî': —Warayo' wîti'pî tînmîri pînse. Mîikîrîya tînmîri pîmî tanne inpîmî yonpa ena'pî e'ma ena pona. Mîrîrî yaki'tapa'pî pemonkonyamî'ya maasa aaro'ta pra tîise. Moropai mîrîrî era'ma'pî toronyamî'ya moropai yenko'mapîti'pî to'ya.

⁶ Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî mararon non tî' parappa po tîwe'sen pona. Mîrîrî aro'ta'pî tîise aakarata' pata'se' ton pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen awa'pî ta'pî.

⁷ Moropai tiaron ena'pî mî'nî ye' kore'ta. Mî'nî ye' pokonpe aarenta'pî. Moropai mîrîrî taruma'tî'pî mî'nî ye'ya. Mîrîrî ye'nen eepeta pra awanî'pî.

⁸ Tîise tiaron ena'pî morî non pona. Mîrîrî aro'ta'pî aarenta'pî, moropai eepeta'pî. Mararî pra eepeta'pî e'mai' pe awanî'pî yentai pu'kuru —ta'pî Jesusya.

—Anepu'pai anî' wanî ya, etakî —ta'pîiya.

Î' Taato'pe Panton Wanî Ekaremekî Jesusya

(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

⁹ Inenupa'sanya ekaranmapo'pî: —Î' taa yu'se awanî sîrîrî morî panton ke anna pî'? —ta'pî to'ya.

¹⁰ Jesusya yuuku'pî: —Paapa yeseru anepu'tîkon pepîn ekaremekîyua sîrîrî. Î' kai'ma awanî pe nai tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipi yai ekaremekîyua sîrîrî epu'tîkonpa. Tîise Paapa yu'sankon pepîn pî' ekaremekîyua pepîn aronne. Tîise panton pe neken ekaremekîyua moropai epu'tî to'ya pepîn ,itu'se pra tîwanîkon ye'nen. Eta to'ya tîpanakon ke tîise î' tîneta'pîkon epu'tî to'ya pepîn.

Moropai era'ma to'ya tenukon ke tîise î' pe tînera'ma'pîkon wanî epu'tî to'ya pepîn. Is 6.9 kai'ma penaron Isaias nuri'tîya ekaremekî'pî.

¹¹ Ayeurîmauya'nîkon sîrîrî morî panton pî'. Mannî' inpîmî wanî Paapa maimu warantî.

¹² Moropai inpîmî e'ma ena pona ena'san warantî pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya tîise ka'ne' pe Makui erepamî. Itekare to' neta'pî mo'kaiya to' yewan yapai, innape ikupî to'ya namai, moropai to' e'pîika'tî namai.

¹³ Moropai inpîmî tî' parappa pon non pona ena'san warantî tiaronkon pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya moropai yapîsî to'ya kure'ne taatausinpai. Mîî pikîrî innape ikupî to'ya. Tîise to' yewan ya' to' esenumenkato' ton pra awanî. Mîrîrî ye'nen innape iku'to' tîuya'nîkon wenai to' e'taruma'tîto' erepamî yai, tînetapîkon rumaka to'ya tiwinarî.

¹⁴ Moropai inpîmî mî'nî ye' kore'ta ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya tîise to' yewan wanî kure'ne sîrîrî pata po tînkonekakan pi'. Moropai ipikku pe pu'kuru temannekon ton yu'se to' wanî. Moropai sîrîrî non po taatausinpato'kon yu'se to' wanî. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pi' to' ko'mamî pepîn. Inî' panpi' Paapa yeseru yu'se pra to' wanî.

¹⁵ Tîise inpîmî morî non pona ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya moropai innape ikupî to'ya tewankon ke. Inkamoro ko'mamî Paapa maimu yawîrî ikoneka. Mîrîrî ye'nen to' e'taruma'tîto' erepamî yai tînetapîkon rumaka to'ya pepîn. To' ko'mamî Paapa maimu yawîrî. Mîrîrî ye'nen to' yeseru wanî morî pe pu'kuru —ta'pî Jesusya tînenupa'san pi'.

U'kuma'tukon Pî' Jesus Eseurîma

(Mc 4.21-25)

¹⁶ Inî'rî Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pi. —Anî'ya tî'kuma'tu yawittanîpî tîpo yenomî pepîn wari'sa' yo'koi —ta'pîiya. —Moropai itîrî pepîn nîrî we'nannîto' yaponse' yo'koi. Tîise enepî itaponse' pona itîito'pe aronne panpi' awe'to'pe tewonsenon weiyu'mato'peiya.

¹⁷ Mîrîrî warantî tamî'nawîrî î' esenomî'pi e'naponka kupî sîrîrî tiwin wei. î' kai'ma epu'sa' pepîn esepu'tî kupî sîrîrî. Esenomî'pi esenpo kupî sîrîrî tamî'nawîronkonya epu'to'pe.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen, aka. Tiwari e'tî Paapa maimu etaya'nîkon pi'. Maasa pra imaimu anepu'painon wanî ya, Paapaya itîrî inî' panpi' epu'to'peiya. Tîise anepu'painon pepîn wanî ya, epu'tîiya pepîn. Mararî ineta'pî ena kupî sîrîrî iwanmîra, î' ton pra eena —ta'pî Jesusya tînenupa'san pi'.

Jesus Yan Moropai Ita'mî'san

(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

¹⁹ Jesus yan moropai ita'mî'san erepamî'pi Jesus era'mapî'se teuren. Tîise iipia to' e'rennuku eserîke pra awanî'pî maasa pra arinîke pemonkonyamî' wanî ye'nen.

²⁰ Mîrîrî tiwinanya ta'pî Jesus pi': —A'kî, asan moropai aya'mî'san man poro po ayuwa pi', ayarakkîrî teeseurîmakonpa —ta'pîiya Jesus pi'.

²¹ Tîise Jesusya ta'pî tamî'nawîronkonya eta tanne: —Maama' tauya moropai mooyi tauya manni'kan innape Paapa maimu ku'nenan pi' moropai ikonekanenan pi' —ta'pî Jesusya.

Jesus Maimu Pe A'situn Moropai Tuna Atî'napamî

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

²² Tiaron wei yai Jesus asara'tî'pî tînenupa'san pokonpe kanau ya'. Moropai ta'pîiya to' pi': —Miarî'nîkon ruku'nî iku'pî ratai pona. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî.

²³ Mîrîrî iku'pî nuurukkutî tîuya'nîkon ye'ka pe, Jesus we'na'pî kanau ya'. Mîrîrî pe rî meruntî ke a'situn ata'se'ma pia'tî'pî iku'pî ka. Moropai kanau ya' to' e'to' yannîpî pia'tî'pî tuna ke. Nari' pe eena'pî tamî'nawîronkon mîrîrî kanau yawonkon pia.

²⁴ Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'sanya Jesus yempaka'pî iwetun tanne. Ta'pî to'ya teesi'nî'se: —Anna yenupanen, sa'mantan pe man, tîinase.

Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesus e'mî'sa'ka'pî. Moropai ta'pîiya a'situn pi' moropai tuna pi': —Atî'napankî. Aatî'napamî'pî tamî'nawîrî.

²⁵ Mîrîrî yai Jesusya ta'pî tînenupa'san pi': —Innape ukupîya'nîkon pra awanîkon sîrîrî. O'non pata innape uku'to'ya'nîkon nai? „Anî' pe wanî epu'tîya'nîkon pra naatî?„ —ta'pîiya.

Tîise inkamoro esenumenkasa' wanî'pî, teesewankono'mai mararî pra teesi'nî'se. Moropai ta'pî to'ya tîwari'nîkon: —Î' ye'ka see warayo' mîserî, imaimu yawîrî a'situn moropai tuna e'to'. “Atî'napankî” taiya ya, aatî'napamî —ta'pî to'ya.

O'ma'kon Yenpa'ka Jesusya Warayo' Yapai

(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

²⁶ To' erepamî'pî Galiléia iku'pî ratai po tîwe'sen Gerasa pata pona.

²⁷ Teerepansa'kon pe Jesus eseu'ka tanne kanau yapai, warayo' iipî'pî cidade poi iponaya epose. O'ma'kon ewonsa' wanî'pî mîkîrî warayo' ya'. Pena pata pai aako'mansa' wanî'pî ipon ton pra. Wîtî ta awanî pra, aako'mansa' wanî'pî. Tîise aako'manto' e'pîtî'pî uuruwai kore'ta e'tî'ka'san kore'ta.

²⁸ Jesus era'ma tîuya pe mîkîrî warayo' entaime'pî. Moropai awe'sekunka'pî Jesus rawîrî. Moropai ta'pîiya meruntî ke: —Jesus Paapa ka' po tîiko'mansen munmu amîrî. Î' ku'se aai'sa' uurî yarakkîrî? Esatîuya sîrîrî apî', uurî kî'taruma'tîi.

²⁹ Mîrîrî ta'pîiya maasa pra Jesusya o'ma'yenpa'kasa' ye'nen yapai. Tu'ke ite'ka yapî'pîti'pî o'ma'ya. Mîrîrî ye'nen yewa'tîpîti'pî to'ya i'pu pî' moropai itenya pî' sa'man ferro ke. Tîise mîrîrî ya'tîpîti'pîiya to' yentai awanî ye'nen. Moropai o'ma'ya yaapîti'pî keren pona.

³⁰ Jesusya mîikîrî ekaranmapo'pî: —Anî' ayese'? —ta'pîiya.

Yuuku'pîiya: —Uyese' tu'kan —ta'pîiya. Maasa pra tu'ke o'ma'kon ewomî'pî wani'pî mîikîrî warayo' ya'.

³¹ Moropai o'ma'konya ta'pî Jesus pî' mararî pra teka'nunkai apo' ya' tenumîiya'nîkon namai.

³² Tu'kankon porcoyamî' wani'pî tekkarikon yena'nenan ikîrî po aminke pra. Mîrîrî ye'nen o'ma'konya esatî'pî Jesus pî' porcoyamî' ya' teewomîkonpa kai'ma. Moropai inna ta'pî Jesusya.

³³ Mîrîrî ye'nen o'ma'kon epa'ka'pî mîikîrî warayo' yapai. Moropai to' ewomî'pî porcoyamî' ya'. Mîrîrî pe rî porcoyamî' eka'tumî'pî irama yai. To' e'soroka'pî tuna ka. Moropai to' naarî'pî.

³⁴ Warayo'kon porcoyamî' pî' teesenyaka'masanonya mîrîrî e'kupî era'masa' yai to' e'tîrika'pî moropai mîrîrî yekare ekaremekî'pî to'ya cidade po, moropai iwoi tîlko'mansenen pî'.

³⁵ Mîrîrî ye'nen tu'kankon pemonkonyamî' wîti'pî mîrîrî era'mai. Miarî ya teerepamîkon pe Jesus pia, warayo' era'ma'pî to'ya. Yapai o'ma'kon epa'ka'pî. To' esi'nîpî'pî ipî'. Maasa pra Jesus pia eereutasa' wani'pî. Tîpon ke awanî'pî moropai morî pe, ayawî' pe pra.

³⁶ Tamî'nawîronkon mîikîrî era'ma'tîponkonya mîrîrî ekaremekî'pî tiaronkon pemonkonyamî' pî' i' kai'ma warayo' esepî'tîsa'.

³⁷ Mîrîrî wenai Gerasa pata ponkon ena'pî kure'ne eranne' pe. Mîrîrî ye'nen Jesus epa'kato'pe esatî'pî to'ya tîpatakon yapai. Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya' moropai attî'pî.

³⁸ Mîikîrî warayo' o'ma'kon yenpî' esepî'tîsa'ya Jesus yeka'nunka'pî ipîkîrî tuuti'pa kai'ma. —Uuti' apîkîrî, Uyepotorî —ta'pîiya. Tîise Jesusya yarima'pî. Ta'pîiya:

³⁹ —Enna'poki ayewî' ta. Moropai i' ku'sa' Paapaya mekaremekî. Mîrîrî ye'nen mîikîrî warayo' enna'po'pî tamî'nawîrî cidade poro i' ku'sa' Jesusya tîmîrî tonpe ekaremekî'pîiya pemonkonyamî' pî'.

Jairo Yensi Yepî'ti Jesusya

(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

⁴⁰ Inî'rî iku'pî ratai pona Jesus enna'posa' pe arinîkon pemonkonyamî'ya Jesus yapîsi'pî kure'ne taatausinpai. Maasa pra tamî'nawîronkon wani'pî inîmîkî pî' miarî si'ma.

⁴¹ Mîrîrî yai warayo' erepamî'pî itese' Jairo. Mîikîrî wani'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' esa' pe tîwe'sen pe miarî. Mîikîrî e'sekunka'pî Jesus pia moropai Jesus wîtîto'pe esatî'pîiya tewî' ta.

⁴² Maasa pra tiwinan ye' itensi asakî'nân pu' pona tîimo'tai (12) kaisaron ikono po sa'manta ko'mannîpî ye'nen yepî'ti attîto'pe.

Jesus wîti' ko'mannîpî tanne e'ma taawîrî arinîkon iipî'pî iwenairî. Inkamoroya yatunuku'pî arinîke tîwanîkon ye'nen, Jesus era'tî eserîke pra.

⁴³ Mîrîrî yai wîri' iipî'pî Jesus pia mîn kannen. Asakî'ne pu' pona tîimo'tai kono' kaisarî mîn kamo pî' aako'mansa' wani'pî. Tamî'nawîrî temanne tî'kasai'ya wani'pî yepî'ti tonkon ye'ma pî' tîise eesepî'ti pra awanî'pî.

⁴⁴ Mîikîrî iipî'pî Jesus poi winî pî'. Moropai mîikîrîiya ipon ye'pî pî' yapî'pî. Moropai mîrîrî pe rî mîn teeti'kansen asa'tî'pî.

⁴⁵ Jesusya to' ekaranmapo'pî: —Anî'ya uyapî mîrîrî? —ta'pîiya.

Tîise, —Anî'ya ayapî pra man —ta'pî to'ya. Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî: —Uyenupanen, arinîkon pemonkonyamî' man awoi. Tamî'nawîronkonya ayatunnuku pî' man —ta'pîiya.

⁴⁶ Tîise Jesusya ta'pî: —Tîise tiwinanya uyapî epu'tî pî' wai. Maasa pra meruntî epa'ka epu'tî pî' wai —ta'pîiya.

⁴⁷ Mîrîrî eta tîuya pe teesenomî eserîke pra awanî epu'tî'pî mîikîrî wîri'ya. Mîrîrî ye'nen tîwe'kîkî'ma ye'ka pe aapî'pî. Moropai awe'sekunka'pî Jesus pia. Tamî'nawîronkonya era'ma tanne moropai eesekaremekî'pî. I' ton pe yapîsa' tîuya ekaremekî'pîiya. Moropai ka'ne' pe teesepî'ti epu'tî'pîiya.

⁴⁸ Mîikîrî pî' Jesusya ta'pî: —Ma'non, innape ukupîya ye'nen eesepî'tîsa' sirîrî. Tarîpai tîwanmîra atîkî —ta'pîiya.

⁴⁹ Miarî maasa Jesus eseurîma tanne Jairo poitîrî erepamî'pî Jairo yewî' tapai. Moropai mîikîrîya ta'pî Jairo pî': —Ayensi sa'mantan pî' man. Mîrîrî ye'nen uyenupanenkon wîti yu'se awanî pepîn.

⁵⁰ Mîrîrî eta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya Jairo pî': —Teesi'nî'se pra e'kî. Innape neken uku'kî. Moropai ayensi ennapamî —ta'pîiya.

⁵¹ Jairo yewi' ta teerepansa' pe, tarakkiri Pedro, João moropai Tiago ewomi tiri'piya, moropai jairo moropai wiri' yan, inkamoro neken. Tiaronkon ewomi tiriya pra awani'pi.

⁵² Miriri tanne tami'nawironkon wani'pi moro tikaraukon pi' tiwentaimepitikon pi', miikiri wiri' sa'mantasa' pi'. Inkamoro pi' ta'pi Jesusya: —Tikaware pra e'ti. Wiri' sa'mantasa' pra man. Iwe'nasa' man —ta'piya.

⁵³ Miriri taiya eta tiuya'nikon ye'nen tami'nawironkon siira'pi ipi'. Maasa pra aasa'mantasa' epu'ti tiuya'nikon ye'nen. Ta'pi to'ya: —I' tonpe aasa'mantasa' era'ma ye'ka pe miriri taiya —ta'pi to'ya.

⁵⁴ Tiise Jesus witi'pi iipia. Moropai yapisi'piya itenya pi'. Moropai ta'piya merunti ke: —Ma'non, e'mi'sa'kaki, kai'ma.

⁵⁵ Ka'ne' pe miikiri ennapami'pi. Enen eena'pi. Moropai awe'mi'sa'ka'pi. Moropai tekkari ton tiito'pe to'ya ta'pi Jesusya.

⁵⁶ Miikiri yuntonon esenumenkasa' wani'pi kure'ne. Tiise Jesusya ta'pi ekaremeki to'ya namai tiaron pi' miriri tinkupi'pi pi'.

9

Tinenupa'san Yaiponti Jesusya (Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

¹ Miriri tipo Jesusya tinenupa'san yanno'pi tiipia. Asaki'ne pu' pona tiimo'tai'nikon yanno'piya. Moropai inkamoro pia timeruntiri tiri'piya timaimu pe tami'nawiri o'ma'kon pemonkonyami' ya' tiwe'sanon yempa'kato'pe to'ya ikupi'piya. Moropai pri'yawonkon pepin yepi'tito'pe to'ya.

² Moropai to' yaiponti'piya. Tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi kupi ekareme'to'pe to'ya pemonkonyami' pi'. Moropai pri'yawonkon pepin yepi'tito'pe to'ya niri.

³ Inkamoro pi' ta'pi Jesusya: —Attikon pe i' ri kiasati. Ame'sipukon ton kiasati. Aya're'kon ton kiasati, asakunikon ton kiasati. Moropai atinirurikon ton kiasati. Moropai tu'ke aponkon ton kiasati tiise tiwin aponkon maatii.

⁴ Moropai miari pemonkonyami' kore'ta eerepansa'kon ya, mori pe ayapisikon witi esa'ya ya, moro mako' mantii miriri witi ta, miari pai awenna'pokon pikiri.

⁵ Tiise mori pe ayapisikon pemonkonyami'ya pra awani ya, miari tipatakon ya, ka'ne' pe mepa'kati miari pai. Moropai eepa'kakon pe a'pukon pi' atapisi'pi non misorokati. Miriri kupiya'nikon ya Paapa maimu yu'se pra to' wani ye'nen Paapaya to' tarumati pe man ekaremekiya'nikon miriri —ta'piya.

⁶ Miriri tipo inenupa'san ese'ma'ti'pi. Moropai tami'nawiri cidadekon poro to' witi'pi Paapa maimu ekaremeki pinunpa'pi to'ya. Moropai pri'yawonkon pepin yepi'ti pinunpa'pi to'ya tami'nawiri patakon poro.

Ani' Pe Jesus Wani Anepu'pai Herodes Wani'pi (Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

⁷ Miriri yai Galilea pata esa' pe Herodes wani'pi. Miikiriya tami'nawiri i' ku'sa' Jesusya eta'pi miari. Miriri ye'nen i' kai'ma teesenumenka epu'ti ya pra awani'pi. Maasa pra tiaronkonya taapiti'pi ipi': —João Batista nuri'ti e'mi'sa'kasa' —taapiti'pi to'ya.

⁸ Moropai tiaronkonya taapiti'pi: —Elias nuri'ti esenposa' miriri —taapiti'pi to'ya. —Manni' miikiri penaron Paapa maimu ekareme'nen profeta nuri'ti e'mi'sa'kasa' miriri —ta'pi to'ya.

⁹ Miriri pi' ta'pi miikiri pata esa' Herodesya: —Tiise uuri miikiri João pimirikiti me'po'tipon —ta'piya. —Tiise ani' pe miikiri warayo' wani siriri. Ipi' to' eseurima eta pi' wai —ta'piya. Moropai Jesus anera'mapai pata esa' Herodes wani'pi kure'ne.

Arinikon Pemonkonyami' Ya're'ti Jesusya (Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)

¹⁰ Miriri tipo Jesus nenupa'san enna'po'pi iipia. Moropai tami'nawiri i' ku'sa' tiuya'nikon ekaremeki'pi to'ya ipi'. Miriri tipo tinenupa'san pokonpe Jesus witi'pi Betsaida itese' pata pemonkonyami' ko'manto' pona. Arinikon pemonkonyami' piapai to' witi'pi timiri'nikon pe.

¹¹ Tiise arinikon pemonkonyami'ya o'non pata Jesus witi'pi epu'ti'pi. Moropai to' witi'pi ite'ma'pi pi'. Moropai miari Jesusya to' yapisi'pi mori pe pu'kuru. Miikiriya to' yeurima'pi. I' kai'ma tami'nawironkon esa' pe Paapa iipi kupi pi' to' yeurima'piya. Moropai pemonkonyami' pri'yawonkon pepin yepi'ti'piya.

¹² Miriri tanne pata ko'mami'pi. Ko'mamiya eena'pi. Miriri ye'nen asaki'ne pu' pona tiimo'tai'nikon inenupa'san witi'pi iipia. Moropai ta'pi to'ya ipi': —Insamoro arinikon pemonkonyami' yarimaki to' witi'pe witi'kon ta pemonkonyami' kore'ta, aminke pu'kuru pra man taripai —ta'pi to'ya. —Miaritawanikon ya, ta're'kon ton epori to'ya e'painon.

Moropai tîpata'se'kon ton eporî to'ya nîrî. Maasa pra sîrîrî pata ya' keren po e'nî man. Tari î' ton pra man —ta'pî inenupa'sanya Jesus pî'.

¹³ Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî: —Amîrî'nîkonya to' yekkari ton tîrî e'pai man —ta'pîya to' pî'.

Tîise yuuku'pî to'ya: —Tîise mia'taikin neken anna pia pão man. Moropai asakî'ne neken moro'yamî' man. Tamî'nawîronkon pia itîriya pepîn —ta'pî to'ya. —Inî' panpî' to' yekkari ton yennai anna wîti yu'se awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

¹⁴ Inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî arinîke, 5.000 yairî warayo'kon.

Moropai Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî to' eretato'pe taato'pe to'ya iponarî'ne 50 kaisarî'ne ta'pîya.

¹⁵ Jesus maimu yawîrî ikupî'pî inenupa'sanya. Moropai tamî'nawîronkon yaipontî'pî to'ya to' eretato'pe.

¹⁶ Mîrîrî tîpo Jesusya mia'taikinan pão trigo puusa' yapisî'pî, moropai asakî'nankon moro'yamî'. Moropai ka' ekaya tenu yanumî'pîya. Moropai mûkîrî epîrema'pî. Mîrîrî yekkari wanî pona Paapa esatî'pîya. —Morî pe man —ta'pîya. Moropai mîrîrî tîpo pão pirikkapî'tî'pîya tînenupa'san pia, mîrîrî tîto'pe to'ya inkamoro pemonkonyamî' kaisarî.

¹⁷ Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon asa're'tî'pî, kure'ne itu'se tiwanîkon pikîrî. Tîise to' ya're' yonparî'pî e'kupî'pî. Mîrîrî yannuku'pî Jesus nenupa'sanya asakî'ne pu' pona tîmo'tai (12) waikara'pî kaisarî.

—Cristo Amîrî —Taa Pedroya
(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸ Tiaron pensa Jesus epîrema tanne tiwinsarî, inenupa'san erepamî'pî iipia. Mîikîriya to' ekaranmapopî'tî'pî: —Anî' pe rî see ukupî'pî pemonkonyamî' nai? —ta'pîya to' pî'.

¹⁹ Mîikîrî maimu yuuku'pî to'ya: —Tiaronkonya taa “João Batista nurî'tî e'mî'sa'kasa' mûkîrî” taa to'ya. Tiaronkonya taa: “Penaron itekare ekareme'pîtî'pon Elias e'mî'sa'kasa' mûkîrî”, taa to'ya. Moropai tiaronkonya taa, “Penaron Paapa maimu ekaremekî'tî'pon profeta yekatonon'pî e'mî'sa'kasa' mûkîrî”, taa to'ya apî' —ta'pî to'ya.

²⁰ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Amîrî'nîkon kanan? Anî' taa pî' naatî upî'?

Mîikîrî maimu yuuku'pî Pedroya: —Amîrî Paapa nîmenka'pî piika'tîton, Cristo amîrî —ta'pî Pedroya Jesus pî'.

²¹ —Inna, seru' pepîn, tîise maasa Paapa narima'pî pe uurî wanî kîsekareme'tî anî' pî' —ta'pîya.

Tîisa'manta Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

²² Moropai Jesus eseurîma ko'mannî'pî. Ta'pîya: —Ka' poi iipî'pî uurî e'taruma'tî e'pai awanî kure'ne. Teepîremasanon esanonya uyewanmarî e'pai awanî moropai Moisés yeserurî'pî pî' yenupatonkonya uyewanmarî e'pai awanî kupî sîrîrî. Inkamoro ena e'pai awanî uyu'se pra, uusa'manta e'pai awanî mîrîrî wenai. Tîise e'mî'sa'ka e'pai awanî iteseurîno weiyu yai —ta'pîya.

²³ Moropai Jesusya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Uwanîyakon pe e'pai anî' wanî ya, wei kaisarî itu'se tîwe'to' rumakaiya e'pai awanî, tîiwarîrî teesenumenkai. Moropai uwanîyakon pe tiwanî wenai e'taruma'tînto' namapai pra e'pai awanî, isa'mantato' namapai pra e'pai awanî tîise uwenairî aapî e'pai awanî.

²⁴ Tîise anî'ya tîlko'manto' pînînma ya kure'ne, tîwe'taruma'tî namaiya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia ipatîkarî tîlko'manto' ton eporîya pepîn. Tîise aminke aako'mamî Paapa pî'. Tîise uwanîyakon pe tiwanî wenai tîlko'manto' pînînma pra awanî ya, tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîya ya, ipatîkarî enen tîlko'manto' ton eporîya Paapa pia —ta'pîya.

²⁵ —Akî, tamî'nawîron sîrîrî non pon yemanne esa' pe anî' ena ya, tîise ipatîkarî enen tîlko'manto' ton eporîya pra awanî ya, eporîya kupî pepîn rî mîrîrî. Tîisa'manta yai tekaton yepe' ton eporîya pepîn. Awe'pî'ka'tî pepîn.

²⁶ Jesusya ta'pî: —Anî' eppepî ya upî', moropai umaimu esenupanto' pî', uurî ka' poi iipî'pî eppepî ipî'. Î' pensa inî'rî uuiipî weiyu yai uya'karu ke ipîkku pe, Paapa ya'karu ke yarakkîrî uuiipî yai, moropai morîkon inserîyamî' pokonpe uuiipî yai eppepî ipî' —ta'pîya.

²⁷ —Inna pî' rî tauya apî'nîkon. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî pe man. Î' kupîya era'ma amîrî'nîkon yonpayamî'ya tîisa'mantakon rawîrî —ta'pî Jesusya.

Moisés Moropai Elias Esenpo Jesus Pia
(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)

²⁸ Tiwin semana teeseurîmasa' tîpo, Jesus wîtî'pî kawînan wî' pona. Tînenupa'san Pedro moropai Tiago moropai João pokonpe attî'pî epîremaî.

²⁹ Miarî eepîrema tanne Jesus yenpata etinyaka'ma'pî. Moropai ipon etinyaka'ma'pî aimutun pe pu'kuru. Moropai inke' pe eena'pî.

³⁰⁻³¹ Mîrîrî pe rî asakî'nankon warayo'kon esenpo'pî iipia. Inke' pe inkamoro wani'pî, ka' ponkon warantî. Inkamoro yarakkîrî eeseurîma'pî. Inkamoro wani'pî Moisés nuri'tî pe moropai Elias pe. Inkamoro penaronkon eseurîma Jesus yarakkîrî. Î kai'ma aasa'manta kupî pî' Jerusâlem po pena Paapaya ta'pî yawîrî awe'kupî kupî ekaremekî'pî to'ya.

³² Mîrîrî tanne inkamoro Pedro moropai tiaronkon Jesus nenupa'san wani'pî iwe'nunpai. Mîrîrî ye'nen to' we'na'pî. Moropai mîrîrî tîpo to' paka'pî. Mîrîrî yai Jesus era'ma'pî to'ya. A'ka pe pu'kuru awani'pî. Moropai inkamoro asakî'nankon warayo'kon iipia tîwe'sanon nîrî era'ma'pî to'ya.

³³ Mîrîrî tîpo inkamoro wîti'pî tanne Jesus piapai, Pedroya ta'pî Jesus pî': —Uyenupanen, morî pe pu'kuru e'nî sîrîrî tarî. Mîrîrî ye'nen eseurîwi'ne tappî ton koneka annaya sîrîrî. Amîrî ton tiwin, moropai Moisés ton tiwin, moropai Elias ton nîrî tiwin —ta'pîiya. Tîise î' taa tîuya pe awanî epu'tîiya pra Pedro wani'pî.

³⁴ Eeseurîma tanne katupuruya to' napontî'pî. Inkamoro Jesus nenupa'san ena'pî eranne' pe katupuru iipî ye'nen tîpona'nîkon.

³⁵ Inkamoroya Paapa eseurîma eta'pî katupuru kore'ta si'ma. Ta'pî Paapaya: —Mîserî unmu wani'unmenka'pî pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen eeseurîmato' imaimu etatî —ta'pîiya.

³⁶ Paapa eseurîma atareti'ka pe Jesus era'ma'pî to'ya tiwînsarî. Mîrîrî tînera'ma'pîkon ekaremekî to'ya pra awani'pî anî' pî'.

More Yepî'tî Jesusya

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

³⁷ Tiaron wei yai wî' poi tîwautîkon pe arinîkon pemonkonyamî' epere'sa' era'ma'pî to'ya. Jesus yarakkîrî esepopai tîwanîkon ye'nen iipî'san.

³⁸ Miarî tiwin warayo' wani'pî to' kore'ta. Mîikîrî entaimepîti pia'tî'pî. Ta'pîiya: —Uyenupanen, api' tauya sîrîrî tiwinan ye' sa'ne unmu yepî'tîya yu'se wani' ye'nen —ta'pîiya Jesus pî'.

³⁹ —O'ma' ewonsa' man'ya'. Moropai eporîiya ya ka'ne' pe more entaime. Moropai yai atî, eesenumî non pona inta arakkunta. Moropai o'ma'ya yenunpîti yaki'tapapîtiya. Ka'ne' pe irumakaiya pepîn —ta'pî itunya.

⁴⁰ —Anenupa'san pî' ta'pîiya o'ma' yenpa'kato'pe to'ya kai'ma tîise yenpa'ka to'ya eserîke pra awani'pî. Mîrîrî warantî rî aako'mamî sîrîrî —ta'pîiya.

⁴¹ Jesusya mîikîrî maimu yuuku'pî: —Sîrîrî pankon pemonkonyamî', makui nenku'tî'san, innape uku'nenan pepîn. O'non pikîrî uuko'mamî e'painon akore'ta'nîkon? O'non pikîrî amîrî'nîkon yapîtanîpîiya e'painon? Moriya ene'kî —ta'pî Jesusya mîikîrî more yun pî'.

⁴² Mîikîrî more enepî itunya tanne, Jesus pia mîikîrî o'ma'ya yenumî'pî non pona. Moropai awe'perenperenma'pî non pona. Inta arakkunta'pî. Mîikîrî pî' Jesus eseurîma'pî eepa'kato'pe kai'ma. Eepa'ka'pî moropai more esepî'tîsa' wani'pî. Mîikîrî more rumaka'pî Jesusya itun pia pri'ya.

⁴³ Mîrîrî kupî Jesusya era'matîponkon tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wani'pî kure'ne teesenumenkai. Paapa meruntîrî ke ikupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon ye'nen.

Inîrî Tîisa'manta Pî' Jesus Eeseurîma

(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Tamî'nawîronkon esenumenkasa' era'ma tîuya ye'nen Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî:

⁴⁴ —Aawanmîra'nîkon kînanen î' tauya manni' pî'. Ka' poi iipî'pî uuri rumaka to'ya kupî sîrîrî, tesanonkon yenya' uwîto'pe to'ya —ta'pîiya.

⁴⁵ Tîise î' taa Jesusya epu'tî to'ya pra awani'pî. Maasa pra eenonsa' pe awani'pî epu'tî to'ya namai. Mîrîrî ye'nen eranne' pe to' wani'pî anekaranmapopai pra to' wani'pî î' taa to'pe awani'.

Tonpakon Yentai E'pai To' Wani' Pî' Jesus Eeseurîma

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

⁴⁶ Jesus nenupa'san e'ku'pîti'pî tonpakon yentai tîwanîkon kai'ma. Mîrîrî ye'nen to' eseurîma'pî tîwarîrî'nîkon mîrîrî pî': —Uurî wani' ipîkku pe panpî' —ta'pî tiaronkonya.

⁴⁷ Tîise Jesusya mîrîrî to' eseurîmato' epu'tî pî î' kai'ma to' esenumenkato'. Mîrîrî ye'nen Jesusya si'mîrikî more yapîsî'pî itenya pî' moropai yarî'pîiya tîpia to' kore'ta.

⁴⁸ Moropai ta'pîiya: —Anî'ya mîserî more yapîsî ya, tîwakîrî pe pu'kuru uyapurî tîuya ye'nen, uuri nîrî yapîsîya morî pe. Moropai uuri yapîsîya ya, manni' warantî nîrî uyaramatîpon Paapa yapîsîya —ta'pî Jesusya. —Maasa pra mîikîrî ama're'nîkon tîwe'sen mîikîrî wani' kupî sîrîrî kure'ne, moropai ipîkku —ta'pîiya.

Uyonpakon Pe Aní'kan Waní Pí' Jesus Eseuríma
(Mc 9.38-40)

⁴⁹ Moropai Joãoya ta'pí Jesus pí': —Uyenupanen, warayo' era'ma'pí annaya o'ma'kon yempa'kanen amaimu pe. Tíise mîkírí pí' ta'pí annaya iní'ri mîrírí warantí kíkai mîkírí ye'ka pí'. Maasa pra anna yonpa pe awaní pepín, tiaron mîkírí —ta'píiia.

⁵⁰ Imaimu yuuku'pí Jesusya: —Kaane, mîrírí kíkákí tíkai pra e'kí. Maasa pra awiníkí í' rí kupíiia pepín mîrírí, tíise morí kupíiia mîrírí amírí'níkon ton pe —ta'pí Jesusya.

Samaria Ponkonya Jesus Yapísí Pepín

⁵¹ Ka' pona Jesus yaato' Paapaya weiyu eseporí ko'mannípi tanne Jesus esenumenka'pí Jerusalém pona tuutí pí'.

⁵² Mîrírí ye'nen e'mai' pe tînenupa'san yonpa yarima'píiia to' wítító'pe kai'ma Samari-tanoyamí' pata'se' ya'. Moropai to' erepamí'pí miarí ya Jesus pata'se' ton ekaranmapoi.

⁵³ Tíise ífírí Samaria ponkonya pra awaní'pí. Maasa pra Jerusalém pona Jesus wítí epu'tí'pí to'ya mîito'pe.

⁵⁴ Jesus pata'se' ton tírí to'ya pra awaní ye'nen, Tiagoya moropai Joãoya Jesus pí' ta'pí: —Anna yepotorí, anna epírema yu'se nan Paapaya apo' yarimato'pe insamoro Samaria ponkon po'tíi? —ta'pí to'ya Jesus pí'.

⁵⁵ Mîrírí taa to'ya ye'nen Jesus era'tí'pí to' winíkí moropai to' maimu iwa'tí'píiia. —Maasa pra pemonkonyamí' tí'kai uui'sa' pra wai —ta'pí Jesusya to' pí'.

⁵⁶ Mîrírí típo to' wítí'pí tiaronkon pemonkonyamí' kore'ta.

Tiaronkon Waní Ití'pai Jesus Píkírí
(Mt 8.18-22)

⁵⁷ Mîrírí típo tînenupa'san pokonpe Jesus wítí tanne e'ma taawírí, tiwinan warayo'ya ta'pí Jesus pí': —Awenairí uutí o'non poro atti manní' yairí uutí —ta'píiia.

⁵⁸ Jesusya mîkírí maimu yuuku'pí: —A'kí, uwenairí i'pai awaní ya aaipí tíise sa'me awaní. Maasa pra maikanyamí' yeutta mororon, mîrírí ya' to' erí'kapí. Moropai toronyamí'ya tí'moikon yempoto' yaponse' nírí mororon. Tíise uurí ka' poi iipí'pí uyewí' ton pra man —ta'pí Jesusya.

⁵⁹ Moropai Jesusya ta'pí tiaron warayo' pí': —Aase uwenairí —ta'píiia.

Tíise mîkíríya ta'pí: —Uyepotorí, maasa e'mai' pe uyun sa'manta tanne. Yu'na'tíuya típo uutí —ta'píiia.

⁶⁰ Mîkírí maimu yuuku'pí Jesusya: —Tíwí inkamoro innape umaimu ku'nenan pepínya mîkírí isa'manta'pí yu'na'tí —ta'píiia. —Tíise amírí wítí yu'se wai moropai í' kai'ma tamí'nawíronkon esa' pe Paapa waní ekaremekíya yu'se wai —ta'píiia ipí'.

⁶¹ Moropai tiaron warayo'ya ta'pí Jesus pí': —Awenairí uutí, Uyepotorí. Tíise maasa e'mai' pe uyonpayamí' pí' esekareme'se uutí sírírí —ta'píiia.

⁶² Mîkírí maimu yuuku'pí Jesusya. Ta'píiia: —Aní' esenyaka'ma ya sanpa ke, mîkírí esenyaka'ma e'pai awaní tírumakai pra yaretí'ka tíuya píkírí. Mîrírí warantí mîkírí esenyaka'ma ya, Paapa maimu ekaremekí pí' eesenyaka'ma ko'mannípi e'pai awaní, penaro' tesorurí'pí pí' tîwenpenatai pra. Tíise mîkírí enna'po ya, ite'ma'pí pí', í' pe pra rí awaní Paapa itesa' pia —ta'pí Jesusya.

10

72 Kaisaronkon Warayo'kon Yaipontí Jesusya

¹ Mîrírí típo Uyepotoríkonya tiaronkon 72 kaisarí warayo'kon menka'pí tínaipontítonkon. Moropai inkamoro yaipontí'píiia asakí'ne'ne patakon kaisarí. Cidadekon poro to' wítító'pe tírawírí o'non poro tuutító' yairí.

² Moropai inkamoro yaipontí'píiia. To' yaipontí pe ta'píiia: —Tu'ke to' man umaimu anetapainokon, tíise umaimu ekareme'nenan waní tu'ke pra mararí pra umí yawon emísa' warantí, tíise ipí' teesenyaka'masanon man mararí, imo'ka to'ya eseríke pra. Mîrírí ye'nen esa'tí mîkírí umí esa' Paapa pí' tiaronkon teesenyaka'masanontonkon yarimato'peia —ta'píiia.

³ Inkamoro pí' ta'píiia: —Atítí see, uuríya ayarimakon sírírí. Ayarimauya'níkon sírírí nari'kon kore'ta. Carneiro munkíyamí' yeka'ma warantí kaikusiyamí' kore'ta ayari-mauya'níkon sírírí.

⁴ Attíkon pe kanan í' rí kísatí. Ayette'kon yense' asakunikon kísatí. Moropai a'sa'sakon kísatí. Moropai aní'ri eposa'ya'níkon ya e'ma ta, mîkírí yarakkírí kure'ne kíseurímatí. Tíise teesemí'tapai matítí.

⁵ Miarí ya eerepansa'kon ya wítí ta eewomíkon pe makatí e'mai' pe: “Paapaya tíwanmín tírí yu'se wai sírírí wítí ta”, makatí —ta'píiia to' pí'.

⁶—Morí pe pu'kuru mîrîrî wîttî tawon warayo' wanî ya, tîwanmîn yapisiya Paapa winîpai. Tîise mori pe pra mîkîrî warayo' wanî ya, yapisiya pepîn. Tîise amîrî'nîkonya yapisi.

⁷ Morí pe aako'mamîkon ya mîrîrî wîttî ta. Tîise moro mako'mantîi aya're'kon monpatîi moro, awukukon menî'tîi moro, î' rî tîrî to'ya ya aapia'nîkon. Maasa pra teesenyaka'masena teesenyaka'ma'pî yepe'pî yapisi e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen moro mako'mantîi tiwinan wîttî ta tiaran ta tîmo'tapî'se pra.

⁸ Cidade pona eewomîkon ya, miarî mori pe ayapisîkon to'ya ya, moro aya're'kon monpatîi to' kore'ta, î' rî tîrî to'ya.

⁹ Moropai miarî cidade po pri'yawonkon pepîn mepî'tîti. Moropai makatîi miarî ronkon pemonkonyamî' pî': "Aapia'nîkon Paapa nîrîrî erepannî pî' man. Ayesa'kon pe Paapa ko'manto'pe eturumakatî itenya," makatîi to' pî' —ta'pîiya.

¹⁰—Tîise mori pe ayapisîkon to'ya pra awanî ya, miarî cidade po, moriya mepa'katîi e'ma ta. Moropai makatîi:

¹¹ "Itekare anetapai pra awanîkon ye'nen, anna epa'ka sîrîrî apatakon piapai. A'kî, anna puu pî' atapisi'pî non apatakon yawon pa'tî annaya sîrîrî. Sîrîrî kupî annaya itekare yu'se pra awanîkon ekareme'nen pe. Tîise sîrîrî epu'tî, Paapaya ataruma'tîkon kupî sîrîrî. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' eseporî kupî sîrîrî. Tîpemonkonyamî' pîka'tîiya kupî sîrîrî" makatîi to' pî' —ta'pîiya.

¹² Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tiwinano'pî wei yai, tamî'nawîronkon yenumî Paapaya yai, mîrîrî cidade ponkon taruma'tîiya kupî sîrîrî kure'ne manni'kan penaronkon Sodoma ponkon taruma'tî'pî tîuya yentai.

*Cidade Ponkon Pemonkonyamî'ya Jesus Yapisi Pîn
(Mt 11.20-24)*

¹³ Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Aka sa'ne Corazim cidaderî ponkon pemonkonyamî'. Aka sa'ne Betsaida cidaderî ponkon, innape ukupîya'nîkon pra awanîkon sîrîrî tîpose. Teuren kure'ne î' ikupî eserîkan pepîn e'kupî'pî apatakon ya'. Tîise innape ukupîya'nîkon pra awe'sa'kon. Sîrîrî mîrîrî ye'ka e'ku'sa' ya Tiro cidaderî po, moropai Sidom cidaderî po, miarî ronkon pemonkonyamî'ya tîmakuyikon rumaka'pî e'painon pena. Mararî pra tîmakuyikon pî' to' esewankono'ma e'painon, saaku ya' teepontîi moropai runu'pî ke teekî'pai —ta'pî Jesusya.

¹⁴—Tamî'nawîronkon yenumî Paapaya weiyu yai esewankono'makon kupî sîrîrî mararî pra. Tiro cidaderî ponkon pemonkonyamî' esewankono'ma'pî yentai. Moropai Sidom ponkon e'taruma'tî'pî yentai amîrî'nîkon e'taruma'tî kupî sîrîrî. Maasa pra innape imaimu ku'sa'ya'nîkon pra awanî ye'nen.

¹⁵ Aka sa'ne Cafarnaum ponkon pemonkonyamî' ka' pona attîkon kai'ma esenu-menkakon, tîise attîkon pe pra naatîi amakuyikon wenai. Mîrîrî wenai apo' ya' Paapaya ayenumîkon kupî sîrîrî —ta'pîiya to' pî'.

¹⁶ Moropai ta'pî Jesusya tînenupa'san 72 kaisaronkon pî': —Anî'kanya amaimukon eta ya, mori pe umaimu eta to'ya mîrîrî. Tîise anî'kanya ayewannîrîkon ya, inkamoroya uyewannîrî nîrî mîrîrî. Moropai uyewannîrînenanya nîrî Paapa uyarimatîpon yewannîrî mîrîrî —ta'pî Jesusya.

72 Kaisaronkon Warayo'kon Enna'po Jesus Pia

¹⁷ Moropai inkamoro 72 kaisaronkon warayo'kon iti'san enna'po'pî Jesus pia kure'ne pu'kuru taatausinpai. Moropai inkamoroya ekaremekî'pî Jesus pî'. —O'ma'kon wanî'pî anna maimu yawîrî. Maasa pra "Jesus maimu pe epa'katî pemonkonyamî' yapai", ta'pî annaya. Mîrîrî ye'nen to' epa'ka'pî —ta'pî to'ya.

¹⁸ Mîrîrî yuuku'pî Jesusya: —Inna, mîrîrî warantî awanî maasa pra ka'ne' pe wara'napi e'sisiuka warantî, ka' poi Makui enasa' era'ma'pîuya, imeruntîrî yentai Paapa wanî ye'nen, —ta'pîiya.

¹⁹—Maasa pra Uurîya pu'kuru meruntî tîrî'pî aapia'nîkon, ye'katon îkîi yaki'tapakonpa kai'ma, umaimu pe, moropai yeki'katon mari'tî yaki'tapakonpa. Moropai tamî'nawîron imakui'pî ku'nenan awinîkî'nîkon yentai pu'kuru awanîkonpa umaimu pe. Amoronkon epu'tîya'nîkon namai meruntî tîrî'pîuya.

²⁰ Tîise mîrîrî pî' taatausinpai pra e'tî. Amaimukon pe o'ma'kon epa'ka pî' katausinpai. Tîise tauya apî'nîkon, ka' po ayese'kon menukasa' Paapaya man mori pe aako'mamîkonpa, mîrîrî pî' atausinpai —ta'pî Jesusya to' pî'.

*Jesus Atausinpa
(Mt 11.25-27; Mt 13.16-17)*

²¹ Mîrîrî tîpo Morî Yekaton Wannî meruntîrî yarakkîrî Jesus wanî'pî kure'ne taatausinpai. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Uyepotorî Paapa, uyun, amîrî ka' esa' tîwe'sen. Moropai non esa'

pe tiwe'sen. Mori pe man tauya api'. Maasa pra epu'nen awe'to' anonami'pi yenposa'ya epu'nenan pepinya epu'to'pe. Epu'nen pe tiwe'sanon piapai imo'ka'piya itiripa pakko pe tiwe'sanon pia, moreyami' warainokon pia. Miriri pi' mori pe man tauya, Paapa. Miriri waranti imenka'piya moropai miriri kupi'piya. Maasa pra miriri ku'sa'ya itu'se awani ye'nen —ta'pi Jesusya.

²² Iniri ta'pi Jesusya: —Uyunya tami'nawiron tisa' man uupia. Moropai ani'ya ani' pe wani epu'ti pra man. Tiise Uyunya neken epu'ti. Moropai ani'ya uyun epu'ti pra man. Tiise uuriya neken epu'ti. Moropai ani' pe uyun wani ekaremekiuya manni'kan epu'ti to'ya yu'se uuri e'to'kon pi' —ta'pi Jesusya.

²³ Miriri taa tpo, tinenupa'san era'ma'pi Jesusya. Moropai ta'piya teken neken to', tiise arinikon kore'ta pra. —Amiri'nikon nera'ma era'manenani wani taatausinpai pu'kuru.

²⁴ Maasa pra tauya siriri api'nikon. Tu'kankon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'tiya, moropai ipikkukon pata esanon reiyami'ya, miriri anera'ma'pikon anera'mapai to' wani'pi teuren, tiise era'ma to'ya eserike pra awani'pi. Moropai miriri aneta'pikon aneta'pai to' wani'pi teuren, tiise eta to'ya pra to' wani'pi —ta'pi Jesusya tinenupa'san pi'.

Mori Warayo' Samaria Poinon

²⁵ Tiaron pensa warayo' Moises yeseruri'pi pi' yenupaton e'mi'sa'ka'pi moropai Jesus ekaranmapo'piya maasa pra epu'nen pe awani anepu'pai awani'pi. Miriri ye'nen ta'piya: —Uyenupanen, O'non ye'ka pe see ipatikari enen uuko'manto' ton epori'ya e'painon?

²⁶ Miikiri maimu yuuku'pi Jesusya: —I' kai'ma see Paapa maimu e'menukasa' miriri epu'ti pi' nan? I' kai'ma see ekareme'nen amiri? —ta'pi Jesusya ipi'.

²⁷ Miikiriya ta'pi: —Taiya see waranti:

Ayepotori Paapa yapuriki ayewan ke, moropai tami'nawiri eesenumkato' ke. Moropai ameruntiri ke yapuriki. Moropai tami'nawiri epu'to'ya ke yapuriki, Ayonpa sa'namaki awe'sa'nama manni' waranti, *Dt 6.5; Lv 19.18* taiya —ta'piya.

²⁸ Miikiri pi' ta'pi Jesusya: —Inna, yairi taa pi' nai. Moriya miriri ku'ki. Miriri kupiya ya, yairi enen aako'manto' ton eporiya —ta'pi Jesusya.

²⁹ Moropai warayo'ya Jesus ekaranmapo'pi maasa pra ta'pi tiuya manni' yawiri pra tiwani epu'ti tiuya ye'nen. Ta'piya: —Ani' kin miikiri uyonpa, isa'namato'peuya? —ta'piya.

³⁰ Miikiriya epu'to'pe Jesusya panton ekaremeki'pi see waranti. —A'ki, warayo' witi'pi Jerusalem poi Jerico' pona. E'ma taawiri tuuti pe ama'ye'kon epori'piya. Inkamoro ya ipa'tipit'pi, iponka'pi to'ya moropai iwi yonpasa' to'ya wani'pi. Moropai inkamoro witi'pi.

³¹ Miriri tpo teepiremasen iipi'pi inimikiya pra tiise e'ma taawiri. Moropai miikiri era'ma'pi teepiremasenya. Tiise era'ma tiuya yai tiaron e'ma wini iwa'ka'piya, iipa tuuti namai.

³² Moropai miriri tpo tiaron iipi'pi Levi paari'pi, to' epi'pimato' yewi' ta teesenyaka'masen. Miikiriya era'ma'pi niri, moropai miikiriya iwa'ka'pi miriri waranti.

³³ Miriri tpo tiaron warayo' iipi'pi Samariapon, Judeuyami' yeyaton. Epori tiuya pe miikiriya era'ma'pi moropai eemi'pami'pi iipia.

³⁴ Moropai miikiri pi' ta'piya: “Aka, sa'ne”. Miikiri piika'ti'piya iteyaton pe awani'pi tiise, ipa'tipi'to' to'ya rona'piya. Moropai ite'nati yaika'piya oleo ke, vinho ke. Moropai yanumi'piya tekni pona moropai yari'piya. Eepemami'pi entamo'kanto' ke tiwe'repasen yewi' ta. Moro aako'mami'pi iipiika'ti pi'.

³⁵ Tiaron wei yai miikiriya ta'pi miriri witi'pi: “A'ki, miseri konekaya yu'se wai” ta'piya. “Ipi' eesenyaka'ma yu'se wani siriri”. Miriri pirata ena'pi tiri'piya asaki'ne. Miikiriya ta'pi: “Tami'nawiri anti'ka'pi ye'mauya siriri poro uupi'ya”, ta'piya. Miriri kupi'pi miikiriya warayo' pri'yawon pepin pi' —ta'pi Jesusya.

³⁶ Miriri ekaranmapo'pi Jesusya: —Ani' wani inkamoro eseuriw'nankon warayo'kon kore'ta ipa'tipi'sa' yonpa pe?

³⁷ Miriri yuuku'pi warayo'ya: —Manni' iipiika'titipon.

—Moriya miriri waranti iku'ki —ta'pi Jesusya ipi'.

Marta Moropai Itakon Maria Pia Jesus Witi

³⁸ Jesus moropai inenupa'san witi'pi e'ma taawiri. Moropai to' erepami'pi pe-monkonyami' ko'manto' pata pona. Miar to' erepami'pi. Moropai tiwani wiri' itese' Martaya tewi' ta to' pata'se' ton tiri'pi.

³⁹ Miikiri yakon wani'pi Maria itese'. Miikiri ereuta'pi Uyepotorikon pia. Moropai Jesus eseurima tanne eta pi' Maria ko'mami'pi Jesusya yenupanto'.

⁴⁰ Miriri tanne Marta wani'pi marari pra teesenyaka'ma pi' tami'nawiri tunkoneka pi'. Miriri yai Marta iipi'pi Jesus pia moropai ta'piya: —Uyepotori tiwinsari si'ma esenyaka'ma

era'ma pi' nai. Uyakonya tiwinsari unimisa' tamî'nawîron konekato'peuya. Upiika'tîi uyakon ii'to'pe ka'ki.

⁴¹ Mîikîri maimu yuuku'pi Uyepotorîkonya. Ta'pîiya: —Marta, eesenyaka'mato' pi' neken awani mîrîri. Eesenyaka'mato'ya ayakinpa mîrîri.

⁴² Tîise mori, mîrîri yentainon moro man. Ayakon Mariaya kure'ne itu'se tîwe'to' mo'kasa' sîrîri. Morî menkasai'ya sîrîri. Anî'ya sîrîri mo'ka eserike pra man Maria piapai —ta'pi Jesusya.

11

Epîremanto' Pi' To' Yenupa Jesusya (Mt 6.9-15; Mt 7.7-11)

¹ Tiaron pensa Jesus epîrema'pi. Mîikîri ataretî'kasa' tanne, tiwinan inenupa'pi yonpaya ta'pi ipi': —Uyepotorî, anna yenupaki anna epîremato'pe. Joãoya tînenupa'san yenupa'pi waranti anna yenupaki —ta'pîiya.

² Mîikîri maimu yuuku'pi Jesusya: —Sîrîri waranti epîremati —ta'pîiya.
—“Paapa, ka' pon,

amîri neken mori pe pu'kuru wani.

Mîrîri taa tamî'nawîronkonya yu'se wai api'.

Amîri wani tamî'nawîronkon esa' pe.

Asi'ki anna pia anna esa' pe awanipa.

³ Anna yekkarî ton antiiki wei kaisari i' ton pra anna wani namai, Paapa.

⁴ Moropai Paapa, anna nikupi'pi imakui'pi awiniki mîrîri ku'ki aawanmîra.

Mîrîri waranti nîri tamî'nawîronkon nikupi'pi anna pi', mîrîri kupi annaya anna wanmîra, Paapa.

Moropai anna piika'tiki imakui'pi ena namai anna yentai”.

Mîrîri waranti mepîremati —ta'pi Jesusya.

⁵ Moropai Jesusya ta'pi tînenupa'san pi': —Maasa esenumenkati. Attikon ya, ayonpakon yewi' ta anoinna yairi eseurîwi'ne trigo puusa' esa'se ipi'. Moropai taaya'nikon “Ikei esa'se yi'ni pi' wai api'”, taaya.

⁶ “Maasa pra uyonpa tuutisen erepanni pi' man amen pu'kuru. Eemi'nepansa' ipîra, tîise iipia untîri ton pra man ita're' ton” taaya.

⁷ Eesumenkaki, i' kai'ma ayonpaya amaimu yuuku witi ta si'ma. “Upi' tîwo'ma'tai pra e'ki. Asapontisa' pu'kuru sîrîri. Unna'ta atarakkanmoka eserike pra ye'se'tisau'ya wai. Moropai unmukuyami' we'nasa' man uyena. Mîrîri ye'nen e'mi'sa'ka eserike pra wai trigo puusa' tîise”, taiya.

⁸ Tauya sîrîri api'nikon —ta'pi Jesusya. —Awe'mi'sa'ka pepin ayonpa pe tîwani ye'nen. Tîise teta'kai esati pi' aako'mami ya awe'mi'sa'ka tu'ka itu'se tonpa e'to' tîri'pa. Moropai tamî'nawîri inesati'pi tîri'ya iipia —ta'pi Jesusya.

⁹ —Mîrîri ye'nen tauya api'nikon. Paapa esati pi' ako'manti teeseta'kai pra. Moropai yapisîya'nikon iwinipai. Yuwa pi' ako'manti moropai eporîya'nikon. Mana'ta pa'ti pi' ako'manti moropai witi esa'ya yarakkanmoka.

¹⁰ Maasa pra Paapa pi' tamî'nawîronkon esa'nenanya tînesati'pikon yapisî. Moropai yuwanenanya tînuwakon eporî. Moropai mana'ta pa'tînenan pia mana'ta atarakkanmoka —ta'pîiya.

¹¹ Moropai ta'pîiya: —Amîri'nikon tînmuku kenankon. Anmukukonya tiyo' ton esati ya, iki tîri'ya'nikon e'painon? Kaane, itîri'ya'nikon pepin.

¹² Tiyo' ton kariwana pimoi esati anmukukonya ya, yeki'katon mari'ti tîri'ya'nikon e'painon? Kaane, itîri'ya'nikon pepin.

¹³ Amîri'nikon wani imakui'pi ku'nenan pe teuren, tîise imakui'pi tîri'ya'nikon pepin anmukukon pia. Morî tîri'ya'nikon. Mîrîri yentai Paapa ka' ponya mori tîri aapia'nikon. Ayesa'kon pe aako'manto'pe Morî Yekaton Wannî tîri'ya anî'ya esati ya —ta'pi Jesusya.

Belzebuya Timeruntîri Tîisa' Jesus Pia Taa To'ya (Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴ Mîrîri tîpo arinikon pemonkonyami' kore'ta tîwani ye'ka pe Jesusya o'ma' yenpa'ka'pi tiwinan warayo' yapai. Mîikîri o'ma'ya warayo' eseurîma tîri pra awe'piti'pi. Tîise Jesusya yenpa'kasa' pe ipata'pi ya' warayo' eseurîma'pi. Mîrîri kupi Jesusya era'masa' tîuya'nikon pe marari pra teesenumenkai arinikon pemonkonyami' wani'pi ipi'.

¹⁵ Tîise tiaronyanya ta'pi: —Maawariyami' yepotorî Belzebu meruntîri ke maawariyami' yenpa'kaiya mîrîri —ta'pi to'ya. „Makui mîikîri Belzebu.”

¹⁶ Moropai tiaronkon wani'pi ipi' tiwo'ma'tasanon pe. Ta'pi to'ya: —Anna nera'ma ton ku'ki. Ka' poinon Paapa meruntiri ke iku'ki, innape aku'to'pe annaya —ta'pi to'ya tiwo'ma'tai.

¹⁷ Tiise i' kai'ma to' esenumenkato' epu'ti'pi Jesusya. Miriri ye'nen ta'piya: —A'ki, tiwinan pata ya' tiiko'mansenon eseya'nama ya, to' e'ti'ka e'painon tami'nawiri. Moropai tonpakon pokonpe timurukun pe tiiko'mansenon wani ya, inkamoro ko'mami teesiyu'pi'se mori pe pra. Moropai to' ekore'ma, to' e'ti'ka tami'nawiri e'painon.

¹⁸ Miriri waranti Makui ko'mami ya tipemonkonoyami' pokonpe teesiyu'piti'pi, merunti ke awani pepin. Miriri tauya siriri maasa pra Belzebua timeruntiri tiisa' o'ma'kon yenpa'kapa, taaya'nikon upi' —ta'piya.

¹⁹ —Tiise miriri waranti awani ya, ani'ya merunti tiri e'painon anenupa'san pia, o'ma'kon yenpa'kato'pe to'ya? Inkamoroya taa e'painon api'nikon: “Esenku'ti'san pe awanikon” taa to'ya.

²⁰ Tiise Paapa meruntiri ke o'ma'kon yenpa'kauya ya, Paapa ii'sa' man akore'ta'nikon tami'nawironkon esa' pe epu'tiya'nikon.

²¹ Merunti warayo' tiyurupai kenanya tewi' era'ma ya, ani'ya itemanne yama'runpa eserike pra awani, merunti ke awani ye'nen.

²² Tiise itentainon moro awani ya, miikiri iipi. Iturupai mo'kaiya, miriri merunti ke tiwani emapu'tinen. Moropai itemanne yama'runpaiya, yariya. Moropai miriri pantakaiya tonpayami' pia —ta'piya.

²³ —Miriri ye'nen —ta'pi Jesusya, —Ani'ya innape ukupi pra awani ya, uye'yanon awani miriri. Moropai ani' esenyaka'ma pra awani ya, uuri ton pe uuri esenyaka'mato' taruma'tiya miriri —ta'pi Jesusya.

*O'ma'kon Pi' Jesus Eseurima
(Mt 12.43-45)*

²⁴ Miriri pi' Jesus eseurima ko'mannipi'pi: —Pemonkon yapai teepa'ka tupo o'ma' asari ko'mannipi' tuna ton pin ya pi' tipata'se' ton yuwa pi' teeri'kapipa. Tiise epori' tiya pra tiwani ya taiya: “Kaane enna'poi wa'ta uyewi' ta, yapai epa'ka ne'tikini ya”, taiya.

²⁵ Moropai miikiri o'ma' enna'po iniri'ri miikiri pemonkon ya'. Miikiri yeporiya yawon pra, mori yeka'maiya pra tiise.

²⁶ Moropai miikiri o'ma' witi iipiapai tiaronkon o'ma'kon yetai tarakkiri to' ko'manto'pe kai'ma. To' enepiya asaki'ne mia' pona tiimo'tai kaisari ini' panpi' imakui'san enepiya miriri miikiri warayo' ya'. Moropai tami'nawiri inkamoro ko'mami miikiri ya'. Inkamoroya miikiri taruma'ti marari pra, pena e'mai' pe imakui'pi pe tiwani'pi yentai, miikiri warayo' yeseru wani inkamoro wani ye'nen ya' —ta'pi Jesusya.

Atausinpanto' Pi' Jesus Eseurima

²⁷ Miriri pi' Jesus tanne, tiwin wiri' arinikon pemonkonyami' kore'tawon eseurima'pi aronne. Moropai ta'piya: —Paapaya mori tiisa' wiri' pia, manni' amiri yenpotipon pia, timanniti ke awo'patipon pia —ta'pi wiri'ya.

²⁸ Miikiri maimu yuuku'pi Jesusya: —Miikiri yentai tiwe'sanon manni'kan Paapa maimu etanenan. Moropai yawiri tiiko'mansenon. Inkamoro wani mori pe pu'kuru —ta'pi Jesusya.

*Tinera'matonkon Yu'se To' Wani
(Mt 12.38-42)*

²⁹ Arinikon pemonkonyami' tiise tiipia tiwoi Jesus eseurima pia'ti'pi. Ta'piya see waranti: —Siriri pankon pemonkonyami' wani siriri imakui'pi pe pu'kuru. Anera'makon ton esatiya'nikon innape Paapa kupi'ye'ka pe pra. Tiise ikupi'ya pepin anera'makon ton. Tiise tiwin neken Jonas yarakkiri e'kupi'pi ekaremeki'ya anera'makon ton.

³⁰ Paapa maimu ekareme'nen profeta Jonas nuri'ti era'ma'pi Ninive cidaderi ponkonya enen, aasa'mantasa' kai'ma to' e'sa' tanne. Miriri wenai Paapa meruntiri yai awe'mi'sa'kasa' epu'ti'pi to'ya. Miriri waranti uuri ka' poi esenpo'pi ii'sa' siriri amiri'nikon kore'ta, anera'makon ton pe —ta'pi Jesusya.

³¹ —A'ki, tiwinano'pi wei yai Sabá pata esa' pe tiwe'sen nuri'ti e'mi'sa'ka kupi siriri. Moropai miikiriya taa kupi siriri api'nikon: “I' ton pe innape ikupi'ya'nikon pra awanikon?” Maasa pra pena miikiri wiri' ii'piti'pi aminke pai epu'nen pe tiwe'sen Salomão nuri'tiya tenupato'pe kai'ma etai. Moropai innape ikupi'piya. Tiise tauya siriri api'nikon. Uuri akore'ta'nikon manni' uuri wani miikiri epu'nen pe si'pi Salomão yentai. Tiise innape ukupi'ya'nikon pra awanikon —ta'pi Jesusya.

³² —Tiwinano'pi wei yai Ninive ponkon nuri'ti niri e'mi'sa'ka kupi siriri. Moropai inkamoroya taa kupi siriri api'nikon: “I' wani' awani ye'nen amakuyikon rumakaya'nikon pra awanikon?” taa to'ya. Maasa pra inkamoroya timakuyikon rumaka'pi pena, Jonas

nuri'tiya Paapa maimu ekaremeki yai Ninive po. Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Uuri wani akore'ta'nikon miikiri Jonas yentai. Miwini tiise amakuyikon rumakaya'nikon pra awanikon —ta'pi Jesusya.

Ayesa'kon Weiyu'panen Pi' Jesus Eseurima
(Mt 5.15; Mt 6.22-23)

³³ Jesus eseurima ko'manni'pi: —A'ki, ani'ya ti'kuma'tu yawittanipi pepin e'painon i' ri yo'koi itiripa. Tiise itiripa e'painon itaponse' pona, maasa pra tami'nawironkon pe-monkonyami'ya era'mato'pe kai'ma, mori pe a'ka pe awani ye'nen.

³⁴ Jesusya ta'pi: —A'ki, ayenukon wani ayesa'kon weiyu'manen pe mori pe tami'nawiron ayaserukon era'makonpa. Tiise imakui'pi pe ayenukon wani ya, i' era'maya'nikon pepin, i' kupiya'nikon epu'tiya'nikon pepin. Ewaron ta tiwe'sen waranti awanikon, a'ka ta pra. Miriri waranti ayewankon wani. Mori pe Paapa maimu pi' eesenumenkakon ya, ayewankon ya, tami'nawiri aako'manto'kon wani mori pe. Tiise imakui'pi pe eesenumenkakon ya ayewankon ya imakui'pi pe niri aako'manto'kon wani.

³⁵ Miriri ye'nen tiwari e'ti eesenumenkato'kon ya imakui'pi ewomi namai, mori pe a'ka pe aako'mamikon tanne, aama'tanipi'ya'nikon namai. Miriri waranti ikupiya'nikon ya ewaron ta awanikon pepin.

³⁶ Miriri ye'nen tami'nawiri ayesa'kon wani miriri a'ka pe. Maasa pra yairon pi' pu'kuru eesenumenkakon ye'nen. Ewaron ta tiwe'sen waranti pra awanikon. A'ka ta tiiko'mansen pe awanikon mori pe —ta'piya.

Fariseu Yewi' Ta Jesus Witi
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

³⁷ Jesus eseurima atareti'ka pe tiwinan fariseuya Jesus eta'pi tewi' ta entamo'kai attito'pe. Moropai Jesus witi'pi, miikiri ereuta'pi imesari pia.

³⁸ Tiise miikiri pi' fariseu esenumenka'pi. Maasa pra teserukon yawiri awe'rona pra awani ye'nen tiwentamo'ka rawiri.

³⁹ Miriri epu'ti tiuya ye'nen, ta'pi Uyepotorikonya fariseu pi': —Amiri'nikon fariseuyami'ya apisaukon moropai aparatirikon ronapiti iko'noro tiise iporo neken. Awe'ronakon mori pe eesera'mato'pe, tiise itu'na ayewankon ya nura pe awanikon tanne. 'Miriri ta'piya to' yeseru ekaremekipa kai'ma. To' yewan ya' to' esenumenkato'kon wani imakui'pi pe, nura pe awani, marari pra.

⁴⁰ Moropai ta'piya: —Pakkokon epu'nenan pepin amiri'nikon. Ani'ya kin miriri pisa kupi'pi poroporo. Miikiri poroporo ikupitipono'piya ita ikupi'pi niri? Moropai ayesa'kon neken pra ku'sa Paapaya pra, tiise ayewankon niri kupi'piya. Miriri sa'niri nura pe pra yu'se Paapa wani epu'tiya'nikon pra naati?

⁴¹ Miriri ye'nen mori pe aako'manto'pe yuwati. Tiwe'taruma'tisanon piika'titi. To' pia antirikon yonpa titi to' yemanne ton pe. Miriri tiriya'nikon ya, mori pe pu'kuru awanikon, nura pe pra —ta'pi Jesusya to' pi'.

⁴² —Aka tiwari e'ti amiri'nikon, fariseuyami'. Maasa pra awe'taruma'tikon pe naati. E'to' yawiri Paapa yapuriya'nikon kai'ma, antirikon ayo'kon wosi yonpa ke Paapa repaya'nikon. Tiise mori panpi' antirikon pe ta'pi tiriya'nikon pra awanikon. Tiaronkon winiki yairi pra awanikon ye'nen moropai Paapa sa'namaya'nikon pra awanikon ye'nen. Miriri kupiya'nikon e'pai awani'pi sa'niri. Paapa pia antirikon tiriya'nikon moropai tiaronkon sa'namaya'nikon e'pai awani'pi.

⁴³ Aka tiwari e'ti fariseuyami' maasa pra awe'taruma'tikon pe naati. Maasa pra tiaronkon yentai awanikon kai'ma eesenumenkakon ye'nen. Mori pe teekonekai eereutakon epere'nito' yewi' ta. Moropai arinikon pemonkonyami' emurukuntisa' kore'ta awanikon yai, tiaronkonya ayapurikon yu'se awanikon. Mi pe awanikon ye'nen awe'taruma'tikon pe naati.

⁴⁴ Aka, tiwari e'ti. Maasa pra amiri'nikon wani penaro' uuruwai eesepu'ti pra ena'pi waranti. Epu'ti tiuya'nikon pra nura kore'ta pemonkonyami' asari iporo —ta'pi Jesusya.

⁴⁵ Miriri taa Jesusya ye'nen, tiwin Moises nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonya ta'pi Jesus pi': —Yenupanen, miriri waranti anna pi' niri eseurima epu'ti pi' anna man. Anna yeseru winiki eseuriman pi' nai —ta'piya.

⁴⁶ Jesusya imaimu yuuku'pi: —Amiri'nikon niri tiwari e'ti, Moises nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkon. Maasa pra awe'taruma'tikon kupi siriri. Maasa pra yairi pra tiaronkon yenupa pi' aako'mamikon wenai. Tami'nawiri sa'me ayaserukon kupi tiaronya yu'se awanikon. Tiise amiri'nikonya miriri kupiya'nikon pra awanikon nem marari.

⁴⁷ Tiwari e'ti. Maasa pra awe'taruma'tikon kupi siriri. Amiri'nikonya pena Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'ti uruwasi ton koneka'pi mori pe.

⁴⁸ Mírírí ye'nen “Inna to' wíipai man”, ta'píya'níkon. Atamokon nuri'sanya inkamoro wíisa' moropai inkamoro uruwasi ton koneka'píya'níkon. Mírírí wenai awe'taruma'tíkon kupi sírírí.

⁴⁹ Mírírí ye'nen Paapaya ta'pí epu'nen pe tíwaní ye'nen: “Umaimu ekareme'nenan yarimauya kupi sírírí to' kore'ta profetayamí'. Tíise inkamoro yonpayamí' wíi to'ya kupi sírírí. Moropai to' yonparí'san taruma'tí to'ya umaimu wenai”, ta'pí Paapaya —ta'pí Jesusya.

⁵⁰ —Mírírí kupi'pí penaronkonya umaimu ekareme'nenan tí'ka'pí to'ya. Mírírí wenai sírírípe enen tíwe'sanon pemonkonyamí' taruma'tí Paapaya kupi sírírí.

⁵¹ Penaro' Abel nuri'tí wí'pí irui Caimya patapai. Moropai profeta Zacarias nuri'tí wí'pí to'ya pikírí. Manní' anwí'píkon Paapa ton pe to' nípo'tí yaponse' yarappana Paapa yewí' ta teepíremasanon neken wítíto' pata iwí'pí to'ya. Tamí'nawíronkon wí'pí ku'sa' to'ya wenai tamí'nawíronkon sírírípankon pemonkonyamí' taruma'tí Paapaya kupi sírírí —ta'pí Jesusya.

⁵² —Aka tíwarí e'tí amírí'níkon Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon. Maasa pra pemonkonyamí' anenupakonya yairon epu'tí eseríke pra awaní. Maasa morí yairon tekareme'se pra yenomí'píya'níkon ayeserukon neken ekaremekíkonka kai'ma. Mírírí wenai to' e'píika'tí eseríke pra. Amírí'níkon e'píika'tí pepín moropai inkamoro e'píika'tí namai to' ma'nípa pí' aako'mamíkon —ta'pí Jesusya to' pí'.

⁵³⁻⁵⁴ Mírírí taa típo Jesus epa'ka'pí míkírí fariseu yewí' tapai. Míkírí eseurímasa' pí' fariseuyamí' moropai inkamoro Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon ekore'ma'pí mararí pra. Mírírí ye'nen míkírí yekaranmapopítí'pí to'ya. Maasa pra yairí pra Jesus eseuríma yu'se to' waní'pí imakuí'pí kupíkonka kai'ma iwíníkí.

12

Tiaronkon Yenku'tito' Pí' Jesus Eseuríma (Mt 10.26-27)

¹ Mararí pra iku'ne'tí yentai pemonkonyamí' emurukuntí'pí Jesus eseuríma etakonpa íipia. Mararí pra kíríppe to' waní'pí ipata'se' ton pra tiaronkon pona to' erepanpítí'pí tu'ke tíwaníkon ye'nen. Mírírí yai Jesusya ta'pí tinenupa'san pí' e'mai' pe: —Tíwarí e'tí fariseuyamí' yeseru pí', tiaronkon yenku'tí to'ya pí' mori pe tíwaníkon kai'ma.

² Tamí'nawírí to' níkupí'pí to' yeseru eesera'ma pra sí'pí e'naponka kupi sírírí aronne. Moropai to' yeseru í' kai'ma teesenonse to' níkupí'pí esepu'tí kupi sírírí mírírí yai tamí'nawírí.

³ Mírírí warantí tamí'nawírí í' ta'pí'níkon ewaron ta sí'ma aní'ya eta pra tíise, mírírí eseta kupi sírírí tarípai ewaron ta pra, tíise a'ka ta. Moropai ama' pe eeseuríma'pí ayewí' ta sí'ma taatarakkanse aní'ya eta nama pe, mírírí esekaremekí kupi sírírí tamí'nawíronkonya eta tanne ama' pe pra —ta'pí Jesusya.

Aní' Nama E'pai Awaní (Mt 10.28-31)

⁴ Jesus eseuríma ko'manní'pí to' pí': —Uyonpayamí' tauya sírírí apí'níkon. Eranne' pe ke'tí manní'kan pemonkonyamí' ataruma'tínenkon pí'. Tiaron pensa awíkon to'ya kupi sírírí. Mírírí pí' eranne' pe pra e'tí. Awísa'kon to'ya típo iní'rí í' kupi to'ya pepín. Ayesa'kon neken wíi to'ya tíise ayekatonkon wíi to'ya eseríke pra awaní.

⁵ Tíise tauya sírírí apí'níkon. Aní' namaya'níkon e'pai awaní. Paapa namatí. Maasa pra míkíríya awíkon kupi sírírí. Ayesa'kon wíiya moropai ayekatonkon yenumíiya apo' ya'. Mírírí ye'nen tauya iní'rí apí'níkon, Paapa namatí, tiaron pemonkon namaya'níkon yentai apo' ya' ayenumíiya namai —ta'pí Jesusya.

⁶ —Pemonkonyamí' pí' eranne' pe pra e'kí. Tíise Paapa nama e'pai man maasa pra uurí'níkon ko'manní'nen pe awaní ye'nen. A'kí, to' e'repa mia'taikin toronyamí' simonkokon ke epe'míra. Tíise Paapaya inkamoro toronyamí' epu'tí maasa pra iwanmínokon pepín inkamoro.

⁷ Inkamoro toronyamí' ma'rankon yentai amírí'níkon epu'tíya. Apu'pai sí'po ku'ne'tísa'ya tamí'nawírí. Mírírí ye'nen eranne' pe pra e'tí. Amírí'níkon waní pepín íiwanmíra maasa pra tu'kankon toronyamí' yentai amírí'níkon waní Paapa pia —ta'pí Jesusya.

Cristo, Ka' Poi Iipí'pí Pemonkon Uurí (Mt 10.32-33; Mt 12.32; Mt 10.19-20)

⁸ Jesus eseuríma ko'manní'pí to' pí': —Aní'ya taa ya, “Inna uurí Jesus pemonkono pe waní”, taiya ya pemonkonyamí' pí', uurí ka' poi íipí'píya taa nírí mírírí warantí Paapa poítírítonon inseríyamí' pí'. “Inna míserí upemonkono”, tauya to' pí'.

⁹ Tíise aní'ya taa ya: “Uurí kaane Jesus pemonkono pepín uurí. Yapurínen pepín uurí”, taawon awaní ya, míkíríya uwapu'tí. Mírírí warantí nírí uurí ka' poi íipí'píya iwapu'tí Paapa poítírítonon inseríyamí' pí'. “Upemonkono pepín míserí” tauya to' pí' —ta'pí Jesusya.

¹⁰ Moropai ta'p̄iia: —Ani' eseurima ya uuri ka' poi iipi'pi winiki miriri imakui'pi inkupi'pi kupi Paapaya eserike awani tiwanmira. Tiise ani' eseurima ya imakui'pi pe Mori Yekaton Wann winiki, miriri imakui'pi inkupi'pi kupi Paapaya pepin tiwanmira. Tiise aako'mami miriri ipatikari imakui'pi pe awani Paapa pi'.

¹¹ Moropai ta'p̄iia tinenupa'san pi': —Tauya siriri api'nikon. Amiri'nikon yari to'ya epere'nito' yewi'kon ta api'nikon teeseurimakonpa. Pata esa' pe tiwe'sen moropai ipikku pe tiwe'sen rawiri Paapa maimu ekaremekiya'nikon wenai. Miriri pi' teesewankono'mai pra e'ti. "I' see taato'peuya ko'ye" kikat i aawariri'nikon. "I' kai'ma see epeto'pe" tikai pra e'ti.

¹² Maasa pra inkamoro ipikkukon rawiri si'ma i' kai'ma eeseurimato'kon ton ke ayenupakon Mori Yekaton Wanniya miriri yai, to' maimu yu'to'yakon ton tiriya —ta'pi Jesusya to' pi'.

Pakko Pe Ipikku Warayo' Wani

¹³ Inkamoro arinikon yeurima Jesusya tanne to' kore'ta tiwe'sen warayo' eseurima'pi. Ta'p̄iia Jesus pi': —Uyenupanen, anna yunkon nuri'ti yemanneri'pi innimi'pi, miriri rataikato'pe uyakonya ka'ki arakkita pairi uuri ton —ta'p̄iia Jesus pi'.

¹⁴ Imaimu yuuku'pi Jesusya: —Uyonpa, miriri uuri esenyaka'mato' pepin. O'non ye'ka pe see miriri kupiuya epu'ti pi' nan? Miriri kupiuya eserike pra wai —ta'p̄iia ipi'.

¹⁵ Miriri yai tamina'wironkon pi' eeseurima'pi. Ta'p̄iia: —Tiwar e'ti, i' itu'se awe'to'kon pi'. Kure'ne i' itu'se awe'to'kon yu'se kisenumenkati. Maasa pra kure'ne temanne ke tiwe'sen pe tiwan wenai, mori pe aako'mami pepin.

¹⁶ Miriri yekare pi' to' yenupapa kai'ma Jesusya warayo' ipikku yekare ekaremeki'pi. Ta'p̄iia: —Warayo' wani'pi yemanne ke. Moropai miikriya ta're' ton pimi'pi marari pra. Moropai eepeta'pi marari pra moropai imo'ka'p̄iia kure'ne.

¹⁷ Miriri pi' miikri esenumenka pia'ti'pi tiwariri. Ta'p̄iia: "Uya're' pata'se' ton pra nai koo. Marari pra tiise ri" ta'p̄iia. "O'non pata ikonekauya e'painon", kai'ma esenumenka'pi.

¹⁸ Miikriya ta'pi: "Aa, epu'ti pi' wai taripai", ta'p̄iia. Tiwariri esenumenka'pi. Ta'p̄iia: "Seeni' e'mai'non itewi' pe unkoneka'pi yarankauya siriri ini'ri kure'ne panpi ikonekato'peuya. Miriri ta tamina'wiri ikonekato'peuya, miriri e'mai' pe itesa' pe wani'pi pokonpe, amanen konekato'peuya", ta'p̄iia.

¹⁹ "Moropai tauya upi'ri uwariri. Mori pu'kuru warayo' tamina'wiron esa' amiri itu'se awe'to' man tamina'wiri aapia. Taripai tu'ke kono' kaisari itesa' pe aako'mami. Taripai eri'ka'ki enapi'pi ako'manki. Moropai eniri'pi ako'manki moropai atausinpa pi' ako'manki tauya" ta'pi warayo' ipikkuya tiri, mori pe tiiko'mami kai'ma.

²⁰ Tiise miikri pi' Paapaya ta'pi: "Pakko, amiri i' epunen pepin, i' tepu'se pra teeseurimasen. Maasa pra siriripe ewaron ya' aasa'manta kupi pe nai. Ani'ri wani epu'ti pi' nan miriri mararon pepin aya're' ankoneka'pi yarakkiri?" ta'pi Paapaya ipi'.

²¹ Moropai ta'pi Jesusya: —Siriri waranti awe'kupi miriri inkamoro ye'kakon ipikku pe tiwe'sanon. Maasa pra timiri'nikon pe neken temannekon yannuku pi' to' ko'manni. Tamina'wiri itesa' pe tiwe'to'kon pi' tewankon yapi'sa' to'ya. Tiise Paapa pia ipikku pe pra to' wani. I' ton pinon inkamoro maasa pra Paapa maimu yawiri pra to' wani ye'nen, i' ri yapi'si to'ya pepin iwinipai —ta'pi Jesusya.

I' Itu'se Awe'to'kon Pi' Teeseka'nunkai Pra E'ti (Mt 6.25-34)

²² Miriri waranti to' yeurima tipo, Jesusya ta'pi tinenupa'san pi': —Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Aako'manto'kon pi' teesewankono'mai pra e'ti. Ayekkarikon ton pra awani pi' aponkon ton pra awani pi' kisewankono'mati.

²³ Maasa pra uuri'nikon ko'manto' ko'mannipi Paapaya. Moropai uyesa'kon ko'mannipiya. Miriri wani miriri uya're'kon moropai uponkon yentai. Miriri ye'nen miriri pi' teesenumenkai pra e'ti.

²⁴ Maasa esenumenkati. Manni'kan toronyami' esenyaka'ma pepin tekkarikon ton pimi pi'. Moropai imo'ka pi' to' esenyaka'ma pepin. Moropai itewi'kon ton koneka to'ya pepin. Tiise Paapaya inkamoro ko'mannipi miriri. To' ya're' ton tiriya emi'nan moronka to'ya namai. Amiri'nikon kanan? i' kai'ma awanikon? Inkamoro toronyami' ko'mannipi tiuya yentai Paapaya aako'mannipikon. Maasa pra inkamoro toronyami' yentainokon amiri'nikon.

²⁵ Teesenumenkato'kon wenai ani'ya tiiko'manto'kon ton yenka pepin ini' panpi tiiko'mamipa, nem marari.

²⁶ Miriri kupiya'nikon eserike pra awanikon ye'nen i' ton pe aako'mamikon teesewankono'mai i' itu'se awe'to'kon pi'.

²⁷ Maasa esenumenkati kono' waiyi pi'. Eesenyaka' ma pepin tipon si'pimi pi'. Miiwini tiise mori pe to' yari'ku wani. Tauya siriri api'nikon, pena Salomao nuri'tiya tipon ton yeka'ma'pi mori pu'kuru miriri kono' waiyi warainon yeka'ma'piya maasa pra itesa' pe tiwani ye'nen, ipikku pe tiwani ye'nen.

²⁸ Tiise miikiri epontisa' yentai mori pe pu'kuru kono' waiyi wani. Miriri waranti pari' yari'kutannipi Paapaya kure'ne aako'mami pra tiise. Ka'ne' pe ri aati'napami. Miriri yentai uuri'nikon pontiya mori pe. Miriri waranti ri tiise marari innape ikupiya'nikon.

²⁹ Miriri ye'nen aya're'kon pi' moropai awukukon pi' ayewankon tapi'se pra e'ti. Miriri pi' teesewankono'mai pra e'ti.

³⁰ Maasa pra manni'kan Paapa epu'nen pepin yeseru miriri. Moropai tami'nawiri i' itu'se awe'to'kon epu'ti pi' Paapa man. Miriri ye'nen miriri pi' teesewankono'mai pra e'ti.

³¹ Tiise Paapa yenya' eturumakati, ayepotorikon pe awe'to'pe. Moropai itu'se Paapa e'to' kupiya'nikon yuwati. Miriri kupiya'nikon ya, tami'nawiri manni' itu'se awe'to'kon triiya aapia'nikon —ta'pi Jesuya.

Ka' Po Tiwe'ti'kasen Pepin Konekati
(Mt 6.19-21)

³² Moropai ta'piya: —Miriri ye'nen unmukuyami', innape Paapa kupi pi' ako'manti eranne' pe tiwe'se pra. Maasa pra Paapa, ayunkonya tiwakiri pe tintiri tiri pe man aapia'nikon. Tesa'kon pe itenya' eturumaka'san pia itiriyi.

³³ Miriri ye'nen i' itesa' pe awe'to'kon ke e'repati. Moropai miriri yepi'pi tiniru tiiti manni'kan i' ton pinon pia. Miriri wenai ayemannekon yense' ton eporiya, tiwe'ti'kasen pepin ka' po. Moropai miriri ya' itesa' pe awe'to'kon konekaya ka' po. Maasa pra miari aatareti'ka pepin. Moropai miari ama'ye'ya yama'runpa pepin. Moropai miari ka' po aniri o'ma'ya aponkon ayemannekon yaku pepin. Ipatikari mori pe aako'mami.

³⁴ Maasa pra miari ka' po ayemannekon konekasa'ya'nikon manni' pata eesenumenkato'kon wani niri miari aako'mamikon pi' —ta'pi Jesuya.

Tikaraiwarikon Nimi'nenan

³⁵ Moropai iniri ta'pi Jesuya: —Mori pe teekonekai e'ti tami'nawiri ankonekakon ton konekakonpa. Mori pe aponkon yeka'mati. Moropai a'kuma'tukon tawittani'se e'ti. I' ri e'kupi era'makonpa —ta'piya.

³⁶ —Manni'kan pemonkonyami' tikaraiwarikon tiwe'marimasen festari pona iti'pi enna'po nimiki pi' tiwe'sanon waranti e'ti. Inimiki to'ya tanne, to' karaiwari erepami ya, mana'ta pa'tiya. Ka'ne' pe mana'ta yarakkanmoka to'ya eewonto'pe, maasa pra inimiki tiuya'nikon ye'nen.

³⁷ Mori pe pu'kuru inkamoro ipoitritonon wani. Maasa pra to' karaiwariya to' epori to' we'nasa' pra awani ye'nen, tinimiki pi' to' tiise. Tauya api'nikon miikiri to' karaiwariya tipon miakanma tipoitritonon yekkari ton tiripa. Moropai taiya to' pi': "Ereutati mesa pia", taiya. Moropai inkamoro pi' to' karaiwari esemi'tipa to' yekkari ton tiri pi'. Miriri waranti awani kupi siriri Uyepotorikon iipi'nimi'nenan ton pe.

³⁸ Miikiri to' karaiwari erepami ya, kure'ne tiiko'mami tiyo, anoinna eerepami pra awani ya, eerenmapi ya eerepami ya, aatausinpa tipoitritonon pi', inimiki pi' to' ko'mami ye'nen.

³⁹ Maasa esenumenkati siriri pi'. Siriripe ama'ye'ya temanne yama'runpa epu'ti warayo' witi esa'ya ya, inimiki pi' witi esa' ko'mami e'painon, temanne yama'runpaya namai.

⁴⁰ Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Amiri'nikon niri miriri waranti enpen ako'manti, maasa pra i' pensa uuri'ka' po iipi'pi pemonkon pe enna'poto' weiyu siriri non pona epu'tiya'nikon pra naati. Enpen e'ti aawanmira'nikon unimikiya'nikon pra awanikon tanne ayeporiya'nikon namai —ta'pi Jesuya.

Asaki'nankon Ipoitritonon, Mori, Imakui'pi
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Miriri waranti Jesus eseurima ye'nen Pedroya Jesus ekanmapo'pi. Ta'piya: —Uyenupanen, miriri eseurimato' wani miriri anna anenupa'san neken panamato'ya pe, tami'nawironkon ton pe kari? —ta'pi Pedroya Jesus pi'.

⁴² Jesuya yuuku'pi panton ke. Ta'piya: —Eseurima siriri ani' pi' o'non ye'kakon ikaraiwari nimo'ka'pi tewi' ko'manni'nen pe maasa pra miikiri wani imaimu yawiri, mori pe tiwe'sen pe moropai epu'nen pe awani, manni' miikiri ikaraiwariya tewi' ko'manni'nen pe. Moropai tiaronkon tipoitritonon esa' pe to' ya're' ton tiinen pe. Moropai tami'nawiri ta'pi tikaraiwariya yawiri iku'nen.

⁴³ Miikiri tipoitri epori ikaraiwariya teerepansa' ya mori pe pu'kuru. Maasa pra tami'nawiri tikaraiwariya taasa' yawiri iku'sai'ya ye'nen. Miikiri wani mori pe pu'kuru iipia.

⁴⁴ Mírírí ye'nen tauya sírírí apí'níkon. Mírírí warantí tíkaraiwarí nítírí'pí ko'mannípiya ye'nen iní'panpí'íkaraiwaríya tamí'nawíron tírí iko'manní'to'peiya.

⁴⁵ Tíise mírírí warantí pra ipoítírí waní ya, tíise taiya ya: "Ka'ne' pe aapí pe pra man". Mírírí ye'nen tiaronkon ipoítírítonon típia tíkaraiwarí nírumaka'san taruma'tí pia'tíiya to'po'pítíiya, moropai to'ya're' ton tíriiya pepín emi'ne to' tíise. Tíise míkírí ko'mamí ta're' enapí pí' moropai tíwuku ení'pí mararí pra. Maasa pra tíkaraiwarí íipí pra awaní ye'nen. Moropai míkírí etímí pia'tí mararí pra imakuí'pí kupíiya.

⁴⁶ Mírírí típo tíko'manse pu'kuru pra, íkaraiwarí erepamí tínímikiya pra tíise, mararí enpen pra awaní tanne. Mírírí yai ínkupí'pí era'ma tíuya pe íkaraiwarí ekore'ma mararí pra moropai iwíiya. Moropai yenumíiya imaimu yawírí iko'mamí'san pepín pata'se' apo'ya'. Mírírí e'kupí Paapa maimu yawírí pra tíwe'sanon yarakkírí.

⁴⁷ Ipoítíríya epu'tí tamí'nawírí í' ínkupí pe ta'pí tíkaraiwaríya tíise mírírí tíku'se pra aako'mansa' ya, teekonekai pra aako'mansa' ya, moropai ta'píiya yawírí iku'sai'ya pra ipoítírí e'sa' ya, míkírí po'pítí íkaraiwaríya ípíra, tímoron epu'to'peiya.

⁴⁸ Tíise manní' ipoítírí í' ta'pí tíkaraiwaríya epu'nen pepín. Tíkaraiwarí maimu yawírí awaní pepín maasa pra epu'tí tíuya pra tíwaní ye'nen. Tíise yairí pra míkírí e'to' waní wenai íkaraiwaríya í'po'pítí tíise mararí míkírí tiaron ma're, maasa pra tepu'se pra awe'sa' ye'nen. Sírírí warantí upia'níkon mararí pra títírí'pí miakanno'pí ekaranmapoiya kupí sírírí. Taiya: "Í' kai'ma aapia untírí'pí yapurí'píya? Yapurí'píya ou yewanmírí'píya?" taiya kupí sírírí upí'níkon. Maasa pra mararí pra itíisai'ya ya upia'níkon, iní'panpí' epopai awaní — ta'pí Jesusya.

Jesus Wenai Esiyu'píníto'
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Jesus eseuríma ko'manní'pí. Ta'píiya: —Uurí íipí'pí apo' ene'to'peuya sírírí non pona pemonkonyamí kore'ta. Aasírí mírírí yawittasa' yu'se waní sírírí teuren.

⁵⁰ Tíise kure'ne e'taruma'tí kupí sírírí. Tíise kure'ne e'taruma'títo' atare'tí'kasa' yu'se waní sírírí.

⁵¹ Tíise amírí'níkon esenumenka morí ene'sau'ya kai'ma sírírí non pona. Tíise tauya sírírí apí'níkon, morí tíwamín ene'sau'ya pra wai tíise eseyaton pí' pemonkonyamí waní kupí sírírí uwenai. To' eseya'nama kupí sírírí.

⁵² Tauya sírírí, sírírí patapai pemonkonyamí' mia'taikinankon tiwinan wítí ta tíwe'sanonkon ena kupí sírírí eseyaton pí'. Seuríwí'nankon ekore'ma kupí sírírí asakí'nankon yarakkírí. Moropai ínkamoro asakí'nankon waní teekore'mai eseuríwí'nankon yarakkírí. Uyese' wenai mírírí warantí to' ekore'ma.

⁵³ Moropai tinnukukon winíkí teekore'mai to' yunkonyamí innape uku'sa' to'ya wenai, uyese' wenai. Moropai tunkon winíkí to' munkíyamí waní teekore'mai, uyese' wenai. Moropai to' yankonyamí waní íri pe tinnukukon wírí'sanyamí winíkí, innape uku'sa' to'ya wenai. Moropai to' munkíyamí níri teekore'mai tísankon winíkí uyese' wenai. Moropai típa'sekon winíkí to' yawo'pítonon waní teekore'mai. Moropai to' pa'setonon waní teekore'mai tawo'píkon yarakkírí. Uyese' wenai tu'kankon ekore'ma kupí sírírí. Innape uku'nenan pí' innape uku'nenan pepín ekore'ma uwenai —ta'pí Jesusya.

Í' Ye'ka Pe Pata Waní Epu'to'
(Mt 16.2-3)

⁵⁴ Jesusya pemonkonyamí panama'pí. Ta'píiya to' pí': —A'kí, wei epa'ka winí katupuru enuku era'maya'níkon ya írikkutun pe. Taawonan amírí'níkon, kono' rena pe man sírírípe, taaya'níkon. Moropai innape aarena ta'píya'níkon yawírí.

⁵⁵ Moropai a'situn ata'se'ma ya, wei ewomí winípai, mírírí pí' taaya'níkon. Wei pe pata waní pe man. Innape wei pe awaní, a'ne' pe awaní ta'píya'níkon yawírí.

⁵⁶ Amírí'níkon pemonkonyamí teesenku'tísanon, epu'nenan pe tíwaníkon kai'ma eesenumenkakon! Tamí'nawírí í' pata po tíwe'ku'sen epu'tíya'níkon morí pe. Mírírí ekaremekíya'níkon e'to' yawírí pata po tíwe'ku'sen moropai ka' pí' tíwe'ku'sen. Tíise í' waní awaní anera'ma'píkon ayenukon ke í' íkupí eseríkan pepín unkupí'pí ayenukon kaisarí, mírírí kupíya'níkon pepín innape. Í' ton pe ekaremekíya'níkon pepín? —ta'pí Jesusya to' pí'.

Ayeyaton Pe Tíwe'sen Yarakkírí Morí Konekatí
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ Jesus eseuríma ko'manní'pí. Ta'píiya: —Tíise í' waní awaní ye'nen aawarírí'níkon epu'tíya'níkon pepín í' waní yairon pe.

⁵⁸ A'kí, ayeyaton íipí ya ayarípa ípíku pe tíwe'sen juiz pia. E'mai' pe ayaríiya rawírí í' rí ínkupí'pí awiníkí konekaya yuwakí yarakkírí, míkírí juiz pia ayaríiya namai. Tíise

ikonekasa'ya pra awani'ya juiz yeny'a arumakaiya. Moropai juizya arumaka surarayami' yeny'a moropai surarayami'ya ayarakkamo atarakkannito' ta.

⁵⁹ Tauya siriri' api'nikon miriri' atarakkannito' tapai eepa'kakon pepin. Tami'nawiri' miriri' ankupi'pikon ye'maya'nikon pikiri' aako'mamikon —ta'pi Jesusya to' pi'.

13

Imakui'pi Ankupi'pikon Rumakato' Pi' Jesus Eseurima

¹ Moro to' wani'pi tiaronkon pemonkonyami'. Inkamoro eseurima pia'ti'pi Jesus pi' i' kai'ma Galilea pataponkon warayo'kon ti'ka me'po'pi Pilatosya pi'. —Paapa pia tintirikon po'tu to' ii'sa' tanne, to' ti'ka me'po'piya —ta'pi to'ya Jesus pi'.

² Miriri' pi' ta'pi Jesusya: —I' wani' awani' ye'nen insamoro warayo'kon ti'ka me'po'piya miriri' waranti. I' kai'ma to' pi' eesenumenkakon? Tiaronkon yentai imakui'pi ku'sa' to'ya wenai, to' taruma'ti'pi Paapaya taaya'nikon ka'ri?

³ Kaane, miriri' wenai pra —ta'pi Jesusya. —Tauya siriri' api'nikon, tami'nawiri' awanikon tanne amiri'nikon enpenata pra awanikon ya imakui'pi ankupi'pikon rumaka pi', inkamoro sa'manta'pi manni' waranti aasa'mantakon kupi siriri' tami'nawiri' —ta'piya.

⁴ —Moropai manni'kan 18 kaisaronkon isa'manta'san Siloe' pata'se' wini' Jerusalém po. I' wani' awani' ye'nen inkamoro pona miriri' to' nikoneka'pi kawinan esenumi'pi, moropai to' ti'ka'piya. I' kai'ma to' pi' eesenumenkakon, kure'ne ka'ri imakui'pi ku'sa' to'ya tiaronkon yentai Jerusalém po?

⁵ Kaane, Miriri' wenai pra to' sa'manta'pi. Tiise tauya siriri' api'nikon tami'nawiri' amiri'nikon sa'manta kupi siriri'. Amakuyikon rumaka pi' eesenumenkakon pra awanikon ya, inkamoro sa'manta'pi waranti aasa'mantakon —ta'pi Jesusya.

Figoye Teperu Tiinen Pepin Pi' Jesus Eseurima

⁶ Jesusya siriri' panton ekaremeki'pi. Ta'piya: —Warayo'ya tekkari ye' ton, figoye' itese' pimi'pi tinmiri' ya'. Moropai tiko'man pe tiiko'mam' tupo, eepetasa' era'mai atti'pi. Tiise epori'ya pra itesa' wani'pi. Miriri' ye'nen i' kupi tiuya pi' eesenumenka'pi.

⁷ Moropai miikiri' itesa'ya ta'pi miriri' tekkari ye'ka era'manen warayo' ti'poitiri' pi': "A'ki, uupi'pi eseuriri'ne kono' kaisari' seeni' figoyeperu era'mai eepetasa' kai'ma, tiise iteperu epori'ya pra uuri' e'piti'pi. Miriri' ye'nen ya'tiki' i' pe pra si'ma ko'manni' pi' man. Tiaronkon pata'se' mo'kasai'ya man teepetai pra. Miriri' ye'nen ma'ti', ta'piya ti'poitiri' pi'.

⁸ Tiise ipoitiri'ya ta'pi tikaraiwari' pi': "Maasa tiwi' nisi' moro, ukaraiwari', miriri' figoye' siriri' neken kono' iwa'kato' kaisari'. Tiwin kono'pi pe esenyaka'ma irupukon woi yakauya moropai iwi'ni'panni'nen ton tiri'ya irupukon pona eepetato'pe", ta'pi ipoitiri'ya.

⁹ "Miriri' ku'sau'ya tanne siriri' kono' pi' eepeta ya, mori' pe awani'. Tiise figo tiri'ya pra awani'ya, miriri' ya'ti me'poya", ta'pi ipoitiri'ya tikaraiwari' pi' —ta'pi Jesusya.

Jesusya Wiri' Ma'taki'pan Yepi'ti'pi

Erika'nito' Weiyu Yai

¹⁰ Jesusya pemonkonyami' yenupa'pi Judeuyami' epereto' yewi' ta si'ma sabado, eri'ka'nito' weiyu yai.

¹¹ Moro awani'pi pri'ya pra tiwe'sen wiri'. Miikiri' ko'mansa' wani'pi pri'ya pra 18 kono' kaisari'. O'maya pri'ya pra iku'sa' wani'pi. Miikiri' sa'ne asapiti'pi murui murui pe awe'mi'sa'ka pra. Miikiri' esepi'ti' eserike pra awani'pi.

¹² Miikiri' era'ma tiuya pe Jesusya yanno'pi ti'pia. Moropai ta'piya wiri' pi': —Ma'non, ayeparan winpai esepi'tin pi' nai —ta'pi Jesusya.

¹³ Moropai tenya tiri'piya ipona moropai miikiri' ekoneka'pi. Iniri' murui pe pra eena'pi. Moropai miriri' tupo miikiri' wiri'ya Paapa yapuri'pi marari' pra.

¹⁴ Tiise miriri' kupi Jesusya era'ma tiuya ye'nen Judeuyami' epereto' yewi' esa' pe tiwe'sen ekore'ma'pi marari' pra Jesus winiki, maasa pra sabado weiyu yai wiri' yepi'ti'ya ye'nen. Miriri' ye'nen ta'piya pemonkonyami' pi': —Tiwin mia' pona tiimo'tai wei kaisari' esenyaka'manto'. Miriri' yai aapikon eesepi'tikonpa, tiise sabado, eri'ka'nito' weiyu yai pra —ta'piya to' pi'.

¹⁵ Miriri' yuuku'pi Uyepotorikonya. Ta'piya: —Seru'ye' amiri', epunepin pepin. Sabado yai i' kupi pepin taaya'nikon tiise attikon sabado yai paakayami' yewi' ta ayekinkon yeukai, to' yarikonpa tuna eni'to'pe to'ya. Miriri' epu'tiya'nikon pra awanikon miriri'? Ewa'tisa' pe si'ma tuna eniri'ya pepin miito'pe.

¹⁶ Miriri' waranti miseri' wiri' wani' siriri' yewa'tisa' pe, Makui' newa'ti'pi pe aako'mansa' kure'ne 18 kono' kaisari'. Miikiri' wani' Abraão nuri'ti paari'pi pe, ayonpakon pe Judeupa' pe

awaní. Í' wani' awaní ye'nen kin sábadó yai mîikírî esepî'tî eserîke pra awaní mîrîrî teparan winîpai? —ta'pî Jesusya.

¹⁷ Mîrîrî taa Jesusya pî' inkamoro ipî' tîwo'ma'tasanon eppepî mararî pra maasa pra to' yeseru yenpo'pîiya. Tîise tiaronkon arinîkon pemonkonyamî' wani'pî taatausinpai kure'ne í' ikupî eserîkan pepîn Jesus nîkupî'pî pî'. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon yai to' atausinpai'pî.

Mostarda Ena'pî Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Moropai Jesusya panton ekaremekî'pî to' nepu'tî ton. Ta'pîiya: —Í' kai'ma see awaní pe nai Paapa iipî yai tamî'nawîronkon esa' pe? Í' warantî awaní ekaremekî'uya e'painon? —ta'pîiya.

¹⁹ —See warantî awaní pe man. Seeni' mostarda ena'pî wani' si'mîrikki pe pu'kuru. Tîise mîrîrî pîmî'pî warayo'ya tînmîri ya'. Moropai mîrîrî aro'ta'pî, aarenta'pî, kure'ne eena'pî yei pe. Moropai mîrîrî pona toronyamî' erepamî'pî tî'moikon yaponse' ton konekapî'tî'pî to'ya, mîrîrî yei panta pona —ta'pîiya. —Mîrîrî warantî Paapa pemonkonoyamî' wani' mararî tîise to' epamî —ta'pî Jesusya.

Trigo Yai'meto' Fermento Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 13.33)

²⁰ Moropai inî'rî Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Í' ye'ka panton ekaremekî'uya e'painon? Í' kai'ma awaní pe nai, Paapa iipî yai pemonkonyamî' esa' pe?

²¹ Awaní pe man trigo yai'meto' warantî. Mîrîrî yapisi'pî wîri'ya moropai kîsere'na kore'ta mararî itîrî'pîiya, iku'ne'tito' yai. Moropai yai'meiya tamî'nawîrî, mîrîrî ye'nen yai'mesa' pe kîsere'na wani' tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî Paapa pemonkonoyamî' mararonkon wani' tu'kankon kore'ta sîrîrî non po. Tîise maasa Paapa pemonkonyamî' epansa' tamî'nawîrî pata po, anî'ya era'ma pra tîise. —ta'pî Jesusya.

E'ta'ka Mana'ta

(Mt 7.13-14,21-23)

²² Jerusalém pona tuutî Jesus wîti'pî e'ma taawîrî. Tuutî pe Jesusya pemonkonyamî' yenupa'pî cidade po. Moropai tiaronkon yenupa'pîiya to' pata'se'kon kaisarî to' ko'manto'kon ya' to' yenupa'pîiya.

²³ Mîrîrî yai warayo'ya Jesus ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Uyenupanen, tu'kankon pepîn neken pemonkonyamî' e'pîika'tî kupî sîrîrî? —ta'pîiya Jesus pî'.

Mîrîrî ta'pî Jesusya: —Moro man ka' po mana'ta e'ta'ka.

²⁴ Mîrîrî ye'nen mîrîrî yai eewomîkon yuwatî teeseka'nunkai. Maasa pra tauya apî'nîkon tu'kankon pemonkonyamî' wani' kupî sîrîrî itîpai ka' pona, tîise to' ewomî eserîke pra awaní.

²⁵ Maasa pra mîikírî wîttî esa' e'mî'sa'kasa' ya moropai mana'ta yarakkamoiya. Moropai amîrî'nîkon wani' poro po eewomîkon eserîke pra Paapa pia ka' pona. Taaya'nîkon mana'ta pa'tîi'ma, “Anna yepotorî, anna yawonnî'kî aapia”, taaya'nîkon. Tîise mîikírîya amaimukon yuuku kupî sîrîrî see warantî: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîkonuya pra wai, o'non pata pai'nokon pe awanîkon?” taiya kupî sîrîrî apî'nîkon.

²⁶ Moropai taaya'nîkon: “Anna manni'kan apokonpe anna yekkari yonpa annaya ne'tîkini. Apokonpe anna wuku enîrî'pî annaya. Moropai anna yenupa'pîiya anna kore'ta awaní yai cidade po”, taaya'nîkon ipî'.

²⁷ Tîise taiya inî'rî apî'nîkon: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîuya'nîkon pra wai. O'non pata pai'nokon pe awanîkon?” Moropai taiya: “Atarimatî tamî'nawîrî amîrî'nîkon imaku'pî kupî pî' tîiko'mansenon”, taiya apî'nîkon.

²⁸ Miarî si'ma Abraão nuri'tî moropai Isaque nuri'tî, moropai Jacó nuri'tî, moropai tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'tî era'maya'nîkon kupî sîrîrî Paapa pia. Tîise amîrî'nîkon poro po, eewomîkon eserîke pra. Inkamoro era'maya'nîkon pî' mararî pra akaraukon kupî sîrîrî ipî', amoron epu'tî kupî sîrîrî, eewomîkon eserîke pra awaní ye'nen.

²⁹ Mîrîrî yai tu'kankon pemonkonyamî' erepamî kupî sîrîrî, wei epa'ka winîpai, moropai wei ewomî winîpai. Moropai tamî'nawîrî pata po tîiko'mansenon, inkamoro ewomî entamo'kanto' pî' tîiwamîra tesa'kon Paapa pia. To' pata'se'kon ton moro awaní Paapa pia. Tîise amîrî'nîkon ewomî eserîke pra awaní.

³⁰ Maasa pra inkamoro tiaronkon pikîronkon ipîkkukon pepînon ewomî kupî sîrîrî e'mai' pe iipia. Tîise ipîkkukon, e'mai' pe Paapa maimu etanenan, tiaronkon yentainokon ewomî pepîn. Maasa pra innape imaimu ku'sa' to'ya pra awaní ye'nen. —ta'pî Jesusya.

Jerusalém Ponkon Pemonkonyamî' Pî'
(Mt 23.37-39)

³¹ Mîrîrî pe rî tiaronkon fariseuyamî' iipî'pî Jesus pia. Moropai ta'pî to'ya ipî': —Attî e'painon tarîpai maasa pra amîrî wîlî tûuya taa pî' Herodes man —ta'pî to'ya Jesus pî'.

³² Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya to' pî': —Attî iipia mîikîrî pia. Moropai makatî mîikîrî maikan warainon seru'ye' pî', uuriya taa sîrîrî mîrîrî ekareme'tantî ipî'. Uutî eserîke pra wai sîrîrî maasa pra esenyaka'ma sîrîrî. O'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' yepî'tiuya sîrîrî. Moropai pri'ya pra tîwe'sanon yepî'tiuya sîrîrî. Sîrîrîpe mîrîrî pî' uuko'mamî moropai penane. Mîrîrî tîpo neken uweiyu iku'ne'tîsa' yai erepamî miarî Jerusalém pona, mîrîrî makatî mîikîrî pî'.

³³ Maasa pra mîrîrî kupî pî' uuko'mamî e'pai man. Moropai tarî uwî to'ya eserîke pra man. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' wîlî to'ya Jerusalém po neken —ta'pî Jesusya.

³⁴ Moropai Jesus esewankono'ma'pî, ikaruwa'pî Jerusalém ponkon pemonkonyamî' wenai. Moropai ta'pîiya: —Amîrî'nîkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' wîlîtponkon. Aapia'nîkon tîmaimu ekareme'nen to' yarimasa' Paapaya tanne iwi'pîya'nîkon tî' ke. Î' warapo ite'ka amîrî'nîkon sa'nama'pîuya tamî'nawîrî awanîkon tanne. Mannî' kariwanaya tapîri yo'koi tînmukuyamî' yannuku warantî, uupia amîrî'nîkon eperepî yu'se wanî'pî teuren tîise yuukuya'nîkon pra awanî'pîkon.

³⁵ Tarîpai apata'se'kon e'nîmî kupî sîrîrî, innape ukupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Uutî sîrîrî aapiapai'nîkon. Tarîpai tauya sîrîrî apî'nîkon, sîrîrî patapai inî'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatî. Uyapurîto'ya'nîkon weiyu erepamî pîkîrî aako'mamîkon. Mîrîrî yai neken taaya'nîkon:

“Mîikîrî morî pu'kuru see Uyepotorîkon ese' pî' tui'sen yapurîpai'nîkon”,

Sl 118.26

taaya'nîkon kupî sîrîrî —ta'pîiya.

14

Pri'yawon Pepîn Yepî'tî Jesusya Sábado Yai

¹ Tiwin wei sábadu yai Jesus eta'pî fariseuyamî' esanon yonpaya tewî' ta entamo'kai attîto'pe kai'ma. Jesus wîlî'pî moropai mîikîrî pî' to' esenumenka'pî kure'ne, sábadu yai î' rî kupîiya anera'mapai tîwanîkon ye'nen, yairî pra iteseru wanî ekaremekîkonpa kai'ma.

² Miarî Jesus rawîrî tiwin warayo' wanî'pî pri'yawon pepîn. Mîikîrî wanî'pî i'si moropai itemekon awoipî'pî pe.

³ Mîikîrî era'ma tûuya ye'nen Jesusya Moisés nurî'tiuya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî' ekanmapo'pî. Ta'pîiya to' pî': —Moisés nurî'tiuya yenupanto' yawîrî pri'yawon pepîn yepî'tiuya erî'ka'nîto' weiyu yai morî pe awanî, kaane ka'rî? Î' kai'ma taasai'ya nai? —ta'pîiya.

⁴ Tîise î' kai'ma Jesus maimu yuuku to'ya pra to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen mîikîrî pri'yawon pepîn warayo' yapisî'pî Jesusya. Moropai yepî'tî'pîiya. Moropai attîto'pe ta'pîiya ipî'.

⁵ Moropai inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Amîrî'nîkon kore'ta tînu kenan wanî ya, mîikîrî munmu itekîn enasa' ya, itu'nakan ya' sábadu yai, sábadu pe awanî ye'nen imo'kai attî pepîn e'painon ka'ne' pe?

⁶ Mîrîrî yuuku to'ya eserîke pra awanî'pî.

Tiaronkon Ma're E'nîto' Pî' Jesus Eseurîma

⁷ Mîrîrî taa tîpo entamo'kanto' pî' etasa'kon yako'menka'pî Jesusya. Maasa pra yaponse' wanî ereutanto'kon menka'pî to'ya mesa pia. Morîkon ponarî to' ereuta'pî ipona ipikku pe tiaronkon yentai to' e'to'pe. Mîrîrî era'ma tûuya ye'nen, Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî to' pî'.

⁸ Ta'pîiya to' pî': —A'kî, anî'ya amîrî'nîkon etasa' ya tîno'pîtasen festarî pî' tauya sîrîrî kereutatî morî ereutanto' pona. Maasa pra ipikku pe tîwe'sen ayentai'nîkon etasa' wîlîtî esa'ya yai pra.

⁹ Moropai taiya apî'nîkon: “Anî'ya amîrî eta'pî tarîni' ereutapa?” taiya e'painon. Moropai taiya apî': “Atarimaki mîseni' ipikku ereutato'pe”, taiya apî'. Mîrîrî yai aweppepî kure'ne. Tiaronkon rawîrî apono' morî ma're tîwe'sen pona eereuta.

¹⁰ Tauya apî'nîkon, etasa' pe apono' morî ma're tîwe'sen pona ereutatî. Moropai mîikîrî ayetatîponkonya ayera'makon. Moropai taiya apî'nîkon: “Uwanîyakon, tariwaya ereutatane'kî. Sîrîrî ereutanto' morî pona”, taiya. Mîrîrî warantî kure'ne ayapurî to'ya esera'ma tamî'nawîronkon ipikkukon etasa'kon rawîrî —ta'pî Jesusya.

¹¹ —Maasa pra anî' e'ku'sa' ya ipikku pe moropai mîi pe, mîikîrî ena kupî sîrîrî tiaronkon ma're. Aweppepî kupî sîrîrî. Tîise anî' e'sa' ya ipikku pe pra, moropai mîi pe pra, mîikîrî yapurî to'ya, ipikku pe eena —ta'pî Jesusya.

¹² Moropai ta'pí Jesusya tetatípono'pí pí: —Í' pensa entamo'kanto' konekaya yai, manni'kan neken ayetatíponkon ayonpakon moropai ayakonkon moropai ayakontarikon ipikku pe tíwe'sanon neken ketai. Maasa pra inkamoroya mírírí ye'ka kupí túya'níkon ya amírí yeta awentamo'kai atípa kai'ma. Mírírí warantí ankupí'pí ye'ma inkamoroya.

¹³ Tíise í' pensa mírírí ye'ka konekaya yai, manni'kan sa'ne í' ton pínon moropai ma'tíkí'pankon, enkaru'nankon, moropai asakoi'kon pepínon sa'ne etakí to' íi'to'pe entamo'kanto' pí'.

¹⁴ Mírírí warantí ikupíya ya, morí yapisiya Paapa winípai. Maasa pra inkamoroya sa'ne mírírí ankupí'pí ye'ma pepín, ye'mato' ton pra tíwaníkon ye'nen. Tíise Paapaya aapia ye'ma, í' pensa morí yairon pe tíwe'sanon e'mí'sa'ka weiyu yai aye'maiya —ta'pí Jesusya.

Kure'nan Entamo'kanto'
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Mírírí taa Jesusya eta túya pe, mesa pia ipokonpe tíwe'sen warayo' eseuríma'pí. Ta'píya: —Paapa, tamí'nawíronkon esa' pia entamo'kanto' pí' teewonsen waní kupí sírírí taatausinpai —ta'píya.

¹⁶ Mírírí ye'nen Jesusya tiaron panton ekaremekí'pí. Ta'píya: —Tíwin warayo'ya pemonkonyamí' eta'pí ariníke to' íi'to'pe tewí' ta, maasa pra kure'nan entamo'kanto' tírí túya ye'nen.

¹⁷ Moropai iweiyu eseporí'pí entamo'kanto' weiyu. Mírírí ye'nen típoitírí yaipontí'píya atító'pe pemonkonyamí' yannol. Taato'peiya ka'ne' pe asi'tí entamo'katane'tí entamo'kanto' esenposa' man aasírí taato'peiya kai'ma etasa'kon pemonkonyamí' pí'.

¹⁸ Tíise míkíríya tetakon tanne tíwin pí' sí'ma ta'pí to'ya: “Uutí eseríke pra wai.” E'mai'non pemonkonya ta'pí ipí': “Umírí ton yennasau'ya sírírí. Mírírí ye'nen era'mai uutíto' man. Mírírí uutí eseríke pra wai, mírírí tauya manni' ku'kí tíwí” ta'píya.

¹⁹ Moropai tiaronya ta'pí: “Uutí eseríke pra wai maasa pra mia' tamí'nawírí uyekínnon ton paakayamí' yennasau'ya wai. Inkamoro era'mai uutíto' man. Maasa pra morí pe to' esenyaka'ma anera'mapai wai. Mírírí ye'nen uutí eseríke pra waní sírírí. Tíise mírírí ku'kí tíwí”, ta'píya ipí'.

²⁰ Moropai tiaronya ta'pí ipí': “Uurí, uutí eseríke pra wai. Maasa pra amen pu'kuru ino'pítasen pe waní sírírí. Mírírí ye'nen uutí pepín”, ta'píya.

²¹ Mírírí típo tíkaraiwarí pia ipoitírí enna'po'pí. Moropai tamí'nawírí ekaremekí'píya tíkaraiwarí pí'. Mírírí pí' íkaraiwarí ekore'ma'pí mararí pra. Moropai ta'píya iní'rí: “Ka'ne' pe atíkí tiaronkon etata iní'rí, rua taawírí cidade poro tíwe'sanon etata. Moropai tamí'nawírí to' metai to' menepí manni'kan í' ton pínon, moropai ma'tíkí'pankon moropai enkaru'nankon, moropai asakoi'kon pepínon inkamoro menepí”, ta'píya.

²² Tíiko'manse mararí ipoitíríya ta'pí tíkaraiwarí pí': “Tamí'nawírí ta'píya yawírí iku'sau'ya sírírí. Tíise tu'ke to' pata'se' ton moro man”, ta'píya.

²³ Míkírí maimu yuuku'pí íkaraiwaríya. “Moriya, atíkí, aminke e'ma taawírí to' etata, to' íi'to'pe to' meka'nunkai. Maasa pra uyewí' yanní'sa' to'ya anera'mapai waní sírírí.

²⁴ Tauya sírírí inkamoro e'mai' pe etasa'konya sírírí entamo'kanto' yonpa eseríke pra awaní. Maasa pra tetakon tanne yu'sa' to'ya pra awaní ye'nen”, ta'píya —ta'pí Jesusya.

Aní' Waní Jesus Waníyakon Pe
(Mt 10.37-38)

²⁵ Mírírí taa típo Jesus wítí tanne ariníkon pemonkonyamí'ya Jesus wenaima'pí. Inkamoro yeurímai eera'tí'pí moropai ta'píya to' pí':

²⁶ —A'kí, manni' uyapurínen waní ya mararí, míkírí waní eseríke pra awaní upemonkono pe, uwaníyakon pe. Maasa pra tíyun moropai tísan pínínmaiya ya, moropai tíno'pí, moropai tinnukuyamí', moropai tonpayamí' pínínmaiya ya, moropai kure'ne tíwarírí eetí'nínma, uurí pínínma túya yental, mírírí ye'nen uurí waníyakon pe eseríke pra awaní —ta'píya.

²⁷ —Aní' waní ya uwenai e'taruma'típai pra, mírírí ye'nen uyapuríya pepín yapítanípíya pra tíwaní ye'nen. Itu'se tíwe'to' yawírí iko'manpai awaní. Míkírí waní pepín uwaníyakon pe.

²⁸ A'kí, aní' esenumenka ya kawínan ton koneka pí' e'mai' pe í' warapo kaisarí títinírurí waní era'maiya e'pai awaní. Yaretí'ka eseríke awaní epu'túya ikonekaiya. Mírírí epu'se esenumenka e'pai awaní.

²⁹ Tíise mírírí tepu'se pra mírírí kawínan ton koneka túya pí' teesenyaka'mato' asara'tísai'ya ya, moropai itínírurí e'tí'ka eesenyaka'mato' ataretí'ka pra tíise. Mírírí era'ma túya'níkon pí' tamí'nawíronkon atako'menka ipí'.

³⁰ “A'kí see yaretí'kaiya pra awaní era'matí”, taa to'ya.

³¹ Moropai ta'píya iní'rí: —A'kí, ipikku pata esa' pe tíwe'sen rei eseya'nama ya tiaron winíkí, eesenumenka e'pai awaní teeseya'nama rawírí. Iipia awaní 10.000 kaisaronkon

surarayami'. Tiise iteyaton pia to' wani 20.000. Miikiri ereuta e'pai awani esenumenkai to' eseya'nama eserike awani epu'se, merunti ke to' wani epu'se.

³² Merunti ke pra to' wani ya, atti pepin epu. Tiise miikiri tiaron rei pi' kai timaimu yarimaya namai epin pe pra man kai, mori pe e'nipai man kai —ta'pi Jesusya.

³³ —Miriri waranti teesenumenkai pra amiri'nikon wani eserike pra awani upemonkono pe, tami'nawiri ayaserukon, ayemannekon rumakaya'nikon pra awanikon ya —ta'pi Jesusya.

Pan In'i mira Tiwe'sen pi' Jesus Eseurima
(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴ Tiaron ekaremeki'pi Jesusya to' nepu'ti ton. Ta'piya: —Pan wani mori pe, awe'to' yawiri wani ya. Tiise awe'to' yawiri pra awani ya, mori pe awani pepin. In'i mira awani ipo' mira.

³⁵ Mori pe awani pepin yapurito'pe. I' ton pe ri yapuri eserike pra awani. I' ye'ri pinsa' wi'ni'panipiya eserike pra awani. Miriri ye'nen ipapo.

Siriri etaya'nikon pi' esenumenkati aneta'pikon pi' —ta'pi Jesusya. —Miriri waranti awanikon pe man, tami'nawiri ayewankon ke uyapuriya'nikon pra awanikon ya, —ta'piya tipemonkonoyami' pi', in'i mira pan wani waranti to' yeseru wani namai.

15

Carneiro Ataka'ma'pi
(Mt 18.12-14)

¹ Tu'kankon tesanonkon pia to' nitiri tiniru yapisu pi' teesenyaka'masanon iipi'pi Jesus pia eseurima etakonpa. Moropai imakui'san pemonkonyami' iipi'pi.

² Fariseuyami' moropai Moises nuri'tiya yenupano' pi' yenupatonkon niri wani'pi. Inkamoro wo'ma'ta'pi Jesus winiki. Ta'pi to'ya: —Imakui'pi ku'nenan pemonkonyami' pokonpe tiwe'sen miseri warayo'. Moropai to' pokonpe ta're yonpanen —ta'pi to'ya ipi'.

³ Miriri ye'nen to' nepu'ti ton ekaremeki'pi Jesusya panton pe.

⁴ Ta'piya: —Amiri'nikon tiwin pi' si'ma ayekinnan carneiroyami' esa' pe awani ya, 100 kaisari. Tiwin aataka'ma'pi ya, yuwai atti e'painon. Innape nai? —ta'piya. —Inkamoro 99 kaisaronkon nimiya e'painon keren po. Moropai atti miikiri ataka'ma'pi yuwai eporiya pikiri.

⁵ Miikiri eposa'ya ya, kure'ne taatausinpai awani eposa'ya ye'nen. Moropai miikiri mana'poya amota pona tanunse.

⁶ Ayewi' ta eerepansa' pe, ayonpayami' awoinonkon etaya. Moropai taaya ayonpayami' pi': "Atausinpanpai'nikon upokon pe. Maasa pra uyekin ataka'ma'pi eposau'ya ye'nen", taaya'nikon e'painon tiwin pi' si'ma.

⁷ Tauya miriri waranti niri Paapa atausinpanto' wani kupi siriri ka' po. Pemonkon imakui'pi pe tiwe'sen enpenatasa' yai tinkupi'pi imakui'pi rumaka tiuya pi'. Ipi' Paapa atausinpa manni'kan 99 kaisaronkon, yairon pe tiwe'sanon pi' taatausinpa yentai —ta'pi Jesusya.

Prata Ena'pi Esumu'pi

⁸ Jesus eseurima ko'mannipi'pi: —Tiwin wiri' wani'pi mia' tami'nawiri prata ena'pi esa' pe. Tiise tiwin esenumi ya miriri yuwaiya e'painon, innape nai? Miriri eporipa wiri'ya ti'kuma'tu yawittanipi, moropai tewi' kuimayia. Mori pe yuwai' ma tinin epori tiuya pikiri yuwaiya.

⁹ Moropai eposa' tiuya yai tonpayami' tiwainokon etaiya. Moropai taiya to' pi': "Atausinpanpai'nikon man upokonpe. Maasa pra upirataru esenumi'pi eposau'ya ye'nen", taiya.

¹⁰ Miriri waranti niri Paapa poitiritonon inseriyami' atausinpa kure'ne, tiwinan pemonkon imakui'pi ku'nen enpenata yai imakui'pi pe tiwe'to' rumaka tiuya pi' —ta'pi Jesusya.

Warayo' Tiyun Pia Pai Ataka'ma'pi

¹¹ Moropai Jesus eseurima ko'mannipi'pi. Ta'piya: —Warayo' wani'pi asaki'nankon in-mukuyami'.

¹² Tiaron pensa inmu yakon maasaron panpi'ya ta'pi tiyun pi': "Paapa, ayemanne rataikaki uyemanne ton tiripa, miriri uuri pia antiri ton aasa'manta yai. Maasa pra siriri itu'se wai", ta'piya. Moropai itunya temanne rataika'pi irui yemanne yarakkiri.

¹³ Kure'ne pu'kuru pra wei tiiko'mami tipo temanne yannuku'pi miikiri warayo' maasaronya tami'nawiri. Moropai atti'pi tami'nawiri temanne yarakkiri tiaron pata pona aminke. Miaru itesa' pe tiwe'to' temanne yareti'ka'piya. Festa pi' tiwani ke, tisu'min ke imakui'pi kupi'piya.

¹⁴ Moropai tami'nawiri yareti'ka'piya tanne, miriri pata ya' emi'nan wani'pi marari pra. Moropai miikiriya timoron epu'ti pia ti'pi miari.

¹⁵ Mírírí ye'nen teesenyaka'mato' ton yuwa'píya mírírí pata ya' tíwe'sen pí' mírírí warantí tíwe'píka'típa kai'ma. Míikíríya míikírí yaríma'pí tífazendarí pona tekínon porcoyamí' ko'manní'se atító'pe kai'ma, ta'píya.

¹⁶ Tíise miarí míikírí waní'pí emí'ne ita're' ton pra awaní'pí. Porcoyamí' ya're' anna'pai awaní'pí tíise aní'ya porcoyamí' ya're' yonpa tírí pra awaní'pí. Í' tírí to'ya pra awaní'pí.

¹⁷ Míikírí esenumenka pia'tí'pí tíuwarírí. Ta'píya: "Í' waraponkon uyun poítírítonon teesenyaka'masanon uyun pia tíise to' ya're' mararon pepín e'tí'kakoi pepín. Tíise í' pí' uurí sa'manta sírírí tarí emí'nan pí'.

¹⁸ Enna'po paapa yewí' ta. Moropai tauya paapa pí': 'Paapa, imakui'pí kupí'píuya Paapa ka' pon winíkí, moropai awíníkí', tauya paapa pí'", ta'píya.

¹⁹ "Mírírí ye'nen 'Anmu pe waní pepín sírírí, tíise apoítírítonon warantí uku'kí', tauya paapa pí'", ta'pí míikírí warayo'ya.

²⁰ Moropai aataponka'pí miarípai moropai awenna'po'pí tíyun yewí' ta.

Míikírí íipí ko'manní pe e'ma taawírí aminke era'masa' itunya waní'pí. Moropai tí'noko'pí pe era'ma'píya mararí pra. Míikírí tímnu ponaya eeka'tumí'pí yapí'se. Yapísí'píya tíwakírí pe moropai yu'na'píya.

²¹ Moropai míikíríya ta'pí tun pí': "Paapa, imakui'pí kupí'píuya Paapa ka' pon winíkí moropai awíníkí", ta'píya. "Mírírí ye'nen anmu pe waní pepín sírírí tíise apoítírítonon warantí uku'kí", ta'píya.

²² Tíise itunya ta'pí típoítírítonon pí': "Ka'ne' pe ipon morí ene'tí, moropai yeka'matí itenya pokon nírí ene'tí, yeka'matí itenya pí'. Moropai í'sa'sa' ene'tí yeka'matí í'pu pí'!

²³ Moropai kaiwan manní' paaka more ene'tí. Moropai íwítí. Moropai atausinpan-pai'níkon man míserí unmu pokonpe entamo'kanto' pí'.

²⁴ Maasa pra míserí unmu sa'manta'pí kai'ma waní'pí teuren tíise awaní sírírí. Ataka'ma'pí pe awaní'pí, tarípai eeseposa' sírírí", ta'pí míikírí warayo' yunya. Mírírí ye'nen to' atausinpa'pí entamo'kanto' pí'.

²⁵ Mírírí e'kupí'pí tiaron inmu iruí tíise tímírí ya'. Míikírí enna'posa' íipí tanne, aminke pra wítí pí' eta'píya eserenkato'. Mararí pra awaní'pí to' mananu esetasa'.

²⁶ Míikíríya tíyun poítírí yanno'pí. Moropai ekaranmapo'píya. "Í' see mírírí?" ta'píya.

²⁷ Míikírí to' poítíríya yuuku'pí: "Ayakon enna'posa' erepanní pí' man wítí ta enen, pri'ya. Mírírí ye'nen ayunya kaiwan paaka more wí me'po pí' man", ta'píya.

²⁸ Mírírí yekare eta tíuya ye'nen, míikírí inmu iruí ekore'ma'pí. Moropai ewonpai pra awaní'pí wítí ta. Mírírí itun epa'ka'pí poro pona íipia. Moropai eewonto'pe taa pí' itun ko'mamí'pí ípí'.

²⁹ Tíise tíyun maimu yuuku'píya. Ta'píya: "Í' warapo kono' kaisarí uuko'mansa' sírírí aapia esenyaka'ma pí' apoítírí warantí. Amaimu tíyu'pí'se pra í' taato'ya ku'sau'ya amaimu yawírí. Mírírí tanne tíwin mírikí carneiro more tísa'ya pra nai uupia uyonpayamí' pokonpe festa tíkonekai atausinpató' ton", ta'píya.

³⁰ "Tíise míikírí anmu, ayemanne tísa'ya tí'ka'típon, imakui'pí kupí ke wírí'sanyamí' ataka'ma'san yarakkírí tíwaní ke. Moropai míikírí enna'posa' yo' ton paaka kaiwan wí me'posa'ya", ta'píya.

³¹ Míikírí maimu yuuku'pí iyunya. Ta'píya: "Unmu, amírí uupia tíko'mansen. Mírírí ye'nen tamí'nawíron uyemanne waní sírírí ayemanne pe", ta'píya.

³² "Tíise sírírí entamo'kanto' koneka me'pouya emapu'tísa' sírírí atausinpanto' esera'mato'pe kai'ma. Maasa pra míserí ayakon sa'manta'pí kai'ma e'sa' tanne enen eerepansa' man. Ataka'ma'pí pe awaní'pí tarípai eeseposa' man", ta'píya –ta'pí Jesusya.

16

Ipíku Pe E'níto' Yapurí Pí' Jesus Eseuríma

¹ Jesusya ta'pí tínenupa'san pí': –Warayo' waní'pí tíkaraiwarí yemanne ko'manní'nen pe. Tíise míikírí pí' to' eseuríma pia'tí'pí morí pe e'to' yawírí esenyaka'ma pra awaní ye'nen. Tíkaraiwarí tínirurí yaretí'ka pí' aako'mamí'pí.

² Mírírí epu'sa' tíuya pe íkaraiwaríya yanno'pí tíipia aai'to'pe. Moropai míikírí ekaranmapo'píya. "Inna pí' rí apí' to' eseuríma manní' ayaseru pí'?" ta'píya ípí'. Moropai ta'pí míikírí íkaraiwaríya ípí': "Tarípai sírírí pata pai míríríkon anku'pí'pí konekaya yu'se waní sírírí. Tamí'nawírí yannu'kí morí pe awe'to'pe, tiaron pia írumakapa. Maasa pra mírírí warantí awaní ye'ka pe tamí'nawíron uyemanne ko'manní'nen pe awaní eseríke pra nai", ta'pí íkaraiwaríya ípí'.

³ Mírírí taasa' tíkaraiwaríya pí' míikírí esenumenka'pí tíuwarírí. "Epa'kato'pe taa pí' kin ukaraiwarí man koo, í' see ku'to'peuya ko'ye. Maasa pra epa'kasa' ya uuwarírí

esenyaka'ma non yaka pi' eserike pra wai, merunti ke pra wai. Moropai esenyaka'ma pra wani ya tiaronkon pi' tiniru esatiuya eserike pra epe'ni pi' wai", ta'piya tiwariri.

⁴ Moropai eesenumenka'pi. "Kaane, epu'ti pi' wai taripai i' kupiuya", ta'piya. "Uyon-payami' yausinpauya, i' pensa ukaraiwariya uyenpa'kasa' yai tewi'kon ta uyapi'to'pe to'ya", ta'piya.

⁵ Moropai miriri taa tupo mikiri tikaraiwari pia epe'mira tiwe'sanon yanno'piya, tamina'wiri. Moropai tiwin pi' to' ekanmapo'piya. E'mai'non pi' ta'piya: "I' warapo kaisari epe'mira tiwe'sen amiri ukaraiwari pia?" ta'piya.

⁶ Moropai mikiriya yuuku'pi: "100 kaisari oleo yense", ta'piya.

"Seeni' era'maki epe'mira awe'to'. Ereutaki moropai imenukaki arakkita pairi 50 kaisari neken", ta'pi mikiriya. Miriri waranti yausinpa'piya tiwakiri pe mikiriya ikupi'pi.

⁷ Moropai tiaron pi' ta'piya: "Amiri kanan? I' warapo kaisari epe'min amiri?" Moropai mikiriya yuuku'pi. "1.000 waikara'pi kaisari trigo", ta'piya.

"Siriri era'maki epe'mira awe'to'. Ereutaki moropai imenukaki 800 kaisari", ta'piya ipi'. Miriri waranti tonpa ton epori'piya i' pensa teepa'kasa' yai to' pia tiwanipa.

⁸ Moropai mikiriya miriri waranti iku'sa'yekare eta'pi ikaraiwariya. I' kai'ma tonpayami' ton yausinpa pi' eesenumenkasa' wenai yapuri'piya marari pra Imakui'pi ku'sai'ya tiise, —ta'pi Jesusya. Miriri pi' Jesus eseurima'pi. Ta'piya: —Pemonkonyami' siriri pata yeseru yawironkon wani epu'nenan pe pu'kuru. Maasa mori eporikonpa i' ton pra tiwanikon namai, teserukon koneka to'ya. Manni'kan Paapa maimu yawironkon, yairi tiwe'sananya ikoneka yentai ikoneka to'ya. —ta'piya.

⁹ —Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Tiaronkon piika'tiya'nikon yuwati ipikku pe awe'to'kon ke. Miriri ku'sa'yanikon tupo, i' pensa tamina'wiri nimiya'nikon ye'ka pe aasa'mantakon ya, Paapaya ayapi'to'pe'nikon ka'po —ta'piya.

¹⁰ —A'ki tauya siriri, ani' wani mararon miriki tiise yapuri epu'nen pe tiwe'sen miriri ye'nen mikiriya mararon pepin yapuri epu'ti yairi. Tiise ani' wani ya mararon pi' ama'ye' pe, miriri waranti niri mararon pepin pi' ama'ye' pe awani.

¹¹ Tiise amiri'nikonya ipikku pe awe'to'kon yapuri epu'ti pra awani ya tari non po, o'non ye'ka pe see ipikku pe awe'to'kon tiri Paapaya e'painon, ka'pon aapia'nikon?

¹² Moropai i' kai'ma tiaronkon yemanne ko'mannipi epu'tiya'nikon pra awanikon tanne i' kai'ma Paapaya amiri'nikon pia ayemannekon ton tiri e'painon aapia'nikon? —ta'piya to' pi'.

¹³ Moropai ta'pi Jesusya: —Asaki'nankon tikaraiwaritonon poitiri pe ani' wani eserike pra awani. Maasa pra tiaron yapuriya mori pe, moropai tiaron mu'tunpaiya. Tiaron maimu yawiri awani tiise, tiaron pinamainya pepin. Miriri waranti Paapa poitiri pe e'ni tanne, ipikku pe e'ni to'pe tiniru yu'se eseka'nunkan eserike pra awani —ta'pi Jesusya.

Paapa Maimu E'ti'ka Pepin

(Mt 11.12-13; Mt 5.31-32; Mc 10.11-12)

¹⁴ Miriri eta tiuya'nikon pe fariseuyami' eseurima'pi imakui'pi pe Jesus winiki. Maasa pra kure'ne inkamoro ya tiniru yapuri'pi mii'to'pe.

¹⁵ Inkamoro pi' ta'pi Jesusya: —Amiri'nikon e'kupi mori pe tiaronkon rawiri awanikon kai'ma. Tiise Paapaya eesenumenkato'kon epu'ti tanne ayewankon yawon. Miriri amiri'nikon atapurito' wani pemonkonyami' pia wani mori pe, taaya'nikon tiise Paapaya yewanmiri —ta'piya.

¹⁶ Moropai ta'piya: —Moises nuri'ti nimenuka'pi moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'ti nimenuka'pi ekaremeki'pi to'ya Joao Batista nuri'ti erepami pikiri siriri non pona. Miriri pata pai amenan itekare ekaremeki'pi to'ya. I' kai'ma Paapa pemonkono pe pemonkonyami' enato'pe ekaremeki' to'ya siriri tiyose. Miriri ye'nen tu'ke pemonkonyami' eseka'nunka Paapa pemonkono pe tiwanikonpa. Ka'ne' pe Paapa yenya' to' eturumaka tesa'kon pe awe'to'pe.

¹⁷ Miriri waranti awani tiise penaro' Moises nimenuka'pi Paapa maimu ko'mami yairi ipatikari. Ka' moropai non atareti'ka, tiise Paapa maimu e'ti'ka pepin, nem tiwin mai ena pepin yairi pra —ta'pi Jesusya.

¹⁸ Moropai ta'piya: —Warayo'ya tino'pi rumaka tupo tiaron wiri' yarakkiri awani ya, kure'ne imakui'pi kupiya miriri, Paapa maimu yawiri pra awani. Moropai ani' wani ya wiri' tino rumakatipon yarakkiri, mikiriya imakui'pi kupi miriri Paapa winiki, imaimu e'menukasa' yawiri pra awani —ta'pi Jesusya to' pi'.

Ipi'ku Pe Tiwe'sen Pi' Moropai Lazaro Pi'

Jesus Eseurima

¹⁹ Moropai Jesusya ta'pî: —Tiwin warayo' wani'pî ipikku pe tîwe'sen. Mîikîriya tîpon yeka'mapî'tî'pî morî epe'ke. Aako'manpî'tî'pî morî pe maasa pra tamî'nawîron esa' pe awani'pî. Wei kaisari ita're' wani'pî marari pra. Mîrîrî ye'nen î' pî' eesenumenka pra aako'mamî'pî ipikku pe tîwani ye'nen.

²⁰ Mîrîrî yai nîrî tiaron warayo' wani'pî. î' ton pîn sa'ne, tîwe'taruma'tîsen, sa'ne. Moropai paran pokon, erekî'pan itesa' poro itese' Lázaro. Mîikîrî sa'ne yaapî'ti to'ya e'pî'tî'pî mîikîrî ipikku pe tîwe'sen yewî' mana'ta pia maasa pra aasari eserîke pra awani'pî.

²¹ Miarî mîikîrî ipikku mesari poi ita're' ya'punu'pî e'sorokasa' anonpapai awe'pî'tî'pî. Mîikîrî sa'ne erekî' yame'ka'pî arinmarakayamî'ya.

²² Moropai mîikîrî sa'ne sa'manta'pî. Moropai mîikîrî era'mai inseriyamî' i' sa' wani'pî. Yari'pî to'ya utamokon Abraão nuri'ti pia. Miarî aako'mamî'pî iipia kure'nan entamo'kanto' ta, taatausinpai pu'kuru. Tîiko'manse pu'kuru pra mîikîrî ipikku warayo' sa'manta'pî nîrî ite'ma'pî'pî'. Mîikîrî yu'na'tî'pî to'ya.

²³ Mîikîriya tîmoron epu'tî'pî marari pra isa'manta'san pata'se' ya', apo' ya' si'ma. Miarî si'ma mîikîriya tîtamo Abraão nuri'ti era'ma'pî aminke morî pata ya'. Moropai Lázaro nuri'ti era'ma'pîiya iipia morî ya'.

²⁴ Mîrîrî ye'nen mîikîrî entaime'pî. Ta'pîiya Abraão pî: “Amoko a'noko'pî pe sa'ne uyera'makî. Mîrîrî ye'nen Lázaro ii'to'pe ka'kî upîika'tîi. Tenya yeperu teuronkai tuna ka moropai aai'to'pe unu pona itîise. Maasa pra tarî umoron epu'tî'pî' wai apo' ya'”, ta'pîiya.

²⁵ Tîise Abraão nuri'tiya imaimu yuuku'pî. Ta'pîiya: “Upa'ri, enpenatakî non po aako'mamî'pî'pî', morî pe pu'kuru aako'mamî'pî tîiwamîra, tamî'nawîron esa' pe awani'pî. Morî pe awani'pî aapia. Tîise Lázaro sa'ne ko'mamî'pî tîmoron tepu'se miarî. Tarîpai Lázaro nuri'ti man morî pe pu'kuru tamî'nawîron mîrîrî winîpai. Taatausinpai awani sîrîrî tarî. Tîise amîriya amoron epu'tî'pî mîrîrî.

²⁶ Mîrîrî tanne kure'nan a'ta moro man uuri'nîkon yarappana. Mîrîrî ye'nen tarîron uupîawon wîti eserîke pra man miarî ya' aapia. Moropai miarîpoinon iipî eserîke pra man nîrî tarîwaya uupîa”, ta'pîiya.

²⁷⁻²⁸ “Amoko”, ta'pî ipikku warayo'ya. “Mîrîrî warantî awani ya, Lázaro yarimakî uyonpayamî' kore'ta atîtoto'pe. Maasa pra uyakontonon moro to' man mia'taikinankon inkamoro pî' ekareme'se atîtoto'pe ka'kî, tarîwaya e'taruma'tînto' ya' to' iipî namai”, ta'pîiya.

²⁹ Tîise Abraão nuri'tiya ta'pî: “Ayonpayamî'ya itekare eta e'painon. Kaareta Moisés nuri'ti nekaremekî'pî miarî man to' pia. Moropai profetayamî' nuri'tiyamî' nekaremekî'pî miarî man. Mîrîrî winîpai eta to'ya”, ta'pîiya.

³⁰ “Tîise 'Inna' taa to'ya pepîn, Amoko”, ta'pî ipikku warayo' nuri'tiya. “Tîise isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' ya moropai mîikîriya ekaremekî ya, 'inna' taa to'ya. Imakui'pî tînkupîkon rumaka to'ya e'painon”.

³¹ Tîise yuuku'pî Abraãoya: “Kaane, 'Inna' taa to'ya pepîn. Inkamoro itekare ekareme'nenan Moisés nuri'ti moropai profetayamî' nuri'tiyamî' nekaremekî eta to'ya pra awani ya, mîrîrî warantî nîrî isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' eseurîmato' pî' 'Inna' taa to'ya pepîn”, ta'pî Abraão nuri'tiya —ta'pî Jesusya.

17

*Tiaron Nikupî'pî Awînikî'nîkon Ku'ti Aawanmîra'nîkon
(Mt 18.6-7,21-22; Mc 9.42)*

¹ Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî: —Imakui'pî kupî tiaronkonya emapu'tînen ton moro awani sîrîrî non po tîwîrî. Tîise imakui'pî kupî tiaronya emapu'tîtîponya “ekenne” taa kupî sîrîrî.

² Akî, anî' sa'manta ya, tî' tewa'to'î' mî'pî' tuna ka tenunse imakui'pî pe awani. Tîise itentai imakui'pî pe awani insamoro moreyamî' yonpaya imakui'pî kupî emapu'tîiya ya, marari pra awe'taruma'tî mîrîrî wenai.

³ Mîrîrî ye'nen tauya, aka, tîwari e'kî mîrîrî warantî imakui'pî kupîya'nîkon namai. Ayakonya imakui'pî ku'sa' ya, ka'kî ipî': “Imakui'pî mîrîrî, uyakon, kî'kupî”, taaya ipî'. “Inna” taiya ya, morî pe pu'kuru awani. Mîrîrî ye'nen aawanmîra inkupî'pî imakui'pî ku'kî.

⁴ Asakî'ne mia' pona tîimo'tai (7) ite'ka tiwin wei tîise imakui'pî ku'sa' ayakonya ya awînikî moropai aapia aai'pî'ti ko'mannîpî taiya apî': “Kure'ne imakui'pî kupî pî' wai tîise enpenatasa' sîrîrî marari pra. Mîrîrî ye'nen aawanmîra unkupî'pî ku'kî”, taiya ya, aawanmîra iku'kî —ta'pî Jesusya.

Innape Jesus Ku'to'

⁵ Inkamoro Jesus nenupa'sanya esatî'pî Jesus pî'. Ta'pî to'ya: —Anna yepotorî, inî' panpî' innape aku'to' annaya ku'kî —ta'pî to'ya Jesus pî'.

⁶ Moropai Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya to' pî': —Mîrîrî mostarda ena'pî mîrikî sî'mîrikî warantî marari innape Paapa kupîya'nîkonya ya, taaya'nîkon e'painon seeni' yei

pî: “atarokakî tamî'nawîrî akara rapairî” moropai atî. “Tuna ka' e'pînta” taaya'nîkon ya moropai atî e'painon amaimukon yawîrî –ta'pî Jesusya to' pî'.

Ipoitîrî Nîkupî Ton Pî' Jesus Eseurîma

⁷ Moropai Jesusya ini'rî ta'pî tînenupa'san pî: –Amîrî'nîkon wanî ya tîpoitîrî ke taapai'nîkon man. Mîikîrî esenyaka'ma ya anmîrikon ya, mîrîrî warantî pra awanî ya ayekînkon carneiroyamî' era'maiya keren po si'ma. Mîikîrî erepansa' pe teesenyaka'mato' yapai taaya'nîkon pepîn e'painon ipî': “Asi'kî, ereutakî awentamo'kapa”, taaya'nîkon pepîn.

⁸ Tîise taaya'nîkon e'painon: “Ka'ne' pe entamo'kanto' yenpokî mesa pona entamo'kato'pe moropai uwuku enî'to'peuya. Mîrîrî tîpo uye'ma'pî pî' awentamo'kapa”, taaya ipî'.

⁹ Taasa' tîuya yawîrî mîrîrî ku'sai'ya pî' “Morî pe pu'kuru man” taaya'nîkon e'painon ipî'? Kaane, maasa pra eesenyaka'mato' mîrîrî mîlto'pe, amaimukon yawîrî awe'to'pe –ta'pî Jesusya.

¹⁰ –Mîrîrî warantî amîrî'nîkon wanî e'pai awanî. Tamî'nawîrî ankupîkon pe ta'pî kupîya'nîkon ya taaya'nîkon e'pai awanî: “Teesenyaka'masanon anna. Mîrîrî ye'nen anna yapurî anna karaiwarîya yu'se anna wanî pepîn, anna nîkoneka pe ta'pî kupî annaya ye'nen. Mîrîrî ku'sa' annaya pî' mîl pe anna atapurî pepîn anna karaiwarî maimu yawîrî ikupî annaya ye'nen”, taaya'nîkon e'pai awanî –ta'pî Jesusya.

Mia' Tamî'nawîronkon Pri'ya Pra Tîwe'sanon Yepî'ti Jesusya

¹¹ Mîrîrî tîpo Jesus wîtî ko'mannîpî'pî Jerusálém pona. Mîikîrî wîtî'pî Samaria moropai Galiléia pata kî'pî ya pî'.

¹² Miarî Jesus erepamî tanne pemonkonyamî' ko'manto' ya mia' tamî'nawîronkon pri'ya pra tîwe'sanon warayo'kon wanî'pî. Inkamoro wanî'pî ere' itese' leprosia pokonkon. Inkamoro iipî'pî Jesus ponaya tîise to' emî'pamî'pî aminke pemonkonyamî' kore'ta to' ewomî pra.

¹³ Moropai inkamoro entaimepî'tî'pî. Moropai ta'pî to'ya Jesus pî: –Jesus anna yenupanen, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî –ta'pî to'ya ipî'.

¹⁴ To' era'ma tîuya pe Jesusya ta'pî to' pî: –Atitî teepîremasen pia. Moropai amîrî'nîkon esepî'tîsa' era'mato'peiya makatî ipî' –ta'pî Jesusya to' pî'. Jesus maimu yawîrî to' wîtî'pî.

E'ma taawîrî to' wîtî tanne to' esepî'tî'pî.

¹⁵ Moropai to' yonpa esepî'tîsa' enna'po'pî. Samariapon mîikîrî. Teesepî'tîsa' wenai Paapa yapurî ye'ka pe awenna'po'pî. Meruntî ke aatausinpato' maimu wanî'pî.

¹⁶ Jesus pia teerepamî ye'ka pe awe'sekunka'pî irawîrî yapurî tîuya ye'nen. –Morî pe pu'kuru man, Jesus –ta'pîya.

¹⁷ Moropai Jesusya ta'pî: –A'kî, mia' tamî'nawîronkon pepîn kin warayo'kon esepî'tî manni'? O'nonkan tiaronkon to' enna'po pra awanî.

¹⁸ Tîise i' ton pe mîserî ka'ran samariapon enna'posa' sîrîrî Paapa yapurî? –ta'pî Jesusya.

¹⁹ Moropai ta'pî Jesusya ipî': –E'mî'sa'kakî moropai atîkî. Eesepî'tîsa' nai maasa pra innape uku'sa'ya ye'nen –ta'pî Jesusya Samariapon pî'.

Tamî'nawîronkon Esa' Pe Paapa E'to' Pî'

Jesus Eseurîma

(Mt 24.23-28,37-41)

²⁰ Tiaronkon fariseuyamî'ya Jesus ekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: –Î' pensa see tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî? –ta'pî to'ya. Jesusya to' maimu yuuku'pî: –Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu erepamî pepîn, i' rî teera'masanon pokonpe, anî'ya era'mato'pe –ta'pîya.

²¹ –Anî'ya taa eserîke pra awanî, a'kî, sîrîrî era'makî, mooni pata man taa pepîn. Maasa pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa e'to' wanî pe man akore'ta'nîkon –ta'pîya.

²² Mîrîrî ye'nen ta'pîya tînenupa'san pî: –A'kî, tiwin wei uurî ka' poi iipî'pî anera'mapai awanîkon kupî sîrîrî. Pemonkonyamî' esa' pe uurî wanî anera'mapai awanîkon. Tîise era'maya'nîkon pepîn.

²³ Moropai tiaronkonya taa apî'nîkon: “Aasîrî eerepansa' man. Sîrîrî era'makî, miarî man” taa seru'ye'konya apî'nîkon. Inkamoro ye'ka maimu yawîrî katitî seru'ye' pe yuwai.

²⁴ Maasa pra uurî iipî'pî ka' poi ii'to' weiyu wanî mîrîrî manni' wara'napi e'sisiuka ka' parakon patapai iratai winîkî eesera'ma manni' warantî. Tamî'nawîronkonya era'ma kupî sîrîrî, ama' pe pra. Mîrîrî warantî awanî kupî sîrîrî.

²⁵ Tîise maasa e'mai' pe uurî ka' poi iipî'pî e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra. Moropai uurî uyewanmarî to'ya sîrîrî pankonya yewanmîrî uyu'se pra to' wanî.

²⁶ Pena Noé nurî'tî wanî yai pemonkonyamî' ko'mamî'pî tîwanmîra. Mîrîrî warantî pemonkonyamî' ko'mamî uurî ka' poi iipî'pî ii'to' weiyu erepamî pikîrî –ta'pî Jesusya.

²⁷ —Pena mori pe tami'nawironkon wani'pi. To' entamo'ka'pi moropai tiwukukon eniri'pi to'ya. Moropai warayo'kon no'pita'pi, wiri'sanyami' etinyoma'pi. To' ko'mami'pi mori pe tikanau ya' Noe nuri'ti asara'ti weiyu erepami tpose to' ko'mami'pi. Miriri yai kure'nan tuna ke Paapaya pata ma'tanipi'pi. Moropai inkamoro pemonkonyami' ti'ka'piya tami'nawiri.

²⁸ Miriri waranti niri awe'kupi'pi pena Lo' ko'manpiti yai. Tami'nawironkon wani'pi mori pe to' entamo'ka'pi, moropai tiwukukon eniri'pi to'ya. Moropai to' esenapiti'pi, to' e'repaiti'pi, moropai to' e'pimi'pi. Moropai tewi'kon ton koneka'pi to'ya. Tiwanmira to' wani'pi.

²⁹ Lo' epa'kato' Sodoma poi weiyu erepami pikiri to' ko'mami'pi mori pe. Moropai miriri tpo kono' rena'pi ka' poi apo' pe marari pra moropai iki pe, enxofre itese' aarena'pi. Miririya pemonkonyami' ti'ka'pi tami'nawiri.

³⁰ Miriri waranti pemonkonyami' ko'mami uuri ka' poi iipi'pi ii'to' weiyu erepami pikiri —ta'pi Jesusya.

³¹ —Miriri yai ani' wani ya tewi' po miikiri auti eserike pra awani' ri' temanne yapisipa. Moropai ani' wani ya, tinmiri ya, miikiri enna'po pepin tewi' ta. Tiise ka'ne' pe eepe e'pai awani —ta'pi Jesusya.

³² —Maasa enpenatati Lo' nuri'ti no'pi nuri'ti pi'. Te'ma'pi pi' enna'popai tiwani yai aasa'manta'pi.

³³ Ani' eseka'nunka ya kure'ne isa'mantapai pra tiiko'manto'kon pininmaiya ya, miikiri sa'manta kupi siriri. Tiise uwenai ani' e'taruma'ti ya, tiisa'manta namaiya pra awani ya, miikiri e'piika'ti ipatikari.

³⁴ Tauya siriri yairon pi'. Miriri ewarono' ya, asaki'nankon pemonkonyami' wetun ya, tiwinan cama po. Tiwinan neken witi kupi siriri, iwaniyakon e'nimi kupi siriri.

³⁵ Moropai asaki'nankon wiri'sanyami' trigo ye'pa pi' tiwe'sanon sa'niri si'ma. Tiwin neken iwaniyakon witi kupi siriri. Moropai iwaniyakon e'nimi kupi siriri.

³⁶ Moropai asaki'nankon warayo'kon wani ya umi ya, tiwin neken iwaniyakon witi kupi siriri moropai iwaniyakon e'nimi kupi siriri.

³⁷ Miriri pi' Jesus nenupa'sanya ekaranmapo'pi. Ta'pi to'ya: —Anna yepotori, o'non pata awe'kupi kupi siriri? —ta'pi to'ya Jesus pi'.

Inkamoro maimu yuuku'pi Jesusya panton ke. Ta'piya: —A'ki, o'non pata paaka sa'mantasa' ya tu'ke watunaiyami' emurukuntisa' esera'ma. „Miriri waranti awe'kupi yai, epu'tiya'nikon, eesera'ma aronne.„ —ta'pi Jesusya.

18

Wiri' Inyo Isa'manta'pi

¹ Jesusya panton ekaremeki'pi tinenupa'san yenupapa kai'ma tiwiri teepiremakon to' ko'manto'pe tirumakai pra.

² Ta'piya to' pi': —Cidade po awani'pi warayo' juiz ipikku pe tiwe'sen. Miikiri wani'pi Paapa namanen pepin tiwariri itu'se tiwe'to' yawiri tiiko'mansen, moropai tiaronkon pemonkonyami' namanen pepin.

³ Moro ri miriri cidade po wiri' wani'pi inyo isa'manta'pi. Tiaronya miikiri taruma'ti'pi. Yairi pra miikiri wani'pi iwiniki. Miriri ye'nen miikiri ipikku pe tiwe'sen juiz pia atipiti e'piti'pi tipika'tito'peiya kai'ma miriri pi'. Ta'piya: “Upika'tiki miikiri upi' tiwo'ma'tasen pi' ka'ki iniri' aawo'ma'ta namai. Tami'nawiri ikonekaki”, ta'piya.

⁴ Tiise miikiri sa'ne inyo isa'manta'pi pinamaiya pra awani'pi. Aako'mami'pi marari pra wei kaisari tiise iko'noro esati pi' miikiri wiri' ko'mami'pi. Moropai miriri pi' ta'piya, teesenumenkai: “Inna seru' pepin. Paapa namanen pepin uuri moropai tiaronkon pemonkonyami' pinamanen pepin uuri ipikku wani ye'nen.

⁵ Tiise miseri wiri'ya yeta'ka ko'mannipi ye'nen iteseru konekauya siriri. Maasa pra iteseru konekauya pra awani ya marari pra epu'tiuya yentai uyaka'maiya ini' i' epu'ti ton pe pra”, ta'pi miikiri juizya. Miriri ye'nen ipika'ti tu'ka'piya —ta'pi Jesusya.

⁶ Miriri pi' Uyepotorikonya ta'pi tinenupa'san pi': —Esenenkatati i' kai'ma manni' juiz yairon pepin eseurimato' pi'. Imakui'pi pe tiwani tiise imaimu yuuku tu'ka'piya.

⁷ Miriri waranti pra Paapa wani, tiise mori pe awani. Miriri ye'nen mori kupiya timenka'san tipemonkonoyami' ton pe, manni'kan tiwe'pika'tito'kon esati pi' tiwe'sanon wei kaisari moropai ewaron kaisari. To' piika'tipa Paapa ko'mami ka'ri? Kaane, ikupiya kupi tiuya taasa' tiuya yawiri.

⁸ Tauya siriri api'nkon. Ikupi Paapaya tipemonkonoyami' ton pe. Miriri kupiya ka'ne' pe tiiko'manse pra. Tiise uuri ka' poi iipi'pi erepanto' weiyu yai siriri non pona, innape Paapaya teepiremato'kon yuuku epu'nenan eporiuya, to' e'taruma'ti tiise? —ta'pi Jesusya.

⁹ Tiaronkon yairi tîwanikon kai'ma tîwe'ku'sanon moropai tiaronkon yentai tîwe'ku'sanon pi' sîrîri panton ekaremeki'pi' Jesusya.

¹⁰ Ta'pîiya: —Asaki'nankon warayo'kon wîti'pi' epîremant'o' yewi' ta epîrema. Tiaron wani'pi' fariseu pe. Tiaron wani'pi' tesanonkon pia to' nîfîri tîniru yapisi'pi' teesenyaka'masen pe.

¹¹ Moropai fariseu e'mî'sa'ka'pi' satippe epîrema. Moropai eepîrema'pi' tîpona see warantî. Ta'pîiya: “Paapa, ayapuri'pi' wai kure'ne. Maasa pra uuri' wani' pepin tiaronkon pemonkonyami' warantî. Tu'ke î' yu'se tîwe'sen pepin uuri. Moropai seru'ye' pe uuri' wani' pepin. Moropai imakui'pi' ku'nen pepin. Uuri' se' tapairi' wîri'sanyami' yarakkiri' tîwe'sen pepin tiaronkon warayo'kon warantî. Paapa ayapuri'pi' wai nîri' maasa pra mîseni' warayo' tîniru yapisi'pi' teesenyaka'masen warainon pepin uuri' imakui'pi' pe.

¹² Epîremakoi uuri' asaki'ne ite'ka tiwin semana tîse uyekari tonpai pra. Moropai aapia untîri tînen uuri' esuwa'kakoi pepin, tamî'nawîri' une'ma uyemanne yonpa tînen uuri'”, ta'pîiya teepîrema ye'ka pe.

¹³ Tîse tesanonkon pia to' nîfîri tîniru yapisi'pi' teesenyaka'masen wani'pi' aminke. Moropai kure'ne awepe'sa' wani'pi. Mîrîri' ye'nen tenu yanumîiya pra awani'pi' ka' ekaya. Tîse tîmannîti mun pa'tî'pîiya kure'ne teesewankono'mai. Moropai ta'pîiya Paapa pi': “Paapa, a'noko'pi' pe sa'ne uyera'maki. Maasa pra kure'ne imakui'pi' kupitîpon uuri'”, kai'ma eepîrema'pi' —ta'pi' Jesusya.

¹⁴ —Mîrîri' ye'nen apî'nikon tauya sîrîri. Mîikîri' warayo' teeti'noko'masen maimu eta'pi' Paapaya. Moropai mîikîri' pîika'tî'pîiya. Teeti'noko'masen warayo' enna'po'pi' tewi' ta mori' pe tîwanmîra Paapa yarakkiri. Tîse tiaron e'mai' pe epîrema'pi' pîika'tîiya pra awani'pi'. Maasa pra ani' atapuri' ya tîwarîri' tiaron yentai mîikîri' epepi' kupi' sîrîri' imakui'pi' kupi' tîuya'pi'. Tîse ani' wani' ya tîwepe'se imakui'pi' pe tîwani' wenai, mîikîri' wani' kupi' sîrîri' taatausinpai. Maasa pra Paapaya yapuri' kupi' sîrîri' —ta'pi' Jesusya.

Moreyami' Yanno Jesusya

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵ Mîrîri' tîpo tiaronya moreyami' yari'pi' Jesus pia to' pîremato'peiya kai'ma. Tîse Jesus nenupa'sanya mîrîri' era'ma tîuya'nîkon pe ta'pi' to' pi': —Î' ton pe mîrîri' warantî ikupîya'nîkon, î' ton kon moreyami' enepîya'nîkon Jesus pia —ta'pi' to' ya.

¹⁶ Tîse Jesusya inkamoro moreyami' yanno'pi' tîpia to' ii'to'pe. Moropai ta'pîiya: —Tîwi inkamoro moreyami' naiipi' uupia. To' tîma'nîpai pra e'tî. Maasa pra Paapa pemonkonoyami' wani' insamoro moreyami' warantî. Paapa, tesa'kon winîpai mori' epori' to'ya.

¹⁷ Inna pi' rî tauya apî'nîkon. Ani' wani' Paapa pemonkono pe e'pai, mîi' pe pra insanan moreyami' warantî e'pai awani', innape Paapa kupi' ma. Moropai itenya' eeturumaka e'pai awani' tesa' pe awe'to'pe —ta'pi' Jesusya.

Ipîkku Pe Tîwe'senya Jesus Ekaranmapo

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸ Judeuyami' esa' pe tîwe'senya Jesus ekaranmapo'pi. —Uyenupanen, mori' pu'kuru amîri, —ta'pîiya Jesus pi'. Moropai ta'pîiya: —Î' kupîuya e'painon ipatîkari' enen uuko'manto' ton epoto'peuya Paapa pia? —ta'pîiya.

¹⁹ Jesusya ta'pi' ipi': —Î' wani' awani' ye'nen “Mori' amîri”, taaya mîrîri' upi'? Tiwinan mori' moro man, mîikîri' Paapa, tiaron ton pra man. Mîikîri' neken mori' —ta'pîiya.

²⁰ Moropai Jesusya yuuku'pi. Ta'pîiya: —Paapa nekaremeki'pi' unku'pikon ton epu'nen amîri.

Se' tapairi' wîri'sanyami' yarakkiri' tîwe'se pra, moropai pemonkon ki'wîi. Moropai ama'ye' pe tiaronkon kisama'rumpai moropai seru'ye' pe teeseurîmai pra e'ki. Moropai ayun, asan maimu yawîri' e'ki Êx 20.12-16; Dt 5.16-20

—ta'pîiya.

²¹ Moropai mîikîri' warayo'ya ta'pi: —More pe wani'pi' patapai sîrîri' tîpose mîrîri' ku'nen uuri' tamî'nawîri' —ta'pîiya.

²² Mîrîri' taiya eta tîuya pe ta'pi' Jesusya: —Inna seru' pepin tîse tiwinano'pi' anku'pi' ton moro man. Tamî'nawîri' ayemanne ke e'repata moropai itepe'pi' mîrîri' manni'kan sa'ne tîwe'taruma'tisanon pia. Mîrîri' warantî ikupîya ya, ini' panpi' ayemanne ton eporiya mîrîri' ka' po. Moropai mîrîri' tîpo maaipi' uwenairi' —ta'pi' Jesusya ipi'.

²³ Mîrîri' taa Jesusya ye'nen, mîikîri' warayo' esewankono'ma'pi' marari' pra, ipîkku pe pu'kuru tîwani' ye'nen. Mîrîri' anku'pai pra awani'pi.

²⁴ Mîikîri' esewankono'masa' era'ma tîuya ye'nen Jesusya ta'pi: —A'ki, sa'me pu'kuru see awani' Paapa yenya' ipîkku pe tîwe'sen eturumaka tesa' pe awe'to'pe.

²⁵ Mírírí waní kameru ewomí warantí akkusa yeutta yai, sa'me awaní. Tíise itentai awaní mīkírí ipíkku ewonto'pe Paapa pia, itesa' pe awe'to'pe, „maasa pra kure'ne tewan yapí'sai'ya ye'nen temanne pí'„

²⁶ Mírírí taiya etatíponkonya ekaranmapo'pí. Ta'pí to'ya: —Moriya aní' kin e'píika'tí e'painon?

²⁷ Jesusya yuuku'pí: —Í' sa'me tíwe'sen pemonkon pia sa'me pu'kuru, ikupíya yentai. Tíise mīkírí Paapa pia sa'me pra awaní. Mírírí ye'nen ikupíya —ta'pí Jesusya.

²⁸ Moropai Pedroya ta'pí Jesus pí': —A'kí, tamí'nawíron anna ko'manto' rumakasa' annaya sírírí, awenairí anna ii'to'pe kai'ma —ta'píya.

²⁹ —Inna seru' pepín —ta'pí Jesusya. —Moropai apí'níkon yairí tauya. Tesa' pe Paapa waní ye'nen tewí' nímí'nen, moropai tino'pí nímí'nen, moropai takon nímí'nen, moropai tonpayamí' nímí'nen, moropai tinnmuku nímí'nen, Paapaya tannosa' wenai,

³⁰ mīkíríya eporí kupí sírírí tūko'manto' ton iní' panpí', tūko'manto' ton tarí tamí'nawírí tinnímí'pí yentai. Moropai tiwinano'pí weiyu yai, ipatíkarí tūko'manto' ton eporíya —ta'pí Jesusya.

Iní'ri Tíisa'manta Pí' Jesus Eseuríma

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹ Moropai mírírí típo Jesusya tñenupa'san yarí'pí tiaron winíkí moropai ta'píya to' pí': —A'kí, wítí'níkon sírírí Jerusalém pona. Miarí tamí'nawírí profetayamí' nurí'san níménuka'pí yawírí awe'kupí pe man, uurí, pemonkon pe ka' poi iipí'pí winíkí.

³² Miarí uurí rumaka to'ya pe man pemonkonyamí' Judeuyamí' pepínon yenya'. Moropai inkamoroaya umu'tunpa kure'ne moropai uyewanmarí to'ya. Moropai tetakukon yenumí to'ya upona.

³³ Moropai u'po'pítí to'ya. Moropai uwí to'ya. Tíise uwísa' to'ya típo iteseuríno wei yai e'mí'sa'ka kupí sírírí —ta'píya.

³⁴ Mírírí taiya epu'tí to'ya pra inenupa'san waní'pí. Maasa pra Jesus eseurímato' waní'pí aronne pra epu'tí to'ya yentai. Mírírí ye'nen í' taa yu'se Jesus waní epu'tí to'ya pra inenupa'san waní'pí.

Enkaru'nan Yepí'tí Jesusya

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Mírírí típo Jesus erepamí ko'mannípi tanne Jericó cidaderí pona, tiwin pemonkon enkaru'nan sa'ne ereutasá' waní'pí e'ma ena pona. Mīkírí sa'ne waní'pí tñiru esatí pí' tīmírí ton, „teesenyaka'ma eseríke pra awaní ye'nen„

³⁶ Mīkírí sa'ne moro tíise ariníkon pemonkonyamí' wítí mírírí e'ma taawírí eta'píya. Moropai ekaranmapo'píya: —Í' see mírírí? —ta'píya.

³⁷ Moropai ta'pí to'ya ipí': —Manní' Jesus Nazaré poinon wítí sírírí —ta'pí to'ya.

³⁸ Mírírí taa to'ya ye'nen mīkírí sa'ne enkaru'nan entaimepítí pia'tí'pí. Ta'píya: —Jesus amírí rei Davi nurí'tí parí'pí píika'títon, a'noko'pí pe sa'ne uyera'makí —ta'pí enkaru'nanya.

³⁹ Mīkírí entaimepítí ye'nen e'mai' pe tuutísanonya ta'pí ipí': —Moo e'kí, í' pí' awentaimepítí —ta'pí to'ya. Tíise yuukuiya pra iní' panpí' meruntí ke awentaimepítí'pí. —A'noko'pí pe uyera'makí —ta'píya.

⁴⁰ Moropai tuutí ye'ka pe Jesus emí'pamí'pí. Moropai —Ene'tí uupia —ta'pí Jesusya. Tíipia erepannípí'pí to'ya pe Jesusya ekaranmapo'pí.

⁴¹ —Í' kupíuya yu'se awaní ayarakkírí? —ta'pí Jesusya ipí'. —Uyepotorí, iní'ri anera'mapai wai —ta'pí warayo'ya.

⁴² Mīkírí pí' ta'pí Jesusya: —Era'maya, innape ukupíya ye'nen eesepí'tísa' sírírí —ta'pí Jesusya ipí'.

⁴³ Moropai mírírí pe rí mīkírí warayo' enkaru'nanya era'ma'pí. Mírírí ye'nen Jesus wenairí attí'pí Paapa yapurí ye'ka pe. Mírírí Jesus níkupí'pí era'ma tíuya'níkon ye'nen, tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya Paapa yapurí'pí nírí.

19

Zaqueu Waní'pí Jesu Anera'mapai

¹ Moropai mírírí típo Jesus ewomí'pí Jericó cidaderí poro attí'pí.

² Mírírí cidade po awaní'pí warayo' ipíkku pe tíwe'sen itese' Zaqueu. Mīkírí waní'pí tesianonkon pia to' nítírí tñiru yapí'nenan yepuru pe tíwe'sen pe.

³ Mīkírí waní'pí aní' pe Jesus waní anepu'pai. Tíise era'maiya eseríke pra awaní'pí maasa pra ariníke pemonkonyamí' waní ye'nen. Moropai nonpairí tñwaní ye'nen era'maiya pín.

⁴ Mîrîrî ye'nen mîikîrî eka'tumî'pî inkamoro arinîkon pemonkonyamî' rawîrî. Moropai mîikîrî enuku'pî yei pona Jesus era'mapa kai'ma. Maasa pra mîrîrî poro Jesus wîtîto' wani'pî mîito'pe.

⁵ Mîrîrî yei yo'koi teerepamî pe kakîsiya Jesusya era'ma'pî. Moropai ta'pîiya Zaqueu pî: —Zaqueu, ka'ne' pe autikî maasa pra sîrîrîpe ayewî' ta uutî e'pai awanî —ta'pîiya.

⁶ Mîrîrî taiya ye'nen, Zaqueu autî'pî ka'ne' pe, moropai Jesus yapîsî'pîiya tîwakîri pe taatausinpai tewî' ta.

⁷ Mîrîrî era'ma'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Mîrîrî ye'nen inkamoro eseurîma pia'tî'pî, ipî' tîwo'ma'takon ye'nen. Ta'pî to'ya: —A'kî, î' ton pe see imakui'pî mîserî warayo' yewî' ta Jesus ewomî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

⁸ Moropai Zaqueu e'mî'sa'ka'pî eseurîmai. Moropai ta'pîiya Uyepotorîkon pî: —A'kî, sîrîrî patapai ipîkku uwe'to' yemanne yonpa tîrîuya arakkita pairî pemonkonyamî' sa'ne î' ton pînon tîwe'taruma'tisanon pia. Moropai tauya î' rî yama'runpasau'ya ya, manni'kan pemonkonyamî' unama'runpa'san pia inna'pouya to' yemanne mo'ka'pîuya yentai, saakîrîrî ite'ka to' pia inna'pouya —ta'pîiya.

⁹ Mîrîrî yai mîikîrî pî' ta'pî Jesusya: —Sîrîrîpe mîserî warayo' yewî' tawonkon piika'tî Paapaya sîrîrî, imakui'pî to' nikupî'pî ku'sai'ya man tîwanmîra. Mîserî warayo' wani' Abraão paarî'pî pe pu'kuru. Moropai Abraão nurî'tîya innape Paapa kupî'pî warantî, innape ukupîiya. Mîrîrî wenai awe'pîika'tîsa' man —ta'pîiya.

¹⁰ —Maasa pra ka' poi uurî iipî'pî insanan pemonkonyamî' warainokon, ataka'ma'san yuwai. Moropai Paapa pia to' enna'poto'pe to' pîika'tîi iipî'pî uurî —ta'pî Jesusya.

*Mia' Tamî'nawîron Prata Ena'pî Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Moropai Jesusya inkamoro teeseurîma etatîpono'san nepu'tî ton pe panton ekaremekî'pî. Maasa pra aminke pra to' erepamî ko'mannîpî Jerusalém pona. Teerepamî pe tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ka'ne' pe kai'ma to' esenumenka epu'tî'pîiya mîito'pe. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma awanî pe man epu'to'pe to'ya, ekaremekî'pîiya.

¹² Ta'pî Jesusya: —A'kî, warayo' wani'pî tîpemonkonoyamî' kenan, moropai ipîkku pe tîwe'sen. Mîikîrî wîtî'pî tiaron pata pona aminke, pata esa' pe teenapa kai'ma, moropai mîrîrî tîpo tîwenna'papa rei pe.

¹³ Tîise maasa tuutî rawîrî tîpoitîrîtonon mia' tamî'nawîronkon warayo'kon yanno'pîiya tîpia. Moropai inkamoro pia to' kaisari tiwin pî' pîrata ena'pî tîrî'pîiya. Moropai ta'pîiya to' pî: “A'kî, sîrîrî pîrata ke puwana konekatî inî' panpî' eporîkonpa. Mîrîrî kupî'pî ako'mantî enna'po pikîrî”, ta'pîiya. Moropai attî'pî.

¹⁴ Tîise mîrîrî patayawonkon pemonkonyamî'ya yewanmîrî'pî. Pata esa' pe eena yu'se pra to' wani'pî. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yarima'pî to'ya ite'ma'pî pî' kai to' wîtîto'pe ipî: “Pata esa' pe amîrî ena yu'se anna wani' pra man, apemonkonoyamî' pe anna wani' pepîn”, taato'pe to'ya kai'ma ipî'.

¹⁵ Tîise mîikîrî warayo' ena'pî pata esa' pe, rei pe, to' maimu yentai. Moropai mîikîrî enna'po'pî tewî' ta. Moropai mîikîrîya inkamoro tîpoitîrîtonon to' pia pîrata ena'pî tîntîrî'san yanno'pî to' i' to'pe. Î' warapo mîrîrî pîrata ke eposa' to'ya anepu'pai awanî'pî.

¹⁶ E'mai'non erepamî'pî iipia moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, manni' pîrata ena'pî itîrîya ne'tîkini uupia mîrîrî ke inî' panpî' eporî'pîuya mia' tamî'nawîrî kaisaron”, ta'pîiya.

¹⁷ Mîikîrî pî' ta'pî ikaraiwarîya: “Morî pe man. Atausinpan pî' wai. Innape teesenyaka'masen pe awanî epu'tîuya sîrîrî. Maasa pra yairî mîrîrî mararon ku'sa'ya. Mîrîrî ye'nen mia' tamî'nawîron cidadekon esa' pe akupîuya”, ta'pîiya ipî'.

¹⁸ Moropai tiaron ipoitîrî iipî'pî moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, manni' pîrata ena'pî uupia itîrî ne'tîkini ke inî' panpî' eporî'pîuya mia'taikinan kaisaron”, ta'pîiya.

¹⁹ Mîrîrî pî' ikaraiwarî atausinpa'pî. “Morî pe man. Mîrîrî ye'nen mia'taikin cidadekon esa' pe akupîuya”, ta'pî ikaraiwarîya ipî'.

²⁰ Moropai tiaron ipoitîrî iipî'pî. Ta'pîiya ipî: “Ukaraiwarî, manni' uupia itîrîya ne'tîkini pîrata ena'pî seenî iwontîsau'ya kamisa ya'. Enonsau'ya sîrîrî itîpannîpîuya namai.

²¹ Maasa pra amîrî wani' teesenyaka'mai pra tu'ke î' eponen pe. Moropai î' tîpînse pra mararî pra mo'kanen amîrî. Mîrîrî ye'nen eranne' pe wani'pî apî'”.

²² Mîikîrî maimu yuuku'pî ikaraiwarîya. “Imakui'pî pe amîrî wani', enya'ne pe. Puwana pî' awanîpa taasa' tanne, ikonekasa'ya pra awanî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî amaimu wenai ayu'se pra wai. Epu'tî'pîiya sa'man pe pu'kuru uurî wani' teesenyaka'mai pra tu'ke î' eponen uurî, moropai î' tîpînse pra mararî pra mo'kanen uurî.

²³ Tîise î' wani' awanî ye'nen mîrîrî untîrî'pî pîrata ena'pî utînurî tîrîya pra awanî pî itewî' ta itaponse' pona? Sîrîrî itîisa'ya ya, inî' panpî' eepansa' tanne eporîuya e'painon”.

²⁴ Moropai ta'pīya moro tūpia tūwe'sanon pī': "Mīikīrī pia manni' pīrata ena'pī mo'katī iipiapai. Moropai itīitī mīikīrī mia' tamī' nawīron yapisitīpon pia".

²⁵ Tūise ta'pī to'ya: "Anna karaiwari, tūise mīikīrī pia man mia' tamī' nawīron pīrata ena'pī", ta'pī to'ya.

²⁶ Inkamoro maimu yuuku'pī to' karaiwariya. "Tūise tauya apī'nīkon, manni' tu'ke panpī' eporītīponya yapisi e'pai awanī inī' panpī' tu'ke. Tūise anī' wanī ya tu'kan pepīn yarakkīrī mīrīrī konekasai'ya pra awanī ye'nen, mīrīrī mo'ka e'pai awanī iipiapai, i' ton pra awe'to'pe", ta'pīya.

²⁷ Moropai ta'pīya: "Tarīpai inkamoro uyeyatonon ene'tī tesa'kon pe uurī wanī yu'se pra si'san, inkamoro tī'katī tamī' nawīrī era'mauya tanne", ta'pī to' karaiwariya —ta'pī Jesusya.

Jerusalém Pona Jesus Erepamī

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

²⁸ To' yeurīma tīpo Jesus wītī'pī to' rawīrī Jerusalém pona.

²⁹ Inkamoro erepamī'pī Oliveira ye'ka wī' pona. Mīrīrī wanī'pī aminke pra Betfagé moropai Betânia pī'. Miarī pai Jesusya asakī'ne tīnēnupa'san yaipontī'pī tīrawīrī to' wītīto'pe.

³⁰ Tīmaimu tūrī'pīya to'pī see warantī. —Atīti e'mai' pe mīrīrī vila pona, miarī erepamīkon pe jumenta more mīrīkī eporīya'nīkon ewa'tīsa' pe. Anī' enuku'pī pepīn. Mīikīrī meukatī moropai mene'tī.

³¹ Anī'ya amīrī'nīkon yekaranmapo ya: "I' ton pe mīikīrī yeukaya'nīkon", taa to'ya ya apī'nīkon: "Uyesa'kon man itu'se", makatī —ta'pī Jesusya.

³² Mīrīrī ye'nen inkamoro Jesus naipontī'san wītī'pī. Moropai tamī' nawīrī Jesusya ta'pī yawīrī jumenta more yewa'tīsa' to'ya eporī'pī to'ya.

³³ Mīikīrī yeuka to'ya tanne itesanonya to' ekaranmapo'pī: —I' ton pe mīikīrī yeukaya'nīkon mīrīrī? —ta'pī to'ya to' pī'.

³⁴ Inkamoroya ta'pī: —Uyēnupanenkon man itu'se. Mīrīrī ye'nen yarī annaya sīrīrī —ta'pī to'ya. Mīrīrī ye'nen yaato'pe to'ya, irumaka'pī to'ya.

³⁵ Mīrīrī jumenta more yarī'pī to'ya Jesus pia. Moropai inkamoroya tīponkon mo'ka'pī moropai itīrī'pī to'ya jumenta more pona. Moropai Jesus enuku tanne ipīka'tī'pī to'ya.

³⁶ Mīikīrī po Jesus wītī tanne pemonkonyamī'ya tīponkon mo'kapītī'pī moropai e'ma taawīrī yarenka'pī to'ya iporo Jesus wītīto'pe yapurī tūya'nīkon ye'nen.

³⁷ Mīrīrī Oliveira ye'ka wī' poi tawautīkon pe, arinīkon pemonkonyamī' inenupa'san atausīn pa'pī. Moropai Paapa yapurī'pī to'ya aronne tīwentaimēpī'se, tamī' nawīron Jesus nīkupī'pī ikupī eserīkan pepīn era'masa' tūya'nīkon ye'nen.

³⁸ Inkamoroya taapītī'pī mararī pra: —Morī pe pu'kuru man.

Paapaya uyesa'kon pe yarimasa' sīrīrī.

Morī pe Uyepotōrīkon maimu pe aapī mīrīrī.

Morī pe pu'kuru Paapa,

ka' pon man tūwanmīra uurī'nīkon yarakkīrī.

Paapa yapurīpai'nīkon man

Sl 118.26

—ta'pī to'ya.

³⁹ Mīrīrī taa to'ya ye'nen, tiaronkon fariseuyamī' to' kore'ta tūwe'sananya ta'pī Jesus pī': —Anna yenupanen inkamoro ayapurī pī' to' wanī mannan tī'napanto'pe panpī' ka'ki to' pī' —ta'pī to'ya.

⁴⁰ Inkamoro maimu yuuku'pī Jesusya: —Tauya sīrīrī apī'nīkon, mīrīrī warantī inkamoroya uyapurī e'pai awanī. To' atī'napamī ya, tī' inta ton pīn entaimēpītī kupī sīrīrī. Eseurīmakoi pepīn eseurīma kupī sīrīrī uyapurī pī' —ta'pī Jesusya to' pī'.

Jesus Karau

⁴¹ Miarī teerepamī pe Jerusalém cidaderī era'ma'pī Jesusya. Era'ma tūya yai ikaruwa'pī.

⁴² Moropai ta'pīya: —Sīrīrīpe anī'ya tīwamīn enepī epu'tūya'nīkon ya, epu'tūya'nīkon e'painon. Tūise itu'se pra awanīkon. Tarīpai epu'tūya'nīkon eserīke pra naatī —ta'pīya Jerusalém ponkon winīkī.

⁴³ —Tarīpai wei erepamī kupī sīrīrī ayeyatonkonya ayuwatīkon kupī sīrīrī. Awoima'tīkon to'ya eepekon eserīke pra.

⁴⁴ Inkamoroya tamī' nawīrī amīrī'nīkon tūko'mansenonkon tī'ka kupī sīrīrī. Mararī i' e'nīmī pepīn kupī sīrīrī apatakōn ya'. Maasa pra apīka'tī'nīkon Paapa narīma'pī epu'tūya'nīkon pra awanīkon ye'nen —ta'pī Jesusya.

Epīremanto' Yewī' Ta Jesus Ewomī

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

⁴⁵ Moropai Jesus ewomí'pí epíremanto' yewí' ta moropai mîikírîya pemonkonyamí' tíwe'repasanon yenpa'ka'píiya epíremanto' yewí' tapai.

⁴⁶ Ta'píiya: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantí:

Paapaya ta'pí: “Uyewí' waní mîrîrî epíremanto' yewí' pe”, *Is 56.7; Jr 7.11*

ta'pí Paapaya pena. Tíise amîrî'níkonya iku'sa' mîrîrî ama'ye'kon yewí' pe —ta'pí Jesusya.

⁴⁷ Mîrîrî típo Jesusya to' yenupa'pí epíremanto' yewí' ta wei kaisarî. Mîrîrî wenai teepíremasanon esanon moropai Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon moropai pemonkonyamí' esanon waní'pí anwípai.

⁴⁸ Tíise mîrîrî kupí to'ya eserike pra awaní'pí. Maasa pra tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya tamí'nawírî sí'ma eeseurímato' eta'pí mararî pra títi'napanse.

20

Aní' Maimu Pe Jesus Ko'mamí'pí

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹ Tiaron wei yai Jesusya Paapa maimu ke pemonkonyamí' yenupa tanne epíremanto' yewí' ta teepíremasanon esanon moropai Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon, moropai pemonkonyamí' panamanenan iipi'pí Jesus pia.

² Moropai inkamoroya Jesus yekaranmapo'pí. —Ka'kí anna pí' epu'to'pe annaya, aní' maimu pe inkamoro tíwe'repasanon yenpa'ka'píiya mîrîrî moropai to' yenupaya mîrîrî? Aní'ya mîrîrî kupípa taasa' mîrîrî amîrî pí'? —ta'pí to'ya.

³ Inkamoro maimu yuuku'pí Jesusya: —Uurî nítrî ayekaranmapouya'níkon sírîrî tarípai umaimu yu'tí —ta'píiya.

⁴ —Aní'ya kin yenpatakanton'pe João Batista nuri'tíya ta'pí? Paapaya ka'rî, pemonkonyamí'ya ka'rî? —ta'pí Jesusya to' pí'.

⁵ Mîrîrî taa Jesusya ye'nen tíwarírî'níkon to' eseuríma'pí tiaronkon pokonpe. —Í' kai'ma see imaimu yu'to'pe'níkon? Maasa pra Paapa maimu pe ta'níkon ya, uurí'níkon yekaranmapo'ya eserike wani. “Moropai í' wani' awaní ye'nen João kupíya'níkon pra awaníkon innape”? taiya eserike awaní upi'níkon.

⁶ Moropai pemonkon maimu pe taasa'níkon ya, ariníkon pemonkonyamí'ya uurí'níkon taruma'tí. Sa'mantan pikírî tí' ke uurí'níkon pa'típítí to'ya eserike awaní. Maasa pra inkamoroya innape pu'kuru Paapa maimu ekareme'nen pe João nuri'tí waní'pí epu'tí kai'ma —ta'pí to'ya tíwarírî'níkon.

⁷ Mîrîrî ye'nen Jesus maimu yuuku'pí to'ya see warantí: —Epu'tí annaya pra man aní' maimu pe João'ya yenpatakona'pí —ta'pí to'ya.

⁸ Mîrîrî pí' Jesusya níri ta'pí: —Uurí níri aní' maimu pe inkamoro tíwe'repasanon epíremanto' yewí' ta sí'ma yenpa'ka'píiya moropai to' yenupa'ya aní' maimu pe ekaremekíuya pepín —ta'pí Jesusya to' pí'.

Ipoitírítonon Imakui'pí Pe Tíwe'sanon

(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹ Moropai Jesusya to' yeuríma pia'tí'pí panton pe: —Warayo'ya tímîrî ton ya'tí'pí. Moropai uva ye'ka pími'píiya mararî pra tekkari ye' ton. Mîrîrî tímîrî era'manenan tonkon eporí'píiya itesa' to' e'to'pe tuutí ye'nen. Moropai mîrîrî típo attí í' tiaron pata pona iko'manse.

¹⁰ Moropai aasírî itekkari emírî weiyu eseporí'pí. Mîrîrî ye'nen mîikírîya tiwin típoitírî yaríma'pí tekkari yonpa era'mai attíto'pe kai'ma moropai attí'pí. Tíise inkamoro inmîrî esa' tíwe'sananya mîikírî ipoitírî pa'típítí'pí. Moropai mîikírî yaríma'pí to'ya awenna'poto'pe í' ton pra.

¹¹ Moropai iní'ri ikaraiwaríya tiaron típoitírî yaríma'pí to' pia attíto'pe. Mîikírî níri pa'típítí'pí to'ya í'píra imakui'pí kupí'pí to'ya yarakkírî. Moropai mîikírî yaríma'pí to'ya awenna'poto'pe í' ton pra.

¹² Moropai iní'ri típoitírítonon teeseuríno yaríma'píiya to' pia attíto'pe. Tíise mîrîrî warantí níri ípa'típítí'pí inkamoro umí era'manenanya moropai yenpa'ka'pí to'ya attíto'pe.

¹³ Típoitírítonon pí' mîrîrî ku'sa' to'ya típo to' karaiwarí esenumenka'pí. “Í' kupíuya e'painon ko'ye. Kaane epu'tí pí' wai”, ta'píiya. “Uwakírî pu'kuru unmu yaríma'ya sírîrî, míserî yarímasau'ya ya, í' kupí to'ya pepín ípí' maasa pra unmu pe awaní ye'nen. Inama to'ya epu'tí pí' wai' kai'ma esenumenka'pí.

¹⁴ Tíise mîikírî umí esa'ya tímnu yarímasa' era'ma tíuya'níkon ye'nen inkamoro umí era'manenya ta'pí: “A'kí míserî inmu wíipai'níkon, maasa pra í' pensa tíyun sa'manta yai míserî ena umí esa'. Uurí'níkon pe awe'to'pe iwípai'níkon”, ta'pí to'ya.

¹⁵ Mîrîrî ye'nen inkamoroya mîikírî umí esa' munmu yapísí'pí yenpa'ka'pí to'ya umí yapai poro pona. Moropai iwí'pí to'ya.

Mírírí ekanranmapo'pí Jesusya to' pí': —Í' kupí míikírí umí esa'ya kupí sírírí?

¹⁶ Tínmírí ya atí moropai inkamoro warayo'kon tínmu wítípónkon tí'kaiya moropai tiaronkon warayo'kon eporíya eseríke awaní tínmírí era'manenan ton kon —ta'píya.

Mírírí eta tíuya'níkon ye'nen ta'pí to'ya: —Paapaya mírírí warantí ikupí e'pai pra man —ta'pí to'ya.

¹⁷ Tíise Jesusya inkamoro era'ma'pí, moropai ta'píya: —Mírírí ye'nen í' taato'pe Paapa maimu e'menukasá' awaní mírírí? Sírírí warantí Paapa eseuríma'pí:

Wítí konekanenanya tí' yenumí'pí morí pe pra seení' tí' waní taa tíuya'níkon ye'nen. Moropai yenumí'pí to'ya.

Tíise mírírí tí' to' nenumí'pí waní morí pe pu'kuru to' nimenka'pí yentai. Moropai wítí ko'manní'píya eesenumí namai

Sl 118.22

ta'pí Paapaya pena.

¹⁸ Moropai ta'pí Jesusya: —Aní' atare'mo ya, sírírí tí' pona míikírí ma'ta mírírí. Tíise sírírí tí' ena ya ipona, míikírí yankaiya tamí'nawírí.

Uyesa'kon Ye'mato' Pí' Jesus Eseuríma

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

¹⁹ Mírírí típo Moisés nuri'tíya yenupanto' pí' yenupatonkon moropai teepíremasanon esananya tíwiníkí'níkon Jesus eseuríma pe awaní epu'tí'pí. Mírírí ye'nen anapí'pai to' waní'pí teuren tíise arínkon pemonkonyamí' nama'pí to'ya.

²⁰ Jesus anarainamapai to' waní ye'nen í' kupíya era'ma tonkon warayo'kon ye'ma'pí to'ya. Moropai inkamoro yaipontí'pí to'ya Jesus yekaranmapo'pí'se to' wítíto'pe. Yairí tíwaníkon kai'ma Jesus yekaranmapo'pí to'ya. Tíise yairí pra Jesus yeseru anera'mapai to' waní'pí kiní, míikírí rumakakonpa pata esa' yenyá'.

²¹ Mírírí ye'nen inkamoroya ekanranmapo'pí: —Anna yenupanen, manní' eeseurímató' waní epu'tí' pí' anna man yairí pu'kuru awaní. Moropai epu'tí' pí' anna man níri e'sentai pra tiaronkon panamaya tíise se' kaisarí to' panamaya yairon pe pu'kuru itu'se Paapa e'to' yawírí warayo'kon panamaya.

²² Moropai ta'pí to'ya Jesus pí': —O'non ye'ka pe awaní e'painon uyesa'kon pe tíwe'sen César romanoyamí' esa' ye'ma annaya ya ka'kí anna pí'. Morí pe awaní, kaane, ka'rí? Uyeserukon yawírí, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí awaní, kaane ka'rí?

²³ Tíise Jesusya í' anku'pai to' waní tarakkírí epu'tí'pí. Mírírí ye'nen ta'píya to' pí':

²⁴ —Mírírí pírata ena'pí ene'tí uupia —ta'píya. —Aní' ese' sírírí ipokon, aní' yekaton sírírí ipokon? —ta'píya. Moropai yuuku'pí to'ya:

²⁵ —César yekaton mírírí —ta'pí to'ya. Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Mírírí waní imírí pe. Moriya morí ku'tí unkupíkon ton pe míikírí César nekaremekí'pí ku'tí. Moropai morí ku'tí unkupíkon ton pe Paapa nekaremekí'pí ku'tí —ta'píya.

²⁶ Mírírí warantí yairí Jesus waní ye'nen, o'non ye'ka pe yapísí to'ya eseríke pra to' waní'pí, pemonkonyamí' rawírí sí'ma. Mírírí ye'nen inkamoro atí'napamí'pí iní'ri to' eseuríma pra. Kure'ne teesenumenkai to' waní'pí ipí'. Maasa pra yairí to' maimu yuukuiya ye'nen, epu'nen pe Jesus waní ye'nen.

E'mí'sa'kanto' Pí' Jesus Ekanranmapo To'ya

(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

²⁷ Moropai mírírí típo saduceuyamí' manní'kan innape isa'manta'san e'mí'sa'ka ku'nenan pepín erepamí'pí Jesus pia.

²⁸ Moropai inkamoroya ta'pí Jesus pí': —Anna yenupanen, pena Moisésya unkupíkon ton menuka'pí see warantí anna níkupí ton. Warayo' inmuku pín sa'manta ya, itakono'pí waní e'pai awaní ino'pírí'pí yarakkírí inmu ton epoto'peiya.

²⁹ Moro awaní'pí asakí'ne mia' pona tíimo'tai kaisarí itonpayamí'. Inkamoro ruínankon a'yeke'ton panpí' no'píta'pí. Teuren tíise aasa'manta'pí tínmu ton pra tíise.

³⁰ Moropai itakono'pí waní'pí ino'pírí'pí yarakkírí tíise aasa'manta'pí mírírí warantí inmu pra sí'ma.

³¹ Moropai to' eseuríno'pí waní'pí míikírí yarakkírí tíise mírírí warantí awaní'pí inkamoro asakí'ne mia' pona tíimo'tai'níkon yarakkírí awe'kupí'pí tamí'nawírí to' sa'manta'pí inmu pra sí'ma.

³² Mírírí típo to' no'pírí'pí níri sa'manta'pí.

³³ Tarípai inkamoro e'mí'sa'ka yai, o'non ye'ka no'pí pe awaní kupí sírírí. Maasa pra tamí'nawíronkon e'sa' yarakkírí —ta'pí Saduceuyamí'ya Jesus pí'.

³⁴ Inkamoro maimu yuuku'pí Jesusya. Ta'píya: —Sírírí pata po warayo'kon no'píta moropai wírí'sanyamí' níyota.

³⁵ Tíise manní' wei yai Paapaya isa'manta'san, manní'kan típia moríkon pími'sa'ka yai iní'ri to' no'píta pepín.

³⁶ Moropai ipatíkari enen to' ko'mamî. Inî'rî to' sa'manta pepîn. Maasa pra inseriyamî warantî to' wani. Paapa munkî pe to' wani maasa pra to' pîmî'sa'kasai'ya ye'nen.

³⁷ Sîrîrî pî' pena Moisésya eseurîmapîtî'pî aronne, isa'manta'san e'mî'sa'ka kupî pe man, taapîtî'pîya. Enenan pe to' wani ekaremekîya maasa pra pena manni' yai apo' taaransen ya' yarakkîrî Paapa eseurîma yai. Mîrîrî menuka'pîya:

Paapa wani Abraão nuri'ti yepotorî pe moropai Isaque nuri'ti yepotorî pe, moropai Jacó nuri'ti yepotorî pe awani

Êx 3.6

ekaremekî'pîya.

³⁸ Mîrîrî ekaremekî'pîya enenankon yepotorî pe Paapa wani ekaremekîpa kai'ma. Tîise isa'manta'san yepotorî pe Paapa wani pepîn. Maasa pra Paapaya epu'ti enen tamî'nawîronkon in mukuyamî' wani.

³⁹ Mîrîrî pî' tiaronkon Moisés nuri'tiya yenupanto' pî' yenupatonkonya ta'pî Jesus pî': — Mori pe eseurîman pî' nai, anna yepotorî —ta'pî to'ya.

⁴⁰ Tîise inî' panpî' Jesus ekaranmapo to'ya pra to' wani'pî. Maasa pra eranne' pe to' wani'pî.

Paapa Naipontî'pî Pî' Jesus Ekaranmapo To'ya

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

⁴¹ Moropai mîrîrî pe rî Jesusya to' ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka pe Paapa nîmenka'pî wani mîrîrî Davi nuri'ti paari'pî pe taaya'nîkon?

⁴² Tîise mîkîrî Davi nuri'tiya ta'pî Salmo kaaretarî ya' see warantî:

Uyepotoriya ta'pî Uyepotorî pî':

“Ereutakî umeruntîrî winîkî.

⁴³ A'pu yo'koi ayeyatonon tîrîuya pîkîrî”,

Sl 110.1

ta'pîya.

⁴⁴ Mîrîrî warantî Davi nuri'tiya esatî'pî tepotorî pe, tentai awani ye'nen. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe iparî'pî pe neken awani e'painon? —ta'pî Jesusya to' pî'.

Moisés Nuri'tiya Yenupanto' Pî' Yenupatonkon Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

⁴⁵ Mîrîrî pî' Jesus eseurîma eta pî' pemonkonyamî' wani tanne, ta'pîya tînenupa'san pî':

⁴⁶ —Aka! Tîwarî e'ti inkamoro Moisés nuri'tiya yenupanto' pî' yenupatonkon pî'. Maasa pra morî pe teepontî to' asarî, morî pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'matonkon pe kai'ma. Inkamoro yapurî to'ya pra'ca poro. Mîrîrî warantî ipîkku e'pai to' wani. Moropai morî ereutanto' pona to' ereuta eperenîto' yewî'kon ta'pî tiaronkon yentai. Moropai taponse'kon ton menka to'ya tîwentamo'kato'kon weiyu yai ipîkku pe tîwanîkon ye'nen.

⁴⁷ Mîrîrî kupî to'ya inyo isa'manta'san yenku'ti tîuya'nîkon tîise, moropai to' yemanne yama'runpa to'ya. Mîrîrî kupî tîuya'nîkon ye'ka pe to' epîrema mararî pra tîko'man pe, morî pe tîwanîkon era'mato'pe tiaronkonya kai'ma. Tîise mîrîrî wenai to' taruma'ti Paapaya kupî sîrîrî kure'ne pu'kuru —ta'pî Jesusya.

21

Wîrî Inyo Isa'manta'pî Nîtirî

(Mc 12.41-44)

¹ Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' yako'menka'pî epîremanto' yewî' ta. Moropai ipîkkukonya tînuru tîrî intense' ya' era'ma'pîya.

² Moropai tiwain wîrî' inyo isa'manta'pîya nîrî itîrî era'ma'pîya. Mîkîrî sa'ne wani'pî' tî ton pra tîwe'sen. Tîise asakî'ne pîrata ena'pî mîrîkkî tîrî'pîya tekkari yennato'pan tîrî'pîya tamî'nawîrî.

³ Mîrîrî pî' Jesusya ta'pî: —Tauya sîrîrî apî'nîkon, a'kî mîserî sa'ne wîrî' inyo ton pîn teuren tîise pîrata ena'pî tîrî pî' man tamî'nawîronkonya itîrî manni' yentai.

⁴ Maasa pra inkamoro ipîkkukonya itîrî pî' man itonpa pe neken tamî'nawîrî pra. Tîise mîserî sa'ne wîrî'ya tekkari yennato' tîuya pan tîrî pî' man tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Epîremanto' Yewî' E'tî'ka Kupî Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵ Mîrîrî tîpo tiaronkon pemonkonyamî' eseurîma'pî epîremanto' yewî' pî'. Morî pe awani pî' to' eseurîma'pî. Tî'kon ikonekasa' wani'pî morî pe pu'kuru. Morî pe to' nîtirî'pî era'ma'pî to'ya. Mîrîrî pî' to' eseurîma ye'nen Jesusya ta'pî to' pî':

⁶ —A'kî, seenî' wîtî yaranka to'ya weiyu erepamî kupî sîrîrî tamî'nawîrî seenî' era'maya'nîkon manni'. Yaranka to'ya yai mararî tî' e'nîmî pepîn tiaron tî' pona, tîise tamî'nawîrî yenumî to'ya —ta'pîya.

E'taruma'tinto' Pi' Jesus Eseurima
(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

⁷ Míriri pí' inenupa'sanya ekaranmapo'pi: —Í' pensa síriri yaranka to'ya? —ta'pí to'ya. — O'non ye'ka pe awaní kupí síriri míriri e'kupí kupí ya? —ta'pí to'ya.

⁸ Jesusya yuuku'pi: —Tiwari panpi' e'ti aní'ya ayenku'tikon namai. Maasa pra tu'ke to' asarí kupí síriri uyese' pí' teeseurímasanon. Moropai taa to'ya: “Uurí Paapa narima'pi imenkasa' uurí”, taa to'ya. “Míikiri erepansa' síriri”, taa to'ya. Tíise inkamoro ye'kakon maimu yawírí pra e'ti.

⁹ Moropai teesi'ní'se pra e'ti, teepisanon yekare etaya'níkon ya yai tesanonkon yarakkiri moropai teeyatonon yarakkiri. Maasa pra e'mai' pe míriri ye'ka e'kupí e'pai awaní míriri. Tíise míriri neken iki'pi taa eserike pra man.

¹⁰ Jesus eseurima ko'mannípi'pi. Ta'píya: —Pataponkon eseya'nama kupí síriri tiaronkon pataponkon yarakkiri. Tiaronkonya tiaron pataponkon wíi —ta'píya.

¹¹ —Moropai tiaronkon pata po non eserentiki'ma kupí síriri marari pra. Moropai emi'nan, iwan wani kupí síriri marari pra. Moropai paran wani kupí síriri pata po. Míriri ye'ka nari' wani moropai kure'nan esewankono'manto' ton esenpo kupí síriri ka' pi' tera'masen pepín.

¹² Tíise maasa míriri ye'ka tamí'nawíron e'kupí rawíri amírí'níkon yari to'ya kupí síriri uyese' wenai. Ataruma'tikon to'ya kupí síriri. Amírí'níkon yari to'ya to' epereto'kon yewi' ta apí'níkon teeseurímakonpa. Moropai míriri típo atarakkanníto' yewi' ta ayaríkon to'ya. Uyese' wenai amírí'níkon yari to'ya ipíkkukon pata esanon pia, moropai pata esanon reiyamí' pia.

¹³ Míriri yai uyese' pí' eeseurímakon kupí síriri. Paapa maimu ekaremekíya'níkon inkamoro ipíkkukon pí' —ta'pí Jesusya.

¹⁴ —Míriri ye'nen síriri pata pai teesenumenkai pra e'ti, í' kai'ma inkamoro ye'ka maimu yuukukonpa, imaimu pra eesuwa'kakon namai. Í' kai'ma eseurímakonpa pí' kísenumenkatí.

¹⁵ Maasa pra uuríya amaimukon ton tíri. Moropai uuríya epu'nen pe awe'to'kon ton tíri. Inkamoro ayeyatonkonya yapitanípi yentai moropai amaimukon wa'ka to'ya yentai míriri kupíya.

¹⁶ Amírí'níkon wani atarakkanníto' yewi' ta tiaronkon pepín rí ayunkon moropai aru-inankon moropai ayonpakonya rí amírí'níkon yeka'ma. Inkamoro ya rí tiaronkon ayon-pakon wíi kupí síriri.

¹⁷ Uyese' wenai tamí'nawíronkonya amu'tunpakon kupí síriri. Ayewanmíríkon to'ya.

¹⁸⁻¹⁹ Míriri ye'nen innape ukupí pí' ako'mantí túrumakai pra. Míriri warantí ikupíya'níkon ya, awe'píka'tikon tamí'nawíri, tiwin kin aama'takon pepín —ta'pí Jesusya.

Jerusalém Cidaderí E'ti'ka Kupí Síriri
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)

²⁰ Iní'ri Jesus eseuríma'pi. Ta'píya: —Í' pensa Jerusalém cidade woima'tisa' surarayamí'ya yai míriri epu'tíya'níkon. Tiwinari tamí'nawíronkon pemonkonyamí' tí'ka to'ya kupí pe tiwinari tiwinan tınımí pra.

²¹ Míriri ye'nen aní' wani ya Judéia pata po, ka'ne' pe eepe e'pai awaní wí' pona. Moropai aní' wani ya cidade po, ka'ne' pe eepa'ka e'pai awaní. Moropai aní' wani ya keren po, awenna'po e'pai pra awaní cidade pona.

²² Maasa pra míriri wei yai kure'nan e'taruma'tinto' wani pe man. Míriri e'kupí maasa pra Paapa maimuya taasa' manni' yawírí.

²³ Aka sa'ne manni'kan wírí'sanyamí' more yankon pia íri pe awaní. Maasa pra to' epe eserike pra awaní ye'nen. Moropai manni'kan simonkokon to' munkíyamí' mana'pokonkon inkamoro pia íri awaní. Inkamoro e'taruma'ti kupí síriri míriri yai. Míriri yai e'taruma'tinto' wani kure'nan síriri non po. Síriri warantí típemonkonoyamí' Judeuyamí' taruma'ti Paapaya kupí síriri.

²⁴ Moropai míriri yai inkamoro wíi to'ya kupí síriri kasupara ke. Moropai tiaronkon yari to'ya atarakkanníto' yewi' ta patakon poro. Moropai Judeuyamí' pepínya Jerusalém ponkon tí'ka kupí síriri tamí'nawíri yaretí'ka to'ya, iku'ne'ti weiyu esuwa'ka píkirí —ta'pí Jesusya.

Ka' Poi Iipi'pi Jesus Ii'to' Weiyu
(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)

²⁵ Moropai iní'ri Jesus eseuríma ko'mannípi'pi. Ta'píya: —Era'ma ton e'kupí kupí síriri wei pí' moropai kapoi pí' moropai sirikkíyamí' pí', moropai non po, moropai tamí'nawíron pata ponkon ena kupí síriri kure'ne teesewankono'mai, eranne' pe, nari' pe eena kupí síriri. Mararon pepín sipa sipa pe tuna wani etun warainon eta túya'níkon ya yai to' esi'nípi.

²⁶ Mîrîrî yai tamî'nawîronkon warayo'kon wîtîpîtî kupî sîrîrî yai mararî pra mîrîrî ye'ka e'kupî era'ma tîuya'nîkon yai. Maasa pra tamî'nawîron ka' pî' tîwe'sanon e'soroka mîrîrî yai mîfîto'pe.

²⁷ Mîrîrî yai uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe iipî era'ma to'ya kupî sîrîrî katupuru po. Meruntî ke pu'kuru wanî mîrîrî yai. Moropai kure'nan morî pu'kuru Paapa ya'karu ta wanî era'ma to'ya.

²⁸ Tauya sîrîrî mîrîrî ye'ka e'kupî era'maya'nîkon ya innape uyapurîtî meruntî ke a'tu'mîra teenai pra. Moropai enpen e'tî unîmikî pî'. Maasa pra mîrîrî warantî awe'kupî ya, awe'pîka'tîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Panton Pe Yei Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)

²⁹ Mîrîrî tîpo inî'rî to' nepu'tî ton panton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Arawen ye' yeseru epu'nenan amîrî'nîkon moropai tiaron yei yeseru.

³⁰ Mîrîrî era'maya'nîkon see warantî. Arawen ye' ari'kuta ya, mîrîrî epu'tîya'nîkon mîrîrî aminke pra kono'pîtî wanî, mîrîrî areta ye'nen.

³¹ Mîrîrî warantî nîrî mîrîrî tera'masen ton e'kupî era'maya'nîkon ya, epu'tîya'nîkon aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî epu'tîya'nîkon. Mîrîrî yai tesa'kon pe Paapa wanî tamî'nawîronkonya epu'tî.

³² Mîrîrî ye'nen enpenatî sîrîrî itekare pî'. Mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî maasa tamî'nawîronkon sa'manta pra tîise. Inkamoro enen to' wanî mannan sa'manta pepîn mîrîrî e'kupî rawîrî era'ma to'ya kupî sîrîrî.

³³ Tamî'nawîron atareti'ka ka' moropai non atareti'ka inî' eesera'ma pepîn, tîise umaimu atareti'ka pepîn. Ipatîkarî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

Tîwarî Ako'mantî

³⁴ Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Tîwarî panpî' ako'mantî enpen. Sîrîrî non po ankonekakan pî' teesenumenkai pra moropai kure'ne festa pî' tîwe'se pra. Moropai kure'ne mai' pe tîwe'sen tenî'se pra ako'mantî. Kure'ne tari aako'manto'kon yu'se pra. Awanmîra'nîkon mîrîrî weiyu erepamî namai inîmikîya'nîkon pra tîise. Mîrîrî weiyu yai wanî manni' kamo ye'marî ta iwîto' ton tîisa' warantî. Inîmikîya pra tîise kamo iipî te'marî taawîrî moropai iwîiya.

³⁵ Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon e'taruma'tîto' wanî kupî sîrîrî tamî'nawîrî sîrîrî pata po.

³⁶ Mîrîrî ye'nen tîwarî enpen e'tî. Moropai epîrematî tamî'nawîron mîrîrî awe'kupî manni' e'taruma'tîto' yapîtanîpîkonpa. Moropai innape uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe kupî pî' ako'mantî, uupî yai yairî awanîkonpa —ta'pî Jesusya. Mîrîrî warantî pemonkonyamî' yenupa'pî Jesusya.

³⁷ Moropai wei kaisarî Jesusya to' yenupa'pî epîremanto' yewî' ta. Tîise ewaron ya eepa'kapîti'pî. Moropai mîikîrî ko'manpîti'pî pata erenmapî pîkîrî oliveira ye'ka wî' po.

³⁸ Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wîtîpîtî'pî pata erenmapî pra tîise epîremanto' yewî' ta eeserîma etai. Mîrîrî warantî Jesusya to' yenupa'pî.

22

Jesus Anwîpai To' Wanî

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Penane tîiko'manse Judeuyamî' entamo'kato' weiyu wanî'pî to' festarî itese' Páscoa. Mîrîrî yai isa'moto' ton pîn trigo puusa' yaku to'ya e'pîti'pî kono' kaisarî.

² Mîrîrî yai teepîremasanon esanon eseurîma'pî Moisés nuri'tîya yenupanto' pî' yenupa-tonkon yarakkîrî î' kai'ma ama' pe Jesus anwîpai tîwanîkon pî'. Aronne ikupî to'ya pra awanî'pî maasa pra arinîkon pemonkonyamî' nama tîuya'nîkon ye'nen.

Iteyaton Yenya' Jesus Rumaka Judasya

(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)

³ Mîrîrî yai Makui ewomî'pî Judas Iscariotes yewan ya'. Mîikîrî Judas wanî'pî Jesus nenupa'san asakî'ne pu' pona tîimo'tai'nîkon yonpa pe.

⁴ Mîikîrî Judas wîtî'pî eseurîmai teepîremasanon esanon pia. Moropai to' epîremato' yewî' era'manenon esanon pia. Î' kai'ma Jesus rumaka tîuya to' pia ekareme'se attî'pî.

⁵ Mîrîrî taa Judasya ye'nen inkamoro wanî'pî mararî pra taatausinpai. Mîrîrî ye'nen Judas pia tînuru tîrî tîuya'nîkon ta'pî to'ya itepe'pî pe.

⁶ Mîrîrî pî' Judasya —Mori pe man —ta'pî. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma Jesus anapî'pai tîwanî pî' Judas esenumenkâ'pî arinîkonya era'ma pra tîise, to' wanmîra ama' pe.

Entamo'kanto' Yanpuruma'pî To'ya

(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)

⁷ Isa'moto' ton pîn trigo puusa' pî' to' entamo'ka weiyu erepamî'pî. Mîrîrî yai Judeuyamî'ya carneiroyamî' tî'ka e'pai awanî'pî tîwentamo'kato'kon ton mîrîrî festa itese' Páscoa yai.

⁸ Mîrîrî yai nîrî Jesusya asakî'ne tînenupa'san yonpa mo'ka'pî to' yarimapa kai'ma. Inkamoro wanî'pî Pedro moropai João. Inkamoro pî' ta'pîiya see warantî: —Atîti cidade pona Páscoa pî' entamo'kanto' ton konekatantî e'mai' pe —ta'pîiya to' pî'.

⁹ Inkamoroya Jesus pî' ekaranmapo'pî: —O'non pata'se' entamo'kanto' ton koneka annaya yu'se awanî? —ta'pî to'ya.

¹⁰ Jesusya yuuku'pî: —Maasa etatî —ta'pîiya. —Cidade pona eewomîkon pe moro warayo' tuna mankanen eporîya'nîkon. Mîikîrî wenairî matîtî wîtî ta' eerepamî pikîrî.

¹¹ Moropai wîtî ta' eerepansa'kon pe wîtî esa' pî' makatî: “Uyenupanenkonya anna yarimasa' sîrîrî tîpemonkonoyamî' pokonpe tîwentamo'ka Páscoa pî' pata'se' ton wîtî ekaranmapo'”, makatî —ta'pîiya.

¹² —Mîikîrîya kure'nan wîtî ekaremekî apî'nîkon tamî'nawîron mesakon ita tîwe'sen wîtî kawînpa ekaremekîya. Mîrîrî ta' entamo'kanto' ton mîkonekatî —ta'pî Jesusya.

¹³ Moropai inkamoro wîtî'pî. Moropai tamî'nawîrî i' kai'ma Jesusya ta'pî yawîrî wîtî eporî'pî to'ya. Moropai miarî entamo'kanto' ton koneka'pî to'ya Jesus ton pe.

Entamo'kanto' Pî' To' Wani

(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)

¹⁴ Moropai mîrîrî tîpo, miarî Jesus ereuta'pî entamo'kai mesa pia tînenupa'san pokonpe.

¹⁵ Moropai ta'pîiya tînenupa'san pî': —Kure'ne amîrî'nîkon pokonpe sîrîrî Páscoa pî' entamo'kapai uuri wanî'pî uuri e'taruma'tito' rawîrî —ta'pîiya.

¹⁶ —Tauya sîrîrî apî'nîkon. Ayenku'tiuya'nîkon pepîn. Sîrîrî entamo'kanto' wanî i' e'kupî ekareme'nen pe. Inî'rî apokonpe'nîkon entamo'ka pepîn i' e'kupî awe'ku'sa' pikîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' esa' pe tîwanî Paapaya yenpo. Tîise mîrîrî yai uyarakkîrî awentamo'kakon.

¹⁷ Mîrîrî tîpo Jesusya pisa yapîsî'pî. Moropai eepîrema'pî. —Paapa, morî pu'kuru amîrî. Anna wuku ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai itîrî'pîiya tînenupa'san pia. Ta'pîiya: —Maa, seeni' yapi'tî moropai akaisarî'nîkon ita'nî'tî —ta'pîiya.

¹⁸ —Tauya sîrîrî apî'nîkon. Ayenku'tiuya'nîkon pepîn. Uusa'manta rawîrî inî'rî sîrîrî uva yekku enîrîuya kupî pepîn sîrîrî apokonpe'nîkon, tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'to' yenpo Paapaya pikîrî. Tîise mîrîrî yai inî'rî upokonpe enîrîya'nîkon tarîpai —ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Tîpun Pî' Moropai Tîmînî Pî'

¹⁹ Moropai mîrîrî tîpo trigo puusa' yapîsî'pîiya moropai eepîrema'pî. —Paapa, morî pu'kuru amîrî. Anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pîrikka'pîiya moropai itîrî'pîiya tînenupa'san kaisarî. —Maa, sîrîrî wanî sîrîrî upun pe, uyesa' pe. Sîrîrî warantî uyesa' waikapîti to'ya kupî sîrîrî amîrî'nîkon nikupî'pî imaku'pî wenai. Mîrîrî ye'nen upî awenpenatakon pe sîrîrî ya'tî —ta'pîiya.

²⁰ Tîwentamo'kakon tîpo mîrîrî warantî nîrî to' wuku ton tîrî'pîiya pisa ya'. Moropai ta'pîiya: —Sîrîrî uva yekku wanî sîrîrî umînî pe. Mîrîrî wanî mîrîrî uuri'nîkon esetato' amenan pe. Maasa pra uusa'manta yai umînî kamouya amîrî'nîkon yepe' pe.

²¹ Tîise maasa era'matî. Manni' uyeyatonon pî' uyekaremekî ton tarî man. Uupia eereutasa' entamo'kai uyarakkîrî ayonpakon rî. Mîikîrîya uyekaremekî pe man —ta'pîiya.

²² —Maasa pra uuri ka' poi iipî'pî sa'manta kupî sîrîrî Paapaya ta'pî yawîrî. Tîise mîikîrî sa'ne uuri ekaremekîtîpon uyeyatonon pî' e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra —ta'pîiya.

²³ Mîrîrî pî' inkamoro inenupa'san esekaranmapo'pîti'pî, tiaronkon tonpakon pokonpe. —Anî' see mîikîrî ekaremekîton, anî' pî' taiya mîrîrî? —ta'pî to'ya tîwarîrî'nîkon.

Anî' Wani Ipîkku Pe Panpî'

²⁴ Mîrîrî tîpo inenupa'san eseurîma'pî mararî pra ipîkku pe anî' wanî anepu'pai tîwanîkon pî' tîkore'ta'nîkon.

²⁵ Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —A'kî, pata esanon governadoryamî' wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe. Moropai pata esanon governadoryamî' wanî pemonkonyamî' yaipontînen pe. Moropai tamî'nawîronkon tapurîkon yu'se to' wanî. Ipîkkukon yeseru mîrîrî.

²⁶ Tîise amîrî'nîkon kore'ta mîrîrî warantî pra e'tî. Anî' ipîkku pe panpî' tîwe'sen wanî ya akore'ta'nîkon, mîikîrî e'pai awanî to' ma're panpî'. Moropai anî' to' yaipontînen ipîkku pe tîwe'sen wanî ya, mîikîrî e'pai awanî to' poitîrî pe.

²⁷ Anî' wanî mîrîrî ipîkku pe tîwe'sen warantî? Manni' entamo'ka ereuta'pî ou manni' to' entamo'kato' ton tîriya manni'? Inna, ipîkku pe tîwe'sen mesa pona eereutasa' manni'. Tîise uuri wanî manni' to' ma're tîwanî ye'nen to' yekkari ton tînen warantî akore'ta'nîkon.

²⁸ Tiise amírí'nikon kupíuuya kupí sírírí ipíkukon pe. Maasa pra amírí'nikon ko'mansa' uyarakkírí. Uurí e'taruma'tí tanne urumakaya'nikon pra awaníkon ye'nen.

²⁹ Mírírí ye'nen Uyunya uupia meruntí tírípí tamí'nawíronkon esa' pe ukupí'pí warantí, amírí'nikon nírí kupíuuya pemonkonyamí' esa' pe awaníkonpa.

³⁰ Mírírí ye'nen amírí'nikon entamo'ka moropai awukukon eníríya'nikon kupí sírírí uyarakkírí upata'se' ya, taatausinpai. Moropai amírí'nikon eretu kupí sírírí uyaponse' pona. Mírírí yai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' Judeuyamí' esa' pe eenakon kupí sírírí –ta'pí Jesusya.

Pedro Yeuríma Jesusya

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

³¹ Jesus eseuríma ko'mannípí'pí. Ta'píya: –Simão, maasa etakí morí pe. Paapaya Makuiya ayonpato' pata'se' ton tíisa' man ayewankon ya'. Mírírí ye'nen ayonpaiya kupí sírírí. Apí' eesenyaka'ma manni' trigo pímítíponya imenka yare kore'tapai warantí, apí' ayonpaiya imakui'pí kupípa.

³² Tiise apona epírema ko'mansa' sírírí kure'ne innape ukupí pí' aako'mamípa. Moropai í' pensa imakui'pí kupíya yai moropai uupia awenna'po ya, kure'ne ayonpayamí' meruntítannípí –ta'pí Jesusya.

³³ Moropai Pedroya yuuku'pí: –Í' pensa amírí e'taruma'tí ya uurí nírí e'taruma'tí. Moropai aasa'manta ya, ayarakkírí uusa'manta nírí –ta'píya.

³⁴ Míikírí pí' ta'pí Jesusya: –Apí' tauya, etakí. Síríripe kariwana etun rawírí eseuríwí'ne ite'ka unepu'tí pepín míikírí taaya kupí sírírí –ta'pí Jesusya Pedro pí'.

Tínenupa'san Yeuríma Jesusya

³⁵ Moropai Jesusya tínenupa'san ekaranmapo'pí: –Manni' yai ayarimauya'nikon yai isakuni pra moropai abolsarikon ton pra, moropai a'sa'sakon ton pra. Í' itu'se awe'to'kon ton pra awaní'pí? –ta'pí Jesusya. –Kaane, tamí'nawírí waní'pí –ta'pí to'ya.

³⁶ Mírírí pí' ta'pí Jesusya: –Síríri patapai tiaron pe awaní kupí sírírí. Aní' waní ya tíbolsari ke moropai tísakuni ke yapisiya e'pai awaní mírírí. Tiise aní' ikasuparai ton pín waní ya, ta'san ke awe'repa e'pai awaní mírírí tíkassuparai ton yennapa. „Maasa pra nari' pe awaní kupí sírírí.”

³⁷ Maasa pra Paapa maimuya taasa' yawírí awe'kupí e'pai awaní uyarakkírí. Taasai'ya see warantí:

Míikírí waní mírírí

manni'kan pemonkon wítíponkon pokonpe

iku'sa' to'ya mírírí.

Is 53.12

taasai'ya. Mírírí ye'nen apí'nikon tauya, uyarakkírí mírírí e'kupí pe man.

³⁸ Moropai inenupa'sanya ta'pí ipí': –Anna yepotorí, asakí'ne kasupara man tarí ukore'ta'nikon –ta'pí to'ya ipí'. Mírírí pí' –Aasírí man –ta'píya.

Oliveira Ye'ka Kírí Pona Jesus Wítí

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Mírírí típo Jesus epa'ka'pí moropai attí'pí tesorukon yawírí oliveira ye'ka kírí pona. Moropai inenupa'san nírí wítí'pí ipokonpe.

⁴⁰ Miarí títapa'te'kon ya' teerepamíkon pe, ta'píya tínenupa'san pí': –Epírematí meruntí ke imakui'pí ewomí namai ayewankon ya'.

⁴¹ Mírírí taa típo to' pí' Jesus atarima'pí to' piapai aminke pu'kuru pra. Moropai míikírí e'sekunka'pí miarí moropai epírema'pí.

⁴² Ta'píya: –Uyun, tamí'nawíron kupíya e'painon. Upíika'tíkí e'taruma'tí namai. Tiise itu'se uurí waní yawírí kí'kupí. Tiise itu'se awaní yawírí iku'kí –ta'píya.

⁴³ Moropai ka' poi inserí iipí'pí iipia. Míikíríya meruntí ke ikupí'pí.

⁴⁴ Kure'ne teesewankono'mai Jesus epírema'pí iní' panpí'. Mírírí yai eepírema tanne eewaito' atasu'ka'pí mararí pra. Mín warantí aatasu'ka'pí non pona.

⁴⁵ Miarí teepírema típo awe'mí'sa'ka'pí. Míikírí enna'po'pí o'non pata tínenupa'san waní manni' pata. Moropai inkamoro tínenupa'san eporí'píya to' wetun tanne. Maasa pra inkamoro esewankono'masa' waní'pí mararí pra.

⁴⁶ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': –Í' waní' awaní ye'nen awetunkon pu'kuru mírírí? Apakatí moropai epírematí imakui'pí ena namai ayentai'nikon. Imakui'pí kupíya'nikon namai epírematí –ta'pí Jesusya to' pí'.

Jesus Yapisi To'ya

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

⁴⁷ Jesus eseurîma ko'mannîpi tanne, tiwin inenupa'san yonpa Judas pokonpe arinikon pemonkonyami' Jesus yapi'se tui'sanon erepami'pi Jesus pia. Mîikîri Judas wani'pi to' ye'mai'nori pe. Mîrîri yai Jesus pia emî'pami'pi yu'napa.

⁴⁸ Mîikîri pi' ta'pi Jesusya: —Judas, mîrîri warantî uyu'naya ke uuri ka' poi iipi'pi pemonkon pe rumakaya mîrîri uyeyatonon yenya? —ta'piya.

⁴⁹ Mîrîri kupi to'ya era'ma tiuya'nikon yai Jesus pi' inenupa'sanya ta'pi: —Anna yepotorî, anna kasuparai yapisi annaya sîrîri inkamoro pemonkonyami' yarakkîri anna epîto'pe? —ta'pi to'ya Jesus pi'.

⁵⁰ Moropai tiwinan to' yonpaya teepîremasanon esanon yepotorî poitîri pana ya'tî'pi tikasuparai ke meruntî winon taiken.

⁵¹ Tîise Jesusya ta'pî to' pi': —Kaane, mîrîri warantî pra —ta'piya. Moropai Jesusya mîikîri warayo' pana yapisi'pi moropai ipata'pi ya' itîri'piya, yepi'tî'piya.

⁵² Mîrîri pe rî teepîremasanon esanon pi' moropai epîremanto' yewi' era'manenan esanon pi' moropai Judeuyami' esanon inkamoro tapi'se iipi'san pi' ta'pi Jesusya: —Amîri'nikon ii'sa' mîrîri akasuparaikon moropai akaitapukon yarakkîri uyapi'se manni' pemonkon ama'ye' si'pi yapi'se tui'sen warantî?

⁵³ Akore'ta'nikon uuko'manpîti'pi wei kaisari epîremanto' yewi' ta ayenupakon pi'. Tîise mîrîri yai uyapisiya'nikon pra awani'pikon. Tîise sîrîri imaku'pi kupi'ya'nikon weiyu eseposa' sîrîri. Moropai Makui esenyaka'mato' meruntîri ke mîrîri kupi'ya'nikon sîrîri ewaron ta si'ma imaku'pi pe awanikon ye'nen —ta'pi Jesusya to' pi'.

—Mîikîri Unepu'ti Pepin —Taa Pedroya

(Mt 26.57-58,69-75; Mc 14.53-54,66-72; Jo 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Moropai inkamoroaya Jesus yapisi'pi. Moropai yari'pi to'ya teepîremasanon esanon yepotorî yewi' ta. Moropai inkamoro ye'ma'pi pi' aminke si'ma Pedroya to' wenaima'pi, iipia awe'rennuku pra awani'pi.

⁵⁵ Mîrîri tanne, apo' awittani'sa' to'ya wani'pi witti poro yi'pîri po taatapinato'kon ton. Mîrîri pia Pedro witi'pi moropai eereuta'pi apo' pia pemonkonyami' apo' pia ereuta'san kore'ta.

⁵⁶ Mîrîri tanne teepîremasanon poitîri'pa'ya Pedro era'ma'pi apo' pia eereutas'. Moropai ta'piya ipi': —A'ki miseri warayo' wani nîri Jesus yarakkîri.

⁵⁷ Tîise Pedroya kaane ta'pi wîri' pi': —Unepu'ti pepin mîikîri —ta'piya.

⁵⁸ Mîrîri tîpo marari tîiko'manse tiaron warayo'ya era'ma'pi moro rî. Moropai ta'piya ipi': —Amîri itonpa ipokonpe tîwe'sen —ta'piya. —Kaane, itonpa pepin uuri —ta'pi Pedroya.

⁵⁹ Mîrîri tîpo tiwin hora tîiko'manse tiaronya ta'pi: —Inna, seru' pepin, miseri nîri wani'pi mîikîri yarakkîri. Maasa pra Galiléia pon mîikîri —ta'piya.

⁶⁰ Tîise Pedroya yuuku'pi: —Kaane, ueyepu'ti pepin pi' eseurîman pi' nai, tiwin kin mîikîri unepu'ti pepin —ta'piya. Mîrîri taa Pedroya tanne, kariwana yunkon e'na'pi.

⁶¹ Mîrîri pe rî Uyepotorikon era'ti'pi Pedro era'mai. Mori pe era'ma'piya. Tera'ma Uyepotorikonya ye'nen Pedro enpenata'pi i' ta'pi Uyepotorikonya pi'. —Sîrîri'pe maasa kariwana etun pra tîise eseurîwi'ne ite'ka unepu'ti pepin mîikîri taaya kupi sîrîri —ta'pi Uyepotorikonya pi' Pedro enpenata'pi.

⁶² Mîrîri pe rî Pedro epa'ka'pi moropai atti'pi tîkarau ye'ka pe marari pra. Eese-wankono'ma'pi i' kai'ma seru'ye' tîwe'sa' pi'.

Jesus Po'piti To'ya

(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

⁶³ Inkamoro warayo'kon Jesus era'manenanya imu'tunpa'pi marari pra. Moropai ipa'tipiti'pi to'ya.

⁶⁴ Jesus yenpata yettapuri'pi to'ya moropai taapiti'pi to'ya: —Ani'ya apa'tisa' epu'ti pi' nan? —ta'pi to'ya Jesus pi'.

⁶⁵ Mîrîri warantî tu'ke i' rî see taapiti'pi to'ya imu'tunpa tiuya'nikon ye'nen.

Ipikku Pe Tîwe'sen Pia Jesus Yari To'ya

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)

⁶⁶ Moropai erenma'sa' pe Judeuyami' esanon moropai teepîremasanon esanon, moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' yenupatonkon pokonpe to' emurukuntî'pi i' kupi tiuya'nikon pi' eseurîmai. Moropai Jesus enepi me'po'pi to'ya inkamoro ipikkukon emurukuntisa' pia.

⁶⁷ Inkamoroaya Jesus ekanranmapo'pi: —Ka'ki anna pi'. Amîri wani Paapa nimenka'pi pe, inarima'pi pe awani? —ta'pi to'ya.

To' maimu yuuku'piya: —Inna, Paapa narima'pi uuri tauya ya api'nikon innape ikupi'ya'nikon pepin.

⁶⁸ Moropai mîrîri pi' uuriya ayekaranmapokon ya, umaimu yuukuya'nikon pepin.

⁶⁹ Tiiŕe tauya sîrîrî patapai uuri ka' poi iipî'pî pemonkon pe ereuta kupî sîrîrî Paapa meruntîri winî meruntî ke pu'kuru.

⁷⁰ Mîrîrî taiya ye'nen tamî'nawîronkonya ekaranmapo'pî: —Moriya, amîri wanî Paapa munmu pe? —Inna, yairî amîrî'nîkonya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya.

⁷¹ Moropai inkamoroya ta'pî: —Inî'rî etapai pra man. Aasîrî iwinîpai eta'nîkon man. Î' kai'ma tîpî' eeseurîma imaimu eta man —ta'pî to'ya.

23

Pilatos Pia Jesus Yari To'ya

(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon emurukuntî'san e'mî'sa'ka'pî moropai surarayamî'ya Jesus yari'pî pata esa' Pilatos pia.

² Miarî ipî' tîwo'ma'takon ye'nen to' eseurîma'pî ipî'. Ta'pî to'ya: —Mîserî warayo' yapisi pî' anna man, pemonkonyamî' panama pî' aako'mamî tanne. Uyesa'kon ye'ma to'ya namai taa pî' aako'mamî to' pî'. Moropai îri to' e'to'pe iwinîkî. Moropai tîpî'rî eeseurîma Paapa narîma'pî pe tîwanî ekaremekî pî' aako'mamî. Ipîkku pe, rei pe tîwanî taiya —ta'pî to'ya.

³ Mîrîrî ye'nen Pilatosya Jesus ekaranmapo'pî: —Inna, amîri wanî mîrîrî Judeuyamî' yepuru pe, rei pe? —Inna amîri'ya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya Pilatos pî'.

⁴ Moropai Pilatosya ta'pî teepîremasanon esanon pî' moropai arinîkon pemonkonyamî' pî': —A'kî, Î' rî mîserî warayo' nîkupî'pî imakui'pî ton pra man iwinîkî imakui'pî ku'to'pe —ta'pî Pilatosya.

⁵ Tiiŕe inkamoroya ini' panpî' seru' pe ikupî'pî iwinîkî. —Imakui'pî ku'sai'ya mararî pra. Maasa pra tamî'nawîrî Judéia pata poro pemonkonyamî' panamasai'ya kure'ne imakui'pî ku'to'pe to'ya uyeserukon winîkî. To' panama pia'tî'piya sinpata Galiléia po, tari'pai tari'waya eerepansa' sîrîrî. Mîrîrî warantî to' panamaiya to' esiyu'pîtîto'pe —ta'pî to'ya.

Herodes Pia Jesus Yarima Pilatosya

⁶ Mîrîrî taa to'ya eta tîuya ye'nen Pilatosya to' ekaranmapo'pî: —Galiléia pon mîikîrî warayo'? —ta'pîya.

⁷ Mîrîrî pata Galiléia esa' pe Herodes wanî ye'nen Pilatosya Jesus yari me'po'pî pata esa' Herodes pia. Maasa pra Herodes nîrî wanî'pî Jerusalém po festa pî' aai'sa'. Mîikîrî pia yari me'po'pîya.

⁸ Kure'ne taatausinpai mîikîrî pata esa' Herodes wanî'pî Jesus era'ma tîuya ye'nen. Maasa pra itekare pî' to' eseurîmapîti etapîti'pîya. Mîrîrî ye'nen kure'ne anera'mapai awe'pîti'pî. Î' ikupî eserîkan pepîn kupî Jesusya anera'mapai awani'pî.

⁹ Mîikîriya tu'kan pî' Jesus ekaranmapopîti'pî. Tiiŕe Jesusya imaimu yuuku pra awani'pî. Inna, kaane taiya pra awani'pî.

¹⁰ Moropai teepîremasanon esanon moropai Moisés nuri'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon eseurîma'pî mararî pra iwinîkî.

¹¹ Mîikîrî pata esa' Herodes moropai ipoitîritonon surarayamî' wo'ma'ta'pî Jesus pî' tewanmakon pe. Ipî' tîwo'ma'takon ye'nen ipon ton mîi pe tîwanîkon pon yeka'ma'pî to'ya Jesus pon pe. Moropai mîrîrî yarakkîrî yarîma'pî to'ya inî'rî pata esa' Pilatos pia attîto'pe.

¹² Mîrîrî rawîrî Herodes wanî'pî Pilatos yeyaton pe. Tiiŕe mîrîrî yai morî pe to' enasa' wanî'pî inî'rî eseyaton pî' pra to' wanî'pî.

Jesus Wîito'pe To'ya Irumaka Pilatosya

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.16)

¹³ Moropai pata esa' Pilatosya teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' esanon moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' emurukuntî'pî.

¹⁴ Moropai ta'pîya to' pî': —Amîrî'nîkonya mîserî warayo' enepî'pî uupia moropai ta'pîya'nîkon pemonkonyamî' panamasai'ya awinîkî imakui'pî pe to' e'to'pe ta'pîya'nîkon teuren. Tiiŕe î' rî imakui'pî inkupî eporîuya pra wai. Tu'ke ite'ka ekaranmapo'pî wai teuren tamî'nawîrî etaya'nîkon tanne. Tiiŕe eeseurîma'pîkon warantî î' ton pra man iwinîpai —ta'pî Pilatosya.

¹⁵ —Moropai pata esa' Herodesya nîrî î' eporî pra man iwinîpai. Mîrîrî ye'nen yarîma-sai'ya sîrîrî uupia. Mîrîrî ye'nen î' kupî eserîke pra man mîserî warayo' winîkî. Imakui'pî inkupî'pî ton pra tiiŕe îwî eserîke pra man.

¹⁶ Tiiŕe i'po'pîti me'pouya neken sîrîrî pemonkon po'pî'to' ke moropai irumakauya attîto'pe —ta'pî Pilatosya.

¹⁷ Maasa pra kono' kaisarî páscoa festa pî' tîwanîkon yai ama'ye' atarakkannîto' tawon rumakato' Pilatosya e'pîti'pî.

¹⁸ Tīise tamī'nawīronkon entaime'pī: —Kaane, aasa'manta e'pai man kī'rumakai. Tīise manni' neken anna yonpa Barrabás mīkīri atarakkannīto' ta manni' rumakakī —ta'pī to'ya.

¹⁹ Mīkīri Barrabás wani'pī atarakkannīto' ta maasa pra imakui'pī koneka'tipon pata esa' winīkī moropai pemonkon wītīpon.

²⁰ Jesus anrumakapai tīwanī ye'nen inī'rī Pilatosya arinīkon pemonkonyamī' ekaran-mapo'pī.

²¹ Tīise inī' panpī' arinīkon entaimepī'tī'pī. Ta'pī to'ya: —Pakī'nan pona ipokapī'tī me'poki —ta'pī to'ya Pilatos pī'.

²² Mīrīri taa to'ya ye'nen iteseurīno ite'ka pe Pilatosya ta'pī to'pī': —Ī' wenai ipokapī'tī yu'se awanīkon. Ī' imakui'pī ku'sai'ya pra man. Ī' wenai pra rī anwīpai pra wai. Tīise pemonkon po'pī'to' ke neken i'po'pī'tī me'pouya sīrīri moropai irumakauya —ta'pī Pilatosya.

²³ Tīise yuuku to'ya pra inī' panpī' meruntī ke to' entaimepī'tī'pī. Pakī'nan pona ipokapī tūuya yu'se to' wani'pī. To' entaimepī'to' wani'pī mararī pra, Ī' taa Pilatosya yentai.

²⁴ Mīrīri ye'nen Pilatosya Jesus rumaka'pī aasa'mantato'pe pakī'nan po esatī'pī to'ya yawīri.

²⁵ Moropai mīkīri warayo' atarakkannīto' tawon to' nesatī'pī rumaka'pī. Manni' imakui'pī kupītipon pata esa' winīkī, moropai pemonkon wītīpon. Moropai Jesus rumaka'pīya to' pia Ī' itu'se tīwe'to'kon ku'to'pe to'ya yarakkīri.

Jesus Pokapī'tī To'ya Pakī'nan Pona

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

²⁶ Moropai surarayamī'ya Jesus yari'pī. Tuutīkon pe e'ma ta tiwin warayo' eporī'pī to'ya itese' Simāo. Cirene cidaderī pon keren poi tui'sen. Mīkīri yapī'sī'pī to'ya. Moropai mīrīri pakī'nan Jesus nari tīrī'pī to'ya Simāo'ya yaato'pe Jesus ye'ma'pī pī'.

²⁷ Mīrīri arinīkon pemonkonyamī' wītī'pī iwenairī. Inkamoro kore'ta tiaronkon wīri'sanyamī' wani'pī. Moropai to' karawa'pī mararī pra Ī' kupī to'ya era'ma tūuya'nikon ye'nen Jesus pī'.

²⁸ Inkamoro era'mai Jesus era'tī'pī. Moropai ta'pīya to' pī': —Wīri'sanyamī', Jerusalém ponkon Ī' pī' akaraukon uwenai? Uwenai pra tīise apī'nikon neken akaruntī moropai anmukukon pī' akaruntī. Maasa pra awe'taruma'tīkon pe naatīi.

²⁹ Maasa pra e'taruma'tīnto' weiyu erepamī kupī sīrīri. Mīrīri yai tamī'nawīronkonya taa kupī sīrīri. Morikon pu'kuru wīri'sanyamī' manni'kan more yemponenan pepīn, more yenpotīponkon pepīn, more wo'pa'tīponkon pepīn tūmannītkon ke. Inkamoro wani'kupī sīrīri taatausinpai. „Maasa pra tūmukukon e'taruma'tī era'ma to'ya pepīn.»

³⁰ Tamī'nawīronkonya taa kupī sīrīri, e'taruma'tīnto' weiyu erepamī yai. Kure'nan wī' pī' taa to'ya kupī sīrīri:

“Anna pona enakī,

anna sa'mantato'pe anna e'taruma'tī ye'nen”, taa to'ya.

Moropai kawīnan ikīri pī' taa to'ya: “Anna yenonkī anna esera'ma namai”,

taa to'ya.

³¹ Akī, uurī e'taruma'tī tīise mararī, apo' keme a'pī'ta'pī pepīn aramī mararī warantī. Tīise amīrī'nikon wani'apo' keme a'pī'ta'pī aramī warantī awe'taruma'tīkon kupī sīrīri mararī pra. Mīrīri ye'nen apī'nikon akaruntī uwenai pra —ta'pī Jesusya to' pī'.

³² Mīrīri tīpo asakī'ne ama'ye'kon moropai pemonkon wītīponkon yari'pī to'ya Jesus yarakkīri to' sa'mantato'pe.

³³ Moropai to' erepamī'pī pata'se' itese' pemonkon pu'pai pī' taato' pata'se' ya'. Moropai moro Jesus pokapī'tī'pī to'ya. Moropai asakī'ne ama'ye'kon tiwin meruntī winī, moropai tiaron kamai' winī, Jesus wani'pī to' yarakkita.

³⁴ Moropai Jesusya ta'pī: —Paapa, insanan sa'ne pemonkonyamī' nīkupī ku'kī aawanmīra. Ī' kupī tūuya'nikon epu'tī to'ya pra to' man —ta'pī Jesusya.

Mīrīri tīpo tī'kon simonkokon pī' to' su'mina'pī Jesus pon rī'pī pantakapī'tī tūuya'nikonpa kai'ma.

³⁵ Arinīkon pemonkonyamī' wani'pī moro era'ma pī'. Judeuyamī' esanon wo'ma'ta ko'mannīpi tanne Jesus pī' ta'pī to'ya: —Tiaronkon pemonkonyamī' pīika'tīpī'tī'pīya tīise Ī' wani' awani' ye'nen awe'pīika'tī pepīn. Innape pīika'tīton pe Paapa narima'pī pe tīwanī ya, awe'pīika'tī —ta'pī to'ya.

³⁶ Moropai surarayamī' nīri wo'ma'ta'pī ipī'. Iipia to' erepanpī'tī'pī moropai iwuku ton „tamī'nawīronkon nenīri, vinho epe'mīn enepī'pī to'ya iipia.

³⁷ Moropai inkamoroya ta'pī ipī': —Innape see Judeuyamī' yepotorī pe awani'ya, aawarīri see e'pīika'tīkī —ta'pī to'ya.

³⁸ Moropai mīrīri pakī'nan ipo Jesus e'to' pī' kawīne awe'menukasa' wani'pī see warantī: MĪSERĪ JUDEUYAMĪ' YEPOTORĪ taato' e'menukasa'.

³⁹ Moropai inkamoro ama'ye'kon ipokonpe pakí'nan po to' nîpokapítí'san yakon wo'ma'ta'pí ipí'. Ta'píi'ya: —Paapa narima'pí pepín kin amírí? Píika'títon pepín amírí? Aawarírí e'píka'tíkí moropai anna píika'tíkí nírí.

⁴⁰ Tíise tiaron iratai winonya ta'pí mîlkírí tîiwo'ma'tasen pí': —Moo e'kí. Paapa namaya pra awaní mírírí? Tamí'nawírí uurí'níkon sa'manta kupí epu'tíya pra nan, ipokonpe?

⁴¹ Uurí'níkon e'taruma'títo' waní sírírí unkupí'píkon imakui'pí wenai. Tíise míserí í' imakui'pí inkupí'pí ton pín uurí'níkon warantí.

⁴² Mírírí típo mîlkírí iratai winon, meruntí winonya ta'pí Jesus pí': —Í' pensa tamí'nawíronkon esa' pe eena ya, upí' sa'ne menpenatai, Jesus —ta'píi'ya.

⁴³ Jesusya mîlkírí maimu yuuku'pí: —Ayenku'tíuya pepín. Apí' tauya sírírí. Sírírípe uyarakkírí awaní pe nai Paapa pia, mori ya', paraiso itese' —ta'pí Jesusya ipí'.

Jesus Sa'manta

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

⁴⁴ Mírírí típo ineka'ta po eena ko'mannípi tanne wei esi'nípi'pí. Iní'rí pata weiyu'maiya pra, ewearonpamí'pí. Aako'mamí'pí 3 horas píkirí wei ton pra.

⁴⁵ Moropai epíremanto' yewí' yuwato' Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pí arakkita pairí awe'rataika'pí. Awe'naponka'pí Paapa pata'se'.

⁴⁶ Mírírí pe rí Jesus entaime'pí meruntí ke aronne. Ta'píi'ya Paapa pí': —Paapa, uyekaton rumakauya sírírí aapia —ta'píi'ya. Mírírí taa típo mîlkírí sa'manta'pí.

⁴⁷ Mírírí warantí awaní era'ma'tíuya ye'nen surarayamí' esa'ya Paapa yapurí'pí. Moropai ta'píi'ya: —Innape míserí waroy' man í' rí imakui'pí kupítípon pe pra —ta'píi'ya.

⁴⁸ Tamí'nawíronkon mírírí kupí to'ya era'mai eperepí'sanya í' e'kupí era'ma'pí. Mírírí ye'nen to' enna'po'pí, mararí pra teesewankono'mai tewí'kon ta. Tímannítikon mun pa'típítí ye'ka pe tesorukon ta kure'ne teesewankono'masa'kon ye'nen.

⁴⁹ Tamí'nawíronkon Jesus yonpayamí' moropai wírí'sanyamí' Galiléia pata poi ití'san ipíkírí inkamoroya era'ma'pí. Aminke sí'ma tamí'nawírí í' e'kupí Jesus yarakkírí era'ma'pí to'ya.

Jesus Esa'rí'pí Yu'na'tí To'ya

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mírírí yai to' kore'ta tiwín warayo' waní'pí. Judéia pata po tíwe'sen Arimatéia cidaderí pon itese' José. Mori pe yairí tíwe'sen mîlkírí. Tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipí nímíkí pí' tíwe'sen pe mîlkírí waní'pí. Mîlkírí waní'pí nírí Judeuyamí' panamanen pe tíwe'sen pe. Tíise í' kai'ma tiaronkon Judeuyamí' panamanenan eseurímato' pí' inna taatípon pe pra awaní'pí.

⁵² Mírírí ye'nen José wítí'pí Pilatos pia moropai Jesus esa'rí'pí esatí'píi'ya ipí'.

⁵³ Moropai imo'ka'píi'ya pakí'nan poi. Mîlkírí wontí'píi'ya kamisa ke. Moropai uuruwai tí' yai yakasa' ya' yeka'ma'píi'ya. Mírírí uuruwai waní'pí isa'manta'pí yu'na'tí'pí pepín. Mírírí ya' yeka'ma'píi'ya.

⁵⁴ Mírírí kupí'píi'ya aminke pra Judeuyamí' erí'ka'to' weiyu e'sara'tí rawírí, sábadó weiyu rawírí.

⁵⁵ Moropai inkamoro wírí'sanyamí' Galiléia poi Jesus píkirí ití'san wítí'pí uuruwai pona José pokonpe. Inkamoroya uuruwai era'ma'pí. Moropai o'non ye'ka pe Jesus esa'rí'pí tíri to'ya uuruwai ya' era'ma'pí to'ya.

⁵⁶ Moropai mírírí típo to' enna'po'pí wítí ta. Moropai inkamoroya kara' a'pusin yanpuru-ruma'pí moropai óleo tesorukon yawírí Jesus esa'rí'pí karapaimakonpa.

Moropai Judeuyamí' erí'ka'to' weiyu yai to' erí'kapí'pí tesorukon yawírí.

24

Jesus E'mí'sa'ka

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

¹ Moropai Judeuyamí' erí'ka'to' weiyu sábadó esuwa'kasa' típo, domingo yai wírí'sanyamí' wítí'pí uuruwai pona penane pu'kuru wei epa'ka pra tíise. Mírírí a'pusin yarí'pí to'ya Jesus esa'rí'pí karapaimakonpa tînkoneka'píkon yarí'pí to'ya.

² Miarí uuruwai pona teerepamíkon pe, inkamoro wírí'sanyamí'ya tí' uuruwai yettapuru pe to' nítírí'pí era'ma'pí imo'kasa' pe.

³ Moropai inkamoro ewomí'pí uuruwai ya' Jesus esa'rí'pí karapaimai. Tíise Uyepotoríkon Jesus esa'rí'pí eporí to'ya pra to' waní'pí.

⁴ Mírírí ye'nen í' kupí tíuya'níkon epu'tí to'ya pra to' ena'pí. Mírírí pe rí ka'ne' pe asakí'nankon warayo'kon esenpo'pí to' rawírí. Inkamoro pon waní'pí morí pe pu'kuru inke' awaní'pí.

⁵ Moropai inkamoro wírí'sanyamí' esi'nípi'pí mararí pra. Mírírí ye'nen inkamoroya tenpatakón enu'tí'pí non ekaya to' e'muruika'pí. Moropai inkamoro warayo'konya ta'pí to'

pî': —Î' wani' awanî ye'nen anî' yuwaya'nîkon mîrîrî isa'manta'san kore'ta aasa'mantasa' pra tîise? —ta'pî to'ya wîrî'sanyamî' pî'.

⁶ —Mîikîrî ton pra man tarî. Awe'mî'sa'ka pî' man. Awenpenatakon pra naatî î' kai'ma apî'nîkon ta'pîiya pî' Galiléia pata po tîwanî yai? —ta'pî to'ya.

⁷ —“Uurî ka'poi iipî'pî pemonkon pe rumaka to'ya kupî sîrîrî imakui'san pemonkonyamî' yena'. Mîrîrî tîpo pakî'nan pona upokapî'tî to'ya. Moropai e'mî'sa'ka iteseurînon wei yai”, ta'pîiya —ta'pî to'ya.

⁸ Mîrîrî taa to'ya ye'nen inkamoro wîrî'sanyamî' enpenata'pî î' kai'ma Jesus eseurîma'pî pî'.

⁹ Moropai inkamoro enna'po'pî uuruwai poi. Moropai inkamoroya î' tînera'ma'pîkon uuruwai po ekaremekî'pî Jesus nenupa'san pî' 11 kaisaronkon pî' moropai tiaronkon pemonkonyamî' pî'.

¹⁰ Inkamoro wîrî'sanyamî' wani'pî itî'san uuruwai pona see warantî: Maria Madalena, moropai Joana, moropai Maria Tiago yan, moropai tiaronkon wîrî'sanyamî'. To' pokonpe itî'sanya ekaremekî'pî Jesus naipontî'san pî'.

¹¹ Tîise innape inkamoro wîrî'sanyamî' eseurîmato' kupî to'ya pra Jesus nenupa'san wani'pî. To' wo'ma'ta kai'ma to' wani'pî innape ikupî to'ya pra.

¹² Tîise tîwin to'yonpa, Pedro e'mî'sa'ka'pî. Moropai eeka'tumî'pî ka'ne' pe uuruwai pona. Miarî teerepansa' uuruwai ya' era'mai awe'muruika'pî tîise kamisa neken Jesus ya'santî'pî neken era'ma'pîiya. Anî' ton pra era'ma'pîiya. Mîrîrî tîpo mîikîrî enna'po'pî wî'tî ta mararî pra teesenumenkai î' kai'ma awe'ku'sa' pî'.

*Emaús Wî'tîto' E'ma Po Jesus Esenpo
(Mc 16.12-13)*

¹³ Mîrîrî yai rî asakî'ne Jesus nenupa'san wî'tî'pî pemonkonyamî' ko'manto' mîrikî itese' Emaús pona. Mîrîrî wani'pî aminke pu'kuru pra tîwe'sen pe Jerusalém pî' 10 quilómetros kaisarî.

¹⁴ Inkamoro eseurîma yari ko'mannîpî'pî tuutîkon e'ma taawîrî î' kai'ma Jerusalém po e'kupî'pî pî'.

¹⁵ Mîrîrî pî' to' eseurîma'pî. Mîrîrî tanne Jesus iipî'pî to' pikîrî, moropai to' pokonpe attî'pî e'ma taawîrî.

¹⁶ Mîikîrî tîpîkîrî'nîkon tui'sen era'ma'pî Jesus nenupa'sanya tîise anî' pe awanî epu'to' to'ya e'tîrî pra awanî'pî.

¹⁷ Inkamoro ekanmapo'pî Jesusya tuutî ye'ka pe. —Î' pî' eeseurîmakon mîrîrî e'ma taawîrî attîkon ye'ka pe? —ta'pîiya.

Moropai inkamoro emî'pamî'pî tuutîkon ye'ka pe teesewankono'mai.

¹⁸ Moropai tiaron iwanîyakon Cléopasya ta'pî ipî': —Amîrî wani' Jerusalém po tîiko'mansen pe pu'kuru tîise î' e'kupî'pî miarî epu'tîya pra awanî, sîrîrî wei esuwa'ka manni' pî'? —ta'pîiya.

¹⁹ —Î' kin e'kupî'pî? —ta'pî Jesusya ipî'.

—Manni' Jesus Nazaré pon yarakkîrî awe'kupî'pî —ta'pî to'ya. —Mîikîrî warayo' wani'pî Paapa maimu ekareme'nen pe profeta pe. Moropai Paapa winîpainon pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya epu'tî'pî Paapa meruntîrî yarakkîrî awanî. Maasa pra î' ikupî eserîkan pepîn kupî'pîiya tîmaimu ke.

²⁰ Teepiremasanon esanonya moropai uyesanonkonya irumaka'pî iwîto'pe to'ya kai'ma. Moropai pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya itîrî'pî to'ya.

²¹ Mîikîrîya uyeyatonon winîpai umo'kakon ko'mannîpî kai'ma anna wani'pî. Tîise amenrî mîni ko'manpara ne'rî î' kupî'pî to'ya yarakkîrî.

²² Tîise anna yonpayamî' wîrî'sanyamî'ya anna esenumenka emapu'tî pî' man. Maasa pra inkamoro wî'tîn pî' man erenmapî ya' uuruwai pona.

²³ Moropai inkamoroya Jesus esa'rî'pî eporî pra man miarî uuruwai ya'. Tîise tîwenna'poi inkamoroya inserîyamî' neken era'ma tîuya'nîkon ekaremekî' pî' man. Moropai inkamoro inserîyamî'ya taasa' man to' pî'. “Enen mîikîrî wani”, taasa' to'ya man.

²⁴ Moropai tiaronkon anna yonpayamî' wî'tîn pî' man innape awanî era'mai uuruwai pona. Moropai innape era'ma pî' to', wîrî'sanyamî'ya ekaremekî' warantî. Tîise Jesus era'ma to'ya pra man —ta'pî Cléopasya.

²⁵ Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya to' pî': —Î' kai'ma see epu'tîya'nîkon pra aako'mamîkon mîrîrî? Innape iku'sa'ya'nîkon pepîn mîrîrî. Î' kai'ma Paapa maimu ekareme'nenan penaronkon profetayamî' eseurîma'pî epu'tîya'nîkon pra awanîkon?

²⁶ Maasa pra mîrîrî warantî Paapa narima'pî iwinîpainonya tîmoron epu'tî e'pai awanî'pî. Mîrîrî tîpo neken tîwe'taruma'tî tîpo Paapa pia eereuta e'pai awanî ka' po ipikku pe, Paapa ya'karu ta —ta'pîiya.

²⁷ Moropai tamí'nawírí í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa' típi' ekaremekí pia'tí'piya. E'mai'non Moisés kaaretarí patapai moropai tamí'nawíronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nîmenuka'pí píkírí.

²⁸ Mírírí pemonkonyamí' ko'manto' pona teerepamíkon tanne Jesusya tuutí ko'mannípi warantí ikupí'pi.

²⁹ Moropai inkamoro ya yeka'nunka'pí mírírí pata ya' aako'manto'pe típokon pe'níkon. Ta'pí to'ya: —Anna pokonpe e'nípai man. Maasa pra pata ko'manní pí' man. Ewaron erepanní pí' man —ta'pí to'ya. Mírírí ye'nen Jesus ewomí'pí to' pokonpe. Moropai aako'mamí'pí asakí'nankon tînenupa'san pokonpe.

³⁰ Míikírí ereuta'pí mesa pia to' pokonpe entamo'kai. Moropai míikíríya trigo puusa'yapísí'pí. Moropai eepírema'pí. —Paapa morí pe man anna yuu ton tírí pí' nai —ta'piya. Moropai mírírí trigo puusa' pírikka'piya moropai inkamoro asakí'nankon pia itírí'piya.

³¹ Mírírí kupíya wenai inkamoro ya Jesus pe awaní epu'tí'pí. Epu'to' to'ya erepamí'pí mírírí yai. Tíise iní'ri era'ma to'ya pra to' ena'pí. To' yenu yapai eseenomí'pí ka'ne' pe.

³² Moropai tíwarírí'níkon to' eseuríma'pí. Tiaronya ta'pí: —Akí, míikírí pe awaní ye'nen eeseurímato'ya uyewankon yeuríma ne'tíkini uyeurímaiya'níkon tanne e'ma taawírí. Moropai Paapa maimu pí' uurí'níkon yeuríma'piya aronne.

³³ Moropai inkamoro e'mí'sa'ka'pí ka'ne' pe, moropai to' wítí'pí Jerusalém pona. Miarí teerepamíkon pe inkamoro Jesus nenupa'san 11 kaisaronkon emurukuntísa' eporí'pí to'ya tiaronkon pokonpe.

³⁴ Moropai inkamoro tiaronya ekaremekí'pí to' pí': —Innape Uyepotoríkon e'mí'sa'ka'pí man. Tíise Simāo ya Uyepotoríkon era'ma pí' man —ta'pí to'ya.

³⁵ Mírírí típo inkamoro asakí'nankonya í' e'ku'sa' e'ma taawírí tarakkírí'níkon ekaremekí'pí nírí to' pí'. Moropai í' kai'ma Uyepotoríkon pe awaní epu'tí tíuya'níkon ekaremekí'pí to'ya. Maasa pra trigo puusa' pírikka'piya wenai epu'tí'pí to'ya.

Tînenupa'san Pia Jesus Esenpo

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

³⁶ Mírírí tînera'ma'píkon ekaremekí to'ya tanne Jesus esenpo'pí to' kore'ta ka'ne' pe. Míikíríya ta'pí to' pí': —Tíiwamíra e'tí teesewankono'mai pra —ta'piya.

³⁷ Mírírí pí' to' waní'pí teesí'ní'se. Teesí'ní'sa'kon ye'ka pe to' esenumenka'pí ipí' woro'yan kai'ma.

³⁸ Tíise míikíríya ta'pí to' pí': —Í' waní' awaní ye'nen eesí'ní'sa'kon mírírí? Í' waní' awaní ye'nen innape ukupíya'níkon pra aako'mamíkon sírírí típose?

³⁹ Akí, era'matí maasa uenyua waní a'ta ke prego yetta'pí. Moropai u'pu era'matí. Moropai uurí era'matí, uurí míikírí manní'ri uurí. Maasa uyapítí innape ukupíkonpa woro'yan pe pra waní epu'tíkonpa. Maasa pra woro'yan waní pepín típun ke, moropai te'pí ke, uurí era'maya'níkon manní' warantí.

⁴⁰ Mírírí taa tíuya ye'ka pe, tenya moropai tí'pu yenpo'piya era'mato'pe to'ya kai'ma.

⁴¹ Tíise inkamoro ya maasa innape waní kupí pra awaní'pí. Maasa pra kure'ne taataus-inpai to' waní'pí mararí pra teesenumenkakon ye'ka pe Jesus esenposa' pí'. Inkamoro ekaranmapo'pí Jesusya: —Ayekkaríkon rí moro nai annapíkon? —ta'piya.

⁴² Moropai inkamoro ya moro' puusa' pia'pí tírí'pí íipia.

⁴³ Míikíríya yapísí'pí moropai awentamo'ka'pí era'ma to'ya tanne.

⁴⁴ Mírírí típo ta'piya to' pí': —Pena akore'ta'níkon waní yai eseuríma'pí apí'níkon ekaremekí'piya í' kai'ma uyarakkírí awe'kupí ton pí'. Moisés kaaretarí eseuríma'pí upí'. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nîmenuka'pí eseuríma'pí upí'. Moropai Salmos kaaretarí eseuríma'pí upí'. Tamí'nawírí mírírí ta'pí Paapa maimu yawírí awe'kupí e'pai awaní'pí uyarakkírí ta'pí sa'rí —ta'piya.

⁴⁵ Moropai Jesusya Paapa maimu epu'tí to'ya emapu'tí'pí.

⁴⁶ Moropai ta'piya: —Mírírí awe'menukasa' manní'ya taa míikírí Paapa nîmenka'pí, inaríma'pí e'taruma'tí pe man aasa'manta pe man. Moropai iteseurínon wei yai awe'mí'sa'ka kupí sírírí —ta'piya. Típi'ri eeseuríma'pí.

⁴⁷ —Moropai iní'ri awe'menukasa' mírírí, itekare esekaremekí pata kaisarí. Í' kai'ma imakuí'pí tînkupí'píkon rumaka pemonkonyamí'ya ya, Paapaya tíiwamíra to' makuí kupí. Tamí'nawíronkon pí' itekare ekaremekí e'pai awaní. E'mai' pe isara'tí e'pai awaní Jerusalém cidaderí po.

⁴⁸ Amírí'níkon waní mírírí ekareme'nenan pe maasa pra era'masa'ya'níkon ye'nen aasírí.

⁴⁹ Moropai uuríya Paapa winípainon yaríma kupí sírírí. Yaríma tíuya ta'pí Paapaya míikírí yarímauya aapia'níkon. Tíise maasa iními'tí tarí cidade po sí'ma meruntí íipí ními'tí ayesa'kon pe aako'manto'pe —ta'pí Jesusya.

*Ka' pona Jesus Yanu'nîpî'pî Paapaya**(Mc 16.19-20; At 1.9-11)*

⁵⁰ Mîrîrî tîpo Jesusya to' yari'pî cidade poi tiaron pemonkonyami' ko'manto' Betânia itese' pona. Miarî teerepansa'kon pe Jesusya tenya kainumî'pî kakîsiya, moropai –Morî pe ako'mantî –ta'pîiya to' pî'.

⁵¹ Inkamoro yarakkîrî teeseurîma ye'ka perî Jesus atarima'pî to' piapai. Moropai Paapaya yanu'nîpî'pî ka' pona.

⁵² Inkamoroya yapurî'pî miarî si'ma. Moropai to' enna'po'pî Jerusalém pona mararî pra taatausinpai.

⁵³ Inkamoro ko'mami'pî mîrîrî tîpo epîremanto' yewî' ta tîko'man pe. Miarî si'ma Paapa yapurî'pî to'ya.

JESUS CRISTO YEKARE JOÃO NÎMENUKA'PÎ

Sîrîrî kaareta wanî Jesus Cristo yekare pî' teeseurîmasen itasakîrîno'pî pe. Tari non po Jesus Cristo ko'manto' pî' ekaremekîiya. Tiwinanya inenupa'san kore'ta tîwanî imenuka'pî, João itese'. Tiaron pe imenuka'pîiya manni'kan Mateus, Marcos, Lucas, inkamoro nîmenuka'pî warantî pra imenuka'pîiya. Maasa pra tu'ke to' nekaremekî'pî pî' eeseurîma pra awanî'pî. Î' kai'ma Makuiya Jesus yonpa'pî keren po ekareme'sai'ya pra awanî'pî. Moropai î' kai'ma Jesus etinyaka'ma'pî a'ka pe inenupa'sanya era'ma tanne ekareme'sai'ya pra awanî'pî. Moropai inenupa'san pokonpe Jesus entamo'kato', Jesus sa'manta rawîrî ekareme'sai'ya pra awanî'pî. Moropai î' kai'ma Jesus epîrema'pî Getsêmani pata'se' ya' ekareme'sai'ya pra awanî'pî. Tamî'nawîrî mîrîrî pî' ekareme'sai'ya pra awanî'pî. Tîise eeseporî î' kai'ma Jesus eseurîma'pî wîrî' samaria poinon yarakkîrî. Moropai î' kai'ma ipîkku Nicodemos yarakkîrî Jesus eseurîma'pî ewaron ya' to' eseporî yai. Moropai Lázaro pîmî'sa'ka'pî Jesusya pî' ekaremekî'pîiya. Moropai î' kai'ma tînenupa'san yeurîma'pî Jesusya tîisa'manta rawîrî.

Moropai capítulo 20.31 yai, João'ya ekaremekî î' ton pe imenuka'pî tîuya pî'. Taiya, anî'ya sîrîrî kaareta erenka ya, innape Jesus ku'to'pe. Jesus wanî rei pe, manni' Paapa narima'pî pe taasa' tîuya yawîrî. Tari sîrîrî non pona Paapa narima'pî pe awanî'pî Paapa munmu pe pu'kuru. Mîrîrî kupî anî'ya ya innape, ipatîkarî enen ko'manto' eporîiya Paapa pia.

Mai Ena'pî Pemonkon Pe

¹ Eesippia'tî yai moro Mai tesa'sen wanî'pî. Mîikîrî Mai wanî'pî Paapa pia. Moropai mîikîrî Mai wanî'pî Paapa pe.

² Mîikîrî rî wanî'pî Paapa pia tamî'nawîron esippia'tî yai.

³ Mîikîrî wenai tamî'nawîron koneka'pî Paapaya. Î' rî ekoneka pra awanî'pî mîikîrî ton pra tîise.

⁴ Awanî'pî enen ko'mannîto' esa' pe. Enen ko'mannîto' iipiainon, mîrîrîya pemonkonyamî' weiyu'ma'pî morî pe Paapa epu'to'pe to'ya.

⁵ Ewaron ya' pu'kuru awitta pî' aako'mamî tîise ewaron ta tîiko'mansenon, imakui'sanya mîrîrî a'ka yî'nîpî eserike pra awanî'pî.

⁶ Paapaya warayo' yarima'pî, itese' João.

⁷ Mîikîrî iipi'pî eseurîmai, manni' a'ka pe tîwe'sen pî' eseurîmai, tamî'nawîronkonya a'ka pe tîwe'sen ku'to'pe innape tîimaimu wenai.

⁸ A'ka pe tîwe'sen pepîn mîikîrî João, tîise Paapaya yaipontî'pî a'ka pe tîwe'sen yekare ekareme'se.

⁹ Mîikîrî a'ka pe tîwe'sen manni' wanî'pî innape, yenku'tîton pe pra. Mîikîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' weiyu'manen iipi'pî sîrîrî pata pona.

¹⁰ Mîikîrî asarî'pî sîrîrî non poro, tînkoneka'pî pu'kuru poro, tîise mîikîrî pe epu'tî to'ya pra, sîrîrî non po tîiko'mansenon wanî'pî.

¹¹ Tariwaya tîpata pe tînkoneka'pî pona aai'pî. Tîise ipemonkonoyamî'ya yapisî pra awanî'pî.

¹² Tîise tapisîtîponkon pia itîrî'pîiya Paapa munkî pe to' enato'pe, manni'kan innape tîkupîtîponkon pia.

¹³ Paapa munkî pe inkamoro esenpo'pî, pemonkon pe esenpon warantî pra. Itu'se tîwe'to' yawîrî to' esenpo pra awanî'pî. Moropai itu'se anî'rî e'to' yawîrî pra, tîise itu'se tîwanî ye'nen, Paapaya ikupî'pî.

¹⁴ Mîikîrî Mai esenpo'pî pemonkon pe. Uurî'nîkon kore'ta aako'mamî'pî. Morî pu'kuru iteseru era'ma'pî annaya. Mîrîrî wenai î' kai'ma iyun Paapa yeseru wanî epu'tî'pî annaya. Innape pu'kuru awanî, morî pe pu'kuru mîikîrî e'to' wanî, tiwinan Paapa munmu yeseru pe.

¹⁵ João nurî'tî eseurîmapîtî'pî ipî' see warantî: —Mîikîrî warayo' pî' uurî eseurîmapîtî ne'tîkini —ta'pîiya. —Uye'ma'pî pî' Mîikîrî iipi, tîise uyentai awanî, maasa pra uurî ton pra tîise Mîikîrî wanî'pî —ta'pîiya.

¹⁶ Iwinîpai morî epe'mîn yapi'nenan uurî'nîkon tamî'nawîrî. Kure'ne morî tîisai'ya. Morî tîisai'ya morî pe tîwanî ye'nen, morî antîipai tîwanî ye'nen.

¹⁷ Moisés nurî'tî yai Paapaya tîimaimu tîrî'pî unkupîkon ton pe. See warantî ako'mantî awe'taruma'tîkon namai, kai'ma. Tîise Jesus Cristo yai, yairon Paapa epu'tî moropai î' kai'ma morî epe'mîn tîrîiya epu'tî.

¹⁸ Aní'ya Paapa era'masa' pra man sírírí típose. Tíise tiwinan Paapa munmu, Paapa pia pu'kuru tíko'mansen, míikíríya Paapa yeseru ekareme'sa' sírírí.

João Batista Yekare

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)

¹⁹ Jerusalém poi teepíremasanon moropai tonpakon Levitayamí' yarima'pí Judeuyamí' esanonya João pia ekaranmapoi: —Aní' amírí? —ta'pí to'ya.

²⁰ See warantí to' maimu yuuku'píya. Aronne eesekaremekí'pí. Ta'píya: —Uurí Paapa nimenka'pí, píika'títón pepín. Cristo pepín uurí.

²¹ Moropai ta'pí to'ya: —Aní' kin amírí moriya? Elias nurí'tí ka'rí amírí? Joãoya ta'pí: —Kaane. Iní'rí ta'pí to'ya: —Pena Paapa maimu ekareme'nen, manni' Moisés nurí'tí nekaremekí'pí aapí ton manni' ka'rí awaní? —ta'pí to'ya. —Kaane —ta'píya.

²² —Aní' pe kin awaní mírírí? —ta'pí to'ya. —Anna pí' ka'kí ekareme'to'pe annaya anna yarimatíponkon pí'. Í' taa pí' nan anna pí'? —ta'pí to'ya.

²³ Joãoya yuuku'pí: —Uurí keren po eseurímakoi Isaiás nurí'tí nekaremekí'pí.

“Uyepotoríkon ye'marí ton konekatí to'sarí pu'kuru *Is 40.3*
tauya tamí'nawíronkon pí'”. Pena Paapa maimu ekareme'nen Isaiás nurí'tí nekaremekí'pí
pemonkonyamí' ekonekato'pe Uyepotoríkon iipí rawírí, —ta'píya to' pí'.

²⁴ Inkamoro João pia erepamí'san waní'pí fariseuyamí' narima'san pe.

²⁵ Iní'rí João ekaranmapo'pí to'ya: —Cristo pe pra awaní, moropai Elias pe pra awaní, moropai manni' Paapa maimu ekareme'nen, Moisés nurí'tí nekaremekí'pí pe pra awaní. Mírírí ye'nen í' ton pe pemonkonyamí' yenpatakonaya? —ta'pí to'ya.

²⁶ To' maimu yuuku'pí Joãoya: —Inna, pemonkonyamí' yenpatakonauya tuna ke neken, tíise tiaron man akore'ta'níkon, anepu'tíkon pepín.

²⁷ Míikírí pí' tauya manni' uye'ma'pí pí' eerepamí, tíise uyentai awaní. Uyentai pu'kuru awaní ye'nen, i'sa'sa' yewa yeukauya pepín, itarumai'pí pe pu'kuru waní ye'nen —ta'píya.

²⁸ Tamí'nawírí sírírí esuwa'ka'pí Betânia pata po iren Jordão ratai po, pemonkonyamí' yenpatakona pí' João waní'pí pata.

Carneiro, Paapa Nítírí'pí

²⁹ Mírírí típo tiaron wei yai, tíipia Jesus iipí era'ma'pí Joãoya. Jesus era'mai'ma ta'píya tamí'nawíronkon pí': —A'kí, manni' Paapa nimenka'pí aasa'mantato'pe Carneiro era'matí. Míseríya tamí'nawíronkon níkupí'pí imakui'pí mo'ka —ta'pí Joãoya.

³⁰ —Míserí pí' tauya manni', uye'ma'pí pí' tiaron iipí tíise uyentai awaní, uurí ton pra tíise awaní'pí míito'pe, tauya ne'tíkini.

³¹ Míikírí pe míserí epu'tíuya pra awaní'pí. Tíise uui'pí'pí pemonkonyamí' yenpatakonai Israelponkonya míserí epu'to'pe —ta'pí Joãoya.

³² Moropai João eseuríma'pí Jesus pí': —Ka' poi Morí Yekaton Wanní autí era'ma'píuya ipona waku'kaimí warantí. Moropai ipo aako'mamí'pí.

³³ Míikírí pe awaní epu'tíuya pra awaní'pí. Tíise tuna ke pemonkonyamí' yenpatakonai uyarimatíponya ta'pí upí': “Warayo' pona Morí Yekaton Wanní autí moropai ipo aako'mamí era'maya ya, míikírí pe awaní epu'tíuya. Míikíríya pemonkonyamí' yenpatakona Morí Yekaton Wanní e'to'pe to' esa' pe”, ta'píya upí'.

³⁴ Moropai era'ma'píuya moropai tamí'nawíronkon pí' tauya sírírí: “Paapa munmu míserí” —ta'pí Joãoya.

Jesus Nenupa'san E'mai'nokon

³⁵ Iní'rí tiaron wei yai awaní'pí João moropai inenupa'san asakí'nankon.

³⁶ Mírírí poro Jesus wítí era'ma'pí Joãoya. Ta'píya tinenupa'san pí': —A'kí, míikírí carneiro Paapa nítírí ton aasa'mantato'pe uurí'níkon ton pe —ta'píya.

³⁷ Moropai mírírí eta tíuya'níkon ye'nen, João nenupa'san asakí'nankon wítí'pí Jesus píkirí.

³⁸ Mírírí pe, Jesus era'tí'pí. Te'ma'pí pí' to' iipí era'ma'píya. Ta'píya to' pí': —Í' yuwaya'níkon? —ta'píya. Yuuku'pí to'ya: —Rabi, (anna yenupanen taato' mírírí) —O'non pata tíko'mansen amírí? —ta'pí to'ya.

³⁹ —Aase'níkon maasa era'mai —ta'pí Jesusya.

Míríríya ipíkírí to' wítí'pí. Aako'manto' era'ma'pí to'ya moropai iipia to' ko'mamí'pí pata ko'mamí típose. To' erepansa' waní'pí 4 horas yairí tíise.

⁴⁰ Tiwinan míikírí João maimu etatípon Jesus píkirí í'tí'pí waní'pí Simão Pedro yakon itese' André.

⁴¹ Jesus piapai tuutí típo, tíruí yuwai attí'pí. Eporí'píya. Ta'píya tíruí pí': —Messias pe Paapa nimenka'pí píika'títón eporí'pí' anna man. (Messias taa Judeuyamí'ya moropai Cristo taa grego maimu ta)

⁴² Moropai tîrui yarî'pîiya Jesus pia. Jesus esenumenka'pî Pedro pî' moropai ta'pîiya: — Amîrî Simão, João munmu. Tarîpai ayese'tûuya Pedro pe. (Tî' taato' mîrîrî Pedro, grego maimu ta.)

Jesusya Filipe, Natanael Yanno

⁴³ Mîrîrî tîpo tiaron wei yai Jesus ese'ma'tî'pî Galiléia pona. Tuutî pe Filipe eporî'pîiya. — Aase uwenairî —ta'pîiya Filipe pî'.

⁴⁴ Betsaida po tîko'mansen mîikîrî Filipe, André, Pedro cidaderî po.

⁴⁵ Filipe wî'tî'pî Natanael yuwai. Eporî'pîiya. Ta'pîiya Natanael pî': —A'kî warayo' Moisés nuri'tî moropai penaro'kon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'tî nekaremekî'pî tîkaretarîkon po, manni' mîikîrî eporî'pî' anna man. Jesus mîikîrî eporî'pî' anna man, Jesus mîikîrî Nazaré poinon, José munmu —ta'pîiya.

⁴⁶ Natanaelya yuuku'pî: —Nazaré pata poi morî epa'ka eserîke pra man —ta'pîiya. Filipeya ta'pî: —Maasa aase era'mai —ta'pîiya.

⁴⁷ Tîupia Natanael iipî era'ma'pî Jesusya. Tîwoi'nîkon pî' ta'pîiya: —A'kî, Israel pon pu'kuru mîikîrî warayo' seru'ye' pepîn —ta'pîiya.

⁴⁸ Mîrîrî eta'pî Natanaelya. —O'non ye'ka pe uyepu'tî pî' nan? —ta'pîiya Jesus pî'. Jesusya yuuku'pî: —Filipe, ayannouya pra tîise, ayera'ma pî' wai figo ye' yo'koi awanî tanne.

⁴⁹ Mîrîrî pî' Natanaelya ta'pî: —Uyenupanen, amîrî Paapa munmu. Amîrî anna Is-raelyamî' yepotorî.

⁵⁰ Jesusya ta'pî ipî': —Innape ukupî pî' nai ayera'ma pî' wai figo ye' yo'koi tauya manni' weni. Tîise mîrîrî yentainon era'maya pe nai.

⁵¹ Ayenku'tûuya pepîn. Ka' esettapuruka era'maya pe nai, moropai inserîyamî' enuku moropai to' autî era'maya pe nai uurî, pemonkon pe ka' poi iipî'pî pia —ta'pî Jesusya.

2

E'marimanto' Pia Jesus Wî'tî

¹ Asakî'ne wei tîpo, e'marimanto' wanî'pî Caná cidaderî po, Galiléia pata ya'. Jesus yan wanî'pî moro.

² Jesus moropai inenupa'san yeta'pî to'ya e'marimanto' pona to' wî'tîto'pe.

³ Moropai miarî to' wuku e'tî'ka'pî. Mîrîrî pî' Jesus yanya ta'pî ipî': —To' wuku e'tî'kan pî' man —ta'pîiya.

⁴ Jesusya yuuku'pî: —Maama', amîrî mîrîrî uurî pepîn. Maasa uweiyu erepansa' pra man —ta'pîiya.

⁵ Ta'pî isanya wî'tî esa' poitîrîtonon pî': —Î' rî taiya ya apî'nîkon, mîrîrî ku'tî —ta'pîiya.

⁶ Awanî'pî moro tî' konekasa' kamotikon pe tiwin mia' pona tîmo'tai kaisarî, tuna yense' pe tesorukon yawîrî Judeuyamî' e'ronato'pe. Awanî'pî kure'ne tuna yapi'nenan 80, 100 litros kaisarî yapi'nenan.

⁷ Jesusya ta'pî wî'tî esa' poitîrîtonon pî': —Tuna ke kamotikon yannî'tî —ta'pîiya. Yannî'pî'pî to'ya intapîkîrî.

⁸ Ta'pîiya to' pî': —Tarîpai imo'katî. Yaatî entamo'kanto' yepuru pia. Mîrîrî kupî'pî to'ya.

⁹ Mîrîrî enîrî'pî entamo'kanto' yepuruya tuna konekasa' uva yekku pe. Mîrîrî pe awanî epu'tîiya pra awanî'pî, tîise wî'tî esa' poitîrîtononya epu'tî'pî. Warayo' tîwe'marimasen yanno'pîiya.

¹⁰ Ta'pîiya ipî': —Uyonpa, yeserukon wanî tiaron pe. Entamo'kan yai, morî panpî' wo' yenpo to'ya. Moropai tamî'nawîronkonya enîrî mararî pra. Mîrîrî tîpo itîrî to'ya morî ma'ran. Tîise mîrîrî warantî pra ikupî'pî' nai. E'mai' pe morî ma'ran yenpo pî' nai. Morî panpî' yempa'ka pî' nai kînnî'pî —ta'pîiya tîwe'marimasen pî'.

¹¹ Mîrîrî anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pî Jesusya e'mai' pe pu'kuru to' nera'ma ton pe. Galléia pata po tîwe'sen Caná cidaderî po ikupî'pîiya. Moropai tîmeruntîri yenpo'pîiya. Moropai inenupa'sanya ikupî'pî innape.

¹² Mîrîrî tîpo to' autî'pî Caná poi Cafarnaum pona. To' wanî'pî Jesus, isan, itakontonon moropai inenupa'san. Cafarnaum po to' ko'mamî'pî mararî.

Epîremanto' Yewî' Ta Jesus Wî'tî

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

¹³ Aminke pra Judeuyamî' festarî wanî yai, itese' páscoa Jesus wî'tî'pî Jerusalém pona, mîrîrî pî' tîwanîpa kai'ma.

¹⁴ Moro, epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' eporî'pîiya paakayamî', carneiyamî', waku'kaimîyamî' ke, tîwe'repasonan moropai tîniru miakanmanenan. Moro teesenyaka'mato'kon pî' to' eporî'pîiya.

¹⁵ Mírírí ye'nen to' po'pí'to' ton koneka'píya e'seusa ke. Mírírí ke to' yenpa'ka'píya epíremanto' yewí' tapai tekínkon carneiroyamí' paakayamí' pokonpe. Tíuru miakanmanenan tínurú soroka'píya, moropai to' yaponse'kon, to' mesarikon ra'tí'píya.

¹⁶ Waku'kaimiyamí' ke tíwe'repasanon pí' ta'píya: —Ayekínkon yaati tarípai. Uyun yewí' kí'ku'tí awe'repato'kon yewí' pe.

¹⁷ Mírírí kupíya pí' inenupa'san esenumenka'pí. Pena awe'menukasa' Paapa maimu pí' to' enpenata'pí. Paapa maimuya taa:

—Yairí ayewí' ko'mamí yu'se wai kure'ne. Mírírí yu'se e'to' enasa' uyesa' pe Sl 69.9

—taiya. Mírírí pí' Jesus nenupa'san enpenata'pí.

¹⁸ Mírírí kupíya wenai Judeuyamí'ya ta'pí ipí': —Aní' maimu pe inkamoro yenpa'ka pí' nan? Yairí nai kupí annaya yu'se awaní ya, anna esenumenkato' ton ku'kí, aní'ya ikupí eseríkan pepín. Í' konekaya innape aku'to'pe annaya? —ta'pí to'ya.

¹⁹ Jesusya yuuku'pí: —Sírírí Paapa yewí', yarankatí moropai seuríwí'ne wei kaisarí tíise í'mí'sa'kauya iní'rí —ta'píya to' pí'.

²⁰ Judeuyamí'ya yuuku'pí: —46 kono' kaisarí sírírí wítí koneka pí' to' waní'pí. Mírírí ye'nen seuríwí'ne wei kaisarí ikonekaya pepín tiwin kin.

²¹ Tíise to' esenku'tísa' waní'pí, wítí pí' Jesus eseuríma kai'ma, tíise típí' eeseuríma tanne.

²² Moropai aasa'mantato' yapai awe'mí'sa'ka típo, Jesus nenupa'san enpenata'pí mírírí ta'píya pí'. Moropai innape Paapa maimu e'menukasa' kupí'pí to'ya moropai Jesus maimu níri.

Tamí'nawíronkon Pemonkonyamí' Yeseru

Epu'tí Jesusya

²³ Moro Jerusalém po páscoa pí' Jesus waní tanne, ariníkonya ikupí'pí innape aní'ya ikupí eseríkan pepín kupíya era'ma tíuya'níkon ye'nen.

²⁴ Tíise Jesus eturumaka pra awaní'pí to' yenia', maasa pra tamí'nawíronkon yewan epu'tí tíuya ye'nen.

²⁵ Aní'ya pemonkon yeseru pí' teuríma yu'se pra awaní'pí, pemonkon yewan ya' tíiko'mansen epu'tíya mító'pe.

3

Nicodemos Yarakkírí Jesus Eseuríma

¹ Moro awaní'pí warayo' itese' Nicodemos. Awaní'pí fariseu pe, Judeuyamí' panamanen pe.

² Míikírí wítí'pí Jesus pia ewaron ya'. Jesus pí' ta'píya: —Uyenupanen, yenupaton amírí Paapa piapainon. Amírí epu'tí pí' anna man. Ankupí'pí anna nera'ma ton kupí aní'ya eseríke pra awaní, Paapa ton pra awaní ya íipia —ta'píya.

³ Jesusya yuuku'pí: —Ayenku'tíuya pepín. Itakon te'ka pe pemonkon esenpo pra awaní ya, itepotorí pe Paapa waní pepín. Míikírí pata'se' era'maiya pepín.

⁴ Nicodemosya ta'pí: —O'non ye'ka pe pemonkon esenpo iní'rí a'yeke'ton pe si'ma? Iní'rí tísan ro'ta ya' eewomí itakon te'ka pe teesenpopa ka'rí? —ta'píya.

⁵ Mírírí pí' Jesusya ta'pí: —Ayenku'tíuya pepín. Pemonkon esenpo e'pai awaní esenponí'pí warantí moropai Morí Yekaton Wanní yai esenpon níri. Asakí'ne ite'ka eesenpo pra awaní ya, Paapa waní pepín itesa' pe, ipata ya' eewomí pepín.

⁶ Ipun pe eesenpo'pí waní ipun pe rí neken. Morí Yekaton Wanní yai eesenpo'pí waní yekaton awaní pe.

⁷ Iní'rí eesenpo e'pai man tauya manni' pí' teesewankono'mai pra e'kí.

⁸ Akí, a'situn a'ta'se'ma itu'se tíwe'to' yawírí. A'situn pe awaní epu'tí maasa pra eeseta ye'nen, tíise o'non pata pai aai'pí pepín. Moropai o'non pata poro attí epu'tí pepín. Mírírí warantí epu'tí Morí Yekaton Wanní yai esenpo'pí pemonkon waní tíiko'manto' ke, eesenpo emapu'tísa'ya ye'nen —ta'pí Jesusya.

⁹ Ta'pí Nicodemosya: —O'non ye'ka pe awaní mírírí?

¹⁰ Jesusya yuuku'pí: —Israel ponkon yenupanen pe si'ma mírírí epu'tíya pra awaní mírírí?

¹¹ Ayenku'tíuya pepín. Anna eseuríma anna nepu'tí pí' moropai anna nera'ma'pí ekaremekí annaya. Tíise anna maimu kupíya pra awaní innape.

¹² Sírírí non po ko'manníto' yeseru pí' ayeurímauya tanne, innape ikupíya pra awaní ya, ka' ponkon yeseru ekaremekíuya ya, o'non ye'ka pe mírírí kupíya e'painon innape?

¹³ Aní' enu'sa' pra man sírírí típose Paapa pata'se' ya'. Tíise uurí, pemonkon pe esenpo'pí uurí autí'pí ka' poi.

¹⁴ Pena Moisés nurí'tíya bronze konekasa' íkí pe pí'mí'sa'ka'pí keren po. Mírírí warantí uurí, ka' poi ípí'pí pí'mí'sa'ka to'ya e'pai awaní paki'nan pona.

¹⁵ Mírírí kupí to'ya e'pai awaní innape uku'nenan ko'manto'pe ipatíkarí Paapa pia — ta'píya.

¹⁶ —Maasa pra tamí'nawíronkon pemonkonyamí' yu'se Paapa waní'pí ipíra teeseka'nunkai. Mírírí ye'nen tiwinan tínmu tírí'píya, innape iku'nenan wítí namai apo' ya', ipatíkarí enen to' ko'manto'pe títípa.

¹⁷ Tínmu yarimaiya pra Paapa waní'pí sírírí non pona, apo' ya' tamí'nawíronkon yarimai, tíise yarima'píya to' píika'típa kai'ma, tínmu wenai —ta'píya.

¹⁸ —Innape iku'nen wítí pepín apo' ya'. Tíise innape iku'nen pepín wítí ko'mannípi sírírí apo' ya', maasa pra tewan yapisiya pra awaní, tiwinan Paapa munmu pí'.

¹⁹ To' wítí ko'mannípi apo' ya' maasa pra pemonkonyamí' waní a'ka yu'se pra, tamí'nawíronkon weiyu'masa' a'kaya tanne. Tíise ewaron yu'se to' waní, maasa pra imakui'pí kupí pí' to' ko'mamí.

²⁰ Imakui'pí pí' tíiko'mansenona tíweiyu'mato'kon kupí tewanmakon pe. A'ka ya' to' ewomí pepín, "Imakui'pí kupí pí' naatí", taa aní'ya namai típí'níkon.

²¹ Tíise Paapa maimu yairon yawíron ewomí a'ka ya', tínkoneka, teseru esera'mato'pe, innape itu'se Paapa e'to' yairí awaní esepu'to'pe —ta'pí Jesusya.

João Batista Yentai Jesus Wani

²² Mírírí típo Jesus wítí'pí Judéia pata pona tinenupa'san pokonpe. Moro aako'manpítí'pí to' pokonpe. Pemonkonyamí' yenpatakona'píya moro.

²³ João Batista nírí waní'pí pemonkonyamí' yenpatakona pí' Enom pata po, aminke pra Salim pata pí', maasa pra tuna waní'pí moro mararí pra. Pemonkonyamí' wítí'pí João pia moropai to' esenpatakona'pí,

²⁴ míikírí João yarakkamo to'ya pra tíise maasa.

²⁵ Mírírí yai João Batista nenupa'san esiyu'pítí'pí Judeu yarakkírí Paapa wakírí pe ko'manníto' yeseru pí', to' ronato' pí'.

²⁶ To' wítí'pí João pia. —Anna yenupanen —ta'pí to'ya. —Amírí pia awaní'pí manni' Jordão ratai po, ipí' eesuríma ne'tíkini míikírí man nírí pemonkonyamí' yenpatakona pí'. Moropai tamí'nawíronkon wítí iipia —ta'pí to'ya.

²⁷ Joãoya ta'pí: —Í' rí eporí eseríke pra man Paapaya itírí pra awaní tanne.

²⁸ Pena Paapa nimenka'pí píika'títón pepín uurí, taapítí'píuya. Irawírí Paapa narima'pí uurí, taapítí'píuya. Mírírí epu'tí pí' naatí.

²⁹ E'marimanto' yai warayo' awe'mari'maton pia wírí' tíri to'ya ino'pí pe, tiaron pia pra. Tíise awe'mari'maton yonpa waní moro. Tíno'pí pe yapisiya eta itonpaya. Mírírí eta tíuya pí' awe'mari'maton yonpa atausinpa mararí pra. Mírírí warantí uurí atausinpan pí' wai kure'ne.

³⁰ Míikírí Cristo yapurí tamí'nawíronkonya e'pai awaní. Mírírí ye'nen urumaka to'ya e'pai awaní —ta'pí Joãoya.

³¹ —Míikírí ka' poi iipí'pí man tamí'nawíron yentai. Tíise uurí waní sírírí non pon pe. Sírírí non po tíiko'mansenon yeseru pí' eseuríma. Tíise ka' poi iipí'pí man tamí'nawíron yentai.

³² Tínera'ma'pí, tíneta'pí, mírírí pí' eesuríma. Tíise aní'ya innape imaimu kupí pepín.

³³ Aní'ya innape imaimu kupí ya, seru'ye' pe pra Paapa waní taiya mírírí.

³⁴ Maasa pra Míikírí Paapa narima'píya Paapa maimu ekaremekí mírírí. Mararí Tekaton tíri Paapaya pepín Míikírí pona tíise mararí pra itíríya.

³⁵ Tínmu píninma Iyunya mararí pra. Mírírí ye'nen tamí'nawíron rumakasa'ya man itenya'.

³⁶ Míikírí Paapa munmu ku'nen waní ya innape, ipatíkarí enen tíiko'manto' ton eporíya. Moropai innape Paapa munmu ku'nen pepínya enen ko'manníto' era'ma pepín. Tíise Paapa ekore'mato' ko'mamí ipo.

4

Wiri' Samaria Pon Yarakkírí Jesus Eesuríma

¹⁻² João Batista pemonkonyamí' yentai típemonkonyamí' ton eporí'pí Jesusya, moropai inkamoro yenpatakona'pí inenupa'sanya. Jesusya aní' yenpatakona pra awaní'pí. Mírírí yekare etasa' fariseuyamí'ya epu'tí'pí Uyepotoríkonya.

³ Mírírí epu'tí tíuya pe, Judéia pata poi Galiléia pata pona attí'pí iní'rí.

⁴ Samaria pata poro attí e'pai awaní'pí.

⁵ To' erepamí'pí Samaria pon cidade pona itese' Sicar. Aminke pra awaní'pí José nurí'tí pata'se' iyun Jacó nítírí'pí.

⁶ Moro awaní'pí tuna Jacó nurí'tí naka'pí pena. Jesus eke'nepansa' waní'pí tuutí ke. Eereuta'pí tuna yakasa' pia. Awaní'pí ineka'ta pairí wei tíise.

⁷ Wíri' iipi'pí tuna mo'kai, Samaria pon. Ta'pí Jesusya ipí': —Uwuku ton tuna ne'kí — ta'píya.

⁸ Maasa pra inenupa'san ewonsa' waní'pí cidade ta tekkarikon ton yennai.

⁹ Míikíri wíri' Samaria ponya ta'pí ipí': —Amíri Judeu. Uurí sa'ne wíri' Samaria pon. Í wani' awaní ye'nen awuku ton esatíya upí'? —ta'pí wíri'ya ipí'. (Maasa pra Judeuyamí yeseru wani' to' eseuríma pepín Samaria ponkon yarakkíri).

¹⁰ Jesusya yuuku'pí: —Paapa nítrí'pí epu'tíya ya, moropai aní' pe tíwuku ton esatítípon epu'tíya ya, ipí' awuku ton esatí'píya e'painon. Moropai itíri'píya e'painon aako'manto' ton tínen ipatíkarí.

¹¹ Míríri pí' wíri'ya ta'pí: —Uyepuru, tuna mo'kato' ton pra awaní aapia. Itu'nakan pe pu'kuru tuna yakasa' man. O'non pata pai aako'manto' ton tínen, tuna taaya manni' eporíya?

¹² Penaron utamokon nurí'ti Jacó naka'pí sírírí tuna tímírí ton pe moropai tímukuyamí tekínon ton pe. Moropai sírírí típose aako'mamí uurí'níkon ton pe. Amíri Jacó nurí'ti yentainon?

¹³ Jesusya yuuku'pí: —Aní'ya sírírí tuna enírí ya, iní'rí tuna aninnípai eena.

¹⁴ Tíise untírí tuna enírí aní'riya ya, míikíri ko'mamí ipatíkarí tuna aninnípai teenai pra. Untírí ko'mamí itekaton ya' moropai ipatíkarí aako'manto' ton tíriya.

¹⁵ Wíri'ya ta'pí ipí': —Uyepuru, mírírí ye'ka tuna ke uwo'pakí, iní'rí tuna aninnípai ena namai, iní'rí tuna era'mai uupí namai taríwaya —ta'píya.

¹⁶ Jesusya ta'pí ipí': —Anyo yannota moríya —ta'píya.

¹⁷ Wíri'ya yuuku'pí: —Inyo pín uurí. Jesusya ta'pí: —Yairí eseuríman pí' nai, inyo pín uurí taa pí' nai.

¹⁸ Mia'taikin kaisarí anyotonon e'sa' man, moropai sírírí anyo pepín warayo' yarakkíri awaní. Yairí eseuríman pí' nai.

¹⁹ Wíri'ya ta'pí ipí': —Uyepuru, Paapa maimu ekareme'nen pe awaní epu'tí pí' wai.

²⁰ Anna yonpayamí penaronkonya Paapa yapurí'pí tarí sírírí wí' po. Tíise amírí'níkon Judeuyamí'ya taa, Jerusalém po neken pemonkonyamí'ya Paapa yapurí e'pai awaní, taaya'níkon.

²¹ Mírírí yuuku'pí Jesusya: —Wíri', innape uku'kí. Awaní kupí sírírí tarí Paapa yapuríya'níkon pepín. Moropai Jerusalém po níri uyunkon yapuríya'níkon pepín.

²² Amírí'níkon man aní' yapuríya'níkon epu'tíya'níkon pra naatí. Aní' yapurí annaya epu'tí pí' anna man, maasa pra tamí'nawíronkon píka'títon iipi' ekareme'sa' Paapaya Judeuyamí' winípai.

²³ Tíise awaní kupí sírírí moropai sírírí pu'kuru awaní see warantí, Uyunkon yapurínenan seru'ye'kon pepínya yapurí tekatonkon ke moropai seru'ye' pe pra. Mírírí ye'kakon tapurínenan ton yuwa Paapaya.

²⁴ Paapa man Yekaton Wanní pe. Yapurínenanya yapurí e'pai man tekatonkon ke, seru'ye' pe tíwe'se pra —ta'pí Jesusya.

²⁵ Wíri'ya ta'pí ipí': —Paapa nímenka'pí itese' Cristo, míikíri iipi' pe man. Mírírí epu'tí pí' wai. Teerepamí yai tamí'nawíron ekaremekíya upí'níkon.

²⁶ Jesusya ta'pí ipí': —Uurí míikíri, amíri yarakkíri eeseuríma manni'.

²⁷ Mírírí tanne, Jesus nenupa'san erepamí'pí. Kure'ne to' esenumenka'pí wíri' yarakkíri eeseuríma era'ma tíuya'níkon pí'. Tíise Jesus ekaranmapo to'ya pra awaní'pí. Í' esatí pí' nan ipí'? Í' wani' awaní ye'nen míikíri wíri' yarakkíri eeseuríma manni'? taa to'ya pra awaní'pí.

²⁸ Mírírí ya tuna yense' rumaka'pí wíri'ya. Cidade poro atí'pí. Pemonkonyamí' pí' ta'píya:

²⁹ —Maasa aase'kon upíkíri, tamí'nawíron unkupí'pí ekareme'nen era'mai. Yai pra Cristo pe awaní tai'se —ta'píya to' pí'.

³⁰ Mírírí ye'nen cidade poi to' epa'ka'pí Jesus pia.

³¹ Mírírí tanne Jesus nenupa'san eseuríma'pí yarakkíri: —Anna yenupanen, esekkari'tíkí —ta'pí to'ya ipí'.

³² Tíise Jesusya ta'pí to' pí': —Uyekkari man anepu'tíkon pepín.

³³ Mírírí pí' inenupa'sanya ta'pí típí'níkon: —Itekkari ton tíisa' tiaronya ka'rí? —ta'pí to'ya.

³⁴ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Itu'se uyarimatípon e'to' ankonekapai uuko'mamí. Inekaremekí'pí esenyaka'mato' ton pe anku'pai wani. Mírírí man uyekkari pe, uyo' pe —ta'píya.

³⁵ —Amírí'níkonya taa: “Maasa asakírírí kapoi típo aasírí uyekkarikon emírí kupí sírírí”, taaya'níkon. Tíise tiaron perí uurí esenumenkato' wani. Pata era'matí. Aasírí pemonkonyamí' man itekare anetapainokon. Manni' uyekkarikon emísa' mo'ka pí' teesenyaka'masanon warainokon yu'se awaní, inkamoro pemonkonyamí' pí' itekare ekareme'to'pe to'ya.

³⁶ Mírírí pí' teesenyaka'masenyá tepe' ton eporí. Teperu ton eporíiá tûwe'ti'kasen pepín. Ipatikarí enen to' ko'mamí. Mírírí ye'nen sa'nírí to' atausinpa. Ipímítípon atausinpa ípíkkatípon yarakkírí, tiaronkon maasa tûuya'níkon ye'nen Paapa pemonkono pe.

³⁷ See warantí taawonan amírí'níkon, "Warayo'ya tekkari ton pími, tíise tiaron ípímítípon pepínya ípikka". Innape awaní mírírí.

³⁸ Amírí'níkon yaríma'píuya pemonkonyamí' pia. Mírírí to' pí' amírí'níkon esenyaka'masa' pra awaní'pí. Tiaronkon esenyaka'masa' waní'pí to' pí'. Tíise amírí'níkon maimu pe uyapurí'pí to'ya. Tiaronkon esenyaka'ma pia'tí'pí aretí'ka'píya'níkon mírírí —ta'pí Jesusya.

³⁹ Moropai aríníkon Samaritanoyamí' mírírí cidade po tíiko'mansenonya Jesus kupí'pí innape, manní' wírí'ya ekareme'sa' etasa' tûuya'níkon ye'nen, —Tamí'nawíron unkoneka'pí ekaremekí'pí man taasai'ya ye'nen —ta'píiá ne'tíkini pí'.

⁴⁰ Mírírí ye'nen ípia teerepamíkon pe yeka'nunka'pí to'ya tíipia'níkon aako'manto'pe kai'ma. Moro aako'mamí'pí asakí'ne wei kaisarí.

⁴¹ Moropai tiaronkonya nírí Jesus kupí'pí innape imaimu eta tûuya'níkon wenai.

⁴² Manní' wírí' pí' ta'pí to'ya: —E'mai' pe innape ikupí'pí annaya amaimu wenai. Tíise tarípai imaimu eta pí' anna man, anna pe pu'kuru. Innape tamí'nawíronkon píika'títon pe awaní epu'tí'pí anna man —ta'pí to'ya.

Ípíku Munmu Yepi'ti'Jesusya

⁴³ Asakí'ne wei tíiko'mamí típo, Jesus ese'ma'tí'pí miarí pai Galiléia pata pona.

⁴⁴ Tíiko'manto' pata pona tuutí ye'ka pe, ta'píiá: —Paapa maimu ekareme'nen yapurí tamí'nawíronkonya. Tíise ipata ya' tíiko'mansenonya yapurí pepín.

⁴⁵ Moropai Galiléia pona eerepamí'pí. Eerepamí pe Galiléia po tíiko'mansenonya yapísí'pí morí pe, tamí'nawíron inkoneka'pí Jerusalém po era'masa' tûuya'níkon ye'nen. Inkamoro nírí waní'pí ití'san pe Jerusalém pona Judeuyamí' entamo'kato' yapi'se.

⁴⁶ Mírírí, Caná cidaderí pona eerepamí'pí Galiléia pata ya', moro uva yekku pe tuna miakanma'pí tûuya pata ya'. Moropai Cafarnaum po awaní'pí warayo' ípíku. Míikírí munmu waní'pí pri'ya pra.

⁴⁷ Judéia poi Galiléia pona Jesus erepansa' yekare eta tûuya pe, ípia attí'pí. Yeka'nunka'píiá. —Aase uyewí' ta unmu yepi'tí. Aasa'manta pe man —ta'píiá.

⁴⁸ Jesusya ta'pí ípí': —Aní'ya ikupí eseríkan pepín e'kupí era'maya'níkon pra awaní ya, innape ukupíya'níkon pepín, eesenumenkato'kon ton meruntí yenpouya pra awaní ya.

⁴⁹ Tíise míikírí ípíkuya ta'pí ípí': —Uyepuru, aase see erepannito'pe unmu sa'manta rawírí —ta'píiá.

⁵⁰ Jesusya ta'pí ípí': —Ayewí' ta enna'poki. Anmu man pri'ya pu'kuru.

Mírírí taa Jesusya pe, ikupí'pí warayo'ya innape. Tewí' ta awenna'po'pí.

⁵¹ Moropai míikírí wítí tanne, típoitírítanon eporí'píiá, tíipia tui'sanon. Ta'pí to'ya ípí': —Pri'ya pu'kuru anmu man.

⁵² To' ekanmapo'píiá: —Í'yai eese'pí'tí pia'tí'pí mírírí? —ta'píiá. —Ko'manpara wei era'tí tanne (1 hora) eekomi'makapí'pí —ta'pí to'ya.

⁵³ —Pri'ya pu'kuru anmu man —ta'pí Jesusya yai pu'kuru eekomi'makapí'pí mírírí. Mírírí epu'tí'pí warayo'ya moropai innape Jesus kupí'píiá. Itewí' ta tíiko'mansenonya ikupí'pí nírí innape.

⁵⁴ Mírírí itekare itakon te'ka pe meruntí aní'ya ikupí eseríkan pepín koneka'pí Jesusya mírírí Galiléia pona teerepamí típo Judéia poi.

5

Tuna Yense' Betesda Po Pri'yawon Pepín

Yepi'ti'Jesusya

¹ Tíiko'man pe tíiko'mamí típo Jesus wítí'pí Jerusalém pona, Judeuyamí' festarí weiyu eseporí yai.

² Jerusalém cidaderí woima'títo' mana'ta kure'nan yai awaní carneiroyamí' ewonto'. Aminke pra mírírí pí' tuna yense' waní'pí, itese' Betesda. Tuna yense' woi awaní pemonkonyamí' ko'manto' tappíkon, mia'taikin kaisarí.

³ Mírírí tappíkon ta pemonkonyamí' waní'pí aríníkon pri'yawonkon pepín, enkaru'nankon, tíkipankon, eke'nepamí'san, tamí'nawírí. Tuna eserentíkí'ma nímíkí pí' to' waní'pí.

⁴ Maasa pra tiaron pensa inserí autípítí'pí mírírí tuna ka, moropai tuna eserentíkí'ma pe e'mai'non pri'yawon pepín, tuna ka teenasen esepí'tí'pí.

⁵ Moro awaní'pí pri'yawonkon pepín kore'ta warayo', pri'yawon pepín nírí. 38 kono' kaisarí aako'mansa' waní'pí pri'ya pra.

⁶ Moro mũikiri esenunsa' era'ma'pi Jesusya. Tiko'man pe aako'mansa' epu'ti'pi Jesusya. Miriri ye'nen ta'piya pri'yawon pepin pi': —Esepi'tipai nan? —ta'piya.

⁷ Pri'yawon pepinya yuuku'pi: —Uyepotori, tuna eserentiki'ma yai, upiika'tinen ton pra awani, tuna pia uyari ton, ya' enato'pe. Moropai tinin pi' uuwariri uutit tanne, tiaron ewomi urawiri —ta'piya.

⁸ Jesusya ta'pi ipi': —E'mi'sa'kaki. Awe'nato' yaponse' konekaki moropai asaki.

⁹ Miriri pe ri mũikiri esepi'ti'pi. Tiwe'nato' yaponse' koneka'piya moropai aasari'pi. Eri'ka'nito' weiyu yai awani'pi miriri.

¹⁰ Miriri ye'nen Judeuyami'ya esepi'ti'pi warayo' panama'pi. —Eri'ka'nito' weiyu pe man —ta'pi to'ya ipi'. —Yairi pra awe'nato' yaponse' yari pi' nai sabado yai, uyeserukon yawiri pra.

¹¹ Yuuku'piya: —Kaane, awe'nato' yaponse' yanunki, asaki, taa pi' uyepi'titipon man —ta'piya.

¹² —Ani' see mũikiri, awe'nato' yaponse' yanunki, asaki taatipon? —ta'pi to'ya ipi'.

¹³ Tiise ani'ya tepi'tisa' epu'ti'ya pra mũikiri wani'pi. Yepi'ti' tupo Jesus esonomi'pi moro arinikon kore'ta mũito'pe.

¹⁴ Miriri tupo Jesusya yepori'pi epiremanto' yewi' ta. Ta'pi Jesusya ipi': —A'ki, eesepe'tisa' nai. Iniri imakui'pi ki'konekai ayeparanri'pi yentainonya ayepori'namai.

¹⁵ Moropai mũikiri witi'pi Judeuyami' pia. —Jesus mũikiri uyepi'titipon —ta'piya to' pi'.

¹⁶ Miriri kupi'pi Jesusya eri'ka'nito' weiyu yai. Miriri ye'nen Judeuyami' wani'pi antaruma'tipai.

¹⁷ Tiise to' pi' ta'piya: —Siriri'pe Uyun esenyaka'ma ko'mannipi. Uuri niri esenyaka'mato' pi' uuko'mami miriri waranti —ta'piya.

¹⁸ Eri'ka'nito' weiyu yai Judeuyami' ko'manto' yawiri Jesus ko'mami pra awani'pi. Moropai Paapa pi' eeseurima'pi tun pe awani pi', Paapa kaisari'wani pi'. Miriri wenai iwi yu'se Judeuyami' eseka'nunka'pi.

Paapaya Imeruntiri Ton Tiri Tinmu Pia

¹⁹ Miriri ye'nen Jesusya to' yeurima'pi: —Ayenku'tiuya'nikon pepin. Uuwariri i' ri kupi'ya eserike pra awani. Uyunya ikupi'era'ma'ya ya, uuri'ya niri ikupi. I' ri ku'nen pe Paapa wani ya, uuri niri inmu iku'nen pe wani, miriri waranti ri.

²⁰ Paapa wani tinmu yapurinen pe. Tami'nawiri tinkoneka ekaremeki'ya tinmu pi'. Moropai anera'ma'pikon yentai teesenyaka'mato' ekaremeki'ya kupi siriri tinmu pi' miriri pi' eesenu-menkakonpa.

²¹ Paapa wani isa'manta'san pimi'sa'kanen pe. Iniri enen to' e'to' ton tiri'ya. Miriri waranti niri itu'se tiwe'to' yawiri enen ko'mannito' ton tiri inmu'ya.

²² Paapaya taa pra awani ani'ri pi' "Imakui'pi amiri. Atiki apo' ya". Miriri ye'ka teesenyaka'mato' rumakasai'ya tinmu pia.

²³ Miriri kupi'piya tami'nawironkonya tapuri kaisari tinmu yapurito'pe to'ya. Ani'ya inmu yapuri pra awani ya, Paapa niri tinmu yarimatipon yapuri'ya pepin.

²⁴ Ayenku'tiuya'nikon pepin. Umaimu yawiri awanikon ya, moropai innape uyariatipon kupi'ya'nikon ya, ipatikari aako'mamikon pe naatii uupia. "Imakui'san amiri'nikon, atiti apo' ya", tauya eserike pra awani api'nikon. Sa'mantanto' esuwa'kasa', enen aako'mamikon pe naatii.

²⁵ Ayenku'tiuya'nikon pepin. Awani kupi siriri moropai siriri pu'kuru awani see waranti. Tiaronkon Paapa winipai tiiko'manto'kon yapisitiponkon pepinya Paapa munmu maimu eta pe man. Moropai inkamoro'ya yapisitiponkon kupi siriri.

²⁶ Maasa pra tiwariri enen Paapa ko'mami waranti, enen tinmu ko'mami niri. Miriri ye'nen itiri'ya eserike awani inkamoro pia.

²⁷ Moropai tinmu pia merunti tiri'pi Paapaya pemonkonyami' repato'peuya mori ke moropai e'taruma'tinto' ke. Maasa pra uuri wani ka' poi iipi'pi pemonkon pe.

²⁸ Miriri tauya manni' pi' timu'tunpai pra e'ti. Awani kupi siriri, tami'nawironkon isa'manta'sanya umaimu eta kupi siriri.

²⁹ Miriri yai to' e'mi'sa'ka kupi siriri. Moru kupitiponkon e'mi'sa'ka kupi siriri ipatikari enen tiwanikonpa uupia. Moropai imakui'pi kupitiponkon yenumi Paapaya kupi siriri ipatikari to' e'taruma'tito'pe —ta'pi Jesusya.

Jesus Pi' Teeseurimasanon

³⁰ —Uuwariri i' ri kupi'ya pepin. Paapaya uyaiponti yawiri pemonkonyami' repauya. Yairi to' repauya miriri maasa itu'se e'to' kupi'ya pepin miriri. Tiise itu'se uyariatipon e'to' kupi'ya.

³¹ Uuwariri, tiwinsari si'ma, uyeseru pi' eseurimasa' ya, seru'ye' pe wani e'painon.

³² Tîise moro man tiaron uyeseru pî' teeseurîmasen. Yairî upî' eeseurîmato' man, seru' pe pra. Epu'tî pî' wai.

³³ João Batista ekaranmapo me'po'pîya'nîkon upî' moropai yairon ekaremekî'pîiya.

³⁴ Uurî, pemonkon maimu yapurînen pu'kuru pepîn. Tîise mîrîrî tauya apî'nîkon pîika'tîto'peuya.

³⁵ João e'pîti'pî u'kuma'tukon warantî ewaron ya'. U'kuma'tukonya uweiyu'makon pî' atausinpan warantî aatausinpa'pîkon João pî' tîko'man pe pra.

³⁶ Tîise João maimu yentainon uyeseru ekareme'nen moro wanî. Esenyaka'mato' Paapa nîtirî'pî, aretî'kato'peuya anera'makon ton kupîuya wenai Paapa narima'pî pe uyepu'tî tamî'nawîronkonya e'painon.

³⁷ Moropai uyaramatîpon Paapa eseurîmasa' nîrî upî', tînmu pe wanî pî'. O'non pata imaimu etatîponkon pepîn amîrî'nîkon. Mîikîrî era'matîponkon pepîn amîrî'nîkon.

³⁸ Moropai imaimu ko'mamî pra awanî ayewankon ya' maasa pra innape inarima'pî kupîya'nîkon pra awanî.

³⁹ Paapa maimu pî' esenupakon ipatîkarî enen aako'manto'kon ton eporî'yu'se. Moropai uurî pî' eseurîmakoi Paapa maimu.

⁴⁰ Tîise upî' enen aako'manto'kon ton esatîya'nîkon pepîn.

⁴¹ Morî pe upî' pemonkonyamî' eseurîma'yu'se wai, tauya pepîn. Mîrîrî ye'ka yuwauya pepîn.

⁴² Tîise ayewankon ya' Paapa pînînmaya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

⁴³ Aapia'nîkon uui'sa' sîrîrî Paapa maimu pe, inarima'pî pe, tîise uyapîsiya'nîkon pra awanî'pîkon. Tîiwarîrî tiaron i'sa' ya, yapîsiya'nîkon eserîke awanî.

⁴⁴ Apî'nîkon morî pe ayonpakon eseurîma'yu'se eeseka'nunkakon tanne, innape ukupîya'nîkon eserîke pra awanî. Morî pe tiwinan Paapa eseurîmato' apî'nîkon yuwaya'nîkon pepîn.

⁴⁵ Paapa pî' imakui'pî pe pu'kuru to' man tauya pî' kîsenumenkatî. Tauya pepîn. Moro man apî'nîkon eseurîmaton, imakui'pî pe awanîkon ekareme'nen pe. Moisés nuri'tî mîikîrî, anna napurî ton taaya'nîkon ne'tîkini ipî'.

⁴⁶ Tîise innape Moisés nuri'tîya yenupanto' kupîya'nîkon awanî ya, uurî nîrî kupîya'nîkon e'pai awanî innape. Maasa pra upî' Moisés nuri'tî eseurîma'pî.

⁴⁷ Tîise innape Moisés nuri'tî yenupato' kupîya'nîkon pra awanî ya, innape umaimu kupîya'nîkon pepîn nîrî –ta'pî Jesusya.

6

5.000 Kaisaronkon Ya're'tî Jesusya (Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Mîrîrî tîpo Jesus witi'pî Galilêia ku'pî ratai pona. Mîrîrî iku'pî ese' wani'pî tiaron pe nîrî, Tiberiades itese'.

² Moropai arinîkon pemonkonyamî' witi'pî ite'ma'pî pî'. Ipîkîrî to' witi'pî pri'yawonkon pepîn yepî'tîpîtiya era'ma tîuya'nîkon ye'nen anî'ya ikupî eserîkan pepîn era'ma tîuya'nîkon ye'nen.

³ Moropai Jesus enuku'pî wî' pona tînenupa'san pokonpe. Wî' po to' ereuta'pî.

⁴ Moropai awanî'pî Judeuyamî' entamo'kato' weiyu aminke pra, itese' páscoa.

⁵ Arinîkon pemonkonyamî' erepamî tîpia era'ma'pî Jesusya. Moropai Filipe pî' ta'pîiya: –O'non pata to' yuu ton yenna e'painon to' entamo'kato'pe?

⁶ Tîise î' taa Filipeya anepu'pai awanî'pî. Aasîrî î' kupî tîuya epu'tî'pîiya.

⁷ Filipeya ta'pî: –To' yuu yepe' ton pe 200 wei kaisarî esenyaka'manni'pî yepe'pî tî'kasa' ya, mîwîni tîise to' ma're awanî. Tamî'nawîronkonya iipia'pî mîrikki yapîsi eserîke pra awanî –ta'pîiya.

⁸ Moropai awanî'pî Jesus nenupa'pî itese' André, Simão Pedro yakon. Mîikîrîya ta'pî Jesus pî':

⁹ –Moro man more pia cevada puusa', pāo, mia'taikin kaisarî moropai moro'yamî' asakî'ne. Tîise arinîkon yepî'tîiya eserîke pra awanî.

¹⁰ Mîrîrî eta tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': –Tamî'nawîronkon ereutato'pe non pona ka'tî to' pî'. Parî' pe awanî'pî moro. Mîrîrî ye'nen Jesus maimu pe to' ereuta'pî non pona. Warayo'kon wani'pî 5.000 yairî.

¹¹ Moropai pāo manni' yapîsi'pî Jesusya moropai ta'pîiya Paapa pî': –Morî pe man Paapa. Anna yuu ton tîrî pî' nai –ta'pîiya. Moropai to' kaisarî itîpîti me'po'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî moro'yamî' tîrî'pîiya, itu'se to' e'to' pikîrî.

¹² Awore tamî'nawîronkon ena'pî. Mîrîrî tîpo tînenupa'san pî' ta'pî Jesusya: –Iipia'san e'nîmî'sa' yannu'tî aama'ta namaî.

¹³ Imaimu yawírí ikupí'pí to'ya. Mia'taikin kaisarí cevada puusa' yonparí'pí yannuku'pí to'ya. 12 waikara'pí kaisarí itírí'píya, entamo'ka'san yuu yonparí'píya.

¹⁴ Mírírí kupí Jesusya pí' pemonkonyamí' esenumenka'pí. Ta'pí to'ya: —Míserí Paapa maimu ekareme'nen pena inekaremekí'pí, sírírí non pona tui'sen mĩkírí.

¹⁵ Mírírí ye'nen anapí'pai to' waní'pí tesa'kon pe awe'to'pe rei pe kai'ma. Mírírí to' esenumenkato' epu'tí'pí Jesusya. Mírírí yu'se pra tıwanı ye'nen atı'tı'pı inı'rı tiwınsarı wı' pona.

Tuna Poro Jesus Asarí
(Mt 14.22-33; Mc 6.45-52)

¹⁶ Pata ko'mamí pe Jesus nenupa'san autí'pí iku'pí ena pona.

¹⁷ Kanau ya' to' asara'tí'pí. Moropai to' ese'ma'tí'pí Cafarnaum pona, iku'pí ratai pona. Moropai pata ewaronpamí'pí maasa to' pia Jesus erepansá' pra tı'se.

¹⁸ Mírírí tanne, a'situn pe eena'pí mararí pra. Sipa sipa pe tuna ena'pí.

¹⁹ Aminke ma're to' wıtı'sa' tanne, yai pra 5 ou 6 km., tuna poro Jesus asarí era'ma'pí to'ya tıponaya'nıkon. Mararí pra to' esi'nı'pı'pı ipı'.

²⁰ Tı'se Jesusya ta'pı to' pı': —Jesus uurı. Teesi'nı'se pra e'tı.

²¹ Eerepamí'pí to' pia. Taatausinpai yapısı'pí to'ya kanau ya'. Mírírí pe rı to' erepamí'pí iku'pí ratai pona tuuftı'kon ya'.

²² Tiaron wei yai arınıkon pemonkonyamı' Jesus ye'ma'pı pı' itı'san e'nı'mı'pı iku'pı ena po. Inkamoroya Jesus yuwa'pı. Tiwinan kanau pata'pı neken eporı'pı to'ya kasapan po, Jesus nenupa'san yense' pata'pı. Tınenupa'san pokonpe Jesus asara'tı pra awanı era'ma'pı to'ya. Mírírı epu'tı'pı to'ya. Jesus ton pra to' ese'ma'tı'pı.

²³ Tı'se tiaronkon kanaukon erepansa' wanı'pı aminke pra Jesusya pemonkonyamı' yekkarı'tı'pı Paapa yarakkırı teeseurıma pata', Tiberıades cidaderı poinokon kanaukon. Mírírı era'ma'pı to'ya.

²⁴ Anı' ton pra awanı era'ma'pı to'ya, Jesus ton pra moropai inenupa'san ton pra. Mírírı ye'nen to' asara'tı'pı kanau ya' nırı moropai to' wıtı'pı Cafarnaum cidaderı pona Jesus yuwai.

Uyukon Ton Paapa Nıtırı

²⁵ Iku'pı ratai po Jesus eporı tıuya'nıkon pe, ekaranmapo'pı to'ya: —Anna yenupanen, ı' pensa eerepamı'pı tarını'? —ta'pı to'ya.

²⁶ Jesusya ta'pı to' pı': —Ayenku'tıya'nıkon pepın. Uurı yuwa pı' naatı awore awanıkon pı'kırı ayekkarı'tı'sau'ya'nıkon wenai. Mírírı anı'ya ikupı eserıkan pepın ku'sau'ya era'maya'nıkon tanne, tı'se ı' taato'pe awanı epu'tıya'nıkon pepın.

²⁷ Ayekkarıkon ton pı' kıseka'nunkatı mırırı tıwe'tı'kasen pı'. Tı'se esenyaka'matı untırı ayekkarıkon pı', ipatıkarı enen aako'manto'kon tınen pı'. Uurı ka' poi iipı'pı pemonkon pe mırırı ye'ka tınen. Maasa pra tıwakırı pe Uyunkon Paapaya uyaipontı'pı itı'to'peuya.

²⁸ —ı' kupı annaya yu'se Paapa wanı? —ta'pı to'ya Jesus pı'.

²⁹ Jesusya ta'pı: —Innape Paapa narıma'pı ku'tı. Mírírı kupıya'nıkon yu'se Paapa wanı mırırı.

³⁰ Mırırı pı' ta'pı to'ya: —Innape akupı annaya yu'se awanı ya, anna nera'ma ton konekaki. Mırırı era'ma annaya moropai innape akupı annaya. ı' konekaya? —ta'pı to'ya.

³¹ —Anna tamokon Moısés nurı'tı yarakkıronkon entamo'ka'pı Paapa nıtırı'pı pı' itese' maná, keren po. Paapa kaaretarıya taa:

“To' yuu ton tırı'pıya ka' poinon, to' entamo'kato'pe”,

Éx 16.4; Ne 9.15; Sl 78.24,25

taiya —ta'pı to'ya Jesus pı'.

³² Moropai Jesusya ta'pı to' pı': —Moısés nurı'tı nıtırı'pı pepın mırırı penaronkon yuu ton, tı'se mırırı Paapa nıtırı'pı. Tı'se uyun nıtırı sírırıpe aapıa'nıkon yairon, ayukon ton ka' poinon.

³³ Mırırı ayukon ton Paapa nıtırı iipı'ka' poi moropai enen tı'ko'manto'kon ton tırıya sírırı non po tı'ko'mansenon pia.

³⁴ Moropai ta'pı to'ya Jesus pı': —Anna yenupanen, anna yuu ton mırırı ye'ka tı'ki ipatıkarı.

³⁵ Ta'pı Jesusya to' pı': —Uurı mı'kırı, manni' ayukon ton, ipatıkarı aako'manto'kon tınen. Paapa anepu'pınon iipı'ya uupia, epu'tıya. Moropai innape ukupıtıpon ena morı pe, itu'se tıwe'to' pı'kırı.

³⁶ Tauya ne'tı'kını uyera'ma pı' naatı. Mıwını tı'se innape ukupıya'nıkon pra naatı.

³⁷ Tı'se Paapa nıtırı'san pemonkonyamı' iipı uupia tamı'nawırı. Moropai uupia tui'sen yaipontıya pepın uupıapai.

³⁸ Maasa pra itu'se e'to' ku'se uui'sa' pra wai ka' poi. Tı'se itu'se uyarimatıpon e'to' ku'se iipı'pı uurı.

³⁹ Paapaya uyarima'pî. Tintîrî'san ko'mannîpiuya yu'se Paapa wanî, tamî'nawîrî, tiwinan ataka'ma namai. Moropai tamî'nawîronkon insanan pîmî'sa'kauya yu'se awanî tîisa'mantakon tîpo tiwinano'pî wei ya. Mîrîrî yu'se Paapa wanî.

⁴⁰ Paapa munmu pe uyeramatîponkon, innape ukupîtîponkon ko'mamî yu'se uyun wanî ipatîkarî. To' pîmî'sa'kauya yu'se Paapa wanî tiwinano'pî wei ya.

⁴¹ Tîise ipî' Judeuyamî atako'menka'pî, —Uurî ayukon pe ka' poi iipî'pî —taiya ye'nen.

⁴² Taapî'tî'pî to'ya: —Josê munmu mîserî warayo', Jesus itese' —ta'pî to'ya. —Iyun moropai isan anna nepu'tî. Innape nai? O'non ye'ka pe “Ka' poi iipî'pî uurî”, taiya mîrîrî? —kai'ma to' eseurîmapî'tî'pî tîiwarîrî'nîkon.

⁴³ Jesusya ta'pî to' pî': —Ama' pe kîseurîmatî upî'.

⁴⁴ Tîiwarîrî anî' iipî pepîn uupia. Tîise Paapa uyarimatîponya enepî ya, eerepamî. Moropai i'mî'sa'kauya tiwinano'pî wei ya.

⁴⁵ Penaro'kon Paapa maimu ekareme'nenan maimu rî'pîya taa see warantî:

Moropai Paapaya inkamoro yenupa, tamî'nawîronkon. *Is 54.13*
Mîrîrî warantî awe'menukasa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen anî'riya Paapa maimu etasa' ya, moropai Paapa pî' eesenupasa' ya, uupia aapî.

⁴⁶ Anî'ya Paapa era'masa' pra man tîise uurî, iipiapainon. Uurî Paapa era'matîpon.

⁴⁷ Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî'ya innape uku'sa' ya, ipatîkarî enen tîiko'manto' ton eposai'ya mîrîrî.

⁴⁸ Inna, uurî ayukon, enen ko'mannîto' tîinen.

⁴⁹ Atamokon nuri'san Moisés piawonkon entamo'ka'pî ka' poi Paapa nîrî'pî pî', maná pî', tîise to' sa'manta'pî.

⁵⁰ Tîise sirîrî man ayukon pe ka' poinon. Mîrîrî pî' entamo'ka'san sa'manta pepîn.

⁵¹ Uurî mîkîrî ayukon, enenan, ka' poi iipî'pî. Uurî pî' anî' entamo'ka' ya, ipatîkarî aako'mamî enen. Ayukon pe untîrî wanî upun pe. Upun tîriuya kupî sirîrî pemonkonyamî'ya tîiko'manto'kon epoto'pe enen ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

⁵² Mîrîrî pî' Judeuyamî' esiyu'pî'tî'pî tîmurukun pe si'ma. —O'non ye'ka pe mîserî warayo'ya tîpun tîrî anna yo' pe?

⁵³ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe, upun pî' awentamo'kakon pra awanî ya, umînî enîriya'nîkon pra awanî ya, enen awanîkon pepîn.

⁵⁴ Upun yanîtîpon, umînî enîrîtîpon, mîkîriya ipatîkarî enen tîiko'manto' ton eporî moropai i'mî'sa'kauya tiwinano'pî wei ya.

⁵⁵ Upun wanî ayo'kon yairon pe moropai umînî wanî awukukon yairon pe.

⁵⁶ Upun pî' entamo'ka'pî, umînî enîrîtîpon ko'mamî uupia moropai uuko'mamî iipia.

⁵⁷ Paapa, enen tîiko'mansenya uyaipontî'pî moropai enen uko'mannîpiya. Mîrîrî warantî nîrî upî' entamo'ka'pî ko'mannîpiuya enen.

⁵⁸ Mîrîrî ye'nen tauya ka' poi iipî'pî uurî wanî awentamo'kakonpa. Atamokon rî'san entamo'ka'pî maná pî' tîise to' sa'manta'pî. Mîrîrî warantî pra sirîrî wanî. Sirîrî tauya uurî pî' entamo'ka'pî ko'mannîto' pî' eseurîma manni' wanî Morî Yekaton Wannî winîpaino pe.

⁵⁹ Mîrîrî warantî Jesusya to' yenupa'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' ta Cafarnaum cidaderî po.

Arinîkon Inenupa'sanya Jesus Rumaka

⁶⁰ Tîise arinîkon Jesus maimu pî' teesenupasanon esewankono'ma'pî imaimu pî'. —Sa'me pu'kuru imaimu man —ta'pî to'ya. —Anî'ya innape ikupî eserîke pra man.

⁶¹ Tîimaimu pî' tînenupa'san atako'menka'epu'tî'pî Jesusya. —Mîrîrî pî' esewankono'makon mîrîrî? —ta'pîya to' pî'.

⁶² —Mîrîrî pî' aataka'makon ya, î' kai'ma eesenumenkakon uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe enuku ka' pona era'maya'nîkon ya, manni' uuko'mamî'pî pata pona?

⁶³ Mîrîrî enen ko'mannîto' pî' eseurîma manni' wanî Morî Yekaton Wannî winîpaino pe. Tîiwarîrî pemonkonya yeporî pepîn. Apî'nîkon unekaremekî'pî wanî ayekatonkon ton pe moropai enen aako'manto'kon tîinen pe.

⁶⁴ Tîise tiaronkon amîrî'nîkonya innape ukupî pra man —ta'pî Jesusya to' pî'.

Aasîrî Jesusya innape tîku'nenan pepîn epu'tî'pî moropai anî'ya tekaremekî teyatnon pî' epu'tî'pîya.

⁶⁵ Ta'pîya to' pî': —Mîrîrî warantî awanî ye'nen anî' iipî pepîn uupia Paapaya enepî pra awanî ya, tauya ne'tîkini.

⁶⁶ Mîrîrî yai arinîkon Jesus nenupa'sanya irumaka'pî. Inî'rî ipîkîrî to' wîtî pra awanî'pî.

⁶⁷ Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî' asakî'ne pu' pona tîimo'tai'nîkon, (12) kaisaronkon pî': —Amîrî'nîkon kanan? Urumakaya'nîkon nîrî?

⁶⁸ Tîise Simão Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, anî' pia anna wîtî? Amîrî neken ipatîkarî enen anna ko'manto' yekare esa'.

⁶⁹ Innape akupî pi' anna man. Cristo pe awani' epu'ti pi' anna man. Enen tũiko'mansen Paapa munmu pe awani' —ta'piya.

⁷⁰ Jesusya ta'pi: —Unmo'ka'san amiri'nikon asaki'ne pu' pona tũmo'tai'nikon, (12) kaisaronkon, moropai akore'ta'nikon man tiwinan Makui poitiri.

⁷¹ (Miri'ri ta'piya Simão munmu Judas Iscariotes pi'. Maasa pra miki'ri Judas wani tũse asaki'ne pu' pona tũmo'tai'nikon, (12) kaisaronkon yonpa pe, miki'riya tekaremeki maasa, miri'ri epu'ti pi' Jesusya.)

7

Judeuyami' Festari Pona Jesus Witi

¹ Miri'ri tipo Jesus asari'pi Galileia pata yapi' tũse Judeia pata ya' eewomi pra awani'pi. Maasa pra Judeia ponkon Judeuyami' wani'pi Jesus anwipai.

² Judeuyami' festari weiyu esepori'pi itese' titappiikon festari.

³ Miri'ri yai Jesus yakontononya ta'pi ipi': —Judeia pona matii ayeseru ankupî era'mato'pe anenupa'sanya.

⁴ Tami'nawironkonya tepu'ti yu'san ani' wani' ya, ama' pe i' ri kupi'ya pepin. Ani'ya ikupî eserikan pepin ankonekapai awani' ya, aronne mikonekai tami'nawironkon esenumenkato'pe api' —ta'pi to'ya.

⁵ Miri'ri ta'pi to'ya maasa pra innape ikupî tũya'nikon pra awani' ye'nen.

⁶ Jesusya ta'pi to' pi': —I' wani' pra amiri'nikon witi miri'ri. Tũse uuri' uutî pepin. Uweiyu erepansa' pra man.

⁷ Tewanmakon pe tami'nawironkonya akupikon pepin, tũse tewanmakon pe uku'sa' to'ya. Imakui'pi pe to' wani' kai'ma to' panamanen uuri' to' yewanma pe.

⁸ Entamo'kanto' pona matiti. Uuri' uutî pepin siriri maasa. Uweiyu erepansa' pra man.

⁹ Miri'ri taa tipo Jesus ko'mami'pi moro Galileia po.

¹⁰ Moropai itakontonon witi'pi festa pona. Miri'ri tipo Jesus niri witi'pi to' ye'ma'pi pi', tũse ama' pe atti'pi ani'ya tepu'ti namai.

¹¹ Jesus yuwa pi' Judeuyami' wani'pi entamo'kanto' yai. —O'non pata awani? —ta'pi to'ya. —Aai'sa' pra ka'ri awani?

¹² Arinikon eseurimapi'ti pi' ipi'. —Mori pe miki'ri man —kai'ma tiaronkon eseurima'pi. Tũse tiaronkonya ta'pi: —Kaane, mori pepin miki'ri. Pemonkonyami' yenku'tinen miki'ri —ta'pi to'ya.

¹³ Tũse ama' pe to' eseurimapi'ti pi' ipi'. Aronne to' eseurima pra awani'pi tepotorikon nama tũya'nikon ye'nen.

Pemonkonyami' Yenupa Jesusya Festa Po

¹⁴ Moropai festa arakkita pairi tũse, Jesus ewomi'pi Judeuyami' epiremato' yewi' ta. Moro pemonkonyami' yenupa'piya.

¹⁵ Jesusya tenupakon pi' Judeuyami' esenumenka'pi kure'ne. —O'non ye'ka miseri warayo' esenupa'pi pepin teuren, tũse uuri'nikon yenupaiya epu'nen ke? —kai'ma to' eseurima'pi.

¹⁶ Jesusya ta'pi to' pi': —Esenumenkato' ke ayenupauya'nikon pepin miri'ri, tũse uyari-matipon maimu pi' ayenupauya'nikon.

¹⁷ Itu'se Paapa e'to' anku'painon wani' ya, miki'riya epu'ti ani' maimu pe eseurima, uuwariri' pra, tũse Paapa maimu pe.

¹⁸ Tiiwariri' tii'ri teeseurimasen wani' ya, ipikku pe e'pai awani' miri'ri. Tũse uuri', ipikku pe uyari-matipon wani' epu'ti yu'se wani. Miri'ri ye'nen yairon uuri. Imakui'pi unku'pi'pi ton pra man.

¹⁹ Paapa maimu ankupikon ton ekaremeki'pi Moises nuri'tiya. Miri'ri man aapia'nikon tũse miri'ri yawiri' aako'mamikon pra naatii. I' wani' awani' ye'nen uuri' anwipai awanikon miri'ri?

²⁰ Miri'ri yuuku'pi to'ya Jesus maimu: —Imariwa'ka' pe nai. Ani'se miki'ri anwipainon? —ta'pi to'ya.

²¹ Jesusya ta'pi: —Tiwin ikoneka pi' wai, ikupî eserikan pepin eri'ka'nito' weiyu yai. Tũse miri'ri pi' eesewankono'makon, eri'ka'nito' weiyu yai iku'sau'ya pi'.

²² Tũse eri'ka'nito' weiyu yai anmukokon mere pi'pi ya'tiya'nikon, maasa pra Moises nuri'tiya ayeserukon ton tiri'pi aapia'nikon ikupikonpa. Tũse miri'ri wani' Moises nuri'ti winipainon pepin tũse penaronkon, irawironkon itamokon nuri'san winipainon.

²³ Miri'ri waranti Moises nuri'tiya yenupato' esuwa'ka' namai anmukokon mere pi'pi ya'tiya'nikon eri'ka'nito' weiyu yai. I' wani' awani' ye'nen eekore'masa'kon pri'yawon pepin yepi'tisau'ya pi'? —ta'piya.

24 —Teesenumenkai pra “Imakui'pî pe man”, taaya'nîkon e'pai pra man. Morî pe esenumenkati tînin pî' eeseurîmakon rawîri yairî eeseurîmakonpa.

Cristo Pe Jesus Wani Pî' Tiaronkon Esumenka

25 Moropai tiaronkon Jerusalém ponkon eseurîma'pî tonpakon yarakkîrî. —Mîikîrî naka anwîpai to' wani manni'?

26 A'kî, aronne eeseurîma moropai î' taa to'ya pra awani ipî'. “Paapa nîmenka'pî Cristo pe awani” kai'ma uyesa'kon esenumenka ipî' ka'ri —ta'pî to'ya.

27 —Tîise Cristo pepîn mîikîrî. Anna nepu'tî mîserî warayo' o'non pata painon. Tîise Cristo, Paapa nîmenka'pî iipî yai, o'non pata pai aai'pî epu'tî anî'ya pepîn —ta'pî to'ya.

28 Tamî'nawîronkon yenupa pe epîremanto' yewî' ta, Jesus entaime'pî aronne: —Inna, uyepu'nenan amîrî'nîkon —ta'pîiya. —O'non pata paino pe wani epu'tî pî' naati, tîise uuwarîrî iipî'pî pepîn uurî. Uyarima'tîpon wani yairon pe pu'kuru. Mîikîrî epu'nenan pepîn amîrî'nîkon.

29 Tîise uurî epu'nen. Iipiapainon uurî. Inarima'pî uurî —ta'pîiya to' pî'.

30 Mîrîrî yai Jesus anapî'pai to' wani'pî, tîise anî'ya yapîsî pra awani'pî, maasa pra iweiyu erepansa' pra awani ye'nen.

31 Moropai arinîkonya innape Jesus kupî'pî. —Cristo pe awani eserîke epu'tî pî' anna man. Maasa pra Cristo, Paapa nîmenka'pî erepamî yai, mîserî warayo' nîkupî'pî yentai konekaiya eserîke pra man —ta'pî to'ya.

32 Mîrîrî warantî pemonkonyamî' eseurîma eta'pî fariseuyamî'ya moropai teepîremasanon esanonkonya tîwakîrikon pe pra. Mîrîrî ye'nen epîremanto' yewî' era'manenana yarima'pî to'ya Jesus yapî'se.

33 Moropai Jesusya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Mararî uuko'manto' man amîrî'nîkon kore'ta. Mîrîrî tîpo uutî pe wai uyarimatîpon pia.

34 Uuti'pî pata'pî ya' uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî tîise uyeporîya'nîkon pepîn. Moropai uupia atîkon eserîke pra awanîkon nîrî —ta'pîiya.

35 Mîrîrî taiya pî' Judeuyamî' eseurîma'pî tîiwarîrî'nîkon. —O'non pata mîikîrî wîti mîrîrî anî'ya teporî namai? Yai pra Judeuyamî' Gregoyamî' pata poro e'paraipîka'san kore'ta attî ka'ri Gregoyamî' yenupai.

36 O'non ye'ka pe awani koo? Î' pî' eeseurîma esepu'tî pra man. Uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî tîise uyeporîya'nîkon pepîn. Moropai uupia aai'pîkon pepîn nîrî taiya manni' —kai'ma to' eseurîma'pî.

37 Mîrîrî tîpo Judeuyamî' festarî ataretî'ka weiyu yai awani'pî. Ipîkku panpî' mîrîrî wei wani'pî to' ataretî'ka ye'nen. Mîrîrî yai Jesus e'mî'sa'ka'pî to' kore'ta. Aronne awentaime'pî. —Tuna aninnîpainon wani ya, uupia asi'kî moropai awuku tun eporîya.

38 Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî, innape uku'nenan yewana yapai kure'ne teepa'kasen tuna wani pe man, manni' enen ko'mannîto' tîinen —ta'pîiya.

39 Tîise tuna pî' eeseurîma pepîn mîrîrî. Morî Yekaton Wannî'pî eeseurîma. Manni' innape Jesus ku'nenanya yapîsî pe man, tewankon ya' aako'manto'pe. Tîise Morî Yekaton Wannî erepansa' pra awani'pî. Maasa pra Jesus enna'posa' pra awani'pî tun pia.

40 Mîrîrî warantî Jesus eseurîma eta tîuya'nîkon pe arinîkonya innape ikupî'pî. —Mîikîrî man, Paapa narima'pî tîmaimu ekareme'nen pe, manni' Moisés nuri'tî nekaremekî'pî manni' —ta'pî to'ya.

41 Tiaronkonya ta'pî: —Mîikîrî man pîika'titon Paapa nîmenka'pî pe. Tîise mîrîrî pî' tiaronkonya ta'pî: —Paapa nîmenka'pî pe pra man. Maasa pra Cristo iipî pepîn Galilêia poi.

42 Paapa maimuya taa penaro' Davi nuri'tî parî'pî pe Cristo wani. Moropai Davi nuri'tî ko'mani'pî Belém po, moroni' Cristo esenpo pe man, taasai'ya man —ta'pî to'ya.

43 Mîrîrî wenai to' esiyu'pîti'pî.

44 Tiaronkon wani'pî Jesus anapî'pai yarakkamokonpa. Tîise anî'ya yapîsî pra awani'pî.

Innape Jesus Kupî Judeuyamî' Esananya Pepîn

45 Epîremanto' yewî' era'manenana enna'po'pî tesanonkon pia, teepîremasanon esanonkon moropai fariseuyamî' pia. —Î' wani' awani ye'nen enepîya'nîkon pra awani? —ta'pî to'ya.

46 —O'non pata morî pe mîikîrî eseurîma warantî anî' eseurîma etasa' annaya pra man —ta'pî to'ya.

47 —Amîrî'nîkon esenku'tisa' nîrî ka'ri —ta'pî fariseuyamî'ya to' pî'.

48 —Epu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Anna wani ayesa'kon pe moropai fariseuyamî', epu'nen pe anna wani. Moropai annaya ikupî pra man innape —ta'pî to'ya.

49 —Insanan pemonkonyamî' poroponkon Paapa maimu epu'nenan pepîn. E'taruma'tînto' ya' tuutîsanon insanana —ta'pî to'ya.

50 Moropai tiaron to' yonpa wani'pî to' kore'tawon itese' Nicodemos. Mîikîrî manni' ewaron ya' Jesus pia iipî'pî pena. Mîikîrîya ta'pî:

⁵¹—Uyesserukon wanî e'mai' pe pemonkon maimu eta moropai iteseru pî' esenumenkan. Mîrîrî tîpo imakui'pî pe awanî esepu'tî, morî pe awanî esepu'tî. Tîise uyesserukon yairî pra imakui'pî mîikîrî taa pî' uurî'nîkon man, tetai pra —ta'pîya.

⁵² Ta'pî to'ya Nicodemos pî': —Amîrî Galiléia pon nîrî ka'rî. Maasa Paapa maimu pî' esenupakî. Galiléia poi tîmaimu ekareme'nen ton yarima Paapaya taasa' pra man —ta'pî to'ya.

⁵³ Mîrîrî tîpo to' e'paraipîka'pî tewî'kon kaisarî.

8

Wîri' Imakui'pî Koneka'tîpon

¹ Moropai Jesus wîti'pî wî' itese' Oliveira pona.

² Tiaron wei yai atti'pî penane marî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta. Moro arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia. To' kore'ta eereuta'pî moropai to' yenupa'pîya.

³ Mîrîrî pî' awanî tanne, fariseuyamî' moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pî' yenupatonkonya wîri' enepî'pî iipia imakui'pî koneka'tîpon. Mîikîrî enepî'pî to'ya Jesus pia, tamî'nawîronkonya era'ma tanne.

⁴ Ta'pî to'ya Jesus pî': —Anna yenupanen, mîseni' wîri' eporî pî' anna man warayo' yarakkîrî tîise tînyo pepîn. Yarakkîrî awanî tanne eporî pî' anna man.

⁵ Moisés nuri'tiya ta'pî: “Tînyo kenan wîri' e'sa' ya tiaron warayo' yarakkîrî mîwîtî tî' ke”. Tîise amîrî esenumenkato' anepu'pai anna wanî —ta'pî to'ya.

⁶ Tîise Jesus pî' to' o'ma'ta kinî ipî' teeseurîmakonpa kai'ma. Jesus e'muruika'pî moropai kasapan menuka'pîya tenya yeperu ke. .E'taiya pra man kai'ma to' esenumenka'pî ipî'.

⁷ Inî' panpî' ipî' ekaranmapopî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen awe'mî'sa'ka'pî. To' pî' ta'pîya: —Akore'tawonkon anî' wanî ya imakui'pî ton pîn, mîikîriya e'mai' pe tî' yenumî yu'se wai iwîpa —ta'pîya.

⁸ Inî'rî awe'muruika'pî moropai non menuka'pîya.

⁹ Mîrîrî taa Jesusya pî' to' esenumenka'pî. Imakui'pî pe tîwanîkon epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen to' eppepî'pî. To' wîti'pî iipiapai tiwin pî'. A'yeke'ton panpî' wîti'pî e'mai' pe. Ite'ma'pî pî' a'yeke'tonon pu'kuru pepîn wîtipî'pî tiwin pî', tamî'nawîrî. Jesus e'nîmî'pî moropai wîri'.

¹⁰ Jesus e'mî'sa'ka'pî. Wîri' era'ma'pîya tîise ipî' eseurîma'san wîti'pî wanî'pî. Ta'pîya wîri' pî': —O'nonan see inkamoro imakui'pî ankoneka'pî ekaremekî'tîponkon? Aasa'manta e'pai man taa to'ya pra nai? —ta'pîya.

¹¹ —Inna, uyepotorî, uwî to'ya pra man —ta'pî wîri'ya ipî'. —Moriya aasa'manta e'pai man tauya pepîn nîrî —ta'pî Jesusya. —Atîkî apata ya'. Tîise inî' imakui'pî kî'konekai iku'sa'ya manni' warantî —ta'pîya.

Pemonkonyamî' Weiyu'manen Pe Jesus Wani

¹² Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' yeurîma'pî inî'rî. —Uurî wanî non po tîiko'mansenon weiyu'manen pe. Anî' iipî ya uwenairî asarî pepîn ewaron ta, tîweiyu eposai'ya ye'nen, tîiko'manto' ton tînen.

¹³ Mîrîrî pî' fariseuyamî'ya ta'pî: —Aawarîrî apî'rî eeseurîma tiaronya taa pra man apî'. Mîrîrî ye'nen anî'ya innape akupî pepîn.

¹⁴ Mîrîrî yuuku'pî Jesusya. Ta'pîya: —Innape upî'rî eseurîma, tîise useruku pepîn. O'non pata pai iipî'pî uurî epu'tî pî' wai. O'non pata pona uutî epu'nen uurî. Tîise amîrî'nîkonya epu'tî pepîn o'non pata pai uui'pî'pî moropai o'non pata pona uutî.

¹⁵ Amîrî'nîkon esenumenka upî' anepu'tîkon anera'ma'pîkon yawîrî. Mîrîrî wenai seru'ye' wanî kai'ma eeseurîmakon. Tîise uuriya anî' yako'menka pepîn, anî' yenumiuya pepîn sirîrî.

¹⁶ Tîise anî' yako'menkauya ya, yairî eseurîma, seru'ye' pra, maasa pra uuwarîrî eseurîma pepîn unepu'tî pe. Uyun nîrî eseurîma, uupia tîiko'mansen, uyarima'tîpon.

¹⁷ Moisés nuri'tiya yenupanto'ya taa:

Tiwinan pemonkon eseurîma ya,
tiwinsarî si'ma innape ikupî pepîn.

Tîise asakî'nankon eseurîma ya se' kaisarî,
innape awanî mîrîrî.

Ayesserukon mîrîrî.

¹⁸ Uurî eseurîmasa' e'to' pî' anî' pe wanî pî'. Moropai uyarimatîpon Paapa eseurîmasa' upî' eseurîma'pî kaisarî. Mîrîrî ye'nen ayesserukon yawîrî innape awanî —ta'pî Jesusya.

¹⁹ Fariseuyamî'ya ta'pî ipî': —O'non patawon ayun? Jesusya ta'pî: —Uurî epu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Uyun epu'nenan pepîn nîrî. Anî' pe wanî epu'nen pe awanîkon ya, anî' pe uyun wanî epu'tî'pîya'nîkon e'painon nîrî.

²⁰ Miriri waranti pemonkonyami' yenupa'pi Jesusya Judeuyami' epiremato' yewi' ta aminke pra to' niri yense' pi'. Anapi'pai tironkon wani'pi tiise yapisi to'ya pra awani'pi, maasa pra iweiyu eseposa' pra awani'ye'nen.

²¹ Moropai in'ri Jesusya to' yeurima'pi: —Uuri uuti kupi siriri taripai. Uutisa' yai, uyuwaya'nikon kupi siriri tiise uyeporiya'nikon pepin. Apona'nikon amakuyikon ko'mami tanne aasa'mantakon. O'non pata uuti ya attikon pepin.

²² Miriri taa Jesusya pi' Judeuyami' esenumenka'pi. —O'non pata pona atti? —kai'ma to' eseurima'pi. —Amiri'nikon witi pepin upikiri taiya manni'. Awe'wi ka'ri? —ta'pi to'ya.

²³ In'ri Jesus eseurima'pi to' pi': —Amiri'nikon man tarironkon pe. Siriri non po tiko'mansenon amiri'nikon. Tiise uuri wani ka' poino pe. Siriri non pon pepin uuri.

²⁴ Uuri miki'ri ta'piya sa'ri, miki'ri pe ukupiya'nikon pra awanikon ya innape, aasa'mantakon, amakuyikon e'ronasa' pra tiise. Miriri ye'nen amakuyikon ko'mami tanne aasa'mantakon tauya manni' —ta'piya to' pi'.

²⁵ Jesus pi' ta'pi to'ya: —Ani' kin amiri, moriya? Jesusya yuuku'pi: —Amiri'nikon yeurima pia'ti'piya pata pai, ta'piya ani' pe wani.

²⁶ Mararon pepin eseurimato' man amiri'nikon pi', imakui'pi pe awanikon pi'. Uyari-matipon wani seru'ye' pepin. Yairi awani. Miki'ri nekaremeki'pi upi' ekareme'nen pe wani tami'nawironkon pi' —ta'piya.

²⁷ Tiyun pi' Jesus eseurima miriri, tiise epu'ti to'ya pra awani'pi.

²⁸ Moropai Jesusya ta'pi to' pi': —Uuri ka' poi iipi'pi pemonkon pe, uuri pimi'sa'kaya'nikon pe naati' paki'nan pona. Miriri tipo Paapa munmu pe uyepu'tiya'nikon kupi siriri. Uuwariron pe pra uyepu'tiya'nikon pe naati'. Paapaya upanayasa' yawiri ayeurimauya'nikon siriri.

²⁹ Uupia uyari-matipon man. Urumakaiya pra man. Maasa pra itu'se Uyun e'to' ku'nen pe wani —ta'piya.

³⁰ Miriri waranti Jesus eseurima eta tiuya'nikon pe arinikonya innape ikupi'pi.

Abraão Nuri'ti Munkiyami'

³¹ Miriri ye'nen Jesusya ta'pi Judeuyami' pi', innape tiku'nenan pi': —Umaimu yawiri aako'mamikon ya, upemonkono pe awanikon.

³² Moropai yairon epu'tiya'nikon kupi siriri. Moropai miriri wenai amo'kasai'ya'nikon, ani' poitiri pe awanikon namai —ta'piya.

³³ Miriri pi' ta'pi to'ya: —Abraão nuri'ti payanni'san anna. O'non pata ani' poitiri pe anna e'sa' pra man. I' wani' awani ye'nen ani' poitiri pe pra eenakon taaya manni'?

³⁴ Jesusya ta'pi to' pi': —Useruku pepin. Imakui'pi ku'nen pe awanikon ya, amakuyikon enasa' man ayental'nikon, ipoitiri pe awanikon.

³⁵ Ipoitiri wani ya, aako'mami pepin ipatikari tesa' yewi' ta. Ipoitiri pe neken miki'ri wani. Tiise inmu wani ya, miki'ri ko'mami ipatikari tiyun yewi' ta, inmu pe tiwani ye'nen.

³⁶ Tiise uuri Paapa munmuya amo'kakon ya, ani'ri poitiri pe awanikon pepin taripai. Imakui'pi yentai awanikon.

³⁷ Abraão nuri'ti payanni'san amiri'nikon seru' pepin. Tiise uuri anwipai awanikon siriri. Maasa pra awakirikon pe pra unekaremeki eta pi' naati, anku'pai pra awanikon ye'nen.

³⁸ Uuri, uyunya uyenupa'pi ekaremekiuya api'nikon. Moropai amiri'nikon niri ayunkonya apanama'pikon yawiri awanikon —ta'pi Jesusya.

³⁹ Ta'pi to'ya Jesus pi': —Anna man Abraão nuri'ti payanni'san pe. Jesusya yuuku'pi: —Abraão yonpa pe awanikon ya, mori ku'nen pe awanikon mori ku'nen pe Abraão nuri'ti wani'pi waranti.

⁴⁰ Tiise uuri anwipai awanikon, yairi ayeurimasau'ya'nikon tanne, Paapaya uyeurima'pi yawiri. Miriri ye'ka ku'nen pe pra Abraão nuri'ti wani'pi.

⁴¹ Innape ayunkon yeseru yawiri ayaserukon wani miriri, tiise Abraão nuri'ti yeseru yawiri pra —ta'pi Jesusya. Ta'pi to'ya Jesus pi': —Paapa munkiyami' anna. Paapa man anna yun pe. Iyun pin more waranti anna wani pepin siriri —ta'pi to'ya.

Makui Munkiyami'

⁴² Tiise Jesusya ta'pi: —Uuri iipi'pi Paapa piapai. Uuwariri iipi'pi pepin tiise uyari-matipon maimu pe pu'kuru uupi'pi. Ayunkon pe Paapa wani ya, u'ninmaya'nikon e'paimon, uyonpa pe awanikon ye'nen.

⁴³ Umaimu epu'tiya'nikon pra awani. Miriri ye'nen aataka'makon ayeurimauya'nikon pi'.

⁴⁴ Amiri'nikon yun wani Makui pe. Itu'se miki'ri e'to' ku'nen pe awanikon. Pemonkon wi'nen pe miki'ri e'sa' pena pata pai. Seru'ye' pe awani, maasa pra yairi awe'to' ton pra awani ye'nen. Seru'ye' pe awe'sa' ya, teseru ta awani miriri. Seru'ye' miki'ri moropai seru'ye'kon yunkon pe awani.

⁴⁵ Seru'ye' pe pra ayeurimauya'nikon. Tiise innape umaimu kupiya'nikon pra awanikon.

⁴⁶ “Imakui'pí ankoneka'pí moro man, epu'nen uurí”, taa aní'ya pepín upí'. Imakui'pí ku'sau'ya pra wai. Ayenku'tíuya'níkon pepín. Í' wani' awaní ye'nen umaimu kupíya'níkon pra awaní innape?

⁴⁷ Paapa pemonkono waní imaimu etanen pe moropai yawíron pe. Tíise amírí'níkonya Paapa maimu yapurí pepín, yawírí pra awaníkon. Maasa pra Paapa pemonkono pe pra awaníkon ye'nen —ta'pí Jesusya.

Abraão Nuri'ti Ton Pra Tíise Jesus Wani'pí

⁴⁸ Mirírí pí' Judeuyamí'ya ta'pí Jesus pí': —Kane kane amírí, Samaria poinon. O'ma' yense' pe nai —ta'pí to'ya.

⁴⁹ Jesusya ta'pí: —O'ma' yense' pepín uurí. Uyun yapuríuya sirírí. Tíise amírí'níkonya uyapurí pra man.

⁵⁰ Uurí yapurí pemonkonyamí'ya yuwauya pepín. Tíise mirírí yuwa tiaronya, uyunya. Moropai yairí mīkírí waní pemonkonyamí' yako'menkanen pe.

⁵¹ Ayenku'tíuya'níkon pepín. Yairí ayeurímauya'níkon. Umaimu yawírí aako'mamíkon ya, aasa'mantakon pepín tiwín kin —ta'pí Jesusya.

⁵² Judeuyamí'ya ta'pí ipí': —Mirírí taaya pí' o'ma' yense' pe ayepu'tí pí' anna man. Abraão nuri'ti sa'manta'pí, moropai penaro' Paapa maimu ekareme'nenan sa'manta'pí níri. Tarípai amíríya taa: “Umaimu yawírí aní' ko'mamí ya, aasa'manta pepín”, kai'ma.

⁵³ Anna tamo Abraão nuri'ti yentai awaní kai'ma eesenu'tísa', Paapa maimu ekareme'nenan yentai awaní kai'ma eesenu'tísa'. Aní' pe renamo awaní kai'ma eesenu'tísa' mirírí? —ta'pí to'ya.

⁵⁴ Jesusya ta'pí: —Uwarírí morí uurí tauya ya, í' pe pra rí awaní mirírí. Aní'ya uyapurí pepín mirírí pí'. Tíise uwarírí atapurí pepín. Uyunya ta'pí upí': “Morí Mīkírí”. “Mīkírí anna yepotorí” taanen anamírí'níkon, manní'ya ta'pí.

⁵⁵ Uyun epu'sa'ya'níkon pra naatii. Tíise uurí mīkírí epu'nen pu'kuru. Uurí níri epu'nen pepín kai'ma eseuríma ya, seru'ye' pe awaní, seru'ye' pe awaníkon warantí. Maasa pra mīkírí epu'tíuya ye'nen moropai imaimu yawírí iku'nen uurí.

⁵⁶ Atamokon Abraão nuri'ti esenumenka'pí uupí weiyu pí'. Mirírí pí' aatausinpa'pí. Kure'ne aatausinpa'pí uupí epu'tí tíuya pí' —ta'pí Jesusya.

⁵⁷ Judeuyamí'ya ta'pí ipí': —Aseruku mirírí, pena Abraão nuri'ti sa'manta'pí. Amírí 50 kono' ma're akonopo man. Abraão nuri'ti era'matípon pepín amírí. Aseruku —ta'pí to'ya.

⁵⁸ Jesusya ta'pí to' pí': —Ayenku'tíuya'níkon pepín. Abraão nuri'ti ton pra tíise moro waní'pí. Ipatikaron uurí.

⁵⁹ Mirírí taiya pí' to' ekore'ma'pí. Inonkon tí'kon yanumí'pí to'ya, iwíkonpa kai'ma. Tíise Jesus esonomí'pí ariníkon kore'ta. Eepa'ka'pí Judeuyamí' epíremato' yewí tapai.

9

Enkaru'nan Yepi'ti Jesusya

¹ Moropai tuutí pe, warayo' era'ma'píya, enkaru'nan. Enkaru'ne eesenpo pe mīkírí waní'pí.

² Inenupa'sanya era'ma'pí níri. Jesus pí' ta'pí to'ya: —Anna yenupanen, aní' níkupí'pí imakui'pí wenai míserí warayo' esenpo'pí enkaru'ne? Tínkoneka'pí wenai ka'rí? Tísan, tun níkoneka'pí wenai ka'rí?

³ Jesusya ta'pí: —Aní' níkoneka'pí imakui'pí wenai míserí warayo' e'taruma'tí pra man, ínkupí'pí wenai moropai itun, isan níkupí'pí wenai. Paapaya iku'sa' pra man enkaru'ne. Enkaru'ne eesenpo'pí Paapa esenyaka'mato' ipí' era'mato'pe ariníkonya.

⁴ Uyarimatípon esenyaka'mato' kupí pí' ko'manní e'pai man wei pe awaní tanne. Ewaron ke eena kupí sirírí. Mirírí yai aní' esenyaka'ma eseríke pra awaní kupí sirírí.

⁵ Sirírí non po uuko'mamí pí'kírí pemonkonyamí' weiyu'ma pí' uuko'mamí —ta'pí Jesusya.

⁶ Mirírí taa típo, Jesusya tetaku yenumí'pí non pona. Mirírí ke non ki'ma'píya. Enkaru'nan yenu kí'pa'píya mirírí ke.

⁷ Moropai ta'píya enkaru'nan pí': —Tuna yense' itese' Siloé ka' e'píta —ta'píya. (“Yaríma'pí” taato' mirírí Siloé umaimukon ta.) Attí'pí Jesus maimu pe. Awe'pí'pí moropai eesepi'tí'pí. Enkaru'ne pra eena'pí. Tamí'nawíron era'ma'píya.

⁸ Mirírí yai tiarónkonya era'ma'pí, itonpayamí' moropai tiarónkonya. Mīkírí epu'tí'pí to'ya enkaru'nan pe. —A'kí mīkírí era'makí —ta'pí to'ya. —Mīkírí manní' enkaru'nan. Típíka'tito' ton esatí pí' aako'manpítí'pí manní' tamí'nawíronkon pí' —ta'pí to'ya.

⁹ Mirírí pí' tiarónkonya ta'pí: —Inna, mīkírí mīkírí seru' pepín. Tíise tiarónkonya ta'pí: —Kaane, mīkírí pepín. Enkaru'nan warainon seru' pepín, tíise tiaron pe man, enkaru'ne pra. Mirírí ye'nen mīkírí pí' ekaranmapo'pí to'ya. Ta'píya to' pí': —Inna, uurí mīkírí —ta'píya.

¹⁰ Ta'pí to'ya ipí': —O'non ye'ka pe ayenu esepi'tísa' mirírí?

¹¹ Ta'p̄iia to' p̄i': —Warayo' itese' Jesusya non ki'ma p̄i' man mararî m̄irikî. Moropai uyenu k̄i'pa p̄i' man ike. Moropai taa p̄i' man upi', “E'p̄ita Siloé itese' tuna ka”. M̄irîri ye'nen w̄it̄in p̄i' wai. E'p̄in p̄i' wai. Tar̄ipai tam̄i'nawîri era'ma p̄i' wai —ta'p̄iia.

¹² —O'non see m̄irikî ayepi'tit̄ipon? —ta'p̄i to'ya ipi'. —Epu'tiuya pra wai —ta'p̄iia.

Fariseuyam̄i'ya Enkaru'nan Esepi'tisa' Ekaranmapo

¹³ M̄irîri t̄ipo enkaru'nan esepe'tisa' yar̄i'p̄i to'ya fariseuyam̄i' pia.

¹⁴ Maasa pra eri'ka'n̄ito' weiyu yai Jesusya non ki'ma'p̄i manni' enkaru'nan yenu yepi'tipa.

¹⁵ M̄irîri wenai fariseuyam̄i'ya ekaranmapo'p̄i esepe'ti'p̄i p̄i': —O'non ye'ka pe aku'sai'ya m̄irîri? —ta'p̄i to'ya. Ta'p̄iia to' p̄i': —Uyenu k̄i'pa'p̄iia ikuisa' ke. E'p̄i'p̄i, tar̄ipai tam̄i'nawîri era'ma'ya sirîri.

¹⁶ Fariseuyam̄i'ya ta'p̄i ipi': —Paapa piapainon pep̄in m̄irikî Jesus. A'kî, eri'ka'n̄ito' weiyu yai eesenyaka'masa' Paapa maimu yawîri pra era'makî —ta'p̄i to'ya. T̄iise tiaronkonya ta'p̄i: —Imakui'p̄i pe Jesus wani ya, ikoneka eserikan pep̄in kup̄iia pep̄in e'painon? Imakui'p̄i pe awani pep̄in. Se' kaisari pra to' esenumenka'p̄i Jesus p̄i'.

¹⁷ In̄i'ri enkaru'nan esepe'tisa' p̄i' ta'p̄i to'ya: —Am̄iri kanan? Ayepi'tit̄ipon m̄irikî. Î' kai'ma esenumenkan p̄i' nan ipi'? —ta'p̄i to'ya. Yuuku'p̄iia: —M̄irikî man Paapa maimu ekareme'nen pe —ta'p̄iia.

¹⁸ Moropai Judeuyam̄i'ya enkaru'nan esepe'ti'p̄i mu'tunpa'p̄i. Innape enkaru'ne t̄iko'mam̄i t̄ipo esepe'tisa' kupi to'ya pra awani'p̄i. M̄irîri ye'nen isan moropai iyun yanno me'po'p̄i to'ya. Judeuyam̄i' pia to' erepami'p̄i.

¹⁹ Ta'p̄i Judeuyam̄i'ya t̄inanno'sankon p̄i': —Anmukukon pe m̄iseni' warayo' nai? Yuuku'p̄i to'ya: —Inna, anna more miserî. In̄i'ri ta'p̄i Judeuyam̄i'ya to' p̄i': —Enkaru'ne esenpo'p̄i miserî? —Inna —ta'p̄i to'ya. —Moriya o'non ye'ka pe itenu esepe'tisa' m̄irîri? —ta'p̄i Judeuyam̄i'ya to' p̄i'.

²⁰ —Anna munki pe miserî epu'ti p̄i' anna man. Enkaru'ne esenpo'p̄i moropai t̄iko'man pe aako'mansa' enkaru'ne.

²¹ T̄iise o'non ye'ka pe esepe'tisa' epu'ti annaya pra man. An̄i'ya yepi'tisa' epu'ti annaya pra man. T̄iise more pep̄in miserî. Ekaranmapoti see ipi'. T̄iwarîri ekaremeki'ya —ta'p̄i iyun, isanya Judeuyam̄i' p̄i'.

²² M̄irîri waranti to' eseurîma'p̄i eranne' pe t̄iwanikon ye'nen. Maasa pra Judeuyam̄i' esanon eseurîmasa' wani'p̄i, innape Jesus, Paapa n̄imenka'p̄i kupit̄ipon yenpa'ka epere'n̄ito' yewl' tapai kai'ma to' eseurîma'p̄i. M̄irîri p̄i' to' esi'n̄ipi'p̄i.

²³ M̄irîri wenai ta'p̄i iyunya: —A'yeke'ton pe man. Ekaranmapoti ipi'.

²⁴ In̄i'ri m̄irikî p̄i' ta'p̄i to'ya: —A'kî, Paapaya uyepi'tisa' ka'ki. Maasa pra m̄irikî Jesus man imakui'p̄i ku'nen pe, epu'ti p̄i' anna man.

²⁵ Yuuku'p̄iia: —Imakui'p̄i pe m̄irikî wani epu'tiuya pra wai. Sirîri neken epu'ti p̄i' wai. Enkaru'ne wani'p̄i t̄iise sirîri era'ma'ya.

²⁶ In̄i'ri ta'p̄i to'ya ipi': —Î' koneka'p̄iia api'? O'non ye'ka pe ayenu yepi'ti'p̄iia?

²⁷ Ta'p̄iia to' p̄i': —Aasirî ekaremeki p̄i' wai api'n̄ikon, t̄iise innape ikup̄i'ya'n̄ikon pra naatî. Î' wani' awani ye'nen anetapai awanikon in̄i'ri? Ipemonkono pe enapai awanikon ka'ri? —ta'p̄iia.

²⁸ M̄irîri p̄i' to' ekore'ma'p̄i. Esepe'ti'p̄i p̄i' to' wo'ma'ta'p̄i. —Am̄iri man ipemonkono pe. Anna kaane. Anna man Moisés nuri'tiya yenupanto' yawîri esenupa'san pe.

²⁹ Innape Paapaya timaimu ekaremeki'p̄i Moisés nuri'ti p̄i'. M̄irîri epu'ti p̄i' anna man. T̄iise m̄irikî epu'ti annaya pra man, o'non pata paino pe awani.

³⁰ M̄irîri taa to'ya p̄i' ta'p̄i warayo'ya: —Esenumenkanto' m̄irîri. O'non pata pai m̄irikî erepansa' epu'tiya'n̄ikon pra awani. T̄iise uuri enkaru'nan yenu yepi'tisai'ya m̄irîri.

³¹ Paapaya imakui'p̄i ku'nenan maimu yuuku pep̄in. Tam̄i'nawironkonya epu'ti m̄irîri. Tapurinen kupi Paapaya merunti ke. Itu'se t̄iwe'to' ku'nen kup̄iia merunti ke.

³² More pe esenpo'p̄i enkaru'ne. A'yeke'ton pe wani tanne uyenu yepi'tisai'ya. Sirîri pata esippia'ti'p̄i pata pai eesetasa' pra man, enkaru'nan esepe'tisa' sirîri waranti. T̄iise iku'sai'ya m̄irîri.

³³ Paapa piawon pe pra m̄irikî wani ya, m̄irîri ye'ka kupi'p̄iia pep̄in e'painon —ta'p̄i warayo'ya to' p̄i'.

³⁴ Ipi' to' ekore'ma'p̄i. —Kane, kane, am̄iri. Imakui'p̄i am̄iri. Imakui'p̄i ya' pu'kuru esenpo'p̄i am̄iri. Anna panamaya pep̄in —ta'p̄i to'ya ipi'. Moropai yenpa'ka'p̄i to'ya t̄ikore'tapai'n̄ikon.

³⁵ Mírírí eta'pí Jesusya, warayo' yenpa'kasa' to'ya yekare. Moropai yuwai attí'pí. Eporí'píya. Ta'pí Jesusya ipí': —Ka' poi iipí'pí pemonkon pe, Paapa narima'pí kupí'pí nan innape? —ta'píya.

³⁶ —Aní'se mīkírí? Upí' ka'kí innape iku'to'peuya, —ta'píya.

³⁷ Jesusya ta'pí: —Era'ma pí' nai, ayarakkírí eeseuríma manni', uurí.

³⁸ Warayo'ya ta'pí: —Uyepotorí, innape akupí'pí wai. Moropai Jesus yapurí'píya.

³⁹ Jesusya ta'pí: —Pemonkonyami' níkupí'pí imakui'pí yepoi uuipí'pí sírírí non pona, enkaru'nankonya era'mato'pe moropai era'manen enato'pe enkaru'ne. Tiaronkon waní enkaru'ne, tíise to' esenumenkato' waní enkaru'ne pra. Tewankon ke uyepu'tí to'ya. Tiaronkon waní pri'ya pu'kuru to' yenu, tíise teesenumenkato'kon ke uyera'ma to'ya pepín, innape ukupí'pí tūya'níkon pra awaní ye'nen.

⁴⁰ Moro awaní'pí tiaronkon fariseuyami' iipia. Mírírí taiya eta'pí to'ya. Tíise —Enkaru'ne pra anna man, Paapa epu'nenan anna —ta'pí to'ya.

⁴¹ Jesusya ta'pí: —Enkaru'ne anna man, epu'tí annaya kai'ma eesenumenkasa'kon ya amakuyikon kupí'pí Paapaya e'painon tūwanmíra. Tíise amírí'níkonya taa: “Enkaru'ne pra anna man”. Mírírí ye'nen Paapaya amakuyikon ku'sa' pra man tūwanmíra —ta'píya.

10

Carneiroyami' Ko'manni'nen

¹ Moropai Jesusya sírírí panton ekaremekí'pí fariseuyami' pí': —Ayenku'tūya'níkon pepín. Aní' ewomí ya carneiroyami' ko'manto' kurarari ta, mana'ta yai pra, mīkírí waní ama'ye' pe. Carneiroyami' yama'runpai eewomí mírírí.

² Tíise carneiroyami' esa' ewomí mana'ta yai pu'kuru.

³ Mana'ta era'maneya mana'ta yarakkanmoka carneiroyami' esa' ewonto'pe. Moropai carneiroyami' esa'ya tekínon yanno tiwin pí', to' ese' pí'. Imaimu epu'tí to'ya. Iipia to' iipí. Moropai to' yariya parí' yuwai.

⁴ Tekínon yariya. To' rawírí attí moropai ite'ma'pí pí' to' wítí, imaimu pí' tesa'kon pe epu'tí tūya'níkon ye'nen.

⁵ Tínepu'tíkon pepín pemonkon ye'ma'pí pí' to' wítí pepín. Imaimu pí' tiaron pe epu'tí to'ya moropai iipiapai to' epe.

Mírírí warantí Jesusya fariseuyami' yeuríma'pí.

⁶ Mírírí carneiroyami' pantoni ekaremekí'pí Jesusya to' pí' tíise o'non ye'ka pe tenu-paiya'níkon epu'tí to'ya pra awaní'pí.

⁷ Iní'rí Jesusya ta'pí: —Akí, uurí mana'ta, carneiroyami' ewonto' warainon.

⁸ Tiaronkon iipí'pí urawírí Paapa maimu pe pra, tíise ama'ye'kon iipí warantí. Carneiroyami' anama'runpapai ama'ye'kon waní warantí, pemonkonyami' yaka'mapai to' waní'pí, inkamoro yenku'tí. Tíise Paapa pemonkonoyami'ya pu'kuru to' maimu eta pra awaní'pí.

⁹ Uurí waní mana'ta warantí, pemonkonyami' man carneiroyami' warantí. Uwenairí aní' ewomí ya, típíika'títo' ton eporíya í' ton pra awaní pepín. Morí pe eewomí moropai eepa'ka tūwanmíra tekkari ton eporíya.

¹⁰ Ama'ye' waní carneiroyami' anama'runpapai. To' yama'runpaiya moropai to' tí'kaiya. Mírírí warantí pra uui'sa'. Uurí uui'sa' sírírí enen upemonkonoyami' ko'manto' ton tíise, morí pe to' ko'manto'pe, sírírí típose tíiko'mamí'píkon yentai.

¹¹ Uurí carneiroyami' era'manen warainon morí. Uuríya uuko'manto' tírí carneiroyami' píika'títo'peuya.

¹² Tiaron pemonkon waní ya, carneiroyami' esa' pe pra, tíise carneiroyami' esa' poitírí pe, teeseka'nunkai carneiroyami' píika'tíya pepín, imírí pe pra to' waní ye'nen. O'ma' carneiro yapi'nen kaikusi iipí era'ma tūya ya, eepe. Moropai o'ma'ya carneiroyami' pírai'píka moropai tiaron yapi'síya.

¹³ Carneiroyami' era'manen epe maasa pra carneiroyami' esa' pia teesenyaka'masen pe tíwaní ye'nen. Itékínnan pe pra carneiroyami' waní. To' pínínmaia pepín.

¹⁴ Uurí man mírírí warantí pra. Carneiroyami' esa' warainon uurí, morí. Upemonkonoyami' epu'nen uurí tamí'nawírí. Moropai upemonkonoyami'ya uyepu'tí tesa'kon pe waní.

¹⁵ Mírírí warantí Paapaya uyepu'tí tamí'nawírí. Moropai Paapa epu'nen uurí. Moropai uuko'manto' tíriya upemonkonoyami' ton pe, inkamoro píika'títo'peuya.

¹⁶ Tiaronkon upemonkonoyami' man taríronkon pepín. Moropai inkamoro nírí enepíuya e'pai awaní uupia, taríronkon pokonpe. Moropai umaimu eta to'ya kupí sírírí. Awaní kupí sírírí tiwinan upemonkono pe to' ena moropai tiwinan uurí to' esa'.

¹⁷ Uuwarírí enen e'to' tíriya kupí sírírí. Moropai uusa'manta e'mí'sa'kato'pe enen. Mírírí wenai uyunya u'nínma.

¹⁸ Aní'ya uwí pepín itu'se pra waní tanne. Isa'mantapai wai. Uuwaríri e'tírí, uusa'mantato'pe. Moropai uuwaríri e'mí'sa'ka kupí sírírí uusa'manta típo. Mírírí warantí e'to'pe kai'ma Uyunya uyarima'pí —ta'pí Jesusya.

¹⁹ Judeuyamí' esiyu'pítí'pí iní'rí Jesusya tenupato'kon pí'. Se' kaisarí pra to' esenu-menka'pí Jesus pí'.

²⁰ —Í' wani' awaní ye'nen imaimu eta pí' aako'mamíkon —ta'pí tiaronkonya. —Aataka'masa'kon mírírí. O'ma' yense' pe man —ta'pí to'ya.

²¹ Tíise tiaronkonya ta'pí: —Kaane, imariwa'ka'pan yeseru yairí pra uyenuyaiya'níkon mírírí. Moropai imariwa'ya aní' kupí pepín meruntí ke enkaru'nan yenu konekato'peiya —ta'pí to'ya.

Judeuyamí'ya Jesus Kupí Pepín Innape

²² Mírírí típo taserukon yawírí Judeuyamí' eperepí'pí Jerusalém po epíremato' yewí' ekareme'se iní'rí Paapa yewí' pe teepíremato'kon wenai, kono' yai awaní'pí.

²³ Jesus asarí'pí Judeuyamí' epíremato' iwa'to' ta itese' Salomão pata'se'.

²⁴ Iwoi Judeuyamí' eperepí'pí. Ipí' ta'pí to'ya: —Í' wani' awaní ye'nen anna yaka'ma pí' aako'mamí? Paapa nimenka'pí pe awaní ya, aronne esekareme'kí innape epu'to'pe annaya —ta'pí to'ya.

²⁵ Jesusya ta'pí: —Aasírí esekaremekí'pí apí'níkon, tíise innape ukupí'ya'níkon pra awaní'píkon. Uyun ese' yai unkoneka'píya uyekaremekí mírírí, aní' pe waní.

²⁶ Tíise innape ukupí'ya'níkon pra awaní, maasa pra uyekínnon carneiroyamí' kore'tawonkon pepín amírí'níkon. Upemonkono pe pra awaníkón.

²⁷ Uyekínnonya umaimu epu'tí tesa'kon maimu pe. To' epu'nen uurí uyekín pe. Uwenairí to' wítí.

²⁸ Ipatíkarí to' ko'manto' ton tíruya. Ipatíkarí to' ko'mamí, to' sa'manta pepín, Paapa piapai to' ko'mamí pepín tiwín kin. Uyenyá' to' waní moropai uyenyá pai aní'ya to' mo'ka pepín.

²⁹ Uyunya to' tírírí'pí uupia. Uyun yentainon ton pra man. Uyun yenyá' to' waní moropai itenyá pai aní'ya to' mo'ka pepín.

³⁰ Uurí moropai Uyun tiwínan.

³¹ Mírírí taiya pí' Judeuyamí' ekore'ma'pí. Inkamoroya tí'kon yanumí'pí Jesus wíikonpa.

³² Mírírí pí' Jesusya ta'pí: —Tu'ke ite'ka morí ku'sau'ya ya Uyun meruntírí ke. O'non unkoneka'pí wenai uwí yu'se awaníkón?

³³ Judeuyamí'ya ta'pí: —Morí konekasa'ya wenai awí annaya pepín, tíise imakui'pí pe eeseurímasa' ye'nen Paapa pí'. Amírí pemonkon. Tíise pemonkon pe si'ma Paapa pe awaní kai'ma eeseuríma. Imakui'pí mírírí —ta'pí to'ya.

³⁴ Jesusya ta'pí: —Awe'menukasa' man Paapa kaaretarí pí' see warantí. Pemonkonyamí' pí' ta'pí'ya:

“Yepotorí Wanní warainokon amírí'níkon”.

SI 82.6

³⁵ Paapa maimu mírírí. Yairí pra man taa pepín. Míikírí Paapa maimu menukatípinya ta'pí tiaronkon pemonkonoyamí' pí' Paapa warantí awaníkón.

³⁶ Í' wani' awaní ye'nen imakui'pí pe eseuríman pí' nai, taaya'níkon upí', uurí Paapa munmu tauya wenai? Paapa nímó'ka'pí uurí tímírí pe, Paapa naipontí'pí uurí.

³⁷ Uyun níkupí pí' esenyaka'ma pra awaní ya, umaimu kí'kupí innape.

³⁸ Tíise uyun níkupí pí' esenyaka'ma era'maya'níkon ya, innape unku'pí'pí ku'tí. Umaimu anku'pai pra awaníkón ya innape, múiwíni tíise unkoneka'pí ku'tí innape. Uurí pia Paapa ko'mamí, moropai Paapa pia uuko'mamí ku'tí innape —ta'pí'ya to' pí'.

³⁹ Mírírí pí' to' ekore'ma'pí iní'rí. Yapisí yonpa'pí to'ya. Tíise to' piapai attí'pí.

⁴⁰ Jordão ratai pona attí'pí, e'mai' pe João Batistaya pemonkonyamí' yenpatakona'pí pata'pí ya'. Moro aako'mamí'pí.

⁴¹ Aríníkon pemonkonyamí' wítí'pí iipia. Ta'pí to'ya: —Aní'ya ikupí eseríkan pepín konekaiya pra João nurí'tí waní'pí, tíise inekaremekí'pí Jesus pí' man innape, tamí'nawírí.

⁴² Miarí aríníkonya ikupí'pí innape.

11

Lázaro Sa'manta'pí

¹ Warayo' waní'pí pri'ya pra, itese' Lázaro. Míikírí ko'mamí'pí Betânia pata po, manní' Maria, Marta ko'manto' ya'.

² Manní' Maria itenaru, múikírí Jesus puu karapaimatípon kara' ke moropai i'pu ya'mananí'pí'ya típu'pai sí'po ke. Míikírí pii enasa' waní'pí pri'ya pra.

³ Lázaro yenaru'tononya tímaimukon yarima'pí Jesus pia. —Anna yepotorí, tone' anna pii man pri'ya pra, aní'nímma manní' —kai'ma tímaimukon yarima'pí to'ya.

⁴ Jesus pia itekare yari'pî to'ya. Mîrîrî eta tûuya pe Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Aasa'mantato'pe eeseparantîsa' pepin mîrîrî. Eeseparantîsa' meruntî ke Paapa wani epu'to'pe tamî'navîronkonya, moropai morî pe pu'kuru inmu wani epu'to'pe to'ya nîrî.

⁵ Kure'ne Lázaro pînînma'pî Jesusya. Moropai itenaru'tonon pînînma'pîiya nîrî, Marta moropai itakon.

⁶ Pri'ya pra Lázaro wani yekare eta tîpo, Jesus ko'mamî'pî asakî'ne wei.

⁷ Mîrîrî tîpo tînenupa'san pî' ta'pîiya: —Aase'nîkon see Judéia pata pona inî'rî.

⁸ Mîrîrî pî' inenupa'sanya ta'pî: —Anna yenupanen, amen awî yu'se Judeuyamî' esanon wani'pî tî' ke Judéia po. Inî'rî itîipai awani'ka'rî to' kore'ta?

⁹ Panton pe to' maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'ka pe awani'wei epa'ka pata pai eewomî'pîkîrî. A'ka pe awani'tanne asani'ya atare'mon pepin.

¹⁰ Ewaron ya' pata era'ma pepin uweiyukon ton pra awani'ya —ta'pîiya.

¹¹ Mîrîrî taa tîpo inî'rî Jesusya ta'pî to' pî': —Uyonpakon Lázaro we'nannî'pî' man, tîise iipia uutî ikurantanî'se.

¹² Inenupa'sanya ta'pî: —Uyepotorî, morî pe iwe'nasa' ya, eesepî'tî pia'tîsa' mîrîrî.

¹³ Lázaro erî'kapî kai'ma to' esenumenkasa' mîrîrî, tîise Lázaro sa'mantasa' pî' Jesus eseurîma kinî'tanne.

¹⁴ Mîrîrî ye'nen aronne Jesusya ta'pî to' pî': —Lázaro sa'mantasa' man.

¹⁵ Uwakîrî pe iipia e'sa' pra wai, mîrîrî wenai inî' panpî' innape ukupîya'nîkon kupî sîrîrî. Iipia wîtinpai'nîkon. Aase'nîkon see —ta'pîiya.

¹⁶ Moropai Tomé tiaron itese' monoi'ya ta'pî tonpayamî' pî': —Aase'nîkon see ipikîrî sa'mantai wîtin ipokonpe —ta'pîiya.

E'mî'sa'kanto'pe Moropai Enen Ko'mannîto'pe Jesus Wani

¹⁷ To' wîtî'pî. Moropai to' erepamî'pî Betânia pona. Aasîrî Lázaro nurî'tî yu'na'tîsa' to'ya wani'pî asakîrîrî wei kaisarî.

¹⁸ Aminke pra Betânia wani'pî Jerusalém cidaderî'pî, 3 km. kaisarî.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen arinîkon Judeuyamî' wîtî'pî Marta, Maria pia to' pîika'tîi, to' pirankon sa'mantasa' ye'nen.

²⁰ Jesus erepansa' yekare eta tûuya pe Marta epa'ka'pî iipia. Tîise Maria e'nimî'pî wîttî ta.

²¹ Ta'pî Martaya Jesus pî': —Uyenupanen, tarî awe'sa' ya, piipi' sa'manta'pî pepin e'painon.

²² Mîrîrî epu'tî pî' wai, sîrîrî pu'kuru î' rî esatîya ya Paapa pî' itûrîiya —ta'pîiya.

²³ Jesusya ta'pî ipî': —Api e'mî'sa'ka pe man.

²⁴ Martaya ta'pî: —Epu'tî pî' wai. Tiwinano'pî wei yai, isa'manta'san kore'tapai ape-monkonoyamî' e'mî'sa'ka yai, piipi' nîrî e'mî'sa'ka.

²⁵ Jesusya ta'pî: —Uurî e'mî'sa'kanto' moropai enen ko'mannîto'. Innape uku'nen sa'mantasa' ya, mîlkîrî ennapanî.

²⁶ Moropai enenankon innape uku'nenan ko'mamî enen ipatîkarî. Innape awani'epu'tî pî' nan? —ta'pî Jesusya ipî'.

²⁷ —Inna uyepotorî —ta'pîiya. —Paapa nîmenka'pî amîrî. Paapa munmu amîrî, manni' ka' poi aapî ton tariwaya. Innape akupî pî' wai —ta'pîiya.

Jesus Karau

²⁸ Mîrîrî taa tîpo awenna'po'pî wîttî ta takon Maria yannoi. Ta'pîiya Maria pî': —Uyenupanenkon erepannî'pî man. Ayanno pî' man —ta'pîiya ipî' ama' pe, tiaronkonya eta namai'ma.

²⁹ Mîrîrî eta tûuya pe Maria epa'ka'pî ka'ne' pe Jesus pia.

³⁰ Poro po Jesus wani'pî aminke mararî to' ko'manto' pî', Marta yarakkîrî teeseporî'pî pata'.

³¹ Ka'ne' pe Maria epa'ka'era'ma tûuya'nîkon pe Judeuyamî' iipia ereuta'san ipîika'tînenan pe wîtî'pî ipikîrî. —A'ki —ta'pî to'ya, —Uuruwai pona attî moro esewankono'mai ikarunse.

³² Jesus pia teerepamî pe Maria esenumî'pî. Moropai ta'pîiya: —Uyepotorî, tarî awe'sa' ya, piipi' sa'manta'pî pepin e'painon. Ikarawa'pî.

³³ Maria moropai Judeuyamî' Maria yarakkîronkon karau era'ma tûuya pe Jesus esewankono'ma'pî tewan ya. Kure'ne esewankono'ma'pî.

³⁴ Ta'pîiya to' pî': —O'non pata yu'na'tî'pîya'nîkon? Aase era'mapî'se, Uyepotorî —ta'pî to'ya ipî'.

³⁵ Jesus karawa'pî.

³⁶ Mîrîrî pî' Judeuyamî'ya ta'pî: —A'ki, kure'ne isa'manta'pî pînînmaiya era'makî.

³⁷ Tîise tiaronkonya ta'pî: —Enkaru'nan yenu konekatîpon mîserî warayo'. Î' wani' awani' ye'nen isa'manta'pî pîika'tîiya pra awani'pî mîrîrî?

Lázaro E'mi'sa'ka

³⁸ Iní'rí Jesus esewankono'ma'pí tewan ya'. Eerepami'pí uuruwai pia. A'ta pe awani'pí tí' yai moropai itettapuru wani'pí tí' pe.

³⁹ Jesusya ta'pí: —Itettapuru mo'katí. Isa'manta'pí yenaru Martaya ta'pí: —Uyepotorí, ikí pe aakatasá' sírírí. Asakírírí wei kaisarí aako'mansa' —ta'píya.

⁴⁰ Jesusya ta'pí ipí': —Aasírí taa pí' wai apí' innape ukupíya ya, Paapa meruntíri era'maya, innape nai?

⁴¹ Mírírí uuruwai yettapuríka'pí to'ya. Moropai ka' tera'ma ye'ka pe Jesus epírema'pí. —Paapa —ta'píya, —Uwakírí pe umaimu eta pí' nai.

⁴² Tíwírí rí umaimu etanen amírí. Epu'tí pí' wai. Tíise uwoi to' mannan wani' epu'tí to'ya pra. Anarima'pí pe wani' epu'to'pe to'ya, taa pí' wai apí'.

⁴³ Mírírí taa típo, awentaime'pí aronne: —Lázaro, epa'kakí.

⁴⁴ Míríríya isa'manta'pí epa'ka'pí satippe. Yaironpí'sa' pe awani'pí, itenya moropai i'pu pikírí, isa'manta'pí yaironto' kamisa ke. Itenpata yettapusa' wani'pí níri kamisa ke. Jesusya ta'pí: —Yeukatí. Moropai yeuka'pí to'ya.

Jesus Wíi Yu'se Judeuyamí' Wani'

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Arínkon Judeuyamí' Maria pia iipí'sanya Jesus níkoneka'pí era'ma'pí. Mírírí wenai innape ikupí'pí to'ya.

⁴⁶ Tíise tiaronkon epa'ka'pí. Fariseuyamí' pia to' wítí'pí. Jesus níkoneka'pí ekaremekí'pí to'ya fariseuyamí' pí'.

⁴⁷ Fariseuyamí' moropai teepíremasanon esanon eperepí'pí Judeuyamí' panamanenan yarakkírí Jesus pí' eseurímai. Ta'pí to'ya: —O'non ye'ka pe ikupí eseríkan pepín ku'sa' Jesusya.

⁴⁸ Tíwí ikupí ya tamí'nawíronkonya innape ikupí tesa'kon pe. Moropai mírírí wenai Romanoyamí' iipí. Umeruntírikon mo'ka to'ya. Epíremanto' yewí' soroka to'ya. Moropai upemonkonokon mo'ka to'ya. Í' kupí e'pai awaní? —ta'pí to'ya.

⁴⁹ Moropai Caifás eseuríma'pí. Míikírí wani'pí teepíremasanon esanon yepotorí pe mírírí kono' pí'. Míikírí eseuríma'pí: —Epu'nenan pepín amírí'níkon —ta'píya.

⁵⁰ —Eesenumenkasa'kon pra naatí. Jesus sa'manta e'pai man. Tiwinan sa'manta e'pai awaní tamí'nawíronkon ton pe, Romanoyamí'ya utí'kakon namai iwenai.

⁵¹ Tíiwarírí teeseuríma kai'ma esenumenka'pí. Tíise teepíremasanon esanon yepotorí pe awaní ye'nen, Paapaya tímaimu tírípí mírírí iipía. Tamí'nawíronkon Judeuyamí' ton pe Jesus sa'manta kupí ekaremekí'píya mírírí.

⁵² Moropai teken Judeuyamí' ton pe aasa'manta pepín mírírí, tíise pata kaisaronkon ton pe. Paapa munkí pe tíwe'sanon e'paraipíka'san muurukuntí Jesusya kupí sírírí, tíipía tiwinan warantí to' e'to'pe.

⁵³ Moropai mírírí warantí Caifás eseuríma típo, Judeuyamí' eseka'nunka'pí Jesus wíi yu'se.

⁵⁴ Mírírí epu'tí túya ye'nen Jesus asarí pra eena'pí aronne Judeuyamí' kore'ta. Attí'pí Jerusalém poi keren rí'píkíron pata pona itese' Efraim. Moro aako'mamí'pí tinenupa'san pokonpe.

⁵⁵ Judeuyamí' epere'to' weiyu wani'pí aminke pra, itese' Páscoa. Mírírí pí' enpen tíwaníkon ye'nen arínkon wítí'pí Jerusalém pona irawírí ikonekai, Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí. Imakuí'pe pe teenasa'kon ye'nen to' wítí'pí e'ronai teserukon yawírí.

⁵⁶ Jesus yuwa'pí to'ya moro, tíise eporí to'ya pra awaní'pí. Ipí' to' eseuríma'pí. —Aaipí pepín ka'rí —kai'ma to' eseuríma'pí.

⁵⁷ Fariseuyamí' moropai teepíremasanon esananya tímaimukon yenpa'ka'pí. O'non pata Jesus ko'mamí' epu'nen wani'ya, ekareme'to'peíya, yapísíkonpa kai'ma.

12

Betânia Po Jesus Wítí

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

¹ Tiwin mia' pona tílmo'tai wei kaisarí Páscoa weiyu rawírí, Jesus wítí'pí Betânia pona Lázaro ko'manto' ya'. Manní' isa'manta'pí pími'sa'ka'pí túya ko'manto' ya' attí'pí.

² Entamo'kanto' koneka'pí to'ya moro Jesus ton pe. Marta esenyaka'ma'pí to' ye'kkari ton pí' moropai Lázaro ereuta'pí tiaronkon pokonpe Jesus pia.

³ Mariaya kara' yapísí'pí, morí epe'ke itese' nardo. Jesus puu karapaima'píya mírírí ke. Mírírí típo i'pu ya'mananí'pí'píya típu'pai sí'po ke. Ipíra kara'pí kin a'pusin pe awaní'pí wítí' ta pí'.

⁴ Mírírí pí' inenupa'pí itese' Judas Iscariotes eseuríma'pí. Teyatonkon pí' Jesus ekaremekíton míikírí. Míikírí eseuríma'pí.

⁵ —Í' wani' awani ye'nen mîrîrî kara' ke awe'repa pra awani? —ta'pîiya. —Kure'ne tîniru, tiwin kono' kaisari esenyaka'man yepe' kaisari ye'ma'pî to'ya e'painon tîniru ke. Mîrîrî tîpîtî e'painon î' ton pînon pia —ta'pîiya.

⁶ Tîise iseruku mîrîrî. Í' ton pînon pî' eesenumenka pepîn. Tîmîrî ton pe itu'se awani'pî maasa pra ama'ye' pe tîwani ye'nen. Jesus nenupa'san tînirurî yense' yaanen pe tîwe'sen pe tîwani ye'nen imo'kapîtî'pîiya.

⁷ —Tîwî Maria nîsi —ta'pî Jesusya. —Uusa'manta kupî sîrîrî. Mîrîrî ton pe ukarapaima-sai'ya mîrîrî.

⁸ Í' ton pînon man arinîke pu'kuru. Sîrîrî non po to' e'tî'ka pepîn tamî'nawîrî. Tîise uurî, uutî kupî sîrîrî aapiapai'nîkon —ta'pî Jesusya.

Lázaro Wîi Yu'se Judeuyamî' Wani

⁹ Betânia po Jesus wani' epu'tî'pî arinîkon Judeuyamî'ya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Jesus era'mapi'se moropai isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' pî' esenumenkai.

¹⁰ Mîrîrî ye'nen teepîremanon esanon wani'pî Lázaro wîi yu'se.

¹¹ Maasa pra iwenai arinîkon Judeuyamî'ya Jesus kupî'pî innape epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

Jerusalém Ta Jesus Ewomî

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Arinîkon pemonkonyamî' epere'sa' wani'pî festa pî' tîwanîkonpa kai'ma Jerusalém pona. Jesus iipî epu'tî tîuya'nîkon pe iponaya to' wîtî'pî.

¹³ Yu' yare maripa ye' warainon yari'pî to'ya. Aapi era'ma tîuya'nîkon pe to' entaimepîtî pia'tî'pî.

—Mori pe man —taa pia'tî'pî to'ya.

—Mori mîserî, yepuru wani,

Paapa uyepotorîkon naipontî'pî,

Israel ponkon yepotorî pe,

Sl 118.25,26

—taapîtî'pî to'ya.

¹⁴ Moropai Jesusya tekî ton yeporî'pî jumenta more. Ipona eenuku'pî, Paapa maimu e'menukasa' yawîrî.

¹⁵ See warantî awe'menukasa' wani'pî:

Teesî'nî'se pra e'tî,

Paapa pemonkonoyamî' Sião ponkon,

a'kî, ayesa'kon iipî pe man

jumenta more po

penaronkon ayesa'kon reiyamî' warantî,

Zc 9.9

kai'ma Paapa maimu e'menukasa' wani'pî.

¹⁶ Tîise mîrîrî yawîrî Jesus wani' epu'tî inenupa'sanya pra awani'pî. Jesus sa'manta'pî moropai awe'mî'sa'kasa' tîpo neken to' enpenata'pî penaronkon nekaremekî'pî pî'. Moropai mîrîrî yai neken innape mîrîrî yawîrî Jesus wani'pî epu'tî'pî to'ya.

¹⁷ Moropai arinîkon pemonkonyamî', manni'kan isa'manta'pî Lázaro pîmî'sa'ka Jesusya era'ma'tiponkon eseurîma ko'mannî'pî inkoneka'pî pî'.

¹⁸ Mîrîrî wenai tiaronkon epa'ka'pî Jerusalém yapai Jesus epose isa'manta'pî pemonkon pîmî'sa'kasai'ya etasa' tîuya'nîkon ye'nen. Arinîke to' wani'pî.

¹⁹ Moropai mîrîrî pî' fariseuyamî' esenumenka'pî tonpayamî' pokonpe. —A'kî, î' ku'sa' pra man —ta'pî to'ya. —Tamî'nawîronkon wîtîn pî' man iipia, uurî'nîkon ton pra. Moropai innape iku'sa' to'ya mîrîrî —ta'pî to'ya.

Gregoyamî' Wani Jesus Anera'mapai

²⁰ Judeuyamî' festari'pî tîwanîkonpa tiaronkon gregoyamî' ii'sa' wani'pî Jerusalém pona nîrî Judeuyamî' yarakkîrî.

²¹ Insanan wîtî'pî eseurîmai Filipe yarakkîrî. Mîikîrî Filipe wani'pî Galiléia pata yawon Betsaida cidaderî poinon. Mîikîrî pia to' wîtî'pî. —Jesus anera'mapai anna wani' —ta'pî to'ya.

²² To' nesatî'pî ekaremekî'pî Filipeya André pî' moropai sa'nîrî to' wîtî'pî ekareme'se Jesus pî'.

²³ Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Inna, maasa pra uweiyu erepansa' man. Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe yapurî Judeuyamî' pepînya kupî sîrîrî. Maasa pra ipikku pe Paapaya uyenpo kupî sîrîrî.

²⁴ Ayenku'tîuya pepîn. Trigo yena'pî yu'na'tîsa' pra awani'ya, tiwinsari aako'mamî. Tîise yu'na'tîsa' ya, moropai ipi'pî katasa' ya, moropai aaro'tasa' ya, kure'ne itîrîiya e'painon.

²⁵ Mîrîrî warantî sîrîrî non po ko'mannîto' pîninma ya tîwîrî e'tî'kan. Tîise sîrîrî non po ko'mannîto' tî'nînmai pra ka' po ipatikarî ko'mannîto' eporî kupî sîrîrî.

²⁶ Upoitirí pe e'pai aní' waní ya, uwenairí aaipí e'pai awaní. Uuko'manto' ya' upoitirí ko'mamí nírí. Upoitirí pe aní' esenyaka'masa' ya, uyunya nírí yapurí —ta'pí Jesusya.

Tíisa'manta Ekaremekí Jesusya

²⁷ Jesus eseuríma ko'manní'pí: —Uyekaton esewankono'man pí' man. Í' tauya e'painon? Paapa, umo'kakí e'taruma'títo' winí'pai tauya pepín maasa pra sírírí warantí e'taruma'tíi iipí'pí uurí.

²⁸ Paapa, ayese' yapuríto'pe tamí'nawíronkonya iku'kí —ta'pí Jesusya. Moropai mai eseta'pí ka' poi. —Aasírí morí pe uyese' yapurí to'ya awenai moropai iní' panpí' yapuríto'pe to'ya ikupíuya pe wai —ta'pí maiya.

²⁹ Moropai ariníkon Jesus piawonkonya eta'pí mai eseuríma. Mírírí ye'nen tiaronkonya ta'pí: —Wara'napi pe man. Moropai tiaronkonya ta'pí: —Inserí eseuríman pí' man yarakkírí.

³⁰ Jesusya ta'pí to' pí': —Uurí wenai Paapa eseurímasa' pra man, tíise eeseurímasa' amírí'níkon ton pe innape ukupíkonpa.

³¹ Sírírí non po tíiko'mansenon yeseru imakui'pí pe taruma'títo' weiyu erepansa' man. Moropai sírírí imakui'pí yepotorí yempa'ka Paapaya pe man.

³² Pakí'nan pona u'mí'sa'ka to'ya pe man típkapí'se moropai mírírí wenai uupia tamí'nawíronkon enepíuya —ta'píiia.

³³ O'non ye'ka pe tíwí to'ya ekaremekíiia mírírí.

³⁴ Tiaronkonya ta'pí ipí': —Paapa kaaretarí po eeseporí ipatíkarí Cristo ko'mamí kai'ma. Tíise amíríya taa, “Uurí ka' poi iipí'pí pemonkon pe sa'manta kupi sírírí pakí'nan po”. Aní' see amírí, moriya? —ta'pí to'ya ipí'.

³⁵ Jesusya ta'pí to' pí': —Akaya aye'maríkon weiyu'ma ko'manní'pí mararí. Innape iku'kí sírírí ewaron ya', aataka'makon namai. Ewaron ya' eenakon ya, o'non pata atítkon epu'tíya'níkon pepín.

³⁶ Tarí waní tanne aweiyu'manenkon pe innape uku'tí upemonkono pe awaníkonpa, a'ka ta tíiko'mansenon pe awaníkonpa, Paapa epu'nenan pe.

Mírírí taa yaretí'ka tíuya pe, Jesus wítí'pí to' piapai moropai eesenomí'pí.

³⁷ Tamí'nawírí mírírí ekoneka eseríkan pepín koneka'píiia to' nera'makon tonpe. Míiwíni tíise innape ikupí to'ya pra awaní'pí.

³⁸ Mírírí warantí awaní'pí Isaías nurí'tí nímenuka'pí yawírí. Pena Isaías nurí'tíya ta'pí: Uyepotorí, aní'ya innape unekaremekí'píkon ku'sa' pra man.

Timeruntírí yenposa' Paapaya,
tíise ikupí to'ya pra man innape
ta'píiia.

Is 53.1

³⁹ Innape ikupí to'ya eseríke pra awaní'pí. Maasa pra Paapaya to' yenu yenkaru'nanní'pí'pí Isaías nurí'tíya ta'pí yawírí.

⁴⁰ Paapaya to' yenu yenkaru'nanní'pí'pí.

Moropai to' yewan sa'manní'sai'ya.

Mírírí kupí'píiia era'ma to'ya namai tenukon ke.

Moropai epu'tí to'ya namai tewankon ya'.

Moropai imakui'pí poi to' era'tí namai

moropai to' yepí'tíuya pepín.

Is 6.10

ta'píiia.

⁴¹ Mírírí warantí Isaías nurí'tí eseuríma'pí maasa pra ipíkku pe Cristo e'to' yenko'pí Paapaya ipí'. Jesus Cristo pí' eeseuríma'pí pena.

⁴² Míiwíni tíise ariníkon Judeuyamí' esanonya innape Jesus kupí'pí Paapa nímenuka'pí pe awaní. Tíise aronne to' esekaremekí pra awaní'pí fariseuyamí'ya tenpa'kakon namai, teepere'to'kon yewí' tapai.

⁴³ Maasa pra tonpakonya tapuríkon yu'se to' waní'pí Paapaya tapuríkon yu'se tíwaníkon yentai.

⁴⁴ Moropai Jesus entaime'pí: —Innape uku'nen waní ya, uyarimatípon kupíiia nírí innape.

⁴⁵ Úyera'maiya ya, uyarimatípon era'maiya nírí.

⁴⁶ Pemonkonyamí' weiyu'manen pe uui'sa' sírírí non pona Paapa epu'to'pe to'ya. Moropai innape uku'nen ko'mamí namai ewaron ta, Paapa tepu'se pra uui'sa' sírírí.

⁴⁷ Umaimu etanen waní ya, yawírí pra aako'mamí tíise, mífírí yenumíuya pepín. Maasa pra pemonkonyamí' taruma'tíi uui'sa' pra wai, tíise to' píika'tíi uuipí'pí.

⁴⁸ Tíise aní'ya taasa' ya, ayu'se pra wai, moropai umaimu kupíiia pra waní ya innape, yapísiya pra awaní ya, taruma'títon moro man. Mírírí waní umaimu, eseuríma'pí manní'ya taruma'tí pe man tiwinano'pí wei yaí.

⁴⁹ Uuwariri eseurimasa' pra wai. Paapa, uyarimatiponya upanama'pi. "See waranti neken meseurimai" ta'piya upi'.

⁵⁰ Moropai epu'ti pi' wai imaimuya ipatikari pemonkon ko'manto' ton ekaremeki. Miriri ye'nen eseurima ya, Paapa nekaremeki'pi neken upi' ekaremekiuya.

13

Jesusya Tinenua'san Puu Rona

¹ Moropai entamo'kanto' rawiri Pascoa itese' Jesusya tiweiyu erepansa' epu'ti'pi. Siriri non poi tuuti Paapa pia epu'ti'piya. Tipemonkonoyami' siriri non ponkon sa'nama'piti'piya moropai siriri i' kai'ma inkamoro sa'nama tiuya yenpo'piya tiisa'manta pikiri.

² Jesus wani'pi tinenua'san pokonpe entamo'kanto' pi'. Makuiya teesenumenkato' tiisa' wani'pi Judas pia, Simao Iscariotes munmu pia. Teyatonon pi' Jesus ekaremeki pi' eesenumenka emapu'ti'pi Makuiya.

³ Moropai Jesusya epu'ti'pi tunya tami'nawiron rumakasa' tenya'. Moropai tui'pi'pi Paapa piapai epu'ti'piya. Paapa pia tiwenna'po kupi epu'ti'piya.

⁴ Tami'nawiri miriri epu'ti tiuya pe Jesus e'mi'sa'ka'pi, tipon mo'ka'piya, moropai ta'san yewa'ti'piya.

⁵ Miriri tiyo tuna kamo'piya pisa ya' moropai tinenua'san puu rona pia'ti'piya moropai ya'mananipi'piya ta'san yewa'tisa' ke.

⁶ Moropai Simao Pedro pia eerepansa' ya, Pedroya ta'pi ipi': —Uyepotori, u'pu ronaya miriri?

⁷ Jesusya yuuku'pi: —Unkupi epu'tiya pra awani siriri tiise maasa epu'tiya.

⁸ Pedroya ta'pi: —Kane, kane, amiriyu u'pu ronaya e'pai pra man —ta'piya. —A'pu ronauya tiriya pra awani ya, upemonkono pe awani pepin taripai —ta'pi Jesusya.

⁹ Miriri pi' Simao Pedroya ta'pi: —Uyepotori, moriya u'pu neken ki'ronai tiise uyenya, upu'pai niri ronaki.

¹⁰ Jesusya ta'pi: —Tiwe'pisen wani nura pe pra, iniri awe'pi pepin ti'pu neken ronaiya. Amiri'nikon wani e'pisanon waranti mori pe, nura pe pra, tiise tiwinan man imakui'pi pe.

¹¹ (Jesusya epu'ti'pi aniyu tekaremeki teyatonon pi'. Miriri ye'nen ta'piya miriri tiwinan man imakui'pi pe.)

¹² Jesusya to' puu rona tiyo, tipon yeka'ma'piya moropai eereuta'pi iniri tipata'pi ya'. Moropai to' pi' ta'piya: —I' ku'sau'ya api'nikon epu'ti'pi naati? —ta'piya.

¹³ —Anna yenupanen, anna yepotori taa pi' naatii upi'. Yairi man maasa pra ayepotorikon pe wani.

¹⁴ Tiise uuriya, ayepotorikonya, ayenupanenkonya a'pukon rona pi' man. Miriri waranti ayonpakon puu ronaya'nikon e'pai awani.

¹⁵ Anera'matonkon tiri pi' wai aapia'nikon, iku'sau'ya waranti ikupikonpa, ayonpakon yarakkiri.

¹⁶ Ayenku'tiuya pepin, ipoitiri wani pepin tikaraiwari yentai. Moropai inarima'pi wani pepin tarima'tipon yentai.

¹⁷ Miriri epu'ti pi' naatii taripai. Miriri yawiri ikupiya'nikon ya, taatausinpai aako'mamikon.

Jesusya Teeyatonon Yenya' Tirumakatipon Ekaremeki

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

¹⁸ Tami'nawironkon amiri'nikon pi' eseurima pra wai. Unmenka'san epu'ti pi' wai. Tiise Paapa kaaretari e'menukasa' yairi e'pai awani. See waranti awe'menukasa':

Warayo' uyarakkiri tekkari enapitipon enasa' uyeyaton pe.

Sl 41.9

Miriri waranti awe'menukasa' miriri.

¹⁹ —Miriri ekaremekiuya siriri api'nikon awe'kupi pra tiise. Awe'ku'sa' ya, innape ukupikonpa ani' pe wani ta'piya manni'.

²⁰ Yairi tauya siriri. Mori pe ani' unarima'pi yapisitipon wani ya, uuri pu'kuru yapisiiya moropai uyapisitiponya uyarima'tipon yapisi niri.

²¹ Miriri taa tiyo, kure'ne Jesus esewankono'ma'pi moropai aronne ta'piya: —Innape taa pi' wai. Tiwinan amiri'nikon kore'tawonya uyekaremeki kupi siriri uyeyatontonon pi'.

²² Miriri pi' inenua'san esera'ma'pi, ani' pi' taiya epu'ti to'ya pra awani'pi. Miriri pi' to' esenumenka'pi kure'ne.

²³ Tiwin inenua'pi Jesus nisa'nama ereutasu' wani'pi Jesus pia.

²⁴ Mii'kiri pi' Simao Pedro esenpiniku'pi, ani' pe awani ekareme'to'pe Jesusya.

²⁵ Miriri ye'nen aminke pra awe'rennuku'pi Jesus pia moropai ta'piya: —Uyepotori, ani' pe nai? —ta'piya.

²⁶ Jesusya yuuku'pî: —Manni' uyu kipîuya moropai iipia tîrfuya, mîikîrî —ta'pîiya. Moropai tiyu yapîsî'pîiya moropai ikîpî'pîiya tuma ka, itîrî'pîiya Judas pia, Simão Iscariotes munmu pia.

²⁷ Moropai Judasya yapîsî'pî. Mîrîrî yapîsîiya tanne Makui ewomî'pî ya'. Jesusya ta'pî Judas pî': —Ankoneka konekata teesemi'tapai.

²⁸ Tiaronkon iipiawonkonya epu'ti pra awanî'pî, î' taiya pe awanî epu'ti to'ya pra.

²⁹ Tiaronkon esenumenka'pî. Jesus moropai ipemonkonoyamî' tînrurî yense' yaanen pe Judas wanî epu'ti'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Jesusya ekaremekî'pî attîto'pe festa yemanne ton yennai ou î' ton pînon pia tînruru tîto'peiya kai'ma tiaronkon esenumenka'pî.

³⁰ Moropai tiyu yapîsî tîpo, Judas epa'ka'pî ka'ne' pe to' kore'tapai. Moropai ewaron pe awanî'pî.

Amenan Unkupîkon Ton Ekaremekî Jesusya

³¹ Judas epa'ka pe, Jesusya ta'pî: —Tarîpai ka' poi iipî'pî pemonkon pe, uurî yapurî pî' pemonkonyamî' man. Moropai Paapa yapurî pî' pemonkonyamî' man uurî wenai.

³² Moropai Paapa yapurî to'ya ya, uurî ekaremekî Paapaya tamî'nawîronkon pî', morî pe wanî ekaremekîiya kupî sîrîrî tîwarîrî.

³³ Unmukuyamî', aapia'nîkon tîko'man pe uuko'mamî pepîn. Uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî, tîise tauya apî'nîkon. Judeuyamî' esanon pî' unekaremekî'pî, mîrîrî ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon. O'non pata uutî ya, attîkon eserîke pra awanî.

³⁴ Moropai amenan ankupîkon ton ekaremekîuya sîrîrî. Ayonpakon sa'namatî. Asa'nama'pîuya'nîkon warantî to' sa'namatî.

³⁵ Ayonpakon sa'namaya'nîkon ya, upemonkonoyamî' pe awanîkon epu'ti tamî'nawîronkonya.

Pedro Nekaremekî Ton Ekaremekî Jesusya

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simão Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, o'non pata pona attî mîrîrî? —ta'pîiya. Jesusya yuuku'pî: —Upîkîrî attî eserîke pra awanî o'non pata uutî ya. Tîise maasa uwenairî attî —ta'pîiya.

³⁷ —Uyepotorî, î' wanî' awanî ye'nen awenairî uutî eserîke pra awanî? —ta'pî Pedroya. —Amîrî ton pe uusa'manta eserîke wanî sîrîrî —ta'pîiya.

³⁸ Jesusya yuuku'pî: —Innape nai? Uurî ton pe naka aasa'manta? Ayenku'tîuya pepîn. Kariwana yunkon etun rawîrî, “Unepu'ti pepîn mîikîrî”, taaya kupî sîrîrî. Eseurîwî'ne ite'ka taaya kupî sîrîrî —ta'pîiya.

14

Paapa Pia Wîtînto' Pe Jesus Wanî

¹ Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Teesewankono'mai pra e'tî. Aasîrî innape Paapa kupî pî' naatî. Uurî nîrî ku'tî innape.

² Maasa pra tu'ke ko'mannîto' moro man Uyun yewî' ta. Î' ton pra awanî ya, tauya nîrî e'painon. Tîise uutî sîrîrî aako'manto'kon ton konekai.

³ Moropai amîrî'nîkon ton pe ikonekasau'ya ya, uupî inî'rî amîrî'nîkon era'mai, uupia aako'mamîkonpa. O'non pata uuko'mamî ya, miarî nîrî uupia aako'mamîkonpa.

⁴ O'non pata uutîto' epu'ti pî' naatî.

⁵ Mîrîrîya Toméya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, o'non pata pona attî epu'ti annaya pra man. O'non ye'ka pe wîtînto', e'ma epu'to'pe annaya?

⁶ Jesusya yuuku'pî. —Uurî e'ma, innarî, moropai ko'mannîto'. Anî' wîtî pepîn Paapa pia tîwî uurî tîku'se —ta'pîiya.

⁷ —Innape uyepu'tiya'nîkon ya, Uyun nîrî epu'tiya'nîkon. Moropai sîrîrî pata pai innape Paapa epu'tiya'nîkon. Maasa pra aasîrî Mîikîrî era'masa'ya'nîkon.

⁸ Filipeya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, era'mato'pe annaya Paapa yenpokî. Mîrîrî neken yu'se anna man.

⁹ Jesusya ta'pî: —Pena pata pai uurî wanî aapia'nîkon. Mîiwîni tîise Filipe, uyepu'tiya pra nan? Filipe, anî'ya uyera'masa' ya, Paapa nîrî era'masai'ya. Mîrîrî ye'nen î' ton pe Paapa yenpokî taaya manni'?

¹⁰ Paapa ya' uurî wanî moropai uurî ya' Paapa wanî kupîya pra nan innape? —ta'pîiya Filipe pî'.

Moropai tînenupa'san pî' ta'pîiya: —Mîrîrî tauya manni' uwinîpainon pepîn, tîise Paapa, uupia tîko'mansenya itu'se tîwe'to' kupî uurî wenai.

¹¹ Paapa ya' uurî wanî moropai uya' Paapa wanî tauya manni' ku'tî innape. Tîise sa'me awanî ye'nen innape mîrîrî kupîya'nîkon pra awanî ya, innape uku'tî unkupî wenai.

¹² Ayenku'tiuya pepin. Ani'ya innape ukupi'pi waranti ikupi'ya. Moropai unku'pi yentai ikupi'ya maasa pra Paapa pia uutí kupi siriri.

¹³ Miriri wenai umaimu pe i' ri anesatikon tiriu'ya aapia'nikon. Miriri ye'nen uuri wenai mori pe Paapa yapuri tu'ke pemonkonyami'ya.

¹⁴ Moropai tauya iniri umaimu pe i' ri anesatikon, miriri kupi'ya.

Mori Yekaton Wanní Iipi Ekaremeki Jesusya

¹⁵ U'ninmaya'nikon ya ayaipontitou'ya'nikon yawiri ako'manti.

¹⁶ Moropai Paapa pi' esati'ya siriri, apanamanenkon ton tiaron, yairon pi' teeseurimasen yarimato'peiya aapia'nikon aako'manto'pe ipatiki.

¹⁷ Siriri non po tiko'mansenonya miiki' yapisi eserike pra awani maasa pra era'ma to'ya eserike pra awani, epu'ti to'ya pepin. Tiise amiri'nikonya epu'ti maasa pra aako'mami apokonpe'nikon, ayewankon ya' awani.

¹⁸ Uuti ya, tiwinsari awe'nimikon pepin aako'manni'nenkon ton pra, tiise iniri enna'po kupi siriri aapia'nikon.

¹⁹ Maasa marari siriri pata po tiko'mansenonya uyera'ma pepin iniri. Tiise amiri'nikonya iniri uyera'ma kupi siriri. Moropai iniri enen uuko'mami ye'nen, amiri'nikon ko'mami niri enen ipatiki.

²⁰ Miriri wei yai, Paapa pia uuko'mami epu'tiya'nikon kupi siriri. Moropai uya' aako'mamikon, amiri'nikon ya' uuko'mami waranti. Tiwin e'ni siriri.

²¹ Ani' unekaremeki'pi yapisitipon, moropai miriri unekaremeki'pi yawiron, miiki' u'ninmanen. Miiki' u'ninmanen sa'nama uyunya. Uuri'ya niri isa'nama moropai iipia uupi, esekaremeki'uyepu'to'peiya, ta'pi Jesusya to' pi'.

²² Miriri'ya ta'pi Judasya. (Miiki' Judas Iscariotes pepinya, tiaron) Miiki'ya ta'pi Jesus pi': —Uyepotori, o'non ye'ka pe anna pia aapi tiise tami'nawironkon pemonkonyami' pia aapi pepin?

²³ Jesusya yuuku'pi: —Ani'ya u'ninma ya, miiki' ko'mami unekaremeki'pi yawiri. Uyunya isa'nama, moropai anna erepami iipia moropai anna ko'mami iipia —ta'pi'ya.

²⁴ —Tiise u'ninmanen pepin ko'mami pepin unekaremeki'pi yawiri. Miriri unekaremeki'pi uwinipainon pepin tiise Paapa winipainon.

²⁵ Miriri ekaremeki'pi'ya akore'ta'nikon wani yai.

²⁶ Tiise panamaton, Mori Yekaton Wanní, Paapa narimatón uyenta, miiki'ya amiri'nikon yenupa kupi siriri tami'nawiron pi'. Moropai tami'nawiri unekaremeki'pi pi' ayenpenatanipi'ya'nikon kupi siriri.

²⁷ Tiwanmira awe'to'kon nimi'ya aapia'nikon. Miriri ke arepauya'nikon. Miriri untiri siriri non po tiko'mansenon nitiri warainon pepin. Miriri ye'nen teesewankono'mai pra e'ti, eranne' pe pra.

²⁸ Uuti siriri aapiapai'nikon moropai iniri enna'po aapia'nikon tauya eta pi' naati. U'ninmaya'nikon ya, aatausinpakon e'painon. Maasa pra emikku siriri uyun pia. Miiki' uyun uyentainon.

²⁹ Miriri ekaremeki'pi' wai api'nikon uuti rawiri. Miriri yai uuti ya, innape ikupikonpa.

³⁰ Iniri kure'ne eseurima eserike pra wai amiri'nikon yarakkiri. Maasa pra siriri pata esa' iipi kupi siriri. (Miiki' Makui, uyentainon pepin.)

³¹ Tiise i' ri taa Paapaya ya, miriri kupi'ya, Paapa yapuri'ya epu'to'pe tami'nawironkon siriri pata po tiko'mansenonya.

Aase'nikon siriri pata pai.

15

Uva Ye' Warainon Jesus

¹ Miriri tupo Jesusya ta'pi tinenupa'san pi': —Uuri wani uva ye' waranti, yairon. Amiri'nikon wani ipantakon waranti. Moropai Uyun wani iko'manni'nen waranti.

² Miiki' Uyunya tami'nawiri ipanta epetakoikon pepin ya'ti moropai ipantakon marari epetakoikon yapi'kaiya mori pe awe'to'pe, iniri panpi' eepetato'pe.

³ Amiri'nikon wani ipanta yapi'kasa' waranti maasa pra asiri amiri'nikon enasa' man mori pe, ayenupatu'ya'nikon wenai. Imakui'pi anku'pi'pikon mo'kasa' Paapaya —ta'pi'ya.

⁴ —Ako'manti uupia, moropai uuko'mami aapia'nikon. Irupukon pi' ipanta atapi'sa' pra awani ya, eepeta pepin. Tiise aako'mami ya irupukon pi' eepeta. Miriri waranti amiri'nikon wani. Upi' aako'mamikon pra awani ya, mori pe aako'mamikon pepin. Mori pe aako'mamikon eserike pra awanikon, a'tu'mira awanikon ye'nen.

⁵ Uuri uva ye' warainon, amiri'nikon ipantakon warainokon. Ani' ko'mami ya uupia, moropai iipia uuko'mami ya, miiki'ya mori kupi kure'ne umeruntiri wenai. Tiise uuri ton pra si'ma mori kupi'ya eserike pra awani tiwin kin.

⁶ Ipantakon imo'kasa' awa'pi'tasa' yannuku to'ya. Mírírí soroka to'ya apo' ya' aaranto'pe. Mírírí warantí aní' ko'mamí pra awaní ya uupia, mĩkírí yenumí Paapaya pe man.

⁷ Aako'mamíkon ya uupia moropai umaimu ko'mamí ya aapia'níkon í' ítu'se awe'to'kon esatíya'níkon moropai yapísiya'níkon.

⁸ Kure'ne morí kupíya'níkon ya, amírí'níkon waní upemonkono pe epu'tí tamí'nawíronkonya. Moropai mírírí wenai taa to'ya, "Inna, morí pe Paapa man", taa to'ya.

⁹ Uyunya u'nínma warantí amírí'níkon pínínmauya. Mírírí ye'nen ako'mantí uupia, a'nínmatou'ya'níkon pí' aatausinpakonpa.

¹⁰ Mírírí warantí unekaremekí'pí yawírí aako'mamíkon ya, upí' aatarimakon pepín. A'nínmatou'ya'níkon pí' aako'mamíkon taatausinpai. Mírírí warantí uyun maimu yawírí uuko'mamí ye'nen iipia uuko'mamí moropai u'nínmauya pí' atausinpa.

¹¹ Mírírí ekaremekí'pí' wai apí'níkon aatausinpakonpa uurí atausinpasá' warantí, aatausinpato'kon e'to'pe mĩpíkírí pra.

¹² Unekaremekí'pí yawírí iku'tí. Ayonpakon sa'namatí asa'namauya'níkon manní' warantí.

¹³ Aní' sa'manta ya tonpa ton pe, mĩkírí waní tonpa sa'namanen pe kure'ne. Iní' panpí' tonpa sa'namato'ya ton pra awaní, mírírí yentainon.

¹⁴ Uyonpa pe pu'kuru awaníkon, umaimu yawírí awaníkon ya.

¹⁵ Iní'ri upoitírí tauya pepín apí'níkon maasa pra tikaraiwaríya í' kupí epu'tí ipoitíríya pepín. Tíise uyonpa pe pu'kuru awaníkon maasa pra tamí'nawírí upí' Paapa nekaremekí'pí ekaremekí'píuya apí'níkon.

¹⁶ Amírí'níkonuya uurí menkasa' pra man. Tíise uuríya amírí'níkon menka'pí. Moropai ayaipontí'píuya'níkon Paapa yeseru ekaremekí'konpa tamí'nawíronkon pí'. Moropai mírírí wenai morí pe to' ko'mamí ipatíkarí. Mírírí warantí awaníkon ya, í' rí anesatíkon tírí Paapaya aapia'níkon.

¹⁷ Mírírí ye'nen anukupíkon ton ekaremekí'uya sírírí. Ayonpakon sa'namatí.

Jesus Wenaironkon E'taruma'ti Pe Man

¹⁸ Sírírí non po tíiko'mansenonya amírí'níkon kupí ya tewanmakon pe, mírírí warantí uurí kupí'pí to'ya e'mai' pe. Mírírí epu'tí pí' naatí.

¹⁹ Sírírí non po tíiko'mansenon yonpa pe awaníkon ya, asa'namakon to'ya e'painon, tíise to' yonpa pe pra awaníkon maasa pra amo'ka'píuya'níkon to' kore'ta pai. Mírírí ye'nen tewanmakon pe amírí'níkon kupí to'ya.

²⁰ Unekaremekí'pí pí' enpenatatí. Ipoitírí waní pepín tikaraiwarí yentai. Mírírí warantí utaruma'ti to'ya ya, ataruma'tíkon to'ya nírí. Umaimu yawírí to' waní ya, amaimukon yawírí nírí to' waní.

²¹ Tamí'nawírí mírírí kupí to'ya uurí wenai. Maasa pra uyarima'típon, uyun epu'tí to'ya pepín.

²² Uui'sa' pra awaní ya, moropai to' yarakkírí eseurímasa' pra awaní ya, imakui'pí pe tíwaníkon epu'tí to'ya pepín e'painon. Tíise epu'tí to'ya. Mírírí ye'nen, "Imakui'pí pe anna waní epu'tí annaya pra man", taa to'ya eseríke pra awaní.

²³ Aní'ya tewanma pe ukupí ya, Uyun nírí kupíya tewanma pe.

²⁴ To' kore'ta aní'ya ikupí eseríkan pepín ku'sau'ya pra awaní ya, imakui'pí ku'sa' tíuya'níkon epu'tí to'ya pepín. Tíise unukupí'pí era'ma'pí to'ya. Míiwíni tíise uurí moropai uyun ku'sa' to'ya tewanmakon pe.

²⁵ Tíise mírírí kupí'pí to'ya Paapa maimu e'menukasa' yawírí to' e'to'pe. Pena Moisésya Paapa maimu menuka'pí see warantí:

Í' rí kupíuya pín to' winíkí. Míiwíni tíise tewanmakon pe ukupí to'ya. *Sl 35.19; Sl 69.4* taasai'ya.

²⁶ Panamaton iipí pe man. Míikírí Yekaton Wanní, Innape teeseurímasen, Paapa piapai tui'sen. Míikírí yarímauya kupí sírírí Paapa piapai aapia'níkon moropai uyeseru pí' ayenpenatanípiya'níkon kupí sírírí.

²⁷ Moropai amírí'níkon nírí eseuríma kupí sírírí uyeseru pí' maasa pra uyarakkírí aako'manpítí'píkon ayenupakon pia'tí'píuya pata pai sírírí típose.

16

¹ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Mírírí ekaremekí'píuya apí'níkon innape Paapa ku'to'ya'níkon kupíya'níkon namai tíwí.

² Teepere'to'kon yewí'kon tapai amírí'níkon yenpa'ka to'ya kupí sírírí. Moropai iní' panpí' ikupí to'ya. Maasa awí tíuya'níkon yai, Paapa wakírí pe awaní kai'ma to' esenumenka kupí sírírí.

³ Mîrîrî warantî ataruma'tikon to'ya kupî sîrîrî, maasa pra uurî moropai uyun epu'tî tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.

⁴ Aasîrî mîrîrî ekaremekî'pîuya apî'nîkon. Moropai mîrîrî koneka to'ya yai, awenpenatakon kupî sîrîrî.

Morî Yekaton Wannî Esenyaka'mato'

E'mai' pe upemonkono pe amîrî'nîkon ena pia'tîsa' pe mîrîrî ekaremekîuya pra wanî'pî. Maasa pra aapia'nîkon uurî wanî ye'nen.

⁵ Tîise uutî kupî sîrîrî uyarima'tipon pia. Mîwîni tîise uyekaranmapoya'nîkon pra naatî. Anî'ya "O'non pata pona attî?" taa pra awanî, tiwin kin.

⁶ Mîrîrî ekaremekîuya ye'nen, eesewankono'masa'kon kure'ne.

⁷ Tîise yairî tauya sîrîrî. Uutîsa' ya, morî pe awanî kupî sîrîrî aapia'nîkon. Uutîsa' pra awanî ya, panamatonkon iipî pepîn aapia'nîkon. Tîise uutîsa' ya, mîkîrî yarimauya aapia'nîkon.

⁸ Mîkîrî iipî non po tîiko'mansenon pia. Aaipî ya, to' pî' ekaremekîuya. Imakui'pî pe to' wanî ekaremekîuya kupî sîrîrî. Moropai î' pe yairon wanî ekaremekîuya. Moropai Paapaya to' yenumî kupî ekaremekîuya kupî sîrîrî.

⁹ Moropai ekaremekîuya yairî pra to' wanî imakui'pî tinkupî'pî pî' maasa pra innape ukupî to'ya pra awanî.

¹⁰ Moropai ekaremekîuya yairî pra to' esenumenka yairon pî'. Maasa pra ka' pona uutî, tarî uyera'maya'nîkon pepîn inî'rî. Mîrîrî yai Paapaya uyapîsî morî pe, iwakîrî pe. Mîrîrî wenai yairon pe wanî epu'tî to'ya.

¹¹ Moropai Paapaya imakui'pî taruma'tî ekaremekîuya maasa pra aasîrî Paapaya imakui'pî yepotorî, Makui, taruma'tî pe man.

¹² Inî' panpî' anekareme'pai wai apî'nîkon tîise sîrîrî yapitanîpîya'nîkon pepîn.

¹³ Tîise Mîkîrî, yairon pî' teeseurîmasen erepansa' ya, tamî'nawîrî yairon Paapa pia-painon pî' ayenupaiya'nîkon. Tîiwarîrî eeseurîma pepîn tîise tînetapî ekaremekîuya moropai awe'kupîton maasa ekaremekîuya nîrî.

¹⁴ Uyapurîiya, maasa pra uwinîpainon tînetapî pî' eeseurîma.

¹⁵ Tamî'nawîrî Paapa wanî manni' itesa' pe, uurî nîrî itesa' pe. Mîrîrî ye'nen tauya, uwinîpainon tînapîsî'pî, aapia'nîkon itîrî Morî Yekaton Wannîya, unekaremekî ekaremekîuya apî'nîkon.

Esewankono'manto' Moropai Atausinpanto'

¹⁶ Maasa mararî tîiko'manse uyera'maya'nîkon pepîn moropai inî'rî mararî tîiko'manse tîpo uyera'maya'nîkon.

¹⁷ Mîrîrîya inenupa'san esekaranmapo'pî tîpî'nîkon: —Î' taiya pe awanî mîrîrî? "Maasa mararî uyera'maya'nîkon pepîn moropai inî' aako'mamîkon tîpo, uyera'maya'nîkon inî'rî," ta'pîiya sa'rî. Moropai taiya nîrî: "Uutî uyun pia ye'nen uyera'maya'nîkon pepîn." Î' taiya pe awanî? —ta'pî to'ya.

¹⁸ —Maasa mararî tîpo ta'pîiya sa'rî î' taiya pe awanî epu'tî pra man mîrîrî. Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî tîiwarîrî'nîkon.

¹⁹ Tîpî' anekaranmapopai to' wanî epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî': —Maasa mararî uyera'maya'nîkon pepîn taa pî' wai moropai inî'rî maasa uyera'maya'nîkon inî'rî taa pî' wai. Î' taiya pe awanî? —ta'pîiya to' pî'.

²⁰ —Innape taa pî' wai apî'nîkon. Akaraukon kupî sîrîrî tîise non po tîiko'mansenon atausinpa. Eesewankono'makon tîise mîrîrî eesewankono'mato'kon era'tî inî'rî aatausinpato'kon pe moropai aatausinpakon.

²¹ Wîrî' mîkîrî tîne esenpo kupî ya, eesewankono'makoi. Maasa pra tîwe'taruma'tî weiyu eseposa' ye'nen. Tîise tîne esenposa' tîpo, inî'rî tîwe'taruma'tîto' pî' awenpenata pepîn. Tîise more esenposa' pî' aatausinpa.

²² Mîrîrî warantî awanîkon. Eesewankono'man pî' naatî tîise inî'rî ayera'mauya'nîkon moropai aatausinpakon kupî sîrîrî. Mîrîrî aatausinpato'kon mo'ka anî'ya eserîke pra awanî.

²³ Mîrîrî yai uyekaranmapoya'nîkon pepîn. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Î' rî anesatîkon Paapa pî' itîrîiya aapia'nîkon upemonkono pe awanîkon ye'nen.

²⁴ Sîrîrî tîpo see Paapa pî' esatîya'nîkon pra awanîkon. Upemonkono pe si'ma esatî moropai yapîsiya'nîkon. Mîrîrîya kure'ne aatausinpakon. Aatausinpato'kon wanî tîwîrî, mîipîkîrî pra.

Imakui'pî Yentai Jesus Wani

²⁵ Mîrîrî ekaremekî pî' wai panton pe, aronne pra. Tîise maasa uweiyu eseporî kupî sîrîrî. Mîrîrî yai ekaremekîuya pepîn panton pe tîise aronne ayekaremekîuya'nîkon Paapa pî'.

²⁶ Mîrîrî weiyu yai, Paapa pî' esatîya'nîkon aawarîrî'nîkon uyese' yai upemonkono pe awanîkon ye'nen. Paapa pî' esatîuya pepîn amîrî'nîkon ton pe.

²⁷ Maasa pra Paapaya asa'namakon. Asa'namaiya'nikon maasa pra uyapuriya'nikon ye'nen moropai innape ukupi'piya'nikon, Paapa winipainon pe.

²⁸ Paapa piapai iipi'pi uuri, siriri non pona. Moropai iniri siriri non nimumuaya kupi siriri. Enna'po kupi siriri Paapa pia.

²⁹ Miriri pi' inenupa'sanya ta'pi ipi': —Aronne eseuriman pi' nai taripai, panton pe pra — ta'pi to'ya.

³⁰ —Tami'nawiron epu'ti pi' nai epu'ti pi' anna man taripai. I' tiaronkon esenumenka epu'ti pi' nai ayekaranmapo to'ya pra tiise. Miriri wenai Paapa winipaino pe awani kupi pi' anna man innape.

³¹ Jesusya to' maimu yuuku'pi: —Taripai innape naka ukupi pi' naati? —ta'piya to' pi'.

³² —Maasa panpi' amiri'nikon e'tirika kupi siriri. Maasa pu'kuru pra attikon kupi siriri ayewi'kon ta, unimiya'nikon kupi siriri tiwinsari. Miiwini tiise tiwinsari uuko'mami pepin maasa pra uyun wani uupia.

³³ Miriri ekaremeki pi' wai tiwanmira awanikonpa Paapa winiki, uponaron pe awanikon ye'nen. Tari siriri non po imakui'piya ataruma'tikon, tiise merunti ke e'ti. Maasa pra imakui'pi yentai wani'pi.

17

Paapa Yarakkiri Jesus Eseurima

¹ Miriri taa tiipo, Jesusya tenu yanumi'pi ka' yekaya. Moropai eepirema'pi. Paapa pi' ta'piya:

—Paapa, uweiyu eseposa' man. Ipi'ku pe e'to' yepoki, ipi'ku pe awe'to' yepoto'peuya. Mori pe pu'kuru awani, merunti ke awani epu'to'pe tami'nawironkonya.

² Tami'nawironkon pemonkonyami' esa' pe ukupi'piya. Ukupi'piya antiri'pi tiito'peuya upemonkonyami' pia ipatikari to' ko'manto'pe.

³ Siriri enen ko'mannito' ipatikaron wani amiri epu'to'pe to'ya. Amiri tiwinan Paapa, yairon, tiaron ton pin. Moropai uuri Jesus Cristo epu'to'pe to'ya, anarima'pi siriri non pona. Miriri epu'ti to'ya ya, enen to' ko'mami ipatikari.

⁴ Esenyaka'mato' pe antiri'pi areti'ka'piuya. Miriri wenai merunti ke awani, mori pe awani yenpo'piuya tami'nawironkon pi'.

⁵ Paapa, aapia wani tanne mori, merunti tiki uupia itiri'piya waranti moro aapia wani yai, pata ekoneka pra tiise.

⁶ Siriri non po tiiko'mansenon kore'tapai apemonkonoyami' mo'ka'piya. Inkamoro tiri'piya uupia. To' pi' ayeseru ekaremeki'piya ayepu'to'pe to'ya. Moropai amaimu yawiri to' e'sa' man.

⁷ Taripai epu'sa' to'ya, tami'nawiri unekaremeki'pi, tami'nawiri unukupi'pi wani awinipaino pe.

⁸ Maasa pra upi' anekaremeki'pi ekaremeki'pi wai to' pi'. Moropai etasa' to'ya. Innape see awinipainon pe wani epu'ti to'ya. Moropai uyarima'piya ku'sa' to'ya innape.

⁹ To' pona epirema siriri maasa pra apemonkono pe to' wani ye'nen. Tami'nawironkon non po tiiko'mansenon pona epirema pepin tiise manni'kan antiri'san neken pona epirema.

¹⁰ Tami'nawironkon upemonkonoyami' wani apemonkono pe moropai apemonkonoyami' niri wani upemonkono pe. Moropai inkamoro wenai mori pe pu'kuru wani, merunti ke wani epu'ti tami'nawironkonya.

¹¹ Siriri non po uuko'mami pepin iniri. Uuti kupi siriri aapia. Tiise inkamoro apemonkonoyami' ko'mami tari. Paapa, mori ani' warainon pepin, inkamoro ko'manni'ki. Ameruntiri ke to' ko'manni'ki, uupia tiisa'ya manni' ke to' pika'tiki tiwin to' ko'manto'pe, tiwin ko'manni' manni' waranti.

¹² To' yarakkiri wani ya, to' ko'manni'pi'piuya, ameruntiri ke. Miriri ameruntiri antiri'pi ke to' ko'manni'pi'piuya. Moropai ani' ataka'ma pra man, tiise tiwinan neken aataka'maton. Innape awani'pi, amaimu e'menukasa' yawiri aataka'ma'pi.

¹³ Taripai uuti siriri aapia, moropai miriri waranti tauya tari si'ma inkamoro upemonkonoyami' atausinpatope kure'ne, mi' pikiri pra. Uuri atausinpa waranti to' atausinpatope.

¹⁴ Anekaremeki'pi ekaremeki'piuya to' pi'. Moropai non po tiiko'mansenonya tewanmakon pe to' ku'sa', maasa pra tonpakon pe pra to' wani ye'nen, uuri waranti, tonpakon pe pra.

¹⁵ Siriri pata yapai to' mo'kaki tauya pepin. Tiise esatiuya to' ko'manni'ki Makuiya to' yapisi namai.

¹⁶ Non po tiiko'mansenon yonpa pepin uuri. Miriri waranti to' yonpa pe pra niri upemonkonoyami' man.

¹⁷ Inkamoro yenupaki amaimu pi', apemonkono pe to' e'to'pe imakui'pi tiku'se pra. Maasa pra amaimu wani yairon pe.

¹⁸ Uyarima'piya waranti non pona, to' yarimauya pe wai pata poro.

¹⁹ Insanan ton pe eturumaka siriri aapia. Innape insanan upemonkonoyami' niri eturumakato'pe aapia, to' yaipontipa apoitiri pe.

²⁰ Insanan pona neken epirema pepin, tiise tiaronkon pona innape akupitonkon pona, insanan maimu wenai. Inkamoro pona niri epirema siriri.

²¹ Esatiuya tami'nawironkon upemonkonoyami' e'to'pe tiwin. Paapa, uuri ya' amiri wani waranti moropai amiri ya' uuri wani waranti to' ku'ki uuri'nikon ya' to' e'to'pe. Tiwin to' ko'manto'pe tami'nawironkon non po tiiko'mansenonya uyarima'piya ku'to'pe innape.

²² Ipikku pu'kuru e'to', antiri'pi uupia, miriri ke to' repa'piuya tiwin to' e'to'pe, tiwin e'ni waranti.

²³ Uuko'mami to' pia moropai aako'mami uupia. Miriri ya tiwin pu'kuru to' wani. Miriri waranti non po tiiko'mansenonya epu'ti uyarima'tipon amiri moropai upemonkonoyami' yu'se awani, uyu'se awani waranti.

²⁴ Inkamoro antiri'san. Moropai uupia upata ya' to' ko'mami yu'se wai. Moropai mori uyeseru antiri'pi era'ma to'ya. Moru uyeseru tiri'piya maasa pra u'ninma'piya pena pata pai pata ekonekasa' rawiri.

²⁵ Paapa, yairon amiri. Non po tiiko'mansenonya ayepu'ti pepin, tiise ayepu'ti pi' wai. Moropai insanan unenupa'sanya epu'ti uyarima'tipon pe awani.

²⁶ Ayeseru ekaremeki pi' wai to' pi' moropai miriri pi' uuko'mami tiaronkon sa'namato'pe to'ya u'ninmaya waranti. Moropai uuko'manpiti inkamoro kore'ta, to' yewan ya' tiwin e'ni'to'pe.

Miriri waranti Jesus epirema'pi, Paapa yarakkiri eeseurima'pi.

18

Jesus Yapisí To'ya

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Teepirema tipa, Jesus epa'ka'pi tinenupa'san yarakkiri moropai iwiti rukku'niti'pi to'ya, Cedrom itese'. Moro iratai po Oliveira ye'ka wani'pi. Miaru tinenupa'san pokonpe eewomi'pi.

² Miriri Oliveira ye'ka epu'ti'pi Judasya iteyatonon pi' Jesus ekareme'nenya. Epu'ti'piya maasa pra miaru Jesusya tinenupa'san muurukuntipiti'pi.

³ Miriri ye'nen moro Oliveira ye'kana' Judas erepami'pi. Epiremanto' yewi' era'manenan enepi'piya moropai tiaronkon enepi'piya. Teepiremasanon esanon moropai fariseuyami' narima'san, arinike to' wani'pi. Tikasuparaikon moropai itaikapukon moropai tiweiyukon, ti'kuma'tukon ke to' erepami'pi.

⁴ Jesus epa'ka'pi to' ponaya moropai to' ekaranmapo'piya, tami'nawiri i' kupi to'ya tipu' epu'ti'ma. Ta'piya to' pi': —Ani' yuwaya'nikon? —ta'piya.

⁵ Inkamoro ya yuku'pi: —Jesus, Nazaru pon —ta'pi to'ya. —Uuri miikiri —ta'piya. (Judasya, iteyatonon pi' Jesus ekareme'nen, miikiri wani miriri inkamoro pokonpe.)

⁶ Uuri miikiri, taasa' Jesusya pe, inkamoro atarima'pi moropai to' esenumi'pi non pona.

⁷ Moropai iniri'ri Jesusya to' ekaranmapo'pi: —Ani' yuwaya'nikon? —ta'piya to' pi'. —Jesus, Nazaru pon —ta'pi to'ya.

⁸ —Uuri miikiri tauya sa'ri. Uuri yuwaya'nikon ya, moriya tiwi insanan unenupa'san niti —ta'pi Jesusya to' pi'.

⁹ Miriri ta'piya timaimu yawiri awe'ku'to'pe manni' Paapa nitiri'san ko'mannipi'piya ani' ataka'ma pra man ta'piya ne'tikini. Innape timaimu e'to'pe taiya miriri waranti.

¹⁰ Miririya Simão Pedroya tikasuparai mo'ka'pi moropai teepiremasanon esanon yepotori poitiri pana ya'ti'piya. Miikiri ipoitiri ese' Malco.

¹¹ Miriri pi' Jesusya ta'pi Pedro pi': —Tiwi akasuparai nisi, yeka'maki iwon ya' —ta'piya. —Itu'se Paapa e'to' yawiri e'taruma'ti pepin naka? Kaane, e'taruma'ti siriri Paapa naiponti'pi pe.

Anás Pia Jesus Yari To'ya

¹² Miriri tipa Jesus yapisi'pi to'ya, surarayami'ya moropai to' esa'ya, moropai teepiremasanon esanon narima'sanya yapisi'pi, itenya yewa'ti'pi to'ya.

¹³ Moropai e'mai' pe yari'pi to'ya Anás pia. Anás miikiri Caifás yawo. Miriri kono' yai teepiremasanon esanon yepotori pe Caifás wani'pi.

¹⁴ Miikiri Caifásya Judeuyami' esanon panamasa' wani'pi tiwin warayo' sa'manta yu'se wani tami'nawironkon pemonkonyami' ton pe kai'ma to' panamasa'ya wani'pi.

Pedroya Taa, Jesus Unepu'ti Pepin

(Mt 26.57-58,69-70; Mc 14.53-54,66-68; Lc 22.54-57)

¹⁵ Moropai Simão Pedro moropai tiaron inenupa'píya Jesus wenaima'pí. Míikírí tiaron inenupa'pí teepíremasanon esanon yepotorí nepu'tí. Mírírí ye'nen atti'pí Jesus pikírí itewí' poroyí píri pikírí,

¹⁶ poro po Pedro ko'mamí tanne wíttí woima'títo' mana'ta pia. Míríríya tiaron inenupa'pí, manní' teepíremasanon esanon yepotorí nepu'tí'pí, míikírí enna'po'pí mana'ta piawon wírí' yarakkírí eseurímai. Eeseuríma'pí moropai Pedro ewomí tírí'píya.

¹⁷ Moropai míikírí mana'ta piawon wírí'ya ta'pí Pedro pí': —Míikírí warayo' nenupa'pí amírí? —ta'píya. —Kaane, uurí pepín —ta'pí Pedroya.

¹⁸ Míríríya Pedro wítí'pí ipoítírítonon kore'ta apo' pia tíwe'sanon pia. Moropai teepíremato'kon yewí' era'manenan pia. To' atapina'pí tíntírúka'píkon pia, komí' pe pata waní ye'nen. Satippe Pedro atapina'pí to' pokonpe.

Teepíremasanon Esanon Yepotoríya

Jesus Ekaranamapo

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Mírírí tanne teepíremasanon esanon yepotoríya Jesus ekaranmapo'pí inenupa'san pí' moropai inekaremekí'pí pí'.

²⁰ Jesusya yuuku'pí: —Tamí'nawíronkon pemonkonyamí' yeurímapítí'píuya aronne, ama' pe pra. Epereníto' yewí'kon ta, epíremanto' yewí' ta, to' yenupapítí'píuya tímurukun pe awaníkon tanne. Í' tauya pra waní'pí ama' pe.

²¹ Mírírí ye'nen í' ton pe uyekaranmapoya? Inkamoro umaimu etatíponkon mekaranamapoi, í' taasau'ya to' pí'. Mírírí epu'tí pí' to' man morí pe.

²² Mírírí taasa' Jesusya pe, tiwin epíremanto' yewí' era'manenya Jesus yenpatamo'pí. Moropai ta'píya: —Í' ton pe see mírírí ye'ka pe eseuríman mírírí teepíremasanon esanon yepotorí pí'? —ta'píya Jesus pí'.

²³ Jesusya yuuku'pí: —Yairí pra eseurímasa' ya, makai tamí'nawíronkon pí' í' kai'ma eseurímasa'. Tíise yairí eseuríman pí' wai. Í' waní' awaní ye'nen upa'tíya mírírí? —ta'pí Jesusya míikírí pí'.

²⁴ Míríríya Anásya Jesus yarima'pí taironpí'se Caifás pia, teepíremasanon esanon yepotorí pia.

Iní'ri Pedroya Taa, Míikírí Unepu'ti Pepín

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Mírírí tanne Simão Pedro atapina ko'manní'pí satippe sí'ma. Moropai tiaronkon íipiawonkonya ta'pí ipí': —Míikírí warayo' nenupa'pí níri amírí ka'rí? Tíise Pedroya ta'pí: —Kaane uurí pepín —ta'píya.

²⁶ Míríríya tiwin teepíremasanon esanon yepotorí poítíríya ta'pí. Míikírí pana Pedro na'tí'pí yonpa pe awaní'pí. Míikíríya ta'pí Pedro pí': —Amírí ka'rí ayera'mauya ne'tíkini míikírí yarakkírí Oliveira ye'kana' e'ní ne'tíkini —ta'píya.

²⁷ Iní'ri Pedroya ta'pí: —Kaane. Mírírí pe rí kariwana yunkon e'na'pí.

Pilatasya Jesus Ekaranamapo

(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Moropai eerenmapí ya Jesus yari'pí to'ya Caifás yewí' tapai Governador Pilatos yewí' ta. Tíise Judeuyamí' esanon waní'pí ewonpai pra, tíwe'kí'pakon namai Judeuyamí' pepín kore'ta. Maasa pra Páscoa entamo'kanto' pí' e'pai to' waní'pí. Mírírí ye'nen to' ewomí pín.

²⁹ Mírírí ye'nen poro pona Pilatos epa'ka'pí to' pia. Moropai ta'píya to' pí': —Í' imakuí'pí inkupí'pí taaya'níkon mírírí, míserí níkupí'pí? —ta'píya.

³⁰ Yuuku'pí to'ya. —A'kí, imakuí'pí ku'sai'ya pra awaní ya, aapia ene'sa' annaya pepín e'painon. Tíise imakuí'pí kupítípon míserí —ta'pí to'ya.

³¹ Mírírí ye'nen ta'pí Pilatasya to' pí': —Amírí'níkon míikírí yeseru yako'menkati aawarírí'níkon moropai itaruma'títí ayaserukon yawírí. Tíise yuuku'pí to'ya: —Amírí'níkon Romanoyamí'ya aní' wíi me'po annaya tírí pepín —ta'pí to'ya.

³² Mírírí warantí to' eseuríma'pí mírírí. Jesus nekaremekí'pí pí' innape awe'to'pe. Maasa pra í' kai'ma tíisa'manta ekareme'sa' Jesusya waní'pí.

³³ Pilatos ewomí'pí tewí' ta moropai Jesus yanno me'po'píya. Míríríya Jesus ekaranmapo'píya: —Judeuyamí' esa' amírí, rei amírí? —ta'píya Jesus pí'.

³⁴ Jesusya yuuku'pí: —Uyekaranmapoya awinípai ka'rí ou tiaronkonya ekareme'sa' mírírí apí' —ta'píya.

³⁵ Pilatasya ta'pí: —Judeu pepín uurí. Amírí yonpayamí' moropai teepíremasanon esanon ya arumakasa' mírírí uyenya' —ta'píya. —Í' kupí pí' nan? —ta'píya.

³⁶ —Sírírí non po pemonkonyami' yaipontíuuya pepín to' esa' pe. Mírírí warantí ikupíuuya ya, upoitírítonon eseya'nama e'painon Judeuyami' esanonya uyapisi namai. Tíise mírírí ye'ka pe pra kupíuuya tarí sírírí non po. Maasa pra sírírí non winípainon pepín uurí —ta'píiua.

³⁷ Mírírí ye'nen Pilatosya ta'pí ipí': —Moriya rei pe awaní mírírí? Jesusya ta'pí: —Amíríya taa mírírí, yairon mai. Esenpo' pí moropai uui'pí sírírí non pona yairon ekareme'se. Mírírí ton pe neken erepami'pí. Moropai yairon anetapainonya umaimu pínama.

³⁸ Pilatosya ta'pí: —Í' mírírí yairon? —ta'píiua.

Mírírí típo Pilatos epa'ka'pí pemonkonyami' pia moropai ta'píiua to' pí': —Imakui'pí inkupí'pí eporíuuya pra wai. Í' wenai pra iwíme'pouya eseríke pra wai —ta'píiua.

³⁹ —Tíise ayaserukon yawírí kono' kaisarí Páscoa yai, tiwin unarakkamo'pí rumakauya aapia'níkon. Míserí amírí'níkon Judeuyami' rei rumakauya yu'se naatí?

⁴⁰ Mírírí yuuku'pí to'ya tíwentaimé'pí'se. —Kaane, míkírí pepín. Barrabás rumakaya yu'se anna man —ta'pí to'ya. (Barrabás míkírí ama'ye'.)

19

Tami'nawíronkon Pemonkonyami' Entaimé'píti Jesus Wíki Kai'ma

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

¹ Mírírí típo Pilatosya Jesus po'píti me'po'pí.

² Surarayami'ya itarako ton koneka'pí m'ni ke. Moropai yeka'ma'pí to'ya ipu'pai pona, moropai suuyu sonpan rei pon ye'ka yeka'ma'pí to'ya ipí' tííwo'ma'takon pe.

³ Moropai íipia to' erepanpíti'pí. Taapíti'pí to'ya ipí': —Viva Jesus, Judeuyami' esa' amírí. Rei amírí —kaí'ma taa pí' to' ko'mamí'pí. Moropai míkírí yenpatamopíti'pí to'ya.

⁴ Moropai iní'ri Pilatos epa'ka'pí moropai ta'píiua Judeuyami' pí': —A'kí, míkírí yenpa'ka me'po pí' wai era'makonpa. Imakui'pí inkupí'pí eporíuuya pra wai. Í' wenai pra iwí me'pouya eseríke pra wai.

⁵ Mírírí ye'nen Jesus epa'ka'pí m'ni ye' tarakko pe tíise moropai suuyu sonpan típon ya'. Míríríya Pilatosya ta'pí to' pí': —A'kí, míserí warayo' man. Era'matí! —ta'píiua.

⁶ Míkírí era'ma tíuya'níkon pe teepíremasanon esanon moropai to' poitírítonon entaimé'píti'pí. —Iwí me'pokí, iwí me'pokí pakí'nan pona —taapíti'pí to'ya.

Moropai Pilatosya ta'pí to' pí': —Kaane, uurí pepín. Amírí'níkon neken tarípai. Itu'se awaníkon ya, ipokapítítántí pakí'nan pona, iwítí —ta'píiua. —Tíise uurí pia morí pe era'ma pí' wai. Í' wenai pra iwítí tauya eseríke pra wai.

⁷ Tíise Judeuyami'ya yuuku'pí: —Moisés nuri'tí nekaremekí'pí yawírí aasa'manta e'pai awaní. Maasa pra Paapa munmu pe awe'kupí —ta'pí to'ya.

⁸ Mírírí eta tíuya pe, Pilatos esi'nípi'pí iní' panpí'.

⁹ Moropai eewomí'pí tewí' ta iní'ri. Moropai Jesus ekaranmapo'píiua. —O'non pata painon amírí? —ta'píiua. Tíise Jesusya yuuku pín.

¹⁰ Pilatosya ta'pí ipí': —Umaimu yuukuuya pepín? Enpenatakí, ayesa' uurí. Arumakauya e'painon, awí me'pouya e'painon —ta'píiua Jesus pí'.

¹¹ Jesusya yuuku'pí: —Aawarírí uyesa' pe awaní pepín. Uyesa' pe awaní maasa pra Paapaya tíísa' mírírí aapia. Mírírí ye'nen míkíríya, ayenya' urumakatíponya, imakui'pí ku'sa' mírírí, imakui'pí ku'sa'ya yentai.

¹² Mírírí eta tíuya ye'nen, Jesus anrumakapai Pilatos waní'pí. Tíise Judeuyami' entaimé'píti'pí. —Irumakaya ya, César yeyaton pe awaní —ta'pí to'ya. —Aní' e'kupí ya rei pe César yentai e'pai awaní. César pínamaia pepín.

¹³ Mírírí eta tíuya pe Jesus yenpa'ka me'po'pí Pilatosya. Moropai eereuta'pí taponse' pona miarí pata tí' ka'sa' pona. (Judeuyami' maimu ta Gabatá).

¹⁴ Awaní'pí sexta-feira Páscoa konekato' weiyu pe. Moropai wei enu'sa' waní'pí. Mírírí yai Pilatosya ta'pí Judeuyami' esanon pí': —A'kí, ayesa'kon míkírí, rei míkírí —ta'píiua.

¹⁵ Moropai to' entaimé'píti'pí. —Iwí me'pokí, iwí me'pokí pakí'nan pona —taapíti'pí to'ya. —Ayesa'kon wíi me'pouya yu'se naatí? —ta'pí Pilatosya. —Itesa' pínon anna —ta'pí to'ya. —César neken anna esa' —ta'pí teepíremasanon esanonya.

¹⁶ Mírírí típo Pilatosya Jesus rumaka tu'ka'pí Judeuyami' yenya' iwíto'pe to'ya.

Jesus Pokapítí To'ya Pakí'nan Po

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Mírírí ye'nen surarayami'ya yari'pí. Jesus epa'ka'pí cidade poi. Pakí'nan yari'píiua tíwíto' yaponse' ton. Eerepamí'pí pata ese' pemonkon pu'pai'pí warainon. (Judeuyami' maimu ta Gólgota.)

¹⁸ Moro ipokapítí'pí to'ya pakí'nan po. Moropai tiaronkon nírí asakí'nankon warayo'kon pokapítí'pí to'ya iratai winí Jesus waní'pí to' arakkita.

¹⁹ Moropai Pilatosya tabua pona imenuka'pî moropai itîrî me'po'pî pakî'nan pona.

JESUS NAZARÉ PON, JUDEUYAMÎ ESA'

taato' e'menukasa' wani'pî.

²⁰ Mararonkon pepîn Judeuyami'ya mîrîrî erenka'pî maasa pra Jesus wî'pî to'ya aminke pra cidade pia. Moropai mîrîrî e'menukasa' wani'pî eseurîwî'nankon maimukon ta. Judeuyami'maimu ta, romanoyami'maimu ta, moropai gregoyami'maimu ta awe'menukasa' wani'pî.

²¹ Moropai teepîremasanon esa'ya ta'pî Pilatos pî': —Judeuyami' esa' kai'ma kî'menukai tîise “Judeuyami' esa' uuri'”, ta'pî mîserîya taato' menukaki —ta'pî to'ya.

²² Pilatosya yuuku'pî: —Î unmenuka'pî ko'mami mîrîrî warantî. Tiaron pe imo'tannîpiuya pepîn —ta'pîiya.

²³ Pakî'nan pona Jesus pokapîti surarayami'ya tîpo, ipon yanumi'pî to'ya moropai pantaka'pî to'ya tîkaisari'nîkon, saakîronkon. Sonpan nîri yanumi'pî to'ya. Mîrîrî sonpan morî tiwin ika'sa', iisi'pînto' ton pîn.

²⁴ Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya tîpî'nîkon: —Ipon karaka namai, tî' yenunpai'nîkon anî' yemanne pe sonpan wani'epu'to'pe'nîkon —ta'pî to'ya.

Mîrîrî kupî'pî to'ya Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe innape. See warantî awe'menukasa':

Upon pantaka'pî to'ya tîkore'ta'nîkon moropai sonpan,

anî' pon pe awe'nîmî epu'tîkonpa tî' yenumî'pî to'ya.

Sl 22.18

Mîrîrî ye'nen mîrîrî kupî'pî surarayami'ya.

²⁵ Mîrîrî tanne aminke pra Jesus pakî'nanon pia wîri'sanyami' wani'pî satippe. Jesus yan moropai itakon moropai Clopas no'pî, itese' Maria, moropai Maria Magdala pon, inkamoro wani'pî aminke pra.

²⁶ Moropai tîsan era'ma tîuya pe, moropai tînenupa'pî, tîsa'namanen, era'ma tîuya pe, Jesusya ta'pî tîsan pî': —Era'makî, anre mîkîrî tarîpai —ta'pîiya.

²⁷ Mîrîrî tîpo ta'pîiya tînenupa'pî pî': —Era'makî, asan mîkîrî tarîpai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pata pai inenupa'pîya isan yari'pî tewî' ta aako'manto'pe.

Jesus Sa'manta

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Tîko'mami tîpo, Jesusya tami'nawîri aretî'kasa' tîuya epu'tî'pî. Moropai ta'pîiya: —Tuna aninnîpai wai. Mîrîrî ta'pîiya innape Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe yairî.

²⁹ Moro pisa wani'pî intapîron uva yekku so'ritasa' yense'. Mîrîrî ye'nen tu'nasen esponja tîrî'pî to'ya wo' ka. Moropai amansa' tanne, esponja mo'ka'pî to'ya. Hissopo ye' pona tîrî'pî to'ya, moropai i'mî'sa'ka'pî to'ya inta'ya.

³⁰ Mîrîrî yu'na'pî Jesusya moropai ta'pîiya: —Tami'nawîron ataretî'kasa' man. Mîrîrî taa tîuya yaretî'ka pe awe'muruika'pî moropai aasa'manta'pî.

Jesus Yara'ta Yaso'ka To'ya

³¹ Mîrîrî Páscoa konekato' weiyu yai, moropai penane wani' sábadu ipîkku, páscoa pî' to' e'to'. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san esa'rî'pî ko'mami pakî'nan po yu'se pra Judeuyami' wani'pî. Mîrîrî ye'nen to' wî'pî Pilatos pia. Ta'pî to'ya ipî': —Inkamoro pîsi waikîpîti me'pokî ka'ne' panpî' to' sa'mantato'pe moropai to' esa'rî'pî mo'kato'pe annaya pakî'nan po to' ko'mami namai sábadu yai —ta'pî to'ya ipî'.

³² Mîrîrî ye'nen surarayami' wî'pî. E'mai'non pakî'nan pon pîsi waikîpîti'pî to'ya. Mîrîrî tîpo tiaron pîsi waikîpîti'pî to'ya Jesus yarakkîronkon.

³³ Tîise Jesus pia teerepamîkon yai, era'ma'pî to'ya aasîri aasa'mantasa' wani'pî. Mîrîrî ye'nen i'si waikîpîti to'ya pra awani'pî.

³⁴ Tîise tiwin suraraya tîkasuparai ke ya'so'ka'pî Jesus yara'ta yai. Mîrîrî pe rî imîni moropai tuna ti'kamo'pî mararî pra.

³⁵ Mîrîrî era'matîpon uuri. Moropai ekaremekîuya sîrîri innape ikupîkonpa. Mîrîrî unekaremekî wani'yairî. Moropai mîrîrî wani'innape epu'tîuya.

³⁶ Mîrîrî e'kupî'pî Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe innape. See warantî awe'menukasa':

Tiwin ite'pî waikîpîti to'ya pepîn tiwin kin

Êx 12.46; Ne 9.12; Sl 34.20

taato'.

³⁷ Moropai inî'rî Paapa maimu e'menukasa' see warantî:

Pemonkonyami'ya tîna'so'ka'pîkon era'ma pe man

Zc 12.10

taato' mîrîrî.

Jesus Yu'na'tî To'ya

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Mîrîrî tîpo José Arimatéia ponya Pilatos pî' esatî'pî, Jesus esa'ri'pî yu'na'tîpa kai'ma. Mîkîrî José wani'pî Jesus wenaimetîpon pe tîise ama' pe, maasa pra Judeuyamî' esanon nama'pîiya.

³⁹ Moropai Nicodemos, manni' Jesus pia itî'pî ewaron ya'. Mîkîrî wîti'pî José yarakkîrî. A'pusin yari'pîiya 35 quilos kaisari' yai'mei mirra, aloé yarakkîrî.

⁴⁰ Moropai Jesus esa'ri'pî wontî'pî to'ya kamisa ke a'pusin teka'mai, Judeuyamî' yeseru yawîrî isa'manta'pî esa'ri'pî konekato' tûya'nîkon yawîrî.

⁴¹ Moropai jardim wani'pî Jesus wî'pî to'ya pata pia aminke pra. Moro wani'pî amenan uuruwai, tî' yawon isa'manta'pî ton pînon.

⁴² Moropai Judeuyamî' festari' weiyu ekonekato' wani' ye'nen mîrîrî uuruwai ya' Jesus esa'ri'pî yeka'ma'pî to'ya aminke pra awani' ye'nen.

20

Jesus E'mî'sa'ka

(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Domingo erenmapî yai, ewaron ke tîise Maria Madalena wîti'pî uuruwai pona. Moropai era'ma'pîiya, tî' kure'nan wani'pî era'tîsa' inna'ta poi.

² Mîrîrî era'ma tûya pe Maria ekatumî'pî Simão Pedro pia moropai tiaron inenupa'pî Jesus nîsa'nama'pî pia. Moropai ta'pîiya to' pî': —Uyepotorîkon yari'pî to'ya man uuruwai yapai moropai o'non pata yaasa' to'ya epu'tî annaya pra man.

³ Mîrîrî ye'nen Pedro moropai tiaron inenupa'pî wîti'pî uuruwai pona.

⁴ Sa'nîrî to' ekatumî'pî tîise tiaron inenupa'pî ka'ne' panpî' eeka'tumî'pî Pedro eka'tumî' yentai. Mîrîrî ye'nen eerepamî'pî uuruwai pona Pedro rawîrî.

⁵ Moropai awe'muruika'pî kamisa era'ma'pîiya tîise eewomî' pra awani'pî.

⁶ Ite'ma'pî pî' Pedro erepamî'pî. Tiwinari' Pedro ewomî'pî uuruwai ya', tî' yawon ya'. Moro kamisa era'ma'pîiya.

⁷ Moropai Jesus pu'pai woinon kamisa era'ma'pîiya tiaron kamisa piapai aminke ma're. Yanmako'masa' pe awani'pî.

⁸ Mîrîrî tîpo tiaron inenupa'pî ewomî'pî Pedro ye'ma'pî pî'. Era'ma'pîiya, innape Jesus e'mî'sa'kasa' kupî'pîiya.

⁹ (Mîwîni tîise Paapa maimu e'menukasa' epu'tî to'ya pra awani'pî, awe'mî'sa'ka e'pai awani' taato'.)

¹⁰ Mîrîrî tîpo to' emikku'pî.

Jesus Esenpo Maria Pia

(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)

¹¹ Maria ko'mamî'pî satippe tîkarawa'pî. Tîkarau ye'ka pe awe'muruika'pî moropai uuruwai ya' era'ma'pîiya.

¹² Moro inseriyamî' asakî'nankon era'ma'pîiya, aimutun to' pon. To' eretasa' wani'pî Jesus pata'pî ya', tiwin ipu'pai pata'pî ya', tiaron i'pu pata'pî ya'.

¹³ Moropai ta'pî to'ya Maria pî': —Wîrî, î' pî' akarau mîrîrî? Mariaya yuuku'pî: —Inna, uyepotorî yari'pî to'ya man moropai o'non pata yari'pî to'ya epu'tûya pra wai.

¹⁴ Mîrîrîya eera'tî'pî moropai Jesus era'ma'pîiya. Tîise Jesus pe awani' epu'tîiya pra awani'pî.

¹⁵ Jesusya ta'pî ipî': —Wîrî, î' pî' akarau mîrîrî? Anî' yuwaya? —ta'pîiya. Jardim ko'manni'nen kai'ma Maria esenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Inna, uyonpa, amîrîya ka'ri yaasa' nai ka'kî upî' o'non pata yari'pî nan uutîto'pe era'mai? —ta'pîiya.

¹⁶ Jesusya ta'pî ipî': —Maria —ta'pîiya.

Mîrîrî pî' eera'tî'pî iponaya moropai ta'pîiya Judeuyamî' maimu ta: —Rabôni —ta'pîiya. (Uyenupanen taato' mîrîrî.)

¹⁷ —Uurî kîsapîsî —ta'pî Jesusya ipî'. —Maasa enuku pra wai uyun pia. Tîise atîkî uyonpayamî' pia. Makai to' pî' enna'po uyun pia, mîkîrî wani' to' yun pe nîrî, Paapa unapurîton moropai to' napurîton nîrî pia uutî.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen Maria wîti'pî inenupa'san pia moropai ekaremekî'pîiya. —Uyepotorîkon era'ma pî' wai, see ye'ka pe taa pî' man —ta'pîiya.

Tînenupa'san Pia Jesus Esenpo

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Pata ko'mamî'pî mîrîrî domingo yai. Mîrîrî yai inenupa'san epere'sa' atarakkansa' wani'pî maasa pra Judeuyamî' esanon pî' eranne' pe to' wani'pî. Mîrîrî tanne Jesus iipî'pî to' kore'ta satippe awani'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Tîwanmîra e'tî.

²⁰ Mîrîrî taa tûya tîpo, tenya prego yetta'pî moropai tara'ta yaino yenpo'pîiya. Mîrîrî pî' inenupa'san atausinpa'pî tepotorîkon era'ma tûya'nîkon pî'.

²¹ Iní'ri Jesusya ta'pí to' pí': —Tíiwamíra e'tí. Sírírí non pona uyunya uyarimasa' warantí ayarimauya'níkon —ta'píiia.

²² Mírírí típo to' puma'píiia. —Morí Yekaton Wanní yapi'tí —ta'píiia to' pí'.

²³ —Aní' níkupí'pí imakui'pí kupíya'níkon ya aawamíra'níkon, Paapaya níri ikupí tíiwamíra. Tíise aní' níkupí'pí imakui'pí kupíya'níkon pra awaní ya, aawamíra'níkon, mírírí warantí aako'mamí mírírí.

Jesus Esenpo Tomé Pia

²⁴ Moropai Tomé, tiwin inenupa'pí tiaronkon inenupa'san yarakkírí pra awaní'pí Jesus iipi'pí yai. (Míikírí Tomé waní'pí asakí'ne itese', Tomé moropai monoi'.)

²⁵ Mírírí ye'nen tiaronkon inenupa'sanya ekaremekí'pí. —Uyepotoríkon era'ma pí' anna man —ta'pí to'ya ipí'. Tíise Toméya ta'pí to' pí': —Innape akupíuya'níkon pepín. Uyenya eperu ke itenya pokato' pata'pí ya' yapíuya pra tíise innape ikupíuya pepín. Yara'ta ya'so'kasa' ya' uyenya yeka'mauya pra tíise innape ikupíuya pepín —ta'pí Toméya to' pí'.

²⁶ Moropai eseuríwí'ne miá' pona tíimo'tai (8) wei típo, iní'ri inenupa'san eperes'a' waní'pí wítí ta. Moropai Tomé waní'pí to' pokonpe. Mana'takon atarakkansa' waní'pí. Míiwíni tíise Jesus esenpo'pí to' kore'ta, awaní'pí satippe. Moropai ta'píiia to' pí': —Tíiwamíra e'tí —ta'píiia.

²⁷ Moropai ta'píiia Tomé pí': —Ayenya yeka'makí uyenya ya', era'makí. Moropai uyara'ta yai ayenya yawonní'kí innape ukupípa. Innape pra uurí kí'kupí —ta'píiia Tomé pí'.

²⁸ Míríríiia Toméya yuuku'pí: —Uyepotorí, Paapa unapurítón —ta'píiia.

²⁹ Jesusya ta'pí ipí': —Innape ukupí pí' nan uyera'maya ye'nen? Tíise tiaronkon uyera'ma'típonkon pepín inkamoro, tíise innape ukupí to'ya. Mírírí wenai to' atausinpa.

Í Ton Pe Sírírí Kaareta Menuka Túuya

Ekaremekí Joãoya

³⁰ Moropai mararí pra aní' níkupí eseríkan pepín kupí'pí Jesusya tínenupa'sanya era'ma tanne. Tíise sírírí kaareta pona imenukasau'ya pra wai.

³¹ Tíise unmenuka'san menuka'píuya innape Jesus waní Cristo, Paapa nímenka'pí pe kupíkonpa. Innape Paapa munmu pe Jesus waní kupíkonpa. Moropai innape ikupíya'níkon ye'nen, aako'mamíkon enen ípatíkarí íipia.

21

Galiléia Po Jesus Esenpo Tínenupa'san Pia

¹ Mírírí típo, iní'ri Jesus esenpo'pí tínenupa'san pia Tiberíades ku'pírí ena po to' tíise. Sírírí warantí awaní'pí.

² Tímurukun pe to' waní'pí. Simão Pedro, Tomé, manni' itese' monoi', Natanael, Galiléia pon Caná poinon, Zebedeu munkíyamí', moropai tiaronkon asakí'nankon Jesus nenupa'san waní'pí.

³ Moropai Simão Pedroya ta'pí tiaronkon pí': —Tarrafa pí' uutí sírírí —ta'píiia. —Inna iyarí, anna wítí níri —ta'pí to'ya ipí'. Mírírí ye'nen to' asara'tí'pí kanau ya'. Tíiwín ewaron erenmapí pikírí aní' yapísí to'ya pra awaní'pí.

⁴ Wei epa'ka tanne, Jesus esenpo'pí tuna ena pona satippe. Tíise Jesus pe awaní epu'tí inenupa'sanya pra awaní'pí.

⁵ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Uyonpayamí', aní' yapísíya'níkon pra naatí? —ta'píiia. —Inna, aní' ton pra man —ta'pí to'ya.

⁶ Jesusya ta'pí to' pí': —Tarrafa yenuntí kanau meruntí winí, moro'yamí' yapísíkonpa. Moropai yenumí'pí to'ya moropai iní'ri mírírí yeku'na to'ya eseríke pra awaní'pí maasa pra mararí pra moro'yamí' atapí'sa' waní'pí.

⁷ Moropai inenupa'pí Jesus nísá'nama'píya ta'pí Pedro pí': —Uyepotoríkon míikírí —ta'píiia. Mírírí eta túuya pe Pedroya típon yeka'ma'pí maasa pra típon mo'kasai'ya waní'pí. Moropai aarapumí'pí tuna ka'.

⁸ Tiaronkon inenupa'san wítí'pí Pedro pikírí tuna ena pona kanau ya', tarrafa yeku'na'pí to'ya. Maasa pra aminke pra tuna ena pona to' waní'pí. Yai pra 100 metros kaisarí to' waní'pí.

⁹ Tíiwautíkon pe apo' era'ma'pí to'ya, moro'yamí' waní'pí ipo moropai pão.

¹⁰ Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Anapísí'píkon moro'yamí' yonpa ene'tí —ta'píiia to' pí'.

¹¹ Simão Pedro asara'tí'pí moropai tarrafa ku'na'píiia. Mararonkon pepín moro'yamí' waní'pí. 153 kaisarí waní'pí. Míiwíni tíise tarrafa e'karakasa' pra awaní'pí.

¹² Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Así'tí entamo'kai —ta'píiia. Moropai “Aní' amírí?” kai'ma taa aní'ya pra awaní epu'tí'pí to'ya.

¹³ Míríríya Jesus wítí'pí, pão yanumí'píya, to' pia itírí'píya. Mírírí warantí moro' yanumí'píya itírí'píya níri to' pia.

¹⁴ Mírírí waní teeseurínon ite'ka pe Jesus esenpo'pí tinenupa'san pia tîwe'mí'sa'ka típo.

Jesus Eseuríma Pedro Yarakkírí

¹⁵ Tíwentamo'kakon típo, Jesusya ta'pí Simão Pedro pí': —Simão, João munmu amírí. Uurí sa'namaya insananya usa'nama yentai?

Yuuku'pí Pedroya: —Inna, uyepotorí. Asa'nama pí' wai, epu'tí pí' nai —ta'píya.

Jesusya ta'pí: —Upemonkonoyamí' ko'manní'kí, ayekínnan carneiroyamí' ko'manní'píya warantí.

¹⁶ Moropai itakon te'ka pe Jesusya ta'pí Pedro pí': —Simão, João munmu amírí. Innape pu'kuru usa'nama pí' nan? —ta'píya.

—Inna, uyepotorí —ta'pí Pedroya. —Asa'nama pí' wai epu'tí pí' nai.

Jesusya ta'pí: —Moriya upemonkonoyamí' ko'manní'kí ayekínnan ko'manní'píya warantí.

¹⁷ Teeseurínon te'ka pe Jesusya ta'pí: —Simão, João munmu amírí. Uurí sa'nama pí' nan? Mírírí pí' Pedro esewankono'ma'pí. Maasa pra Jesusya tekaranmapopítí'pí eseuríwí'ne ite'ka kaisarí, —Uurí sa'nama pí' nan? —taiya ye'nen. Mírírí ye'nen ta'píya ipí': —Uyepotorí, tamí'nawíron epu'nen amírí. Asa'nama pí' wai epu'nen amírí níri.

Jesusya ta'pí: —Moriya upemonkonoyamí' ko'manní'kí ayekínnan ko'manní'píya warantí —ta'píya.

¹⁸ Ayenku'túya pepín, pena maasa awaní ya apon ton yeka'mapítí'píya moropai itu'se awe'to' ya' attípítí'pí. Tíise a'yeke'ton pe eena ya, ayenya yekainumíya tiaronya ayewa'tító'pe moropai ayarí to'ya o'non pata itu'se awe'to' pepín ya'.

¹⁹ Mírírí taa túya pe, Jesus eseuríma'pí í' kai'ma Pedro sa'mantato' pí'. Moropai aasa'mantato' wenai, tiaronkonya Paapa yapurí. Mírírí típo Jesusya ta'pí ipí': —Upíkírí aase.

²⁰ Moropai Pedro era'tí'pí, tiaron inenupa'pí era'ma'píya, manni' Jesus nís'a'nama'pí, Jesus pia awaní manni' entamo'kanto' Páscoa itese' weiyu yai, Jesus pí' ekaranmapotípon —Uyepotorí, aní'ya amírí ekaremekí ayeyatonon pí'? —taiya ne'tíkini. Míikírí era'ma'pí Pedroya.

²¹ Mírírí era'ma túya ye'nen Pedroya ta'pí Jesus pí': —Uyepotorí, í' e'kupi míserí yarakkírí?

²² Jesusya yuuku'pí: —Míikírí ko'mamí yu'se waní ya uupí pikírí, míikírí yarakkírí í' ton pra nai. Tíise amírí, upíkírí aase —ta'píya.

²³ Mírírí ye'nen tiaronkon itonpayamí'ya taa ko'manní'pí'pí manni' inenupa'pí, aasa'manta pepín kai'ma to' eseurímapítí'pí. Tíise mírírí ye'ka pe pra Jesus eseuríma'pí. —Aasa'manta pepín —taiya pra awaní'pí. Tíise, —Uupí pikírí aako'mamí yu'se waní ya, míikírí yarakkírí í' ton pra nai —ta'píya.

²⁴ Manni' inenupa'pí mírírí ekareme'nen míikírí, imenukatípon níri, moropai inekaremekí'pí yairí epu'tí pí' anna man.

²⁵ Moropai mararon pepín Jesus níkupí'san. Mírírí e'menukasa' waní ya, tu'ke kaareta yanní'píya e'painon, síríri pata yentai.

JESUS NAIPONTI'SAN NĪKUPI'PĪKON YEKARE ATOS

Ī pi' teeseurimasen pe siriri kaareta wani? Siriri kaareta ese' wani Jesus naiponti'san nikupi'pikon. Siriri kaareta esepori Lucas kaaretari pikiri, maasa pra pemonkon yepi'nen itese' Lucasya imenuka'pi niri. 80 ou 90 kono' esuwa'kasa' Jesus esenpo'pi pata pai, imenuka'piya.

Ī kai'ma itekare esekaremeki'pi Jesus naiponti'san wenai, miriri pi' teeseurimasen pe siriri kaareta wani. Mori Yekaton Wannī ena'pi Jesus naiponti'san esa' pe moropai imeruntiri wenai, itekare ekaremeki'pi pinunpapi'pi to'ya, tu'ke pata poro. E'mai' pe Jerusalēm po itekare ekaremeki'pi to'ya. Miarī pai to' witi'piti tiaronkon pemonkonyami' ko'manto'kon poro Judēia pata ponkon. Miriri pata pai, to' witi'piti'pi tiaron pata pona, itese' Samaria. Miriri tipo mararonkon pepin pata poro itekare ekareme'se to' witi'piti'pi. (At 1.8)

Moropai tami'nawironkon Jesus naiponti'san pi' eeseurima pepin, tiise Pedro moropai Paulo pi' eeseurima tiaronkon pi' eeseurima yentai. E'mai' pe capitulo 1 –12 pikiri Pedro pi' eeseurima. Miriri tipo capitulo 13 pata pai Paulo pi' eeseurima aatareti'ka pikiri. Mori Yekaton Wanniya Pedro yarima'pi Judeuyami' kore'ta Judēia pata poro. Tiise Paulo yarima'piya Judeuyami' pepin kore'ta tu'ke pata poro. Miriri i' e'kupi'pi Pedro yarakkiri moropai Paulo yarakkiri, miriri menuka'pi Lucasya. Ineta'pi tiaronkon piapai, moropai inera'ma'pi pi' eeseurima'pi siriri kaareta po.

Mori Yekaton Wannī Yarima Tiuya Pi'

Jesus Eeseurima'pi

¹⁻² Tiófilo, manni' kaareta aapia unmenuka'pi wani Jesus yekare ekareme'nen pe. Tami'nawiri i' kupi'pi Jesusya teesenayaka'ma pia'ti'pi pata pai ka' pona tari Paapaya pikiri ekareme'nen pe awani. Ī ikupi'pi eserikan pepin ku'piti'piya, moropai pemonkonyami' yenupapiti'piya ekareme'nen pe awani. Moropai tinaiponti'san pia timaimu tiri'piya Mori Yekaton Wannī wenai to' nikupi'pi ton pe.

³ Inkamoro pia Jesus esenpo'pi ena tiisa'manta tipo. Asaki'ne pemonkon (40) wei tiiko'mami pikiri eesenpopiti'pi to' pia tu'ke ite'ka. Miikiri nikupi'pi era'ma'pi to'ya. Miriri ye'nen enen awani epu'ti'pi to'ya aasa'mantasa' pe ikupi'pi to'ya pin. Moropai tinaiponti'san yarakkiri eeseurimapi'pi Paapa yeseru pi'. Ī kai'ma Paapa iipi tami'nawironkon esa' pe ekareme'piti'piya to' pi'.

⁴ Moropai tiwin ite'ka tinaiponti'san pere'sa' tiuya yai timaimu tiri'piya to' pia. Ta'piya: —Maasa tari e'ti Jerusalēm po Paapa nitiri yapisikonpa. Inimi'ti. Maasa pra yarima tiuya taasai'ya man api'nikon. Miriri waranti ri uuriya niri ta'pi —ta'pi Jesusya.

⁵ —A'ki, Joaoya imakui'pi tinkupi'pikon rumakanenan yenpatakona'pi tuna ke pena. Tiise ini' panpi' yapisiya'nikon kupi siriri. Marari tiiko'manse aapia'nikon Mori Yekaton Wannī erepami kupi siriri ayesa'kon pe, aako'manto'pe ipatikari —ta'pi Jesusya to' pi'.

Ka' Pona Jesus Yari Paapaya

⁶ Miriri tipo Jesus naiponti'san emurukunti'pi ipokonpe Oliveira kiri po. Miriri yai ekaranmapo'pi to'ya: —Anna Yepotori, i' pensa anna kupiya kupi siriri anna pata esa' pe anna ko'manto'pe anna warati, siriri ka'ri, maasa ka'ri? —ta'pi to'ya Jesus pi'.

⁷ Jesusya yuku'pi: —Miriri epu'tiya'nikon yu'se Paapa wani pra man. Uyun Paapaya neken epu'ti, iweiyu iku'ne'tisa' tiuya ye'nen —ta'piya to' pi'.

⁸ —Tiise merunti yapisiya'nikon kupi siriri Mori Yekaton Wannī ena yai ayesa'kon pe. Miriri yai merunti ke uyekare pi' eeseurimakon kupi siriri Jerusalēm po, moropai Judēia pata po, Samaria pata po, moropai tami'nawiri patakon kaisari —ta'piya to' pi'.

⁹ Miriri taasai'ya tipo, Jesus yanu'nipi'pi Paapaya ka' pona, era'ma to'ya tanne. Moropai ini' era'ma to'ya pra to' ena'pi. Maasa pra katupuruya yettapuri'pi.

¹⁰ Tiise tiwiri era'ma'pi to'ya ka' yekaya. Jesus era'ma yu'se to' tiise, tiwinari asaki'nankon warayo'kon esenpo'pi aimutunkon to' ponkon to' pia.

¹¹ Inkamoroya ta'pi to' pi': —Warayo'kon Galilēia ponkon, ani' era'ma yu'se awanikon? —ta'pi to'ya. —Manni' Jesus akore'ta'nikon wani manni' witi'pi man. Ka' pona yanu'nipi pi' Paapa man —ta'pi to'ya. —Tiise teenuku manni' waranti, awenna'po kupi siriri iniri katupuru po —ta'pi to'ya to' pi'.

Matias Menka To'ya

Judas Nuri'ti Pata'pi Ya' Awe'to'pe.

¹² Mîrîrî tîpo Jesus naipontî'san enna'po'pî Oliveira ye'kon kîrî poi Jerusalém pona. Aminke pu'kuru pra itaminkeno awanî'pî.

¹³ Jerusalém cidaderî pona teerepamîkon pe, to' ewomî'pî kawonpan po tîwe'sen wîtî ta, o'non pata Pedro pokon e'to' ta. Insamoro wanî'pî miarî, João moropai Tiago, moropai André, moropai Filipe, moropai Tomé, moropai Bartolomeu, moropai Mateus, moropai tiaron Tiago, Alfeu munmu, moropai Simão Zelote, moropai Judas, mîikîrî yun ese' wanî'pî Tiago pe nîrî.

¹⁴ Inkamoro wanî'pî teepîremakon pî' tîwîrî wei kaisarî tîmurukun pe si'ma. Inkamoro kore'ta Jesus yan wanî'pî moropai Jesus ya'mi'san nîrî wanî'pî to' pokonpe. Moropai tiaronkon wîrî'sanyamî' nîrî wanî'pî to' kore'ta.

¹⁵ Tiwin wei to' emurukuntîsa' tanne, Pedro e'mî'sa'ka'pî to' kore'tapai eseurîmai. Inkamoro emurukuntî'san wanî'pî 120 kaisarî. Moropai ta'pîiya to' pî':

¹⁶ —Uyonpayamî, eesera'maton pî' kinî Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî pena utamokon Davi nuri'tî pî' —ta'pîiya. —Judas nuri'tî yekare pî' eeseurîma'pî pena. Mîikîrî Judas wanî'pî Jesus yapi'nenan Judeuyamî' esanon ye'mai'norî pe.

¹⁷ Mîikîrî wanî'pî uuri'nîkon yonpa pe ukore'ta'nîkon. Maasa pra imenkasa' pe awanî'pî eesenyaka'mato'pe uuri'nîkon pokonpe —ta'pî Pedroya.

¹⁸ (Mîikîrî Judasya tînmîri ton yenna'pî mîrîrî tîniru Jesus rumakapîtiuya Judeuyamî' esanon yenya' yepe'pî ke. Miarî tînmîri ya' mîikîrî ena'pî kawîne pai. Mîrîrî yai iro'ta e'karaka'pî moropai non pona isiwisikkî e'soroka'pî. Moropai aasa'manta'pî.

¹⁹ Tamî'nawîronkon Jerusalém po tîlko'mansenonya mîrîrî epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ipata'se' esatî'pî to'ya Acedama kai'ma, tîise to' maimu ta awanî'pî mîn pata'se' kai'ma esatî'pî to'ya.)

²⁰ Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî: —Sîrîrî e'menukasa' pena Salmo kaaretarîya ta'pî: Mîikîrî ataretî'ka kupî sîrîrî.

Mîrîrî ye'nen anî' ko'mamî pepîn itewî' ta,

Sl 69.25

kai'ma Salmo kaaretarî po awe'menukasa' mîrîrî. Moropai inî'rî ta'pî Salmo kaaretarîya:

Tiaronya ipata'pî yapîsî e'pai awanî

Sl 109.8

eesenyaka'mato' rî'pî konekaton ya',
taiya mîrîrî —ta'pî Pedroya.

²¹⁻²² —Mîrîrî ye'nen tiaron warayo' menkapai awanî sîrîrî uuri'nîkon pokonpe eesenyaka'ma ton. Tîise mîikîrî warayo' menkapai man teeseurîmasen innape Uyepotorîkon Jesus e'mî'sa'ka'pî pî'. Tîise imenkapai man manni' uuri'nîkon pokonpe João'ya Jesus yenpatakona yai moropai ka' pona Paapaya Jesus yanu'nîpî pîkîrî, aasarî'pî upokonpe'nîkon —ta'pî Pedroya.

²³ Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî. Asakî'ne warayo'kon menka'pî to'ya tîpokon pe'nîkon asarî'san. Inkamoro ese' wanî'pî José. Mîikîrî ese' wanî'pî eseurîwî'ne kaisarî, Barsabás moropai Justo kai'ma esatî'pî to'ya. Iwanîyakon ese' wanî'pî Matias. Inkamoro menka'pî to'ya.

²⁴ Mîrîrî tîpo inkamoro pona to' epîrema'pî. Ta'pî to'ya Paapa pî': —Paapa, anna yepotorî, amîrî tamî'nawîronkon yewan epu'nen. Mîrîrî ye'nen insanan anna yonpayamî' ekareme'kî o'non ye'ka mo'kaya amîrî ton pe eesenyaka'mato'pe, Jesus naipontî'pî pe.

²⁵ Maasa pra anna yonpa Judas anna pokonpe esenyaka'ma'pîya teesenyaka'mato' rumaka'pî inî' anku'pai pra eena'pî. Moropai mîikîrî wîtî'pî e'taruma'tînto' pata'se' ya'. Mîrîrî ye'nen anî' ekaremekîya anna pokonpe eesenyaka'ma ton José Matias ka'rî. Mîrîrî warantî to' epîrema'pî.

²⁶ Mîrîrî tîpo inkamoroya asakî'ne tî' yapîsî'pî. Mîrîrî asakî'nan tî' pî' to' ese' e'menukasa' wanî'pî José moropai Matias. Moropai tesarukon ta mîrîrî tî' yenumî'pî to'ya e'mai'non tî' to' nenumî'pî wanî'pî Matias ese' yarakkîron. Mîrîrî warantî mîikîrî ena'pî Jesus naipontî'san pokonpe teesenyaka'masen pe.

2

Pentecoste Festa Pî' To' Tîise

Morî Yekaton Wannî Erepamî

¹ Judeuyamî' festarî weiyu eseporî yai, itese' Pentecoste, tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan emurukuntî'pî tiwinan wîtî ta.

² Mîrîrî yai to' emurukuntîsa' tanne, ka'ne' pe ka' winîpainon kure'nan a'situn ata'se'masa' iipî warainon eta'pî innape Jesus ku'nenanya. Kure'ne awanî ye'nen mîrîrî wîtî tawonkonya eta'pî.

³ Moropai mîrîrî era'ma'pî wîtî tawonkonya. Apo' awittasa' ya'se'masa' a'situnya warantî innape Jesus ku'nenan ekaya. Eesekainunpî'tî to' kaisarî tiwin pî' to' tîise, era'ma'pî to'ya.

4 Mîrîrî yai tamî'nawîronkon esa' pe Morî Yekaton Wannî ena'pî. Moropai to' eseurîma emapu'tî'pîiya tiaronkon maimukon ta.

5 Inkamoro kore'ta Jerusalém po Judeuyamî' Paapa yapurînenan wani'pî aminke pai festa pona iipî'san. Tamî'nawîrî patakon poinokon wani'pî.

6 Mîrîrî a'situn warainon eta tûuya'nîkon yai, to' emurukuntî'pî. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan eseurîma tiaronkon maimukon ta eta'pî to'ya. Tîise eta'pî inkamoro aminke pai iipî'sanya tîmaimukon pe awanî. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî kure'ne.

7 Ta'pî to'ya: —Insamoro warayo'kon Galiléiaponkon. A'kî umaimukon ta to' eseurîma.

8 Tîise î' kai'ma mîrîrî warantî umaimukon ta to' eseurîma mîrîrî? —ta'pî to'ya.

9-11 —Maasa pra uurî'nîkon wani' aminke pai iipî'san pe. Pártia patapai'nîkon pe, Média pata pai'nîkon pe, Elão pata pai'nîkon pe, Mesopotâmia pata pai'nîkon pe, Judéia pata pai'nîkon pe, Capadócia pata pai'nîkon pe, Ponto pata pai'nîkon pe, Ásia pata pai'nîkon pe, Frigia pata pai'nîkon pe, Panfilia pata pai'nîkon pe, Egito pata pai'nîkon pe, Libia pata woinîkon nîri wani, aminke pra awanî Cirene pî', Roma poinokon pe, Creta pata pai'nîkon pe moropai Arábia pata pai'nîkon pe. Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepin Paapa yapurînenan, tamî'nawîrî aminke pai'nîkon pe e'nî tanne tiwin pî' si'ma umaimukon eta sîrîrî ukaisari'nîkon. Paapa nîkupi'pikon kure'nan pî' umaimukon eta sîrîrî ukaisari'nîkon. Paapa nîkupi'pikon kure'nan pî' to' eseurîma mîrîrî umaimukon ta eta sîrîrî —ta'pî to'ya.

12 Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon wani'pî kure'ne teesenumenkai to' winîkî. Î' e'ku'sa' epu'tî to'ya pra awanî'pî. To' esekaranmapopîtî'pî. —Î' taato'pe see sîrîrî wani sîrîrî? —kai'ma ta'pî to'ya.

13 Tîise moro to' kore'ta tiaronkon wani'pî to' patakapîtî pî' tîwe'sanon. Inkamoroya ta'pî to' pî': —A'kî, insamoro warayo'kon etînsa' mîrîrî. E'tari pe to' wani' mîrîrî —kai'ma ta'pî to'ya to' winîkî.

Pedro Eseurîmato' To' Pî'

14 Tîise Pedro e'mî'sa'ka'pî tiwin pu' pona tîmo'tai'nîkon Jesus naipontî'san pokonpe. Mîikîrî eseurîma'pî meruntî ke arinîkonya eta tanne. —Uyonpayamî', Judeuyamî' Jerusalém ponkon moropai tamî'nawîronkon amîrî'nîkon tariwaya iipî'san. Maasa eseurîma etatî î' taato'pe mîrîrî wani ekaremekîuya sîrîrî etatî —ta'pîiya.

15 —Insamoro warayo'kon etînsa' kai'ma eesenumenkakon mîrîrî to' pî' —ta'pîiya. —Tîise kaane, insamoro wani' maasa î' enîrîtîponkon pepin insamoro. Penane pu'kuru anna wani sîrîrî î' yonpa annaya pra man —ta'pîiya.

16 —A'kî, pena Paapa maimu ekareme'nen profeta Joel nuri'tî nekaremekî'pî era'maya'nîkon sîrîrî —ta'pî Pedroya to' pî'.

17 —Ta'pî Paapaya: “See warantî ikupiuya kupî sîrîrî

tamî'nawîron ataretî'ka rawîrî,” ta'pî Paapaya.

“Morî Yekaton Wannî yarimauya kupî sîrîrî

tamî'nawîronkon esa' pe, aako'manto' pe.

Mîikîrî Morî Yekaton Wannî wenai,

to' eseurîma kupî sîrîrî uyekare pî'.

Moropai anmukukon pia nîri yarimauya

moropai ayensitonon pia nîri yarimauya.

Inkamoro eseurîma kupî sîrîrî mîikîrî wenai umaimu pî'”, ta'pî Paapaya.

“Maasaronkon we'ne'pîtî warantî

yairon epu'tî to'ya kupî sîrîrî

tînera'ma'pikon pepin.

A'yeke'tonon we'ne'pîtî tîwetun ya'

mîrîrî epu'tî to'ya kupî sîrîrî.

Mîrîrî wenai to' eseurîma kupî sîrîrî.

18 Moropai manni'kan upoitîrî pe tîwe'sanon,

inkamoro pia nîri Morî Yekaton Wannî yarimauya kupî nîri sîrîrî.

Inkamoro eseurîma kupî nîri sîrîrî uyekare pî',

tamî'nawîronkon pî' ekaremekî to'ya.

19 Moropai teesera'masen kupîuya kupî sîrîrî

anera'makon ton ka' pî'.

Moropai teesera'masen kupîuya kupî sîrîrî non po,

Mîrîrî wani kupî sîrîrî mîn warantî.

Moropai apo' warantî

moropai were'tî warantî kure'ne era'maya'nîkon,

20 Moropai teesera'masen kupîuya ini'rî ka' pî'

wei ena kupî sîrîrî ewaron pe,

moropai kapoi ena kupi siriri min waranti,
 Miriri e'kupi kupi siriri
 manni' ipikku weiyu esepori rawiri,
 uupi rawiri tami'nawiron yareti'kai.

²¹ Miriri yai tiwenpenatasen awani ya,
 taawon wani ya,
 Paapa, upiika'tiki.

Paapa, aapia iko'manpai wai
 taawon wani ya, miikiri piika'tiuya", ta'pi Paapaya
 ta'pi miikiri profeta Joel nuri'tiya pena —ta'pi Pedroya.

Jl 2.28-32

²² Miriri pi' Pedro eseurima ko'mannipi'pi. Ta'piya: —Warayo'kon, amiri'nikon Israel pemonkonoyami', eseurima Jesus Nazare poinon yekare pi' etati —ta'piya. —Miikiri Paapa naiponti'pi era'ma'piya'nikon. I' ikupi eserikan pepin kupi'ya wenai, kure'nan teesera'masen pepin kupi'ya wenai, Paapa winipaino pe awani epu'ti'piya'nikon ukore'ta'nikon tiwani yai.

²³ Miikiri rumaka'piya'nikon imakui'san warayo'kon yanya'. Inkamoroya ipokapiti'pi paki'nan pona. Miriri waranti amiri'nikonya iwi'pi itu'se Paapa e'to' yawiri. Pena miriri kupi'ya'nikon rawiri Paapaya epu'ti'pi.

²⁴ Moropai Paapaya miikiri Jesus pimisa'ka'pi. Awe'taruma'tito' yapai imo'ka'piya. Sa'mantato' yentai ikupi'piya, maasa pra isa'manta'san kore'ta aako'mami eserike pra awani'pi.

²⁵ Miriri pi' utamokon Davi nuri'ti eseurima'pi pena. Miikiri Jesus pi' ta'piya:
 Uyepotori era'ma pi' uuko'mami aminke pra uupia,
 maasa pra miikiri wani umeruntiri wini.
 Miriri ye'nen uuri wani pepin eranne' pe
 maasa pra uupia aako'mami ye'nen.

²⁶ Miriri ye'nen taatausinpai
 uyewan wani siriri,
 umaimu wani kure'ne atausinpa'pi maimu pe.
 Tiise uuri wani tiisa'mantassen pe
 tiise eranne' pe pra uuko'mami uusa'mantato' pi',
²⁷ Maasa pra uuri sa'manta yai
 uuko'mami pepin non yo'koi isa'manta'san kore'ta.
 Urumakaya pepin.

Moropai apoitiri imakui'pi ton pin
 sa'mantasa' ko'mami pepin,
 itesa'ri'pi kata pepin,
 i'mi'sa'kaya kupi ye'nen.

Miriri nimiki pi' uuko'mami,
²⁸ Uyepotori, miriri yairon epu'tou'ya ton ke
 uyenupa'piya ipatikaron uuko'manto' ton epoto'pe.
 Miriri ye'nen taatausinpai pu'kuru uuri wani siriri.
 Maasa pra uupia aako'mami ye'nen,

Sl 16.8-11

ta'pi Davi nuri'tiya —ta'pi Pedroya.
²⁹ Moropai Pedro eseurima ko'mannipi. Ta'piya: —Uyonpayami', maasa eseurima etapainikon, penaron manni' utamokon Davi nuri'ti yekare pi'. Miikiri ko'manpiti'pi tami'nawironkon esa' pe pena. Tiise aasa'manta'pi. Miriri tipo yu'na'ti'pi to'ya, miikiri uruwasi man uuri'nikon kore'ta.

³⁰ Miikiri e'piti'pi Paapa maimu ekareme'nen pe. Miriri ye'nen epu'ti'piya, i' taasa' Paapaya inna'poka tiuya pata pe pra. Miikiri payanyami' ri'san kore'ta Paapaya ipikku pata esa' ton yarima tiuya, ekaremeki'pi Davi nuri'ti wani'pi waranti awe'to'pe.

³¹⁻³² —Moropai epu'ti'piya i' kupi Paapaya. Miriri ye'nen eeseurima'pi Cristo pimisa'kato' Paapaya pi'. Ta'piya see waranti: “Miikiri sa'manta tipo isa'manta'san kore'ta aako'mami pepin Miriri ye'nen itesa'ri'pi kata pepin”, taa Davi nuri'tiya manni' Jesus pimisa'kato' Paapaya pi'.

³³ Miriri kupi'piya. Miikiri e'mi'sa'kasa' era'ma'pi annaya. I'mi'sa'kasai'ya tipo, Paapaya yari'pi ka' pona. Ta'piya ipi': “Umeruntiri winiki ereutaki,” ta'piya. Moropai Mori Yekaton Wanni yarima pi' man, yarima tiuya ta'pi tiuya yawiri. Miikiri erepansa' siriri anna esa' pe. Miikiri wenai eseurima siriri amiri'nikon maimu ta. Miriri era'maya'nikon siriri, etaya'nikon siriri.

³⁴⁻³⁵ Davi eseurimasa' pra man tipi' maasa pra miikiri enu'sa' pra man ka' pona tesa' yarakkiri. Tiise eeseurima'pi Cristo enuku'pi pi'. Ta'piya see waranti:

"Paapaya ta'pi Uyepotori pi':
 'Umeruntiri winiki ereutaki
 maasa ayeyatonon yentai akupiuya pikiri, ta'piya"
 ta'pi Davi nuri'tiya.

Sl 110.1

³⁶ Miikiri manni' anwi'pikon antaruma'ti'pikon pimi'sa'ka Paapaya yai ikupi'piya kure'ne Uyepotorikon pe, tinmenka'pi pe. Tami'nawironkon Judeuyami', miriri epu'tiya'nikon e'pai awani —ta'pi Pedroya to' pi'.

³⁷ Miriri eta tiuya'nikon pi' yairi ma're to' ena'pi kure'ne to' esewankono'ma'pi. Moropai ta'pi to'ya Pedro pi' moropai tiaronkon Jesus naiponti'san pi': —Uyonyayami', i' kupi annaya e'painon? Miriri waranti Paapaya anna taruma'ti namai kai'ma.

³⁸ Miriri yuku'pi Pedroya: —Enpenatati imakui'pi ankupi'pikon pi' moropai irumakati tami'nawiri Paapaya tiwanmira iku'to'pe. Miriri tiyo esenpatakonati innape Jesus kupiya'nikon wenai. Tami'nawiri tiwanmira iku'sa' tiuya tiyo Paapaya Mori Yekaton Wann yarima ayesa'kon pe —ta'pi Pedroya to' pi'.

³⁹ —Maasa pra miriri pi' Paapa eseurima'pi pena Mori Yekaton Wann yarima tiuya pi', amiri'nikon pia moropai anmukukon pia yarima tiuya moropai tami'nawironkon aminkankon pia yarima tiuya manni'kan tinmenkakon pia yarima tiuya —ta'piya.

⁴⁰ Miriri waranti Pedroya to' panama'pi, to' teka'nunkai. Ta'piya to' pi': —Epa'kati imakui'pi kupi pi' tiwe'sanon kore'ta pai. Maasa pra inkamoro taruma'ti Paapaya yai, ataruma'tiya'nikon namai awe'pika'tito'kon yuwati —ta'pi Pedroya.

⁴¹ Miriri tiyo innape Pedro maimu kupi tiuya'nikon ye'nen to' esenpatakona'pi. To' wani'pi 3.000 kaisari yonpa. Miriri tiyo innape Jesus ku'nenan pokonpe to' emurukuntipiti'pi.

⁴² Miriri yai Paapa maimu ke to' yenupa'pi Jesus naiponti'sanya. Tekkarikon yonpa tiuya'nikon yai timurukun pe to' e'piti'pi. Moropai teepiremakon yai timurukun pe to' e'piti'pi. Miriri waranti to' ko'mami'pi innape Jesus kupi tiuya'nikon ye'nen.

Innape Jesus Ku'nenan Yeseru

⁴³ Miriri yai Jesus naiponti'sanya i' ikupi eserikan pepin ku'piti'pi. Esenumenkanto' kure'nan ku'piti'pi to'ya. Miriri ku'piti to'ya wenai, tu'kankon pemonkonyami' esenumenka'pi. Miriri era'ma tiuya'nikon wenai tami'nawironkonya to' nama'pi.

⁴⁴ Moropai tami'nawironkon innape Jesus ku'nenan ko'mami'pi timurukun pe. Moropai i' itesa' pe tiwe'to'kon miriri tirataikai to' wani'pi se' kaisari.

⁴⁵ Inkamoro e'repa'pi temannekon ke, tinmirikon ke. Miriri yepe'pi yapi'sa' tiuya'nikon yai, miriri yarataika'pi to'ya itu'se tiaronkon e'to' kaisari. Miriri kupi'pi to'ya tiwakirikon pe, miu pe pra.

⁴⁶ Moropai wei kaisari to' emurukuntipiti'pi Judeuyami' epiremato' yewi' ta. Moropai tewi'kon kaisari tekkarikon yonpapi'pi to'ya tiwakirikon pe, taatausinpai, e'sentai pra.

⁴⁷ Inkamoroya Paapa yapuripiti'pi tami'nawiron pi'. Miriri to' yeseru wenai, tiaronkon pemonkonyami'ya tiwakirikon pe to' era'ma'pi. Miriri ye'nen wei kaisari Paapa yapurinenan epami'pi. Maasa pra Uyepotorikonya miriri waranti ikupi'pi, miriri waranti innape tiku'nenan e'pika'tito'pe kai'ma. Miriri waranti arinike to' ena'pi.

3

Pedroya Ma'taki'pan Warayo' Yepi'ti

¹ Tiwin wei Pedro witi'pi Joao yarakkiri Judeuyami' epiremato' yewi' ta epiremai. Ko'mamiya to' witi'pi teeserukon ta, Judeuyami' eperepiti'pi ko'mami kaisari epiremai.

² Moro warayo' ma'taki pe tiwe'sen e'piti'pi miriri to' epiremato' mana'ta po. Mori itese' manni' mana'ta pia itonpayami'ya yaapiti'pi wei kaisari teewonsenon nitiri tiniru yapi'to'peiya kai'ma. Miikiri awani'pi asakoi pepin teesenpo'pi pata painon.

³ Miriri yai miikiri pri'yawon pepin ma'taki'pan warayo' sa'neya Pedro, Joao era'ma'pi, mana'ta po tiwe'senya. Miikiriya to' era'masa' tiuya pe tenya kainumi'pi to' nitiri tiniru yapisipa kai'ma.

⁴⁻⁵ Miririya Pedro Joao ko'mami'pi miikiri yenu pikiri. Moropai ta'pi Pedroya ipi': —Anna era'maki —ta'piya. Miikiriya to' era'ma'pi i' to' nitiri yapisipa kai'ma esenumenka'pi teuren.

⁶ Tiise ta'pi Pedroya see waranti: —A'ki, i' ri ton pra man tiniru ton pra man aapia untiri ton. Tiise Cristo nitiri'pi Paapa meruntiri upika'tito' Jesusya manni' Nazaréponya, tari man uupia. Miriri ke apika'tiuya. Miriri ye'nen Jesus maimu pe tauya api', asaki —ta'piya.

⁷ Moropai meruntiwon itenya pi' yapisi'pi Pedroya. I'mi'sa'ka'piya, miikiri pri'yawon pepin sa'ne. Miriri pe ri miikiri e'mi'sa'ka'pi, mori pe satippe aapita'pi ini' ike'ne awani pra.

⁸ Miriri tiyo miikiri atausinpasa' arapunpiti'pi kure'ne. Miriri ye'nen miikiriya Paapa yapuripiti'pi tiwakiri pe taatausinpai moropai to' pikiri eewomi'pi Judeuyami' epiremato' yewi' ta.

⁹ Mîrîrî yai era'ma'pî arinîkonya. Mîikîrî pri'ya pra tîwe'sen e'mî'sa'kasa'ya Paapa yapurî era'ma'pî to'ya.

¹⁰ Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî kure'ne ipî'. —Manni' mîikîrî, pri'ya pra tîwe'sen mana'ta po e'mî'sa'kakoi pepîn. Î' kai'ma see awe'mî'sa'kasa' mîrîrî? —Kai'ma to' esenumenka'pî teesewankono'mai ipî'.

Arinîkon Pemonkonyamî' Yeurîma Pedroya

¹¹ Mîrîrî tîpo mîikîrî warayo' Pedro João nepi'tî'pî wani'pî to' ra' pîkîrî. Mîikîrî era'ma tîuya'nîkon wenai, pemonkonyamî' esenumenka'pî kure'ne. Moropai to' eka'tumî'pî epîremanto' yewî' waikatoi varanda ta itese' Salomão pata'se' ya, o'non pata Pedro João moropai warayo' ike'nân esepî'tîsa' wani'mannî' pata.

¹² Mîrîrî yai arinîkon erepamî era'ma tîuya pe ta'pî Pedroya to' pî': —Uyonpayamî', î' wani' awanî ye'nen eesewankono'makon mîrîrî? Î' kai'ma esenumenka'pî mîrîrî anna pî'? Î' wani' awanî ye'nen anna yenu pîkîrî aako'mamîkon? Mîserî warayo' esepî'tîsa' wenai anna meruntîri ke yepî'tîsa' annaya kai'ma awanîkon? Morî anna yeseru wenai tîmeruntîri tîisa' Paapaya kai'ma awanîkon ka'rî?

¹³ Mîikîrî esepî'tîsa' mîrîrî anna meruntîri wenai pra tîise manni' Paapa poitîri Jesus meruntîri wenai. Mannî' anna tamokon Abraão nuri'tî napurî'pî, moropai Isaque nuri'tî napurî'pî moropai Jacó nuri'tî napurî'pî. Mîikîrî Paapaya Jesus kupî'pî kure'ne. Tîise amîrî'nîkonya irumaka'pî ipîkku pe tîwe'sanon ayesa'kon pia. Mîikîrî rumaka'pîya'nîkon Pilatos yenya' mîikîrî anrumakapai awanî tanne tîise "kaane" ta'pîya'nîkon itu'se pra awanî'pîkon.

¹⁴ Mîikîrî wani'pî morî pe tîwe'sen pe imakui'pî ton pra tîwe'sen pe, tîise mîiwîni tîise iwanmîrî'pîya'nîkon. —Mîikîrî rumakakî —taaya'nîkon pra awanîkon Pilatos pî'. Tîise tiaronk warayo' pemonkon wîitîpon rumakato'peiya ta'pîya'nîkon.

¹⁵ Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya uuri'nîkon ko'manto' esa' pe tîwe'sen wîi me'po'pî. Tîise mîikîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî epu'tî pî' anna man maasa pra era'ma'pî annaya.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen mîikîrî Jesus meruntîri wenai mîserî warayo' esepî'tîsa' sîrîrî. Maasa pra innape ikupî'pîya. Mîrîrî ye'nen Jesusya yepî'tî'pî tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya era'ma tîmapu'tî.

¹⁷ —Uyonpayamî', amîrî'nîkonya iwî me'po'pî pakko pe awanîkon ye'nen, tamî'nawîri ayesa'kon pokonpe si'ma. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

¹⁸ Tîise mîrîrî kupî'pî Paapaya. Pena penaronkon profetayamî' nuri'tîya ekaremekî'pî, î' kai'ma Paapa narima'pî pîika'tîton pe e'taruma'tî kupî. Mîrîrî yawîri ikupî'pî Paapaya ta'pî tîuya yawîri.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen enpenatati imakui'pî ankupî'pîkon pî', irumakatî, ayeserukon mo'tani'tî. Moropai Paapa pia eturumakatî tîiwannîra imakui'pî ankupî'pîkon ku'to'peiya. Iipia eturumakatî ayekatonkon meruntîri ton tîito'peiya.

²⁰ Iipia eturumakatî aapia'nîkon manni' Jesus tînmenka'pî pîika'tîton yarimato'peiya.

²¹ Tîise mîikîrî wani' sîrîrî ka' po aapi' pra. Tamî'nawîron miakanma tîuya weiyu pîkîrî aako'mamî, mîrîrî weiyu pî' Paapa eseurîma'pî penaronkon tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' wenai.

²² Moisés nuri'tîya ta'pî:

“Paapaya tîmaimu ekareme'nen yarima kupî sîrîrî,

amîrî'nîkon kore'ta uuri yarimasa' tîuya warantî.

Mîikîrî maimu ekareme'nen wani' kupî sîrîrî akore'ta'nîkon ayonpakon pe.

Maasa etafî morî pe î' taiya api'nîkon.

²³ Anî'ya imaimu eta pra awanî ya,

mîikîrî mo'kaiya kupî sîrîrî tîpemonkonoyamî' kore'ta pai.

Inî'rî tîpemonkono pe pra ikupîya.

Mîikîrî wîiya kupî sîrîrî.”

Dt 18.15,18,19

ta'pî Moisés nuri'tîya —ta'pî Pedroya.

²⁴ —Tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'tîya sîrîrî ekaremekî'pî. E'mai'ne Samuelya ekaremekî'pî. Moropai mîrîrî tîpo ite'ma'pî pî' tiaronkonya ekaremekî'pî. Sîrîrî yai eesera'ma manni' ekaremekî'pî to'ya.

²⁵ Î' etanto' Paapaya pena inkamoro wenai, mîrîrî wani' sîrîrî amîrî'nîkon ton pe. See warantî ekaremekî'pî Paapaya Abraão pî' pena. Ta'pîya:

“Apayanrî'san wenai tamî'nawîronkon

sîrîrî pata po tîiko'mansenon pia morî

tîrîuya kupî.”

Gn 22.18; Gn 26.4

ta'pîya Abraão pî'. Mîrîrî wani' sîrîrî amîrî'nîkon ton pe maasa pra amîrî'nîkon wani' ipayanamî' rî'san pe.

²⁶ Mírírí ye'nen Paapaya típoitírí menka'pí moropai yarima'píya e'mai' pe amírí'níkon píika'títon pe, morí ku'to'peiya amírí'níkon ton pe, moropai ímakui'pí ankupí'píkon rumakakonpa akaisarí'níkon tiwin pí' si'ma.

Mírírí warantí Pedro eseuríma'pí to' pí'.

4

Pedro, João Yari To'ya Judeuyamí' Esanon Pia

¹ Pedro moropai João waní'pí pemonkonyamí' yenupa pí'. Mírírí tanne, Judeuyamí' esanon teepíremasanon esanon erepamí'pí to' kore'ta. Moropai tiaronkon saduceuyamí' moropai epíremanto' yewí' era'manenan esa'.

² Inkamoroya pemonkonyamí' yenupa to'ya eta'pí, to' eseuríma. Pedro eseuríma'pí Jesus Cristo pími'sa'ka'pí Paapaya pí'. —Mírírí ye'nen Jesus Cristo e'mí'sa'kasa' wenai isa'manta'san e'mí'sa'ka'nírí —ta'píya. Mírírí eta tíuya'níkon pí' to' eseta'ka'pí, to' maimu pí'. To' ekore'ma'pí to' winíki.

³ Mírírí ye'nen to' yapisí me'po'pí to'ya. Moropai to' yarakkamo'pí to'ya mírírí ewaron neken yuwa'kato'pe to'ya, maasa pra ko'mamíya pata waní'pí múito'pe.

⁴ Tíise mírírí yai to' nekaremekí'pí itekare etatípono'sanya innape Jesus kupí'pí arínike. Mírírí ye'nen inkamoro innape Jesus ku'nenan ena'pí iní' panpí'. Tarípai 5.000 kaisarí to' waní'pí.

⁵ Mírírí erenma'sa' pe miarí Jerusalém po to' emurukuntí'pí, inkamoro ipíkkukon pe tíwe'sanon, yenupatonkon moropai tiaronkon pemonkonyamí' esa' pe tíwe'sanon emurukuntí'pí.

⁶ Inkamoro kore'ta to' waní'pí teepíremasanon esanon yepotorí Anás itese' moropai Caifás, João, Alexandre moropai tiaronkon Anás yonpayamí'.

⁷ Mírírí yai inkamoro Jesus naipontí'san arakkansa' tíuya'níkon enepí'pí to'ya inkamoro ipíkkukon rawírí. Mírírí ye'nen to' ekananmapo'pí to'ya. —O'non ye'ka pe see mírírí kupíya'níkon mírírí? Aní' meruntíri ke ikupíya'níkon mírírí? Aní' maimu pe mírírí kupíya'níkon? —ta'pí to'ya to' pí'. Anepu'pai to' waní'pí maasa pra warayo' esepí'tísa' era'masa' tíuya'níkon ye'nen.

⁸ Morí Yekaton Wanní waní'pí Pedro yarakkírí. Mírírí ye'nen Pedro eseuríma'pí eranne' pe pra. Ta'píya to' pí': —Amírí'níkon ipíkkukon pemonkonyamí' esanon, epu'nenan, míserí warayo' yepí'tísa' annaya wenai anna yekaranmapoya'níkon. Mírírí anepu'pai awaníkon. Tarípai etatí, —ta'pí Pedroya to' pí'.

⁹⁻¹⁰ Moropai ta'píya: —Míikírí manni' Jesus Nazaré poinon, manni' anwí'píkon anpokapítí'píkon pakí'nan pona, míikírí pími'sa'kasa' Paapaya. Míikírí meruntíri wenai, míikírí maimu pe eesepí'tísa' mírírí —ta'pí Pedroya to' pí'.

¹¹ Ta'pí Pedroya iní'ri to' pí': —Manni' míikírí Paapaya taasa':
“manni' wítí konekanenya imakui'pí pe tí' waní kai'ma yenusna',
ipínamaya pra awaníkon, iwanmíríya'níkon.
Míikírí kupí'pí Paapaya ipíkku pe,”

Sl 118.22

¹² Míikírí pia neken e'píka'tínto' eseporí mírírí. Iní'ri tiaron iwarainon ton pra man sírírí pata po upíika'tínenkon ton. Míikírí, Paapa nítírí'pí neken waní uurí'níkon píika'títon pe, —ta'pí Pedroya.

¹³ Pedro eseuríma eta tíuya'níkon yai inkamoro emurukuntí'san esenumenka'pí kure'ne to' pí'. Ta'pí to'ya: —Í' kai'ma see to' eseuríma mírírí pí' esenupa'sanon pepín teuren tíise eranne' pe pra to' waní. Moriya insamoro waní sírírí Jesus yarakkírí asarí'san pe kai'ma —ta'pí to'ya.

¹⁴ Mírírí ye'nen moo to' waní'pí. Í' taa to'ya pín Jesus naipontí'san pí'. Maasa pra míikírí warayo' eke'nan to' nepí'tí'pí waní'pí to' pia.

¹⁵ Mírírí típo to' yenpa'ka'pí to'ya poro pona. Moropai tíwarírí'níkon to' esiyu'pítí'pí to' eseurímato' pí'.

¹⁶ —Í' kupí e'painon to' yarakkírí. Ikupí eseríke pra awaní to' winíki maasa pra tamí'nawírí Jerusalém po aní' níkupí eseríkan pepín ku'sa' to'ya epu'sa' tamí'nawíronkonya man. Yenomí eseríke pra man, to' níkupí'pí —ta'pí to'ya.

¹⁷ —Tíise taapai awaní sírírí to' pí' iní'ri Jesus pí' to' eseuríma namai tiaronkon pemonkonyamí'ya eta namai, to' eseurímato' Jesus pí' emí'panní'pai awaní sírírí —ta'pí to'ya.

¹⁸ Moropai to' yawonní'pí to'ya iní'ri. Moropai ta'pí to'ya: —Iní'ri pemonkonyamí' yenupaya'níkon yu'se pra anna waní sírírí. Iní'ri míikírí warayo' pí' Jesus pí' eeseurímakon yu'se pra anna man. Atí'napantí mírírí píkírí tíise —ta'pí to'ya to' pí'.

19-20 Tiiſe i' kupi to'ya yentai awani'pi. Miriri pi' Pedroya ta'pi: —Inna, annaya tiwi ikupi eserike pra man. Anna esurima tirumakai pra maasa pra anna nera'ma'pi, anna neta'pi miriri ekaremeki annaya, —ta'pi to'ya. Moropai ta'pi to'ya: —Amiri'nikonya taa aawariri'nikon ri eesenumenkakon miriri i' wani yairi Paapa ton pe. Amaimukon yawiri anna wani kai'ma. Amiri'nikon nama annaya Paapa ka'ri nama annaya. Miriri epu'tiya'nikon e'pai awani —ta'pi Pedroya.

21 Miriri tiſo ini' i' kupi to'ya eserike pra to' wani'pi. Maasa pra pemonkonyami'ya Paapa yapuri'pi warayo' to' napi'ti'pi era'ma tiuya'nikon ye'nen. Miriri ye'nen to' eseurima'pi neken to' yarakkiri. —Ini'ri kiseurimati miikiri Jesus pi'. Eesurimakon yu'se anna wani pra man —ta'pi to'ya to' pi'. Moropai to' epa'ka'pi, i' kupi to'ya yentai awani'pi miito'pe.

22 Miikiri warayo' esepi'ti'pi kono po awani'pi 40 kono yentai.

Innape Jesus Ku'nenan Epirema

23 Atarakkanni'to' yewi' tapai teepa'ka tiſo'nikon Pedro, Joao witi'pi tonpayami' pia, innape Jesus ku'nenan pia. Inkamoroaya ekaremeki'pi to' pi', i' taasa' a'yeke'tonon Judeuyami' yenupanenanya moropai teepiremasanon esanonya.

24 Miriri eta tiuya'nikonya yai tami'nawiri si'ma to' epirema pia'ti'pi Paapa pi'. Ta'pi to'ya: —Anna yunkon, Paapa, amiri pata koneka'tipon, moropai ka' koneka'tipon. Moropai tuna koneka'tipon. Moropai tami'nawiron siriri pata po tiiko'mansen koneka'piya.

25 Moropai pena eesurima'pi Mori Yekaton Wann i' yai anna tamokon Davi nuri'ti apoitiri eseurima wenai. Ta'piya:

“i' wani' awani ye'nen pemonkonyami', Judeuyami' pepin ekore'ma uwiniki.

26 i' wani' awani ye'nen Uwiniki imakui'pi kupi tiuya'nikon pi' to' esenumenka.

Tiiſe i' kupi to'ya eserike pra awani.

Ipikkukon reiyami' pata esanon pokonpe to' emurukunt'pi teepikonpa Uyarakkiri moropai piika'titon unarima'pi yarakkiri.

Tiiſe miriri wani i' pe pra ri',

Sl 2,1,2

ta'piya, pena Davi nuri'ti eseurimato' wenai.

27 A'ki, pena Davi nuri'ti yai eesurima'pi, Paapa. Miriri waranti awe'kupi'pi siriri amen. To' eseta'pi i' ri kupikonpa pemonkonyami' esa' pe tiwe'sen Herodes pokonpe moropai pata esanon Põncio Pilatos pokonpe. To' eseta'pi anna yonpayami' moropai anna yonpayami' pepin pokonpe teserukon konekakonpa kai'ma. Miikiri anarima'pi piika'titon imakui'pi ton pin Jesus winiki, teepito'kon yeseru konekakonpa to' eperepi'pi. Miriri eseta'pi pena innape ri awe'kupi siriripe eesepu'tito'pe kai'ma.

28 Miriri waranti pena eesurima'pi manni' yawiri siriri awe'kupi esera'ma siriri, Paapa. Siriri waranti ikupi'pi to'ya maasa pra awe'ku'to'pe ta'piya. Miriri waranti ta'piya itu'se awani ye'nen, merunti ke awani ye'nen.

29 Anna yunkon, Paapa, tami'nawiri epu'ti pi' nai i' kai'ma anna winiki to' eseurimasa' epu'ti pi' nai, anna taruma'ti tiuya'nikon pi' to' eseurimasa'. Tiiſe Paapa, apoitiritonon anna pia merunti tiiki, merunti ke amaimu pi' anna eseurimato'pe ini' panpi'.

30 Moropai Paapa, anna pia itiki apoitiri imakui'pi ton pin Jesus wenai ani' nikupi eserikan pepin ku'to'pe annaya, pri'yawonkon pepin yepi'tito'pe annaya ameruntiri ke. „Miriri era'ma tiuya'nikonya yai pemonkonyami' esenumenkato'pe kure'ne ameruntiri pi' „ —kai'ma to' epirema'pi Paapa pi'.

31 To' epirema atareti'ka pe, tiwakiri pe Paapaya eta'pi. Miriri ye'nen ita to' e'to' witi eserentiki'ma'pi. Moropai Mori Yekaton Wann ena'pi to' esa' pe ini' panpi' merunti ke to' e'to'pe. Miriri tiſo ini' panpi' itekare ekaremeki'pi to'ya merunti ke.

Tami'nawiri Itesa' Pe Tiwe'to'kon Kupi To'ya Tiwinan Yemanne Waranti

32 Miriri yai tami'nawironkon innape Jesus ku'nenan esenumenkapi'ti'pi se' kaisari. To' esenumenkato' e'piti'pi tiwin. Moropai to' yeseru e'piti'pi i' kai'ma to' ko'manto' wani'pi. Miriri ye'nen ani'ya taa pra awani'pi to' kore'ta: —Uyemanne siriri uuri siriri —kai'ma to' esenumenka pin. Tiiſe tami'nawiri itesa' pe tiwe'to'kon kupi'pi to'ya tiwinan yemanne waranti.

33 Miriri yai Jesus pimi'sa'ka'pi Paapaya ekareme'piti'pi to'ya merunti ke. Miriri ye'nen kure'ne mori pe to' e'to' ton tiri'pi Paapaya to' pia.

34-35 Moropai temannekon ke to' e'repa yai, tewi'kon ke, tinmirikon ke, itepe'pi yapisi to'ya, moropai miriri enepi to'ya tami'nawiri Jesus naiponti'san yenya itiri to'ya. Moropai miriri yonpa tiri Jesus naiponti'sanya to' pia, itu'se to' e'to' kaisari. Miriri ye'nen ani' e'taruma'ti pra awani'pi to' kore'ta. Miriri kupi'pi to'ya tami'nawiri teesenumenkato'kon ke.

36-37 Inkamoro kore'ta tiwin warayo' wani'pi itese' Jose. Miikiri e'repa'pi tinmiri ke. Itepe'pi yapisi'piya moropai enepi'piya tami'nawiri Jesus naiponti'san yenya tiwe'taruma'tisanon piika'tito'pe Jesus naiponti'sanya kai'ma. Miikiri warayo' wani'pi Levi

nuri'ti paari'pi pe. Ipata ese' wani'pi eesenpo'pi pata Chipre wono po. Mii'kiri e'piti'pi to' piika'tinen pe. Miriri ye'nen esati'pi Jesus naiponti'sanya Barnabé kai'ma, tiaron meruntiri ton tinen taato' miriri.

5

Ananias Safira Yekare

¹ Miriri tupo tiaron warayo' wani'pi itese' Ananias. Mii'kiri wani'pi tino'pi kenan. Ino'pi ese' wani'pi Safira. Mii'kiri esenumenka'pi tiwe'repa pi' tinn'kiri ke, itepe'pi tiri'pa kai'ma Jesus naiponti'san pia. Miriri ke tiwe'taruma'tisanon piika'tito'pe to'ya.

² Tiise tamil'nawiri itiriya pin tamil'nawiri tiriya taa tupo. Itonpa yarakkiri awe'nimi'pi. Miriri epu'ti'pi ino'piya. Miriri tupo yapis'i'piya itepe'pi. Miriri tiri'piya Pedro pia itonpa pe, tamil'nawiri tiriya pin.

³ Miriri ye'nen ta'pi Pedroya ipi':

—'I' wani' awani ye'nen miriri waranti Makui pata'se' ton tiriya ayewan ya? —ta'pi Pedroya ipi'. —'I' ton pe miriri waranti seru'ye' pe awani Mori Yekaton Wanni winiki —ta'piya. —'I' ton pe tamil'nawiri itiriya pra awani'pi itiriya taa tupo?

⁴ Maasa pra anmiri wani'pi amiri pe pena. Moropai awe'repasa' tupo itepe'pi wani niri amiri pe. Tiise 'I' ton pe yenku'ti yu'se esenumenkasa' anna winiki pra neken tiise Paapa winiki?

⁵ Miriri taa Pedroya, eta tiuya pe Ananias esenumi'pi, aasa'manta'pi. Miriri e'ku'sa' eta tiuya'nikon pe arinikon ena'pi eranne' pe.

⁶ Mii'kiri yapi'se warayo'kon erepami'pi, kamisa ke ya'santi'pi to'ya. Moropai yenpa'ka'pi to'ya poro pona. Mii'kiri yu'na'ti'pi to'ya.

⁷ Miriri tupo, tiko'man pe pu'kuru pra ino'piri'pi erepami'pi, 'i' e'ku'sa' epu'ti'ya pra tino yarakkiri.

⁸ Mii'kiri ekaranmapo'pi Pedroya: —Ka'ki upi' —ta'piya. —Seeni' neken wani tamil'nawiri anmikon ke awe'repa'pikon yepe'pi pe? —ta'piya.

—Inna —ta'pi Safiraya.

⁹ Tiise ta'pi Pedroya:

—'I' ton pe see miriri waranti Paapa epu'to' ton tiriya'nikon siriri? Ataruma'ti'ya'nikon pepin kai'ma? Seru'ye' pe awanikon Mori Yekaton Wanni winiki —ta'piya. Moropai ta'pi Pedroya: —A'ki, miriri waranti anyo seru'wasa' wenai aasa'manta'pi. Mii'kiri yu'na'ti warayo'konya amenri to' atareti'ka —ta'piya. —Moro to' man inkamoro yu'na'titiponkon —ta'piya. —Inkamoroya ayari niri siriri ayu'na'ti —ta'pi Pedroya ipi'.

¹⁰ Miriri eta tiuya pe, Safira esenumi'pi Pedro rawiri aasa'manta'pi. Mii'kiri yenpa'ka'pi warayo'konya moropai yu'na'ti'pi to'ya inyo yu'na'ti'pi tiuya'nikon winiki.

¹¹ Miriri eta tiuya'nikonya yai, innape Jesus ku'nenan ena'pi eranne' pe. Moropai tamil'nawironkon miriri yekare etanenan pemonkonyami' niri wani'pi eranne' pe.

Jesus Naiponti'sanya Pri'yawonkon Pepin Yepi'ti

¹² Tu'ke ite'ka Jesus naiponti'sanya tu'ke ikupi' eserikan pepin ku'piti'pi. Moropai esenumenkanto' ku'piti'pi to'ya pemonkonyami' nera'maton pe. Miriri yai tamil'nawironkon innape Jesus ku'nenan emurukunpiti'pi epiremanto' yewi' waikato'i varanda ta itese' Salomao pata'se' ya'.

¹³ Tiaronkon emurukunt' pra awani'pi to' pokonpe maasa pra eranne' pe tiwanikon ye'nen. Tiise to' eseurimapiti'pi mori pe to' pi'.

¹⁴ Moropai arinikon warayo'kon moropai wiri'sanyami'ya niri innape Uyepotorikon kupi'pi tiwiri. Miriri wenai arinike to' ena'pi.

¹⁵ Miriri Jesus naiponti'san nikupi'pi era'ma tiuya'nikon wenai, pri'yawonkon pepin enepi'pi to'ya o'non poro Pedro witi' e'ma ta. Tette' ta to' tiise inkamoro tiri'pi to'ya e'ma ena pona, miriri taawiri Pedro witi yai, itekatonya mii'kiri napontisa' yai eesepi'tito'pe kai'ma.

¹⁶ Moropai arinikon pemonkonyami' Jerusalem woi tiiko'mansenonya tiaronkon pri'yawonkon pepin niri enepi'pi. Moropai o'ma'kon yarakkiri tiwe'sanon enepi'pi to'ya. Tamil'nawiri inkamoro esepi'ti'pi miriri waranti.

Jesus Naiponti'san Taruma'ti To'ya

¹⁷ Moropai teepiremasanon esanon yepotori moropai mii'kiri yarakkironkon, Judeuyami' esanon saduceuyami', inkamoro kinmuwa'pi Jesus naiponti'san winiki.

¹⁸ Ta'pi to'ya: —To' arakkanpai awani siriri iniri to' esurima namai —ta'pi to'ya. Moropai to' yapis' me'po'pi to'ya moropai to' arakkamo me'po'pi to'ya imakui'pi kupitiponkon kore'ta.

¹⁹ Mîrîrî ewaron ya, Paapaya inserî yarima'pî to' pia. Mîikîrîya mana'ta arakkanmoka'pî. Moropai to' yenpa'ka'pîya mîrîrî atarakkannîto' yewî' tapai.

²⁰ Ta'pî inserîya Jesus naipontî'san pî':

—Atîti, epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' yenupatantî. Sîrîrî itekare ekareme'tantî, tamî'nawîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' yekare —ta'pî inserîya Jesus naipontî'san pî'.

²¹ Moropai inserî maimu yawîrî to' wîti'pî penane pu'kuru to' ewomî'pî epîremanto' yewî' ta. Inkamoro'ya to' yenupa'pî miarî.

Mîrîrî tîpo mîrîrî wei yai, teepîremanon esanon yepotorî moropai mîikîrî yarakkîronkon Judeuyamî' esanon emurukuntî'pî tamî'nawîrî pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sanon es-eta'pî teeseurîmakonpa tekarekon pî', tonpakon saduceuyamî' pokonpe. Inkamoro emurukuntî'sa'ya ta'pî: —To' era'matantî, inkamoro arakkansa'kon —ta'pî to'ya.

²²⁻²³ Moropai surarayamî' wîti'pî atarakkannîto' yewî' ta. Eporî'pî to'ya atarakkannîto' yewî' atarakkansa' wani'pî. Surarayamî' era'manenanya era'ma ko'mannîpi mana'ta po si'ma. Tîise î' e'ku'sa' epu'tî to'ya pra awanî'pî mîrîrî yai. Mîrîrî arakkanmoka'pî to'ya tîise Jesus naipontî'san eporî to'ya pin. Ani' ton pra awanî'pî. Tarîpai î' kai'ma tîwanîkon epu'tî to'ya pra to' ena'pî. To' enna'po'pî tesa'kon pia. Ekaremekî'pî to'ya, tamî'nawîrî.

—Î' kai'ma to' epa'ka'pî epu'tî annaya pra man. Mana'ta man arakkansa' pe —ta'pî to'ya.

²⁴ Mîrîrî eta tîuya'nîkon ya yai, to' esananya î' kupî tîuya epu'tî pin nîrî to' warantî.

²⁵ Tîise mîrîrî pe rî warayo' erepamî'pî. Ta'pîya: —A'ki manni'kan atarakkannîto' yewî' ta to' wani' manni'kan man sinpata epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' yenupa'pî —ta'pî warayo'ya to' pî'.

²⁶⁻²⁷ Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe tîwinarî surarayamî' esananya ta'pî surarayamî' pî': —Ka'ne' pe to' era'matantî. To' wîti'pî. To' enepî'pî to'ya. Î' kupî to'ya pin to' winîki maasa pra pemonkonyamî'ya tîpa'tîpîtikon nama'pî to'ya tî' ke. Moropai to' ene'sa' to'ya yai, inkamoro pî' ta'pî Judeuyamî' esanon pe tîwe'sananya: —Mîrîrî warantî “Inî'rî pemonkonyamî' kîsenupatî mîikîrî Jesus ese' pî'”, ta'pî annaya apî'nîkon yuukuya'nîkon pra awanîkon sîrîrî.

²⁸ Ankupî'pîkon era'matî maasa î' ku'sa'ya'nîkon mîikîrî ese' pî' eeseurîmakon ke pemonkonyamî' Jerusale'm cidaderî ponkonya etasa' era'matî. Mîrîrî warantî tîise anna Judeuyamî' esananya Jesus wî'pî taa pî' aako'mamîkon mîrîrî.

²⁹ Tîise Pedroya moropai tiaronkon Jesus naipontî'sanya inkamoro maimu yuuku'pî. Ta'pî to'ya: —Paapa maimu yawîrî e'nîpai awanî sîrîrî warayo'kon maimu yawîrî e'nî yentai.

³⁰ Mîikîrî Paapa penaronkon utamokon napurî'pî mîikîrî Paapaya Jesus pîmî'sa'ka'pî amîrî'nîkonya iwî me'posa' tîpo, pakî'nan pona ipokapîti me'posa'ya'nîkon tanne.

³¹ Mîikîrî Jesus kupî'pî Paapaya tîmeruntîrî winî eereutato'pe, tamî'nawîronkon esa' pe, moropai upîka'tînenkon pe. Paapaya itîrî'pî manni'kan tîpemonkonoyamî' Judeuyamî'ya imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka ya tîwanmîra Paapaya iku'to'pe —ta'pî to'ya to' pî'.

³² —Mîrîrî ekaremekî annaya sîrîrî maasa pra era'ma pî' anna man tamî'nawîrî. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî yenpo pî' man tamî'nawîrî. Mîikîrî Morî Yekaton Wannî Paapa narima'pî tîmaimu yawîrî tîko'mansenon pia —ta'pî Pedroya to' pî'.

³³ Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai, inkamoro Judeuyamî' esanon emurukuntî'san ekore'ma'pî inî' panpî to' winîki. Mîrîrî to' tî'ka tîuya'nîkon pî' to' eeseurîma'pî.

³⁴ Tîise moro awanî'pî warayo' to' kore'ta. Mîikîrî fariseu itese' Gamaliel to' yenupanen Judeuyamî' yeseru pî'. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon nînama pe awanî'pî. Mîikîrî e'mî'sa'ka'pî. Ta'pîya to' pî':

—Jesus naipontî'san yenpa'katî maasa poro pona ka'ne' perî —ta'pîya. Moropai to' yenpa'ka'pî to'ya.

³⁵ Moropai eeseurîma pia'tî'pî arinîkon emurukuntî'sanya eta tanne.

—A'ki, uyonpayamî' —ta'pîya. —Aka, î' kupîya'nîkon kai'ma kîsenku'tîti insamoro Jesus naipontî'san winîki. Maasa ekaremekîuya etatî —ta'pîya.

³⁶ —Pena pu'kuru pra warayo' wani'pî itese' Teudas. Mîikîrî wani'pî pemonkon esa' pe arinîkon 400 kaisaronkon esa' pe Teudas wani'pî. Ipîkku pe tîwe'to'pe awe'kupî'pî. Tîise iwî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo inenupakon rî'san e'paraipîka'pî. Inî'rî ipokonpe tîwanî'pîkon warantî pra to' ena'pî. Mîrîrî warantî to' ataretî'ka'pî —ta'pîya.

³⁷ —Moropai inî'rî tiaron wani'pî Judas itese' Galiléia pon —ta'pîya. —Manni' yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ku'ne'ti to'ya yai, mîikîrî wani'pî mîrîrî warantî. Ipîkku pe tîwe'to'pe awe'kupî'pî. Ipemonkonoyamî' wani'pî tu'ke inenupakon. Tîise mîikîrî wî'pî to'ya. Moropai inkamoro inenupa rî'san e'paraipîka'pî —ta'pîya.

³⁸ —Mîrîrî warantî naka inkamoro wani. Mîrîrî ye'nen tîwî to' ku'pai'nîkon, maasa pra pemonkon yeseru pe awanî ya, î' pe pra rî to' nenupa'san wani —ta'pî Gamalielya.

³⁹ —Tiiŕse mîrîrî warantî pra Paapa meruntîri pe to' wanî tanne, î' kupîya'nîkon kai'ma kîsenku'tîti. Mîrîrî warantî ikupî pi' eesenumenkakon ya, Paapa winîkî imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî —ta'pîiya to' pî'.

⁴⁰ Mîrîrî tîpo mîikîrî Gamaliel eseurîmato' kupî'pî to'ya innape. Mîrîrî ye'nen, —Jesus naipontî'san yawonnî'tî —ta'pî to'ya. To' yawonnî'pî'pî to'ya. To' po'pîtitîpo'nîkon inkamoro rumaka'pî to'ya. To' rumaka pe ta'pî to'ya: —Atîti, inî'rî eeseurîmakon yu'se anna wanî pra man mîikîrî Jesus ese' pî' —ta'pî to'ya.

⁴¹ Moropai Pedro tiaronkon Jesus naipontî'san epa'ka'pî arinîkon emurukuntî'san kore'tapai taatausinpai maasa pra Jesus yekare pî' ekaremekî tîuya'nîkon wenai tîwe'taruma'tîkon epu'tî to'ya eserîke awanî. Mîrîrî warantî si'ma, to' atausinpasa' wanî'pî kure'ne. Inkamoro wîti'pî.

⁴² Inkamoroya wei kaisarî Paapa maimu ekareme'pîti'pî epîremanto' yewî' ta moropai tuutîkon pe wîttîkon kaisarî. Pîika'tîton pe Jesus Paapa narima'pî wanî ekareme'pîti'pî to'ya tîwîrî, tîrumakai pra.

6

Asakî'ne Mia' Pona Tîimo'tai'nîkon Menka To'ya Jesus Naipontî'san Pîika'tînenan Pe

¹ Tîko'man pe pu'kuru tîko'manse pra Judeuyamî' innape Jesus ku'nenan ena ko'mannî'pî arinîke. Tiaronkon wanî'pî mîrîrî yai grego maimu ta teeseurîmasanon pe moropai tiaronkon wanî'pî aramaico pe teeseurîmasanon pe. Mîrîrî yai inkamoro grego maimu ta teeseurîmasanon esiyu'pîti' pia'tî'pî maasa pra tonpakon inyo isa'manta'san pîika'tî to'ya pra awanî to' yekkarî ton ke era'ma tîuya'nîkon wenai.

² Mîrîrî ye'nen Jesus naipontî'sanya to' muurukuntî'pî. Inkamoro eseurîma'pî î' kai'ma to' pîika'tî tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya:

—Morî pe pra awanî Paapa maimu pî' eseurîman rumakasa' ya mannikan tîwe'taruma'tîsanon neken pîika'tîto'pe. Tîise ekareme'pai awanî sîrîrî tîrumakai pra —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî mîrîrî esenyaka'manto' kupîtonkon menka tîuya'nîkon pî'.

³ Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya: —Asakî'ne mia' pona tîimo'tai warayo'kon menkapai'nîkon. Warayo'kon mannikan epu'nenan yairî tîwe'sanon to' yeseru innape Jesus ku'nenan, Morî Yekaton Wannî maimu yawîrî tîwe'sanon menkapai'nîkon. Insamoro pia sîrîrî esenyaka'manto' rumakapai'nîkon man iku'to'pe to'ya.

⁴ Tîise annaya irumaka pepîn tîise wei tî'ka annaya e'pai awanî epîreman pî' kure'ne moropai itekare ekaremekî pî' —ta'pî to'ya.

⁵ Inkamoro Jesus naipontî'san maimu eta tîuya'nîkon yai inna ta'pî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî ye'nen Estêvão mo'ka'pî to'ya. Mîikîrî eturumakasa' wanî'pî Morî Yekaton Wannî yenya' ipoitîrî pe tîwe'to'pe. Moropai tiaronkon menka'pî to'ya nîrî ipokonpe. Filipe moropai Prócoro, Nicanor, Timão, Pärmenas, Nicolau Antioquia pon. Mîikîrî wanî'pî Judeu pe pra tîise Judeuyamî' epîremato' yawîrî tîwe'sen pe awanî'pî.

⁶ Mîrîrî tîpo inkamoro warayo'kon enepî'pî to'ya Jesus naipontî'san pia. Moropai inkamoro epîrema'pî to' pu'pai pona tenyakon tîrî'pî to'ya Paapa esenyaka'mato' ku'to'pe to'ya kai'ma.

⁷ Mîrîrî warantî Paapa maimu esekaremekî'pî innape Jesus ku'nenan wenai. Mîrîrî yai inî' panpî' innape Jesus ku'nenan ena ko'mannî'pî arinîke Jerusalém po. To' kore'ta mararî pra teepîremanonya nîrî innape Jesus kupî'pî.

Estêvão Yapisi To'ya

⁸ Mîikîrî warayo' Estêvão wanî'pî kure'ne Paapa nîpîika'tî'pî pe. Mîrîrî ye'nen Paapa meruntîrî wanî'pî iipia. Mîrîrî wenai î' ikupî eserîkan pepîn moropai kure'nan esenumenkanto' kupî'pîiya pemonkonyamî' nera'maton pe.

⁹ Tîise mîrîrî wenai Estêvão winîkî tiaronkon iipî'san Judeuyamî' Cirene cidaderî poi moropai Alexandria cidaderî poi wo'ma'ta pia'tî'pî. Inkamoro wanî'pî epere'nîto' yewî' tawonkon pena to' poitîrî pe si'san. Tarîpai to' poitîrî pe pra to' enasa'. Inkamoro moropai tiaronkon Judeuyamî' iipî'san Cilícia pata poi moropai Ásia pata poinokon, inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî Estêvão pî'. Mîrîrî ye'nen iteseru anepu'pai to' wanî'pî yairî pra awe'to', imakui'pî pe awe'to', î' kupîkonpa kai'ma yarakkîrî.

¹⁰ Tîise Estêvãoya tamî'nawîrî yapitanî'pî yairî to' maimu yuuku'pîiya. Maasa pra Morî Yekaton Wannî wanî'pî iipia.

¹¹ Mîrîrî ye'nen inkamoroya tiaronkon pemonkonyamî' ye'ma'pî eeseurîmatonkon seru'ye' pe iwinîkî.

—Inna era'ma'pî annaya. Imakui'pî pe Moisés yeseru winîkî eeseurîma'pî. Moropai Paapa winîkî eeseurîma'pî eta'pî annaya kai'ma —ta'pî to'ya.

¹² Mírírí warantí inkamoroya Judeuyamí' esanon moropai Moisés nuri'tíya yenupato' pí' yenupatonkon moropai pemonkonyamí' meruntítanní'pí' iní' panpí', Estêvão winikí' í' ku'to'pe to'ya kai'ma. Moropai mírírí típo Estêvão yapisi'pí' to'ya moropai yari'pí' to'ya. Judeuyamí' esanon pe tíwe'sanon rawírí yari'pí' to'ya.

¹³ Moropai tiaronkon pemonkonyamí' yuwa'pí' to'ya iní'ri iwinikí' eseurímatonkon seru'ye' pe. Inkamoroya ta'pí: —Mírírí eta'pí' annaya eeseurímato' epíremanto' yewí' winikí' moropai Moisés nuri'tíya yenupanto' winikí'. Mírírí pí' teeseuríma pí' aako'mamí.

¹⁴ Jesus Nazaréponya epíremanto' yewí' yanmaka moropai tamí'nawírí Moisés yeseru mo'tanípí'ya kupí' sírírí taapítí'ya eta'pí' annaya. Mírírí warantí to' eseuríma'pí' seru'ye' pe.

¹⁵ Mírírí yai tamí'nawíronkon emurukuntí'sanya Estêvão era'ma'pí' morí' pe. Míikírí yenpata wani'pí' inserí' yenpata warantí era'ma'pí' to'ya.

7

Estêvão Eseurímato' To' Pí'

¹ Mírírí típo teepíremasanon esanon yepotorí'ya Estêvão ekaranmapo'pí: —Inna pí' rí to' eseuríma mírírí? —ta'pí'ya.

² Yuuku'pí Estêvão'ya: —Uyonpayamí' uyntonon, eseuríma etatí —ta'pí'ya. —Pena morí pu'kuru a'ka pe tíwe'sen Paapa esenpo'pí' utamokon Abraão nuri'tí' pia, maasa Mesopotámia pata po aako'mamí tanne, Harā pona iko'manse atí' pra tíise.

³ Míikírí'ya ta'pí' Abraão pí':

“Apata yapai epa'kakí.

Apemonkonoyamí' kore'tapai atíkí,

o'non pata apata'se' ton ekaremekí'ya manni' pata ya”,

Gn 12.1

ta'pí'ya.

⁴ Mírírí ye'nen Abraão wítí'pí' Caldéia poi iko'manse Harā pata pona. Mírírí típo, itun sa'mantasa' típo, Paapaya míikírí enepí'pí' sírírí pata pona o'non pata uuri'níkon ko'mamí manni' pata ya'.

⁵ Míikírí pia Paapaya iwaikkato' pe sírírí pata tíisa' pra man mírírí yai. Tíise tamí'nawírí itírí tí'ya taasai'ya wani'pí'. Moropai apayanrí'san pata'se' pe awani' kupí' sírírí, taasai'ya wani'pí' inmuku ton pra tíise.

⁶ Mírírí típo Paapaya ta'pí' Abraão pí':

“Inkamoro apayanyamí' rí'san ko'mamí pe man tiaron pata po ka'ran pe.

Mírírí pata ponkon poitírí pe to' ko'mamí pe man 400 kono' kaisarí.

Inkamoro e'taruma'tí' pe man mararí pra tiaronkon poitírí pe mírírí to' pata ya' si'ma”,

ta'pí'ya.

⁷ Moropai Paapaya ta'pí' Abraão pí':

“Inkamoro amírí'níkon taruma'tí'ponkon taruma'tí'ya pe wai”,

ta'pí'ya.

“Upemonkonoyamí' mo'kauya pe wai sírírí pata po si'ma upoitírí pe to' e'to'pe”,

Gn

15.13,14

ta'pí'ya Abraão pí'.

⁸ Mírírí ye'nen Paapa eseta'pí' Abraão yarakkírí. Moropai Abraão níkupí' ton tí'pí'ya, tímukukon esenposa' yai tiwin semana kaisarí aako'mansa' típo Abraão'ya Isaque mere pí'pí' pottí' ya'títo'pe. Mírírí yawírí Abraão'ya ikupí'pí'. Mírírí warantí Isaque'ya níri' ikupí'pí' tímnu Jacó yarakkírí. Moropai Jacó'ya manni'kan tímukuyamí' pí' ikupí'pí' mírírí warantí —ta'pí' Estêvão'ya.

⁹ Inkamoro pí' Estêvão eseuríma ko'manní'pí'pí. Ta'pí'ya: —Manni'kan penaronkon utamokon rí'san Jacó munkíyamí' nuri'tí'ya tonpakon José yewanmírí'pí' maasa pra tentai'níkon tíyunkonya yapurí ye'nen. Mírírí ye'nen ike to' e'repa'pí' Egito ponkon pia to' poitírí pe awe'to'pe kai'ma. Tíise míikírí yarakkírí Paapa wani'pí'.

¹⁰ Mírírí ye'nen Paapaya ipí'ika'tí'pí' awe'taruma'títo' yapai. Egito pata esa' rei Faraó pia José wani' yai Paapaya míikírí kupí'pí' tíwakírí pe era'mato' pe Faraó'ya. Mírírí ye'nen Faraó'ya ta'pí' ipí': “Epu'nen pe awani' wenai, tarí'pai pata esa' pe eena pe nai kai'ma. Pata esa' pe eena pe nai moropai uyewí' tawonkon esa' pe níri' eena pe nai”, ta'pí'ya José pí'.

¹¹ Mírírí típo kure'ne iwan wani'pí' Egito pata po moropai Canaã pata po. Mírírí yai utamokon nuri'tí'ya kure'ne iwan epu'tí'pí'.

¹² Mírírí yai Jacó nuri'tí'ya yekkarí wani' yekare eta'pí' Egito po trigo wani. Mírírí ye'nen tímukuyamí' yarima'pí'ya tekkarikon ton yennai.

¹³ Itakon te'ka pe to' wítísa' yai José esekaremekí'pí' aní' pe tíwaní tonpayamí' pí'. Mírírí warantí José yonpayamí' epu'tí'pí' Faraó'ya.

¹⁴ Moropai ta'pî Joséya Jacó nuri'ti wítito'pe Egito pona. Míriri ye'nen Jacó wítî'pî 75 kaisari tîpemonkonoyami' pokonpe.

¹⁵ Miarî Egito po mîikîri utamokon Jacó ko'mami'pî tîisa'manta pikîri.

¹⁶ Míriri tîpo inmukuyami' rî'san utamokon e'tî'ka'pî. Míriri tîpo to' esa'rî'pî menna'po'pî to'ya Siquém pata pona to' yu'na'tîi. Maasa pra miari utamokon Abraão nuri'ti nenna'pî pe awani'pî. Hamor payanyami' rî'san pî' mîrîri pata yenna'pîiya moropai ye'ma'pîiya tîniru ke tîpata pe awe'to'pe.

¹⁷ Abraão pî' î' kupî tîuya ta'pî tîuya kupî Paapaya pra tîise mîrîri weiyu eseporî tanne, utamokon epansa' wani'pî mararî pra Egito pata po.

¹⁸ Míriri yai tiaron Faraó ena'pî pata esa' pe José epu'nen pepîn.

¹⁹ Mîikîriya utamokon nuri'ti yenku'tî'pî moropai to' taruma'tî'pîiya kure'ne. Míriri yai to' munkiyami' teesenposanon yenpa'ka me'po'pîiya to' e'tî'kato'pe.

²⁰ Míriri kore'ta Moisés esenpo'pî morî more. Mîikîri tîwarikka'pî isanya itunya eseurîwi'ne kapoi kaisari.

²¹ Míriri tîpo mîikîri yenpa'kasa' to'ya tanne Moisés eporî'pî pata esa' Faraó yensiya. Mîikîri tîwarikka'pîiya tîne pe.

²² Míriri ye'nen mîikîri esenupa'pî tamî'nawîri Egito ponkon esenupato' pî'. Epu'nen pe awani'pî. Ipîkku pe awani'pî. Moropai teeseurîma epu'nen pe awani'pî. Î' rî kupîiya yai morî pe awani'pî —ta'pî Estêvâoya.

²³ —Míriri tîpo a'yeke'ton pe teenai asakî'ne pemonkon kono' kaisari tîwani ye'ka pe Moisés esenumenka'pî ipemonkonoyami' anera'mapai tîwani'pî'.

²⁴ Míriri yai teepîsanon era'ma'pîiya, Egito pon moropai tonpa Judeu yarakkîri. Mîikîri taruma'tînen pî' eese'ma'pî, moropai iwî'pîiya.

²⁵ Míriri pî' Moisés esenumenka'pî, uuri weni upemonkonoyami'ya epu'ti tîpîika'tikon Paapaya kai'ma, tîise epu'ti to'ya pîn.

²⁶ Míriri tîpo erenma'sa' pe inî'ri tiaronkon teepîsanon era'ma'pîiya. Inkamoro pia attî'pî. Inkamoro wani'pî itonpayami' Judeuyami' pe. Inkamoro pîika'tî kai'ma esenumenka'pî. To' rataikai attî'pî. Míriri ye'nen ta'pîiya: “Warayo'kon, amîri'nîkon uyonpayami', ayakon yarakkîri eekore'ma mîrîri î' wani' awani ye'nen?” ta'pîiya to' pî'.

²⁷ Tîise manni' tîwanîyakon taruma'tînenya Moisés tukka'pî. Ta'pîiya: “Amîri e'kupî mîrîri anna yepuru pe. O'non ye'ka pe anna esa' pe akupî annaya kai'ma awani mîrîri?” ta'pîiya ipî'.

²⁸ “Uuri anwîpai awani mîrîri, ko'manpara Egito pon warayo' wî'pîiya warantî?” Êx 2.14 ta'pîiya ipî'.

²⁹ Míriri eta tîuya pe Moisés epe'pî. Attî'pî Egito pata poi Midiâ pata pona ko'manse. Miarî Moisés munkiyami' ton esenpo'pî asakî'ne —ta'pî Estêvâoya.

³⁰ —Asakî'ne pemonkon kono' (40) kaisari Moisés ko'mansa' tanne, inserî esenpo'pî iipia. Mîikîri esenpo'pî keren po apo' mî'nî ye' taransen ya, manni' wî' itese' Sinai mîrîri pia.

³¹ Míriri ye'nen Moisésya era'ma'pî mîrîri apo' teesewankono'mai kure'ne teesenumenkai. Míriri era'mai awe'rennuku'pî inî' panpî' morî pe era'mapa kai'ma. Míriri yai Paapa maimu eta'pîiya.

³² “Uuri atamokon nuri'ti yepotorî, Abraão nuri'ti napurî'pî, moropai Isaque nuri'ti napurî'pî, moropai Jacó nuri'ti napurî'pî”, Êx 3.6 ta'pîiya. Míriri taiya eta tîuya yai, Moisés esi'nîpî'pî awe'tîtika'pî kure'ne. Eranne' pe tîwani ye'nen era'maiya pîn.

³³ Moropai Paapa eseurîma'pî. Ta'pîiya ipî':

“A'sa'sa' mo'kakî, maasa pra sîrîri pata wani morî pe maasa pra uuri wani ye'nen tari”, ta'pîiya.

³⁴ “Upemonkonoyami' e'taruma'tî

era'ma pî' wai kure'ne Egito po.

To' karau eta pî' wai.

Míriri ye'nen inkamoro pîika'tîi

awenna'papa Egito pona.

Ayarimauya sîrîri”,

Êx 3.5,7,8,10

ta'pîiya. Míriri warantî Paapa eseurîma'pî Moisés yarakkîri —ta'pî Estêvâoya.

³⁵ —Mîikîri Moisés manni' innape ikupî to'ya pra awani'pî. Ta'pî to'ya ipî': “Anna yepotorî pe kai'ma awani? Anna yepotorî pe akupî annaya pra man tiwin kin”, ta'pî to'ya ipî'. Tîise Paapaya iku'sa' wani'pî to' pîika'tito'peiya kai'ma. Manni' mî'nî ye' taransen yawon esenpo'pî winîpai Paapaya taasa' epu'tî'pîiya.

³⁶ Mîikîri Moisésya tîpemonkonoyami' Judeuyami' mo'ka'pî Egito poi. Míriri yai ikupî eserîkan pepîn kupî'pîiya, kure'nan esenumenkanto' kupî'pîiya, manni' tuna Suuyu tuna

kure'n nan nuurukkuṭi to'ya yai. Moropai asakí'ne pemonkon kono' tũko'mamî yai, keren po Moisésya ikupi'pî to' nera'maton pe —ta'pî Estêvãoya.

³⁷ —Mũkĩrĩ Moisésya ta'pî tĩpemonkonoyamĩ' pĩ':

“Apĩika'tĩnenkon ton yarima Paapaya pe man, tĩmaimu ekareme'nen uyarima'pî tũya warantĩ”, ta'pĩya to' pĩ'.

“Ayonpakon perĩ tĩwe'sen iipĩ pe man”,

Dt 18.15

ta'pĩya to' pĩ'.

³⁸ Mũkĩrĩ Moisés ko'mamĩ'pî keren po inkamoro tĩpemonkonoyamĩ' pokonpe. Miarĩ mũkĩrĩ wani'pî utamokon nuri'tĩ pokonpe, moropai manni' inserĩ warainon ponkon pe awani'pî wĩ' itese' Sinai pia yarakkĩrĩ eeseurĩma'pĩ. Mĩrĩrĩ yai mũkĩrĩ Moisésya Paapa winĩpainon itekare ipatĩkarĩ enen ko'mannĩto' pĩ' teeseurĩmasen yapisĩ'pĩ. Mĩrĩrĩ ekaremekĩ'pĩya uuri'nkon pĩ'.

³⁹ Miarĩ keren po tĩwanĩkon yai, innape Moisés kupi' utamokon rĩ'sanya pra awani'pî tesa'kon pe awani. Mĩrĩrĩ ye'nen itentai to' ena'pĩ. Mĩrĩrĩ ye'nen enna'popai to' wani'pĩ Egito pona.

⁴⁰ Ta'pĩ to'ya Arão pĩ':

“Unapurĩkon ton konekaki e'mai' pe tuutĩsanonya yaato'pe,

to' wenairĩ wĩtĩnto'pe. Maasa pra Moisés o'non poro renamo attĩ'pĩ mĩrĩrĩ,

uuri'nkon mo'ka'tĩpon Egito pata poi.

O'non pata awani' esepu'tĩ pra awani' sĩrĩrĩ”,

Êx 32.1

ta'pĩ to'ya.

⁴¹ Mĩrĩrĩ ye'nen Arãoya ikoneka'pĩ to' napurĩ ton. Paaka more warantĩ ikoneka'pĩya. Moropai mũkĩrĩ paaka more yapurĩ'pĩ to'ya. Yapurĩ tũya'nikon wenai tekĩnkon wĩ'pĩ to'ya yapurĩkonpa kai'ma. Festa pĩ' to' wani'pĩ moropai kure'ne to' atausinpa'pĩ mũkĩrĩ tĩkoneka'pĩkon yapurĩ tũya'nikon pĩ'.

⁴² Mĩrĩrĩ ye'nen Paapa atarima'pĩ to' pia pai moropai to' rumaka'pĩya sirikkĩyamĩ' yapurĩto'pe to'ya. Mĩrĩrĩ kupĩ'pĩ to'ya Paapa maimu ekareme'nenanya taasa' yawurĩ. See warantĩ imenuka'pĩ to'ya pena. Paapaya ta'pĩ inkamoro Judeuyamĩ' pĩ':

“Yapurĩkonpa ayekĩnkon wĩsa'ya'nikon pepĩn mĩrĩrĩ

asakĩ'ne pemonkon kono' kaisarĩ (40) keren po awanĩkon yai?

⁴³ Amĩrĩ'nikonya anapurĩkon pe ankoneka'pĩkon

itese' Moloque yarĩ'pĩ itewĩ' ton tappĩ tĩkonekai.

Mĩrĩrĩ warantĩ rĩ nĩrĩ anapurĩkon Renfã yarĩ'pĩya'nikon.

Mĩrĩrĩ ankupĩ'pĩkon kaiwano' warainon awani'pĩ yapurĩkonpa.

Mĩrĩrĩ wenai apatakon yapai amĩrĩ'nikon yarĩ me'pouya kupi' sĩrĩrĩ aminke, Babilõnia mũ winĩkĩ”,

Am 5.25-27

ta'pĩ Paapaya. Mĩrĩrĩ warantĩ penaron Paapa maimu ekareme'nenanya imenuka'pĩ —ta'pĩ Estêvãoya.

⁴⁴ —Pena utamokon nuri'sanya tappĩ koneka'pĩ mĩrĩrĩ ta si'ma Paapa yapurĩkonpa. Mĩrĩrĩ tappĩ ta Paapa wani'pĩ to' yarakkĩrĩ keren po. Mĩrĩrĩ tappĩ koneka'pĩ to'ya iku'to'pe Moisésya ta'pĩ Paapaya yawurĩ. Moisés pia Paapa nenpo'pĩ manni' warantĩ ikoneka'pĩ to'ya.

⁴⁵ Mĩrĩrĩ tappĩ yapĩ'sa' to'ya wani'pĩ. Moropai tĩtamokon nuri'tĩ sa'manta yai ipayanyamĩ' rĩ'san pia awe'nĩmĩ'pĩ. Tuutĩkon yai mĩrĩrĩ tappĩ yarĩ'pĩ to'ya Josué pikĩrĩ sĩrĩrĩ pata pona. Mĩrĩrĩ yai to' eseya'nama'pĩ sĩrĩrĩ pata ya tũko'mansenon yarakkĩrĩ. Inkamoro mo'ka'pĩ to'ya maasa pra Paapaya to' yenpa'ka'pĩ inkamoro pata'pĩ ya tĩpemonkonoyamĩ' ko'manto'pe. Mĩrĩrĩ tĩpo mĩrĩrĩ tappĩ e'nĩmĩ'pĩ tari to' kore'ta tesa'kon pe Davi wani' pikĩrĩ.

⁴⁶ Mũkĩrĩ Davi era'ma'pĩ Paapaya tiwakĩrĩ pe. Mĩrĩrĩ yen Davi'ya Paapa pĩ' esatĩ'pĩ epĩremanto' yewĩ' ton konekapa kai'ma, utamokon Jacó nuri'tĩ napurĩ'pĩ yapurĩpa kai'ma.

⁴⁷ Tĩise ikonekaiya pĩn. Inmuri'pĩ Salomãoya neken Paapa yapurĩto' yewĩ' ton koneka'pĩ —ta'pĩ Estêvãoya.

⁴⁸ —Tĩise mĩrĩrĩ wĩtĩ itenya ke warayo' nĩkoneka'pĩ ta pĩ' Paapa ko'mamĩ eserĩke pra awani. Maasa pra kure'n nan mũkĩrĩ tamĩ'nawĩronkon yentainon.

⁴⁹ Mĩrĩrĩ pĩ' Paapa maimu ekareme'nen eeseurĩma'pĩ. Ta'pĩya pena see warantĩ:

“Uuko'manto' wani'ka' po,

miarĩ si'ma tamĩ'nawĩron ko'mannĩpĩuya.

Mĩrĩrĩ ye'nen sĩrĩrĩ pata wani' si'mĩrĩkĩ pe.

Ipona u'pu tĩrĩuya eserĩke awani.

⁵⁰ Kure'ne itentai wani' ye'nen,

ĩ' ye'ka see wĩtĩ konekaya'nikon ita uuko'manto' ton?

O'non pata pata nai uuri' erĩ'ka'to' ton?

Tamî'nawîrî unkoneka'pî pe awanî
epu'ti'ya'nîkon pra naatî?"
ta'pî Paapaya ta'pî Profetaya.

Is 66.1,2

⁵¹ Moropai Estêvão eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Î' wani' awanî ye'nen yuukuya'nîkon pra awanîkon mîrîrî? Paapa epu'nenan pepîn warantî awanîkon. Î' wani' awanî ye'nen sa'me pu'kuru ayewankon kupîya'nîkon? Î' wani' awanî ye'nen Paapa maimu anetapai pra awanîkon? Atamokon nuri'tî warantî awanîkon. Inkamoro'ya Morî Yekaton Wannî yewanmîrî'pî warantî yewanmîrîya'nîkon.

⁵² Inkamoro'ya pena Paapa maimu ekareme'nenan taruma'tî'pî. Morî Paapa poitîrî iipî pî' teeseurîmasanon tî'ka'pî to'ya nîrî. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkonya mîlkîrî rumaka'pî iwîto'pe to'ya.

⁵³ Paapa winîpainon ankupîkon ton yapîsî'pîya'nîkon inserîyamî' wenai tîise mîrîrî yawîrî pra aako'mamîkon mîrîrî —ta'pî Estêvão'ya.

Estêvão Wîi To'ya Tî' Ke Tîpa'tîpî'se

⁵⁴ Eta tîuya'nîkon ya teepîremanon wani'pî teekore'mai kure'ne Estêvão winîkîi.

⁵⁵ Mîrîrî yai Morî Yekaton Wannî wani'pî Estêvão esa' pe. Mîrîrî yai ka' yekaya era'ma'pîiya. Paapa era'ma'pîiya a'ka pe awanî. Moropai Jesus era'ma'pîiya Paapa meruntîrî winî aapîta'pî'sa' satippe.

⁵⁶ Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —A'kî, ka' esettapurukasa' era'ma pî' wai. Moropai Paapa narima'pî manni' pemonkon pe era'ma pî' wai imeruntîrî winî —ta'pîiya.

⁵⁷ Tîise anetapai pra tîwanîkon wenai tîpanakon yettapurî'pî to'ya. Moropai meruntî ke tîwentaimepîtikon ye'ka pe Estêvão winîkîi to' iipî'pî.

⁵⁸ Moropai inkamoro'ya yapîsî'pî yenpa'ka'pî to'ya cidade poi. Mîlkîrî pa'tî'pî pia'tî'pî to'ya tî'kon ke. Mîrîrî yai tîponkon mo'ka'pî to'ya mîlkîrî warayo' maasaron Saulo pia irumaka'pî to'ya era'mato'pe'ya kai'ma Estêvão pa'tî tîuya'nîkon tanne.

⁵⁹ Mîrîrî yai tîpa'tîpîtî to'ya tanne Estêvão'ya Jesus yanno'pî. Ta'pîiya: —Uyepotorî Jesus, uyekaton yapî'kî aapia uuko'manto'pe —ta'pîiya.

⁶⁰ Mîrîrî tîpo awe'sekunka'pî moropai mîlkîrî entaime'pî meruntî ke. Ta'pîiya: —Uyepotorî, insamoro kîtaruma'tîi imakui'pî to' nîkupî wenai. Mîrîrî taa tîpo Estêvão sa'manta'pî. Mîrîrî era'ma'pî manni' maasaron Saulo'ya. Estêvão wîi taa to'ya pî' inna taasai'ya wani'pî.

8

Innape Jesus Ku'nenan Taruma'tî Saulo'ya

¹⁻² Estêvão wîi to'ya tîpo tiaronkon innape Jesus ku'nenan Jerusalém ponkon karawa'pî mararî pra. Moropai inkamoro'ya Estêvão esa'ri'pî yu'na'tî'pî. Mîrîrî weiyu yai innape Jesus ku'nenan manni'kan Jerusalém ponkon e'taruma'tî pia'tî'pî innape Jesus kupî to'ya wenai. Moropai kure'nan inkamoro ataimerunpa'pî moropai to' wîitîpî'pî Judéia pata pona moropai tiaron Samaria pata pona. Tîise Jesus naipontî'san neken ko'mamî'pî miarî Jerusalém po.

³ Mîrîrî yai Saulo'ya innape Jesus ku'nenan taruma'tîpî'pî. Innape Jesus ku'to' to'ya anaretî'kapai awe'pî'pî. Mîrîrî wenai to' yuwapî'pîiya to' yewî'kon ta pî' tewonpî'se to' yapî'pî'pîiya. To' tîworoka'pî'se to' yenpa'kapî'pîiya to' yewî' tapai atarakkannîto' yewî' ta to' yarîpa.

⁴ Mîrîrî wenai innape Jesus ku'nenan pemonkonyamî' ataimerunpa'pî moropai to' e'paraipîka'pî. To' wîitîpî'pî patakon kaisarî. Miarî tuutîsa'kon yai itekare ekaremekî'pî to'ya, tîwî ikupî to'ya pra.

Filipe Wîi Samaria Pona Itekare Ekareme'se

⁵ Inkamoro yonpa Filipe wîitî'pî Samaria pata pona. Miarî itekare pî' eeseurîma'pî nîrî. Jesus wani' Paapa nîmenka'pî pe ekareme'pî'pîiya.

⁶ Moropai miarîronkon pemonkonyamî'ya imaimu eta'pî morî pe tîitî'napanse to' wani'pî. Moropai Paapa meruntîrî ke î' ikupî eserîkan pepîn kupî Filipeya era'ma'pî to'ya.

⁷ Imakui'pî yekaton yarakkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' inkamoro yapai imariwa'yamî' yenpa'kaiya era'ma'pî to'ya. Moropai tiaronkon pri'yawonkon pepîn eke'nankon moropai asako'kon pepîn inkamoro yepî'tî Filipeya era'ma'pî to'ya.

⁸ Mîrîrî ye'nen kure'ne taatausinpai mîrîrî cidade ponkon pemonkonyamî' wani'pî.

Pia'san Pe Tîwe'sen Simão Yekare

⁹ Miarî mîrîrî cidade po tîiko'mansen warayo' wani'pî itese' Simão. Mîlkîrî Simão e'pî'pî pia'san pe tîwe'sen. Miarî Samaria pata ponkonya Simão yeseru era'mapî'pî. Î' ikupî

eserikan pepin ku'pitiya. To' esenumenka'pi kure'ne. Miriri ye'nen ipikku pe Simao atapuri'pi to' rawiri.

¹⁰ Miriri ye'nen taapiti'pi Samaria pata ponkonya, ipikkukon moropai i' ton pinon, tam'i nawironkonya taapiti'pi ipi': —Ak'i, miseri warayo' yeseru wani miriri. Paapa meruntiri ke ikupi eserikan pepin ku'pitiya kai'ma. Merunti miikiri anna napuriton taa pi' to' ko'mami'pi.

¹¹ Kure'ne to' esenumenka'pi ipi'. Maasa pra pena pata pai i' kupiia era'mapiti'pi to'ya Samaria pata po. Miriri ye'nen iwenairi to' witi'piti'pi i' ikupi eserikan pepin ku'pitiya ye'nen.

¹² Miriri kore'ta Filipe maimu eta'pi to'ya, Jesus yekare ekaremekiia ye'nen. Paapa wani tam'i nawironkon esa' pe taa Filipeya wenai innape ikupi'pi to'ya. Miriri eta tiuya'nikon wenai innape ikupi'pi to'ya. Moropai warayo'kon pi' moropai wiri'sanyami' pi' niri, innape Jesus kupi to'ya wenai to' yenpatakona'piya.

¹³ Inkamoro kore'ta niri miikiri Simao pia'sanya innape ikupi'pi. Miriri ye'nen eesen-patakona'pi niri. Miriri ti'po Filipe yarakkiri aasari'pi itekare ekaremeki pi' Filipe wani tanne. Miriri yai ikupi eserikan pepin ku'piti Filipeya era'ma'piya. Moropai Simao esenumenkapiti'pi ipi' kure'ne. —Filipe niri ka'ri ikupi eserikan pepin ku'nen —taapiti'piya ipi'.

¹⁴ Miriri yai Jerusalém ponkon Jesus naiponti'sanya Samariaponkonya innape Jesus ku'sa' yekare eta tiuya'nikon ye'nen, Pedro Joao yarima'pi to' yekare etai, innape to' wani etai.

¹⁵⁻¹⁶ Miriri yai Pedro Joao yarakkiri teerepamikon yai inkamoro innape Jesus kupitipono'san epori'pi to'ya. To' pona to' epirema'pi Mor'i Yekaton Wann'i enasa' pra awani ye'nen to' esa'. Innape Jesus ku'sa' to'ya neken awani'pi, miriri wenai to' esenpatakona'sa' wani'pi.

¹⁷ Miriri ye'nen to' pu'pai pona tenyakon tiri'pi to'ya. Moropai to' epirema'pi Mor'i Yekaton Wann'i enato'pe to' esa' pe.

¹⁸ Miriri era'ma'pi Simao'ya. Warayo' pu'pai pona mia' tiisa' yai Mor'i Yekaton Wann'i iipi kai'ma eesenumenka'pi.

¹⁹ Miriri ye'nen ta'piya Pedro pi': —Miriri niri merunti yu'se wai. Ani' pu'pai pona uyenia tiisau'ya ya, Mor'i Yekaton Wann'i enato'pe itesa' pe —ta'piya. Miriri ye'nen tiniru kainumi'piya Pedro pia, miriri yepe' ton pe.

²⁰ Tiise imaimu yuuku'pi Pedroya: —Atiki apo' ya' atiniruri yarakkiri, maasa pra Paapa meruntiri anennapai wai kai'ma eesenumenka yairi pra —ta'piya.

²¹ —Anna pokonpe Paapa esenyaka'mato' pi' eesenyaka'ma eserike pra nai. Maasa pra yairi pra ayeseru awani ye'nen, Paapa winiki seru'ye' pe awani ye'nen.

²² Esewankono'maki yairon pepin eesenumenkato' winipai irumakaki Paapa pi' tiwanmira iku'to'peya —ta'piya.

²³ —Maasa pra anna pi' kinmuwani pi' nai kure'ne anna winiki, i' kupi annaya era'maya ye'nen —ta'pi Pedroya ipi'. —Kure'ne imakui'pi pe ayeseru wani, ayentai imakui'pi enasa' man, —ta'piya. Taripai eesenumenka'pi miriri ta'pi Pedroya pi', Paapaya ayenumi apo' ya' ta'piya pi'.

²⁴ Miriri ye'nen Simao'ya ta'pi: —Moriya esa'ti uuri ton pe Paapa pi' —ta'piya. —Esa'ti apo' ya' uyenumi'ya namai, manni' taaya'nikon manni' ya' —ta'pi Simao'ya.

²⁵ Miriri ti'po, Paapa maimu ekaremeki ti'po Pedro Joao enna'po'pi Jerusalém pona Samaria poi. Miriri pe, tuutikon pe e'ma taawiri Samaria pata poronkon pi' itekare ekaremeki'pi to'ya.

Etiopia Pon Yarakkiri Filipe Eseurima

²⁶ Samaria po Filipe wani tanne, Uyepotorikon narima'pi inseri eseurima'pi Filipe yarakkiri. —Ekonekaki moropai atiki e'ma taawiri —ta'pi inseriya. Filipe ekoneka'pi moropai atti'pi Jerusalém poi tuutisen e'ma Gaza pona taawiri. Miriri e'ma wani'pi tu'ke pemonkonyami' witi'to'pe pra.

²⁷⁻²⁸ Moropai Filipe witi'pi miari ya'. Miriri e'ma ta warayo' epori'pi Filipeya. Paapa yapuri witi'pi Jerusalém pona miikiri epori'piya, tiwenna'posen tipata Etiopia pon. Rainha poitiri pe tiwe'sen, miari tiniru konekanen pe awani'pi, teesenyaka'masanon pia itinen pe. Miriri ye'nen Rainha Candace poitiri pe awani'pi kure'ne. Miikiriya Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaias nuri'ti kaaretari erenka'pi tuuti pe tararan po si'ma.

²⁹ Miriri yai Mor'i Yekaton Wanniya ta'pi Filipe pi': —Ka'ne' pe e'rennu'ki iipia —ta'piya. —Atiki yarakkiri —ta'pi Mor'i Yekaton Wanniya.

³⁰ Miriri ye'nen Filipe eka'tumi'pi ka'ne' pe. Moropai miriri profeta Isaias kaaretari erenka miikiri warayo'ya eta'pi Filipeya. Moropai ekanamapo'piya. —Miriri erenkaya manni' epu'ti pi' nan? —ta'pi Filipeya ipi'.

³¹ Tîise mîrîrî yuuku'pî warayo'ya: —O'non ye'ka pe epu'tiuya e'painon anî'ya ekaremekî pra tîise? —ta'pîiya Filipe pî'. —Enu'ki uupia eereutapa —ta'pîiya.

³² Mîikîrî warayo' nîrenka'pî profeta Isaías nuri'ti kaaretarî wani'pî see warantî: Carneiro yapisî to'ya moropai yari to'ya iwîto' pata'se' ya'.

Mîikîrî itekin wani' moo,

î' ku'nenan tîsi'po ya'tînenan winîkîi.

Mîrîrî warantî nîrî mîikîrî wani,

î' taiya pepîn tîwinîkîi imakui'pî ku'nenan pî'.

³³ Mîikîrî wani itaruma'tisa' pe

tîise anî'ya taa pra awani' ipî'.

Mori' mîikîrî î' imakui'pî kupitîpon pepîn,

taa anî'ya pra awani'.

Tari' aako'manto' ataretî'ka innuku ton pra tîise.

Mîrîrî ye'nen anî' eseurîma eserike pra awani

innukuyami' rî'san pî', moropai ipayanyami' rî san pî'.

Is 53.7,8

Mîrîrî warantî ekaremekî'pî Isaías nuri'tîya pena.

³⁴ Mîrîrî ye'nen warayo'ya ta'pî Filipe pî': —Moriya, upî' ekareme'kî sîrîrî anî' pî' kin mîikîrî profeta Isaías eseurîma mîrîrî? Tîpî' rî ka'rî, tiaron pî' ka'rî eeseurîma? —ta'pî warayo'ya Filipe pî'.

³⁵ Mîrîrî ye'nen Filipeya ekaremekî pia'tî'pî mîrîrî profeta Isaías kaaretarî eseurîma manni' wani' mîrîrî. —Jesus yekare pî' teeseurîmasen pe. Mîikîrî taruma'tî'pî to'ya tîise mîikîrîya î' taa pîn tîtaruma'tînan pî' tîwînenan pî'. Tamî'nawîrî mîikîrîya apî'tanîpî'pî î' tîkai pra —ta'pî Filipeya. Mîrîrî warantî Jesus yekare ekaremekî'pî Filipeya.

³⁶ Tuutîkon ye'ka pe teeseurîmakon pe to' erepami'pî tuna ena pona. Mîrîrî ye'nen ta'pî mîikîrî warayo'ya: —A'kî tuna tari man, —ta'pî warayo'ya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Esenpatakona ya, î' wani' awani' pepîn?

³⁷ Ta'pî Filipeya: —Tamî'nawîrî ayewan ke innape ikupî pî' nan? —ta'pî Filipeya. —Inna, innape Jesus Cristo kupî pî' wai Paapa munmu pe awani —ta'pî warayo'ya Filipe pî'.

³⁸ Moropai mîikîrî warayo'ya tararan emî'panîpî me'po'pî moropai to' autî'pî sa'nîrî. To' ena'pî tuna ka, moro yenpatakona'pî Filipeya.

³⁹ Mîrîrî tîpo tuna kapai to' eseu'ka pe, Mori' Yekaton Wannîya Filipe yari'pî. Inî' eesera'ma pra eena'pî. Warayo'ya inî' era'ma pra eena'pî tîise mîrîrî tîpo warayo' wîti'pî tîpata pona kure'ne taatausinpai.

⁴⁰ Mîrîrî tîpo tiwinarî Filipe esepu'tî'pî. Azoto cidaderî po tîwanî epu'tî'pîiya. Moropai mîikîrîya tuutî pe itekare ekaremekî pinunpa'pî patakon poro Paapa wani' piika'tîton pe, Cesaréia cidaderî pona teerepami' tîpose.

9

Sauloya Innape Jesus Kupî

(At 22.6-16; At 26.12-18)

¹ Jerusalém po tîwanî yai Sauloya innape Jesus ku'nenan taruma'tîpîti'pî. Taapitî'pîiya to' pî': —Innape Jesus ku'to'yakon rumakaya'nîkon pra awanîkon ya, atî'kauya'nîkon —ta'pîiya. Moropai attî'pî teepîremasanon esanon yepotorî pia.

² Mîikîrî wîti'pî kaareta esa'se imaimu yaponse' tiaronkon innape Jesus ku'nenan taruma'tîi Damasco po Judeuyami' epere'to' yewî' ta tuutîpa kai'ma. Maasa pra mîrîrî kaareta wenai Jesusya tenupato'kon yawîrî tîiko'mansenon ekaremekî Judeuyami' esananya ya, to' yarîpa Jerusalém pona, warayo'kon moropai wîri'sanyami' atarakkannîto' yewî' ta.

³ Mîrîrî tîpo attî'pî. Aminke pra eerepami' winîkîi Damasco pona e'ma ta a'ka ena'pî Saulo pona.

⁴ Mîikîrî esenumî'pî non pona. Moropai mai teeseurîmasen eta'pîiya.

—Saulo, î' wani' ye'nen utaruma'tîya mîrîrî? —ta'pî maiya.

⁵ Moropai Sauloya ta'pî: —Anî' kin amîrî, uyepotorî? —ta'pî Sauloya. Moropai Maiya ta'pî: —Uurî Jesus. Itaruma'tî pî' aako'mamî manni' —ta'pî maiya.

⁶ Moropai ta'pîiya: —E'mî'sa'kakî, erepankî Damasco pona. Miarî î' anukupî ton ekaremekî to'ya.

⁷ Moropai warayo'kon yarakkîrî tuutîsanon emî'pami'pî tîise î' taa to'ya pra awani'pî. Mai teeseurîmasen eta'pî to'ya tîise anî' era'ma to'ya pîn.

⁸ Moropai Saulo e'mî'sa'ka'pî non poi moropai tenu yenponka'pîiya tîise anî' era'maiya pra awani'pî. Enkaru'ne eenasa' wani'pî. Mîrîrî ye'nen itonpayami' yarakkîronkonya itenya pî' yari'pî Damasco pona.

⁹ Miīkirī ko'mamī'pī eseur̄iwī'ne wei kaisarī i' tera'mai pra. Miīrirī yai ta're' yonpaiya pīn moropai i' enīriya pīn.

¹⁰ Miar̄i wanī'pī Damasco po warayo' Jesus nenupa'pī itese' Ananias. Miīkiriya Uyepotorikonya tannoto' eta'pī tīwe'ne'pitī warantī maasa pra iwe'nasa' pra tīise. Ta'pī Uyepotorikonya ipī': —Ananias —ta'piya. Yuuku'piya: —Tarī wai —ta'pī Ananiasya.

¹¹ —Ekonekakī moropai atikī miīrirī ito'saron e'ma taawirī Judas yewi' ta. Miar̄i warayo' yuwata Tarso pon itese' Saulo. Miīkirī man teepirema pī' —ta'piya.

¹² —Teepirema kore'ta tīwe'ne'pitī warantī warayo' esenpo era'ma'piya. Amirī era'ma'piya miīrirī. Tenya tiriya ipu'pai pona in'i'rī era'mato'peiya kai'ma —ta'pī Uyepotorikonya Ananias pi'.

¹³ Tīise Ananiasya Uyepotorikon maimu yuuku'pī see warantī: —Miīkirī warayo' yekare pi' tu'kankon eseur̄ima etasau'ya wai. Innape amirī ku'nenan winikī, Jerusalém ponkon innape tepotorikon ku'nenan taruma'tiya etasau'ya wai.

¹⁴ Miīkirī erepansa' sirīrī Damasco pona kaareta yarakkirī. Tarīronkon innape Jesus ku'nenan ekareme'sa' Judeuyamī', teepiremasanon esanonya ya, to' yariya Jerusalém pona. Inkamoro api' esa'nenan yariya atarakkannīto' yewi' ta —ta'piya.

¹⁵ Tīise Uyepotorikonya ta'pī Ananias pi': —Atikī maasa pra miīkirī warayo' menkasau'ya sirīrī uurī ton pe, eesenyaka'mato'pe uurī ekaremekī pi' manni'kan Judeuyamī' pepin pi' moropai to' esa'kon pi' moropai Judeuyamī' pi' nirī.

¹⁶ Uuriya ekaremekī sirīrī miīkirī Sauloya timoron epu'to'pe uwenai, tami' nawirī umaimu ekaremekī tīuya wenai —ta'piya.

¹⁷ Miīrirī ye'nen Ananias witī'pī ito'saron e'ma taawirī Judas yewi' ta. Miar̄i miīkirī warayo' epori'piya. Saulo pu'pai pona tenya tiri'piya moropai ta'piya: —Uyakon Saulo, Uyepotorikonya uyarima pi' man aapia. Manni' Jesus Damasco ye'marī ta era'maya ne'tikiniya uyarima pi' man in'i'rī era'mapa kai'ma, moropai Morī Yekaton Wann̄i enato'pe ayesa' pe —ta'piya.

¹⁸ Miīrirī taiya pe itenu yapai moro' pi'pī warainon e'soroka'pī. Moropai Sauloya era'ma pia'ti'pī in'i'rī. Miīrirī pe rī awe'mi'sa'ka'pī moropai eesenpatakona'pī.

¹⁹ Miīrirī tīpo tekkari yonpa'piya moropai pena tīwani'pī warantī meruntī ke eena'pī. Moropai miīkirī ko'mamī'pī tu'ke pu'kuru pra wei kaisarī innape Jesus ku'nenan kore'ta Damasco po.

Sauloya Itekare Ekaremekī Pia'tī Damasco po

²⁰ Miīrirī pe rī Damasco po miīkirī Sauloya itekare ekaremekī pia'ti'pī Judeuyamī' epere'to' yewi'kon ta pi'. Miīkiriya ekaremekī e'piti'pi': —Jesus wanī Paapa munmu pe —taapiti'piya.

²¹ Miīrirī eta tīuya'nikon wenai to' wani'pī teesenumenkai ipi'. Ta'pī to'ya: —A'ki, manni' miīkirī Saulo Jesus yapur̄inenan inkamoro taruma'tipititipon. Miīkiriya to' taruma'tipiti'pī. Tarīpai miīkirī iipi'pī tariwaya innape Jesus ku'nenan taruma'tipa kai'ma to' yapi'se, inkamoro yariya teepiremasanon esanon pia to' rumakapa kai'ma —ta'pī to'ya ipi'.

²² Tīise ekaremeki'piya in'i' panpi' merunti ke: —Miīkirī Jesus Paapa nimenka'pī piika'titon pe wani yairon pe. Merunti ke ekaremeki'piya. Miīrirī ye'nen Judeuyamī' Damasco ponkoya imaimu wa'ti eserike pra awani'pī. Kure'ne to' esenumenka'pī ipi'.

²³ Miīrirī tīpo tīko'man pe wei tīko'mamī tīpo, inkamoro Judeuyamī' emurukunti'pī teeseur̄imakonpa. Inkamoroya teeserukon koneka'pī i' kupikonpa iwinikī. Ta'pī to'ya: —Iwipai awanī sirīrī —ta'pī to'ya.

²⁴ Tīise miīrirī yekare eta'pī Sauloya. Miīrirī ye'nen i' kupi to'ya kupi tīwinikī epu'ti'piya. Inkamoro ko'mami'pī miīrirī cidade yewa'to' woi mana'ta era'ma pi' Saulo epa'ka ya yapisīkonpa, iwikonpa kai'ma. Miīkirī n̄imikī pi' to' ko'mami'pī ewaron wei iwikonpa kai'ma.

²⁵ Tīise ewaron ya innape Jesus ku'nenan Saulo nenupa'sanya Saulo yeka'ma'pī kure'nan waikara'pī ya. Miīrirī ya tīise yenu'ti'pī to'ya cidade iwa'to' poi winikī poro pona. Miīrirī warantī Saulo w̄ito' to'ya esuwa'ka'pī.

Jerusalém Po Saulo Wanī

²⁶ Moropai miīkirī witi'pī Jerusalém pona. Miar̄i innape Jesus ku'nenan anepu'pai awani'pī to' pokonpe tīwanipa maasa pra innape Jesus ku'sa' tīuya ye'nen. Tīise eranne' pe to' wani'pī ipi' maasa pra tenku'tiya'nikon nama tīuya'nikon ye'nen.

²⁷ Tīise Barnabé erepami'pī. Saulo yari'piya Jesus naiponti'san pia moropai eerepami'pī. Ekaremeki'piya to' pi': —Sauloya Jesus era'ma'pī e'ma ta. Moropai yarakkirī eeseur̄ima'pī. Miīrirī ye'nen Saulo wanī tarīpai Jesus maimu pe teesenyaka'masen pe. Damasco po merunti ke itekare ekareme'piti'piya —ta'pī Barnabéya to' pi'.

²⁸ Miīrirī pata pai Sauloya Uyepotorikon maimu ekaremekī pia'ti'pī Jerusalém poro merunti ke.

²⁹ Moropai grego maimu ta teeseurimasanon yarakkiri eeseurimapiti'pi. Tiise to' wakiri pe pra eeseurima'pi. Miriri ye'nen iwi tiuya'nikon pi' to' esenumenka'pi.

³⁰ Miriri yekare etasa' tiuya'nikon ye'nen innape Jesus ku'nenanya Saulo yari'pi Cesaréia cidaderi pona. Miriri pata pai yarimakonpa kai'ma Tarso cidaderi pona attito'pe to'sari.

³¹ Miriri ti'po innape Jesus ku'nenan e'taruma'tito' ti'napansa' wani'pi Judéia pata po moropai Galiléia pata po moropai Samaria pata po. Miriri ye'nen ini' panpi' arinike innape Jesus ku'nenan ena ko'manni'pi'pi, maasa pra Mori Yekaton Wanniya tipika'tikon wenai. Miriri waranti kure'ne Uyepotorikon namapiti'pi to'ya.

Enéias Yekare

³² Pedroya innape Jesus ku'nenan era'mapiti'pi patakon kaisari. Miriri yai atti'pi Lida cidaderi pona to' era'mapi'se.

³³ Miarí warayo' epori'piya eke'nepami'pi itese' Enéias. Aako'mansa' wani'pi eseuríwi'ne mia' pona tiimo'tai kono' kaisari tiwe'mi'sa'kai pra.

³⁴ Miikiri pi' ta'pi Pedroya: —Enéias, Jesus Cristoya ayepi'ti. Miriri ye'nen e'mi'sa'kaki. Ayette' yanmako'maki —ta'piya. Miriri eta tiuya pe Enéias e'mi'sa'ka'pi. Moropai eesepi'tisa' wani'pi.

³⁵ Miriri yai miikiri e'mi'sa'kasa' era'ma tiuya'nikonya yai Lida ponkonya innape Jesus kupi'pi. Moropai Saron ponkonya niri innape ikupi'pi.

Dorcas Yekare

³⁶ Jope cidaderi po awani'pi wiri' innape Jesus ku'nen. Miikiri ese' wani'pi Tabita, Grega maimu ta Dorcas. Miikiri e'piti'pi mori ku'piti'piya. Tiwe'taruma'tisanon pika'tipiti'piya.

³⁷ Miriri kore'ta, tiwin wei pri'ya pra Dorcas ena'pi. Moropai aasa'manta'pi. Miikiri esa'ri'pi rona'pi to'ya. Miriri ti'po yari'pi to'ya kawinpan witi ta.

³⁸ Tiise Pedro yekare eta'pi innape Jesus ku'nenanya Lida cidaderi po, aminke pra Jope pi'. Miriri ye'nen asaki'ne warayo'kon yaiponti'pi to'ya ekareme'se Pedro pi'. To' witi'pi. Moropai Pedro epori'pi to'ya miari. Ta'pi to'ya ipi':

—Pedro, aase ka'ne' pe Jope pona —ta'pi to'ya.

³⁹ Moropai Pedro ekoneka'pi. Atti'pi to' pikiri. Eerepami'pi miari, miriri ita to' e'to' witi ta. Tiise kawinpan pe witi wani'pi. Miriri ye'nen o'non pata miikiri isa'manta'pi yaasa' to'ya pata' Pedro yawonni'pi to'ya. Miarí wiri'sanyami' wani'pi, inyo isa'manta'san. Inkamoro karawa'pi kure'ne. Ta'pi to'ya Pedro pi': —A'ki Tabita nisi'pimi'pi upon seeni' pena enen tiwani yai —ta'pi to'ya ipi'. Maasa pra inyo isa'manta'san pon ton si'pini'pi'piya miito'pe.

⁴⁰ Moriya ta'pi Pedroya to' pi': —Epa'katí poro pona. Miriri ti'po to' epa'ka'pi tanne, Pedro e'sekunka'pi moropai eepirema'pi. Miriri ti'po teepirema atareti'ka pe, eera'ti'pi isa'manta'pi winiki. Moropai ta'piya ipi': —Tabita, e'mi'sa'kaki —ta'piya. Moropai tenu yarakkamo'pi Tabitaya moropai Pedro era'ma tiuya pe awe'mi'sa'ka'pi timaikko pona. Pedro era'ma'piya.

⁴¹ Moropai Pedroya itenya pi' yapisi'pi. Ipiika'ti'piya i'mi'sa'ka pi'. Miriri ti'po pemonkonyami' innape Jesus ku'nenan yanno'pi Pedroya, inyo isa'manta'san pokonpe. Moropai Dorcas yenpo'piya to' yenu ya' enen.

⁴² Miriri yekare eta tiuya'nikon wenai innape Uyepotorikon kupi'pi tu'kankon Jope cidaderi ponkonya.

⁴³ Miriri ti'po Pedro ko'mami'pi paaka pi'pi sakari'manen Simão yewi' ta. Tu'ke wei kaisari aako'mami'pi Jope po.

10

Cornélio Pedro Yanno Me'po

¹ Cesaréia cidaderi po warayo' wani'pi itese' Cornélio. Miikiri wani'pi 600 kaisaronkon surarayami' Itália ponkon esa' pe tiwe'sen pe.

² Miikiri wani'pi Paapa yapurinen pe. Tipemonkonoyami' pokonpe si'ma Paapa yapuri'pi to'ya. Moropai tu'ke mori ku'piti'piya, Judeuyami' i' ton pinon tipakkori'tasanon pika'tipiti'piya. Moropai wei kaisari eepiremapiti'pi Paapa pi'.

³ Tiwin wei ko'mamiya Cornélio we'ne'piti waranti awani'pi iwe'nasa' pra tiise. Era'ma'piya Uyepotorikon narima'pi. Inseri wani' tiipia era'ma'piya. Miikiriya ta'pi ipi': —Cornélio.

⁴ Eranne' pe si'ma inseri era'ma'piya. Moropai ekanrapo'pi Cornélio: —I' wani' nai, uyepotori? —ta'piya. Inseriya yuuku'pi. Ta'piya ipi': —Paapaya tiwakiri pe eepiremato' etasa' man, maasa pra i' ton pinon pika'tisa'ya ye'nen. Api' Paapa atausinpasa' man —ta'pi inseriya ipi'.

⁵ —Miriri ye'nen apemonkonoyami' yarimaki Jope cidaderi pona to' witi'to'pe, warayo' itese' Simão Pedro yanoi to' witi'to'pe —ta'piya.

⁶—Miiikíri wani Paaka pi'pi sakari'manen, tuna ena po aako'mamí manni' Simão yewí' ta —ta'píya.

⁷ Míri'ri típo inserí wítí'pí Cornélio piapai. Míri'ri ye'nen Cornélio'ya asakí'ne típoití'ritonon yanno'pí ka'ne' pe, moropai tiwin surara to' pokonpe. Miiikíri surara wani'pí Paapa yapurínen pe níri. Moropai Cornélio esenyaka'mato' ku'nen pe awani'pí. Inkamoro yarima'píya Jope cidaderí pona.

⁸ Cornélio'ya to' pí' tamí'nawí'ri' ta'pi inserí'ya típí' ekaremekí'pí to' pí': —A'kí síríri'pe uyewí' ta ko'mamí'ya epírema tanne, Paapa narima'pí inserí esenpon pí' man —ta'píya to' pí'. —Miiikíri'ya taa pí' man upí': “Asakí'ne apemonkonoyamí' yarimákí to' wítíto'pe warayo' itese' Pedro yannoí Jope cidaderí pona”, taa pí' man —ta'píya. —Míri'ri ye'nen atítí —ta'píya.

⁹ Tiaron wei yai to' wítí'pí Jope cidaderí pona aminke pra to' erepamí tanne, Jope cidaderí pí' ineka'ta pairí wei tíise, Pedro enuku'pí wítí'neka'ta pona epíremaí. Miarí eepírema tanne inkamoro warayo'kon erepamí'pí Jope cidaderí pona.

¹⁰ Moropai Pedroya emí'nan epu'tí'pí tekkari anonpapai ena'pí. Maasa pra tekkarikon ton koneka wíri'ya tanne Pedro we'ne'pítí warantí awani'pí.

¹¹ Tíiwe'ne'pí'to' ya' era'ma'píya ka' esettapurukasa'. Míri'riya kure'nan kamisa warainon autí'pí ewa'tísa' pe asakí'ri'ri yaretíkon pí'. Míri'ri autí'pí non típose íipia.

¹² Míri'ri ya' tu'ke sí'kore'ta kamoyamí' moropai o'ma'kon tíro'takon po taasa'senon moropai toronyamí' wani era'ma'pí Pedroya.

¹³ Míri'ri yai Pedroya mai eta'pí, Paapa eseurímato'. Ta'pí maiya Pedro pí': —E'mí'sa'kakí ayo' ton wíki insanan yonpa moropai entamo'kakí —ta'píya ípí'.

¹⁴ Tíise Pedroya yuuku'pí: —Kaane Uyepotorí. Maasa pra inkamoro ye'kakon anna naníkon pepín. Yani'ya eseríke pra wai —ta'pí Pedroya.

¹⁵ Moropai iní'ri Paapa eseuríma'pí Pedro yarakkíri. —Inkamoro ye'ka anna naníkon pepín tíkai pra e'kí uuri níkupí'san pí' —ta'pí Paapaya Pedro pí'.

¹⁶ Míri'ri warantí Paapa eseuríma'pí eseuríwí'ne ite'ka. Ta'píya: —Insanan yonpa wíki, entamo'kakí —ta'píya. Míri'ri típo míri'ri kamisa warainon menna'po'pí Paapaya ka' pona.

¹⁷ Míri'ri típo Pedro esenumenka'pí míri'ri tíwe'ne'pí'to' pí'. Í' taato'pe epu'tíya pra awani'pí. Míri'ri ye'nen awani'pí yairí ma're eena'pí. Míri'ri tanne, warayo'kon Cornélio narima'san erepamí'pí. O'non pata Simão yewí' wani ekaranmapo tíuya'níkon típo to' emí'pamí'pí mana'ta pia.

¹⁸ To' emí'pamí'pí wítí' esa' yanno'pí to'ya. Moropai ekaranmapo'pí to'ya.

—O'non pata warayo' nai Pedro itese' tarí nai? —ta'pí to'ya.

¹⁹ Pedro esenumenka ko'manní'pí tanne tíwe'ne'pí'to' pí', Morí Yekaton Wanníya ta'pí: —Pedro, a'kí, eseuríwí'nankon warayo'kon erepanní pí' man. Inkamoroya ayuwa pí' man —ta'pí Morí Yekaton Wanníya ípí'.

²⁰ Moropai ta'píya Pedro pí': —Ekonekakí autíki to' pia. Tíiwanmíra atíki teese-wankono'mai pra, uutí naka ta'ye' tíkai pra atíki. Maasa pra uuri'ya to' yarimasa' síríri, to' íi'to'pe taríwaya aapia —ta'pí Morí Yekaton Wanníya.

²¹ Míri'ri ye'nen Pedro autí'pí to' pia. Moropai ta'píya warayo'kon pí': —Uuri Pedro, tarí wai. Miiikíri yuwaya'níkon manni' uuri —ta'píya. —Í' kai aai'sa'kon síríri? —ta'píya to' pí'.

²² Inkamoroya yuuku'pí: —Surarayamí' esa' Cornélio'ya anna yarimasa' síríri —ta'pí to'ya. —Miiikíri warayo' wani morí pe pu'kuru maasa pra Paapa yapurí'ya ye'nen. Míri'ri ye'nen kure'ne tinamasen pe awaní Judeuyamí' rawíri. Miiikíri wenai Paapa narima'pí inserí'ya taasa' ípí' ayanno me'poto'peíya tewí' ta atípa kai'ma. Moropai í' kai'ma amíri eseuríma anetapai awaní —ta'pí to'ya ípí'.

²³ Moropai Pedroya ta'pí to' pí': —Ewontí —ta'píya warayo'kon pí'. Moropai to' ewomí'pí. Tiwin ewaron yuwa'ka'pí to'ya miarí yarakkíri.

Eerenma'sa' pe Pedro ekoneka'pí. Moropai to' pí'kíri atí'pí. Moropai tiaronkon Jope ponkon innape Jesus ku'nenan Judeuyamí' wítí'pí níri to' pokonpe.

²⁴ Moropai tiaron wei yai to' erepamí'pí Cesaréa cidaderí pona. Míri'ri yai Cornélio moropai itonpayamí' nepu'tíkon emurukuntísa' wani'pí miarí itewí' ta. Maasa pra to' etasai'ya wani'pí Pedro erepamí' ními'kíkonpa kai'ma.

²⁵ Míri'ri yai Pedro erepamí'pí. Eewomí tanne Cornélio íipí'pí iponaya. Miiikíri e'sekunka'pí Pedro eporí tíuya pe yapurípa kai'ma.

²⁶ Tíise Pedroya ta'pí ípí': —E'mí'sa'kakí. Maasa pra uuri awarainon warayo', Paapa warainon pepín uuri —ta'pí Pedroya ípí'.

²⁷ Moropai teeseurímakon ye'ka pe, Pedro ewomí'pí Cornélio yewí' ta. Miarí aríníke pemonkonyamí' emurukuntísa' wani'pí itewí' ta. Moropai Pedro eseuríma píatí'pí to' pí'. Ta'píya: —Epu'nenan amíri'níkon anna Judeuyamí' yeseru. Anna emurukuntí eseríke pra awaní amíri'níkon Judeuyamí' pepín pokonpe —ta'pí Pedroya to' pí'.

²⁸ —Tiiſe Paapaya ekareme'sa' sîrîrî upî', anî' kupîuya namai tiaronkon yentai. Anî' menkauya namai tamî'nawîrî se' kaisarî to' konekato'peuya, morî pe to' ku'to'peuya ta'pîiya upî' —ta'pî Pedroya.

²⁹ —Mîrîrî ye'nen uyannosa'ya'nîkon ye'nen uui'sa' sîrîrî uwakîri pe pu'kuru —ta'pîiya. —Mîrîrî ye'nen anepu'pai wani sîrîrî kure'ne î' ton pe uyannosa'ya'nîkon —ta'pîiya to' pî'.

³⁰ Mîrîrî yuuku'pî Cornélio: —Eseurîwî'ne wei esuwa'kasa' man. Mîrîrî rawîrî epîrema tanne, uyewî' ta ko'mamîiya tiwinarî warayo' esenpo'pî aimutun ipon uupia —ta'pîiya.

³¹ —Mîikîrîya ta'pî upî': "Cornélio, Paapaya eepîremato' etasa' man tîwakîri pe maasa pra tîpakkorî'tisanon pîika'tîsa'ya wani morî pe", ta'pîiya upî'.

³² Moropai ta'pîiya: "Pemonkonyamî' yarimakî Jope cidaderî pona to' wîtîto'pe warayo' itese' Pedro yannoi. Mîikîrî wani paaka pi'pî sakari'manen Simão yewî' ta, tuna ena po tîlko'mansen", ta'pî inserîya upî' —ta'pî Cornélio.

³³ —Mîrîrî ye'nen ayanno me'po'pîiya. Morî pe pu'kuru awanî sîrîrî aai'sa' ye'nen anna kore'ta. Anna epre'sa' sîrîrî tarî Paapa pia pu'kuru. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma Uyepotorîkonya î' taasa' apî' ekaremekîya etato'pe annaya kai'ma —ta'pî Cornélio Pedro pî'.

Pedro Eseurîmato' To' Pokonpe

³⁴ Mîrîrî ye'nen Pedro eseurîma pia'tî'pî. —Uyonpayamî' —ta'pîiya. —Eseurîma sîrîrî î' kai'ma yarakkîrî esekaremekî'pî une'ta'pî ekaremekîuya sîrîrî. Anna Judeuyamî' pîika'tî Paapaya epu'nenan uurî'nîkon. Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pîika'tîiya pepîn kai'ma esenumenkakoi'kon anna. Tiiſe sîrîrî pata pai epu'tî pi' wai tarîpai Paapa wani tamî'nawîronkon pîika'tînen pe.

³⁵ Tamî'nawîronkon wakîmanen pe se' kaisarî, e'sentai pra. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî'. Tamî'nawîronkon innape tîku'nenan, yairî tîlko'mansenon wakîma Paapaya pata kaisaronkon.

³⁶ Sîrîrî itekare ekaremekî'pî Paapaya anna pi', tîpemonkonyamî' Judeuyamî' pî'. Ekaremekî'pîiya î' kai'ma tîpemonkono pe uurî'nîkon kupîiya innape Jesus Cristo ku'sa' uurî'nîkonya wenai. Mîikîrî wani tamî'nawîrî e'ni tanne uyesa'kon pe.

³⁷⁻³⁸ Epu'tîya'nîkon î' e'ku'sa' tarî Israel pata poro. E'mai' pe Judéia pata po João Batistaya ekaremekî'pî sîrîrî itekare. Taapîti'pîiya: "Imakui'pî pe awe'to'kon rumakatî moropai esenpatakonatî", taapîti'pîiya. Mîrîrî tîpo tamî'nawîrî Israel pata poro itekare esekaremekî'pî. Mîrîrî yai Paapaya tîmeruntîri tîrî'pî Jesus Nazaré poinon pia. Morî Yekaton Wannî wenai itîrî'pîiya. Mîrîrî meruntî yarakkîrî Jesus esenyaka'ma pia'tî'pî Galiléia pata po. Mîrîrî yai morî ku'pîti'pî Jesusya pemonkonyamî' pî'. Makui nîtaruma'tî'san pîika'tî'pîiya maasa pra Paapa wani ye'nen tîpia. Mîrîrî ku'pîti'pî Jesusya tarî tîwani yai.

³⁹ Mîrîrî era'ma'pî annaya. Tamî'nawîrî inkupî'pî tarî anna pata po, Jerusalém po era'ma'pî annaya. Mîrîrî tîpo Judeuyamî', ipemonkonyamî'ya iwî'pî, ipokapîti'pî to'ya pakî'nan pona.

⁴⁰ Mîrîrî tîpo, eseurîwî'ne wei tîlko'manse Paapaya i'mî'sa'ka'pî. Paapa meruntîri yai awe'mî'sa'kasa' eesenpo'pî anna kore'ta.

⁴¹ Mîikîrî era'masa' tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya pra man, tiiſe Paapa nîmenka'san annaya neken era'ma'pî. Anna yekkari yonpa'pî annaya. Anna wuku enîrî'pî annaya ipokonpe si'ma awe'mî'sa'kasa' tîpo.

⁴² Mîikîrîya anna menka'pî moropai anna yaipontî'pî itekare ekareme'to'pe annaya. Mîrîrî yai itekare ekaremekî annaya yai taato'pe annaya pemonkonyamî' pî'. Paapaya Jesus ku'sa' ipîkku pe tamî'nawîronkon esa' pe. Mîikîrîya taa kupî sîrîrî ani' wîtî ka' pona, ani' wîtî apo' ya'. Mîrîrî warantî ikupî'pî Paapaya.

⁴³ Sîrîrî ekaremekî'pî penaronkon, Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'sanya. Mîrîrî eseposa' sîrîrî. Mîrîrî ye'nen anî'ya innape Jesus kupî ya tamî'nawîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya tîwanmîra tînmu Jesus Cristo wenai. Mîrîrî warantî ekaremekî'pî to'ya pena —ta'pî Pedroya to' pî'.

Judeuyamî' Pepîn Esa' Pe Morî Yekaton Wannî Ena

⁴⁴ Mîrîrî yai Pedro eseurîma tanne, itekare pî' etanenan pemonkonyamî' Judeuyamî' pepîn Cornélio yewî' ta tîwe'sanon esa' Morî Yekaton Wannî ena'pî.

⁴⁵⁻⁴⁶ Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' pepîn eseurîma tiaron mai ta, eta'pî Judeuyamî' Pedro yarakkîrî iipî'sanya Paapa yapurî'pî to'ya. Morî pe anna pîika'tîsa' Paapaya sîrîrî taa to'ya eta'pî Judeuyamî'ya. Mîrîrî pî' innape Jesus ku'nenan Judeuyamî' Jope poi iipî'san Pedro yarakkîrî esewankono'ma'pî kure'ne to' pî'. Ta'pî to'ya: —A'kî, Paapaya Judeuyamî' pepîn pia nîrî Morî Yekaton Wannî tîrî ka'rî uurî'nîkon warantî —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî to' pî'.

⁴⁷ —Insamoro Judeuyamî' pepîn esa' pe Morî Yekaton Wannî enan pî' man uurî'nîkon esa' pe tîwani manni' warantî. Mîrîrî ye'nen anî'ya taa eserîke pra awanî to' esenpatakona pepîn taa eserîke pra awanî —ta'pî Pedroya.

⁴⁸ Moropai to' esenpatakona'pî innape Jesus Cristo ku'sa' to'ya ye'nen. Mîrîrî tîpo ta'pî to'ya Pedro pî': —Anna kore'ta ako'mankî î' warapo rî wei kaisarî —ta'pî to'ya Pedro pî'.

11

Judeuyami' Pepin E'pîka'tisa' Wani

Ekaremekî Pedroya Jerusalém Ponkon Pî'

¹ Cesaréia po Pedro wani tanne, Judéia pata ponkon Jesus naipontî'san moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenanya Judeuyami' pepin yekare eta'pî. Î' kai'ma Paapaya to' pîka'tî'pî eta'pî to'ya. Mîrîrî kore'ta Pedro erepami'pî.

² Mîrîrî yai Jerusalém pona Pedro erepami' pe, Pedro pî' to' o'ma'ta pia'tî'pî. Ta'pî to'ya ipî':

³ —Inkamoro uuri'nîkon yeseru warainonkon pepin kore'ta aako'mansa' mîrîrî. Î' ton pe inkamoro yekkarî enasa' ya yairî pra to' yeseru era'mai'ma —ta'pî to'ya. —Yairî pra awe'sa' mîrîrî uyeserukon yawîrî pra kai'ma to' o'ma'ta'pî Pedro pî'.

⁴ Mîrîrî tîpo Pedroya tamî'nawîrî tarakkîrî e'kupî'pî, tînera'ma'pî ekaremekî'pî eta to'ya tanne, ikî'pî pata pai. Mîrîrî eta'pî to'ya tamî'nawîrî î' kai'ma Pedro eseurîma. Ta'pîya:

⁵ —A'kî Jope cidaderî po si'ma uuri we'ne'pîti warantî wani'pî, uuri epîrema tanne era'ma'pîuya ka' esettapuruka moropai kamisa waraino kure'nan autî'pî ka' poi asakîrîrî yaretî pî' ewa'tisa' pe. Mîrîrî autî'pî non pona uupia —ta'pî Pedroya to' pî'.

⁶ —Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrî ya' tu'ke kamoyami' wani'pî moropai o'ma'kon, non poro tîro'takon po taasa'senan wani'pî, moropai toronyami' wani'pî —ta'pîya.

⁷ —Mîrîrî yai mai, Paapa maimu eta'pîuya. Ta'pîya upî': "Pedro, e'mî'sa'kakî ka'ne' pe ayoyon wîkî moropai entamo'kakî", ta'pî Paapaya upî' eta'pîya —ta'pî Pedroya.

⁸ —Tîise yuuku'pîya: "Kaane, Uyepotorî, inkamoro ye'kakon yanîuya eserîke pra wai, anna Judeuyami' nanîkon pepin, nura pe to' wani ye'nen", ta'pîya —ta'pîya.

⁹ —Tîise inî'rî Paapa maimu eta'pîuya. See warantî: "Inkamoro ye'kakon pî' nurakon yanîuya pepin tîkai pra e'kî. Uuri nîkupî'san inkamoro tansenonkon pe", ta'pî Paapaya upî' —ta'pî Pedroya.

¹⁰ —Eseurîwî'ne ite'ka Paapa eseurîma'pî upî'. Ta'pîya: "E'mî'sa'kakî, ayoyon wîkî, entamo'kakî unkupî'san pî' nura tîkai pra", ta'pîya. Mîrîrî tîpo mîrîrî kamisa yanunîpî'pî Paapaya ka' pona —ta'pî Pedroya.

¹¹ —Mîrîrî tanne eseurîwî'nankon warayo'kon uyannoi itî'san erepami'pî Cesaréia poi. Mîrîrî ita uuri e'to' wîtî Simão yewî' ta to' erepami'pî —ta'pî Pedroya.

¹² —Mîrîrî ye'nen upî' ta'pî Morî Yekaton Wannîya. To' pîkîrî uutîto'pe teesewankono'mai pra, tîwanmîra uutîto'pe, ta'pîya. Moropai to' pîkîrî uutî yai insamoro tiwin mia' pona tîmo'tai kaisarî innape Jesus ku'nenan wîtî'pî nîrî uyarakkîrî Jope poi. Mîrîrî yai tamî'nawîrî anna erepami'pî. Moropai anna ewomî'pî Cornélio yewî' ta.

¹³ —Mîkîrîya ekaremekî'pî anna pî' î' kai'ma tiwinarî inserî esenpo'pî tewî' ta eepîrema tanne Ta'pîya ipî': "Pemonkonyami' anarimakî to' wîtîto'pe Jope cidaderî pona warayo'yannoi itese' Pedro", ta'pî inserîya ipî' —ta'pî Pedroya.

¹⁴ —"Mîkîrîya î' kai'ma Paapaya taasa' ekaremekî yai innape Jesus kupîya'nîkon moropai Paapaya apîka'tikon tamî'nawîrî apemonkonoyami' pokonpe", ta'pî inserîya ipî' —ta'pî Pedroya.

¹⁵ —Moropai eseurîma pia'tî'pî to' kore'ta si'ma, mîrîrî pe rî Morî Yekaton Wannî ena'pî to' esa' pe tamî'nawîrî e'mai' pe uuri'nîkon Judeuyami' esa' pe tîwani warantî —ta'pî Pedroya.

¹⁶ —Mîrîrî yai enpenata'pî pena Joåoya ta'pî pî'. "Uuriya amîrî'nîkon yenpatakona tuna ke, tîise uye'ma'pî pî' aaipî manni'ya Morî Yekaton Wannî ke yenpatakona, mîrîrî warantî Morî Yekaton Wannî ena ayesa'kon pe", ta'pî Joåoya wani yairî —ta'pî Pedroya.

¹⁷ —Pena ta'pî Joåoya yawîrî innape Judeuyami' pepînya Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî ko'mamî to' esa' pe. Mîkîrî uuri'nîkon esa' pe awani manni' innape Uyepotorîkon pe Jesus Cristo kupî yai uyesa'kon pe eena'pî. Mîrîrî ye'nen anî' kin uuri Paapa yentai e'ku'to'pe? —ta'pî Pedroya.

¹⁸ Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe Pedro pî' tîwo'ma'tato'kon tî'napannîpî'pî to'ya. Tarîpai Paapa yapurî'pî to'ya. Ta'pî to'ya: —Paapaya Judeuyami' pepînya innape tîku'to' weiyu ton tîisa', imakui'pî to' nîkupî'pî ku'sai'ya tîwanmîra. Mîrîrî ye'nen ipatîkarî enen ko'mannîto' eposa' to'ya, kai'ma Paapa yapurî'pî to'ya.

Innape Jesus Ku'nenan Antioquia Ponkon Yekare

¹⁹ Innape Jesus ku'nenan e'paraipikasa' wani'pî tîtaruma'tikon to'ya wenai, Estêvão sa'manta'pî pata'pî ya. Tiaronkon wîtî'pî Fenícia pona moropai Chipre pona, moropai Antioquia pona. Mîrîrî warantî Paapa maimu ekaremekî'pî to'ya Judeuyami' pî' neken.

²⁰ Tiiſe tiaronkon Judeuyami' Chipre po tiwe'sanon moropai Cirene ponkon witi'pi Antioquia pona. Miarí itekare ekaremeki pia'ti'pi to'ya Judeuyami' pepin pi'. Inkamoroſya Uyepotorikon pe Jesus wani ekaremeki'pi Judeuyami' pepin pi'.

²¹ Inkamoroſ yarakkiri Uyepotorikon meruntiri wani'pi. Miriri itekare eta tiuya'nikon yai tu'ke pemonkonyami'ya innape Jesus kupi'pi. Miriri ye'nen Uyepotorikon pia to' eturumaka'pi.

²² Miriri tiſo siriri itekare Judeuyami' pepin yekare, eta'pi innape Jesus ku'nenan Jerusalém ponkonya. Miriri ye'nen Barnabé yarima'pi to'ya, to' yekare eta Antioquia pona.

²³ Miarí Antioquia pona teerepansa' pe Barnabéſya i' kai'ma Judeuyami' pepin piika'tiſa' Paapaya era'ma'pi. Kure'ne mori pe Paapa e'to' pi' aatausinpa'pi. Miriri ye'nen ini' panpi' to' panama'piiya yairi tewankon ke Uyepotorikon yapuri'pi to' ko'manto'pe kai'ma.

²⁴ Mii'kiri Barnabé esa' pe Mori Yekaton Wanní wani'pi. Innape Jesus ku'nen pe awani'pi. Miriri ye'nen mori pe awani'pi innape iteseru wani'pi. Miriri wenai tu'kankon eturumaka'pi Uyepotorikon pia innape yapurikonpa.

²⁵ Moropai miriri tiſo Barnabé witi'pi Tarso cidaderi pona Saulo yuwai.

²⁶ Mii'kiriſya Saulo eposa' tiuya yai enepi'pi Antioquia pona. Inkamoro Saulo Barnabéſya innape Jesus ku'nenan muurukuntipi'pi tiwin kono' to' kore'ta tiwanikon yai. Miarí arinikon pemonkonyami' yenupati'pi to'ya. Miarí Antioquia po innape Jesus ku'nenan esati pia'ti'pi pemonkonyami'ya e'mai' pe crente kai'ma.

²⁷ Miriri yai tiaronkon profetayami' Paapa maimu ekareme'nen witiſa' wani'pi Jerusalém poi Antioquia pona.

²⁸ Tiwin wani'pi itese' Ágabo. Mii'kiri e'mi'sa'ka'pi esurimai Mori Yekaton Wanní meruntiri yai. Ta'piiya: —Awaní pe man kure'nan iwan tam'nawiri pata po —ta'piiya. Mii'kiriſya taasa' yawiri awe'kupi'pi pena pata esanon reiyami' esa' pe Cláudio wani yai.

²⁹ Miriri ye'nen innape Jesus ku'nenan esenumenka tiaronkon innape Jesus ku'nenan Judéa ponkon piika'ti tiuya'nikon pi'. Miriri itiri tiuya'nikon pikiri itiri'pi to'ya.

³⁰ Moropai miriri tiniru yarima'pi to'ya Barnabé moropai Saulo pi', miriri tiito'pe to'ya soosi esanon pia Jerusalém po.

12

Pedro Epa'ka Atarakkannito' Yewi' Tapai

¹ Miriri yai pata esa' rei Herodesya innape Jesus ku'nenan taruma'ti pia'ti'pi.

² Mii'kiriſya Tiago João rui wii me'po'pi kasupara ke.

³ Miriri waranti Judeuyami'ya tiwakirikon pe miriri kupi mii'kiri Herodesya era'ma'pi. Miriri ye'nen Herodesya Pedro yapisi me'po'pi atarakkannito' yewi' ta yarakkamopa kai'ma. Miriri kupi'piiya tifestarikon weiyu yai.

⁴ Mii'kiri yapisi me'posa' tiuya yarakkamo'pi Herodesya atarakkannito' yewi' ta. Miriri yai era'manenán ton surarayami' yaiponti'pi asakiri'ne. To' wani'pi asaki'ne Pedro yarakkiri ita. Tiaronkon wani'pi asaki'ne mana'ta pia si'ma era'manenán pe. Miriri waranti ikupi'pi Herodesya maasa pra miriri tifestarikon Páscoa itese' pata'pi pe anekareme'pai awani'pi pemonkonyami' pi'.

⁵ Miriri yai Pedro wani'pi atarakkannito' yewi' ta. Mii'kiri era'manenán wani'pi iipia. Miriri tanne innape Jesus ku'nenan epirema ko'manni'pi'pi Pedro pona. Kure'ne to' epirema'pi eepa'kato'pe kai'ma.

⁶ Tiiſe miriri tanne ta'pi Herodesya: —Penane i' kai'ma Pedro esurima etauya kupi siriri pemonkonyami' pi' to' rawiri si'ma. Moropai i' taa pemonkonyami'ya etauya Pedro winiki —ta'pi Herodesya.

Miriri ewarono' ya, Pedro we'na'pi asaki'nankon surarayami' yarappana. Ewa'tiſa' to'ya wani'pi sa'man ferro ke itenya pi' se' yataimiri. Tiaronkon wani'pi mana'ta pia si'ma era'manenán.

⁷ Miriri pe ri ka'ne' pe Uyepotorikon narima'pi Inſeri esenpo'pi atarakkannito' yewi' ta. Kure'nan a'ka wani'pi. Miririſya Inſeriſya Pedro yapipi'pi iratai wini tenmakai. Ta'piiya: —Ka'ne' pe e'mi'sa'kaki. Miriri taiya pe sa'man ferro emo'ka'pi tiwariri itenya poi.

⁸ Ta'pi inſeriſya ipi': —Aworimi atunnu'ki, a'sa'sa' yeka'maki, aya'san yanunki, aase uyarakkiri —ta'piiya.

⁹ Miriri ye'nen Pedro epa'ka'pi atarakkannito' tapai atti'pi inſeri wenairi. Tiiſe epu'tiuya pin, tenpa'ka inſeriſya pe awani. Tiwe'ne'piti waranti ikupi'piiya.

¹⁰ To' witi'pi mana'ta piawonkon iwaka'pi to'ya. Moropai kure'nan mana'ta ferro ke ikonekasa', epori to'ya pe aatarakkanmoka'pi tiwariri. Moropai to' epa'ka'pi. To' witi'pi kure'nan e'ma taawiri. Tuutikon pe ka'ne' pe inſeri esera'ma pra eena'pi. Tiwinsari Pedro e'nimi'pi.

¹¹ Pedroya ta'pí tîuwarîrî: —Tarîpai epu'tî pî' wai, innape awanî. Uyepotorîya inserî yari-masa' umo'kato'peiya Herodes yenya yapai. Moropai tamî'nawîrî î' anku'pai Judeuyamî' esanon wanî uyarakkîrî esuwa'kasa' sîrîrî —ta'pîiya.

¹² Î' esuwa'kasa' epu'tî tîuya tîpo, tarakkîrî Pedro wî'tî'pî Maria, João Marcos yan yewî' ta. Miarî arinîke pemonkonyamî' epere'sa' tanne epîremai eerepamî'pî.

¹³ Mîikîrîya mana'ta pa'tî'pî. Ka'ne' pe to' poitîrîpa' Rode itese' wî'tî'pî anî' pe awanî era'mai.

¹⁴ Tîise Pedro maimu pe epu'tî tîuya ye'nen, aatausinpa'pî kure'ne. Eeka'tumî'pî ka'ne' pe ekareme'se teepîremasanon pî' mana'ta tarakkanmokai pra. —Pedro pe man —ta'pîiya.

¹⁵ Tîise innape ikupî to'ya pra awanî'pî.
—Aseruku, î' pî' aataka'ma —ta'pî to'ya ipî'. Tîise yuukuiya pra. —Inna, useruku pepîn —ta'pîiya. Moropai ta'pî to'ya: —Moriya Pedro pia tîwe'sen inserî pe awanî mirîrî —ta'pî to'ya.

¹⁶ Mirîrî tanne Pedroya mana'ta pa'tîpî'tî ko'mannî'pî'pî. Moropai mana'ta arakkanmoka'pî to'ya. Innape Pedro pe awanî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, teesi'ni'se to' wanî'pî.

¹⁷ Mîikîrîya tenya ke ta'pî moo, to' atî'napanto'pe. Moropai î' kai'ma uyepotorîkonya tîmo'kasa' atarakkannîto' yewî' tapai ekaremekî'pîiya to' pî'. —A'kî, Uyepotorîkonya inserî yarimasa' wanî'pî umo'kai. Mirîrî ekareme'tantî Tiago pî' moropai innape Jesus ku'nenan uyonpayamî' pî' —ta'pîiya. Mirîrî tîpo eepa'ka'pî attî'pî tiaron pata pona.

¹⁸ Moropai erenma'sa' pe surarayamî' wanî'pî morî pe pra, teesiyu'pî'se tataimurunpai to' wanî'pî. Î' e'kupî'pî epu'tî to'ya pra awanî'pî Pedro yarakkîrî. —Î' kai'ma see eepa'ka'pî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

¹⁹ Inkamoro yaipontî'pî Herodesya yuwai to' wî'tîto'pe kai'ma. Tîise eporî to'ya pra awanî'pî. Mirîrî anepu'pai Herodes wanî'pî tiaronkon mana'ta era'manenan winî'pai. Tamî'nawîrî epu'sa' tîuya tîpo, to' tî'ka me'po'pîiya. Mirîrî tîpo Herodes wî'tî'pî Judéia pata poi Cesaréia cidaderî pona. Miarî mîikîrî ko'mamî'pî mararî.

Herodes Sa'manta

²⁰ Mirîrî yai mîikîrî pata esa' Herodes ekore'masa' Tiro cidaderî po tîiko'mansenon pî' moropai Sidom ponkon pî'. Mirîrî ye'nen inkamoro wanî'pî iipia itî'pai, yarakkîrî eeseurîmapai. Maasa pra morî pe yarakkîrî ekonekapai to' wanî'pî. Maasa pra miarî pai ipata yapai tekkarikon ton yapî'nenan pe to' wanî'pî mîito'pe. Mirîrî ye'nen tiaronkon menka'pî to'ya to' wî'tîto'pe iipia. Tîise e'mai' pe to' eseurîma'pî Blasto mîikîrî Herodes poitîrî pe tîwe'sen yarakkîrî. Mirîrî ye'nen mîikîrî eseurîma'pî Herodes yarakkîrî. Mirîrî yai Herodesya to' yarakkîrî teeseurîma weiyu ton mo'ka'pî.

²¹ Mirîrî teeseurîmato' weiyu pe tînmo'ka'pî eseposa' yai Herodes epontî'pî. Pata esa' pe tîwanî pon yeka'ma'pîiya. Moropai mîikîrî ereuta'pî taponse' pona pemonkonyamî' rawîrî. Eeseurîma'pî.

²² Mîikîrî eeseurîma eta tîuya'nîkon yai pemonkonyamî' entaimepî'tî'pî: —A'kî, warayo' pe neken awanî pepîn tîise unapurikon pe nîrî awanî —ta'pî to'ya. Mirîrî taa to'ya pî', —Kaane, anapurikon pepîn uurî. Mirîrî warantî uurî tapurî pra e'tî, Paapa neken yapurî'tî —taiya pra awanî'pî.

²³ Mirîrî ye'nen Uyepotorîkonya inserî yarima'pî mîikîrî yeparantîto'peiya kai'ma. Mirîrî ye'nen mirîrî pe rî yeparantî'pîiya. Mo'yamî'ya isiwisikkî yanî'pî. Moropai aasa'manta'pî.

²⁴ Tîise Paapa maimu esekaremekî ko'mannî'pî'pî. Mirîrî ye'nen inî' panpî' tiaronkon pemonkonyamî'ya innape ikupî'pî. Moropai arinîke to' ena'pî.

²⁵ Mirîrî tîpo Barnabé Sauloya teesenyaka'mato'kon yaretî'ka'pî moropai inkamoro enna'po'pî Jerusalém poi Antioquia pona. Mirîrî yai inkamoroaya João Marcos yarî'pî tarakkîrî'nîkon.

13

Barnabé, Saulo Yarima To'ya

Paapa Maimu Ekareme'se

¹ Miarî innape Jesus ku'nenan kore'ta Antioquia po Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' moropai yenupatonkon wanî'pî. Barnabé, Simão meekoro kai'ma tesa'sen moropai Lúcio Cirene pon, Manaém manni' pata esa' Herodes yarakkîrî arenta'pî moropai Saulo. Inkamoro wanî'pî innape Jesus ku'nenan kore'ta Antioquia po.

² Tiwin wei inkamoroaya Paapa yapurî tanne tekkarikon tonpai pra, Morî Yekaton Wannîya ta'pî to' pî': —Barnabé Saulo nîkupî ton ku'sau'ya wai. Mirîrî ye'nen inkamoro mo'katî akore'tapai'nîkon mirîrî ku'to'pe to'ya —ta'pîiya to' pî'.

³ Mirîrî ye'nen to' epîrema'pî tekkarikon tonpai pra. Barnabé Saulo pu'pai pona tenyakon tîrî'pî to'ya to' yarimakonpa kai'ma. Mirîrî tîpo to' esekaremekî'pî.

Chipre Wono Po Itekare Ekaremekî To'ya

⁴ Morí Yekaton Wanníya Saulo Barnabé yarima yai, inkamoro wítí'pí Seléucia cidaderí pona. Miarí teerepansa'kon típo inkamoro asara'tí'pí apo'yen ya' tuutíkonpa Chipre wono pona. To' asara'tí'pí to' wítí'pí Salamina cidaderí pona.

⁵ Miarí teerepansa'kon yai inkamoro eseuríma pia'tí'pí Paapa maimu ekaremekí'pí. Judeuyamí' epere'pí'to'kon kaisarí to' eseuríma pia'tí'pí Paapa maimu ekaremekí'pí. Mírírí yai João Marcos waní'pí to' pokonpe.

⁶ Mírírí típo iní'rí to' ese'ma'tí'pí. Inkamoro wítí'pí mírírí iwono kí'píya tíwe'sen Pafos cidaderí pona.

Miarí teerepansa'kon yai pia'san eporí'pí to'ya, í' e'kupí kupí sírírí ekareme'nen pe, tíise seru'ye' Judeu itese' Barjesus.

⁷⁻⁸ Tíise grego maimu ta Elimas kai'ma esatí to'ya. Míikírí Barjesus waní'pí miaríron pata esa' pe tíwe'sen waníyakon pe awaní'pí. Míikírí pata esa' ese' waní'pí Sérgio Paulo. Míikírí waní'pí epu'nen pe. Mírírí wenai Saulo Barnabé yanno me'po'píya Paapa maimu anetapai tíwaní ye'nen to' winípai. Inkamoro ya itekare ekaremekí'pí. Tíise mírírí pí' inna taiya yu'se pra míikírí pia'san waní'pí. Mírírí warantí Jesus naipontí'san maimu wa'tí'píya.

⁹ Tíise Saulo, tiaron itese' Paulo waní'pí Morí Yekaton Wanní yarakkírí tíwe'sen pe. Mírírí ye'nen míikírí pia'san yenu píkirí Paulo waní'pí.

¹⁰ Ta'píya ipí': —Amírí waní Makui munmu pe —ta'píya. —Amírí waní seru'ye' pe tiaronkon yenku'tí pí' tíko'mansen pe. Amírí waní tamí'nawíron morí yewanmírínen pe. Í' ton pe see yairon Uyepotoríkonya uyenupató'kon miakanmaya seru'ye' pe —ta'pí Pauloya.

¹¹ —Tarípai Paapaya ataruma'tí sírírí —ta'pí Pauloya ipí'. —Í' warapo wei kaisarí í' era'maya pepín a'ka era'maya pepín. Enkaru'ne eena sírírí tarípai —ta'pí Pauloya ipí'.

Mírírí taiya pe míikírí yenu ewaronpamí'pí í' era'maiya pra eena'pí. Míikírí ataka'ma pia'tí'pí. Mírírí ye'nen itenya pí' taanen ton yuwa'pí míikíríya.

¹² Mírírí era'ma tíuya yai míikírí pata esa' Sérgio Paulo míikíríya Paapa maimu kupí'pí innape. Kure'ne eesenumenka'pí í' kai'ma uyenupató'kon Uyepotoríkonya pí'.

Antioquia Cidaderí Pona To' Wítí, Pisídia Pata Pona

¹³ Paulo moropai itonpayamí' inkamoro asara'tí'pí apo'yen ya', Pafos cidaderí poi. To' erepamí'pí Perge pona. Mírírí Perge waní'pí Panfília pata po tíwe'sen pe. Miarí pai João Marcos enna'po'pí Jerusalém pona.

¹⁴ Tíise tiaronkon wítí'pí Perge poi Antioquia cidaderí pona. Mírírí Antioquia waní'pí Pisídia pata po tíwe'sen pe. Miarí Antioquia po Sábado yai Judeuyamí' epere'to'kon yewí' ta to' wítí'pí. Moropai to' ereuta'pí.

¹⁵ Miarí inkamoro ya Moisés nuri'tí kaaretarí erenka'pí moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nuri'tí kaaretarí níri erenka'pí to'ya. Mírírí típo mírírí Judeuyamí' epere'níto' yewí'kon esa' pe tíwe'senya pemonkonyamí' eseurímato'pe to' yarakkírí ta'pí. Mírírí ye'nen ta'pí to'ya to' pí': —Uyonpayamí', amírí'níkon pí' tauya í' rí ankapai awaníkon ya eseurímapai awaníkon ya, eseurímátí pemonkonyamí' yausinpató' ton ekareme'tí —ta'pí to'ya to' pí'.

¹⁶ Mírírí ye'nen Paulo e'mí'sa'ka'pí. Tíwe'mí'sa'ka pe tenya ke ta'píya. Maasa moo e'tí. Moropai ta'píya: —Uyonpayamí', eseuríma etatí maasa amírí'níkon tarí awaníkon Judeuyamí' moropai Judeuyamí' pepín Paapa yapurí'pí awaníkon —ta'píya.

¹⁷ Moropai Paulo eseuríma pia'tí'pí: —Pena Paapaya utamokon menka'pí Egito pata po to' waní yai. Miarí ariníke to' epanto'pe to' menka'pí Paapaya. Moropai míikírí Paapaya yari to' mó'ka'pí Egito poi típemonkonoyamí' kure'nan tímeruntíri ke.

¹⁸ Inkamoro yari'píya to' pata ya to' enna'po yai. Tíise to' yapítanípí'pí míikírí Paapaya keren po asakí'ne pemonkon (40) kono' kaisarí.

¹⁹ Mírírí típo típemonkono pata ton tíri'píya. Míikíríya Canaã po tíko'mansenon asakí'ne mia' pona tímo'tai pata ponkon tí'ka'pí. Mírírí wenai mírírí pata esa' pe inkamoro ípemonkonoyamí' enato'pe kai'ma Canaã pata po.

²⁰ To' ko'mamí'pí 450 kono' kaisarí sírírí típatakon esa' pe teenakon píkirí.

Miarí pemonkon níri menka'pí Paapaya í' pensa tiaronkonya to' taruma'tí yai to' píika'tínen ton. Mírírí warantí pemonkon menka'pí Paapa ko'mamí'pí Samuel esenpotó' weiyu erepamí píkirí.

²¹ Ípemonkonoyamí'ya tesa'kon ton esatí yai Paapaya imenka'pí Saul itese'. Quis munmu pe awaní'pí. Benjamim payanní'san yonpa pe awaní'pí. Míikírí Saul ko'mamí'pí pata esa' pe asakí'ne pemonkon (40) kono' kaisarí.

²² Mírírí típo Paapaya imo'ka'pí. Moropai tiaron pata esa' ton menka'píya, Davi. Míikírí pí' Paapa eseuríma'pí. “Míikírí Davi waní Jessé munmu pe. Míikírí waní uwakírí pe pu'kuru maasa pra tamí'nawírí iku'kí tauya ikupíya” ta'píya.

²³ Mîikîrî payanni'san kore'ta Paapaya Jesus tîrî'pî Judeuyamî' pîika'tînen ton pe taasa' tîuya yawîrî.

²⁴ Tîise mîikîrî iipî rawîrî e'mai' pe Paapaya João Batista nuri'tî yarima'pî. Mîikîrîya Paapa maimu ekaremekî'pî Judeuyamî' pî'. Ta'pîiya: "Amakuyikon rumakatî moropai esenpatakona'tî", taapîti'pîiya.

²⁵ Mîrîrî teesenyaka'mato' yaretî'ka tîuya kupî yai João Batistaya ta'pî pemonkonyamî' pî': "Anî' kai'ma uurî'pî' eesenumekakon? Mannî' annîmîkîkon kai'ma upî' awanîkon, Paapa naipontî ton kai'ma", ta'pîiya. "Tîise mîikîrî pepîn uurî. Maasa pra mîikîrî wanî kure'ne uyentai ipîkku pe tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen î'sa'sa' yewa yeukauya eserîke pra wanî î' pe pra rî wanî ye'nen", ta'pî João Batistaya.

²⁶ Uyonpayamî', Abraão payanni'san —ta'pî Pauloya. —Amîrî'nîkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn, Paapa yapurînenan. E'pîika'tînto' yekare ekaremekîuya etatî —ta'pîiya. —Sîrîrî itekare wanî tamî'nawîronkon ton pe. Sîrîrî itekare esekaremekî Jerusale'm po tamî'nawîrî Judeuyamî' pî' moropai to' esanon pî'.

²⁷⁻²⁸ Tîise mîrîrî epu'tî to'ya pra to' wanî. Pîika'tîton pe Jesus wanî epu'tî to'ya pra wanî. Teuren sâbado kaisarî eta to'ya Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' kaaretarî erenka to'ya epu'tî to'ya teuren. Mîrîrî warantî tîise ikupî'pî to'ya tepu'se pra. Mîiwîni tîise Jesus yewanmîrî to'ya itu'se pra to' wanî. Î' rî see imakui'pî inkupî'pî ton pra tîise, mîikîrî rumaka'pî to'ya Pôncio Pilatosya iwî me'poto'pe kai'ma. Tamî'nawîrî awe'menukasa' Paapa kaaretarîya taasa' yawîrî ikupî'pî to'ya tepu'se pra.

²⁹ Mîrîrî tîpo mîikîrî esa'rî'pî mo'ka'pî to'ya pakî'nan poi. Mîrîrî yu'na'tî'pî to'ya.

³⁰ Tîise mîikîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî tîpo tu'ke wei tîiko'mamî yai, eesenpopîti'pî tînaipontî'san pia. Galiléia poi tuutîsanon Jerusale'm pona tîpokon pe pia eesenpo'pî.

³¹ Mîrîrî ye'nen inkamoroya ekaremekî sîrîrî Judeuyamî' pî' tamî'nawîrî Jesus e'mî'sa'kasa'.

³² Anna wanî sîrîrî tarî akore'ta'nîkon —ta'pî Pauloya. —Mîrîrî morî yekare pî' anna eseurîmato'pe apî'nîkon ekareme'to'pe annaya —ta'pîiya.

³³ —Pena utamokon pî' î' ta'pî tîuya kupî'pî Paapaya amen uurî'nîkon ton pe. Jesus pîmî'sa'ka'pîiya. Pena mîrîrî e'menukasa' Salmo kaaretarî ya' capítulo 2. Ta'pî Paapaya: "Unmu amîrî.

Sîrîrîpe ayun pe wanî

ekaremekîuya sîrîrî tamî'nawîronkon pî'."

Sl 2.7

ta'pî Paapaya. Jesus pî' Paapa eseurîma'pî mîrîrî —ta'pî Pauloya.

³⁴ Sîrîrî Paapa eseurîma'pî Jesus e'mî'sa'ka'pî itesa'rî'pî kata pepîn kai'ma eeseurîma'pî. Ta'pîiya see warantî:

"Î' ta'pîuya yawîrî Davi pî', mîrîrî kupîuya",

Is 55.3

ta'pîiya.

³⁵ Moropai inî'rî Paapa maimu e'menukasa' ya eeseporî mîrîrî, Salmo kaaretarî ya'. Ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya, see warantî:

"Apoitîrî sa'manta

tîise mîikîrî esa'rî'pî

kupîya pepîn tîwî aakatato'pe",

Sl 16.10

ta'pîiya. Tîise Davi pî' eeseurîmasa' pra awanî'pî.

³⁶ —Maasa pra tîiko'mamî yai Daviya ikupî'pî î' kupîiya yu'se Paapa wanî'pî. Mîrîrî tîpo Davi sa'manta'pî moropai yu'na'tî'pî to'ya itesa'rî'pî itamorî'san nuri'tî uruwasi pia. Moropai itesa'rî'pî kata'pî.

³⁷ Tîise Paapa nîmî'sa'ka'pî mîikîrî esa'rî'pî kata pra awanî'pî. Aako'mamî ipatîkarî —ta'pî Pauloya.

³⁸ Uyonpayamî', tamî'nawîrî amîrî'nîkonya sîrîrî epu'tî e'pai man, Jesus wenai imakui'pî ankupî'pîkon kupîiya tîiwanmîra. Epu'tîya'nîkon e'pai man Jesus wenai imakui'pî ton pra enan innape ikupî ya.

³⁹ Moisés yeserurî'pî kupî pî' aako'mamîkon ya apîika'tîkon pepîn amakuyikon mo'ka pepîn tîise tauya manni' apî'nîkon.

⁴⁰ Paapa maimu ekareme'nen profeta nekaremekî'pî epu'tîya'nîkon e'pai man, mîrîrî warantî awanîkon namai.

⁴¹ Mîrîrî ekaremekîuya apî'nîkon. Ta'pî Paapaya:

"Aka, upî' tîiwo'ma'tasanon eranne' pe e'tî.

Esenenkatî, tîwarî e'tî.

Maasa pra anera'makon ton kupîuya kupî sîrîrî,

innape ikupîya'nîkon yentai,

mîrîrî etaya'nîkon tîise".

Hc 1.5

ta'pí Paapaya. Mírírí warantí Paulo eseuríma'pí.

⁴² Paulo Barnabé epa'ka yai mírírí Judeuyamí' epere'to' yewí' tapai to' epa'ka yai inkamoro pemonkonyamí'ya to' eta'pí iní'rí to' ii'to'pe tiaron sábadó yai iní' panpí' itekare ekareme'se.

⁴³ Mírírí típo Judeuyamí' moropai Judeuyamí' pepín Judeuyamí' yeseru yawírí ena'san, inkamoro wítí'pí to' píkírí. Inkamoro yeuríma'pí to'ya í' kai'ma to' ko'manto'pe innape Paapa kupí'pí tírúmakai pra to' ko'manto'pe maasa pra morí pe tíwe'to' ke to' píika'tísa' Paapaya ye'nen. Mírírí warantí to' yeuríma'pí to'ya.

⁴⁴ Mírírí típo tiaron sábadó yai to' wítí'pí Saulo Barnabé. Mírírí yai ariníke to' waní'pí tamí'nawírí yonpa cidade ponkonya Paapa maimu etato'pe.

⁴⁵ Mírírí yai to' era'ma tíuya'níkon yai Judeuyamí' esenumenka'pí imakui'pí pe. To' kinmuwa'pí. Mírírí ye'nen imakui'pí pe Paulo winíkí to' eseuríma'pí í' kai'ma eeseurímato' wenai.

⁴⁶ Imakui'pí pe tíwiníkí'níkon Judeuyamí' eseuríma epu'tí tíuya'níkon ye'nen Paulo Barnabé eseuríma'pí iní' panpí' meruntí ke. Ta'pí to'ya to' pí': —A'kí, sírírí Paapa maimu ekaremekí annaya e'pai awaní e'mai' pe amírí'níkon Judeuyamí' pí'. Tíise í' waní awaní ye'nen mírírí yu'se pra awaníkon sírírí. Innape ikupíya'níkon pra awaníkon. Mírírí ye'nen ipatíkarí enen ko'manníto' íwanmíríya'níkon mírírí. Mírírí ye'nen anna wítí manní'kan Judeuyamí' pepín pí' ekareme'se.

⁴⁷ Maasa pra sírírí ekareme'to'pe annaya ta'pí Paapaya pena. Paapaya itírí'pí. Ta'píiuya:

“Amírí kupíuya sírírí a'ka warantí manní'kan Judeuyamí' pepín kore'ta.

Itekare pí' eeseuríma wenai

Paapa maimu eta tamí'nawíronkonya.

Mírírí warantí tíwe'píika'títo'kon eporí to'ya”,

Is 49.6

ta'pí Paapaya pena.

⁴⁸ Mírírí ye'nen mírírí eta tíuya'níkon yai Judeuyamí' pepín atausinpasa' waní'pí maasa pra innape Jesus ku'sa' tíuya'níkon ye'nen. Morí pe era'ma'pí to'ya mírírí Paapa maimu Paulo nekaremekí'pí yapurí'pí to'ya. Inkamoro menkasa' Paapaya waní'pí ipatíkarí to' komanto'pe. Mírírí ye'nen innape ikupí'pí to'ya.

⁴⁹ Mírírí warantí Paapa maimu esekaremekí'pí tamí'nawírí mírírí pata po.

⁵⁰ Tíise Judeuyamí'ya tesa'kon pe tíwe'sen pí' ta'pí imakui'pí ku'to'pe to'ya Paulo winíkí. Mírírí ye'nen wírí'sanyamí' ípikkukon Judeuyamí' yeseru ye' ena'san meruntítanní'pí'pí to'ya imakui'pí ku'to'pe to'ya Paulo Barnabé winíkí. Mírírí ye'nen Paulo Barnabé tarumati' pia'tí'pí to'ya. Moropai to' yenpa'ka'pí to'ya mírírí pata yapai.

⁵¹ Moropai inkamoro Jesus naipontí'sanya non atapi'sa' tí'sa'sa'kon pí' soroka'pí tesorukon ta Paapa yenya' to' rumaka tíuya taato', maasa pra itekare anetapai pra to' waní'pí. Mírírí ye'nen inkamoro wítí'pí Icônio cidaderí pona.

⁵² Tíise innape Jesus ku'nenan Antioquia ponkon waní'pí taatausinpai kure'ne maasa pra Morí Yekaton Wanní waní'pí to' esa' pe.

14

Icônio Cidaderí Po

Paulo Barnabéya Itekare Ekaremekí

¹ Icônio cidaderí po tíwaníkon yai mírírí warantí rí Paulo Barnabé waní'pí Judeuyamí' epere'to' yewí'kon ta. To' ewomí'pí. Meruntí ke Paapa maimu ekaremekí'pí to'ya. Mírírí ye'nen tu'ke Judeuyamí' pepín moropai Judeuyamí'ya innape Jesus kupí'pí.

² Tíise Judeuyamí' innape iku'nenan pepín eseuríma'pí Judeuyamí' pepín yarakkírí innape Jesus ku'nenan taruma'títo'pe to'ya.

³ Mírírí yai Paulo Barnabé ko'mamí'pí tu'ke wei kaisarí miarí Paapa maimu ekaremekí pí' meruntí ke. Í' kai'ma morí pe tíwe'to' wenai, unkupí'píkon wenai pra Uyepotoríkonya upíika'tíkon pí' to' eseuríma'pí. Mírírí ye'nen Paapaya meruntí ke Jesus naipontí'san e'to' ton tírí'pí. Maasa pra era'mato'pe pemonkonyamí'ya yairon pe e'píika'tínto' yekare wani. Mírírí ye'nen tínaipontí'san pia meruntí tírí'píi. Í' ikupí eseríkan pepín moropai kure'nan esenumenkanto' ku'to'pe to'ya kai'ma Paapaya itírí'pí.

⁴ Mírírí yai to' e'menkasa' waní'pí. Tiaronkonya inna ta'pí Judeuyamí' maimu pí' moropai tiaronkon waní'pí Jesus naipontí'san winíkí tíwe'sanon pe.

⁵ Mírírí ye'nen Jesus naipontí'san winíkí tiaronkon eseuríma'pí Judeuyamí' moropai Judeuyamí' pepín Paulo yu'se pra tíwaníkon ye'nen. Moropai inkamoro esanon pokonpe í' anku'pai tíwe'to'kon kupí'pí to'ya. Mírírí ye'nen ta'pí to'ya: —Íwípai'níkon awaní sírírí tí'kon ke —ta'pí to'ya.

⁶ Moropai mîrîrî yekare eta tûuya'nîkon yai Paulo Barnabé epe'pî Lистра cidaderî pona moropai Derbe cidaderî pona. Mîrîrî wanî'pî Licaônia pata po tîwe'sen pe. Mîrîrî patakón poro to' wî'tî'pî.

⁷ Miarî mîrîrî warantî Paapa maimu ekaremekî'pî to'ya.

Listra Cidaderî Po Moropai Derbe Cidaderî Po Itekare Ekaremekî To'ya

⁸ Miarî Lистра cidaderî po teerepansa'kon yai warayo' eporî'pî to'ya. Ma'takî pe eesenpo'pî. Teesenpo'pî pata pai asakoi pe pra awanî'pî. Maasa pra eke'nan pe awanî'pî.

⁹ Mîkîrîya Paapa maimu ekaremekî Pauloya eta'pî. Moropai mîkîrî era'ma tûuya pe Pauloya epu'tî'pî, innape Paapaya tepi'tî kupî'pîiya.

¹⁰ Mîrîrî ye'nen ta'pîiya ipî', meruntî ke: —E'mî'sa'kakî satippe. Asakî taiya pe mîkîrî warayo' arapumî'pî. Moropai awe'mî'sa'ka'pî satippe eena'pî. Moropai aasarî pia'tî'pî.

¹¹ Mîrîrî kupî Pauloya era'ma tûuya'nîkon yai arinîkon pemonkonyamî' insamoro entaimepî'tî'pî tîmaimukon ta. Ta'pî to'ya: —Paapayamî' erepansa' man ukore'ta'nîkon warayo'kon warantî —ta'pî to'ya.

¹² Mîrîrî ye'nen inkamoro ese' ton tîrî'pî to'ya to' kaisarî Júpiter kai'ma Barnabé esatî'pî to'ya. Moropai Paulo esatî'pî to'ya, Mercúrio kai'ma. Maasa pra teeseurimasen pe awanî'pî.

¹³ Mîkîrî Jupiter soosirî wanî'pî cidade poro po. Mîrîrî ye'nen Jupiter pî' teepîremasenya tîntîrî ton yenepî'pî mîrîrî cidade ewonto' pia to' yapurîkonpa. Morî yenepî'pîiya yei yari'ku moropai coroa to' pia tîntîrî ton to' yapurîpa kai'ma. Moropai tekînkon anwîpai to' wanî'pî teserukon ta Paulo Barnabé yapurîkonpa.

¹⁴ Tîise mîrîrî yekare etasa' tûuya'nîkon yai Paulo Barnabéya teesewankono'makon pe tîponkon karakapî'tî'pî. Moropai to' eka'tumî'pî ka'ne' pe arinîkon kore'ta. To' entaimé'pî meruntî ke.

¹⁵ Ta'pî to'ya: —Pemonkonyamî', î' ton pe mîrîrî warantî ikupî yu'se awanîkon anna winîkîi. Anna wanî pepîn Paapa warantî, Paapa pe. Tîise anna wanî amîrî'nîkon warantî warayo'kon pe —ta'pî to'ya. —Tîise anna wanî sirîrî tarî akore'ta'nîkon Paapa maimu ekareme'to'pe annaya. Inî'rî mîrîrî ye'ka yapurîya'nîkon namai irumakakonpa sirîrî Paapa maimu ekaremekî annaya apî'nîkon —ta'pî to'ya. —Tîise Paapa pia neken enna'potî. Paapa yapurî'tî ipatîkarî tîlko'mansen. Mannî' ka' koneka'tîpon moropai pata koneka'tîpon tuna koneka'tîpon tamî'nawîron sirîrî pata po tîlko'mansen Paapa nîkoneka'pî. Mîrîrî koneka'tîpon pia enna'potî —ta'pî to' pî'.

¹⁶ —Pena Paapaya ikupî'pî pemonkonyamî' ko'manto'pe itu'se tîwe'to'kon yawîrî. Maasa pra tepu'tî to'ya pra awanî ye'nen.

¹⁷ Mîrîrî tanne Paapaya anî' pe tîwanî ekareme'pî'tî'pî tîwîrî morî kupî tûuya wenai epu'to'pe to'ya kai'ma. Mîkîrî Paapaya kono' yarima ka' poi. Mîkîrî Paapaya uyekkarikon emisa' mo'ka weiyu ton tîrî. Mîkîrî Paapaya uyekkarikon ton tîrî. Mîkîrî Paapaya atausinpanto' tîrî uyewankon ya' —ta'pî to'ya.

¹⁸ Mîrîrî taa tîpo tekînon anwîpai to' ko'mamî'pî inkamoro yapurîpa, mîrîrî namai to' eseka'nunka tîise.

¹⁹ Mîrîrî tîpo îipî'san Antioquia cidaderî poi moropai Icônio cidaderî poi inkamoroaya arinîkon meruntîtanîpî'pî Paulo taruma'tîto'pe to'ya. Mîrîrî ye'nen Paulo pa'tîpî'tî pia'tî'pî to'ya tî'kon ke. Iworoka'pî to'ya moropai poro pona cidade poi aasa'mantasa' kai'ma.

²⁰ Tîise mîkîrî pia innape Jesus ku'nenan emurukuntî'pî iwoi. Moropai mîkîrî e'mî'sa'ka'pî inî'rî. Inî'rî ewomî'pî mîrîrî cidade ta. Moropai tiaron wei yai Paulo Barnabé wî'tî'pî Derbe cidaderî pona.

Antioquia Pona Paulo Barnabé Enna'po

²¹ Miarî Derbe cidaderî pona teerepansa'kon pe Paapa maimu ekaremekî'pî Paulo Barnabéya. Mîrîrî yai tu'ke innape Jesus kupî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo to' enna'po'pî Lистра cidaderî pona Icônio cidaderî pona moropai Antioquia Pisidia pata po tîwe'sen pona.

²² Miarî innape Jesus ku'nenan panama'pî to'ya inî' panpî' meruntî ke innape iku'to' to'ya e'to'pe to' pîika'tî'pî to'ya. Maasa pra uyesa'kon pe Paapa yu'se e'nî ya, mararî pra e'taruma'tînto' yapîtanîpî e'pai awanî kai'ma to' yeurîma'pî to'ya.

²³ Mîrîrî tîpo soosi esanon ton menka'pî Jesus naipontî'sanya soosikon kaisarî. Inkamoro pona to' epîrema ko'mannî'pî'pî tekkarikon tonpai pra esatî'pî to'ya Paapa pî'. Mannî' innape to' nîkupî'pî'pî esatî'pî to'ya, to' pîika'tîto'peiya to' meruntîrî ton tîlto'peiya kai'ma.

²⁴ Mîrîrî tîpo Paulo Barnabé enna'po'pî Pisidia pata poro to'sarî to' wî'tî'pî Panfilia pata pona teerepamîkon pîkîrî.

²⁵ Miarî inkamoroaya Paapa maimu ekaremekî'pî nîrî Perge po. Mîrîrî tîpo to' wî'tî'pî Atália peyakî pona to' erepamî'pî.

²⁶ Tarîpai inkamoro asara'tî'pî mîrîrî Atália peyakî po apo'yen ya' tuutîkonpa Antioquia cidaderî pona Sîria pata po tîwe'sen pona. Mîrîrî pata wanî'pî pena inkamoro Paulo Barnabé

rumaka to'ya Paapa esenyaka'mato' ku'to'pe to'ya pata'pî pe. Morî pe Paapa e'to' wennai mîrîrî teesenyaka'mato'kon aretî'kasa' to'ya wani'pî.

²⁷ Mîrîrî ye'nen miarî teerepanse tamî'nawîronkon pemonkonyamî' muurunkuntî'pî to'ya innape Jesus ku'nenan moropai inkamoro pî' î' kupî'pî Paapaya ekaremekî'pî to'ya. Inkamoro eseurîma'pî ekaremekî'pî to'ya î' ku'sa' Paapaya tîwenai'nîkon. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya. Moropai î' kai'ma Paapaya Judeuyamî' pepîn pîika'tî'pî, mîrîrî ekaremekî'pî to'ya to' pî'.

²⁸ Mîrîrî tîpo inkamoro Paulo Barnabé ko'mamî'pî kure'ne miarî innape Jesus ku'nenan kore'ta.

15

Jesus Naipontî'san Moropai Soosi Esanon Pokonpe Paulo Barnabé Emurukuntî.

¹ Antioquia po tîwanîkon yai tiaronkon Judeuyamî'ya Judéia poi iipî'sanya innape Jesus ku'nenan yenupa'pî tesarukon ta. Ta'pî to'ya to' pî' see warantî: —Anî'ya tîmere pî'pî pottî ya'tîsa' pra awanî ya, awe'pîika'tî eserîke pra awanî. Maasa pra Moisésya ta'pî yawîrî ikupî anî'ya pra awanî ye'nen awe'pîika'tî eserîke pra awanî —taapî'tî'pî to'ya.

² Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai Paulo moropai Barnabéya inna taa pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoro to' yenupa'tîponkon pokonpe to' eseurîma'pî. —Mîrîrî ye'ka pepîn —ta'pî to'ya. Tîise inkamoroya yuuku pra awanî'pî. Maasa pra tesarukon yawîrî ikupî to'ya yu'se tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî yeseru koneka tîuya'nîkon pra awanî ye'nen innape Jesus ku'nenanya Paulo moropai Barnabé moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenan yarima'pî Jerusalém pona to' wîtîto'pe inî' panpî' mîrîrî yekare epu'se to' wîtîto'pe kai'ma Jesus naipontî'san pia, moropai soosi esanon pia.

³ Inkamoro ese'ma'tî'pî Antioquia poi. Tuutîkon pe to' wîtî'pî Fenícia pata poro, moropai Samaria pata poro. Mîrîrî yai inkamoroya î' kai'ma Judeuyamî' pepînya innape Jesus ku'sa' ekaremekî'pî miarî to' pî'. Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon ya yai to' ena'pî kure'ne taatausinpai mîrîrî pî'.

⁴ Mîrîrî yai Jerusalém pona to' erepamî yai inkamoro pata'se' ton tîrî'pî innape Jesus ku'nenanya, moropai inaipontî'sanya moropai soosi esanon ya to' pata'se' ton tîrî'pî. Inkamoroya mîrîrî pe rî î' kupî'pî Paapaya ekaremekî'pî tîwenai'nîkon. Judeuyamî' pepînya innape Jesus kupî'pî imaimu eta tîuya'nîkon wennai. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya to' pî'.

⁵ Mîrîrî tanne moro to' wani'pî fariseuyamî' innape Jesus kupî'tîponkon. Inkamoroya ta'pî: —Judeuyamî' pepînya tîmere pî'pî pottî ya'tî to'ya e'pai awanî mîrîrî. Î' kai'ma Moisésya taasa' yawîrî ikupî e'pai awanî mîrîrî —ta'pî fariseuyamî'ya. —Mîrîrî warantî pra to' wani'ya, to' e'pîika'tî pepîn —ta'pî to'ya.

⁶ Mîrîrî ye'nen inkamoro Jesus naipontî'san, moropai soosi esa' pe tîwe'sanon pokonpe to' emurukuntî'pî, mîrîrî yeseru konekakonpa kai'ma.

⁷ Mîrîrî pî' kure'ne teeseurîmakon aretî'ka pe, Pedro e'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya: —Uyonpayamî', epu'nenan amîrî'nîkon morî pe î' kai'ma Paapaya umenka'pî akore'tapai'nîkon pena pu'kuru pra, sîrîrî tîmaimu ekareme'to'peuya kai'ma Judeuyamî' pepîn pî', mîrîrî Jesus yekare eta tîuya'nîkon yai innape iku'to'pe to'ya.

⁸ A'kî, Paapaya tamî'nawîronkon yewan epu'nenya Morî Yekaton Wannî yarima'pî to' esa' pe aako'manto'pe uurî'nîkon pia yarima'pî tîuya warantî. Mîrîrî wennai epu'tî pî' uurî'nîkon man innape to' e'pîika'tîsa' man.

⁹ Maasa pra imakui'pî to' nîkupî'pî mo'ka'pî Paapaya innape tîkupî to'ya wennai. Mîrîrî warantî nîrî uurî'nîkonya innape ikupî yai unku'pî'pîkon imakui'pî mo'ka'pîiya. Mîrîrî ye'nen Paapaya uurî'nîkon era'ma se' kaisarî, e'sentai pra.

¹⁰ Tîise î' wani' awanî ye'nen taaya'nîkon tiaronkon pî', “Moisésya taasa' yawîrî e'pai awanîkon,” mîrîrî yawîrî pra e'nî tanne, mîrîrî yawîrî pra utamokon nuri'tîyamî' e'sa' tanne. Tîise î' wani' awanî ye'nen tiaronkonya mîrîrî amî'ne yarî yu'se awanîkon yarî yentainon. Mîrîrî warantî taaya'nîkon wennai Paapa ekore'ma yu'se ka'rî awanîkon apî'nîkon.

¹¹ Mîrîrî ye'ka pe pra neken. Maasa pra e'pîika'tîsa' epu'tî tî'noko'pî pe Jesusya uurî'nîkon ku'sa' wennai. Mîrîrî morî pe Paapa e'to' wennai nîrî inkamoro Judeuyamî' pepîn e'pîika'tîsa' man —ta'pî Pedroya.

¹² Tîise mîrîrî tîpo Pedro eseurîma eta tîuya'nîkon tîpo moo to' wani'pî, inî'rî Paulo moropai Barnabé eseurîma etakonpa. Inkamoroya î' kai'ma ikupî eserîkan pepîn kupî'pî moropai kure'nan esenumenkanto' kupî'pî Paapaya to' wennai. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya. Judeuyamî' pepîn pîika'tîsa' Paapaya ekaremekî'pî to'ya.

¹³ Paulo Barnabé eseurîma ataretî'ka pe, Tiago e'mî'sa'ka'pî. Moropai ta'pîiya: —Uyonpayamî', maasa eseurîma etatî —ta'pîiya.

¹⁴ —Amenrí Simão eseuríma ataretí'ka eta'níkon man. Paapaya tiaronkon menkasa' tímírí ton pe Judeuyamí' pepín kore'tapai típemonkono pe to' e'to'pe kai'ma. Mírírí ye'nen epu'tí'níkon Judeuyamí' pepín sa'namanen pe Paapa waní.

¹⁵ Pena sírírí pí' Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' nurí'tí eseuríma'pí. Imenuka'pí to'ya see warantí:

¹⁶ Paapaya ta'pí:

“Maasa uuipí kupí sírírí Judeuyamí',

Davi payaní'san píka'tí.

Í' pe pra rí inkamoro waní,

tíise morí pe to' konekauya kupí sírírí,

pena to' e'sa' warantí.

Maasa pra inkamoro esa' ton

tírúya kupí sírírí to' yonpa ke rí,

inkamoro ko'manto'pe morí pe.

¹⁷ Mírírí unkupí'pí era'ma túya'níkon wenai

uyuwa Judeuyamí' pepínya.

Inkamoro waní unmenka'san pe

uurí ton pe to' e'to'pe.”

Am 9.11,12

Sírírí pí' Paapa eseuríma'pí ikonekatípon.

¹⁸ Í' kai'ma ikupí túya ekaremekí'píya pena tímáimu ekareme'nenan wenai —ta'pí Tiagoya.

¹⁹ —Mírírí ye'nen uurí esenumenkato' waní uurí'níkonnya taa e'pai pra awaní Moisés maimuya taasa' yawírí to' ko'manníto'pe. Mírírí warantí awaní ya, sa'me awaní Judeuyamí' pepín pia, innape Jesus ku'nenan pia.

²⁰ Uurí esenumenka kaareta anmenukapai awaní sírírí to' pia. Taato' to' pí', to' yeseru penaro' rumakato'pe to'ya, mia' ke ikonekasa' pia, to' napurí ton pe to' nítírí'pí sararu yaní to'ya namai. Moropai taapai awaní nírí to' pí', se' tapairí wírí'sanyamí' yarakkírí to' waní namai, moropai wírí'sanyamí' waní namai se' tapairí warayo'kon yarakkírí. Taapai awaní nírí i'mí ye'pí waikí'sa' yaní to'ya namai mín epa'kasa' pra tíise. Iní'ri imíní yarakkírí yaní to'ya namai.

²¹ Maasa pra mírírí warantí to' waní ya, inkamoro yewanmírí to' yeseru yairí pra to' waní ye'nen. Maasa pra mírírí yekare epu'tí Judeuyamí'ya pena pata pai Moisés maimuya taasa' eta pí' to' ko'manpítí sábadó kaisarí to' epere'to' yewí'kon ta. Mírírí ye'nen mírírí tesorukon rumakato'pe to'ya —ta'pí Tiagoya.

Judeuyamí' Pepín Pia Kaareta Yarima To'ya

²² Tiago eseurímasa' típo, Jesus naipontí'sanya moropai soosi esanonya, tamí'nawíron innape Jesus ku'nenan pokonpe sí'ma Antioquia pona kaareta yarítonkon warayo'kon menka'pí, Paulo moropai Barnabé pokonpe attítonkon. Judas itese' waikatoí Barsabás, moropai Silas asakí'ne neken to' menka'pí to'ya. Insamoro epu'tí'pí innape Jesus ku'nenanya yairí to' yeseru waní.

²³ Inkamoro yaipontí'pí to'ya mírírí kaareta yaato'pe to'ya kai'ma. Ta'pí to'ya:

Anna Jesus naipontí'san moropai soosi esanonya taa anna waní ayonpakon pe innape Jesus kupí'níkon wenai. Mírírí ye'nen anna maimu man amírí'níkon Judeuyamí' pepín Antioquia ponkon moropai Síria ponkon moropai Cilícia ponkon pia.

²⁴ Akore'ta'níkon anna yonpayamí' wítísa' yai kure'ne ayewankono'ma'píkon to'ya epu'tí pí' anna man. Inkamoroya í' kai'ma ayenupasa'kon ya anna maimu pe pra awaní mírírí.

²⁵ Mírírí ye'nen annaya tamí'nawírí sí'ma teesetai insamoro warayo'kon yarima sírírí aapia'níkon, uyonpayamí'. To' wítí sírírí uwakíríkon pu'kuru uyonpayamí' Paulo, Barnabé pokonpe.

²⁶ Insamoro Paulo Barnabéya itekare ekaremekí pí' to' ko'mamí'pí. Mírírí wenai to' anwípai tiaronkon waní'pí Uyepotoríkon Jesus Cristo yekare ekaremekí to'ya wenai.

²⁷ Mírírí ye'nen Judas moropai Silas yarima annaya sírírí amírí'níkon pia ayarakkírí'níkon to' eseurímato'pe morí pe sírírí kaareta anna nímenuka'pí pí'. Inkamoroya ekaremekí morí pe apí'níkon.

²⁸ Sírírí yekare koneka'pí Morí Yekaton Wanníya moropai annaya. Iní'ri Moisés maimuya taasa' yawírí awaníkon e'pai pra awaní. Maasa pra mírírí yawírí awaníkon ya sa'me awaní. Tíise ankupíkon ton ekaremekí annaya epu'tíkonpa.

²⁹ Mírírí ye'nen mia' ke ikonekasa' to' napurí ton pe pia to' nítírí'pí sararu yaní'ya'níkon namai. Moropai i'mí ye'pí túwaikkí'se iwísa' yaní'ya'níkon namai, imíní yarakkírí. Moropai imakui'pí kupí pí' eesenumenkakon namai, se' tapairí wírí'sanyamí' yarakkírí awaníkon

namai. Moropai wírí'sanyamí' waní namai se' tapairí warayo'kon yarakkírí. Mírírí warantí ikupíya'níkon ya, morí pe awaníkon.

Mírírí warantí kaareta menuka'pí to'ya.

³⁰ Mírírí típo inkamoro Paulo Barnabé moropai Judas Silas ese'ma'tí'pí Antioquia pona. Mírírí kaareta yarí'pí to'ya. Miarí teerepansa'kon pe innape Jesus ku'nenan muurukuntí'pí to'ya moropai mírírí kaareta rumaka'pí to'ya to' pia.

³¹ Moropai mírírí kaareta erenkasa' tíuya'níkon típo taatausinpai to' waní'pí. Í' taasa' kaaretaya epu'tí'pí to'ya mírírí yai. Mírírí ye'nen kure'ne to' atausinpa'pí.

³² Mírírí típo Paapa maimu ekareme'nenan Judas, Silas eseuríma'pí. Inkamoroya to' meruntítanní'pí iní' panpí'. Mírírí ye'nen taatausinpai to' waní'pí.

³³ Mírírí típo to' ko'mamí'pí mararí wei kaisarí moropai to' enna'po'pí Jerusalém pona taipontí'típonkon pia. Mírírí ye'nen to' esekaremekí'pí. Moropai inkamoroya ta'pí: —Inna, morí pe atíí —ta'pí to'ya to' pí'.

³⁴ Tíise teesekaremekí' típo e'nímí'pai Silas waní'pí. Mírírí ye'nen awe'nímí'pí.

³⁵ Moropai Paulo Barnabé e'nímí'pí nírí Antioquia po. Innape Jesus ku'nenan yenupa'pí to'ya. Moropai tiaronkonya nírí to' yenupa'pí Paapa maimu pí'.

Paulo Moropai Barnabé Epantaka

³⁶ Mírírí típo Pauloya ta'pí Barnabé pí': —Enna'ponpai awaní sírírí uyonpakon innape Jesus kupítípono'san yekare etapí'se cidadekon poro —ta'píya. —Manní' o'non poro uurí'nikonya itekare ekaremekí' ne'tíkini mírírí poro wítín'pai awaní sírírí —ta'píya. —Morí pe to' ko'mamí' yekare etai —ta'píya.

³⁷ Mírírí yai Barnabéya ta'pí: —João Marcos yaapai man —ta'píya.

³⁸ Tíise Pauloya yuuku'pí: —Kaane, attí e'pai pra man. Maasa pra pena uupiapai'níkon Panfilia pata poi awenna'po'pí. Tamí'nawírí uurí'nikon asato' poro aasa'sa' pra waní'pí —ta'píya. Tíise, —Kaane —ta'pí Barnabéya. —Attí e'pai man. Tíise yuukuiya pra Paulo waní'pí.

³⁹ Mírírí pí' to' eseuríma'pí mírírí wenai. Mírírí típo to' epantaka'pí Paulo Barnabé yarakkírí. Mírírí ye'nen Barnabéya João Marcos yarí'pí tarakkírí. To' asara'tí'pí apo'yen ya' tuutíkonpa Chipre wono pona.

⁴⁰ Tíise Pauloya Silas menka'pí tarakkírí attíto'pe kai'ma. Moropai inkamoro pona to' epírema'pí. Ta'pí to'ya: —Paapa, morí amírí. Mírírí morí pe awe'to' wenai insanan píika'tíkí morí pe to' wítíto'pe —ta'pí to'ya. Mírírí típo to' ese'ma'tí'pí.

⁴¹ Mírírí yai Paulo Silas wítí'pí to'sarí Síria pata poro moropai Celícia pata poro. Inkamoroya mírírí warantí innape Jesus ku'nenan yausinpai'pí mírírí yai tuutísa'kon yai, taatausinpai to' ko'manto'pe kai'ma.

16

Timóteo Wítí Paulo, Silas Yarakkírí

¹ Moropai Paulo wítí'pí Derbe cidaderí pona moropai Listra cidaderí pona. Miarí Listra po Timóteo ko'manpítí'pí. Paapa yapurínen pe awaní'pí. Múkkírí yan waní'pí Judeupa' pe moropai innape Jesus ku'nen pe. Tíise iyun waní'pí Judeu pe pra tíise grego pe.

² Morí pe Timóteo ko'manpítí'pí, tamí'nawíronkon innape Jesus ku'nenanya epu'tí'pí Listra ponkon moropai Icônio ponkonya. —Morí pe Timóteo yeseru man —taapítí'pí to'ya.

³ Timóteo anapai Paulo waní'pí tarakkírí'níkon. Tíise imere pí'pí pottí ya'tísai'ya pra iyun waní'pí. Maasa pra Judeu pe pra awaní'pí. Mírírí epu'tí'pí tamí'nawíronkonya Judeuyamí' yeseru yawírí pra awaní ye'nen ,to' kore'ta aasarí eseríke pra awaní'pí. Mírírí ye'nen imere pí'pí pottí ya'tí me'po'pí Pauloya tarakkírí'níkon attíto'pe.

⁴ Moropai Paulo, Silas wítí'pí Timóteo yarakkírí. To' wítí'pí. Tu'ke cidadekon poro to' wítí'pí. Kaareta pinunpa'pí to'ya. Mírírí kaareta waní'pí Jerusalém ponkon eseurímato'. Mírírí kaareta pona Jesus naipontí'san nekaremekí'pí moropai innape Jesus ku'nenan esanon nekaremekí'pí. Mírírí pinunpa'pí Paulo pokonya. —Mírírí kaaretaya taasa' yawírí ko'mannípai'níkon —taapítí'pí to'ya.

⁵ Mírírí warantí meruntí ke innape Jesus ku'nenan ena'pí. Iní' panpí' epu'tí'pí to'ya moropai iní' panpí' innape ikupí'pí to'ya. Moropai tu'ke panpí' to' epamí'pí wei kaisarí.

Paulo We'ne'pítí Macedônia Pon Warayo' Yarakkírí

⁶ Moropai Paulo pokon wítí'pí. Mírírí yai Morí Yekaton Wanníya ta'pí to' pí': —Katítí Ásia pata pona Paapa maimu ekareme'se —ta'píya. Mírírí ye'nen to' wítí'pí Frígio-Galácia pata poro.

⁷ Moropai to' erepamí'pí Mísia pata pona. Mírírí yai Bitínia pata pona ití'pai to' waní'pí teuren. Tíise iní'rí Morí Yekaton Wanníya to' wítí'pí pra awaní'pí.

⁸ Mírírí ye'nen Mísia pata yuwa'ka'pí to'ya moropai to'sarí to' wítí'pí Tróade pona.

⁹ Mírírí ewarono' ya' Paulo we'ne'pítí warantí waní'pí. Mírírí tíuwe'ne'pí'to' ya' warayo' era'ma'píya, Macedônia poinon. Míikírí warayo'ya Paulo yeka'nunka'pí. Taapítí'píya: —Asi'kí Macedônia pona, anna píika'tíi asi'kí —kai'ma taapítí'píya, míikírí warayo'ya. Mírírí warantí Paulo we'ne'pítí'pí.

¹⁰ Moropai Paulo we'ne'pítí típo anna ekoneka'pí Macedônia pona anna wítito'pe. Maasa pra anna wítí yu'se Paapa waní epu'tí'pí annaya, itekare ekareme'se to' pí'.

Lídia, Filípos Ponya Innape Jesus Kupí

¹¹ Mírírí ye'nen anna asara'tí'pí apo'yen ya' Trôade poi. Miarí pai anna wítí'pí to'sari Samotrácia wono pona. Moropai tiaron wei yai anna wítí'pí anna erepami'pí Neápolis peyakí pona.

¹² Miarí pai anna wítí'pí Filípos pona. Mírírí Filípos cidaderí waní'pí ipíkku pe tíwe'sen Macedônia pata pon. Romanoyami' ko'manto'pe awaní'pí. Moro anna ko'mamí'pí mararí.

¹³ Moropai sábadó yai anna epa'ka'pí cidade yapai iren ena pona. Moro Judeuyami' epíremato' pata waní kai'ma anna esenumenka'pí. Mírírí ye'nen anna wítí'pí. Moropai moro anna ereuta'pí moropai anna eseuríma'pí wírí'sanyami' ití'san epíremai yarakkírí.

¹⁴ Mírírí ya wírí' waní'pí itese' Lídia, Tiatira cidaderí pon. Míikírí waní'pí teesenyaka masen suuyu kamisa moríkon ke tíwe'repa'pí. Míikírí waní'pí Paapa yapurínen pe. Míríríya anna eseuríma eta'píya. Moropai Paapaya eesenumenkato' ton tír'pí í' taasa' Pauloya ku'to'peiya innape.

¹⁵ Mírírí típo míikírí moropai itewí' tawonkon esenpatakona'pí. Mírírí típo ta'píya anna pí': —Innape Uyepotoríkon ku'nen pe waní tarípai, epu'tíya'níkon ya, maai'tíi uyewí' ta íko'manse —ta'píya anna pí'. Mírírí ye'nen imaimu wenai anna wítí'pí itewí' ta.

Atarakkanníto' Yewí' Ta Paulo Silas Yarí To'ya

¹⁶ Mírírí típo tiwin wei yai epíremanto' pata pona anna wítí tanne, ikaraiwarí poitírípa'ya anna eporí'pí. Míikírí waní'pí o'ma' yarakkírí tíwe'sen pe. Míikírí eseurímapítí'pí pemonkonyami' yarakkírí maasa awe'kupíton pí' to' yarakkírí. Mírírí wenai míikírí karaiwarítononya tu'ke tíniru yapí'pítí'pí.

¹⁷ Míikíríya anna wenaimepítí'pí tíwentaimepí'se. Taapítí'píya: —Insanan warayo'kon waní Paapa ipíkku poitírítonon pe. Apí'níkon e'píika'tínto' yekare ekareme'nenan insamoro —kai'ma taapítí'píya.

¹⁸ Tu'ke wei kaisarí aako'manpítí'pí mírírí taa pí'. Mírírí pí' Paulo eseta'ka tu'ka'pí. Moropai teera'tíi ta'píya o'ma' pí': —Tauya apí', Jesus Cristo maimu pe epa'kakí míikírí yapai —ta'píya. Mírírí taiya pe rí o'ma' epa'ka'pí tiwinarí.

¹⁹ Moropai míikírí karaiwarítononya epu'tí'pí. Iní'rí tíniru yapísí to'ya pepín maasa pra iní'rí awe'kupíton pí' míikírí auríno'pí eseuríma eseríke pra awaní'pí o'ma' epa'kasa' ye'nen. Mírírí ye'nen Paulo, Silas yapísí'pí to'ya. Yarí'pí to'ya mírírí cidade esanon pia, ipíkkukon pia.

²⁰ Moropai to' enepí tíuya'níkon pe, ta'pí to'ya ipíkkukon pí': —Judeuyami' insamoro, imakui'pí kupí to'ya tarí upatakon po.

²¹ To' yeseru uyeserukon warantí pra man. To' yeseru yawírí uurí'níkon ko'mamí eseríke pra man, Romanoyami' uurí'níkon mító'pe —ta'pí to'ya tesa'kon pí'.

²² Mírírí pí' tamí'nawíronkon pemonkonyami' entaimepítí'pí Paulo moropai Silas winíkí. Moropai to' esanonya to' pon mo'ka'pí to' po'pítí me'pokonpa. Moropai to' po'pítí me'po'pí to'ya yei ke.

²³ Mararí pra to' po'pítí tíuya'níkon típo to' yarakkamo'pí to'ya atarakkanníto' yewí' ta. Moropai ta'pí to'ya atarakkanníto' ko'manní'nen pí': —Insanan warayo'kon ko'manní'kí morí pe to' epa'ka namai —ta'pí to'ya ipí'.

²⁴ Mírírí eta tíuya pe atarakkanníto' ko'manní'nenya Paulo, Silas yarí'pí quarto ta, itu'nakan ta moropai to' puu yeka'ma'pí to'ya yei amí'ne yai. Mírírí warantí ikupí'píya to' epa'ka namai maasa pra itesa'ya ta'pí —Morí pe to' ko'manní'kí —kai'ma mító'pe.

²⁵ Míríríya anoinna yairí Paulo, Silas epírema'pí moropai to' eserenka'pí, Paapa yapurí'pí to'ya tiaronkon tarakkíronkonya eta tanne.

²⁶ Mírírí yai tíwinarí pata e'títítikka'pí kure'ne. Moropai atarakkanníto' yewí' e'títítikka'pí mana'takon esettapuruka'pí tamí'nawírí. Moropai tamí'nawíronkon yewa'tító'kon atarakanmoka'pí.

²⁷ Mírírí yai to' ko'manní'nen paka'pí. Moropai mana'takon esettapurukasa' era'ma tíuya yai eranne' pe eena'pí. Tamí'nawíronkon ama'ye'kon epen pí' man kai'ma eesenumenka'pí. Mírírí ye'nen tíkasuparai mo'ka'píya tíwe'wípa kai'ma.

²⁸ Tíise Paulo entaime'pí aronne: —Aawarírí ke'wíi tamí'nawírí anna man tarí —ta'píya.

²⁹ Mírírí eta tíuya pe ta'píya ipoitírí pí': —Uweiyu ton era'mata —ta'píya. Moropai eeka'tumí'pí Paulo, Silas pia. Tíwe'títí'ka pe awe'sekunka'pí to' pia eranne' pe tíwaní ye'nen.

³⁰ Moropai to' yari'p̄iia atarakkann̄ito' yewi' tapai. Moropai ta'p̄iia to' p̄i': —Uyonpayami', i' ku'to'peuya e'p̄iika't̄ito'pe —ta'p̄iia.

³¹ Moropai yuuku'p̄i Paulo, Silasya: —Jesus ku'ki innape —ta'p̄i to'ya ipi'. —Innape ikup̄iia ya, ap̄iika't̄i Paapaya, am̄iri moropai ayonpayami' —ta'p̄i to'ya.

³² Moropai Uyepotorikon maimu p̄i' m̄ikiri yeur̄ima'p̄i to'ya tiaronkon itewi' tawonkon pokonpe.

³³ Moropai miri' yai Paulo, Silas ye'netikon rona'p̄iia. Miri'ri t̄ipo m̄ikiri esenpatakona'p̄i tonpayami' yarakkiri.

³⁴ Teesenpatakonas' t̄ipo Paulo, Silas yari'p̄iia tewi' ta. Miari to' ya're' ton yenpo'p̄iia. Moropai kure'ne aatausinpasa' wani'p̄i m̄ikiri moropai tonpayami' innape Paapa ku'sa' t̄iuya'nikon ye'nen.

³⁵ Eerenma'sa' pe surarayami' yarima'p̄i cidade ponkon esananya atarakkann̄ito' yewi' ta. Teerepansa'kon pe ta'p̄i to'ya: —Inkamoro Paulo, Silas yenpa'kaki to' w̄ifito'pe —ta'p̄i surarayami'ya.

³⁶ Miri'ri ye'nen atarakkann̄ito' ko'manni'nenya to' maimu ekaremeki'p̄i Paulo, Silas p̄i'. Ta'p̄iia: —Surarayami' yarimasa' cidade ponkon esananya man tari am̄iri'nikon rumakato'peuya —ta'p̄iia. —Miri'ri ye'nen attikon eserike awani t̄iwanm̄ira —ta'p̄iia.

³⁷ T̄iise ta'p̄i Pauloya: —Kaane, anna w̄iti pep̄in. Anna po'p̄iti'p̄i to'ya tami'nawironkonya era'ma tanne, anna Romanoyami' t̄iise. Moropai ama' pe anna anarimapai to' wani taripai, tiaronkonya epu'ti namai. T̄iise t̄iwi to' naiipi anna rumakato'pe to'ya t̄iwar̄iri'nikon —ta'p̄i Pauloya.

³⁸ Moropai i' taasa' Pauloya ekaremeki'p̄i surarayami'ya tesa'kon p̄i'. Moropai Paulo, Silas wani Romanoyami' pe eta t̄iuya'nikon pe to' esa' ena'p̄i eranne' pe.

³⁹ Miri'ri ye'nen to' w̄iti'p̄i Paulo, Silas pia. Mori pe to' eseur̄ima'p̄i to' yarakkiri: —I' wani' pra man, taripai —ta'p̄i to'ya. Moropai atarakkann̄ito' yewi' tapai Paulo, Silas yari'p̄i to'ya. Moropai cidade yapai to' epa'kato'pe yeka'nunka'p̄i to'ya.

⁴⁰ Atarakkann̄ito' yewi' tapai teepa'kaka ya to' w̄iti'p̄i Lidia yewi' ta. Miari innape Jesus ku'nenan era'ma'p̄i to'ya. Moropai to' merunt̄itanni'p̄i to'ya. Miri'ri t̄ipo to' ese'ma'ti'p̄i miri'ri Filipos cidaderi poi.

17

Tessalōnica Cidaderi Pona Paulo, Silas Witi

¹ Inkamoro w̄iti'p̄i Anfipolis cidaderi poro moropai Apolōnia cidaderi poro. Moropai to' erepami'p̄i Tessalōnica cidaderi pona. Miari Judeuyami' epere'to' yewi'kon ta to' w̄iti'p̄i teserukon ta.

² Seur̄iwi'ne s̄abado kaisari to' w̄it̄ip̄iti'p̄i. Miri'ri ya Paapa maimu e'menukasa' p̄i' pe-monkonyami' yeur̄ima'p̄i to'ya miari, teserukon yawiri.

³ Pauloya ekareme'p̄iti'p̄i i' kai'ma piika't̄iton Paapa n̄imenka'p̄i e'taruma't̄ipa awani'p̄i ekaremeki'p̄iia. Miri'ri t̄ipo aasa'mantasa' t̄ipo, Paapaya i'mi'sa'ka ekaremeki'p̄iia n̄iri. M̄ikiri Jesus yekare p̄i' eeseur̄ima'p̄i: —M̄ikiri Jesus piika't̄iton Paapa narima'p̄i tauya siriri api'nikon —ta'p̄iia.

⁴ Miri'ri yai Paulo, Silas teur̄imakon yai, innape ikupi'p̄i arinikon pemonkonyami'ya. Tiaronkon Judeuyami'ya moropai Paapa yapur̄inanan gregoyami'ya moropai arinikon w̄iri'sanyami' ip̄ikkupa' pe t̄iwe'sananya n̄iri ikupi'p̄i innape.

⁵ T̄iise innape iku'nenan pep̄in Judeuyami' inkamoro kinmuwa'p̄i to' winiki. Inkamoro ya pemonkonyami' se' tapaironkon ri eseporo ri t̄iwe'sanon warayo'kon yanno'p̄i. I' ri see imaku'p̄i ku'to'pe to'ya Paulo winiki. Inkamoro marari pra pemonkonyami' ekore'ma emapu'ti'p̄i Paulo, Silas winiki. Miri'ri yai to' ekatumi'p̄i Paulo, Silas yuwai Jasom yewi' ta. Miri'ri yai t̄i yenunp̄iti'p̄i to'ya marari pra Jasom yewi' pona inna'ta ya'morikka'p̄i to'ya, t̄iise Paulo epori to'ya p̄in.

⁶ Miri'ri ye'nen epori t̄iuya'nikon waranti pra Jason woroka'p̄i to'ya. Yari'p̄i to'ya ip̄ikku pe t̄iwe'sen rawiri, pemonkonyami' rawiri. Moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenan pokonpe to' yari'p̄i to'ya. Ta'p̄i to'ya: —Insamoro warayo'kon imaku'p̄i kupi'p̄i to' wani siriri cidade po. Ikupi'p̄i to'ya sinporo taripai to' erepansa' tariwaya imaku'p̄i ku'se —kai'ma to' eseur̄ima'p̄i.

⁷ —Inkamoro wani'p̄i Jasom yewi' ta t̄iise i' kai'ma yairi ip̄ikkukon yeseru yawiri ikupi'p̄i to'ya pep̄in. Yairi pra to' ko'mami —ta'p̄i to'ya. —Tiaron uyesa'kon moro man taa p̄i to' ko'mami, itese' Jesus —taa to'ya.

⁸ Miri'ri eta t̄iuya'nikon ya arinikon pemonkonyami' moropai to' esanon wani'p̄i ini' panpi'ri pe to' winiki.

⁹ Mírírí ye'nen ipíkkukonya ta'pí Jason moropai tiaronkon pí', tñiru ye'mato'pe to'ya kai'ma. Mírírí típo to' rumaka'pí to'ya.

Beréia Cidaderí Pona Paulo, Silas Wítí

¹⁰ Mírírí típo eewaronpansa' pe tiaronkon innape Jesus ku'nenanya Paulo, Silas yari'pí Beréia cidaderí pona. Miarí eerepansa'kon yai to' wítí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí'kon ta.

¹¹ Miarí pemonkonyamí' waní'pí morí pe panpí' Paapa maimu anetapai to' waní'pí Tessalónica ponkon warantí pra. Paapa maimu eta'pí to'ya tiwakíríkon pe. Mírírí ye'nen wei kaisari' to' esenupa'pítí'pí Paapa maimu e'menukasa' pí', anepu'pai tiwaníkon ye'nen. Innape Paulo nekaremekí'pí waní anepu'pai to' waní'pí kure'ne.

¹² Mírírí warantí tu'kankon Judeuyamí'ya innape Jesus kupí'pí. Moropai tu'ke gregoyamí' moropai wírí'sanyamí' gregayamí' ipíkkupa'konya innape ikupí'pí nírí.

¹³ Mírírí yai Beréia po Paulo, Silasya Paapa maimu ekaremekí eta'pí Tessalónica ponkon Judeuyamí'ya. Mírírí ye'nen to' wítí'pí miarí ya to' yekare pí'. Inkamoroya pemonkonyamí' pí' ta'pí imakui'pí ku'to'pe to'ya to' winíkí.

¹⁴ Mírírí yekare eta tíuya'níkon yai, innape Jesus ku'nenanya Paulo yari'pí tuna ena pona apó'yen ya' aasara'to'pe tíse Silas moropai Timóteo e'nímí'pí Beréia po.

¹⁵ Inkamoro innape Jesus ku'nenan morí pe Paulo yarakkírí tíwe'sananya yari'pí Atenas pona. Mírírí típo inkamoro Paulo pokonpe ití'san enna'po'pí Beréia pona. Inkamoroya Paulo maimu yari'pí Silas moropai Timóteo pia to' yannoto'. Ka'ne' pe to' wítíto'pe tepose Atenas pona ta'pí Pauloya.

Atenas Cidaderí Po Itekare Ekaremekí To'ya

¹⁶ Silas, Timóteo pokon eerepamí nímíkí pí' Paulo ko'mamí'pí Atenas po si'ma. Mírírí yai to' napuríkon mia' ke ikonekasa' era'ma'pí Pauloya miarí. Mírírí pí' eesewankono'ma'pí kure'ne Paapa yapurí to'ya pra awaní ye'nen.

¹⁷ Mírírí ye'nen Judeuyamí' epere'to' yewí' ta eeseuríma'pí Judeuyamí' moropai Judeuyamí' pepín yarakkírí, Paapa yapurínenan. Moropai wei kaisari' eeseurímápití'pí tamí'nawíronkon epere'to' cidade arakkíta tíwe'sen to' pata'se'. Miarí ariníkon erepamí. Mírírí ye'nen Paulo eseurímápití'pí to' pokonpe morí pe. Ekareme'pítí'piya itekare.

¹⁸ Mírírí yai yenupatonkon waní'pí tiaronkon pemonkonyamí', inkamoro waní'pí Epicureuyamí' moropai Estóicoyamí'. Inkamoro eseuríma'pí Paulo yarakkírí nírí. Mírírí Paulo eseuríma'pí epu'tí to'ya pín. Mírírí ye'nen to' esekaranmapo'pí. Ta'pí to'ya: —Í' see taa yu'se míserí waní sírírí, epu'tí pra tíse? —ta'pí to'ya. —Pakko pe ka'ri awaní —ta'pí to'ya ipí'. Tiaronkonya yuuku'pí. Ta'pí to'ya: —Paapa aní' nepu'tí pepín pí' eeseuríma mírírí —ta'pí to'ya. Maasa pra Paulo eseuríma'pí Jesus píika'títón pí'. Jesus waní píika'títón pe ekaremekí'piya. Moropai mírírí típo Paapaya i'mí'sa'ka'pí pí' eeseuríma'pí.

¹⁹ Mírírí ye'nen Paulo yari'pí to'ya tiaron ipíkkukon eperepí pata'se' ya'. Mírírí waní'pí Areópago ta. Moropai ta'pí to'ya Paulo pí': —Anepu'pai anna man mírírí anekaremekí'pí kai'ma amanen esenupanto' ekaremekí manni' —ta'pí to'ya.

²⁰ —Mírírí amírí eseuríma manni' waní mírírí epu'tí annaya pra man. Í' pí' eeseuríma? —ta'pí to'ya. —Mírírí ye'nen anetapai anna man —ta'pí to'ya.

²¹ Mírírí warantí ta'pí to'ya maasa pra tamí'nawíronkon waní'pí amanen yekare anetapaino pe. Inkamoro waní'pí Atenas ponkon moropai tiaronkon pata poinokon, moropai miarí tíko'mansenon pe. Inkamoroya í' rí yekare ekareme'pítí'pí tiwakíríkon pe.

²² Mírírí yai Paulo e'mí'sa'ka'pí mírírí to' pata'se' Areópago ta tamí'nawíronkon pemonkonyamí' rawírí. Ta'piya: —Warayo'kon, Atenas po tíko'mansenon, aya'makon pí' wai wei kaisari' tamí'nawírí awaníkon mia' ke ikonekasa' yapurínenan pe, yapuríya'níkon eepíremakon yai.

²³ Maasa pra cidade poro uupí yai, eepere'to'kon yewí' pata'se'kon kaisari' era'ma pí' wai tiwin ayekínkon wíisa'ya'níkon yai, po'tí'ya'níkon yaponse' pí'. Mírírí pí' awe'menukasa' era'ma pí' wai —ta'pí Pauloya. —PAAPA ANÍ' NEPU'TÍ PEPÍN taato'. Inna, seru' pepín aní' nepu'tíkon pepín pí' yapurí pí' ko'manní pí' naatí, epu'tí'ma pra. Mírírí ye'nen míikírí ekaremekí'ya manni' epu'tíya'níkon yu'se wai —ta'piya.

²⁴ —Míikírí Paapa waní pata koneka'típon pe moropai tamí'nawírí sírírí pata po tíko'mansen koneka'típon. Míikírí waní uyepotoríkon pe ka' ko'manní'nen pe, pata ko'manní'nen pe. Míikírí Paapa ko'mamí pepín warayo'kon níkoneka'pí wítí ta.

²⁵ Mírírí ye'nen míikírí Paapa waní pepín í' koneka yu'se tímírí ton pe. Maasa pra míikírí Paapaya uurí'níkon ko'manto' ton tírí. Míikírí Paapaya uyettapusínkon ton tírí. Tamí'nawíron tíriya uupia'níkon.

²⁶ E'mai'non warayo' koneka'piya míikírí ko'manto'pe sírírí pata po. Míikírí wenai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' ko'manto'pe. Maasa pra to' weiyu ku'ne'tí'pí Paapaya

enen to' ko'manto' weiyu. Moropai to' pata ton ekaremeki'pi Paapaya tiwin pi' to' ko'manto'pe tipatakon ya. Tami'nawiri ikupi'piya.

²⁷ Miikiri Paapaya ikupi'pi tiwa'to'pe kai'ma yuwa yai epoto'pe'nikon. Maasa pra aminke pra miikiri wani uuri'nikon pi' tiwin pi' e'ni tanne.

²⁸ I' wani' awani ye'nen maasa pra ipi' ko'manni ye'nen. Ipikinsa' ko'manni siriri. Manni'kan ayonpakon epu'nenanya taa manni' waranti. "Uuri'nikon wani inmukuyami' pe niri" taa to'ya.

²⁹ Inmuku pe e'ni ye'nen, i' ton pe mia' ke ikonekasa' anapurikon ton konekaya'nikon? Miriri waranti eesunenakakon e'pai pra man. Maasa pra Paapa wani pepin miriri ouro prata moropai ti' konekasa' waranti.

³⁰ Pena Paapaya tiwi anapurikon yapurikonpa ikupi'pi, epu'tiya'nikon pra awanikon ye'nen. Maasa pra tepu'tiya'nikon yu'se awani taripai. Tiise siriri pata pai Paapaya tami'nawironkon pemonkonyami'ya imakui'pi tinkupi'pikon rumaka yu'se awani.

³¹ Maasa pra wei ku'ne'tisai'ya i' pensa pemonkonyami' imakui'pi rumaka'tiponkon pepin yenumi tiuya weiyu ku'ne'ti'piya. Miriri kupi'piya miikiri tiwin warayo' tinmenka'pi wenai. Miriri epu'ti tami'nawironkonya maasa pra miikiri warayo' sa'mantasa' pimi'sa'ka'pi Paapaya. Miriri ta'pi Pauloya to' pi'.

³² Miriri eta tiuya'nikon yai Jesus e'mi'sa'ka'pi yekare tiaronkon siira'pi ipi'. Tiise tiaronkonya ta'pi: —Miriri ekaremekiya e'pai man ini' panpi' maasa epu'to'pe annaya — ta'pi to'ya.

³³ Miriri tipo Paulo witi'pi miari pai.

³⁴ Miriri yai tiaronkon warayo'konya innape Jesus kupi'pi. Inkamoro kore'ta warayo' wani'pi Dionisio itese'. Arepago ponkon kore'ta tiwe'sen. Moropai wiri' niri itese' Damarisya innape ikupi'pi moropai tiaronkon.

18

Corintio Cidaderi Po Itekare Ekaremeki To'ya

¹ Miriri tipo Paulo witi'pi Atenas cidaderi poi Corintio cidaderi pona.

² Miar Corintio cidaderi po Judeu wani'pi itese' Aquila. Miikiri wani'pi Ponto pata po esempo'pi pe. Pena pu'kuru pra ri erepami'pi pe to' awani'pi Italia poi tino'pi Priscila yarakkiri. Inkamoro ii'sa' wani'pi maasa pra reiyami' esa' pe tiwe'sen Claudiya tami'nawironkon Judeuyami' yenpa'ka ye'nen. Epa'ka'pi pe awani'pi Roma poi.

³ Miikiri era'mapi'se Paulo witi'pi eesenyaka'mato' ya'. Miriri yai Pauloya era'ma'pi teesenyaka'mato' kupi'piya. Miriri ye'nen miari iipia Paulo esenyaka'ma'pi tappiikon ton konekapiti'pi' to' esenyaka'ma'pi.

⁴ Tiise sabadokon kaisari atipiti'pi Judeuyami' epere'to' yewi'kon ta Paapa maimu ekareme'piti'piya merunti ke. Maasa pra innape Jesus kupi'pi Judeuyami'ya moropai Gregoyami'ya yu'se Paulo wani'pi.

⁵ Moropai Silas, Timoteo pokon erepansa' yai Macedonia pata poi miriri ye'nen Paulo esenyaka'ma pra ena'pi iniri. Tiise Paapa maimu ekaremeki pi' neken eesenyaka'ma'pi wei kaisari. Taapiti'piya: —Jesus wani Paapa nimenka'pi pe upiika'tinenkon pe —taapiti'piya.

⁶ Tiise miarironkon wani'pi itu'se pra. To' ekore'ma'pi Paulo pi' itu'se pra tiwanikon ye'nen. Miriri ye'nen tipon pi' atapisi'pi kutupan tu'ma'piya, moropai ta'piya to' pi': —Aataka'masa'kon ya aawariri'nikon awanikon wenai. Innape ikupi'piya'nikon pra awanikon wenai aataka'masa'kon. Tiise uwenai pra —ta'piya to' pi'. —Taripai itu'se pra awanikon ye'nen uuti siriri Judeuyami' pepin pi' Paapa maimu ekareme'se —ta'piya.

⁷ Miriri waranti to' nimi'piya. Paulo witi'pi Ticio yewi' ta. Miikiri ko'mami'pi miari. Ticio wani'pi tiaron itese' wani'pi Justo kai'ma esati to'ya. Miikiri wani'pi Judeu pe pra tiise Paapa yapurinen pe awani'pi. Miikiri yewi' ta aako'mami'pi. Miikiri yewi' wani'pi Judeuyami' epere'to' yewi' pia aminke pra tiwe'sen pe.

⁸ Miar Crispo itese' wani'pi Judeuyami' epere'to' yewi' esa' pe tiwe'sen. Miikiriya innape Jesus kupi'pi tami'nawiri tipemonkonyami' pokonpe si'ma. Moropai tu'kankon Corintio cidaderi ponkonya Paapa maimu eta'pi moropai innape ikupi'pi to'ya. Miriri wenai to' esenpatakona'pi.

⁹ Miriri tipo tiwinan ewarono' ya' Paulo we'ne'piti waranti Paapa esurima eta'piya. Ta'pi Paapaya: —Erane' pe pra e'ki. Tiise itekare ekaremeki pi' ako'manki pemonkonyami' pi' maasa pra tu'ke upemonkonyami' man tari siriri cidaderi po —ta'pi Paapaya.

¹⁰ —Maasa pra uuri ko'mami' aapia. Ani'ya i' ri imakui'pi kupi'pi eserike pra awani aapia wani tanne —ta'piya. —Eseurimaki teeseta'kai pra.

¹¹ Miriri ye'nen Paulo ko'mami'pi tiwin kono' arakkita pairi kaisari miari Paapa maimu ekaremeki pi' to' kore'ta.

¹² Mírírí yai pata esa' Cláudioya Gálio tírí'pí pata esa' pe awe'to'pe Grécia pata po. Mírírí yai Judeuyamí' emurukuntí'pí iipia. Inkamoroya Paulo yapisi'pí. Míikírí yari'pí to'ya pata esa' Gálio pia.

¹³ Ta'pí to'ya ipí: —A'kí míserí warayo' man pemonkonyamí'ya Paapa yapurí yu'se tíise uyeserukon yawírí pra —ta'pí to'ya.

¹⁴ Mírírí yai Paulo eseuríma pia'tí tanne, Gálioya ta'pí Judeuyamí' pí: —Sírírí míserí warayo'ya í' kupí epu'tíuya pra wai. Pemonkon wíisai'ya pra man tíise eeseuríma neken wenai enesa'ya'níkon uupia.

¹⁵ Mírírí ye'ka pí' apíika'tí tíuya'níkon í' tauya eseríke pra wai. Aawarírí'níkon ayaserukon ta ikonekaya'níkon mírírí —ta'píya to' pí'.

¹⁶ Moropai to' yenpa'ka'píiya.

¹⁷ Tarípai míikírí Judeuyamí' epere'to' yewí' esa' pe tíwe'sen míikírí Sóstenes yapisi'pí to'ya moropai í'po'pítí'pí to'ya, míikírí pata esa' Gálio rawírí sí'ma. Míikírí pí' —Aka sa'ne —taiya pra Gálio waní'pí, era'mapítí'píiya ípíika'tíuya pra.

Áquila Wítí Éfeso Cidaderí Pona Tíno'pí Yarakkírí.

¹⁸ Mírírí yai Paulo ko'mamí'pí tu'ke wei kaisari innape Jesus ku'nenan pokonpe Coríntio cidaderí po. Mírírí típo eesekaremekí'pí to' pí'. Moropai aasara'tí'pí apo'yen ya' Síria pona tuutípa, Áquila moropai Priscila pokonpe. Moropai apo'yen ya' taasara'tí rawírí Cencreía po tíwaní ye'ka pe Paulo epírema'pí. Eesekaremekí'pí Paapa esenyaka'mato' koneka tíuya ekaremekí'píiya. Eeturumaka'pí itenya'. Mírírí ye'nen típu'pai sí'po ya'tí'píiya, mírírí ekareme'to' tíuya.

¹⁹ Moropai to' asara'tí'pí apo'yen ya'. Moropai inkamoro erepamí'pí Éfeso cidaderí pona. Moro Áquila Priscila e'nímí'pí. Mírírí yai Paulo ewomí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí'kon ta. Mírírí yai Judeuyamí' yarakkírí eeseuríma'pí Paapa maimu pí'.

²⁰ Mírírí ye'nen Paulo ko'manto'pe ta'pí to'ya tíkore'ta'níkon tu'ke wei kaisari. Tíise aako'mamí pra awaní'pí. Inna taiya pra awaní'pí.

²¹ Míikíríya ta'pí tuutí pe: —Enna'po yu'se Paapa waní ya, enna'po akore'ta'níkon —ta'píiya. Mírírí típo Paulo asara'tí'pí apo'yen ya'. Attí'pí Éfeso poi.

²² Míikírí wítí'pí Cesaréia pona. Míikírí ko'mamí pín apo'yen yapai teepa'ka pe rí attí'pí Jerusalém pona. Miarí Jerusalém po innape Jesus ku'nenan pí' eesekaremekí'pí ka'ne' pe pu'kuru moropai attí'pí Antioquia Síria pata pon pona.

²³ Tíko'man pe pu'kuru pra tíko'mamí típo miarí, attí'pí. Míikírí wítí'pí Galácia pata poro moropai Frígia pata poro. Mírírí yai tuutí pe innape Jesus ku'nenan meruntítanní'píiya iní panpí'.

Apoloya Itekare Ekaremekí

²⁴ Éfeso po pra Paulo tíise tiaron pata poro aasari tanne Judeu erepamí'pí Éfeso cidaderí pona itese' Apolo. Míikírí waní'pí Alexandria cidaderí po esenpo'pí pe. Míikírí waní'pí morí pe itekare ekareme'nen pe. Morí pe Paapa maimu e'menukasa' epu'nen pe awaní'pí. Míikírí waní mararí pra Paapa maimu yeseru pí' esenupa'pí pe.

²⁵ Mírírí ye'nen eeseurímato' e'pítí'pí morí pe taatausinpai yenupaton pe Jesus Cristo yekare pí'. Yairí awe'pítí'pí. Tíise míikírí waní'pí João Batista nekaremekí'pí itekare epu'nen pe neken awaní'pí.

²⁶ Míikírí eseuríma pia'tí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí'kon ta meruntí ke. Míikírí eseuríma eta'pí Áquila moropai Priscilaya. Mírírí ye'nen yari'pí to'ya tewí'kon ta. Iní panpí' Paapa maimu pí' yeurímakonpa kai'ma. Í' kai'ma pemonkonyamí' píika'tí Paapaya pí' yeurímakonpa kai'ma yairí panpí' epu'to'peiya.

²⁷ Mírírí típo Apolo esenumenka yai tuutí pí' Grécia pata pona. Inarí ton kaareta menuka'pí innape Jesus ku'nenanya miaríronkon innape Jesus ku'nenan pia. Esatí'pí to'ya to' pí' morí pe yapí'to'pe to'ya kai'ma tewí'kon ta. Mírírí kaareta ke to' eseuríma'pí mírírí warantí. Miarí teerepansa' yai mararí pra inkamoro innape Jesus ku'nenan píika'tí'píiya, manni'kan morí pe tíwe'to' wenai Paapa nípiika'tí'san.

²⁸ Miarí Judeuyamí' eseurímapítí yai Apolo waní'pí to' maimu yentai imaimu. Eeseurímapítí'pí to' yentai, tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya era'ma tanne. Mírírí ye'nen í' taa Judeuyamí'ya eseríke pra awaní'pí maasa pra to' yentai imaimu waní'pí. Eeseurímapítí'pí Paapa nimenka'pí waní píika'títon pe ekareme'pítí'píiya. Jesus waní Paapa nimenka'pí pe upíika'tínenkon pe taasa' imaimu e'menukasa'ya yawírí ekareme'pítí'píiya Judeuyamí' pí' miarí.

19

Éfeso Po Pauloya Itekare Ekaremekí

¹ Coríntio cidaderí po Apolo waní tanne Paulo wítí'pí a'mun poro. Míikírí erepamí'pí Éfeso cidaderí pona. Miarí innape Jesus ku'nenan eporí'píya. Moropai inkamoro ekaranmapo'pí Pauloya.

² Ta'píya to' pí': —Morí Yekaton Wanní ena'pí ayesa'kon pe innape ikupíya'níkon yai? —ta'píya to' pí'.

Inkamoroya yuuku'pí: —Míikírí Morí Yekaton Wanní moro awaní epu'tí annaya pra man —ta'pí to'ya ipí'.

³ Mírírí pí' ta'pí Pauloya: —Í' ye'ka kin itekare pí' eesenupa'píkon? Í' ye'ka itekare pí' inna ta'píya'níkon? —ta'píya. Yuuku'pí to'ya: —João Batista nekaremekí'pí, itekare pí' inna ta'pí annaya. Mírírí wenai anna esenpatakona'pí —ta'pí to'ya ipí'.

⁴ Pauloya ta'pí to' pí': —Joãoya itekare ekareme'pítí'pí manni'kan imakui'pí pe tíwe'to'kon rumakanenanya irumakato'pe kai'ma. Irumakasa' to'ya típo to' esenpatakona'pe taapítí'píya —ta'pí Pauloya. —Moropai Joãoya níri taapítí'pí Judeuyamí' pí' innape ikupí to'ya e'pai awaní. “Manni' uye'ma'pí pí' tui'sen tauya manni'”, míikírí epu'tí to'ya yu'se awaní'pí. Míikírí João ye'ma'pí pí' tui'sen waní Jesus pe —ta'píya.

⁵ Mírírí taiya eta tíuya'níkon yai, inkamoro esenpatakona'pí innape Uyepotoríkon Jesus Cristo kupi tíuya'níkon wenai.

⁶ Mírírí típo Pauloya tenya tírí'pí to' pu'pai pona moropai eepírema'pí. Mírírí pe rí Morí Yekaton Wanní ena'pí to' esa' pe. Mírírí ye'nen inkamoroya tiaronkon maikon kupi pia'tí'pí. Moropai inkamoroya Paapa maimu ekaremekí pia'tí'pí.

⁷ Inkamoro waní'pí asakí'ne pu' pona tímo'tai yonpa warayo'kon.

⁸ Mírírí yai eseuríwí'ne kapoi kaisarí Paulo wítí'pítí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí' ta. Míikírí eseurímapítí'pí meruntí ke pemonkonyamí' pí'. Eeseurímapítí'pí Paapa maimu pí' maasa pra tamí'nawíronkon esa' pe Paapa waní epu'tí to'ya yu'se tíwaní ye'nen.

⁹ Tíise tiaronkonya innape ikupí pra awaní'pí. Mírírí ye'nen imakui'pí pe to' eseurímapítí'pí Uyepotoríkonya uyenu'pato'kon winíki, tamí'nawíronkon rawírí si'ma. Mírírí típo Paulo epa'ka'pí moropai attí'pí innape Jesus ku'nenan pokonpe. Moropai míikírí eseurímapítí'pí wei kaisarí pemonkonyamí' yenupanen Tiranoya pemonkonyamí' yenu'pato' yewí' ta si'ma.

¹⁰ Mírírí kupí'píya asakí'ne kono' kaisarí mírírí Ásia pata ponkon Judeuyamí' moropai Judeuyamí' pepínya Paapa maimu eta píkírí.

Ceva Munkíyamí' Yekare

¹¹ Moropai ikupí eseríkan pepín kure'nan esenumenkanto' ku'pítí'pí Paapaya Paulo winípai.

¹² Moropai Paulo pu'pai ya'san kamisa yaapítí'pí to'ya pri'yawonkon pepín pia. Mírírí tappí to' esepí'títo'pe kai'ma. Mírírí típo o'ma'kon yarakkírí tíwe'sanon pia yarí'pí to'ya níri. Inkamoro yapai o'ma'kon yenpa'ka'píya. Mírírí warantí Paapaya Paulo yapurí'pí tímeruntíri ke.

¹³⁻¹⁴ Miarí awaní'pí teepíremanon esa' Judeu itese' Ceva. Míikírí munkíyamí' waní'pí asakí'ne mia' pona tímo'tai'níkon. Inkamoro e'pítí'pí pia'sanyamí' pe. Inkamoroya pemonkonyamí' yapai o'ma'kon yenpa'ka Pauloya Jesus meruntíri ke era'ma'pí. Moropai mírírí warantí anku'pai to' waní'pí. Inkamoro wítí'pí pemonkonyamí' o'ma'kon yarakkíronkon kore'ta. Moropai ta'pí to'ya míikírí o'ma' pí': —Pauloya ta'pí warantí taa annaya. Jesus ese' pí' epa'katí —ta'pí Ceva munkíyamí'ya.

¹⁵ Mírírí yai yuuku'pí tiwinan o'ma'ya. Ta'píya to' pí': —Jesus epu'nen uurí, moropai Paulo epu'nen uurí. Tíise aní'kan amírí'níkon? Amírí'níkon waní pepín Jesus pemonkonyamí' pe —ta'píya to' pí'.

¹⁶ Moropai o'ma' yarakkírinya Ceva munkíyamí' pa'típítí'pí. Míikírí waní'pí meruntí ke to' yentai. Moropai to' epe'pí wítí' tapai. To' waní'pí ne'ne' pe pu'kuru moropai to' pon karakapí'sai'ya waní'pí.

¹⁷ Mírírí eta'pí tamí'nawíronkon Éfeso ponkon pemonkonyamí'ya, Judeuyamí'ya moropai Judeuyamí' pepínya. To' waní'pí eranne' pe kure'ne. Mírírí ye'nen ta'pí to'ya: —Morí pe Uyepotoríkon Jesus man. Tamí'nawíron yentainon pe awaní —ta'pí tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya.

¹⁸ Moropai innape Jesus kupítíponkon íipí ko'manní'pí Paulo pia. Inkamoro erepamí'pí tamí'nawíronkon rawírí. Inkamoroya ta'pí: —Anna waní'pí pia'sanyamí' pe. Tíise mírírí rumaka annaya sírírí —ta'pí to'ya.

¹⁹ Mîrîrî yai yawa'wîkon moropai kaaretakon, tarenkon yaponse' enepî'pî to'ya. Moropai mîrîrî arannîpî'pî to'ya tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Epe'ke'kon pe pu'kuru kaaretakon taren yaponse' wani'pî, 50.000 prata pun kaisari.

²⁰ Mîrîrî warantî Paapa meruntîri era'ma'pî pemonkonyamî'ya. Arinîkon enapîtî'pî Jesus pemonkono pe. Innape Jesus kupî'pî arinîkonya.

To' Esiyu'pîti Êfeso Po

²¹ Mîrîrî tîpo Paulo esenumenka'pî tuutî'pî' Macedônia pata poro moropai Acaia pata poro moropai Jerusalém pona. Moropai ta'pîiya: —Jerusalém poi itî'pî wani' Roma pona.

²² Mîrîrî yai Pauloya asakî'nankon warayo'kon tîpîika'tînenan yarima'pî Macedônia pata pona, Timóteo moropai Erasto. Maasa pra ini' panpî' wei iko'manpai Paulo wani'pî Ásia pata po.

²³ Mîrîrî yai kure'nan esiyu'pî'nîto' wani'pî Êfeso cidaderî po Uyepotorîkonya uyenu-pato'kon wenai.

²⁴ Mîrîrî ya warayo' wani'pî Demétrio itese'. Mîikîrî wani'pî teesenyaka'masen pe inke'kon prata konekapîtî'pî. Mîrîrî konekapîtî'pîiya tînapurîkon wîrî' itese' Diana soosirîkon warantî tîse simonkokon pe mîrîkî tîwe'repapa kai'ma. Mîrîrî ke awe'repapîtî'pî. Mîrîrî yepe'pî yapi'pîti'pîiya mararî pra. Moropai yarakkîrî teesenyaka'masanon ye'mapîtî'pîiya mîrîrî yepe'pî ke.

²⁵ Mîikîrîya inkamoro tîpokon pe teesenyaka'masanon yanno'pî. Moropai tiaronkon prata pî' teesenyaka'masanon yanno'pîiya. Ta'pîiya to' pî': —Uyonpayamî', epu'nenan amîrî'nîkon uurî'nîkonya kure'ne esenyaka'mannî'pî yepe'pî yapi'se.

²⁶ Tîise sîrîrî pata pai ini'rî yapisî eserike pra awanî epu'tî pî' wai —ta'pîiya. —Tarîpai sîrîrî pata pai era'maya'nîkon sîrîrî. Moropai etaya'nîkon î' kai'ma miserî Paulo eseurîma moropai ikupîiya. Taapîtîiya unapurîkon Diana winîkî, mîikîrî warayo'kon nîkoneka'pî wani' pepîn Paapa pe. Paapa warantî awanî pepîn. Yairon pe awanî pepîn taapîtîiya. Mîrîrî taa tîuya ke pemonkonyamî' ra'tisai'ya man mararî pra, tarîronkon moropai tamî'nawîrî yonpa Ásia pata poronkon. Mîrîrî ye'nen ini'rî unapurîkon yapurî to'ya eserike pra eena pe man. Î' pe pra rî eena pe man —ta'pîiya.

²⁷ —Mîrîrî warantî awanî ya, uurî'nîkon esenyaka'mato' pîinama pemonkonyamî'ya pepîn. Ini'rî yenna to'ya eserike pra awanî. Mîrîrî era'ma pî' wai —ta'pîiya. —Mîrîrî neken pepîn tîise unapurîkon Diana yapurî pemonkonyamî'ya pepîn ini'rî Î' pe pra rî eenasa' ye'nen Paulo maimu wenai. Mîrîrî warantî awanî ya, tamî'nawîronkon tarîronkonya mîikîrî yapurî pepîn moropai tiaron pataponkonya yapurî pepîn.

²⁸ Mîrîrî eta tîuya'nîkon yai arinîkon ena'pî teekore'mai mararî pra. Inkamoro entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pî to'ya: —Ipîkku pe Diana unapurîkon wani' tiaronkon yentainon kai'ma —ta'pî to'ya.

²⁹ Mîrîrî to' entaimepî'to' eta'pî tamî'nawîronkon cidadeponkonya. Inkamoro arinîkonya mîikîrî Aristarco moropai Gaio, Paulo ponkon pe asarî'san Macedônia ponkon yapisî'pî moropai to' woroka'pî to'ya, arinîkon emurukuntîto' pata'se' ya'.

³⁰ Mîrîrî yai arinîkon yarakkîrî eseurîmapai Paulo wani'pî tîise innape Jesus ku'nenanya irumaka pra awanî'pî iwî to'ya namai.

³¹ Tiaron ipîkku pe tîwe'senya Paulo yonpayamî'ya tîmaimukon yarima'pî Paulo wîti namai miarî ya arinîkon emurukuntîto' pata'se' ya'.

³² Mîrîrî yai arinîkon wani'pî î' taa tîuya'nîkon epu'tî to'ya pra. Mararî pra to' eseurîma'pî. Tiaronkon eseurîma'pî tiaron pe. Tiaronkonya ta'pî tiaron pe tîmaimukon epu'tî to'ya pra. Mîrîrî ye'nen î' wani' to' wani' epu'tî arinîkonya pra awanî'pî.

³³ Tiaronkon esenumenka'pî: —Yai pra Alexandre wenai ka'rî mîrîrî kupî to'ya kai'ma. Maasa pra Alexandre yaasa' to'ya wani'pî arinîkon rawîrî. Mîikîrîya tenya ke moo e'tî ta'pî. Maasa pra eseurîmapai awanî'pî tîwinîpaino pe pra awanî anekareme'pai awanî'pî. Tîise yuuku to'ya pra awanî'pî.

³⁴ Tîise Judeu pe awanî epu'sa' tîuya'nîkon yai ini' panpî' to' entaimepîtî'pî tamî'nawîrî. Asakî'ne hora kaisari to' entaimepîtî'pî. Ta'pî to'ya: —Ipîkku pe Diana man, unapurîkon anna Êfesoponkon yepotorî pe kai'ma to' entaimepîtî'pî.

³⁵ Mîrîrî yai mîrîrî cidade ponkon esa' pe tîwe'sen wîtî'pî to' kore'ta. Mîikîrîya to' atî'napannîpî tîuya yuwa'pî. Ta'pîiya: —Warayo'kon, Êfesoponkon tamî'nawîronkonya epu'tî maasa pra mîikîrî unapurîkon kure'nan Diana wani' tari cidade po uurî'nîkon kore'ta. Mîikîrî moropai iwarainon ikonekasa' ka' poi ena'pî, mîrîrî wani' usosirîkon ta. Inkamoro ko'mannî'nenan pe e'nî.

³⁶ Innape awanî epu'tî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî ye'nen moo atî'napanî'tî Î' epu'tî ye'ka pe pra teesenumenkai pra morî pe epu'tîya'nîkon yuwatî —ta'pîiya.

³⁷ —Inkamoro warayo'kon ene'sa'ya'nikon. Tiiſe i' ku'sa' to'ya pra man soosirikon winiſki moropai i' ku'sa' to'ya pra man unapurikon Diana winiſki.

³⁸ Tiiſe Demétrio moropai ipokonpe teesenyaka'masanon winiſki i' ri ku'sa' to'ya ya, iweiyu ton imo'ka e'pai man ipikkukon rawiri to' yaato'pe. Miriri to'pe inkamoro wani miriri ipikkukon. Inkamoroya neken ikoneka e'painon.

³⁹ Tiiſe ani' moro awani ya, awiniki'nikon miriri koneka e'pai man arinikon pokonpe teepere'se uyeserukonya taasa' yawiri.

⁴⁰ Miriri waranti e'ni ya, uuri'nikon pi' taa Roma esa' pe tiwe'senya, i' epu'nenan pepin amiri'nikon, apemonkonoyami' ko'manni'piya'nikon pepin taiya eserike awani uuri'nikon pi'. Miriri ye'nen i' kai'ma ekaremeki eserike pra awani ipi'.

⁴¹ Miriri taa tiſo miiki'riya tami'nawironkon yaiponti'pi to' witi'to'pe.

20

Paulo Witi Macedônia Pata Poro

Moropai Grécia Pata Poro

¹ Pemonkonyami' arinikon ati'napansa' tanne, innape Jesus ku'nenan yanno'pi Pauloya. Moropai inkamoro meruntitanni'piya. Moropai to' pi' eesekaremeki'pi. Miriri tiſo atti'pi Macedônia pata poro.

² Tuuti pe miriri pata poro atti'pi. Miriri yai innape Jesus ku'nenan meruntitanni'piya marari pra. Miriri tiſo Grécia pona eerepami'pi.

³ Miarí Paulo ko'mami'pi eseuríwi'ne kapoi kaisari. Miarí pai tuuti pi' Paulo esenumenka tanne Síría pata pona Judeuyami' yekare eta'piya yapisí tiuya'nikon pi' to' eseurímasa' i' ri kupikonpa iwiniki. Miriri ye'nen Macedônia pata poro Paulo esenumenka'pi tiwenna'po pi'.

⁴ Miiki'ri pokonpe pemonkonyami' witi'pi. Sópatro, Pirro munmu Beréia cidaderi pon, Aristarco moropai Segundo, Tessalônica ponkon, Gaio Derbe pon, Tíquico, moropai Trófimo Ásia pata poinokon moropai Timóteo.

⁵ Inkamoro witi'pi e'mai' pe. Moropai inkamoroya anna nimi'sa' wani'pi Tróade cidaderi po.

⁶ To' festari weiyu pata'pi yai, miriri festa awani'pi isamoto' ton pin trigo puusa' ya'to' to'ya weiyu pe. Miriri tiſo anna witi'pi Filípos cidaderi poi. Mia'taikin wei anna witi' tiſo anna erepami'pi to' pia Tróade pona. Moro anna ko'mami'pi tiwin semana kaisari.

Éutico Sa'mantasa' E'mi'sa'ka

⁷ Moropai domingo yai anna emurukunti'pi innape Jesus ku'nenan pokonpe. Miriri yai anna yekari yonpa'pi annaya timurukun pe si'ma. Miriri Paulo eseuríma yai tu'kankon emurukuntisa' tanne anoinna pikiri eeseuríma'pi maasa pra eerenma'sa' pe attito' wani'pi.

⁸ Miarí tu'ke lamparinha awittani'sa' wani'pi o'non pata anna emurukuntito' ta kawinpan witi' ta.

⁹ Miriri yai maaron warayo' wani'pi itese' Éutico enu'sa' wani'pi janela pona. Miriri yai Paulo eseuríma ko'manni'pi. Eeseuríma ko'manni'pi tanne, miiki'ri ena'pi iwe'nunpai. Miriri pe ri iwe'na'pi ka'ne' pe. Miiki'ri ena'pi kawinpan witi' teeseurínon quarto janelari poi. Miiki'ri yapisí'pi to'ya, tiſe aasa'mantasa' wani'pi.

¹⁰ Moropai Paulo auti'pi iipia moropai awe'morikka'pi moropai i'mi woi yapisí'piya. Moropai ta'piya to' pi': —Teesi'ni'se pra e'ti. Miiki'ri sa'mantasa' pra man tiſe enen man —ta'piya.

¹¹ Miriri tiſo ini'ri Paulo enuku'pi kawinpan witi' ta. Miarí tekkari yonpa'piya. Miriri yai Paulo eseuríma ko'manni'pi pata terenma'ni'se. Miriri tiſo awauti'pi moropai atti'pi.

¹² Moropai miiki'ri warayo' yari'pi to'ya itewi' ta enen. Miriri yai kure'ne taatausinpai to' wani'pi miari.

Éfeso Soosiri Esanon Pi' Paulo Esekaremeki

¹³ Anna witi'pi apo'yen ya' Assós Peyaki pikiri maasa pra miari Paulo nimi'ki'pi annaya. Maasa pra miari tinimi'to'pe annaya taasai'ya wani'pi. Miiki'ri ii'to' wani'pi a'mun poro mii'to'pe.

¹⁴ Anna eseposa' yai Assós peyaki po moropai anna asara'ti'pi apo'yen ya'. Anna witi'pi anna erepami'pi Mitilene cidaderi pona.

¹⁵ Miarí pai anna witi'pi erenma'sa' pe. Aminke pra Quio wono pi' iri'pikiri anna witi'pi. Tiaron wei yai Samos po anna wani'pi. Miriri tiſo tiwin wei anna erepansa' pe Mileto peyaki pona.

¹⁶ Miriri yai Paulo esenumenkasa' wani'pi Éfeso cidaderi pona emi'panpai pra. Maasa pra tiko'man pe iko'manpai pra awani'pi Ásia pata po. Eesemi'tipasa' wani'pi erepanpai ka'ne' pe

Jerusalém pona, Judeuyami' festari weiyu itese' Pentecoste esippia'ti rawiri teerepamipa kai'ma.

¹⁷ Miarí Mileto po si'ma Pauloya soosi esanon Éfeso ponkon yanno me'po'pi to' yarakkiri teeseporipa kai'ma.

¹⁸ Inkamoro erepansa' pe Pauloya ta'pi to' pi': —Epu'nenan amiri'nikon o'non ye'ka pe uuko'mansa' siriri wei eesuwa'ka manni' yai, timurukun pe e'ni yai, Asia pata pona erepami'pi pata pai.

¹⁹ Miriri yai uuri esenyaka'ma'pi Uyepotori ton pe ikupi'piuya ipoitiri pe. Tiaronkon ma're wani'pi to' yentai e'kupi pin. Tiaron pensa ukaruwa'pi sa'man weiyu erepansa' yai upona. Maasa pra tu'ke ite'ka Judeuyami' wani'pi imakui'pi anku'pai uwiniki Paapa maimu ekaremekiuya wenai. Miwini tiise esenyaka'ma'pi Uyepotori ton pe.

²⁰ Amiri'nikonya niri epu'ti apika'tito'peuya'nikon i' kai'ma tamí' nawiri itekare ekaremeki'piuya. Amiri'nikon yenupa'piuya arinikon rawiri si'ma moropai ayewi'kon ta pi'.

²¹ Miriri yai taapiti'piuya yairi Judeuyami' pi' moropai Judeuyami' pepin pi': —Awenpenatakon e'pai awani imakui'pi anku'pikon pi'. Paapa yapuriti innape Uyepotorikon Jesus Cristo ku'ti —taapiti'piuya.

²² Taripai uuti siriri Jerusalém pona. Mori Yekaton Wanniya uyarima siriri innape imaimu yawiri ikupiuya tiise i' e'kupi epu'tiuya pra wai miari.

²³ Miriri waranti Mori Yekaton Wanniya taasa' wenai epu'tiuya o'non pata erepansa' ya moro e' taruma'tito' ton wani, atarakamoto'pe wani.

²⁴ Tiise miriri pi' uusa'mantato' pi' eranne' pe wani pra wai. I' wani mori pe uuri pia tamí' nawiri esenyaka'mato'pe Uyepotori Jesus nekaremeki'pi kupiuya tamí' nawiri taretí' kai. Miriri esenyaka'mato' wani siriri. See ye'ka Paapa maimu ekaremekiuya pemonkonyami' pi', pemonkonyami' piika'tito' Paapaya epe'mira.

²⁵ —Kure'ne akore'ta'nikon uuko'mansa' wai uyesa'kon pe Paapa wani ekaremeki pi'. Taripai iniri uyeramaya'nikon pe pra naatí' siriri. Miriri epu'ti pi' wai.

²⁶ Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon. Ani'kan ataka'masa' ya, tipanamato'kon yawiri pra to' wani ya, uwenai pra aataka'masa'kon miriri.

²⁷ Maasa pra uuriya tiwi Paapa maimu ku'sa' pra man, api'nikon ekaremeki pi' uuko'mansa' wai. Tamí' nawiri i' itu'se Paapa e'to' ekaremeki'piuya.

²⁸ Miriri ye'nen tauya, aawariri'nikon eti'ninmati moropai tiaronkon konekati manni' carneiroyami' ko'manni'nenya to' koneka waranti. Maasa pra Mori Yekaton Wanniya amiri'nikon kupi'pi carneiroyami' ko'manni'nenya tekikon ko'manni'pi waranti Paapa pemonkonyami' innape Jesus ku'nenan ko'mannipikonpa. Inkamoro wani inenna'san pe tinmu Jesus Cristo mini ke aasa'manta yai.

²⁹ Maasa pra epu'ti pi' wai uuti'pi yentakaya amiri'nikon pia yenku'ti ton seru'ye' erepami akore'ta'nikon. Inkamoro erepami kaikusi erepami waranti carneiroyami' yapise. Inkamoro ya innape Jesus ku'nenan taruma'ti.

³⁰ Miriri yai seru'ye' pe ayonpakon ri e'to' weiyu erepami. Tiaronkon amiri'nikon innape Jesus ku'nenan yenku'ti to'ya tesarukon kupikonpa. Miriri yai Jesus rumakaya'nikon.

³¹ Miriri ye'nen tiwari e'ti. Enpenatati eesenupa'pikon pi' wei ewaron kaisari eseuríwi'ne kono' kaisari ayenupa'nikon pi' uuko'mansa' tiwin pi' awanikon tanne. Tiaron pensa ukaruwa'pi awenai'nikon. Miriri pi' enpenatati.

³² Taripai Paapa yenya' arumakauya'nikon siriri, mori pe amiri'nikon ko'manni'to'peiya timaimu ke. Maasa pra timaimu wenai mori pe tiwe'to' pi' ayenupaiya'nikon. Miriri wenai iní' panpi' aarentakon imiri ton pe. Mori tiwariya aapia'nikon. Tamí' nawiri tipemonkonyami' konekaiya.

³³ Uuriya i' ri esa'sa' pra man, apratarí, ourori uponton ri esa'sau'ya pra wai ani' pi'.

³⁴ Miriri epu'ti pi' naatii. Uuri esenyaka'ma'pi uyenya ke. I' epoto'peuya kai'ma uuri ton pe moropai upokonpe teesenayaka'masanon uyonpayami' ton pe.

³⁵ Tamí' nawiri miriri esenyaka'ma'pi wenai epu'tiya'nikon. Teesenayaka'mai tiaronkon tiwe'taruma'tisanon piika'tito' ton epori miriri. Miriri ye'nen miriri waranti niri ako'manti. Moropai enpenatati Uyepotorikon Jesus maimu pi'. Ta'piya: "Ani'ya itisa' ya mikiri wani taatausinpai manni' intiri yapis'pitipon atausinpa yentai", ta'piya —ta'pi Pauloya.

³⁶ Tamí' nawiri teeseurima yaretí'ka tiyo Paulo moropai innape Jesus ku'nenan e'sekunapa'pi to' epirema'pi.

³⁷ Miriri taa tiyo tamí' nawironkon karawa'pi taatapi'se Paulo pokonpe. Kure'ne teese-wankono'mai to' wani'pi i' ta'pi Pauloya pi', iniri uyeramaya'nikon kupi pepin siriri taasai'ya pi'.

³⁸ Miriri ye'nen to' witi'pi Paulo wenairi apo'yen ya' aasara'ti pikiri.

21

Jerusalém Pona Paulo Witi

¹ Míriri típo anna esekaremekí'pí to' pí' moropai anna asara'tí'pí apo'yen ya' anna wítito'pe to'sarí Cós wono rí píkírí. Moropai anna erepamí'pí tiaron wei yaí Rodes peyakí pona. Moropai miarí pai anna wítí'pí Pátara cidaderí pona anna erepamí'pí.

² Moropai anna epa'ka'pí apo'yen yapai. Tiaron apo'yen eporí'pí annaya tuutísen Fenícia pona. Míriri ya' anna asara'tí'pí. Anna wítí'pí. Moropai anna erepamí'pí Chipre wono pia.

³ Tíwiri anna wítí'pí Chipre poi winí pí' meruntí winí Síria winíkí. Moropai anna erepansa' pe Tiro cidaderí pona, moro anna autí'pí, maasa pra apo'yen yapai í' kon rí mo'kato' to'ya wani'pí mító'pe.

⁴ Miarí tiaronkon innape Jesus ku'nenan eporí'pí annaya. Inkamoro pokonpe anna ko'mamí'pí tiwin semana kaisarí. Inkamoro ya taa ko'manní'pí Morí Yekaton Wanníya taasa' wenai Paulo wítí namai Jerusalém pona.

⁵ Tíise anna wítito' weiyu eseposa' yaí anna ese'ma'tí'pí. Moropai inkamoro innape Jesus ku'nenan wítí'pí tino'píkon yarakkírí tnmukukon pokonpe anna píkírí. Aminke cidade poi inkamoro pokonpe anna wani'pí. Miarí anna e'sekunka'pí kasapan po moropai anna epirema'pí.

⁶ Míriri típo anna esekaremekí'pí to' pí'. Anna wítí'pí apo'yen ya. Anna wítí tanne inkamoro enna'po'pí tewí'kon ta.

⁷ Míriri típo anna wítí'pí Tiro cidaderí poi anna erepamí'pí Ptolemaida pona. Miarí innape Jesus ku'nenan eporí'pí annaya. Moropai to' pí' anna esekaremekí'pí. Inkamoro kore'ta tiwin wei yuwa'ka'pí annaya.

⁸ Erenma'sa' pe anna ese'ma'tí'pí miarí pai moropai anna erepamí'pí Cesaréia pona. Miarí innape Jesus ku'nenan ton pe pemonkonyamí' ena emapu'tinen wani'pí itese' Filipe. Míikírí yewí' ta anna ewomí'pí. Moro anna ko'mamí'pí. Míikírí Filipe wani'pí manni'kan asakí'ne mia' pona títimo'tai'níkon (7) inmenkasa'kon Jerusalém po yonpa pe.

⁹ Míikírí munkiyamí' wani'pí saakíriri wíri'sanyamí' inyo pínon. Inkamoro ya Paapa maimu ekareme'piti'pí. Í' awe'kupí kupí'pí ekareme'nenan pe to' wani'pí.

¹⁰ Tiaron pensa anna erepansa' típo Paapa maimu ekareme'nen erepansa' wani'pí Judéia pata poi itese' Ágabo.

¹¹ Míikírí iipi'pí anna pia. Moropai Paulo woromí yapisi'píya. Míikíríya tenya yewa'típiti'pí moropai tí'pu. Moropai ta'píya: —Síriri wani' Morí Yekaton Wanní nekaremekí'pí pe. See warantí seení' woromí ton esa' yewa'tí Judeuyamí'ya kupí síriri Jerusalém po. Míikírí rumaka to'ya kupí síriri Judeuyamí' pepín yenya —ta'píya.

¹² Míriri eta annaya yaí tiaronkon innape Jesus ku'nenan pokonpe si'ma Paulo yeka'nunka'pí annaya attí namai Jerusalém pona.

¹³ Tíise Pauloya yuuku'pí: —Í' pí' see akaraukon míriri? Yairí ma're ukupí pí' natí —ta'píya. Moropai ta'píya: —Uurí wani' síriri uyaironpi'to' pí' neken eranne' pe pra wai moropai Jerusalém po uwí to'ya pí' eranne' pe wani' pepín síriri. Uyepotorí Jesus wenai eranne' pe pra wai eturumakasa' síriri —ta'píya.

¹⁴ Iwatí annaya eserike pra awani'pí. Míriri ye'nen irumaka'pí annaya. Míriri ye'nen ta'pí annaya ipi': —Moriya itu'se Paapa e'to' ku'kí —ta'pí annaya.

¹⁵ Míriri típo anna yemanne koneka'pí annaya. Moropai anna wítí'pí Jerusalém pona.

¹⁶ Anna wítí yaí Cesaréia poi tiaronkon innape Jesus ku'nenan wítí'pí anna pokonpe. Inkamoro ya anna yari'pí wítí ta anna e'to' ton ta. Mnasom yewí' ta, Chipre wono poinon pe tíwe'sen. Pena pata painon innape Jesus ku'nen pe awani'pí. Míikírí yewí' ta anna ko'mamí'pí.

Paulo Erepamí Jerusalém Pona

¹⁷ Jerusalém pona anna erepansa' yaí innape Jesus ku'nenanya anna yapisi'pí tíwakírikon pe taatausinpai.

¹⁸ Erenma'sa' pe Paulo wítí'pí anna pokonpe soosi esa' Tiago yarakkírí teeseporí'pa kai'ma. Míriri yaí tamí'nawíronkon inkamoro soosi esanon emurukuntísa' wani'pí miarí.

¹⁹ Moropai inkamoro pí' Paulo esekaremekí'pí. Moropai tamí'nawíri taasari'pí pí' Paulo eseuríma'pí í' kai'ma Paapaya Judeuyamí' pepín píika'tí'pí ekaremekí'píya to' pí'.

²⁰ Míriri yekare eta tíuya'níkon ya inkamoro emurukuntí'san soosi esanonya ta'pí: —Morí pe man, Paapa —ta'pí to'ya. Moropai ta'pí to'ya Paulo pí': —Morí pe era'makí maasa uyakon tarí tu'ke iku'ne'tí yentai Judeuyamí' man innape Jesus ku'nenan pe. Tíise inkamoro wani' míriri míriri warantí si'ma teserukon kupí to'ya míriri kure'ne. Moisés kaaretariya taasa' yawírí to' ko'mamí.

²¹ Inkamoroya etasa' i' kai'ma Judeuyami' yenu-pasa'ya tiaron pata po tîwe'sanon, tesorukon rumakato'pe to'ya kai'ma. Moropai to' yenu-pasa'ya tesorukon tînmukukon mere pi'pi potti ya'ti to'ya namai, Judeuyami' yesorukon kupi to'ya namai.

²² Inkamoroya innape amîri erepansa' epu'ti sirîri tarî. Mîrîri ye'nen i' see kupi e'painon?

²³ Morî pe awani e'painon amîriya ikupîya see warantî maasa pra tarî to' man uuri'nîkon kore'ta asakîrîronkon warayo'kon. Inkamoroya i' kupi Paapa ton pe ta'pi tîuya'nîkon kupi.

²⁴ Mîrîri ye'nen atiki to' pokonpe i' taasa' Moisés nuri'tîya yenu-panto' yawîri kupikonpa, yairi Paapa yapurîkonpa kai'ma. Moropai to' nîtirî ton pe carneiroyami' ye'mata Paapa yapurîto'pe to'ya, moropai tîpu'paikon si'po ya'tito'pe to'ya nîri. Mîrîri warantî ikupîya ya, tamî'nawîronkonya epu'ti, awinîki to' eseurîmato' wanî seru'ye'pe kai'ma. Yairi aako'mamî Moisés kaaretariya taasa' yawîri epu'ti to'ya.

²⁵ Tîise Judeuyami' pepin pi' innape Jesus ku'nenan pia kaareta yarima'pi uuri'nîkonya. To' pi' taato' see warantî: "Paaka sararuri kîsantî mia' ke ikonekasa' pia to' nîtirî'pi tînapurîkon pe. Moropai imînîri'pi kîsantî. Moropai inîri' i'mî ye'pi tîwaikkî'se iwîsa' kîsantî. Moropai ta'pi se' tapairi warayo'kon wanî namai wîri'sanyami' yarakkîri. Moropai wîri'sanyami' wanî namai se' tapairi warayo'kon yarakkîri" mîrîri warantî Judeuyami' pepin pi' ta'pi uuri'nîkonya —ta'pi to'ya.

²⁶ Mîrîri ye'nen eerenma'sa' pe inkamoro asakîrîronkon yarakkîri Paulo wîti'pi Moisés nuri'tîya yenu-panto' yawîri kupikonpa. Moropai teepîremasanon pia to' wîti'pi epîremanto' yewî' ta, ekareme'se paaka to' nîpo'ti ton ye'ma tîuya ta'pi Pauloya. Morî pe to' enato'pe Paapa winîki kai'ma. Moropai iweiyu ton mo'ka'pi to'ya tekînkon po'ti tîuya'nîkon weiyu ton. Mîrîri warantî ikupî'pi to'ya Moisés kaaretariya taasa' yawîri.

Paulo Yapisî To'ya

²⁷ Asakî'ne mia' pona tîmo'tai'no wei ataretî'ka ko'mannîpi tanne tiaronkon Judeuyami' Ásia patapoinîkonya Paulo era'ma'pi epîremanto' yewî' ta. Inkamoroya arinîkon Judeuyami' yausinga'pi inî' panpi' Paulo winîki to' ekore'ma'to'pe kai'ma.

²⁸ Moropai Paulo yapisî'pi to'ya. Moropai inkamoro entaimepîti pia'ti'pi. —Judeuyami' anna piika'tîti. Mîserî warayo' pemonkonyami' yenu-pa pinunpanen. Eerepansa' man tarî uuri'nîkon kore'ta. Moisés kaaretariya yenu-panto' winîki eeseurîma îri pe, moropai epîremanto' yewî' winîki. Moropai inkamoro yarakkîri tîwe'sanon Judeuyami' pepin ewonsa' man uyeserukon yawîri pra.

²⁹ Mîrîri ta'pi to'ya maasa pra Trófimo Éfeso pon era'masa' tîuya'nîkon ye'nen Paulo yarakkîri cidade po. To' esenumenka'pi Pauloya yaasa' kai'ma epîremanto' yewî' ta.

³⁰ Mîrîri yai to' esiyu'pi'to' eta'pi cidade ponkonya. Mîrîri ye'nen pemonkonyami' eka'tunsa' wanî'pi to' pia. Inkamoroya Paulo yapisî'pi moropai iworoka'pi to'ya epîremanto' yewî' tapai. Mîrîri tîpo mana'ta yorakkamo'pi to'ya.

³¹ Inkamoroya Paulo wîi kupi tanne, Romanoyami' pe tîwe'sanon surarayami' esa'ya itekare eta'pi, Jerusalmé po to' ekore'masa' yekare.

³² Moropai ka'ne' pe ipemonkonyami' yanno'pîiya manni'kan ipîkkukon pokonpe. Moropai to' eka'tumî'pi to' kore'ta. Surarayami' esa' era'ma tîuya'nîkon ye'nen, arinîkon Paulo pa'tîpi'nenanya ipa'tîpi' tîuya'nîkon emî'pannîpi'pi.

³³ Mîrîri yai surarayami' esa' iipi'pi Paulo pia moropai yaironpîti me'po'pîiya asakî'ne sa'man ferro ke. Moropai ekaranmapo'pîiya: —Anî' kin mîserî warayo'? I' konekasai'ya nai mîito'pe? —ta'pîiya.

³⁴ Mîrîri yai arinîkon entaimepîti'pi tiaronkonya i' taa tîuya'nîkon epu'ti pra awani'pi. Tiaron pe to' maimu wanî'pi. Tiaron sinkaya inîri eesepu'ti pra. Mîrîri ye'nen i' epu'ti surarayami' esa'ya eserike pra awani'pi. Mîrîri ye'nen surarayami' yaipontî'pi to' esa'ya Paulo yaato'pe to'ya tewî'kon ta.

³⁵ Aminke pra wîti ta enu'nîto'pe ikonekasa' poro to' wîti yai Paulo yanumî'pi to'ya kawîne yarikonpa. Maasa pra iwenairi arinîkon iipi'pi teekore'mai Paulo winîki tîwanîkon ye'nen.

³⁶ To' entaimepîti'pi inî' panpi' iwenairi si'ma: —Iwîti iwîti —ta'pi to'ya.

Pemonkonyami' Yarakkîri Paulo Eseurîma.

³⁷ Mîrîri tewî'kon ta tawonnîpi to'ya tanne, Pauloya ta'pi surarayami' esa' pe tîwe'sen pi': —Amîri yarakkîri eseurîma e'painon? —ta'pîiya.

Surarayami' esa'ya yuuku'pi: —O'non ye'ka pe see eeseurîma mîrîri Grego pe?

³⁸ Amîri ka'ri wanî manni' Egito pon pe. Manni' 4.000 surarayami' kaisari yaanen keren pona uyesa'kon yarakkîri epi? —ta'pîiya.

³⁹ Pauloya yuuku'pí. Ta'píi: —Uurí wani Judeu pe. Esenpo'pí Tarso cidaderí po. Ipíku cidade Celícia pata po. Mírírí ye'nen maasa eseurímapai wai pemonkonyamí' yarakkírí — ta'píi.

⁴⁰ Mírírí ye'nen surarayamí' esa'ya eeseurímato'pe ipata'se' ton tírípí. Moropai Paulo wani'pí satippe mírírí wítí ta enu'níto'pe ikonekasa' po. Míikíríya tenya ke moo e'ti ta'pí pemonkonyamí' pí'. Moropai tamí'nawíronkon atí'napansa' tanne eeseuríma'pí Judeuyamí' maimu pe. Ta'píi:

22

(At 9.1-19; At 26.12-18)

¹ —Uyonpayamí', uyakontonon uyuntotonon maasa eseuríma etati.

² Í' kai'ma esekaremekí apí'níkon amírí'níkon rawírí si'ma. Judeuyamí' maimu pe eeseuríma eta tíuya'níkon ye'nen ariníkon atí'napamí'pí. Moo to' wani'pí.

Moropai ta'pí Pauloya:

³ —Uurí wani Judeu pe pu'kuru. Esenpo'pí pe wani Tarso cidaderí po Celícia pata po. Tíise uurí wani e'tiwari'ka'pí pe tari Jerusalém po. Mírírí ye'nen uurí wani manni' yenu-paton Gamaliel nenupa'pí pe. Mírírí ye'nen uurí wani esenupa'pí pe kure'ne utamokon yeserurí'pí pí' uyeserukon pí'. Mírírí ye'nen uurí wani'pí Paapa ton pe esenyaka'mapai níri mírírí yai.

⁴ Taríronkon amírí'níkon wani manni' warantí. Mírírí yai Jesusya tenupato'kon tílko'mansenon taruma'típítí'píi. Tiaron pensa to' sa'manta'pí uwenai. Warayo'kon moropai wírí'sanyamí' yapi'pítí'píi tarakanníto' yewí' ta to' yaapítí'píi.

⁵ Mírírí epu'tí pí' teepíremasanon esanon yepotoríya morí pe, moropai panamatonkon esanonya sírírí tauya manni' epu'tí yairí awani, maasa pra kaareta esa'se uutí'pí to' pia, uutíto'pe kai'ma Damasco pona innape Jesus ku'nenan Judeuyamí' yapi'se to' ene'to'peuya to' tewa'tí sa'man ferro ke kai'ma tariwaya Jerusalém pona to' taruma'tí.

⁶ Ta'pí Pauloya: —Damasco pona uutí tanne neka'ta pairí wei ena ko'manní'pí tanne a'kaya uweiyu'ma'pí mararí pra, mírírí pe rí.

⁷ Moropai uurí esenumí'pí moropai ka' winípainon mai eta'píi. “Saulo, í' ton pe utaruma'tí pí' aako'mamí mírírí?” ta'píi.

⁸ Míikírí ekaranmapo'píi. “Aní' kin amírí, uyepotorí?” ta'píi. Moropai ta'píi upí: “Uurí Jesus Nazaré poinon manni' itaruma'tí pí' aako'mamí manni'” ta'píi.

⁹ Mírírí yai upokonpe tuutísanon warayo'konya mírírí a'ka era'ma'pí. Tíise mai uyarakkírí teeseurímasen eta to'ya pra awani'pí.

¹⁰ Moropai iní'ri ekaranmapo'píi ipí. “Uyepotorí í' kupíi e'painon?” ta'píi. Moropai ta'píi upí: “E'mí'sa'kakí atíkí Damasco pona. Miarí anukupi ton ekaremekíya. Mírírí ekaremekí to'ya apí”, ta'píi.

¹¹ Mírírí a'kaya uweiyu'ma'pí pata pai enkaru'ne enasa' wani'pí. Mírírí ye'nen upokonpe tuutísananya uyenyá pí' uyari'pí Damasco pona.

¹² Mírírí yai Damasco po warayo' wani'pí itese' Ananias. Míikírí wani'pí Paapa yapurínen pe. Moropai uyeserukon yawírí tíwe'sen pe. Tamí'nawíronkon Judeuyamí' Damasco ponkonya inama'pí.

¹³ Míikírí erepamí'pí upí. Míikíríya ta'pí upí: “Uyakon Saulo, iní'ri enkaru'ne pra enakí”, ta'píi upí. Mírírí pe rí enkaru'ne pra ena'pí. Míikírí era'ma'píi.

¹⁴ Míikíríya ta'pí upí: “Saulo, penaronkon utamokon nurí'tí napurí'pí Paapaya amírí menkasa' í' itu'se tíwe'to' epu'típa kai'ma, moropai míikírí yairon pe tíwe'sen era'mapa kai'ma moropai yarakkírí eeseurímapa”, ta'píi.

¹⁵ “Maasa pra imírí ton pe ekaremekíya pe nai tamí'nawírí iwíinípai anera'ma'pí moropai aneta'pí ekaremekíya pe nai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' pí’.

¹⁶ Tílko'manse pra e'mí'sa'kakí uyepotoríkon pí' awe'píika'títo' esa'kí, imakui'pí anukupí'pí ku'to'pe Paapaya tíwanmíra”, ta'píi upí. “Moropai innape ikupíya wenai esenpatakón-akí”.

¹⁷ Paulo eseuríma ko'manní'pí: —Enna'po'pí Jerusalém pona. Mírírí yai epírema tanne epíremanto' yewí' ta uwe'ne'pítí warantí awani'pí.

¹⁸ Uyepotorí era'ma'píi. Míikíríya ta'pí upí: “Ka'ne' pe tarípai Jerusalém poi epa'kakí maasa pra taríronkon pemonkonyamí'ya eta pepín upí eeseurímato'”, ta'píi.

¹⁹ Mírírí yuuku'píi. Uyepotorí inkamoroya morí pe epu'tí pí' to' man maasa pra uurí wítípítí'pí Judeuyamí' epere'to' yewí'kon ta. Mírírí yai innape Jesus ku'nenan yapi'pítí'píi. To' po'pítí'píi. Mírírí epu'tí pí' to' man.

²⁰ Moropai Estevão manni' Uyepotoríkon pí' teeseurímasen wíi taa to'ya yai inna ta'píi. Mírírí ye'nen to' pon yapísí'pí uuríya iwí to'ya tanne.

²¹ Uyepotorikonya ta'pí upí': "Atíkí maasa pra ayarimauya sírírí aminke umaimu ekareme'se atípa Judeuyamí' pepín pí'"

Romano Pe Tíwaní Ekaremekí Pauloya

²² Arínikonya Paulo eseuríma eta'pí. Tíise Judeuyamí' pepín pí' eeseurímasa' ye'nen to' entaimepítí pia'tí'pí mararí pra meruntí ke. Ta'pí to'ya: —Poro pona yenpa'katí. Iwítí. Iní'ri enen waní e'pai pra man —ta'pí to'ya.

²³ Inkamoro entaimepítí'pí títponkon tapi'se kakísiya yenunpítí'pí to'ya. Moropai kutupan yenunpítí'pí to'ya ka' yekaya tíwentaimepítíkon ye'ka pe.

²⁴ Mírírí ye'nen surarayamí' esa'ya títponkonoyamí' yaipontí'pí Paulo yapi'to'pe to'ya miarí mírírí wítí sa'man pe ikonekasa' ta yaato'pe to'ya. Moropai to' yaipontí me'po'píiya i'po'pí'to'pe to'ya. Maasa pra í' ton pe Judeuyamí' ekore'ma'pí títí' ekaremekíiya yu'se awaní'pí.

²⁵ Tíise maasa tewa'tí to'ya tanne i'po'pítíkonpa Pauloya ipíkku pe tíwe'sen surara ekaranmapo'pí. —Morí pe awaní e'painon pemonkon Romano pe tíwe'sen po'pí'to'pe, "Míikírí taruma'títí" Juízya taasa' pra tíise? —ta'píiya.

²⁶ Mírírí eta tíuya pe ipíkku pe tíwe'sen míikírí surara wítí'pí tesa'kon pia. Ta'píiya: —Aka í' taasa'ya manní' pí' manní' warayo' man upatakón pon pe, Romano pe —ta'píiya. Mírírí warantí ta'píiya maasa pra míikírí ye'ka títatakón yawon pe tíwe'sen po'pítí to'ya eseríke pra awaní'pí.

²⁷ Surarayamí' esa' wítí'pí ka'ne' pe Paulo yarakkírí eseurímai. Ekaránmapo'píiya: —Ka'kí upí'. Amírí waní upatakón pon pe, Romano pe? —ta'píiya. —Inna —ta'pí Pauloya.

²⁸ Tarípai surarayamí' esa'ya ta'pí: —Uurí nírí waní. Tíise kure'ne tíniru tí'ka'píuya Romano pe e'to'pe kai'ma —ta'pí surarayamí' esa'ya. Tíise ta'pí Pauloya: —Uurí esenpo'pí Romano pe maasa pra uyén waní Romano pe —ta'píiya.

²⁹ Mírírí ye'nen ka'ne' pe inkamoro warayo'kon Paulo ekaranmapo'pí'nenan íipia sí'ma inkamoroya Paulo rumaka'pí. Moropai míikírí to' esa' esi'nípi'pí maasa pra Romano pe Paulo epu'tí tíuya ye'nen. Moropai Paulo yaironpítí me'posa' tíuya ye'nen i'po'pí'to'pe to'ya. Mírírí pí' eranne' pe míikírí ena'pí.

Teepíremasanon Esanon Rawírí Paulo Enepí To'ya.

³⁰ Erenma'sa' teepíremasanon esanon muurukuntí me'po'pí surarayamí' esa'ya. Maasa pra í' waní' awaní ye'nen Judeuyamí' ekore'masa' anepu'pai awaní'pí Paulo winíkí. Mírírí ye'nen Paulo rumaka me'po'píiya moropai Paulo enepí me'po'píiya to' rawírí.

23

¹ Mírírí yai Pauloya inkamoro emurukuntí'san era'ma'pí. Moropai ta'píiya to' pí': —Uyonpayamí' uurí waní sírírí típose í' rí imakuí'pí unkupí'pí ton pra Paapa winíkí —ta'píiya.

² Mírírí eta tíuya pe Ananias teepíremasanon esanon yepotoríya pemonkonyamí' Paulo pia tíwe'sanon yaipontí'pí inta pona ipa'tí to'pe to'ya kai'ma.

³ Míikírí teepíremasanon esanon pí' ta'pí Pauloya: —Paapaya ataruma'tí mírírí wenai. Amírí waní mírírí moro eereutasa' Moisés kaaretaríya taasa' yawírí utaruma'típa kai'ma tíise í' ton pe upa'tí me'poya mírírí? Moisés kaaretaríya taasa' yawírí pra awaní mírírí. Seru'ye' pe awaní mírírí —ta'píiya.

⁴ Inkamoro Paulo pia tíwe'sananya ta'pí ipí': —Í' ton pe see mírírí warantí uyesa'kon pe tíwe'sen Paapa poítírí winíkí imakuí'pí pe eeseuríma? —ta'pí to'ya.

⁵ Mírírí yuuku'pí Pauloya: —Uyonpayamí', teepíremasanon esanon yepotorí pe awaní epu'tíuya pra wai —ta'píiya.

—Inna seru' pepín Paapa maimu e'menekasa'ya taasa' pemonkonyamí' esa' pe tíwe'sen winíkí imakuí'pí pe eseuríman namai. Éx 22.28

⁶ Inkamoro aríníkon emurukuntí'san kore'ta tiaronkon saduceuyamí' moropai fariseuyamí' era'ma tíuya ye'nen Paulo eseuríma'pí meruntí ke. Ta'píiya: —Uyonpayamí', Uurí waní fariseu pe. Maasa pra uyén fariseu. Tarí waní sírírí itaruma'tísa' pe maasa pra innape isa'manta'san e'mí'sa'kato' kupíuya wenai.

⁷ Mírírí taiya eta tíuya'níkon ye'nen inkamoro aríníkon eseuríma pia'tí'pí mírírí pí'. Teeseurímakónpa to' epantakapítí'pí mírírí pí'.

⁸ Maasa pra saduceuyamí' waní'pí innape isa'manta'san e'mí'sa'ka ku'nenan pe pra. Moropai inseriyamí' moro to' waní ku'nenan pe pra to' waní'pí. Moropai pemonkon yekaton moro awaní ku'nenan pe pra to' waní'pí. Tíise tamí'nawírí mírírí kupí fariseuyamí'ya innape. Mírírí epu'tí'pí to'ya tamí'nawírí.

⁹ Mírírí ye'nen to' entaimepítí pia'tí'pí iní' panpí'. Inkamoro kore'ta tíwe'sanon Moisés yeseru rí'pí pí' yenupatonkon fariseuyamí' yonpayamí' e'mí'sa'ka'pí. Inkamoroya ta'pí

to' pî: —Î' rî imakui'pî era'ma annaya pra man mîserî warayo' winîkî. Yai pra inserî eseurîmasa' yarakkîrî. Mîiwîni pra awanî ya yekaton awanî eseurîmasa' yarakkîrî —ta'pî to'ya.

¹⁰ Tîise to' ekore'mato' tî'napamî pra awanî'pî. Mararî pra to' ekore'ma'pî. Mîrîrî ye'nen surarayamî' esa' esi'nîpî'pî Paulo merenkîpîti to'ya kai'ma. Mîrîrî ye'nen surarayamî' autî'pî ka'ne' pe ta'pîya Paulo mo'kato'pe to'ya to' kore'tapai. Inî'rî yaato'pe to'ya mîrîrî wîttî sa'man pe ikonekasa' ta.

¹¹ Moropai tiaron ewarono' ya' Uyepotorîkon esenpo'pî Paulo pia. Mîikîrîya ta'pî ipî': —Meruntî ke e'kî. Aasarî tarî Jerusalém po uyekare pî' eseurîmasa' nai. Tarîpai attî kupî sîrîrî uyekare pî' eseurîmai Roma cidaderî pona —ta'pîya.

Paulo Anwîpai To' Wanî.

¹² Erenma'sa' pe Judeuyamî' emurukuntî'pî tesorukon konekai î' koneka tîuya'nîkon pî'. Inkamoroya ta'pî tekkarikon yonpa to'ya pepîn tuna î' rî enîrî to'ya pepîn Paulo wîi tîuya'nîkon pîkîrî. Mîrîrî ye'nen tîmaimukon mana'poka to'ya eserîke pra awanî'pî.

¹³ Inkamoro warayo'kon wanî'pî tesorukon koneka'tiponkon asakî'ne pemonkon (40) yentai to' wanî'pî.

¹⁴ Inkamoro wîttî'pî eseurîmai teepîremasanon esanon yarakkîrî moropai Judeuyamî' esanon yarakkîrî. Ta'pî to'ya: —Anna yeseru koneka pî' anna man yairî anna yekkarî yonpa annaya pepîn moropai î' rî enîrî annaya pepîn Paulo wîi annaya pra awanî ya —ta'pî to'ya. —Mîrîrî taa annaya sîrîrî apî':

¹⁵ Surarayamî' esa' yaipontîti Paulo yaato'peiya aapia'nîkon. Mannî' ipî' “Inî'rî iwinîpai î' anepu'pai anna wanî”, makai ipî' —ta'pî to'ya. —Anna wanî sîrîrî inîmikî pî' iwîto'pe annaya e'ma ta eerepamî pra tîise maasa —ta'pî to'ya.

¹⁶ Tîise mîrîrî to' eseurîmato' eta'pî Paulo yenaru more warayo'ya. Mîrîrî ye'nen mîikîrî ewomî'pî surarayamî' yewî' ta moropai Paulo pî' ekaremekî'pîya tamî'nawîrî.

¹⁷ Mîrîrî ye'nen Pauloya ipîkku pe tîwe'sen surara yanno'pî. Moropai ta'pîya: —Mîserî maasaron yaakî ayesa'kon pia. Maasa pra inekaremekî ton moro man ipî'.

¹⁸ Mîikîrî yarî'pîya surarayamî' esa' pia. Moropai ta'pîya ipî': —Sinpata manni' arakkansa' manni' Pauloya uyanno pî' man. Moropai “Mîserî warayo' maasaron yaakî iipîa”, taa pî' man. “Inekaremekî ton moro man ipî'”, taa pî' man —ta'pîya.

¹⁹ Surarayamî' esa'ya warayo' maasaron yapîsî'pî itenya pî' moropai yarî'pîya tiaron winîkî. Ekaranmapo'pîya: —Î' moro nai anekaremekî ton upî'? —ta'pîya.

²⁰ Mîikîrîya yuuku'pî: —Judeuyamî'ya taa pî' man penane Paulo yarîpa panamatonkon esa' pe tîwe'sanon pia inî'rî iwinîpai î' anepu'pai to' wanî, taa pî' to' man. Tîise to' seruku kinî —ta'pîya.

²¹ —Tîise mîrîrî pî' inna kîkai maasa pra asakî'ne pemonkon kaisarî yentai warayo'kon wanî e'ma ta Paulo nîmikî pî' iwîkonpa. Inkamoroya tesorukon konekasa' yairî. Tekkarikon yonpa to'ya pepîn moropai î' rî enîrî to'ya pepîn Paulo wîi tîuya'nîkon pîkîrî. Mîrîrî ku'sa' to'ya man aasîrî. Tîise amaimu neken nîmikî pî' to' ko'mamî mîrîrî î' taaya —ta'pîya.

²² Surarayamî' esa'ya yuuku'pî: —Mîrîrî taaya manni' upî' mîrîrî kîsekaremekî anî' pî'. Moropai ta'pîya mîikîrî maasaron warayo' pî': —Atîkî.

Cesaréia Pona Paulo Yarî To'ya

²³ Mîrîrî tîpo surarayamî' esa'ya asakî'ne ipîkku pe tîwe'sanon surarayamî' yanno'pî. Moropai ta'pîya to' pî': —Surarayamî' mo'katî 200 kaisarî moropai 70 kaisarî kaware po attîtonkon mo'katî. Moropai 200 kaisarî to' mo'katî manni'kan teepîto'kon yarakkîrî attîtonkon narî' pe to' wîttîto'pe Cesaréia cidaderî pona. Mîrîrî ye'nen to' ekonekato'pe sîrîrî ewarono' ya to' ese'ma'tîto'pe 9 horas tîise —ta'pîya.

²⁴ —Moropai kawareyamî' epotî Paulo wîttîto' ton ipo. Mîikîrî yaatî morî pe anî'ya mîrîrî poro iwî namai. Murumakatîi pata esa' Félix pia.

²⁵ Mîrîrî tîpo surarayamî' esa'ya kaareta menuka'pî. Taato' see warantî:

²⁶ Awanî kure'nân pata esa' pe tîwe'sen pe Félix. Sîrîrî kaareta menukauya aapia anepu'tî ton ekaremekîuya apî'.

²⁷ Judeuyamî'ya mîserî warayo' yapîsî'pî moropai iwî yonpa'pî to'ya tîise upatakon pon pe Romano pe awanî epu'sau'ya yai, mîikîrî mo'ka'pîuya pemonkonyamî' pokonpe sî'ma iwî to'ya namai.

²⁸ Mîrîrî anepu'pai uurî wanî'pî î' wenai iwinîkî Judeuyamî' ekore'masa'. Mîrîrî ye'nen yarî me'po'pîuya panamatonkon Judeuyamî' esanon rawîrî.

²⁹ Mîrîrî tîpo epu'tî'pîuya î' inkupî'pî ton pra awanî. Mîrîrî ye'nen arakkamouya eserîke pra awanî'pî. Moropai iwî eserîke pra awanî'pî î' wenai pra. Tîise iwinîkî to' ekore'masa' wanî'pî. Maasa pra to' yeseru yawîrî pra iteseru wanî ye'nen.

³⁰ Mírírí típo epu'tíuya yai Paulo wíikonpa tesorukon konekasa' Judeuyamí'ya yai esenu-menka'pí aapia yarimauya pí'. Í anku'pai tíwaníkon ya aapia tíise iku'to'pe to'ya kai'ma. Mírírí neken ekaremekíuya. Uyese' Cláudio Lísias. Mírírí warantí imenuka'píiya.

³¹ Mírírí warantí tesa'kon maimu yawírí surarayamí' wani'pí. Mírírí ye'nen Paulo yapisi'pí to'ya moropai yari'pí to'ya ewaron ya Antipátride cidaderí pikírí.

³² Erenma'sa' pe tiaronkon surarayamí' enna'po'pí tewí'kon ta tíise kawareyamí' po tuutísanon neken wítí'pí Paulo pokonpe.

³³ Inkamoroya yari'pí Cesaréia cidaderí pona. Teerepansa'kon pe kaareta rumaka'pí to'ya pata esa' Félix pia moropai Paulo rumaka'pí to'ya níri íipia.

³⁴ Mírírí kaareta era'ma tíuya yai pata esa'ya Paulo ekanamapo'pí. —O'non pata pon amírí? Moropai Pauloya yuuku'pí: —Cecilia pata pon —ta'píiya.

³⁵ Mírírí epu'tí tíuya pe ta'píiya ípí': —Moriya inkamoro apí' tíwo'ma'tasanon erepansa' yai mírírí yai anepu'pai wai —ta'píiya. Mírírí pe rí yaipontí'píiya pata esa' Herodes yewí' ta aako'manto'pe.

24

Paulo Eseuríma Típi' Félixya Epu'to'pe

¹ Mírírí yai mia'taikin wei kaisarí tílko'mamíkon típo teepíremasanon esanon yepotorí Ananias moropai tiaronkon Judeuyamí' esanon moropai tíwin to' ton pe teeseurímasen Tértulo itese'. Inkamoro erepamí'pí pata ko'manní'nen Félix pia. Miarí Paulo winikí to' eseuríma'pí.

² Moropai Paulo yannosa' to'ya típo, tímírí'níkon pe teeseurímasen eseuríma pia'tí'pí míkírí pata ko'manní'nen rawírí sí'ma. Ta'píiya: —Amírí wani kure'nan pe pu'kuru pata ko'manní'nen pe. Mírírí ye'nen mori pe pata ko'manní'piya epu'nen pe awaní ye'nen. Mírírí ye'nen anna ko'mamí tíwanmíra morí kupí pí' aako'mamí morí pe anna Judeuyamí' ko'manto'pe kai'ma.

³ Mírírí ye'nen “mori pe man” taa annaya apí' tamí'nawírí í' ku'sa'ya ye'nen anna ton pe tarí neken pra tíise tamí'nawírí upatakon poro.

⁴ Tíise kure'ne pu'kuru sírírí pí' eseurímapai pra wai eeseta'ka namai tíise esatíuya maasa iní' panpí' mararí eseuríma etakí —ta'píiya.

⁵ —Miserí warayo' epu'tí pí' anna man. Yasi'sirunpaton pe awaní. Míikírí wani Judeuyamí' ekore'ma emapu'tínen pe tamí'nawírí pata poro. Moropai míkírí wani pakkokon esa' pe, manni'kan Jesus Nazaré poinon yapurínenan esa' pe.

⁶ Mírírí neken pepín tíise epíremanto' yewí' kí'pa yu'se awaní, Judeuyamí' pepín yawonní pí' yu'se awaní. Uyenupato'kon Moisés kaaretariya yawírí pra, mírírí ye'nen yapisi'pí annaya, itaruma'títo'pe annaya kai'ma uyeserukonya taasa' yawírí, teuren.

⁷ Tíise surarayamí' esa' Lísiasya surarayamí' yarimasa' wani'pí imo'kai anna pia pai.

⁸ Mírírí típo míkírí Lísiasya inkamoro ípí' teeseurímasanonya yaipontísa' sírírí ípí' eseurímai to' íi'to'pe arawírí sí'ma. Míikírí ekanamapoya yai innape awaní epu'tíya moropai etaya iwínipai innape awaní epu'tíya innape anna eseurímasa' iwínikí. Míikírí to' ton pe teeseurímasen Tértulo eseuríma'pí to' rawírí yairon pí'.

⁹ Moropai ta'pí Judeuyamí'ya: —Yairon pí' taiya mírírí —ta'pí to'ya.

¹⁰ Mírírí típo míkírí pata ko'manní'nenya Paulo era'ma'pí. Moropai típu'pai ke wíu ta'píiya eeseurímato'pe kai'ma. Moropai Paulo eseuríma'pí: —Epu'tí pí' wai tu'ke kono' kaisarí pemonkonyamí' Judeuyamí' esa' pe aako'mansa'. Mírírí ye'nen uwakírí pe pu'kuru upí'rí esekaremekí amíríya epu'to'pe sírírí arawírí sí'ma —ta'píiya.

¹¹ —Tiaronkon ekanamapokí, taato'pe to'ya apí' í' kai'ma Jerusalém po uuko'mamí'pí yakare asakí'ne pu' pona tíimo'tai wei kaisarí (12) neken miari Paapa yapurí uutísa' yai.

¹² Judeuyamí'ya uyera'masa' pra man epíremanto' yewí' ta to' pokonpe í' kai'ma esiyu'pí'sa' pra wai. To' epereto'kon yewí' ta pí' í' kai'ma to' ekore'masau'ya pra wai. Moropai o'non poro uutísa' yai to' pata poro í' ku'sau'ya pra wai.

¹³ Mírírí ye'nen aní'ya innape mírírí ku'sau'ya ekaremekí eseríke pra awaní sírírí seru' pe —ta'píiya.

¹⁴ —Tíise yairí tauya sírírí apí'. Innape Jesusya yenupanto' ku'nen uurí. Judeuyamí'ya taa yairí pra Jesusya yenupanto' wani, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí pra. Tíise seru'ye' pe Judeuyamí' wani mírírí pí'. Tíise sírírí warantí Paapa yapurínen uurí. Mírírí ye'nen tamí'nawírí Moisés kaaretariya taasa' manni' ku'nen uurí innape. Moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' kaaretarí níri ku'nen uurí.

¹⁵ Innape Paapa winípainon ními'nen uurí to' warantí, tamí'nawíronkon e'mí'sa'ka kupí sírírí. Moríkon e'mí'sa'ka kupí sírírí. Moropai imakuí'san e'mí'sa'ka kupí sírírí.

¹⁶ Mírírí ye'nen tamí'nawírí Paapa winíki morí ku'nen uurí moropai warayo'kon winíki nírí.

¹⁷ Moropai iní'rí ta'pí Pauloya: —Jerusalém poi uutí típo tu'ke kono' yuwa'ka'piuya. Tíise enna'po'pí iní'rí. Maasa pra uyonpayamí' tíwe'taruma'tísanon píika'tító' ton tíniru enepí'piuya. Moropai Paapa yapurí carneiro po'tí uiupí'pí Jerusalém pona.

¹⁸ Moropai tamí'nawírí Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí iku'sau'ya típo, morí pe e'to'pe Paapa pia, mífíkirí yapurí'uya tanne Judeuyamí'ya uyeporí'pí epíremanto' yewí' ta. Arínike pemonkonyamí' e'sa' pra man. Mírírí yai yairí pra í' ku'sau'ya pra wai epíremanto' yewí' ta to' winíki.

¹⁹ Tíise tiaronkon Judeuyamí' Ásia pata po tíwe'sanon waní'pí. Inkamoroya uyera'ma'pí miarí moropai uwiníki to' eseuríma'pí imakui'pí pe. Mírírí ye'nen inkamoro neken iipí e'pai waní mírírí apí' ekareme'se ukupí'pí pí'. Í' ton pe see to' ii'sa' pra nai?

²⁰ Tíise tari'waya iipí'sanya ekaremekí e'pai awaní, panamatonkon rawírí uyasa' to'ya yai.

²¹ Mírírí yai í' ukupí'pí eposa' to'ya pra awaní'pí. Tíise eseuríma'pí neken epu'tí pí' wai meruntí ke. Ta'piuya: “Tari waní siríri itaruma'tísa' pe maasa pra isa'manta'san e'mí'sa'kato' kupíuya ye'nen innape” —ta'piuya.

²² Mírírí eta tíuya'níkon pe mífíkirí pata ko'manní'nen Félix waní'pí Jesusya yenupanto' epu'nen pe. Mírírí ye'nen í' taiya pín mírírí pí'. Tíise ta'piuya: —Maasa surarayamí' esa' Lísias íi'sa' yai mírírí ayaseru konekauya —ta'piuya. Mírírí warantí yaretí'ka'piuya.

²³ Mírírí típo pata ko'manní'nenya ipíku pe tíwe'sen surara pí' ta'pí. Paulo era'manen ton surara títo'peiya ta'piuya. Moropai tíwanmíra itonpayamí' iipí ya era'mapí'se í' waní' pra awaní. Í' rí tíri to'ya iipia tíitú'pe to'ya ipíika'tító'pe to'ya kai'ma.

²⁴ Tiaron pensa pata ko'manní'nen Félixya tíno'pí Drusila Judeupa' yarakkírí sí'ma Paulo yanno me'po'pí eeseurímato'pe í' kai'ma innape Jesus Cristo ku'to' tíuya pí'.

²⁵ Tíise Paulo eseurímato' eta tíuya pe í' kai'ma Paapa pia morí pe e'nípai moropai í' kai'ma uuwarírí'níkon eti'nínman e'pai awaní ekaremekí'ya ipí'. Moropai í' kai'ma tiwinano'pí wei yai pemonkonyamí' pí' taa Paapaya yai aní' wítí ka' pona, aní' wítí apo' ya' yekare ekaremekí'ya eta tíuya pí' pata ko'manní'nen ena'pí eranne' pe. Mírírí ye'nen ta'piuya: —Aasírí man atíki. Iní'rí anetapai waní ya, ayanno me'pouya —ta'piuya.

²⁶ Mírírí neken nepín, tíise pata ko'manní'nen waní'pí Pauloya típia tíniru tíri yu'se, mírírí tísa'ya pe irumakapa kai'ma. Mírírí ye'nen yanno me'po'pítí'piuya tu'ke ite'ka moropai yarakkírí eeseurímapi'tí'pí mírírí yu'se tíwaní ye'nen.

²⁷ Asakí'ne kono' kaisarí pata ko'manní'nen pe tíwaní típo Félix epa'ka'pí. Moropai mífíkirí pata'pí ya Pórcio Festo ena'pí pata ko'manní'nen pe. Judeuyamí' wakírí pe e'pai tíwaní ye'nen Paulo ními'pí Félixya tarakkannító' yewí' ta.

25

Paulo Eseuríma Típi' Festoya Epu'to'pe

¹ Seuríwí'ne wei Cesaréia cidaderí pona teerepansa' típo pata ko'manní'nen pe ena'pí Festo wítí'pí Jerusalém pona.

² Mírírí yai teepíremasanon esanon moropai Judeuyamí' esanonya Paulo winíki imakui'pí pe teeseurímato'kon ekaremekí' pia'tí'pí.

³ Mírírí ye'nen esatí'pí to'ya mífíkirí pata ko'manní'nen pí'. Ta'pí to'ya: —Paulo yarima yu'se anna waní sirírí tari'waya Jerusalém pona aai'to'pe —ta'pí to'ya. Tíise to' yeseru waní'pí Paulo wíí tíuya'níkon pí' to' esenumenkasa' e'ma ta.

⁴ Tíise pata ko'manní'nenya yuuku'pí: —Paulo man miarí aapí eserike pra aatarakkansa' man —ta'piuya.

⁵ —Tíise enna'po sirírí miarí ya amenrí, moropai itu'se awaníkon ya imakui'pí inkupí'pí pí' eseurímapi' awaníkon ya, uwenairí aase'níkon, miarí sí'ma ipí' eeseurímakonpa —ta'piuya to' pí'.

⁶ Mírírí típo seuríwí'ne mia' pona tímo'tai wei ou mia' tamí'nawírí wei kaisarí pata ko'manní'nen ko'mamí'pí miarí Jerusalém po. Moropai mírírí típo awenna'po'pí Cesaréia cidaderí po. Mírírí típo erenna'sa' Cesaréia po eereuta'pí í' kupítíponkon pí' teeseurímakon pata'se' ya'. Moropai Paulo yanno me'po'piuya.

⁷ Paulo iipí'pí moropai mífíkirí woima'tí'pí Judeuyamí' Jerusalém poi iipí'sanya mírírí pe rí. Inkamoro eseuríma pia'tí'pí iwiníki. Mararí pra kure'nan to' eseuríma'pí. Tíise aní'ya ikupí eserike pra awaní innape maasa pra era'ma'típon ton pra awaní ye'nen.

⁸ Mírírí yai Paulo eseuríma'pí típi'rí. Ta'piuya: —Í' rí imakui'pí ku'sau'ya pra wai. Moisés kaaretaríya taasa' winíki í' ku'sau'ya pra wai. Moropai í' ku'sau'ya pra wai epíremanto' yewí' ta, í' kai'ma eseurímasa' pra wai iwiníki. Moropai imakui'pí ku'sau'ya pra wai reiyamí' esa' pe tíwe'sen winíki —ta'piuya.

⁹ Inkamoro Judeuyami' wakiri pe e'pai tiwani ye'nen pata ko'manni'nenya Paulo ekaranmapo'pi. Ta'puiya: —Itiipai nan Jerusalem pona miari upi' miriri ayaseru ekaremekipa?

¹⁰ Miriri yuuku'pi Pauloya: —Uuri wani siriri tari mikiri reiyami' esa' pe tiwe'sen poitiri pia. Mikiri poitiri pe awani ye'nen amirya ikoneka e'pai awani siriri tari. I' ri unkupi'pi wani ya miriri konekapa awani siriri tari —ta'pi Pauloya. —Judeuyami' winiki i' ku'sau'ya pra wai. Miriri epu'ti pi' nai mori pe.

¹¹ Tiise yairi pra uuri e'sa' ya siriri pata esa' winiki, imaimu yawiri pra e'sa' ya, miriri wenai uuri anwipai awanikon ya, i' wani' pra man. Eturemakasa' siriri uusa'mantato'pe. Tiise se' tapairi seru'ye'kon seru'ye' tiwe'sanon maimu winipai inkamoro ye'ka yenyu' urumakaya'nikon eserike pra naati —ta'puiya. —Tiise tauya api', reiyami' esa' pe tiwe'sen pia neken uyarimati —ta'puiya. —Upi' i' anku'pai tiwani ya iku'to'peiya —ta'pi Pauloya.

¹² Miriri ye'nen i' kupi tiuya epu'tiuya pra Festo wani'pi. Miriri ye'nen teeseurima tiyo tipemonkonoyami' yarakkiri moropai ta'puiya Paulo pi': —Reiyami' esa' pe tiwe'sen pia urumakati taaya manni'. Moriya innape nai atti pe nai moriya —ta'pi pata ko'manni'nenya Paulo pi'.

Rei Agripa Yarakkiri Festo Eseurima

Paulo Yekare Pi'

¹³ Miriri tiyo tiko'man pe pu'kuru tiko'manse pra rei Agripa iipi'pi tino'pi Berenice yarakkiri Cesaria pona pata ko'manni'nen pe eena'pi Festo era'mapi'se. Moropai esekareme'se ipi'.

¹⁴ Miari tiwanikon yai taron pensa pata ko'manni'nen Festoya Agripa pi' Paulo yekare ekaremeki'pi. Ta'puiya: —Aki, tari warayo' man pata ko'manni'nen Felix ninimi'pi tarakkanto' yewi' ta —ta'puiya.

¹⁵ —Jerusalem pona uutisa' yai teepiremasanon esananya moropai Judeuyami' esanon eseurima'pi iwiniki. Inkamoroya esati'pi iwi me'poto'peuya kai'ma.

¹⁶ Tiise ta'piuya to' pi': "Anna Romanoyami'ya miriri kupi eserike pra man i' ri ku'sai'ya epu'ti' ma pra. Maasa pra anna yeseru pe awani pepin. Tiise teepiremasanon esanon yanno e'pai awani i' inkupi'pi pi' to' eseurimato'pe. Yairi pra i' taasa' to'ya ya, moro awani tpi' eseurima eserike awani", ta'piuya to' pi'. —Miriri anna yeseru man —ta'puiya.

¹⁷ To' erepansa' yai tariwaya erenma'sa' pe ereuta'pi eseurimanto'kon pata'se' ya. Moropai mikiri warayo' enepi me'po'piuya.

¹⁸ Tiise inkamoro iipi'pi, teeseurimasanon kure'ne imakui'pi inkupi'pi pi' to' eseurima kai'ma wani'pi teuren, tiise i' inkupi'pi pi' to' eseurima pra awani'pi.

¹⁹ Tiise to' eseurimato' wani'pi neken, kure'ne teepiremato'kon wenai. Moropai tiwin warayo' isa'manta'pi pi' Paulo eseurima wenai itese' Jesus pi'. Maasa pra Pauloya taapiti'pi: —Mikiri sa'mantasa' pra man enen awani siriri —taapiti'pi Pauloya wenai.

²⁰ Miriri ye'nen i' kai'ma to' yeseru koneka epu'tiuya pra awani'pi. Miriri ye'nen Paulo ekaranmapo'piuya, Jerusalem pona itiipai awani miari ipi' to' eseurimato' konekato'peuya kai'ma.

²¹ Tiise Pauloya yuuku'pi: —Esati'piya reiyami' esa' pe tiwe'sen pia neken itiipai tiwani ta'puiya. Miari i' ri kupiuya epu'to'peiya kai'ma. Miriri ye'nen ta'piuya tiwiri tari aako'mami, miriri ayarimato'peuya weiyu pikiri pata esanon pia —ta'puiya.

²² Tami'nawiri eta tiuya tiyo reiya ta'pi Festo pi': —Maasa mikiri warayo' eseurimato' anetapai wai —ta'pi Agripaya.

—Penane etaya —ta'pi Festoya ipi'.

Paulo Eseurima Eta Rei Agripaya

²³ Erenma'sa' pe to' eseurimato' pata'se' ya' moropai ino'pi Bereniceyami' erepansa' yai to' pata'se' ya' mori pe to' erepami'pi teepontii, taatari'ku'tii inkamoro pokonpe surarayami' ipikku pe tiwe'sanon niri i'sa' wani'pi, miriri cidade poi. Moropai pata ko'manni'nen Festoya Paulo enepi me'po'pi.

²⁴ Moropai Festoya ta'pi Agripa pi': —Tami'nawiri tari amiri'nikon wani. Miseri warayo' era'ma siriri. Miseri winiki Judeuyami' tarironkon moropai Jerusalem ponkon eseurima ko'manni'pi miriri. Upi' taa pi' to' ko'mami. "Aasa'manta e'pai man", taa to'ya —ta'puiya.

²⁵ —Tiise i' ri imakui'pi inkupi'pi era'mauya pra wai. I' wenai iwi me'pouya eserike pra wai. Tiise eesati'pi waranti reiyami' esa' pe tiwe'sen pia itiipai, miriri kupiuya imaimu yawiri.

²⁶ Tiise siriri tiyose i' kai'ma kaareta menuka epu'tiuya pra wai iteseru pi' teeseurimasen. Miriri ye'nen rei pia miseri enepiuya arawiri'nikon. Ekaranamapoto'peya'nikon kai'ma. Miriri waranti eseurimasa' ya miriri ekaremekiuya e'paignon kaareta ke —ta'puiya. —Maasa pra imakui'pi pe awani itekare epu'ti' ma pra atarakkannito' taawon yarimauya eserike pra man reiyami' esa' pe tiwe'sen pia.

27 Mírírí ye'ka pe tíse yarimasau'ya ya í' pe pra rí awaní —ta'píiua.

26

1 Mírírí típo ta'pí rei Agripaya Paulo pí': —Eeseurímato' pí' eseurímakí, ayekare pí' rí —ta'píiua.

Moropai Paulouya tenya ke weu ta'pí to' pí' teeseurímapa kai'ma. Ta'píiua:

2 —Rei Agripa, síríípe morí pe pu'kuru esepu'ní pí' wai maasa pra eseurímato' pata'se' ton tíriya ye'nen, upí' Judeuyamí' wo'ma'tato' pí' eseurímato'pe itíriya ye'nen.

3 Maasa pra amíríya morí pe anna Judeuyamí' yeseru epu'tí tamí'nawírí. Moropai epu'tí pí' nai, tiaron pensa anna esenumenkato' waní pepín tiwin, tíse tiaron pe anna esenumenka anna yonpa yeseru pí'.

4 Insanan Judeuyamí'ya epu'tí pí' man. Í' kai'ma uuko'mamí'pí maasaron pe waní'pí pata pai. Í' kai'ma uuko'mansa' more pe waní'pí pata pai upata ya' moropai Jerusalém po uuko'mansa' epu'tí pí' to' man.

5 Epu'nenan insamoro uurí waní'pí fariseu pe. Mírírí ye'nen uuko'manpítí'pí meruntí ke Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí. Mírírí ye'nen taa inkamoroya e'painon yairon pí' eseuríma itu'se tíwaníkon ya, maasa pra epu'tí tíuya'níkon ye'nen.

6 Tarípai tarí waní sírírí itaruma'tísa' pe maasa pra inímíkí pí' uuko'mamí sírírí í' kupí tíuya ta'pí Paapaya utamokon nurí'tí pí'. Maasa isa'manta'san pími'sa'kaiya. Mírírí nímíkí pí' uuko'mamí ye'nen itaruma'tísa' pe waní sírírí.

7 Uuríya neken inímíkí pepín tíse tamí'nawíronkon Judeuyamí'ya níri inímíkí pí' utamokon Jacó payanní'sanya a'ka ya', ewaron ya', Paapa yapurínenanya inímíkí, Paapaya itírí. Mírírí nímíkí pí' uuko'mamí wenai uurí winíkí Judeuyamí' wo'ma'ta sírírí, Rei Agripa —ta'pí Paulouya.

8 Moropai tiaronkon pí' ta'píiua: —Í' waní' awaní ye'nen kin innape Paapaya isa'manta'san pími'sa'ka kupíya'níkon pepín —ta'pí Paulouya.

(At 9.1-19; At 22.6-16)

9 Iní'rí ta'píiua: —Pena uurí esenumenkaptí'pí. Tamí'nawíron Jesus Nazaré pino ya-purínenan winíkí imakui'pí pe ku'pítí'píiua iní'rí innape ikupí to'ya namai.

10 Mírírí yai iku'pítí'píiua Jerusalém po teepíremasanon esanon pia to' maimu yaponse' kaareta esa'se innape Jesus ku'nenan Paapa pemonkonoyamí' yapi'se uutíto' pí'. Moropai to' wíi to'ya yai tiaronkonya í' taaya, inna taapítí'píiua —ta'píiua.

11 —Tu'ke íte'ka uuríya to' taruma'tí'pí to' epereto' yewí'kon ta'pí', Jesus winíkí imakui'pí pe to' eseurímato'pe. To' yewanmíríruya ye'nen, uutí'pítí'pí tiaron cidadekon poro to' taruma'tí —ta'píiua.

12 Paulo eseuríma ko'manní'pí: —To' antaruma'típai waní ye'nen uutí'pí Damasco cidaderí pona teepíremasanon esanon maimu yaponse' kaareta yari'píiua.

13 Tíse e'ma ta ineka'ta pairí wei ena tanne a'kaya uweiyu'ma'pí mararí pra, ka' poinonya uweiyu'ma'pí —ta'píiua rei pí'. —A'ka wei yentainon. Míríríya uweiyu'ma'pí moropai uyonpayamí' upokonpe tuutísanon níri.

14 Mírírí ye'nen anna esenumí'pí non pona. Moropai mai eta'píiua Judeuyamí' maimu pe. Ta'píiua: “Paulo, í' ton pe utaruma'tíya? Aawarírí e'taruma'tín pí' nai. Manní' paaka ewa'tísa' erepanpítí tíwa'títo' pona warantí awaní mírírí, Saulo”, taawon eta'píiua.

15 Míikírí ekanranmapo'píiua. “Aní' amírí uyepotorí?” ta'píiua.

Mírírí tauya ya uyepotorí pí' ta'píiua: “Uurí Jesus manní' utaruma'tíya manní'” ta'píiua.

16 Moropai ta'píiua: “E'mí'sa'kakí maasa pra aapia esenposa' sírírí amo'kato'peuya kai'ma upoitírí pe tiaronkon pemonkonyamí' pí' anera'ma'pí ekaremekíya kai'ma. Sírírí anera'ma'pí pí' eseurímakí moropai iní'rí í' ekaremekíya mírírí pí' níri eseurímakí.

17 Judeuyamí' pia moropai Judeuyamí' pepín pia ayarimauya sírírí. Mírírí ye'nen apíika'tíuya sírírí inkamoroya awí namai” ta'píiua.

18 “Inkamoroya innape ukupí kupí sírírí mírírí ekaremekíya wenai. Ewaron tapai to' epa'ka a'ka ta Makuí pia pai to' mo'kaya Paapa pia innape ukupí to'ya wenai imakui'pí to' níkupí'pí kupíiua uuwanmíra. Mírírí ye'nen inkamoro ena kupí sírírí upemonkono pe umenka'san pe”, ta'píiua upí' —ta'pí Paulouya.

19 Paulo eseuríma ko'manní'pí. Ta'píiua: —Rei Agripa uwe'ne'pítí warantí Paapaya uyannoto' ka' po sí'ma, mírírí taasai'ya yawírí ikupí'píiua.

20 Mírírí ye'nen e'mai' pe imaimu ekaremekí pia'tí'píiua Damasco po. Moropai Jerusalém po moropai tamí'nawírí Judéia pata poro moropai Judeuyamí' pepín pí'. Taapítí'píiua imakui'pí ankupí'píkon rumakatí. Enna'potí Paapa yapurí. Morí kupí pí' ako'mantí, awenpenatasa'kon esera'mato'pe.

²¹ Mírírí tauya wenai Judeuyami'ya uyapisi'pí epíremanto' yewí' ta waní tanne. Uwí yu'se to' waní'pí mírírí wenai.

²² Tíise Paapaya upíika'ti'pí sírírí típose. Mírírí ye'nen tarí waní sírírí itekare ekaremekí'pí tamí'nawíronkon ton pe. Manni'kan tíwe'taruma'tisanon ton pe moropai ipíkku pe tíwe'sanon ton pe. Mírírí ye'nen tauya Paapa maimu ekareme'nenan profetayami'ya ta'pí warantí, moropai Moisés kaaretariya ta'pí warantí tauya see warantí.

²³ Paapa nímenka'pí, Cristo, e'taruma'tí e'pai awaní moropai míkírí e'mí'sa'ka e'pai awaní tamí'nawíronkon isa'manta'san e'mí'sa'ka rawírí e'píika'tinto' yekare ekaremekípa kai'ma Judeuyami' ton pe moropai Judeuyami' pepín ton pe níri awe'mí'sa'ka'pí.

²⁴ Mírírí warantí típí'rí Paulo eseuríma tanne pata ko'manní'nen Festo entaime'pí. Ta'píiya: —Paulo, ayawí' pe awaní mírírí, kure'ne eesenupa'píya ayawí' pe aku'sa' mírírí —ta'píiya.

²⁵ Tíise Pauloya Festo maimu yuuku'pí: —Pata ko'manní'nen, Festo, ayawí' pe waní pepín sírírí —ta'píiya. —Eseuríma sírírí yairon'pí.

²⁶ Mírírí ye'nen ta'pí Pauloya rei pí': —Rei Agripa, uurí eseuríma e'painon arawírí sí'ma meruntí ke maasa pra tamí'nawírí mírírí epu'tíya epu'tíya ye'nen. Maasa pra mírírí eseuríma manni' Cristo e'mí'sa'ka pí' mírírí epu'tí tamí'nawíronkonya maasa pra teesenonse pra awe'ku'sa' ye'nen tíise aronne.

²⁷ Mírírí ye'nen tauya innape Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' ku'nen amírí? Innape to' kupíya epu'tí pí' wai.

²⁸ Míkírí maimu yuuku'pí Rei Agripaya: —Mírírí warantí innape Jesus kupíya yu'se aako'mamí mírírí mító'pe?

²⁹ Moropai Pauloya ta'pí: —Paapa pí' esatíya sírírí warantí tíko'manse pra innape ikupíkonpa amírí neken pepín tíise tamí'nawírí insanan eseuríma eta to'ya manni'kan ena yu'se waní uurí warantí. Tíise uurí warantí taatarakkanse pra —ta'pí Pauloya.

³⁰ Mírírí típo Rei Agripa moropai ino'pí Berenice, moropai pata ko'manní'nen Festo, moropai tamí'nawíronkon to' pokonpe tíwe'sanon e'mí'sa'ka'pí.

³¹ Inkamoro wítí'pí teeseurímakon ye'ka pe. —Míserí warayo'ya í' ku'sa' pra man tíisa'mantapa, yarakkamopa kai'ma —ta'pí to'ya.

³² Rei Agripa eseuríma'pí pata ko'manní'nen Festo yarakkírí Paulo yekare pí': —Irumaka e'painon tíise Reiyami' esa' pe tíwe'sen César yarakkírí eseurímapai tíwani' taasai'ya man. Mírírí ye'nen yarimapai man íipia, Roma pona attító'pe —ta'pí to'ya.

27

Roma Pona Paulo Wítí

¹ Mírírí ye'nen apo'yen eposa' tíuya'níkon yai, Paulo moropai tiaronkon atarakkannító' tawonkon rumaka'pí to'ya surarayami' esa' pe tíwe'sen Júlio yenya' to' yaato'peiya kai'ma Roma cidaderí pona. Moropai anna ataponka'pí Cesaréia poi. Anna wítí'pí. Uurí waní'pí Paulo pokonpe moropai tiaronkon atarakkannító' tawonkon kore'ta.

² Mírírí yai Aristarco, Macedónia pata pon Tessalónica poinon waní'pí anna kore'ta. Mírírí yai anna asara'tí'pí apo'yen kure'nan Adramítio peya'pon ya', anna wítító'pe kai'ma Ásia peyakí poro.

³ Tiaron wei yai anna erepami'pí Sidon peyakí pona. Mírírí yai morí'pe Júlio waní'pí Paulo winíkí. Mírírí yai ta'píiya ípí': —Eepa'kapai awaní ya, epa'kakí. Ayonpayami' anera'mapai awaní ya, atíkí to' pia —ta'píiya. Moropai eepa'ka'pí tonpayami' pia í' rí to' nítrí yapísipa kai'ma.

⁴ Iní'rí tiaron wei yai, anna ataponka'pí Sidon peyakí poi. Anna wítí'pí pírau wono po tíwe'sen pata itese' Chípre míwiní'pí. Maasa pra kure'ne anna ponaya a'situn waní'pí. Mírírí ye'nen tí'nan wíní anna wítí'pí.

⁵ Anna wítí'pí ito'sarí anna wítí'pí Cilícia pata pona teerepanse pra. Moropai Panfília pata pona teerepanse pra. Tíise anna erepami'pí Mirra peyakí pona. Mirra waní'pí Lícia po.

⁶ Moro surarayami' esa' Júlioya tiaron apo'yen Alexandria peyakípon eposa' waní'pí tuutísen Roma pona. Mírírí ye'nen uurí moropai Paulo moropai tiaronkon atarakkannító' tawonkon yenpa'ka'pí to'ya anna asara'tító'pe mírírí apo'yen Roma pona tuutísen ya'.

⁷ Mírírí típo anna ataponka'pí Mirra peyakí poi. Tinín pí' anna wítí'pí maasa pra kure'ne sipa sipa waní ye'nen. Tu'ke wei kaisarí anna wítí'pí. Moropai anna erepami'pí aminke pra Cnido peyakí pia. To'sarí anna wítí'pí pra waní'pí maasa pra kure'ne a'situn waní ye'nen. Anna wítí'pí pírau wono itese' Creta, mírírí rí píkirí Samona woi.

⁸ Mírírí warantí anna wítí'pí tinín pí' kure'ne a'situn waní ye'nen. Moropai anna erepan tu'ka'pí pata'se' ya' itese' Bons Portos peyakí pona. Mírírí peyakí waní'pí aminke pu'kuru pra tíwe'sen Laséia pata pí'.

⁹ Tiko'man pe tu'ke wei kaisari' anna witi' ko'manni'pi ye'nen, kure'ne a'situn e'to' weiyu erepami'pi. Maasa pra Judeuyami' festari' weiyu esuwa'kasa' wani'pi. Miriri' ye'nen nari' pe awani'pi. Anna witi' eserike pra.

¹⁰ Miriri' ye'nen Pauloya ta'pi warayo'kon apo'yen esanon pi': —Tari'pai witi' e'pai pra man maasa pra witi'nikon ya, eseuronkan moropai apo'yen ya' tiwe'sen yen pe. Moropai uuri'nikon naari' e'ti'kan —ta'piya.

¹¹⁻¹² Tiise miiki'ri apo'yen esa' wani'pi itipai. Moropai apo'yen yaanen niri' wani'pi itipai. Ta'pi to'ya: —Tari' si'ma kono'piti' iwa'ka eserike pra man maasa pra kure'ne a'situn wani'. Miriri' ye'nen witi'nikon, Fenice peyaki' pona. Moro Creta po e'ni' ya, kure'ne a'situn ton pra awani' miriri' pata po —ta'pi to'ya. Miriri' ye'nen innape apo'yen yaanen maimu kupi'pi Julioya moropai apo'yen esa'ya. To' maimu wani'pi Paulo maimu yentai.

Kure'nan A'situn Erepani

¹³ A'situn iipi'pi kamai' winipai a'tu'mira, marari' awani'pi. Miriri' ye'nen i' ta'pi tiuya'nikon yawiri' apo'yen esanon moropai yaanenanya teesenumenka'pikon yawiri' witi' ta'pi to'ya. Miriri' ye'nen apo'yen yapitani'to'pe yenu'sa' tuna kata ferro kure'nan amii'ne miriri' ku'na'pi annaya apo'yen pona. Moropai anna ese'ma'ti'pi. Anna witi'pi aminke pra Creta wono a'mun wini'ri pikiri' anna witi'pi.

¹⁴ Tiise miriri' yai kure'nan a'situn iipi'pi ka'ne' pe manni' merunti' winipainon, Creta wono winipai aai'pi'pi. Miriri'ya apo'yen tukka'pi ka'ne' pe merunti' ke. To'sari' yari'yu'se yaanenann tiise to' taruma'ti'piya yapitanipi' to'ya yentai.

¹⁵ Ira'tipiti'pi a'situnya. Miriri' ye'nen tiwi' a'situnya yaato'pe irumaka'pi to'ya.

¹⁶ Iwono si'mirikki' kamai' wini' tiwe'sen itese' Claudia yuwa'ka'pi annaya.

¹⁷ Tiise moro tiwe'taruma'ti' kanau apo'yen ra' pikiri' iwa'tisa'. Inkamoro apo'yen ya' teesenyaka'masanonya iku'na'pi apo'yen pona. Moropai miriri' tipo apo'yen yewa'ti'pi to'ya tam'i' nawiri' tiwoima'ti' sa'man ke. Inkamoro wani'pi eranne' pe maasa pra apo'yen witi' eserike awani'pi Libia pata winiki' kasapan pona. Miriri' ye'nen kamisa apo'yen ya' tiwe'sen, a'situn yapi'nen pe tiwe'sen satippe iwa'tisa' yei' pi', miriri' yeuka' pi' to' esenumenka'pi. Moropai inu'ti'pi to'ya, miriri' apo'yen yaato'pe a'situnya kai'ma.

¹⁸ Kure'nan a'situn ko'mami'pi marari' pra. Teeseuronkakon kai'ma to' esenumenka'pi. Miriri' yai apo'yen ya' teesenyaka'masanonya apo'yen ya' tiwe'sen mannekon papo' pia'ti'pi tuna ka. Apo'yen eseuronka' nama' amii'mira e'nito'pe.

¹⁹ Erenma'sa' pe apo'yen ya' teesenyaka'masanonya apo'yen yawon itemannekon yewa'tipi'to' kon miriri' soroka'pi niri' tuna ka, amii'mira awe'to'pe.

²⁰ Moropai anna ko'manpiti'pi. Tu'ke wei kaisari' annaya wei moropai kaiwano'yami' era'ma eserike pra awani'pi ewaron pe awani' ye'nen, asaki'ne semana kaisari'. Miriri' tanne a'situn ko'mami'pi marari' pra merunti' ke. Miriri' ye'nen anna esewankono'ma pia'ti'pi anna e'piika'ti' eserike pra awani' ye'nen.

²¹ Miriri' ye'nen anna yekkari' yonpa annaya pepin' tu'ke wei kaisari'. Miriri' ya Paulo e'mi'sa'ka'pi to' kore'ta. Ta'piya: —Uyonpayami', i' kai'ma eseurima'ne' tikini' epu'tiya'nikon e'pai awani'pi. Creta po ko'mannito'pe'nikon siriri' waranti' e'ni' pepin' e'painon, yi'nisa' pra awani' ya —ta'piya.

²² —Tiise esati'ya siriri' api'nikon. Eranne' pe pra e'ti. Maasa pra ani' sa'manta pepin' uuri'nikon kore'ta. Apo'yen neken yen pe kupi' siriri' —ta'pi Pauloya.

²³ —Siriri' tauya maasa pra Uyepotoriya siriri' ewarono' ya manni' uyepotori' unapuri' Paapaya inseri' yarimasa' upia.

²⁴ Miiki'riya taa'pi' man upi': “Paulo, eranne' pe pra e'ki. Maasa pra amiri' witi' e'pai man reiyami' esa' pe tiwe'sen Cesar' pia. Miriri' ye'nen Paapaya mori' kupi'pi' man amiri'pi'. Ani' sa'manta pepin' tam'i' nawironkon manni'kan apokonpe tuutisanon', ta'piya upi'.

²⁵ Miriri' ye'nen tauya uyonpayami', merunti' ke eranne' pe pra e'ti. Maasa pra innape Paapa kupi'pi' wai, i' ta'pi tiuya' kupi'ya epu'ti'ya ye'nen.

²⁶ Tiise iwono pona a'situnya uyarikon siriri', miari' esu'na'tin kasapan pona —ta'piya to' pi'.

Apo'yen Ata'morikka

²⁷ Asaki'ne semana kaisari' anna yari'pi a'situnya pira'u po, itese' Mediterraneo. Miriri' tipo ewaron ya', anoinna yairi, apo'yen ya' teesenyaka'masanonya a'mun winiki' anna witi' epu'sa' wani'pi.

²⁸ Miriri' ye'nen kusan e'seusa' yenumi'pi to'ya yaret'i'pi' amii'ne yewa'tisa' to'ya wani'pi imairono epu'tikonpa kai'ma. Miriri' mairono wani'pi 36 metros kaisari'. Tiise marari' tilko'mamikon tipo in'i'ri iku'ne'ti'pi to'ya. Itiri'piya 27 metros kaisari'.

²⁹ Inkamoro ena'pî eranne' pe apo'yen e'pa'ti tî' pona nama tîuya'nîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen yapîtanî'to'kon ferro amîi'ne'kon mîrîrî ma'pî to'ya apo'yen maikko winî emî'panto'pe kai'ma. Mîrîrî tîpo to' epîrema'pî ka'ne' pe pata erenmapî yu'se tîwanîkon ye'nen.

³⁰ Mîrîrî yai apo'yen ya' teesenyaka'masanon wani'pî epepai apo'yen yapai. Maasa pra nari' pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoroya apo'yen po tîwe'sen kanau ma'pî tuna ka. Apo'yen yapitanî'to' maa annaya sîrîrî ipottî winî kai'ma to' eseurîma'pî tîise seru'ye' to' wani'pî epepai tîwanîkon ye'nen.

³¹ Mîrîrî yai ta'pî Pauloya surarayamî' esa' Júlio pî' moropai surarayamî' pî'. Ta'pîiya: — Inkamoro apo'yen ya' teesenyaka'masanon wîti'pî ya, i' kai'ma awe'pîika'tîkon e'painon? —ta'pîiya.

³² Mîrîrî ye'nen surarayamî'ya mîrîrî kanau yewa'tîto' e'seusa ya'tî'pî moropai irumaka'pî to'ya tuna ka' to' epe namai.

³³ Mîrîrî ewarono' erenmapî pra tîise Paulo wani'pî tekkarikon yonpa tamî'nawîronkonya yu'se. Ta'pîiya: —Asakî'ne semana kaisarî aako'mansa'kon a'situn tî'napamî nîmikî pî' emî'ne awanîkon.

³⁴ Mîrîrî ye'nen ayekkarikon yonpaya'nîkon e'pai awanî —ta'pîiya. —Tarîpai mararon i' rî anena'tî, meruntî ke awanîkonpa, enen aako'mamîkonpa aasa'mantakon namai. Maasa pra anî' sa'manta pepîn, i' e'kupî pepîn amîrî'nîkon yarakkîrî —ta'pîiya.

³⁵ Mîrîrî pe rî Pauloya trigo puusa'yapîsî'pî, Paapa pî' eepîrema'pî tamî'nawîronkon rawîrî sî'ma, moropai mîrîrî trigo puusa' pîrîkkapîti'pîiya, moropai enapî pia'tî'pîiya.

³⁶ Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe taatausinpai to' ena'pî moropai tekkarikon yonpa'pî to'ya.

³⁷ Inkamoro pemonkonyamî' wani'pî apo'yen yawonkon wani'pî tamî'nawîrî to' tîise, 276 kaisarî.

³⁸ Tamî'nawîronkonya tekkarikon yonpasa' tîpo, trigo yense'kon yenumî'pî to'ya tuna ka amîi'mîra apo'yen enato'pe kai'ma.

To' Erepamî A'mun Pona Tîisa'mantai Pra

³⁹ Pata erenma'sa' pe, apo'yen ya' teesenyaka'masanonya pata epu'tî pra awanî'pî. Tîise inkamoroya tuna ese'meto'ya era'ma'pî, kasapan pe tîwe'sen. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî miarî ya' apo'yen yaapai awanî sîrîrî, miarî aako'manto'pe ta'pî to'ya.

⁴⁰ Mîrîrî ye'nen inkamoroya apo'yen yapîtanî'to'pe to' nîma'pî ferrokon amîi'ne'kon mîrîrî yewakon ya'tî'pî. Moropai mîrîrî tîpo to' nairekon yeuka'pî to'ya. Mîrîrî ke to' e'kura'pî. Mîrîrî tîpo kamisa e'mai'non ipottî winon pîmî'sa'ka'pî to'ya a'situn yapi'to'peiya, mîrîrî a'mun winîkî apo'yen wîtîto'pe kai'ma.

⁴¹ Tîise a'situnya yari'pî. Moropai apo'yen erepamî'pî kasapan pona e'mai'non ipottî, mîrîrî eesu'na'tî'pî. Mîrîrî ye'nen imaikko winî kure'ne sipa sipaya ipa'tîpîti'pî. Mîrîrî ye'nen ya'morikka'pîiya. Tîise maasa to' erepamî pra tîise apo'yen esu'na'tîsa' wani'pî kasapan pona. Mîrîrî ye'nen miarî awe'nîmî'pî.

⁴² Moropai inkamoro apo'yen ya' surarayamî' esenumenka'pî. Inkamoro anî'kan arakkansa'kon apo'yen ya' tînarikon tî'ka tîuya'nîkon pî'. To' tî'kapai awanî sîrîrî. Maasa pra a'mun pona teerepansa'kon ya to' epe namai ta'pî to'ya.

⁴³ Tîise inkamoro maimu yuuku'pî to' esa'ya. Júlioya ta'pî to' pî'. Maasa pra Paulo wîi to'ya yu'se pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Mannî'kan tîpînanukon epu'nenan inkamoro enato'pe e'pai awanî mîrîrî to' pînato'pe kasapan pona —ta'pîiya.

⁴⁴ Moropai —Mannî'kan tîpînanukon epu'nenan pepîn inkamoro e'pîika'tî e'pai awanî mîrîrî yei pona to' enuku moropai apo'yen pia'pî pona tiaronkon enuku. Mîrîrî warantî to' wîti e'painon a'mun yekaya —ta'pî Júlioya. Mîrîrî warantî to' e'pîika'tî yu'se awanî'pî mîito'pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî anna e'pîika'tî'pî tamî'nawîronkon a'mun pona anî' e'pa'tî pra awanî'pî moropai anî' sa'manta pra awanî'pî. Tamî'nawîrî anna e'pîika'tî'pî.

28

Malta Wono Po To' Wani

¹ Tamî'nawîrî anna e'pîika'tîsa' yai o'non pata anna wani ta'pî to'ya. Mîrîrî yai epu'tî'pî annaya mîrîrî iwono itese' Malta po anna wani.

² Mîrîrî yai miarî tîiko'mansenonya anna koneka'pî morî pe. Mîrîrî yai kono' rena ko'mannî'pî mararî pra miarî. Moropai komî' pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen kure'nân apo' tîruka'pî to'ya, arinîkon atapinatón to'non.

³ Mîrîrî yai apo' keme ya'punu'pî yannuku'pî Pauloya, apo' keme ton. Mîrîrî apo' keme yannukuiya tanne, îkî wani'pî moro. Mîikîrî ya'nannî'pî pia'tî'pî apo'ya. Mîrîrî ye'nen îkî kuranta'pî moropai Paulo ye'ka'pîiya itenya pî'.

⁴ Mîrîrî era'ma'pî miarî tîiko'mansenonya. Îkî e'weyeukasa' Paulo yenya pî' era'ma'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen inkamoroya ta'pî tîwarîrî'nîkon rî: —Anî' pe mîserî warayo' wani' pe awanî'?

Pemonkon wîitîpon pe awanî eserike awanî. Mîrîrî ye'nen mîikîrî sa'manta e'pai awanî. Mîrîrî tînkupî'pî ye'mato'peiya. Mîikîrî sa'manta pîn tuna ka' taana'se, tîise aako'mamî pepîn kupî sîrîrî. Kai'ma to' esenumenka'pî.

⁵ Tenya pî' tîwe'sen ikîi ma'pî Pauloya apo' kore'ta. Tîise î' kupîiya pra awanî'pî. Tîiwamîra awanî'pî ne'ne' epu'tîiya pra.

⁶ Inkamoroya itenya ikîi ne'ka'pî wo'ma'ta nîmîkî'pî, awoipî nîmîkî'pî to'ya. Tîise î' wani' pra awanî'pî. Î' wani' pra epu'tî pî' aako'mamî era'ma tîuya'nîkon wenai, inkamoroya teserukon miakanma'pî. Ta'pî to'ya ipî': —Paapa pe awanî mîrîrî moriya —ta'pî to'ya.

⁷ Miarî awanî'pî warayo' itese' Públio, patakon esa' pe tîwe'sen, mîrîrî iwono esa' pe tîwe'sen. Mîikîrîya anna yapîsî'pî tîpata ya morî pe. Moropai seuriwî'ne wei kaisarî anna ko'mamî'pî iipia.

⁸ Mîikîrî Públio yun wani'pî miarî pri'ya pra tîwe'sen. Eekomi'ma'pî moropai nuwasu' pî' tîwe'sen. Mîikîrî pia Paulo ewomi'pî quarto ta moropai ipona tenya tîise eepîrema'pî. Mîikîrî esepî'tî'pî.

⁹ Mîrîrî tîpo pri'yawonkon pepîn mîrîrî iwono po tîwe'sanon iipî'pî Paulo pia. Inkamoro esepî'tî'pî.

¹⁰ Miarî anna wani' yai inkamoroya tu'ke î' rî tîrî'pî anna yekkari ton. Moropai anna asara'tî yai apo'yen ya tu'ke itîrî'pî to'ya nîrî anna pia. Itu'se anna e'to' mîrîrî ara'tîsa' to'ya wani'pî tu'ke apo'yen ya', anna wîtî pe, anna yekkari ton.

Roma Cidaderî Pona Paulo Erepamî

¹¹ Mîrîrî yai seuriwî'ne kapoi kaisarî anna ko'mansa' tîpo, mîrîrî iwono po anna asara'tî'pî apo'yen ya'. Alexandria cidaderî poinon itese' wani'pî ipî' e'menuka'pî pe paapayamî' monoi'pankon kai'ma. Mîrîrî apo'yen wani'pî moro iwono po si'ma kono'pîti yuwa'ka'tîpon pe. Mîrîrî pata pai anna wîtî'pî.

¹² Moropai anna erepamî'pî Siracusa cidaderî pona. Miarî anna ko'mamî'pî seuriwî'ne wei kaisarî.

¹³ Miarî pai anna wîtî'pî moropai anna erepamî'pî Régio cidaderî pona. Erenma'sa' pe anna wîtî tanne a'situn erepamî'pî anna ye'ma'pî pî' winîpai tui'sen meruntî ke. Mîrîrî ye'nen asakî'ne wei tîise anna erepamî'pî Potéoli cidaderî pona. Mîrîrî pikîrî apo'yen ya' anna wîtî'pî.

¹⁴ Miarî cidade po innape Jesus ku'nenan eporî'pî annaya. Inkamoroya anna eta'pî tîpia'nîkon tiwin semana kaisarî anna ko'manto'pe kai'ma.

¹⁵ Mîrîrî tîpo anna ese'ma'tî'pî Roma pona. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan Roma ponkonya anna yekare etasa' tîuya'nîkon yai inkamoro wîtîsa' wani'pî anna ponaya cidade itese' Pra'ca de Ápio pona. Moropai tiaronkon wîtîsa' wani'pî tiaron cidade pona itese' Trê's Vendas pona. Inkamoro era'ma tîuya yai Paapa pî' —Morî pe man —ta'pî Pauloya. Mîrîrî tîpo kure'ne aatausinpa'pî.

¹⁶ Roma pona teerepansa'kon yai tîiwarîrî Paulo ko'manto'pe irumaka'pî to'ya tiwin surara itesa' ton yarakkîrî.

Atarakkansa' Pe Pauloya Itekare Ekaremekî

¹⁷ Seuriwî'ne wei teerepansa'kon tîpo, Pauloya Romaponkon epere'to' yewî' esanon Judeuyamî' yanno me'po'pî tîpia to' i'to'pe. Inkamoro erepansa' yai to' pî' ta'pîiya: —Uyonpayamî', î' ku'sau'ya pra wai uyonpakon Judeuyamî' winîkîi. Uyeserukon pe utamokon nîrî'pî to' napsî'pî pî' uuko'mansa' sîrîrî, tîrumakai pra. Mîi'wîni tîise Judeuyamî'ya uyapîsî'pî Jerusale'm po. Inkamoroya urumaka'pî Romanoyamî' pia.

¹⁸ Inkamoroya uyekaranmapo'pî moropai uuri' anrumakapai to' wani'pî. Maasa pra î' rî' rî' unkupî'pî ton pra wani' ye'nen, î' kupîkonpa uyarakkîrî.

¹⁹ Tîise urumaka Judeuyamî'ya yu'se pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen to' esatî'pîuya to' pî' rei esa' pe tîwe'sen César pia, uyeseru pî' eseurîmapai wani' ye'nen. Uyeseru pî' neken eseurîmato'pe. Uyonpayamî' î' kupîtîponkon uwinîkîi, inkamoro yeseru pî' eseurîma pepîn.

²⁰ Mîrîrî anekareme'pai wani' ye'nen amîrî'nîkon pî' esatî'pîuya aaipîkonpa. Sîrîrî warantî eseurîmapai wani' ye'nen amîrî'nîkon pokonpe tîise uuri' wani' sîrîrî tarî yewa'tîsa' pe sa'man ferro ke, maasa pra manni' Judeuyamî'ya inîmîkî ko'mannîpî manni', mîikîrî pî' eseurîma wenai uyewa'tîsa' to'ya sîrîrî.

²¹ Mîrîrî ye'nen inkamoroya ta'pî: —Kaareta yapî'sa' annaya pra man, apî' teeseurîmasen Judeuyamî' piapai'nîkon. Uyonpakon miarî painon iî'sa' pra man ayekare ekareme'se anna pî'. Î' kai'ma apî' eeseurîmaton imakui'pî pe awanî'pî ekaremekîton iî'sa' pra man —ta'pî to'ya.

²² Tiiſe i' kai'ma ayekare pi' eeseurima anetapai anna man. Maasa pra eta'pi annaya man tamí'nawíronkon patakon kaisari imakui'pi pe inkamoro innape Jesus ku'nenan to' kore'ta amíri e'to'kon winíki to' eeseurima.

²³ Míriri ye'nen teesepoto'kon weiyu ton mo'ka'pi to'ya Paulo eeseurima etakonpa kai'ma. Míriri weiyu eseposa' yai inkamoro ariníkon witi'pi Paulo pia. Inkamoro ko'mami'pi penane pata pai ewaron erepami'pikiri. Paapa maimu ekaremeki'piya i' kai'ma tamí'nawíronkon esa' pe Paapa iipi ekaremeki'piya to' pi'. Moisés nuri'ti kaaretariya taasa' yawiri moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' kaaretariya taasa' yawiri ekaremeki'piya. Maasa pra innape Jesus Paapa narima'pi kupi to'ya yu'se tiwani ye'nen.

²⁴ Míriri yai tiaronkonya innape ikupi'pi. Tiiſe tiaronkonya innape ikupi pra awani'pi. ²⁵ Míriri yai tamí'nawíronkon witi'pi iipia pai tiwariri'níkon teesiyu'pi'se. Tiiſe to' witi rawiri Pauloya ta'pi to' pi': —Yairon pi' pena Mori Yekaton Wanní eeseurima'pi. Paapa maimu ekareme'nen Profeta Isaias nuri'ti winipai amiri'níkon tamokon pi' eeseurima'pi. Ta'pi Paapaya Isaias pi':

“Atiki moropai ka'ki insanan pemonkonyami' pi'.

²⁶ ‘Amiri'níkonya etapiti ko'manipi

tiiſe epu'tiya'níkon pepin siriri tipose.

Amiri'níkonya era'mapiti tu'ke ite'ka tiiſe i' kai'ma innape awani era'maya'níkon pepin' makai to' pi'” ta'piya.

²⁷ “Maasa pra insamoro pemonkonyami' yewan wani sa'man pe pu'kuru.

Anetapai pra to' wani.

Míriri ye'nen inkamoroya tipanakon yettapuru eta tiuya'níkon namai.

Tenukon yenpi'nu'sa' to'ya anera'mapai pra tiwaníkon ye'nen.

Míriri ye'nen epu'ti to'ya pepin.

Míriri waranti pra to' wani ya,

tenukon ke era'ma to'ya e'painon moropai eta tiuya'níkonya tipanakon ke

epu'ti to'ya e'painon.

Teesenumenkato' ke to' esenumenka ya

epu'ti to'ya e'painon.

Inkamoro enna'po e'painon uupia uyapurii.

Míriri waranti awani ya,

inkamoro piika'tiuya e'painon”,

ta'pi Paapaya Isaias pi' —ta'pi Pauloya.

Is 6.9,10

²⁸ —Míriri ye'nen epu'tiya'níkon e'pai awani i' kai'ma Paapaya Judeuyami' pepin piika'tito ton yarimasa'. Inkamoroya siriri itekare eta kupi siriri —ta'pi Pauloya to' pi'.]

²⁹ Míriri taa Pauloya etatipo'níkon Judeuyami' witi'pi iipiapai teekore'mai, tiwariri'níkon teesiyu'pi'se.]

³⁰ Asaki'ne kono' kaisari Paulo ko'mami'pi kapoi kaisari te'masen witi ta. Míriri ye'ma'piti'piya. Míriri yai tamí'nawíronkon tiipia tuutisanon pokonpe awe'piti'pi.

³¹ Mii'kiriya i' kai'ma to' yenuapiti'pi tamí'nawíronkon esa' pe Paapa ena to' pi' ekareme'piti'piya to' pi'. Moropai Uyepotoríkon Jesus Cristo yekare pi' eeseurimapiti'pi merunti ke tiipia teerepanenon kaisari. Ani'ya imanenpa pra ekareme'piti'piya.

SĪRĪRĪ KAARETA PAULO NĪMENUKA 'PĪ ROMA PONKON PIA

SĪrĪrĪ kaareta menuka'pĪ Pauloya. MĭikĪrĪ Paulo wani'pĪ Jesus naiponti'pĪ pe. Imenuka'pĪya moropai yarima'pĪya innape Jesus ku'nenan pia, manni'kan cidade itese' Roma ponkon. To' pia itĪpai awani'pĪ moropai ini' panpĪ' tiaronkon pia itĪpai awani'pĪ manni'kan inkamoro mĭiwĭni'nokon. MĭrĪrĪ ye'nen sĪrĪrĪ kaareta menuka'pĪya, i' kai'ma Jesus yekare wani'epu'to'pe to'ya. Aronne ekaremekĪ'pĪya Jesusya yenupato' pĪ' moropai ipatĪkarĪ ko'mannĭto' eporĪ umeruntĪrikon wenai pra, tĭise epe'mĭra Paapaya itĪrĪ morĪ pe tĭwe'to' wenai. Innape ikupĪ ya, Jesus piawon pe ena moropai ipatĪkarĪ enen ko'mannĭto' ton itĪrĪya.

Tiaron pĪ' eeseurĪma nĪrĪ. TamĪ'nawĭronkon pemonkonyami' wani' imakui'pĪ ku'nenan pe, imakui'pĪ pe tĭwe'to' wenai. MĭrĪrĪ ye'nen e'taruma'tĭnto' eporĪ Paapa winĭpai. MĭikĪrĪ Jesusya neken morĪ pe e'nĭto'pe emapu'tĭ Paapa pia. Moropai ekaremekĪ'pĪya i' kai'ma MorĪ Yekaton WannĪya upĭika'tĭkon inĪ'rĪ imakui'pĪ kupĪ namai. EkaremekĪ'pĪya i' kai'ma Judeuyami' moropai Judeuyami' pepĭn nĪrĪ anpĭika'tĭpai Paapa wani.

Moropai aatareti'ka pe ekaremekĪ'pĪya i' kai'ma innape Jesus ku'nenan ko'manto'pe morĪ pe, teesiyu'pĪ'se pra, moropai innape Jesus ku'nenan pepĭn yarakkĪrĪ inkamoro ko'manto'pe morĪ pe.

¹ UurĪ Pauloya sĪrĪrĪ kaareta menuka aapia'nĭkon. UurĪ wani' Jesus Cristo poitĪrĪ pe. Moropai Paapa nĭmenka'pĪ pe wani', moropai inaiponti'pĪ pe. Jesus Cristo yekare ekareme'nen pe e'to'pe kai'ma umenka'pĪya.

² Pena pata pai sĪrĪrĪ e'pĭika'tĭnto' yekare ekaremekĪ'pĪ Paapaya, mannankan penaronkon tĭmaimu ekareme'nenan winĭpai. EeseurĪma'pĪ i' kupĪ tĭuya pĪ'. Moropai mĭrĪrĪ e'menukasa' sĪrĪrĪ Paapa maimu yaponse' po.

³ MĭrĪrĪ eeseurĪma'pĪ wani'pĪ teeseurĪmasen pe Paapa munmu pĪ', manni' UyepotorĪkon Jesus Cristo pĪ'. Eesenpo'pĪ warayo' pe manni' Davi nuri'tĭ pari'pĪ pe awani'pĪ.

⁴ Moropai kure'ne tĭmeruntĪrĪ ke Paapaya ekaremekĪ'pĪ, tĭnmu pe pu'kuru Jesus wani' kai'ma. MĭrĪrĪ ikupĪ'pĪya MorĪ Yekaton WannĪ wenai, isa'manta'san kore'tapai Jesus e'mĭ'sa'ka yai. MĭikĪrĪ wani' UyepotorĪkon pe Jesus Cristo.

⁵ MĭikĪrĪ wenai morĪ pe Paapa wani'pĪ uyarakkĪrĪ. MĭrĪrĪ ye'nen uyaiponti'pĪya, Cristo poitĪrĪ pe esenyaka'mato'pe, ani' tĭmenkai pra tamĪ'nawĭronkon Judeuyami' pepĭn pĪ' imaimu ekareme'to'peuya, mĭikĪrĪ Cristo ton pe. Moropai innape iku'to'pe tiaronkonya innape ikupĪ tĭuya'nĭkon wenai Paapa maimu yawĭrĪ to' e'to'pe.

⁶ Inkamoro kore'ta amĪrĪ'nĭkon wani' sĪrĪrĪ Roma cidaderĪ ponkon. Moropai ayannosa'kon Paapaya wenai, Jesus Cristo pemonkono pe awanĭkon.

⁷ MĭrĪrĪ ye'nen tamĪ'nawĭronkon amĪrĪ'nĭkon, Paapa nĭsa'namakon moropai inanno'san tĭpemonkono pe pu'kuru awanĭkonpa, amĪrĪ'nĭkon pia imenukauya sĪrĪrĪ.

Paapa, uyunkonya moropai UyepotorĪkon Jesus Cristoya aapia'nĭkon morĪ epe'mĭn tĭrĪ yu'se wai. Moropai tĭwanmĭn tĭrĪ to'ya yu'se wai.

Pauloya Paapa Yapurĭto' Roma Ponkon Wenai

⁸ E'mai' pe UyepotorĪ Paapa yapurĭuya Jesus Cristo nĭkupĪ'pĪ wenai. Maasa pra tamĪ'nawĭrĪ pata ponkonya innape iku'to'ya'nĭkon yekare etasa' man.

⁹ Maasa pra Paapaya epu'tĭ apona'nĭkon epĭrema tĭwĭrĪ. MannĪ' Paapa unapurĪ tamĪ'nawĭrĪ uyewan ke Jesus Cristo, inmu yekare ekaremekĪ'ye'ka pe yapurĭuya.

¹⁰ Esatĭuya Paapa pĪ' i' kai'ma amĪrĪ'nĭkon era'mapĪ'se uutĭ yu'se tĭwani' ya, uutĭ weiyu ton tĭtĭto'peiya.

¹¹ Maasa pra uurĪ esenumenkato' wani' kure'ne amĪrĪ'nĭkon anera'mapai. Akore'ta'nĭkon wani' ya, amĪrĪ'nĭkon anenupapai wai, mĭrĪrĪ ayenupatu'ya'nĭkon wenai, ini' panpĪ' meruntĪ ke eenakonpa.

¹² Maasa tauya sĪrĪrĪ amĪrĪ'nĭkon pĪ' tamĪ'nawĭrĪ uurĪ'nĭkon tĭise, uurĪ moropai amĪrĪ'nĭkon wani' ipĭika'tĭsa' pe mĭrĪrĪ yai. Innape uurĪya iku'to' wenai amĪrĪ'nĭkon e'pĭika'tĭ moropai innape iku'to'ya'nĭkon wenai uurĪ e'pĭika'tĭ.

¹³ Uyonpayami', epu'tĭya'nĭkon yu'se wai, tu'ke ite'ka esenumenka amĪrĪ'nĭkon pia itĭĭpai, tĭise tĭwĭrĪ umanenpanen ton esenpo. MĭrĪrĪ wenai uutĭ pra wani. Itĭĭpai wani'pĪ amĪrĪ'nĭkon yenupato'pe. Moropai akore'tawonkonya iku'to'pe innape, i' kai'ma manni'kan tiaronkon Judeuyami' pepĭnya ikupĪ'pĪ warantĪ.

¹⁴ Maasa pra sîrîrî wanî unkuپی tonpe tamî'nawîronkon yarakkîrî manni'kan eranne'kon pi' moropai eranmînon pi'. Moropai epu'nenan pi' moropai epu'nenan pepin pi' itekare ekareme'to'peuya.

¹⁵ Mîrîrî ye'nen uurî wanî sîrîrî e'pîka'tînto' yekare anekareme'pai amîrî'nîkon Roma ponkon pi' nîrî.

Jesus Cristo Yekare Wenai

Innape Iku'nenan Pîika'tî Paapaya

¹⁶ Maasa pra uurî eppeپی eserîke pra wai Jesus Cristo yekare ekaremekîuya pi'. Maasa pra innape mîrîrî yekare kupî anî'ya ya, tîmeruntîri ke Paapaya ipîika'tî imakui'pi inkupî'pi winîpai. Anna Judeuyamî', e'mai' pe itekare etatîponkon pîika'tî Paapaya moropai amîrî'nîkon Judeuyamî' pepin pîika'tîuya nîrî mîrîrî yekare etaya'nîkon wenai.

¹⁷ Maasa pra mîrîrî e'pîka'tînto' yekareya î' kai'ma morî pe pemonkon kupî Paapaya ekaremekî. Penaronkon yapîsî'pîiya innape tîkupî to'ya wenai. Moropai sîrîrîpe pemonkonyamî' yapîsî'ya nîrî innape tîkupî to'ya wenai. Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

Paapa pia morî pe tîwe'sen ko'mamî e'pai man innape Paapa kupî tîuya'nîkon wenai, *Hc 2.4* taasai'ya man.

Pemonkonyamî' Ko'mamî

Si'kore'ta Imakui'pi Kupî Pî'

¹⁸ Moropai epu'tî'nîkon man î' kai'ma Paapa ekore'ma tamî'nawîrî imakui'pi pemonkonyamî' nîkupî'pi winîkîi. Moropai mîkîrî Paapa, ka' ponya to' taruma'tî kure'ne mîrîrî wenai. Paapa nama to'ya pepin tiwin kin. Moropai mîrîrî imakui'pi tesorukon wenai tiaronkon taruma'tî to'ya yairon epu'tî to'ya namai.

¹⁹ Pemonkonyamî'ya Paapa epu'tî e'pai awanî'pi. Maasa pra aronne awanî mîkîrî epu'to'pe to'ya. Tamî'nawîron sîrîrî pata pon koneka'pi Paapaya, mîrîrî tera'mai pemonkonyamî'ya tepu'to'pe kai'ma.

²⁰ Mîrîrî koneka'pîiya pata pai, Paapa yeseru esera'ma aronne. Meruntî ke pu'kuru awanî, Paapa pe pu'kuru awanî esepu'to'pe. Anî'ya era'ma pepin tîise inkoneka'pi winîpai epu'tî e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen anî' e'wapu'tî eserîke pra awanî, —Paapa epu'nen pepin uurî — kai'ma.

²¹ Teuren Paapa epu'tî ye'ka pe yapurî to'ya pra awanî, tapurî yu'se tîise. Taa to'ya pra awanî Paapa pi': —Morî pe pu'kuru man, Paapa —taa to'ya pepin. Tîise inkamoro esenumenkato' wanî se' tapairî, pakko pe to' wanî teesenumenkato'kon ya'. Mîrîrî ye'nen yairon pi' to' esenumenka eserîke pra awanî.

²² Epu'nen pe tîwanîkon kai'ma taa to'ya, tîise pakko pe to' wanî.

²³ Mîrîrî ye'nen manni' Paapa, tîisa'mantassen pepin, yapurî e'pai tîise mia' ke ikonekasa' yapurî to'ya, pemonkon warantî ikonekasa'. Moropai toron tawainunsen warantî ikonekasa', moropai sîrîrî pata po taasa'senon o'ma'kon warantî ikonekasa', moropai manni'kan non poro tîro'takon poro taasa'senon warainokon yapurî to'ya. Mîrîrî warantî inkamoro yapurî to'ya pakko pe tîwanîkon ye'nen.

²⁴ Mîrîrî ye'nen Paapaya inkamoro pemonkonyamî' rumaka'pi tîwî itu'se tîwe'to'kon nura kupî pi' to' ko'manto'pe. Moropai inkamoroya kure'nan eppe'nîto' kupî tîpunkon rî ke.

²⁵ Inkamoroya yairî Paapa yapurîto' ku'sa' tîwî seru' pe, Paapa nîkoneka'pi yapurîkonpa. Tîise manni' ikonekatîpon yapurî to'ya pepin, manni' tapurî yu'se tîwe'sen tîwîrî. Innape man.

²⁶ Mîrîrî ye'ka imakui'pi kupî pemonkonyamî'ya wenai Paapaya inkamoro rumaka'pi, mararî pra nura eppe'nîto' kupî pi' to' ko'manto'pe itu'se tîwe'to'kon pîkîrî. Mîrîrîya wîrî'sanyamî'ya nura kupî'pi, tîwarainokon wîrî'sanyamî' yarakkîrî to' wanî'pi, warayo'kon yarakkîrî pra.

²⁷ Moropai warayo'konya wîrî'sanyamî' yarakkîrî tîwe'to'kon rumaka'pi, tîwarainokon warayo'kon yarakkîrî kure'nan eppe'nîto' kupîkonpa. Mîrîrî ye'nen tînkupî'pikon imakui'pi wenai tîwe'taruma'tîto'kon yapîsî to'ya.

²⁸ Î' kai'ma yairon Paapa anepu'pai pra tîwe'sa'kon wenai, tîwî Paapaya to' rumaka'pi, yairon pepin pi' to' esenumenka se' tapairî, manni' iku'painon pepin nura kupîkonpa.

²⁹ Inkamoro yewan ya' tu'ke awanî si'kore'ta imakui'pi. Mîrîrî kupî pi' to' rî ko'mamî. Î' itesa' pe tiaron e'to' yu'se to' wanî. Moropai tiaron pi' imakui'pi pe to' esenumenka. Moropai tiaron pi' to' kinmuwa, moropai tiaron wîi to'ya. Moropai tiaronkon yarakkîrî eseyaton pi' to' wanî. Moropai seru'ye' pe to' wanî. Moropai tonpakon wanî to' yewanma pe. Moropai imakui'pi pe tonpakon winîkî to' eseurîma ko'mannîpi.

³⁰ Moropai —Imakui'pi mīkīri —taa to'ya tiaronkon winīki. Moropai Paapa wani to' yewanma pe. Moropai tiaronkon mu'tunpa to'ya. Moropai mīi pe to' atapurī tiaronkon yentai e'pai tiwanikon pi'. Moropai tu'ke imakui'pi kupi tūya'nikon yeseru ton yuwa to'ya. Moropai tunkon nama to'ya pepin.

³¹ I' yairi, i' yairi pra epu'ti to'ya pepin. Moropai i' ta'pi tūya'nikon yawiri timaimukon kupi to'ya pepin. Moropai to' wani i' kai'ma tiaronkon sa'nama eserike pra.

³² Inkamoro ya i' kai'ma Paapaya ta'pi epu'ti miriri. Paapaya ta'pi: —Ani' ko'mami ya, miriri imakui'pi kupi pi' mīkīri sa'manta pe man —ta'piya. Tiise miriri epu'ti'ma ikupi pi' to' ko'mami tirumakai pra. Moropai itentainon panpi' kupi to'ya. Maasa pra tiaronkon imakui'pi ku'nenan pi' taa to'ya: —Miriri kupiya'nikon manni' man mori pe, i' wani' pra man —taa to'ya tiaronkon pi'.

2

Paapaya Pemonkonyami' Yako'menka Pe Man

¹ Miriri ye'nen amiri niri taruma'ti Paapaya e'pai man, ankupi'pi wenai. Amiri manni' tiaronkon yako'menka pi' tiwe'sen. Taaya eserike pra nai tiaronkon yako'menkanen pe si'ma: —Uuri unkupi'pi ton pra wai —taaya eserike pra nai. Miriri taaya tiaronkon winiki, aawariri ankupi'pi ton pra awe'kupi'pi kai'ma awani tanne, tiise inkamoro nikupi'pi waranti iku'sa'ya. Miriri ye'nen aawariri ri eesewanmiri miriri. —Inkamoro taruma'ti Paapaya e'pai man —taaya'nikon tanne, amiri niri taruma'tipai awani.

² Tiise i' pensa Paapaya miriri ye'ka imakui'pi ku'nenan yako'menka ya, epu'ti man yairon pe pu'kuru awani.

³ Tiise amiri uyonpa, miriri imakui'pi kupiya ye'ka pe, tiaronkon yako'menkaya. Inkamoro taruma'ti Paapaya tanne, —Utaruma'tiya pepin —kai'ma eesenumenka. Tiise —Kaane —tauya, Paapaya ataruma'ti niri.

⁴ Morī pe Paapa e'to' kupi pi' nan tiwi? Morī pe awani wenai utaruma'tiya pepin, kai'ma eesenumenka? Inna, mori mīkīri, ka'ne' pe ani' taruma'ti yu'se e'koi pepin. Moropai miriri wenai ani' eesenumenka yu'se awani imakui'pi tinkupi'pi winipai.

⁵ Tiise amiri yewan wani sa'me, moropai yuukuya pra aako'mami. Miriri wenai ini' panpi' awe'taruma'ti kupi pe nai, i' pensa Paapa ekore'ma imakui'pi kupitiponkon yarakkiri weiyu yai. Moropai miriri yai pemonkonyami' taruma'tiya yairi.

⁶ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

—Mīkīriya itiri pe man, i' kai'ma ani' nikupi'pi wenairi inyakanmaiya. *Sl 62.12; Pv 24.12*

⁷ Tiaronkon mori itu'se Paapa e'to' kupi pi' tiiko'mansenon pia itiriya, ipatikari enen to' ko'manto' ton, miriri taatareti'kasen pepin. Moropai mori tapurito'kon yuwa pi' tiiko'mansenon pia itiriya.

⁸ Tiise manni'kan tiwariri'nikon, itu'se tiwe'to'kon pi' neken tiiko'mansenon taruma'tiya. Yairon yewanmiri tūya'nikon wenai, imakui'pi kupi pi' to' ko'mami. Inkamoro pi' Paapa ekore'ma to' nikupi'pi wenai. Miriri ye'nen to' taruma'tiya pe man.

⁹ Paapaya e'taruma'tinto' tiri pe man marari pra tamī'nawironkon manni'kan imakui'pi ku'nenan ton pe, Judeuyami' ton pe moropai Judeuyami' pepin ton pe niri.

¹⁰ Tiise Paapaya manni'kan mori ku'nenan pia mori tiri. Inkamoro yapuriya, moropai tiwanmin tiriya to' pia. Tamī'nawironkon mori ku'nenan Judeuyami' pia moropai Judeuyami' pepin pia niri itiriya. Miriri waranti Paapaya ikupi.

¹¹ Maasa pra yairi Paapa wani tamī'nawironkon yarakkiri, ani' timenka pra.

¹² Manni'kan Judeuyami' pepinya Paapa maimu Moisés nuri'tiya yenupanto' epu'ti pra awani. Tiise imakui'pi to' nikupi'pi wenai inkamoro taruma'ti Paapaya, timaimu epu'ti to'ya pra tiise. Moropai Judeuyami' Paapa maimu Moisés nuri'tiya yenupanto' epu'nenan teuren. Mīwini tiise yawiri to' ko'mami pepin, imakui'pi kupi to'ya. Miriri wenai inkamoro taruma'ti Paapaya, timaimu yawiri pra to' wani ye'nen.

¹³ Maasa pra Paapa pia inkamoro ye'ka, eta pe neken etanenan wani pepin mori pe. Tiise manni'kan, timaimu yawiri iku'nenan, inkamoro pi' taa Paapaya: —Morikon amiri'nikon.

¹⁴ Judeuyami' pepinya Moisés nuri'tiya yenupanto' Paapa maimu epu'ti pepin. Tiise i' pensa teesenumenkakon yawiri Paapa maimu kupi to'ya ya, epu'ti ye'ka pe pra inkamoro ya teesenumenkato'kon yawiri mori kupi teuren Moisés nuri'tiya yenupanto' Paapa maimu epu'ti'ma pra.

¹⁵ Morī tinkupikon wenairi eesepu'ti to' yewan ya' awani Paapa yeseru to' nikupi ton. Maasa pra tewankon ya' to' eesenumenkato'ya ekaremeki i' wani yairon pe. Tiaron pensa epu'ti to'ya yairi pra tiwanikon, moropai tiaron pensa yairi tiwanikon epu'ti to'ya, to' eesenumenkato' ya'.

¹⁶ Maasa awani pe man siriri waranti. Jesus Cristoya pemonkonyami' yako'menka kupi siriri Paapa maimu pe. Miriri weiyu yai tamir'awiron pemonkonyami' esenumenkato' ani' nepu'ti pepin yenpo pe man. Miriri ekaremeki manni' itekare unekaremekiya.

Ani' Wani Judeu Pe Pu'kuru

¹⁷ Amiri'nikon kanan? Judeuyami' pe amiri'nikon wani. Taaya'nikon: —Moisés nuri'tiya yenupanto' epu'nenan anna. Moropai mii pe aaturikon Paapa epu'nen pe, ipemonkono pe awanikon ye'nen.

¹⁸ Itu'se Paapa e'to' epu'nen pe aaturikon. Moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' pi' esenupa'pi pe aaturikon. Miriri ye'nen yairon epu'nen pe awanikon.

¹⁹ Taaya'nikon: —Seru' pepin anna wani manni'kan epu'nenan pepin yenupananan pe —taaya'nikon, manni'kan enkaru'nankon pinunpanenan waranti. Moropai —Anna wani manni'kan ewaron ya' tiwe'sanon weiyu pe tiwe'sanon waranti —taaya'nikon.

²⁰ Moropai taaya'nikon: —Anna wani manni'kan pakkokon epu'nenan pepin piika'tinenan pe, moropai to' yenupananan pe, epu'nen pe to' enato'pe —taaya'nikon. Inna, seru' pepin epu'ti pi' naatii tamir'awiri Moisés nuri'tiya yenupanto' winipai tamir'awiri i' yairi tiwe'sen.

²¹ Amiri'nikon atapuri' taronkon yenupanan pe awanikon pi'. Tiise i' wani' awani ye'nen aawariri eesenupakon pepin? Taaya'nikon tiaronkon pi' ama'ye' pe tiwe'se pra. Miriri taa tipo, i' ton pe ama'ye' pe awanikon?

²² Moropai taaya'nikon tiaronkon pi' se' tapairi' taron no'pi yarakkiri tiwe'se pra. Miriri taa tipo, i' ton pe tiaron no'pi yarakkiri awanikon? Moropai mia' e' ikonekasa' to' napuri' yewanmirinenan amiri'nikon. Tiise i' ton pe inkamoro ye'ka yapurito' to'ya yemanne yama'runpaya'nikon miririkon to' pata'se' yapai?

²³ Amiri'nikon atapuri' tanne, mii pe Paapa maimu epu'tiya'nikon pi'. Tiise amiri'nikon wani Paapa yeppe'ni'nenan pe marari pra, maasa pra imaimu yawiri pra awanikon wenai.

²⁴ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

Imakui'pi amiri'nikon Judeuyami' nikupi'pi wenai Judeuyami' pepin eseurima imakui'pi pe
Paapa winiki Is 52.5; Ez 36.22
taasai'ya man.

²⁵ Paapa pemonkonyami' amiri'nikon Judeuyami', amerekon pi'pi ya'tito'ya'nikon wani ye'nen. Miriri wani mori pe seru' pepin, yairi Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri ikupiya'nikon ya. Tiise yawiri pra awanikon ya, manni' timere pi'pi ya'titipon pepin waranti awanikon, ya'tito'ya'nikon wani se' tapairi' mii'to'pe.

²⁶ Mannankan Judeuyami' pepin wani, timerekon pi'pi ya'titiponkon pe pra si'ma, tiise Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri ikupi' to'ya ya, moriya Paapaya inkamoro era'ma tipemonkonyami' pe, manni'kan timere pi'pi ya'titiponkon waranti.

²⁷ Moropai Judeuyami' pepinya Paapa maimu yawiri iku'sa' wenai, amiri'nikon wani imakui'pi pe eesepu'ti. Maasa pra inkamoro wani pepin imere pi'pi ya'tisa'kon pe, moropai Moisés nuri'tiya yenupanto' epu'titiponkon pe pra. Miiwini tiise imaimu yawiri to' e'sa'. Tiise amiri'nikon imere pi'pi ya'tisa'kon pe si'ma, moropai awe'menukasa' epu'nen pe si'ma, yawiri pra awe'sa'kon. Miriri ye'nen imakui'pi pe awanikon eesepu'ti.

²⁸ Miriri ye'nen ani' wani Judeu pe pu'kuru seru' pepin imere pi'pi ya'tisa' pe yairi? Mannankan Judeuyami' timerekon pi'pi ya'tinenan? Kaane. Miriri neken ku'nenan wani pepin Judeu pe pu'kuru.

²⁹ Tiise yaironkon Judeuyami' wani mannankan teesera'masen ton tipi'pikon ya'tinenan pe pra, tiise itu'na to' yewan ya' etinyaka'ma'pi pe to' yeseru wani, inkamoro wani Judeu pe pu'kuru. Maasa pra Mori Yekaton Wann' esenyaka'masa' to' yewan miakanma pi'. Manni' Moisés nuri'tiya yenupanto'ya ikupi' eserike pra awani. Miriri ye'nen inkamoro ye'ka pemonkonyami' wani Paapa napurikon pe, pemonkonyami' napurikon pe pra.

3

¹ Judeuyami' pi' taripai, o'non ye'ka pe esenumenkan pi' naati? Judeuyami' pepin yentai pra to' wani kai'ma esenumenkan pi' naati? Yai pra timerekon pi'pi ya'tisa'kon pe to' wani tanne, i' pe pra ri awani kai'ma eesenumenkakon?

² Kaane, Paapaya to' yeseru ton tiri'pi marari pra tiaronkon Judeuyami' pepin yentai. Maasa pra pena e'mai' pe Paapaya timaimu tiri'pi Judeuyami' pia, miriri esa' pe to' e'to'pe.

³ Tiise tiaronkon Judeuyami' wani pin miriri yawiri, innape ikupi' to'ya pra awani'pi. Yawiri pra to' wani ye'nen, i' taasa' tiuya yawiri Paapaya ikupi' pepin ka'ri?

⁴ Kaane, ikupiya. „Pemonkonyami' piika'tiuya taasa' tiuya yawiri.„ Seru'ye' pe Paapa wani pepin tiwin kin. Tiwiri Paapa ko'mami e'pai awani yairon pe pu'kuru, teuren tamir'awironkon wani tanne seru'ye' pe. Aki, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man, tipi' teesurimase pe:

Paapa, amirí wani yairon pe pu'kuru teeseurímasen pe.
Teuren taa to'ya tanne api', yairon pepín amirí, taa to'ya ya,
tíise yairon pe pu'kuru awani eeseputí,
taasai'ya man.

Sl 51.4

⁵ Imakui'pí unkupí'pikon wenai, utarumatíiya'níkon pra awani ya, morí pe Paapa e'to' eesera'ma. Miríri ye'nen —Utaruma'tíiya e'pai pra awani maasa pra imakui'pí unkupí'pí wenai morí pe Paapa e'to' era'ma pemonkonyami'ya —taa to'ya.

⁶ Tíise kaane, miríri warantí awani pepín. Yairon pe awani ya, o'non ye'ka pe kin pemonkonyami' yako'menkaiya e'painon?

⁷ Tíise aní'ya taa ya, seru' uurí e'to'ya, iní' panpí' morí pe Paapa e'to' moropai yairi awe'to' yempo, aronne panpí' morí pe eesera'mato'pe. Miríri ye'nen í' ton pe Paapaya uurí taruma'tí imakui'pí unkupí'pí wenai?

⁸ Tiaronkon eseuríma anna pí'. Tiaron pe anna yenupa Pauloya. Taa to'ya see warantí: —Moriya imakui'pí ku'pai'níkon man, miríri kupí wenai morí íi'to'pe Paapa winípai —taa to'ya. Tíise í' pe pra rí taa to'ya. Epu'tí to'ya pepín. Miríri ye'nen inkamoro, miríri warantí eeseuríma'san e'taruma'tí pe man, maasa pra itu'se to' e'sa' wenai.

Pemonkon Yairon Ton Pra Man Tiwin Kin

⁹ Miríri ye'nen morí pe panpí' uurí'níkon Judeuyami' era'ma Paapaya, manni'kan Judeuyami' pepín yentai kai'ma eesenumenkakon? Kaane, maasa pra aasíri ta'piuya wai, imakui'pí pe tamí'nawíronkon wani, Judeuyami' moropai Judeuyami' pepín.

¹⁰ Í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

Tiwin kin aní' yairon pemonkon ton pra man.

¹¹ Tiwin kin aní' yairon epu'nen ton pra man.

Tiwin kin aní' ton pra man Paapa yarakkírí tũko'mamí yuwanen.

¹² Tamí'nawíronkon wani aminke tíwe'sanon pe Paapa pí'.

Miríri wenai tamí'nawíronkon wani í' pe pra rí.

Aní' morí kupí yuwanen ton pra man tiwin kin.

Sl 14.1-3; Sl 53.1-3; Ec 7.20

¹³ Inkamoro maimu wani

isa'manta'pí pemonkon esa'rí'pí katasa' warantí.

Iki pe awani. Seru'ye' pe to' maimu wani imakui'pí pe.

Moropai miríri tímaimukon ke

pemonkon wí to'ya teeseurímakon ke.

Miríri to' eseurímato' wani

manni' ikíiya ye'kansa' ya sa'mantan,

manni' kaisarí seru'ye' pe yenku'tinto' to'ya wani.

Sl 5.9; 140.3

¹⁴ Miríri to' mata yapai,

mararí pra imakui'pí pe to' eseurímato' epa'ka.

Tonpakon mii'ma to'ya tímaimukon ke.

Sl 10.7

¹⁵ Inkamoroya ka'ne' pe tiaronkon taruma'tí

iwi tíuya'níkon pikírí.

¹⁶ O'non poro to' taasarí'píkon

tiaronkon taruma'tí to'ya.

¹⁷ Tiwin kin inkamoroya

morí pe e'ní tiwanmíra epu'tí pepín.

Is 59.7,8

¹⁸ Moropai aní' esenumenka pepín tiwin kin

Paapa nama tíuya'níkon pí',

Sl 36.1

taasa' Paapa maimuya man.

¹⁹ A'kí, epu'tí'níkon man uurí'níkon Judeuyami' pia í' kai'ma tamí'nawíron panamanto' tíri'pí Paapaya Moisés nuri'tí wenai. Itírí'piya —Inna, morí uurí —taa namai. Tíise, —Paapa pia imakui'pí uurí —taato'pe, maasa pra tamí'nawíronkon pemonkonyami' wani imakui'pí pe.

²⁰ Miríri ye'nen aní' wani pepín morí pe Paapa rawírí, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí tiwani wenai. Tíise miríríya imakui'pí pe e'nito' epu'tí emapu'tí.

Innape Iku'to' Wenai Yairí Enan Paapa Pia

²¹ Tíise yairon pe pemonkon e'to'pe Paapaya neken ikupí, Moisés nuri'tíya yenu-panto' yawírí e'ní wenai pra. Paapaya ikupí ekaremekí'pí penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'tíya. Tarípai eeseputí sírírí í' kai'ma Paapaya ikupí.

²² Paapaya pemonkon era'ma morí pe innape Jesus Cristo ku'toi'ya wenai. Miríri kupíiya tamí'nawíronkonya innape ikupí wenai, aní' menkaiya pepín. Tamí'nawíronkon se' kaisarí to' kupíiya.

²³ Maasa pra Paapa pia tamí'nawíronkon pemonkonyami'ya imakui'pi ku'sa'. Moropai imakui'pi tesorukon wenai mori pe itu'se Paapa e'to' eposa' to'ya pra awani'pi.

²⁴ Tíise mori pe tíwe'to' wenai Paapaya to' píka'ti tinnu Jesus Cristo wenai, í' ye'ma ani'ya wenai pra. Jesus Cristo sa'manta'pi pemonkonyami' ye'mapa. Miriri wenai imakui'pi to' níkupí'pi mo'ka'piya. Miriri ye'nen —Yairon pe awanikon —taa Paapaya to' pí'.

²⁵ Tinnu tíri'piya aasa'mantato'pe. Timini kamo'pi Cristoya imakui'pi to' e'to' mo'kato'pe. Innape ikupí to'ya wenai Paapaya to' era'ma yairon pe. Miriri wenai yairon pe tiwani ekaremekí'piya. Maasa pra penaronkon Cristo esenpo rawiri esi'san níkupí'pi imakui'pi wenai to' taruma'tisai'ya pra man. Inimiki'piya tinnu íipi'pi pikiri.

²⁶ Tíise taripai í' kai'ma yairon pe tíwe'to' ekaremekí'ya Jesus Cristo níkupí'pi wenai, miriri yairon pe tíwe'to' wenai innape Jesus Cristo ku'nenan kupí'ya yairi to' e'to'pe.

²⁷ Miriri yairi Paapaya ku'nisa' wenai atapurin e'painon? Kaane, tiwin kin atapurin pepin. Í' wani' awani ye'nen? Í' yu'se Paapa wani yairi e'nito'pe? Mori unkupikon wenai, ípia ko'manni ka'ri? Kaane, miriri wenai pra, tíise innape Jesus Cristo ku'to' uuri'nikonya wenai, mori pe e'ni Paapa yarakkiri.

²⁸ Miriri waranti era'ma'nikon í' kai'ma pemonkon kupi Paapaya mori pe innape Cristo kupí'ya wenai, Moisés nuri'tiya panamanto' yawiri awe'to' wenai pra.

²⁹ Ani' kin miikiri Paapa? Manni'kan Judeuyami' neken Yepotori ka'ri? Moropai manni'kan Judeuyami' pepin Yepotori niri ka'ri? Inna, seru' pepin. Paapa miikiri tamí'nawíronkon Yepotori pe tíwe'sen.

³⁰ Miriri ye'nen Paapa wani tiwin. Mori pe Judeuyami' era'maiya moropai mori pe Judeuyami' pepin era'maiya niri, tíise innape Cristo kupi to'ya wenai.

³¹ Taripai í' taa pe nai, Moisés nuri'tiya yenupano' pi'? —Tiwi nasi. Iní' anetapai pra wai, maasa pra innape Jesus ku'nen uuri taripai —taa e'pai nai? Kaane, miriri waranti taa e'pai pra man. Maasa pra innape Jesus ku'nen pe enansa' ye'nen, yawiri ko'manni emapu'tiya.

4

Mori Pe Abraão Era'ma'pi Paapaya

Innape Tiku'toi'ya Wenai

¹ Í' taa e'painon penaron Abraão anna Judeuyami' tamo nuri'ti pi'? Í' kai'ma mori pe eena'pi Paapa yarakkiri?

² Abraão era'ma'pi Paapaya mori pe, mori inkupí'pi wenai pra. Inkupí'pi wenai mori pe iku'sa' Paapaya ya, aaturipi'pi e'painon teuren tíise miriri wenai pra.

³ Tíise Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':
Abraóya innape Paapa kupi'pi. Miriri innape tíku'toi'ya wenai mori pe era'ma'pi Paapaya.

Gn 15.6

taasai'ya man.

⁴ A'ki, ani' esenyaka'ma'pi ya, tepe'pi yapisiya e'pai awani. Miriri itepe'pi wani ese ye'ka pe ri, epe'míra títisen waranti pra, eesenyaka'ma'pi yepe'pi pe awani.

⁵ Í' kupi pi' teeseke'nunkai pra tíise, ani'ya innape Paapa kupi ya, innape tíku'toi'ya wenai Paapaya era'ma mori pe, imakui'pi ku'sai'ya tanne teuren tíise Paapaya mori pe miikiri kupi.

⁶ Miriri waranti ekaremekí'pi Davi nuri'tiya. Eeseuríma'pi manni'kan yairi Paapa níkupí'san yekare pi'. Imakui'pi to' níkupí'pi wenai to' taruma'tiya pra awani'pi. See waranti taasai'ya man:

⁷ Taatausinpai manni'kan

imakui'pi to' níkupí'pi

ku'sa' Paapaya tíwanmíra.

Moropai tíronasai'ya'nikon pi'

to' atausinpa.

⁸ Taatausinpai inkamoro wani,

maasa pra Paapaya to' níkupí'pi imakui'pi wenai,

to' taruma'ti pepin.

Sl 32.1,2

taasai'ya man.

⁹ Siriri atausinpanto' pi' Davi nuri'ti eseurímato' wani manni'kan Judeuyami' neken ton pe? Kaane, miriri wani manni'kan Judeuyami' pepin ton pe niri. Maasa pra ta'pi Paapa maimu e'menukasa'ya tauya ne'tikini:

—Abraóya Paapa kupi'pi innape moropai miriri pikinsa',

mori pe Abraão kupi'pi Paapaya.

Gn 15.6

—taasai'ya man.

10 *Î' wani' awani ye'nen Abraão era'ma'pî Paapaya yairî? Pena Abraãoya tímere pi'pî ya'tîsa' ye'nen, ka'ri? Kaane, mîrîrî ku'sai'ya rawîrî aasîrî Paapaya taasa' Abraão pî': —Morî pe awani.*

11 *Moropai morî pe Paapaya Abraão ku'sa' tîpo, tímere pi'pî pottî ya'tî'pî Abraãoya. Mîrîrî inkupî'pî wani'pî ekareme'nen pe. Î' kai'ma innape ikupîya wenai, yairî Paapaya ikupî'pî ekareme'nen pe, maasa tímere pi'pî pottî ya'tîsa'ya pra tîise. Mîrîrî warantî Abraão wani tamî'nawîronkon manni'kan innape Paapa ku'nenan yunkon pe, teuren tímerekon pi'pî ya'tî'ponkon pepîn. Inkamoro ku'sa' Paapaya morî pe innape tîku'to' to'ya wenai, Abraão ku'sa' tîuya warantî.*

12 *Moropai awani manni'kan tímerekon pi'pî pottî ya'tî'ponkon yunkon pe nîrî. Tîise mîrîrî ya'tîsa' to'ya wenai neken pra, tîise î' kai'ma Abraão yeseru kupî to'ya wenai to' yunkon pe awani, innape Paapa ku'to' to'ya wenai. Pena tímere pi'pî pottî ya'tî'ponkon rawîrî innape Paapa kupî'pî warantî to' wani.*

Î Kupî Tîuya Ta'pî Tîuya Kupî Paapaya

Abraão Nuri'tî Yarakkîrî

13 *Paapaya ta'pî Abraão nuri'tî pî' pena: —Sîrîrî pata tîrîuya pe wai apata pe moropai apayanyamî' rî'san pata pe nîrî. Mîrîrî ta'pî Paapaya Abraão pî' Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîrî awani wenai pra. Tîise morî iku'sa' tîuya wenai Paapaya ta'pî, innape tîmaimu kupîya ye'nen.*

14 *Tîise Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîrî tîwe'sanon pia neken, —Sîrîrî pata esa' pe awani pe man —taasai'ya pra man. Maasa pra mîrîrî warantî taasai'ya ya, innape iku'to' to'ya wani e'painon î' pe pra rî. Moropai î' taato' Paapaya wani e'painon î' pe pra.*

15 *Maasa pra ani'ya yapîsî pepîn Paapa winîpai, mîrîrî Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîrî pra awani ye'nen. Tîise uuri'nîkon taruma'tî Paapaya pe man. Tîise mîrîrî Moisés nuri'tîya yenupanto' ton pra awani ya, ani'ya epu'tî pepîn e'painon î' kai'ma imaku'pî pe tîwani. Tîise moro man, Utaruma'tîkon Paapaya pe man.*

16 *Tîise innape ikupî wenairî neken Paapaya itîrî uupia'nîkon. Mîrîrî pikînsa' eesepu'tî î' kai'ma kai'ma epe'mîra Paapaya itîrî uupia'nîkon. —Itîrîuya —ta'pî Paapaya tamî'nawîronkon Abraão payanni'san pia. Mîrîrî kupîya pepîn manni'kan neken Judeuyamî' Moisésya yenupanto' esanon pia, tîise manni'kan innape Paapa iku'nenan Abraãoya innape ikupî'pî warantî tîwe'sanon pia nîrî itîrî'pîya. Maasa pra Abraão wani tamî'nawîronkon uuri'nîkon innape iku'nenan yunkon pe.*

17 *Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': —Abraão, akupîuya pe wai tu'kankon pemonkonyamî' tamokon pe Gn 17.5 —ta'pîya. Abraão nuri'tî wani uyunkon pe, mîrîrî warantî î' ta'pî tîuya yawîrî ikupî'pî Paapaya, manni' Paapa, innape Abraão nîkupî'pî, manni' Paapa isa'manta'san pîmî'sa'kanen, moropai manni' î' teesera'masen pepîn esera'ma emapu'tînen.*

18 *Abraãoya innape ikupî tîuya wenai î' kupîya nîmikî'pî. Teuren î' pensa ikupîya epu'tî ye'ka pe pra tîise inîmikî'pîya. Mîrîrî wenai tu'kankon pemonkonyamî' tamokon pe eena'pî. Î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya ta'pî see warantî:*

—Apayanyamî' wani pe man tu'ke Gn 15.5
—ta'pîya.

19 *Mîrîrî yai Abraão kono po wani'pî eseuwarapo kono' 100 kaisari. Tîise mîrîrî warantî si'ma eesenumenkato' e'pî'tî'pî î' kai'ma a'yeke'ton pe teenasa' pî', moropai î' kai'ma eesenumenkato'pî tîno'pî Sara pî', tînre ton yenpoiya pra awani ye'nen. Tîise innape iku'to'ya wani'pî tîwîrîrî, iiwanmîra eena pra.*

20 *Mîrîrî ye'nen Abraãoya innape iku'to' tîuya kupî pra awani'pî tîwanmîra. Moropai —Innape naka Paapaya ikupî pe nai —taiya pra awani'pî. Tîise innape iku'to'ya wani'pî inî'panpî meruntî ke. Moropai mîlkîrîya Paapa yapurî'pî. —Morî pe Paapa man —taapî'tî'pîya.*

21 *Maasa pra meruntî ke Paapa wani epu'tî'pîya. Moropai tamî'nawîrî î' kupî ta'pî tîuya yawîrî ikupî Paapaya epu'tî'pîya. Mîrîrî ye'nen inîmikî'pîya.*

22 *Mîrîrî ye'nen innape ikupî Abraãoya wenai —Morî pe mîlkîrî kupî'pî Paapaya —taato' e'menukasa' man.*

23 *Mîlkîrî ton pe neken awe'menukasa' pra awani'pî tîise uuri'nîkon ton pe nîrî awe'menukasa' wani'pî.*

24 *Maasa pra innape Paapa kupî'nîkon wenai, manni' Paapa Uyepotorîkon Jesus Cristo pîmî'sa'ka'tîpon kupî innape. Uuri'nîkon kupîya yairî, innape Cristo kupî wenai.*

25 *Maasa pra Jesus rumaka'pî Paapaya aasa'mantato'pe umakuyikon unkupî'pîkon wenai. Moropai mîlkîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî pikînsa' yairî uuri'nîkon kupî Paapaya.*

5

Mori Pe E'ni Paapa Yarakkiri

¹ Taripai Paapaya uuri'nikon ku'sa' yairi innape tiku'to' uuri'nikon wenai. Teuren pena upi'nikon eekore'masa' wani' pi' tiise Uyepotorikon Jesus Cristo wenai, teekore'mai pra eena'pi moropai aminke pra tarakkiri e'nito'pe ukupi'piya'nikon.

² Moropai tarakkiri ko'manni emapu'ti'piya innape ikupi'nikon wenai. Miriri ya mori yapisi pi' ko'manni iwinipai. Miriri ye'nen atausinpansa' siriri, tiwaranti e'nito'pe uuri'nikon kupi Paapaya ye'nen. Miriri pi' ta'nikon: —Mori pe man, Paapa.

³ Moropai miriri pi' neken pra tiise atausinpan niri tari e'taruma'tinto' pi'. Maasa pra epu'ti'nikon man e'taruma'tinto' wani yapitanipi emapu'tinen pe.

⁴ Miriri yapitani'sa' ye'nen, ini' panpi' mori pe e'ni, Paapa wakiri pe. Miriri pikinsa' ini' panpi' inimiki pi' e'nito'kon tiriya.

⁵ Miriri waranti inimiki'nikon tanne, Paapaya uuri'nikon yenku'ti pepin tiwin kin. Maasa pra Paapaya uuri'nikon sa'nama'pi kure'ne. Mori Yekaton Wannu tiri'piya uyewankon ya'aako'manto'pe. Miikiri ko'mami wenai, epu'ti i' kai'ma Paapaya usa'namakon kure'ne.

⁶ Maasa pra pena uyeantai'nikon imaku'pi wani tanne, Cristo sa'manta'pi uuri'nikon ton pe. Manni' yai Paapa nimenka'pi yai, aasa'manta'pi imaku'san, Paapa namanenan pepin ton pe.

⁷ A'ki, sa'me pu'kuru awani, manni' yairon ku'nen pata'se' ani' eturumaka tiisa'mantapa. Yai pra moro naka nai tiaron pemonkon pata'se' ya' ani' eturumaka tiisa'mantato'pe mori pe awani wenai.

⁸ Tiise i' kai'ma Paapaya usa'namato'kon tiuya ekaremeki siriri. Imaku'san pe uuri'nikon wani tiise, Cristo sa'manta'pi uuri'nikon piika'tipa.

⁹ Paki'nan po Cristo sa'manta'pi yai, timini kamo'piya. Miriri wenai uuri'nikon nikupi'pi ye'masai'ya. Miriri ye'nen mori pe uku'sai'ya'nikon Paapa yarakkiri. Kure'ne upiika'tiya'nikon. Moropai epu'ti'nikon iniri Paapa ekore'ma pepin upi'nikon, utaruma'tiya'nikon pepin, Cristo nikupi'pi wenai.

¹⁰ Teuren pena aminke e'ni'pi Paapa pi' teeyaton pe e'ni ye'nen. Tiise tiipia e'nito'pe uuri'nikon mana'poka'piya tinmu sa'manta'pi wenai. Taripai uuri'nikon wani Paapa piawon pe pu'kuru. Miriri waranti upiika'ti'piya'nikon tinmu sa'mantato' wenai, moropai tiwiri upiika'tiya'nikon tiipia erepanni pikiri. Maasa pra enen tinmu ko'mami ye'nen.

¹¹ Miriri pi' neken pra atausinpan tiise Paapa pemonkono pe e'ni pi' niri atausinpan, Uyepotorikon Jesus Cristo nikupi'pi wenai. Maasa pra miikiriya uuri'nikon kupi'pi Paapa waniyakon pe, iipiawon pe pu'kuru e'nito'pe.

Adao Yekare Moropai Cristo Yekare

¹² Pena e'mai'non warayo' Adao sa'manta'pi imaku'pi tinkupi'pi wenai. Miriri pata pai imaku'pi ku'nenan pemonkonyami' sa'manta tinkupi'pikon wenai. Miriri pikinsa' tiisa'mantasan pe tamir' nawironkon pemonkonyami' wani.

¹³ Pena maasa Moises pia timaimu rumaka Paapaya pra tiise, imaku'pi kupi pi' pemonkonyami' ko'mami'pi siriri pata po. Tiise Paapaya taasa' pra man to' pi': —Moises pia utiriri'pi umaimu yawiri awe'sakon pra naatii —taasai'ya pra man, maasa itiisa' tiuya pra tiwani ye'nen.

¹⁴ Miwini tiise tamir' nawironkon pemonkonyami' wani'pi tiisa'mantasan pe siriri, Adao nuri'ti wani'pi pata pai Moises nuri'ti wani'pi pikiri, maasa pra imaku'pi kupi'pi to'ya. Paapa maimu yawiri pra Adao wani'pi waranti pra inkamoro wani'pi tiise imaku'pi kupi'pi to'ya. Miikiri Adao nuri'ti wani'pi manni' aapi kupi manni' ekareme'nen pe.

¹⁵ Tiise manni' epe'mira Paapa nitiri uupia'nikon, miriri wani pepin manni' Adao nuri'ti nikupi'pi waranti. Maasa pra epu'ti'nikon Adao nikupi'pi wenai tu'kankon pemonkonyami' wani'pi tiisa'mantasanon pe, Adao nuri'ti sa'mantasa' waranti tiwe'sanon pe. Tiise ini' panpi' epu'ti'nikon mori pe Paapa e'to' wani miriri waranti pra. Maasa pra tiwinan nikupi'pi wenai, tu'kankon pemonkonyami' piika'ti'pi Paapaya. Mori panpi' itiriyaya epe'mira, tiwinan warayo' wenai. Miikiri wani Jesus Cristo pe.

¹⁶ Moropai awani tiaron pe Paapa nitiri uupia'nikon, miikiri tiwinan warayo', Adao nikupi'pi imaku'pi waranti pra. Miriri imaku'pi pikinsa' Paapaya uyenunto'kon wani'pi. Miwini tiise Jesus nikupi'pi wenai Paapaya ta'pi uuri'nikon pi' —Mori pe awanikon —ta'piya teuren kure'ne imaku'pi kupi tipo.

¹⁷ Inna seru' pepin miikiri tiwinan warayo' nikupi'pi imaku'pi wenai tamir' nawironkon pemonkonyami' ena'pi tiisa'mantasanon pe. Tiise itentai innape awani tiaron warayo' manni' Jesus Cristo nikupi'pi wenai ipatikari pemonkonyami' ko'mami enen iipia. Tamir' nawironkon mannankan mori pe Paapa nikupi'sanya i' kai'ma tiiko'manto'kon epori Jesus Cristo wenai amenan pe tiiko'manto'kon yarakkiri, miriri epe'mira intiri tenapisikon wenai.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen mîlîkîrî tiwinan nîkupî'pî imakui'pîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sa'manta emapu'tî'pî. Tîise tiwinan nîkupî'pî yairon wenai to' e'pîika'tîto'kon ton tîrî'pîiya inî'rî to' sa'manta namai. Moropai to' ko'manto' ton tîrî'pîiya to' pia.

¹⁹ A'kî, tiwinan warayo' Paapa maimu yawîron pepîn nîkupî'pî wenai, tamî'nawîronkon ena'pî imakui'san pe. Mîrîrî warantî nîrî tiwinan warayo' Paapa maimu yawîrî tîwe'sen nîkupî'pî wenai uurî'nîkon kupî Paapaya morî pe.

²⁰ Moisésya yenupanto' wanî inî' panpî' imakui'pî pe e'nî epu'tî emapu'tînen pe, yawîrî e'nîsa' ye'nen. Tîise î' pensa imakui'pî pe e'nî epu'tî emapu'tîsa'ya ya, î' kai'ma umakuyikon yentai Paapa wanî epu'tî emapu'tîiya, epe'mîra upîika'tîiya'nîkon wenai.

²¹ Mîrîrî warantî isa'manta'san pe uurî'nîkon wanî unku'pî'pikon imakui'pî wenai. Mîrîrî warantî nîrî Paapaya morî pe uku'sa'kon wenai uurî'nîkon wanî îpatîkarî enen tîlko'mansenon pe Uyepotorikon Jesus Cristo nîkupî'pî wenai.

6

Î Kai'ma Cristo Yarakkîrî Ko'mannîto'

¹ Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe esenumenkan pî' naatî? Î' kupî'nîkon e'pai nai? Imakui'pî kupî pî' ka'rî ko'mannî, inî' panpî' morî pe Paapa e'to' enato'pe itentai?

² Kaane, mîrîrî ku'pai pra man. Maasa pra uurî'nîkon wanî isa'manta'pî warantî, imakui'pî ku'nen pe pra. Mîrîrî warantî e'nîpai'nîkon man imakui'pî kupî namai.

³ Î' kai'ma innape awanî epu'nen amîrî'nîkon, î' pensa uurî'nîkon esenpatakona yai tiwin enanî'pî Cristo yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen esenpatakonanto'ya ekaremekî î' kai'ma Cristo sa'mantasa' warantî uurî'nîkon sa'manta'pî nîrî yarakkîrî.

⁴ Mîrîrî warantî Cristo esu'na'tî'pî warantî uurî'nîkon esu'na'tî'pî nîrî yarakkîrî. Moropai Cristo pîmî'sa'ka'pî Paapaya isa'manta'san kore'tapai tîmeruntîrî ke. Mîrîrî warantî nîrî uurî'nîkon e'mî'sa'ka'pî, uurî'nîkon ko'manto'pe amenan pe uyaserukon e'to'pe.

⁵ Inna, seru' pepîn uurî'nîkon sa'manta'pî Cristo yarakkîrî, î' kai'ma Cristo sa'manta'pî manni' warantî. Moropai tîisa'manta tîpo, Cristo e'mî'sa'ka'pî warantî uurî'nîkon nîrî e'mî'sa'ka'pî yarakkîrî.

⁶ Mîrîrî ye'nen inî'rî manni' uyaserukon rî'pî penaro' uyewankon ya' tîwe'sen yawîrî pra uurî'nîkon enasa'. Pakî'nan po Cristo sa'manta'pî warantî sa'mantansa' ye'nen, inî'rî imakui'pî anku'pai pra enansa'. Mîrîrî warantî aataretî'ka'pî. Mîrîrî ye'nen uyentai'nîkon imakui'pî ena pepîn tiwin kin.

⁷ Maasa pra anî' sa'mantasa' ya Cristo yarakkîrî, mîlîkîrî wanî imakui'pî yentai. Itesa' pe imakui'pî wanî pepîn, yawîrî aako'mamî namai.

⁸ Isa'manta'san pe e'nî ye'nen Cristo yarakkîrî, yarakkîrî nîrî ko'mannî. Innape awanî.

⁹ Moropai epu'tî'nîkon man Cristo e'mî'sa'ka'pî sa'mantanto' winîpai. Mîrîrî ye'nen inî'rî aasa'manta pepîn, sa'mantanto' yentai eenasa' ye'nen.

¹⁰ Tîisa'manta yai, aasa'manta'pî tiwin ite'ka imakui'pî unku'pî'pikon yaretî'kapa kai'ma tamî'nawîrî. Moropai aako'mamî tarîpai îpatîkarî Paapa wakîrî pe pu'kuru.

¹¹ Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon e'kupî isa'manta'pî warantî awanîkonpa imakui'pî kupîya'nîkon namai, tîise Paapa wakîrî pe awanîkonpa, maasa pra Jesus Cristo yarakkîrî aako'mamîkon ye'nen.

¹² Mîrîrî ye'nen ayentai'nîkon imakui'pî ena kî'tîitî. Ayaserukon rî'pî penaro' yawîrî ikupîya'nîkon kai'ma ke'tî.

¹³ Mîrîrî warantî imakui'pî pata'se' ton tîrîya'nîkon e'pai pra man, tîise eturumakatî neken Paapa ya, itu'se tîwe'to' ku'to'peiya amîrî'nîkon yarakkîrî, ipemonkono pe awanîkon ye'nen. Maasa pra amîrî'nîkon wanî'pî pena isa'manta'san pe, tarîpai amîrî'nîkon kupî'pîiya enen tîlko'mansenon pe. Mîrîrî ye'nen iipia eturumakatî tamî'nawîrî morî ku'nenan pe awanîkonpa.

¹⁴ Tarîpai inî'rî ayesa'kon pe imakui'pî ko'mamî pepîn, ayentai'nîkon eena pepîn. Maasa pra amîrî'nîkon ko'mamî pepîn Moisésya yenupanto' rî'pî kupî'pî, tîise aako'mamîkon tarîpai morî pe Paapa e'to' ya'.

Paapa Poitîrî Pe E'nî

¹⁵ Tauya apî'nîkon. Moisésya yenupanto' yawîrî pra enansa' ye'nen, imakui'pî kupî'nîkon e'painon morî pe Paapa e'to' ya' enansa' ye'nen? Kaane, tiwin kin ikupî eserîke pra man.

¹⁶ Maasa pra epu'nenan amîrî'nîkon morî pe. Anî' eturumakasa' ya, tesa'kon yenya', mîlîkîrî ko'mamî ipoitîrî pe. Tîwîrî itesa'ya itu'se tîwe'to' yawîrî iku'to'peiya yaipontî ko'mannîpî. Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya imenka e'pai awanî tarîpai. Imakui'pî kupî'pî aako'mamîkon ya, inyakano'pî wanî sa'mantanto'pe. Mîiwîni pra Paapa maimu yawîrî aako'mamîkon ya, amîrî'nîkon kupîya' yairon pe pu'kuru aako'mamîkonpa.

¹⁷ Tiiŕe taa annaya, mori pe pu'kuru Paapa man. Maasa pra amiri'nikon wani'pi pena imakui'pi maimu yawiri tiwe'sanon pe. Tari'pai amiri'nikon wani Paapa maimu yawiri tiwe'sanon pe tami'nawiri ayewankon ke. Maasa pra eesenupa'pikon ipi' miriri yapisi'piya'nikon.

¹⁸ Amiri'nikon piika'ti'piya imakui'pi winipai amo'kakonpa. Moropai amiri'nikon ena'pi Paapa poitiri pe. Manni' yairon itu'se Paapa e'to' ku'nen pe eena'pikon.

¹⁹ Eseurima siriri miriri to' poitiri pi', maasa pra marari neken epu'nen pe awanikon ye'nen. A'ki, pena amiri'nikon wani imakui'pi poitiri pe. Eeturumakasa'kon wani'pi tami'nawiri imakui'pi si'ta kupi pi' aako'mamikonpa. Tari'pai tauya, eturumakati Paapa poitiri pe, aako'manto'kon e'to'pe mori pe, Paapa yarakkiri, imakui'pi ton pra.

²⁰ Pena imakui'pi kupi pi' awanikon yai, tiwin kin i' pensa itu'se Paapa e'to' yawiri iku'sa'ya'nikon pra naati.

²¹ Pena miriri kupi pi' aako'mamikon yai, i' mori yapisi'piya'nikon? Yapisi'ya'nikon pra naati, tiŕe eesewankono'manto'kon neken awani'pi tiweppe'se. Maasa pra miriri ku'sa' miakanno'pi wani miriri sa'mantanto'pe.

²² Tiiŕe miriri winipai amiri'nikon epa'ka'pi imakui'pi yapai. Tari'pai amiri'nikon wani Paapa pemonkono pe pu'kuru. Miriri ye'nen mori eporiya'nikon. Maasa pra aako'manto'kon yeseru wani Paapa ton pe i' anku'pai eeseputikon. Moropai miriri miakanno'pi wani epu'tiya'nikon ipatikari ko'mannito'pe.

²³ Maasa pra imakui'pi kupi pi' ko'mannito' miakanno'pi wani miriri sa'mantanto'pe. Tiiŕe uupia'nikon Paapa nitiri epe'mira, manni' Uyepotorikon Jesus Cristo yarakkiri ko'manni wenai, miriri miakanno'pi wani miriri ipatikari enen ko'mannito'pe.

7

Wiri' Etinyoma'pi Yekare

¹ Tari'pai, i' kai'ma tauya siriri? Amiri'nikon wani penaronkon atamokon yenupanto' epu'nenan pe. Miriri yawiri e'nipai awani enen ko'manni pikiri.

² See waranti awani. Wiri' tinyoma'pi ko'mami e'pai awani tino yarakkiri neken, miriri ayaserukon yawiri. I' pensa enen tino ko'mami pikiri yawiri awani e'pai awani. Tiiŕe tino sa'manta'pi tipo, eeturumaka tiwinsari in'ri yarakkiri awani pepin.

³ Tiiŕe miriri waranti pra tino sa'mantasa' pra tiŕe, wiri' wani ya tiaron warayo' yarakkiri, imakui'pi kupi miikiriya miriri. Tiiŕe tino sa'manta'pi tipo, tiaron warayo' yarakkiri eetinyoma ya, miriri wani pepin imakui'pi pe, maasa pra inyo sa'manta'pi ye'nen.

⁴ Miriri waranti awani amiri'nikon yarakkiri, uyonpayami'. Maasa pra pena Moises nuri'tiya yenupanto' awani'pikon. Tiiŕe Cristoya aku'sa'kon miriri yentai maasa pra pena Cristo sa'manta'pi yai, amiri'nikon sa'manta'pi niri yarakkiri kai'ma. Tari'pai amiri'nikon wani Cristo pemonkono pe. Miriri ye'nen amiri'nikon wani imiri pe, Cristo manni' Paapa nimi'sa'ka'pi, miikiri yarakkiri aako'manto'pe. Moropai aako'mamikon mori pe ayaserukon Paapa ton pe.

⁵ Maasa pra pena ko'manni'pi imakui'pi itu'se e'nito' yawiri ikupi pi', Moises nuri'tiya yenupanto' epu'ti'ma pra. Tiiŕe miriri epu'sa' yai, in'ri panpi' imakui'pi anku'pai e'nito' epu'ti'pi. Moropai miriri kupi pi' wenai epu'ti'pi miriri miakanno'piya sa'mantanto'pe.

⁶ Tiiŕe tari'pai uuri'nikon wani imo'kasa' pe miriri Moises nuri'tiya yenupanto' winipai, maasa pra isa'manta'san pe e'ni'pi, miririya uuri'nikon yaiponti pepin in'ri. Tiiŕe miriri winipai emo'kanni'pi, Paapa wakiri pe e'nito'pe. Pena Moises nuri'tiya yenupanto' yawiri pra tiŕe, Mori Yekaton Wanniya upiika'tikon amenan pe ko'manto'pe Paapa wakiri pe.

Moises Nuri'tiya Yenupanto'ya

Imakui'pi Pe E'nito' Yenpo

⁷ Moriya i' kai'ma eesenumenkon Moises nuri'tiya yenupanto' pi'. Miriri wani kupiya'nikon imakui'pi pe? Kaane, miriri wani pepin imakui'pi pe. Maasa pra miriri Moises nuri'tiya yenupanto' wenai, imakui'pi pe uuri e'to' epu'ti'piuya. Siriri miriri ton pra awe'sa' ya, i' kai'ma imakui'pi pe e'to' epu'ti'piuya e'painon? Miriri wenai epu'ti'piuya maasa pra ta'piya:

—Tiaronkon ayonpa yemanne yu'se pra e'ki
—ta'piya upi'.

Êx 20.17; Dt 5.21

⁸ Tiiŕe miriri etasau'ya pe, epu'ti'piuya imakui'pi pe awani, tiaron yemanne yu'se wani ye'nen. Miriri waranti Moises nuri'tiya yenupanto'ya uyenumenka'pi. Tiiŕe miriri Moises nuri'tiya yenupanto' ton pra awe'sa' ya, i' kai'ma imakui'pi pe e'to' epu'ti'piuya pepin e'painon.

⁹ Pena uuko'mamî'pî Paapa wakîri pe kai'ma maasa Moisés nuri'tiya yenupanto' etauya pra awani yai. Tîise etasau'ya tipo, epu'tî'piuya î' kai'ma imakui'pî pe uuri wani. Maasa pra mîrîri yawîri pra wani ye'nen.

¹⁰ Moropai Paapa piapai aminke wani epu'tî'piuya. Teuren Moisés nuri'tiya yenupanto' tîri'pî Paapaya, yawîri tîiko'mansen ko'manto'pe Paapa pia ipatîkarî, upîika'tiya pra awani'pî. Maasa pra mîrîri yawîri uuko'mamî eserîke pra awani ye'nen. Mîrîri wenai iipiapai uuko'mamî ipatîkarî epu'tî'piuya.

¹¹ Maasa pra imakui'piya uyenku'ti'pî Moisés nuri'tiya yenupanto' wenairi. Mîrîri yawîri wani wenai ipatîkarî uuko'mamî kai'ma esenumenka tanne umo'ka'piya Paapa piapai, yawîri pra wani ye'nen.

¹² A'ki, Moisés nuri'tiya yenupanto' wani mori pe. Moropai yawîri ko'mankî ta'piya wani yairi mori pe ko'mannîto'pe yawîri.

¹³ Mîrîri taasai'ya tanne, mîrîri mori pe tîwe'senya sa'mantanto' enepi'pî uupia? Kaane, tiwin kin mîrîriya sa'mantanto' ene'sa' pra man, tîise imakui'pî yu'se e'to'ya ene'sa'. Paapa nîrîri'pî unku'pî ton ku'sau'ya pra wani wenai marari pra imakui'pî pe uyera'ma Paapaya epu'tî'piuya.

Morî Kupî Yu'se E'nî Tanne

Imakui'pî Kupî pî' Ko'mannîto'

¹⁴ Epu'tî'nîkon man unku'pîkon ton Moisés nuri'tiya yenupanto' wani'pî Morî Yekaton Wannî winîpai. Tîise uuri wani pemonkon pe. Moropai eturumaka imakui'pî yu'se e'to' ku'to'peuya. Mîrîri ye'nen uyentai imakui'pî enasa', uyesa' pe eenasa'.

¹⁵ Mîrîri ye'nen î' kupîuya epu'tiuya pra awani. Maasa pra î' itu'se pra e'to' kupîuya uwakîri pe, itu'se e'to' kupîuya pra tîise.

¹⁶ Anku'pai e'to' pepîn kupîuya tauya ya, mîrîri wenai eesepu'tî, innape Paapa nîrîri'pî unku'pîkon ton wani yairi.

¹⁷ Maasa pra uyeseru yenpoiya ye'nen, uuriya mîrîri kupî pepîn tîise uyewan ya' tîwe'sen, imakui'piya ikupîuya emapu'tî.

¹⁸ Maasa pra epu'tî pî' wai, mori ton pra awani uyewan ya', tîise uyewan ya' wani uyeseru penaro'. Teuren mori anku'pai esenumenka tanne, tîise ikupîuya pepîn.

¹⁹ Anku'pai pra e'to', mîrîri neken kupîuya. Mîrîri ye'nen mori anku'pai esenumenkato' kupîuya pra awani tîise, imakui'pî anku'pai pra esenumenkato' mîrîri neken kupîuya. Mîrîri warantî uyeseru wani.

²⁰ Tîise anku'pai pra e'to' kupîuya ya, uuriya ikupî pepîn mîrîri. Tîise imakui'pî tîiko'mansen uyewan ya' wenai ikupîuya.

²¹ Mîrîri warantî î' esuwa'ka epu'tî pî' wai uyarakkîri. Î' pensa mori kupî pî' esenumenka tanne, mîrîri kupîuya pra imakui'pî neken kupîuya.

²² Teuren î' kai'ma unku'pî ton pe Paapa eseurîma'pî wani uwakîri pe pu'kuru.

²³ Tîise tiaron uyeseru era'mauya, mîrîri uya' tîiko'mansen. Morî anku'pai wani tanne ikupîuya pra awani emapu'tînen. Manni' uya' tîwe'senya uyentai imakui'pî ena emapu'tî.

²⁴ Mîrîri pikînsa' kure'ne esewankono'masa' wani, imakui'pî wani ye'nen. Ani'ya see umo'ka e'painon imakui'pî kupî pî' uuko'manto' winîpai, manni' sa'mantanto' ya' uyaanen winîpai?

²⁵ Tîise epu'tî pî' wai, moro awani tiwinan, Uyepotorîkon Jesus Cristo. Mîrîri ye'nen tauya Paapa pî': —Mori pe man, maasa pra Jesus Cristo wenai upîika'tisa'ya ye'nen —tauya.

Sîrîri warantî uuko'manpîti. Esenumenkato' ya' itu'se Paapa e'to' anku'pai e'pîti teuren, tîise moro awani uuko'manto' ya', itu'se Paapa e'to' pepîn uyentainon.

8

Morî Yekaton Wannî Wani Uyesa'kon Pe

¹ Tarîpai inî'ri î' ton pra man tiwin kin mannankan Jesus Cristo yarakkîri tîwe'sanon sa'mantato' ton.

² Maasa pra Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîri'piya to' mo'kasa' ye'nen sa'mantanto' yapai. Mîkîriya ko'mannîto' ton tîri'pî Jesus Cristo yarakkîri ko'mannî'nîkon wenai. Mîrîri ye'nen uuri'nîkon mo'ka'piya imakui'pî yapai moropai sa'mantanto' yapai epu'tî'nîkon.

³ Mîrîri Moisés nuri'tiya yenupanto' nîmo'ka eserîkan pepîn a'tu'mîra e'nî wenai. Mîrîri uyeserukon imakui'pî kupî pî' ko'mannî emapu'tînen mo'ka'pî Paapaya. Imo'ka'piya see warantî. Tiwinan tînmu yarima'piya sîrîri non pona. Aaipî'pî pemonkon pe esenpo'pî uuri'nîkon warantî. Mîrîri imakui'pî pe e'nîto' yaretî'kapa kai'ma aaipî'pî.

⁴ Paapaya mîrîrî kupî'pî Moisés yenupani'pî yawîrî e'nîto'pe'nîkon kai'ma. Tîise yawîrî ko'mansa' pra awanî. Tîise ko'manni'nîkon î' kai'ma Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pîya uyenupa'pîkon yawîrî. Inî'rî ko'mannî pepîn uyesserukon itu'se e'nîto' yawîrî.

⁵ Maasa pra ko'manni'nîkon ya uyesserukon unku'pîkon ko'mannîpî'pî esenumenkan'pî. Esenumenkanto' wani mîrîrî pe rî. Tîise esenumenkan ya î' kai'ma Morî Yekaton Wannî nîkupî'pî mîrîrî wani itu'se awe'to' yawîrî.

⁶ Tîise î' kai'ma itu'se e'nîto' yawîrî esenumenkan'pî ko'manni'nîkon ya, mîrîrî esenumenka'nî'pî miakanmaia sa'mantanto' ke. Tîise î' kai'ma Morî Yekaton Wannî esenumenka warantî esenumenkan ya, mîrîrî wani ko'mannîto'pe moropai tîiwanmîra e'nîto'pe.

⁷ Mîrîrî ye'nen itu'se tîwe'to'kon yawîrî teesenumenkanon pemonkonyamî'ya Paapa yapurî pra awanî mîrîrî. Tîise Paapa yeyaton pe to' ko'mamî mîrîrî, maasa pra tesserukon yawîrî to' ko'mamî ye'nen, Paapa maimu yawîrî ikupî to'ya eserîke pra awanî ye'nen.

⁸ Mîrîrî ye'nen itu'se tîwe'to'kon yawîrî to' ko'mamî wenai Paapa wakîrî pe to' wani pepîn tiwin kin.

⁹ Tîise amîrî'nîkon ko'mamî pepîn mîrîrî warantî ayesserukon rî'pî kupî'pî. Tîise aako'mamîkon î' kai'ma itu'se Morî Yekaton Wannî e'to' yawîrî, innape ayewankon ya' Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pî ko'mamî ye'nen. Tîise ani' wani ya, manni' Morî Yekaton Wannî Cristo nîrîrî'pî ton pra itewan ya', ipemonkono pe awanî pepîn.

¹⁰ Tîise ayewankon ya' Morî Yekaton Wannî ko'mamî ye'nen teuren tîisa'mantassen pe awanîkon tanne, amakuyikon wenai, tîise Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pî wani tîiko'mansen pe. Maasa pra amîrî'nîkon ku'sa' tîuya ye'nen yairî Paapa piawon pe.

¹¹ Mîikîrî Morî Yekaton Wannî Paapa winîpainon ko'mamî ya ayewankon ya', Paapa, Jesus pîmî'sa'ka'tîpon sa'mantanto' winîpai, mîikîrîya morî aako'manto'kon tîrî nîrî, manni' ayewankon ya' tîiko'mansen wenai ikupîya.

¹² Mîrîrî ye'nen uyonpayamî, unku'pîkon ton moro man, Paapa poitîrî pe e'nî ye'nen. Inî'rî pena ikupî'pî ko'mannî'pî yawîrî ko'mannî e'pai pra man.

¹³ Î' wani' awanî ye'nen ayesserukon rî'pî kupî'pî aako'mamîkon ya, aasa'mantakon. Tîise Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pîya apîika'tîkon ya, mîrîrî eesenumenkato'kon ayesserukon winîpai amîrî'nîkon sa'manta pepîn tîise enen aako'mamîkon.

¹⁴ Maasa pra tamî'nawîronkon manni'kan Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pî pia tîiko'manto'kon rumakatîponkon inkamoro wani Paapa munkî pe pu'kuru.

¹⁵ Maasa pra Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pî amîrî'nîkon pia eranne' pe inamakonpa pra tîise Morî Yekaton Wannî tîrî'pîya tînmuku pe aku'to'peiya'nîkon. Moropai tînmuku pe aku'sakon Morî Yekaton Wannîya pata pai taaya'nîkon Paapa pî': —Paapa, uyun amîrî —taaya'nîkon ayunkon pe eenasa' ye'nen.

¹⁶ Morî Yekaton Wannî Paapa nîrîrî'pî ko'mamî uyewankon ya' wenai, ta'nîkon: —Uurî tarîpai Paapa munmu. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî ta: —Amîrî wani Paapa munmu pe —taiya.

¹⁷ Maasa pra uurî'nîkon wani inukuyamî' pe. Mîrîrî ye'nen î' pensa tîpemonkonoyamî' pia morî tîrîya yai, uurî'nîkonya nîrî yapîsî. Moropai Cristo e'taruma'tî'pî warantî tîwe'taruma'tî ko'mannî'sa' ya, î' pensa Cristo pia tîntîrî pe tînkoneka'pî tîrîya yai, uurî'nîkon nîrî wani iipia yapi'to'pe. Mîrîrî wenai morî yapîsîya kaisarî uurî'nîkonya nîrî inapîsî yonpa yapîsî.

Î Kai'ma Tiwinano'pî Wei Yai E'nî Pe Nai

¹⁸ Esenumenka î' kai'ma tarî e'taruma'tînto' pî'. Mîrîrî wani mararî neken taataretî'kasen pe. Tîise maasa panpî' era'ma'nîkon kupî sîrîrî kure'nan mîrîrî yentainon morî esera'ma kupî sîrîrî.

¹⁹ Maasa panpî' tiwinano'pî wei yai Paapaya tînmukuyamî' pe e'nî yenpo kupî sîrîrî. Mîrîrî nîmîkî'pî tamî'nawîronkon Paapa nîkupî'san sîrîrî pata ponkon ko'mamî sîrîrî. Moropai o'ma'kon tarî non po tîwe'sanon tîiko'mansenyona inîmîkî ko'mannîpî sîrîrî.

²⁰ Maasa pra sîrîrî pata po Paapa nîkupî'pî wani morî pe pra. Teuren pena morî pe awanî'pî. Mîrîrî tîpo imaku'pî pe eena'pî. Tîise mîrîrî warantî itu'se tîwanî ye'nen Paapaya ikupî'pî tîwîrîrî awe'ku'sa' pra man mîrîrî warantî.

²¹ Tîise Paapaya ta'pî: —Tiwinano'pî wei yai aataretî'ka pe man. Inî'rî aako'mamî pepîn mîrîrî warantî tîise eetinyaka'ma. Mîrîrî yai morî pe eena kupî sîrîrî morî pe Paapa munkiyamî' eena kaisarî morî pe Paapaya ikupî.

²² Epu'tî'nîkon man sîrîrî tîpo see tamî'nawîron Paapa nîkupî'pî eseka'nunka ko'mannîpî ne'ne' pe tîwe'to' pî', manni' wîrî' eseka'nunka ko'mannîpî tînre yenpo tîuya yai eesenpo pikîrî aako'mamî warantî.

²³ Mîrîrî Paapa nîkupî'pî tamî'nawîronya neken tîmoron epu'tî pepîn tîise uurî'nîkon nîrî manni'kan Paapa nîrîrî'pî Morî Yekaton Wannî yapîsîtîponkonya nîrî tîmoronkon epu'tî ko'mannîpî. Paapaya Morî Yekaton Wannî tîrî'pî uurî'nîkon pia e'mai' pe. Tîise mîrîrî

yai tamí'nawírí morí pe uurí'níkon ku'sai'ya pra man. Mírírí ye'nen tiwin wei ikupí túya ekareme'nen pe neken, Paapaya itírí'pí uyewankon ya'. Mírírí ye'nen í' pensa Paapaya ikupí nímíkí pí' ko'manní sírírí. Morí pe t́nmukuyamí' kupíi'ya weiyu yai Paapaya morí pe ukupíkon kupí sírírí.

²⁴Í' waní' awaní ye'nen kin iwaikkatoí pe uurí'níkon e'píika'tísa' sírírí, inímíkí pí' ko'manní temapu'tí. Tíise aapia'níkon tamí'nawírí awe'píika'tísa'kon kai'ma esenumenkakon mírírí? Kaane, maasa e'píika'tínsa' pra man tamí'nawírí mírírí ye'nen inímíkí pí' ko'manní'níkon sírírí. Mírírí warantí tamí'nawírí e'píika'tísan pe e'ní ya, inímíkí pí' ko'manní pepín e'painon.

²⁵Mírírí ye'nen inímíkí pí' ko'manní'níkon sírírí manní' uurí'níkon nera'ma'pí pepín weiyu erepamí nímíkí pí' ko'manní'níkon sírírí teeseta'kai pra.

²⁶Mírírí warantí Morí Yekaton Wanní Paapa nítírí'píya uurí'níkon píika'tí. A'tu'múra uurí'níkon epu'tí túya wenai upíika'tíi'ya'níkon. Í' kai'ma Paapa yarakkírí eseurímanpai e'ní tanne eseuríman eseríke pra awaní tíise míkírí Morí Yekaton Wanní eseuríma Paapa yarakkírí í' ankapai e'nító' epu'tíi'ya. Mírírí ekaremekíi'ya teeseka'nunkai uurí'níkon ton pe. Esatíi'ya Paapa pí' uurí'níkon ton pe. Mírírí warantí uurí'níkon píika'tíi'ya.

²⁷Moropai Paapa waní pemonkonyamí' yewan era'manen pe inepu'tí pe awaní. Moropai Morí Yekaton Wanní esenumenkato' epu'nen pe nírí awaní. Mírírí ye'nen í' kai'ma t́pemokonoyamí' ton pe í' esatíi'ya epu'tíi'ya. Moropai mírírí inesatí waní itu'se tíwe'to' yawírí epu'tí Paapaya.

²⁸A'kí, epu'tí'níkon man, tamí'nawírí í' teesuwa'kasen manní'kan Paapa yapurínenan yarakkírí mírírí pí' Paapa esenyaka'ma morí pe manní'kan kupípa. Mírírí kupípa kai'ma uyarakkírí'níkon uurí'níkon yanno'píi'ya. Í' kai'ma itu'se tíwaní yawírí ikupípa kai'ma.

²⁹Maasa pra pena pata pai tímírí pe Paapaya menkanní'pí moropai upantaka'píi'ya'níkon t́nmu warantí uurí'níkon enato'pe kai'ma mírírí kupí'píi'ya. Moropai mírírí ku'sa' túya t́po t́nmu waní e'mai' pe uruinan'kon pe uurí'níkon waní ita'mí'san pe.

³⁰Mírírí warantí uyanno'píi'ya'níkon moropai upantaka'píi'ya'níkon. Uyanno'píi'ya'níkon neken pepín tíise ukupí'píi'ya'níkon morí pe uurí'níkon e'to'pe. Yairí uurí'níkon e'to'pe neken pra tíise tarakkírí morí yapísí t́nmu'ya yai yarakkírí uurí'níkon'ya morí yapí'to'pe ikupí'píi'ya. Mírírí warantí e'nító'pe ikupí'pí Paapaya.

Uyepotoríkon Jesus Cristo Wenai

Paapaya Usa'namato'kon

³¹Tamí'nawíríon mírírí Paapa níkupí'pí pí' í' ta'níkon e'painon? Paapaya uurí'níkon píika'tísa' tanne, aní' waní e'painon uyentai'níkon Paapa yarakkírí e'ní tanne? Í' ton pra man.

³²Míkírí Paapaya taasa' pra man tiwin kin see warantí. —Unmu tiwinan yarima'ya pepín aasa'mantato'pe inkamoro ton pe —taasai'ya pra man. Tíise itírí'píi'ya í'nínma ye'ka pe pra tamí'nawíríonkon uurí'níkon ton pe. Míkírí t́nmu tíisa' túya pata pai tamí'nawíríon morí tíi'ya pepín e'painon uupia'níkon? Itíríi'ya.

³³Aní' kin eseuríma e'painon uurí'níkon Paapa nimenka'san winíkí Paapaya rí ta'pí aní' eseuríma pepín to' winíkí maasa pra yairí pu'kuru unkupí'san inkamoro.

³⁴Aní'ya taa eseríke pra man uurí'níkon pí': —Imakui'pí ku'sa' to'ya —taiya ya upí'níkon, í' pe pra rí awaní. Í' waní' awaní ye'nen? Maasa pra Cristo sa'manta'pí uurí'níkon ton pe moropai awe'mí'sa'ka'pí isa'manta'san kore'tapai. Míkírí waní enen Paapa meruntírí winí eereutasa'. Míkíríi'ya esatí ko'mannípi Paapa pí' uurí'níkon ton pe.

³⁵Mírírí ye'nen o'non pikírí see Cristoya usa'namato'kon kí'pí waní sírírí? E'taruma'tínto' pikírí ka'rí? Kaane, sa'man tíwe'sen upona'níkon pikírí ka'rí? Tiaronkon pemonkonyamí'ya utaruma'títo'kon pikírí? Emi'ne ita're' pra e'ní pikírí? Í' ton pra itemanne ton pra e'ní pikírí? Nari' ya' ko'manní pikírí, sa'mantanto' upona'níkon teerepansen pikírí ka'rí? Kaane, tíwírí uupia'níkon aako'mamí ipatíkari.

³⁶Mírírí warantí e'taruma'tínto' pí' Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantí: Awenai anna, apemonkonoyamí' waní sírírí nari' ya' sa'mantanto' ya' wei kaisarí. Mírírí ye'nen anna koneka pí' to' man manní' carneiro aasa'manta ton weiyu yai warantí

Sl 44.22

³⁷Mírírí warantí awe'kupí tanne, tamí'nawíríon mírírí yentai e'nító'pe ukupíi'ya'níkon, míkírí manní' uurí'níkon sa'namatíponya.

³⁸A'kí epu'tí pí' wai seru'ye' pe pra. Í'ya tiwin kin uurí'níkon pantaka pepín moropai umo'kaiya'níkon eseríke pra awaní Paapa, usa'namatíponkon yenya pai. Sa'mantanto'ya moropai enen ko'mannító'ya moropai ka' po t́iko'mansenon inseríyamí'ya, moropai tarí ípíkku pe tíwe'sanonya moropai Makui pemonkonoyamí'ya moropai sírírípe eesera'ma

ko'mannipi manni'ya moropai maasa eesera'ma kupi manni'ya uuri'nikon mo'ka eserike pra man.

³⁹ Moropai ka' kawinan tera'maseny moropai maiwiniki tu'nakan pe tiwe'senya moropai tami'nawiron Paapa nikupi'piya uuri'nikon pantaka pepin moropai mo'kaiya pepin Paapa yenyai pai, kure'ne usa'namasai'ya'nikon ye'nen. Maasa pra uuri'nikon wani Jesus Cristo Uyepotorikon pemonkono pe.

9

Paapa Moropai Ipemonkono, Israelponkon

¹ I' tauya etafi yairon pi' esurima siriri. Uuri wani Cristo pemonkono pe. Miriri ye'nen seru'ye' pe esurima pepin. Moropai i' kai'ma esenumenkato' itu'na tiwe'sen miriri ekaremeki Mori Yekaton Wanniya innape yairi esurimasa' seru'ye' pra.

² Miriri tanne esewankono'man pi' wai kure'ne uyewan ya'. 'Maasa pra upemonkonoyami' wani pra awani ye'nen Cristo pemonkono pe.'

³ Miriri ye'nen inkamoro upemonkonoyami' e'taruma'tisa', i' kai'ma to' e'pika'ti eserike pra era'mauya. Miriri ye'nen tauya e'painon Paapa pi': —Paapa, inkamoro e'taruma'tito' pata'se' ya' uutito'pe pa'ni'ki Cristo piapai, inkamoro uyonpayami' witi namai —tauya e'painon Paapa pi'.

⁴ Maasa pra inkamoro wani'pi tipemonkonoyami' pe Paapa nimenka'san pe. Moropai Paapaya to' kupi'pi tinmukuyami' pe. Miriri ye'nen mori pe tiwe'to' tiri tiuya ta'piya to' pia. Moropai penaronkon to' yunkonyami' yarakkiri Paapa eseta'pi. Moropai Moises pia inkamoro nikupi' ton tinekaremeki'pi tiri'piya. Moropai Paapaya ta'pi inkamoro pi': —Siriri waranti amiri'nikonya yairi uyapuri e'pai man. Moropai inkamoroya i' kupi tiuya taato' Paapaya yapisi'pi.

⁵ Inkamoro wani Abraao nuri'ti payani'san pe. Moropai Cristo niri wani to' yonpa pe tari tiwani yai pemonkonon pe. Miki'ri wani Paapa pe. Tami'nawiron yentaino pe awani. Miriri ye'nen itese' yapuri'nikon e'pai man. "Mori pe pu'kuru man" taa e'pai man tiwiriri. Miriri waranti e'pai man.

⁶ Pena Paapaya inkamoro kupi'pi mori pe. Tiise siriri inkamoro ko'mami pepin imaimu yawiri. Miriri ye'nen i' ta'pi tiuya yawiri ikupi Paapaya pepin kai'ma esenumenkakon? Kaane, maasa pra tami'nawironkon Israelponkon wani pepin Paapa pemonkono pe.

⁷ Maasa pra Paapa pia tami'nawironkon Abraao payani'san wani pepin ipayani'san pe pu'kuru. I' wani' awani ye'nen? Paapaya ta'pi Abraao nuri'ti pi': —Manni'kan neken anmu Isaque payani'san inkamoro neken wani anmukuyami' pe Gn 21.12

—ta'piya Abraao pi'.

⁸ Miki'ri manni' esenpo'pi Abraao nuri'ti munmu manni' esenpo pe man ta'pi Paapaya yawiri. Miki'ri wani Paapa nimenka'pi pe moropai miki'ri payani'san wani Paapa nimenka'san pe niri. Tiise tiaron manni' esenpo'pi Abraao munmu pe wani pepin Paapa nimenka'pi pe. Moropai ipayanyami' ri'san niri wani pepin Paapa nimenka'san pe. Maasa pra miki'ri esenpo taasai'ya pra Paapa man muto'pe.

⁹ Tiise ta'piya:

—In'ri uupi tiaron kono' yai aapia ayera'mapi'se.

Miriri yai uui'sa' ya,

ano'pi Saraya tinre yenpo pe man tiwin warayo' pe,

Gn 18.10,14

—ta'piya Abraao pi'.

¹⁰⁻¹² Moropai in'ri ta'piya manni'kan Rebeca munkiyami' pi' eesurima'pi. Inkamoro yunkon pe Isaque Paapa nimenka'pi wani'pi. Miriri waranti Paapaya inkamoro asaki'nankon menka'pi maasa tisankon ro'ta ya' to' tiise itu'se tiwani yawiri ikupi'piya maasa to' esenpo pra tiise. Miriri ye'nen Paapa esurima'pi timiri pe Rebeca yarakkiri. Ta'piya:

—A'ki Rebeca, manni' anre e'mai' pe esenpo kupi manni',

miki'ri wani pe man ite'ma'pi pi' eesenpo kupi manni' miki'ri poitiri pe awani pe man Gn 25.23

—ta'piya Rebeca pi'. Miriri ta'pi Paapaya maasa to' esenpo pra tiise moropai imakui'pi ku'sa' to'ya pra tiise moropai mori ku'sa' to'ya pra tiise Paapaya imenka'pi tiwin, itese' Jaco.

¹³ Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see waranti:

—Manni' Jaco wani'pi unsa'nama pe kure'ne, unmenka'pi pe awani'pi.

Miriri ye'nen ipayanyami' ri'san niri sa'namauya.

Tiise manni' Esau nimi'piuya, imenka'piuya pra.

—Miriri ye'nen ipayanyami' ri'san niri menka'piuya pra awani'pi.'

Ml 1.2,3

—taasai'ya man.

14 ¹Î' ta'nîkon nai moriya mîrîrî pî'? Paapa wanî morî pe pra mîrîrî kupîiya ye'nen ta'nîkon ka'ri? Kaane.

15 Maasa pra ta'pîiya pena Moisés nuri'tî pî' tîmaimu e'menukasa' manni' po:

Uurî etî'noko'mato' wanî
manni' itu'se uurî e'to' pî' neken.
Moropai uurî e'wakîma to' wanî
manni' anwakîmapai uurî e'to' pî',

Êx 33.19

16 Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka pe awanî pepîn anku'pai pemonkon esenumenka yawîrî awanî pepîn, yeka'nunkaiya yawîrî awanî pepîn, tîise teetî'noko'mato' yawîrî neken Paapaya imenka.

17 Mîrîrî pî' pena Paapa maimu Moisés nuri'tî nîmenuka'pîya ta'pî pata esa' pe tîwe'sen Faraó nuri'tî pî'. Ta'pîiya:

—Uurîya mîrîrî warantî pata esa' pe akupî'pî.

Mîrîrî aku'sau'ya wenai î' kai'ma umeruntîri esera'mato'pe awenai tamî'nawîrî pata po,
kure'ne ipîkku pe wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya

Êx 9.16

—ta'pîiya.

18 Mîrîrî warantî Paapaya teetî'noko'mato' kupî manni' itu'se tîwe'to' yarakkîrî moropai itewan sa'mannîpîiya itu'se tîwanî yawîrî ikupîiya.

Tîpemonkono Pe Tiaronkon Menkato' Paapaya

19 Amîrî'nîkon yonpaya taa upî': —Mîrîrî warantî awanî ya, o'non ye'ka pe Paapaya uyeserukon yako'menka e'painon kin? Anî' wanî pepîn tiwin kin itu'se Paapa e'to' yentai?

20 Tîise uwanîyakon, anî' amîrî Paapa yarakkîrî eesiyu'pîtipa? Maasa era'makî. Manni' kamoteya taa pepîn tikapîtipon pî':

—Î' ton pe sîrîrî warantî uka'sa'ya?

Is 29.16; Is 45.9

—taiya pepîn. Maasa pra kamote kapîtiponya ikapî itu'se tîwe'to' yawîrî.

21 Mîikîriya ikapî e'painon asakî'ne kamote mîrîrî rî non ke, tiwin ikapî e'painon morî pe moropai tiaron kapîiya e'painon mararî rî. O'non ye'ka pe itu'se tîwanî yawîrî ikapîiya.

22 Mîrîrî warantî Paapaya ikupî'pî itu'se tîwe'to' yawîrî. Mannankan imakui'pî ku'nenan yaretî'kapai awanî'pî. Teuren kure'ne inkamoro yapîtanîpî'pîiya to' tarumatî tîuya pra maasa pra itu'se awanî'pî, kure'ne teekore'mai tîwanî moropai kure'ne tîmeruntîri wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya.

23 Moropai tiaronkon, mannankan î'noko'ma'sanya epu'to'pe î' kai'ma morî pe tîwe'to' wanî, mannankan pia morî tîrî tîuya ka' po to' ko'manto'pe tîpîa. Î' kai'ma pena teesenumenka'pî yawîrî ikupî'pîiya. Anî' amîrî esiyu'pî yarakkîrî mîrîrî warantî iku'sai'ya pî'?

24 Mîrîrî ikupî'pî Paapaya Judeuyamî' ton pe neken pra tîise ikupî'pîiya manni'kan Judeuyamî' pepîn ton pe nîrî. Uurî'nîkon yanno'pîiya.

25 See warantî imenuka'pî pena Paapa maimu ekareme'nen Oséias nuri'tîya tîkaaretarî po: Mannankan upemonkono pe pra esi'san inkamoro esatîuya tarîpai upemonkono pe.

Mannankan unwakîma'san pepîn

inkamoro wakîmauya

Os 2.23

ta'pî Paapaya Oséias wenai.

26 Moropai inî'rî moro rî ta'pîiya:

Paapaya ta'pî: —Amîrî'nîkon wanî pepîn upemonkono pe

tîise tarîpai amîrî'nîkon wanî

uurî Paapa, ipatîkarî tîiko'mansen, munkiyamî' pe —ta'pî Paapaya,

Os 1.10

ta'pîiya.

27 Moropai pena Paapa maimu ekareme'nen Isaías nuri'tî eseurîma'pî Israelyamî' pî'. Ta'pîiya:

Israelyamî' wanî mararî pra

kasapan warantî tîwe'sanon pe

tîise inkamoro kore'tapai

mararî neken e'pîika'tî'san wanî.

28 Maasa pra tiaronkon aretî'ka Paapaya kai'ma

pena ta'pî tîuya yawîrî ikupîiya.

Tiwinarî tu'kankon pemonkonyamî'

yaretî'kaiya kupî sîrîrî

Is 10.22,23

ta'pîiya.

29 Moro rî Isaías nuri'tî eseurîma'pî pena. Ta'pîiya:

Sîrîrî Paapa meruntî pu'kuruya

upayankon rî'san nîmî'sa' pra awanî ya,
 tamî'nawîrî uurî'nîkon yaretî'ka'pîiya e'painon.
 Pena Sodoma cidaderî po awanî'pî warantî
 e'tî'ka'nî'pî e'painon.
 Uurî'nîkon yaretî'ka'pîiya e'painon.
 Moropai Gomorra ponkon yaretî'ka'pîiya warantî.
 Tîise tiaronkon upayankon rî'san pîika'tî'pîiya
 ta'pîiya.

Is 1.9

Israelyami'ya Jesus Maimu Kupî Pra Awanî Innape

³⁰ Î' ta'nîkon pe nai mîrîrî pî' moriya? Ta'nîkon ka'rî Judeuyamî' pepîn pî', Paapaya tîpemonkonoyamî' pe tapisîkon yuwasa' to'ya pra tîwanî pî'? Tîise Paapaya to' yapisî'pî innape tîku'to' to'ya wenai.

³¹ Tîise manni'kan Judeuyamî', Paapa nîmenka'sanya î' kai'ma Paapaya tapisîkon yuwa'pî tîise tiwin kin eporî to'ya pra awanî'pî. Î' kai'ma Moisés nuri'tîya tenupa'pikon yawîrî yuwa'pî to'ya tîise eporî to'ya pra awanî'pî.

³² Î' wani' awanî ye'nen? Eporî to'ya pîn maasa pra Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîrî tîwanîkon wenai, morî pe tîwe'ku'sa'kon kai'ma, tîise innape ikupî tîuya'nîkon yawîrî pra. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'pu'ma'pî tî' pona.

³³ Pena Paapa maimu ekareme'nenya ekareme'sa' yawîrî to' e'pu'ma'pî.

Maasa era'matî
 tî' tîriuya sîrîrî seeni' wî' pona.
 Mîrîrî pona to' e'pu'ma kupî sîrîrî.
 Ipoi to' e'pu'masa' ya
 to' atare'mo kupî sîrîrî.
 Tîise manni' innape iku'nenan
 inkamoro wanî pepîn tîweppe'se ipî'
 ta'pî Paapa maimu e'menukasa'ya.

Is 8.14; 28.16

10

¹ Uyonpayamî', tamî'nawîrî uyewan ke esenumenka î' kai'ma Judeuyamî' e'pîika'tî yu'se esenumenka, moropai esatî pî' uuko'mamî Paapa pî' inkamoro ton pe.

² Maasa pra epu'tî pî' wai inkamoro wanî innape Paapa yapurînen pe tîwe'ku'sanon pe teuren. Tîise innape Paapa yapurito' to'ya wani pepîn yairon pe, epu'tî to'ya pepîn.

³ Epu'tî to'ya pepîn î' kai'ma tarakkîrî morî pe pemonkon kupî Paapaya. Mîrîrî ye'nen yuwa to'ya tîwinîpai'nîkon, morî pe Paapaya tîkupîkon tîrî to'ya pepîn. Teesenumenkakon yawîrî inkamoroya ikupî, morî pe tîwe'ku'se.

⁴ Tîise Cristo wani Moisésya yenupanto' rî'pî yentai tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen manni'kan innape iku'nenan wanî yairî pu'kuru. Mîrîrî pikînsa' Paapaya to' yapisî.

⁵ Pena Moisés nuri'tîya imenuka'pî tîkaaretarî po. Î' kai'ma pemonkonyamî' yapisî tîuya ta'pî Paapaya yairî Moisésya yenupanto' yawîrî to' wanî wenai. See warantî ta'pîiya:

—Anî'ya tamî'nawîrî mîrîrî Moisésya yenupanto' yawîrî ikupî ya mîikîrîya tîko'manto' ton eporî,

mîrîrî yawîrî tîwanî ye'nen

Lv 18.5

—ta'pîiya.

⁶ Tîise innape iku'to'ya ekaremekî: anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pai pra awanî morî pe e'nîto'pe Paapa yarakkîrî. Maasa pra ta'pîiya see warantî:

—Mîrîrî warantî teesenumenkai pra e'tî.

Anî' enuku pe nai ka' pona Cristo era'mai?

Dt 30.12

⁷ Teesekaranmapoi pra e'tî.

Anî' autî pe nai sa'manta'san kore'ta Cristo pîmî'sa'kakonpa miarî pai?

Dt 30.13

—ta'pîiya.

⁸ Tamî'nawîrî mîrîrî ku'pai pra awanî maasa pra mîrîrî pî' pena Moisés eseurîma'pî:

—A'kî aminke pra Paapa maimu man aapia'nîkon epu'tîkonpa,

antakon ya' man. Moropai ayewankon ya' man

Dt 30.14

—ta'pîiya. Mîrîrî itekare anna nekaremekî'pî manni'.

⁹ Mîrîrî pî' eeseurîma ya, anta ke taaya ya, Jesus wanî ayepotorî pe moropai innape ikupîya ya ayewan ke î' kai'ma Paapaya i'mî'sa'ka'pî isa'manta'san kore'tapai, awe'pîika'tî.

¹⁰ Maasa pra ayewankon ke innape ikupî'nîkon ya moropai innape Cristo kupî ekaremekî'nîkon ya untakon ke, e'pîika'tîn.

¹¹ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî:

—Anî'ya innape mîikîrî kupî ya,

mîkîrî wani pepîn tîweppe'se tîwinîkî
—taasai'ya man.

Is 28.16

¹² Mîrîrî taiya tamî'nawîronkon pî' manni'kan Judeuyamî' pî' moropai Judeuyamî' pepîn pî' maasa pra tianperî pîika'tînto' ton pra awanî ye'nen sa'nîrî to' tîise. Tamî'nawîronkon yepotorî pe tîwanî ye'nen, tîpî' tîwe'pîika'tîto'kon ton esa'nenan pîika'tîiya.

¹³ Taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya manni' warantî pîika'tîiya.

—Manni' uyepotorikon pî' tîwe'pîika'tîto' ton esa'nen ya e'pîika'tî

Jl 2.32

—taasai'ya man.

¹⁴ Yai pra tiaronya taa: —Tîise o'non ye'ka pe see innape ikupî ye'ka pe pra esatî to'ya e'painon? Moropai o'non ye'ka pe innape ikupî to'ya e'painon itekare etatîpon pînon? Moropai o'non ye'ka pe eta to'ya e'painon anî'ya itekare ekareme'sa' pra tîise?

¹⁵ Moropai o'non ye'ka pe itekare esekaremekî e'painon anî' ekareme'nen yarimasa' pra tîise? Tîise mîrîrî ekareme'nen yarimasa' Paapaya. Akî, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî:

—O'non ye'ka pe morî pe eesera'ma e'painon itekare ekareme'nenya ekaremekî ya *Is 52.7*
—taasai'ya man.

¹⁶ Tîise eta tîuya'nîkon ya, tamî'nawîronkonya innape mîrîrî itekare ku'sa' pra awanî'pî. Mîrîrî pî' pena itekare ekareme'nen Isaías nuri'tî eseurîma'pî. Ta'pîiya see warantî:

—Uyepotorî, anî'ya see innape itekare anna nekaremekî'pî kupî e'painon?

Is 53.1

—ta'pîiya.

¹⁷ Tîise innape iku'to' wani itekare eta wenai. Moropai itekare wani manni' ekareme'nenya Cristo yekare ekaremekî wenai.

¹⁸ Moriya ekaranmapouya. Inkamoro ya kin itekare esekaremekî etasa' pra nai? Kaane, eta'pî to'ya. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî:

Tamî'nawîrî pata po tîiko'mansenon

pemonkonyamî'ya imaimu etasa' man

Sl 19.4

taasai'ya man.

¹⁹ Inî'rî ekaranmapouya. Mîrîrî yekare etasa' Israelyamî'ya yai epu'tî to'ya pra kin nai? Mîrîrî yuuku'pî pena Moisés nuri'tîiya. Imenuka'pîiya see warantî:

Paapaya ta'pî: —Amîrî'nîkon kinmuwa kupî sîrîrî

tiaronkon pemonkonyamî' amîrî'nîkon pepîn pîika'tîuya wenai.

Inkamoro pemonkonyamî' epu'nenan pepîn

pakkokon pîika'tîsau'ya wenai

eekore'makon upî' —ta'pîiya.

Dt 32.21

kai'ma imenuka'pîiya.

²⁰ Moropai pena Isaías nuri'tî eseurîma'pî meruntî ke panpî'. Ta'pîiya:

Paapa esenpo'pî manni'kan tîwanenan pepîn pia,

moropai tesa'nenan pepîn pia eesekaremekî'pî

Is 65.1

ta'pîiya.

²¹ Tîise inkamoro Israelyamî' pî' Isaías nuri'tî eseurîma'pî. Ta'pîiya:

Wei kaisari Paapa wani'pî to' anpîika'tîpai teuren

tîpîika'tîto'kon Paapaya yu'se pra yewanmîrî'pî to'ya.

Inkamoro ya tewankon sa'mannî'sa' wani'pî

Paapa maimu aniyu'pai pra tîwanîkon ye'nen

Is 65.2

ta'pîiya.

11

Paapaya Israelyamî' Inoko'ma

¹ Mîrîrî ye'nen ekaranmapouya tarîpai. Paapaya tîpemonkonyamî' yewanmîrî'pî? Kaane, tiwin kin to' yewanmîrîsai'ya pra man. Maasa pra uurî pîika'tî'pîiya. Uurî wani inkamoro yonpa pe tîwe'sen pe. Uurî wani Abraão nuri'tî payani'pî pe tîwe'sen pe moropai manni' Benjamim nuri'tî paari'pî pe wani.

² Paapaya manni'kan tîpemonkonyamî' tîmenka'san yewanmîrîsa' pra man. Inkamoro epu'tî'pîiya pena maasa pata koneka tîuya pra tîise. Epu'nenan amîrî'nîkon î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa'. Mannî' Elías nuri'tî eseurîma'pî Paapa pemonkonyamî' winîkî.

³ See warantî ta'pîiya:

—Uyepotorî, inkamoro ya amaimu ekareme'nenan tî'ka'pî moropai inkamoro ya ayapurî pe tînpo'tîkon yaponse' soroka'pî.

Tarîpai uurî neken e'nîmîsa' sîrîrî tîwînsarî tarîpai inkamoro wani uurî anwîpai

1 Rs

19.10,14

—ta'p̄iia.

4[†] kai'ma m̄ik̄ir̄i maimu yuuku'p̄i Paapaya? Ta'p̄iia see warant̄i:

—Asaki'ne mia' pona t̄imo'tai mil (7.000) kaisari warayo'kon wani.

Inkamoro mannankan ikonekasa' to' napur̄i pe Baal itese' yapur̄inenan pep̄in. T̄iise uuri
neken yapur̄i to'ya 1 Rs 19.18

—ta'p̄iia.

5 Mir̄ir̄i warant̄i awe'ku'sa' sir̄ir̄i. T̄iise mori' pe Paapa e'to' wenai to' wani arinike pra t̄iise moro to' man Paapa n̄imenka'san t̄im̄ir̄i ton pe.

6 Itu'se t̄iwe'to' wenai Paapaya to' menkasa' i' to' n̄ikup̄i'p̄i wenai pra, maasa pra to' n̄ikup̄i'p̄i wenai Paapaya to' menkasa' ya, moriya to' esenyaka'mato' yepe' pe it̄ir̄i Paapaya e'painon, epe'mira it̄ir̄iia pep̄in.

7 I' taa pe nai m̄ir̄ir̄i p̄i'? Ta'n̄ikon ka'ri Israelyam̄i' tami'naw̄ironkonya yair̄i t̄iwe'to'kon yuwa'p̄i teeseka'nunkai, t̄inkup̄i'p̄ikon wenai. T̄iise eposa' to'ya pra awani'p̄i. Tu'kankon pep̄in neken, Paapa n̄imenka'sanya epor̄i'p̄i. T̄iise tiaronkon wani Paapaya tannoto'kon anetapai pra.

8 Inkamoro p̄i' Paapa maimu e'menkasa'ya taasa':

Paapaya ayewankon sa'manni'sa'

moropai eesenumenkato'kon n̄ir̄i.

Mir̄ir̄i ye'nen inkamoroya era'ma eser̄ike pra awani' tenukon ke

moropai eta to'ya eser̄ike pra awani t̄ipanakon ke

Dt 29.4; Is 29.10

ta'p̄iia.

9 Moropai Davi nur̄i'ti eseur̄ima'p̄i m̄ir̄ir̄i p̄i'. Ta'p̄iia:

To' atausinpat̄o' weiyu yai

to' ena e'pai man morai' ya'

to' esenku'ti,

inkamoro e'to'pe itaruma'tisa'kon pe,

10 to' ku'ki, inkamoro yenu e'to'pe enkaru'ne

moropai t̄iwarir̄i t̄iwe'morikkai to' e'to'pe

t̄imoronkon epu'to'pe to'ya t̄inkup̄i'p̄ikon wenai

Sl 69.22,23

ta'p̄iia.

11 Tar̄ipai ekaranmapouya. Inkamoro Judeuyam̄i' atare'mosa' yai to' atare'mo'p̄i tami'naw̄ir̄i i' epor̄ikonpa pra? Kaane, t̄iise inkamoroya imakui'p̄i ku'sa' wenai manni'kan Judeuyam̄i' pep̄in e'p̄iika'tito'kon iip̄i'p̄i. Mir̄ir̄i p̄ik̄insa' Judeuyam̄i' kinmuwato'pe t̄iwinipai to' e'p̄iika'tisa' wenai.

12 Judeuyam̄i' n̄ikup̄i'p̄i imakui'p̄i wenai kure'nan mori' pe Judeuyam̄i' pep̄in e'to' wani. T̄iipia'n̄ikon t̄int̄ir̄i pe Paapa n̄ikup̄i'p̄i yapisi to'ya pra Judeuyam̄i' wani wenai Judeuyam̄i' pep̄in pia it̄ir̄i'p̄iia. T̄iise i' pensa inkamoro Judeuyam̄i' enna'po ya, t̄iipia'n̄ikon Paapa n̄it̄ir̄i yapisi to'ya ya, i' kai'ma mori' pe panp̄i' tami'naw̄ironkon wani in̄i' panp̄i' itentai, inkamoro weni.

Yei Panta Mo'tani'sa' Tiaron Parakon Pona Warainokon

13 Tar̄ipai eseur̄ima sir̄ir̄i am̄ir̄i'n̄ikon Judeuyam̄i' pep̄in p̄i'. Maasa pra uuri wani Paapa naipont̄i'p̄i pe itekare ekareme'se am̄ir̄i'n̄ikon Judeuyam̄i' pep̄in kore'ta. Mir̄ir̄i esenyaka'mato' p̄i' atausinpa.

14 Yai pra m̄ir̄ir̄i kup̄iuya wenai uyonpayami' ikinmuwa emapu'tiuya. Mir̄ir̄i p̄ik̄insa' yai pra tiaronkon e'p̄iika'ti emapu'tiuya.

15 Maasa pra Judeuyam̄i' wani yewanm̄ir̄isa' pe, m̄ir̄ir̄i p̄ik̄insa' Judeuyam̄i' pep̄in ena'p̄i Paapa yonpa pe. Mir̄ir̄i t̄ipo o'non ye'ka pe awani' e'painon, inkamoro yapisi Paapaya yai? To' wani e'painon manni' isa'manta'san e'm̄i'sa'ka in̄i'ri enen t̄iwanikonpa warant̄i.

16 A'ki, e'mai'non ikei ekisa' wani ya mori' pe it̄ito'pe Paapa pia, moriya tami'naw̄iron itonpakon n̄ir̄i ikeikon wani mori' pe, im̄ir̄i ton pe. Moropai yei kara wani ya mori' pe Paapa pia it̄ito'pe, moriya ipanta n̄ir̄i wani mori' pe, im̄ir̄i pe. Mir̄ir̄i warant̄i Judeuyam̄i' wani. Paapa pemonkono pe to' tamokon e'sa' wenai to' payani'san n̄ir̄i wani ipemonkono ton pe.

17 Oliveira ye' imainanpasa' pep̄in ese ye'kar̄i panta t̄ir̄i to'ya tiaron mainanpasa' pata'p̄i ya. A'ki tauya am̄ir̄i'n̄ikon Judeuyam̄i' pep̄in wani manni' oliveira ye' ese ye'kar̄i warant̄i. Tar̄ipai am̄ir̄i'n̄ikon awe'p̄iika'tito'kon yap̄i'sa'ya'n̄ikon inkamoro Judeuyam̄i' weni.

18 Mir̄ir̄i ye'nen am̄ir̄i'n̄ikonya ipanta ri'p̄i yewanm̄ir̄i e'pai pra awani. Mir̄ir̄i p̄i' m̄i pe aatapur̄ikon e'pai pra man. Maasa pra am̄ir̄i'n̄ikon wani tar̄ipai ipanta pe warant̄i. Ipantaya ikara yapitan̄ip̄i eser̄ike pra man t̄iise ikaraya neken ipanta yapitan̄ip̄i. Mir̄ir̄i ye'nen taaya'n̄ikon eser̄ike pra man: —Anna wani Judeuyam̄i' yentai t̄iwe'sanon pe —taaya'n̄ikon eser̄ike pra naati.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen taaya'nîkon: —Ipanta ya'tîsa' to'ya mîrîrî anna pata'se' ton pe, Paapa pemonkono pe anna e'to'pe.

²⁰ Inna, seru' pepîn. Tîise enpenatati inkamoro ya'tî'pî Paapaya maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tîise amîrî'nîkon tîrî'pî Paapaya oliveira ye' pî' manni' warantî maasa pra innape ikupî'ya'nîkon ye'nen. Mîrîrî pî' mûi pe taatapuri pra e'tî. Tîise eranne' pe e'tî mîrîrî pî', Paapaya aya'tîkon namai.

²¹ Mîrîrî ye'nen aka tîwarî e'tî. Paapaya Judeuyamî' tîmenka'san pu'kuru taruma'tîto' tîuya ku'sa' pra man tîwî. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon taruma'tîuya pepîn kai'ma kîsenumenkati.

²² Maasa era'matî Paapa wanî morî pe seru' pepîn moropai nari' pe nîrî awanî. Mîikîrî wanî nari' pe manni'kan tena'tî'san winikî. Tîise morî pe awanî awinikî'nîkon tîwîrîrî innape tîkupî'pî' aako'mamîkon ye'nen. Mîiwîni pra awanî ya amîrî'nîkon nîrî ya'tîuya.

²³ Tîise î' pensa Judeuyamî'ya tîwî teserukon kupî ya moropai innape ikupî to'ya ya to' enna'po inî'rî ipata'se'kon ya, Paapaya to' enna'po emapu'tî.

²⁴ Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wanî manni' oliveira se' tapairon panta ya'tîsa' moropai itîisa' tiaron panta pata'pî ya' warantî. Manni' oliveira ye' imainanpasa' pona itîisa' pe. Judeuyamî' wanî manni' oliveira ye' imainanpasa' warantî. Mîrîrî ye'nen Paapaya ikupî sa'me pra î' kai'ma mîrîrî oliveira ye' pî' yannuku tîuya ipanta tena'tî'pî.

Morî Pe Paapa E'to' Tamî'nawîron Pî'

²⁵ Uyonyamî', anî' nepu'tî pepîn yairon epu'tî'ya'nîkon yu'se wai, aawarîrî'nîkon epu'nen pe awanîkon kai'ma esenumenkakon namai. Maasa pra Israelyamî'ya innape iku'to' pepîn ko'mamî pepîn ipatîkarî. Tîise to' ko'mamî tamî'nawîrî innape ikupîtonkon Judeuyamî' pepînya innape iku'sa' pîkîrî.

²⁶ Mîrîrî warantî neken tamî'nawîrî Israelyamî' e'pîika'tî taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya manni' warantî. Piika'tîton iipî pe man.

Moropai mîikîrîya tamî'nawîronkon
Jacó payanî'san nîkupî'pî imakui'pî
mo'ka pe man.

²⁷ Mîrîrî warantî to' yarakkîrî eseta kupî sîrîrî,
mîrîrî imakui'pî to' nîkupî'pî mo'kauya yai
ta'pîiya.

Is 59.20,21; 27.9; Jr 31.33,34

²⁸ Inkamoro Judeuyamî'ya Paapa maimu yewanmîrîsa' wenai Paapa yeyaton pe to' ena'pî, amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wenai. Tîise Paapaya to' menkasa' wenai to' ena Paapa yonpa pe. Penaronkon tamokon wenai to' ena'pî.

²⁹ Maasa pra î' pensa Paapaya î' ta'pî tîuya teesenumenkato' miakanma pepîn, manni'kan tînmenka'san tîmîrî ton pe yarakkîrî. Moropai inkamoro kupîiya morî pe.

³⁰ Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pena Paapa maimu yawîrî pra awanî'pîkon. Tîise tarîpai amîrî'nîkon era'ma'pî Paapaya tî'noko'pî pe, maasa pra Paapa maimu yawîrî pra Judeuyamî' e'sa' ye'nen.

³¹ Mîrîrî warantî tî'noko'pî pe Paapaya ayera'ma'pîkon ye'nen, Judeuyamî'ya nîrî tî'noko'mato'kon Paapaya yapîsî, inkamoro wanî Paapa maimu yawîrî pra tîise.

³² Mîrîrî ye'nen Paapaya tamî'nawîrî to' ku'sa' to' e'to'pe yarakkansa' warantî tîmaimu yawîrî pra to' e'sa' ye'nen. Mîrîrî kupî'pîiya teetî'noko'mato' yenpopa kai'ma tamî'nawîronkon ton pe.

³³ Ipîkku pe pu'kuru Paapa wanî epu'tî yentai.
Moropai î' kai'ma kure'ne epu'nen pe awanî
ekaremekî yentai.

Anî'ya kin teseru konekasa' Paapaya epu'tî e'painon?
Anî'ya Paapa esenumenkato' epu'tî e'painon?

³⁴ Anî'ya kin Paapa esenumenkato' epu'tî e'painon?

Anî'ya kin ipanama e'painon?

Is 40.13

³⁵ Anî'ya kin î' tîrî'pî Paapa pia,
itepe'pî yapîsîpa iwinîpai?

Jó 41.11

³⁶ Tamî'nawîron wanî Paapa nîkoneka'pî pe. Tamî'nawîron ko'mannîpîiya tîmîrî pe awanî. Morî pe pu'kuru man Paapa tauya tîwîrîrî.

12

Paapa Esenyaka'mato' Ku'to'pe Eturumakan

¹ Mîrîrî ye'nen uyonyamî', kure'ne Paapaya u'noko'masa'kon wenai î' kai'ma antîrîkon tîrîya'nîkon iipia tarîpai? Kure'ne esatîuya sîrîrî. Eturumakatî Paapa pia tamî'nawîrî awe'to'kon yawîrî. Aako'mamîkon pîkîrî mîikîrî pî' neken teesenumenkai ako'mantî morî

pe. Mírírí warantí aako'mamíkon ya Paapa wakírí pe awaníkon moropai yairí Paapa yapuríya'níkon mírírí.

² Sírírí pata yeseru pí' tíwe'sanon pemonkonyamí' warantí pra e'tí. Tííse tíwí Paapaya ayeserukon, eesenumenkato'kon miakanmato'pe eturumakatí. Mírírí warantí neken epu'tíya'níkon í' itu'se Paapa e'to' waní, moropai awe'to' yawíron pe awaní epu'tíya'níkon, moropai awakíríkon pe awaní.

³ Morí pe pu'kuru tíwaní wenai uupia sírírí esenyaka'mato' ton tírí'pí Paapaya. Mírírí ye'nen tauya apí'níkon tamí'nawírí awaníkon tanne. Tiaron yentai ke'ku'tí morí pe kai'ma. Tííse eesenumenkakon yai yairí esenumenkati. Tiwin pí' sí'ma apí'níkon rí atako'menkati. Yairí esenumenkati ankupíkon ton tíisa' Paapaya pí', í' kai'ma awe'to'kon pí' innape iku'to'ya'níkon yawírí.

⁴ Maasa pra tiwin uyesa'kon waní tanne, tu'ke ipantakon waní, uyemekon, u'pukon kai'ma. Tu'ke to' waní tanne se' kaisarí to' waní pepín. Tiwin pí' eesenyaka'mato' waní tiaron pe tiwin pí' tííse.

⁵ Mírírí warantí uurí'níkon waní tu'ke e'ní tanne. Tiwin uyesa'kon waní Cristo yarakkírí e'ní ye'nen. Mírírí warantí tiwin e'ní tiaronkon pokonpe. Tu'ke uyesa'kon epantakapí'sa' esenyaka'ma tiwin pí' warantí e'ní, tiwin uyesa'kon tííse.

⁶ Mírírí ye'nen tiwin pí' sí'ma í' kai'ma yapí'sa' epe'míra yapurí yuwapai'níkon. Mírírí yapísí'pí epe'míra Paapaya itíisa' ye'nen ukaisarí'níkon. Mírírí Paapa nítírí'pí waní ya, itekare ekareme'to'pe, mírírí ku'pai'níkon í' kai'ma innape iku'sa'níkon ye'nen.

⁷ Tííse yapuríto'pe awaní ya moriya yapurípai'níkon. Tííse yenupanto'pe awaní ya, moriya to' yenupapai'níkon.

⁸ Tííse tiaronkon yausingpato'pe awaní ya, moriya to' yausingpapai'níkon. Aní'ya temanne rataika ya tiaronkon pia, moriya mírírí ku'kí yairí pu'kuru. Tííse aní' waní ya ipíkku pe, tiaronkon esa' pe, inkamoro panamaya yuwakí epu'tí'ma aka. Aní'ya tiaronkon píka'tí ya, moriya to' píka'tíkí awakírí pu'kuru taatausingpai.

⁹ Mírírí warantí awe'sa'namato' e'to'pe yairí morí pe. Imakuí'pí yu'se tíwe'se pra e'tí tííse morí kupíya'níkon yuwatí.

¹⁰ Eetí'nínmato'kon wenai tiaronkon sa'namaya'níkon e'pai man, Cristoya asa'namakon warantí, ayonpakon pe pu'kuru to' tíku'se.

¹¹ Paapa ton pe teesenyaka'mai e'tí enya'ne pe pra. Uyepotoríkon yapurítí taatausingpai ayewankon ya'.

¹² Taatausingpai pu'kuru inímíkí pí' ako'mantí. Awe'tarumatíto'kon yapítaní'tí meruntí ke, teesewankono'mai pra. Tííse eepíremakon pí' ako'mantí tímumakai pra.

¹³ Ayonpakon innape iku'nenan pia í' rí itesa' pe awe'to'kon yonpa antítí, manni'kan sa'ne í' ton pínon pia. Moropai tamí'nawíronkon aapia'níkon tuí'sanon yapí'tí morí pe ayewí'kon ta.

¹⁴ Manní'kan amírí'níkon pí' tíwo'ma'tasanon waní ya, inkamoro píka'títo'pe Paapaya esatí Paapa pí' morí tíito'peiya to' pia. Mírírí morí tíito'peiya esatí to' taruma'tíiya namaí.

¹⁵ Atausinpatí taatausingpasanon pokonpe. Moropai akaruntí manni'kan tíkaruwasenon pokonpe.

¹⁶ Ako'mantí tímurukun pe tiaronkon pokonpe tiaron yentai mii pe tíwe'ku'se pra. Tííse ayonpa pe to' ku'tí, ipíkkukon pepín moropai tíwe'taruma'tisanon. Epu'nen pe tíwe'ku'se pra e'tí.

¹⁷ Imakuí'pí pe tiaron tírepaí pra e'tí. Tííse morí ke neken irepatí. Morí kupíya'níkon yuwatí tamí'nawíronkon nera'ma ton pe.

¹⁸ Epu'tíya'níkon píkirí morí kupíya'níkon yuwatí, morí pe aako'mamíkonpa tiaronkon pokonpe.

¹⁹ Uyonpayamí' tiaronkon pí' eese'makon tuwai pra e'tí. Maasa pra Paapaya inkamoro taruma'tí kupí sírí' mító'pe. Mírírí pí' taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

—Uurí ese'ma pe wai inkamoro yarakkírí uyeseru konekauya pe wai Dt 32.35

—ta'pí Paapaya

²⁰ Tííse mírírí taasa' Paapa maimuya manni' yawírí iku'tí.

Míikírí apí'níkon tíwo'ma'tasen waní ya emí'ne,

míikírí ya're ton tíítí.

Moropai tuna aninnípaí awaní ya,

míikírí wo'patí.

Mírírí kupíya'níkon ya yarakkírí,
mararí pra míikírí yeppe'nípiya'níkon

Pv 25.21,22

taasai'ya man

²¹ Ayentai'níkon imakuí'pí ena kí'títí. Tííse imakuí'pí yentai awaníkon yuwatí morí kupíya'níkon wenai.

13

Î Kai'ma Ipikku Pe Tîwe'sanon Maimu Yawîrî E'ni

¹ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon e'pai awanî ipîkkukon maimu yawîrî. Maasa pra inkamoro wani tamî'nawîrî Paapa nikupî'san pe mûto'pe. Moropai intîrî'san pe to' wani.

² Tîise inkamoro maimu yawîrî pra anî' wani ya, mîikîrî wani pepin Paapa maimu yawîrî maasa pra Paapaya to' tîisa' tanne. Mîrîrî warantî teesenumenkasen wani ya, tîiwarîrî rî mîikîrî esewanmîrî mîrîrî.

³ Mîrîrî ye'nen inkamoro imakui'pi ku'nenen wani eranne' pe, mîikîrî ipikku pe tîwe'sen pata esa' pî'. Tîise manni'kan morî ku'nenen wani pepin eranne' pe ipî'. Mîrîrî ye'nen eranne' pe e'pai pra awanî ya, moriya morî ku'ki moropai mîrîrî kupîya ya, mîikîrîya ayapuri.

⁴ Maasa inkamoroya Paapa esenyaka'mato' koneka mîrîrî amîrî'nîkon tonpe. Tîise imakui'pi kupîya ya, eranne' pe e'ki maasa pra meruntî ke mîikîrî wani amîrî taruma'tîiya. Inkamoro wani Paapa esenyaka'mato' ku'nenen pe. Moropai pemonkon imakui'pi ku'nen taruma'tînen pe to' wani.

⁵ Mîrîrî warantî ipîkkukon pe tîwe'sanon maimu yawîrî awanîkon e'pai awanî inkamoroya ataruma'tîkon namai. Moropai mîrîrî wenai neken pra tîise eesenumenkato'kon wenai.

⁶ Mîrîrî ye'nen ane'makon ye'matî ipîkkukon esenyaka'mato'pe maasa pra Paapa ton pe to' esenyaka'ma ipoitîrî pe.

⁷ Mîrîrî ye'nen epe'mîra awe'to'kon ye'matî iipia. Tamî'nawîrî epe'mîra awe'to'kon ye'matî. Inkamoro namatî tamî'nawîrî ipikku pe tîwe'sanon yapurîti.

Î Kai'ma Tiaronkon Koneka Yeseru

⁸ Tiaronkon pia epe'mîra tîwe'se pra e'tî. Tîise kure'ne epe'mîra awe'to'kon e'pai awanî, î' kai'ma, tiaronkon sa'namato'ya'nîkon ke. Maasa pra anî'ya tiaronkon sa'nama ya, mîikîrî wani mîrîrî Paapa maimuya taasa' yawîrî.

⁹ Paapa maimuya taasa' see warantî:

—Tiaron no'pi yarakkîrî tîwe'se pra moropai pemonkon kî'wîi.

Ama'ye' pe tîwe'se pra tiaron yemanne yu'se pra *Êx 20. 13-15,17; Dt 5.17-19,21*

—taasai'ya man. Tamî'nawîrî mîrîrîkon wani Paapa maimuya taato'pe. Moropai ta'pîiya:

—Tiaronkon sa'namatî, aawarîrî awe'sa'nama manni' warantî

Lv 19.18

—ta'pîiya.

¹⁰ Anî'ya tiaronkon sa'nama ya, imakui'pi kupîya pepin to' winîkîi. Maasa pra e'sa'namanto' wani Paapa maimuya taasa' manni' tamî'nawîrî yawîrî.

¹¹ Mîrîrî ye'nen mîrîrî yawîrî ikupîya'nîkon e'pai awanî. Maasa pra aasîrî e'pîika'tînto' weiyu eseporî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen pakan e'pai man. Maasa pra aminke pra e'pîika'tînto' weiyu wani sîrîrî pena innape ikupî pia'tî yai awanî'pi warantî pra.

¹² Ewaron pe tîwe'sen atarefî'kasa' sîrîrî. Tari'pai a'ka pe tîwe'sen erepansa' sîrîrî. Mîrîrî ye'nen ewaron ya si'ma imakui'pi kupî pî' ko'mannîto' yemî'pannîpi yuwapai man. Tîise a'ka ta si'ma meruntî ke e'ni yuwapai'nîkon man.

¹³ Tîiwîrî ko'mannîpai'nîkon man a'ka ta, a'ka ta tîwe'sen pemonkon wani warantî, imakui'pi pe tîwe'se pra moropai teetînsen pe pra, moropai se' tapairî wîrî'sanyami' yarakkîrî tîwe'se pra, mîrîrî ye'ka nura tîku'se pra, moropai teekore'masen pe pra, moropai ikinmuyen pe tîwe'se pra.

¹⁴ Tîise Jesus Cristo winîpainon yapi'tî eeseya'namakonpa mîrîrî ye'ka winîkîi, î' kai'ma aawarîrî'nîkon itu'se apunkon e'to' yawîrî tîku'se pra.

14

Ayakon Winîkîi Teeseurîmai Pra E'ki

¹ Mannî' a'tu'mîra tîwe'sen akore'ta'nîkon innape Jesus kupî tîuya ye'ka pe mîikîrî yapi'tî awakîrîkon pe. Mîikîrî yarakkîrî teesiyu'pî'se pra e'tî, î' taiya ya apî'nîkon.

² A'kî, tiaronkonya taa tamî'nawîron pî' entamo'kan. Tîise tiaronkon teesenumenkato'kon ya' a'tu'mînanya taa: —Kaane, tamî'nawîron enapî eserîke pra man, ipînsa' neken enapî —taa to'ya.

³ Mîrîrî ye'nen anî'ya tamî'nawîron tena'sen enapî ya, mîikîrî ipînsa' neken ena'nen kupî e'pai pra awanî tewanma pe. Mîrîrî ye'ka ipînsa' tena'sen ena'nenya tamî'nawîrî ena'nen yewanmîrî eserîke pra awanî. Maasa pra Paapaya tîwakîrî pe mîikîrî yapi'sa' ye'nen.

⁴ Anî'kan amîrî'nîkon tiaronkon poitîrî pe tîwe'sanon pî' eeseurîmakonpa? Maasa pra mîikîrî esa'ya neken taa eserîke awanî, morî pe awanî, morî pe pra awanî kai'ma. Moropai morî pe awanî taiya maasa pra mîrîrî warantî itesa'ya ikupî.

⁵ Tiaronkon esenumenka mîrîrî weiyu wanî tiaron wei yentai kai'ma. Moropai tiaronkon esenumenka se' kaisari wei wanî kai'ma. Mîrîrî ye'nen yairi tiwanikon kai'ma to' wanî teesenumenkakon yawîrî.

⁶ Tîise manni' ipîkku pe mîrîrî weiyu ku'nen wanî ya, mîikîriya Paapa yapurîto'pe ikupî mîrîrî. Moropai manni' tamî'nawîron ena'nenya nîri Paapa yapurîto'pe ikupî mîrîrî. Morî pe pu'kuru man taiya Paapa pi'. Moropai ipînsa' neken ena'nenya Paapa yapurîpa ikupî mîrîrî. Taiya: —Morî pe pu'kuru man —taiya Paapa pi'.

⁷ Maasa pra anî' ton pra man tîwarîrî tîiko'mansen moropai tîwarîrî tîisa'mantassen ton pra man. Ko'mannîto' wani uyepotorîkon pia.

⁸ Sa'mantan ya moriya sa'mantan mîrîrî uyepotorîkon ton pe. Mîiwîni pra awanî ya, enen e'nî ya, sa'mantan ya awanî Uyepotorîkon tonpe.

⁹ Maasa pra Yepotorî Wannî pe tiwanîpa kai'ma Cristo sa'manta'pî moropai awenna-pamî'pî. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san yepotorî pe awanî moropai enenankon yepotorî pe awanî.

¹⁰ Tîise, î' wani' awanî ye'nen ayakon yewanmîriya? Amîrî kanan, î' ton pe ayakon yu'se pra awanî? A'kî, tamî'nawîrî uurî'nîkon eseporî kupî sirîrî Paapa rawîrî. Mîrîrî yai Paapaya uyako'menkakon kupî sirîrî.

¹¹ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:
—Innape Uurîya taasa' sirîrî

î' pensa inna'pokauya pata pe pra —ta'pî Uyepotorîkonya.

—Urawîrî neken tamî'nawîronkon e'sekunka pe man unamai.

Mîrîrî yai inkamoroya taa kupî sirîrî tamî'nawîrî si'ma:

“Amîrî wanî tamî'nawîronkon yako'menkaton pe”, —ta'pî Uyepotorîkonya.

Is 45.23

taasai'ya man.

¹² Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma ukaisari'nîkon unkupî'pîkon ekaremekî kupî sirîrî Paapa pi',

tiaron pî' pra.

Imakui'pî Ya' Ayakon Ena Kîsemapu'tîi

¹³ Mîrîrî ye'nen tiaronkon mu'tunpato' uurî'nîkonya emî'pannî'pai'nîkon man. Moropai taaya'nîkon e'pai awanî: —Î' kupîuya pepîn uyakon mauya namai imakui'pî ya'.

¹⁴ Uyepotorîkon yarakkîrî e'nî wenai, epu'tî pî' wai tena'sen nura ton pra awanî. Tîise anî' esenumenka ya tena'sen pî' nura pe awanî kai'ma, moropai enapîiya, mîikîriya imakui'pî kupî mîrîrî tiwinîkî. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe eena timîrî pe.

¹⁵ Yairi ma're ayakon ena emapu'tiya anenapî enapîiya wenai, ayakon sa'namaya yuwaya pepîn mîrîrî, manni' imîrî ton pe Cristo sa'manta'pî tanne. Mîrîrî warantî ayekkari enapîiya wenai ayakon kî'ma'nîpai.

¹⁶ Mîrîrî warantî imakui'pî pe tiaronkon eseurîma kî'mapu'tîtî awinîkî'nîkon, morî kupîya'nîkon kai'ma esenumenkasa'kon tanne.

¹⁷ Maasa pra Paapa wani uyesa'kon pe esepu'tî uyekkarikon enapî wenai pra, uwukukon enîrî wenai pra, tîise uyonpakon sa'nama wenai eesepu'tî. Moropai morî pe uyonpakon yarakkîrî ko'mannî wenai, moropai taatausinpai ko'mannî wenai Morî Yekaton Wannî nîtirî'pî wenai, mîrîrî warantî Paapa pemonkono pe e'nî esepu'tî.

¹⁸ Anî'ya mîrîrî warantî Cristo yapurî ya, Paapa wakîri pe awanî. Moropai tonpayamî' nîri wakîri pe awanî.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen tiwanîra e'nî yuwapai'nîkon. Moropai uyonpakon meruntîrî'tîpai'nîkon.

²⁰ Mannî' Paapa nîpîka'tî'pî kî'taruma'tîi. Tamî'nawîrî yekkari wannî wanî tena'sen pe. Tîise î' rî enapî wenai imakui'pî ya' uyonpakon ena emapu'tî ya, yairi pra awanî mîrîrî.

²¹ Tîise morî pe panpî' awanî uyo'kon rumaka ya, uwukukon rumaka ya, î' rî rumaka ya, imakui'pî ya' uyonpakon ena namai.

²² Tîise amîrî'nîkon yairi esenumenkato'kon tena'sen pî', teni'sen pî', mîrîrî warantî esenumenkakon pî' aako'mamîkon tîise moo, teesiyu'pî'se pra ayonpakon yarakkîrî. Paapaya neken epu'tî mîrîrî. Taatausinpai mîikîrî wani teesenumenkato' yawîrî î' rî ku'nen pe, maasa pra yairi tiwanî epu'tîiya. —Yairi pra awanî tai'se —taiya pepîn.

²³ Tîise manni' a'tu'mînya tîyo' yanî ya teesenumenkato' yawîrî pra, imakui'pî kupîiya mîrîrî. Maasa pra —Yairi naka ikupîuya sirîrî ta'ye' —taiya. —Mîrîrî ye'nen yairi pra awanî tai'se —kai'ma mîrîrî kupî anî'ya ya, imakui'pî kupîiya.

15

Tiaronkon Pî' Teesenumenkai Ko'mannî

E'pai Awanî

¹ Tiiſe uuri'nikon innape iku'nenan manni'kan meruntí ke tíwe'sanon, moriya tiaronkon a'tu'míra tíwe'sanon píika'tí e'pai awaní. To' yaseru yapítanípi e'pai awaní to' tíyu'pí'se pra.

² Tíwin pí' si'ma ukaisarí'nikon tiaronkon píika'tí e'pai awaní morí pe to' ko'manto'pe, iní'panpí' innape iku'to'pe to'ya. Upí'nikon neken teesenumenkai pra to' píika'tí e'pai awaní.

³ Maasa pra tíwarírí Cristo etí'nínmasa' pra man. Tiiſe Paapa maimu e' menukasa'ya taasa' man.

—Paapa, mírírí awiníkí imakui'pí ku'to' to'ya yapísí'píuya upona.

Sl 69.9

—ta'píiya.

⁴ Pena tamí'nawírí awe'menukasa' manni' Paapa maimu po, mírírí waní uyenupanenkon pe. Inímíkí pí' e'níto' ton tíriya. Moropai atausinpanto' ton tíriya. Í' taasa' tíuya kupí Paapaya nímíkí pí' ko'manní. Mírírí ye'nen tamí'nawírí yapítanípi eseríke awaní.

⁵ Manní' Paapa, tínímí'to' tínen moropai atausinpanto' tínenya tíwin eesenumenkato'kon tíri yu'se wai aapia'nikon, Jesus Cristo esenumenkato' yawírí eesenumenkakonpa.

⁶ Mírírí warantí itírí Paapaya tapuríkonpa, tamí'nawírí awanikon tanne tíwin eesenumenkato'kon tíse, manni' Paapa, Jesus Cristo Uyepotoríkon yun yapuríkonpa.

Paapa Maimu Waní Judeuyamí' Pepín Tonpe

⁷ Mírírí ye'nen tiaronkon yapí'tí akore'ta'nikon to' e'to'pe, í' kai'ma Cristoya amírí'nikon yapísí'pí warantí. Moropai mírírí wenai Paapa yapurí tu'kankonya.

⁸ Maasa pra Cristo eturumaka'pí Judeuyamí' pia to' poítírí warantí, í' kai'ma innape pu'kuru í' taasa' Paapaya ekaremekípa kai'ma. Maasa pra mírírí kupí'píiya í' taasai'ya yawírí penaronkon anna tamokon pí'.

⁹ Moropai Judeuyamí' pepínya Paapa yapuríto'pe níri morí pe awe'to' wenai. Paapa maimu e' menukasa'ya taasa' warantí.

Mírírí ye'nen ayapurí pí' wai kure'ne

Judeuyamí' pepín kore'ta si'ma.

Moropai ayapurí pí' wai

ayapuríto' eserenkanto' ke

2 Sm 22.50; Sl 18.49

ta'píiya:

¹⁰ Moropai ta'píiya iní'rí:

Amírí'nikon Judeuyamí' pepín, atausinpatí.

Paapa yapurínenan pokonpe

inmenka'san ipemonkonoyamí' pokonpe si'ma

Dt 32.43

ta'píiya.

¹¹ Moropai iní'rí ta'píiya:

Tamí'nawíronkon Judeuyamí' pepínya

tepotoríkon yapurí e'pai awaní.

Moropai kure'ne tamí'nawíronkon

pemonkonyamí'ya yapurí e'pai awaní.

Sl 117.1

ta'píiya.

¹² Moropai Isaías nurí'tíya ta'pí níri:

Jessé nurí'tí payaní'san yonpa waní pe man pata esa' pe.

Manni'kan Judeuyamí' pepín esa' pe awaní pe man.

Inkamoroya inímíkí ko'mannípi

Is 11.10

ta'píiya.

¹³ Paapaya, inímí'to' ton tínenya aatausinpato'kon ton tíri yu'se wai. Moropai tíwanmíra awe'to'kon ton tíriya yu'se wai aapia'nikon, innape iku'nenan pia. Mírírí wenai Morí Yekaton Wanní meruntírí yai morí intírí nímíkí pí' aako'mamíkon, teeseta'kai pra.

A'tu'míra Paulo Esepú'to'

¹⁴ Uyonpayamí' ayepu'tíkon pí' wai í' kai'ma amírí'nikon waní morí pe pu'kuru. Moropai epu'nen pe pu'kuru awanikon moropai tiaronkon panama epu'nen pe awanikon epu'tí pí' wai.

¹⁵ Tiiſe sírírí kaareta menukauya pe kure'ne teesenumenka ye'ka pe, aronne sírírí eseurímato' menukauya. Amírí'nikon yenpenatani'to'pe eesenu'píkon pí'. Sírírí konekauya maasa pra Paapaya itíisa' ye'nen esenyaka'mato'pe. Uwakírí pe ikupíuya.

¹⁶ Maasa pra Cristo maimu pe teesenyaka'masen pe waní manni'kan Judeuyamí' pepín tonpe. Uurí esenyaka'ma manni' teepíremasen esenyaka'ma warantí Paapa maimu ekaremekí pí' pemonkonyamí'ya Paapa yapuríto'pe. Mírírí warantí itekare ekaremekíuya inkamoro Judeuyamí' pepín e'to'pe Paapa pia untírí'san pe to' e'to'pe. Moropai tíwakírí pe Paapaya to' yapísí, Morí Yekaton Wanní nírona'san pe to' waní wenai.

¹⁷ Mírírí ye'nen Cristo Jesus yarakkírí waní ye'nen uurí atausinpa kure'ne. Moropai Paapa ton pe esenyaka'ma pí' atausinpa.

¹⁸ Uurí pe rí eseuríma eseríke pra wai, tíse Cristo níkupí'pí pí' neken eseuríma, manní' uyarakkírí ínkupí'pí wenai. Mírírí kupí'píya uwenai Judeuyamí' pepínya innape Paapa maimu kupí'pí. Mírírí e'sa' man mírírí unekaremekí'pí eta to'ya wenai, moropai uyeseru era'ma to'ya wenai.

¹⁹ Moropai Morí Yekaton Wanní meruntírí wenai aní' níkupí eseríkan pepín kupíyua wenai innape íkupí'pí to'ya. Mírírí warantí asarí ye'ka pe Jerusalém poro moropai Ilíríco pata poro asarí ye'ka pe itekare ekaremekí'píyua. Awe'to' yawírí Jesus Cristo pí' eseuríma'pí.

²⁰ Kure'ne eseka'nunka'pí tíwírí Paapa maimu ekareme'to'peuya manní'kan Jesus yekare etatípono'san pepín pí', o'non pata ya' tíaronkon wítí'pí pepín ya' itekare ekareme'se. A'kí, tewí' koneka aní'ya pepín tíaronya tewí' koneka pata'se' ya'. Mírírí warantí uutí pepín o'non pata ya' tíaron wítí'pí itekare ekareme'se ya'.

²¹ Í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manní' warantí:

Manní'kan í' pensa ípí' eseuríman
etatípono'san pepínya era'ma kupí sírírí.
Moropai eta tíyua'níkon wenai
innape íkupí to'ya kupí sírírí,
ta'píya.

Is 52.15

Paulo Esenenka Roma Pata Pona Tuutí Pí'

²² Mírírí pí' esenyaka'ma ye'nen, tu'ke ite'ka aapia'níkon uutí eseríke pra awaní'pí.

²³ Tíse sírírí esenyaka'mato' yaretí'kasau'ya wai sírírí pata po. Pena tu'ke kono' kaisarí esenumenka pí' uuko'mansa' wai amírí'níkon anera'mapai waní pí'.

²⁴ Tarípai mírírí kupíyua pí' esenumenka sírírí. Espanha pona uutí pe amírí'níkon era'mauya pí' esenumenka sírírí. Moropai upíika'tíya'níkon yu'se waní sírírí Espanha pona uutíto' pí', mararí akore'ta'níkon uuko'mamí típo.

²⁵ Tíse sírírí uutí sírírí Jerusalém pona, Paapa pemonkonoyamí' ton pe miarí.

²⁶ Maasa pra Jesus yapurínenan Macedónia ponkon moropai Acaia ponkonya tíntíríkon tírí'pí taatausinpai manní'kan Jerusalém ponkon tíwe'taruma'tisanon píika'títo'pe.

²⁷ Maasa pra Judeuyamí' winípai morí e'píika'tínto' yapísí'pí to'ya. Mírírí ye'nen Judeuyamí' pepínya to' píika'tí e'pai awaní nírí, itesa' pe tíwe'to'kon ke.

²⁸ Mírírí ye'nen tamí'nawírí to' nítírí'pí rumakasau'ya ya Jerusalém ponkon pia, miarí pai uutí mírírí Espanha pata pona. Mírírí yai uutí pe amírí'níkon anera'mapai waní sírírí.

²⁹ Mírírí yai amírí'níkon pia erepansa' yai, epu'tí pí' wai kure'ne morí Cristo nítírí'pí pí' eseuríma ayarakkírí'níkon, tamí'nawírí itu'se awe'to'kon píkirí.

³⁰ Esatíyua uyonpayamí', Uyepotoríkon Jesus Cristo wenai. Moropai kure'ne etí'nínmanto' Morí Yekaton Wanní nítírí'pí wenai esenyaka'man tímurukun pe. Mírírí ye'nen upíika'títí eepíremato'kon ke upona.

³¹ Upona eepírematí Jesus epu'nenan pepín Judéia ponkonya uwí namai. Moropai uurí esenyaka'mato' e'to'pe Paapa pemonkonoyamí' tonpe miarí.

³² Mírírí aapia'níkon uutí itu'se Paapa waní ya, akore'ta'níkon erepamí kure'ne taatausinpai. Mírírí yai apíika'tíyua'níkon moropai upíika'tíya'níkon nírí.

³³ Moropai Paapa, tíwanmín tínen waní aapia'níkon yu'se wai. Mírírí waní e'pai man.

16

Paulo Esekaremekí Pemonkonyamí' Pí'

¹ Apí'níkon manní' uwírísíkon Febe Cesaréia soosírí ta teesenyaka'masen ekaremekíyua.

² Míikírí yapí'tí morí pe maasa pra uwírísíkon pe awaní ye'nen. Yapí'tí uyepotoríkon Jesus Cristo pemonkono pe awaní ye'nen. Morí pe yapí'tí Paapa pemonkonoyamí'ya íkupí warantí. Ípíika'títí tamí'nawírí í' itu'se awe'to' ke, íipia ítítí. Maasa pra míikíríya tu'ke pemonkonyamí' píika'tí'pí mararí pra, moropai upíika'tí'píya nírí.

³ Umaimu yarimauya Priscila pia moropai Áquila pia. Maasa pra inkamoro waní uyonpayamí' pe. Jesus Cristo ton pe esenyaka'ma yonparí'san pe to' waní.

⁴ Inkamoro sa'manta yonpa'pí uurí píika'tíkonpa. Mírírí ye'nen kure'ne to' pí' morí pe man tauya. Uuríya taa neken pra tíse tamí'nawíríkon Judeuyamí' pepín Paapa yapurínenanya taa nírí.

⁵ Moropai umaimu man tamí'nawíríkon manní'kan to' pokonpe emurukuntí'san pí' nírí. Moropai umaimu man Ipêneto manní' e'mai' pe Ásia patapai innape Cristo íkupítípon pia.

⁶ Moropai Maria pia nírí, manní' kure'ne amírí'níkon ton pe eesenyaka'ma'pí.

⁷ Moropai Andróníco pia nírí. Moropai Júnias pia, inkamoro upata ya' tíwe'sanon Judeuyamí', upokonpe atarakkanníto' ta sí'san. Inkamoro Jesus naipontí'san epu'tí'níkon morí pe. Pena e'mai' pe urawírí innape Jesus ku'nen pe to' ena'pí.

- ⁸ Moropai Ampliato pia nîrî. Mîikîrî wanî uwakîri pe pu'kuru uyepotorî pemonkono pe awanî ye'nen.
- ⁹ Moropai Urbano uyonpakon esenyaka'man yonpa pia.
Moropai uwakîri uyonpa Estâquis pia nîrî.
- ¹⁰ Moropai Apeles manni' kure'ne innape Cristo kupî tûya wenai tîmoron epu'tîtîpon pia.
Moropai Aristóbulo pemonkonoyamî' pia umaimu man.
- ¹¹ Moropai Herodião upata ya' tîwe'sen Judeu pia.
Moropai tamî'nawîrî uyonpakon Narciso pemonkonoyamî' innape Jesus ku'nenan pia.
- ¹² Umaimu man wîrî'sanyamî' pia nîrî, Trifena moropai Trifosa manni'kan uyepotorîkon tonpe esenyaka'ma'san pia.
Moropai Pérside mîikîrî nîrî esenyaka'ma'pî nîrî to' warantî.
- ¹³ Moropai umaimu yarimauya Rufo manni' uyepotorîkon nîmenka'pî tîmîrî pe esenyaka'mato'pe, mîikîrî pia umaimu man. Moropai isan pia nîrî maasa pra mîikîriya kure'ne tîne warantî ukupî'pî mîito'pe.
- ¹⁴ Moropai Asíncrito, Flegonte. Moropai Hermes moropai Pátrobas moropai Hermas moropai tamî'nawîrî manni'kan innape Jesus kupîtîponkon to' pia tîwe'sanon pia umaimu man.
- ¹⁵ Moropai Filólogo moropai Júlia moropai Nereu moropai itakon moropai Olimpás moropai tamî'nawîronkon to' pia tîwe'sanon Paapa pemonkonoyamî' pia umaimu man.
- ¹⁶ Tiaronkon sa'namaya'nîkon pe to' pî' atapi'ti taatausinpai.
Tamî'nawîronkon Cristo pemonkonoyamî'ya aapia'nîkon tîmaimukon yarima sírîrî.

Tiwinkano'pî Paulo Esekareme'to'

- ¹⁷ Uyonpayamî' esatîuya sírîrî apî'nîkon. Aka tiwarî e'tî, manni'kan amîrî'nîkon pantaka yu'se tîwe'sanon pî'. Maasa pra apanamato'kon yairî pra apanamakon to'ya. Í' kai'ma eesenupa'pikon yairî pra to' wanî. Inkamoroya innape iku'to'ya'nîkon manenpa to'ya. Mîrîrî ye'nen to' pia pai atarimatî.
- ¹⁸ Maasa pra sírîrî ye'ka yapurînenanya Cristo yapurî eserîke pra man. Uyepotorî yapurî to'ya pepîn. Tîise to' esenumenka kure'ne itu'se tîwe'to'kon pî' neken. Morî pe tîwe'ku'se tiaronkon yeurîma to'ya seru'ye' pe. Mîrîrî wenai pakkokon, mararî epu'nenan yenku'ti to'ya.
- ¹⁹ Tîise amîrî'nîkon wanî Paapa maimu yawîrî epu'sa' tamî'nawîronkonya. Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai uurî wanî amîrî'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen epu'nen pe awanîkon yu'se wai morî winîkîi. Tîise imakui'pî winîkîi, pakko pe e'ku'tî.
- ²⁰ Moropai Paapa tîwanmîn esa'ya makui kupî sírîrî ama're'nîkon. Maasa pra Paapa wanî itentai. Morî pe uyepotorîkon Jesus Cristo nîtirî aapia'nîkon wanî.
- ²¹ Timóteo, manni' esenyaka'ma wanîyakonya tîmaimu yarima aapia'nîkon. Moropai upata yawonkon Lúcio, Jasom moropai Sosipatro, inkamoroya nîrî tîmaimukon yarima aapia'nîkon.
- ²² Uurî Tércioya sírîrî Paulo kaaretarî menuka sírîrî. Umaimu yarimauya tamî'nawîronkon innape Cristo ku'nenan pia.
- ²³ Moropai Gaio upata'se' ton tîrîtîpon, manni' o'non pata Paapa pemonkonoyamî' pokonpe emurukuntî pata'se' ton tîrî tîponya tîmaimu yarima aapia'nîkon. Moropai Erasto manni' esenyaka'ma'pî nîrî mîrîrî cidade po mîikîriya tîmaimu yarima. Moropai uyonpakon Quartoya tîmaimu yarima aapia'nîkon.

Tiwin Kono'pî Pe Teepîrema Pe

Paapa Yapurîto' Paulouya

- [
- ²⁴ Morî epe'mîn tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai, tamî'nawîrî amîrî'nîkon pia.]
- ²⁵ Paapa yapurî'nîkon imaimu unekaremekî'pî wenai. Maasa pra mîrîrî Jesus Cristo pî' teeseurîmasen pe awanî. Paapaya amîrî'nîkon koneka meruntî ke awanîkonpa, innape iku'to'ya'nîkon pî'. Mîrîrî wanî yairon pe Paapa maimuya taasa' yawîrî, manni' penaronkon nepu'tî'pî pepîn esonomî'pî.
- ²⁶ Tarîpai mîrîrî yairon wanî ekareme'sa' pe maasa pra penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya ekaremekî'pî. Mîrîrî menuka'pî to'ya. Mîrîrî kupî'pî to'ya í' ta'pî Paapaya yawîrî. Mîrîrî esepu'tî'pî tarîpai tamî'nawîrî pata po, mîrîrî ku'to'pe pemonkonyamî'ya innape moropai yawîrî to' e'to'pe.
- ²⁷ Manni' Paapa tiwinano'pî tamî'nawîron epu'nen mîikîrî wanî tapurîsen pe ipatîkarî. Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai yapurî'nîkon. Mîrîrî warantî e'pai man. Moropai Uye-potorîkon Jesus Cristo e'to' wanî yu'se wai aapia'nîkon tamî'nawîrî awanîkon tanne. Mîrîrî warantî itu'se wai.

SÎRÎRÎ KAARETA E'MAI'NON KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ CORÍNTIO PONKON PIA

Paulo, Jesus Cristo naipontî'piya sîrîrî kaareta menuka'pi. Moropai yarima'piya innape Jesus ku'nenan pia miarî cidade itese' Coríntio ponkon. Mîikîrî Pauloya itekare ekareme'sa' wani'pi miarî tîwanî yai. Mîrîrî eta tîuya'nîkon ya, innape Jesus kupî'pi to'ya moropai Jesus maimu yawîrî to' ko'mamî pia'tî'pi.

Î wani' awanî sîrîrî kaareta menuka'piya, maasa pra e'mai' pe inkamoro Coríntio ponkonya kaareta yarima'pi iipia. Î' kai'ma tîiko'mamî anepu'pai to' wani'pi. Mîrîrî ye'nen Paulo yekaranmapo'pi to'ya. To' kaaretarî yapi'sa' tîuya ya, sîrîrî kaareta menuka'piya, to' maimu yuukupa. Moropai to' yekare etasai'ya wani'pi, morî pe innape iku'se pra to' ko'mamî yekare. Mîrîrî ye'nen sîrîrî kaareta menuka'piya teserukon miakanmato'pe to'ya, Paapa wakîri pe to' ko'manto'pe. Mîrîrî ekaremekî'piya sîrîrî kaareta ya'.

¹ Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî aapia'nîkon, uyonpakon Sóstenes yarakkîrî si'ma. Uurî wani Paapa nanno'pi pe itu'se tîwanî yawîrî, Jesus Cristo naipontî ton pe.

² Aapia'nîkon sîrîrî kaareta menuka'uyya innape Jesus ku'nenan Coríntio cidadêrî ponkon pia. Amîrî'nîkon Paapa nanno'san tîpemonkono pe awanîkonpa, innape Jesus Cristo kupîya'nîkon wenai. Moropai sîrîrî kaareta wani tamî'nawîron pata ponkon ton pe, manni'kan Uyepotorîkon Jesus Cristo pi' tîwe'pîika'tîto'kon esa'nenan ton pe. Maasa pra mîikîrî Uyepotorîkon wani to' yepotorî pe nîrî.

³ Epe'mîra tîntîrî tîri Paapaya yu'se wai aapia'nîkon, uyonpayamî'. Moropai tîwanmîra awe'to'kon ton nîrî tîriya yu'se wai. Mîrîrî warantî itîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai aapia'nîkon.

Paapa Nîrîrî Uupia'nîkon Cristo Wenai

⁴ —Morî pe man —tauya tîwîrî Paapa pi', maasa pra epe'mîra morî tîrî'piya aapia'nîkon Jesus Cristo piawonkon pe awanîkon ye'nen.

⁵ Maasa pra Cristo pia si'ma, mararî pra apîika'tî'piya'nîkon tamî'nawîron pi'. Jesus Cristo yekare epu'nenan pe awanîkon emapu'tî'piya, moropai mîrîrî ekareme'nenan pe awanîkon emapu'tî'piya.

⁶ Maasa pra imaimu etaya'nîkon ya yai anna winîpai, innape ikupî'piya'nîkon aawanmîra'nîkon awanî pra.

⁷ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî Morî Yekaton Wannî nîrîrî yapisi'piya'nîkon, itu'se awe'to' yawîrî ikupîkonpa. Î' ton pra awanîkon pepîn, Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamî nîmîkî pi' awanîkon tanne.

⁸ Paapaya amîrî'nîkon ko'mannîpi meruntî ke awanîkonpa, yairî ayeserukon e'to'pe. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon Jesus Cristo iipi yai, tîweppe'se pra awanîkon imakui'pi ankupî'pikon wenai.

⁹ —Imakui'pi amîrî —anî'ya taa pepîn apî'nîkon., Maasa pra tîwîrî Paapaya ikupî î' taasa' tîuya yawîrî, manni' amîrî'nîkon yannotîpon Uyepotorîkon tînmu Jesus Cristo yarakkîrî aako'mamîkonpa imaimu yawîrî. Mîikîrîya ikupî pe man maasa pra taasa' tîuya ye'nen.

Pîrai'pi Coríntio Ponkon Wani

¹⁰ Uyonpayamî', kure'ne esatîuya sîrîrî Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu pe. Morî pe ako'mantî tîwo'ma'tai pra, eesiyu'pîtikon namai. Morî pe, yairî tiwin eesenumenkato'kon e'to'pe esatîuya sîrîrî.

¹¹ Maasa pra Cloé yonpayamî' winîpai ayekarekon eta'piya. Ekaremekî'pi to'ya î' kai'ma tîwo'ma'tai aako'mamîkon yekare.

¹² Ayekarekon eta'piya see warantî: Taapîtiya'nîkon aawo'ma'takon ye'nen: —Uurî Paulo yapurînen. Tiaronya taa: —Uurî Apolo yapurînen —taiya. Tiaronya taa: —Uurî Pedro yapurînen. Moropai tiaronya taa: —Uurî Cristo yapurînen —taiya.

¹³ Mîrîrî pi' taya. Mîrîrî taakonpa tu'ke Cristo e'rataikapî'sa' nai? Moropai uurî, Paulo pokapî'pi to'ya pakî'nan pona amîrî'nîkon ton pe uyapurîkonpa? Innape Jesus kupîya'nîkon yai, Paulo ese' pi' eesenpatakona'pikon upemonkono pe awanîkonpa? Kaane, uyese' yai anî' yenpatakonasau'ya pra wai.

¹⁴ Atausinpasa' kure'ne Paapa pi' maasa pra anî' yenpatakonasau'ya pra wai amîrî'nîkon kore'ta. Tîise Crispo moropai Gaio neken yenpatakona'piya.

¹⁵ Mîrîrî ye'nen anî'ya taa eserîke pra awanî: —Paulo ese' pi' esenpatakona'san anna —taaya'nîkon eserîke pra awanî.

¹⁶ Kaane, enpenata pi' wai tiaronkon unenpatakona'san pi', Estéfanos moropai ipemonkonyami'. Inkamoro neken, tiaronkon pi' enpenata pra wai.

¹⁷ Miriri pi' atausinpasa', maasa pra Cristoya uyarimasa' pra man pemonkonyami' yenpatakona'i tiise uyarima'piya itekare ekareme'to'peuya. Uyarima'piya mori pe umaimu pe eseurimato'pe pra, epu'nen pe wani pi' eseurimato'pe pra. Tiise Cristo sa'manta'pi paki'nan po yekare ekareme'to'peuya aronne, umaimu pi', uyeseru pi' pemonkonyami' esenumenka namai. Tiise itekare pi' to' esenumenkato'pe, moropai innape iku'to'pe to'ya, tekare ekareme'se uyarima'piya. Miriri waranti paki'nan po Cristo sa'mantato' yekareya innape ikupi emapu'ti. Mori anna eseurimato'ya emapu'ti pepin.

Cristo Nikupi'pi Wenai Epu'nen Pe Paapa E'to' Esera'ma Moropai Merunti Ke Awani Esepu'ti

¹⁸ Maasa pra paki'nan po Cristo sa'manta'pi upiika'tikonpa yekare wani apo' ya' tuutisanon pia, i' pe pra ri. Tiise uuri'nikon awe'piika'titonkon pia miriri yekare wani upiika'tito'kon pe Paapaya ifiisa'. Miriri wenai kure'ne Paapa wani merunti ke epu'ti'nikon.

¹⁹ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man see waranti:
—Epu'nen pe tiwanikon kai'ma epu'nenan esenumenka.

Tiise epu'nen pe to' e'to' yareti'kauya pe wai.

Moropai epu'nen pe pra to' kupiuya pe wai

Is 29.14

—ta'pi Paapaya.

²⁰ Miriri waranti epu'nenan pe tiwe'sanon nepu'ti ku'sa' Paapaya miriri i' pe pra ri. Miriri ye'nen o'non pata miikiri mori pe teeseurima epu'nen nai siriri non po? O'non pata Moisés nuri'tiya yenupano' epu'nen pe tiwe'sen nai? O'non pata siriri pata yeseru pi' teesenupasen nai? Inkamoro nepu'ti ku'sa' Paapaya miriri i' pe pra ri, maasa pra inkamoro nepu'tiya ani' piika'ti pepin tiwin kin.

²¹ Siriri waranti Paapaya ikupi'pi. Maasa pra epu'nen pe tiwe'to'kon wenai pemonkonyami'ya tepu'ti tiri Paapaya pepin, epu'nen pe tiwani ye'nen. Tiise Paapaya ta'pi: —Pemonkonyami' innape umaimu ku'nenan piika'tiuya Cristo sa'manta'pi wenai —ta'piya. Miriri yekare ekaremeki annaya. I' pe pra ri awani pi' tiaronkon esenumenka tanne, tiise piika'titon pe awani kini.

²² I' pe pra ri itekare wani kai'ma Judeuyami' esenumenka maasa pra inkamoro Judeuyami'ya tinera'makon ton esati ko'mannipi yairi itekare wani epu'tikonpa. Miriri waranti Judeuyami' pepin esenumenka, maasa pra epu'nen pe tiwe'to'kon yuwa ko'mannipi to'ya, yairi itekare anepu'pai tiwanikon ye'nen. Tiise epu'ti to'ya pepin miriri wenai.

²³ Tiise anna nekaremeki paki'nan po Cristo sa'manta'pi yekare. Miriri wani Judeuyami' newanmiri pe. Moropai Judeuyami' pepin pia miriri yekare wani i' pe pra ri.

²⁴ Tiise manni'kan Judeuyami' moropai Judeuyami' pepin, Paapa nanno'san pia miriri yekare wani merunti ke, moropai epu'nen pe. Maasa pra miriri wenai epu'nen pe Paapa e'to' esera'ma moropai kure'ne imeruntiri esera'ma.

²⁵ Miriri Cristo sa'manta'pi wani'pi tiaronkon pia, i' pe pra ri waranti, tiise epu'nen pe kini awani'pi, kure'ne epu'nen pe pemonkonyami' wani yentai. Atu'mira awani kai'ma e'ni tanne, tiise merunti ke awani'pi, pemonkonyami' meruntiri yentai, maasa pra upiika'tinenkon pe tiwanipa kai'ma.

²⁶ Uyonpayami', enpenatati maasa i' kai'ma Paapaya ayannosa'kon yai. Amiri'nikon wani'pi pemonkonyami' rawiri pakko pe. Mararonkon pepin epu'nenan pepin wani'pi akore'ta'nikon. Moropai akore'ta'nikon mararonkon pepin meruntikon pepin wani'pi. Moropai mararonkon pepin ipikkukon pepin wani'pi. Miiwini tiise amenka'piya'nikon.

²⁷ Maasa pra Paapaya pakkokon menka'pi epu'nen pe tiwe'sanon yeppe'nipipa. Moropai merunti ke tiwe'sanon yeppe'nipipa a'tu'minan menka'piya.

²⁸ Moropai manni'kan pemonkonyami' yewanmirikon menka'piya. Moropai manni'kan ipikkukon pepin menka'piya. Moropai i' pe pra ri tiwe'sanon menka'piya. Insamoro menka'piya, maasa pra epu'nen pe tiwe'sanon e'to' epu'nen pe wani ekaremekipa kai'ma, i' pe pra ri.

²⁹ Miriri ye'nen ani'ya taa eserike pra awani: —Epu'nen pe wani ye'nen umenkasa' Paapaya. Ipi'ku pe wani ye'nen umenkasa' Paapaya —taa eserike pra awani. Miriri waranti ani' atapuri pepin Paapa rawiri.

³⁰ Tiise Paapaya ikupi wenai, uuri'nikon wani Jesus Cristo yarakkiri tiwe'sanon pe. Miikiri Cristoya uuri'nikon ton pe i' kupi tiuya pi' Paapa esenumenka epu'ti'nikon emapu'ti'pi. Maasa pra miikiri wenai, uuri'nikon enasa' man yairi Paapa pia. Miikiri wenai mori pe Paapaya uuri'nikon yapisi tipemonkono pe. Moropai miikiri nikupi'pi wenai, uye'masai'ya'nikon imakui'pi winipai. Miriri wani epu'nen pe Paapa e'to'pe.

³¹ Miriri ye'nen Paapa maimuya taasa' yawiri iku'pai'nikon. Taasai'ya see waranti:

—Ani' atapurí ya, mîikîrî atapurí e'pai awanî,
tamî'nawîrî Uyepotorîkon nîkupî'pî pi' tarakkîrî
—taasai'ya man.

Jr 9.24

2

Cristo Epu'to' Ke Itekare Ekaremeki Pauloya

¹ Uyonyayami', akore'ta'nîkon wanî yai, tiaronkon yentai epu'nen pe wanî pi' eseurîmasa' pra wai. Moropai tu'ke mai pi' eseurîmasa' pra wai. Tîise yairon Paapa nekaremekî'pî pi' eseurîma'pî api'nîkon.

² Maasa pra akore'ta'nîkon wanî yai, tamî'nawîron esenumenkato' kupî'piuya uuwanmîra. Tîise uuri'nîkon ton pe piika'tîto'pe Cristoya pakî'nan po tîisa'manta'pî pi' neken eseurîmato'pe kai'ma esenumenkata'pî.

³ Amîrî'nîkon kore'ta uutîsa' yai, a'tu'mîra wanî'pî. Eranne' pe wanî'pî amîrî'nîkon pi', mararî pra e'kîkî'ma'pî.

⁴ Mîrîrî itekare ayenupa'piuya'nîkon. Mîrîrî e'sa' pra man morî pe umaimu wanî wenai pra, moropai epu'nen pe wanî wenai pra. Tîise akore'takon meruntîkon Morî Yekaton Wannî nîkupî'pî era'ma'piya'nîkon, ani' nîkupî eserîkan pepîn. Mîrîrî wenai epu'tî'piya'nîkon, yairî unekaremekî'pî wanî.

⁵ Mîrîrî ye'nen innape iku'to'ya'nîkon wanî pepîn, epu'nen pe pemonkon e'to' wenai pra, tîise Paapa meruntîrî wenai innape iku'sa'ya'nîkon.

Paapa Wanî Epu'nen Pe

Ekaremeki Cristo Naipontî'sanya

⁶ Tîise Paapa maimu yawîronkon kore'ta wanî yai, epu'nen pe Paapa nekaremekî'pî wanî pi' ekaremekî annaya. Tîise eseurîmato' wanî pepîn sîrîrî non ponkon nepu'tî pi' pra moropai manni'kan pemonkonyami' esanon pe tîwe'sanon nepu'tî pi' pra, manni'kan ipatîkarî pemonkonyami' esa' pe tîiko'mansenon pepîn.

⁷ Tîise mîrîrî unekaremekî wanî Paapa winîpainon pe, pemonkonyami'ya epu'tî pepîn, Paapa nenomî'pî pe awanî. Mîrîrî Cristo sa'manta'pî wenai pemonkonyami' piika'tî tîuya pi' Paapa esenumenkata'pî pena, tîwarantî morî pe uuri'nîkon e'to'pe. Pena eesenumenkata'pî maasa sîrîrî pata koneka tîuya rawîrî.

⁸ Pemonkonyami' esanon pe tîwe'sanon, sîrîrî non ponkonya mîrîrî epu'tî pra awanî'pî. Sîrîrî epu'sa' tîuya'nîkon ya, mîikîrî ipîkku, pata esa' pe tîwe'sen, tepotorîkon winîpainon pokapîti'pî to'ya pepîn e'painon pakî'nan pona.

⁹ Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

Paapaya i' koneka'pî manni'kan tapurînenan ton pe,
ani'ya era'masa' pra man sîrîrî tîpose.

Moropai etasai'ya pra man.

Mîrîrî pi' eesenumenkasa' pra man tiwan kin

Is 64.4

taasai'ya man.

¹⁰ Tîise Paapaya uuri'nîkonya epu'tî emapu'tî'pî, Morî Yekaton Wannî winîpai. Mîikîrî Morî Yekaton Wannîya tamî'nawîrî Paapa esenumenkato' epu'tî. Mîrîrî uuri'nîkon nepu'tî pepîn epu'tîya tamî'nawîrî.

¹¹ Ani'ya pemonkon esenumenkato' epu'tî pepîn, tîise tîiwarîrî eesepu'tî. Mîrîrî warantî Paapa esenumenkato' epu'tî ani'ya eserîke pra awanî. Tîise Morî Yekaton Wannîya neken tamî'nawîrî epu'tî.

¹² Uuri'nîkon esenumenka pepîn tarî non po tîiko'mansenon Paapa epu'nenan pepîn esenumenka warantî. Maasa pra inkamoro winîpai uuri'nîkon esenumenkato' wanî pepîn. Tîise Morî Yekaton Wannî Paapa winîpainonya uuri'nîkon esenumenka emapu'tî tamî'nawîron Paapa nitîrî'pî pi' uupia'nîkon, itu'se tîwanî ye'nen.

¹³ Mîrîrî ye'nen mîl pe anna eseurîma pepîn, ani'ya anna yenupa'pî yawîrî. Tîise yairon pi' anna eseurîma Morî Yekaton Wannîya anna yenupa'pî yawîrî. Mîrîrî yawîrî Paapa esenumenkato' ekaremekî annaya, anna yenupa'pî Morî Yekaton Wannîya yawîrî.

¹⁴ Tîise manni' pemonkon, Morî Yekaton Wannî yapisitîpon pepîn, mîikîrî wanî iipia-painon anetapai pra. I' kai'ma see Morî Yekaton Wannîya yenupato' epu'tîya eserîke pra awanî. Maasa pra Morî Yekaton Wannî wenai neken pemonkonya epu'tî mîrîrî.

¹⁵ Tîise manni' pemonkon, manni' Morî Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sen, mîikîrî atako'menka tamî'nawîron tîwe'ku'sen pi', maasa pra Morî Yekaton Wannîya epu'tîya emapu'tîsa'. Tîise mîikîrî Morî Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sen pi' ani' atako'menka eserîke pra awanî.

¹⁶ Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man. See warantî taiya:

Ani'ya Uyepotoríkon esenumenkato' epu'ti pepín.

Ani'ya Uyepotoríkon panama pepín

Is 40.13

taasai'ya man. Tiise uuri'níkon esenumenka Cristo esenumenkato' waranti.

3

Paapa Poitírítonon Anna

¹ Tiise uyonpayami', amírí'níkon yarakkírí eseuríma eseríke pra awaní'pí Morí Yekaton Wanní yarakkírí tíwe'sanon yarakkírí eseuríma waranti. Sírírí pata po tíko'mansenon pemonkonyami' yarakkírí eseuríma waranti amírí'níkon pí' eseuríma e'pai awaní'pí. Maasa pra moreyami'ya í' epu'tí pra waranti awaníkon sírírí típose. Í' yairí awaní epu'tíya'níkon pepín, í' kai'ma Cristo maimu yawírí aako'mamíkon epu'tíya'níkon pepín.

² Cristo nekaremekí'pí manni' sa'me pra tíwe'sen pí' neken ayenupa'píuya'níkon. Sa'man panpí' pí' ayenupa'píuya'níkon pín, maasa pra epu'tíya'níkon pra awaní'píkon, more waranti. Manni' more, mana' pí' tíwe'senya neken mana' yu'na, maasa tekkari yonpaiya pra awaní. Tiise sírírí típose mírírí waranti aako'mamíkon, epu'tíya'níkon pra.

³ Maasa pra amírí'níkon ko'mamí sírírí itu'se awe'to'kon yawírí, itu'se Morí Yekaton Wanní e'to' yawírí pra. Aako'mamíkon aakínmuwakon pí' moropai eesiyu'pítíkon pí'. Mírírí waranti aako'mamíkon ya, eesepu'tí, itu'se awe'to'kon yawírí aako'mamíkon. Moropai manni'kan pemonkonyami', sírírí pata po tíko'mansenon ko'mamí waranti aako'mamíkon.

⁴ Maasa pra taapítíya'níkon: —Uurí Paulo nekaremekí'pí yawíron, moropai tiaronya taa manni': —Uurí Apolo nekaremekí'pí yawíron. Mírírí taaya'níkon ya, ayeserukon waní mírírí Paapa epu'nenan pepín yeseru waranti.

⁵ Ani' pe míkírí Apolo waní? Moropai ani' pe uuri, Paulo waní? Ipíku pe anna waní pepín, anapuríkon ton. Tiise anna waní Paapa poitírítonon pe neken. Mírírí ye'nen Uyepotoríkon maimu ekaremekí annaya yai, innape ikupí'píya'níkon. Mírírí kupí annaya tiwin pí' anna kaisarí sí'ma, maasa pra anna níkupíton sí'ta taasa' Uyepotoríkonya ye'nen.

⁶ Manni' warayo'ya títípímí pí'mí waranti Paapa maimu ekaremekí'píuya apí'níkon. Moropai míkírí warayo' nípímí'pí yamanní'pítí tiaron warayo'ya aaro'tato'pe waranti, Apoloya amírí'níkon yenupa'pí. Tiise inkamoro ípímí'típono'sanya yaro'tanní'pí pepín. Tiise Paapaya neken yaro'tanní'pí. Mírírí waranti nírí amírí'níkon innape iku'to' kupí Paapaya kure'ne, annaya ikupí pepín.

⁷ Mírírí ye'nen manni' warayo' ípímí'típono'pí moropai yamanní'pítípono'pí waní pepín mírírí ípíku pe, tíse yarentanípítípon, Paapa waní mírírí ípíku pe.

⁸ Mírírí ye'nen inkamoro esenyaka'ma'san ípímí' pí' moropai yamanní'pítí pí' inkamoro waní se' kaisarí maasa pra to' esenyaka'masa' ye'nen sa'nírí. Ípímítípon waní aaro'ta yu'se, yamanní'pí'nen waní aarenta yu'se. Mírírí ye'nen teesenyaka'ma'píkon yepe'pí yapisí to'ya tiwin pí' tíkaisarí'níkon teesenyaka'ma'píkon pí'kírí.

⁹ Mírírí waranti anna waní. Maasa pra uuri moropai Apolo yarakkírí anna waní teesenyaka'masanon pe Paapa yarakkírí. Moropai amírí'níkon waní Paapa umírí pe waranti teesenyaka'masanon esenyaka'mato'pe akore'ta'níkon.

Moropai amírí'níkon waní tewí' pe Paapa níkonekakon waranti.

¹⁰ Mírírí ye'nen uuri waní wítí koneka pí' teesenyaka'masen waranti. Wítí konekanenya yápítaní'nen ton sa'man tírí. Manni' waranti uuriya itekare Cristo yekare ekaremekí akore'ta'níkon innape ikupíkonpa. Mírírí koneka'píuya epe'míra uupia Paapa ní'tírí'pí ke ikoneka'píuya. Uye'ma'pí pí' tiaronkonya ikoneka. Mírírí ye'nen tíwari tiaronkonya ikoneka e'pai awaní, morí pe ikonekakonpa ayenupa'píuya'níkon yawírí.

¹¹ Maasa pra aasírí Paapaya Jesus Cristo tírí'pí. Wítí konekanenya sa'man tírí'pí ite'se' ton waranti, Paapaya itírí'pí uye'se'kon pe awe'to'pe. Ani'ya tiaron tírí eseríke pra awaní, uyapítaní'nenkon ton. Mírírí waranti tiaron yekare pí' ayenupakon to'ya eseríke pra awaní.

¹² Moropai Paapa poitírítonon esenyaka'ma ko'manní'pí mírírí pí'. Pemonkonyami' yenupa to'ya, wítí konekanenya wítí koneka waranti. Morí pe tiaronkonya wítí koneka ourokon ke, moropai pratakon ke, moropai moríkon tí'kon ke. Mírírí waní ípatíkarí tíko'mansen pe. Tiise míríríkon pona tiaronkonya ikoneka se' tapairí, yeikon ke, moropai parí'kon ke, kuwai yarekon ke. Tiise mírírí esera'ma kupí sírírí tiwin wei, tíko'mansen pe pra awaní.

¹³ Í' pensa tuipí yai, Cristoya epu'tí kupí sírírí, í' ye'ka waní sa'man pe tíwe'sen pe. Tiwin pí' to' kaisarí aronne eesera'ma. Maasa pra apo' ke Cristoya yaranní'pí tíuya yai, ani'ya pemonkonyami' yenupa yairí, epu'tíya apo' ke, yairon aramí pepín. Tiise yei, parí', kuwai yare aramí. Mírírí waranti awaní Paapa pemonkonyami'ya yenupato'pe, yairí pra tíwe'sen pe.

¹⁴ Tíise aní'ya mírírí sa'man pona wíttí konekasa' ya, morí tíiko'mansen ke, mírírí inkoneka'pí yaranní'pí apo'ya pepín.

¹⁵ Tíise tíiko'mansen pepín ke inkoneka'pí aramí tamí'nawírí. Mírírí ye'nen eesenyaka'ma'pí yepe'pí tírí Paapaya pepín, maasa pra yairí ikonekasai'ya pra awaní ye'nen. Míikírí waní pe man, tewí' aramí tanne, inamáí warayo' epa'ka warantí. Í' ton pra tíwani ye'ka pe awe'píika'tí. Mírírí warantí míikírí e'píika'tí, í' yapísí pra Paapa winí'pai.

¹⁶ Itewí' pe Paapa ko'manto'pe awaníkon epu'tíya'níkon pra naatí? Morí Yekaton Wanní ko'mamí amírí'níkon ya' itewí' pe awaníkon ye'nen.

¹⁷ Mírírí ye'nen aní'ya Paapa yewí' taruma'tí ya, míikírí taruma'tí Paapaya kupí sírírí. Yairí pra ipemonkonoyamí' yenupaiya ye'nen, míikírí seru'ye' pe tíwe'sen taruma'tí Paapaya mararí pra. Maasa pra Paapa yewí' mírírí morí inmo'ka'pí imakui'san kore'tapai. Amírí'níkon, Paapa yewí' pe tíwe'sanon waní inmo'ka'san pe tímirí ton pe.

¹⁸ Aní' esenku'tí e'pai pra man. Akore'ta'níkon epu'nen pe tíwani kai'ma tíwe'sen pí' tauya sírírí. Maasa pra míikírí esenku'tísa' mírírí. Míikíríya epu'nen pe tíwe'to' yenumí e'pai awaní. Tiaronkon pia míikírí ena e'pai awaní epu'nen pe pra, pakko pe tíwe'sen warantí. Mírírí warantí neken epu'nen pe pu'kuru awaní, epu'nen pe Paapa waní warantí.

¹⁹ Manní' epu'nen pe tíwe'sen waní ya teseru pí' neken, míikírí era'ma Paapaya í' pe pra rí. Mírírí warantí awe'menukasa' waní'pí pena:

Paapaya inkamoro epu'nenan pe tíwe'ku'sanon nepu'tí yenpo í' pe pra rí. To' esenumenkato' wenai, to' yeseru wenai, aronne eesera'ma yairí pra to' waní *Jó 5.13*
 taasai'ya waní'pí.

²⁰ Moropai iní'rí awe'menukasa' waní'pí see warantí:

Inkamoro ye'kakon ipikkukon pe tíwe'sanon esenumenkato' waní í' pe pra rí epu'tí Uyepotoríkonya *Sl*
 94.11

taasai'ya man.

²¹ Mírírí ye'nen pemonkon piapai í' yuwaya'níkon e'pai pra awaníkon, apíika'tíiya'níkon. Tamí'nawíron tíisa' Paapaya í' ton pra awaníkon namai.

²² Moropai insamoro Apolo, Pedro, uurí, anna waní apíika'tínenkon ton pe anna yapuríkonpa pra. Moropai aako'manto'kon wani iwíní'painon pe. Moropai sa'mantantó' waní Paapa nítírí'pí pe, típia amírí'níkon ko'manto'pe ipatíkarí. Sírírí awe'kupí manni' amírí'níkon yarakkírí, moropai maasa awe'kupí ton, mírírí waní tamí'nawírí amírí'níkon ton pe itírí'píya. Tamí'nawírí sírírí tírí'píya, awe'píika'títo'kon ton.

²³ Moropai amírí'níkon waní Cristo pemonkono pe, míikírí poitírítonon pe. Moropai Cristo waní Paapa narima'pí pe, tamí'nawíronkon esa' pe awe'to'pe.

4

Jesus Cristo Naipontíkon

¹ Amírí'níkonya anna epu'tí yu'se anna waní Cristo poitírítonon pe. Aní'kan nepu'tí pín imaimu ekareme'nenan pe anna waní Cristo maimu pe. Mírírí epu'tíya'níkon yu'se anna waní.

² Sírírí warantí yairí Paapa poitírí pe tíwe'sen waní e'pai awaní tepotorí ton pe. Míikírí pia yairon pe awaní imaimu yawírí awaní ye'nen.

³ Tíise amírí'níkon kore'ta tiaronkonya taa ya upí': —Yairon míikírí í' kupítípon pepín — taaya'níkon ya eesenumenkato'kon yawírí, í' pe pra rí see, epu'tíya'níkon pra awaní ye'nen. Mírírí warantí uuríya taa ya upí'rí: —Morí uurí —tauya ya, í' pe pra rí awaní, maasa pra epu'tíya pra awaní ye'nen.

⁴ Yairí pra í' ku'sau'ya pra wai, teuren tamí'nawírí epu'tíuya pra wai. Yai pra í' ku'sau'ya wai unepu'tí pepín. Tíise aní'ya uyepu'tí, Uyepotoríkonya neken epu'tí. Mírírí ye'nen míikíríya neken taa upí', yairí pra awaní, yairí awaní.

⁵ Mírírí ye'nen mírírí warantí kíkati tiaronkon níkoneka'pí pí', maasa mírírí weiyu erepamí pra tíise. Tíise Uyepotoríkonya mírírí taa weiyu erepamí ními'tí. Míikíríya neken yenpo kupí sírírí, unepu'tí'píkon pepín. Moropai míikíríya í' kai'ma uyewankon ya' esenumenka'ní'pí yenpo. Mírírí yai, tiwin pí' e'ni tanne, Paapaya uyapuríkon kupí sírírí unkupí'píkon píkirí.

⁶ Uyonpayamí', eseuríma sírírí uurí pí' moropai Apolo pí' eesenumenkato'kon, í' kai'ma tiaron pemonkon yapuríya'níkon ya yai, tiwinan yapuríkonpa pra. Maasa pra aní' yeseru waní morí pe epu'to'pe'níkon, taasa' Paapaya man mító'pe. Imaimu e'menukasa' wenai epu'tí'níkon, aní' esenumenkato' wenai pra, í' rí tiaron wenai pra. Mírírí ye'nen mírírí yawírí iku'tí. Mírírí Paapa maimu yawírí awaníkon ya, tiwin Cristo naipontí'pí kupíya'níkon pepín tiaronkonya ikupí yentai.

⁷ Míriri warantí awanípa aní'ya kin ipíkku pe akupí'pí tiaronkon yentai? Paapaya itíísa' pra nai, míriri aapia manni' tamí'nawíri? Tííse í' wani' awaní ye'nen ipíkku pe aatapurikon aawaríronkon pe tíwe'ku'se. Paapa nítíri'pí pe pra tíku'se aatapurikon.

⁸ Aapia'níkon tamí'nawíron epu'nen esa' pe awaníkon kai'ma tííse í' ton pra si'ma, pakko pe eenasa'kon man. —Ipíkkukon pe tamí'nawíri epu'nen tíísa' Paapaya anna pia —taaya'níkon. Moropai tíwi anna, Cristo naipontí'san kupí'píya'níkon, anna maimu yawíri pra awaníkon. Tiaronkon esa' pe awe'kupí'pikon reiyami' pe. Míriri warantí awaníkon ya, ayarakkírí'níkon anna níri wani' e'painon, reiyami' pe. Tííse míriri warantí awaní pepín.

⁹ Maasa pra uupia Paapaya manni'kan pemonkonyami' tewanmari'senon pata'se' ya' anna tínaipontí'san tíri'pí. Míriri ye'nen anna wani' warayo'kon manni'kan pemonkon wítípono'san warantí aasa'manta ton pe tamí'nawíronkonya era'ma tanne. Míriri warantí anna wani', pemonkonyami'ya moropai inseriyami'ya níri era'ma tanne.

¹⁰ Cristo wenai epu'nen pe anna e'to' taríron rumaka'pí annaya imaimu ekareme'to'pe annaya kai'ma. Míriri wenai pakko pe warantí anna wani' síriri. Tííse amírí'níkon kaane, epu'nen pe awe'kupíkon Cristo pemonkono pe awaníkon ye'nen. Tííse anna wani' a'tu'míra tíwe'sanon pe, anna maimu píinama pra aní'ya e'pai awaní. Tííse amírí'níkon e'kupí meruntí ke, ipíkku pe amaimukon wani'. Moropai anna wani' tamí'nawíronkon newanmíríkon pe. Tííse amírí'níkon e'kupí tamí'nawíronkon napuríkon pe. Míriri warantí eesenumenkakon anna pí'.

¹¹ Tííse í' kai'ma awaní anna yarakkírí ekaremekíuya síriri. Síriri típose anna e'taruma'tí ko'manni'sa' man. Emi'nan pí' moropai tuna anínnípai anna e'to' pí'. Anna pon ton pra mararon ye'ri sa'ne, anna pon pe tííse. Anna po'pítí to'ya. Moropai morí pe anna ko'mamí pata'se' ton pra anna wani'.

¹² Moropai anna esenyaka'mapítí taapí'ka'se mararí pra, anna yekkari yonpato'pe annaya kai'ma. Míriri yai anna winíkí imakui'pí pe teeseurímasanon pí', morí pe anna wani' to' winíkí. Míriri warantí anna taruma'tí to'ya tanne, yapítanípí annaya, anna ekore'ma pra.

¹³ Anna pí' to' wo'ma'ta yai, to' maimu yuuku annaya morí pe, íri pe pra. Míiwíni tííse anna kupí to'ya nura emurukuntísa' poro pona típa'sen warantí. Moropai síriri típose anna wani' to' pia nura warantí.

¹⁴ Tííse míriri warantí amírí'níkon yeppe'ní'to'peuya imenukauya pepín tííse ayunkon pe ayenupato'píuya'níkon unmukuyami' warantí awaníkon ye'nen.

¹⁵ Innape Jesus kupí'píya'níkon pata pai tu'kankon ayenupatonkonya ayenupa'sa'kon tanne, tííse ayunkon epu'tíya'níkon e'pai awaní tiwin. Uurí neken wani' ayunkon pe, maasa pra e'mai' pe Jesus Cristo yekare ekaremekí'píuya apí'níkon innape ikupíkonpa.

¹⁶ Míriri ye'nen uyeseru warantí ayeserukon yu'se wani'.

¹⁷ Míriri wenai, uwakíri unmu Timóteo yarimauya síriri aapia'níkon. Míikírí wani' unmu pe innape Jesus kupítípon pe moropai yairon pe awaní ye'nen. Míikírí yarimauya apíka'tí'níkon, atító'pe ayenpenatani'se'níkon uyeseru unkupí kupíkonpa. Í' kai'ma Cristo yekare pí' pemonkonyami' yenupauya tamí'nawíronkon soosikon tapi' ekareme'nen pe yarimauya.

¹⁸ Tiaronkon wani' amírí'níkon kore'ta mii pe, innape akore'ta'níkon uutí pepín kai'ma.

¹⁹ Tííse itu'se Uyepotoríkon wani' ya, uutí ka'ne' pe amírí'níkon era'mapí'se. Míriri yai erepansa' pe inkamoro mii pe tíwe'sanon epu'tíuya. Í' kupí to'ya teeseurímakon yawíri epu'tíuya, í' tíku'se pra, tímaimukon pe neken to' eseuríma ko'mannípí epu'tíuya.

²⁰ Maasa pra uyesa'kon pe Paapa ena ya, umaimukon ke neken eseuríman pepín míriri, tííse imeruntíri wenai Cristo maimu yawíri ko'manni, morí tíku'se.

²¹ Míriri ye'nen uupí yai o'non ye'ka pe uupí yu'se awaníkon? Ayako'menkauya'níkon teekore'mai ka'ri uupí yu'se awaníkon, umaimu yawíri pra awaníkon ye'nen? Morí pe ka'ri uupí yu'se awaníkon, umaimu yawíri awaníkon ye'nen?

5

Innape Jesus Ku'nenya Imakui'pí Kupí

¹ Akore'ta'níkon imakui'pí kure'nan e'kupí ko'mannípí yekare eta pí' wai. Inkamoro Paapa epu'nenan pepínya míriri ye'ka kupí pepín e'painon. Tííse eta pí' wai warayo' wani' akore'ta'níkon tíyun no'pí tímamaikírí yarakkírí tíwe'sen.

² Tííse o'non ye'ka pe míriri ye'ka e'kupí tanne akore'ta'níkon mii pe awaníkon kai'ma awaníkon? Míriri ye'ka e'ku'sa' pí' aweppépíkon pra awaníkon. Teesewankono'mai e'tí míriri pí', ayonpakon sa'mantasa' pí' eesewankono'makon warantí. Míikírí warayo' míriri imakui'pí kupítípon, míikírí yenpa'katí akore'tapai'níkon.

³ Uurí wai tarí akore'ta'níkon pra miarí ayarakkírí'níkon eseurímató'pe. Tíise apokonpe'níkon waní siríri esenumenkato' ke í' kai'ma e'kupí'pí akore'ta'níkon pí' esenumenka ye'nen. Cristo naipontí'pí pe waní ye'nen, uurí esenumenkasa' wai í' kupí e'pai awaní pí' mĩkírí yarakkírí, Uyepotoríkon Jesus maimu pe mĩkírí warayo', imakui'pí kupítípon yenpa'ka e'pai awaní.

⁴ Mírírí ye'nen í' pensa eemurukuntíkon yai, akore'ta'níkon nírí e'pai wai esenumenkato' ke. Uyepotoríkon Jesus Cristo waní nírí akore'ta'níkon.

⁵ Mĩkírí meruntíri yai mĩkírí warayo' imakui'pí kupítípon rumakatí Makui yenya', itaruma'tító'peiya inkupí'pí wenai. Mírírí wenai tíwe'taruma'tí epu'tí tũya ya, awenpenatato'pe imakui'pí tinkupí'pí rumaka pí'. Mírírí warantí neken awenpenatasa' ya, Uyepotoríkonya píika'tí tui'pí weiyu yaino ton pe.

⁶ Mírírí ye'ka pí' mĩ pe awaníkon e'pai pra man. Maasa epu'tíya'níkon e'pai man. Mararon isa'moto' waní ya, kísere'na kore'ta, tamí'nawírí isa'moíya e'painon. Mírírí warantí imakui'pí ku'sa' tiwinanya ya, tamí'nawíronkon amírí'níkon taruma'tíya.

⁷ Mírírí ye'nen mírírí imakui'pí pe tíwe'sen yenpa'katí akore'tapai'níkon imakui'pí ton pra, morí pe awaníkonpa. Mírírí warantí iku'tí, Judeuyamí'ya iku'pítí'pí warantí. Tewí'kon tapai isa'moto' mo'ka'pí to'ya moropai carneiro more wí'pí to'ya, festa pí' to' e'to'pe. Maasa pra to' enpenatapítí'pí í' pensa tesanonkon piapai teepa'kato'kon pí'. Mírírí pí' to' atausinpa'pí kure'ne. Moropai manni' carneiro more wíisa' waní warantí, Cristo wíisa' waní pí' uurí'níkon mo'kapa kai'ma imakui'pí piapai.

⁸ Mírírí ye'nen uurí'níkon kore'tapai imakui'pí yenpa'kanpai'níkon, morí pe atausinpanto'pe, amenan ko'manníto' pí'. Cristo, uurí'níkon ton pe aasa'manta'pí manni' pí' enpenatan pe yapurípai'níkon man, imakui'pí ton pra sí'ma. Tíise penaron imakui'pí uyeserukon tímakai, yairon pe pu'kuru sí'ma yapurípai'níkon man.

⁹ Manni' tiaron kaareta menuka'píuya aapia'níkon ta'píuya apí'níkon, manni'kan nura ku'nenan, se' tapairí wírí'sanyamí' yarakkírí, warayo' yarakkírí tíwe'sanon pokonpe awaníkon namai.

¹⁰ Mírírí ta'píuya, tíise manni'kan Paapa epu'nenan pepín piapai aatarimakonpa taasau'ya pra wai. Inkamoro waní imakui'pí ku'nenan pe, se' tapairí wírí' yarakkírí tíwe'sanon pe. Moropai tonpakon winípai í' yu'se teeseka'nunkasanon pe, moropai ama'ye'kon pe tíwe'sanon pe, moropai mia' ke ikonekasa' yapurínenan pe. Inkamoro pí' eseurímasa' pra wai to' kore'ta ko'manní namai. Maasa pra inkamoro kore'tapai atariman ya, siríri non yapai epa'kan e'painon, sa'mantan e'painon inkamoro pokonpe e'ní namai.

¹¹ Tíise tauya manni' apí'níkon. Manni' ayonpakon, innape Jesus ku'nen taiya manni', tíise teseru tíise yairí pra. Iteseru waní wírí'sanyamí' yarakkírí tíwe'sen pe, moropai tiaronkon winípai í' yu'se tíwe'sen pe kure'ne, moropai mia' ke ikonekasa' yapurínenan pe, moropai teetínsen pe, moropai imakui'pí pe tiaronkon winíkí teeseurímasen pe, moropai ama'ye' pe tíwe'sen pe. Mĩkírí ye'ka ayonpakon yarakkírí awaníkon eseríke pra naatí. Ipokonpe sí'ma ayekkaríkon yonpaya'níkon eseríke pra naatí. Atarimatí iipiapai.

¹²⁻¹³ Uuríya Paapa epu'nenan pepínon yeseru yako'menka eseríke pra man, tíise Paapaya neken inkamoro ye'kakon yako'menka. Tíise amírí'níkonya ayonpakon, innape Jesus ku'nenan yeseru yako'menka e'pai awaní. Maasa pra mírírí warantí Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

—Mĩkírí warayo' imakui'pí kupítípono'pí yenpa'katí akore'tapai'níkon *Dt 17.7; 19.19; 21.21; 22.21,24; 24.7*

—taasai'ya. Mírírí ye'nen mírírí warantí iku'tí.

6

Tonpakon Sa'namanenan Pepínon

¹ Amírí'níkon kore'ta, innape Jesus ku'nenan, ayonpakon waní ya, asakí'ne inkamoro esiyu'pítí ya, í' ton pe inkamoro yarıya'níkon innape Jesus ku'nenan pepín ipíkku pe tíwe'sen juiz pia? Í' waní awaní ye'nen moro inkamoro innape Jesus ku'nenan, Paapa pemonkonoyamí' pokonpe sí'ma iteseru konekaya'níkon pepín?

² Epu'tíya'níkon pra kin naatí, Paapa pemonkonoyamí'ya Paapa epu'nenan pepín yeseru yako'menka kupí siríri? Mírírí ye'nen mírírí warantí yako'menkaya'níkon kupí ye'nen, moriya siríri mírírí íri pe ayonpakon e'to' konekaya'níkon yuwatí.

³ Epu'tíya'níkon pra kin naatí inseriyamí' yeseru yako'menka uurí'níkonya? Mírírí yentai atako'menkan e'pai awaní tarí ko'manníto' pí'.

⁴ Mírírí ye'nen aní' teesiyu'pí'sen waní ya, Paapa epu'nenan pe tíwe'sen menkatí í' rí mĩkírí níkupí'pí iteseru konekato'peiya. —Ipíkku pepín mĩkírí —tíkai pra ipí' maasa pra morí pe ikupíya Paapa epu'nenan pepínya ikupí yentai.

⁵ Akore'ta'níkon manni' ayonpakon innape Jesus ku'nen ton pra kin nai míriri ye'ka koneka ton? Míriri pí' awepepikon eserike pra naati?

⁶ Moro awani epu'ti pí' wai akore'ta'níkon. Tíise amírí'níkonya ayonpakon yari, moro iteseru konekapai tíise. Tíise yariya'níkon manni' ipikku pe tíwe'sen juiz Paapa epu'nen pepin pia mĩkíríya iteseru konekato'pe kai'ma.

⁷ Míriri waranti ayonpakon esiyu'piti wenai, yairi pra awanikon esepu'ti. Imakui'pi kupitipono'pi wani ya míriri yapitanipiya'níkon e'pai awani, iri pe yarakkiri tíwe'se pra. Ayama'runpatipono'pi wani ya, tíwi nísi yarakkiri awo'ma'tato' ton kisépori. Míriri waranti ikupiya'níkon ya, mori pe panpi' awani.

⁸ Tíise míriri waranti pra amírí'níkonya imakui'pi kupi. Moropai ayonpakon yama'runpaya'níkon. Ayonpakon winiki míriri kupi pí' aako'mamikon, innape Jesus ku'nenan winiki.

⁹⁻¹⁰ Yairi awani epu'ti pí' naati imakui'pi ku'nenanya tíiko'manto'kon ton epori pepin Paapa pia, tesa'kon pe mĩkírí wani pepin. Í' yapisi to'ya pepin iwinipai. Teesenku'ti pra e'ti inkamoro ye'kakon pi'. Maasa pra inkamoro wani se' tapairi wírí'sanyami' yarakkiri tíwe'sanon pe, moropai mia' ke ikonekasa' yapurínenon pe, moropai tiaronkon no'pi yarakkiri tíwe'sanon pe, moropai warayo'kon yarakkiri nura ku'nenan pe, moropai ama'ye'kon moropai í' yu'se teeseka'nunkasanon pe, moropai teetúnsenon pe moropai imakui'pi pe tiaronkon winiki teeseurímasanon pe moropai seru'ye' yeku'títonkon pemonkon yama'runpapa. Insamoro ye'kakonya í' yapisi pepin tiwin kin Paapa winipai, maasa pra Paapa wani pepin to' esa' pe.

¹¹ Pena amírí'níkon kore'ta tiaronkon wani'pi míriri waranti. Tíise míriri imakui'pi ankupí'pikon rona'pi Paapaya mori pe awanikonpa imakui'pi ton pra. Moropai míriri neken kupi'piya pra, tíise tímíri ton pe awanikonpa amo'ka'piya'níkon, Uyepotorikon Jesus Cristo sa'manta'pi wenai. Moropai Mori Yekaton Wanní, Paapa winipainon wenai mori pe akoneka'piya'níkon.

Í' Kai'ma Paapa Ton Pe Uyesa'kon Yapuríto'

¹² Tiaronya taa upi': —Tami'nawiri anku'pai e'to' kupiuya eserike awani imakui'pi pe pra. Míriri pí' tauya ipi': —Inna seru' pepin, tami'nawiri ikupiya, tíise yai pra míriri wani pepin mori panpi' amiri ton pe. Moropai tiaronya taa upi': —Í' ri kupiuya e'painon itu'se wani pikiri, í' wani' pra awani. Míriri pí' tauya siriri: —Inna, seru' pepin. Tíise míriri ena tíriuya pepin e'painon uyentai.

¹³ Yai pra nura ku'nen wani imakui'pi tinkupi'pi anwapu'tipai moropai umaimu yuukuiya see waranti: —Yekkari wanni wani Paapa níkupí'pi pe ena'to'pe. Moropai uro'takon wani uyeckarikon yense' pe Paapa níkupí'pi pe. Míriri ye'nen í' ri enapiuya, itu'se uuri e'to' pikiri, í' wani' pra awani. Míriri pí' tauya siriri: —Inna, seru' pepin. Míriri to'pe ikupi'pi Paapaya, tíise míriri yareti'kaiya kupi siriri sa'niri. Tíise uyesa'kon yareti'kaiya pepin., Uyesa'kon ku'sai'ya pra man nura ku'to'pe uyonpakon yarakkiri. Moropai se' tapairi wírí'sanyami' yarakkiri e'nito'pe iku'sai'ya pra man. Tíise ukupi'piya'níkon Uyepotorikon yapuríto'pe, moropai Uyepotorikonya uyesa'kon yapuríto'pe tímíri ton pe.

¹⁴ Míriri'to'pe uuri'níkon pími'sa'ka Paapaya, Uyepotorikon pími'sa'ka'pi tíuya waranti tímeruntiri ke.

¹⁵ Epu'tiya'níkon pra kin naati, Cristo piawon pe e'ni ye'nen, itesa' waikatoi pe uyesa'kon wani, manni' pemonkon waikatoi pe itemekon wani manni' waranti? Míriri waranti si'ma Cristo waikatoi pe tíwe'sen mo'kauya e'painon, manni' wírí' se' tapairon yarakkiri e'to'pe? Míriri kupiuya pepin e'painon tiwin kin.

¹⁶ Moropai epu'tiya'níkon pra kin naati, warayo' e'sa' ya se' tapairon wírí' yarakkiri tiwin to' ena sa'niri Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawiri? Taasai'ya see waranti:

—Inkamoro asaki'nankon ena tiwin to' esa', sa'niri to' wani ye'nen

Gn 2.24

—taasai'ya.

¹⁷ Míriri waranti ani' wani ya Uyepotorikon yarakkiri tíwe'sen pe, mĩkírí wani níri yarakkiri. Mĩkírí Uyepotorikon yarakkiri uyekatonkon wani tiwin.

¹⁸ Míriri ye'nen se' tapairi wírí' yarakkiri tíwe'se pra e'ti. Maasa pra tiaron imakui'pi kupiya'níkon ya ayesa'kon e'taruma'ti pepin. Tíise se' tapairi wírí' yarakkiri awanikon ya, aawariri'níkon ayesa'kon taruma'tiya'níkon marari pra, tiaron imakui'pi yentai.

¹⁹ Míriri ayesa'kon wani epu'tiya'níkon pra kin naati? Paapa Yekaton ko'manto' pe awani. Moropai Paapa winipaino pe awani. Míriri ye'nen aawarironkon pe awanikon pepin míriri.

²⁰ Tíise tímíri pe Paapaya amírí'níkon yenna'pi. Moropai aye'ma'piya'níkon paki'nan pona tinmu sa'mantato' ke tímíri ton pe. Míriri ye'nen Paapa yapuri pe ayesa'kon yapuriya'níkon epu'ti.

7

Tĩno'pitasenon Panamato'

¹ Tarĩpai uyekaranmapoto'ya'nikon pĩ' ayeurĩmauya'nikon sirĩrĩ. Inna seru' pepĩn warayo' no'pĩta pra awanĩ ya, morĩ pe awanĩ.

² Tĩise tu'ke imakui'pĩ ku'to' moro awanĩ. Mĩrĩrĩ namai, se' tapairĩ wirĩ'sanyamĩ' yarakkĩrĩ awanĩ namai, warayo' no'pĩta e'pai awanĩ, aako'manto'pe tĩno'pĩ yarakkĩrĩ. Moropai mĩrĩrĩ warantĩ nĩrĩ wirĩ' etinyoma e'pai awanĩ tĩnyo yarakkĩrĩ aako'manto'pe.

³⁻⁴ Mĩrĩrĩ ye'nen warayo' ino'pĩta'pĩ ko'mamĩ e'pai awanĩ morĩ pe tĩno'pĩ yarakkĩrĩ. Mĩrĩrĩ ye'nen warayo'ya —Uno'pĩ yarakkĩrĩ e'pai pra wai —taa eserĩke pra awanĩ. Maasa pra imĩrĩ pe awanĩ ye'nen. Mĩrĩrĩ warantĩ nĩrĩ wirĩ'ya —Unyo yarakkĩrĩ e'pai pra wai —taa eserĩke pra awanĩ. Maasa pra imĩrĩ pe awanĩ ye'nen.

⁵ Mĩrĩrĩ ye'nen inkamoro eti'nĩmma pepĩn tĩnyo yarakkĩrĩ moropai tĩno'pĩ yarakkĩrĩ, —Ayarakkĩrĩ e'pai pra wai —tĩkai pra. Tĩise sa'nĩrĩ tĩwe'to'kon mĩ'pannĩpĩ e'pai awanĩ, itu'se tĩwanĩkon ya. Inkamoro eseta e'pai awanĩ tĩweiyukon ton tĩku'ne'tĩ teepĩremakon pĩ' taat-apĩsĩkonpa. Mĩrĩrĩ iku'sa' tĩuya'nikon tĩpo, inĩ'rĩ morĩ pe to' ena tĩno'pĩ yarakkĩrĩ. Maasa pra yapĩtanĩpĩ to'ya eserĩke pra awanĩ ya, Makuiya imakui'pĩ kupĩ to'ya emapu'tĩ. Mĩrĩrĩ namai sa'nĩrĩ to' ena e'pai awanĩ, tĩno'pĩ yarakkĩrĩ.

⁶ Mĩrĩrĩ warantĩ esenumenkato' pĩ' tauya sirĩrĩ, ikupĩkonpa ayaipontĩuya'nikon pepĩn.

⁷ Uurĩ pia morĩ pe awanĩ, tamĩ'nawĩronkon wanĩ ya uurĩ warantĩ, ino'pĩ pra pra. Teuren tĩise tiwin pĩ' e'nĩ tanne, Paapaya uyeserukon ton tĩĩsa' mĩrĩrĩ. No'pĩtanta' yeseru ton tĩrĩiya tiaronkon pia moropai ino'pĩ pra ko'mannĩ yeseru ton tĩrĩiya tiaronkon pia.

⁸ Tarĩpai eseurĩma sirĩrĩ maasaronkon ino'pĩ pĩnon pĩ', moropai inyo isa'manta'san pĩ'. Tauya, morĩ pe awanĩ e'painon tĩno'pĩtai pra aako'mamĩkon ya, uurĩ warantĩ.

⁹ Tĩise yapĩtanĩpĩya'nikon eserĩke pra awanĩkon ya, moriya ano'pĩtati'. Maasa pra morĩ pe awanĩ aano'pĩtakon ya, pĩnĩn pĩ' aako'mamĩkon yentai, ano'pĩkon yarakkĩrĩ aako'mamĩkonpa.

¹⁰ Tarĩpai eseurĩma sirĩrĩ manni'kan ino'pĩta'san pĩ' moropai etinyoma'san pĩ'. Sirĩrĩ tauya manni' uwinĩpainon pepĩn tĩise Uyepotorĩkon winĩpainon unkuipĩkon ton pe inekaremekĩ'pĩ.

¹¹ Wirĩ' etinyoma'pĩya tĩnyo rumaka eserĩke pra awanĩ. Irumakasai'ya ya, tiwinsarĩ aako'mamĩ e'pai awanĩ, tiaron yarakkĩrĩ tĩwe'se pra. Mĩiwĩni pra awanĩ ya, tĩnyo yarakkĩrĩ tĩko'manto'pe etina'paka e'pai awanĩ. Moropai warayo' ino'pĩta'pĩya tĩno'pĩ rumaka eserĩke pra awanĩ.

¹² Tarĩpai tauya sirĩrĩ tiaronkon pĩ'. Uyepotorĩkonya taasa' pra man tarĩ tĩwanĩ yai, tĩise uurĩya taa sirĩrĩ. Mannĩ' warayo' innape Jesus ku'nen, mĩĩkĩrĩ no'pĩ wanĩ ya innape Jesus ku'nen pe pra, tĩise morĩ pe to' ko'mamĩ ya sa'nĩrĩ, inyoia irumaka eserĩke pra awanĩ.

¹³ Moropai wirĩ' innape Jesus ku'nen, inyo wanĩ ya innape Jesus ku'nen pe pra, tĩise inkamoro ko'mamĩ ya morĩ pe, ino'pĩya irumaka eserĩke pra awanĩ.

¹⁴ Maasa pra mĩĩkĩrĩ warayo' innape Jesus ku'nen pepĩn mĩĩkĩrĩ pĩrema Paapaya innape Jesus ku'nen pe ino'pĩ wanĩ wenai. Moropai tiaron warayo' innape Jesus ku'nen mĩĩkĩrĩ no'pĩ wanĩ innape Jesus ku'nen pe pra. Tĩise Paapaya ino'pĩ pĩrema, innape Jesus ku'nen pe inyo wanĩ wenai. Tĩise mĩrĩrĩ warantĩ pra awanĩ ya, morĩ pe mĩĩkĩrĩ munkiyamĩ' wanĩ pepĩn Paapa yarakkĩrĩ, ipemonkono pe pra to' wanĩ ye'nen. Tĩise tĩpemonkono pe inyo wanĩ wenai, Paapaya to' pĩrema, to' ko'mannĩpĩya morĩ pe.

¹⁵ Mĩrĩrĩ ye'ka pe pra awanĩ ya, mĩĩkĩrĩ warayo' innape Jesus ku'nen pepĩn wanĩ ya, iko'manpai pra innape Jesus ku'nen tĩno'pĩ yarakkĩrĩ, moropai wirĩ' innape Jesus ku'nen pepĩn wanĩ ya, iko'manpai pra tĩnyo innape Jesus ku'nen yarakkĩrĩ, moriya tĩwĩ eepa'ka. Mĩrĩrĩ warantĩ eepa'ka'pĩ ya, i' wanĩ' pra man. Yarakkĩrĩ pu'kuru aako'mamĩ e'pai pra awanĩ. Maasa pra uurĩ'nikon yanno'pĩ Paapaya morĩ pe ko'mannĩto'pe tĩĩwanmĩra, tĩno'pĩ ke, tĩnyo ke.

¹⁶ Tĩise innape Jesus kupĩya pra tĩise, yarakkĩrĩ aako'mamĩ ya, i' pensa innape Jesus kupĩ anyoya epu'tiya pra nai. Yai pra innape ikupĩya awenai. Moropai warayo' i' pensa innape Jesus kupĩ mĩĩkĩrĩ ano'pĩya epu'tiya pra nĩrĩ nai. Yai pra innape ikupĩya awenai. Mĩrĩrĩ ye'nen ayu'se awanĩ ya, yarakkĩrĩ ako'mankĩ.

*Paapa Maimu Yawĩrĩ Neken**Ayeserukon Miakanmati'*

¹⁷ Akaisarĩ'nikon tiwin pĩ' si'ma mĩrĩrĩ Uyepotorĩkon nitĩrĩ'pĩ aapia'nikon yawĩrĩ ikupĩ pĩ' ako'mantĩ. Moropai o'non ye'ka pe awanĩ'pĩkon pena Paapaya ayannokon yai, mĩrĩrĩ warantĩ ako'mantĩ. Mĩrĩrĩ pĩ' tamĩ'nawĩronkon yenupa'piuya soosikon kaisarĩ.

¹⁸ Mĩrĩrĩ ye'nen anĩ' wanĩ ya, Judeuyamĩ' yeseru yawĩrĩ tĩmere pĩ'pĩ pottĩ ya'tĩtĩpon wanĩ ya innape Jesus kupĩya rawĩrĩ, mĩrĩrĩ warantĩ rĩ aako'mamĩ e'pai awanĩ, Judeu pe awe'to'

tenonse pra. Mírírí warantí nírí aní' waní ya, Judeuyamí' yeseru yawírí pra Paapaya tanno rawírí, mírírí warantí aako'mamí e'pai awaní, tímere pí'pí pottí ta'tí pra.

¹⁹ Maasa pra mírírí ye'kaya í' kupí pepín mító'pe. Judeuyamí' yeseru ya' awaní ka'rí, kaane, tíise í' e'pai awaní innape Paapa maimu yawírí aako'mamí e'pai awaní.

²⁰ Mírírí ye'nen tiwin pí' si'ma o'non ye'ka pe awaní'pikon pena Paapaya ayannokon yai, mírírí yawírí ako'mantí.

²¹ Pena Paapaya ayanno ya, to' poitírí pe kin awe'sa' pra nan? Moriya ako'mankí to' poitírí pe. Í' waní awaní pepín. Tíise í' pensa to' poitírí pe pra eenato' weiyu erepamí ya, moriya epa'kakí.

²² Maasa pra tesa' kenankon inkamoro yanno Uyepotoríkonya ya, tarípai inkamoro waní Paapa pia itesa' pra. Maasa pra Paapaya to' mo'kasa' ye'nen, imakuí'pí piapai. Mírírí warantí tesa' kenankon pepínon waní mírírí Paapa pia ipoitírí pe.

²³ Maasa pra tamí'nawíronkon amírí'níkon ye'masa' Paapaya sírírí, se' kaisarí. Mírírí ye'nen Paapa maimu yawírí ako'mantí imírí pe awaníkon ye'nen, tiaron pemonkono pe pra.

²⁴ Mírírí ye'nen uyonpayamí', tiwin pí' si'ma akaisarí'níkon o'non ye'ka pe awaní'pikon ayanno'pikon Paapaya yai, mírírí yawírí ako'mantí.

Inyo Isa'manta'san Pí' Moropai Maasaronkon Pí' Paulo Eseuríma

²⁵ Tarípai tauya sírírí maasaronkon pí'. Uyepotoríkon winípainon pepín tíise uurí esenumenkato' sírírí. Tíise innape eseurímato' kupíya'níkon eseríke awaníkon, maasa pra yairí tíwe'sen uku'sa' Uyepotoríkonya, tí'noko'pí pe uyera'masai'ya wenai.

²⁶ Mírírí ye'nen uurí esenumenkato' waní warayo' ko'mamí e'pai awaní, tíwaní manní' warantí. Maasa pra ko'manníto' waní sa'me mító'pe.

²⁷ Tíise amírí waní ya tíno'pí ke, ano'pí yarakkírí teeturumakai pra e'kí. Tíise ino'pí pra awaní ya, moriya ako'mankí ino'pí pra.

²⁸ Tíise aano'pítasa' ya, mírírí waní pepín imakuí'pí pe. Moropai maasaron wírí' etinyoma ya, mírírí nírí waní pepín imakuí'pí pe. Tauya sírírí maasa pra amírí'níkon anpíika'típai waní ye'nen, sa'me ino'píta'san ko'manto' yeseru waní ye'nen, mírírí warantí ayaserukon waní namai.

²⁹ Uyonpayamí' í' ankapai e'to' pí' tauya sírírí. Tíiko'manse pu'kuru pra ko'manníto' ataretí'ka pe man. Mírírí ye'nen tíno'pí ke awaníkon ya, míkírí pí' neken kísenumenkatí. — Paapa pata'se' ton pra man —tíkai pra e'tí.

³⁰ Moropai esewankono'manto' erepansa' ya upona'níkon, mírírí pí' neken kísenumenkatí. Moropai aatausinpató'kon erepansa' ya, ipíkku pe mírírí pí' neken kísenumenkatí. Maasa pra ipatíkari aako'mamí pepín. Moropai ayemannekon ton yenna pí' kísenumenkai ipíkku pe. Maasa pra míríríkon wani taataretí'kasen pe.

³¹ Mírírí ye'nen ipíkku pe tamí'nawírí sírírí pata yemanne pí' kísenumenkatí. Maasa pra tamí'nawíron sírírí pata po tíwe'sanon ataretí'ka kupí sírírí. Mírírí ye'nen ipíkku pe Paapa yapurí pí' ko'manpai'níkon.

³² Tu'kan esenumenkato' winípai amírí'níkon anpíika'típai waní sírírí. Mírírí ye'nen warayo' ino'pí ton pín míkírí esenumenka Uyepotoríkon ton pe teesenyaka'ma pí' maasa pra anapurípai tíwaní ye'nen.

³³ Tíise warayo' tíno'pí kenan esenumenkato' waní tu'ke, sírírí non po tíiko'manto' yeseru pí'. Mírírí kupíya, maasa pra tíno'pí anapurípai tíwaní ye'nen.

³⁴ Mírírí ye'nen míkírí esenumenkato' waní asakí'ne kaisarí. Eesenumenka tarí tíiko'manto' yeseru pí' moropai esenumenka Uyepotoríkon ton pe teesenyaka'mapai tíwaní pí'. Mírírí warantí nírí wírí'sanyamí' waní. Manní'kan inyo isa'manta'san moropai inyo pínon, inkamoro esenumenka Uyepotoríkon ton pe teesenyaka'makon pí', tiaron pí' teesenumenkai pra. Mírírí ye'nen tamí'nawírí to' eturumaka Uyepotoríkon yenia' eesenyaka'mato' kupíkonpa. Tíise manní'kan wírí'sanyamí' tínyo kenankon inkamoro esenumenka sírírí pata po tíiko'manto'kon yeseru pí'. Maasa pra tínyokon anapurípai tíwaníkon ye'nen.

³⁵ Mírírí warantí tauya sírírí amírí'níkon pí' maasa pra amírí'níkon anpíika'típai waní ye'nen. —Sírírí warantí iku'tí —tauya pepín. Tíise yairon kupíya'níkon yu'se waní. Moropai Uyepotoríkon esenyaka'mato' kupíkonpa itenya' eeturumakakon yu'se waní, tu'ke teesenumenkai pra.

³⁶ Taawasírí pí' —Ayarakkírí uuno'píta —taasa' warayo'ya típo, aako'mamí ya ino'pí pe pra moropai mírírí pí' esenumenka yairí pra tíwaní pí', maasa pra taasa' tíuya yawírí ikupíya pepín. Moropai kure'ne esenumenka ya tawasírí yarakkírí tíwaní pí', aano'píta e'pai awaní. Maasa pra yapítanípíya yentai awaní ye'nen. Mírírí kupíya ya, imakuí'pí pe awaní pepín. Morí pe awaní, aano'píta ya.

³⁷ Tîise tawasirî yarakkîrî tîwanî pî' eesenumenka pra awanî ya, ino'pîtapai pra tîwanî ye'nen, î' wani' awanî pepîn, tamî'nawîrî yapîtanîpîiya ya. Imakui'pî kupîiya pepîn mîrîrî.

³⁸ Tarîpai manni' tîno'pîtasen no'pîta ya, imakui'pî pe awanî pepîn, tîise morî pe awanî. Moropai manni' tîno'pîtasen pepîn ko'mamî ya ino'pî pra, î' wani' awanî pepîn nîrî. Mîrîrî wani' morî pe panpî', maasa pra ino'pî ton pra awanî ye'nen.

³⁹ A'kî, wîrî' tînyo kenan ko'mamî e'pai awanî tînyo yarakkîrî, enen tînyo wanî pikîrî tîrumakai pra. Tîise tiaron pensa tînyo sa'mantasa' tîpo, mîkîrî eturumaka tiwinsarî, inyo pra. Mîkîrî ko'mamî itu'se tîwanî pikîrî. Etinyomapai tîwanî ya, eetinyoma e'pai awanî, innape Jesus ku'nen yarakkîrî.

⁴⁰ Tîise uurî pia eetinyoma pra awanî ya, morî pe panpî' aako'mamî e'painon mîrîrî warantî rî. Sîrîrî uurî esenumenkato' neken pepîn, tîise uurî pia mîrîrî warantî nîrî Morî Yekaton Wannî esenumenka.

8

Mia' Ke Ikonekasa' Pia To' Nîrîrî Entamo'kanto'

¹ Tarîpai eseurîmato' mo'tanîpîuya sîrîrî. Eseurîma sîrîrî mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pî entamo'kanto' yanî eserîke awanî pî', kaane ka'rî. Mîrîrî pî' taaya'nîkon manni' warantî, tamî'nawîrî uurî'nîkon, innape iku'nenanya epu'tî pî' man, innape iku'nenan pepînya epu'tî yentai. ‚Mia' ke ikonekasa' nama pepîn. Mîrîrî ye'nen to' nîrîrî'pî entamo'kanto' yanî ya, î' wani' awanî pepîn, imakui'pî pe awanî pepîn.‚ Tîise mîrîrî esenumenkato' wanî pîka'tîton pe pra, tîise mîrîrî pe uurî'nîkon ku'nen pe. Tîise morî pe panpî' e'sa'naman yeseru wanî mîrîrî, tiaronkon pîika'tîto'pe, maasa pra to' sa'nama wenai.

² Anî' esenumenka ya, î' epu'nen pe tîwanî kai'ma, tîise tamî'nawîrî epu'tîiya pepîn, î' anepu'pai tîwanî.

³ Tîise anî' Paapa yapurînen wanî ya, innape epu'tîiya, î' kai'ma tîiko'mamî tonpakon yarakkîrî. Moropai mîrîrî era'ma Paapaya tîwakîrî pe.

⁴ Mîrîrî ye'nen mîrîrî entamo'kanto' mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pî yanî pî' apanamauya'nîkon sîrîrî. Mîrîrî mia' ke ikonekasa' wanî anî' pe pra rî epu'tî man. Tîiko'mansen pe pra awanî. Tîise tiwinan moro awanî, Paapa neken epu'tî man.

⁵ Tîise taa to'ya, tu'ke paapayamî' wanî, ka' po tîwe'sanon moropai non po tîwe'sanon. Moropai tu'ke yepotorî wannîyamî' wanî taa to'ya, tîise to' esenku'tîsa'.

⁶ Tîise uurî'nîkon pia Paapa wanî epu'tî man tiwinan neken. Mîkîrî wanî uyunkon pe moropai mîkîrîya tamî'nawîron koneka'pî. Mîrîrî ye'nen mîkîrî ton pe uurî'nîkon ko'mamî. Moropai epu'tî man tiwin Uyepotorîkon wanî, mîkîrî Jesus Cristo. Moropai mîkîrî wenai tamî'nawîron ekoneka'pî. Mîrîrî ye'nen mîkîrî wenai uurî'nîkon ko'mamî sîrîrî.

⁷ Tîise tamî'nawîronkon innape iku'nenanya mîrîrî epu'tî pra awanî. Tiaronkon esenumenka sîrîrî tîpose penaro' tesorukon pî'. Entamo'kanto' wanî mîkîrî mia' ke ikonekasa' pia itîisa' pe yapurîto'pe kai'ma to' esenumenka. —Mîrîrî ye'nen entamo'kanto' yanîuya ya, mîrîrî yapurîuya imakui'pî pe —taa to'ya. Mîrîrî wenai ne'ne' pe to' esenumenkato' kupîiya, maasa pra imakui'pî pe awanî kai'ma, yanî to'ya ye'nen.

⁸ Tîise uurî'nîkon pia entamo'kanto' wenai pra Paapaya uurî'nîkon yapîsî. Yansa'nîkon ya, mîrîrî yansa' wenai morî panpî' e'nî pepîn Paapa pia. Moropai yansa' pra awanî ya, mîrîrî warantî rî morî panpî' e'nî pepîn.

⁹ Mîiwîni tîise, tîwarî e'tî mîrîrî yansa'ya'nîkon pî', yansa'ya'nîkon pra awanîkon pî'. Teesenumenkato'kon yawîrî pra, imakui'pî ya' tiaronkon at'u'mîra tîwe'sanon ena emapu'tîya'nîkon namai, tîwarî e'tî.

¹⁰ Anî' wanî ya a'tu'mîra tîwe'sen, mîkîrîya amîrîya î' kupî era'ma, î' wani' awanî pepîn kai'ma iku'sa'ya epu'tî'ma. Mîrîrî ye'nen mîkîrî wanî awarantî anku'pai, mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pî ananpai awanî.

¹¹ Mîrîrî warantî mîkîrî ayonpa a'tu'mîra tîwe'sen ataka'ma emapu'tîya. Î' wanî yairî, î' wanî yairî pra epu'tîiya pra eena ikupîya. Mannî' ayonpa, imîrî ton pe Cristo sa'mantasa' tanne, imakui'pî ya' eena emapu'tîya.

¹² Sîrîrî warantî mîrîrî yanî ayonpaya emapu'tîya, yairî pra awanî kai'ma teesenumenka ye'ka pe, moropai mîrîrî wenai, ne'ne' pe esenumenkato' kupî pî' aako'mamî ya, morîya imakui'pî kupîya mîrîrî Cristo winîkî.

¹³ Morîya uurî pia mîrîrî entamo'kanto' wenai, imakui'pî ya' uyonpa ena emapu'tîiya ya, inî'rî mîrîrî ye'ka pî' entamo'ka pepîn, imakui'pî kupî uyonpaya emapu'tîiya namai.

9

¹ Uyaipontinén ton pra man, tíise Paapaya neken uyaipontí. Mírírí wenai, uuriya kin í' kupí pepín e'painon, í' waní yairí epu'tíuya píkírí? Jesus naipontí'pí pepín kin uurí? Inna, inaipontí'pí pe waní, maasa pra Uyepotoríkon Jesus era'matípon uurí. Moropai amírí'níkon waní innape iku'nenan pe, uyepotorí ton pe esenyaka'ma'pí wenai.

² Teuren tiaronkonya Jesus naipontí'pí pe ukupí pepín. Tíise amírí'níkonya ukupí maasa pra innape uku'sa'ya'níkon ye'nen. Innape Jesus naipontí'pí pe waní esepu'tí aronne, maasa pra Jesus yapisí'píya'níkon ayesa'kon pe, umaimu wenai.

³ Tiaron pensa Jesus naipontí'pí pe pra uku'sa' tiaronkonya yai, inkamoro maimu yuukuuya mírírí warantí.

⁴ Jesus naipontí'pí pe waní ye'nen, í' rí tírí to'ya ya uupia, uwuku ton tírí to'ya moropai uyo' ton tírí to'ya esenyaka'ma tanne, yapisíuya pepín kin e'painon? Kaane, yapisíuya e'painon, tiaronkon Jesus naipontí'sanya yapisí warantí.

⁵ Moropai ino'pitapai esenumenka ya, innape Jesus ku'nen wírí' yarakkírí upíkírí yariuya pepín e'painon? Inna, yariuya e'painon, tiaronkon Jesus naipontí'sanya iku'sa' warantí, moropai Jesus ya'mí'san warantí, moropai Pedro warantí.

⁶ Yai pra uurí moropai Barnabé, anna neken esenyaka'ma kin e'painon anna yekkari yonpato'pe annaya? Kaane, awinípai'níkon yapisí annaya e'painon, Jesus naipontí'san pe anna waní ye'nen.

⁷ O'non pata kin surara pe tíwe'sen esenyaka'ma yekare eta'pí aní'ya tekkari ton yonpapa. Tekkari yepe' ton pí' esenyaka'masa' pra man. Manní' warayo'tekkarí ye' ton pímitíponya tínpímí'pí yeperu enapí pepín kin e'painon? Kaane, enapí'ya, teesenyaka'ma'pí yepe' pe. Moropai tiaron, paakayamí' esa' pe tíwe'sen, míkíríya to' manatí yekku mo'ka pepín e'painon, tíwuku ton? Kaane, imo'kaiya, itepe' pe.

⁸ Mírírí ye'nen warayo'kon maimu pí' neken eseuríma pepín sírírí. Tíise moro man penaro' Moisés nurí'tí nekaremekí'pí Paapa maimuya taasa' mírírí warantí.

⁹ Taasai'ya man see warantí:

—Trigo pikka pí' ayekin paaka yenyaka'maya'níkon tanne,

inta kewa'títí. Tíwí trigo yonpa tekkarikon yonpaiya

Dt 25.4

—taasai'ya man. Míkírí paaka neken pí' Paapa eseuríma naka sírírí?

¹⁰ Anna pí' ka'rí eseuríma sírírí? Inna, anna, teesenyaka'masanon pí' taiya sírírí. Manní' teesenyaka'masen ípímí pí' moropai míkírí iteperu mo'kanen inkamoro esenyaka'ma tímírí'níkon ton itonpa mo'kakonpa kai'ma.

¹¹ Mírírí warantí míkírí ípímítíponya ípímí warantí, itekare ekaremekí'pí annaya akore'ta'níkon. Mírírí yepe'pí warantí awinípai'níkon antíríkon anapí'pai anna waní sírírí, anna yekkari yennato' ton.

¹² Tiaronkon, Paapa ton pe teesenyaka'masanonya awinípai'níkon antíríkon yapisí tíuya'níkon nímíkí tekkarikon yennato' ton. Mírírí warantí annaya nírí yapisí nímíkí pepín kin e'painon? Inna, awinípai'níkon yapisí annaya e'painon.

Awinípai'níkon yapisí annaya e'pai tíise, yapisí annaya pra man. Tíise tamí'nawírí yapítanípí'pí annaya. Mararí pra anna esenyaka'ma'pí anna yekkari yennato'pe, Cristo maimu ekaremekí annaya tanne. Mírírí kupí'pí annaya, maasa pra mírírí itekare ekaremekí annaya manenpaiya namai.

¹³ A'kí, epu'nenan amírí'níkon, epíremanto' yewí' ta teesenyaka'masanon tekkarikon yonpa mírírí teesenyaka'mato'kon winípai. Moropai epu'nenan nírí amírí'níkon, manni'kan tínpo'tíkon pe pemonkonyamí' nenepí'san po'tinananya tiyo'kon ton mo'ka, mírírí to' nenepí'pí yonpa.

¹⁴ Mírírí warantí nírí, Uyepotoríkonya ta'pí manni'kan imaimu ekareme'nenanya tekkarikon ton yapisí e'painon, innape imaimu ku'nenan winípai.

¹⁵ Tíise sírírí típose, mírírí warantí e'sa' pra wai. Moropai mírírí ye'ka anesa'pai waní pí' kaareta menukauya pepín sírírí aapia'níkon. Maasa pra aní' pí' í' tesa'se pra esenyaka'ma pí' atausinpa kure'ne. Mírírí ye'nen mírírí uyeseru mo'ka aní'ya tíriuya pepín. Iwan pí' uusa'manta e'pai awani, uyepe' ton anesa'pai waní yentai. Maasa pra epe'míra Cristo maimu ekaremekí pí' atausinpa mararí pra.

¹⁶ Tíise mírírí Cristo yekare ekaremekí'ya pí' mii pe atapurí pepín sírírí. Maasa pra itu'se waní yawírí ikupíuya pepín sírírí. Tíise ukupí ton pe uyepotoríya itíisa' wenai, ikupíuya. Maasa pra mírírí e'píika'tínto' yekare ekaremekí'ya pra awaní ya, “ekenne” tauya e'painon, Paapaya utaruma'tí e'painon.

¹⁷ Tíise uuwarírí uurí esenyaka'mato'pe waní ya, itu'se waní yawírí, moriya itepe'pí nímíkí'ya e'painon. Tíise sírírí esenyaka'mato' Paapa nítírí'pí ukupí ton pe. Mírírí ye'nen itu'se e'to' yawírí pra, tíise itu'se Paapa e'to' yawírí ikupíuya.

¹⁸ Mírírí ku'sau'ya wenai í' ye'ka see itepe'pí yapisiúya e'painon? Aní' nítírí yapisiúya pepín. Í' yapisiúya e'pai tíise, í' tesa'se pra awinípai'níkon, itekare ekaremekí pí' uuko'mamí. Mírírí ye'ka ekaremekíúya ye'nen, taatausinpai pu'kuru wani. Maasa pra ikupiúya Cristoya uyaipontí'pí iku'to'peuya yentai.

¹⁹ Uurí waní uyesa' tíwe'sen ton pra, tíise tamí'nawíronkon pemonkonyamí' poitírí pe e'kupí. Í' rí kupíúya e'painon itu'se e'to' pikírí, teuren ikupiúya pepín, maasa pra inkamoro kore'ta tu'ke panpí' pemonkonyamí'ya innape Cristo maimu kupí'yu'se waní ye'nen.

²⁰ Mírírí ye'nen Judeuyamí' kore'ta waní yai, to' warantí waní'pí. To' yeseru kupí'píúya, maasa pra inkamoroya innape ikupí'yu'se waní ye'nen. Tíise uuwarírí waní ya, to' yeseru Moisés nuri'tí nekaremekí'pí yawírí uuko'mamí pepín. Tíise to' kore'ta waní ya, to' yeseru yawírí uuko'mamí to' pokon pe. Maasa pra inkamoroya innape Jesus kupí'yu'se waní ye'nen.

²¹ Mírírí warantí nírí, Judeuyamí' pepín kore'ta waní ya, Moisés yeserurí'pí yawírí pra, inkamoro Judeuyamí' pepín warantí. Maasa pra inkamoroya innape nírí itekare kupí'yu'se waní ye'nen. (Mírírí kupíúya yai, Paapa maimu yawírí pra waní pepín tauya tíise, imaimu yawírí waní maasa pra Cristo poitírí pe waní ye'nen.)

²² Moropai tiaronkon a'tu'mínan, mararí Cristo maimu epu'nenan inkamoro kore'ta waní ya, to' yeseru warantí uyeseru waní, to' yewankono'mauya namai. Maasa pra inkamoro ena'yu'se waní ye'nen meruntí ke panpí'. Mírírí ye'nen tamí'nawíronkon kore'ta waní ya, inkamoro yeseru kupíúya, inkamoro yonpakon píika'títo'peuya. —Aka, yairí pra iteseru waní —taa to'ya namai, ikupiúya.

²³ Mírírí kupíúya tamí'nawírí maasa pra Cristo yekare eta tamí'nawíronkonya'yu'se wai. Moropai inkamoro pokonpe Cristo winípainon morí pu'kuru yapi'to'peuya, mírírí kupíúya.

²⁴ A'kí, epu'nenan amírí'níkon. To' eka'tunto' ya' tamí'nawíronkon teeka'tunsenon eka'tumí iki'pí winíki. Tíise tamí'nawíronkonya to' nítírí yapisi pepín. Maasa pra yairí pra inkamoro eka'tumí. Tíise manni'kan neken, yairí teeka'tunsanonya to' nítírí yapisi. Mírírí warantí, morí pe ako'mantí Paapa nítírí yapískonpa. Yairí awaníkonpa Cristo maimu yawírí ako'mantí.

²⁵ A'kí, tamí'nawíronkon manni'kan pemonkonyamí' tiaronkon yentai meruntí ke awaníkonpa. Teeka'tumíkonpa ekoneka, í' tiaron tíku'se pra, tiwinan kupí'pí to' ko'mamí. Maasa pra mírírí ku'sa' tíuya'níkon típo, tiaronkon yentai to' e'sa' ya, to' napisí ton moro awani mírírí, aro' pe. Tíise mírírí to' napisí'pí ko'mamí pepín ipatíkarí. Tíise morí pe uurí'níkon ekoneka sirírí non po, tiwin pí' si'ma Paapa yeseru pí' taatapi'se, uyarakkokon, aro' yapi'to'pe'níkon, ipatíkarí tíko'mansen.

²⁶ Mírírí ye'nen uurí eka'tumí pepín se' tapairí. Tíise ito'sarí eka'tumí manni' warayo' teeka'tunto' kí'pí ya' teeka'tunsen warantí. Moropai uurí waní manni' warayo' se' tapairí í' pa'típí'sen warantí pra, tíise uuko'mamí morí pe tepu'se.

²⁷ Mírírí ye'nen tesa' ye'tíno'píúya ne'ne' epu'tí tíuya namai, manni' warantí uurí etí'nínma morí pe, imakui'pí kupíya namai. Maasa pra tiaronkon pí' mírírí itekare ekaremekíúya típo, Paapa pia uurí erepamí ya, —Cristo maimu yawírí pra aako'mansa' nai —taiya namai, yawírí uuko'mamí.

10

Mia' Ke Ikonekasa' Yapurí To'ya Namai

Pauloya To' Panama

¹ Uyonpayamí', awenpenatakon'yu'se waní sirírí penaronkon utamokon rí'san manni'kan Judeuyamí', Moisés nuri'tí pikírí ití'san yarakkírí e'kupí'pí pí'. Inkamoro yari'pí Paapaya tamí'nawírí katupuru wenairí moropai inkamoro rukku'nípi'pí Paapaya tamí'nawírí kure'nan pírana, suuyu itese' arakkíta pí', tímeruntíri ke.

² Mírírí warantí tamí'nawíronkon inkamoro esenpatakona'pí Moisés wenairí to' wítíto'pe, Cristo wenairí wítínto'pe esenpatakonan warantí. Maasa pra katupuru, Paapa winípainon wenairí to' wítí ye'nen, moropai pírana arakkíta pí' to' wítí ye'nen, Moisés wenairí to' wítí'pí ipemonkono pe.

³ Moropai inkamoroya tamí'nawírí si'ma Paapa nítírí'pí yekkari waní enapí'pí keren po.

⁴ Moropai inkamoroya tamí'nawírí si'ma tíwukukon pe Paapa nítírí'pí enírí'pí tí' yai. Manní' tí' waní'pí Cristo warantí, maasa pra mükíríya inkamoro ko'manní'pí.

⁵ Mírírí warantí tamí'nawíronkon ko'manní'pí'pí Paapaya. Teuren miiwíni tíise tu'kankon waní'pí Paapa maimu yawírí pra. Mírírí wenai, Paapaya to' tí'ka pinunpa'pí keren poro.

⁶ Tarípai seení' tamí'nawíron e'kupí'pí pí' esenumenkan e'pai man, penaronkon pemonkonyamí' waní'pí warantí uurí'níkon waní namai, imakui'pí'yu'se e'ní namai.

⁷ Mírírí ye'nen mia' ke ikonekasa' kísapurítí, penaronkonya yapurí'pí warantí pra. Maasa pra awe'menukasa' man Paapa kaaretarí po. Taawon see warantí:

—Inkamoro Paapa pemonkonyamí' ereutasa' entamo'kanto' pí', moropai tekkarikon yonpa'pí to'ya.

Moropai tiwukukon enírí'pí to'ya.

Moropai mírírí típo, inkamoro mananu'pí taatausinpai.

Mírírí kupí'pí to'ya mia' ke ikonekasa' yapuríkonpa

Êx 32.6

—taasai'ya man.

⁸ Mírírí warantí nírí se' tapairí wírí'sanyamí' yarakkírí e'ní e'pai pra man, pena ikupí'pí to'ya warantí. Pena mírírí ku'sa' to'ya wenai, tu'ke 23.000 kaisarí pemonkonyamí' wí'pí Paapaya tiwin wei tíise.

⁹ Mírírí warantí penaronkonya Paapa yonpa'pí warantí, Cristo yonpapai pra man. Maasa pra pena mírírí warantí Paapa yonpasa' to'ya wenai, ikíyami' tírí'pí Paapaya to' ye'kapi'to'pe to'ya, moropai to' e'tí'ka'pí.

¹⁰ Mírírí ye'nen amírí'nikonya ayesanonkon, Cristo nítírí'pí yasi'sirunpa e'pai pra man, penaronkonya tesanonkon Paapa nítírí'pí yasi'sirunpa'pí warantí. Moropai mírírí wenai Paapaya inserí yarima'pí to' tí'kai.

¹¹ Tamí'nawírí sírírí e'kupí'pí utamokon penaronkon yarakkírí. Mírírí waní uurí'nikon nepu'tí ton pe sírírípe, í' kai'ma Paapaya ikupí tímaimu yawírí pra tíiko'mansenon yarakkírí. Moropai mírírí menuka'pí penaronkonya, sírírípe uurí'nikon pí' ekareme'nen pe, sírírí pankon tíiko'mansenon. Maasa pra uurí'nikon ko'manto' man pata ataretí'ka kupí tanne.

¹² Mírírí ye'nen aní' esenumenka ya yairí tíwaní kai'ma, meruntí ke tíwaní pí', aka, míkírí ye'ka esenumí, Paapa piapai aatarima. Mírírí namai, tíwarí míkírí ko'mamí e'pai awaní, imakui'pí kupí túya namai.

¹³ Imakui'pí anku'pai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' e'to', mírírí rí erepamí sírírí apona'nikon. Túise ayentainokon awaní tírí Paapaya pepín. Maasa pra taasa' túya yawírí ikupíya. Imakui'pí yapítanípikonpa meruntí túriya aapia'nikon, imakui'pí kupíya'nikon namai.

¹⁴ Mírírí ye'nen uyonpayamí' uwakíríkon pu'kuru mia' ke ikonekasa' kísapurítí.

¹⁵ Sírírí eseurímato', epu'nenan pí' eseuríma sírírí, amírí'nikon pí'. Mírírí ye'nen eseurímato' pí' esenumenkatí, yairí, yairí pra ikupíya'nikon pí'.

¹⁶ Cristo sa'manta'pí pí' enpenatá. Uurí'nikon ton pe tímíní kansai'ya pí' enpenatan, mírírí uwukukon enírí yai. Moropai trigo puusa' yaku'nikon yai, uurí'nikon yarakkírí Cristo ko'mamí, maasa pra uurí'nikon ton pe tíisa'mantasa' wenai. Ipemonkono pe e'ní eesepu'tí, mírírí wenai.

¹⁷ Teuren ariníke e'ní tanne, mírírí tiwinan trigo puusa' pírikapí'sa' yaku uurí'nikonya, tiwin pí' sí'ma. Moropai mírírí ya'sa' wenai, tiwin e'ní ipemonkono pe esepu'tí.

¹⁸ Maasa enpenatá Judeuyamí' pí' manni'kan Paapa yapuríkonpa to' nípoto' yonpa yaananan pí'. Mírírí yaní to'ya wenai, inkamoro pia Paapa ko'mamí típemonkono pe to' kupí túya ye'nen.

¹⁹ Í' ankapai waní epu'tí pí' naatí mírírí yekare pí'? Mírírí mia' ke ikonekasa' pia to' nari'pí entamo'kanto' waní tiaron pe? Kaane, entamo'kanto' rí waní. Mírírí mia' ke ikonekasa' waní to' yepotorí pe pu'kuru?

²⁰ Kaane, mírírí pí' eseuríma pepín sírírí. Túise tauya manni'kan pí' mia' ke ikonekasa' yapurínenanya tínpotíkon yarí kiní imakui'san o'ma'kon pia, makui poitírítonon pia, Paapa pu'kuru pia pra. Inkamoro waní esenku'tisa'kon pe. Mírírí ye'nen mírírí ye'ka ku'nenan kore'ta awanikon yu'se pra wai. Inkamoro ye'kakon, makui poitírítonon yarakkírí aako'mamíkon yu'se pra wai.

²¹ Mírírí warantí sí'ma Cristo sa'manta'pí pí' enpenatan pe tení'sen enírí ye'ka pe, makui poitírítonon pia to' nari'pí pí' entamo'kan eseríke pra man. Mírírí wenai asakí'ne yapurí e'pai pra man.

²² Mírírí kupí'nikon ya, Uyepotoríkon ekore'ma yu'se e'ní mírírí? Mírírí kupí'nikon wenai Uyepotoríkon yentai meruntí ke e'ní kai'ma e'ní mírírí?

²³ Tiaronkonya taa: —“Mírírí kí'ku'tí”, taa Paapaya pra awaní ya, í' itu'se e'níto' kupí uurí'nikonya í' waní' pra —taa to'ya. Inna seru' pepín. Tamí'nawírí tíku'sen waní morí pe, í' anku'pai e'níto' kupí, tíise mírírí tamí'nawíron unku'pikon waní pepín morí pe, tiaronkon píika'tíya pra awaní ya.

²⁴ Mírírí ye'nen aní'ya itu'se tíwe'to' yawírí ikupí e'pai pra man. Túise tiaronkon píika'títo'pe ikupí e'pai man.

²⁵ Mírírí ye'nen tamí'nawírí tansen, to' e'repato' yennaya'níkon ya, yennatí aní' tekaranmapoi pra. Mia' ke ikonekasa' itíisa' mírírí? tíkai pra yennatí. Mírírí waní imakui'pí pe awaní kai'ma teesenumenkai pra yennaya'níkon.

²⁶ Aní' yekaranmapoya'níkon pepín maasa pra Paapa maimuya taasa' man —Sírírí pata esa' pe, moropai tamí'nawírí sírírí pata po tíiko'mansen esa' pe Uyepotoríkon waní *Sl 24.1*
—taasai'ya man.

²⁷ A'kí, pemonkon, innape Jesus ku'nen pepínya ayetakon ya, tewí' ta ipíkírí atí' ya entamo'kai, tamí'nawírí intírí aapia yonpakí, í' waní' pra. —O'non pata pai seeni' eporí pí' nan? —taa e'pai pra man. Yairí, yairí pra yaníya'níkon epu'tíkonpa, aní' kísekaranmapotí.

²⁸ Tíise mírírí tanne, tiaronya taa ya apí': —Seení' entamo'kanto' waní morí pe pra, maasa pra mia' ke ikonekasa' pia yaasa' sírírí —taiya ya apí', mírírí yaníya e'pai pra man. Maasa pra mírírí yansa' ya, imakui'pí pe awaní kai'ma tiaron esenumenka. Moropai mírírí teesenumenkato' yawírí pra ikupíya emapu'tíya namai, mírírí kísaní.

²⁹ Amírí pia imakui'pí pe awaní pepín, tíise míkírí pia imakui'pí pe awaní. Mírírí ye'nen míkírí esenumenka wenai, mírírí yaníya pepín. Maasa pra —Í' waní' awaní pepín mírírí yaníya ya —eesenumenka ya, í' waní' kin awaní ye'nen tiaronya unkupí ton ekaremekí e'painon, teesenumenka yawírí?

³⁰ Morí pe man Paapa, taasau'ya tanne uyekkari pí' tíise, í' waní' kin awaní ye'nen mírírí pí' tiaronkon wo'ma'ta?

³¹ Mírírí pí' tauya sírírí. Í' amírí'níkon nenapí moropai aninnírikon, tamí'nawírí í' kupíya'níkon manní', mírírí ku'tí Paapa yapuríto'pe tiaronkonya, anukupíkon era'masa' tíuya'níkon ya.

³² Tiaronkon ma'nípanen pe pra ako'mantí, innape Jesus ku'to'pe to'ya, manní'kan Judeuyamí'ya iku'to'pe, moropai Judeuyamí' pepínya nírí, moropai a'tu'mínankon innape Jesus ku'nenan ko'manto'pe iní' panpí' Paapa maimu yawírí.

³³ Mírírí ku'tí, uuríya ikupí manní' warantí. Tíwakíríkon pe uku'to'pe tamí'nawíronkonya tamí'nawírí í' kupíya. Mírírí kupíya upí'ri esenumenka wenai pra, tíise tamí'nawíronkon e'píka'tí yu'se waní ye'nen.

11

¹ Mírírí ye'nen uuríya ikupí manní' warantí ikupíya'níkon yu'se wai, í' kai'ma Cristo níkupí'pí warantí ikupí pí' uuko'mamí yawírí.

Í' Kai'ma Wírí'sanyamí' E'to' Soosi Ta Yekare

² Apí'níkon atausinpan pí' wai kure'ne, maasa pra uyeseru pí', unekaremekí'pí pí' awenpenatakon ye'nen. Moropai í' kai'ma esenupa'pí pí' ayenupa'píuya'níkon yawírí ikupí pí' aako'mamíkon ye'nen, atausinpasa' sírírí.

³ Tíise moro man unekaremekí ton, anepu'tíkon ton. Tamí'nawíronkon warayo'kon pu'pai pe Cristo waní. Moropai warayo'kon waní tíno'píkon pu'pai pe. Moropai Paapa waní Cristo pu'pai pe. Mírírí epu'tíya'níkon yu'se wai.

⁴ Mírírí ye'nen anukupíkon ton ekaremekíuya sírírí. Warayo'ya teepírema ye'ka pe, moropai Paapa maimu ekaremekí tíuya ye'ka pe, típu'pai ya'santísa' ya, míkíríya Cristo, tesa' pe tíwe'sen yeppe'nípi mírírí.

⁵ Tíise wírí'ya típu'pai ya'santísa' pra awaní ya, tínyo kenan yeseru pe, mírírí warantí si'ma eepírema ya, moropai Paapa maimu ekaremekíya ya, tesa' pe tíwe'sen, tínyo yeppe'nípiya mírírí. Mírírí warantí awaní, manní' wírí'ya típu'pai ya'tísa' ya, tínyo yeppe'nípi manní' warantí. „Maasa pra pemonkonyamí' esenumenka ipí' see warantí, eseporo rí tíwe'sen pe míkírí waní kai'ma.„ Mírírí wenai tínyo yeppe'nípiya, típu'pai ya'santísa' tíuya pra awaní ya.

⁶ Moríya típu'pai ya'tíya e'pai awaní, ya'santí tíuya pra awaní ya, tínyo kenan yeseru yawírí. Tíise típu'pai ya'tísa' pí' tíweppepí epu'tí wírí'ya ya, moríya típu'pai ya'santíya e'pai awaní.

⁷ Tíise warayo'ya típu'pai ya'santí yu'se awaní pepín. Maasa pra tíwarantí míkírí warayo' kupí'pí Paapaya, tiaronkonya tapuríto'pe, tínkupí'pí warayo' wenai. Tíise wírí' koneka'pí Paapaya, tiaronkonya inyo yapuríto'pe, ino'pí wenai.

⁸ Moropai iwenai inyo yapurí to'ya nírí maasa pra warayo' ku'sa' Paapaya pra man wírí' winípai, tíise wírí' kupí'pí Paapaya warayo' winípai.

⁹ Moropai warayo' konekasa' Paapaya pra man tíno'pí píka'tínen pe, tíise wírí' koneka'pí Paapaya inyo píka'tínen pe.

¹⁰ Mírírí ye'nen tínyo maimu pe wírí' e'pai awaní. Típu'pai ya'santí wírí'ya ya, típu'pai pe warayo' waní ekaremekíya. Mírírí era'ma inseríyamí'ya tíwakíríkon pe.

¹¹ Míiwini tíise Paapa pia, sa'níri to' waní ípíku pe. Warayo' waní wíri' yu'se moropai wíri' waní warayo' yu'se. Tiwínsari to' ko'mamí pepín, tíise sa'níri to' ko'mamí.

¹² Maasa pra warayo' winípai wíri' konekasa' Paapaya. Moropai wíri' winípai warayo' esenpo emapu'tí'piya. Míriri ye'nen tamí'nawírí míriri waní Paapa níkupí pe.

¹³ Tarípai esenumenkati aawaríri'níkon í' waní yairi Paapa pí' wíri' epírema ya, tínyo kenan yeseru pe pra, típu'pai ta'santí pra?

¹⁴ Maasa pra warayo' waní ya kusan pe ipu'pai, wíri' pe pra si'ma míikíri eppepí maasa pra iteseru pepín míto'pe.

¹⁵ Tíise wíri' kusan pe ipu'pai waní ya morí pe awaní. —Ema'non pe awaní —taa to'ya. Maasa pra iteseru pe itíisa' pe awaní, míriri ipu'pai ya'san warantí kusan pe awe'to'pe.

¹⁶ Tíise akore'ta'níkon aní' waní ya, —Kaane, wíri' yeseru waní tiaron pe —taiya ya, í' kai'ma see tauya e'painon? Maasa pra —Tínyo kenan yeseru pe típu'pai ya'santí wíri'ya e'pai man —taa annaya tamí'nawíronkon innape Jesus ku'nenan pí'. Tiaron pe aní' panama annaya pepín. Moropai tamí'nawíronkon tiaronkon innape Jesus ku'nenan kore'ta, wíri'sanyamí' ko'mamí míriri warantí.

*Entamo'kanto' Uyepotoríkon Sa'manta Pí' Enpenatan Pe
(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)*

¹⁷⁻¹⁸ Tarípai amírí'níkon anpanamapai waní síriri ayeserukon wenai. Maasa pra míriri ayekarekon eta'piuya moropai innape anku'pítíkon kupí'piuya. Tíise míriri pí' ayapuríuya'níkon pra wai, maasa pra soosi ta eeperepítíkon kaisarí eesiyu'pítíkon pí' awaníkon. Míriri wenai aní' píika'tíya'níkon pepín. Tíise tiaronkon yaka'maya'níkon. Paapa yeseru yawírí to' ko'mamí pepín amírí'níkon níkupí wenai.

¹⁹ A'kí, yai pra amírí'níkon kore'ta moro to' waní e'menka'san, awe'pantakasa'kon. Moropai míriri wenai tamí'nawíronkonya epu'tí, aní'kan waní yairi tíwe'sanon pe, Cristo yeseru yawírí tíwe'sanon pe.

²⁰ Í' pensa eeperepíkon yai entamo'kai, míriri eeperepíto'kon waní pepín Uyepotoríkon sa'mantato' pí' awenpenatato'kon pe.

²¹ Maasa pra awentamo'kakon yai, tiwin pí' si'ma awentamo'kato'kon yaníya'níkon taasare'tí, emí'ne tiaronkon tíise. Moropai amírí'níkonya eníri awukukon kure'ne eetímíkon píkirí, tiaronkon pia í' tíriya'níkon pra.

²² Míriri warantí íkupíkonpa ayewí'kon ton pra kin nai? Ayewí'kon ta si'ma awentamo'kakon awukukon eníriya'níkon e'painon itu'se awaníkon píkirí. Tíise ayonpayamí'ya era'ma tanne, míriri warantí íkupíya'níkon ya, Paapa pemonkonoyamí' innape Jesus ku'nenan yewanmíríya'níkon esepu'tí míriri. Moropai manní'kan sa'ne í' ton pra tíwe'sanon inkamoro yeppe'nípiya'níkon míriri. Míriri kupíya'níkon wenai í' kai'ma tauya e'painon apí'níkon? Ayapuríuya'níkon ka'rí míriri pí'? Kaane míriri pí' ayapuríuya'níkon pra wai.

²³ Maasa pra síriri Uyepotoríya uyenupató' uupia intírí'pí míriri ekaremekí'piuya apí'níkon. Uyepotoríkon Jesús yapísí to'ya yai, míikíríya trigo puusa' yapísí'pí moropai eepírema'pí Paapa pí'. —Moropai í' anna yuu ton tíri pí' nai —ta'piya.

²⁴ Míriri taasa' tíuya típo, míriri trigo puusa' pírikka'piya moropai ta'piya: —Sírirí waní sírirí uyesa' warantí, maasa pra sírirí uyesa' tíriuya sírirí, uusa'manta amírí'níkon ton pe. Míriri ye'nen sírirí ya'tí uusa'manta pí' awenpenatakon pe.

²⁵ Míriri warantí níri tíwentamo'kakon típo, pisa yapísí'piya moropai ta'piya: —Sírirí uva yekku waní umíní warantí. Maasa pra uusa'mantato' waní amenan pe í' kai'ma Paapa yarakkírí pemonkonyamí' esetato' pe. Moropai í' kai'ma típemonkono pe Paapaya pemonkonyamí' kupí sírirí umíní wenai —ta'piya. —Sírirí ení'kí, moropai eníri pí' ako'mantí, amírí'níkon ton pe íku'sau'ya pí' awenpenatakonpa.

²⁶ Míriri ye'nen sírirí yakuya'níkon kaisarí moropai uva yekku eníriya'níkon kaisarí Jesús íipi píkirí, aasa'manta'pí pí' awenpenatakon ekaremekí'ya míriri.

²⁷ Míriri ye'nen se' tapairí aní'ya trigo puusa' yaku ya, moropai ímíní pe uva yekku eníriya ya, yairi pra awaní. Imakui'pí kupíya, tímírí ton pe Uyepotoríkon sa'mantato' yapuríya pepín.

²⁸ Míriri namai Uyepotoríkon winípainon trigo puusa' yaku rawírí, moropai uva yekku eníri rawírí, tiwin pí' si'ma í' uurí'níkon níkupí'pí yako'menka e'pai awaní. Moropai míriri ekoneka e'pai awaní, morí pe e'níto'pe Paapa yarakkírí. Míriri típo yaku moropai eníri.

²⁹ Maasa pra uurí'níkon ton pe Jesús sa'manta'pí pí' teesenumenkai pra, aní'ya trigo puusa' yaku ya, yakuiya se' tapairí. Moropai míriri uva yekku eníriya se' tapairí. Moropai míriri wenai míikíri taruma'tí Paapaya.

³⁰ Míriri warantí ení'sa'ya'níkon ye'nen, amírí'níkon kore'ta tu'ke pri'ya pra awaníkon moropai a'tu'míra awaníkon. Moropai tiaronkon sa'manta'pí míriri wenai.

³¹ Mírírí namai uurí'níkon esera'ma e'pai awaní, uyeseurukon yako'menka e'pai awaní, í' ton pra esepu'nító'pe esenumenkanto' ya'. Mírírí warantí e'ní ya, Paapaya uurí'níkon taruma'tí pepín.

³² Tíise mírírí warantí imakuí'pí pe e'ní ye'nen, Uyepotoríkonya uurí'níkon taruma'tí mírírí uyeseurukon rumakato'pe, imakuí'pí ku'nenan pokonpe uurí'níkon yenumí tuya namai apo' ya'.

³³ Mírírí ye'nen uyonpayamí', í' pensa eeperepíkon ya, Uyepotoríkon sa'mantato' pí' tíwenpenatai awentamo'kato'kon pí', tiaronkon ními'tí to' pokonpe awentamo'kakonpa.

³⁴ Tíise aní' waní ya emi'ne akore'ta'níkon, mĩkĩrĩ entamo'ka e'pai awaní tewí' ta, eeperepíkon rawírĩ, Paapaya atarumatíkon namai. Mírírí pí' neken tauya sírírĩ. Tiaron moro man eseurímato', tíise akore'ta'níkon erepansa' yai, mírírí pí' ayeurímauya'níkon.

12

Morí Yekaton Wanní Nítíríkon

¹ Uyonpayamí', eseuríma sírírĩ í' kai'ma Morí Yekaton Wanní nítírĩ pí' esenyaka'manto'pe Paapa tonpe. Mírírí epu'tíya'níkon yu'se wai.

² Maasa pra pena Paapa epu'tíya'níkon pra awaníkon yai, mia' ke ikonekasa' eseurímakoi pepín yapurí'píya'níkon teesenku'tí.

³ Mírírí ye'nen epu'tíya'níkon yu'se wai, í' waní Paapa eseuríma Morí Yekaton Wanní wenai. Moropai mírírĩ waní pra awaní ya, í' waní tiaron eseuríma. Sírírĩ warantí epu'tíya'níkon: Morí Yekaton Wanní maimu pe aní' eseuríma ya, eeseuríma pepín: —Jesus taruma'títí —taiya pepín, maasa pra Morí Yekaton Wanní waní ye'nen iipia. Moropai Morí Yekaton Wanní ton pínya —Uyepotorí pe Jesus waní —taa pepín, maasa pra iipia Morí Yekaton Wanní ton pra awaní ye'nen.

⁴ Morí Yekaton Wanní nítírĩ yeseru waní tu'ke. Tíise tamí'nawírĩ mírírĩ fírítípon waní tiwin.

⁵ Mírírĩ intírĩ'pí esenyaka'manto' yeseru waní mírírĩ tu'ke, tíise mĩkĩrĩ uyepotoríkon waní tiwin.

⁶ Tiwin pí' e'ní tanne, esenyaka'man epu'nen pe Morí Yekaton Wanní nítírĩ ke. Tíise tiwinan Paapaya uurí'níkon yenyaka'ma tiwin pí' e'ní tanne esenyaka'manto' ku'to'pe.

⁷ Mírírĩ ye'nen eesepu'tí, aní' pia Morí Yekaton Wanní waní iteseru wenai. Maasa pra í' rí kupíya, ikupíya tamí'nawíronkon píika'títo'pe. Mírírĩ ton pe Paapaya itírĩ'pí tiwin pí' uurí'níkon kaisarí.

⁸ See warantí ikupíya: Tiwinan pia epu'nen pe awe'to' ton tíriya, tiaronkon yeurímato'peiya Paapa yeseru pí'. Moropai tiaron pia itíríya pakko pepín eeseurímato'pe, Paapa maimu pí' pemonkonyamí'ya epu'to'pe í' kai'ma típika'tíkon Paapaya.

⁹ Mĩkĩrĩ Morí Yekaton Wanníya itírĩ tiaron pia innape tiku'toi'ya ton, eepíremato'pe. Moropai tinesatí yapisí tuya epu'tíya. Moropai tiaron pia meruntí tíriya prí'yawonkon pepín yepí'títo'peiya.

¹⁰ Moropai tiaron pia meruntí tíriya ikupí eseríkan pepín ku'to'peiya. Moropai tiaron pia itíríya itekare Paapa winípainon ekareme'to'peiya tiaronkon pí'. Moropai tiaron pia epu'nen tíriya mírírĩ itekare tíwinípaino pe awaní epu'to'peiya, moropai tiaron winípaino pe awaní epu'to'peiya níri, Morí Yekaton Wanní winípaino pe pra. Moropai tiaron pia itíríya tiaronkon maikon ku'to'peiya to' maimu tepu'se pra. Moropai tiaron pia itíríya, mírírĩ ye'ka tiaronkon maikon ekareme'to'peiya, í' taasa' mírírĩ maiya ekareme'to'peiya.

¹¹ Tamí'nawírĩ míríríkon waní mĩkĩrĩ Morí Yekaton Wanní níkupí pe. Mĩkĩríya itírĩ sí'ta tiwin pí' e'ní tanne, itu'se tíwaní píkírĩ.

Tiwin Uyesa'kon Tíise Tu'ke Iwaikkatoí Waní

¹² Mírírĩ warantí ikupíya, maasa pra Cristo yarakkírĩ uurí'níkon e'to' waní pemonkon esa' warantí. Tiwin pemonkon esa' tíise tu'ke itemanne waní í'pukon, moropai itenyakon, itenukon míríríkon waní tu'ke. Mírírĩ tíise tu'ke tiwinan pemonkon pe awaní. Mírírĩ warantí uurí'níkon waní, Cristo esa' pe.

¹³ Tamí'nawíronkon uurí'níkon Judeuyamí', moropai Judeuyamí' pepín moropai itesa' pínon moropai tesa' kenankon waní tiwin. Maasa pra uurí'níkon yenpatakona tuya yai Morí Yekaton Wanníya uurí'níkon kupí'pí tiwin, uyesa'kon pe awe'to'pe. Mĩkĩrĩ Morí Yekaton Wanní tírĩ'pí Paapaya tiwin pí' e'ní tanne uurí'níkon pia aako'manto'pe uyarakkírĩ'níkon.

¹⁴ A'kí, pemonkon esa' waní pepín iwaikkatoí pe iku'sa' pe. Tíise awaní tamí'nawírĩ itemanne waní yarakkírĩ.

¹⁵ Mírírĩ warantí tíise í'puya taa ya: —Í' waní' awaní ye'nen itenya pe pra uurí' waní'pí? Ípí' e'pai pra wai —taiya eseríke pra awaní. Maasa pra iwaikkatoí pe tíwaní ye'nen, ípoi eemo'ka eseríke pra awaní.

¹⁶ Moropai ipanaya taa ya: —Í' wani' awani' ye'nen itenu pe pra uuri wani'pi? Míriri ye'nen emo'ka síriri ipoi —taiya eserike pra awani, iwaikkatoi pe tiwani ye'nen.

¹⁷ Tiise tami'nawiri itenu pe awani ya, o'non ye'ka pe i' ri eta uuri'níkonya e'painon? Moropai tami'nawiri ipana pe awani ya, i' kai'ma i' pu'níku e'painon? Í' pu'níku pepín.

¹⁸ Tiise Paapaya tiwin pi' e'ni tanne ipata'se'kon ya' itiri'pi uyesa'kon pi' itu'se tiwani yawiri.

¹⁹ Tiise tami'nawiri tiwin e'pai itemanne wani ya, itesa' ton pra awani e'painon.

²⁰ Tiise tiwin pra, tu'ke itemanne awani tiise, tiwin itesa' awani.

²¹ Míriri ye'nen itenuya taa eserike pra awani itenya pi': —Ayu'se pra wai —taiya eserike pra awani. Moropai ipu'paiya taa eserike pra awani i'pu pi': —Ayu'se pra wai —taiya eserike pra awani.

²² Maasa pra miriri a'tu'mira panpi' tiwe'sen temanne yu'se uyesa'kon wani.

²³ Moropai miriri i' pe pra ri awani kai'ma esenumenkanto' teuren tiise miriri wakima e'pai awani. Moropai miriri naponti mori pe e'nito'pe. Moropai iwaikkatoikon imakui'pi pe panpi' tiwe'sen miriri yenomí e'pai awani, tiaronkonya era'ma namai.

²⁴ Tiise tiaronkon morikon panpi' kupi pepin miriri waranti. Míriri waranti Paapaya tu'ke si'ta ikup'i'pi uyemannekon ton. Míriri ye'nen mori pe tiwe'sen yenomí pepin, tiise imakui'pi panpi' tiwe'sen miriri yenomí e'pai awani.

²⁵ Míriri waranti ikupliya, miriri uyesa'kon yemanne esenyaka'manto'pe timurukun pe, i' iwaikkatoi e'taruma'ti namai, tiise mori pe, e'to' yawiri ko'mannito'pe.

²⁶ Míriri ye'nen tiwin iwaikkatoiya timoron epu'ti ya, tami'nawiri uyesa'konya epu'ti ikaisari. Miiwini pra awani ya, mori pe tiaron iwaikkatoi yapuri ani'ya ya, tami'nawiri uyesa'kon yapuriya niri.

²⁷ Míriri waranti tiwin pi' e'ni tanne, uuri'nikon wani siriri Cristo esa' pe. Iwaikkatoi pe e'ni siriri.

²⁸ Míriri ye'nen Paapaya tipemonkonoyami' tiri'pi to' pata'se'kon ya' tonpayami' kore'ta to' esenyaka'mato'pe. E'mai' pe tinaipontikon ton tiri'piya to' pata'se' ya'. Moropai to' ye'ma'pi pi' timaimu ekareme'nenan tiri'piya. Moropai inkamoro ye'ma'pi pi' pemonkonyami' yenupanenan. Moropai miriri tipo tiku'sen pepin ku'nenan. Moropai miriri tipo pri'yawonkon pepin yepi'tinenan. Moropai tiaronkon piika'tinenankon. Moropai tiaronkon ye'mai'nori tonkon. Moropai tiaronkon maikon ku'nenan tonkon, ipi' teesenupai pra. Tami'nawiri inkamoro tiri'piya tipemonkonoyami' kore'ta soosi ta to' esenyaka'mato'pe.

²⁹ Tiise inkamoro wani pepin tami'nawiri taipontisanon pe. Moropai Paapa maimu ekareme'nenan pe tami'nawironkon wani pepin. Moropai pemonkonyami' yenupanenan pe tami'nawironkon wani pepin. Moropai tami'nawironkonya tiku'sen pepin kupi pepin.

³⁰ Moropai tami'nawironkonya pri'ya pra tiwe'sanon yepi'ti pepin. Moropai tami'nawironkonya tiaron maikon kupi pepin teesenupai pra ipi'. Moropai tami'nawironkonya i' taasa' miriri tiaronkon maikonya ekaremeki pepin.

³¹ Tiise mori panpi' Mori Yekaton Wanní nitiri yu'se e'ti, miriri yapisikonpa.

Taripai miriri waranti aako'mamikon tanne, ipikku panpi' anukupikon ton ekaremekiuya siriri.

13

E'sa'namanto'

¹ Tami'nawironkon pemonkonyami' maimu kupiuya ya mori pe, moropai inseriyami' maimu niri kupiuya ya, tiise e'sa'namato' ton pra awani ya, i' pe pra ri awani e'painon. Í' ri tauya ya, tauya se' tapairi, turun turun taawon waranti, maasa pra tiaron yeurimauya umaimu ke neken, miikiri tisa'namai pra.

² Moropai uuriya mori pe Paapa maimu ekaremeki ya, tami'nawironkon pemonkonyami' pi' epu'nen pe wani ye'nen, moropai tami'nawiron epu'tiuya ya, ani' nepu'ti pepin, tiise Paapa nepu'ti epu'tiuya ya, moropai kure'ne innape ikupliya wenai wi' mo'tanipiuya ya, ipata'se' yapai tiaron pata pona, tiise e'sa'namato' ton pra awani ya tiaronkon yarakkiri i' pe pra ri uuri wani.

³ Moropai tami'nawiri uyemanne pe tiwe'sen tiriuya ya, tiwe'taruma'tisanon pia to' piika'tito'peuya, moropai Paapa esenyaka'mato' wenai, uusa'mantato'pe eturumaka ya, upo'tito'pe to'ya, tiise e'sa'namato' ton pra si'ma miriri kupiuya ya, i' pe pra ri awani. Í' eporiuya pepin miriri wenai.

⁴ Maasa pra e'sa'namanto' wani teekore'masen pe pra, mori pe awani. Moropai e'sa'namanto' wani ikinmuwani emapu'tinen pe pra. Moropai mii pe e'ni emapu'tinen pepin, tiaronkon yentai atapurin emapu'tinen pepin.

⁵ E'sa'namanto' yarakkíri e'ní ya, tiaronkon tĩnamai pra eseurĩman pepĩn. Moropai uwarĩri'nĩkon neken esenumenkan pepĩn tĩse tiaronkon pi' nĩri enpenatan. Atatasi'sirunpai pra e'nĩ pepĩn, tiaronkon kupĩ pepĩn uyewanmakon pe, uwĩnikĩ'nĩkon to' nĩkupĩ'pi wenai, tĩse to' sa'nama.

⁶ E'sa'namanto' yarakkĩri tĩwe'sen pemonkon atausĩpa pepĩn imakui'pi pi'. Tĩse aatausĩpa yairon pi'.

⁷ Pemonkon tonpa sa'namanen ko'mamĩ pepĩn teesewankono'mai tonpa pi'. Tĩse innape ikupĩ pi' aako'mamĩ. Tĩwĩri mĩikĩriya morĩ kupĩ nĩmikĩ pi' aako'mamĩ teeseta'kai pra. Tamĩ'nawĩri yapĩtanĩpiya.

⁸ Sĩrĩri e'sa'namanto' wanĩ ipatĩkarĩ tĩiko'mansen pe taatareti'kasen pe pra. Tĩse mĩrĩri warantĩ pra Morĩ Yekaton Wannĩ nĩtĩri wanĩ. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nenanya ekaremekĩ yareti'ka. Tamĩ'nawĩri i' e'kupĩ to' nekaremekĩ'pi e'ku'sa' wanĩ. Moropai tiaronkon maikon ku'nenan nĩkupĩ atareti'ka. Inĩ'ri to' eseurĩma pepĩn tiaronkon mai pe. Moropai Morĩ Yekaton Wannĩ epu'nen ke tiaronkon panama anĩ'ya ya, maasa mĩrĩri to' esenyakamato' atareti'ka. Inĩ'ri tiaronkon yenupa to'ya pepĩn.

⁹ Maasa pra see warantĩ awanĩ sĩrĩri. Sĩrĩri tĩpose Paapa winĩpainon epu'nen wanĩ tamĩ'nawĩri pra, mĩi pĩkĩri neken epu'tĩ. Mĩrĩri ye'nen Paapa yeseru pi' pemonkonyamĩ' yenupa mararĩ, e'to' yawĩri pra.

¹⁰ Tĩse i' pensa Cristo erepamĩ yai sĩrĩri non pona, awanĩ kupĩ sĩrĩri e'to' yawĩri, mĩi pĩkĩri pra tĩiko'mansen pe. Mĩrĩri yai mĩi pĩkĩri tĩwe'sen pi' eseurĩman pepĩn, inĩ'ri yapurĩ pepĩn.

¹¹ A'kĩ, see warantĩ awanĩ: Pena more pe wanĩ yai, eseurĩmato' e'pĩtĩ'pi more eseurĩmato' warantĩ. Moropai esenumenkato' e'pĩtĩ'pi more esenumenkato' warantĩ. Tarĩpai sĩrĩripe uuto'pansa' ye'nen, inĩ'ri more esenumenka warantĩ esenumenka pra wai. Maasa pra inĩ' panpi' epu'tũya ye'nen.

¹² Tĩse sĩrĩri tĩpose tamĩ'nawĩri epu'tĩ pepĩn, i' kai'ma Paapa yeseru wanĩ. Ipoi'pi wanamari ya' esera'man warantĩ awanĩ, maasa pra mararĩ, iwaikkatoĩ pe esera'man. Sĩrĩripe mararĩ epu'tũya, tĩse mĩrĩri yai e'to' yawĩri epu'tũya, tamĩ'nawĩri uyepu'tĩ Paapaya warantĩ.

¹³ Tĩse sĩrĩri tĩpose Morĩ Yekaton Wannĩ nĩtĩri'pi, unkupikon ton pe ko'mamĩ sĩrĩri. Innape ikupĩ pi' ko'mannĩ e'pai awanĩ. Moropai iwinĩpai tamĩ'nawĩri morĩ intĩri yapisĩ nĩmikĩ pi' ko'mannĩ e'pai awanĩ. Moropai tiaronkon sa'nama pi' ko'mannĩ e'pai awanĩ. Moropai mĩrĩri kore'ta e'sa'namanto' wanĩ ipĩkku pe, tiaronkon yentai.

14

Morĩ Yekaton Wannĩ Nĩtĩri Tiaron

¹ Mĩrĩri ye'nen uyonpayamĩ', kure'ne awe'sa'namakon e'pai awanĩ. Moropai mĩrĩri Morĩ Yekaton Wannĩ nĩtĩri'kon yuwaya'nĩkon e'pai awanĩ. Tĩse mĩrĩri kore'ta pemonkonyamĩ' pi' Paapa maimu ekaremekĩ yuwaya'nĩkon e'pai awanĩ. Mĩrĩri yu'se awanĩkon e'pai awanĩ inĩ' panpi', tiaron yuwaya'nĩkon yentai.

² Maasa pra anĩ' eseurĩma ya tĩku'sen pepĩn mai ta, mĩikĩri eseurĩma mĩrĩri Paapa pi' neken, pemonkonyamĩ' pi' pra. Tĩse eeseurĩma tekaton ke neken, yairon anĩ' nepu'tĩ pepĩn pi'. Mĩrĩri ye'nen anĩ'ya eeseurĩmato' epu'tĩ pepĩn.

³ Tĩse anĩ'ya Paapa maimu ekaremekĩ ya, ekaremekĩya pemonkonyamĩ' ton pe, to' pĩka'tito' ton pe, to' meruntĩtannĩ'to'pe moropai meruntĩ ke to' e'to'pe.

⁴ Tĩse anĩ' teeseurĩmasen wanĩ ya tĩku'sen pepĩn mai ta, mĩikĩri e'pĩka'ti tĩiwarĩri. Tĩse anĩ'ya Paapa maimu ekaremekĩ ya, mĩikĩriya tamĩ'nawĩronkon innape Jesus ku'nenan pĩka'ti.

⁵ Tamĩ'nawĩronkon amĩri'nĩkonya tĩku'sen pepĩn mai kupĩ yu'se wai seru' pepĩn. Tĩse mĩrĩri yentai Paapa maimu ekaremekĩya'nĩkon yu'se wai. Maasa pra anĩ'ya Paapa maimu ekaremekĩ ya, mĩikĩri wanĩ mĩrĩri manni' mai tĩku'sen pepĩn ku'nen yentai, tamĩ'nawĩronkonya imaimu eta warantĩ pra. Tĩse anĩ'ya mĩrĩri imaimu ekareme'sa' ya tiaronkonya epu'to'pe, mĩrĩri warantĩ nĩri tamĩ'nawĩronkon innape Jesus ku'nenan pĩka'ti'ya e'painon.

⁶ Mĩrĩri ye'nen uyonpayamĩ', i' pensa akore'ta'nĩkon erepansa' eseurĩma ya tĩku'sen pepĩn mai ta epu'ti'ya'nĩkon e'painon? Kaane, epu'ti'ya'nĩkon pepĩn. Tĩse epu'ti'ya'nĩkon e'painon Paapaya itĩsa' ya eseurĩmato'pe amĩri'nĩkon pi' epu'nen tĩsa' Paapaya ya, tĩmaimu i' e'kupĩ ekareme'to'peuya. Amĩri'nĩkon yenupato'peuya itĩsa'ya ya, mĩrĩri epu'ti'ya'nĩkon e'painon.

⁷ Mĩrĩri warantĩ nĩri to' waiyi te'nunpasen flauta wanĩ, moropai harpa. Ye'nunpanenya ye'nunpa i' kupĩ tũya'nĩkon epu'to'pe etanenanya. Tĩse aronne ye'nunpaiya pra awanĩ ya, o'non ye'ka pe mĩrĩri epu'ti' to'ya e'painon? Epu'ti' to'ya pepĩn.

⁸ A'kĩ, suraraya tĩsinarĩ ye'nunpa ya, tonpayamĩ' ekonekato'pe ye'nunpaiya. Tĩse morĩ pe aronne ye'nunpaiya pra awanĩ ya, itonpayamĩ' ekoneka pepĩn e'painon epĩ tuutĩkonpa.

⁹ Mírírí warantí nírí amírí'níkon eseurímato' waní. Tiaronkonya í' taato'ya'níkon pe awaní epu'tí pepín, maasa pra tiaron mai ta eeseurímakon ye'nen. Mírírí amaimu eta to'ya pepín tiwin kin. Mírírí ye'nen eeseurímato'kon waní í' pe pra rí aní'ya epu'tí pepín.

¹⁰ Inna seru' pepín, tu'ke mai man sírírí non po se' kaisaron pepín. Tíise tiwin pí' sí'ma innape Jesus ku'nenan tímaimukon epu'tí.

¹¹ Tíise uuríya tiaron maimu eta ya, í' taato'pe epu'tíuya pepín, umaimu pe pra awaní ye'nen. Moropai mírírí warantí nírí mai ku'nenya umaimu epu'tí pepín. Mírírí ye'nen ka'ran pe awaní upí', tiaron pe awaní umaimu etaíya pra awaní ye'nen.

¹² Moriya mírírí Morí Yekaton Wanní nítírí yu'se awaníkón ya, yuwatí, tamí'nawíronkon innape Jesus ku'nenan píika'tító'kon ton.

¹³ Mírírí yu'se awaníkón ye'nen, aní' waní ya teeseurímásen tíku'sen pepín mai ta, míkíríya esatí e'pai awaní Paapa pí', mírírí mai tínkupí ekareme'to'íya ton títo'peiya, pemonkonyamí'ya epu'to'pe.

¹⁴ A'kí, uurí epírema ya tiaron mai ta, uyekaton ke epírema, tíise mírírí mai pí' esenumenka pra, í' taato'pe awaní.

¹⁵ Mírírí ye'nen í' kupíuya e'pai man? Sa'nírí ikupíuya, epírema e'pai man tíku'sen pepín mai ta uyekaton ke, moropai umaimu ta nírí epírema epu'tí'ma esenumenkato' ya'. Mírírí warantí eserenka tíku'sen pepín mai ta uyekaton ke, moropai umaimu ta nírí eserenka epu'tí'ma.

¹⁶ Maasa pra tíku'sen pepín mai ta eepíremakon ya ayekatonkon ke, o'non ye'ka pe tiaron pemonkonya eepíremato'kon epu'tí, amaimukon epu'tí tíuya warantí pra? Mírírí ye'nen — Mírírí warantí morí amírí, Paapa —taiya pepín, eepíremato'kon eta tíuya yai, í' taaya'níkon pe epu'tí tíuya pra tíwaní ye'nen.

¹⁷ Teuren eepíremakon tanne morí pe tíise, amaimukon etanen e'píika'tí eseríke pra awaní, maasa pra amaimukon epu'tí tíuya warantí pra.

¹⁸ —Morí pe man, Paapa —tauya Paapa pí'. Maasa pra tíku'sen pepín mai ta epírema ye'nen, amírí'níkon yentai mai ku'nen uurí.

¹⁹ Tíise soosi ta innape Jesus ku'nenan epere'sa' yai, mararí, mia'taikinan mai ke neken to' anenupapai wai to' maimu ta, tu'kan 10.000 kaisarí mai ke, tiaron mai típu'sen pepín ta to' yenuapauya yentai. Maasa pra í' taato'pe umaimu waní epu'tí to'ya yu'se waní ye'nen.

²⁰ Uyonpayamí', mírírí Morí Yekaton Wanní nítíríkon pí' moreyamí' warantí teesenumenkai pra e'tí. Tíise eesenumenkakon yu'se wai a'yeke'ton pe tíwe'sen pemonkon esenumenka warantí tepu'se. Tíise imakuí'pí ankupíkón pí' more pe awaníkón yu'se wai mírírí tepu'se pra. [Tu'ke mai, tepu'sen pepín ke eeseurímakon ye'nen, kure'ne Paapa wakírí pe awaníkón kai'ma teesenumenkai pra e'tí.]

²¹ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man, taasai'ya man see warantí:

—Insamoro upemonkonoyamí' pí' eseuríma taasa' Paapaya man.

Eseuríma pe wai pemonkonyamí' ka'ran pe tíwe'sanon winípai

tímaimukon ku'nenan winípai.

Tíise mírírí warantí eseuríma tanne,

upemonkonoyamí' ko'mamí umaimu típínamai pra

—taasai'ya man, [tímaimu yawíronkon pepín pí'.]

Is 28.11,12

²² Mírírí ye'nen epu'tí'níkon, tíku'sen pepín mai ku'to' tírí Morí Yekaton Wanníya manní'kan Paapa maimu yawíronkon pepín netaton pe, moropai tíkupí'píkon pí' to' esenumenkato'pe. Mírírí waní pepín imaimu yawíronkon ton pe. Tíise Paapa maimu ekareme'to'pe to'ya Morí Yekaton Wanníya itírí'pí, innape Cristo ku'nenan pia, iwakírí pe tíwaníkón epu'to'pe to'ya. Tíise innape Paapa ku'nenan pepín pia itíísai'ya pra man.

²³ Eesenumenkati maasa. Tamí'nawíronkon innape Jesus ku'nenan eseuríma ya tíku'sen pepín mai ta, moropai pemonkonyamí' erepamí akore'ta'níkon, Paapa epu'nenan pepín. Míiwíni pra awaní ya tiaron erepamí Morí Yekaton Wanní nítírí'pí pí' esenupa'pí pepín. Mírírí mai tíku'sen pepín ta eeseurímakon eta tíuya'níkon ya, inkamoroya taa eseríke waní apí'níkon: —Ayawí'pankon inkamoro —taa eseríke awaní apí'níkon, amaimukon epu'tí to'ya pra awaní ye'nen.

²⁴ Tíise tamí'nawírí amírí'níkonya Paapa maimu ekaremekí ya aronne, moropai akore'ta'níkon pemonkon erepamí Paapa epu'nen pepín míiwíni pra awaní ya tiaron Morí Yekaton Wanní nítírí'pí pí' esenupa'pí pepín pemonkon erepamí ya, inkamoroya amaimukon eta, moropai to' esenumenka mírírí tífeta'píkon pí', imakuí'pí pe tíwaníkón pí'. Mírírí ye'nen innape awaní kupí to'ya, yairon pe awaní epu'tí tíuya'níkon ye'nen.

²⁵ Mírírí wenai inkamoro yeseru imakuí'pí pe tíwe'sen yenpo Paapaya. Moropai inkamoro e'sekunka Paapa yapuríkonpa. Taa to'ya: —Yairí pu'kuru see Paapa man amírí'níkon pia —taa to'ya.

Í Kai'ma Soosi Ta E'ní Yeseru

²⁶ Uyonpayamí', tamí'nawírí eseuríma'pí seeni'. Í ankapai uurí e'to' waní sírírí see warantí: A'kí, soosi ta eemurukuntíkon yai Paapa yapurí, tiwin uyonpakon moro awaní teeserenkasen. Moropai tiaron moro awaní yenupaton. Moropai tiaron moro waní típí' Paapa nekaremekí'pí anekareme'painon. Moropai tiaron moro waní itekare anekareme'painon tiku'sen pepín mai ta. Moropai tiaron moro awaní tiku'sen pepín mai ta mīkírí nekaremekí'pí itekare anekareme'pai tíwe'sen í' taasa' maiya epu'to'pe. Tamí'nawírí mīríríkon kupí e'pai awaní tiaronkon innape Jesus ku'nenan píika'títo' ton pe.

²⁷ A'kí, akore'ta'níkon tiaronkon teeseurímasanon tiku'sen pepín mai ta waní ya, inkamoro eseuríma e'pai man asakí'ne eseuríwí'ne kaisarí neken, tamí'nawíríkon eseuríma pra. Tíise to' eseuríma e'pai awaní ese'ye'ma'pí pí'. Moropai tamí'nawíríkonnya epu'to'pe, í' taasa' mīrírí maiya ekareme'nenya ekaremekí e'pai awaní, típia Morí Yekaton Wanní nítírí'pí wenai.

²⁸ Tíise í' taato'pe mīrírí maiya ekareme'nen pe pra awaní ya, to' eseuríma e'pai pra awaní, tíise tíwarírí'níkon neken Paapa yarakkírí to' eseuríma e'pai awaní tewankon ya'.

²⁹ Asakí'nankon eseuríwí'nankonya itekare ekaremekí e'pai man. Moropai tiaronkonya to' nekaremekí itekare eta e'pai man.

³⁰ Mīrírí to' eseuríma tanne, Paapaya tekare ekaremekí ya, tiaron akore'tawon pia, mīkírí e'mai' pe teeseurímasen tí'napamí e'pai man, tiaron eseuríma etapa.

³¹ Mīrírí warantí tiwin pí' sí'ma eeseurímakon e'pai man. Mīrírí wenai tamí'nawíríkonnya epu'to'pe moropai epu'sa' tíuya'níkon wenai, iní' panpí' Paapa maimu yawírí to' ko'manto'pe tírumakai pra.

³² Teeseurímasen itekare Morí Yekaton Wanní nítírí'pí pí' mīkírí atí'napamí eserike awaní, tiaron teeseurímasen pata'se' ton pe.

³³ Maasa pra se' tapairí eseuríman yu'se pra Paapa man, tiaronkon yaka'ma ye'ka pe. Tíise morí pe eseuríman yu'se awaní, e'to' yawírí e'níto'pe.

³⁴ Tamí'nawíríkon Paapa pemonkonyamí' yenupa'píuya warantí ayenupauya'níkon. Wírí'sanyamí' waní e'pai awaní tíítí'napanse soosi ta. Maasa pra soosi ta inkamoro eseuríma tíri ananya pepín. Tíise tínyokon maimu yawírí to' waní e'pai awaní, pena Moisés nurí'tíya yenupató' yawírí.

³⁵ Í' rí anekaranmapopai tíwaníkon ya, tínyokon pí' ekaranmapo to'ya e'pai awaní tewí' ta sí'ma, soosi ta pra. Maasa pra soosi ta wírí' eseuríma e'pai pra man, uurí'níkon yeppe'nípíya namai.

³⁶ Sírírí tauya manní' amírí'níkon pí' kupíya'níkon pra kenantí innape? Amírí'níkon pí' neken Paapa yekare ekaremekí'pí to'ya kai'ma eesenumenkakon? Kaane, tiaronkon pí' nírí ekaremekí'pí to'ya.

³⁷ A'kí, aní' esenumenka ya Paapa maimu ekareme'nen pe tíwaní pí', Morí Yekaton Wanní nítírí'pí ku'nen pe tíwaní pí'. Mīkíríya yairí seeni' unmenuka'pí waní epu'tí e'pai man, maasa pra umaimu pepín sírírí, tíise Uyepotoríkon maimu.

³⁸ Tíise aní'ya unekaremekí'pí píinama pra awaní ya, mīkírí maimu nírí kí'píinatamí.

³⁹ Mīrírí ye'nen uyonpayamí' Paapa maimu ekaremekíya'níkon yuwatí. Tíise tiku'sen pepín mai ku'nen pí' eeseuríma e'pai pra man kíkatí.

⁴⁰ Tíise tamí'nawírí morí pe e'to' yawírí mīrírí ayeserukon ku'tí soosi ta, se' tapairon pe pra.

15

Cristo E'mí'sa'ka'pí Yekare

¹ Uyonpayamí', Cristo yekare ekaremekíuya sírírí apí'níkon, manní' ekaremekíuya ne'tíkini moropai manní' innape e'píika'tínto' yekare kupí pí' aako'mamíkon manní'.

² Mīrírí itekare wenai amírí'níkon e'píika'tí, innape ikupí pí' aako'mamíkon ya. Tíise manní' unekaremekí'pí waní ya, seru' pe, awe'píika'tíkon pepín. Í' pe pra rí innape iku'to'ya'níkon waní e'painon.

³ Tíise useruku pepín, maasa pra í' uurí esenupa'pí moropai unepu'tí'pí pí' amírí'níkon yenupa'píuya itekare ipíku pe tíwe'sen pí'. Mīrírí waní Cristo sa'manta'pí yekare pe. Mīkírí sa'manta'pí imakui'pí unakupí'píkon mo'kapa kai'ma. Mīrírí warantí awe'menukasá' Paapa maimuya taasa' yawírí.

⁴ Mīkírí sa'mantasa' típo yu'na'tí'pí to'ya uuruwai ya'. Moropai aako'mamí'pí eseuríwí'ne wei kaisarí. Mīrírí típo awe'mí'sa'ka'pí isa'manta'san kore'ta pai, Paapa maimuya taasa' yawírí.

⁵ Moropai tíwe'mí'sa'ka' típo, e'mai' pe eesenpo'pí Pedro pia. Moropai mīrírí típo tiaronkon tínaipontí'san pia eesenpo'pí. Era'ma'pí to'ya.

⁶ Moropai iní'ri eesenpo'pí mararonkon pepín 500 yentainokon tapurínenan pia. Mírírí yai tu'kankonya era'ma'pí. Sirírípe tu'kankon to' yonparí'sankon sa'mantasa' pra man, sirírí típose enen to' ko'mamí, tíise tiaronkon to' yonparí'san sa'mantasa' sirírí.

⁷ Moropai inkamoroya era'masa' típo, eesenpo'pí Tiago pia tiwinsari tíise. Moropai maasa panpí' iní'ri eesenpo'pí tamí'nawíronkon tínaipontí'san pia.

⁸ Tamí'nawíronkon pia teesenpo típo, tiwinkano'pí pe uupia eesenpo'pí, inímíkíyua pra tíise. Maasa teesenpoto' weiyu erepamí pra tíise, more esenpo warantí eesenpo'pí uupia, aní'ya inímíkí pra tíise.

⁹ Maasa pra uurí sa'ne waní Cristo naipontí'san warantí pra, tíise to' ma're waní, to' kaisarí e'kupí eseríke pra wai. Maasa pra uurí waní yapurínenan taruma'títípon pe. Mírírí ye'nen Cristo naipontí'pí pe uyesatí to'ya pepín e'painon.

¹⁰ Míiwíni tíise Paapaya utaruma'tí pra awaní'pí tíise upíika'tí'píiya morí pe. Moropai tiaron, uyeseru ton itírí'píiya, morí pe tíwe'to' yawírí. Moropai uyaipontí'píiya esenyaka'mato'pe Cristo naipontí'san warantí. Esenyaka'ma pra uuko'mamí pra waní'pí. Tíise esenyaka'masa' wai tamí'nawíronkon Cristo naipontí'san yentai. Tíise uwarírí ikupíyua pepín. Tíise Paapaya ikupí'pí, tímeruntíri tírí'píiya uupia, esenyaka'mato'pe itu'se tíwaní ye'nen.

¹¹ Sirírí epu'tí, itekare unekaremekí'pí waní tiaronkon Cristo naipontí'san nekaremekí'pí warantí. Mírírí ye'nen uuríya itekare ekareme'sa' ya, inkamoroya ekareme'sa' ya, mírírí rí itekare waní. Moropai ipikku pe panpí' mírírí kupí'píya'níkon innape.

Uurí'níkon E'mí'sa'kato' Yekare

¹² Sirírí itekare anna nekaremekí'pí waní Cristo e'mí'sa'ka'pí ekareme'nen pe. Mírírí ye'nen o'non ye'ka pe tiaronkonya taa: —Isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín?

¹³ Maasa esenumenkati. Isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín kai'ma eesenumenkakon ya, moriya Cristo e'mí'sa'kasa' pepín e'painon.

¹⁴ Moropai Cristo e'mí'sa'kasa' pra awaní ya, ipí' anna eseurímato' waní e'painon í' pe pra rí. Moropai innape iku'to'ya'níkon waní e'painon, í' pe pra rí.

¹⁵ Moropai mírírí warantí seru' pe anna eseuríma e'painon Paapa winíkí, maasa pra Cristo pími'sa'ka'pí Paapaya taa annaya ye'nen. Innape see isa'manta'san e'mí'sa'ka pra awaní ya, Paapaya Cristo pími'sa'ka'pí pepín e'painon.

¹⁶ Innape isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín kai'ma eesenumenkakon ya, Cristo nírí e'mí'sa'ka'pí pepín e'painon.

¹⁷ Mírírí warantí Cristo e'mí'sa'kasa' pra awaní ya, innape iku'to'yakon waní í' pe pra rí, amakuyikon yapai amo'kasai'ya pepín e'painon. Tíise aako'mamíkon e'painon imakui'pí anukupí'píkon yarakkírí.

¹⁸ Innape mírírí waní ya, mírírí warantí nírí ayonpayamí'kon isa'manta'san innape Cristo ku'nenan ko'mamí e'painon aataka'ma'san pe ipatíkarí.

¹⁹ Innape Cristo kupí ya, morí intírí yapísí sirírí, tarí enen e'ní tanne. Tíise sirírí neken yapísí ya, mararí pra esewankono'man e'painon, tamí'nawíronkon pemonkonyamí' esewankono'ma yentai. Maasa pra iwinípai ipatíkaron ko'manníto' yapísí kai'ma, es-enku'tí'ní'pí e'painon.

²⁰ Tíise mírírí warantí pra awaní, maasa pra innape Cristo e'mí'sa'ka'pí waní. E'mai' pe awe'mí'sa'kasa' ye'nen, epu'tí'níkon ite'ma'pí pí' e'mí'sa'kan, ipatíkarí ko'manníto'pe yarakkírí.

²¹ Maasa pra tiwinan warayo' Adão nurí'tíya imakui'pí kupí'pí wenai tamí'nawíronkon waní tíisa'mantasanon pe. Mírírí warantí nírí tiwinan warayo' Cristo e'mí'sa'ka'pí wenai, tamí'nawíronkon isa'manta'san e'mí'sa'ka pe man.

²² See warantí awaní: Paapa maimu yawírí pra Adão nurí'tí waní ye'nen, tamí'nawíronkon uurí'níkon típayaní'san sa'manta emapu'tí'píiya. Mírírí warantí Paapa maimu yawírí Cristo ko'mamí'pí ye'nen, tamí'nawíronkon uurí'níkon típemonkonoyamí' e'mí'sa'ka ipatíkarí ko'manto'pe emapu'tí'pí Cristoya.

²³ Tíise uurí'níkonya inímíkí e'pai awaní. Maasa pra e'mai' pe Cristo e'mí'sa'ka'pí tamí'nawíronkon e'mí'sa'ka rawírí. Mírírí típo inímíkí pí' ko'manní í' pensa Cristo iipí yai, ípemonkonoyamí' e'mí'sa'kato' weiyu eseporí.

²⁴ Mírírí típo sirírí pata yaretí'ka Cristoya weiyu erepamí. Mírírí yai tamí'nawíronkon ípikku pe tíwe'sanon, moropai meruntí ke tíwe'sanon, taataipontísanon, teesera'masanon moropai teesera'masanon pepín yaretí'kaiya. Moropai tamí'nawíronkon rumakaiya tíyun Paapa yenya', to' esa' pe awe'to'pe.

²⁵ Maasa pra tamí'nawíronkon esa' pe Cristo ko'mamí e'pai awaní, tamí'nawíronkon itey-atonon yaretí'ka Paapaya pikírí.

²⁶ Tamí'nawíron imakui'pí yaretí'ka tûuya tîpo, sa'mantanto', itu'se Paapa e'to' pepín, inewanmarí yaretí'kaiya pe man.

²⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' yawírí taasai'ya man:
—Paapaya tamí'nawíronkon esa' pe Cristo kupí pe man to' ko'manní'nen pe awe'to'pe *Sl 8.6*
—taasai'ya man. Tamí'nawíron yentai Cristo ena taasa' Paapaya ya, ikupíya tíise tentai Cristo ena pepín taasai'ya pra awaní. Maasa pra mîlkírí Paapaya ikupí'pí tamí'nawíronkon esa' pe.
²⁸ Tamí'nawíronkon esa' pe Cristo ena yai, mîlkírí eturumaka Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe. Manní' Paapa ipíkku pe Cristo kupítípon tiaronkon yentai. Mírírí yai Paapa ena kupí sírírí tamí'nawíronkon esa' pe.

²⁹ Tarípai isa'manta'san e'mí'sa'ka pra awaní pí' eesenumenkakon ya, ayekaran-mapouya'níkon. Í' ton pe pemonkonyamí' esenpatakona'pí tonpayamí', isa'manta'san ton pe? Í' pe pra rí awaní e'painon.

³⁰ Moropai anna kanan, í' ton pe see anna esenyaka'ma ko'mannípí, anna moron tepu'se? Isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín epu'tí ya, í' pe pra rí awaní e'painon.

³¹ Tíise uyonpayamí', uurí tamí'nawíron e'taruma'tito' yapítanípiuya sírírí wei kaisarí. Useruku pepín. Uyepotoríkon Jesus Cristo pemonkono pe awaníkon wenai, innape ayapuríuya'níkon warantí, innape awaní sírírí.

³² A'kí, tarí uurí esenyaka'ma ko'mannípí Éfeso po. Mararí pra tewai'se kaikusi yarakkírí teepisen kaisarí. Tíise mírírí kupíuya ya, tarí neken sírírí non po morí pe uuko'manto'pe, í' eporíuya pepín e'painon. Innape see isa'manta'san e'mí'sa'ka pepín ta'níkon ya, moriya taa e'painon:

Entamo'kanpai'níkon moropai uwukukon ení'pai'níkon.

Maasa pra penane sa'mantan pe man *Is 22.13*
taa e'painon. Tíise mírírí taa eseríke pra man maasa pra isa'manta'san e'mí'sa'ka kupí sírírí.

³³ Mírírí ye'nen teesenku'tí pra e'tí. Ayonpakon imakui'pí ku'nen wenairí tuutí, ayaserukon morí pe awe'to'kon kí'ma'taní'tí.

³⁴ Tíise morí pe aako'mamíkon yuwatí yairí. Imakui'pí ku'to'ya'níkon mí'panní'tí. Akore'ta'níkon tiaronkon man, Paapa epu'nenan pepín. Sírírí tauya sírírí, ayonpayamí'ya Paapa yeseru epu'tí pepín pí' aweppépíkon e'pai man.

Í' Kai'ma Uyesa'kon E'mí'sa'kato' Yekare

³⁵ Yai pra tiaronya ekaranmapo, í' ye'ka pe see isa'manta'san e'mí'sa'ka e'painon, to' pí'pí, to' esa' kata'pí tanne? Tíise í' ye'ka pe to' esa' waní kupí sírírí? taiya.

³⁶ Pakko amírí. Paapaya isa'manta'san pími'sa'ka pepín kai'ma eesenumenka. A'kí, í' ena'pí pímiya'níkon ya, mírírí aro'ta pepín e'painon non ke ya'si'sa'ya'níkon pra awaní ya.

³⁷ Maasa pra anpímíkon waní trigo ena'pí pe. Mírírí warantí pra awaní ya, í' rí ena'pí pe tiwin míríkí. Mírírí pímiya'níkon itena'pí pe, ite'ye' pe pra tíise.

³⁸ Tíise Paapaya mírírí í' rí ena'pí pínsa' yaro'tannípí, ite'ye' ton pe, itu'se tíwaní pikírí. Maasa pra itíríya sí'ta tiwin pí' ikaisarí ite'ye' ton.

³⁹ Moropai tamí'nawíronkon enenankon pemonkonyamí' moropai kamoyamí' pun waní to' kaisarí sí'ta. Pemonkon pun waní kamo pun warantí pra. Kamo pun waní toron pun warantí pra. Moropai toron pun waní moro'yamí' pun warantí pra. Moropai moro' pun waní tiaron pe rí. Mírírí ye'nen tamí'nawírí sí'ta to' pun waní.

⁴⁰ Tamí'nawírí sírírí non ponkon waní morí pe. Moropai moro man nírí ka' ponkon. Inkamoro waní nírí morí pe tíise non ponkon warantí pra. Tiaron pe to' waní.

⁴¹ A'kí, wei ya'karu moro man iponaron pata weiyu'maiya morí pe, kapoíya iweiyu'masa' warantí pra. Moropai kapoi ya'karu moro man nírí, pata ya'karu'maiya sirikkíyamí'ya ya'karu'ma warantí pra. Moropai sirikkíyamí' ya'karu nírí moro man tiaron pe ya'karu'manen. Inkamoro nírí ya'karu moro man tiwin pí' to' kaisarí e'warainon pepín, tíise sí'ta'non tiwin pí' to' tíise.

⁴² Mírírí warantí nírí isa'manta'san e'mí'sa'ka yai awaní. Maasa pra isa'manta'pí yu'na'tísa' ya, itesa'rí'pí waní tíisa'mantase pe. Tíise í' pensa awe'mí'sa'ka ya, awe'mí'sa'ka iní' aasa'manta ton pe pra. Maasa pra tiaron pe itesa' waní kupí sírírí tíisa'mantase pe pra.

⁴³ Moropai isa'manta'pí esa'rí'pí tarí yu'na'tísa' ya, nura pe awaní, moropai a'tu'míra awaní. Tíise manni' yai, Paapaya í'mí'sa'ka yai, itesa' waní morí pe pu'kuru, meruntí ke pu'kuru awaní pe man.

⁴⁴ Moropai tarí yu'na'tísa' ya taríron pe neken awaní. Tíise í'mí'sa'ka tûuya yai, Paapaya itírí itesa' ton ipatíkarí ka' po tíiko'mansen tíríya.

Inna seru' pepín tarí awaní non po tíiko'mansen esa' waní ya, moriya ka' po nírí awaní, ka' po tíiko'mansen esa' moro man.

⁴⁵ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

—E'mai'non warayo' Adão nurí'tí koneka'pí Paapaya taríron tíiko'mansen pe

Gn 2.7

—taasai'ya man. Tíise ikínni'non warayo' Cristo pími'sa'ka'pí Paapaya, ipatíkarí aako'manto'pe. Mírírí ipatíkarí to' ko'manto' ton tíriya típemonkonyami' pia.

⁴⁶ Mírírí ye'nen e'mai' pe ka' poinon uyesa'kon ton títsai'ya pra man. Tíise sírírí non po tíko'mansen uyesa'kon ton itírí'piya. Moropai maasa uyesa'kon ton, ka' po tíko'mansen tíriya pe man.

⁴⁷ E'mai'non warayo' Adão nurí'ti koneka'pí Paapaya non ya'punu'pí ke. Tíise ka' poinon, ikínni'non warayo' Cristo pími'sa'ka'píya. Moropai tiaron itesa' ton tírírí'piya, ka' po tíko'mansen pe.

⁴⁸ Manni'kan tarí tíko'mansenon waní manni' warayo' non ya'punu'pí konekasa' warantí. Tíise manni'kan ka' po aako'mami tonkon waní, manni' ka' poi iipí'pí warantí.

⁴⁹ Uyesa'kon waní sírírí tarí tíko'mansen Adão esa' warantí. Mírírí warantí níri e'mi'sa'kan ya, amenan pe uyesa'kon waní pe man, ka' poi iipí'pí Cristo esa' warantí.

⁵⁰ Uyonpayami', sírírí ankapai e'to' pu'kuru tauya sírírí apí'níkon. Tarí tíko'mansen uyesa'kon yarakkírí sí'ma ka' pona iko'manse wítin eserike pra man. Maasa pra uyesa'kon títsa'mantasan ko'mami pepín ipatíkarí Paapa pia.

⁵¹ Maasa unekaremekí etatí, morí pe tepu'sen pepín pí' eseuríma. Tamí'nawíronkon uurí'níkon sa'manta pepín kupí sírírí. Tíise tiwin wei tiwinarí tamí'nawíronkon esa' etinyaka'ma pe man.

⁵² Ka'ne' pe uyenukonya píriu taa manni' warantí, tiwinkano'pí pe tísinaríkon ye'nunpa inseríya pe, isa'manta'san e'mi'sa'ka pe man, iní'ri aasa'mantaton pe pra. Mírírí yai tamí'nawírí uurí'níkon etinyaka'ma pe man.

⁵³ Maasa pra sírírí uyesa'kon tíkatasen etinyaka'ma e'pai man, tíkatasen pe pra. Moropai títsa'mantasan etinyaka'ma e'pai man, títsa'mantasan pe pra.

⁵⁴ Mírírí ye'nen uyesa'kon tíkatasen etinyaka'ma yai tíkatasen pe pra, moropai títsa'mantasan etinyaka'ma yai títsa'mantasan pe pra, í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawírí awe'kupí mírírí.

⁵⁵ Sa'mantanto' pí' eranne' pe pra man,

maasa pra aataretí'kasa' man.

Pemonkonyami' enasa' man

títsa'mantasanon pe pra,

sa'mantanto' yentai to' enasa' ye'nen

Os 13.14

taasai'ya man.

⁵⁶ Sa'mantanto' pí' eranne' pe e'ní imakui'pí unku'pí'píkon wenai, maasa pra Paapaya utarumatíkon, tímaimu yawírí pra e'ní ye'nen.

⁵⁷ Tíise Uyepotoríkon Jesus Cristo níkupí'pí wenai, sa'mantan pí' eranne' pe pra e'ní, maasa pra Paapaya utaruma'tíkon pepín. Mírírí ye'nen —Morí pe pu'kuru man —taa pí' ko'manní Paapa pí'.

⁵⁸ Mírírí ye'nen uyonpayami', innape ikupí pí' ako'mantí, tíwí tíku'se pra. Meruntí ke ako'mantí. Uyepotoríkon esenyaka'mato' pí' eesenyaka'makon pí' ako'mantí tírumakai pra. Maasa pra epu'tí pí' naatí Uyepotoríkon ton pe eesenyaka'makon ya, í' pe pra rí eesenyaka'mato'kon waní pepín.

16

Innapé Jesus Ku'nenan Judeuyami' Píika'títo' To'ya

¹ Judéia pata ponkon innape Jesus ku'nenan píika'títo' ton pe anapisíkon pí' eseuríma sírírí. Manni'kan Galácia ponkon innape Jesus ku'nenan pí' ta'piuya yawírí ikupíya'níkon yu'se wai.

² Domingo kaisarí mírírí antíríkon pe anapisíkon yapi'tí, moropai ikonekatí yeporíya'níkon pikírí, tiwin pí' akaisarí'níkon. Aní'ya kure'ne panpí' yapisí ya, múkíríya itírí kure'ne panpí', moropai mararí panpí' yapi'nenya itírí mararí panpí'. Mírírí yannu'ti maasa pra akore'ta'níkon erepamí yai, yannukuya'níkon namai.

³ Moropai erepansa' ya akore'ta'níkon, kaareta yarimauya, manni'kan pemonkonyami' yaanenon pe amenka'píkon yarakkírí atí ton, mírírí tíniru yaato'pe to'ya Jerusalém pona.

⁴ Mírírí yai itípai waní ya, uuti moropai inkamoro wítí uyarakkírí.

Paulo Esenenunkato' Í' Kai'ma Tíwaní Pí'

⁵ Maasa e'mai' pe uuti Macedónia pata poro, mírírí poro uutíto' man múito'pe. Mírírí típo amírí'níkon kore'ta erepamí. Mírírí yai ayeporíuya'níkon.

⁶ Yai pra akore'ta'níkon uuko'mamí eseríke waní tu'ke wei kaisarí. Míwíni pra awaní ya, tamí'nawírí kono' yaretí'kauya akore'ta'níkon. Mírírí warantí amírí'níkonya upíika'tí epu'tí pí' wai, o'non poro uutíto' manni' pí'.

⁷Maasa pra ka'ne' pe rí amíri'níkon anera'mapai pra wai. Tíise akore'ta'níkon iko'manpai wai kure'ne, itu'se Uyepotoríkon waní ya akore'ta'níkon uuko'mamí.

⁸Tíise maasa tarí Éfeso po uuko'mamí sírírí, Judeuyamí festarí, Pentecoste itese' weiyu erepamí pikírí.

⁹Uuko'mamí sírírí tarí, maasa pra Paapa maimu ekaremekíuya anetapai pemonkonyamí waní ye'nen. Teuren tu'kankon pemonkonyamí man, itu'sankon pepín waní uma'nípapai.

¹⁰Akore'ta'níkon Timóteo erepansa' yai, mîikírí yapí'tí morí pe pu'kuru. Maasa pra uurí esenyaka'ma warantí teesenyaka'masen pe nírí Timóteo waní, Uyepotoríkon ton pe.

¹¹Mírírí ye'nen ípínamaya'níkon e'pai awaní. Moropai ípíka'títí o'non poro atító' yairí, morí pe tííwanmíra atító'pe eerepanto'pe tariwaya uupia. Maasa pra mîikírí íipí nímíkí pí' waní sírírí tiaronkon uyonpakon pokonpe.

¹²Moropai uyonpakon Apolo pí' ta'píuya, tu'ke ite'ka amíri'níkon era'mapí'se atító'pe tiaronkon uyonpakon yarakkírí. Tíise sírírí pu'kuru tuutí taiya pra man. —Í' pensa uutító' weiyu eseposa' ya, uutí —taa pí' man.

Tiwinano'pí Paulo Maimu Coríntio Ponkon Pia

¹³Mírírí ye'nen tíwarí panpí' ako'mantí. Moropai innape íkupí pí' ako'mantí. Meruntí ke ako'mantí a'tu'míra tíwe'se pra.

¹⁴Tamí'nawíron eesenyaka'mato'kon konekatí, awe'sa'namato'kon yarakkírí.

¹⁵A'kí, uyonpakon Estéfanos moropai itonpayamí' epu'tíya'níkon. Inkamoroaya e'mai' pe innape Jesus kupí'pí tiaronkon rawírí Grécia pata po. Moropai mîikírí eturumaka'pí Paapa esenyaka'mato' kupípa kai'ma, Paapa pemonkonoyamí' píika'típa kai'ma.

¹⁶Mírírí ye'nen, uyonpayamí', mîikíríya apanamato'kon yawírí ako'mantí. Moropai tiaronkon iwarainonkon teesenyaka'masanonya apanamakon yawírí ako'mantí.

¹⁷Uurí atausinpasa' wai kure'ne, Estéfanos moropai Fortunato moropai Acaico pokon erepansa' pí' uupia. Maasa pra amíri'níkon ton pra awaní tanne, inkamoroya upíika'tí'pí ayenta'níkon.

¹⁸Inkamoroaya teerepansa'kon yai ayekarekon ekaremekí'pí upí', í' kai'ma aako'mamíkon yekare. Mírírí ye'nen uurí waní'pí kure'ne taatausinpai. Moropai inkamoroya amíri'níkon yausinpá'pí epu'tí pí' wai. Inkamoro ye'kakon pemonkonyamí' yapurí e'pai awaní.

¹⁹Innape Jesus ku'nenan, Ásia pata po tíiko'mansenonya tímaimukon yarima pí' man aapia'níkon. Moropai Áquilaya moropai Priscilaya nírí tímaimukon yarima pí' man. Moropai innape Jesus ku'nenan Áquila, Priscila yewí' ta Paapa yapurí teeperepí'senonya tímaimukon yarima pí' man nírí.

²⁰Mírírí warantí taríronkonya tímaimukon yarima pí' man. Mírírí ye'nen ayonpakon yenya pí' atapí'tí tamí'nawírí moro akore'ta'níkon.

²¹Tarípai seení' menukauya sírírí uyenya ke pu'kuru. "Umaimu man aapia'níkon".

²²Aní' Uyepotoríkon yapurínen pepín waní ya, mîikírí ko'mamí Paapa yewanma pe e'pai awaní. Uyepotoríkon, ka'ne' pe asi'kí.

²³Tamí'nawíron morí pe tíwe'to' tírí Uyepotoríkon Jesus Cristoya yu'se wai aapia'níkon.

²⁴Moropai uuríya a'nínmato'kon waní kure'ne, uyonpa pe amíri'níkon ku'sa' Uyepotoríkon Jesus Cristoya ye'nen. Mírírí neken.

SÍRÍRÎ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PAULO NÎMENUKA'PÎ CORÍNTIO PONKON PIA

Pauloya, Jesus Cristo naiponti'pîya sírîrî kaareta menuka'pîya moropai yarima'pîya innape Jesus ku'nenan pia cidade itese' Coríntio ponkon.

Î' wani' awani wenaí sírîrî kaareta menuka'pîya, maasa pra to' yekare etasa' wani'pî, î' kai'ma tiaronkon pemonkonyami' wîtisa' inkamoro Coríntio ponkon pia. Moropai mûi pe inkamoro yenuapítî'pî, Jesus naiponti'san pe kai'ma. Tîise Jesus naiponti'san pe pra to' wani'pî. Seru'ye' pe to' wani'pî. Inkamoro yenko'tî'pî to'ya. Moropai Paulo yeseru pî' to' o'ma'ta'pî. Jesus naiponti'pî pe pra Paulo wani' taapítî'pî to'ya. Mírîrî ye'nen Paulo maimu pîinama pra e'tî, taapítî'pî to'ya. Mírîrî warantî inkamoro yenko'tî'pî to'ya.

Mírîrî epu'tî tîuya ye'nen, sírîrî kaareta menuka'pî Pauloya. Ekaremekî'pîya innape rî Jesusya yaiponti'pî, tîmaimu ekareme'se. Moropai inkamoro seru'ye'kon wani' pepîn Jesus naiponti'san pe ekaremekî'pîya.

Moropai tiaron pî' eeseurîma'pî nîrî sírîrî kaareta po. Inkamoro esenumenka'pî tîniru yapísî pî' tonpayami' nîrîrî moropai î' ton pînon Jerusalém soosi tawonkon pia yarimato'pe to'ya. Mírîrî pî' Paulo eseurîma'pî, morî pe to' esenumenkato' wani'.

Mírîrî pî' teeseurîmasen sírîrî kaareta.

¹ Uurî Paulo, Jesus Cristo naiponti'pî itu'se Paapa wani' ye'nen. Uurîya sírîrî kaareta menuka sírîrî uyonpakon Timóteo uupia tîise. Sírîrî kaareta yarima'pîya aapia'nîkon innape Jesus ku'nenan Coríntio po tîiko'mansenon pia. Moropai tamî'nawîronkon Grécia pata poro tîiko'mansenon Paapa pemonkonyami' pia nîrî yarima'pîya sírîrî.

² Paapa pî' esatîuya moropai inmu Jesus Cristo pî'. Tamî'nawîron morî pe tîwe'to'kon moropai tîwanmîn tîto'pe to'ya aapia'nîkon. Sírîrî warantî esatîuya Paapa pî' moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'.

Pauloya Paapa Pî' Morî Pe Man Taa

³ Uyepotorîkon Paapa, Jesus Cristo yepotorî moropai itun, mîkîrî yapurîpai'nîkon man. Maasa pra mîkîrî uyunkonya uurî'nîkon sa'nama ko'mannîpî. Moropai mîkîrî wani' upîka'tînenkon pe.

⁴ Mîkîrîya tamî'nawîron uurî'nîkon esewankono'mato' winîpai upîka'tîkon. Moropai mîrîrî upîka'tîto'ya'nîkon ke, manni'kan uurî'nîkon warantî, teesewankono'mai tîwe'sanon pîka'tîto'pe, manni' iwinîpai unapísî'pîkon ke.

⁵ Innape pu'kuru man, e'taruma'tîn Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen. Tîise e'taruma'tî'nîkon ya, iwinîpai e'pîka'tînto' yapísî'nîkon.

⁶ Anna e'taruma'tîto' wenaí amîrî'nîkon e'pîka'tî. Maasa pra anna pîka'tî'pî Paapaya, amîrî'nîkon pîka'tîto'pe annaya, innape ikupîkonpa. Mírîrî ye'nen amîrî'nîkonya nîrî awe'pîka'tîto'kon yapísî, annaya yapísî'pî warantî, awe'taruma'tîkon yapítanîpîkonpa.

⁷ Mírîrî ye'nen epu'tî pî' anna man, anna e'taruma'tî'pî warantî awe'taruma'tîkon ya, Paapaya ayausinpakon, esewankono'makon winîpai, anna yausinpa'pî tîuya warantî.

⁸ Uyonpayami', î' kai'ma anna yarakkîrî e'kupî'pî Ásia pata po epu'tîya'nîkon e'pai man. Kure'ne anna e'taruma'tîto' wani'pî, yapítanîpî annaya yentaí. Anna sa'manta yonpa'pî mîrîrî wenaí.

⁹ Mírîrî epu'tî'pî annaya, anna wîito'pe awani. Tîise mîrîrî e'kupî'pî anna yenupató'pe. Anna warîrî anna e'pîka'tîto' yuwa annaya namaí, tîise Paapa winîpai anna e'pîka'tîto' ton epoto'pe annaya, manni' isa'manta'san pîmî'sa'kanen winîpai.

¹⁰ Mîkîrîya anna pîka'tî'pî mîrîrî nari' sa'mantanto' winîpai. Moropai epu'tî pî' anna man, tîwîrî anna pîka'tî'pî aako'mamî,

¹¹ amîrî'nîkon epîrema ko'mannîpî tanne, anna pona. Mírîrî warantî arinîkon epîremato' yuuku Paapaya. Moropai tu'kankonya "Morî pe man" taa Paapa pî', morî pe anna pîka'tîya wenaí.

Pauloya Coríntio Pona Tuutîto' Teseru Mo'tanîpî

¹² Anna atausinpató' man kure'ne, maasa pra tiaronkon winîkî yairon kupî'pî annaya wenaí. Moropai ini' panpî' amîrî'nîkon kore'ta anna ko'manpítî'pî seru' pe pra. Anna esenumenkato' wani' yairî epu'tî pî' anna man, anna yewan ya'. Maasa pra ipîkku pe epu'nenan esenumenka yawîrî pra ikupî'pî annaya. Tîise morî pe anna pîka'tî'pî Paapaya wenaí, ikupî'pî annaya.

¹³ Sírîrî anna nîmenuka'pî pî' esenumenkati. Î' pensa erenkaya'nîkon yai, aronne etaya'nîkon, moropai î' taato'pe awani' epu'tîya'nîkon. Tiaron pe awani' pepîn.

¹⁴ Tiaronkon amírí'nikon kore'tawonkonya epu'tí, yairí eseuríma. Mírírí warantí tamí'nawíronkon amírí'nikonya epu'tí yu'se wai. Moropai í' pensa Uyepotoríkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamí yai, anna, ayenupatíponkon pí' aatausinpakon. Mírírí anna níkupí'pí wenai anna pí' aatausinpakon, apí'nikon anna atausinpa manni' warantí.

¹⁵ Mírírí warantí epu'tíuya ye'nen, e'mai' pe uurí esenumenka'pí amírí'nikon era'mapí'se uutí pí'. Mírírí uutísa' yai, amírí'nikon atausinpa itakon te'ka pe.

¹⁶ Maasa pra esenumenka'pí Macedônia pona uutí pe amírí'nikon anera'mapí'pai waní pí'. Moropai esenumenka'pí enna'po yai, iní'rí amírí'nikon poirí ii'pai waní. Moropai mírírí yai, píika'tinan ton yu'se waní, Judéia pata pona enna'po yai.

¹⁷ Í' kai'ma yairí uurí esenumenkato' kupíya'nikon pra naatí? Manni' se' tapairí teesenumenkasen esenumenka warantí uurí esenumenka pepín. Taiya míkíríya inna tíise tésere miakanmaiya tiwinarí moropai taiya kaane. Moropai tímaimu mana'pokaiya mírírí pe rí. Mírírí warantí uurí esenumenka pepín.

¹⁸ Í' ta'píuya amírí'nikon pí' waní pepín mírírí warantí. Unekaremekí waní yairon pe, inna moropai kaane tauya pepín mírírí pe rí. Tíise yairon pe pu'kuru Paapa eseuríma warantí, eseuríma.

¹⁹ Maasa pra Jesus Cristo, Paapa munmu pí' anna eseuríma'pí amírí'nikon kore'ta. Silas moropai Timóteo moropai uurí eseuríma'pí, ekaremekí'pí annaya. Taasa' annaya pra man —Yai pra innape awaní, kaane ka'rí mírírí pe rí. Moropai mírírí warantí Jesus Cristoya tímaimu mana'pokaiya pepín níri.

²⁰ Maasa pra Cristo níkupí'pí wenai, epu'tí'nikon tamí'nawírí í' kupí tíuya ta'pí Paapaya pena, ikupíya. Jesus Cristo pemonkono pe e'ní ye'nen ikupíya innape. Mírírí wenai —Innape man, mírírí warantí man —taa uurí'nikonya Paapa pí', kure'ne upíika'tíya'nikon ye'nen.

²¹ Maasa pra míkírí Paapaya Cristo pemonkono pe anna ko'mamí, moropai amírí'nikon ko'mamí emapu'tí. Moropai míkírí Paapaya uurí'nikon menka'pí tímírí pe e'níto'pe'nikon.

²² Míkírí ko'mamí uyesa'kon pe. Uyesa'kon pe tíwaní wenai, míkíríya uurí'nikon yeki'ka'pí tímírí pe e'ní ekareme'nen pe. Uyewankon ya' Morí Yekaton Wanní tíisai'ya, tamí'nawírí í' tíruya ta'pí tíuya tíri Paapaya ekareme'nen pe. [Mírírí ye'nen uurí'nikon esenku'tín pepín.]

²³ Paapaya epu'tí pí' man, í' kai'ma uurí esenumenkato' waní. Sírírí típose uutí pra waní Coríntio cidaderí pona akore'ta'nikon, maasa pra amírí'nikon aneppe'ní'pai pra awaní ye'nen.

²⁴ Mírírí tauya pepín, amírí'nikon yaipontínen pe í' yapuríkonpa. Mírírí ye'ka pe pra, tíise anna waní amírí'nikon pokonpe teesenyaka'masen pe, amírí'nikon e'to'pe taatausinpai. Maasa pra innape ikupí pí' aako'mamíkon, tírumakai pra.

2

¹ Mírírí ye'nen uurí esenumenka'pí iní'rí, amírí'nikon pokonpe eseporí eseríke pra awaní pí', yairí ma're amírí'nikon anku'pai pra awaní ye'nen.

² Maasa pra yairí ma're amírí'nikon kupíuya ya, yairí ma're níri uurí ena. Mírírí warantí awaníkon tanne, aní'ya uyausinpa e'painon? Amírí'nikon neken, unewankono'ma'sanya uyausinpa mírírí.

³ Mírírí ye'nen manni' e'mai'non kaareta menuka'píuya aapia'nikon. Maasa pra amírí'nikon yewankono'mai itíipai pra waní'pí. Maasa pra uyausinpakonkon pemonkonyamí'ya uyewankono'ma yu'se pra waní'pí. Maasa pra epu'tí pí' wai, í' pensa taatausinpai uurí waní yai, amírí'nikon níri waní taatausinpai.

⁴ Mírírí kaareta menuka'píuya kure'ne apí'nikon esewankono'ma ye'ka pe, moropai ukarau ye'ka pe. Tíise mírírí menukasau'ya pra wai, amírí'nikon yeppe'ní'to'peuya. Tíise imenuka'píuya, í' kai'ma amírí'nikon sa'namauya epu'tíkonpa.

Imakui'pí Kupítípon Yausinpa E'pai Man

⁵ Tíise manni' pemonkon, amírí'nikon kore'ta yairí ma're ukupítípon, tíise uurí neken pepín, tiaronkon amírí'nikon kore'tawonkon níri kupí'píya mararí pra yairí ma're. Sírírí warantí imenukauya, meruntí ke pu'kuru eseurímato'pe pra ipí'.

⁶ Aasírí ariníkon amírí'nikonya yenpa'ka'pí akore'tapai'nikon. Mírírí wenai kure'ne eesewankono'ma'pí imakui'pí tínkupí'pí pí'. Aasírí man.

⁷ Tarípai aawanmíra'nikon inkupí'pí kupíya'nikon e'pai man. Moropai yausinpaya'nikon e'pai man, mararí pra yairí ma're yapítanípiya yentai awaní namai.

⁸ Mírírí ye'nen esatíuya sírírí apí'nikon, í' kai'ma kure'ne tísa'namaya'nikon epu'to'pe míkíríya, isa'namakonpa.

⁹ Moropai mírírí wenai manni' kaareta menuka'píuya aapia'nikon. Anepu'pai uurí waní'pí, innape umaimu yawírí awaníkon.

¹⁰ Í' pensa tiaron níkupí'pí imakui'pí kupíya'níkon ya, aawanmíra'níkon, uuríya níri uwanmíra ikupí. Uuwanmíra mîikíri níkupí'pí, (imakui'pí ku'sai'ya ya) mîrîri kupíuya, amîrî'níkon wenai, Jesus Cristoya era'ma tanne.

¹¹ Mîrîri kupíuya uwanmíra, maasa pra Makui ena namai uyentai'níkon. Epu'tí man, í' kai'ma mîikíri esenyaka'mato' yeseru upí'níkon.

Coríntio Ponkon Pí'

Paulo Esenenka Ko'mannípi Tróade Po Si'ma

¹² To'sari aapia'níkon uutí pra tíise, Tróade cidaderí pona uutí'pí Cristo yekare ekareme'se. Miarí erepansa' yai epu'tí'píuya, í' kai'ma itekare pí' esenyaka'ma pata'se' ton tíri'pí Paapaya.

¹³ Mîwîni tíise kure'ne esenenka ye'ka pe esenyaka'ma'pí, maasa pra uyonpakon Tito yarakkíri eseporí pra waní wenai. Mîrîri ye'nen esekaremekí'pí mororonkon pí' moropai uutí'pí Macedônia pata pona.

Cristo Wenai Tamí'nawíron Yentai E'ni

¹⁴ Tíise —Morí pe man —tauya Paapa pí', maasa pra Cristo pemonkono pe uku'sai'ya'níkon ye'nen. Mîrîri wenai Cristo waní teyatonton yentai ekaremekí Paapaya tamí'nawíronkon pí'. Uurí'níkon pinunpa ko'mannípiya itekare ekareme'se. Manni' a'pusin soroka aní'ya ya, a'pusin pu'níku tamí'nawíronkonya. Mîrîri warantí e'ni maasa pra uwenai'níkon itekare, tamí'nawíron yentai Cristo waní yekare epu'tí tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya.

¹⁵ Maasa pra anna waní, manni' a'pusin Cristo nítrí Paapa pia warantí tíwe'sanon pe. Manni' a'pusin wítí pata po warantí, itekare anna nekaremekí eta manni'kan awe'píka'títonkonya, moropai aasa'mantatonkonya eta níri.

¹⁶ Itu'sankon pepín pia awaní imakui'pí pe, morí pe pra, innape ikupí to'ya pra awaní ye'nen. Mîrîri wenai Paapa pia tíko'manto'kon ton eporí to'ya pepín. Tíise manni'kan awe'píka'títonkon pia awaní morí pe, maasa pra innape ikupí to'ya ye'nen. Moropai ipatíkarí enen tíko'manto'kon eporí to'ya. Mîrîri ye'nen aní'ya sírîri ye'ka esenyaka'mato' kupí kin e'painon?

¹⁷ Tíise annaya ikupí, maasa pra anna waní Paapa naipontí'san pe. Yairí pu'kuru ipí' teeseurímasen pe anna waní irawíri sí'ma. Mîrîri ye'nen anna waní pepín manni'kan tu'kankon pemonkonyamí' warantí. Se' tapairí Paapa maimu ekaremekí pí' anna esenyaka'ma pepín, manni'kan pemonkonyamí' se' tapairí tíwe'repasanon esenyaka'ma warantí. Tíise anna waní Cristo poitíri pe.

3

Paapa Yarakkíri Esetanto' Amanan

¹ Iní'ri annaya ekaremekí e'pai pra man, aní' pe anna waní. Tiaronkonya pemonkonyamí' yaipontí kaareta menukato'pe to'ya, Cristo naipontí'san pe tíwaníkon pí' teeseurímasen. Tíise mîrîri warantí, tiaronkon esatí annaya pra man, imenukato'pe, amîrî'níkonya epu'to'pe.

² Maasa pra amîrî'níkon rí waní anna kaaretarí warantí. Ayeserukon era'ma tamí'nawíronkonya wenai, epu'tí to'ya, anna waní Paapa naipontí'pí pe itekare ekareme'se. Maasa pra anna yewan ya' awaníkon, anna wakíri pe awaníkon. Maasa pra anna winípai innape iku'sa'ya'níkon. Yairí ayeserukon waní wenai, Cristoya apíka'tísa'kon epu'tí to'ya.

³ Mîrîri waní Cristo nímenuka'pí warantí. Mîrîri erenka to'ya ya, Cristo yarakkíri aako'mamíkon epu'tí to'ya. Í' kupí'pí Cristoya ayarakkíri'níkon, ikupí'píya pepín kaareta menukato' ke. Tíise Morí Yekaton Wanní meruntíri yai ikupí'píya, manni' ipatíkaron tíko'mansen winípainon. Kure'nan tí' pí' imenukasa' pe awaní pepín, Moisés nuri'tíya imenuka'pí warantí pra, tíise uyewankon ya' itíri'píya, yairí uyeserukon enato'pe.

⁴ Mîrîri taa annaya sírîri, maasa pra innape pu'kuru Paapaya ikupí, Jesus Cristo wenai. Mîrîri epu'sa' annaya innape.

⁵ Mîrîri ye'nen —Anna waríri anna esenyaka'mato' koneka annaya sírîri —taa annaya eserike pra awaní. Tíise ikoneka annaya yeseru waní Paapa winípai tui'sen pe, anna winípai pra.

⁶ Maasa pra mîikíriya neken anna kupí, amenan tarakkíri esetanto' yekare ekareme'to'pe annaya. —Manni' pena Moisés nuri'tí nekaremekí'pí yawírí ako'mantí —taa annaya pepín, tíise —Manni' Morí Yekaton Wanní yapi'tí, ameruntíri ton tíito'peiya —taa annaya. Maasa pra manni' Moisés nuri'tí nekaremekí'pí waní taruma'tí ton pe moropai sa'mantanto'pe, yawírí pra e'ni ye'nen, maasa pra uurí'níkon yentai awaní ye'nen. Tíise manni' Paapa winípainon, Morí Yekaton Wanní nítrí waní ipatíkarí enen ko'manníto' tínen pe.

⁷ Pena Moisés nuri'tí pia Paapaya tímaimu tíri'pí, kure'nan tí' pona imenukato'peiya. Moropai mîrîri ekaremekî Moisésya yai, pemonkonyami'ya epu'tí'pí, í' kai'ma ipíkku pe Paapa e'to' waní. Epu'tí'pí to'ya kure'nan a'ka wenai, Paapa winîpainon. Mîrîri era'ma'pí to'ya Moisés yenpata pí'. Marari pra inke' pe awani'pí, era'ma to'ya yentai. Tîise mîrîri wani'pí tîiko'mansen pe pra, ka'ne'no pe. Moropai mîrîri Moisés nekaremekî'píya pemonkonyami' taruma'tí'pí.

⁸ Tarîpai esenumenkan, mîrîri yentai Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî nîkupí wani'. Mîrîri pí' ekaremekî annaya.

⁹ Pena Moisés nuri'tí esenyaka'mato' wani'pí mori pe pu'kuru teuren pemonkonyami' e'tí'ka'pí, yawîri pra tîwe'sanon. Mîrîri ye'nen itentai pu'kuru, mori pe Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato' wani, yairi uuri'nîkon kupí pí', uuri'nîkon sa'manta namai.

¹⁰ Maasa pra manni' Moisés nuri'tí nekaremekî'pí e'mai' pe mîrîri enasa' í' pe pra rî, maasa pra itentainon erepami'pí. Ikaisaron ton pra tîise, ite'ma'pí pí' Morî Yekaton Wannî nîkupí wani itentai, mori pe pu'kuru.

¹¹ Inna seru' pepîn Moisés nuri'tí nekaremekî'pí wani'pí mori pe, tîise mî pikîri neken, tîiko'mansen pe pra awani'pí. Tîise ite'ma'pí pí' Morî Yekaton Wannî nîkupí wani ipatîkarî tîiko'mansen pe, taataretí'kasen pe pra. Mîrîri ye'nen itentai pu'kuru mori pe awani'.

¹² Mîrîri ye'nen meruntí ke pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Yairi uuri'nîkon kupí Paapaya epu'tí annaya ye'nen, ekaremekî annaya teweppe'se pra.

¹³ Ekaremekî annaya pepîn, manni' Moisés nuri'tíya ekaremekî'pí warantí. Mîkîriya tenpata yettapurí'pí kamisa api'tîmi ke. Mîrîri kupí'píya, maasa pra Israel ponkonya tenpata ya'karu tîpami era'ma namai, yenonpítí'píya.

¹⁴ Inkamoro Israel ponkonya epu'tí pra awani'pí maasa pra to' esenumenkato' wani'pí kamisa api'tîmi ke yettapusa' warantí. Sîrîri tîpose Israel pemonkonoyami'ya epu'tí pra awani, Paapa maimu e'menukasa' erenka tîuya'nîkon yai. Tîise inkamoroya epu'tí e'painon innape Cristo kupí tîuya'nîkonya yai.

¹⁵ Mîrîri ye'nen Moisés nuri'tí nîmenuka'pí erenka to'ya yai, epu'tí to'ya pepîn, maasa pra tenpatakon yettapusa' warantí to' esenumenkato' wani sîrîri tîpose.

¹⁶ Tîise mîrîri emo'ka e'painon, í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manni' warantí. Ta'píya: —Moisés nuri'tí yenpata yettaputo' emo'ka'pí, í' pensa Uyepotorîkon yarakkîri eseurîmai awenna'posa' yai. Mîrîri warantí epu'nen pe e'nî, ma'nîpanen emo'ka innape Uyepotorîkon kupí yai. Moropai epu'tí.

¹⁷ Sîrîri Uyepotorîkon taato' wani Morî Yekaton Wannî pe. Moropai uyesa'kon pe Morî Yekaton Wannî wani ya, mîkîri maimu yawîri e'nî, Moisés nekaremekî'pí yawîri pra.

¹⁸ Tamî'nawîronkon uuri'nîkon yenpata wani inaponkasa' warantí tîwe'sen pe. Morî pe Paapa e'to' era'ma'pí Moisésya warantí, mori pe Uyepotorîkon e'to' era'ma uuri'nîkonya, aronne. Mîrîri ipíkku pe Uyepotorîkon e'to' wani tui'sen pe iwinîpai, manni' Morî Yekaton Wannî winîpai. Moropai mîkîriya uuri'nîkon kupí tîwarantí e'nîto'pe. Moropai mîrîri warantí uuri'nîkon kupí pí' aako'mami, iní' panpí' mori pe uyeserukon enato'pe.

4

Paapaya Itîrî'pí Uupia'nîkon

Tiaronkon Pí' Cristo Yekare Ekareme'to'pe

¹ Teesewankono'mai anna wani pepîn, maasa pra Paapaya teeti'noko'mato' yai anna esenyaka'mato' ton tîisa' ye'nen.

² Mîrîri ye'nen ama' pe anna esenyaka'ma pepîn teesenonse. Seru'ye' pe aní' yenupa annaya pepîn, Paapa maimu tepani'pí'se. Tîise annaya ekaremekî yeseru wani yairi tîwe'sen kupí annaya tîwîri yairi. Mîrîri kupí annaya Paapa rawîri sí'ma, tamî'nawîronkonya anna yako'menka tanne.

³ Maasa pra sîrîri itekare anna nekaremekî'pí esepu'tí pra awani ya, moriya manni'kan ataka'ma'sanya epu'tí pra awani, innape ikupí to'ya pra awani ye'nen.

⁴ Inkamoroya innape ikupí pepîn maasa pra sîrîri pata po imakui'pí yepotorîya to' esenumenkato' sa'manni'sa'. Mîkîriya to' ma'nîpa Cristo yekare epu'tí to'ya namai, manni' Cristo wani yairon pe pu'kuru Paapa pe tîwe'sen pe. Enkaru'nanya era'ma eserîke pra awani warantí to' wani, Cristo epu'tí to'ya pra awani ye'nen.

⁵ Mîkîri Jesus Cristo, Uyepotorîkon pe tîwe'sen yekare ekaremekî annaya. Moropai anna wani sîrîri apoitîrîkon pe ekaremekî annaya. Maasa pra mîrîri anna winîpainon, anna yekare pí' anna eseurîma pepîn.

⁶ Pena ta'pí Paapaya:

—Ewaron pe tîwe'sen ena kupí sîrîri a'ka pe

Gn 1.3

—ta'píiya. Mírírí a'ka awitta warantí, teseru epu'tí annaya emapu'tí'píiya anna yewan ya'. Maasa pra morí pe Jesus Cristo yeseru wenai, morí pe Paapa e'to' era'ma annaya.

⁷ Mírírí ye'nen anna waní sírírí manní' itekare ekareme'nen pe, teuren í' pe pra rí anna esepu'tí, non ka'sa' warantí tíwe'sanon pe. Tíise non ka'sa' ya' awaní morí pe pu'kuru tíwe'sen. Mírírí warantí anna ya' tíwe'sen, Paapa winípainon, ekaremekí annaya, merunti ke pu'kuru Paapa waní esepu'to'pe. Anna warírí anna esenumenkato' ekaremekí annaya pepín tíise iwínípainon neken.

⁸ Tu'ke ite'ka anna pona sa'man epu'níto' erepamí tíise anna yenumíiya pepín. Moropai tiaron pensa epu'tí annaya yentainon erepamí tíise tíwi ikupi annaya pepín mírírí pí'.

⁹ Tu'ke anna winíkí íri pe tíwe'sanon waní tíise moro awaní tiwin, morí pe tíwe'sen anna pí', anna rumakanen pepín. Tiaron pensa anna pa'típítí to'ya tíise anna wíi to'ya pepín.

¹⁰ Tíwírí anna asarí nari' sa'mantanto' kore'ta pí' í' kai'ma Jesus asarí yai nari' kore'ta pí' warantí. Mírírí anna píika'tí Jesusya wenai, pemonkonyamí'ya aako'mamí anna yewan ya' epu'tí.

¹¹ Uurí'níkon ko'manto' waní sírírí típose nari' pe, maasa pra innape Jesus kupí'níkon wenai sa'mantan eseríke awaní. Tíise sa'mantan pepín uu'ko'manní'píiya'níkon ye'nen. Mírírí wenai esepu'tí enen Jesus waní.

¹² Mírírí warantí e'taruma'tínto' yapítanípí pí' anna ko'mamí sírírí. Mírírí yapítanípí annaya wenai, amírí'níkonya aako'manto'kon ton eposa' man.

¹³ Mírírí warantí níri Paapaya upíika'tíkon kupí'pí annaya innape. Mírírí ye'nen ipí' anna eseuríma'pí, Paapa maimu e'menukasa'ya taa warantí. Maasa pra ta'píiya:

—Innape ikupí pí' wai, mírírí ye'nen ipí' eseuríma'pí

Sl 116.10

—ta'píiya.

¹⁴ Maasa pra epu'tí'níkon man Paapa Uyepotoríkon, Jesus pími'sa'ka'típonya uurí'níkon níri pími'sa'kaiya sa'mantanto' yapai. Moropai amírí'níkon yarakkírí uurí'níkon yaríiya Paapa pia.

¹⁵ Tamí'nawírí anna yarakkírí e'kupí'pí waní morí pe amírí'níkon ton pe. Mírírí ye'nen iní' panpí' e'píika'tínto' yekare, anekaremekíkon eta tíuya'níkon ya, innape ikupí pemonkonyamí'ya. Mírírí ye'nen iní' panpí' tu'ke pemonkonyamí'ya Paapa yapurí teepíremakon ke. —Morí pe pu'kuru man —taa to'ya.

Í' Tera'masen Pepín Kupí Innape

¹⁶ Mírírí ye'nen tiwin kin teesewankono'mai anna waní pepín. Teuren a'yek'e'ton pe anna ena anna poi'píta anna esenyaka'mato' pí' tíise anna yekaton poi'píta pepín wei kaisarí amenan pe eena.

¹⁷ Maasa pra sírírí mararon rí teesuwa'kasen esewankono'manto' míríríya kure'ne atausinpano', aataretí'ka ton pepín yenepí tarí non po esewankono'ma'ní'pí yentainon.

¹⁸ Maasa pra í' teesera'masen waní taríron mú píkirí tíko'mansen pe. Tíise teesera'masen pepín awaní ipatíkarí tíko'mansen pe, taataretí'kasen pe pra. Mírírí ye'nen kure'ne anna esenumenka pepín tarí teesera'masen pí', tíise í' teesera'masen pepín pí' anna esenumenka.

5

¹ Maasa pra epu'tí man, see warantí awaní pe man. Warayo'ya tappí yaranka, tíimo'ta yai amenan tewí' ta. Mírírí warantí í' pensa ita ko'manníto', upí'píkon ataretí'ka ya, Paapaya amenan uyesa'kon ton tíri, ita ko'manníto'pe ka' po, taataretí'kasen pepín. Maasa pra múkíríya ikupí'pí, pemonkonya pra.

² Tarí anna ko'mamí tanne, anna eseka'nunka mararí pra uyesa'kon pe inkoneka'pí ka' po, mírírí ta iko'manpai.

³ Ipon pra tíwe'senya yeka'ma warantí uurí'níkonya yeka'ma itesa' pra esepu'ní namai.

⁴ Tarí upí'píkon ke anna ko'mamí píkirí, teesenumenkai anna ko'mamí. Sa'mantapai anna waní pepín, tíise amenan morí pu'kuru anna esa' ton yu'se anna waní, Paapa winípainon. Mírírí yeka'ma'níkon ya, taríron uyesa'kon taataretí'kasen miakanmaíya, taataretí'kasen pe pra, ipatíkarí ko'manníto'pe Paapa pia.

⁵ Múkírí Paapaya mírírí koneka'pí anna ton pe, anna miakanmapa kai'ma. Moropai múkíríya Morí Yekaton Wanní tírípí tamí'nawírí í' tíri tíuya anna pia ekareme'nen pe awe'to'pe.

⁶ Mírírí ye'nen tíwírí kure'ne taatausinpai anna waní anna pona tamí'nawírí tui'sen pí'. Epu'tí man, tarí ko'manníto' uyesa'kon ta sí'ma, aminke ko'manní Uyepotoríkon piapai, amenan uyesa'kon, ipatíkaron ke pra.

⁷ Aminke Uyepotoríkon piapai ko'manní ye'nen, innape Paapa kupí pí' ko'manní, era'ma pra tíise.

⁸ Tíise teesewankono'mai pra anna ko'mamí. Maasa pra upi'píkon piapai, Paapa pia iko'manse itípai anna waní ye'nen.

⁹ Mírírí ye'nen tamí'nawíron yu'se e'ní yentai Paapa yapurí e'pai awaní tarí ko'manní ye'ka pe. Míiwíni pra awaní ya, ípia ko'manní ye'ka pe Paapa yapurí.

¹⁰ Maasa pra tamí'nawírí uurí'níkon ko'manto' esera'ma kupí sírírí. Cristoya uurí'níkon yako'menka tiwin pí' uurí'níkon tíise. Mírírí yai ukaisarí'níkon ko'manníto' morí wenai, ko'manníto' í' pe pra rí wenai, yapísí iwinípai. Cristoya uurí'níkon repa kupí sírírí.

Cristo Níkupí'pí Wenai

Paapaya Tíwaníyakon Ukupíkon

¹¹ Cristoya anna yako'menka epu'tí annaya ye'nen, Paapa nama annaya. Mírírí ye'nen, yairon pí' pemonkonyamí' yenupa pí' anna waní, to' anpíika'típai anna waní ye'nen. Mírírí kupí annaya epu'tí pí' Paapa man yairí pu'kuru. Moropai ayewankon ya' epu'tíya'níkon, yairí nírí ikupí pí' anna man.

¹² Anna yeseru pí' atapurí pepín, ipíkku pe anna waní epu'tíkonpa. Tíise tiaronkon yuukukonpa í' kai'ma anna yapuríya'níkon, manní'kan taatapurísanon pí'. Maasa pra inkamoro atapurí morí pe teeseurímato', ipíkku pe tíwe'to'kon wenai. Tíise tewankon ya' tíiko'mansen, imakui'pí tesorukon pí' to' esenumenka pepín.

¹³ Tiaron pe anna yeseru era'maya'níkon ya, pakko pe anna waní kai'ma tiaronkon esenumenka'pí anna pí'. Tíise anna waní Paapa wakírí pe e'pai. Moropai mírírí warantí anna ko'mamí. Yairon pí' anna eseuríma amírí'níkon píika'títo'pe annaya.

¹⁴ Maasa pra mírírí kupí annaya Cristoya anna sa'nama ye'nen. Epu'tí pí' anna man, tiwin pemonkon sa'manta'pí tamí'nawíronkon pata'se' ya', tamí'nawíronkon sa'manta' e'pai tíise. Mírírí wenai epu'tí'níkon tamí'nawíronkon sa'manta'pí Cristo yarakkírí.

¹⁵ Míikírí sa'manta'pí tamí'nawíronkon ton pe, mírírí ye'nen iní'rí manní'kan enen tíwe'sanon, inkamoro ko'mamí namai tíwarírí'níkon itu'se tíwaníkon pí', tíise itu'se Cristo e'to' pí' to' ko'mamí. Manní' isa'manta'pí moropai tíisa'manta'pí típo, e'mí'sa'ka'pí ton pe to' ko'mamí.

¹⁶ Cristo yarakkírí uurí'níkon sa'manta'pí ye'nen, anna esenumenka pepín pemonkonyamí' pí', típi'níkon sírírí pata po tíiko'mansenon esenumenka warantí. Teuren pena Cristo pí' anna esenumenka'pí inkamoro Paapa epu'nenan pepín esenumenka warantí. Tarípai iní'rí mírírí warantí anna esenumenka pepín.

¹⁷ Maasa pra aní' waní ya Cristo yarakkírí tíiko'mansen pe, míikírí waní amenan tesoru ton yapísítípon pe. Penaro' imakui'pí iteseru, mírírí atareti'ka'pí. Tarípai amenan tesoru ton yapísí'piya iwinípai. Mírírí waní kure'ne esenumenkanto' pe.

¹⁸ Tamí'nawírí mírírí kupí'pí Paapaya Cristo níkupí'pí wenai. Anna miakanmaiya teeyaton pe anna waní winípai tíwaníyakon pe anna e'to'pe. Moropai anna pia anna níkupí ton tírípíya, í' kai'ma tiaronkon nírí ena emapu'títo'pe Paapa waníyakon pe.

¹⁹ Anna nekaremekí itekare waní see warantí: Paapaya unkupí'píkon imakui'pí era'ma pepín, tíwammíra iku'sa' tíuya ye'nen. Maasa pra Cristo níkupí'pí wenai ikupí'pí Paapaya tamí'nawírí tíwaníyakon pe e'níto'pe. Mírírí ekareme'to'pe annaya, Paapaya itírí'pí í' kai'ma ikupí tíuya pemonkonyamí' yarakkírí, tíwaníyakon pe to' kupíya.

²⁰ Mírírí ye'nen anna waní sírírí Cristo naipontí'san pe ipí' teeseurímasanon pe. Akore'ta'níkon sí'ma, Paapa eseuríma warantí, esatí Paapaya anna wenai. Tíwí Paapaya amírí'níkon miakanma iteyaton pe awaníkon wenai, tíwaníyakon pe ayinyakanmato'peiyá'níkon.

²¹ Maasa pra míikírí Cristo waní'pí tiwin kin imakui'pí ton pra. Tíise Paapaya umakuyíkon rumaka'pí ipona, iwenai tímoron epu'to'peiyá kai'ma. Mírírí miakanno'pí pe, yairon yapi'to'pe uurí'níkonya, Paapa winípainon. Mírírí wenai tíwaníyakon uyapísíya'níkon.

6

¹ Paapa esenyaka'mato' pí' teesenyaka'masanon pe anna waní ye'nen, esatí annaya apí'níkon see warantí: Epe'míra Paapa nítirí yapi'sa'ya'níkon yai, apíika'tí'piya'níkon. Mírírí ye'nen í' pe pra rí anapísí'píkon kí'ku'tí.

² Mírírí warantí taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya:

Amírí píika'títo' weiyu eposa' yai,

amaimu, anesatí'pí eta'píuya.

Moropai manní' weiyu yai, apíika'tí'píuya,

imakui'pí anukupí'pí winípai.

Is 49.8

ta'pí Paapaya pena. Mírírí ye'nen tauya sírírí. Síríripe awaní, Paapa winípainon e'píika'tínto' yapi'to'pe. Umaimu etatí, aasírí eeseposa' man, e'píika'tínto' weiyu.

³ Í' pe pra rí anna esenyaka'mato' kupí tiaronya yu'se pra anna man. Mírírí ye'nen tiaronkon yaka'ma yu'se anna waní pepín anna yeseru ke.

⁴ Tíise tamí'nawírí Paapa esenyaka'mato' pí' anna esenyaka'ma yeseru ekaremekí annaya, mararon pepín yapitanípí'ma. Anna e'taruma'tí ye'ka pe kure'ne, í' yu'se anna waní wenai, moropai sa'man erepamí tanne anna pona, yapitanípí annaya.

⁵ Tiaron pensa anna po'piti'pí to'ya, anna yarakkamo'pí to'ya, moropai mararonkon pepín pemonkonyamí' eperepí'san ekore'ma'pí anna pí'. Moropai anna esenyaka'ma'pí mararí pra anna wetun pín, moropai anna yekkarí yonpa annaya pín. Tamí'nawírí mírírí yapitanípí'pí annaya Paapa poitírí pe anna waní wenai.

⁶ Moropai mírírí wenai morí pe, nura pe pra anna yeseru e'to'pe yuwa annaya, yairí itekare ekareme'to'pe annaya. Moropai teekore'masen pe pra, moropai eranmíra anna e'to'pe yuwa annaya. Moropai Morí Yekaton Wanníya anna píika'tí ye'ka pe, tiaronkon sa'nama annaya, Paapaya anna sa'nama warantí.

⁷ Moropai yairí pu'kuru itekare ekaremekí annaya. Moropai Paapa meruntírí pe pu'kuru anna esenyaka'ma míkírí tonpe. Moropai yairí pu'kuru anna yeseru waní itekare ekaremekí yai moropai tiaronkon Paapa epu'nenan pepín maimu yuuku yai, anna yeseru waní yairí.

⁸ Tiaron pensa tiaronkonya anna yapurí anna yeseru wenai tíise tiaronkonya anna yewanmírí. Moropai tiaronkonya anna mu'tunpa, tiaronkonya anna sa'nama tanne. Tiaronkonya taa anna pí' seru'ye'kon, tíise yairon pí' anna eseuríma tanne.

⁹ Paapaya anna epu'tí mírírí morí pe tíise tiaronkon pemonkonyamí' esenumenka í' pe pra rí tíwe'sanon pe anna waní kai'ma. Tu'ke ite'ka anna esenumenka anna sa'manta kai'ma, tíise sírírí típose enen anna ko'mamí sírírí. Teuren tiaron pensa anna taruma'tí to'ya tanne, tíise anna sa'mantasa' pra man.

¹⁰ Tiaron pensa anna waní teeneswankono'mai teuren. Tíise taatausinpai anna ko'mamí tíwírí. Anna esera'ma'pí í' ton pínon warantí, tíise tu'ke ípíku pe tiaronkon kupí'pí annaya. Í' ton pra warantí anna esepu'tí tanne tíise tamí'nawíron, Paapa winípainon esa' pe anna waní. Tamí'nawíron mírírí yapitanípí annaya tanne, Paapa esenyaka'mato' pí' anna ko'mamí yairí.

¹¹ Uyonpayamí', Coríntio cidaderí ponkon, anna eseuríma'pí ayarakkírí'nikon tamí'nawírí anna nepu'tí pí'. Moropai í' kai'ma kure'ne amírí'nikon sa'nama annaya ekaremekí'pí annaya.

¹² Tíwírí amírí'nikon sa'nama pí' anna ko'mamí. Tíise amírí'nikonya anna sa'nama pra man, pena anna sa'nama'piya'nikon warantí.

¹³ Eseuríma apí'nikon unmukuyamí' pí' eseuríma warantí. Amírí'nikon sa'nama'pí annaya warantí anna sa'namaya'nikon yuwatí, í' kai'ma ayewankon tísa'manní'se pra.

Paapa Epu'nenan Pepín Yeseru Yawírí Pra E'ní

¹⁴ Iní'rí innape Cristo ku'nenan pepín yarakkírí pra e'tí. Maasa pra imakui'pí ku'nenan pe to' waní, tíise amírí'nikon, innape iku'nenan ko'mamí imakui'pí tíku'se pra. Mírírí waní manni' paakayamí' pími ye'pí pona títisén warantí, paaka yarakkírí kaware pona itíisa'ya, morí pe awaní pepín. Mírírí warantí morí ku'nen ko'mamí pepín imakui'pí ku'nen yarakkírí. Maasa era'matí í' kai'ma a'ka ko'mamí ewaron yarakkírí? Aako'mamí pepín. Mírírí warantí Paapa epu'nen pepín yarakkírí Paapa epu'nen ko'mamí pepín maasa pra to' yeseru waní tiaron pe, se' kaisarí pra.

¹⁵ Moropai o'non ye'ka pe morí pe Cristo ko'mamí e'painon Makui yarakkírí? Aako'mamí pepín, maasa pra to' esenumenka tiaron pe, se' kaisarí pra. Innape tíku'nenan pia morí tíri Paapaya, tíise innape tíku'nenan pepín píika'tíya pepín.

¹⁶ Paapa yapurínen pe si'ma, mia' ke ikonekasa' yapurí eserike pra awaní, Paapa epu'nenan pepín warantí. Maasa pra mia' ke ikonekasa' yarakkírí Paapa eseta pepín, eeseuríma pepín. Moropai tewí' pe uurí'nikon konekasai'ya, uya'nikon tíiko'manto'pe. Mírírí pí' Paapa eseuríma'pí pena:

Uurí ko'mamí pe wai to' pokonpe.

Moropai asarí inkamoro kore'ta.

Uurí waní pe wai to' yepotorí pe,

uyapuríto'pe to'ya,

moropai inkamoro waní pe man upemonkono pe ta'piya.

Lv 26.12; Jr 32.38; Ez 37.27

¹⁷ Moropai mírírí wenai iní'rí Uyepotoríkonya taa:

Amírí'nikon atarima e'pai man,

inkamoro ye'ka piapai.

To' rumakatí, mírírí ye'ka nura kupíya'nikon namai.

Tíise tiaron, morí teseru ke ako'mantí.

Moropai mîrîrî yai amîrî'nîkon yapisiuwa uwanîyakon pe taiya.

Is 52.11; Ez 20.34,41

¹⁸ Moropai taa Uyepotorîkonya, meruntû pu'kuru manni'ya:

Uurî wani pe wai ayunkon pe

moropai amîrî'nîkon wani pe man un mukuyami' pe taiya. Mîrîrî warantî taa Uyepotorîkonya upî'nîkon.

2 Sm 7.14; 2 Sm 7.8

7

¹ Uyonpayami', uwakîrîkon pu'kuru tami'nawîrî sîrîrî î' ta'pî Paapaya wani uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen morî pe e'nî'nîkon yuwa sîrîrî. Nura kupî pî' ko'mannîto' rumakapai'nîkon, imakui'pî pî' esenumenkato' rumakapai'nîkon, imakui'pî ko'mami namai uyewankon ya'. Tîise morî pe ko'mannîpai'nîkon Paapa wakîrî pe e'nîto'pe, inamai'ma.

Paulo Atausinpatô' Corîntio Ponkon Pî'

² Morî pe enatî anna pokonpe, maasa pra anî'kan taruma'tîsa' annaya pra man amîrî'nîkon kore'ta. Anî'kan yenku'tîsa' annaya pra man tiwin kin. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

³ Moropai amîrî'nîkonya imakui'pî ku'sa' taasau'ya pra wai tiwin kin. Maasa pra pena ta'pîuya see warantî, amîrî'nîkon wani uwakîrîkon pe pu'kuru. Î' rî ton pra man uurî'nîkon pantakanen ton. Mîrîrî warantî e'nî tanne, enen e'nî pîkîrî moropai sa'mantan pîkîrî.

⁴ Yairî aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî pî' esenumenka ya, atausinpasa' wani. Mîrîrî wenai upîka'tîsa'ya'nîkon. Inî' panpî' taatausinpai ko'mannî pî' wai, e'taruma'tî tanne.

⁵ A'kî, anna erepamî'pî pata pai Macedônia pata pona anna erî'ka'sa' pra man. Maasa pra tami'nawîronkon patakôn poro teesuwa'kasen sa'man wani'pî. Ekore'manto' moro awani'pî, moropai eranne' pe anna kupî'pîya.

⁶ Tîise manni' Paapa, yairî ma're tîwe'sen yausinpanenya anna atausinpatô' ton tîrî'pî, uyonpakon Tito erepamî weiyu yai.

⁷ Moropai mîlkîrî Tito erepantô' neken pî' pra, tîise itekare etauya ye'nen iwinîpai. Î' kai'ma amîrî'nîkonya yausinpa'pî yekare pî' atausinpa'pî. Mîlkîrîya ayekarekon ekaremekî'pî. Î' kai'ma uurî anera'mapai awanîkon yekare, moropai î' kai'ma kure'ne teesewankono'mai awanîkon, imakui'pî ankupî'pîkon pî', moropai î' kai'ma uurî anpîka'tîpai awanîkon yekare ekaremekî'pîya. Mîrîrî pî' inî' panpî' taatausinpai uurî wani.

⁸ Î' kai'ma uurî esewankono'ma pra wai kaareta menukasau'ya pî' aapia'nîkon. Tîise amîrî'nîkon esewankono'ma'pî ipî' epu'sau'ya ya, esewankono'ma'pî, ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon ye'nen.

⁹ Tîise mîrîrî ye'ka pe pra, uurî wani sîrîrî taatausinpai. Ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon pî' pra tîise mîrîrî eesewankono'mato'kon wani amîrî'nîkon esenumenkato'pe. Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' tîrî'pî Paapaya aapia'nîkon imakui'pî ankupî'pîkon rumakakonpa. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon taruma'tîsa' annaya pra man tiwin kin.

¹⁰ Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' wani Paapa winîpai tui'sen imakui'pî un-kupî'pîkon winîpai e'pîika'tînto' eporî emapu'tînen pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesewankono'mai e'nîpai pra man. Tîise Paapa epu'nenan pepîn pia awani sa'mantanto'pe, maasa pra imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai to' esewankono'masa' pra awani ye'nen.

¹¹ Maasa era'matî î' kupî'pî Paapaya amîrî'nîkon esewankono'mato' winîpai. Ka'ne' pe imakui'pî ankupî'pîkon anrumakapai amîrî'nîkon wani'pî, pemonkon yairon pe awanîkonpa. Moropai ka'ne' pe anna pî' morî pe eekoneka'pîkon anekareme'pai awanîkon. Moropai î' kai'ma teekore'mai awanîkon imakui'pî ankupî'pîkon pî' moropai eranne' pe awani'pîkon Paapaya ataruma'tîkon pî', moropai uurî iipî yu'se awani'pîkon aapia'nîkon. Moropai yairon kupî pî' iko'manpai awanîkon, moropai imakui'pî taruma'tîpai awanîkon. Tami'nawîrî mîrîrî wenai ekaremekîya'nîkon morî pe, î' rî ton pra awanîkon epu'to'pe annaya.

¹² Mîrîrî ye'nen mîrîrî kaareta menukasau'ya manni' imakui'pî kupî'tîpon neken wenai pra, moropai manni' inkupî'pî imakui'pî wenai tîmoron epu'tî'tîpon wenai pra, tîise imenuka'pîuya aronne Paapaya epu'to'pe, kure'ne amîrî'nîkonya anna sa'nama.

¹³ Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai anna wani.

Mîrîrî tîise inî' panpî' anna ena'pî taatausinpai Tito pokonpe. Maasa pra morî pe mîlkîrî pîka'tî'pîya'nîkon inî'rî apî'nîkon eesewankono'ma namai.

¹⁴ Maasa pra apî'nîkon eseurîma'pî morî pe. Tarîpai akore'ta'nîkon attîsa' yai, innape eseurîma'pî yawîrî awani'pîkon. Uyeppe'nîpîya'nîkon pra awani'pîkon. Moropai î' kai'ma Tito pî' ayekarekon ekareme'sa' annaya mîrîrî nîrî wani'pî innape.

¹⁵ Mîrîrî wenai inî' panpî' Tito e'sa'namato' ena kure'ne î' kai'ma tami'nawîrî ayeserukon epu'tî tîuya wenai. Moropai imaimu yawîrî awanîkon epu'tî tîuya wani moropai î' kai'ma

yapisi'píya'nikon, eerepami' yai akore'ta'nikon iwakíri pe. Míikíri nama'píya'nikon moropai mui' pe pra awani'pikon iwini'kíi.

¹⁶ Míriri' weni' kure'ne taatausinpai uuri' wani, maasa pra yairi' awanikon epu'tíuya ye'nen.

8

Pauloya Panamanto' Tíuru Tíuto' Pí'

¹ Uyonpayami', i' kupi'pí Paapaya epu'tíya'nikon yu'se wai Macedônia pata ponkon pí', innape tíku'nenan yarakkíri. Kure'ne inkamoro píika'tí'píiya.

² Maasa pra miaríronkon uyonpakonya sa'man teesuwakasen epu'tí'pí tarakkíri'nikon. Míriri' pí' to' esewankono'ma pra awani'pí, tíise to' atausinpa'pí ini' panpí'. Teuren i' ton pra to' esepu'tí tanne, tintíronkon tíri'pí to'ya ini' panpí' antúpai tíwanikon píkirí.

³ Tauya amírí'nikon pí' inkamoroya itíri'pí tami'nawíri, aní'ya esatí pra tíise. Moropai itentai panpí' itíri'pí to'ya kure'ne antúpai tíwanikon ye'nen.

⁴ Moropai esatí'pí to'ya anna pí' tintíronkon tíri'konpa Paapa pemonkonoyami' Judéia po tíiko'mansenon píika'tíkonpa kai'ma. Míriri' kupíkonpa esatí pí' to' ko'mami'pí.

⁵ Moropai míriri' kupí'pí to'ya kure'ne iníimíki'pí annaya yentai. Maasa pra e'mai' pe to' eturumaka'pí Paapa yenya', itu'se Paapa e'to' yawíri' tíiko'mamíkonpa. Míriri' típo anna pia to' eturumaka'pí, anna maimu yawíri' to' e'to'pe. Maasa pra míriri' yu'se Paapa wani' epu'tí'pí to'ya.

⁶ Míriri' ye'nen esatí'pí annaya Tito pí' maasa pra e'mai' pe míikíri esenyaka'ma pia'tí'pí amírí'nikon kore'ta. Míriri' ye'nen tíwiríri' aako'mami' apíika'tíkonpa míriri' antíronkon yapi'to'peiya aretí'ka tíuya píkirí.

⁷ Moriya tami'nawíron anukupíkon pí' eesekaremekíkon, tiaronkon yentai awanikon. Innape iku'to'ya'nikon, moropai itekare ekareme'to'kon, moropai epu'nen pe awe'to'kon i' kai'ma tiaronkon anpíika'típai awe'to'kon. Moropai anna sa'namato'ya'nikon wani. Moropai ini' panpí' ikupíya'nikon yu'se wai. Tiaronkonya itíri' yentai antíronkon tíriya'nikon yu'se wai, yarimakonpa manni'kan i' ton pínon pia.

⁸ Amírí'nikon yaipontíuya pepín míriri' tírikonpa, tíise tiaronkon atausinpa míriri' pí' epu'tíkonpa. Míriri' warantí amírí'nikon e'sa'namanto' esera'ma yairi' pu'kuru awani.

⁹ Maasa pra epu'nenan amírí'nikon, kure'nan Uyepotoríkon Jesus Cristo e'sa'namato'. Míikíri wani'pí ipíku' pe tíise, míikíriya ipíku' pe tíwe'to' nímí'pí. I' ton pra tíwe'sen pe eena'pí. Amírí'nikon weni, míriri' ku'sai'ya amírí'nikon e'to'pe ipíku' pe. Míriri' kupí'píiya, amírí'nikon píika'típa.

¹⁰ Síri'ri uuri' esenumenkato' míriri' anukupíkon ton pí': Morí pe awani' uupia amírí'nikonya aretí'ka ya, isara'tí'píya'nikon kono' eesuwaka'pí manni' pí'. I' ton pínon píika'tíkonpa antíri'píkon tíri'píya'nikon e'mai' pe tiaronkonya itíri' rawíri. Moropai míriri' neken pra tíise e'mai' pe amírí'nikon wani'pí níri' to' anpíika'típai.

¹¹ Míriri' ye'nen míriri' eesenyaka'mato'kon yareti'katí. Míriri' ku'tí awakírikon pe pu'kuru, taatausinpai e'mai' pe itíri'píya'nikon, míriri' warantí itíiti. I' aapia'nikon tíwe'sen yawíri itíiti.

¹² Maasa pra ani' itíinen nítiri' yapisi' Paapaya antúpai tíwani' ye'nen. Tintíri' kaisari' itíri'ya yu'se Paapa wani. Intíri' ton esatí'ya pepín ipí' i' ton pra tíise.

¹³ Tauya pepín tiaronkonya itíri' namai amírí'nikonya neken itíito'pe. Moropai míriri' kupíkonpa tauya ya, amí'ne pe awani' e'painon amírí'nikon pia. Tíise tímenkai pra tami'nawíronkon amírí'nikon e'to'pe se' kaisari'.

¹⁴ Síri'ripe amírí'nikon pia awani' marari' pra, míriri' ye'nen manni'kan i' ton pínon píika'tíya'nikon e'pai awani. I' pensa itesa' pe inkamoro enasa' ya, inkamoroya níri amírí'nikon píika'tí eserike awani. Míriri' warantí awe'píika'tíkon ya, se' kaisari' awanikon.

¹⁵ Míriri' pí' pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Ta'píiya:

—Manni'kan tu'ke tekkarikon ton mo'ka'típonkonya imo'ka'pí tíise itonpari'pí e'kupí pra awani'pí.

Moropai manni'kan tu'ke pra tekkarikon ton mo'kanenanya imo'ka'pí. Tíise to' ma're awe'sa' pra awani'pí.

Êx 16.18

—ta'píiya. Míriri' warantí e'pai awani' amírí'nikon pokonpe.

Tito Moropai Tiaronkon Ayonpakon Witi Coríntio Pona

¹⁶ Paapa yapuri' pí' wai kure'ne, maasa pra Tito wani' ye'nen amírí'nikon anpíika'típai, anna wani' manni' warantí. Paapaya ikupí'pí.

¹⁷ Míikíri' Titoya i' taato' annaya típi' inna ta'pí. Míriri' pí' neken pra, tíise amírí'nikon yarakkíri' esepopai awani'pí marari' pra.

¹⁸ Mîikîrî yarakkîrî tiwin uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Mîikîrî wanî kure'ne tînamasen pe esenyaka'mato' wenai. Maasa pra mîikîrî esenyaka'ma Cristo yekare ekaremekî pî'.

¹⁹ Mîrîrî tîise mîikîrî uyonpakon wanî imenkasa' pe attîto'pe anna pokonpe, anna pîka'tînen pe. Maasa pra antîrî'pikon yarî annaya î' ton pînon pia tîito'pe annaya. Mîrîrî wenai epu'tî to'ya, kure'ne inkamoro anpîka'tîpai anna wanî, sîrîrî esenyaka'mato' pî', Paapa yapurî pe.

²⁰ Anna yarakkîrî mîikîrî wîti tiaronkon eseurîma namai, anna winîki, seeni' î' ton pînon pîka'tîto'pe anna narî wenai.

²¹ Anna esenyaka'ma yeseru wanî yairî epu'tî Paapaya, tîise mîikîrîya neken pra, tîise pemonkonyami'ya nîrî epu'tî yu'se anna wanî.

²² Mîrîrî ye'nen inkamoro pokonpe tiaron uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Tu'ke ite'ka mîikîrî nîkupî ton tîrî'pî annaya mîikîrîya ikupî'pî awe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen epu'tî'pî annaya pemonkonyami' anpîka'tîpai awanî. Moropai mîikîrî wanî sîrîrîpe kure'ne amîrî'nikon anpîka'tîpai tîwanî pî' eesenumenka.

²³ Tarîpai Tîto pî' ayeurîmauya'nikon sîrîrî. Mîikîrî wanî esenyaka'ma wanîyakon pe, amîrî'nikon pîka'tînen pe. Moropai manni'kan, to' wîti mannan yarakkîrî, inkamoro wanî soosi tawonkon nîmenka'san pe. Moropai inkamoro wanî Cristo yapurînenan pe.

²⁴ Mîrîrî ye'nen inkamoro uyonpakon erepamî yai akore'ta'nikon, to' yapî'tî morî pe, awe'sa'namato'kon ke. Mîrîrî kupîya'nikon yai, tiaron pata po soosi tawonkonya awe'sa'namato'kon epu'to'pe, anna eseurîma'pî yawîrî ikupî'pîya'nikon esepu'to'pe.

9

Judéia Ponkon Innape Jesus Ku'nenan Pia To' Nîtrî

¹ Tîntîrîkon ke Judéia ponkon Paapa pemonkonoyamî' pîka'ti to'ya pî' imenukauya e'pai pra man.

² Maasa pra epu'tî pî' wai, î' kai'ma to' anpîka'tîpai awanîkon. Mîrîrî ye'nen amîrî'nikon yapurî'pîuya kure'ne. Macedônia pata ponkon innape iku'nenan pî' ta'pîuya wai apî'nikon, Grécia ponkon pî', î' ton pînon anpîka'tîpai awanî'pîkon, eesuwaka'pî manni' kono' pata pai. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru to' wanî'pî. Moropai kure'ne to' anpîka'tîpai nîrî to' ena'pî.

³ Tarîpai insamoro uyonpakon yarimauya sîrîrî aapia'nikon to' wîtîto'pe [Tito pokonpe. Mîrîrî ye'nen î' ta'pîuya yawîrî inkamoroya antîrîkon muurukuntîsa'ya'nikon epoto'pe, iku'tî. Apî'nikon eseurîma'pî ayapurî'pîuya'nikon e'to'pe yairî. Iku'tî î' pe pra rî eseurîmasa' pe wanî namai.

⁴ Tîise î' pensa uutî ya, insamoro tiaronkon Macedônia ponkon pokonpe. Mîrîrî yai aawanmîra'nikon ayeporîkon annaya namai ikonekatî. Î' konekasa'ya'nikon pra tîise, anna erepansa' ya anna eppepî e'painon. Teuren apî'nikon morî pe eseurîmasa' tanne, yawîrî pra awe'sa'kon ya, eppepî e'painon. Mîrîrî warantî nîrî aweppépîkon e'painon.

⁵ Mîrîrî ye'nen insamoro uyonpakon pî' esatîuya to' wîtîto'pe e'mai' pe urawîrî, mîrîrî antîrîkon pe ankonekakan mîrîrî konekai to' wîtîto'pe. Î' pensa miarî ya' erepansa' ya, epoto'peuya tamî'nawîrî ankoneka'pîkon ta'pîya'nikon yawîrî. Moropai tamî'nawîronkonya epu'to'pe mîrîrî antîrîkon tîrîya'nikon, itu'se awanîkon ye'nen, anî'ya esatî pî' pra.

⁶ Maasa enpenataî sîrîrî pî'. Manni' mararî ipînenya mararî tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Tîise manni' mararî pra ipînenya mararî pra tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Mîrîrî warantî anne' pe, mararî tîntîrî tînenya, mararî nîrî yapîsiya tiaronkon winîpai. Tîise morî pe, anne' pe pra tîntîrî tînenya, mararî pra morî yapîsî tiaronkon winîpai.

⁷ Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma antîpai awe'to'kon pîkîrî teesenumenkai ayewankon ya' itîitî. Teesewankono'mai pra moropai esatî pî' neken pra, tîise awakîrîkon pe itîitî. Maasa pra tîwakîrî pe itîinen sa'nama Paapaya mararî pra.

⁸ Moropai mararî pra itîinen pe Paapa wanî itu'se e'nîto' tamî'nawîrî itesa' pe awanîpa. Moropai itu'se e'nîto' yentai itîrîiya. Tiaronkon itu'sankon pia itîrîkonpa itîrîiya.

⁹ Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

Mararî pra ipînenya tînmîrî ya' tînpîmî pînsa' warantî,
manni' Paapa yapurînenya itîrî mararî pra
manni'kan î' ton pînon sa'ne pia.
Mîrîrî ikupî'pî wenai, ipatîkarî Paapaya irepa morî ke,
iwanmîra awanî pepîn
ta'pîiya.

Sl 112.9

¹⁰ Moropai Paapaya tîpînsen ena'pî tîrî anpîmî ton moropai yekkari awanî tîrîiya. Mîrîrî warantî nîrî aapia'nikon morî tîrîiya tiaronkon pia antîrîkon ton. Moropai inkamoro pîka'tîsa'ya'nikon wenai, inî' panpî' morî yapîsiya'nikon Paapa winîpai.

11 Mírírí ye'nen mîikírí Paapaya amírí'níkon kupí ipíkku pe awaníkónpa, mírírí ye'ka pe awaníkónpa. Moropai anna wenai mírírí anarima'píkon yapí'sa' Paapa pemonkonoyamí'ya yai, Paapa yapurí to'ya, mírírí antíríkon yarimasa'ya'níkon wenai. —Morí pe man —taapítí to'ya awenai'níkon.

12 Mírírí anarimakon waní pepín Paapa pemonkonoyamí' neken píika'tító'pe. Tíise mírírí waní iní' panpí' kure'ne Paapa pí' —Morí pe man —taa to'pe to'ya awaní.

13 Inkamoroya Paapa yapurí. Maasa pra mírírí to' píika'tító'ya'níkonya ekaremekí'pí, innape ikupí'ya'níkon neken pra, tíise í' kai'ma Cristo maimu yawírí awaníkón ekaremekí'ya. Moropai nírí Paapa yapurí to'ya kure'ne antíríkon típíika'tító'kon wenai moropai tamí'nawíronkon tiaronkon píika'tíya'níkon wenai.

14 Moropai inkamoro epírema ya, apona'níkon, kure'ne to' atausínpa apí'níkon. Moropai aapia'níkon í' kai'ma Paapaya morí pe tíwe'to' tíisa' wenai, amírí'níkon sa'nama to'ya.

15 —Morí pe man —taapai'níkon Paapa pí', maasa pra morí intírí'pí, manní' ikaisaron ton pín wenai.

10

Ipíkku Pe Cristo Naipontí'pí Pe Tíwaní Pí'

Paulo Eseuríma

1 Uurí manní' Paulo esatíuya sírírí apí'níkon, morí pe Cristoya esatí warantí. Teuren tiaronkonya taa tanne upí: —Tíweppe'sen mîikírí akore'ta'níkon awaní ya, tíise aapia-níkon aminke awaní yai, teekore'mai nari' pe e'koi mîikírí —taa to'ya.

2 Anna pí' tiaronkon esenumenka see warantí: Paapa epu'nenan pepín yeseru warantí Paulo yeseru waní kai'ma. Mírírí wenai erepamí ya akore'ta'níkon, inkamoro yeurímauya meruntí ke, nari' pe. Tíise amírí'níkon esatíuya morí pe, nari' pe pra, yairí ako'mantí, mírírí warantí ayeurímauya'níkon namai.

3 Inna seru' pepín, pemonkon pe tamí'nawíronkon pemonkonyamí' waní warantí, anna waní nírí. Tíise anna warírí, anna meruntíri ke anna ekore'ma pepín anna yeyatonon pí', inkamoro Paapa epu'nenan pepín ekore'ma warantí.

4 Anna ekore'mato' waní imakuí'pí yarakkírí. Tíise anna meruntíri waní pepín sírírí pata pon meruntíri pe. Tíise awaní Paapa meruntíri pe, sa'man pe tíwe'sen yaretí'kanen pe.

5 Mírírí ye'nen inkamoro seru'ye'konya yenupanto' yaretí'ka annaya Paapa meruntíri ke. Yairí pra to' yenupato' waní inkamoro ekaremekí'pí annaya Paapa meruntíri ke. Mírírí epu'sa' to'ya yai, innape Cristo kupí'pí to'ya. Maasa pra innape ipíkku tenupato'kon kupí'pí pemonkonyamí'ya emapu'tí'pí to'ya, Paapa nekaremekí'pí pepín. Paapa epu'tí to'ya ma'nípanen tí'napannípi annaya. Moropai to' esenumenkato'kon etinyaka'ma'pí Paapa meruntíri ke. Moropai Cristo maimu yawírí to' ena'pí.

6 Moropai amírí'níkon kore'ta aní' waní Cristo maimu yawírí epu'sa' annaya yai, imaimu yawíron pepín taruma'tí annaya.

7 A'kí, amírí'níkon pí' esenumenkati. Aní' esenumenka ya, Cristo maimu pe teeseuríma pí', moriya esenumenka e'pai awaní anna pí' nírí. Maasa pra anna eseuríma nírí Cristo maimu pe, amírí'níkon neken pra.

8 Yai pra uurí atapurí Uyepotoríya ipíkku pe e'to' ton tíisa' wenai. Tíise sírírí intírí'pí ipíkku pe e'to' waní amírí'níkon píika'tító'peuya, iní' panpí' aarentakonpa innape iku'to'ya'níkon wenai. Mírírí waní pepín amírí'níkon taruma'títou'ya pe. Mírírí ye'nen tíweppe'se waní pepín tiwin kin, maasa pra yairí eseurímasa' ye'nen.

9 Uurí esenumenka pra wai tiwin kin, í' taatou'ya ukaaretarí wenai teesi'ní'se awaníkón yu'se pra wai.

10 Tiaronkonya taa see warantí: —Sírírí kaareta Paulo nímenuka'pí waní meruntí ke eeseurímato'pe. Tíise ukore'ta'níkon tíwaní yai, eeseuríma pepín, eranne' pe tíwaní ye'nen. Mírírí ye'nen í' pe pra rí imaimu eeseurímato' waní —taa to'ya.

11 Tíise inkamoroya epu'tí e'pai awaní, í' kai'ma kaareta po eseuríma waní akore'ta'níkon waní yai eseuríma warantí, tiaron pe pra.

12 A'kí, ipíkku pe anna atapurí kai'ma anna e'ku'pítí pepín tiwin kin, inkamoro ye'kakón e'ku'pítí manní' warantí ipíkku pe tíwaníkón kai'ma. See warantí ipíkkukon waní pí' to' esenumenka. Moriya mírírí warantí uurí waní ye'nen, —Ipíkku pe pu'kuru anna waní —taa to'ya. Tíise pakkokon kiní inkamoro.

13 Í' pí' anna atapurí pepín, tíise anna esenyaka'mato' pí', Paapaya tíisa' anna níkupí ton, mírírí pí' neken anna atausínpa. Moropai amírí'níkon pí' nírí anna atausínpa maasa pra Paapaya anna yarima'pí akore'ta'níkon esenyaka'mato'pe.

¹⁴ Amírí'ńkon kore'ta esenyaka'mato' pí' anna eseuríma pepín se'tapairí maasa pra e'mai' pe anna erepamí'pí akore'ta'ńkon tiaronkon erepamí pra tíise. Mírírí pí' anna eseuríma taatausinpai eseríke awaní.

¹⁵ Tiaron níkupí'pí pí' anna eseuríma pepín mń pe, mírírí ku'sa' annaya kai'ma. Tíise anna níkupítan Paapa nítírí'pí pí' neken anna atausinpa. Maasa pra iní' panpí' innape ikupíya'ńkon yu'se anna waní'pí. Mírírí amírí'ńkon wenai anna esenyaka'mato' ena iní' panpí', tiaronkonya itekare etato'pe. Mírírí yu'se anna waní'pí tíwirí rí.

¹⁶ Mírírí yai anna wítí tiaron pata pona Cristo yekare ekareme'se, o'non pata aní'ya ekaremekí pra sírírí típose. Míríríya mń pe anna atapurí pepín tiaron esenyaka'mato' pí', maasa pra aní' wítísa' pra man mńto'pe.

¹⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see warantí:

—Aní' atapurí yai mń pe, mń pe aatapurí e'pai awaní manńi' Paapa níkupí'pí wenai *Jr 9.24* —ta'píya.

¹⁸ Maasa pra aní' yapurí Paapaya ya, mńkírí tınapurí yapısıya tíwakírí pe. Tíise manńi' tíwarírí taatapurísen yapısı Paapaya pepín, maasa pra í' pe pra rí awaní.

11

Paulo Eseurímato' Manni'kan Seru'ye'kon Pí'

¹ Eseurímato' pakkó warantí yapítanípíya'ńkon yu'se waní sírírí, upí'rí eseuríma tanne. Uurí eseurímato' yapítaní'tí.

² Í' kai'ma Paapaya a'nńnmakon tíuya wenai, asa'namakon warantí, uuríya nírí a'nńnmakon. Maasa pra amírí'ńkon waní manńi' maasaron wírí' warayo' yarakkírí sí'pí pepín warantí. —Ano'pí pe mńkírí wírí' tíruíya neken tiwinan warayo' pia —ta'pí itunya warantí tauya nírí. Mírírí warantí tiwinan Cristo pia neken amírí'ńkon tíruíya yu'se wai. Mírírí ye'nen mńkírí maimu yawírí neken aako'mamíkon e'pai man.

³ Maasa pra eesenku'tíkon nama pí' wai, í' kai'ma Eva nurí'tí yenku'tí'pí Makuíya warantí. Tu'ke yenupatonkonya ayenupakon wenai, yairon Cristoya yenupanto' kupíya'ńkon nama pí' wai tíwi.

⁴ Maasa pra amírí'ńkon man aní'rí akore'ta'ńkon teerepansen pí' taatausinpasen pe, manńi'kan Jesus pí' teeseurímasanon tiaron pe ríse. Tíise mírírí warantí Jesus pí' anna nekaremekí pepín. Moropai —See warantí yekaton awaní yapısı e'pai man —taa to'ya tanne, mírírí ye'ka itekare etaya'ńkon. Tíise mńkírí waní pepín Paapa yekaton pe, manńi' anapısı'píkon eesenpatakónasa'kon yai. Moropai mírírí itekare, inkamoro nekaremekí waní pepín anna winípai aneta'píkon pe, tiaron pe awaní. Míwíni tíise to' maimu anetapai awaníkon.

⁵ Moriya inkamoro ye'kakón eseurímato' etaya'ńkon manńi' warantí, uurí nírí eseurímato' etatí, maasa pra uurí waní pepín inkamoro ye'kakón yaipontísa' pe tíwe'ku'sanon ma're. Ipíkku pe to' waní pí' eesenumenkakon.

⁶ Yai pra uurí waní pepín morí pe teeseurímasen pe. Tíise epu'nen pepín uurí, tauya pepín. Maasa pra Paapa epu'tíuya, moropai itekare epu'tíuya, ta'píuya amírí'ńkon pí'. Yairon pí' eseuríma'pí epu'tí'píya'ńkon.

⁷ Í' pensa akore'ta'ńkon Paapa maimu ekaremekíuya yai mírírí ekaremekí'píuya epe'e'míra, uyepé'pí tiwai pra. Uurí esenyaka'ma'pí uyenya ke, akore'ta'ńkon waní yai, amírí'ńkon píka'tító'peuya. Mírírí warantí ipíkku pe pra uyera'ma'píya'ńkon. Mírírí kupí'píuya ipíkku pe awaníkonpa. Mírírí kupí'píuya waní imakuí'pí pe kai'ma eesenumenkakon?

⁸ Mírírí yai akore'ta'ńkon esenyaka'ma tanne, tiaronkon soosi tawonkonya uye'ma'pí. Mírírí pí' taaya'ńkon e'painon, yama'runpa'píya. Tíise mírírí kupí'píuya amírí'ńkon píka'tító'peuya kai'ma.

⁹ Moropai amírí'ńkon kore'ta uuko'mamí yai, utínurírí ton esatí pí' uuko'mansa' pra wai aní'pí. Tíise uyonpakon Macedónia poinokonya enepí'pí tamí'nawírí itu'se uurí e'to' kaisarí. Mírírí warantí awaní pe man, e'mai' pe akore'ta'ńkon waní yai, moropai iní'rí tiaron pensa uutísa' yai, mírírí waní kupí sírírí aní' pí' esatí pí' anna ko'mamí pepín.

¹⁰ Ta'píuya wai yairí apí'ńkon, yairí Cristo eseuríma warantí. Maasa pra ipemonkono pe waní ye'nen. Í' pensa esenyaka'ma'pí yepe' pí' esatíuya pepín tiwin kin. Mírírí pí' eseuríma ko'manní'pí tamí'nawírí Grécía pata po waní yai. Aní'ya uyeseru miakanma eseríke pra man. Í' kai'ma itekare ekaremekí pí' esenyaka'mato' yeseru pí' eseuríma taatausinpai, uyepé' ton esatíuya pra.

¹¹ Í' waní awaní ye'nen mírírí tauya mírírí? Maasa pra amírí'ńkon sa'namauya pra awaní wenai? Kaane, mírírí wenai pra. Paapaya epu'tí pí' man, í' kai'ma amírí'ńkon sa'namauya.

¹² Í kupi pi' uuko'mamî manni', mîrîrî kupi pi' uuko'mamî tiwîrî. Inkamoro seru' yenupatonkon yaipontîsa' pe tiwe'ku'sanon inkamoro ye'ka pata'se' ton tîrî annaya namai. Moropai inkamoroya taa namai, teesenyaka'mato'kon wanî anna esenyaka'mato' warantî, taa to'ya namai.

¹³ Maasa pra inkamoro warayo'kon e'kupi yaipontîsa'kon pe tiise seru'ye'kon inkamoro, yairon pi' teeseurîmasanon pepîn. Inkamoroya tiaronkon yenku'tî, Cristo maimu pe teesenyaka'masanon pe tiwe'ku'se.

¹⁴ Mîrîrî ye'ka inkamoro wanî pepîn taa e'pai pra man. Maasa pra Makui nîrî etinyaka'ma eserîke awanî. Eesempo inserî warantî, morî pe, a'ka pe, tiaronkon yenku'tîpa kai'ma.

¹⁵ Mîrîrî warantî tu'ke Makui maimu pe teesenyaka'masanon yeseru wanî mîrîrî. Inkamoroya morî kupi tiaronkon yenku'tikonpa kai'ma. Tiise inkamoroya mîrîrî ku'pi tiuya'nîkon miakanno'pi pe e'taruma'tinto' yapisî kupi sîrîrî itepe'pi pe.

Tiwe'taruma'tito' Pi' Paulo Eseurîma

¹⁶ Tu'ke ite'ka api'nîkon tauya, pakko pe pu'kuru wanî pi' anî' esenumenka namai. Mîi winî tiise anî' esenumenka ya, moriya pakkokon maimu etaya'nîkon warantî umaimu etatî. Mîrîrî etaya'nîkon ya, eseurîma sîrîrî, uurî yeseru pi'.

¹⁷ Upi' eseurîma ya, eseurîma pepîn mîrîrî Uyepotorîkon maimu pe. Tiise eseurîma sîrîrî mîi pe e'nîto' yeseru pi', pakko pe tiwe'sen eseurîma warantî.

¹⁸ Mîrîrî warantî uyeyatonon wanî teeseurîmasanon tîpi'nîkon. To' eseurîma tesorukon yawîrî. Mîrîrî warantî nîrî uurî eseurîma.

¹⁹ Maasa pra amîrî'nîkon wanî epu'nenan pe pu'kuru. Tiise insamoro pakkokon maimu etaya'nîkon, epu'nen pe awanîkon kai'ma eesenumenkakon wenai.

²⁰ Inkamoroya ayenku'tî'pikon, moropai ayesa'kon pe ayaipontî'pikon to'ya, moropai ayentai'nîkon to' e'kupi'pi. Mîrîrî warantî ataruma'tikon to'ya tanne, ayeppe'nîpikon to'ya tanne, î' taaya'nîkon pepîn to' pi'.

²¹ Anna wanî'pi mîrîrî ye'ka pe pra. Maasa pra anna wanî'pi eranne' pe, mîrîrî ye'ka kupi eserîke pra.

Inna seru' pepîn. Tiaronkon eseurîma ya, tîpi'nîkon mîrîrî ye'ka. Mîrîrî warantî nîrî uurîya ikupi pakko warantî eseurîma upi'.

²² Taa to'ya ya: —Hebreu pe anna wanî, uurîya nîrî taa, —Hebreu uurî. Moropai —Israel ponkon pe anna wanî —taa to'ya ya, uurîya nîrî taa: —Israel pon uurî. Moropai —Abraão nurî'tî payanyamî' pe anna wanî —taa to'ya ya, uurîya nîrî taa: —Abraão nurî'tî parî'pi uurî.

²³ Inkamoro wanî Cristo poitîrî pe? Tiise uurî wanî inkamoro yentai Cristo poitîrî pe. (Teuren pakko warantî eseurîmasa' tanne). Maasa pra inkamoro esenyaka'ma yentai uurî esenyaka'ma'pi. Moropai inkamoro yentai atarakkannîto' yewî' ta uutîpîti'pi. Tu'ke ite'ka u'po'pîti'pi to'ya inkamoro yentai. Moropai tu'ke ite'ka uusa'manta yonpa'pi.

²⁴ Mia'taikin ite'ka Judeuyamî'ya u'po'pîti'pi po'pînnîto' ke, 39 ite'ka'ne.

²⁵ Eseurîwî'ne ite'ka Romanoyamî'ya u'po'pîti'pi yei ke. Moropai tiwin ite'ka tî' ke upa'tîpîti'pi to'ya. Eseurîwî'ne ite'ka apo'yen ya' uutî tanne, eeseuronka'pi. Moropai tiaron pensa tiwin wei kaisarî uuko'mamî'pi kure'nan pîrana ka', apo'yen eseuronkasa' yai.

²⁶ Tu'ke ite'ka itekare ekaremekî pi' asarî yai, nari' esuwa'ka'pi uyarakkîrî. Iren mairontasa' winîpai urukkutî yai, moropai tu'kankon ama'ye'kon winîpai, moropai tiaronkon pepîn uyonpayamî', Judeuyamî' winîpai moropai Judeuyamî' pepîn winîpai. Moropai cidade po uutîsa' yai, to' nîkupî winîpai moropai keren po nari' winîpai, tiaron pensa apo'yen ya' uutî tanne, nari' esuwa'ka'pi. Moropai yonparî waniyakonkon seru'ye'kon winîpai, nari' esuwa'ka'pi uyarakkîrî.

²⁷ Esenyaka'mapîti'pi mararî pra taapi'ka'se. Tiaron pensa uwetun pîn, umoron epu'tî'piuya emî'nan pi', moropai upata'se' ton ton pra awanî pi', moropai komi' pe awanî pi', tu'ke upon ton pra awanî ye'nen.

²⁸ Tamî'nawîron mîrîrîkon tiise, uurî esenumenka ko'mannîpi wei kaisarî. Esewankono'ma manni'kan innape Jesus ku'nenan pi', soosikon kaisarî.

²⁹ Maasa pra î' pensa tiaron wanî ya a'tu'mîra, uurî nîrî esepu'nî pi' wai a'tu'mîra ikaisarî. Moropai tiaronya imakui'pi ku'sa' ya, uurî wai teesewankono'mai ipi' mararî pra.

³⁰ Upi'rî atapurî ya, moriya mîrîrî atapurîto'ya a'tu'mîra wanî ekaremekî.

³¹ Mîrîrî epu'tî pi' Uyepotorî, Jesus yun, Paapa man. Manni' morî pu'kuru ipatîkaronya, î' kai'ma seru'ye' pe eseurîma pepîn epu'tî pi' man.

³² Pena Damasco cidaderî po wanî yai, manni' pata esa'ya surara tîrî'pi cidade mana'ta pona uyapi'nen ton, manni' rei Aretas nîmenka'pi pata esa' pe awe'to'pe manni'ya.

³³ Tiise uyonpayamî'ya uyara'tî'pi waikara'pi ya'. Inkamoroya uyenu'tî'pi cidade yiwa'to' a'ta yai, poro po winîkî, waikara'pi ya' wanî tanne. Mîrîrî warantî to' yenyapa atarî'ka'pi.

12

*Paapa Winípainon Tíwe'ne'pí'to' Pí'**Paulo Eseuríma*

¹ Upi'rí uurí atapurí e'painon, teuren í' pe pra rí atapuríto' waní. Tíise eseurímapai wai í' kai'ma uwe'ne', visão Uyepotorí nekaremekí'pí pí'.

² Pena Paapaya uyari'pí ka' ratai pona, paraíso itese'. Awaní siríri asakíríri pu' pona tíimo'tai kono' esuwa'kasa'. Tíise epu'túuya pra wai awe'to' yawírí, uyesa' yari'píiyya, uyekaton neken ka'rí yari'píiyya. Aní'ya miríri epu'tí, Paapaya neken.

³ Iní'rí tauya Paapaya uyari'pí uyesa' yarakkírí ka' pona, uyekaton neken ka'rí yari'píiyya epu'túuya pra wai. Paapaya neken epu'tí.

⁴ Miarí eta'píiyya aní'ya ekaremekí eseríkan pepín, see ye'ka pe rí mai ke, í' kai'ma aní'ya ekaremekí Paapaya itíri pepín.

⁵ Miríri etasau'ya wenai, atapurí miríri pí'. Tíise atapurí eseríke pra wai tiwin kin uurí pí'. Tíise atapurí a'tu'míra uurí e'to' pí' neken.

⁶ Miríri ye'ka pí' atapurípai waní ya, atapurí e'painon maasa pra yairon pí' eseuríma miríri. Miríri wenai pakko pe waní pepín miríri. Tíise miríri ye'ka pí' eseurímapai pra wai. Maasa pra miríri wenai aní'ya uyapurí yu'se pra wai. Tíise uyeseru era'ma tíuya'níkon wenai moropai eta tíuya'níkon wenai, miríri pí' to' esenumenka yu'se wai.

⁷ Tíise miríri warantí kure'ne atapurí namai, uyakinpanen ton ne'ne' erepamí'pí upona. Paapaya itíisa' upun yai, mí'ní ewonsa' warantí. Miríri erepamí epu'tí'píiyya Makuí narima'pí pe awaní utaruma'títo'pe.

⁸ Miríri yai eseuríwí'ne ite'ka Uyepotorí pí' epírema'pí. Esatí'píiyya ipí', uupiapai miríri mo'kato'peíya kai'ma.

⁹ Tíise umaimu yuuku'píiyya: —Kaane, imo'kauya pepín. Tíise apíika'tí pí' uuko'mamí, miríri ye'ka yáipitaní'pípa. Aasírí aapia untírí pí' man. Maasa pra umeruntíri waní meruntí ke a'tu'míra eesepu'tí tanne —ta'píiyya upí'. Miríri ye'nen uurí ena'pí iní' panpí' taatausinpai, a'tu'míra uurí e'to' pí' uurí atapurí. Miríri warantí Cristo meruntíri esera'mato'pe uwenai.

¹⁰ Miríri ye'nen taatausinpai uuko'mamí a'tu'míra e'to' pí', moropai umu'tunpato' pí', moropai itu'se e'to' pí', moropai upokonomato' pí', moropai tiaron uyarakkírí teesuwa'kasen pí' Cristo wenai, taatausinpai uuko'mamí. Miríri ye'nen í' pensa a'tu'míra eesepu'tí ya, tíise meruntí ke eesepu'tí maasa pra Cristoya itíri ye'nen uupia.

*Paulo Esewankono'ma Ko'mannípi**Coríntio Ponkon Soosi Tawonkon Pí'*

¹¹ Eseuríma pí' wai pakko pe tíwe'sen eseuríma warantí. Maasa pra amírí'níkonya miríri warantí eseuríma emapu'tí'pí. Tíise amírí'níkon eseuríma e'pai awaní'pí, í' kai'ma morí pe uyeseru e'to' pí' taaya'níkon e'pai awaní'pí. Inna seru' pepín, í' pe pra rí uurí waní. Tíise inkamoro, yaipontísa' pe tíwe'ku'sanon ma're uurí waní pepín tiwin kin.

¹² Moro akore'ta'níkon waní yai, Paapaya tu'kan kupí'pí uwenai. Tera'masen kupí'píiyya, esenupanto' ton, moropai teesewankono'mai esenumenkanto' ton kupí'píiyya. Moropai aní' níkupí eseríkan pepín kupí'píiyya akore'ta'níkon, tínaipontí'pí pe waní epu'tíkonpa. Inaipontí'pí pe uuko'mamí'pí tírumakai pra.

¹³ Yai pra amírí'níkon esenumenka ka'rí, tiaronkon píika'tí'pí annaya, amírí'níkon píika'tí'pí annaya yentai. Í' kai'ma anna waní'pí? Amírí'níkon kore'ta anna yeseru kupí'ya'níkon pe naatí, ayewanmakon pe? Miríri warantí anna kupí'píiyya'níkon ya, í' tesa'se pra anna ko'mansa' wenai, aawanmíra'níkon anna ko'mamí'pí ku'tí.

¹⁴ Iní'rí teeserúnin ite'ka pe amírí'níkon era'mapí'se uutí. Miríri yai níri í' anesa'pai pra wai amírí'níkon pí'. Atíniruríkon yu'se pra wai tíise amírí'níkon neken yu'se wai kure'ne. Maasa era'matí moreyamí' yunkonya neken téniru yannuku e'pai awaní, í' tinnukuyamí' e'to' itu'se yennapa. Moropai míkírí munkíyamí'ya tíyun ton pe yannuku pepín e'painon.

¹⁵ Miríri warantí uuríya níri ayunkon warantí, uwakírí pe taatausinpai tamí'nawírí itesa' pe e'to' aretí'kauya. Uurí rí ataretí'ka pe wai, amírí'níkon píika'títo'peuya. Yai pra miríri kupí'ya wenai, uyapurí'ya'níkon pepín e'painon, kure'ne amírí'níkon sa'namatou'ya wenai?

¹⁶ Miríri ye'nen amírí'níkonya innape epu'tí, í' kai'ma amírí'níkon yenyaka'mai uutí pín. Tíise tiaronkonya taa amírí'níkon yenku'tísau'ya, uupia atíniruríkon tíríkonpa kai'ma taa to'ya.

¹⁷ Í' pensa insamoro uyonpakon yarimasau'ya yai aapia'níkon, uurí ton pe atíniruríkon era'mai to' yaipontí'sau'ya pra wai.

¹⁸ Uuríya míkírí Tito yarima'pí moropai tiaron uyonpakon, innape Jesus ku'nen wítíto'pe yarakkírí. Tíise míkírí waní'pí yairí teesenumenkasen pe anna esenumenka sa'níri. Miríri ye'nen Titoya amírí'níkon tenku'tí atíniruríkon mo'kasa' pra man.

¹⁹Yai pra eesenumenkakon amíri'nikon rawíri anna e'wapu'ti kai'ma, tíise kaane. Anna eseuríma Cristoya anna eseurímato'pe ta'pi yawíri, Paapa rawíri si'ma. Moropai tamí'nawíri anna níkupí'pi waní uyonpayamí, uwakíríkon pu'kuru amíri'nikon píika'títo'pe.

²⁰Tíise epe'ni pí' wai kure'ne, í' kai'ma yairi pra awaníkon anepopai pra waní pí'. Eranne' pe wai míriri akore'ta'nikon ekore'manto' eporiuya pí', moropai kinmuwaníto', moropai esewanmírínto', moropai aawarírí'nikon teesenumenkai awe'to'kon, moropai e'mu'tunpanto', eseurímanto', moropai mîi pe awe'to'kon, moropai pírai' pí' tímurukun pe pra awaníkon anepopai pra waní pí' eranne' pe wai. Míriri warantí ayeporíuya'nikon ya, awakíríkon pe waní pepín, maasa pra ekore'ma kupí, míriri imakui'pi ayeserukon pí'.

²¹Eranne' pe wai níri iní'ri akore'ta'nikon uutísa' ya, epe'pai pra wai Paapa rawíri si'ma awenai'nikon. Moropai míriri pí' tíweppe'se ukarunpai pra wai mararí pra awenai'nikon. Maasa pra pena imakui'pi kupí'piya'nikon, moropai míriri pí' tíwenpenatai irumakaya'nikon pra aako'mamí'píkon. Míriri imakui'pi kupíya'nikon se' tapairi wíri'sanyamí' yarakkírí awaníkon ke, moropai tiaron nura ayeserukon kupí pí' aako'mamíkon tírumakai pra. Míriri wenai epe'pai pra wai.

13

Tiwinkano'pi Pauloya Panamanto'

¹Síriri waní iteseuríno ite'ka pe uutíto' amíri'nikon era'mapí'se. Erepansa' ya, ikupíuya, í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantí. See warantí taasai'ya:

—Aní'ya í' rí ku'sa' ya, míkírí esepu'to'pe innape,
asakí'nankon pemonkonyamí'ya. Míwini pra awaní ya,
eseuríwí'nankonya taa e'pai man

Dt 19.15

—taasai'ya man.
²Itakon ite'ka pe aapia'nikon uutísa' yai, ta'piuya í' kupíuya manni'kan imakui'pi kupítíponkon yarakkírí. Míriri warantí iní'ri tauya pe wai, aapia pra si'ma. Iní'ri erepamí yai, —aka sa'ne —tauya pe pra wai aní' pí' tiwin kin, tamí'nawíronkon imakui'pi iku'nenan pí'.

³Maasa pra í' kai'ma Cristo eseuríma warantí uuri eseuríma anepu'pai awaníkon. Maasa era'matí, Cristo waní pepín a'tu'míra. Tíise míkíríya tímeruntíri yenpo, akore'ta'nikon erepamí yai.

⁴Tíise a'tu'míra awaní'pi, í' pensa pakí'nan pona ipokapítí to'ya yai. Tíise sírírípe aako'mamí Paapa meruntíri yai. Míriri warantí níri anna waní a'tu'míra Cristo waní'pi warantí. Tarípai anna ko'mamí ye'nen yarakkírí, ímeruntíri yai anna ko'mamí, amíri'nikon píika'títo'pe annaya.

⁵Míriri ye'nen aawarírí'nikon rí esera'matí ayewankon ya, innape ikupí pí' aako'mamíkon epu'tíkonpa. Innape ayewankon ya' Cristo waní epu'tí pí' naatí, ípemonkono pe awaníkon ya.

⁶Míriri ye'nen míriri epu'tíya'nikon ya, anna yeseru wenai, Cristo pemonkono pe anna waní, epu'tíya'nikon, anna yewan ya' aako'mamíkon ye'nen.

⁷Esatí annaya Paapa pí' imakui'pi kupíya'nikon namai. Míriri esatí annaya maasa pra morí pe anna esera'mato'pe pra, tíise morí kupí pí' awaníkonpa yairon. Moropai anna esenyaka'mato' esera'ma ya í' pe pra rí, í' waní awaní pepín.

⁸Maasa pra Cristo maimu pe anna esenyaka'ma tanne, í' koneka annaya eseríke pra man yairon Paapa maimu yawíri pra. Tíise míriri yawíri neken anna waní.

⁹Aasíri yairi ayeserukon waní ya, meruntí ke annaya ayaípontíkon pepín e'painon. Míriri pí' anna atausinpa e'painon. Míriri ye'nen anna epíreman pí' man apona'nikon yairon pe ayeserukon enato'pe.

¹⁰Míriri ye'nen síriri kaareta menukauya síriri aapia'nikon e'mai' pe, uutí rawíri amíri'nikon era'mapí'se. Maasa pra í' pensa uutísa' ya, meruntí ke ataruma'tíuya'nikon namai, Uyepotori maimu pe. Maasa pra síriri Uyepotori maimu waní iní' panpí' amíri'nikon ena emapu'tínen pe morí pe panpí'. Míriri waní pepín innape iku'to'ya'nikon rumakaya'nikon emapu'tínen pe pra.

Paulo Esekaremekí

¹¹Uyonpayamí, ko'manní'nikon. Tamí'nawíri Paapa pí' esatí pí' ako'mantí, morí pe amíri'nikon ku'to'peiya, morí pe tíwaní manni' warantí Paapaya aku'to'kon pe. Síriri apanamatou'ya etatí, míriri taasau'ya manni'. Moropai morí pe tíwanmíra ako'mantí ayonpakon pokonpe. Teesiyu'pi'se pra ako'mantí ayonpakon pokonpe. Míriri warantí aako'mamíkon ya, ayarakkírí'nikon Paapa ko'mamí. Míikírí Paapa waní e'sa'namanto' tíinen pe, moropai tíwanmín tíinen pe.

¹²Ayonpakon yenya yapi'tí morí pe, eeseporíkon yai.

¹³ Tamî'nawîronkon uyonpakon Paapa yapurînenanya uupia tîwe'sananya aapia'nîkon tîmaimukon yarîma sîrîrî.

¹⁴ Esatî annaya Uyepotorîkon Jesus Cristo pî', tamî'nawîrî morî pe tîwe'to' tîto'peiya aapia'nîkon. Moropai Paapaya morî pe teetî'nînmai aako'mamîkon emapu'tito'pe esatî annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya tiwin eesenumenkato'kon e'to'pe tamî'nawîrî si'ma, esatî annaya sîrîrî.

SÍRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ GALÁCIA PONKON PIA

Sírîrî kaareta menuka'pî Pauloya moropai innape Jesus ku'nenan Galácia poronkon pia yarima'piya. Mîikîrî Paulo wani'pî Jesus naiponti'san yonpa pe. Inkamoro pia Paulo wîtisa' wani'pî itekare ekareme'se. Morî pe yapisi'pî to'ya moropai innape ikupi'pî to'ya. Mîrîrî típo Paulo witi'pî to' piapai. Moropai tílko'mamî típo, to' yekare eta'piya, í' kai'ma tiaronkon erepami'pî inkamoro pia amenan yekare ekareme'se. Taapítî'pî to'ya, e'mai'pe to' neta'pî Paulo winípai wani'pî morî pe teuren tíse mü píkirî neken. Iní' panpî' itu'se awaní. Judeuyamî' yeseru kupi' to'ya e'pai awaní, ta'pî to'ya. Circumcisado pe e'pai to' wani Paapaya inkamoro yapi'to'pe tímuku pe, ta'pî to'ya.

Moropai iní' ta'pî to'ya, Pauloya to' yenupató' wani' pepín Paapa maimu pe maasa pra Paapa winípainon pepín mîrîrî. Pemonkonyami' winípainon mîrîrî Paulo nekaremeki'pî, ta'pî to'ya. Mîrîrî warantí inkamoro yenupa'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen sírîrî kaareta yarima'pî Pauloya inkamoro esenku'ti namai. Moropai to' yenupa'piya í' kai'ma yairi to' ko'manto'pe.

Umaimu Man Aapia'nîkon

¹ Uurî Pauloya sírîrî kaareta menuka aapia'nîkon. Uurî wani' imenkasa' pe, yaipontisa' pe, aní'rî pemonkon nîmenka'pî pe pra, tíise Jesus Cristo nîmenka'pî pe wani. Moropai Paapa, itun nîmenka'pî pe wani, manni' Paapa, isa'manta'san kore'tapai Jesus pími'sa'ka'típon.

² Tauya tamî'nawíronkon uyonpakon, tarí uupia to' wani manni'kanya tímaimukon yarima pí' man amírî'nîkon Galácia soosírîkon tawonkon pia.

³ Morî epe'mîra tíntírî tírî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon. Moropai tíwanmîra tíwe'to' tírî Uyunkonya moropai Uyepotoríkon Jesus Cristoya itírî yu'se wai aapia'nîkon.

⁴ Mîikîrî Cristo eturumaka'pî tíisa'mantapa kai'ma, uurî'nîkon píika'típa umakuyikon winípai. Mannankan sírîrî pata po tílko'mansenon pemonkonyami' imakui'san warantí e'ní namai, uurî'nîkon mo'kapa kai'ma aasa'manta'pî. Í' kai'ma itu'se Paapa, uyunkon e'to' yawírî ikupi'piya.

⁵ Jesus níkupî'pî wenai, —Morî pe pu'kuru man, Paapa —taapai'nîkon man tíwírî rî. Mîrîrî warantí taapai'nîkon.

Tiwinan Itekare Yairon

⁶ Mararî pra esenumankan pí' wai teesewankono'mai uyewan ya'. Maasa pra manni' amírî'nîkon yannotípon morî pe, epe'mín ke, mîikîrî rumakasa'ya'nîkon tiwinarî. Moropai mîikîrî tírumakai tiaronkon nekaremeki' yapi'sa'ya'nîkon.

⁷ Tíise tiaron Cristo yekare ye'ka ton pra man. Mîrîrî pí' eseuríma, maasa pra mîrîrî kai'ma amírî'nîkon yaka'manenano moro to' man. Inkamoro eseuríma ko'mannípî akore'ta'nîkon. Yairon Cristo yekare miakanma yu'se to' ko'mamî.

⁸ Tíise aní'ya mîrîrî ye'ka miakanma ya, annaya, müwîni pra awaní ya, inserî ka' poinonya ekaremeki' ya tiaron pe, anna nekaremeki'pî warantí pra, mîikîrî e'taruma'ti apo' ya' yu'se wai.

⁹ Sírîrî pí' pena anna eseuríma'pî. Iní'rî tauya sírîrî. Aní'ya tiaron pe itekare ekaremeki' ya, í' yapi'sa'ya'nîkon warantí pra, ipatíkarî mîikîrî e'taruma'ti apo' ya' yu'se wai.

¹⁰ Sírîrî warantí eseuríma ya, pemonkonyami' yapuríuya sírîrî? Kaane, tiwin kin mîrîrî pí' pra! Tíise Paapa yapuríuya pe eseurímato' yu'se wani sírîrî. Pemonkonyami' yapuríuya pe eseuríma ya, morî pe upi' to' eseurímato'pe, moriya Cristo poítírî pe wani pepín e'painon.

Í' Kai'ma Yaipontisa' Pe Tíwaní Pî Paulo Eseuríma

¹¹ Uyonyayami', tauya sírîrî api'nîkon. Sírîrî Cristo yekare ekaremeki'ya manni', mîrîrî wani' pepín tiwin kin pemonkon esenumenkato'.

¹² Tíwin kin aní' winípai moropai aní'ya uyenuyupasa' pra man. Tíise Jesus Cristo winípai neken eta'piya. Moropai mîikîrîya yenpo'pî uupia, mîrîrî ekareme'to'peuya kai'ma.

¹³ Pena í' kai'ma uuko'manpítî'pî yekare epu'tí'piya'nîkon, anna Judeuyamî' yeseru ya' uuko'manpítî'yai. Moropai í' kai'ma Cristo yapurínenan taruma'típítî'piya mararî pra íri pe to' winíkîi. Moropai tamî'nawíron anku'pai e'to' ku'pítî'piya to' winíkîi, to' tí'kato'peuya.

¹⁴ Uurî e'pítî'pî tamî'nawíron Judeuyamî' yeseru yawíron pe, tiaronkon uyonyayami' yentai. Moropai í' kai'ma tamî'nawírî yawírî ikupi'ya yuwapítî'piya, í' kai'ma utamórî'san yeserurî'pî.

¹⁵ Tíise morî pe tíwe'to' wenai Paapaya umenka'pî pena, maasa esenpo pra tíise usan ro'ta yapai. Moropai uyanno'piya í' kai'ma tímírî ton pe e'to'pe.

¹⁶ Moropai í' pensa sírírí anekareme'pai Paapa waní yai upí' tñmu yenpo'píiua. Ta'píiua tekare ekaremekíuua yu'se tíwaní mannankan Judeuyamí' pepín pí'. Mírírí etasau'ya pata pai, aní' winípai upanamenen ton yuwasau'ya pra wai.

¹⁷ Moropai Jerusalém pona uutísa' pra wai mannankan taipontísanon pe, inmenkasa'kon pia, manni'kan urawírí tíwe'sanon. Inkamoro pia uutísa' pra wai upanamato'pe to'ya. Tíise uutí'pí Arábia pata ya' keren pona. Miarí uuko'mamí'pí. Moropai mírírí típo, enna'po'pí Damasco cidaderí pona.

¹⁸ Miarí uuko'mamí'pí eseuríwí'ne kono' kaisarí. Mírírí típo, uutí tu'ka'pí Jerusalém pona, Pedro anepu'pai waní ye'nen. Moropai miarí uuko'mamí'pí asakí'ne domingo kaisarí.

¹⁹ Moropai mírírí yai, tiaronkon Jesus naipontí'san era'masau'ya pra wai, tíise Tiago neken, manni' Uyepotorí yakon era'ma'píiua.

²⁰ Mírírí warantí awaní'pí, useruku pepín. Sírírí menukaiya sírírí, Paapaya epu'tí tanne, í' kai'ma yairí eseuríma sírírí.

²¹ Moropai mírírí típo, uutí'pí Síria pata poro moropai Cilícia pata poro.

²² Mírírí yai, uurí asarí tanne, Judéia soosírí tawonkonya uyepu'tí pra awaní'pí.

²³ Eta pe neken uyekare eta'pí to'ya, tiaronkon eseuríma pí'. Taapítí'pí to'ya: —Tarípai manni' uurí'níkon taruma'típítípíponya innape iku'sa' tíiua ekareme'pítí'pí man, manni' uurí'níkonya innape iku'to' anareti'kapai e'pítí'pí ya —taapítí'pí to'ya.

²⁴ Moropai uwenai inkamoroya taa pí' man Paapa pí': —Morí pe nai, Paapa. Kure'nan amírí, míkírí enna taruma'típípon píika'tísa'ya nai —kai'ma Paapa yapurí'pí to'ya.

2

Paulo Moropai Tiaronkon Jesus Naipontí'san

Eporí Tu'ka Pauloya

¹ Asakírírí pu' pona tíimo'tai (14) kono' uuko'mamí típo, enna'po tu'ka'pí Jerusalém pona Barnabé yarakkírí. Moropai Tito nírí yari'píiua uyarakkírí.

² Miarí ya uutí'pí, maasa pra Paapaya ekaremekí'pí upí' miarí ya uutíto'pe. Miarí erepansa' yai, anna emurukuntí'pí manni'kan soosi esanon neken pokonpe. Anna emurukuntí'pí anna eseurímato'pe iponarí. Mírírí yai to' pí' Cristo yekare ekaremekí'píiua tamí'nawírí manni' Judeuyamí' pepín pí'. Í' kai'ma unekaremekí ko'mannípi ekaremekí'píiua. Maasa pra mírírí esenyaka'manto' waní yu'se pra awaní'pí í' pe pra rí. Tíise inna, mírírí warantí ikupí'pí' ako'mankí, taa to'ya yu'se awaní'pí.

³ Mírírí eta tíiua'níkon ya, eta'pí to'ya morí pe, innape ikupí'pí to'ya. Mírírí ye'nen uwaníyakon Tito, Judeu pepín tíise Grego, míkírí ena e'pai man Judeu yeseru ya', taa to'ya pra awaní'pí.

⁴ Tíise tiaronkon waní'pí moro, innape Jesus ku'nenan pe tíwe'ku'sanon moropai inkamoro emurukuntísa' waní'pí anna pokonpe. Tíise inkamoroya taa ko'mannípi Tito ena e'pai man Judeuyamí' yeseru ya'. Inkamoro warayo'kon ewonsa' waní'pí ama' pe anna yako'menkakonpa kai'ma. Í' kai'ma ikupí annaya anera'mapai tíwaníkon ye'nen, Jesus yarakkírí anna e'to' wenai. Inkamoro waní'pí í' kai'ma Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí anna waní yu'se. Tíise Cristo pemonkono pe e'ní ye'nen, unkupíkon ton Moisés nurí'tí nekaremekí'pí kupí pepín.

⁵ Mírírí ye'nen mírírí pí' inna, mírírí yawírí ku'pai'níkon man, taasa' annaya pra man. Maasa pra yairon Cristo yekare, manni' aneta'píkon ko'manto'pe aapia'níkon, tiaron pe miakanma aní'ya namai.

⁶ Tíise manni'kan soosi esa' pe tíwe'sanon, uyentainokon pe anukupí'sanya upanamasa' pra man, amenan esenumenkato' ke. (Tíise uurí pia aní' waní pepín tiaron yentai tíise Paapaya ukupí'píkon se' kaisarí e'níto'pe'níkon.)

⁷ Tíise inkamoroya í' kai'ma Paapaya esenyaka'mato' ton tíisa' era'ma'pí, Jesus Cristo yekare ekaremekí pí' manni'kan Judeuyamí' pepín pí'. Í' kai'ma Paapaya Pedro kupí'pí Judeuyamí' pí' itekare ekareme'to'peiya warantí.

⁸ Maasa pra Paapa esenyaka'ma manni' warantí Pedro yarakkírí Judeuyamí' pí' itekare ekaremekí pí'. Mírírí warantí nírí uurí wenai Paapa esenyaka'ma Judeuyamí' pepín pí' itekare ekareme'to'peuya.

⁹ Mírírí ye'nen Tiagoya moropai Pedroya moropai Joãoya manni'kan soosi esa' pe tíwe'sanonya epu'tí'pí, í' kai'ma Paapa níkupí'pí pe awaní. Moropai inkamoroya tenyakon tírípí uurí pia moropai Barnabé pia. Mírírí ye'nen inna ta'pí annaya í' kai'ma Judeu pepín kore'ta anna esenyaka'ma pí', moropai inkamoro esenyaka'ma tanne Judeuyamí' kore'ta.

¹⁰ Tíise esatí'pí inkamoroya anna pí', anna wanmíra manni'kan í' ton pínon sa'ne, to' kore'tawonkon kupí annaya namai. Tíise mírírí kupí yuwa pí' uuko'mamí sírírí, uuwanmíra ikupíuya pra itu'se waní ye'nen.

Paulo Eseuríma Pedro Pí' Meruntí Ke

Antioquia Cidaderí Po

¹¹ Antioquia cidaderí po uuko'mamí tanne, Pedro erepamí'pí miarí ya. Míikírí pí' eseuríma'pí meruntí ke, tamí'nawíronkon rawírí sí'ma. Maasa pra iteseru waní'pí yairí pra.

¹² Pena iteseru waní'pí see warantí. Maasa inkamoro Tiago narima'san erepamí pra tíise, Pedroya tekkari yonpapítí'pí manni'kan innape Jesus ku'nenan pokonpe, Judeuyamí' pepín pokonpe, Judeuyamí' yeseru yawírí pra. Tíise inkamoro warayo'kon erepamí'pí pata pai iní'rí tekkari anonpapai pra eena'pí Judeuyamí' pepín pokonpe. Maasa pra eranne' pe eena'pí inkamoro warayo'kon Jerusalém poi íipí'san pí', to' yeseru anku'pai tíwaní ye'nen. Judeuyamí' yeseru yawírí innape Jesus ku'nenan ko'mamí e'pai awaní, taa to'ya. Mírírí ye'nen iní'rí Judeuyamí' pepín píinamaiya pra eena'pí.

¹³ Moropai tiaronkon Judeuyamí' innape Jesus ku'nenan e'menka'pí Pedro pokonpe tíwaníkonpa Judeuyamí' pepín pokonpe tekkarikon anonpapai pra. Moropai Barnabé ena'pí to' warantí níri aní' píinamaiya pra. Eranne' pe eena'pí iní'rí yairon anku'pai pra.

¹⁴ Mírírí era'mauya yai, epu'tí'píuya yairí pra awaní. Cristo yekare nekareme'to' yawírí pra awaní. Mírírí ye'nen ta'píuya Pedro pí' tamí'nawíronkon rawírí sí'ma. —A'kí, Judeu' pe pu'kuru awaní, tíise aako'mamí pepín Judeuyamí' yeseru yawírí. Ayekkari yonpapítí'píuya Judeuyamí' pepín pokonpe to' warantí. Tíise “Taatarimai to' piapai”, taaya, “Judeuyamí' yeseru kupíya'níkon e'pai man”, taaya to' pí', to' piapai taatarimai. Tíise mírírí waní pepín yairí —ta'píuya ípí'.

Judeuyamí' Moropai Judeuyamí' Pepín E'píka'tí Innape Ikupí To'ya Wenai

¹⁵ Ta'píuya Pedro pí': —Uurí'níkon waní Judeuyamí' pe esenpo'san pe. Manni'kan imakui'san, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí pra tíwe'sanon, Judeuyamí' pepín pe esenpo'san pe pra e'ní.

¹⁶ Tíise epu'tí, uurí'níkon innape Jesus ku'nenanya pemonkon yapísí Paapaya pepín Moisés nuri'tíya yenupanto'rí'pí konekaiya wenai, tíise innape Jesus Cristo ku'toi'ya wenai yapísíya mori pe. Mírírí ye'nen Judeuyamí' pepín warantí uurí'níkon níri yapísí Paapaya innape Jesus Cristo ku'sa' wenai, mírírí Moisésya yenupanto' rí'pí koneka wenai pra. Maasa pra aní' kupí Paapaya pepín mori pe Moisésya yenupanto' rí'pí kupíya wenai.

¹⁷ Judeuyamí' esenumenka see warantí, í' pensa mori pe ukupíkon Paapaya yuwa ya, innape Jesus Cristo kupí wenai, uurí'níkon waní imakui'san pe Judeuyamí' pepín warantí. Imakui'pí pe e'ní, maasa pra Moisésya yenupanto' rí'pí yawírí pra ko'manní wenai. To' esenumenka mírírí warantí, tíise to' esenku'tísa' man. Maasa pra Cristoya imakui'pí pe e'kí, Paapa maimu yawírí pra e'kí taasa' pra man.

¹⁸ Manní' pena esuwa'ka'pí ku'se enna'po eseríke pra man. Mírírí ye'nen taa eseríke pra man, Moisés nuri'tíya yenupanto' rí'pí yawírí e'nípai'níkon. Maasa pra mírírí ta'níkon ya, imakui'pí pe rí ko'manní, mírírí yawírí ko'manní eseríke pra man.

¹⁹ Tarípai uurí, mírírí Moisés nuri'tíya yenupanto' winíki iní' í' ton pra wai. Manní' isa'manta'pí warantí waní sírírí iwiníki. Tarípai enen esepu'tí sírírí Paapa winíki neken. Uurí sa'manta'pí Cristo yarakkírí pakí'nan po aasa'manta yai. Maasa pra mori pe uurí'níkon yapísí Paapaya pepín, mírírí Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí ko'manní wenai.

²⁰ Mírírí ye'nen uuwarírí uuko'mamí pepín enen, tíise manni' Cristo enenan ko'mamí sírírí uyarakkírí. Moropai sírírí uuko'mamí manni' innape Paapa munmu kupíuya ye'ka pe. Manní' usa'namatípon moropai uurí ton pe tíiwarírí eturumaka'pí tíisa'mantapa.

²¹ Morí pe uku'to' Paapaya kupí pí' wai innape. Maasa pra Moisés nuri'tíya yenupanto' kupí wenai mori pe Paapaya uurí'níkon yapísí ya, moriya í' pe pra rí Cristo sa'manta'pí kupí mírírí.

3

Morí Yekaton Wanní Iipí

Innape Jesus Kupí Wenai Uyewankon Ya'

¹ Tarípai eseuríma etatí Galácia ponkon. Pakkokon amírí'níkon. Aní'ya amírí'níkon ma'tanípí'pí mílito'pe mírírí warantí awaníkonpa. Maasa pra pena amírí'níkonnya unekaremekí'pí epu'tí'pí aronne, í' kai'ma pakí'nan po Jesus Cristo sa'manta'pí yekare epu'tí'píya'níkon.

² Tarípai ayekaranmapouya'níkon sírírí, Paapa winípainon Morí Yekaton Wanní yapísí'piya'níkon Moisés yenupanto' rí'pí kupíya'níkon wenai? Innape Jesus Cristo yekare kupíya'níkon wenai ka'rí? Tarípai umaimu yu'tí.

³Yapísí'piya'níkon innape Jesus kupíya'níkon wenai. Tíise í' ton pe Moisésya ayenupa'píkon yawírí anku'pai awaníkon mírírí? Awarírí'níkon morí pe e'pai awaníkon?

⁴Innape Jesus kupí'piya'níkon patapai, tamí'nawíron í' e'kupí'pí ayarakkírí'níkon, amoronkon, aatausinpató'kon, mírírí kupí pí' naatí í' pe pra rí? Í' pe pra awe'sa' pra man.

⁵Paapaya Morí Yekaton Wanní tírí aapia'níkon, moropai aní' níkupí pepín kupí ya akore'ta'níkon, mírírí Moisésya yenupanto' rí'pí kupíya'níkon wenai? Mírírí wenai pra, tíise Cristo yekare etaya'níkon wenai, innape ikupí'piya'níkon wenai.

⁶Mírírí warantí Abraão nurí'tí waní'pí. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

—Míikíríya innape Paapa maimu kupí'pí moropai innape tíkupíya wenai,

Paapaya yapísí'pí yairí pu'kuru iku'sa' tíuya ye'nen

Gn 15.6

—taasai'ya man.

⁷Mírírí ye'nen epu'tí man, yaironkon pe e'ní Abraão nurí'tí payanní'san pe pu'kuru, innape ikupí ye'nen.

⁸Pena Paapa maimuya ta'pí í' kai'ma Judeuyamí' pepín kupí tíuya yairon pe. Mírírí ekaremekí'piya e'mai' pe Abraão pí'. Ta'piya see warantí:

—Amírí wenai tamí'nawíron pata ponkon pemonkonyamí' ton pe morí kupíuya pe wai *Gn 12.3; Gn 18.18; 22.18*

—ta'piya.

⁹Mírírí ye'nen mírírí yawírí awaní. Abraão nurí'tí, manní' innape tíku'sa' Paapaya warantí tamí'nawíronkon innape tíku'nenan kupíya, morí pe Abraão kupí'pí tíuya warantí.

¹⁰Manní'kan Moisésya yenupanto' rí'pí yawírí tíko'mansenon taruma'ti Paapaya pe man. Maasa pra imaimu menukasa'ya taasa' man:

—Tamí'nawíronkon yawírí pra tíko'mansenon tíwírí manní' awe'menukasa' ya' manní' tíwe'sanon,

inkamoro ye'ka taruma'tíuya pe man

Dt 27.26

—taasai'ya man. [Epu'tí man, tamí'nawíronkon waní imaimu yawírí pra.]

¹¹Inna, seru' pepín, aní' kupí Paapaya pepín yairon pe, mírírí Moisésya yenupanto' rí'pí kupíya wenai. Maasa pra imaimu e'menukasa'ya taasa' man:

—Paapa pia morí pe tíwe'sen ko'mamí e'pai man innape ikupí tíuya wenai

Hc 2.4

—taasai'ya man.

¹²Tíise Moisésya yenupanto' rí'piya taa pepín tiwin kin. —Innape Jesus ku'tí yairon pe awaníkonpa —taiya pepín. Tíise taiya:

—Seeni' konekaki, seeni' kí'kupí

—taiya.

—Mírírí yawírí tíwe'sen ko'mamí pe man morí pe

Lv 18.5

—taasai'ya man.

¹³Mírírí warantí uurí'níkon waní'pí Paapa nítaruma'tíkon pe teuren tíise upata'se' ya' Cristoya imo'ka'pí típona uurí'níkon píika'típa kai'ma, uye'ma'piya'níkon pakí'nan pona tísa'manta yai. Í' kai'ma Paapa e'menukasa'ya taasa' man:

—Tamí'nawíronkon manní'kan imakui'san yei pí' e'weyokka'san waní Paapa nítaruma'tíkon pe

Dt 21.23

—taasai'ya man.

¹⁴Mírírí e'kupí'pí í' kai'ma morí kupí tíuya ta'pí Paapaya Abraão pí' e'ku'to'pe míikírí Jesus Cristo wenai manní'kan Judeuyamí' pepín ton pe. Moropai uurí'níkon tamí'nawíronkonya innape ikupí wenai Paapaya itíríuya ta'pí Morí Yekaton Wanní yapí'to'pe awe'kupí'pí.

Í' Ta'pí Tíuya Kupí Paapaya Abraão Yarakkírí

¹⁵Uyonpayamí' anepu'tíkon ton ekaremekíuya sírírí í' kai'ma ko'manní yekare. A'kí, í' pensa asakí'nankon pemonkonyamí' yai to' eseta. Teeseuríma'píkon kupí to'ya í' kai'ma ta'pí tíuya'níkon yawírí. Aní'ya í' kai'ma ta'pí tíuya miakanma eseríke pra awaní tiaron pe í' ta'pí tíuya.

¹⁶Mírírí warantí Paapaya tímaimu tírí'pí Abraão nurí'tí pia moropai ipa rí'pí pia. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' tu'kankon pemonkonyamí' iparí'san pí' pra taasai'ya man. Tíise tiwínan pí' neken, iparí'pí Cristo pí' eeseuríma'pí.

¹⁷Í' ankapai uurí e'to' pí' tauya sírírí. Paapaya esetanto' ton kupí'pí moropai mírírí yawírí ikupí tíuya ta'piya. Mírírí típo 430 kono' esuwa'kasa' típo, Paapaya unkupíkon ton tírí'pí Moisés nurí'tí pia. Mírírí wenai iní'rí kupíuya pepín í' ta'piya Abraão yarakkírí taiya pra awaní'pí. Mírírí ye'nen tíwí ikupí'piya taa eseríke pra man.

¹⁸ Maasa pra uuri'níkon yapisi Paapaya pepin Moisésya yenupanto' yawiri ko'manni wenai. Miriri yawiri awani ya moriya i' ta'pi tiuya Abraão nuri'ti pi' timaimu kupi'ya pepin e'painon. Tiise epe'mira Paapaya itiri'pi'pi Abraão pia, ta'pi tiuya ye'nen.

¹⁹ Miriri wenai uuri'níkon yapisi ye'ka pe pra, tiise i' ton pe miriri Moisésya yenupanto' ton tiri'pi Paapaya? Miriri tiri'pi'ya i' kai'ma Paapa e'to' itu'se yawiri pra e'ni epu'tipa kai'ma itiri'pi'ya. Tiise ipatikari aako'manto'pe pra, aako'manto'pe manni' Abraão pari'pi, ipi' Paapa eseurima'pi, manni' erepami pikiri. Miririya i' pensa Moisés nuri'ti pia timaimu tísai'ya ya, Paapaya itiri'pi timiri ton pe teeseurimasanon inseriyami' wenai.

²⁰ Tiise Abraão nuri'ti yarakkiri Paapa eseta yai, timiri pe eeseurima'pi yarakkiri, ani' tiaron wenai pra. Miriri ye'nen ipikku pe panpi' Paapa esetato' wani' Abraão nuri'ti yarakkiri, Moisés pia itiri'pi yentai.

Moisésya Yenupanto' Wani

Imaku'pi'Pe E'nto' Epu'to'pe

²¹ Miriri ye'nen i' kai'ma esenumenkan miriri pi'? Innape Moisés nuri'ti pia Paapa nitiri'pi wani, innape Abraão nuri'ti yarakkiri Paapa esetato' wani waranti? Inna, sa'niri to' wani innape. Maasa pra Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri tiiko'mansenonya Paapa winipai tiiko'manto' ton yapisi e'painon, teuren tiise yapisi to'ya pepin, maasa pra Paapa maimu yawiri to' wani pepin tiwin kin.

²² Miriri waranti Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' imaku'pi' ku'sa' tiuya'níkon ye'nen, tamí'nawíronkon yentai imaku'pi' enasa' miriri wenai. Miriri ye'nen manni'kanya neken innape Jesus Cristo ku'nenanya tiwe'piika'tito'kon yapisi, ikupi tiuya ta'pi Paapaya yawiri.

²³ Tiise maasa Cristo erepami pra tiise, pena Moisésya yenupanto' ri'piya uuri'níkon piika'ti'pi, i' kai'ma ko'mannito'pe ekaremeki'piya. Miriri Moisésya yenupanto' ri'pi wani'pi uuri'níkon yenupato'pe awani'pi, Cristo erepami pikiri siriri non pona.

²⁴ Tiise Cristo erepansa' ye'nen, epu'ti man, innape ikupi wenai, yairon pe Paapaya uuri'níkon yapisi, Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri ko'manni wenai pra.

²⁵ Taripai eerepansa' man. Miriri ye'nen iniri' Moisésya yenupanto' ri'pi wani pepin uyenupanenkon pe, maasa pra innape Cristo kupi ye'nen.

²⁶ Maasa pra innape ikupi'ya'níkon wenai tamí'nawíri amiri'níkon wani Paapa munkiyami' pe manni' Jesus Cristo yarakkiri tiiko'mansenon pe awanikon.

²⁷ I' pensa amiri'níkon esenpatakona yai ta'piya'níkon: –Taripai uuri Paapa pemonkono, penaro' uyeseruri'pi kupi'ya pepin tiise amenan pe uyeseru ton yapisi'ya siriri. Amenan pon wani yeka'ma waranti uyeseru ton yapisi'ya Cristo winipai.

²⁸ Miriri wenai taa eserike pra awani uuri Judeu, Judeu pepin yentainon taa pepin. Taa pepin niri uuri ani' poitiri pepin, to' poitiri yentainon taa pepin. Moropai taa pepin uuri warayo', wiri' yentainon taa eserike pra awani. Maasa pra Paapaya tamí'nawíronkon amiri'níkon era'ma, se' kaisari Jesus Cristo yarakkiri aako'mamikon wenai.

²⁹ Aasiri amiri'níkon wani Cristo pemonkono pe tiwe'sanon pe. Miriri ye'nen amiri'níkon wani niri Abraão nuri'ti payani'san pe Cristo waranti. Miriri ye'nen Abraão pi' Paapa nekaremeki'pi yapisi'ya'níkon pe naati.

4

¹ I' amiri'níkon pi' ankapai e'to' pi' tauya siriri. Maasa era'mati. More pe tiise itun sa'manta yai, tamí'nawíri temanne pe awani, tiise itesa' pe aako'mami eserike pra awani, more pe awani ye'nen.

² More pe awani tanne, tiaron pemonkonya ko'mannipi e'pai awani. Miikiri wani more esa' pe. Moropai itemanne esa' pe awani. Imaimu yawiri more ko'mami i' pensa kure'ne teenasa' pikiri, iku'to'peiya ta'pi itun nuri'tiya pikiri.

³ Miriri waranti niri anna Judeuyami' wani'pi, more wani kaisari, maasa Cristo yekare eta pra tiise. Miriri yai ko'manni'pi i' kai'ma pata yeseru yawiri e'piika'tinto'pe kai'ma.

⁴ Tiise i' pensa Paapa munmu erepanto' weiyu esepori'pi, eesenpo'pi more pe wiri' yai. Moropai miikiri ko'mami'pi Moisés nuri'tiya yenupanto' yawiri.

⁵ Miriri yawiri aako'mami'pi maasa pra uuri'níkon mo'kapa kai'ma miriri Moisésya yenupanto' ri'pi winipai. Miriri yawiri pra e'ni ye'nen e'taruma'tin kupi tanne uuri'níkon mo'ka'piya. Moropai uye'ma'piya'níkon tísai'manta ke, Paapa munki pe uuri'níkon enato'pe.

⁶ Uuri'níkon wani taripai Paapa munkiyami' pe. Miriri ye'nen uyewankon ya' Paapaya Mori Yekaton Wani yarima'pi. Miikiri wani inmu yekaton pe. Miikiriya taa –Paapa, uyun –taiya. Miriri wenai uyunkon pe Paapa wani epu'ti.

⁷ Moriya amiri'níkon wani pepin ipoitiri pe. Tiise inmukuyami' pe pu'kuru awanikon. Moropai inmukuyami' pe awanikon ye'nen, Paapaya tamí'nawíronkon tinmukuyami' pia temanne tiri aapi'a'níkon.

Paulo Esewankono'ma

Galácia Po Tîlko'mansenon Pî'

⁸ Pena amîrî'nîkonya Paapa epu'ti pra awanî yai, mia' ke ikonekasa' yapurî'pîya'nîkon. Ipoitîri warantî aako'mamî'pîkon tîse Paapa pe pra tîse.

⁹ Tîse tarîpai amîrî'nîkonya Paapa epu'sa' man. Taapai'nîkon man Paapaya amîrî'nîkon epu'sa' man. Tîse î' wani' awanî ye'nen tiaron poitîri pe awe'to'pe enna'popai awanîkon? Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîri awanîkon ya, awe'pîka'tîkon kai'ma eesenumenkakon? Awe'pîka'tîkon pepîn.

¹⁰ Î' ton pe taaya'nîkon, ipîkku pe iweiyu ton tîmo'kapî'se? Judeuyamî' yeseru yawîri e'pai naatî? Kapoi era'ti pe yapurî moropai kono' mo'ta yai yapurî, amenan kono' ewomî yai yapurî taaya'nîkon, î' pe pra rî tîse?

¹¹ Mararî pra apî'nîkon esewankono'man pî' wai. Teuren kure'ne akore'ta'nîkon uuko'mamî'pî esenyaka'ma pî' itekare ekaremekî pî' mîrîri yawîri pra awanîkon sîrîri. Mîrîri ye'nen aapia'nîkon î' pe pra rî mîrîri unekaremekî'pî wani sîrîri.

¹² Uyonpayamî', esatîuya sîrîri apî'nîkon î' kai'ma uuri wani warantî, Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîri pra awanîkon yu'se wai. Inna seru' pepîn uuri ena'pî amîrî'nîkon warantî mîrîri Moisésya yenupanto' rî'pî yawîri pra. Mîrîri yai î' kai'ma imakui'pî pe uwinîkî eseurîmasa'kon pra naatî.

¹³ Mannî' yai Jesus Cristo yekare ekareme'se akore'ta'nîkon erepamî'pî e'mai' pe, pri'ya pra wani ye'nen.

¹⁴ Tîse mîrîri wenai uyewanmarîya'nîkon pra awanî'pîkon. Uyu'se awanîkon pîn, pri'ya pra esepu'ti tanne. Tîse uyapîsî'pîya'nîkon awakîrikon pe mannî' Paapa narima'pî inserî yapîsiya'nîkon warantî moropai Jesus Cristo erepamî akore'ta'nîkon yapîsiya'nîkon warantî pu'kuru uyapîsiya'nîkon.

¹⁵ Amîrî'nîkon wani'pî kure'ne taatausinpai. Mîrîri yai tîse î' kai'ma eenasa'kon mîrîri? Tauya apî'nîkon kure'ne aatausinpai'pîkon î' antîipai awanî'pîkon uupia mararî pra kure'ne ayenukon rî tîmo'kai antîipai awanî'pîkon uupia.

¹⁶ Mîrîri warantî awanîkon tîpo, ayeyatonkon pe enasa' sîrîri moriya. Maasa pra yairî eseurîma ye'nen, uyu'se pra eenasa'kon mîrîri?

¹⁷ A'kî, insamoro warayo'kon wani kure'ne amîrî'nîkon winîkî tîse inkamoro esenumenkato' wani morî pe pra. To' esenumenka amîrî'nîkon pantaka yu'se inî'ri upînamaya'nîkon namai. Upînamaya'nîkon yentai tîpînamakonpa apantakon to'ya.

¹⁸ Inna, seru' pepîn kure'ne amîrî'nîkon winîkî to' esenumenka ya, morî kupîkonpa, î' wani' pra man. Mîrîri warantî uuri esenumenka, ayarakkîri'nîkon neken uuri wani yai pra, tîse o'non pata aminke wani tanne.

¹⁹ Uyonpayamî', unsa'namakon, kure'ne apî'nîkon esenumenka, unmukuyamî' warantî awanîkon ye'nen. Uuri wani asankon warantî. Mannî' wîri', more yanya tîmoron epu'ti tînre yenpoto' tîuya weiyu yai warantî umoron epu'tîuya awenai'nîkon. Maasa pra kure'ne itu'se wani amîrî'nîkon ena Cristo warantî iteseru warantî aako'mamîkonpa.

²⁰ Kure'ne esenumenkan pî' wai akore'ta'nîkon e'pai wani pî' ayarakkîri'nîkon eseurîmato'pe, uuri pe pu'kuru, kure'ne apî'nîkon teesewankono'mai uuko'mamî wenai.

Agar Moropai Sara Yekare Pî' Eseurîma'pî Uuri'nîkon Yenupato'pe

²¹ Amîrî'nîkon mannî'kan Moisésya yenupanto' rî'pî yawîri e'pai'nîkon. Maasa ka'ti upî'. Etasa'ya'nîkon pra naatî, î' kai'ma Moisés nuri'tîya yenupanto' yekare?

²² Mîrîriya ta'pî pena Abraão nuri'ti munkîyamî' wani'pî asakî'ne warayo'kon. Tiwînan wani'pî ipoitîrîpa' Agar more pe. Moropai tiaron wani'pî ino'pî pu'kuru Sara more pe, ipoitîrîpa' pepîn.

²³ Mîkîrî ipoitîrîpa' more esenpo'pî î' kai'ma pemonkon esenpo warantî, tiaron pe pra. Tîse ipoitîrîpa' pepîn ino'pî more esenpo'pî î' kai'ma kupî tîuya ta'pî Paapaya yawîri.

²⁴ Mîrîri to' yekarekon wani yenupanto'pe. Inkamoro asakî'nan wîri'sanyamî' yekare wani î' kai'ma Paapa esetato'pe pemonkonyamî' yarakkîri. Tiwînan wani mannî' wî' po Moisés nuri'ti pia tîmaimu rumakaiya ekareme'nen pe, mîkîrî Agar wani. Mîrîri Moisés nuri'tîya yenupanto' yawîri tîlko'mansenon pe wani to' poitîritonon warantî.

²⁵ Mannî' wî', Sinai itese' wani Arábia pata po tîwe'sen pe. Mîrîri yekare ekareme'nen pe Agar wani. Moropai mannî'kan Jerusalém po tîlko'mansenon, Judeuyamî' ko'mamî mîrîri yawîri to' poitîrikon warantî.

²⁶ Tîse mannî'kan Cristo pemonkonoyamî' wani Moisésya yenupanto' rî'pî yawîri tîwe'sanon pe pra, to' poitîri pe pra. Inkamoro ko'manto' wani ka' po, tarîron Jerusalém yentai tîwe'sen. Mîrîri amenan Jerusalém wani usankon pe. Mîrîri ekareme'nen pe Sara, Abraão no'pî rî'pî wani, maasa pra ipoitîrîpa' pra tîwani ye'nen.

²⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

Amírí wírí', manni' í' pensa more yenpotípon pepín taatausinpai e'ki.

Amírí í' pensa more morontasa' epu'titípon pepín.

Mararí pra entaimepí'kí aatausinpasa' wenai.

Maasa pra manni' wírí', inyo nîrumaka'pí, mîkírí payaní'san waní kupí sírírí mararí pra, manni' tînyo yarakkírí tîko'mansen payaní'san yentai taasai'ya man.

Is 54.1

²⁸ Tarípai uyonpayamí', amírí'nikon waní manni' Abraão munmu, Isaque warantí. Maasa pra eesenpo'pí Paapa maimuya taasa' yawírí. Mírírí warantí nírí amírí'nikon waní Paapa munkiyamí' pe, innape imaimu kupiya'nikon ye'nen.

²⁹ Isaque esenpo'pí Morí Yekaton Wanní wenai tíise Ismael esenpo'pí tîyun wenai. Mírírí pikínsa' takon taruma'ti pia'ti'pí Ismaelya. Mírírí warantí Moisésya yenupanto' rí'pí yawírí tíwe'sanonya Cristo pemonkono pe tíwe'sanon taruma'ti sírírí.

³⁰ Tíise í' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya nai? Taasai'ya man see warantí:

–Tíwí ano'pí poitírípa' yarimákí attíto'pe tîne yarakkírí.

Maasa pra mîkírí poitírípa' moreya tîyun winípai intírí yapisí eseríke pra man manni' ipoitírípa' pepín ano'pí pu'kuru moreya intírí yapisí manni' warantí

Gn 21.10

–ta'pí Paapaya Abraão pí' pena.

³¹ Mírírí ye'nen uyonpayamí', uurí'nikon waní pepín tiwin kin manni' ipoitírípa' munkiyamí' warantí tíwe'sanon pe. Tíise manni' ipoitírípa' pepín, ino'pí pu'kuru munkí warantí e'ní.

5

Moisés Yenupanto' Rí'pí Yawíronkon Maimu

Tetai Pra E'tí

¹ Cristoya uurí'nikon mo'ka'pí penaro' uyeserukon winípai iní'rí mírírí yawírí eseka'nunkan yuwa namai. Maasa pra pena mírírí warantí e'ní'pí yairon pe e'níto'pe teuren. Tíise Cristoya neken ukupíkon yairon pe. Mírírí ye'nen sa'me e'tí, iní'rí penaro' ayaserukon yawírí awaníkonpa tíwenna'poi pra e'tí.

² Maasa etatí. Yairon pí' uurí Paulo eseuríma sírírí see warantí. Amírí'nikon eturumaka ya, amerekon pi'pí pottí ya'ti pí' yairon pe eenakonpa Paapa pia, Judeuyamí'ya ikupí warantí. Mírírí kupíya'nikon wenai, morí pe Cristoya akupíkon pepín. Mírírí yawírí aako'mamíkon ya, Cristo níkupí'pí waní e'painon í' pe pra rí aapia'nikon.

³ Iní'rí ankapai wai mírírí rí apí'nikon. Mírírí ye'ka ku'nen pemonkon waní ya, moriya mîkíríya tamí'nawírí mírírí Moisés nurí'tíya yenupato' yawírí ikupí ko'mannípi e'pai awaní tíwa'kai pra.

⁴ Inkamoro esenumenka mírírí ku'sa' tíuya'nikon wenai Paapaya uyapisíkon kai'ma to' esenumenka, maasa pra Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí tíwaníkon ye'nen, tíise inkamoro atarimasa' mírírí mîkírí Cristo morí pe ku'to' ton piapai, mírírí epe'míra Paapa nítírí anapí'pai pra tíwaníkon wenai.

⁵ Tíise uurí'nikonya inímikí í' kai'ma Paapaya uurí'nikon yapisí, yairon pe uku'sai'ya'nikon ye'nen. Uurí'nikon yapisíya, epu'tí emapu'tí Morí Yekaton Wanníya. Mírírí pikínsa', moropai innape iku'to' wenai, Moisésya yenupanto' rí'pí kupí wenai pra, uurí'nikon yapisíya morí pe.

⁶ Mírírí warantí Cristo yarakkírí uurí'nikon waní tiaronkon yentai e'ku'ní pí' pra. Mírírí ye'nen mírírí amerekon pi'pí pottí ya'títo' waní í' pe pra, tíise e'sa'namanto', moropai innape Cristo ku'to' wenai uurí'nikon e'píika'tín.

⁷ A'ki uyonpayamí', pena amírí'nikonya Cristo níkupí'pí kupí'pí innape, moropai mírírí kupí pí' aako'manpítí'pí, awe'píika'tí'píkon. Tíise aní'ya mírírí kupíya'nikon pra awaní emapu'tí'pí, yairon yawírí aako'mamíkon namai?

⁸ O'non ye'ka pe amírí'nikon yeka'nunka'píya tíwí ikupíkonpa? Mírírí kupítípono'pí waní amírí'nikon yarakkírí Paapa pe pra, manni' amírí'nikon yanotípon pe pra.

⁹ Taa to'ya manni' warantí: —Mararon kísere'na yai'meto' ke yai'mesa' ya, tamí'nawírí mírírí kísere'na yai'mesai'ya waní —taa to'ya. Mírírí warantí tamí'nawírí amírí'nikon esenku'tí eseríke awaní seru'ye'kon pí'.

¹⁰ Tíise uyonpayamí', mírírí ye'ka kupí pí' aako'mamíkon eseríke pra akupíkon pí' wai. Tíise í' kai'ma yairí esenumenkato'kon ton erepamí kupí pí' wai yairí. Maasa pra Cristo yarakkírí e'ní ye'nen. Moropai manni' pemonkon, mírírí ye'ka kupíya'nikon emapu'tí'pon, mîkírí ye'ka taruma'ti Paapaya eseríke awaní epu'tí pí' wai. Mírírí kupíya aní' pe awaní tepu'se pra.

¹¹ Uyonpayamí, tiaronkon esenumenka amerekon pi'pí pottí ya'tí ekaremekí pi' uuko'mamí kai'ma. Tíise e'píika'tinto'pe mírírí Judeuyamí' yeseru ekaremekíuya ya, Judeuyamí' ekore'ma pepín e'painon, eseurímato' pí'. Tíise Cristo sa'mantato' yekare ekaremekíuya ye'nen, Judeuyamí' ekore'ma mírírí pí'.

¹² Moropai í' kai'ma inkamoro ye'ka pemonkonyamí'ya Judeuyamí' yeseru ya' amerekon pi'pí pottí ya'tí yu'se to' waní ya, uurí pia ipi'pí neken ya'tí to'ya e'pai pra awaní, tíise tamí'nawírí tímerekon ya'tí to'ya to' esemuka e'pai awaní tiwin ite'ka.

¹³ Amírí'níkon yanno'pí Paapaya uyonpayamí, Moisés nuri'tíya yenupanto' yawírí eeseka'nunkakon namai. Tíise mírírí ye'ka winípai eemo'kasa'kon pí' ke'wapu'títí penaron ayeserukon rí'pí maimu pe. Tíise mírírí warantí pra eeti'nínmakon e'pai man. Mírírí wenai tiaronkon píika'títí.

¹⁴ Maasa pra tamí'nawíron Moisés nuri'tíya yenupanto' waní tiwin. Ta'píiya see warantí: —Awaníyakon sa'namakí aawarírí awe'sa'nama manní' warantí Lv 19.18
—ta'píiya.

¹⁵ Tíise eesiyu'pítikon pí' aako'mamíkon ya, morí pe Cristo yarakkírí aako'mamíkon pepín. Mírírí ye'nen aka, tíwarí e'tí mírírí warantí aako'mamíkon namai.

Morí Yekaton Wanní Nama Taríron Ka'rí Uyeserukon Yawírí Ko'manní

¹⁶ Í' ankapai e'to' mírírí pí' tauya sírírí. Tíwí Paapa winípainon Morí Yekaton Wanníya amírí'níkon pinunpa o'non poro itu'se tíwaní pikírí. Mírírí kupí míkíríya tanne, tarí itu'se awe'to'kon maimu yawírí pra awaníkon.

¹⁷ Maasa pra tarí itu'se e'níto' uyeserukon waní Paapa winípainon Morí Yekaton Wanní yewanma pe, moropai itu'se Morí Yekaton Wanní e'to' waní uurí'níkon yewanma pe. Mírírí ye'nen inkamoro waní sa'nírí eseyaton pí'. Mírírí pikínsa' amírí'níkonya itu'se awe'to'kon kupí eseríke pra man.

¹⁸ Tíise Morí Yekaton Wanní maimu yawírí awaníkon ya, tiwin kin Moisésya yenupanto' rí'pí yawírí pra awaníkon.

¹⁹ A'kí, maasa era'matí. Imakui'pí tesorukon yawírí tíwe'sanon yeseru waní teesera'mai. To' yeseru waní se' tapairí tíwe'sanon pe wírí'sanyamí' yarakkírí. Se' tapairí wírí'sanyamí' waní warayo'kon yarakkírí. Nura kupí to'ya, to' eppépí pepín.

²⁰ Moropai mia' ke ikonekasa' yapurínenan pe to' waní. Moropai pia'sanyamí' yapurínenan pe to' waní. Mírírí kupí tíuya'níkon wenai pemonkon yeyaton pe to' waní. Teepísanon pe to' waní. Teekore'masanon pe to' waní. Moropai tíkinmuwasenon pe to' waní. Moropai tu'ke í' yu'se tíwe'sanon pe to' waní. Inkamoro ye'kakon waní tíwe'pantakakon tíwarírí'níkon tiaronkon yarakkírí.

²¹ Inkamoro waní í' kai'ma tiaron yemanne yu'se tíwe'sanon pe. Teetínsenon pe to' waní. Teesiyu'pí'sanon pe to' waní. To' ko'mamí mararí pra mírírí ye'kakon imakui'pí kupí pí'. Mírírí ye'nen tauya iní'rí pena ta'píuya warantí. Mírírí ye'kakon ku'nenan esa' pe Paapa waní pepín. Inkamoro wítí eseríke pra awaní Paapa pia. Ipatíkarí yarakkírí to' ko'mamí pepín.

²² Tíise Morí Yekaton Wanní maimu yawírí e'ní'níkon ya, e'ní see warantí: e'sa'naman, atausinpan, tíwanmíra e'ní, teekore'masen pe pra e'ní, nari' pe pra e'ní, morí pe e'ní yairí í' ta'pí yawírí e'ní,

²³ mii pe tíwe'sen pe pra e'ní, uuwarírí'níkon waní teeti'nínmasen pe e'ní. Mírírí warantí morí pe e'ní ya, aní'kanya yenupanto' puremekí pepín.

²⁴ Manní'kan Jesus Cristo yapísítíponkonya penaro' imakui'pí tesorukon rumaka'pí. Maasa pra pakí'nan poná Cristo sa'manta'pí wenai, morí pe uurí'níkon kupípa. Mírírí ye'nen iní' imakui'pí anku'pai pra enaní'pí.

²⁵ Morí Yekaton Wanníya upíika'tísa'kon ye'nen imaimu yawírí ko'manní yuwapai'níkon. Tíwí míkírí esenyaka'ma ko'manníto' ya' tíipai'níkon.

²⁶ Uurí'níkon atapurí eseríke pra man tiaron uyonpakon yentai ipíku pe e'ní pí'. Aní' ekore'ma eseríke pra man mírírí warantí. Tiaron warantí ipíku pe e'pai e'ní pí' o'ma'tan eseríke pra man. Mírírí warantí ikupí pí' ko'manní e'pai'níkon pra man.

6

Awe'píika'tíkon Yuwatí

¹ Uyonpayamí', aní'ya amírí'níkon kore'ta imakui'pí kupí eposa' ya, manní' Morí Yekaton Wanní maimu yawírí tíwe'senya míkírí píika'tí e'pai awaní, inkupí'pí wenai. Imakui'pí pe tínkupí'pí waní epu'to'peiya moropai irumakato'peiya. Tíise mírírí kupíya e'pai awaní mii pe tíwe'se pra, tíise morí pe. Moropai tíwarí sí'ma ikupíya e'pai awaní, imakui'pí ya' nírí teena namai.

² Awe'piika'tikon yuwati ayonpakon pokonpe. To' meruntitannipi yuwati to' atausinpatope. Moropai miriri waranti ikupi pi' aako'mamikon ya, Cristoya tapi yawiri ikupiya'nikon miriri. Maasa pra ta'piiya: —Ayonpakon sa'namati, tiwi tiku'se pra.

³ Ani' esenumenka ya, tiwariri ipikku pe tiwani pi', ipikku pe pra si'ma, miikiri esenku'tisa' sa'ne miriri tiwariri.

⁴ Miriri ye'nen tiwin pi' si'ma wariri wani esera'man e'pai awani. I' ri ku'sa', mori ku'sa' imakui'pi ku'sa' era'mapai man. Mori ku'sa' epu'ti ya, moriya miriri pi' atapurin. Mori pe tiaron yeseru wenai iwaranti atapurin eserike pra man.

⁵ Maasa pra tiwin pi' si'ma uyeserukon unku'pikon esera'ma kupi siriri. Miriri ye'nen Cristo pia erepannisa' ya, uuri'nikonya ri unku'pikon ku'sa' ekaremeki kupi siriri ipi'.

⁶ Amiri'nikon kore'ta Cristo yekare pi' ayenupanenkon wani ya, miikiri piika'tiya'nikon yuwati, tami'nawiri itu'se awe'to' pi' mori pe. Itekkari ton pi' ito' ton ke, ipata'se' ton ke, miririkon ke ipiika'tiya'nikon yuwati.

⁷ Tauya siriri see waranti. Paapa yenku'tiya'nikon kai'ma kisenku'titi, tami'nawiri Paapaya epu'ti tanne. Maasa era'mati. Warayo'ya tinmiri pimi ya, miriri inpimi'pi aro'ta moropai eepeta. Miriri tinpimi'pi mo'kaiya. Tiaron pe eepetasa' pra awani.

⁸ Miriri waranti niri ani'ya mori ku'sa' ya, Mori Yekaton Wanni atausinpatope yawiri mori eporiya Mori Yekaton Wanni winipai, ipatikari tiiko'manto' ton. Tiise ani'ya imakui'pi ku'sa' ya, itu'se teesenumenka yawiri, miikiriya imakui'pi yepe' pe e'taruma'tinto' epori, aasa'manta ipatikari.

⁹ Miriri ye'nen mori kupi pi' ko'manni teeseta'kai pra. Tiwiri ikupi pi' e'nipai man, maasa pra i' pensa yapi' weiyu erepami yai, yapi'to'pe'nikon.

¹⁰ Miriri ye'nen tiwiri ikupi eserikan wani ya, mori ku'pai'nikon man tami'nawironkon yarakkiri. Tiise ikupi ya, manni'kan uyonpakon innape Jesus Cristo kupitiponkon piika'ti yuwapai man, maasa pra inkamoro wani ye'nen uyonpakon pe. Moropai innape iku'nenan pepin niri piika'titi.

Paulo Esekaremeki

Moropai Tiwinkano'pi Pe Panamaiya

¹¹ Uuriya siriri kaareta menuka siriri uyenia ke pu'kuru aapia'nikon. Maasa era'mati i' kai'ma inonkon pe imenukasau'ya.

¹² Taripai tauya siriri api'nikon insamoro ayenupanenkon pi'. Inkamoro wani ipikku pe tiwe'ku'sanon pe. —Amerekon pi'pi potti ya'titi, —taa pi' to' ko'mami teeseka'nunkai. Miriri kupiya'nikon yu'se to' wani tipinikon Judeuyami' o'ma'ta namai. Maasa pra Cristo sa'mantato' yekare neken ekaremeki to'ya ya, Judeuyami'ya to' taruma'ti e'painon.

¹³ Tiise miriri waranti amiri'nikon ena yu'se tiwe'sanonya tami'nawiri Moises nuri'tiya yenupanto' kupi pepin. Tiise timaimukon pe miriri ku'sa'ya'nikon wenai atapuripi to' wani. Taa to'ya: —Anna maimu pe iku'sa' to'ya —taa to'ya. Miriri kupiya'nikon yu'se to' wani, poro po neken teesera'masen ton api'pikon pi'.

¹⁴ Tiise uuri wani pepin inkamoro waranti. Jesus Cristo sa'mantato' neken ku'nen pe wani innape. Maasa pra Jesus sa'manta'pi wenai uuri niri, uusa'manta'pi iwaranti. Miriri ye'nen Paapa yapurinenan pepin waranti e'pai pra wai. Moropai miriri wenai tiipia'nikon uuri yu'se pra to' wani, Cristo waranti wani ye'nen.

¹⁵ I' wani awani pepin Paapa pia, miriri waranti e'ni ya, Judeuyami' yeseru ya' e'ni tanne, to' yeseru ya' pra e'ni tanne. Tiise Paapa wani pemonkon yeseru miakanmapai amenan pe awe'to'pe.

¹⁶ Moropai tami'nawironkon manni'kan siriri yawiri yapurinenan wani ya, inkamoro pia tiwanm m moropai ti'noko'manto' wani miriri. Tami'nawironkon Paapa pemonkonyami', innape yapurinenan pia Paapaya itiri yu'se wani.

¹⁷ Miriri ye'nen ani'ya taa: —Cristo naiponti'pi pepin amiri, yu'se pra wai. Maasa pra siriri uyesa'ya ekaremeki siriri i' kai'ma ereki' pe wani. Miririya Jesus Cristo waniyakon pe wani ekaremeki siriri, uyera'manenanya uyera'mato'pe.

¹⁸ Uyonpayami', mori epe'min tiri Uyepotorikon Jesus Cristoya yu'se wai tami'nawironkon amiri'nikon pia. Moropai ayarakkiri'nikon aako'mami yu'se wai. Miriri waranti e'pai man. Miriri neken.

SÎRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ ÉFESO PONKON PIA

Sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya moropai yarima'pîiya innape Jesus ku'nenan Éfeso ponkon pia. Roma po atarakkannîto' yewî' ta tîwanî tanne, imenuka'pîiya. Î' kai'ma Paapa esenumenkato' wanî ekaremekî'pîiya. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe Jesus kupîiya pî' eeseurîma'pî. Moropai ta'pîiya nîrî inkamoro wanî Jesus yarakkîrî, tiwin to' enasa' ye'nen, tiaronkon pemonkonyamî'ya morî to' yeseru era'ma e'pai awanî.

¹ Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Sîrîrî kaareta menukayua amîrî'nîkon pia, Paapa nîmo'ka'san tîmirî ton pe, Éfeso cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon wanî innape Jesus Cristo kupî pî' tîko'mansenon pe.

² Mannî' epe'mîra Paapa nîrîrî moropai tîwanmîra e'nîto' tîrî Uyunkon Paapaya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo yunya yu'se wai aapia'nîkon.

Upîka'tî Tîuya'nîkon Pî' Paapa Esenenunka'pî Cristo Wenai

³ Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun yapurîpai'nîkon. Maasa pra ka' winîpainon, Morî Yekaton Wannî tîrî tîuya wenai uurî'nîkon koneka'pîiya morî pe. Ikupî'pîiya Cristo nîkupî'pî wenai.

⁴ Maasa pra pena, sîrîrî pata koneka tîuya rawîrî, Paapaya uurî'nîkon menka'pî, Jesus Cristo nîkupî ton wenai. Morî pe pu'kuru e'nîto'pe moropai î' rî imakui'pî unkupî'pîkon ton pra e'nîto'pe tîrawîrî umenka'pîiya'nîkon. Paapaya uurî'nîkon sa'nama'pî kure'ne.

⁵ Mîrîrî ye'nen eesenumenka'pî pena tînmukuyamî' pe uurî'nîkon kupî tîuya pî', Jesus Cristo wenai. Mîkîrî esenumenkato'pî itu'se tîwanî ye'nen.

⁶ Mîrîrî ye'nen uurî'nîkonya yapurî e'pai awanî kure'ne. Maasa pra morî tîrî'pîiya epe'mîra, tîmmu kure'ne tînsa'nama wenai.

⁷ Maasa pra uurî'nîkon wanî Jesus Cristo ne'ma'san pe, tîmîrî i'kamo tîuya yai pakî'nan pona. Mîrîrî wenai unkupî'pîkon imakui'pî kupî'pî Paapaya tîwanmîra. Mîrîrî kupî'pîiya maasa pra upî'nîkon morî pe pu'kuru tîwanî ye'nen.

⁸ Mararî pra tîwakîrî pe pu'kuru uurî'nîkon pia itîrî'pî Paapaya, epu'nen pe pu'kuru tîwanî ye'nen.

⁹ Moropai anî' nepu'tî pepîn epu'to'pe uurî'nîkonya ikupî'pîiya. Î' kai'ma ikupî tîuya pî' Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, mannî' pî' eesenumenka'pî pena. Mîrîrî yempo'pîiya uupia'nîkon.

¹⁰ Moropai tamî'nawîrî ekonekasa' yai, ikupîiya ta'pî tîuya yawîrî. Tamî'nawîronkon rumakaiya Cristo yenya'. Tamî'nawîrî ka' po tîko'mansenon moropai non po tîko'mansenon rumakaiya itenya', tamî'nawîronkon esa' pe awe'to'pe.

¹¹ Tamî'nawîrî sîrîrî kupî'pî Paapaya, pena î' kai'ma teesenumenka'pî yawîrî. Mîrîrî ye'nen mîkîrîya uurî'nîkon menka'pî tîpemonkono pe e'nîto'pe Cristo wenai. Mîrîrî kupî'pîiya itu'se tîwanî ye'nen.

¹² Mîrîrî kupî'pîiya tapurîto'pe uurî'nîkon ‚Judeuyamî'ya, morî pe, ipîkku pe Paapa e'to' yapurîto'pe. Maasa pra e'mai' pe innape Cristo ku'sa'nîkon, moropai inîmikî pî' ko'mannî, iipia ko'mannîto'pe.

¹³ Amîrî'nîkon yarakkîrî nîrî awe'kupî'pî mîrîrî warantî. Î' pensa yairon Cristo yekare e'pîka'tînto' eta'pîya'nîkon yai, ikupî'pîya'nîkon innape. Moropai mîrîrî yai, Paapaya Morî Yekaton Wannî tîrîuya taasa' tîuya yawîrî itîrî'pî aapia'nîkon. Tîmirî pe awanîkon ekareme'nen pe itîrî'pîiya.

¹⁴ Morî Yekaton Wannî tîrî'pîiya imakui'pî yapai tîpemonkonoyamî' ye'ma'pî tîuya ekareme'nen pe. Moropai tîpia inkamoro yari tîuya ekareme'nen pe itîrî'pîiya. Mîrîrî wenai uurî'nîkonya epu'tî î' taasa' tîuya yawîrî Paapaya ikupî. Mîrîrî ye'nen morî pe Paapa e'to' pî' yapurî e'pai awanî kure'ne.

Paulo Epîremato'

¹⁵⁻¹⁶ Mîrîrî ye'nen uurî epîrema sîrîrî. Innape Uyepotorîkon Jesus Cristo kupî pî' awanîkon moropai tamî'nawîrî mannî'kan innape iku'nenan sa'namaya'nîkon yekare etasau'ya pata pai, epîrema pî' uuko'mamî tîtî'napanse pra. —Morî pe man —tauya Paapa pî' amîrî'nîkon wenai. Sîrîrî warantî uurî enpenata tîwirî rî amîrî'nîkon pî'.

¹⁷ Moropai Paapa Uyepotorîkon Jesus Cristo yun mannî' morî pu'kuru pî' esatîuya. Amîrî'nîkon pia epu'nen pe awe'to'kon ton tîto'peiya. Î' kai'ma tîwanî ekareme'nen ton Morî Yekaton Wannî tîto'peiya. Mîrîrî warantî neken î' kai'ma Paapa wanî epu'tîya'nîkon inî' panpî'.

¹⁸ Epîrema sîrîrî. Esatûya Paapa pî' mîikîrîya anepu'tikon pepîn epu'tiya'nîkon emapu'to'pe. Maasa pra amîrî'nîkon yanno'pîiya ipatîkarî aako'mamîkonpa Cristo pia, moropai tamî'nawîrî intîrî yapîsikonpa. Tamî'nawîrî mîrîrî epu'tiya'nîkon emapu'to'peiya esatûya sîrîrî.

¹⁹ Moropai epîrema sîrîrî î' kai'ma kure'ne Paapa meruntîrî wanî epu'tikonpa. Mîrîrî tîmeruntîrî tîrî'pîiya uurî'nîkon pia, innape tîku'nenan pia, (morî pe uyewankon konekato'pe tîuya).

²⁰ Mîrîrî tîmeruntîrî yenpo'pî Paapaya pena kure'nan, î' pensa Cristo pîmî'sa'ka tîuya yai. Moropai mîrîrî tîmeruntîrî ke mîikîrî tîrî'pîiya tîmeruntîrî winî eereutato'pe ka' po.

²¹ Miarî si'ma tamî'nawîronkon yentai ikupî'pîiya. Mannî'kan epu'nenan, moropai ipîkkukon, moropai tiaronkon esa' pe tîwe'sanon, tamî'nawîronkon inkamoro sîrîrî pata po tîko'mansenon yentai ikupî'pîiya. Moropai inkamoro yentai neken pra, tîise maasa amenan pata koneka Paapaya yai, ipîkku pe tîwe'sanon wanî kupî sîrîrî. Inkamoro yentai nîrî ikupî'pîiya.

²² Paapaya tamî'nawîron kupî'pî Cristo ma're awe'to'pe, moropai Cristo maimu yawîrî to' ko'manto'pe. Maasa pra Cristo neken tîrî'pîiya tîmenka'san ton pe, inkamoro tîpemonkonoyamî' tamî'nawîronkon yepotorî pe awe'to'pe.

²³ Maasa pra imenka'san wanî Cristo waikatoi pe, itesa' warantî. Moropai inkamoro pu'pai pe Cristo ko'mamî tîmîrî pe to' wanî ye'nen. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî awe'to' yawîrî to' wanî, tîise Cristo ton pîn awanî ya, awe'to' yawîrî awanî pepîn. Maasa pra mîikîrî ko'mamî tamî'nawîrî tînkoneka'pî yepoi, tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe.

2

Sa'mantanto' Winîpai E'pîka'tînto'

¹ Pena amîrî'nîkon wanî'pî isa'manta'san pe, maasa pra Paapa maimu yawîrî aako'mansa'kon pra awanîkon ye'nen, imakui'pî kupî pî' aako'mamîkon ye'nen.

² Mîrîrî yai, sîrîrî pata po tîko'mansenon ko'mamî'pî warantî aako'mamî'pîkon. Inkamoro yaipontînen, Makui maimu yawîrî aako'mamî'pîkon. Mîikîrî Makui wanî sîrîrî pata po o'ma'kon, tîpoitîritonon yaipontînen pe, moropai Paapa maimu yawîrî pra tîko'mansenon yaipontînen pe.

³ Tamî'nawîrî uurî'nîkon nîrî ko'mamî'pî pena, imakui'pî kupî pî' inkamoro ko'mamî'pî warantî. Itu'se e'nîto' yawîrî anku'pai uurî'nîkon esenumenka'pî. Î' kai'ma esenumenkan yawîrî ko'mannî'pî. Tiaronkon pî' teekore'ma'pî warantî uurî'nîkon pî' nîrî Paapa ekore'ma'pî, mîrîrî imakui'pî pe e'nîto' wenai. Mîrîrî wenai uurî'nîkon antaruma'tîpai Paapa wanî'pî.

⁴⁻⁵ Tîise mîikîrîya uurî'nîkon era'ma'pî tî'noko'pî pe, kure'ne usa'nama tîuya'nîkon ye'nen. Ipatîkarî enen ko'mannîto' ton tîrî'pîiya. Teuren pena imakui'pî unku'pî'pîkon wenai, isa'manta'san warantî e'nî tanne, uurî'nîkon ko'manto' ton tîrî'pîiya Jesus Cristo yarakkîrî. Mîrîrî epe'mîra Paapa nîtîrî'pî wenai, awe'pîka'tîsa'kon.

⁶ Paapaya Jesus Cristo pîmî'sa'ka yai, uurî'nîkon nîrî pîmî'sa'ka'pîiya yarakkîrî. Moropai upata'se'kon ton tîrî'pîiya, ka' po si'ma tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe e'nîto'pe Cristo pokone.

⁷ Paapaya mîrîrî kupî'pî maasa pra tîwîrî tamî'nawîronkonya epu'to'pe, mararî pra morî tîrî tîuya uupia'nîkon epe'mîra. Kure'ne usa'nama'pîiya'nîkon moropai upî'nîkon mîrîrî yenpo'pîiya Jesus Cristo nîkupî'pî wenai.

⁸ Maasa pra epe'mîra Paapa nîtîrî'pî wenai amîrî'nîkon e'pîka'tîsa', innape ikupîya'nîkon ye'nen. Itu'se amîrî'nîkon e'to' wenai pra, î' anku'pî'pîkon wenai pra, tîise amîrî'nîkon repa'pîiya epe'mîra.

⁹ Awe'pîka'tîsa'kon pepîn, morî anku'pî'pîkon wenai. Mîrîrî ye'nen anî' wanî pepîn mîi pe mîrîrî pî'.

¹⁰ Maasa pra morî pe uurî'nîkon wanî Paapa nîkoneka'san pe, Jesus Cristo piawonkon pe e'nî ye'nen. Moropai mîikîrî yarakkîrî ko'mannî wenai, morî kupî pî' ko'mannîto'pe ukoneka'pîiya'nîkon. Mîrîrî morî pî' Paapa esenumenka'pî pena ikupî pî' ko'mannîto'pe.

Cristo Pemonkono Pe Judeuyamî' Pepîn Ena

¹¹ Enpenatafî î' kai'ma pena awanî'pîkon pî'. Amîrî'nîkon esenposa' pra man Judeuyamî' pe. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' mîi pe tîwe'sananya taa apî'nîkon: —Paapa pemonkono pe pra awanîkon maasa pra amerekon pî'pî ya'tî to'ya pra awanî'pî —taa to'ya. Tesa'kon pî' neken to' atapurî, tîewankon yawon pî' pra.

¹² Enpenatafî, pena aako'mamî'pîkon aminke Cristo pî'. Paapa pemonkonoyamî' imenka'san yonpa pe pra awanî'pîkon. Mîrîrî ye'nen î' ta'pî Paapaya to' pî' yawîrî ikupî'pîiya tîpemonkonoyamî' ton pe, tîise amîrî'nîkon ton pe pra. Iwinîpainon morî nîmikîya'nîkon pra

awani'pikon. Aako'mami'pikon siriri pata po Paapa tepu'se pra. Miriri waranti awani'pikon pena.

¹³ Pena amiri'nikon ko'mansa' aminke Paapa pi' tiise Cristo sa'manta'pi, imini eti'kamo'pi paki'nan pona. Miriri inkupi'pi wenai tiipia amiri'nikon enep'piya.

¹⁴ Maasa pra miikiri ri Cristoya tiwanmira awe'to'kon ton tiri'pi. Akupi'piya'nikon Judeuyami' moropai Judeuyami' pepin yarakkiri tiwinan waranti. Tiwin pemonkon waranti aako'mamikonpa teesiyu'pi'se pra. Miikiriya eseyaton pi' awe'to'kon yareti'ka'pi.

¹⁵ Maasa pra Moisés nuri'tiya yenupanto', Judeuyami' yeseru yareti'ka'piya. Taripai Jesus Cristo wenai tiwin akupi'piya'nikon. Miriri ye'nen amenan pe amiri'nikon kupi'piya tipemonkono pe. Miriri waranti tiwanmin tiri'piya.

¹⁶ Paki'nan pona tiisa'manta yai, Cristoya eseyaton pi' e'nito' yareti'ka'pi. Maasa pra mori pe uuri'nikon, Judeuyami', Judeuyami' pepin ena emapu'ti'piya Paapa yarakkiri, tinkupi'pi wenai. Moropai ukupi'piya'nikon tiwinan pemonkon waranti.

¹⁷ Miriri ekareme'se Cristo iipi'pi. Moropai miriri ekareme'piti'piya tamini'awironkon pi' tiwanmira aako'mamikonpa. Ekaremeki'piya amiri'nikon Judeuyami' pepin pi', aminke Paapa pi' tiwe'sanon. Moropai Judeuyami' pi' niri ekaremeki'piya, aminke pra ipi' tiwe'sanon pi'.

¹⁸ Cristo nikupi'pi wenai uuri'nikon tamini'awironkon Judeuyami' moropai Judeuyami' pepin witi taripai Paapa pia. Maasa pra Mori Yekaton Wanniya uuri'nikon yari, miikiri riyi. Iniri uma'nipanenkon ton pra.

¹⁹ Miriri ye'nen amiri'nikon Judeuyami' pepin wani pepin ka'ran pe tiwe'sen waranti. Tiise amiri'nikon wani taripai Paapa pemonkonoyami' pe. Inmukuyami' pe awanikon!

²⁰ Amiri'nikon wani Paapa yewi' konekasa' waranti. Moropai anna, Jesus naiponti'san moropai profetayami' wani ti' waranti yapitani'to'pe itisa'. Maasa pra anna winipai itekare etasa'ya'nikon ye'nen. Tiise Jesus Cristo wani kure'nan ti' waranti tamini'awiri uuri'nikon yapitani'nen pe.

²¹ Miikiriya uuri'nikon ko'mannipi tamini'awiri mori pe e'nito'pe. Moropai miikiriya inipanni' tepu'to'pe uuri'nikonya ikupi' timiri tonpe tiipia eturumakanto'pe.

²² Miriri waranti niri amiri'nikon wani itewi' pe, Jesus Cristo yarakkiri awanikon ye'nen. Tiaronkon innape iku'nenan pokonpe tiwin itewi' pe ukonekaiya'nikon, ita Paapa ko'manto' ton, Mori Yekaton Wanni wenai. Miriri waranti uuri'nikon wani.

3

Pauloya Itekare Ekaremeki Judeuyami' Pepin Pi'

¹ Miriri ye'nen uuri' Paulo, Jesus Cristo poitiri wani siriri tari atarakkannito' ta itekare ekaremeki'ya ye'nen amiri'nikon, Judeuyami' pepin pi'.

² Upi' mori pe tiwani ye'nen, iku'to'peuya Paapaya itiri'pi uupia, epu'ti pi' naatii. Amiri'nikon Judeuyami' pepin kore'ta esenyaka'mato'pe itiri'piya.

³ Paapaya i' kai'ma ikupi' tiuya ekaremeki'pi upi' Judeuyami' pepin yarakkiri. Siriri itekare, siriri ti'pose ani' nepu'ti pepin menuka'piya aapia'nikon marari, kure'ne pra.

⁴ Miriri erenkasa'ya'nikon ya, epu'ti'piya'nikon siriri. I' kai'ma manni' ani' nepu'ti pepin, Cristo wenai Paapa nikupi' ton pi' esenumenka epu'ti'piya'nikon.

⁵ Pena patapai ani' nepu'ti'pi pepin siriri. Tiise siriri patapai, Mori Yekaton Wanni wenai Paapaya yenko'pi, siriri epu'to'pe tinaiponti'sanya moropai Paapa maimu ekareme'nenanya.

⁶ Ani' nepu'ti pepin wani see waranti: Cristo nikupi'pi yekare eta tiuya'nikon wenai Judeuyami' pepinya tiwe'pika'tito'kon ton yapisi e'painon Judeuyami' pokonpe Paapa winipai. Inkamoro wani niri Paapa munkiyami' pe, tiwin pemonkon waranti to' e'to'pe Judeuyami' yarakkiri. Moropai Jesus Cristo nikupi'pi wenai, inkamoro niri pika'ti Paapaya.

⁷ Epe'mira tintiri tiri'pi Paapaya uupia, moropai kure'ne merunti ke urepa'piya, timaimu ekareme'to'peuya. Miriri wenai, Paapaya uuri yaiponti'pi siriri itekare ekareme'to'peuya.

⁸ Teuren uuri wani tanne tamini'awironkon Paapa pemonkonoyami' ma're, tiise Paapaya itiri'pi uupia timaimu ekareme'to'peuya Judeuyami' pepin pi'. Kure'ne ani'ya epu'ti yentai Cristo nitiri ton miriri ekaremeki'ya Judeuyami' pepin pi'.

⁹ Moropai i' kai'ma Judeuyami' pepin pika'ti Paapaya ekaremeki'ya tamini'awironkonya epu'to'pe, manni' ani' nepu'ti pepin pena patapainon. Paapaya neken epu'ti'pi pena, tamini'awiron konekatiponya.

¹⁰ Tiise siriri innape iku'nenan Judeuyami' moropai Judeuyami' pepin timo'ka'san wenai, tiwiri epu'nen pe tiwani epu'ti ipikkukonya. Manni'kan ka' po tiiko'mansenonya, inseriyami'ya taa: —Kure'ne epu'nen pe Paapa wani. Miriri taa to'ya, innape Paapa ku'nenan era'ma tiuya'nikon wenai.

¹¹ Mírírí epu'nen pe awaní esepu'tí. Uyepotoríkon Jesus Cristo yarima'píiya wenai, tíwírí teesenumenkato' yawírí.

¹² Mírírí ye'nen Cristo yarakkírí e'ní wenai, innape ikupí ye'nen, Paapa pia uurí'níkon erepamí e'painon eranne' pe pra.

¹³ Mírírí ye'nen tauya sírírí apí'níkon. Teesewankono'mai pra e'tí, tarí uurí e'taruma'títo' pí', maasa pra amírí'níkon ton pe e'taruma'tí sírírí. Tíise tamí'nawírí uyarakkírí awe'kupí manní' pí' taatausinpai e'tí, amírí'níkon ton pe e'taruma'tí ye'nen.

Kure'ne Cristoya Uurí'níkon Sa'nama

¹⁴ Tamí'nawírí mírírí wenai Paapa yapuríuya, epírema irawírí sí'ma uyese'mu pona teenai.

¹⁵ Manní' Paapa, tamí'nawírí típemonkonoyamí' ka' ponkon pia itíinen moropai non ponkon. Tímukuyamí' kai'ma to' esatí'píiya.

¹⁶ Mararí pra antírí ton moro awaní aapia, aní'ya iku'ne'tí yentai. Mírírí yawírí to' meruntírí ton tíkí tauya Paapa pí'. Morí Yekaton Wanní wenai itíikí to' yewan ya' tauya.

¹⁷⁻¹⁸ Esatíuya nírí innape ikupí'ya'níkon wenai Cristo ko'manto'pe ayewankon ya'. Moropai epírema sírírí amírí'níkonya Cristo e'sa'namato' epu'to'pe iní' panpí'. Maasa pra míkírí Cristoya asa'nama'píkon epu'tí pí' naatí, kure'ne. Mírírí ye'nen amírí'níkon rumakaiya pepín, ayapítanípíkon pí' aako'mamí. Mírírí epu'tí'ya'níkon yu'se waní sírírí morí pe, tamí'nawíronkon Paapa pemonkonoyamí' pokonpe sí'ma, í' kai'ma Cristo e'sa'namato' waní kure'ne. Awene' tuna waní warantí, moropai tu'na awaní warantí, moropai kusan ikí'pí ton pra awaní warantí, moropai kawíne wí' waní warantí, Cristoya usa'namato'kon waní ikí'pí ton pra.

¹⁹ Inna, epírema sírírí amírí'níkon pona, maasa pra sírírí Cristo e'sa'namato' epu'tí'ya'níkon yu'se waní ye'nen, teuren tamí'nawírí epu'tí'ya'níkon eserike pra tíise. Tíise iní' panpí' epu'tí'ya'níkon yu'se waní, Paapa pia eeturumaka ye'ka pe e'to' yawírí, tíwarantí aako'mamíkonpa, tiaronkon sa'nama pí'. Sírírí warantí esatíuya Paapa pí'.

²⁰ Moropai kure'ne taatausinpai Paapa yapuríuya. Imeruntírí uurí'níkon, inmo'ka'san pia itírí'pí wenai, moropai Jesus Cristo níkupí'pí wenai yapurípai'níkon man. Míkírí'ya unesatí'píkon yentai itírí'ya epu'tí'ya. Moropai í' kai'ma esatí'pí esenumenka'ní'pí yentai itírí'ya.

²¹ Mírírí ye'nen kure'ne Paapa yapurí'pí ko'manní yu'se wai. Tamí'nawíronkon Cristo piawonkonya yapurí e'pai man tíwírírí, tírumakai pra, sírírí pankonya moropai maasa teesenposanonya. Mírírí warantí awe'kupí yu'se wai.

4

Tíwin E'ní Cristo Yarakkírí

¹ Mírírí ye'nen esatíuya sírírí apí'níkon. Atarakkanníto' yewí' ta Jesus Cristo wenai awaní manní'ya esatí morí pe aako'mamíkonpa, í' kai'ma itu'se Paapa e'to' yawírí. Mírírí yu'se awaní'pí amírí'níkon yanno tíuya yai.

² Mírírí ye'nen tíwírí ako'mantí mii pe pra, eranmíra moropai teekore'masen pe pra. Morí pe tiaronkon sa'namatí, moropai í' taato' to'ya yapítanípí pí' ako'mantí teekore'mai pra.

³ Tíwin eesenumenkato'kon ku'tí. Maasa pra mírírí warantí awaníkonpa Morí Yekaton Wanníya itírí'pí aapia'níkon. Teesiyu'pí'se aako'mamíkon namai tíwanmíra ako'mantí.

⁴ Tíwin uurí'níkon waní Paapa pemonkonoyamí' pe, teuren arínike e'ní tanne.

Moropai tíwin uurí'níkon pinunpanen waní Morí Yekaton Wanní.

Moropai tíwin ka' pona wítínto' nímikí pí' ko'manní. Miarí morí pe e'ní kupí sírírí. Mírírí ton pe uurí'níkon yanno'pí Paapaya.

⁵ Moropai Uyepotoríkon waní tíwin.

Moropai innape Cristo ku'sa'níkon, tiaron pepín.

Moropai tíwin uurí'níkon esenpatakonato' waní, Cristo pemonkono pe e'ní ekareme'nen pe.

⁶ Moropai Paapa, míkírí yapurí, tiaron yapurí pepín. Míkírí rí waní tamí'nawíronkon uurí'níkon yun pe moropai uyesa'kon pe awaní, moropai itu'se tíwe'to' kupí emapu'tí'ya. Moropai uupia'níkon aako'mamí.

⁷ Tíwin pí' sí'ma, uurí'níkonya ukaisari'níkon Cristo ní'tírí yapísí'pí, itírí'ya pí'kírí.

⁸ Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawírí itírí'pí'ya. Taasai'ya man:

Teenuku yai ka' pona,

míkírí Cristo ena'pí teyatonton yentai,

tamí'nawíronkon pemonkonyamí' rawírí.

Moropai pemonkonyamí' pia tíntírí tírípí'ya taasai'ya man.

9 Í kai'ma esenumenkan pí' naatí Cristo enuku'pí pí' ka' pona? E'mai' pe awautí'pí non yo'koi.

10 Míriri típo mīkírī rī enuku'pí ka' pona tamī'nawíron yepoi, ipíkku pe tíwanípa kai'ma. Moropai tamī'nawírī pata kaisarī non po, ka' po aako'mamī síriri, tamī'nawíronkon yentai tíwanípa.

11 Moropai tíntiri tíri'píiya típemonkonoyamí' pia, pata ponkon kaisarī, to' esenyaka'mato'pe tínaipontíkon pe, moropai tiaronkon e'to'pe Paapa maimu ekareme'nenan pe, moropai tiaronkon kupí'píiya típemonkono pe pemonkonyamí' mo'kanenan ton pe. Moropai tiaronkon kupí'píiya típemonkonoyamí' ko'manní'nenan ton pe, moropai to' yenupanen ton pe.

12 Insamoro kupí'píiya típemonkonoyamí' píika'tínenan ton pe teesenyaka'mato' ku'to'pe to'ya. Moropai mori pe Cristo waní warantí to' e'to'pe iwaikkatoí pe to' waní ye'nen, itesa' warantí.

13 Míriri ye'nen uyenupakon to'ya yai tamī'nawírī uuri'níkon ena tiwin esenumenkanto' yarakkírī innape ikupí ye'nen. Moropai uyenupakon to'ya yai, mīkírī Paapa munmu epu'tí uuri'níkonya kupí síriri iní' panpí'. Moropai uuri'níkon akípí kupí síriri Cristo warantí e'níto'pe. Mori pe Cristo yeseru waní manni' warantí uyeserukon ena.

14 Míriri warantí uuri'níkon yenuasa' to'ya wenai, moreyamí' warantí uuri'níkon waní pepín, í' epu'nenan pepín warantí. Maasa pra seru'ye'kon warayo'konya yenupanto' pí' inna taa, uuri'níkon yenku'tí to'ya míriri yenupanto' to'ya wenai. Míriri waní inna warantí tíise inna taatíponkon yari to'ya ataka'manto' ya'. Tíise iní'ri inna taa pepín yenupanto' to'ya pí', innape Paapa kupí ye'nen.

15 Tíise eseuríman yairon pí' neken, yairi uyonpakon sa'namai'ma. Míriri warantí ikupí'níkon ya, tamī'nawírī mori pe e'ní Cristo ton pe. Manni' uuri'níkon yaipontínen, upu'paikon pe tíwaní ye'nen.

16 Moropai uuri'níkon waní itesa' warantí. Tamī'nawírī e'to' yawírī, ma'tíkí' pe pra. Tíise tamī'nawírī e'waikkatoímírī uyesa'kon waní ya, mori pe aako'mamí. Esenyaka'manto' kupí mori pe maasa pra tamī'nawírī mori pe e'to' yawírī awaní ye'nen. Míriri warantí Cristo waikatoí pe e'ní ye'nen. Imaimu yawírī ko'manní ya mori pe esenyaka'man, maasa pra tiaronkon sa'nama pí' ko'manní ye'nen.

Cristo Nítiri Amenan Ko'mannito'

17 Míriri ye'nen amírí'níkon pí' tauya síriri Uyepotoríkon maimu pe. Taa pí' uuko'mamí meruntí ke see warantí: Iní'ri manni'kan Paapa epu'nenan pepín ko'mamí manni' warantí aako'mamíkon namai. Maasa pra inkamoro esenumenkato' waní í' pe pra rí.

18 Moropai inkamoro esenumenka imakui'pí kupí pí'. Ipatíkaron Paapa nítiri'pí inkamoro ko'manto' ton pra awaní. Maasa pra pakko pe Paapa epu'tí to'ya pra to' waní ye'nen. Moropai itu'se pra to' waní maasa pra sa'man pe to' yewaní waní ye'nen.

19 Inkamoro enasa' man aweppe'to' ton pra tamī'nawíron imakui'pí tīnkupíkon pí'. Nura tesorukon kupí pí' to' ko'mamí. Moropai iní' panpí' ikupíkonpa to' eturumakasa' waní. Míriri warantí itu'se tíwe'to'kon pí' to' ko'mamí, tone' imakui'pí anku'pai to' waní. Míriri warantí Paapa epu'nenan pepín yeseru waní.

20 Míriri kupí pí' aako'mamíkonpa Cristoya ayenuasa'kon pra man.

21 Tíise amírí'níkonya eta'pí Cristo yekare. Moropai innape ikupí'píiya'níkon imaimu yairon pí' eesenupa'píkon, iteseru pí'.

22 Moropai pena amírí'níkon esenupa'pí í' kai'ma penaro' ayeserukon kupí pí' aako'mamíkon rumakakonpa. Míriri ayeserukonya ataruma'tí'píkon iwíníki pra iní' panpí'.

23 Míriri winípai ayewankon moropai eesenumenkato'kon miakanma'níkon e'pai awaní amenan pe.

24 Míriri ye'nen amenan aponkon yeka'maya'níkon warantí amenan ayeserukon ton yeka'matí ayewankon ya' manni' Paapa yeseru warantí. Míriri ye'nen yairi aako'mamíkon, yairi Paapa ko'mamí warantí.

25 Míriri ye'nen seru'ye' pe teeseurímai pra e'tí iní'ri. Eeseurímakon ya, yairi eeseurímakon yuwatí ayonpakon yarakkírī. Maasa pra tamī'nawírī uuri'níkon waní Cristo waikatoí pe, ipemonkonoyamí' yonpa pe.

26 Í' pensa eekore'makon ya, ayentai eekore'mato'kon kí'tíriri imakui'pí kupí'ya'níkon namai.

Sl 4.4

Eekore'makon ya, wei ewomí pikírí kako'mantí. Tíise eekonekakon yuwatí.

27 Míriri warantí imakui'pí pata'se' ton kí'títí ayewan ya', Makui esenyaka'ma ko'mannípi namai.

²⁸ Ani' e'sa' ya ama'ye' pe, ini'ri mii'kiriya yama'runpa e'pai pra man. Tiise eesenyaka'ma neken e'pai awani, mori pe tiiko'mamipa. Moropai miriri waranti mii'kiriya i' ton pinon pika'ti e'painon.

²⁹ Eeseurimakon ya se' tapairi nura mai pi' eeseurimakon e'pai pra man. Tiise mori mai yapuriya'nikon yuwati. Miriri ke tiaronkon piika'tikonpa, moropai ini' panpi' epu'nen pe to' e'to'pe.

³⁰ Moropai yairi ma're Paapa winipainon Mori Yekaton Wanni tiku'se pra e'ti. Maasa pra mii'kiri Mori Yekaton Wanni wani Paapa pemonkono pe uuri'nikon wani ekareme'nen pe. Moropai mii'kiri wani ye'nen, Paapaya uuri'nikon mo'ka imakui'pi yapai epu'ti'nikon, umo'kaiya'nikon weiyu yai.

³¹ Miriri ye'nen tami'nawiri eekore'mato'kon rumakati. Moropai awe'mu'tunpato'kon rumakati. Moropai aatasi'sirunpato'kon rumakati. Miriri ye'ka wenai tiwentaimepi'se pra e'ti. Tiaronkon winiki eeseurimato'kon rumakati. Moropai tami'nawiri miriri imakui'pikon rumakati.

³² Tiise mori pe e'ti, tiaronkon yarakkiri eranmira. Moropai i' ri to' nikupi'pi awiniki'nikon miriri ku'ti aawanmira'nikon. I' kai'ma tiwanmira Jesus Cristo wenai Paapaya ankupi'pikon kupi'pi waranti iku'ti.

5

Paapa Munkiyami' Ko'mami Yeseru

¹ Amiri'nikon wani Paapa munkiyami' pe iwakiri pe pu'kuru. Miriri ye'nen o'non ye'ka pe Paapa wani manni' waranti awanikon yuwati.

² Miriri waranti i' ri kupiya'nikon kaisari, mori pe tiaronkon sa'nama pi' aako'mamikon yu'se wai. Maasa pra Cristoya uuri'nikon sa'nama'pi. Mii'kiri e'tiri'pi uuri'nikon ton pe tiwariri. To' nitiri a'pusin Paapa wakiri pe, moropai Paapa yapuri pe to' nipo'ti waranti aasa'manta'pi, kure'ne usa'nama tiuya'nikon ye'nen. Miriri waranti tiaronkon sa'namaya'nikon e'pai awani.

³ Paapa pemonkono pe awanikon ye'nen, imakui'pi pe se' tapairi wiri'sanyami' yarakkiri ke'ti, moropai wiri'sanyami', se' tapairi warayo'kon yarakkiri ke'ti. Moropai nura tiku'se pra e'ti, moropai kure'ne i' yu'se kiseka'nunkati. Miriri waranti Paapa pemonkonoyami' ko'mami e'pai pra man.

⁴ Moropai eeseurimakon ya, nura pi' kiseurimat, tiise Paapa pi' —Mori pe man, Paapa —ka'ti neken.

⁵ Miriri waranti wiri'sanyami' yarakkiri tiwe'sanon tino'pi pepin yarakkiri, moropai nura pi' teesenumenkasannya, moropai kure'ne i' yu'se teeseka'nunkasannya Paapa winipainon i' yapis' pepin, i' pensa aapi ya tami'nawironkon esa' pe. Maasa pra inkamoro ye'kakon wani mia' ke ikonekasa' yapurinenan pe. Paapa yapuri to'ya pepin.

⁶ Miriri ye'nen mori pe ko'manpai'nikon, ani'ya uyenku'tikon namai se' tapairon mai ke. Maasa pra Paapaya timaimu yawironkon pepin taruma'ti kupi siriri.

⁷ Miriri ye'nen inkamoro ye'kakon kore'ta tiwe'se pra e'ti.

⁸ Maasa pra pena amiri'nikon ko'mami'pi inkamoro ko'mami manni' waranti ewaron ya. Tiise i' pensa Paapa pemonkono pe eena'pikon patapai mori pe ayaserukon enasa' a'ka ta. Miriri ye'nen ako'manti mori pe, Paapa pemonkono pe awanikon ye'nen.

⁹ Miriri waranti aako'mamikon ya, tiaronkon piika'tiya'nikon mori pe to' e'to'pe moropai ayaserukon wani yairi moropai eeseurimato'kon wani mori pe, seru'ye' pe pra.

¹⁰ I' ri Paapa wakiri pe tiwe'sen epu'tiya'nikon yuwati.

¹¹ Moropai imakui'pi to' yeseru, se' tapairon ki'ku'ti. Tiise aronne ekareme'ti yairi pra awani epu'to'pe to'ya.

¹² Miriri ye'ka ama' pe to' nikupi'pi' eseuriman eserike pra awani. Maasa pra yeppe'ni'ton pe awani ye'nen.

¹³ Uuri'nikon wani to' yeseru yenponenan pe ta'nikon ya to' pi': —Miriri wani mori pe pra. Manni' a'ka pe tiwe'senya tami'nawiri tera'masen pepin yenpo manni' waranti.

¹⁴ Maasa pra a'ka pe tiwe'senya tami'nawiron esera'ma emapu'ti. Miriri ye'nen pena awe'menuka'pi see waranti:

Amiri awetun ko'mannipi manni' apakaki.

Amiri tiisa'mantai tiiko'mansen e'mi'sa'kak.

Moropai Cristoya amiri kupi a'ka ta aako'mamipa taasai'ya man.

¹⁵ Miriri ye'nen maasa era'mati mori pe i' kai'ma aako'manto'kon menkakonpa. Pakko pe kako'manti tiise epu'nen pe ako'manti.

¹⁶ Morí kupíya'níkon yuwatí, maasa tíkai pra. Maasa pra tu'ke imakui'pí ku'nenan man akore'ta'níkon. Inkamoroya aama'tínípkon namai iku'tí.

¹⁷ Pakko pe tíwe'se pra e'tí. Tíise í' kupíya'níkon yu'se Uyepotoríkon e'to' mírírí epu'tí.

¹⁸ Kure'ne mai' pí' teetínse pra e'tí. Maasa pra míríríya aako'manto'kon taruma'tí. Tíise Mori Yekaton Wanní esenyaka'mato'pe api'níkon eturumakatí iipia.

¹⁹ Tiaronkon innape Jesus ku'nenan yarakkírí eseurímatí eren ke. Eserenkatí Paapa maimu e'menukasa' erenkato' pí' moropai Paapa yapurító' pí'. Moropai Jesus yeseru pí' teeseurímasen eren pí' eserenkatí Paapa yapurí pe. —Morí pe pu'kuru man, Paapa —kai'ma eserenkatí.

²⁰ Mírírí warantí Paapa uyunkon yapurítí tíwírí, tamí'nawíron ku'sai'ya wenai moropai Uyepotoríkon Jesus Cristo wenai.

Warayo'kon Moropai To' No'pítonon

²¹ Ayonpakon nírí maimukon yawírí ako'mantí, Cristo namaya'níkon wenai.

²² Amírí'níkon wírí'sanyamí' pí' tauya sírírí, tínyo kenankon pí', anyokon maimu yawírí ako'mantí, Uyepotoríkon namaya'níkon wenai.

²³ Maasa pra inyo waní tíno'pí pu'pai pe, típemonkonoyamí' pu'pai pe Cristo waní manní' warantí.

²⁴ Mírírí ye'nen ípemonkonoyamí', inmo'ka'san ko'mamí Cristo maimu yawírí. Mírírí warantí nírí tínyo kenankon wírí'sanyamí' ko'mamí e'pai awaní í' taasa' tínyoya yawírí.

²⁵ Tíno'pí kenankon warayo'kon pí' tauya: ano'píkon sa'nama pí' ako'mantí, típemonkono pe tímno'ka'san sa'nama'pí Cristoya warantí. To' sa'nama tíuya ye'nen tíwarírí awe'tírí'pí, inkamoro píka'típa. Aasa'manta'pí morí pe to' e'to'pe.

²⁶ Innape tímaimu kupí to'ya era'ma tíuya ye'nen, imakui'pí to' níkupí'pí rona'píiya, morí pe to' e'to'pe.

²⁷ Mírírí warantí ikupí'píiya típia to' enepípa morí pe teken, imakui'pí ton pra. Tímírí pe to' waní ye'nen, imakui'pí, nura tíku'se pra to' ko'mamí yu'se awaní'pí, tíwarantí.

²⁸ Mírírí warantí tíno'píkon sa'nama pí' warayo'kon ko'mamí e'pai awaní. Tíwe'sa'namakon manní' warantí tíno'píkon sa'nama to'ya e'pai awaní mírírí. Tíno'pí sa'namanen waní ya, awe'sa'nama nírí.

²⁹ Aní' esewanmírí pepín tíwarírí, tíise awe'sa'nama. Mírírí warantí nírí típemonkonoyamí' sa'nama Cristoya.

³⁰ Ípemonkono pe e'ní ye'nen usa'namaiya'níkon mírírí.

³¹ Pena Paapaya ta'pí:

—Warayo' no'píta yai, eemo'ka tun moropai tísan piapai moropai tíno'pí yarakkírí eena.

Asakí'ne to' tíise tíwinan warantí to' enasa' mírírí

Gn 2.24

—taasai'ya man.

³² Esenumenkanto' mírírí kure'nan, maasa pra Cristo pí' eseuríma moropai inmo'ka'san pí'.

³³ Moropai amírí'níkon warayo'kon pí' tauya nírí, ano'píkon sa'namatí awe'sa'namakon manní' warantí. Moropai wírí'sanyamí' pí' tauya, anyokon namaya'níkon e'pai awaní.

6

Moreyamí' Moropai To' Yunkonyamí'

¹ Moreyamí' pí' tauya sírírí moropai maasaronkon pí': Ayunkon asankon maimu yawírí ako'mantí, Cristo nímno'ka'san pe awaníkon ye'nen. Mírírí kupí pí' aako'mamíkon ya, yairí aako'mamíkon.

²⁻³ Pena Paapaya tímaimu ekaremekí'pí unkupíkon pe: —Ayunkon asankon namatí —ta'pí Paapaya.

—Mírírí warantí aako'mamíkon ya, morí pe aako'mamíkonpa akupíuya'níkon moropai kusan pe aako'manto'kon waní sírírí non po

Dt 5.16

—ta'píiya. Mírírí waní ípíku pe unkupíkon pe, maasa pra Paapaya ta'pí e'mai' pe mírírí yawírí e'ní ya, morí tíriya, taasa' tíuya yawírí.

⁴ Moropai to' yunkonyamí' pí' tauya: wei kaisarí anmukukon panamatí Uyepotoríkon yeseru ke irumaka pata pe pra. Tíise to' tekatonkai pra e'tí, tíise morí pe to' yenupatí.

Ipoitírí Moropai Ikaraiwarí

⁵ Amírí'níkon to' poitírítonon akaraiwaríkon maimu yawírí iku'tí to' namaya'níkon ye'nen. Moropai mírírí kupíya'níkon yai, aawo'ma'takon pe pra, yairí iku'tí Cristo yapuríya'níkon manní' warantí iku'tí.

⁶ Aapia awaníkon yai neken inamaya'níkon kai'ma ke'tí. Tíise aapia'níkon pra tíise inamatí. Manní' itu'se Paapa e'to' yawírí iku'tí awakíríkon pe, maasa pra Cristo pemonkono pe awaníkon ye'nen.

⁷ Tiiſe awakirikon pe esenyaka'matí, akaraiwarikon ton pe, í' kai'ma Uyepotorikon ton pe esenyaka'makon manni' warantí. Manni'kan warayo'kon ton pe pra neken eesenyaka'makon.

⁸ Maasa pra amírí'níkonya tiwin pí' si'ma akaisari'níkon Uyepotorikon winípainon yapisi kupi sírírí, manni'kan tesa' kenankonya moropai itesa' pínonya. Yapisíya'níkon kupi sírírí, í' kai'ma ankupí'pikon yepe'pí pe.

⁹ Amírí'níkon, to' karaiwaríyamí, apoitírikon tíwakímai e'tí. Yairí pra iteseru era'maya wenai, ipí' teekore'mai pra see warantí ikupíya pra awaní ya, ataruma'túya, tekai pra. Mírírí tí'napanní'tí. Maasa pra amíríya epu'tí mírírí moro to' esa' moropai ayesa' waní ka' po. Míikíríya tamí'nawíronkon ko'mannípi se' kaisari, e'sentai pra.

Surara Waranti Ekore'manto'

¹⁰ Tarípai tauya sírírí apí'níkon. Meruntí ke ako'mantí Uyepotorikon meruntíri kure'nan yarakkírí, ipemonkono pe awaníkon ye'nen.

¹¹ Mírírí ayuwa'nen ton aponkon yeka'matí, manni' surara epontísa' manni' warantí. Tamí'nawírí mírírí Paapa nítírí yapi'tí, meruntí ke awaníkonpa, Makuíya ayenumíkon namai. Maasa pra míikíríya uurí'níkon yenku'tí túya yuwa ko'mannípi tu'ke ite'ka.

¹² Maasa pra uurí'níkon epító' waní pemonkon yarakkírí pra tíise Makuí meruntíri winíkí moropai típoitírí pe uurí'níkon yaipontínenan winíkí, moropai manni'kan imawariyamí' moropai maariwa'yamí winíkí. Manni'kan ka' poro taasa'senon meruntíkon, imakuí'san winíkí uurí'níkon ekore'ma.

¹³ Mírírí ye'nen tamí'nawírí Paapa nítírí yapi'tí. Yapi'sa'ya'níkon ya, imakuí'pí erepamí yai apona'níkon meruntí ke awaníkon, ayenumíya'níkon pepín. Teuren amírí'níkon yarakkírí eekore'ma tíise ayenumíya'níkon pepín. Mírírí ye'nen meruntí ke e'tí.

¹⁴ Mírírí ye'nen teekonekai e'tí. Paapa winípainon yairon pe tíwe'sen aworímí yewa'tíkí, seru'ye' pe tíwe'sen winíkí eeseya'namapa. Moropai yairí ayeseru ton yeka'makí, mírírí sa'man aropo'ta yuwa'nen ton yeka'maya warantí.

¹⁵ Moropai ekonekati í' kai'ma Paapaya upíika'tísa'kon ekaremekíkonpa tiaronkon pí', morí pe to' enato'pe Paapa yarakkírí. Mírírí itekare ekaremekíya waní a'sa'sa' yeka'maya warantí satippe aako'mamíkonpa aatare'mokon namai.

¹⁶ Moropai innape ikupí pí' ako'mantí. Mírírí waní manni' awapu pe yapi'sa'ya manni' warantí. Mírírí ye'nen tamí'nawírí Makuí rupeya apo'tíkon eseríke pra awaní. Tíise apona'níkon eerepamí yai, eesi'nípi.

¹⁷ Moropai mírírí awe'píika'tító'kon ton yapi'tí, manni' aro' apu'paikon yuwa'nen ton yeka'makonpa yapisíya'níkon warantí. Moropai Morí Yekaton Wanní nítírí yapi'tí akasuparaikon pe. Mírírí waní Paapa maimu pe.

¹⁸ Tamí'nawírí sírírí ku'tí eepíremakon ke. Paapa pí' awe'píika'tító'kon ton esatí. Epírematí tíwírírí Morí Yekaton Wanní meruntíri yai. Mírírí ye'nen ari'ke' pe e'tí, yairí ma're teenai pra. Moropai epírematí tíwírírí tamí'nawíronkon innape Paapa ku'nenan pona.

¹⁹ Moropai epírematí níri upona, Paapaya tímaimu ekaremekíuya umeruntíri ton tíito'pe eranne' pe si'ma ekaremekíuya namai. Mírírí unekaremekí e'to'pe aronne epu'to'pe to'ya. Mírírí to' nepu'tí'pí pepín epu'to'pe to'ya, epírematí.

²⁰ Mírírí ekaremekíuya wenai tarí waní sírírí atarakkannító' yewí' ta. Tíise upona epírematí tarí si'ma itekare ekaremekí pí' uuko'manto'pe, meruntí ke, eranne' pe pra e'to'pe. Maasa pra mírírí itekare ekareme'to'peuya uurí yaipontí'pí Jesusya.

²¹ Uyonpakon Tíquico manni' yairon, Uyepotorikon esenyaka'mato' pí' teesenyaka'masenyá tamí'nawírí uyekare ekaremekí apí'níkon, í' kai'ma tarí uuko'mamí yekare epu'tíkonpa.

²² Mírírí ekareme'se akore'ta'níkon yarimauya sírírí. Í' kai'ma tamí'nawírí anna yekare ekaremekíya yai, aatausínpakonpa.

Paulo Esekaremekí

²³ Uyunkon Paapaya moropai Uyepotorikon Jesus Cristoya amírí'níkon pia tíwanmín tíri yu'se wai, uyonpayamí'. Moropai í' kai'ma tiaronkon sa'nama pí' aako'manto'kon ton tíri to'ya yu'se wai. Moropai innape tíkupíkon pí' aako'mamíkonpa itíri to'ya yu'se wai.

²⁴ Moropai epe'míra Paapa nítírí ko'mamí yu'se wai tamí'nawírí manni'kan Uyepotorikon Jesus Cristo yapurí pí' tíiko'mansenon pia.

SÎRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ FILÍPOS PONKON PIA

Sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya moropai yarima'pîiya innape Jesus ku'nenan Filípos ponkon pia. Miari Paulo wîtisa' wani'pî Jesus yekare ekareme'se. Moropai innape ikupî'pî to'ya imakui'pî tesorukon tîrumakai. Atos capitulo 16 ya' eeseporî mîrîrî.

Mîrîrî tîpo itekare ekaremekî pî' pinunpa'pîiya. Tîiko'mamî tîpo yapisi'pî to'ya, atarakkannîto' yewî' ta yawonnîpî'pî to'ya. Mîrîrî yekare Filípos ponkonya eta'pî moropai tonpakon itese' Epafrodito yarima'pî to'ya iipia. Mîrîrî yai sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya tarakkannîto' yewî' ta si'ma. Taatausinpai imenuka'pîiya, î' kai'ma tîwinîki morî ku'sa' to'ya pî' eesurîma'pî morî pe man kai'ma. Moropai to' panama'pîiya î' kai'ma Jesus yeseru yawîrî to' ko'manto' pe.

¹ Uyonpayamî', Filípos ponkon, uurî Pauloya kaareta menuka sîrîrî Timóteo yarakkîrî si'ma. Cristo Jesus poitîrî pe anna wani. Amîrî'nîkon, Jesus Cristo nîmo'ka'san pia yarima annaya sîrîrî. Moropai yarima annaya nîrî Paapa munkîyamî' ko'mannî'nenan pia moropai to' pîika'tînenan pia nîrî.

² Uyonpayamî', Paapa, Uyunkonya tamî'nawîron morî tîrî yu'se wai aapia'nîkon. Moropai tîwanmîra e'nîto' tîrîiya yu'se wai. Mîrîrî warantî itîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai aapia'nîkon.

Paulo Epîremato'

³ Amîrî'nîkon pî' enpenata kaisarî tauya Paapa pî': —Morî pe to' pîika'tîsa'ya, Paapa —tauya ipî'.

⁴ Moropai apona'nîkon epîrema kaisarî, atausinpasa' wani amîrî'nîkon pî'.

⁵ Maasa pra upîika'tîpîti'pîya'nîkon Cristo yekare ekaremekî pî'. Pena upîika'tîpîti'pîya'nîkon Cristo yapisi'pîya'nîkon pata pai sîrîrî tîpose.

⁶ Morî pe Paapa esenyaka'ma pia'tî'pî ayewankon ya'. Mîrîrî warantî eesenyaka'ma ko'mannîpî yare'tî'ka tîuya pikîrî, Jesus Cristo iipî pikîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

⁷ Ayapurîuya'nîkon maasa pra upîika'tî'pîya'nîkon Jesus yekare ekaremekî pî', anetapai'nîkon pî' moropai anetapai'nîkon pepîn pî' nîrî. Mîrîrî rî kupî'pîya'nîkon moro akore'takon wani tanne. Moropai tarî, atarakkannîto' yewî' ta wani tanne, ikupî pî' aako'mamîkon. Mîrîrî ye'nen kure'ne ayapurîuya'nîkon.

⁸ Cristo Jesusya asa'namakon warantî asa'namauya'nîkon. Innape man, useruku pepîn, mîrîrî epu'tî Paapaya.

⁹ Epîrema sîrîrî apona'nîkon. Tauya Paapa pî': —Inî' panpî' tonpakon sa'namato'pe to'ya. Moropai inî' panpî' yairî epu'to'pe to'ya, pakko pe pra to' e'to'pe —tauya Paapa pî'.

¹⁰ Mîrîrî warantî amîrî'nîkon yenupasa' Paapaya ya, morî kupîya'nîkon tiwin. Mîrîrî ye'nen Cristo enna'po yai, nura pe pra awanîkon. Aweppepîkon pepîn Cristo eporîya'nîkon yai.

¹¹ Mîrîrî warantî morî pe aako'mansa'kon imakui'pî tîku'se pra, maasa pra ameruntîrikon ton tîisa' Jesus Cristoya. Mîrîrî pî' taa to'ya: —Morî amîrî, Paapa, apemonkonoyamî' pî'. Inkamoro yairî to' ko'mamî mîrîrî. Tamî'nawîronkon yentainon amîrî, Paapa —taa to'ya.

Paulo Eseurîma Tîwe'taruma'tîto' Pî'

¹² A'kî, uyonpayamî', utaruma'tî'pî to'ya Paapa maimu ekaremekîuya wenai, moropai uyarakkamo'pî to'ya. Mîiwîni tîise tu'ke pemonkonyamî'ya Paapa maimu eta ko'mannîpî moropai yapisi' to'ya.

¹³ Mîrîrî warantî î' wani' awani ye'nen tarî wani atarakkannîto' yewî' ta, epu'tî tamî'nawîronkon surarayamî'ya. Moropai tiaronkonya epu'tî nîrî.

¹⁴ Tîise eranne' pe arinîkon uyonpayamî' wani pepîn mîrîrî pî'. Tîise meruntî ke to' ena'pî. Uyarakkansa' to'ya yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen, inî' panpî' Paapa maimu ekaremekî to'ya teweppe'se pra.

¹⁵ Tîise tîkinmukon pe ekaremekî tiaronkonya. Upî' tîwo'ma'takon pe, Cristo yekare ekaremekî pî' to' wani. Tîise mîrîrî warantî pra tiaronkon wani.

¹⁶ Morî pe ekaremekî to'ya, tîwakîri pe. Inkamoroya usa'nama maasa pra Cristoya uyarima'pî tîmaimu ekareme'se epu'tî to'ya. Moropai epu'tî to'ya nîrî, mîrîrî wenai uyarakkamo'pî to'ya.

¹⁷ Tîise tiaronkonya usa'nama pepîn. Uyentai to' e'kupî Cristo yekare ekaremekî to'ya. Mîrîrî pî' yairî ma're Paulo ena kai'ma to' esenumenka.

¹⁸ Tîise esewankono'ma pra wai mîrîrî pî'. Î' wani' pra man uupia. Morî pe, imakui'pî pe ekaremekî to'ya ya, atausinpa sîrîrî. Maasa pra Cristo yekare ekaremekî to'ya. Inna, mîrîrî pî' atausinpa ko'mannîpî.

¹⁹ Maasa pra epa'ka kupi siriri. Eepiremasa'kon ye'nen, moropai Morí Yekaton Wanníya upíka'tisa' ye'nen, epa'ka kupi siriri.

²⁰ See waranti iko'manpai wai. Í ri kupiuya ya, mori pe ku'to'peuya epepi namai. Moropai imakui'pi pe tiaronkon eseuríma namai Cristo pí'. Tíise eranne' pe pra iko'manpai wai, uusa'manta ya, enen wani ya, Paapa yapurito'pe tiaronkonya miriri wenai.

²¹ Maasa pra uuri pia, mori pe awani Cristo yapuri pí' uuko'mami ya. Miriri waranti uusa'manta ya, itentai panpi' mori pe awani uupia, maasa pra Cristo pia pu'kuru uuko'mami.

²² Tíise uusa'manta pra wani ya, esenyaka'ma ko'mannipi Cristo ton pe, miikiri yapi'to'pe tiaronkonya. Miriri ye'nen í' kupiuya epu'tiuya pra wai.

²³ Maasa pra uuri esiwa'sa' siriri uwoi. Miriri ye'nen í' koneka epu'tiuya pra wai, uuko'mami ka'ri tari, uusa'manta ka'ri. Tíise tauya api'nikon, taripai itipai wai kure'ne maasa pra iko'manpai wai Cristo yarakkiri. Miriri wani mori pe, tari uuko'mami yentai.

²⁴ Miiwini tíise amiri'nikon pi' esenumenka ya, iniri tari iko'manpai wai, ini' panpi' amiri'nikon yenupatopeuya.

²⁵ Miriri ye'nen amiri'nikon kore'ta uuko'mami siriri amiri'nikon piika'tito'peuya, ini' panpi' Cristo epu'tikonpa. Innape awani epu'ti pi' wai.

²⁶ Moriya miriri pi' aatausinpato'kon eporiya'nikon Cristo Jesus piawon pe awanikon ye'nen. Aatausinpakon uuri erepami akore'ta'nikon pi'.

²⁷ Miriri ye'nen í' taasa' Cristoya, yawiri ako'manti. Miriri waranti amiri'nikon pia uutisa' pra awani ya, miriri epu'tiuya mori pe, yairi aako'mamikon. Moropai epu'tiuya amiri'nikon esenyaka'ma kure'ne Cristo yekare ekaremeki pi', tiwin esenumenkato'kon innape iku'to'yakon tíise.

²⁸ Miriri ye'nen eranne' pe pra e'ti ayeyatonkon pi'. Eranne' pe pra awanikon ya, amiri'nikon piika'tisa' Paapaya epu'ti to'ya. Moropai titaruma'tikon Paapaya epu'ti to'ya niri.

²⁹ Maasa pra Paapaya amiri'nikon mo'ka'pi innape tikupikonpa neken pra, tíise miikiri wenai awe'taruma'tikonpa niri amo'ka'piya'nikon.

³⁰ Miriri wenai awe'taruma'tikon siriri, pena uuri e'taruma'ti'pi, manni' anera'ma'pikon waranti. Moropai miriri pi' uuko'mami siriri epu'ti pi' naati.

2

Tiaronkon Ma're Jesus Cristo E'kupi'pi

¹ Innape awani, amerunturikon ton tiri Cristoya eesewankono'makon namai. Moropai kure'ne asa'namaiya'nikon. Moropai tiwin awanikon emapu'tisa' Morí Yekaton Wanníya. Moropai a'noko'pikon pe tiaronkon era'maya'nikon, ayewankon ya' Morí Yekaton Wanní ko'mami ye'nen. Miriri waranti Cristo wani aapia'nikon.

² Miriri ye'nen tauya api'nikon, timurukun pe e'ti. Teesiyu'pi'se pra ako'manti. Tiaron yu'se e'ti, amiri'nikon yu'se Cristo wani waranti. Tiwin ayeserukon nisi Cristo yeseru waranti. Miriri waranti awanikon ya, ini' panpi' atausinpa miriri pi'.

³ Moropai mií pe pra e'ti, tiaronkon yentai awanikon pi' teesenumenkai pra e'ti.

⁴ Í itu'se awe'to' pi' neken teesenumenkai pra e'ti tíise itu'se tiaronkon e'to' pi' niri esenumenkati.

⁵ Jesus Cristo esenumenka'pi waranti esenumenkati.

⁶ Maasa pra miikiri Jesus wani'pi Paapa kaisari pena. Tíise, —Ipikku pe uuko'mami ipatikari —taiya pin.

⁷ Miriri ye'nen ipikku pe tiwe'to' kupi'piya tiwi.

Tami'nawiri rumaka'piya,

moropai ipikku pe pra eena'pi,

Paapa poitiri pe.

Maasa pra pemonkon pe eena'pi,

uuri'nikon waranti.

⁸ Pemonkon pe tiwani yai,

tiaronkon ma're eena'pi, mií pe pra.

Aako'mami'pi Paapa maimu yawiri tiisa'manta pikiri.

Moropai paki'nan pona aasa'manta'pi,

ama'ye' sa'manta waranti.

⁹ Miriri ye'nen Jesus pimi'sa'ka tiuya yai,

ipikku pe Paapaya ikupi'pi, tami'nawironkon yentai.

Moropai tami'nawironkon ipikkukon ese' yentai

itese' ton tiri'pi Paapaya, uyepotorikon pe.

¹⁰ Miriri ikupi'piya

tamí'nawíronkonya Jesus yapuríto'pe teesekunkai'ma.

Ka'ponkonya, non ponkonya, non yo'konya,

tamí'nawíronkonya taato'pe:

—Ipíkku pe Uyepotorí Jesus man,

tamí'nawíronkon yentainon —taato'pe to'ya.

¹¹ Moropai mîrîrî yai,

tamí'nawíronkon pemonkonyamí'ya taa Jesus Cristo pí':

—Anna yepotorí amîrî, Jesus,

anna yaipontînen —taa to'ya.

Mîrîrî warantí Paapa, uyunkon atausinpa kure'ne mîrîrî pí',

yapurí to'ya ye'nen.

Tîwakîri pe etaiya.

Morí Kupí pí' Iko'manpai'níkon

¹² Mîrîrî ye'nen uyonpayamí', akore'ta'níkon waní yai, umaimu yawírí aako'mamí'píkon. Mîrîrî warantí ako'mantí iní' panpí', uurí ton pra tíise. Aawarírí'níkon morí ku'tí, Paapa namaí'ma. Imaimu yawírí ako'mantí, Paapa wakíri pe pra awaníkon namaí.

¹³ Maasa pra Paapa esenyaka'ma ko'mannípí ayewankon ya', itu'se tíwe'to' anku'pai awaníkonpa. Mîrîrî warantí nîrî kupíi'ya, itu'se tíwe'to' kupíkonpa.

¹⁴ Tamí'nawírí í' taasa' Paapaya ku'tí teesiyu'pí'se pra, tíwo'ma'tai pra moropai teekore'mai pra iku'tí.

¹⁵ Moropai mîrîrî warantí ikupíya'níkon ya, imakui'pí pe tiaronkon eseuríma eserike pra awaní apí'níkon. Maasa pra Paapa munkíyamí' pe awaníkon, imakui'pí ton pra. Tarí aako'mamíkon ama'ye'kon kore'ta, imakui'pí ku'nenan kore'ta. Tíise morí aako'manto'kon era'ma to'ya. Mîrîrî yai ka' pí' siirikkiyamí' esera'ma ewaron ya' warantí, ayeserukon era'ma to'ya morí pe, imakui'pí ku'nenan kore'ta.

¹⁶ Moropai inkamoro pí' itekare ekaremekí pí' aako'mamíkon, ko'manníto' ton tíinen. Mîrîrî warantí aako'mansa'kon ya, kure'ne atausinpa apí'níkon. Tarípai Cristo íipi yai, kure'ne atausinpa apí'níkon. Maasa pra í' pe pra rí esenyaka'masa' pra awaní ye'nen, maasa pra innape iku'sa'ya'níkon.

¹⁷ Penaronkonya Paapa repa'pí tekínon ke. Mîrîrî pí' Paapa atausinpa'pí. Mîrîrî warantí aatausinpa nîrî, innape tíku'to'ya'níkon pí'. Moropai tímîrî ton pe eesenyaka'mato' pí', innape Paapa ku'sa'ya'níkon uurí wenai. Mîrîrî wenai uwí to'ya yai pra. Tíise atausinpa mîrîrî pí' moropai amîrî'níkon pí' atausinpa.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen aatausinpakon e'pai awaní uurí pokonpe.

Timóteo Moropai Epafrodito Yekare Pí'

Paulo Eseuríma

¹⁹ Ka'ne' pe Timóteo anarimapai wai amîrî'níkon pia, ayekarekon etai attíto'pe. Mîrîrî yu'se Uyepotorí Jesus waní ya, ikupíi'ya. Mîikíríya í' kai'ma ayekarekon ekaremekí upí'. Mîrîrî pí' atausinpa.

²⁰ Mîikírí, Timóteo warainon ton pra awaní. Mîikíríya neken kure'ne tí'noko'pí pe ayera'makon.

²¹ Maasa pra tamí'nawíronkon esenumenka itu'se tíwe'to'kon pí' neken. Tíise itu'se Jesus Cristo e'to' kupí to'ya pepín.

²² Mîrîrî warantí pra Timóteo waní. Morí iteseru epu'tí pí' naatí. Timóteo esenyaka'mapítí'pí uyarakkírí, teesenyaka'masen tun yarakkíron warantí. Morí pe mîikírí esenyaka'mapítí'pí uyarakkírí, Cristo yekare ekaremekí pí'.

²³ Tarípai anarimapai wai ka'ne' pe aapia'níkon. Tíise maasa í' kupí to'ya upí' epu'sau'ya yai, mîikírí yarima'ya.

²⁴ Moropai uutí nîrî aapia'níkon, itu'se Paapa waní ya.

²⁵ Tíise e'mai' pe Epafrodito yarimapai waní sírírí. Mîikírí waní uyonpakon pe, teesenyaka'masen uyarakkírí, Paapa esenyaka'mato' kupí pí' aatapi'sa'. Mîikírí anaríma'píkon uupia uplika'tínen pe awe'to'pe.

²⁶ Mîikírí yarima'ya sírírí maasa pra amîrî'níkon anera'mapai awaní. Mîikírí esewankono'ma'pí pri'ya pra tíwaní yekare etasa'ya'níkon pí'. Mîrîrî ye'nen kure'ne anera'mapai awaní. Mîrîrî ye'nen yarima'ya sírírí era'makonpa.

²⁷ Inna pri'ya pra awaní'pí kure'ne. Aasa'manta yonpa'pí. Tíise tí'noko'pí pe era'ma'pí Paapaya moropai yepi'tí'píi'ya. Mîikírí neken pepín tíise uurí nîrî era'ma'píi'ya tí'noko'pí pe, iní' panpí' esewankono'ma namaí.

²⁸ Mîrîrî ye'nen uwakírí mîikírí yarima'ya sírírí taatausinpai era'makonpa, moropai ípí' teesenumenkai pra uuko'manto'pe.

²⁹ Taripai mīlkiŕi yapi'ti taatausinpai Cristo pemonkono pe awani ye'nen amiri'nikon waranti. Mīlkiŕi yapuriti moropai tiaronkon iwarainokon niri yapuriti.

³⁰ Aaipikon eseriŕe pra awani ye'nen, mīlkiŕi yarima'piya'nikon upika'tinen pe. Itekare ekaremeki pi' eesenyaka'ma'pi tiwiri, tiisa'manta epu'ti'ma. Miriri ye'nen mīlkiŕi yapuriti.

3

Paapa Wakiri Pe E'ni Pi' Paulo Eseurima

¹ Siriri panpi' neken eseurimato' siriri, uyonpayami'. Kure'ne atausinpati, uyepotorikon piawon pe awanikon ye'nen. I' menuka'piuya pena, iniri imenukauya siriri. Miriri pi' eseta'ka pepin, maasa pra ini' panpi' yairi epu'tikonpa, eesenu'tikon namai.

² Aka, uyonpayami', tiwari e'ti warayokon arinmaraka warainokon pi' amiri'nikon yenuki'ti to'ya namai. Inkamoro yeseru wani imaku'pi pe. Inkamoroya taapiti: —Amere pi'pikon ya'titi Paapa munki pe awanikonpa. Miriri api'pikon ya'tisa'ya'nikon pra awani ya, Paapa munmu pe pra awanikon —taa to'ya.

³ Tiise uuri'nikon wani Paapa munkiyami' pe pu'kuru. Maasa pra Paapa yapuri uuri'nikonya, Mori Yekaton Wann meruntiri wenai. Miriri ye'nen taatausinpai uuri'nikon ko'mami Jesus Cristo nikupi pi', ipikku pe awani ye'nen. Tiise unukupikon pi', upi'pikon ya'tisa' wani ipikku pe pra, i' pe pra ri awani.

⁴ Tinkupi'pikon wenai Paapa munki pe tiwanikon pi' to' esenumenka kai'ma.

Tiise miriri waranti uuri niri esenumenka e'painon, mori pe e'to' wenai.

⁵ Maasa pra uuri esenposa' tipo, umere pi'pi ya'ti'pi to'ya Moises nuri'ti taasa' yawiri eseuriwi'ne mia' pona timo'tai wei tiise. Uyun, usan wani Israel pa'ri ri'san pe. Uuri wani Benjamin nuri'ti paari'pi pe. Tami'nawironkon utamokon wani'pi Abraao pa'riri'san pe, tiaronkon pepin. Moropai fariseu pe wani'pi, Moises nuri'tiya yenupanto' yawiron.

⁶ Kure'ne esenyaka'mapiti'pi Paapa ton pe, Moises nuri'tiya yenupanto' yawiri. Jesus yapurinenan taruma'tipiti'piuya. Tami'nawiri i' taasa' Moises kaaretariya, miriri ku'piti'piuya yairi. Mori pe Paapa pemonkono pe wani kai'ma esenumenkapiti'pi, imaku'pi ton pra.

⁷ Tiise Cristo epori'piuya pata pai, epu'ti'piuya manni' uyeseruri'pi wani i' pe pra ri. Mori pe Cristo wani epu'ti'piuya, maasa pra imiri pe enasa' ye'nen. Tami'nawiri uyeseruri'pi yentai awani'pi.

⁸ Taripai tiaron mori panpi' epori'piuya. Uyepotori pe Jesus ena'pi. Imaimu yawiri iko'manpai wai taripai. Tami'nawiri mori unukupi'pikon yentai Jesus wani. Miriri ye'nen uyeseruri'pi unukupi'pi, tami'nawiri irumaka'piuya. I' ri nura sorokauya waranti uyeseruri'pi yenumi'piuya Cristo neken anepu'pai wani.

⁹ Moropai Jesus pemonkono pe e'pai wani. Maasa pra, Jesus rawiri erepansa' yai, — Moises nuri'tiya yenupanto' yawiri awani ye'nen, upemonkono pe awani —taiya pepin upi'. Tiise taiya: —Innape uku'sa'ya wenai, upemonkono pe awani —taiya. Yairi uyeseru epori'piuya Paapa winipai. Miriri tiri'piuya uupia innape tikupiuya yai.

¹⁰ Moropai Cristo neken anepu'pai wai kure'ne. Moropai Paapaya tinmu pimi'sa'ka'pi meruntiri niri yu'se wai. Cristo e'taruma'ti'pi uuri ton pe. Miriri waranti e'taruma'tipai wai mīlkiŕi wenai. Mīlkiŕi sa'manta'pi uuri tonpe, miriri waranti sa'mantapai wani mīlkiŕi wenai.

¹¹ Miriri waranti e'pai wai, uusa'manta yai u'mi'sa'kato'pe Paapaya. Miriri yu'se wani kure'ne.

Iki'pi Pikiri Paulo Ko'mami Paapa Nitiri Yapisipa

¹² Tami'nawiri itu'se Paapa e'to' pepin uuri. Tiise miriri pi' uuko'mami siriri. Jesus Cristoya ukupi'pi tipemonkono pe, mori pe pu'kuru e'to'pe. Miriri ye'nen pemonkon teeka'tunsen e'ma taawiri iki'pi tipepe waranti uuri eka'tumi to'sari Jesus pikiri, iwaranti e'to'pe.

¹³ Uyonpayami', tami'nawiri itu'se Paapa e'to' ku'sau'ya pepin siriri. Miriri ye'nen miriri pi' uuko'mami siriri, pena esuwa'ka'pi pi' tiwenpenatai pra. Tiise maasa tui'sen pi' esenumenka ko'mannipi.

¹⁴ Teeka'tunsen eka'tumi eka'tunnito' iki'pi pikiri, epe'mira to' nitiri yapisipa kai'ma, uuri wani miriri waranti. Epe'mira Paapa nitiri yapi'to'peuya, imaimu yawiri uuko'mami. Maasa pra pena Paapaya uyanno'pi uuko'manto'pe tiipia. Miriri kupi'piuya Jesus Cristo nikupi'pi wenai. Miriri ye'nen ipatikari enen ko'mannito' tiriya uupia.

¹⁵ Miriri ye'nen, miriri waranti esenumenkanpai'nikon. Uuri'nikon yairon epu'nenan, Jesus pemonkono pe e'ni ye'nen. Tiise miriri waranti esenumenkanpai'nikon pra awanikon ya, miriri ekaremeki Paapaya api'nikon.

¹⁶ Tiise unepu'tikon yawiri ko'mannipai'nikon.

¹⁷ Uyonpayami', uuko'mami waranti ako'manti. Moropai uwarainokon yeseru era'mati, tenupa'piuyakon yawiri to' ko'mami.

¹⁸ Tîise uurî warantî pra tiaronkon wanî, ta'pîuya sa'ri. Inî'ri tauya api'nîkon, manni'kan pi' kure'ne esewankono'masa' sirîri. Maasa pra Cristo yeyatonon inkamoro, Jesus sa'manta'pi yekare anetapainokon pepîn.

¹⁹ Apo' ya' to' wîti kupî sirîri. Itu'se tîwe'to'kon pi' neken to' esenumenka taatausinpai. Nurakon pi', imakui'pi tînkupîkon pi' to' atausinpa. Mîi pe ikupî to'ya, to' eppepi' e'pai tîise. Tarî sirîri non ponkon yeseru pi' to' esenumenka.

²⁰ Tîise uurî'nîkon wanî ka' ponkon pemonkonoyami' pe tarî non po. Mîrîri ye'nen Upîika'tinenkon Jesus Cristo iipi nîmikî pi' ko'mannî. Mîikîri, uyepotorîkon anera'mapai uurî'nîkon wanî kure'ne.

²¹ Mîikîri meruntî. Tamî'nawîri tîma're kupîiya e'painon. Mîrîri tîmeruntîri ke uurî'nîkon miakanmaiya morî pe, tîwarantî. A'tu'mînan, tîisa'mantasanon upi'pikon tîise upi'pikon miakanmaiya tîpi'pi warantî.

4

To' Nîkupîkon Ton Ekaremekî Pauloya

¹ Mîrîri ye'nen morî pe yapîtanî'tî, Paapa maimu yawîri ako'mantî tîwi tîkai pra. Api'nîkon kure'ne atausinpasa' wanî, uyonpayami'. Tîwîri ayapurîuya'nîkon, unsa'namakon. Kure'ne amîri'nîkon anera'mapai wanî.

² Evódia, apanamauya sirîri. Moropai Síntique, amîri nîri panamauya sirîri. Sa'nîri amîri'nîkon wanî Cristo yonpa pe. Mîrîri ye'nen teekore'mai pra e'tî, tîise morî pe ekonekatî.

³ Inna, uyakon, tauya nîri api', inkamoro Evódia moropai Síntique piika'tîkî, to' panamakî morî pe to' ko'manto'pe tîmurukun pe. Maasa pra inkamoro wîri'sanyami' esenyaka'mapîti'pi uyarakkîri Paapa maimu ekaremekî pi'. Clemente yarakkîri nîri to' esenyaka'mapîti'pi. Moropai tiaronkon yarakkîri nîri. Inkamoro ese' menuka'pi Paapaya, mîrîri kaareta ipatîkarî enen ko'mannîto' pona.

⁴ Paapa pemonkono pe awanîkon ye'nen atausinpatî. Inî'ri tauya api'nîkon, taatausinpai ako'mantî teeseta'kai pra.

⁵ Cristo iipi kupî sirîri. Mîrîri ye'nen morî ku'tî tamî'nawîronkon pi' eranmîra awanîkon epu'to'pe to'ya.

⁶ Tamî'nawîron yu'se awanîkon pi' teesewankono'mai pra e'tî. Tîise Paapa yarakkîri eseurîmatî. Î' itu'se awe'to'kon esa'tî Paapa pi'. Mîrîri esatîya'nîkon ya: —Morî pe man, Paapa —ka'tî ipî'.

⁷ Mîrîri warantî eepîremakon ya, ayewankon eretanîpiiya. Moropai morî pe esenumenkato'kon konekaiya eranne' pe awanîkon namai. Mîrîri tîiwanmîra e'nîto', intîri wanî kure'ne, esenumenkan yentai. Mîrîri warantî uyewankon, esenumenkato' ko'mannîpiiya morî pe.

⁸ Uyonpayami', sirîri eseurîma mîrîri epu'tikonpa. Tamî'nawîron morî tekenan pi' esenumenkati. Î' wanî seru'ye' pe pra, moropai î' wanî morî pe tiaronkon napurî ton, moropai î' wanî yairî, moropai î' wanî nura pe pra, moropai î' wanî tiaron atausinpatî'pe, î' wanî morî pe tiaronkon nera'ma ton, moropai î' wanî imakui'pi pe pra, tamî'nawîri mîrîri morî tekenan pi' esenumenkati.

⁹ Î' esenupa'pikon moropai anapisi'pikon moropai aneta'pikon, moropai anera'ma'pikon uurî winîpai, mîrîri warantî iku'tî. Maasa pra Paapa, uupîa'nîkon tîwanmîn tînen ko'mamî aapia'nîkon.

—Morî Pe Man —Taa Pauloya

¹⁰ Uyepotorîkon pi' atausinpan pi' wai, maasa pra urepa'pîya'nîkon inî'ri Paapa yapurîya'nîkon ye'nen. Pena pata pai uurî anrepapai aako'mamî'pikon î' ton pra si'ma. Tarîpai sirîri urepa'pîya'nîkon usa'namaya'nîkon ye'nen.

¹¹ Awinîpai'nîkon î' rî esa'sau'ya pra wai, î' ton pra si'ma. Maasa pra î' awanî ya mararî, kure'ne mîrîri pi' atausinpa. Mîrîri mîiri esenupa'pi.

¹² Î' ton pra uuko'manpîti'pi. Moropai tu'ke temanne ke nîri uuko'manpîti'pi î' tui'sen pi'. Teesewankono'mai pra uuko'mamî. Emi'ne, asare'tîsa' wanî ya, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîri kure'ne, mararî wanî ya, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîri esenupa'pi.

¹³ Tamî'nawîron upona tui'sen yapîtanîpiuya, maasa pra tîmeruntîri tîri Cristoya uupîa.

¹⁴ Tîise e'taruma'tî tanne, upîika'tî'pîya'nîkon. Mîrîri era'mauya uwakîri.

¹⁵ Uyonpayami', Filîpos ponkon, pena Paapa maimu ekaremekî pia'tiuya yai amîri'nîkonnya yapîsi'pi. Mîrîri ye'nen upîika'tî'pîya'nîkon. Macedônia poi ese'ma'tî'pi pata pai Paapa pemonkonoyami'ya upîika'tî'pîn, tîise amîri'nîkon neken. Mîrîri epu'tî pi' naatî.

¹⁶ Tessalônica po wanî yai, antîrîkon yarîma'pîya'nîkon tiwin ite'ka pra, î' ton pra wanî namai.

¹⁷ Mírírí antírí'pí pí' neken esenumenka pepín. Tíise aapia'níkon iní' panpí' morí tírí Paapaya yu'se wai morí pe upíka'tísa'ya'níkon ye'nen. Mírírí pí' esenumenka.

¹⁸ Mírírí antírí'píkon enepí'pí Epafroditoya moropai yapisi'píuya. Kure'ne itu'se uurí e'to' yentai anarima'píkon waní. Uwakíri pe yapisi'píuya. Pena típemonkonoyamí' nítíríkon a'pusin yapisi'pí Paapaya warantí, mírírí antírí'píkon nírí yapisi'ya tíwakíri pe.

¹⁹ Moropai Uyun, Paapa míkírí tamí'nawíron esa' pe tíwe'sen. Mírírí ye'nen tamí'nawírí itu'se awe'to'kon tíriya aapia'níkon, Cristo Jesus níkupí'pí wenai.

²⁰ Uyunkon Paapa pí', —Morí pu'kuru amírí —taa e'pai awaní wei kaisarí. Ipatíkarí Paapa yapurí e'pai awaní. Innape pu'kuru awaní.

Paulo Esekaremekí

²¹ Tamí'nawírí amírí'níkon Jesus pemonkonoyamí' pia umaimu man. Moropai tímaimukon nírí yarima uyonpayamí'ya, uupiawonkonya.

²² Tímaimukon yarima tamí'nawíronkon Jesus pemonkonoyamí'ya, moropai inkamoro kore'ta César poitírítononya yarima nírí.

²³ Moropai ayewankon ya' morí tírí Uyepotoríkon Jesus Cristoya yu'se wai. Mírírí neken.

SÎRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ COLOSSOS PONKON PIA

Atarakkannîto' yewî' ta Paulo wani yai, sirîri kaareta menuka'pîiya. Moropai innape Jesus ku'nenan Colosse ponkon pia yarima'pîiya. Maasa pra inkamoro yenku'ti tiaronkonya etasa' tûya ye'nen. Tiaron to' nîkupî ton ekaremekî'pî to'ya Paapa yapurîto'pe to'ya. Mîrîrî ye'nen Pauloya to' panama, tiaron tînkupîkon ton yapîsî to'ya namaî, maasa pra Jesus wani to' pia, aasîrî mîlkîrî neken, tiaron yu'se pra awani.

¹ Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî pe wani, itu'se Paapa wani ye'nen. Uyonpakon Timóteo yarakkîrî wani sirîri.

² Sirîrî kaareta menukauya sirîrî aapia'nîkon, Paapa nîmo'ka'san tîmîrî ton pe, Colossos cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon innape Jesus Cristo kupî pi' tîiko'mansenon pia yarimauya sirîrî.

Manni' epe'mîra Paapa Uyunkon nîrîrî morî aapia'nîkon, moropai tîwanmîra awe'to'kon ton tîriya yu'se wai aapia'nîkon.

Paulo Epîremato'

³ Apona'nîkon anna epîrema kaisarî, Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun, yapurî pi' anna man tîwîrî,

⁴ maasa pra innape Jesus Cristo ku'sa'ya'nîkon wenai moropai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' sa namaya'nîkon ye'nen.

⁵ Sirîrî kupîya'nîkon maasa pra epu'tiya'nîkon, tîntîrî pe, Paapa nîkoneka'pî ka' po yapîsiya'nîkon kupî sirîrî. Mîrîrî nîmîki pi' aako'mamîkon, sirîrî e'pîika'tînto' yekare, yairon pu'kuru eta'pîya'nîkon pata pai.

⁶ Itekare etaya'nîkon yai, mîrîrî yapîsî'pîya'nîkon moropai innape awani epu'ti'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî ekaremekî to'ya tiaronkon pi' tamî'nawîrî pata po. Moropai innape ikupî to'ya. Mîrîrî warantî ini' panpi' pemonkonyamî' e'pîika'ti'pi, amîrî'nîkon e'pîika'ti'pi warantî, epe'mîra Paapa nîrîrî'pi yapîsiya'nîkon yai.

⁷ Sirîrî itekare eta'pîya'nîkon uyonpakon Epafras winîpai. Mîlkîrî wani teesenyaka'masen pe anna pokonpe Cristo ton pe. Mîrîrî pi' teesenyaka'ma pi' aako'mamî amîrî'nîkon ton pe.

⁸ Mîlkîrîya, î' kai'ma amîrî'nîkon e'sa'namato' ton tîisa' Morî Yekaton Wannîya aapia'nîkon, ekaremekî'pi anna pi'.

⁹ Mîrîrî ye'nen tîwîrî esatî pi' anna ko'mamî Paapa pi' amîrî'nîkon ton pe. Ayekarekon eta'pi annaya pata pai, esatî annaya Paapa pi', aapia'nîkon epu'nen tîito'peiya, itu'se tîwe'to' epu'tikonpa. Moropai tamî'nawîrî Morî Yekaton Wannîya itîrî epu'tikonpa.

¹⁰ Mîrîrî wenai amîrî'nîkonya epu'ti, î' kai'ma Uyepotorîkon e'to' itu'se yawîrî aako'mamîkon, moropai tîwîrî ikupî pi' aako'mamîkonpa. Mîrîrî warantî ikupî pi' aako'mamîkon ya, tamî'nawîrî morî pe ayeserukon esera'ma moropai Paapa yeseru yai epu'nen pe panpi' awanîkon.

¹¹ Moropai Paapa pi' esatî annaya, tamî'nawîrî meruntî ke awanîkonpa imeruntîrî ya'. Mîrîrî Paapa meruntîrî wani tamî'nawîronkon meruntîrî yentai. Mîrîrî wenai tamî'nawîrî apona'nîkon tui'sen yapîtanîpikonpa teekore'mai pra,

¹² moropai "Morî pe man" taakonpa taatausinpai, mîrîrî esatî pi' anna man Paapa pi'. Maasa pra amîrî'nîkon ku'sai'ya tarîpai tîpemonkono pe, tîpîya aako'mamîkonpa a'ka ya'.

¹³ Mîlkîrîya uurî'nîkon mo'ka'pi Makui winîpai, ewaron ta ko'mannî tanne. Moropai uurî'nîkon enepî'pîiya tînmu, tînapurî'pi pia, uyesa'kon pe awe'to'pe.

¹⁴ Mîlkîrî tînmu sa'mantasa' ke, imakui'pi unku'pî'pîkon ye'ma'pîiya moropai tîiwanmîra ikupî'pîiya.

Paapa Yenponen Pe Cristo Wani

¹⁵ Cristo wani î' kai'ma Paapa wani yenponen pe, manni' Paapa, teesera'masen pepîn, yenponen pe. Ipîkku pe pu'kuru mîlkîrî wani inmu pe, tamî'nawîronkon inkoneka'pi yentai.

¹⁶ Maasa pra mîlkîrîya tamî'nawîron koneka'pi ka' po moropai sirîrî non po. Teesera'masen koneka'pîiya, moropai teesera'masen pepîn koneka'pîiya. Inkamoro kore'ta tamî'nawîronkon inseriyamî' koneka'pîiya, moropai manni'kan ipîkkukon yepuru ton inseriyamî' koneka'pîiya.

Miikiriya ikupi'pi timiri ton pe,
kure'ne tamina'wironkonya tapurito'pe.

¹⁷ Tamina'wiron kupi tiuya rawiri Cristo wani'pi.

Moropai tamina'wiron ko'mannipi pi' aako'mami siriri
itu'se tiwani yawiri tima'tani'se pra.

¹⁸ Pemonkon esa' yaiponti pi' ipu'pai ko'mami manni' waranti,
miikiriya innape tiku'nenan yaiponti ko'mannipi siriri.

Miikiri wani ko'mannito' esa' pe tiwe'sen pe.

Miikiri e'mi'sa'ka'pi e'mai' pe isa'manta'san rawiri, ipikku pe tiwani'pa tamina'wironkon yentai.
¹⁹ I' kai'ma Paapa wani yenponen pe awani, maasa pra Paapa pe pu'kuru awani miito'pe,
itu'se Paapa e'to' yawiri.

²⁰ Miriri ye'nen miikiri tinmu wenai Paapaya tamina'wiron tinkoneka'san mana'po yu'se
awani'pi tiipia. Tari'pai miikiri Paapa enasa' man mori pe pemonkonyami' yarakkiri. Maasa
pra tinmu mini eti'kamo'pi paki'nan po aasa'manta yai. Miriri wenai tamina'wironkon
tinkoneka'san mana'po'piya tiipia siriri non po tiwe'sanon moropai ka' po tiwe'sanon
mana'po'piya.

²¹ Pena amiri'nikon ko'mami'pi aminke Paapa pi'. Paapa yeyaton pe awani'pikon. Maasa
pra imakui'pi ankipikon ko'mannipi wenai moropai imakui'pi eesenumenkato'kon wenai.

²² Tiise tinmu sa'mantato' wenai amiri'nikon kupi'pi Paapaya tiwakiri pe, amiri'nikon yari'pa
tiipia, mori pe imakui'pi ton pra. Miriri yai ani'ya taa eserike pra awani: —Imakui'pi miikiri
—taiya pepin.

²³ Miriri kupi'ya, tiise innape ikupi pi' aako'mamikon e'pai awani, teeseta'kai pra. Miikiri
nimiki pi' aako'mamikon, manni' itekare aneta'pikon wenai. Manni' eta pi' tamina'wironkon
ko'mami, miriri itekare ekareme'nen pe uuri Paulo enasa' siriri.

Paulo Esenyaka'mato'

Innape Jesus Ku'nenan Ton Pe

²⁴ Atausinpan pi' wai e'taruma'tito' pi' amiri'nikon wenai. Maasa pra Cristo e'taruma'ti'pi
waranti, e'taruma'ti ko'mannipi, unku'pi ton pe inekaremeki'pi yawiri. Ipemonkonyami'
ton pe, inmo'ka'san ton pe e'taruma'ti siriri. Inkamoro, inmo'ka'san wani itesa' waranti,
iwaikkato'pe to' wani.

²⁵ Moropai miriri waranti e'taruma'ti, maasa pra Paapaya uku'sa' siriri Jesus nimo'ka'san
poitiri pe. Miriri tiri'piya unkonekaton pe amiri'nikon piika'titon pe,

²⁶ miriri tamina'wiri timaimu ekaremeki pi' uuko'manto'pe. Siriri itekare inonomi'pi,
tamina'wironkon nepu'ti'pi pepin. Miriri yenposai'ya siriri tipemonkonyami' pia.

²⁷ Miriri yenpo tiuya ta'piya, see waranti ipemonkonyami'ya miriri esenomi'pi epu'to'pe
kai'ma. Miriri tiri'piya tamina'wironkon pemonkonyami' pia, Judeuyami' pia neken pra.
Pena ani' nepu'ti pepin miriri Cristo ko'mami tamina'wironkon tipemonkonyami' ya'. Miriri
wenai mori pu'kuru yapi'ya'nikon Paapa winipai epu'tiya'nikon.

²⁸ Siriri waranti Cristo yekare ekaremeki'ya tamina'wironkon pi'. Tamina'wiri epu'nen pe
e'to' ke apanama'ya'nikon, moropai ayenupauya'nikon tiwin pi' awanikon tanne, Cristo pi-
awonkon pe awanikonpa, tamina'wiri mori pe awanikonpa e'to' yawiri, Paapa pia amiri'nikon
yenpouya yai.

²⁹ Miriri yaino ton pe esenyaka'ma ko'mannipi siriri. Umoron epu'tiuya ko'mannipi siriri
tiise Cristo nifiri'pi umeruntiri pe, miriri ke esenyaka'ma siriri.

2

¹ Teeseka'nunkai uuri esenyaka'ma amiri'nikon ton pe epu'tiya'nikon yu'se wai. Paapa
maimu ekaremeki pi' uuko'mami tiwe'taruma'ti. Moropai manni'kan Laodicéia ponkon
tonpe, moropai tamina'wironkon tiaronkon uyera'matiponkon pepin tonpe esenyaka'nikon.

² Epirema ko'mannipi inkamoro ko'manto'pe merunti ke taatausinpai moropai inkamoro
ko'manto'pe tiwe'sa'namai tonpakon yarakkiri. Moropai Cristo yekare, pena ani' nepu'ti
pepin, Paapa winipainon tepu'se to' ko'manto'pe innape, miikiri epu'to'pe to'ya yairi. Miikiri,
Paapa winipainon wani Cristo pe. Miriri waranti Paapa pi' esati pi' uuko'mami apona'nikon.

³ Maasa pra miikiri Cristo neken wani Paapa winipainon, ani' nepu'ti pepin epu'tiya'nikon
emapu'tinen pe. Paapa nepu'ti epu'tiya'nikon emapu'tiya. Maasa pra miikiri ton pra si'ma
miriri epu'tiya'nikon eserike pra awani.

⁴ Miriri ye'nen tauya siriri amiri'nikon pi', tiaron seru'ye' erepansa' pi' akore'ta'nikon,
miikiri eseurima, mori pe miikiri maimu pi' eesenku'tikon namai.

⁵ Maasa pra uuri wani siriri aminke api'nikon. Tiise esenumenkato' ya' amiri'nikon
pokonpe esepori. Moropai kure'ne atausinpan pi' wai mori pe aako'mamikon pi', moropai
innape Cristo kupi pi' aako'mamikon yekare eta'ya pi'.

Cristo Yarakkîri Ko'mannîto'

⁶Î kai'ma Jesus yapisi'pîya'nikon ayepotorikon pe? Innape ikupi'pîya'nikon. Mîrîrî warantî yarakkîri ako'mantî.

⁷Ipona apîtati manni' yei apîtasa' warantî manni' tîkara ke tîwanî ye'nen. Aako'manto'kon rumakati iipia ini' panpi' merunti ke awanikonpa, innape ikupi pi' î' kai'ma eesenupa'pikon yawîri. Moropai —morî pe pu'kuru man, Paapa —taa pi' ako'mantî tîwîrîri.

⁸Aka, epu'nenan pe tîwe'ku'sanon pemonkonyami' maimu pi', teesenku'tî pra e'tî. Maasa pra mîrîrî wanî î' pe pra rî epu'nen pe to' e'to'. Pemonkonyami'ya neken tenupato'kon pi' ayenupakon yu'se to' wanî. Moropai sîrîrî pata po tîiko'mansenon esenumenkato' ke ayenupakon to'ya. Tîise mîrîrî wanî pepîn Cristoya yenupanto'pe. Inkamoroaya ayenupakon pi' teesenku'tî pra e'tî.

⁹Maasa pra tamî'nawîrî î' kai'ma Paapa wanî manni' warantî Cristo wanî mîrîrî. Awanî Paapa pe tîise pemonkon pe eena'pi tîpun ke.

¹⁰Moropai amîrî'nîkonya aako'manto'kon yapisi'pî Paapa winîpai, Cristo pemonkono pe awanikon ye'nen. Î' ton pra awanikon pepîn, maasa pra mîkîrî, ayesa'kon wanî tamî'nawîronkon inseriyami', o'ma'kon, meruntikon, nari'kon yentai. Moropai tamî'nawîronkon ka' po tîwe'sanon yentai awanî.

¹¹Pena amîrî'nîkon Judeuyami' esenposa' yai, amerekon pi'pî potti ya'tî'pî to'ya Paapa pemonkono pe awanikonpa kai'ma. Mîrîrî warantî nîrî tîpemonkono pe Cristoya amo'ka'pikon yai, imakui'pî anku'pai awe'to'kon mo'ka'pîiya imakui'pî kupîya'nikon namai. Mîkîrî Cristoya ikupi'pî, pemonkonya pra.

¹²Amîrî'nîkon esenpatakona yai, penaron imakui'pî ayeserukon yaretî'ka'pîya'nikon. Maasa pra Cristo sa'mantasa' ya, moropai eesu'na'tî'pî ya, amîrî'nîkon esu'na'tî'pî. Moropai Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon pîmî'sa'ka'pîiya aako'mamîkonpa, innape merunti ke Paapa wanî kupî'pîya'nikon ye'nen.

¹³Amîrî'nîkon wanî'pî pena isa'manta'san warantî itu'se apunkon e'to' yawîri ikupi'pî aako'mamîkon ye'nen. Mîrîrî imakui'pî kupî'pîya'nikon wenai isa'manta'san warantî awanî'pikon Paapa pemonkono pe pra. Tîise Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon nîrî pîmî'sa'ka'pîiya. Moropai ankupi'pikon imakui'pî kupî'pîiya tamî'nawîrî tîwanmîra.

¹⁴Moropai uurî'nîkon sa'mantato' yentai awanî'pî. Maasa pra Moisés nurî'tîya yenu-panto'ya taasa' see warantî: —Anî'ya imakui'pî ku'sa' ya, mîkîrî sa'manta e'pai man —ta'pîiya. Imakui'pî unkupi'pikon wenai sa'mantan e'pai tîise yaretî'ka'pî Cristoya, ini' sa'mantan namai. Pakî'nan pona tîisa'manta yai, imakui'pî unkupi'pikon ye'ma'pîiya tamî'nawîrî.

¹⁵Moropai pakî'nan pona tîisa'manta yai, Cristoya teeyatonon yuwa'ka'pî. Manni'kan o'ma'kon, uyaipontikon pi' tîiko'mansenon, meruntikon, nari'kon, tamî'nawîrî inkamoro meruntîri yuwa'ka'pîiya. Inkamoro kupî'pîiya tamî'nawîronkonya era'ma tanne, î' pe pra rî to' enato'pe. Mîrîrî warantî to' yentai Cristo ena'pî tîisa'manta'pî wenai.

¹⁶Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon, sararu yanîya'nîkon ya, imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî, taa to'ya. Moropai awukukon enîrîya'nîkon ya, imakui'pî pe nîrî awanî. Moropai eesenyaka'makon ya, Paapa ton pe tîku'ne'tîto' weiyu yai pra, moropai teera'tîsen pe kapoi wanî yai eesenyaka'makon ya, moropai erî'kannîto' weiyu yai eesenyaka'makon ya, imakui'pî pe awanî, taa to'ya. Inkamoro ye'kakon pînamaya'nîkon e'pai pra man.

¹⁷Maasa pra pena, sîrîrî pi' Paapa eseurîma'pî seru' pepîn, î' kai'ma Cristo iipi ekareme'to'peiya. Tarîpai Cristo iipi'pî. Mîrîrî ye'nen mîkîrî neken yapurîpai'nîkon, manni' aai'pî ekareme'nenan tapurî pra.

¹⁸Tiaronkonya ayenupakon yairî pra kî'tîitî. Tîwe'ne' tînera'ma'pikon pi' ayenupakon to'ya ya, tîpînamai pra e'tî. Taa to'ya apî'nîkon amîrî'nîkon teka'nunkai amîrî'nîkon anenupapai to' wanî inseriyami' yapurîkonpa kai'ma. Moropai tepu'se awe'taruma'tikon yu'se to' wanî. Teesenupa'pikon pi' mîi pe to' wanî teuren. Tîise inkamoro ye'kakonya ayenupato'kon tîpînamai pra e'tî. Maasa pra pemonkon esenumenkato' wanî warantî to' esenumenka.

¹⁹Inkamoro ye'kakon wanî pepîn Cristo pemonkono pe. Maasa pra Cristo wanî pepîn to' pu'pai pe. Upu'paikon winîpai tamî'nawîrî uyesa'kon wanî e'waikkato'pe, tîpun ke. Mîrîrî warantî nîrî Cristo meruntîri winîpai uurî'nîkon ipemonkonoyami' wanî tiwin. Moropai uurî'nîkon ko'mannîpi Cristoya ini' panpi' epannîto'pe moropai epu'to'pe itu'se Paapa e'to' yawîri. Tîise inkamoro seru'ye'kon atarima Cristo piapai.

Sa'mantan Tîpo Cristo Yarakkîri Ko'mannî

²⁰Cristo pemonkono pe awanikon ye'nen aasa'mantasa' yai, amîrî'nîkon sa'manta'pî ayeserukon winîpai. Mîrîrî ye'nen ini'rî inkamoro sîrîrî pata po tîiko'mansenon meruntikon amîrî'nîkon yaipontî pi' tîiko'mansenonya ayaipontikon eserîke pra awanî. Tîise î' ton pe

mîrîrî ye'ka warayo'kon maimu yawîrî iko'manpai awanîkon? Inkamoro pemonkono pe awanîkon pepîn.

²¹ Taa to'ya apî'nîkon mîrîrî ye'ka kîsapi'ti. Moropai mîrîrî ye'ka kîsena'ti, mîrîrî ye'ka tappî pra e'ti, taa to'ya apî'nîkon.

²² Tîise mîrîrî ye'kakon wanî ipatikarî tîiko'mansenon pepîn. Taataretî'kasen pe mîrîrîkon wanî. Mîrîrî ye'nen —Mîrîrî ye'ka kîsapi'ti, mîrîrî ye'ka kîsena'ti —taa to'ya ya, î' pe pra rî awanî. Maasa pra mai pe neken awanî ye'nen, warayo'konya yenupanto'pe neken awanî ye'nen.

²³ Mîrîrî ye'nen yai pra mîrîrî taa to'ya wanî, mîrîrî kîsapi'ti, moropai mîrîrî kîsena'ti, moropai mîrîrî kîsapi'ti, moropai inseriyamî' yapurî e'pai man, moropai tepu'se amoronkon epu'tiya'nîkon e'pai man, taa to'ya wanî epu'nen pe kai'ma. Tîise mîrîrî ye'kaya imakui'pî anku'pai esenumenkanto' yuwatî eserîke pra awanî.

3

¹ Amîrî'nîkon e'mî'sa'ka'san Cristo yarakkîrî, penaron ayeserukon rî'pî winîpai. Mîrîrî ye'nen ka'pon yu'se e'ti, o'non pata Cristo ereutasa' manni' Paapa meruntîri winî.

² Cristo winîpainon pî' neken esenumenkati, inî'rî tarîron yeseru pî' teesenumenkai pra.

³ Maasa pra tarîron yeseru pî' isa'manta'san warantî awanîkon. Tarîpai aako'manto'kon wanî Cristo yarakkîrî. Moropai Cristo ko'mamî Paapa yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen aako'manto'kon era'ma anî'ya pepîn.

⁴ Tîise î' pensa Cristo iipî yai, tamî'nawîronkonya era'ma. Morî pe pu'kuru aapî era'ma to'ya. Mîrîrî yai Cristo yarakkîrî amîrî'nîkon nîrî era'ma to'ya morî pe pu'kuru, Cristo wanî manni' warantî.

Uyeserukon Penaro' Moropai Amenan

⁵ Imakui'pî kî'ku'ti, isa'manta'pî warantî e'ti, maasa pra imakui'pî kupî pî' isa'manta'pî ko'mamî pepîn. Mîrîrî warantî e'ti. Pena awanî'pikon see warantî: Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî warayo'kon wanî, tîno'pikon pepîn yarakkîrî. Moropai wîri'sanyamî' nîrî wanî warayo'kon yarakkîrî, tînyokon pepîn. Moropai tiaron nura kupî pî' warayo'kon ko'mamî imakui'pî pe teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai kure'ne î' yu'se eesenumenkakon ko'mannîpî ayemannekon ton. Mîrîrî ayemannekon neken anapurîpai awanîkon Paapa tapurî pra, manni'kan mia' ke ikonekasa' yapurînenan warantî. Mîrîrî ye'nen isa'manta'pî warantî e'ti, mîrîrî ye'kakon yapurîya'nîkon namai, imakui'pî anku'pai awanîkon namai.

⁶ Maasa pra mîrîrî ye'ka kupî pî' tîiko'mansenon taruma'ti Paapaya kupî sîrîrî.

⁷ Pena amîrî'nîkon ko'manpî'tî'pî mîrîrî imakui'pî kupî pî'. Maasa pra penaron ayeserukon pî' aako'manpî'tî'pikon.

⁸ Tarîpai tamî'nawîrî mîrîrîkon rumakati. Eekore'mato'kon mararî pra teekore'mai awe'to'kon tiaronkon yarakkîrî rumakati. Ayewanmakon pe tiaronkon ku'to'ya'nîkon rumakati. Moropai anî'rî eseurîma e'pai pra man tiaron winîkî imakui'pî pe. Mîrîrî ye'ka nura pî' teeseurîmai pra e'ti.

⁹ Seru'ye' tiaronkon pî' tîwe'se pra e'ti. Maasa pra amîrî'nîkonya penaron ayeserukon rî'pî rumaka'pî. Tamî'nawîrî imakui'pî anku'pî'pikon rumaka'pîya'nîkon.

¹⁰ Moropai amenan ayeserukon ton yapîsî'pîya'nîkon ayewankon ya'. Moropai morî pe amîrî'nîkon kupî pî' Paapa ko'mamî sîrîrî, tiwaranî amîrî'nîkon e'to'pe kai'ma, moropai tamî'nawîrî tepu'tikonpa.

¹¹ Mîrîrî warantî amenan pe awanîkon ye'nen Judeu pe awanîkon ya, moropai Judeu pe pra awanîkon ya î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai amerekon pî'pikon ya'tîsa' to'ya ya, ya'tîsa' to'ya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai pakko pe awanîkon ya, moropai eranne' pe awanîkon ya, moropai to' poitîritonon pe awanîkon ya, moropai to' poitîrî pe pra awanîkon ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Tîise Cristo ko'mamî ya, ayewankon ya' mîrîrî neken wanî ipîkku pe. Maasa pra tamî'nawîronkon uurî'nîkon yewan ya' Cristo ko'mamî.

¹² Paapa nîmenka'san pe awanîkon tîpemonkono pe. Morî pe tîwe'sanon pe awanîkon, insa'nama'san kure'ne. Mîrîrî ye'nen tiaronkon sa'namati. Tiaronkon winîkî morî ku'ti, moropai tiaronkon winîkî mîi pe tîwe'se pra e'ti. Tîise eranmîra e'ti, moropai teekore'masen pe pra e'ti, î' rî etaya'nîkon pî'.

¹³ Î' rî tiaronkon nîkupî awinîkî'nîkon yapitanî'ti, moropai î' ta'pî to'ya ku'ti aawanmîra'nîkon. Tiwanmîra Uyepotorîkonya anku'pî'pikon imakui'pî kupî'pî warantî iku'ti.

¹⁴ Moropai mîrîrîkon tamî'nawîrî tauya manni' yentai tîwe'sa'mamai ako'mantî tiaronkon pokonpe. Maasa pra mîrîrî e'sa'namato' wenai, tamî'nawîrî morî pe aako'mamîkon tîmurukun pe.

¹⁵ Tamí'nawírí amírí'níkon waní Cristo pemonkono pe, tiwin pí' awaníkón tífse. Paapaya amo'ka'píkon morí pe aako'mamíkonpa tímurukun pe. Mírírí ye'nen tíwanmín Cristo winípainon ko'manto'pe ayewankon ya' eturumakati, ayeserukon epu'tíkonpa. Moropai — Morí pe man, Paapa —taa pí' ako'mantí Paapa pí'.

¹⁶ Moropai Cristo yekare epu'tí pí' aako'mamíkon yu'se wai iní' panpí' epu'nen pe awaníkónpa. Moropai tamí'nawírí mírírí anepu'tíkon ke tiaronkon yenupa pí' moropai to' panama pí' aako'mamíkon yu'se wai. Eserenkati Paapa maimu e'menukasa' erenkato' pí' moropai Paapa yapuríto' pí'. Moropai Jesus yeseru pí' teeseurímasen eren pí' eserenkati, Paapa yapurí pe. —Morí pe pu'kuru man Paapa —kai'ma eserenkati.

¹⁷ Mírírí tamí'nawírí ikupíya'níkon manní' moropai í' taaya'níkon manní' warantí, iku'tí Uyepotoríkon Jesus maimu pe. Moropai ka'tí Paapa pí': —Jesus Cristo wenai anna píika'tísa'ya nai morí pe —ka'tí Paapa pí'.

Í' Kai'ma Ko'manní Amenan Uyeserukon Yarakkírí

¹⁸ Tarípai wírí'sanyamí' tínyo kenankon panamauya sírírí. Anyokon maimu yawírí tíwe'sen pe e'tí, wírí'sanyamí'. Mírírí warantí ikupíya'níkon e'pai awaní, maasa pra mírírí yu'se Uyepotoríkon waní ye'nen.

¹⁹ Moropai warayo'kon tíno'pí kenankon panamauya sírírí. Ano'píkon sa'namati. To' ekore'mato' ton tepose pra morí pe e'tí to' yarakkírí.

²⁰ Tarípai moreyamí' panamauya sírírí Cristo pemonkono pe si'ma ankupíkon ton pí'. Ayunkon moropai asankon maimu yawírí iku'tí. Í' taasa' to'ya ya, to' maimu yawírí iku'tí. Maasa pra mírírí warantí ikupíya'níkon ya, Paapa ka' pon wakírí pe awaní.

²¹ Tarípai amírí'níkon to' yunkonyamí' panamauya sírírí. Imakui'pí anmukukon níkupí yako'menkaya'níkon yai, inkamoro tekatonkai pra e'tí, tífse to' píika'tíya'níkon yuwatí, to' esewankono'ma namai.

²² Tarípai amírí'níkon tíkaraiwarí kenankon panamauya sírírí. Akaraiwaríkon maimu yawírí e'tí tamí'nawíron ankupíkon pí'. —Uyera'maiya ye'nen ikupíuya aatausinpató'pe — kai'ma, teesenumenkai pra. Tífse imaimu yawírí iku'tí ayera'maiya'níkon pra tífse. Cristo pemonkono pe awaníkón ye'nen, yairí iku'tí. Maasa pra míikírí namaya'níkon ye'nen.

²³ Tamí'nawíron í' rí ankupíkon kupíya'níkon ya, iku'tí taatausinpai pu'kuru. Morí pe esenyaka'mati Uyepotoríkon ton pe, warayo'kon ton pe pra neken.

²⁴ Maasa pra Uyepotoríkonya arepakon kupí epu'tíya'níkon. Típemonkonoyamí' pia itírí tíuya ta'pí tíuya pantakaiya yai yapísíya'níkon kupí sírírí. Maasa pra Uyepotoríkon pe Cristo waní ye'nen, míikírí ton pe esenyaka'makon mírírí.

²⁵ Moropai manní'kan imakui'pí kupítíponkon pemonkonyamí' tepu'se pra, inkamoro repaiya kupí sírírí e'taruma'títo' ke, to' níkupí'pí wenai. Maasa pra Paapaya tiaronkon yuwa'ka pepín, tífse tamí'nawírí to' taruma'tíuya.

4

¹ Tarípai manní'kan típoitírí kenankon panamauya sírírí. Yairí e'tí apoitíríkon pí', morí pe to' konekaya'níkon yuwatí. Maasa pra moro man ayepotoríkon ton ka' po. Míikíríya ayera'makon.

Panamanto'

² Ako'mantí tíwírí eepíremakon pí'. Moropai í' kai'ma taaya'níkon, manní' amaimukon pí' teesenumenkai epíremati. Morí pe man Paapa, ka'tí eepíremato'kon ya'.

³ Moropai eepíremakon ya, anna pona epíremati. Paapaya tímaimu ekaremekí annaya pata'se' ton títo'pe. Moropai Cristo yekare, sírírí típose aní' nému'tí pepín ekareme'to'pe annaya epíremati. Mírírí wenai uuri waní sírírí tarí atarakkanníto' ta.

⁴ Mírírí ye'nen epíremati uuríya Cristo yekare ekareme'to'pe aronne panpí', morí pe epu'to'pe to'ya. Mírírí warantí ekaremekíuya e'pai awaní mírírí.

⁵ Amírí'níkon nírí tepu'se awaníkón e'pai man manní'kan Paapa epu'nenan pepín yarakkírí eeseurímakon ya. Moropai Cristo yekare ekaremekí yuwatí, to' yarakkírí eeseurímakon kaisarí.

⁶ Tiaronkon yarakkírí eeseurímakon ya, morí pe eseurímati, iní' panpí' amaimukon anetapai to' e'to'pe. Moropai inkamoro eseuríma yai, yairí to' maimu yuuku epu'tíya'níkon yu'se wai.

Tiwinkano'pí Pe Paulo Esekareme'to'

⁷ Uyonpakon, uwakíríkon pu'kuru Tíquico, esenyaka'ma'pí yairí pu'kuru uyarakkírí, Uyepotoríkon esenyaka'mato' pí'. Míikíríya tamí'nawírí amírí'níkon pí' uyekare ekaremekí.

⁸ Míikírí yarímauya sírírí akore'ta'níkon ayausinpai'níkon attíto'pe. Moropai tamí'nawírí tarí anna ko'mamí ekareme'to'peiya, aatausinpakonpa.

⁹ Mîikîrî yarakkîrî Onésimo wîti, manni' uwakîri moropai yairî tîwe'sen. Mîikîrî wanî ayonpakon, akore'ta'nîkon tîiko'mansen pe. Inkamoroya tamî'nawîrî î' kai'ma tarî tîwe'ku'sen ekaremekî apî'nîkon.

¹⁰ Tarîpai Aristarco, uyarakkîrî tîwe'sen atarakkannîto' ta, mîikîrîya tîmaimu yarima sîrîrî aapia'nîkon. Moropai Marcos, Barnabé yakon manen, mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima. Mîikîrî yekare epu'tî pî' naatî akore'ta'nîkon tuutî pî' eeseurîmasa'. Mîrîrî ye'nen aakore'ta'nîkon eerepamî yay morî pe mapi'tîi.

¹¹ Moropai Josué manni' Justo kai'ma tesa'sen, mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Uyarakkîrî teesenyaka'masanon kore'ta'insamoroneken wanî Judeuyamî' pe. Insamoroya kure'ne upîika'tî'pî, î' kai'ma tesa'kon pe Paapa wanî epu'to'pe pemonkonyamî'ya ekaremekî pî'.

¹² Moropai Epafras, manni' ayonpakon akore'ta'nîkon tîwe'sen, mîikîrî wanî Jesus Cristo poitîrî pe. Mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Mîikîrî epîrema ko'mannîpî. Paapa pî' esatî pî' aako'mamî kure'ne amîrî'nîkon ton pe. Esatîya innape Paapa kupî pî' aako'mamîkonpa tîwîrî. Inî' panpî' epu'nen pe eenakonpa moropai î' taasa' Paapaya yawîrî ikupîkonpa kai'ma eepîrema ko'mannîpî.

¹³ Epu'tî pî' wai mîikîrî esenyaka'ma'pî yeseru. Sa'man kupî'pîiya amîrî'nîkon tonpe moropai Laodicéia ponkon moropai Hierápolis ponkon tonpe nîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

¹⁴ Tarîpai uwakîrikon pu'kuru Lucas, manni' pri'yawonkon pepîn pî' teesenyaka'masenya, moropai Demasya nîrî tîmaimu yarima pî' man.

¹⁵ Moropai umaimu yarima pî' wai uyonpakon Laodicéia ponkon pia, moropai Ninfa pia nîrî moropai manni'kan itewî' ta teeperepî'senon pia yarima pî' wai.

¹⁶ Sîrîrî kaareta erenkasa'ya'nîkon tîpo, marimatîi Laodicéia ponkonya nîrî erenkato'pe. Moropai Laodicéia pona nîrî unarima'pî erenkaya'nîkon e'pai man.

¹⁷ Moropai ka'tî Arquipo pî': —Ankupî pe Paapa nîtîrî'pî, mîrîrî kupî pî' ako'mankî morî pe, tamî'nawîrî yaretî'kaya pîkîrî —ka'tî ipî'.

¹⁸ Tarîpai sîrîrî menukauya sîrîrî uyenya ke pu'kuru. Umaimu man aapia'nîkon. Aawanmîra'nîkon uurî kî'ku'tî tîise atarakkannîto' ta wanî pî' enpenatî. Moropai tauya Paapa pî': —Morî pe to' pîremakî, Paapa —tauya.

SÍRÍRÍ KAARETA E'MAI'NON PAULO NĪMENUKA'PĪ TESSALŌNICA PONKON PIA

Sírírí kaareta menuka'pí Pauloya innape Jesus ku'nenan Tessalōnica ponkon pia. Inkamoroya itekare eta'pí Pauloya ekaremekí yai, miarí atísa' yai. Mírírí yai innape ikupí'pí to'ya, Judeuyamí' yonpakon moropai Judeuyamí' pepín yonpakon. Miarípai tuutísa' típo Pauloya Timóteo yarima'pí to' pia, inkamoro meruntítanní'to'peiya. Timóteo enna'posa' yai Paulo pia, inkamoro yekare ekaremekí'píya. Taatausinpai eta túya pe sírírí kaareta menuka'pí Pauloya.

Paulo eseuríma itakon ite'ka Cristo ii'to' pí'. Moropai innape iku'nenan panamaiya mírírí weiyu nímíkí pí' to' ko'manto'pe. Morí pe to' ko'mamí e'pai awaní, imakui'pí tíku'se pra, maasa pra í' pensa Cristo iipí eesepu'tí pepín.

¹ Uurí Pauloya sírírí kaareta menuka sírírí Silas moropai Timóteo pokon pe tíse uupia to' tíse. Sírírí kaareta yarimauya sírírí aapia'níkon uyonpayamí', Tessalōnica ponkon. Amírí'níkon Uyunkon Paapa moropai Uyepotoríkon Jesus Cristo pemonkono pe tíwe'sanon pia yarimauya sírírí.

Morí pe Paapa e'to' waní aapia'níkon yu'se anna man. Moropai tíwanmíra awe'to'kon ke arepaiya'níkon yu'se anna man.

Tessalōnica Ponkon Ko'manto' Pí' Paulo Eseuríma

² Tíwírí rí taapítí annaya Paapa pí': —Morí pe man, Paapa, inkamoro Tessalōnica ponkon ayapurínenan wenai. Amírí'níkon pona anna epírema ko'mannípí.

³ Taa annaya Paapa Uyunkon pí': —Inkamoro esenyaka'ma ko'mannípí innape aku'sa' túya'níkon ye'nen. Mararí pra to' esenyaka'ma amírí ton pe, asa'nama túya'níkon ye'nen. Moropai Uyepotoríkon Jesus Cristo iipí nímíkí pí' to' ko'mamí teeseta'kai pra, Paapa. Morí pe man —taa annaya sírírí Paapa pí', apí'níkon anna enpenata ye'nen.

⁴ Uyonpayamí', Paapa nísá'namakon, amírí'níkon menka'pí Paapaya tímírí ton pe epu'tí pí' anna man.

⁵ Maasa pra itekare ekaremekí annaya yai, meruntí ke ekaremekí'pí annaya anna maimu ke neken pra, tíse Morí Yekaton Wanníya anna meruntírí ton tírípí, innape ikupíkonpa, yairí awaní epu'tíkonpa. Í' kai'ma anna ko'mamí'pí akore'ta'níkon anna waní yai, epu'tí pí' naatí. Amírí'níkon píika'tí ton pe anna ko'mamí'pí.

⁶ Mírírí yai anna yeseru era'masa'ya'níkon ye'nen, mírírí warantí aako'mamíkon pia'tí'pí anna yeseru kupí pí', moropai Uyepotoríkon Jesus yeseru kupí pí' nírí. Mírírí warantí itekare yapísí'píya'níkon moropai mírírí wenai kure'ne awe'taruma'tí'píkon. Míiwíni tíse aatausinpató'kon ton típítí'pí Morí Yekaton Wanníya.

⁷ Mírírí ye'nen amírí'níkon ko'mamí warantí iko'manpai tamí'nawíronkon Paapa pemonkonoyamí' ena'pí, Macedónia pata ponkon moropai Grécia pata ponkon.

⁸ Maasa pra amírí'níkon wenai Paapa maimu etasa' Grécia pata ponkonya moropai Macedónia pata ponkonya. Moropai iní' panpí' pata kaisaronkonya etasa' í' kai'ma innape Paapa kupí'píya'níkon yekare eta'pí to'ya. Mírírí warantí ayekarekon epu'tí tamí'nawíronkonya annaya ekaremekí pra tíse.

⁹ Maasa pra mírírí ekaremekí pí' to' ko'mamí amírí'níkon pí'. Í' kai'ma anna yapísí'píya'níkon morí pe, moropai í' kai'ma mia' ke ikonekasa' anapuríkon ton pe rumaka'píya'níkon, Paapa yapuríkonpa. Moropai í' kai'ma Yairon, Paapa Tíiko'mansen poitírí pe eena'píkon ekaremekí pí' to' ko'mamí.

¹⁰ Moropai í' kai'ma Paapa munmu enna'poto' ka' poi nímíkí pí' awaníkon ekaremekí pí' to' ko'mamí. Míikírí munmu, iní'mí'sa'ka'pí sa'manta'san kore'tapai, míikírí Jesus waní Upíika'tínenkon pe. Manní' wei yai, pemonkonyamí' yenumí túya yai, uurí'níkon yenumíya pepín upíika'tísai'ya'níkon ye'nen.

2

Tessalōnica Po Teesenyaka'mato' Pí'

Paulo Eseuríma

¹ Uyonpayamí', akore'ta'níkon anna waní yai, anna esenyaka'ma'pí e'sa' pra man í' pe pra rí. Mírírí epu'tí pí' naatí.

² Akore'ta'níkon anna erepamí rawírí, anna e'taruma'tí'pí epu'nenan amírí'níkon Filípos cidaderí po. Miarí inkamoro Filípos ponkon eseuríma'pí íri pe anna winíki. Míiwíni

tĩse anna erepami'pi aapia'nikon, moropai Paapa winipainon itekare ekaremeki'pi annaya api'nikon. Maasa pra Paapaya anna meruntitanni'pi.

³ Esenku'ti'san pe pra anna wani. Innape ekaremeki'pi annaya api'nikon imakui'pi anku'pai pra awiniki'nikon. Moropai amiri'nikon anenku'tipai pra anna wani.

⁴ Tĩse itu'se Paapa e'to' yawiri' anna eseurima. Maasa pra timaimu ekareme'to'pe annaya pra piya, maasa pra yairi ikupi' annaya epu'ti'piya. Siriri itekare ekareme'sa' annaya pra man pemonkonyami' yapuri pe, tĩse ekaremeki' annaya Paapa yapuri annaya ye'nen. Manni' Paapa anna esenumenkato' epu'nen.

⁵ Miriri' anna eseurimato' epu'nenan amiri'nikon. Morip' pe amiri'nikon yausingpato'pe anna eseurimasa' pra man. I' yu'se anna wani wenai anna eseurimasa' pra man. Tiniru yu'se anna wani wenai anna eseurimasa' pra man. Miriri epu'ti' pi' Paapa man tami'nawiri.

⁶ Moropai anna eseurimato' wenai amiri'nikonya moropai tiaronkonya anna yapuri e'pai pra man.

⁷ Tĩse anna wani Cristo naiponti'san pe. Miriri' ye'nen i' ri esati annaya e'painon api'nikon tĩse siriri tipose i' esa'sa' annaya pra man, akore'ta'nikon anna wani yai. Tĩse anna wani'pi eranmira akore'ta'nikon manni' wiri' tinmuku kenanya tinmukuyami' sa'nama mori pe. Miriri waranti' anna wani'pi amiri'nikon pokonpe.

⁸ Amiri'nikon sa'nama pi' anna man kure'ne. Miriri' ye'nen itekare Paapa winipainon ekaremeki'pi annaya api'nikon. Moropai ini' panpi' ikupi'pi annaya. Itu'se anna e'to' tiku'se pra anna ko'mami'pi. Amiri'nikon piika'tipiti'pi annaya, kure'ne asa'namakon annaya ye'nen.

⁹ Uyonpayami', akore'ta'nikon itekare Paapa winipainon ekareme'piti' annaya yai, anna esenyaka'mapiti'pi kure'ne. Wei kaisari moropai ewaron kaisari anna yekkari yepe' ton pi', amiri'nikon winipai anna yekkari ton esati annaya namai. Miriri epu'ti' pi' naatii.

¹⁰ Amiri'nikon innape Jesus ku'nenan winiki' anna ko'mami'pi yeseru epu'ti' pi' naatii. Morip' pe anna ko'mami'pi yairi. Miriri' ye'nen ani' eseurima eserike pra awani' anna winiki'. Miriri epu'ti' pi' naatii tami'nawiri moropai Paapaya niri epu'ti' pi' man.

¹¹ Moropai epu'ti' pi' naatii i' kai'ma tiwin pi' awanikon tanne, amiri'nikon panama'pi annaya, manni' warayo'ya tinmukuyami' panama waranti.

¹² Itu'se Paapa e'to' yawiri' aako'mamikonpa apanama'pikon annaya. Moropai ameruntitanni'pikon annaya innape iku'to'ya'nikon rumaka namai. Moropai kure'ne ayeka'nunka'pikon annaya Paapa wakiri pe ayeserukon enato'pe, manni' Paapa uuri'nikon yannotipon tipemonkono pe e'nito'pe moropai ipikku pe tiwe'to' yarakkiri ko'mannito'pe, mori a'ka ta.

¹³ —Mori pe man —taa annaya Paapa pi', maasa pra akore'ta'nikon anna wani yai, anna nekaremeki'pi itekare kupi'piya'nikon innape. Miriri ku'sa'ya'nikon pra awani' anna maimu pe, tĩse api'nikon Paapaya taasa' waranti ikupi'piya'nikon. Seru' pepin, miriri Paapa maimu pu'kuru wani, innape man. Miriri ye'nen Paapa esenyaka'ma ko'manni'pi amiri'nikon innape tikupitiponkon yewan ya'.

¹⁴ Uyonpayami', ayonpakonya amiri'nikon taruma'ti'pi. Miriri waranti Judeuyami'ya tonpakon innape Jesus ku'nenan, Paapa pemonkonoyami' taruma'ti'pi niri. Miriri e'kupi'pi miari manni' Judeia pata po amiri'nikon kore'ta awe'kupit' waranti.

¹⁵ Inkamoro Judeuyami'ya Uyepotorikon Jesus wi'pi moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayami' nuri'tiyami' wi'pi niri. Inkamoroya ri anna taruma'ti'pi. Paapa wakiri pe pra inkamoro nikupi'pi wani. Iteyaton pe to' wani, moropai pemonkonyami' yeyaton pe niri to' wani.

¹⁶ Miriri ye'nen inkamoroya itekare e'pika'tinto' yekare ekaremeki' annaya yu'se pra to' wani Judeuyami' pepin pi'. Miriri tinkupikon imakui'pi wenai, ini' panpi' ikupi'pi to' ko'mami' Paapa eseta'ka pikiri. Miriri ye'nen Paapaya to' yenumi pe man apo' ya'.

Tessalônica Cidaderi Pona Itipai Paulo Wani.

¹⁷ Uyonpayami', marari' anna ko'mami' akore'tapai'nikon tuutii. Tĩse aminke anna wani pi' tiwi akupikon annaya pra man. Anna esenumenkato' man amiri'nikon yarakkiri moropai anna enpenatan pi' man api'nikon. Miriri ye'nen itipai anna wani siriri, kure'ne amiri'nikon anera'mapai anna wani ye'nen.

¹⁸ Enna'popai anna wani'pi akore'ta'nikon ini'ri. Moropai uuri' wani'pi enna'popai. Miriri ye'nen tu'ke ite'ka enna'po yuwa'piuya tĩse siriri tipose Makuiya umanenpapiti'pi enna'po namai.

¹⁹ Amiri'nikon anera'mapai anna wani kure'ne maasa pra amiri'nikon niri wani anna atausinpato'pe tiaronkon innape ikupitiponkon kore'ta. Uyepotorikon Jesus iipi yai, anna atausinpa kupi siriri, maasa pra innape Jesus kupi'piya'nikon ekaremeki' annaya wenai.

²⁰ Miriri ye'nen amiri'nikon yapuri annaya, anna atausinpato'pe awanikon ye'nen.

3

¹ Amírí'níkon anera'mapai anna waní kure'ne yapítanípí annaya yentai awaní. Mírírí ye'nen anna esenumenka'pí uurí e'nímí tiwinsarí Atena cidaderí po.

² Moropai uyonpakon Timóteo yarima'pí annaya aapia'níkon. Mílkírí esenyaka'ma'pí anna pokonpe Paapa maimu itekare ekaremekí pí', Uyepotoríkon Jesus Cristo pí' teeseurímasen. Mílkírí yaipontí'pí annaya amírí'níkon yausingpai moropai apíika'tí'níkon innape iku'to'ya'níkon pí'.

³ Maasa pra awe'taruma'tíkon wenai innape ikupíya'níkon pra awaníkon namai. Amírí'níkonya epu'tí í' kai'ma itu'se Paapa e'to' yawírí e'taruma'tín.

⁴ Amírí'níkon kore'ta anna waní yai, mírírí ekaremekí'pí annaya apí'níkon e'taruma'tín kupí. Mírírí ye'nen epu'tíya'níkon mírírí ye'ka e'kupí yai akore'ta'níkon.

⁵ O'non ye'ka pe aako'mamíkon epu'tíuya pra waní'pí. Mírírí yapítanípíuya eseríke pra awaní'pí. Mírírí ye'nen Timóteo yarima'píuya ayekarekon epu'se atító'pe, innape Jesus kupí pí' aako'mamíkon epu'se atító'pe. Makui, uyeka'nunkanenkonya ataruma'tísa'kon wenai irumaka'píya'níkon kai'ma esenumenka'pí. Mírírí wenai í' pe pra rí anna esenyaka'mato' kupíya'níkon kai'ma waní'pí.

To' Yekare Enepí'pí Timóteoya Paulo Pia.

⁶ Tíise Timóteo erepansa' waní'pí Tessalónica cidaderí poi. Mílkíríya ayekarekon enesa' waní'pí morí pe, í' kai'ma innape ikupí pí' aako'mamíkon yekare. Moropai í' kai'ma eetí'noko'makon mírírí ekaremekí'píuya. Moropai anna pí' awenpenatapítíkon anna anera'mapai awaníkon ye'nen. Mírírí warantí amírí'níkon anera'mapai anna waní'pí.

⁷ Mírírí ye'nen uyonpayamí', anna e'taruma'tí ye'ka pe ayekarekon etasa' annaya wenai, anna atausinpa amírí'níkon pí'. Maasa pra innape iku'to'yakon wenai, anna atausinpan pí' man.

⁸ Mírírí ye'nen, innape ikupí pí' aako'mamíkon etasau'ya wenai anna ko'mamí sírírí taatausingpai. Mírírí warantí ikupí pí' aako'mamíkon ya uyepotoríkon ton pe, anna ko'mamí taatausingpai.

⁹ Mírírí ye'nen awenai'níkon anna atausinpa ye'nen —Morí pe man —taa annaya Paapa pí'.

¹⁰ Mírírí warantí anna epíremapítí wei kaisarí moropai ewaron kaisarí kure'ne teeseka'nunkai. Maasa pra amírí'níkon anera'mapai anna waní ayenupato'konpe annaya. Iní' panpí' innape iku'to'ya'níkon e'to'pe yairí.

¹¹ Uyunkon Paapaya moropai Uyepotoríkon Jesus Cristoya anna ye'marí ton ekaremekí yu'se anna waní, amírí'níkon era'mapí'se anna wítító'pe.

¹² Iní'ri itu'se waní Uyepotoríkonya iní' panpí' awe'sa'namato'kon ton tírí yu'se waní, í' kai'ma tamí'nawíronkon sa'namato'ya'níkon e'to'pe. Mírírí awe'sa'namato'kon waní kure'ne í' kai'ma kure'ne asa'nama'píkon annaya warantí yu'se anna waní.

¹³ Moropai ameruntíríkon ton tírí Paapaya yu'se anna waní, morí pe awaníkonpa, imakui'pí ton pra awaníkonpa Jesus Cristo iipí yai, tamí'nawíronkon típemonkonoyamí' pokonpe aaipí yai.

4

Paapa Wakírí Pe Ko'manní Pí' Paulo Eseuríma.

¹ Tarípai uyonpayamí', í' kai'ma ayeserukon e'pai awaní pí' ayenupa'píkon annaya Paapa wakírí pe awaníkonpa epu'tíya'níkon. Moropai morí pe aako'mamíkon mírírí warantí. Mírírí ye'nen esatí annaya sírírí moropai apanamakon annaya sírírí Uyepotoríkon Jesus maimu pe, mírírí kupí pí' ako'mantí.

² Maasa pra ayenupa'píkon annaya Uyepotoríkon Jesus maimu pe. Mírírí epu'nenan amírí'níkon.

³ Morí pe aako'mamíkon yu'se Paapa waní. Morí pe awaníkonpa tamí'nawírí imakui'pí ton pra tiaronkon wírí'sanyamí' yarakkírí tíwe'se pra, tiaronkon warayo'kon yarakkírí tíwe'se pra.

⁴ Tiwin pí' sí'ma amírí'níkon esenumenka e'pai awaní aano'pítakonpa tiwinan neken wírí' yarakkírí, morí pe, Paapa wakírí pe awaníkonpa. Moropai nura pe pra aako'mamíkon, ayonpayamí' wakírí pe níri awaníkonpa.

⁵ Tu'kankon wírí'sanyamí' yarakkírí tíwe'se pra, tu'kankon warayo'kon yarakkírí tíwe'se pra, Paapa epu'nenan pepínya ikupí manní' warantí pra aako'mamíkon yu'se Paapa waní.

⁶ Mírírí warantí ayonpakon winíkí imakui'pí kupíya'níkon yu'se pra Paapa waní, to' no'pítonon yarakkírí tíwe'se pra. Mírírí ta'píuya pena apí'níkon iní'ri tauya sírírí. Mírírí ye'ka ku'nenan taruma'tí Uyepotoríkonya pe man.

7 Maasa pra Paapaya uyannosa'kon pra man mîrîrî ye'ka ku'to'pe. Tîise uyanno'pîiya'nîkon morî pe ko'mannîto'pe imakui'pî ton pra.

8 Mîrîrî ye'nen anî'ya sîrîrî esenupanto' yewanmîrî ya, pemonkonya yenupanto' yewanmîrîya pepîn, tîise Paapaya yenupanto' yewanmîrîya, manni' Paapa amîrî'nîkon repänen Morî Yekaton Wannî ke. Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka ku'nenan taruma'tîiya pe man.

9 Inî'rî amîrî'nîkon pia kaareta anmenukapai pra wai, awe'sa'namato'kon pî' teeseurîmasen. Maasa pra Paapaya ayenupa'pîkon yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen, î' kai'ma tiaronkon sa'namaya'nîkon ye'nen.

10 Mîrîrî awe'sa'namato'kon ke tiaronkon sa'namaya'nîkon Macedônia pata po. Mîrîrî ye'nen tauya uyonpayami', mîrîrî kupî pî' ako'mantî inî' panpî'.

11 Tîiwanmîra aako'mamîkon yuwatî. Eesenyaka'mato'kon pî' morî pe e'tî, tiaronkon esenyaka'mato' ya' teewonpî'se pra. Tîise teesenyaka'mai neken eporîya'nîkon, tiaronkon pî' î' esatî pî' tîwe'se pra. Pena mîrîrî ta'pî annaya yawîrî ako'mantî.

12 Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, tiaronkon innape Paapa ku'nenan pepînya ayeserukon era'ma. Mîrîrî wenai ayapurîkon to'ya. Moropai mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, ayekkarikon ton eporîya'nîkon aawarîrî'nîkon tiaronkon pî' tesa'se pra.

Uyepotorîkon Ii'to' Yekare Pî' Eeseurîma.

13 Uyonpayami', isa'manta'san yekare pî' anna eseurîma sîrîrî yairî awanî epu'tikonpa. Î' kai'ma manni'kan isa'manta'san wanî kupî ekaremekîuya, maasa pra teesewankono'mai awanîkon namai. Manni'kan innape Paapa ku'nenan pepîn, sa'manta'san e'mî'sa'ka pe pra tîwe'ku'sanon esewankono'ma warantî awanîkon namai ekaremekîuya sîrîrî.

14 Tîise uurî'nîkon innape Jesus sa'manta'pî ku'nenan moropai awe'mî'sa'ka'pî ku'nenan. Mîrîrî warantî innape Paapaya Jesus enepî epu'tî'nîkon. Manni'kan innape iku'nenan sa'mantasa' pokonpe aapî epu'tî'nîkon.

15 Uyepotorîkonya taasa' yawîrî apî'nîkon taa annaya sîrîrî see warantî: Uyepotorîkon ii'to' weiyu yai, uurî'nîkon enen tîwe'sanon wîtî pepîn iipia, isa'manta'san rawîrî. Tîise isa'manta'san wîtî e'mai' pe.

16 Maasa pra Uyepotorîkon iipî yai, imaimu eta kupî sîrîrî moropai inseriyami' yepotorî e'mai'non maimu eta moropai Paapa waiyi eta kupî sîrîrî. Mîrîrî yai inkamoro innape Jesus Cristo ku'nenan sa'manta'san pîmî'sa'kaiya kupî tîponaya e'mai' pe.

17 Mîrîrî tîpo inkamoro ye'ma'pî pî' uurî'nîkon enen tîwe'sanon eseporî kupî sîrîrî to' pokonpe e'nîto'pe'nîkon katupuru po. Mîrîrî yai to' pokonpe eseporî'nîkon kupî sîrîrî Uyepotorîkon pokonpe. Moropai mîrîrî tîpo ipatîkari ko'mannî kupî sîrîrî yarakkîrî.

18 Mîrîrî ye'nen sîrîrî tauya manni' pî' taatausinpai e'tî. Meruntî ke e'tî. Tiaronkon meruntîtanni'tî teesewankono'mai to' wanî namai isa'manta'san yekare pî'.

5

Tîwari E'pai Awanî Uyepotorîkon Ii'to' Pî'

1 Uyonpayami', î' pensa Uyepotorîkon ii'to' weiyu eseporî ekaremekîuya e'pai pra man, maasa pra esepu'tî pra awanî epu'tî pî' naatî.

2 Mîrîrî epu'tîya'nîkon morî pe Uyepotorîkon ii'to' weiyu manni' ama'ye' iipî warantî. Maasa pra tui'pî ekaremekîiya pepîn. Tîise inîmîkî pra tîise aapî. Mîrîrî warantî inîmîkî pra tîise, Uyepotorîkon iipî pe man.

3 Mîrîrî yai tîiko'mansenon pemonkonyami'ya taa kupî sîrîrî: —Tami'nawîrî man morî pe. Morî pe ko'mannî man î' e'kupî pra —taa to'ya. Tîise mîrîrî yai ka'ne' pe to' e'taruma'tîto' wanî kupî sîrîrî. Manni' wîrî' more yan pe tîwe'sen moronta ka'ne' pe inîmîkîya pra tîise, ne'ne' pe eena. Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' wanî pe man. Anî' esuwa'ka eserîke pra awanî pe man.

4 Tîise uyonpayami', amîrî'nîkon innape Jesus ku'nenan ko'manto' awanî, manni'kan imakui'pî kupî pî' tîiko'mansenon ko'mamî warantî pra. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon iipî yai, aawanmîra'nîkon awanîkon pepîn, inîmîkî pî' aako'mamîkon ye'nen. Ama'ye' iipî warantî pra aapî.

5 Tami'nawîrî amîrî'nîkon ko'manto' wanî Paapa pemonkono pe a'ka ta tîiko'mansenon pe. Mîrîrî ye'nen morî pe aako'mamîkon, morî ayeserukon tîrumakai pra. Ewaron ta tîiko'mansenon paakokon ko'mamî warantî pra ko'mannîto' wanî. Imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn.

6 Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon wanî e'pai pra man manni'kan tîwe'nasanon warantî. Maasa pra tîwe'nasanon wanî inîmîkî to'ya pra. Inkamoro warantî pra uurî'nîkon e'pai wanî. Tîise enpen moropai tîwari ipî' e'nîpai'nîkon.

7 Inkamoro tîwe'nasanon wetun ewaron ya'. Moropai ewaron ya' nîrî teetînsenonya tîwukukon enîrî teetînmîkonpa.

⁸ Tiiŕise mĩrĩrĩ warantĩ pra uurĩ'nĩkon e'pai awanĩ. Maasa pra ewaron ya' tũko'mansenon pepĩn uurĩ'nĩkon, Jesus nĩmikĩ pĩ' ko'mannĩ ye'nen. Mĩrĩrĩ ye'nen innape ikupĩ pĩ' ko'mannĩpai'nĩkon. Paapa sa'nama pĩ' ko'mannĩpai'nĩkon, moropai inĩmikĩ pĩ' ko'manpai'nĩkon. Mannĩ' suraraya tĩpon sa'man moropai tarakko yeka'ma teeyatonya tĩwĩ namai, mĩrĩrĩ warantĩ Makuiya utĩ'kakon pepĩn maasa pra epu'tĩ, Jesusya upĩka'tĩ'nĩkon iwĩnĩpai, innape iku'sa' wenaĩ moropai Paapaya usa'namakon wenaĩ.

⁹ Maasa pra Paapaya uurĩ'nĩkon menkasa' pra man uurĩ'nĩkon taruma'tĩpa kai'ma. Tiiŕise umenka'pĩya'nĩkon Uyepotorĩkon Jesus Cristo wenaĩ e'pĩka'tĩnto'pe.

¹⁰ Mĩkĩrĩ Cristo sa'manta'pĩ uurĩ'nĩkon ton pe, tĩpia ko'mannĩto'pe. Ī' pensa tui'pĩ yaĩ, aapĩ enen e'nĩ tanne, mĩwĩnĩ pra awanĩ ya, isa'manta'san pe e'nĩ tanne aapĩ ya, ĩ' wani' awanĩ pepĩn. ĩpia ko'mannĩ.

¹¹ Mĩrĩrĩ ye'nen atausĩnpatĩ mĩrĩrĩ pĩ' moropai tiaronkon meruntĩtannĩ'tĩ, mĩrĩrĩ ikupĩ pĩ' aako'mamĩkon mannĩ' pĩ'.

Tiwin Kono'pĩ Pe To' Panama Pauloya.

¹² Uyonpayamĩ', esatĩ annaya apĩ'nĩkon kure'ne. Mannĩ'kan akore'ta'nĩkon teesenyaka'masanon Uyepotorĩkon nĩmenka'san ayenupanenkon pe, apanamanenkon pe, inkamoro namatĩ.

¹³ Inkamoro ayenupanenkon konekatĩ morĩ pe. Moropai to' sa'namatĩ akore'ta'nĩkon to' esenyaka'ma wenaĩ. Ako'mantĩ tĩwanmĩra tiaronkon pokonpe.

¹⁴ ĩnĩ' panpĩ' esatĩ annaya sĩrĩrĩ see warantĩ: Mannĩ'kan pemonkonyamĩ' esenyaka'makoi'kon pepĩn panamaya'nĩkon yu'se anna wani, enya'ne to' wani namai. Moropai eranne' pe tĩwe'sanon meruntĩtannĩpĩya'nĩkon yu'se anna wani, eranne' pe to' wani namai. Moropai a'tu'mĩra tĩwe'sanon pĩka'tĩya'nĩkon yu'se anna wani, imakui'pĩ kupĩ to'ya namai. Moropai tamĩ'nawĩronkon pokonpe morĩ pe awanĩkon yu'se anna wani teekore'mai pra to' pokonpe. Tiiŕise morĩ pe eeseurĩmakon to' pokonpe.

¹⁵ Imakui'pĩ kupĩ tiaronya ya awĩnikĩ'nĩkon, itenta imakui'pĩ kĩ'ku'tĩ. Tiiŕise morĩ pe aako'mamĩkon yarakkĩrĩ yuwatĩ. Moropai tamĩ'nawĩronkon yarakkĩrĩ morĩ pe e'tĩ.

¹⁶ Taatausĩn'pai ako'mantĩ.

¹⁷ Eepĩremakon pĩ' ako'mantĩ tĩwĩrĩ, tĩrumakai pra.

¹⁸ Moropai "morĩ pe man Paapa", ka'tĩ tamĩ'nawĩrĩ aapia'nĩkon tui'sen pĩ'. Mĩrĩrĩ taaya'nĩkon yu'se Paapa wani, Jesus Cristo pemonkono pe awanĩkon ye'nen.

¹⁹ Morĩ Yekaton Wannĩ esenyaka'mato' akore'ta'nĩkon kĩ'ma'tani'tĩ.

²⁰ Paapa maimu ekareme'nenan nekaremekĩ kĩsewanmarĩtĩ.

²¹ Tamĩ'nawĩrĩ aneta'pĩkon itekare yako'menkatĩ. O'non wani morĩ pe tĩwe'sen pe, mĩrĩrĩ morĩ epu'tĩya'nĩkon ya, mĩrĩrĩ yarakkĩrĩ ako'mantĩ.

²² Moropai imakui'pĩ pe tĩwe'sen epu'tĩya'nĩkon ya, mĩrĩrĩ yu'se pra e'tĩ.

²³ Mannĩ' Paapa tĩwanmĩn esa' pe tĩwe'senya akupĩkon yu'se wai imakui'pĩ ton pra. Moropai ayekatonkon moropai ayewankon moropai ayesa'kon kupĩya yu'se wai morĩ pe Uyepotorĩkon Jesus Cristo ĩ'to' weiyu yaino ton pe.

²⁴ Mĩrĩrĩ kupĩ mĩkĩrĩ uyannokontĩponya, ĩ' taasa' tĩuya yawĩrĩ. Maasa pra seru'ye' pepĩn mĩkĩrĩ.

²⁵ Uyonpayamĩ', anna pona nĩrĩ epĩrematĩ.

²⁶ Uyonpayamĩ', umaimu man amĩrĩ'nĩkon pia.

²⁷ Esatĩuya sĩrĩrĩ tamĩ'nawĩronkon uyonpayamĩ'ya eta tanne, sĩrĩrĩ kaareta erenkaya'nĩkon yu'se wai ĩtu'se Uyepotorĩkon wani ye'nen.

²⁸ Morĩ pe Uyepotorĩkon Jesus Cristo e'to' wani aapia'nĩkon yu'se wai. Mĩrĩrĩ neken.

SĪRĪRĪ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PAULO NĪMENUKA'PĪ TESSALŌNICA PONKON PIA

Tessalōnica ponkon pia kaareta menuka'pĪ Pauloya itakon ite'ka. E'mai'non yapi'sa' tūiya'nikon tīpo, mori pe epu'ti to'ya pra awani'pĪ. Ī' kai'ma Jesus iipi epu'ti tūiya'nikon pra awani ye'nen, to' esi'nĪpĪ'pĪ. —Aasiri Jesus ii'sa' man —kai'ma to' esenumenka'pĪ.

MĪrĪrĪ ye'nen inĪ' panpĪ' Pauloya menuka'pĪ, mori panpĪ' epu'to'pe to'ya. Aasiri Jesus ii'sa' pra awani'pĪ. Maasa aai'pra tūise, imakui'sanya imakui'pĪ kupi inĪ' panpĪ'. Moropai Jesus iipi ya, inkamoro taruma'tūiya mararĪ pra, to' tūma'tani'se.

MĪrĪrĪ ye'nen Pauloya innape Jesus ku'nenan yeurĪma see waranti: —Mori pe ako'manti, eepĪremakon pĪ' ako'manti. Moropai Paapaya amĪrĪ'nikon ko'mannĪpĪ mori pe, imakui'pĪ kupiya'nikon namai.

¹ UurĪ Pauloya sĪrĪrĪ kaareta menuka, Silas moropai Timóteo pokon pe tūise uupia. Uyonpayami', aapia'nikon Tessalōnica cidaderĪ ponkon pia imenukauya. AmĪrĪ'nikon wani Paapa, uyunkon pemonkono pe moropai Uyepotorikon Jesus Cristo pemonkono pe.

² AmĪrĪ'nikon repa to'ya yu'se anna man mori pe tūwe'to'kon ke moropai tūwanmĪra tūwe'to'kon ke.

Awe'taruma'tito'kon Wenai

Mori Pe Aako'mamikon Kupi SĪrĪrĪ

³ Uyonpayami', awenai'nikon Paapa yapurĪ annaya sĪrĪrĪ tūwĪrĪ. SĪrĪrĪ kupi pĪ' anna man maasa pra ayaserukon era'ma annaya wenai, inĪ' panpĪ' innape ikupi pĪ' aako'mamikon ye'nen, moropai aawarĪrĪ'nikon tiaronkon sa'namaya'nikon ye'nen. MĪrĪrĪ ye'nen —Mori pe man —taa annaya Paapa pĪ'.

⁴ MĪrĪrĪ ye'nen apĪ'nikon anna eseurĪma sĪrĪrĪ anna wakĪri pe pu'kuru Paapa yapurĪnenan pĪ' soosikon kaisarĪ. Anna eseurĪma amĪrĪ'nikon pĪ' maasa pra tamĪ'nawĪrĪ apona'nikon tui'sen yapĪtanĪpĪya'nikon ye'nen. Amoronkon epu'to'ya'nikon moropai kure'ne awe'taruma'tito'kon kore'ta innape ikupĪya'nikon ye'nen. MĪrĪrĪ pĪ' anna wakĪri pe anna eseurĪma.

⁵ See waranti esepu'ti yairĪ Paapa wani. ApĪ'nikon Paapa, uyesa'konya taa: —Ī' pe pra ri awanikon pepĪn. EwontĪ tarĪwaya upata ya' —taiya. MĪrĪrĪ ton pe awe'taruma'tikon sĪrĪrĪ.

⁶ YairĪ Paapa wani maasa pra manni'kan amĪrĪ'nikon taruma'titiponkon taruma'ti'ya kupi sĪrĪrĪ.

⁷⁻⁸ Tūise amĪrĪ'nikon erĪ'ka'to' ton tūri'ya kupi sĪrĪrĪ. Moropai anna erĪ'ka'to' ton nĪrĪ tūri'ya anna e'taruma'tito' winĪpai. MĪrĪrĪ kupĪiya kupi sĪrĪrĪ Ī' pensa ka' poi Uyepotorikon Jesus Cristo iipi yai tūpemonkonoyami' inserĪyami' meruntikon pokonpe. MĪrĪrĪ yai apo' kure'nan enepĪiya kupi sĪrĪrĪ tarakkĪrĪ manni'kan innape Paapa ku'nenan pepĪn taruma'tūi. Moropai Uyepotorikon Jesus maimu yawĪrĪ pra tūlko'mansenon taruma'ti aai'pĪ.

⁹ Inkamoro e'taruma'ti kupi sĪrĪrĪ mararĪ pra tūkupĪ'pikon imakui'pĪ yepe'pĪ pe. Moropai inkamoro wani aminke Uyepotorikon pĪ', mori, merunti piapai aminke to' ko'mamĪ ipatĪkarĪ tūwe'taruma'tikon pĪ'.

¹⁰ MĪrĪrĪ kupi Paapaya pe man manni' tūnekaremekĪ'pĪ weiyu yai, tūpemonkonoyami', innape tūku'nenanya tapurĪto'pe Jesus iipi yai. MĪrĪrĪ yai kure'ne to' esenumenka ipĪ' taatausinpai. AmĪrĪ'nikonya nĪrĪ yapurĪ mĪrĪrĪ inkamoro pokonpe, maasa pra innape itekaremekĪ'pĪ ku'sa'ya'nikon wenai.

¹¹ MĪrĪrĪ ye'nen anna epĪrema sĪrĪrĪ amĪrĪ'nikon pona. EsatĪ annaya Paapa pĪ', manni' Paapa amĪrĪ'nikon yannotĪpon tūpia aako'mamikonpa. Mori pe amĪrĪ'nikon kupĪiya aapia'nikon tūntĪrĪ yapĪsikonpa kai'ma esatĪ annaya. Innape Jesus kupĪya'nikon ye'nen, tamĪ'nawĪron mori anku'pai awanikon. MĪrĪrĪ ye'nen ameruntĪrikon ton tūto'pe Paapaya esatĪ annaya mĪrĪrĪ kupĪikonpa.

¹² MĪrĪrĪ waranti tamĪ'nawĪronkonya Uyepotorikon Jesus yapurĪ mori ankupikon wenai. Moropai ayapurĪkon to'ya nĪrĪ ipĪkku pe akupi'pikon mĪkĪri'ya wenai. Maasa pra Paapaya moropai Uyepotorikon Jesus Cristoya amĪrĪ'nikon repa'pĪ mori ke.

2

Paapa Yeyaton Pe Tūwe'sen

¹ MĪrĪrĪ ye'nen, uyonpayami', Ī' kai'ma Uyepotorikon Jesus Cristo ii'to' weiyu ekareme'nen menukauya sĪrĪrĪ. Moropai Ī' kai'ma Īpia epere'nĪ kupi ekaremekĪuya sĪrĪrĪ apĪ'nikon.

² Maasa pra teesunku'tii awanikon yu'se pra anna man, moropai teesi'ni'se awanikon yu'se pra anna man. Tiaronkonya taa api'nikon: —Aasiri Uyepotorikon weiyu erepansa' man. Miriri ekaremeki'pi itekare ekareme'nenya —taa to'ya. Moropai tiaronya ekaremeki'pi, Pauloya ekaremeki'pi, taa to'ya ye'nen. Innape ki'ku'ti miriri itekare.

³ Tiise inkamoro ye'kakonya ayenku'tito'kon pi' teesunku'tii awanikon e'pai pra man. Maasa pra Uyepotorikon ii'to' weiyu esepori rawiri, tu'kankon pemonkonyami' wani pe man Paapa yewanmirinenan pe. Maasa pra imaimu yawiri tiwe'sanon pe pra to' wani. Moropai tiwin pemonkon iipi pe man, Paapa yeyaton pe tiwe'sen. Tiise maasa miikiri ti'ka Paapaya pe man.

⁴ Miikiriya tami'nawironkon napuri yewanmiri. Moropai inkamoro yentai tiwani kai'ma eesenumenka. Miikiri wani kupi siriri Paapa pe e'pai tami'nawiron yentai. Paapa pe tiwanipa kai'ma eereuta kupi siriri Paapa soosiri ta ipata'se' ya', tami'nawironkon esa' pe tiwanipa kai'ma. Miikiriya taa kupi siriri: —Uuri Paapa —taiya kupi siriri.

⁵ Miriri pi' awenpenatakon pra naati? Siriri ekaremeki'piuya pena akore'ta'nikon wani yai api'nikon.

⁶ Miikiri pemonkon erepami akore'ta'nikon ma'nipanen moro man. Miriri ye'nen eesepori pra aako'mami. Moropai ani' pe awani epu'ti pi' naatii. Tiise miikiri esenpo pe man teesepoto' pata'pi weiyu yai, eesenpo pe man.

⁷ Tiise aasiri Makui esenyaka'ma ko'mannipi siriri. Pemonkonyami'ya Paapa maimu yewanmiri emapu'ti pi' aako'mami ama' pe, ani'ya epu'ti pra. Tiise miikiri ima'napa pi' tiiko'mansenya ima'napa ko'mannipi siriri, Paapaya timo'ka pikiri.

⁸ Miriri tipo Paapaya imo'kasa' pata'pi ya, miikiri pemonkon, Paapa yeyaton esenpo pe man. Moropai miikiri pemonkon esenposa' tipo, Uyepotorikon Jesus iipi. Miriri yai iwiya pe man timaimu ke. Tami'nawiri mori pe tiwe'to' ke tiwinari ima'tanipiya pe man.

⁹ Miikiri pemonkon Paapa yeyaton iipi pe man Makui meruntiri yarakkiri. Moropai miikiriya tu'kan tera'masen pepin kupi kupi siriri. Ikupi eserikan pepin kupiuya kupi siriri moropai esenumenkanto' kupiuya kupi siriri, pemonkonyami' yenku'ti ye'ka pe.

¹⁰ Miriri kupiuya kupi siriri pemonkonyami' ata'ka'ma'san yenku'tipa kai'ma imakui'pi pe. Inkamoro esenku'ti maasa pra yairon maimu anetapai pra tiwe'sa'kon wenai. Miriri ye'nen inkamoro piika'ti Paapaya pepin.

¹¹ Moropai miriri wenai Paapaya ikupi kupi siriri inkamoro seru'ye'kon maimu pi' inna taato'pe to'ya.

¹² Miriri kupiuya inkamoro taruma'tipa, maasa pra yairon pi' inna taasa' to'ya pra awani ye'nen, moropai imakui'pi yapuri pi' to' ko'mansa' ye'nen.

Yairon Yekare Yawiri Ako'manti.

¹³ Uyonpayami', Paapa nisa'nama'san, —Mori pe man —taa annaya Paapa pi' tiwiri awenai'nikon. Maasa pra amiri'nikon menka'pi Paapaya e'mai' pe awe'piika'tikonpa. Mori Yekaton Wanniya Paapa ton pe amo'ka'pikon wenai moropai innape yairon ku'sa'ya'nikon wenai, apiika'tiuya'nikon.

¹⁴ Paapaya amiri'nikon yanno'pi anna nekaremeki'pi itekare wenai, Uyepotorikon Jesus Cristo yarakkiri ipikku pe awanikonpa.

¹⁵ Miriri ye'nen uyonpayami', miriri aneta'pikon yairon yawiri ako'manti. Miriri eta'piya'nikon anna nekaremeki'pi wenai moropai anna nimenuka'pi wenai. Miriri yawiri ako'manti.

¹⁶ Esati annaya siriri Uyepotorikon Jesus Cristo pi', moropai Uyunkon Paapa pi'. Manni' uuri'nikon sa'namatipon, mori pe awe'to' wenai. Moropai tiwinipainon tui'sen nimiki pi' ko'manni emapu'tinen, manni' pi' esati annaya.

¹⁷ Aatausinpatokon ton, ameruntirikon ton tiito'pe to'ya mori kupi pi' aako'mamikonpa. Moropai mori pi' eeseurimakonpa esati annaya siriri.

3

Tipona To' Epiremato'pe Esati Pauloya.

¹ Miriri ye'nen uyonpayami', anna pona epiremati itekare anna nekaremeki'pi etato'pe pemonkonyami'ya, moropai yapito'pe to'ya i' kai'ma amiri'nikonya yapisi'pi waranti.

² Moropai epiremati imakui'san pemonkonyami' winipai Paapaya anna piika'tito'pe. Maasa pra tami'nawironkonya innape itekare ikupi pepin.

³ Tiise Uyepotorikon ko'mami yairi. Miikiriya i' ta'pi tiuya yawiri ikupi. Amiri'nikon kupiuya merunti ke awanikonpa. Moropai amiri'nikon ko'mannipiya mori pe Makui piapai.

⁴ Anna nekaremeki'pi yawiri aako'mamikon miriri. Moropai miriri waranti ikupi pi' aako'mamikon maasa pra Uyepotorikonya ikupi epu'ti pi' anna man.

⁵ Moropai Uyepotorikonya apika'tikon yu'se anna wani yapurikonpa, moropai tamí'nawíron tui'sen yapitanípikonpa Cristoya yapitanípí'pí warantí. Míriri kupi Uyepotorikonya yu'se anna man.

Enya'ne Pe Tiwe'sen Pi' Eesuríma.

⁶ Uyonpayamí', Uyepotori Jesus Cristo maimu pe taa annaya siríri apí'nikon. Uyonpakon enya'ne'kon piapai atarimatí. Maasa pra inkamoro enya'ne'kon wani í' kai'ma ayenupa'pikon annaya yawírí pra, iko'manpai to' wani.

⁷ Maasa pra amírí'nikonya epu'tí morí pe í' kai'ma akore'ta'nikon anna ko'mamí'pí yeseru. Míriri kupiya'nikon e'pai awani. Maasa pra anna ko'mansa' pra man akore'ta'nikon enya'ne'kon warantí. Moo teesenyaka'mai pra, anna ko'mamí pra awani'pí. Míriri epu'tí pí' naatí.

⁸ Í' esatí pí' anna ko'mansa' pra man aní'kan pí' epe'míra. Tiíse anna esenyaka'ma'pí moropai anna eke'nepamí'pí anna esenyaka'ma ke. Anna emí'pamí pra wei moropai ewaron kaisari anna esenyaka'ma'pí aní' pí' anna yekkari ton esatí annaya namai.

⁹ Inna seru' pepín. Anna yekkari ton esatí annaya e'painon apí'nikon tiíse esatí annaya pín. Maasa pra siríri anna yeseru warantí ikupiya'nikon yu'se anna wani.

¹⁰ Akore'ta'nikon anna wani yai, ankupikon ton kupí'pí annaya ikupíkonpa. Ani' wani ya, teesenyaka'mai pra iko'manpai, míkiriya tekkari yonpa pepín e'pai awani.

¹¹ Siríri pí' anna eseuríma siríri maasa pra akore'ta'nikon inkamoro ye'kakon enya'ne'kon warantí tiwe'sanon wani yekare etasa' annaya ye'nen. Í' tikonekai pra iko'manpai to' wani tiíse tiaronkon ko'manto' pí' to' eseurímapítí ko'manní'pí.

¹² Inkamoro pí' taa annaya siríri, míriri kupí to'ya namai. Uyepotorikon Jesus Cristo maimu pe taa annaya siríri. Tiíse morí pe to' ko'manto'pe tiaronkon pokonpe teesenyaka'makon pí', to' ko'manto'pe teesenyaka'mai neken tekkarikon eporí to'ya.

¹³ Tiíse amírí'nikon uyonpayamí', Paapa maimu yawírí morí kupí pí' ako'mantí teeseta'kai pra.

¹⁴ Yai pra moro awani akore'ta'nikon tiwe'sen míkiri wani ta'pí annaya yawírí pra iko'manpai. Míkiri era'matí morí pe í' kai'ma iteseru wani. Moropai yairi pra awani ya, iipiapai atarimatí, míriri teseru wenai aweppe'to'pe.

¹⁵ Tiíse míkiri kí'ku'ti ayeyatonkon pe, tiíse ipanamatí. Ayonpakon panamaya'nikon warantí ipanamatí.

Paulo Esekaremekí

¹⁶ Míkiri Paapa, tiíwanmín esa'ya tiíwanmín tíri yu'se wai aapia'nikon. Apona'nikon tui'sen tamí'nawíron erepamí tanne, tíwiri rí tíriya yu'se wai. Moropai aapia'nikon Uyepotorikon ko'mamí yu'se wai.

¹⁷ Siríri warantí uyenya ke imenukaya siríri. Tauya apí'nikon, umaimu man aapia'nikon. Siríri warantí imenukanen uuri tamí'nawíron ukaaretari pí'. Siríri umaimu menukaya, uuriya innape imenukasa' epu'tíkonpa.

¹⁸ Morí pe Uyepotorikon Jesus Cristo e'to' wani aapia'nikon yu'se wai. Míriri neken.

SÍRÍRÍ KAARETA E'MAI'NON PAULO NĪMENUKA'PĪ TIMÓTEO PIA

Sírírí kaareta menuka'pí Pauloya maasaron Timóteo pia. Innape Jesus ku'nenan esa' pe Timóteo wani'pí. Míikíríya innape Jesus kupi'pí itekare eta túya yai Pauloya ekaremekí wenai.

Mírírí ye'nen Pauloya ipanama, í' kai'ma iteseru e'pai awaní, moropai í' kai'ma innape Jesus ku'nenan ko'mannípi e'pai awaní. Tu'ke soosi esanon yeseru ekaremekíya Timóteo pí'. Aní' e'pai awaní soosi esa' pe ekaremekíya. Ipíkkukon pepín, tu'ke temanne esanon pepín tíise morí pe teseru kenankon, Paapa maimu yawíronkon, inkamoro neken e'pai awaní soosi esa' pe.

Moropai Paulo eseuríma no'santonon pí' moropai wíri'sanyamí' inyo sa'manta'san pí'. Innape Jesus ku'nenanya insamoro píika'tí e'pai awaní kai'ma Timóteo panamaiya. Moropai í' kai'ma soosi esanon namapai awaní, maasa pra Paapa yeseru pí' uuri'níkon panama to'ya ye'nen, morí pe e'níto'pe.

Paulo Nīmenuka Timóteo Pia

¹ Uuri Pauloya sírírí kaareta menuka sírírí aapia, Timóteo. Uuri wani Cristo naipontí'pí pe maasa pra Upíika'tínenkon Paapaya ta'pí upí', moropai Cristo Jesus unnímíkínya níri ta'pí upí': —Atíki umaimu ekareme'se. Mírírí ye'nen uuri wani Cristo naipontí'pí pe.

² Timóteo, amírí wani unmu pe pu'kuru, maasa pra innape Cristo kupi'píya uuri wenai.

Apona epírema sírírí. Tauya Paapa, Uyunkon pí', moropai Cristo Jesus uyepotoríkon pí' níri: —Tamí'nawíron morí pe awe'to'kon ke Timóteo repatí. Moropai a'noko'píkon pe era'matí, moropai tíwanmín títi íipia —tauya.

Yairon Pepín Ešenupanto' Pí' Paulo Eseuríma

³ Pena ese'matí pe Macedónia pona ta'píuya apí': —Tari Éfeso po ako'mankí. Moro manni'kan yairon pepín ke to' yenupa to'ya, inkamoro pí' míkai iní'ri to' yenupa to'ya namai.

⁴ Ta'píuya manni' warantí tauya sírírí iní'ri, míkai inkamoro pí' penaronkon títamokon yekare rí'pí pí' to' yenupa to'ya namai, to' ese'kon rí'pí pí' to' esenupa namai. Maasa pra Paapa yeseru epu'to'pe to'ya, innape iku'to'pe to'ya, to' píika'tí to'ya pra awaní. Tíise to' esiyu'pí'to'pe neken to' yenupa to'ya.

⁵ Tíise apanamauya see warantí: innape Cristo yekare yairon ku'to'pe to'ya inkamoro yenupakí. Moropai mírírí kupi to'ya ya, imakuí'pí ton pra sí'ma, yairi to' ko'mamí ya, ne'ne' pe tewankon tíku'se pra, iní' panpí' Paapa yapurí to'ya, moropai innape pu'kuru tonpakon sa'nama to'ya.

⁶ Tíise mírírí winípai tiaronkon, inkamoro yonpayamí' atarima'pí, yairon Cristo yekare kupi to'ya pepín innape. Moropai to' eseuríma ko'mannípi í' pe pra rí.

⁷ Maasa pra epu'tí'ma pra to' eseuríma, tínepu'tíkon pe pra. Tíise epu'nen pe tíwe'ku'se to' eseuríma teuren, tíise epu'tí to'ya pepín. Míiwíni tíise to' anenupapai to' wani Moisés nuri'tíya yenupanto' pí'.

⁸ Mírírí Moisés nuri'tíya yenupanto' epu'tí'níkon man yairon pe pu'kuru. Mírírí ye'nen pemonkonyamí' yenupa ya, morí pe awaní, tíise yapurí epu'tí'níkon ya.

⁹ Mírírí epu'tí'níkon e'pai awaní, Moisés nuri'tí pí' Paapaya ekaremekí'pí moríkon yenupato'pe pra, tíise imakuí'san yenupato'pe. Inkamoro Moisés nuri'tíya yenupanto' pureme'nenan yenupato'pe, moropai Paapa maimu pínamanenán pepín yenupato'pe, Paapa namanenan pepín yenupato'pe, moropai Paapa wakíri pe pra tíwe'sanon, imakuí'pí kupi pí' tílko'mansenon yenupato'pe, moropai manni'kan innape Paapa moro awaní ku'nenan pepín yenupato'pe, moropai pemonkonyamí', tíyunkon, tísankon wíínenan yenu-pato'pe, ekaremekí'píya.

¹⁰ Moropai tiaron no'pí, tínyo yarakkírí tíwe'sanon, moropai warayo' yarakkírí taasa'senon nura ku'nenan moropai nura ku'nenan o'ma'kon yarakkírí taasa'senon yenupato'pe, moropai tíwe'repato'kon ton pemonkon yama'runpanenan yenupato'pe, seru'ye'kon yenu-pato'pe, moropai tamí'nawíron mírírí ye'ka Paapa maimu, yairon esenupanto' yawíri pra ku'nenan yenupato'pe ekaremekí'pí Paapaya Moisés nuri'tí pí'.

¹¹ Sírírí itekare Moisés nuri'tíya yenupanto' tauya manni' wani sírírí Jesus Cristo maimu ke panamanto'pe. Sírírí ekareme'to'peuya ta'pí Paapaya. Morí amenan itekare, morí pu'kuru Paapa, unapuríkon winípainon sírírí.

Uuri'níkon Era'ma Paapaya Tí'noko'pí

¹² Moropai —Mori pe man —tauya Uyepotorikon Jesus Cristo pí'. Maasa pra meruntí tiri'piya uupia. Moropai tímaimu rumakauya pepín epu'ti'piya. Miríri ye'nen ukupí'piya esenyaka'mato'pe tímíri ton pe.

¹³ Tíise pena eseurímapítí'pí imakui'pí pe Jesus winíkí. Moropai ipemonkonoyamí' taruma'típítí'piya. Moropai ekore'mapítí'pí to' winíkí. Míiwíni tíise uyera'ma'pí Cristoya tí'noko'pí pe. Maasa pra pena miríri imakui'pí ku'pítí'piya epu'tiuya pra awaní ye'nen. Maasa pra innape ikupíuya pín.

¹⁴ Míiwíni tíise urepa'pí Uyepotorikonya kure'ne morí pe tíwe'to' ton ke. Miríri ye'nen Cristo kupíuya innape tarípai, moropai yapuríuya ipemonkono pe waní ye'nen.

¹⁵ Siríri panamanto' waní yairon pe pu'kuru. Miríri ye'nen tamí'nawíronkonya innape ikupí eseríke awaní. Taya see warantí: —Jesus Cristo erepamí'pí siríri pata pona imakui'pí ku'nenan píika'tí. A'kí, inkamoro imakui'pí ku'nenan yentai, imakui'pí kupítípon pe uurí waní.

¹⁶ Tíise uurí, imakui'san yentainon era'ma'pí Cristoya tí'noko'pí pe. Tíwí ukupíya pra awaní'pí. Miríri warantí tamí'nawíronkon pemonkonyamí' kupíya pepín tíwí. Tí'noko'pí pe uyera'ma'pí Cristoya warantí, tiaronkon nírí era'maiya tí'noko'pí pe. Miríri epu'tí manní'kanya, maasa innape ikupítionkonya. Moropai ipatíkari enen tíko'manto'kon ton eporí to'ya.

¹⁷ Miríri ye'nen epírema siríri. —Paapa, tamí'nawíronkon esa' pe awaní ipatíkari. Aasa'manta ton pepín amírí. Eesera'maton pepín amírí. Amírí neken waní Paapa pe. Ayapurí pemonkonyamí'ya moropai ipíkku pe awaní ekaremekí to'ya ipatíkari, amém —tauya Paapa pí'.

¹⁸ Moriya Timóteo, miríri ta'piya míkupí apí' eseuríma'san Paapa maimu ekareme'nenanya taasa' yawírí. Meruntí ke e'kí, Makui yentai awanípa.

¹⁹ Innape ikupí pí' ako'mankí. Moropai morí kupí pí' ako'mankí, ne'ne' pe ayewan waní namai. Maasa pra tiaronkonya ikupí pepín miríri warantí. Tíise yairon pepín kupí pí' to' ko'mamí. Miríri ke ne'ne' pe tewankon kupí to'ya. Miríri ye'nen innape ikupí to'ya pepín tarípai. Tíise yairon pepín kupí to'ya innape.

²⁰ Miríri warantí Paapa winíkí imakui'pí pe teeseurímasanon Himeneu, Alexandre. Inkamoro rumaka'piya Makui yenya', to' e'taruma'títo'pe, miríri warantí imakui'pí pe Paapa winíkí teeseurímakon pí' to' ko'mamí namai.

2

Epíremanto' Pí' Paulo Eseuríma

¹ Eseuríma siríri ayeserukon ton pí', í' kai'ma soosi ta awaníkon ya ikupíkonpa. E'mai' pe pu'kuru epíremakon yu'se waní siríri. Í' itu'se awe'to'kon esatí Paapa pí', miríri tíisai'ya pí' —Mori pe man, Paapa —ka'tí. Moropai epírematí tamí'nawíronkon pemonkonyamí' pona.

² Epírematí pata esa' pe tíwe'sanon reiyamí' pona, tamí'nawíron ipíkku pe tíwe'sanon pona epírematí morí pe ko'manníto'pe. Tíiwanníra ko'manníto'pe, itu'se Paapa e'to' yawírí uye-serukon e'to'pe, to' pona epírematí.

³ Miríri warantí ikupí'níkon ya, morí pe awaní. Paapa, Upíika'tínenkon wakíri pe awaní.

⁴ Maasa pra Paapa waní tamí'nawíronkon anpíika'típai, moropai imaimu waní yairon pe epu'tí to'ya nírí yu'se awaní.

⁵ Maasa pra Paapa tiwinan, tiaron iwarainon ton pra awaní.

Moropai pemonkon nírí moro waní tiwin, morí pe Paapa yarakkírí uurí'níkon ena emapu'tínen, ítese' Jesus Cristo míkírí.

⁶ Míkírí rí e'tírí'pí tíwarírí tíisa'mantapa tamí'nawíronkon píika'típa kai'ma.

Miríri ye'nen míkírí sa'mantato' ekaremekí'pí Paapaya,

manní' tínku'ne'tí'pí weiyu yai, tamí'nawíronkon nepu'tí ton pe.

Miríri wenai Paapa waní

tamí'nawíronkon anpíika'típai epu'to'pe to'ya.

⁷ Uurí waní yarimasa' pe, Paapa narima'pí pe Judeuyamí' pepín yenupanen pe, amenan ítekare, yairon innape iku'to' yekare ekareme'nen pe. Inna pí' rí eseuríma siríri, seru'ye' pe waní pepín siríri.

⁸ Mírírí ye'nen tamí'nawíronkon warayo'kon epírema yu'se wai pata kaisarí. Imakui'pí tíku'se pra to' epírema yu'se wai. Moropai tonpakon pí' teekore'mai pra to' epírema yu'se wai. Tonpakon yarakkírí teesiyu'pí'se pra to' epírema yu'se wai.

⁹ Wírí'sanyamí' nírí ko'mamí yu'se waní morí pe teepontíi típonkon ya', mûipankon warantí tíwaníkonpa pra. Maasa pra inkamoro mûipankon waní morí pe teepontíi, epe'ke'kon típonkon ya'. Moropai to' atakina típu'paikon yari'kutí to'ya ouro ke, pérola ke ema'non pe teesera'makonpa.

¹⁰ Mírírí warantí pra ikupí wírí'sanyamí'ya yu'se wai. To' pon wenai pra tíise to' yeseru wenai, tiaronkonya epu'to'pe, morí pe to' ko'mamí. Moropai morí pe tiaronkon yarakkírí to' yeseru waní yu'se wai. Morí pe to' ko'mamí e'pai awaní, Paapa yapurínenan pe tíwaníkon ye'nen.

¹¹ Moropai wírí'sanyamí' Paapa maimu pí' to' esenupato'pe yu'se wai, moo si'ma, mûi pe pra.

¹² Tíise tauya, warayo'kon yenupa wírí'sanyamí'ya yu'se pra wai, to' yentai to' waní namai. Tíise wírí'sanyamí' yu'se wai soosi ta moo.

¹³ Maasa pra Adão nurí'ti koneka'pí Paapaya e'mai' pe. Míikírí típo Eva nurí'ti koneka'píiya.

¹⁴ Moropai Adão yenku'tísa' Makuiya pra man, tíise míikírí wírí' yenku'tí'píiya. Moropai imakui'pí kupí'pí wírí'ya Paapa maimu yawírí pra.

¹⁵ Tíise inkamoro píika'ti Paapaya imakui'pí yapai, tímoronkon epu'ti to'ya tíise tímukukon yenpo tíuya'nikon ya. Innape ikupí pí' to' ko'mamí ya, to' píika'tíiya. Morí pe to' ko'mamí ya moropai tiaronkon sa'nama pí' to' ko'mamí ya, to' píika'tíiya.

3

Soosi Esa' Pe Tíwe'sen Yeseru Pí' Paulo Eseuríma

¹ Tarípai eseuríma sírírí soosi esa' pe tíwe'sen yeseru pí'. Sírírí waní yairon pe pu'kuru. Aní' esenumenka ya, soosi esa' pe e'pai, mírírí morí esenyaka'mato' yu'se míikírí waní.

² Mírírí ye'nen míikírí yeseru e'pai awaní morí pe, tiaronkon eseuríma namai imakui'pí pe iwíníkí. Míikírí e'pai awaní tíwin tíno'pí yarakkírí tíwe'sen pe, tiaron yarakkírí pra. Tíiwarírí eeti'nínma e'pai awaní, teseru epu'nen pe. Moropai míikírí e'pai awaní tamí'nawíronkon nínma pe, yairí iteseru waní wenai. Moropai míikírí yeseru e'pai awaní pemonkonyamí' teerepansenon típia yapi'nen pe morí pe. Moropai míikíríya pemonkonyamí' yenupa e'pai awaní morí pe.

³ Míikírí e'pai awaní kure'ne mai' ení'nen pe pra, teetínsen pe pra. Moropai míikírí e'pai awaní tonpa yarakkírí teekore'masen pe pra. Tíise míikírí e'pai awaní tamí'nawíronkon yarakkírí morí pe tíwe'sen pe. Moropai míikírí e'pai awaní teesiyu'pí'sen pe pra tonpa yarakkírí, í' rí etasa' tíuya pí'. Míikírí e'pai awaní kure'ne tíniru yu'se teeseka'nunkasen pe pra.

⁴ Tíise míikírí e'pai awaní morí pe, típemonkonyamí' ko'mannípi epu'nen pe. Mírírí wenai morí pe tímukuyamí' panamaiya e'pai awaní. Mírírí warantí iteseru waní wenai, inmukuyamí'ya inama, í' taiya ya to' pí'.

⁵ Maasa pra aní' waní ya, tímukuyamí' ko'manní'nen pe pra, í' kai'ma see míikíríya Paapa pemonkonyamí' ko'mannípi e'painon? Mírírí ye'nen morí pe iteseru era'makí.

⁶ Amenan pe innape Jesus kupítípon pepín menkakí, soosi esa' pe. Maasa pra amenan menkaya ya, míikírí atapurí e'painon. Tiaron yentai e'pai tíwaní pí' mûi pe awaní. Mírírí wenai míikírí taruma'ti Paapaya. Mírírí warantí Makui atapurí'pí pena. Moropai Paapaya yenumí'pí. Mírírí warantí awaní namai, amenan pe innape Jesus kupítípon kí'tírí soosi esa' pe.

⁷ Mírírí ye'nen morí pe iteseru era'makí. Innape Jesus ku'nenan pepínya inama e'pai awaní, imakui'pí pe iwíníkí to' eseuríma namai. Maasa pra imakui'pí pe iteseru waní ya, imakui'pí pe to' eseuríma. Moropai míikírí ena Makui yenyá'. Teseru ku'to'peiya Makuiya yenku'tí. Mírírí namai, morí iteseru waní wenai, innape Jesus ku'nenan pepínya inama e'pai awaní.

Soosi Esa' Tíwe'sen Píika'tínen Yeseru Pí'

Paulo Eseuríma

⁸ Mírírí warantí nírí soosi esa' pe tíwe'sen píika'tínen yeseru e'pai awaní nírí morí pe. Yairí míikírí eseuríma e'pai awaní se' tapairí pra. Kure'ne mai' ení'nen pe pra e'pai awaní. Í' rí tama'runpai tíwe'sen pe pra, kure'ne itu'se tíwaní ye'nen.

⁹ Tiiise innape Cristo yekare kupi pi' to' ko'mami e'pai awani. Miriri itekare, unepu'tikon pepin ekaremeki'pi Paapaya. Innape ikupi pi' to' ko'mami e'pai awani, mori pe tewankon wani epu'ti'ma, ne'ne' ton pin, mori tiku'se.

¹⁰ Miriri ye'nen mori pe to' yeseru era'maki, Timóteo. Innape yairi to' yeseru wani ya, inkamoro mikupii soosi esanon piika'tinenan pe.

¹¹ Wiri'sanyami' niri esenumenka e'pai awani mori pe. Kure'ne teeseurimasen pe pra se' tapairi tiaronkon winiki. Moropai tiwariri'nikon to' eti'ninma e'pai awani. Tami'nawiri i' kupi tiuya ya, ikupiya e'pai awani yairi tiaronkon tenku'ti pra.

¹² Mii'kiri soosi esanon piika'tinenan no'pi e'pai awani tiwin. Mii'kiri soosi esanon piika'tinenan tinmukuyami' ko'manni pi' e'pai awani mori pe. Moropai tewi' tawonkon niri ko'mannipiya e'pai awani.

¹³ Miriri waranti inkamoro soosi esanon piika'tinenan esenyaka'mato' wani ya, mori pe tiaronkonya to' yeseru era'ma yairi to' wani. Miriri wenai to' nama to'ya. Miriri ye'nen ini' panpi' merunti ke inkamoro soosi esanon piika'tinenan eseurima emapu'ti to'ya Jesus Cristo yekare pi'.

Pena Epu'sa' Pepin Pi' Paulo Eseurima

¹⁴ Siriri kaareta menukauya aapia, Timóteo, innape Jesus ku'nenan yeseru pi' teeseurimasen. Miriri pi' eseurimai itipai wai miari aapia.

¹⁵ Tiiise erepamai pra uuko'mami ya, miriri kaaretaya taasa' wenai, epu'tiya i' kai'ma uuri'nikonya ikupi soosi ta. Uuri'nikon wani Paapa pemonkono pe, manni' Paapa, enen tiiko'mansen soosiri pe. Uuri'nikon wani imaimu yawiri tiiko'mansenon pe. Uuri'nikon wani innape yairon ku'nenan pe, tiaronkon pemonkonyami'ya yairon epu'to'pe.

¹⁶ Unapurikon esepu'ti pepin Paapaya yenpo pikiri. Unapurikon wani uyenupanenkon pe i' kai'ma ko'manni itu'se Paapa e'to' yawiri. Maasa pra unapurikon wani tiwinan pi' teeseurimasen pe see waranti:

Mii'kiri esenpo'pi pemonkon pe
moropai mii'kiri pi' Mori Yekaton Wannii eseurima'pi.

—Imakui'pi ton pin mii'kiri —ta'piya ipi'.

Moropai mii'kiri era'ma'pi inseriyami'ya.

Moropai mii'kiri yekare ekaremeki'pi pemonkonyami'ya

tu'kankon Paapa epu'nenan pepin pi',

pata kaisaronkon pi'.

Moropai mii'kiri yekare eta tiuya'nikon yai,

innape ikupi'pi to'ya.

Moropai miriri ti'po, Paapaya ka' pona yari'pi.

Mii'kiri wani unapurikon pe ipikku pe.

4

Yairon Pepin Pi' Yenupatonkon Yeseru Pi'

Paulo Eseurima

¹ Mori Yekaton Wannii eseurima'pi aronne see waranti: —Maasa panpi' siriri pata ataretika winiki tiaronkon Paapa yapurinenanya yapuri pepin kupi siriri, irumaka to'ya kupi siriri. Miriri yai tiaronkon Makui poitritonon nenku'ti'san maimu eta to'ya. Miriri pi' "inna" taa to'ya —ta'pi Mori Yekaton Wanniya.

² Inkamoro warayo'kon wani Makui poitritonon nenku'ti'san pe. Miriri ye'nen seru'ye' pe to' wani. Miriri seru'ye' pe tiwe'to'kon epu'ti to'ya pepin tewankon ya, maasa pra kure'ne ikupi pi' to' ko'mami.

³ Inkamoro warayo'konya taa: —No'pitan wani mori pe pra —taa to'ya. —Moropai yekkari wani yonpato' wani mori pe pra —taa to'ya. Tiiise miriri Paapa nikupi'pi uyekkarikon pe wani mori pe ena'to'pe. —Mori pe man —taa e'pai awani, uuri'nikon innape Paapa ku'nenanya ena'to'pe, uuri'nikon yairon epu'nenanya.

⁴ Maasa pra Paapa nikupi'pi wani mori pe. Yewanmiri'nikon e'pai pra awani. Tiiise yapisi e'pai awani mori pe. —Mori pe man —taa e'pai awani.

⁵ Maasa pra Paapa pia mori pe awani taasai'ya ye'nen, teepiremai yapisi ye'nen.

Yairon Jesus Cristo Poitiri Pi' Paulo Eseurima

⁶ Miriri pi' uyonpakon innape Jesus ku'nenan panamaya ya, mori pe ikupiya miriri. Miriri waranti ikupiya ya, Jesus poitiri pe pu'kuru awani. Moropai ini' panpi' amiri ena merunti ke, miriri yairon esenupanto' kupiya wenai innape, moropai miriri yawiri aako'mami wenai.

⁷ Tiiŕse tauya apí, penaronkon títamokon yekareri'pí pí teeseurímasanon eseuríma kísetai. Maasa pra to' eseurímato' waní Paapaya taasa' yawírí pra, se' tapairí to' eseuríma ko'mannípi. Mírírí ye'nen mírírí ye'ka kísetai. Tiiŕse morí kupí pí' ako'mankí. Iní' panpí' eesenupa pí' ako'mankí, itu'se Paapa e'to' yawírí awanípa.

⁸ Aní' esenupa ya, í' rí amí'ne yanunpítí pí' mîlkírí esenupa e'painon meruntí ke tíwanípa. Mírírí ye'nen teesenyaka'mato' konekaiya morí pe. Tiiŕse mírírí yentai morí pe awaní, morí kupí pí' aako'mamí ya, itu'se Paapa e'to' yawírí. Maasa pra mîlkírí ko'mamí sírírí morí pe, moropai sírírí tíko'mamí yentai, maasa aako'mamí ipatíkarí Paapa pia.

⁹ Sírírí esenupanto' waní yairon pe pu'kuru. Mírírí kupí eseríke awaní innape tamí'nawírí uyewankon ke.

¹⁰ Mírírí ton pe uurí'níkon esenyaka'ma sírírí umoronkon tepu'se kure'ne, maasa pra aní' pe Paapa waní epu'tí'níkon man, mîlkírí enen tíko'mansen. Mîlkírí tamí'nawíronkon pemonkonyamí' píika'títan moropai innape tíku'nenan píika'tínen epu'tí'níkon man.

¹¹ Mírírí ye'nen mírírí ka'kí to' pí' moropai to' yenupakí.

¹² Timóteo, amírí waní maasaron pe tíwe'sen pe. Míiwíni tiiŕse tamí'nawíronkonya ayeseru era'mato'pe iku'kí. Mírírí kupíya wenai apínamato'pe to'ya. Mírírí wenai innape Jesus ku'nenanya ayeseru era'mato'pe eeseurímato' wenai, ayeseru wenai, tiaronkon sa'namaya wenai, innape Paapa kupíya wenai, nura pe pra ayeseru waní wenai epu'to'pe to'ya.

¹³ Timóteo, innape Jesus ku'nenan emurukuntí'sanya eta tanne, Paapa maimu erenka pí' aako'mamí yu'se wai, miarí ya erepamí pikírí. Mírírí Paapa maimu ke to' yenupa pí', to' panama pí' ako'mankí.

¹⁴ Ankupí pe Paapa nekaremekí'pí kí'kupíi aawanmíra. Maasa pra aapia epu'nen tírírí'piya ikupípa. Pena manni'kan Paapa maimu ekareme'nenanya ekaremekí'pí, soosi esanon epírema yai apu'pai pona tenyakon títiŕse, Paapa esenyaka'mato' kupípa. Mírírí yai ta'pí to'ya: —Amírí menkasa' Paapaya tímírí ton pe eesenyaka'mapa.

¹⁵ Mírírí ye'nen mírírí kupí pí' ako'mankí. Mírírí kupí pí' aako'mamí ya, morí pe panpí' ayeseru era'ma tamí'nawíronkonya.

¹⁶ Ayeseru epu'nen pe e'kí, moropai eesenupato' epu'nen pe níri. Mírírí kupí pí' aako'mamí ya awe'píika'tí. Moropai ayeseru era'matíponkon moropai etatíponkon níri píika'tíya.

5

Innape Jesus Ku'nenan Yeurímato' Pí'

Paulo Eseuríma

¹ Timóteo, a'yeke'tonon pe tíwe'sanon yarakkírí eeseuríma ya, morí pe eseurímakí. To' panamakí ayun warantí to' tíku'se. To' panamakí meruntí ke, to' maimu tíyu'se pra. Moropai maasaronkon warayo'kon yarakkírí eeseuríma ya, to' yarakkírí eseurímakí morí pe níri. Inkamoro ku'kí ayakonon warantí.

² Moropai wírí'sanyamí' níri, no'santonon yarakkírí eeseuríma ya, eseurímakí morí pe. Inkamoro ku'kí asanon warantí, to' panamakí. Moropai wírí'sanyamí' maasaronkon moropai tínyo kenankon yarakkírí eeseuríma ya níri, morí pe eseurímakí. Inkamoro ku'kí awírísitonon warantí to' panamakí. Í' kai'ma to' winíkí imakui'pí pe teesenumenkai pra to' panamakí.

³ Moropai wírí'sanyamí' inyo isa'manta'san píika'tíya'níkon yu'se wai, inkamoro ipíika'tínen ton pínon.

⁴ Tiiŕse manni'kan inyo isa'manta'san tinnuku kenankon, típayan kenankon, inkamoro ye'ka píika'tíya eseríke pra nai. Maasa pra to' munkíyamí'ya, to' payanyamí'ya to' píika'tí e'pai awaní. Mírírí kupí to'ya ya, tíyunkonya tarentanípí'pikon miakanma to'ya, tísankon ko'mannípi pí'. Mírírí waní morí pe Paapa pia.

⁵ Tiiŕse tiaronkon inyo isa'manta'san inmuku, ipayan ton pínon waní tiwísarí, ipíika'tínen pra. Inkamoro píika'tíya'níkon e'pai awaní. To' yeseru waní morí pe. Paapa pí' tíko'manto' ton esatí pí' aako'mamí. Eepírema wei kaisarí moropai ewaron kaisarí típíika'títo'pe Paapaya kai'ma.

⁶ Tiiŕse tiaron inyo isa'manta'pí níri waní tíwe'píika'títo' yu'se pra. Maasa pra itu'se tíwe'to' yawírí ikupíya sírírí pata yeseru pí' aatausinpa kure'ne. Tíwe'píika'títo' ton esatíya pepín Paapa pí'. Mírírí ye'nen Paapaya mîlkírí era'ma í' pe pra rí. Isa'manta'pí warantí era'ma Paapaya teuren, enen rí eesepu'tí tanne.

⁷ Mírírí ye'nen ka'kí, Timóteo, to' pí' í' kai'ma to' níkupí ton pe ta'píuya iku'to'pe to'ya. Mírírí yawírí ikupí to'ya ya, morí pe awaní to' winíkí aní' eseuríma pepín.

⁸ Tiise aní'ya tonpakon piika'ti pra awani ya, tewi' tawonkon piika'ti pra awani ya, imakui'pi pe awani. Teuren Paapa yapurinen pe e'ni taa tanne, ikupiyi pra awani. Miriri ye'nen miikiri wani Paapa epu'nenan pepin yeseru yentai imakui'pi pe.

⁹ Inkamoro inyo isa'manta'san no'santonon sa'ne ese'kon mimenuka kaareta pona, Timóteo, to' piika'tito'pe soosi tawonkonya. Manni'kan 60 kono' yentainon ikono pi' tiwe'sanon. Manni'kan tiwin ite'ka etiyoma'san eturumakasa' inyo pra.

¹⁰ Inkamoro epu'ti tami'nawironkonya mori kupi pi' tiwe'sanon pe. Mori pe tinmukukon panamatipon pe, moropai tiaronkon pemonkonyami' teerepanse non yapin'nenan pe moropai Jesus nimo'ka'san piika'tinen, to' puu ronanen pe awani taserukon ta. Moropai tipakkori'tasanon piika'tinen pe moropai tami'nawiron mori ku'nen pe awani epu'ti to'ya. Inkamoro ye'ka ese'kon mimenuka.

¹¹ Tiise manni'kan tiaronkon inyo isa'manta'san maasa to' tiise, inkamoro ye'kakon ese'kon ki'tiriri kaareta pona. Maasa pra inkamoro esenumenka ini'ri niyotapai tiwanikon pi'. Miriri ye'nen Cristo ton pe esenyaka'mapai tiwe'to'kon yentai, niyotapai to' ena.

¹² Miriri waranti awani ye'nen, ikupiyi ta'pi tiuya Paapa pi' kupi to'ya pepin. Miriri wani mori pe pra.

¹³ Inkamoro ye'ka wani ya, miriri waranti imakui'pi pe awani. To' asari ko'mannipi wittikon kaisari enya'ne pe tiwanikon ye'nen. Moropai inkamoro esenupa ini' panpi' imakui'pi pi'. Eseurimaiki pe to' wani, teeseurima pi' tiiko'mansen tinepu'ti pepin pi', eseurimanpai pra tiise.

¹⁴ Miriri ye'nen inkamoro ye'ka inyo isa'manta'san, maaronkon niyota yu'se wani siriri, tinmuku ke to' e'to'pe, moropai tewi'kon ko'manni'nen pe to' e'to'pe. Miriri waranti to' wani ya, imakui'piya to' taruma'ti pepin. Moropai uwiniki'nikon uyeyatonkon eseurima pepin.

¹⁵ Tiise tiaronkon inyo isa'manta'san wiri'sanyami' atarimasa' man ukore'tapai'nikon, Makul yeseru kupikonpa.

¹⁶ Tiise wiri', innape Jesus ku'nen yewi' ta, tonpa, inyo isa'manta'pi wani ya, miikiri piika'ti e'pai awani. Moropai tonpa piika'ti ya ye'nen, soosi tawonkonya miikiri piika'ti pepin. Tiise aní' itonpa ton pin, tiwinsaron sa'ne piika'ti soosi tawonkonya.

¹⁷ Innape Jesus ku'nenanya soosi esa' pe tiwe'sanon nama e'pai awani. Moropai miikiri piika'ti to'ya e'pai awani, iipia tintirikon ke. Maasa pra inkamoro esenyaka'ma mori pe itekare ekaremeki pi', moropai innape Jesus ku'nenan yenupa pi'. Miriri ye'nen i' tiri to'ya e'pai awani kure'ne panpi' to' pia.

¹⁸ Maasa pra Paapa maimuya taasa' man see waranti:

—Ani' esenyaka'ma ya, tekín paaka yarakkiri,

miikiriya inta yewa'ti e'pai pra man,

tekkari yonpaiya namai.

Tiise teesenyaka'ma tanne,

tiwi tekkari yonpato'peiya

itu'se tiwani pikiri.

Dt 25.4

Moropai ini'ri taiya see waranti:

—Teesenyaka'maseny teesenyaka'ma'pi yepi'pi yapisi e'pai awani.

Lc 10.7

„Miriri waranti soosi esa' pe tiwe'sananya yapisi e'pai awani niri.”

¹⁹ Timóteo, soosi esanon winiki teeseurimasen wani ya, imaimu kisetai. Tiise asaki'nankon eseurwi'nankon eseurima ya, inkamoro maimu etaki mori pe. Miriri wani ya innape, moriya ikonekaki.

²⁰ Miriri ye'nen inkamoro imakui'pi kupitiponkon panamakí tami'nawironkonya eta tanne. Miriri wenai imakui'pi anku'pai pra eranne' pe to' yonpayami' e'to'pe.

²¹ Paapaya eta tanne, moropai Jesus Cristoya eta tanne, moropai inseriyami' Paapa nimenka'sanya eta tanne, taa pi' uuko'manpiti api', tami'nawiri iku'ki tauya manni' esenupanto' ku'ki yairi. Inkamoro panamakí tiwin pi' to' tiise se' kaisari, e'sentai pra.

²² Moropai tauya api', ka'ne' pe teese'mitapai uyepotorikon esenyaka'mato' ku'nen ton ki'tiriri iteseru epu'ti'ma pra. Soosi esa' pe awe'to'pe ayenya ki'tiriri ipu'pai pona, iteseru epu'tiya pra awani tanne. Yai pra imakui'pi iteseru wani. Miriri ye'nen —Miikiri mori —tawon pe awani, imakui'pi pe awani tanne. Miriri wenai imakui'pi pe awani, miikiri wani kaisari. Miriri waranti awani namai, iteseru era'maki mori pe epu'tipa. Moropai aawariri esera'maki, mori pe awanipa.

²³ Moropai tauya api', teken pu'kuru tuna eniri pi' kako'mamii, tiise vinho niri, marari neken meniri, pri'ya aako'mamipa, ne'ne' pe ayewan wani namai. Maasa pra pri'ya pra e'koi amiri tu'ke ite'ka.

²⁴ Tiaronkon pemonkonyami' nikupi'pi imakui'pi teesera'masen aronne, ikupi to'ya era'masa' ye'nen. Moropai miriri wenai to' e'tarumati, Paapaya to' tarumati rawiri. Tiise

tiaronkon níkupí'pí esera'ma pepín aronne, maasa pra ikupí to'ya era'masa' pra awani ye'nen. Tíise maasa panpí' eesera'ma, Paapaya to' taruma'títo' weiyu eseposa' yai.

²⁵ Mírírí warantí níri morí kupí pí' tíwe'sen yeseru esera'ma aronne, tu'kankonya era'ma. Tíise tiaronkonya ikupí ama' pe. Morí kupí to'ya, eesera'ma pra tíise. Tíise maasa panpí' eesera'ma to' níkupí'pí.

6

¹ Tikaraiwaríkon yentai to' poitírítonon wani e'pai pra awani. Tíise tamí'nawírí to' maimu yawírí to' wani e'pai awani. Maasa pra inkamoro wani to' namanenan pe. Mírírí warantí ikupí e'pai man, inkamoro yeseru wenai aní' eseuríma namai imakui'pí pe Paapa winíki, moropai imaimu esenupanto' winíki.

² Moropai manni'kan Paapa yapurínen pe tíwe'sanon to' karaiwaríyami', inkamoro poitíríyami'ya taa e'pai pra awani: —Uurí Paapa yapurínen moropai ukaraiwarí níri Paapa yapurínen níri, mírírí ye'nen anna wani e'warantí, e'kaisari. Mírírí ye'nen inamauya pepín —taiya e'pai pra awani. Tíise eesenyaka'ma e'pai awani morí pe panpí' míkírí ton pe. Maasa pra míkírí ikaraiwarí wani innape Jesus ku'nen pe, míkírí típoitírí píka'tinen pe. Mírírí wenai morí pe panpí' eesenyaka'ma e'pai awani, míkírí ton pe, manni' insa'nama'pí. Timóteo, mírírí warantí ikupí pí' to' ko'manto'pe, makai to' pí'.

Yairon Pepín Pí' Paulo Eseuríma

Moropai Ipíku Pe E'níto' Pí' Eeseuríma

³ Tíise tiaronkonya tiaron pe to' yenupa ya, inkamoroya yairí Uyepotoríkon Jesus Cristo maimu wani kupí pepín. Maasa pra yairí pra tesarukon wani ye'nen.

⁴ Inkamoro pemonkonyami' wani mírírí warantí, to' anenupapai mí pe tíwaníkon ye'nen. Tíise í' epu'nenan pepín inkamoro. Tonpakon yu'pí'pai to' wani. Tímaimukon wenai inkamoro esiyu'pítí, moropai to' ekore'ma tu'ka mírírí wenai. Mírírí warantí to' e'to'ya to' kinmuwato' enepí, to' e'mu'tunpato' enepí. Mírírí ye'nen tonpakon maimu kupí to'ya pepín innape.

⁵ Mírírí ye'nen inkamoro ye'ka wani pepín morí pe, tonpakon yarakkírí teesiyu'pí'to'kon wenai. To' esenumenkato' ya' morí ton pra awani. Inkamoro esenumenka mírírí: —Paapa esenyaka'mato' pí' e'ní ye'nen ipíku pe enanto' —kai'ma.

⁶ Tíise Paapa yeseru ku'to'ya ipíku pe pemonkon kupí. Imaimu yawírí ko'manní ya, ipíku pe e'ní, í' rí see Paapa winípainon yapisi pí' —Morí pe man —taa ya, moropai —Iní' panpí' yu'se wai —tíka pra yapisi ya.

⁷ Í' kin enepí'pí uurí'níkonya esenpon yai sírírí non pona? Í' ene'sa' pra man. Tarípai í' yari uurí'níkonya kupí sírírí non poi? Í' rí yari pepín.

⁸ Mírírí ye'nen tauya, uyekkarikon wani ya, moropai uponkon wani ya, mírírí pí' taatausinpai e'nípai'níkon, itesa' pe e'ní ye'nen.

⁹ Maasa pra ipíku pe e'pai tíwe'sanonkon wani ya, inkamoro ye'kakon enan pí' man imakui'pí ya'. Tíise mírírí itu'se tíwe'to'kon eporí to'ya yai, míríríya to' taruma'tí.

¹⁰ Maasa pra sírírí non po kure'ne temannekon pí' teesenumenkasanonya kure'ne mírírí yapurí. Tíise mírírí wani mírírí tamí'nawíron imakui'pí parakon pe. Mírírí yu'se tíwaníkon wenai tiaronkon esenumí innape Paapa ku'to' túya'níkon winípai. Mírírí ye'nen to' e'taruma'tí kure'ne.

Timóteo Panama Pauloya

¹¹ Tíise amírí, Timóteo, Paapa pemonkono pe tíwe'sen. Mírírí ye'nen tu'kan mírírí ye'kakon yu'se tíwe'sanon kaisari kasi. Tíise yairí iku'kí itu'se Paapa e'to' yawírí. Innape ikupí'ma, tiaronkon i'noko'makí. Moropai apona teerepansen yapítani'kí, imakui'pí tíku'se pra. Morí pe tiaronkon yarakkírí e'kí, teekore'masen pe pra.

¹² Meruntí kupí pí' ako'mankí innape ikupí'ma. Mírírí wenai innape eporíya ipatíkarí enen aako'manto' ton. Mírírí ton pe Paapaya amírí menka'pí, manni' yai, innape ikupíya ekaremekí'píya yai, tu'kankonya ayera'ma tanne.

¹³ Tamí'nawíron ko'manto' ton tinen Paapaya eta tanne, moropai manni' Jesus Cristo eseuríma'pí Póncio Pilatos nurí'tí rawírí sí'ma, míkíríya eta tanne, sírírípe tauya apí'.

¹⁴ —Iku'kí —ta'píuya kupíya yu'se wani sírírí. Mírírí kupí pí' ako'mankí tíwí tíku'se pra, imakui'pí pe awiníki tiaronkon eseuríma namai. Ikupí pí' ako'mankí Uyepotoríkon Jesus Cristo enna'poto' weiyu erepami píkírí.

¹⁵ Paapaya ikupí kupí sírírí maasa pra iweiyu ku'ne'tísa' túya ye'nen.

Manni' Paapa morí moropai tiwinsaron ipíku, ipíkkukon reiyami' yentainon moropai uyesa'kon pe tíwe'sanon yentainon míkírí.

¹⁶ Míikírí neken wani ipatíkarí tíiko'mansen pe
 aasa'manta ton pe pra aako'mamí.
 Míikírí ko'manto' wani morí pe,
 a'ka pe pu'kuru, imakui'pí ton pra.
 Mírírí ye'nen imakui'pí pe si'ma
 iipia erepanní eseríke pra awaní.
 Aní'ya Paapa era'masa' pra man.
 Mírírí ye'nen sírírí warantí si'ma era'ma pepín.
 Míikírí neken yapurí e'pai awaní, taapai'níkon.
 Merunti ke aako'mamí ipatíkarí!
 Mírírí warantí awaní!

¹⁷ Sírírí pata po ipíkku pe yemanne ke tíwe'sanon pí' míkai, Timóteo. Míi pe tíwaníkon kai'ma
 to' wani namai. Moropai temannekon ataretí'ka pepín kai'ma to' wani namai, maasa pra
 mírírí wani taataretí'kasen pe. Tíise míkai to' pí' Paapa neken yapuríto'pe to'ya. Maasa pra
 míikírí wani taataretí'kasen pe pra. Tíise míikírí wani tamí'nawíron esa' pe. Míikíríya itírí
 uurí'níkon pia, tu'ke itu'se e'ní pikírí, atausinpanto'pe.

¹⁸ Morí kupí pí' to' ko'manto'pe, míkai to' pí', mararí pra tiaronkon píika'títo'pe to'ya.
 Moropai tíwakíríkon pe, í' rí temannekon yonpa tíito'pe to'ya míkai.

¹⁹ Mírírí warantí ikupí to'ya ya, maasa mírírí yentai yapísí to'ya, taataretí'kasen pepín.
 Moropai enen tíiko'manto'kon ton eporí to'ya ipatíkarí.

²⁰ Timóteo, iku'kí ta'pí yawírí, ikupí pí' ako'mankí tinyaka'mapí'se pra. Tiaronkon
 eseurímato' itu'se Paapa e'to' yawírí pra teeseurímasen maimu kísetai. Maasa pra epu'nen
 pe to' e'ku'sa'kon eseyu'pítí ya, to' eseurímato' wani í' pe pra rí, míi pe neken to' wani.

²¹ Inkamoro esenku'tí'pí kure'ne morí pe teesenumenkakon kai'ma, mírírí ye'nen innape
 Paapa yapurí to'ya pepín. Mírírí warantí inkamoro atarima'pí Paapa piapai aminke,
 innape ikupí tíuya'níkon warantí pra.

Apona'níkon epírema sírírí. Tauya Paapa pí'. —Tamí'nawíron morí pe awe'to' ke to' repakí
 —tauya Paapa pí'.

SÍRÍRÍ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PAULO NĪMENUKA'PĪ TIMÓTEO PIA

Tiwin kano'pĭ pe Pauloya imenuka Timóteo pia. Tamĭ'nawĭron kaaretakon menukaiya tĭpo, sĭrĭrĭ imenuka'pĭiya.

Pauloya Timóteo panama eesenyaka'mato' pĭ'. Í' kai'ma eesenyaka'ma e'pai awanĭ Paapa ton pe ekaremekĭiya. Imenuka'pĭiya atarakkannĭto' ta tĭwanĭ tanne. Sa' ite'ka yapisĭ'pĭ to'ya, miarĭ Roma cidaderĭ po. Atarakkannĭto' yewĭ' ta tĭwanĭ tanne, kaareta menuka'pĭiya Timóteo pia, morĭ pe innape Jesus ku'nenan ko'mannĭ'to'peiya.

Inĭ'rĭ Paulo Nĭmenuka'pĭ Timóteo Pia

¹ Uurĭ Paulo, Jesus Cristo naipontĭ'pĭ itu'se Paapa wanĭ ye'nen. Maasa pra Paapaya ta'pĭ: —Innape Jesus ku'nenan pia ipatĭkarĭ enen ko'mannĭ'to' tĭruya —ta'pĭiya. Jesus Cristo nĭkupĭ'pĭ wenai, mĭrĭrĭ itekare ekareme'se uyarima'pĭiya.

² Timóteo, sĭrĭrĭ kaareta menukauya aapia, maasa pra unmu pe amĭrĭ wanĭ uwakĭri pe, innape Jesus Cristo ku'sa'ya ye'nen.

Paapa pĭ' esatĭuya, moropai Jesus Cristo Uyepotorĭkon pĭ': —Tamĭ'nawĭrĭ morĭ pe awe'to'kon tĭtĭ. Moropai a'noko'pĭkon pe era'matĭ, tĭwanmĭn tĭtĭ —tauya, apona itĭito'pe to'ya.

Pauloya Timóteo Panama Yairĭ Aako'manto'pe.

³ Apĭ' enpenata ya, taapĭtĭuya Paapa pĭ', manni' unapurĭ utamokonya yapurĭ'pĭ warantĭ. Yairĭ yapurĭuya imakui'pĭ tĭku'se pra. Paapa pĭ' tauya: —Uwakĭri pe man, Paapa, Timóteoya innape akupĭ'pĭ.

⁴ Wei ewaron kaisarĭ epĭrema apona ya, anera'mapai wanĭ. Maasa pra akaruwa'pĭ pĭ' enpenatapi'nĭ pĭ' wai. Mĭrĭrĭ ye'nen amĭrĭ anera'mapai wanĭ, Timóteo, atausinpatō'pe.

⁵ Maasa pra innape Jesus ku'nen pe awanĭ pĭ' enpenata'pĭ. E'mai' pe ano' Lóide itese'ya ikupĭ'pĭ innape. Mĭrĭrĭ tĭpo asan Eunice itese'ya ikupĭ'pĭ innape. Tarĭpai amĭrĭya nĭrĭ innape ikupĭ'pĭ, epu'tĭ pĭ' wai.

⁶ Mĭrĭrĭ ye'nen mĭrĭrĭ Paapa nĭtĭrĭ'pĭ pĭ' awenpenata yu'se wai. Ikonekakĭ, amĭrĭ nĭkupĭ ton pe Paapa nĭtĭrĭ'pĭ. Mĭrĭrĭ tĭrĭ'pĭiya manni' yai Paapa esenyaka'mato' kupĭpa apu'pai pona uyenya tĭruya ne'tĭkini yai.

⁷ Mĭrĭrĭ ku'kĭ, maasa pra Morĭ Yekaton Wannĭ, Paapa nĭtĭrĭ'pĭ uupia'nĭkonya ukupĭkon pepĭn eranne' pe. Tĭise meruntĭ ke e'nĭ emapu'tĭiya, moropai tiaronkon sa'nama emapu'tĭiya, moropai uuwarĭrĭ'nĭkon tĭwe'panamai e'nĭ emapu'tĭiya, imakuĭ'pĭ kupĭ namai.

⁸ Mĭrĭrĭ ye'nen teweppe'se pra e'kĭ Uyepotorĭkon yekare pĭ'. Moropai uurĭ pĭ' nĭrĭ teweppe'se pra e'kĭ uurĭ atarakkansa' ye'nen, Uyepotorĭkon yekare ekaremekĭiya wenai. Tĭise meruntĭ ke yapĭtanĭ'kĭ, awe'taruma'tĭ ya itekare ekaremekĭiya wenai. Awe'taruma'tĭto' pĭ' eranne' pe pra e'kĭ. Tĭise uurĭ e'taruma'tĭ warantĭ awe'taruma'tĭ, Paapaya ameruntĭrĭ ton tĭisa' ye'nen.

⁹ Paapaya uurĭ'nĭkon pĭka'tĭsa', moropai uyannosai'ya'nĭkon morĭ pe ko'mannĭ'to'pe. Mĭrĭrĭ ikupĭ'pĭiya morĭ unku'pĭ'pĭkon wenai pra, tĭise tĭiwarĭrĭ morĭ antĭipai tĭwanĭ ye'nen. Pena pata ekonekasa' pra tĭise, mĭrĭrĭ morĭ tĭrĭ tĭuya pĭ' eesenumenka'pĭ Jesus Cristo yai.

¹⁰ Moropai sĭrĭrĭ tĭrĭ'pĭiya Uyepotorĭkon Cristo Jesus iipĭ wenai. Mĭikĭrĭ Uyepotorĭkon ena'pĭ sa'mantanto' yentai. Mĭrĭrĭ wenai iipia enen ko'mannĭ ipatĭkarĭ. Innape itekare kupĭ wenai sa'mantan pepĭn. Mĭrĭrĭ ye'nen upi'pĭkon kata pepĭn ipatĭkarĭ.

¹¹ Mĭrĭrĭ yekare ekareme'se umenkasa' Paapaya. Uurĭ Paapa narima'pĭ, pemonkonyamĭ' yenupatō'peuya itekare pĭ'.

¹² Mĭrĭrĭ ye'nen teweppe'se pra wai, e'taruma'tĭ ye'ka pe. E'taruma'tĭto' pĭ' eppepĭ pepĭn, maasa pra Cristo Jesus unapurĭkon ku'nen uurĭ innape. Mĭikĭrĭ epu'nen uurĭ. Meruntĭ mĭikĭrĭ. Mĭrĭrĭ ye'nen manni' untĭrĭ'pĭ iipia ko'mannĭ'pĭiya tuipĭ pĭkĭrĭ. Mĭrĭrĭ epu'tĭ pĭ' wai.

¹³ Yairĭ itekare ekareme'kĭ manni' aneta'pĭ uwinĭpai. Ekareme'kĭ innape Cristo tĭku'se, tiaronkon sa'namakĭ Cristo Jesus nĭtĭrĭ'pĭ ke.

¹⁴ Mannĭ' itekare Paapa nĭtĭrĭ'pĭ ko'mannĭ'kĭ tiaronya inyakanma namai tiaron pe. Iko'mannĭ'kĭ Morĭ Yekaton Wannĭ meruntĭrĭ ke. Maasa pra aako'mamĭ uupia'nĭkon.

¹⁵ Tamĭ'nawĭronkon innape Jesus Cristo ku'nenan Ásiaponkonya unĭmĭ'pĭ epu'tĭ pĭ' nai. Figelo moropai Hermógenesya nĭrĭ unĭmĭ'pĭ.

¹⁶ Tĭise Onesĭforo kaane, tĭ'noko'pĭ pe era'ma Paapaya yu'se wai Onesĭforo, moropai itonpayamĭ' nĭrĭ. Maasa pra tu'ke ite'ka uyausinpapĭtĭ'pĭiya yairĭ ma're ena namai. Mĭikĭrĭ eppe'sa' pra man uurĭ atarakkansa' pĭ'.

¹⁷ Míikíríya teerepansa' yai tarí Roma pona, uurí yuwa'pí mararí pra uyeporí tíuya píkirí.
¹⁸ Mírírí ye'nen Uyepotoríkonya míikírí sa'nama yu'se wai, tamí'nawíron aretí'ka tíuya weiyu yai. Míikírí yeseru epu'tí pí' nai morí pe, uurí píika'tí'pílya Éfeso po tíwani yai.

2

Jesus Cristo Surarari Pe E'ní

¹ Moropai amírí unmu, meruntí ke e'kí umeruntírikon Jesus Cristo nítírí'pí ke.
² Sírírí itekare ayenupa'píuya tu'kankon pemonkonyami'ya era'ma tanne, mírírí aneta'pí uwínápainon mírírí ke tiaronkon yenupakí. Manni'kan warayo'kon innape ikupítonkon tírumakai pra yenupakí, tiaronkon yenupato'pe to'ya mírírí ke níri.
³ Awe'taruma'tító' yapítaní'kí uurí yarakkírí si'ma, Jesus Cristo poitírí pe awaní wenai. Suraraya tíwe'taruma'tító' yapítaní'pí manni' warantí yapítaní'kí.
⁴ Manni' suraraya, taipontínen maimu yawírí ikupí, tíwaríron tínkoneka pí' teesenu-menkai pra. Taipontínen wakírí pe tíwanípa ikupíya.
⁵ Manni' pemonkon teeka'tunsen eka'tumí e'painon teeka'tunto'pe ta'pí yawírí í' rí yapísípa kai'ma. Tíise yawírí pra eeka'tunsa' ya, míikíríya tínapisí yapísí pepín e'painon. Mírírí warantí níri amíríya iku'kí ta'pí yawírí ikupí e'pai awaní, Jesus Cristo winápainon yapísípa.
⁶ Moropai warayo' umí ya' teesenyaka'masen esenyaka'ma mararí pra tímonon tepu'se. Moropai míikíríya teesenyaka'ma'pí epetasa' mo'ka tekkari ton e'mai' pe, mírírí ton pe teesenyaka'masa' ye'nen. Mírírí warantí amírí esenyaka'masa' ya, amoron tepu'se, Jesus Cristo winápainon níri yapísíya.
⁷ Mírírí apí' tauya manni' pí' esenumenkakí. Maasa pra mírírí pí' eesenumenka ya, Uyepotoríkonya tamí'nawíron epu'tíya emapu'tí.
⁸ Enpenatakí Jesus Cristo pí', manni' awe'mí'sa'ka'pí pí', manni' Davi paari'pí pí'. Mírírí ekareme'nen itekare ekaremekíuya sírírí.
⁹ Sírírí ekaremekíuya wenai e'taruma'tí sírírí. Tari waní sírírí ewa'tísa' pe sa'man ferro ke, manni' pemonkon wíitípon yewa'tí to'ya warantí. Tíise Paapa maimu man yewa'tísa' pe pra ekareme'to'pe ekareme'nenanya.
¹⁰ Mírírí ye'nen tamí'nawírí yapítaní'píuya títíponkonon pe Paapa nímenka'san ton pe. Mírírí yapítaní'píuya maasa pra Jesus Cristoya to' píika'tító'pe moropai to' ko'manto'pe ipatíkarí típia morí pe.
¹¹ Sírírí esenupanto' waní yairon pe pu'kuru:
 Jesus Cristo sa'mantasa' wenai,
 uurí'níkon sa'mantasa' yarakkírí.
 Mírírí ye'nen ko'manní pe man yarakkírí.
¹² Moropai mírírí wenai e'taruma'tínto' yapítaní'pí ya,
 tamí'nawíronkon esa' pe enan pe man
 Cristo yarakkírí níri.
 Tíise "Unepu'tí pepín míikírí", ta'níkon ya,
 míikíríya taa níri: "Unepu'tíkon pepín míikírí",
 taiya kupí sírírí upí'níkon.
¹³ Moropai yairí e'ní'níkon pra awaní ya,
 míiwíni tíise Cristo ko'mamí yairí.
 Maasa pra seru'ye' pe tíwe'sen pepín míikírí.
 Í' taasa' tíuya ya, ikupíya.

Teesenyaka'masen Waní Paapa Wakírí Pe

¹⁴ Tiaronkon yenupanenan pe ankupí'san pí' ka'kí sírírí unekaremekí'pí. Moropai to' panamakí Paapa rawírí si'ma, teesiyu'pí'se to' waní namai tímaimukon ke. Maasa pra mírírí warantí to' waní ya, morí pe awaní pepín tiaronkon esenumenkato' taruma'tí to'ya.
¹⁵ Mírírí kupíya yuwakí, tamí'nawírí Paapa wakírí pe awanípa. Manni' warayo' teesenyaka'mato' pí' míikírí eppepí pepín maasa pra teesenyaka'ma epu'tí tíuya ye'nen. Mírírí warantí epu'kí morí pe, tamí'nawíronkon panamato'pe yairon Paapa maimu ke, teweppe'se Paapa winíkí awaní namai.
¹⁶ Tíise í' pe pra rí itu'se Paapa e'to' pepín pí' teeseurímasanon maimu kísetai. Maasa pra mírírí ye'ka waní pemonkonoyamí' taruma'tínen pe. To' ataka'ma emapu'tíya.
¹⁷ Maasa pra inkamoro ye'kakonya yenupanto' waní erekí' pe tíwe'sen warantí, ne'ne' pe awaní. Mírírí ere'ya itesa' yaní warantí awaní. Asakí'ne to' man, warayo'kon mírírí ye'ka pí' yenupatonkon, Himeneu moropai Fileto to' ese'.

¹⁸ Inkamoroaya yairi tîwe'to'kon rumakasa' man. Yairon pepîn pi' tiaronkon yenupasa' man. Aasîri Paapaya isa'manta'san pîmi'sa'ka'pi kai'ma to' yenupasa' to'ya. Mîrîri ye'nen to' yaka'masa' to'ya man, innape yairon kupi to'ya pra awani' temapu'ti.

¹⁹ Tîise Paapa maimu wani yairon pe pu'kuru tîiko'mansen pe. Wittî yanraki' nîri yu'na'tîsa' itu'na merunti ke aako'manto'pe. Mîrîri waranti Paapa maimu wani merunti ke aako'mami. See waranti awe'menukasa' mîrîri:

—Uyepotorikonya tîmîri ton pe tîwe'sanon epu'ti.

Nm 16.5

Moropai awe'menukasa' nîri: —Manni'kan Jesus pi' Uyepotori kon taawonanya yairi pra tîwe'to'kon rumaka e'pai awani, ini'rî ikupi tîuya'nîkon namai. Mîrîri waranti ko'manni yairi, mo'tan pepîn.

²⁰ Ipîkku pe tîwe'sen yewi' kure'nan ta awani pisakon Teken pra ouro pe moropai prata pe awani pepîn, tîise awani yei konekasa' moropai non ka'sa' nîri. Tîise mîrîri kore'ta wani tiaron pensa tînapuri' pe imenka'pi. Ipîkku pe tîwe'sen erepansa' yai mîrîri ourokon, pratokon yapuriya. Tîise yei konekasa' moropai non ka'sa' yapuriya wei kaisari.

²¹ Mîrîri ye'nen Paapa ton pe ani' esenyaka'mato'pe, nura pe tîwe'to' rumaka e'pai awani, mori kupi pi' aako'mamîpa. Mîrîri pisakon, ouro ka'sa' yapuri to'ya waranti, Paapaya mîkiri yapuri ipîkku pe.

²² Mîrîri ye'nen itu'se maaronkon e'to' imakui'pi tîpinamai pra ako'manki. Tîise yairon kupi pi' ako'manki, innape ikupi pi' ako'manki. Tiaronkon sa'nama pi' ako'manki, moropai Paapa yapuri pi' ako'manki. Moropai tîiwannîra ako'manki mori pe tîiko'mansendon pokonpe. Uyepotorikon winipai tîwe'pîika'tito'kon ton esa'nenan pokonpe ako'manki.

²³ Pakkokon se' tapairi teesurîmasanon yarakkîri kîseurîmai. Eseurîma ya, esiyu'pî'nîto' esepori. Maasa pra i' taa tîuya'nîkon epu'ti to'ya pepîn. Mîrîri ye'nen kîseurîmai to' yarakkîri.

²⁴ Maasa pra Uyepotorikon poitîri pe tîwe'sen esiyu'pîti e'pai pra man. Tîise mîkiri e'pai awani mori pe teekore'masen pe pra. Mori pe pemonkonyami' yenupanen pe e'pai awani. Taatasi'sirunpasen pe pra e'pai awani i' etasa' tîuya pi'.

²⁵ Tîise mîkiriya itekare anetapai'nîkon pepîn yeurîma e'pai awani tînin pi'. Maasa pra mîrîri wenai Paapaya to' enpenatato' ton tîri yai pra. Mîrîri tîpo innape ikupi to'ya.

²⁶ Moropai esenku'ti'san pe pra to' ena. Maasa pra Makuiya to' yenku'ti'pi. Uuri'nîkonya kamo ye'mari ta iwîto' ton tîri yai, aronne itîri pepîn tîise tenonse tîtisen, kamoya era'ma namai. Mîrîri waranti Makuiya teseru ku'to'pe uyenku'tikon. Mîrîri ye'nen inkamoro mo'kato'pe itenya yapai itekare ekaremekî e'pai awani to' pi'.

3

Jesus Ii'to' Weiyu Winîki Sa'me Ena

¹ Timóteo, sîrîri tauya pi' epu'ki. Maasa panpi' Jesus ii'to' winîki sa'me pu'kuru awani pe man mîrîri yai.

² Sa'me awani maasa pra teeti'nînmakon pi' pemonkonyami' wani kupi sîrîri tîwarîri'nîkon. Sa'me awani maasa pra pemonkonyami' eseka'nunka kupi sîrîri kure'ne tîniru yu'se tîwanikon pi'. Mîrîri yu'se to' eseka'nunka marari pra, maasa pra mîi pe tîwanikonpa kai'ma to' eseka'nunka. Mîi pe tîwanikon ye'nen, to' eseurîma marari pra tîpi'nîkon epu'nen pe tîwanikon pi'. Sa'me awani maasa pra to' eseurîma imakui'pi pe tiaronkon pemonkonyami' winîki. Sa'me awani maasa pra —Mori pe man —taa to'ya pepîn tonpakon pi', moropai Paapa pi' nîri taa to'ya pepîn. Tîise tîwarîri'nîkon tîiko'mamîkon pi' to' ko'mami. Sa'me awani maasa pra to' munkiyami' wani pepîn tîyunkon maimu yawîri. Sa'me awani maasa pra Paapa nama to'ya pepîn kupi sîrîri.

³ Sa'me awani maasa pra tonpakon sa'namato' ton pra to' wani. I' ta'pi tîuya'nîkon tonpakon pi' mana'poka to'ya pepîn sa'me to' wani. Imakui'pi pe tiaronkon esenumenka emapu'ti to'ya tonpakon winîki. Inkamoro eti'nînma pra awani teserukon pi'. Inkamoro wani sokoro' pe tîwe'sanon pe. Mîrîri ye'nen inkamoroaya mori yewannîri, itu'se pra to' wani. Tonpakon yenku'tînenan pe to' wani.

⁴ Sa'me awani maasa pra i' kupi to'ya teesenumenkai pra, yairon to' esenumenkato' ton pra awani. Tiaronkon yentai epu'nen pe tîwanikon pi' to' esenumenka. Kure'ne tari taatausinpatokon pi' to' atausinpa Paapa pi' taatausinpakon yentai.

⁵ Tîise taa to'ya: “Paapa yapurînenan anna” taa to'ya tintakon ke neken, tewankon ya' yapuri ye'ka pe pra.

Mîrîri ye'nen inkamoro ye'ka kore'ta kasi.

⁶ Inkamoro ewomi pe man tiaronkon kore'ta. Mîrîri yai wîri'sanyami', a'tu'mîra to' yewan tîwe'sanon yenku'ti to'ya kupi sîrîri. Maasa pra to' esewankono'ma'pi imakui'pi kupi tîuya'nîkon pi'. Mîrîri ye'nen, to' yenku'ti to'ya teserukon ke. To' panama to'ya moropai innape to' maimu kupi to'ya teesenku'ti.

⁷ Inkamoro wíri'sanyamí' ko'mamí yairon itekare eta pí', ipí' to' esenupa teuren tíise innape ikupí to'ya eseríke pra awaní imakui'pí anku'pai tíwaníkon ye'nen.

⁸ Inkamoro warayo'konya yairon pí' yenupanato' yewanmírí manni'kan Janes moropai Jambres nuri'tí Moisésya tenupato'kon yewanmírí'pí warantí. Maasa pra to' esenumenkato' ton pra awaní. Moropai innape yairon maimu kupí to'ya pepín. Mírírí ye'nen tíwe'píika'títo'kon eporí to'ya pepín.

⁹ Tíise inkamoro ko'mamí kupí pepín sírírí mírírí kupí pí'. Maasa pra tamí'nawíronkonya to' níkupí'pí epu'tí kupí sírírí yairon pe pra awaní. Mírírí warantí Moisés nuri'tíya típanamato'kon yewanmírítíponkon esepu'tí'pí.

Tíwin Kono'pí Pe Pauloya Timóteo Panama.

¹⁰ Tíise amírí, pemonkonyamí' panamatou'ya epu'nen, uyeseru epu'nen amírí. Uuko'mamí'pí yeseru, í' yu'se waní, moropai í' kai'ma innape ikupí'píuya moropai teekore'masen pe pra waní epu'nen amírí. Pemonkonyamí' sa'namanen pe waní epu'nen amírí. Moropai upona teerepanansen yapítanípí'píuya epu'nen amírí.

¹¹ Tiaronkonya utaruma'tí'pí epu'nen amírí. Moropai e'taruma'tí'pí epu'nen amírí. Tamí'nawírí í' e'kupí'pí Antioquia cidaderí po waní yai, Icônio po waní yai, Listra po waní yai, kure'ne utaruma'títo' yapítanípí'píuya epu'nen amírí. Tíise tamí'nawíron winípai Uyepotoríya umo'ka'pí epu'nen amírí.

¹² Tamí'nawíronkon Jesus Cristo maimu yawírí iko'manpai'níkon ko'mamí kupí sírírí tíwe'taruma'tí, Jesus pemonkono pe tíwaníkon ye'nen.

¹³ Tíise manni'kan imakui'san warayo'konya, moropai yairon pepín pí' yenupanenanya pemonkonyamí' yenku'tí ko'mannípí iní' panpí' teesenku'tí.

¹⁴ Tíise amírí, Timóteo, yairon kupí pí' ako'mankí, manni' eesenupa'pí pí'. Innape ikupí'píya maasa pra mírírí pí' ayenupatíponkon epu'tí pí' nai innape to' waní yairí.

¹⁵ Moropai more pe awaní'pí pata pai sírírí Paapa maimu e'menukasa' pí' eesenupa'pí. Mírírí epu'tíya wenai epu'nen pe akupíya. Mírírí wenai innape Cristo Jesus kupí'píya. Mírírí ye'nen awe'píika'tísa' epu'tíya.

¹⁶ Maasa pra tímaimu menuka warayo'konya emapu'tí'pí Paapaya tamí'nawírí. Mírírí ye'nen morí pe awaní uurí'níkon yenupanen pe yairon pí'. Morí pe awaní uyako'menkanen pe níri. Morí pe awaní yairon kupí pí' ko'manní emapu'tínen pe.

¹⁷ Mírírí warantí sírírí Paapa maimu man típemonkono yenupanen pe. Mírírí wenai tamí'nawírí morí kupí pí' aako'mamí, tiaronkon píika'tí pí', maasa pra ipí' teesenupasa' ye'nen.

4

¹ Paapaya era'ma tanne, moropai Jesus Cristoya era'ma tanne, anku'pí ton ekaremékíuya sírírí. Maasa pra Cristo enna'po kupí sírírí tamí'nawíronkon esa' pe tíwanípa. Mírírí yai taiya kupí sírírí aní' waní morí pe, aní' waní imakui'pí pe taiya kupí sírírí to' pí', pemonkonyamí' enenankon pí' moropai isa'manta'san pí'.

² Mírírí ye'nen yairon esenupanto' ekaremékí pí' ako'mankí tíítí'napanse pra, pemonkonyamí' anetapainokon pí' moropai anetapainokon pepín pí' níri. Eseurímakí inkamoro imakui'pí kupí pí' tíwe'sanon pí' to' tí'napanto'pe. Tíise to' yausinpakí moropai inkamoro yenupakí morí pe to' ko'manto'pe, teeseta'kai pra.

³ Sírírí kupí pí' ako'mankí, maasa pra maasa panpí' yairon esenupanto' anetapai pra pemonkonyamí' ena kupí sírírí. Inkamoroya tu'ke tenupanenkon ton yuwa kupí sírírí í' anetapai to' waní etakonpa, moropai itu'se tíwe'to'kon yawírí ikupíkonpa.

⁴ Mírírí ye'nen inkamoroya yairon esenupanto' rumaka kupí sírírí inkamoroya tenupato'kon etakonpa kai'ma. Tíise mírírí to' yenupato' to'ya waní í' pe pra rí, panton pe neken awaní.

⁵ Tíise amírí, tíwarí e'kí tamí'nawírí tui'sen pí' teesenumenkai. Sa'man yapítaní'kí. Tiaronkon pí' itekare ekareme'kí. Tamí'nawíron anku'pí ton ku'kí tíwí tíku'se pra.

⁶ Tarípai tarí uuko'manto' ataretí'ka sírírí. Umíní ikamouya pe wai. Mírírí ke Paapa repauya manni'kanya tíwukukon ke Paapa repa'pí warantí.

⁷ Tamí'nawíronkon pokonpe unku'pí ton pe ta'pí Paapaya ku'sau'ya wai. Mírírí ye'nen yaretí'kasau'ya sírírí, manni' teeka'tunsenya teeka'tunto' yaretí'ka warantí. Moropai innape pu'kuru Paapa kupí pí' uuko'mansa' wai sírírí típose.

⁸ Tarípai uurí ton pe ikonekasa' yapísíuya kupí sírírí. Manni' warayo' teeka'tumí yaretí'katíponya típia to' nítirí yapísí warantí uupia Uyepotoríkon nítirí yapísíuya maasa pra yairí imaimu yawírí uuko'mansa' ye'nen. Míikírí pemonkonyamí' yenunnen, yaironya itírí tui'sa' weiyu yai. Moropai uupia neken itíríya pepín, tíise tamí'nawíronkon tímímíkí pí' tíwe'sanon tíwakíríkon pe, taatausinpai, inkamoro pia níri itíríya.

Tūpia Timóteo li'to'pe Pauloya Esati

⁹ Ka'ne panpí' aaipí yuwakí, Timóteo, tariwaya uupia.

¹⁰ Maasa pra Demasya unímí'pí. Míikírí atausinpa'pí kure'ne sírírí pata yeseru pí'. Mírírí ye'nen attí'pí man Tessalónica cidaderí pona. Moropai Crescente nírí wítí'pí man Galácia pata pona. Moropai Tito wítí'pí man nírí Dalmácia pata pona.

¹¹ Tíise Lucas neken man uyarakkírí. Mírírí ye'nen tauya apí'. Aaipí yai, Marcos yuwakí ayarakkírí enepípa. Maasa pra mūikíríya upíika'tí tarí esenyaka'mato' pí'.

¹² Tíise Tíquico yarima'píuya wai miarí ya, Éfeso cidaderí pona.

¹³ Aaipí yai Tróade cidaderí po, Carpo yewí' ta unímí'pí uya'san menepíi. Moropai ukaaretaríkon menepíi. Ipíkku pe manní' paaka pí'pí ikonekasa' yu'se wai.

¹⁴⁻¹⁵ Timóteo, tíwarí mísi' Alexandre pí', manní' ferro pí' teesenyaka'masen. Míikírí man kure'ne íri pe itekare unekaremekíkon winíkíi. Uwiníkíi imakui'pí kupí'píiya mararí pra. Tíise mūikírí taruma'tí Uyepotoríkonnya pe man imakui'pí inkupí'pí wenai.

¹⁶ E'mai' pe pemonkonyami' esanon rawírí waní yai uyeseru pí' eseuríma'pí. Mírírí yai tiwínsari waní'pí, aní' tiaron upíika'tínen ton pra. Tamí'nawíronkonya upíika'tí pín, tíwí ukupí'pí to'ya. Tíise mírírí wenai Paapaya to' taruma'tí yu'se pra wai tíise tíiwanmíra to' níkupí'pí kupíiya yu'se wai.

¹⁷ Tíise tiwínsari waní pín. Maasa pra Uyepotorí waní'pí uyarakkírí. Míikíríya umeruntíri ton tírí'pí. Meruntí ke itekare pí' eseurímato'pe iní' panpí' tamí'nawíronkon Judeuyami' pepín neta ton pe. Moropai mūikíríya umo'ka'pí nari' yapai kaikusi mata pia tíwe'sen mo'ka warantí umo'ka'píiya.

¹⁸ Míikírí rí Uyepotoríya upíika'tí ko'manní'pí tamí'nawíron imakui'pí winípai. Moropai mūikíríya uyari típata ya', ka' pona. Míikírí yapurí pí' ko'manní'pai'níkon man ipatíkarí. Sírírí warantí yapurí e'pai man.

Paulo Esekaremekí

¹⁹ Timóteo, umaimu man Áquila pia moropai ino'pí Priscila pia nírí. Moropai umaimu man nírí uyonpakon Onesíforo pia moropai tamí'nawírí ipemonkonoyami' pia.

²⁰ Uyonpakon Erasto nímí'píuya Coríntio cidaderí po. Moropai Trófimo nímí'píuya Mileto po, maasa pra pri'ya pra eenasa' waní'pí.

²¹ Timóteo, aaipí yuwakí uupia ka'ne' pe panpí', kono'pítí e'sara'tí rawírí. Uyonpakon man tarí uupia. Éubulo, moropai Prudente moropai Lino moropai Cláudia, inkamoroya tíimaimukon yarima aapia moropai tamí'nawíronkon tiaronkonya nírí tíimaimukon yarima aapia.

²² Timóteo, tauya Paapa pí': —lipia ako'mankí, Paapa, tauya. —Moropai tamí'nawírí morí pe awe'to' tíikí to' pia, tauya ipí'. Mírírí neken.

SĪRĪRĪ KAARETA PAULO NĪMENUKA 'PĪ TITO PIA

SĪrĪrĪ kaareta menuka'pĪ Pauloya Tito pia. Tito wani'pĪ Judeu pe pra moropai Paulo waniyakon pe awani'pĪ. MĭikĪrĪ Tito nĭmĭ'pĪ Pauloya Creta kĪrĪ po, miarĪronkon innape Jesus ku'nenan yenupato'peiya moropai morĪ pe to' ko'manni'to'peiya. MĭrĪrĪ ye'nen sĪrĪrĪ kaareta weni Pauloya yeurĭma'pĪ, ĩ' kai'ma morĪ pe aako'manto' e'pai awani. MĭrĪrĪ waranti morĪ iteseru era'ma tĭuya'nikon weni, innape Jesus ku'to'pe tiaronkon nĪrĪ.

Pauloya Imenuka Tito pĪ'

¹ UurĪ Pauloya sĪrĪrĪ kaareta menuka sĪrĪrĪ. Paapa poitĪrĪ pe wani, moropai Jesus Cristo naiponti'pĪ pe wani. Uyarima'pĭiya Paapa nĭmo'ka'san pia innape Jesus ku'to'pe to'ya, Paapa maimu yairon epu'to'pe to'ya moropai imaimu yawĪrĪ to' ko'manto'pe uyarima'pĭiya.

² MĭrĪrĪ ton pe uyarima'pĭiya. Maasa pra innape ikupĪ weni enen ko'manni kupĪ ye'nen ipatĪkarĪ. MĭrĪrĪ epu'tĪ pĪ' man maasa pra pena pata ekonekasa' pra tĭise Paapaya ta'pĪ: —To' ko'mami pe man ipatĪkarĪ enen uupia —ta'pĭiya. Paapa mĭikĪrĪ seru'ye' pepĪn. MĭrĪrĪ ye'nen inĭmikĪ pĪ' ko'manni.

³ MĭrĪrĪ itekare anekareme'pai Paapa enasa' ya, ekaremekĪ me'po'pĭiya. MĭrĪrĪ itekare ekareme'se uyarima'pĪ mĭikĪrĪ Paapa, upĭika'tĭnenkonya.

⁴ SĪrĪrĪ kaareta yarimauya sĪrĪrĪ aapia, Tito. AmĪrĪ wani unmu pe pu'kuru maasa pra innape Jesus ku'sa'ya ikupĪ'pĭiya waranti.

Apona epĭrema sĪrĪrĪ. Paapa pĪ' esatĭuya: —MĭikĪrĪ Tito era'makĪ morĪ pe, tĭiwamĭra awe'to'pe, moropai tami'nawĪron morĪ pe awe'to' ke irepakĪ. MĭrĪrĪ waranti tauya Uyunkon Paapa pĪ', moropai Jesus Cristo upĭika'tĭnenkon pĪ'.

Tito Esenyaka'mato' Creta Wono Po

⁵ AmĪrĪ pokonpe wani yai, esenyaka'ma'pĪ tĭise aretĪ'kauya pra wani'pĪ. MĭrĪrĪ ye'nen amĪrĪ nĭmĭ'pĭiya Creta po yaretĪ'kapa. MĭrĪrĪ yai ta'pĭiya apĪ': —Innape Jesus ku'nenan era'manen pe warayo'kon mo'kakĪ pata kaisari Creta wono po —ta'pĭiya. MĭrĪrĪ ye'nen manni'kan morĪ pe iteseru tĭwe'sanon ta'pĭiya yawĪrĪ to' mo'kakĪ.

⁶ Innape Jesus ku'nenan era'manen e'pai awani morĪ pe ipĪ' anĪ' eseurĭma namai imakui'pĪ pe iwinĭkĪi. Tiwin tĭno'pĪ kenan e'pai awani, inmukuyami' e'pai awani innape Jesus ku'nenan pe. Moropai anĪ'ya “imakui'pĪ ku'nenan mĭikĪrĪ munkĭyami'”, taa eserĭke pra awani. Tĭyun, tĭsan maimu yawĪronkon pe e'pai to' wani, imakui'pĪ pe anĪ' eseurĭma namai to' pĪ'.

⁷ Paapa esenyaka'mato' pĪ' mĭikĪrĪ wani. MĭrĪrĪ ye'nen morĪ pe iteseru e'pai awani, ipĪ' tiaronkon eseurĭma namai imakui'pĪ pe. MĭĪ pe pra e'pai awani, sokoro' pe pra e'pai awani, teetĭnsen pe pra e'pai awani. Eekore'ma pra e'pai awani, temanne ton yu'se tĭwani ye'nen tiaronkon yenku'tĭiya e'pai pra awani.

⁸ Tĭise morĪ pe pemonkonyami' teerepansenon tĭĭpia yapisĭiya e'pai awani, morĪ Paapa yeseru era'ma tĭuya pĪ' taatausinpasen pe e'pai awani, imakui'pĪ era'ma tĭuya pĪ' pra. MorĪ pe awe'panama e'pai awani imakui'pĪ kupĪ tĭuya namai. Tonpayami' winĭkĪ imakui'pĪ kupĭiya pra e'pai awani tĭise itu'se Paapa e'to' yawĪrĪ aako'mami e'pai awani.

⁹ Innape yairon esenupanto' kupĭiya e'pai awani merunti ke teesenupa'pĪ yawĪrĪ. MĭrĪrĪ waranti tiaronkon meruntantannĭpĭiya yairon esenupanto' yenupa tĭuya weni. Moropai Paapa maimu yu'sankon pepĪn yako'menkaiya e'pai awani, yairĪ pra to' e'to' pĪ'.

¹⁰ Maasa pra tu'ke pemonkonyami' anĪ' anetapai'nikon pepĪn se' tapairĪ to' eseurĭmapĭtĪ, tiaronkon yenku'tĪ to'ya. Arinĭke to' man, Judeuyami' yeseru yawĪrĪ tĭwe'sanon kore'ta.

¹¹ Inkamoro tiaronkon yenupa'pĪ, to' ko'mami yairĪ pra. Tiaronkon yewĪ'kon tawonkon yenku'tĪ to'ya tami'nawĪrĪ. To' yenupa to'ya tĭniru yapi'to'pe to'ya tiaronkon tenku'tĪ. MĭrĪrĪ weni tu'ke tonpakon atarima emapu'tĪ to'ya Jesus piapai. MĭrĪrĪ ye'nen to' pĪ' taa me'poya e'pai awani, mĭrĪrĪ kupĪ to'ya namai inĪ'rĪ.

¹² Maasa pra tiwanan to' yonpa ipĭkku teeseurĭmasen nuri'tĭiya ta'pĪ: —Creta ponkon seru'ye'kon, o'ma'kon warainokon, enya'ne'kon, entamo'kapai neken to' wani kure'ne, teesenyaka'mai pra —ta'pĭiya.

¹³ Iseruku pepĪn mĭrĪrĪ. MĭrĪrĪ ye'nen to' yako'menkakĪ meruntĪ ke, innape Jesus ku'to'pe to'ya yairĪ.

¹⁴ To' yako'menkakĪ tĭpantonikon tĭpĭinamai pra to' e'to'pe, Paapa maimu yu'san pepĪn nekaremekĪ'pĪ tĭpĭinamai pra to' e'to'pe.

¹⁵ Maasa pra morĪ pe anĪ' yewan wani ya, morĪ pe aako'manto' wani tami'nawĪrĪ. Tĭise nura pe anĪ' yewan wani ya, moropai innape Paapa kupĭiya pra awani ya, tami'nawĪrĪ

aako'manto' wani nîri nura pe. Nura pe mîikîri esenumenkato' wani ye'nen tamî'nawîron era'maiya nura pe.

¹⁶ "Paapa epu'nenan anna", taapîti to'ya teuren. Tîise imakui'pî to' nîkupî'pî wenai, tamî'nawîronkonya epu'ti, Paapa epu'ti to'ya pepîn. Tewanmakon pe Paapa nîkupî kupî to'ya, Paapa maimu yuuku to'ya pepîn. Mîrîri ye'nen tiwin kin morî kupî to'ya pepîn.

2

Yairon Esenupanto'

¹ Tîise amîri Tito, pemonkonyami' yenupakî yairon esenupanto' pî'.

² A'yeke'tonon panamakî teetînsen pe to' wani namai, tepu'se to' e'to'pe, tîpona'nîkon tui'sen kupî to'ya namai. To' panamakî to' pî' tiaronkon eseurîma namai imakui'pî pe. Tîise morî pe to' yeseru e'to'pe to' panamakî, innape Jesus ku'to'pe to'ya, tiaronkon sa'namato'pe to'ya to' panamakî. Mîrîri wenai tîpona'nîkon tui'sen yapîtani'to'pe to'ya to' panamakî.

³ Mîrîri warantî no'santonon panamakî, morî pe to' ko'manto'pe Paapa nama pî'. Imakui'pî pe to' eseurîma namai tiaronkon pî', kure'ne mai' enîri to'ya namai. Mîrîri warantî to' panamakî tiaronkon wîri'sanyami' maasaronkon panpî' yenupato'pe to'ya, morî pî' to' panamakî.

⁴ Mîrîriya wîri'sanyami' maasaronkon panpî' yenupato'pe to'ya, tînyokon sa'namato'pe to'ya, moropai tînmukon sa'namato'pe to'ya, to' panamakî. Tîiwarîri'nîkon to' etî'nînmato'pe, teserukon tepu'se to' ko'manto'pe, to' panamakî.

⁵ Tînyokon pî' neken to' atausinpatto'pe tiaron pî' pra, tewî'kon ta to' esenyaka'mato'pe mîrîri poro tuutîi pra, morî pe eranmîra to' ko'manto'pe, tînyokon maimu yawîri to' ko'manto'pe. Mîrîri warantî to' ko'manto'pe, imakui'pî pe tiaronkon eseurîma namai Paapa maimu winîki, to' panamakî.

⁶ Mîrîri warantî warayo'kon, maasaronkon nîri panamakî tîiwarîri'nîkon to' etî'nînmato'pe teserukon tepu'se.

⁷ Amîri nîri tamî'nawîri yairon kupî pî' ako'mankî, tiaronkonya ayera'mato'pe moropai ankupî'pî warantî iku'to'pe to'ya. Tepu'se to' panamakî seru'ye' pra.

⁸ Yairî to' yeurîmakî, "Iseruku mîrîri", taa to'ya namai. Apî', "Yairon pepîn mîrîri", taa to'ya namai. Yairon pe eseurîma ya, inkamoro ayeyatonon eppepî eserîke awani, maasa pra apî' to' eseurîma eserîke pra awani imakui'pî pe.

⁹ Moropai tikaraiwarîkon poitîritonon pe tîwe'sanon panamakî. Tikaraiwarîkon maimu yawîri to' e'to'pe, tamî'nawîri itu'se awe'to' yawîri to' e'to'pe imaimu tîyu'pî'se to' wani namai.

¹⁰ To' panamakî tikaraiwarîkon yemanne yama'runpa to'ya namai, tîise morî pe tikaraiwarîkon yemanne ko'mannî'to'pe to'ya. Mîrîri wenai to' nîkupî era'ma tamî'nawîronkonya morî pe. Mîrîri ye'nen Paapa, upîka'tînenkon pî' yenupanto' eta to'ya nîri morî pe.

¹¹ Mîrîri warantî innape Jesus ku'nenan ko'mamî e'pai awani maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyami' anpîka'tîpai tîwani pî' Paapa esekaremekî'pî. Jesus Cristo yairimasai'ya wenai, epu'ti i' kai'ma uuri'nîkon sa'nama'pîiya, moropai uuri'nîkon pîika'tî'pîiya.

¹² Mîrîri ye'nen imakui'pî unkupîkon rumakapai'nîkon man. Imakui'pî anku'pai pra e'nîpai'nîkon man. Tîise morî pe ko'mannîpai'nîkon tîwe'panamai, imakui'pî kupî'nîkon namai. Yairî Paapa maimu yawîri ko'mannîpai'nîkon man.

¹³ Mîrîri warantî iku'pai'nîkon, uuri'nîkon ko'mamî tanne Jesus iipî nîmîkî pî', manni' Jesus unapurîkon, kure'nan upîka'tînenkon.

¹⁴ Tîiwarîri aasa'manta'pî uuri'nîkon ye'mapa kai'ma tamî'nawîron imakui'pî kore'tapai, moropai morî pe uuri'nîkon ronapa tîmîri ton pe e'nîto'pe, morî ku'to'pe taatausinpai.

¹⁵ Mîrîri unekaremekî'pe ke to' yenupakî. Tamî'nawîronkon pemonkonyami' yeurîmakî meruntî ke. To' yako'menkakî, to' panamakî, to' yenupanen pe e'kî, amîri tîpînamai pra to' ko'mamî namai.

3

Innape Jesus Ku'nenan Yeseru Ton

¹ Innape Jesus ku'nenan yenpenatani'kî, tesa'kon pe tîwe'sen manni' ipîkku pe tîwe'sen maimu yawîri to' e'to'pe morî anku'pai to' e'to'pe inkamoro tesa'kon ton pe.

² To' yenpenatani'kî imakui'pî pe to' eseurîma namai, tiaronkon yarakkîri, to' esiyu'pîti namai, sokoro' pe to' wani namai, eranmîra to' e'to'pe, morî pe to' e'to'pe tiaronkon pokonpe to' yenpenatani'kî.

³ Pena innape Jesus kupî rawîri pakko pe uuri'nîkon wani'pî, ani' anetapai pra e'nî'pî. Esenku'tinsa' wani'pî, imakui'pî pî' eseka'nunka'nî'pî, uwakîrikon pe imakui'pî kupî'pî uuri'nîkonya. Tiaronkon uyonpakon mu'tunpa'pî. To' yemanne yu'se e'nî wenai

kinmuwaní'pí. Tiaronkon wani'pí uyewanmakon pe ipíra moropai uuri'níkon kupí'pí tiaronkonya níri tewanmakon pe.

⁴ Tíise mírírí ye'ka pe e'ní tanne, Paapaya upíika'tínenkonya usa'nama'píkon.

⁵ Moropai upíika'tí'píi'ya'níkon, imakui'pí yapai umó'ka'píi'ya'níkon. Morí unkupí'píkon wenai upíika'tíi'ya pra awaní'pí. Tíise kure'ne tí'noko'pí pe uuri'níkon era'ma'píi'ya. Mírírí ye'nen upíika'tí'píi'ya'níkon. Morí Yekaton Wanníya umakuyíkon rona'pí moropai uuri'níkon yenpo'píi'ya enenan pe e'níto'pe Paapa winíki. Moropai amenan uyeserukon ton yeka'ma'píi'ya morí pe ko'manníto'pe.

⁶ Míikírí Morí Yekaton Wanní yarima'pí Paapaya upíika'títo'pei'ya'níkon, Jesus Cristo upíika'tínenkon níkupí'pí wenai.

⁷ Morí pe tíwaní ye'nen, “Yairon pe awaníkon tarípai”, taasa' Paapaya wani'pí upí'níkon, í' rí morí kupí pra tíise. Mírírí ta'píi'ya enen ko'manníto'pe típia ipatíkarí. Mírírí nímikí pí' ko'manní.

⁸ Ayenku'tíuya pepín. Innape tauya sírírí. Mírírí ye'nen mírírí unekaremekí'pí ke to' yenupakí innape Jesus ku'nenan pí', morí kupí pí' to' ko'manto'pe. Maasa pra mírírí unekaremekí'pí wani' morí pe pu'kuru. Moropai tamí'nawíronkon píika'tíi'ya.

⁹ Tíise teesiyu'pí'se pra ako'mankí tiaronkon yarakkírí, Moisés nuri'tíya yenupanto' pí', utamokon ese'kon rí'pí pí'. Maasa pra í' pe pra rí esiyu'pí'níto' wani. Mírírí wani imakui'pí pe. Mírírí típiinamai pra e'kí.

¹⁰ Esiyu'pí'ní emapu'tínen moro awaní ya akore'ta'níkon, míikírí yeurímakí. Moropai amaimu yuukuiya pra awaní ya, iní'rí yeurímakí. Mírírí típo, yuukuiya pra aako'mamí ya, tíwí nísi. Iní'rí míikírí yarakkírí kasarí.

¹¹ Maasa pra imakui'pí ku'nen míikírí. Paapa maimu píinamaiya pepín. Imakui'pí inkupí'pí wenai eeseputí.

Tíwinano'pí Pe Tito Panamaiya

¹² Aapia Ártemas ou Tíquico yarimasau'ya yai, mattíi Nicópolis po esepóníto'pe. Maasa pra miarí Nicópolis po kono' aníwa'kapai wai.

¹³ Pemonkonyami' ton pe teeseurímasen Zenas moropai Apolo píika'tíki. To' ataponka ko'mannípi. Mírírí ye'nen í' yu'se to' wani'ya, itíiki, í' ton pra to' wani'namai.

¹⁴ Uyonpakon innape Jesus ku'nenanya morí kupí e'pai awaní. Tíwe'taruma'tísanon píika'tí to'ya e'pai awaní. Mírírí kupí tíuya'níkon pí' to' esenupa e'pai awaní, morí pe tiaronkon píika'títo'pe to'ya, moropai í' ton pra tíwaníkon namai, to' esenyaka'ma e'pai awaní, enya'ne pe pra.

¹⁵ Tarípai tauya apí'níkon. Tamí'nawíronkon uupíawonkon maimu man aapia. Anna maimu man uyonpayami' innape Jesus ku'nenan pia, aapiawonkon pia. Anna sa'namanenan inkamoro.

Moropai epírema sírírí apona. Tauya Paapa pí': —Tamí'nawírí morí pe awe'to' tíiki to' pia —tauya Paapa pí'. Mírírí neken.

SÎRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ FILEMOM PIA

Sîrîrî kaareta yarima'pî Pauloya tiwaniyakon Filemom pia. Atarakkannîto' yewî' ta si'ma imenuka'piya maasa pra Filemom poitîrî epe'pî wani'pî tesa' piapai moropai attî'pî Roma cindaderi pona. Tesa' yemanne yama'rumpa'piya. Miari Roma po itekare eta'piya Paulo winîpai. Moropai innape Jesus kupî'piya. Imakui'pî tesoru ruma'ka'piya moropai Paulo piika'ti pî' iko'manpai awani'pî.

Mîrîrî ye'nen itesa' Filemom pia sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya. Ipoitîrî Onésimo pî' eeseurîma'pî. Iteseru etinyaka'mato' yekare ekaremekî'piya. Moropai Filemom pî' esatî'piya, morî pe yapi'to'peiya Onésimo enna'posa' yai. Maasa pra ipoitîrî pe neken pra, tiise itonpa pe pu'kuru awani, innape Jesus ku'sai'ya ye'nen.

Moropai sîrîrî kaareta yari'pî Onésimoya tesa' pia tiwenna'posa' yai. Onésimo yekare wenai esepu'ti î' kai'ma uyeserukon etinyaka'ma innape Jesus kupi ya. Moropai enna'po uyesa'kon Paapa pia ipoitîrî pe neken pra tiise, in mukuyami' pe pu'kuru.

¹ Uurî Paulo nîmenuka'pî sîrîrî. Uurî atarakkannîto' yewî' tawon, Cristo Jesus yekare ekaremekîuya wenai. Uyonpakon Timóteo yarakkîrî si'ma, kaareta menuka annaya sîrîrî. Mîrîrî kaareta yarima annaya aapia, Filemom. Amîrî wani' anna wakîri pe, moropai Paapa ton pe teesenayaka'masen pe awani' anna warantî.

² Moropai Áfia nîrî pia yarima annaya. Uyonpa pe mîkîrî wani, uwîrisi warantî. Moropai Arquipo pia nîrî kaareta yarima annaya. Mîkîrî wani' anna warantî, mararî pra teesenayaka'masen pe Cristo esenyaka'mato' pî'. Moropai ayewî' ta Paapa yapurî teeperepî'senon pia nîrî sîrîrî kaareta yarima annaya.

³ Moropai morî ke arepakon Paapaya yu'se wai. Moropai tiîwanmîra awe'to'kon tîriya yu'se wai. Mîrîrî warantî Uyepotîrîkon Jesus Cristo ya nîrî itîri yu'se wai.

⁴⁻⁵ Paapa yarakkîrî eseurîma ko'mannîpî amîrî ton pe. Tauya see warantî: —Paapa, morî pe man. Uwakîri pe man maasa pra innape Jesus ku'nen Filemom taapîti tiaronkonya. Moropai apemonkonoyami' sa'namanen mîkîrî, taa to'ya nîrî —tauya Paapa pî'.

⁶ Mîrîrî ye'nen, innape ikupiya ye'nen, tiaronkon pî' itekare ekaremekî pî' aako'mami yu'se wai. Mîrîrî warantî ekaremekîya ya, morî Paapa nîtîrîkon epu'tiya. Uurî'nîkon ton pe itîsai'ya, Cristo pia e'nî ye'nen.

⁷ Moropai, uyonpa, atausinpasa' wani' tiaronkon sa'namaya ye'nen. Paapa pemonkonoyami' yausinpaya kure'ne.

Pauloya Filemom Esatî Onésimo Ton Pe

⁸ Mîrîrî ye'nen tauya e'painon see warantî. Mîrîrî ku'ki tauya ya apî', yairî awani, maasa pra Cristo narima'pî pe wani' ye'nen. Tiise mîrîrî warantî tauya pepîn.

⁹ Mîrîrî mikupî tauya, maasa pra kure'ne asa'namauya. Mîrîrî warantî tauya a'yeke'ton pe wani' ye'nen, atarakkannîto' yewî' ta wani' ye'nen.

¹⁰ Mîrîrî warantî esatîuya sîrîrî. Onésimo pî' eseurîma sîrîrî. Mîkîriya Jesus yapîsi emapu'ti'piya atarakkannîto' yewî' ta si'ma. Mîrîrî wenai unmu pe awani' mîrîrî.

¹¹ Pena morî pe pra mîkîrî e'pîti'pî apî'. Tiise tarîpai morî pe eenasa' sîrîrî apî', moropai upî' nîrî. Apîka'tînen pe pu'kuru eenasa' man tarîpai.

¹² Mîkîrî sa'namauya kure'ne. Tiise yarimauya sîrîrî aapia.

¹³ Mîkîrî pî' taapai wani'pî: —Tari ako'mankî upîka'tîpa atarakkannîto' yewî' ta wani' tanne. Tari wani' Jesus yekare ekaremekîuya wenai. Uyarakkîrî Filemom wani' ya, upîka'tîya eserîke awani. Mîrîrî ye'nen ako'mankî upîka'tîpa Filemom yenta.

¹⁴ Tiise mîrîrî warantî tauya pra wai, mîrîrî makai taasa'ya pra tiise. Apoitîrî yu'se pra wai, itu'se pra awani tanne. Tiise î' rî itu'se wani' ya, mîrîrî nîrî yu'se wai.

¹⁵ A'kî, aapiapai apoitîrî Onésimo epe'pî tiise mararî aako'mami. Tarîpai awenna'po sîrîrî iko'manse ipatîkarî aapia.

¹⁶ Awenna'po aapia apoitîrî pe awe'to'pe, tiise apoitîrî yentai awe'to'pe nîrî. Ayonpa pe pu'kuru awe'to'pe tarîpai awenna'po. Mîkîrî sa'namauya yentai sa'namaya e'painon, maasa pra apoitîrî pe neken pra awani, tiise ayonpa pe pu'kuru awani, Jesus yapî'sai'ya ye'nen. Yai pra mîrîrî wenai aapiapai attî tîrî'pî Paapaya. Mararî aako'mami'pî aapiapai, tiise aapia aako'mami ipatîkarî tarîpai.

¹⁷ Mîrîrî ye'nen morî pe yapi'kî ayewî' ta. Uutîsa' ya, morî pe uyapîsiya e'painon, awaniyakon pe wani' ye'nen. Mîrîrî warantî rî Onésimo apoitîrî yapî'kî.

¹⁸ Moropai awinîkîi imakui'pî ku'sai'ya ya, epe'mîra aapia awani ya, mîkai upî' moropai aye'ma. Uuriya aye'ma.

¹⁹ Inna pi' tauya siriri. Aye'mauya. Uuri Pauloya imenuka, seeni' kaareta yonpa, aye'mauya pi' teeseurimasen. Tiise enpenataki kure'ne epe'mira wani'pi uye'maya pra awani ye'nen. Uye'maya ya, i' pe pra awani, amiri ke uye'maya e'pai awani maasa pra Jesus yapisiya emapu'tisau'ya ye'nen.

²⁰ Tiise uyonpa, miriri waranti tauya siriri api'. Miriri mikupii kure'ne atausinpatope, Cristo pemonkono pe e'ni ye'nen.

²¹ Umaimu yawiri amiri wani epu'ti pi' wai. Miriri ye'nen seeni' kaareta menukauya siriri eranne' pe pra. I' taasau'ya neken kupiya pepin, tiise ini' panpi' esa'sau'ya yentai.

²² Moropai iniri esatiuya siriri, upata'se' ton konekaki. Yai pra uuti kupi siriri aapia. Maasa pra eepiremasa'kon ye'nen, Paapaya upiika'ti aapia uutito'pe.

²³ Tari'pai Epafras uupiwon atarakkannito' yewi' tawonya timaimu yarima siriri. Tari mikiiri wani Cristo Jesus yekare ekaremeki tiuya wenai.

²⁴ Moropai uyarakkironkon teesenyaka'masanon Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, inkamoroya timaimukon yarima siriri niri aapia.

²⁵ Ayewankon ya' mori tiri Uyepotorikon Jesus Cristoya yu'se wai. Miriri neken.

SÍRÍRÎ KAARETA WANÎ INNAPE JESUS KU'NENAN JUDEUYAMÎ' TON PE

Ani'ya siriri kaareta menuka'pi esepu'ti pepin. Tiise imenuka'tiponya yarima'pi Judeuyami' pia, innape Jesus ku'nenan, maasa pra to' yonpayami' ko'mami'pi tesorukon ta, titamokonya tenupato'kon yawiri. Miriri ye'nen innape Jesus ku'nenanya epu'ti pra awani'pi, i' kai'ma Paapa yapuri to'ya. To' nenepi tekin yu'se pra Paapa wani naka? Teepiremasen wenai Paapa pi' esati to'ya ka'ri? Miriri waranti to' esenumenka maasa pra e'mai'nokon, innape Jesus ku'nenan munkiyami' tiwanikon ye'nen. Jesus era'masa' pra to' wani'pi, eesepoto', aasa'mantato', awe'mi'sa'kato' era'manenan pepin, insanan tiyunttononya era'ma waranti pra. Miriri ye'nen miriri pi' teeseurimasen pe siriri kaareta wani. Imenukatiponya to' maimu yuuku see waranti.

Jesus Cristo eturumaka'pi tiisa'mantapa tam'i'nawironkon ton pe. Mori pe pu'kuru miriri wani, penaronkon nenepi teepiremasenya iwito'pe yentai. Moropai tam'i'nawironkon teepiremasanon yentai Cristo wani. To' tamokon Moises nuri'ti yentai awani. Maasa pra Cristo nenepi'pi wani tekin mini pepin, tiise timini ti'kansa', tiisa'manta yai. Moropai ka' pona Paapa pia pu'kuru yari'piya uuri'nikon ton pe. Mori pe Paapaya yapisi'pi tiwakiri pe. Miriri ye'nen Jesus ko'mami Paapa meruntiri wini ipikku pe.

Uuri'nikon ton pe tam'i'nawiri Cristo inkupi'pi wenai, innape Jesus ku'nenan ko'mami e'pai man innape ikupi'pi. Miriri innape Jesus ku'to' wani yairon pe, tiaron yairon ton pra man.

Tinmu Wenai Paapa Eseurima Siriri

¹ Pena Paapa eseurimapiti yai penaronkon utamokon nuri'ti yarakkiri tu'ke teeseurimato' yeseru ton epori'piya inkamoro yarakkiri teeseurimapa kai'ma. Tu'ke ite'ka eeseurimapiti'pi penaronkon timaimu ekareme'nenan nuri'ti yarakkiri miriri ekareme'to'pe to'ya.

² Tiise siriri, „Cristo, tinmu erepansa' yai,„ uyarakkiri'nikon eeseurima'pi miikiri tinmu wenai. Moropai tinmu wenai Paapaya pata koneka'pi. Miikiri menka'piya tam'i'nawiri itesa' pe awe'to'pe kai'ma.

³ Miikiri inmu wenai, kure'ne ipikku pe tiyun Paapa wani epu'ti. Iwaranti tiwani wenai, i' kai'ma tiyun wani ekaremekiya upi'nikon. Miikiriya tam'i'nawiron siriri pata yapitanipi ko'mannipi merunti pu'kuru timaimu ke. Moropai miikiriya pemonkonyami' nikupi'pi imakui'pi mo'ka'pi. Miriri mo'kasa' tiuya tipo ka' po eereuta'pi ipikku pata'se' ya'. Tam'i'nawironkon esa' tiwe'sen, Paapa meruntiri wini eereuta'pi.

Ipikku Pe Paapa Munmu Wani Inseyami' Yentai

⁴ Epu'ti'nikon, tiyun pia eereutasas' ye'nen, eena'pi ipikku pe, inseyami' yentai. Moropai Paapaya miikiri ese' ton tiri'pi tinmu pe, inseyami', tipoitritonon ese' yentai.

⁵ Maasa pra Paapaya taasa' pra man tiwin kin inkamoro inseyami' pi' tiise tinmu pi' neken ta'piya:

Unmu pu'kuru amiri.

Siriripe tam'i'nawironkon pi'

ekaremekiuya siriri,

ayun pe pu'kuru wani

Sl 2.7

ta'piya. Moropai taasai'ya pra man tiwin kin inseyami' pi':

Ayun pe wani ekaremekiuya siriri

Miikiri wani unmu pe pu'kuru

2 Sm 7.14; 1 Cr 17.13

taasai'ya pra man to' pi'.

⁶ I' pensa Paapaya e'mai'non tinmu yarima yai siriri non pona, miikiriya ta'pi:

Tam'i'nawironkon inseyami'ya

miikiri yapurito'pe kai'ma

Dt 32.43

ta'piya.

⁷ Moropai Paapa maimu e'menukasas'ya taasa':

Paapaya inseyami' yaiponti

tipoitritonon pe to' wifito'pe, to' ii'to'pe kai'ma.

Imaimu pe inkamoro wani.

A'situnya ya'se'ma imaimu pe waranti

moropai apo' awittasas' imaimu pe waranti,

Paapa maimu yawiron pe to' wani.

Sl 104.4

taasai'ya man.

⁸ Tiise tînmu pî' taasai'ya, imaimu e'menukasa'ya:

Amîrî wani Paapa pe pu'kuru.

Tami'nawîronkon esa' pe aako'mamî

ipatikarî tîwe'ti'kasen pe pra.

Mîrîrî yai tami'nawîronkon ko'mannîpiya yairî.

⁹ Mori ku'nen pe awe'to'pe awe'kupi'pî.

Moropai imakui'pî.

Paapa maimu yawîrî tîwe'sen pepîn piapai

aatarima'pî,

ayewanma pe ikupi'piya.

Mîrîrî kupî'piya ye'nen, Paapa,

ayepotoriya amîrî menka'pî

tami'nawîronkon esa' pe awanîpa.

Ipîkku pe pu'kuru

inkamoro ayonpayamî' yentai

akupî'piya taatausinpai.

Sl 45.6,7

Mîrîrî warantî Paapaya ta'pî tînmu pî'.

¹⁰ Moropai inî'rî mîkîrî pî' ta'piya:

Yepotorî Wannî, tami'nawîron

konekatîpon amîrî.

Esippia'tî yai, pata moropai ka'

koneka'piya ayenya ke pu'kuru.

¹¹ Mîrîrî ankoneka'pî tami'nawîron

esonomî kupî sîrîrî

tîise amîrî ko'mamî ipatikarî.

Tami'nawîrî teesera'masen ena ipoi'pî pe

pon ena manni' warantî.

¹² Mîrîrî yanmako'maya kupî sîrîrî,

mîrîrî mo'kapa moropai inyanmapa pon miakanma warantî.

Tîise amîrî ko'mamî ipatikarî,

î' pensa ipoi'pî pe eena pepîn

Sl 102.25-27

ta'piya.

¹³ Moropai Paapaya taasa' pra man inseriyamî' pî':

Ereutakî umeruntîrî winîkî

ayeyatonon kupiuya pîkîrî ama're

Sl 110.1

taasai'ya pra man inseriyamî' pî' tîise tînmu pî' neken ta'piya.

¹⁴ Mîrîrî ye'nen anî'kan pe inkamoro inseriyamî' wani? Inkamoro inseriyamî' wani

tami'nawîrî, pemonkon esa' warantî pra tîise yekaton pe. Paapa poitîrîtonon pe to' wani.

Moropai inkamoro wani yarimasa'kon pe. Paapa nîpîka'tikon, ipemonkonoyamî' pîika'tii

yarimasa'kon pe to' wani. Tîise inkamoro yentai Paapa munmu wani.

2

Paapa Munmu Winîpai E'pîka'tînto' Iipî

¹ Mîrîrî ye'nen kure'ne esenumenkan e'pai awanî mîrîrî e'pîka'tînto' yekare Jesus winîpainon uneta'pikon pî'. Mîrîrî yairon yekare winîpai atariman namai esenumenkan-pai'nikon.

² Pena Moisés nuri'tî pî' inseriyamî' nekaremekî'pî itekare wani'pî yairon pe pu'kuru. Maasa pra ikupî tiuya taasa' tiuya yawîrî, Paapaya penaronkon tîmaimu yawîronkon pepîn taruma'tî'pî.

³ Mîrîrî yentai o'non ye'ka pe e'pîka'tî'nikon e'painon Jesus winîpainon mîrîrî e'pîka'tînto' yekare yewanmîrsa'nikon ya? E'pîka'tîn pepîn. Maasa pra Uyepotorîkon Jesus Cristoya ekaremekî'pî e'pîka'tînto' yekare upî'nikon. Moropai manni'kan etatîpono'sanya innape ikupîtîpono'sanya yairî awanî ekaremekî'pî upî'nikon.

⁴ Moropai yairî awanî epu'tî'nikon maasa pra Paapaya anî' nîkupî eserîkan pepîn tu'kan kupî to'ya emapu'tî'pî. Moropai tiwin pî' to' tîise to' nîkupî ton meruntî tîrî'pî Paapaya si'ta to' kaisarî Mori Yekaton Wannî wenai. Î' kai'ma itu'se tîwanî yawîrî itîrî'piya. Mîrîrî ye'nen yairon pe pu'kuru awanî epu'tî uuri'nikonya.

Pemonkon Pe Cristo Ena'pî

Pemonkonyamî' Pîika'tîpa

⁵ Inseriyami'ya pata ko'manni'to'pe Paapaya meruntí tîisa' pra man, manni' amenan pe ikoneka tiuya kupi manni', amenan inkoneka pi' eseuríman síriri.

⁶ Tîise Paapa maimu e'menukasa' po ta'pi tiaronya:

Paapa, ani'kan pemonkonyami',
to' pi' eesenumenkapa ipikku pe?

Í ton pe mori pe to' munkiyami' pi' awani,
inkamoro piika'tiya?

⁷⁻⁸ Pemonkonyami' kupi'piya inkamoro
inseriyami' ma're tiwe'sanon pe.

Tîise miriri típo ipikku pe to' kupi'piya,
tami'nawiri ankoneka'san e'to'pe
to' maimukon yawiri

Sl 8.4-6

taasai'ya. Tami'nawiri tinkoneka'san esa' pe pemonkonyami' ku'sa' Paapaya ye'nen, tiwin kin tiwinanya to' maimu yuwa'ka pepin. Tîise síriri típose inkamoro pemonkonyami'ya tami'nawiron ko'mannipi era'ma pra man.

⁹ Tîise tiwinanya tami'nawiron ko'mannipi era'manikon síriri, miikiri Jesus. Pemonkon pe inseriyami' ma're ikupi'pi Paapaya, maasa pra tami'nawironkon pemonkonyami' ton pe aasa'mantato'pe kai'ma. Miriri wenai mori pe Paapa e'to' esera'ma pemonkonyami' yarakkiri. Taripai ipikku pe, mori pe Jesus wani era'ma uuri'nikonya. Tami'nawironkon esa' pe eenasa', maasa pra tiwe'taruma'tii aasa'mantasa' wenai.

¹⁰ Í ton pe Jesus e'taruma'ti yu'se Paapa wani'pi? Mani' Paapa tami'nawiron koneka'tipon, moropai tami'nawiron ko'manni'nen. Miikiri ri wani'pi tu'kankon tinmukuyami' yu'se to' ko'manto'pe típia tami'nawiron esa' pe. Miriri kupipa, tinmu yarima'pi Paapaya awe'taruma'tito'pe. Miriri wenai tipemonkonyami' yariton pe eena'pi ka' pona, tiwe'taruma'tii tîisa'mantato' wenai. Miriri ye'nen miikiri neken ena'pi e'piika'tinto' esa' pe.

¹¹ Miriri ye'nen Jesus yonpa pe e'ni. Maasa pra mori pe pemonkonyami' ku'nen wani Paapa munmu pe. Moropai ipemonkonyami', mori pe Jesus nikup'i'san wani niri Paapa munki pe. Miriri ye'nen Jesus epepepi pepin tipemonkonyami' pi', "uyonpayami'" taapa.

¹² Miriri waranti esatiya epu'ti'nikon, maasa pra pena teeseurima yai timaimu e'menukasa' po ta'pi Jesusya:

Paapa, eseurima kupi síriri
uyonpayami' pi' ayekaremekiuya
moropai api' eserenka
tami'nawironkon emurukunti'san kore'ta si'ma
ta'piya.

Sl 22.22

¹³ Iniri ta'piya:

Innape miikiri ku'nen uuri
ta'piya. Moropai iniri ta'piya:

Is 8.17

Tari wani síriri, Paapa,
uupia anrumaka'san
uyonpayami' yarakkiri.

Is 8.18

Miriri waranti Jesus eseurima'pi upi'nikon Paapa maimu e'menukasa' po.

¹⁴ Pemonkon pe itonpayami' wani ye'nen tipun ke, moropai timini ke, inkamoro waranti Jesus ena e'pai awani'pi pemonkon pe. Pemonkon pe eena'pi tîisa'mantapa kai'ma pemonkonyami' ton pe. Miriri tîisa'mantato' wenai, Makui, pemonkonyami' sa'mantato' ton ene'nen yareti'kapa kai'ma pemonkon pe eena'pi.

¹⁵ Tiwiri pemonkonyami'ya imakui'pi kupi, itu'se Makui e'to' yawiri, tilko'mamikon pikiri. Miriri wenai eranne' pe to' wani tîisa'mantato' pi', tiwe'taruma'tito' pi'. Miriri ye'nen tîisa'mantato' wenai inkamoro piika'ti'pi Jesusya. Makui meruntiri winipai tipemonkonyami' mo'ka'piya.

¹⁶ Inna seru' pepin inseriyami' piika'tii aai'sa' pra man. Tîise aai'pi'pi pemonkonyami', Abraão nurití payanni'san piika'tii, manni'kan innape Paapa ku'nenen Abraõoya ikupi'pi waranti.

¹⁷ Miriri ye'nen pemonkon pe eena'pi tonpayami' waranti teepiremasanon esanon yepotori pe teenapa. Tonpayami' tonpe teeseurimasen pe awani wenai Paapaya inkamoro yapisi emapu'tinen pe eena'pi. Miikiri tonpayami' tonpe teeseurimasen wani pemonkonyami' sa'namanen pe moropai innape to' nikupi ton. Moropai imakui'pi to' nikupi'pi ye'mapa, aasa'manta'pi iniri Paapa ekore'ma namai to' pi', tîise timiri ton pe to' yapito'peiya.

¹⁸ Mírírí ye'nen Jesus waní uurí'níkon píika'tínen pe uyepu'to'kon, uyonpato'kon winípai. Maasa pra pena mírírí ye'ka tonpato' epu'tí'píiya. Mírírí wenai awe'taruma'tí'pí tíise itentai eena'pí, mírírí ye'nen upíika'tíiya'níkon.

3

Jesus Yapurí E'pai Awaní Moisés Nuri'tí Yentai

¹ Mírírí ye'nen uyonpayamí', tímírí pe amo'ka'píiya'níkon. Moropai tíntírí yapisíkonpa amenka'píiya'níkon. Mírírí wenai Jesus pí' esenumenkati kure'ne. Míikírí waní Paapa narima'pí pe teepíremasanon esanon yepotorí pe awe'to'pe uurí'níkon ton pe. Míikírí rí kupí uurí'níkonya innape.

² Míikírí waní'pí Paapa naipontí'pí pe, imaimu yawírí tílko'mansen pe, pena Paapa pemonkonoyamí' esa' pe tíwaní yai Moisés nuri'tí ko'mamí'pí warantí.

³ Tíise Jesus waní típoitírí Moisés nuri'tí yentai tíwe'sen pe. Epu'tí'níkon maasa pra manní' pata esa' yapurí kure'ne ipoitírí yapurí yentai. Mírírí warantí Jesus, pata esa' munmu yapurí e'pai awaní, Moisés, Paapa poitírí yapurí yentai.

⁴ Inna seru' pepín tamí'nawíron pata waní tesa'kon ke, tiwin pí' kaisarí. Tíise Paapa waní tamí'nawíron esa' pe.

⁵ Moropai Moisés nuri'tí waní'pí pena teesenyaka'mato' pí'. Yairí pu'kuru awaní'pí. Paapa maimu yawírí ikupí'píiya Paapa pemonkonoyamí' esa' pe. Í' kai'ma Paapa yapurí to'ya ekaremekí'píiya. Tamí'nawírí inekaremekí'pí waní'pí maasa awe'kupíton pí' ekareme'nen pe.

⁶ Mírírí warantí níri Cristo waní, Paapa maimu yawírí. Tíise Paapa poitírí neken pepín Cristo waní, Paapa munmu pe pu'kuru awaní, moropai tamí'nawíronkon típemonkonoyamí' esa' pe awaní. Uurí'níkon waní ípemonkono pe, innape ikupí pí' ko'manní ya, tírumakai pra. Moropai Paapa winípainon morí yapi'se nímíkí pí' ko'manní ya, ípemonkono pe e'ní.

Paapa Pemonkonoyamí' Eri'ka'to'

⁷ Mírírí ye'nen etatí í' kai'ma Morí Yekaton Wanníya ta'pí mírírí innape ikupí rumakato' pí'. Ta'píiya:

Sírírípe Paapa maimu etaya'níkon ya yai,

⁸ anetapai pra ke'tí, pena

atamokon waní'pí anetapai pra warantí.

Tesa'kon pe Paapa yu'se pra to' waní'pí.

Moropai Paapa yonpa pí' to' ko'mamí'pí keren po si'ma.

⁹ Miarí í' itu'se tíwe'to'kon tíríyua

anepu'pai to' waní'pí.

Innape ukupí to'ya pra awaní'pí.

Teuren asakí'ne pemonkon kono' kaisarí,

í' rí kupíyua to' píika'títo'pe era'matípo'níkon.

¹⁰ Mírírí ye'nen mararí pra ekore'ma'pí

inkamoro upemonkonoyamí' winíkí.

Moropai ta'píyua, insamoro waní sírírí, teesenumenkato'kon yawírí.

Moropai í' pensa umaimu yawírí pra to' ko'mamí.

Uyeseru anepu'pai pra to' waní.

¹¹ Mírírí ye'nen to' winíkí ekore'ma'pí.

Moropai ta'píyua, tiwin kin insamoro ewomí pepín manní' pata ya', untírí'pí ya'.

Teerí'ka'to'kon eporí to'ya pepín uupia.

SI 95.7-11

Mírírí ta'píiya tínena'poka ton pe pra. Mírírí warantí Morí Yekaton Wanníya ta'pí manní'kan utamokon pí'.

¹² Aka uyonpayamí', mírírí warantí pra e'tí. Imakuí'pí pe teesenumenkai innape ikupíya'níkon pra ke'tí. Paapa, ipatíkarí tílko'mansen piapai aatarimakon namai, tíwarí e'tí.

¹³ Tíise amírí'níkon kore'ta tíaronkon yausinpayaníkon yuwatí, innape ikupí pí' to' ko'manto'pe. Sírírípe, penanan wei tínimí'se pra, to' meruntítanní'tí, imakuí'píya to' yenku'tí namai. To' yewan ya' eewonsa' ya anplínamapai pra to' waní namai.

¹⁴ Maasa pra innape ikupí pí' ko'manní ya, Cristo yapisí'pí pata pai ataretí'kan píkirí, mírírí yai iwaníyakon pe pu'kuru e'ní. Tamí'nawírí í' tíríya yapisí, imírí pe e'ní ye'nen.

¹⁵ Enpenatatí, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' pí'. Ta'píiya:

Sírírípe imaimu etaya'níkon ya, anetapai pra ke'tí.

Penaron atamokon waní'pí warantí pra e'tí.

Eta tíyua'níkon yai to' ekore'ma'pí,

tesa'kon pe Paapa yu'se pra to' waní'pí.

Mírírí warantí pra e'tí

SI 95.7,8

taasai'ya man.

¹⁶ Aní'kan inkamoro Paapa maimu etatípono'san moropai yawírí pra esi'san? Tamí'nawíronkon manni'kan Moisés nuri'tí nîmo'ka'san Egito pata poi.

¹⁷ Aní'kan yarakkírí Paapa ekore'ma'pí asakí'ne pemonkon (40) kono' kaisari? Manni'kan imakui'pí ku'se enna'po'san moropai imakui'pí ya' ena'san manni'kan e'tí'ka'san keren po, inkamoro yarakkírí Paapa ekore'ma'pí.

¹⁸ Aní'kan yarakkírí Paapa eseuríma'pí moropai ta'píiua tímaimu tînena'poka ton pepín. —Tiwin kin uupia eerí'ka'to'kon eporíya'níkon pepín —ta'píiua. Eeseuríma'pí manni'kan tímaimu yawírí tíwe'sanon pepín pí'.

¹⁹ Mírírí ye'nen epu'tí'níkon, inkamoroya Paapa nekaremekí'pí teerí'ka'to'kon eposa' pra awaní'pí, maasa pra innape iku'sa' to'ya pra awaní wenai.

4

¹ Pena í' tíri tíuya ta'pí Paapaya warantí, sírírípe típemonkonoyamí' pia tíri tíuya taa pí' aako'mamí. Tínkoneka'pí, to' erí'ka'to'kon ton eporí to'ya yu'se Paapa waní. Mírírí ye'nen aka, tíwari e'tí, tamí'nawírí Paapa nítrí yapisíkonpa, tíwinanya yapísí pra awaní namai.

² Maasa pra penaronkonya sírírí itekare eta'pí warantí, uurí'níkonya e'píka'tínto' yekare etasa' man. Pena inkamoroya itekare eta yai, eta'pí to'ya, í' pe pra rí awaní'pí to' pia. Maasa pra eta pe neken eta'pí to'ya. Mírírí ye'nen teerí'ka'to'kon ton eporí to'ya pra awaní'pí, innape ikupí to'ya pra awaní ye'nen.

³ Tíise inkamoro warantí pra uurí'níkon waní maasa pra innape ikupí'níkon wenai. Mírírí ye'nen eporí pe man Paapa pia erí'ka'níto' ton, taasai'ya manni' yawírí. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

Í' pensa umaimu mana'pokauya pepín,
teekore'mai eseuríma'pí:

Innape ukupí to'ya pra awaní ye'nen,
tiwin kin uupia teerí'ka'to'kon

eporí to'ya pepín

Sl 95.11

taasa' Paapaya man.

Mírírí ta'píiua tamí'nawírí erí'ka'níto' ton, tíntírí koneka yaretí'kasa' tíuya tíise. Maasa pra pena, pata koneka tíuya patapai, mírírí antípai Paapa waní'pí innape iku'nenan pia.

⁴ Mírírí epu'tí'níkon maasa pra Paapa maimu e'menukasa' po tiaron pata awe'menukasa' man. Teeseurímasen asakí'ne mia' pona'no wei pí'.

Asakí'ne mia' pona'no wei yai Paapa erí'kapí'pí tamí'nawíron teesenyaka'mato' konekasa'
tíuya típo *Gn 2.2*

kai'ma awe'menukasa' waní'pí.

⁵ Moropai mírírí pí' rí eeseuríma'pí: —Inkamoroya untírí teerí'ka'to'kon ton eporí pepín tiwin kin —ta'píiua.

⁶ Manni'kan e'mai' pe eta'típono'sanya itekare eta'pí tíise innape ikupí to'ya pra awaní'pí. Mírírí wenai eporí to'ya pra awaní'pí. Míiwíni tíise tiaronkonya eporí pe man, íipia teerí'ka'to'kon.

⁷ Mírírí epu'tí'níkon maasa pra pena mírírí esuwa'kasa' típo, Paapaya wei mo'ka'pí sírírípan weiyu pe awe'to'pe. Sírírí pí' eeseuríma'pí pena tu'ke kono' típo mírírí menukato'pe Davi nuri'tíya. Ta'píiua o'non pata eeseurímasa' manni' pata:

Sírírípe Paapa maimu etaya'níkon ya,
innape anku'pai pra ke'tí.

Imaimu yawírí pra ke'tí

Sl 95.7,8

ta'píiua.

⁸ Josué nuri'tíya pemonkonyamí' yarí'pí pena to' erí'ka'to' pata'se' Canaã pona. Tíise mírírí to' erí'ka'to' pí' neken Paapa eseurímasa' pra man, tíise tiaron erí'ka'níto' pí' eeseuríma'pí, maasa uurí'níkon erí'ka'to' weiyu pí'.

⁹ Mírírí ye'nen mírírí erí'ka'níto' weiyu ko'mamí Paapa pemonkonoyamí' erí'ka'to' tonpe, í' kai'ma teesenyaka'ma típo Paapa erí'kapí'pí warantí, asakí'ne mia' pona'no wei yai eerí'kapí'pí warantí.

¹⁰ Maasa pra aní'ya Paapa pia teerí'ka'to' ton eposa' ya, mîkírí eseka'nunka pepín, teerí'ka'to' ton eporípa. Tíise eerí'kapí, Paapa erí'kapí'pí warantí, tamí'nawíron konekasa' tíuya típo.

¹¹ Mírírí ye'nen tíwari e'nípai'níkon Paapa pia erí'ka'níto' yuwa'ka namai. Aka, Paapa maimu yu'se pra e'nípai pra man, manni'kan penaronkonya Paapa maimu yuwa'ka'pí warantí pra. Moropai mírírí wenai teerí'ka'to'kon ton eporí to'ya pra awaní'pí Paapa pia.

¹² Maasa pra Paapa maimuya enen ko'manníto' ton enepí uupia'níkon. Meruntí ke awaní, moropai kasupara ipokasa' se' yataimírí ike' yentai awaní. Mírírí kasuparaya uyesa'kon ya'tí e'painon itu'na, uye'píkon yawon ukase'kon pikírí. Tíise mírírí yentai

Paapa maimu wani yaso'katon pe, itu'nawon esenumenkanto' moropai uyekatonkon miriri esepori emapu'tiya sa'niri. Moropai uyeserukon era'maiya yairon ku'sa' era'maiya moropai yairon pepin ku'sa' era'maiya, uyewankon ya' tiiko'mansen.

¹³ Miriri ye'nen inaponkasa' pe awani tami'nawiri Paapa yenu ya'. I' yenomí eserike pra awani Paapa yenu kaisari. Tami'nawiron tunkoneka'pi era'ma Paapaya. Tami'nawiron wani a'ta ke itenu kaisari i' yenomí pata'se' ton pra. Miriri ye'nen enpenatanpai'nikon miikiri pi', tami'nawiron uuri'nikon nikupi'pi ekaremeki pe man, yairi e'ni yairi pra e'ni, manni' Paapa pi' enpenatanpai'nikon. Maasa pra uuri'nikon nikupi'pi yenpoiya kupi siriri.

Jesus Wani Kure'ne Teepiremasen

Uuri'nikon Ton Pe

¹⁴ Miriri ye'nen innape ikupi pi' ko'mannipai'nikon, yairi ma're teenai pra. Maasa pra moro man kure'nan uuri'nikon ton pe teepiremasanon esanon yepotori. Manni' to'sari eewomi'pi Paapa pia, Jesus miikiri Paapa munmu.

¹⁵ Miikiri teepiremasanon esanon yepotori uuri'nikon ton pe ko'mami ti'noko'pikon pe uyera'makon pi', maasa pra a'tu'mira e'nito' wenai. Maasa pra pena miikiri yonpa'pi Makuiya tu'ke taseru ton tuwai, siriripe uuri'nikon yonpa pi' aako'mami manni' waranti. Tiise miikiri wani'pi imakui'pi ku'nen pe pra.

¹⁶ Miriri ye'nen erepannipai'nikon man iipia eranne' pe pra Paapa nitiri yapi'se. Maasa pra uuri'nikon era'maiya ti'noko'pi pe. Mori pe tiwe'to' wenai uuri'nikon piika'tiya. Miikiri yarakkiri eseurimanpai'nikon. Tiwiri miikiri winipai upiika'tito'kon yapisi pi' ko'manni, itu'se e'nito' pikiri.

5

¹ A'ki, insamoro teepiremasanon esanon yepotorikon pi' esenumenkanpai'nikon. Inkamoro wani tonpayami' waranti pemonkon pe. Moropai Paapaya inkamoro menka tiaronkon kore'tapai. Moropai to' esenyaka'mato' ton tiriya, tapurito'pe to'ya kai'ma, yarakkiri teesurimasen pe to' wani, tonpayami' ton pe. Moropai inkamoroya tiipia'nikon tiaronkon nenepi'pi po'ti, to' nikupi'pi imakui'pi ton pe.

² Mori pe inkamoro wani tonpayami' yarakkiri. Maasa pra to' waranti ri a'tu'mira tiwe'sanon pe inkamoro wani. Miriri ye'nen tiaronkon pakkokon pi' to' ekore'ma pepin imakui'pi ku'nenan pi'. Tiise ti'noko'pikon pe to' era'ma to'ya.

³ Maasa pra a'tu'mira tiwanikon wenai inkamoroya niri imakui'pi tunkupi'pikon ton pe ipo'ti e'pai awani, tonpayami' neken imakui'pi kupitipono'san nikupi'pi ton pe pra.

⁴ Ani'ya taa eserike pra awani tiwariri: —Teepiremasen pe e'pai wai ipikku pe —taiya eserike pra awani. Tiise Paapaya neken imenkasa' yai, itu'se tiwani yawiri, miikiri wani kure'nan teepiremasen pe. I' kai'ma Arao nuri'ti yanno'pi Paapaya waranti to' menkaiya.

⁵ Miriri waranti niri Cristoya taasa' pra man: —Teepiremasanon esanon yepotori pe e'pai wai —taasai'ya pra man. Tiise Paapaya neken imenka'pi teepiremasanon esa' pe awe'to'pe. Ta'pi Paapaya ipi' see waranti:

Unmu pe pu'kuru awani siriri,
moropai siriripe tami'nawironkon pi'
ekaremekiuya,

ayun pe uuri wani

Sl 2.7

ta'piya.

⁶ Moropai iniri'ri timaimu e'menkasa' po tiaron pata ya':

Teepiremasen pe awani ipatikaron pe,
imo'kauya pata pe pra.

Manni' teepiremasen Melquisedeque
wani'pi waranti awani

Sl 110.4

ta'piya.

⁷ Pena tari non po tiiko'mami yai Jesus epirema'pi. Merunti ke, moropai tikarau ye'ka pe Paapa pi' esati'piya tiisa'mantato' winipai tipika'tito'peya. Moropai Paapaya miikiri maimu eta'pi maasa pra tiipia eeturumakasa' epu'ti tiuya ye'nen.

⁸ Teuren Paapa munmu pe si'ma tiwe'taruma'tito' epu'ti'piya. Miriri wenai i' kai'ma Paapa maimu yawiri tiwani pi' eesenupa'pi.

⁹ Moropai teekonekasa' yai, tami'nawiri tiyun maimu yawiri teenasa' yai, miikiri ena'pi ipatikaron e'piika'tinto' esa' pe, tami'nawiri manni'kan mori Paapa maimu yawiri tiwe'sanon piika'tinen pe awe'to'pe.

¹⁰ Moropai Paapaya miikiri Jesus kupi'pi teepiremasanon esanon yepotori ton pe, pemonkonyami' piika'tito'pe, manni' teepiremasanon esanon yepotori Melquisedeque wani'pi waranti ikupi'piya.

Innape Iku'to' Kupi Ya Tiwi, Nari' Pe Awanî

¹¹ Tu'ke man Melquisedeque yekare pi' ayenupato'kon tiise i' kai'ma ekaremeki eserike pra man. Maasa pra sa'man pe awani, moropai enya'ne pe awanikon. Eesenupapai pra aako'mamikon siriri tipose.

¹² Teuren pena pata pai eta pi' aako'mansa'kon naatii. Aasiri yenupaton pe awanikon e'painon teuren. Tiise i' kai'ma ini' panpi' ayenupanenkon ton yu'se awanikon. Sa'man pepin Paapa maimu pi' ayenupakon yu'se awanikon. Miriri ye'nen moreyami' waranti awanikon, sararu pi' awentamo'kakon eserike pra naatii tiise amiri'nikon man mana' pi' tiwe'sen more waranti.

¹³ Miriri tauya siriri maasa pra sa'man pepin Cristo yekare pi' eesenupa'pikon neken. Ini' panpi' yu'se pra awanikon. Miriri ye'nen pakkokon moreyami' waranti awanikon, i' wani yairon pe, i' wani imakui'pi pe epu'tiya'nikon pra naatii. Miriri pi' eesenupakon pra awanikon ye'nen.

¹⁴ Tiise tiyo' ton yu'se more pe pra tiwe'sen wani waranti, mikiiri Paapa maimu pi' teesenupasan wani. Sa'me panpi' Paapa yeseru pi' eesenupasa' awani. Miriri ye'nen mori epu'tiya moropai i' wani imakui'pi pe epu'tiya, miriri pi' teesenupasa' ye'nen.

6

¹ Miriri waranti arentan yuwapai'nikon man, more pepin esenupasa' epu'nen pe waranti, epu'nen pe e'ni'to'pe'nikon. E'mai' pe esenupani'pi ya' ko'mannipai pra man. Pena itekare eta'pi see waranti. Penaron imakui'pi uyeserukon rumakato' moropai innape Paapa ku'to' eta'pi uuri'nikonya.

² Moropai eta'pi uuri'nikonya, esenpatakonto' yekare eta'pi, moropai i' kai'ma tiaron Paapa yapurinen pe tiwe'sen pona mia' tiito' yekare eta'pi. Moropai sa'mantan tipo e'mi'sa'kanto' yekare eta'pi. Moropai tiwinano'pi wei yay, tuipi yay, Paapaya pemonkonyami' yenu'to' ipatikari e'taruma'tinto' yekare eta'pi uuri'nikonya.

³ Miriri etasa' pata pai epu'ti'nikon. Taripai ini' panpi' epu'ti e'pai man. Moriya miriri pi' esenupapai'nikon man, Paapaya itiri ya.

⁴ Tiaron pensa Paapaya tiaronkon esenupa tiri pepin. Maasa pra o'non ye'ka pe pena innape Paapa kupitipono'san enna'posa' ya te'ma'pikon pi', i' kai'ma miriri tinkupi'pikon pi' to' enpenata e'painon ini'ri? To' enpenata eserike pra awani. Maasa pra inkamoro wani'pi Paapa epu'nenan pe. Moropai Paapa nitiri'pi ka' poinon epu'ti'pi to'ya. Moropai inkamoro Morî Yekaton Wannî yapisi'pi.

⁵ Inkamoro epu'ti'pi, Paapa maimu wani mori pe. Moropai Paapa nikupi'pi timeruntiri ke era'ma'pi to'ya, ikupiiya kupi waranti amenan pata ya'.

⁶ Tiise tami'nawiri miriri epu'ti tiuya'nikon tipo, inkamoro innape iku'to' tiuya'nikon rumaka ya, i' kai'ma to' enepi e'painon ini'ri to' enpenatato'pe? To' enepi eserike pra awani. Maasa pra inkamoro ye'ka wani ini'ri itakon ite'ka pe Cristo pokapi'nenan waranti. Moropai miriri kupi to'ya era'ma tiuya'nikon pi' tiaronkon wo'ma'ta Cristo pi' emapu'ti to'ya tami'nawironkon rawiri si'ma. Miriri waranti ikupi to'ya ya, ipatikari tiwe'taruma'tito' winipai to' epa'kato' ton pra awani.

⁷ Maasa era'mati. Pemonkonyami' wani non waranti. Kono' rena tu'ke ite'ka amansa' yay mori pe ena moropai i' ena'pi pimi miriri aro'tasa' epeta. Miriri mo'ka miriri umi esa'ya tiwakiri pe. Miriri waranti tiwakiri pe uuri'nikon yapisi Paapaya, innape tikupi pi' ko'manni ya.

⁸ Tiise eepeta pra awani ya, moropai mi'ni ye' aro'ta, pari' aro'ta marari pra, miriri wani pepin mori pe. Moropai miriri era'ma itesa'ya i' pe pra ri. Miriri po'ti itesa'ya miriri. (Miriri waranti inkamoro pemonkonyami' tirumakatiponkon yenumi Paapaya.)

⁹ Tiise uyonpayami', miriri waranti eseurima tanne nari' pi', miriri waranti awanikon kupi'ya pra wai. Maasa pra mori ankupi'pikon wenai, epu'ti pi' wai i' kai'ma mori pe Paapaya amiri'nikon ku'sa', apiika'ti'ya'nikon ye'nen.

¹⁰ Paapa wani pepin yairi tiwe'sen pe pra. Miriri ye'nen mikiiriya tiwanmira amiri'nikon esenyaka'mato' kupi pepin. Moropai tiaronkon ipemonkonoyami' sa'namato'ya'nikon to' pika'tito'ya'nikon wenai, innape Paapa yapuri'ya'nikon esepu'ti. Moropai siriri tipose awanikonkon piika'tito'ya'nikon kupi'ya pepin tiwanmira.

¹¹ Miriri ye'nen kure'ne anna esenumenka tiwin pi' awanikon tanne, akaisari'nikon. Yairi ma're teenai pra ikupi pi' ako'manti aasa'mantakon pikiri, Paapa winipainon mori pu'kuru annimikikon yapisikonpa.

¹² Miriri ye'nen enya'ne pe awanikon e'pai pra man. Innape iku'nenan nikupi anku'pai pra ke'ti. Tiise e'ti manni'kan innape ikupi pi' tiiko'mansenon waranti, moropai teeseta'kai pra inimi'nenan waranti. Miriri kupi pi' aako'mamikon ya, i' tintiri pe Paapa nekaremeki'pi yapisi'ya'nikon pu'kuru.

Í Ta'pí Tíuya Ku'nen Paapa Wani

¹³ Epu'tí'níkon, seru'ye' pe pra í' kupí taa ya, uurí'níkonya taa uyentainon ipíkku pe tíwe'senya eta tanne. Mírírí wenai innape umaimukon wani eesepu'tí. Mírírí warantí pena Paapaya ta'pí Abraão nuri'tí pí' í' kupí tíuya. Moropai tímaimu tírí'píuya iipia, tinená'poka ton pe pra tínkupí tonpe.

¹⁴ Tíise etato'peíya tentainon ton pra awaní ye'nen, Paapaya ta'pí tímaimu mana'poka tíuya pe pra:

—Paapa uurí. Uyentainon ton pra man.

Mírírí ye'nen tauya apí'

morí pe apíremauya seru' pepín.

Moropai mararí pra anmukuyamí'

apayanyamí' epamí kupí sírírí

—ta'píuya Abraão nuri'tí pí'.

Gn 22.17

¹⁵ Mírírí taasa' Paapaya ye'nen pena pata pai Abraão nuri'tíya inímíki ko'manní'pí'pí teeseta'kai pra. Moropai mírírí ta'pí Paapaya yawírí Paapa winípainon yapisí'pí Abraão nuri'tíya.

¹⁶ Mírírí warantí tiaronya —Ikupíuya —taa ya, ipíkku pe tíwe'sen itentainonya eta tanne, innape awaní epu'tí, —Ikupíuya pepín naka —tíkai pra. Mírírí ye'nen aní' esiyu'pítí pepín imaimu pí'.

¹⁷ Mírírí warantí níri títipemonkonoyamí' pí' Paapaya tímaimu ekaremekí'pí aronne epu'tí to'ya yu'se tíwaní ye'nen. Í' kupí tíuya taasa' tíuya manni' yapi'nenanya yapi'to'pe. Moropai tíwírírí teeseuríma'pí mo'tanípíuya pepín. Mírírí ye'nen eeseuríma'pí. —Paapa uurí, uyentainon ton pra man innape ikupíuya —ta'píuya. Ikupí tíuya ta'píuya moropai í' pensa tímaimu mana'pokaiya pepín.

¹⁸ Mírírí ye'nen asakí'ne man. Í' ta'pí Paapaya, iní'rí inyakanmaiya eseríke pra. Maasa pra í' pensa Paapa waní pepín seru' pe. Moropai mírírí wenai uurí'níkon, iipia eturumaka'sanya upíka'tíya'níkon epu'tí, “yai pra itíríya” tíkai pra. Mírírí ye'nen inímíki pí' ko'manní teeseta'kai pra.

¹⁹ Manní' apo'ye'n ye'se' pe to' nítrí warantí, mírírí innape iku'to' waní sa'man pe. Uyapítaní'nenkon pe awaní uyewankon ya'. Mírírí wenai Paapa pia pu'kuru erepanní nímíki pí' ko'manní, sírírí innape iku'to' rumaka pepín tiwin kin.

²⁰ Maasa pra aasírí pemonkon ewonsa' man Paapa pia pu'kuru urawírí'níkon, míikírí Jesus. Teepíremasanon esanon yepotorí pe eenasa' man. Uurí'níkon ton pe eeseuríma sírírí moropai ipatíkarí aako'mamí upíka'tíkon pí', pena teepíremasanon esanon yepotorí Melquisedeque e'pítí'pí warantí eena'pí.

7

*Melquisedeque Wani'pí Ipíkku Pe**Moropai Teepíremasen Pe*

¹ Tarípai eseuríma sírírí Melquisedeque yekare pí'. Melquisedeque míikírí Salém ponkon esa' pe tíwe'sen. Moropai pemonkonyamí' tonpe teepíremasen pe awaní'pí. Inkamoro tonpe eeseurímapítí'pí Paapa yarakkírí, tamí'nawíronkon yentainon pu'kuru. Pena Abraão nuri'tí enna'po ko'manní'pí tanne, pata esanon tí'ka típo, míikírí ponaya Melquisedeque wítí'pí epose. Moropai míikírí eporí tíuya pe, morí pe Abraão nuri'tí e'to'pe ta'píuya Paapa pí'.

² Míríríya Abraão nuri'tíya inkamoro títí'ka'san yemanne pantaka'pí mia' tamí'nawírí yonpa kaisarí moropai tiwin itonpa tírí'píuya iipia, itonparí'pí yarakkírí awe'nímí'pí. Mírírí warantí itírí'píuya Melquisedeque pia. Míikírí ese' waní'pí Melquisedeque pe, taato' yairon esa' pe tíwe'sen. Moropai tiaron itese' waní'pí Salém ponkon esa' pe awe'to'. Taato' waní morí tíwanmín esa' pe tíwe'sen. Mírírí warantí asakí'ne itese' waní'pí.

³ Míikírí Melquisedeque waní'pí o'non pata pai esenpo'pí pe eesepu'tí pra. Itun moropai isan moropai tiaronkon itamorí'san esepu'tí pra awaní'pí. Mírírí ye'nen eesenpo'pí esepu'tí pra awaní. Moropai aasa'manta'pí esepu'tí pra níri. Tíise míikírí ko'manto' waní Paapa munmu warantí. Awaní teepíremasen pe ipatíkarí taataretí'kasen pe pra.

⁴ Maasa era'matí, í' kai'ma kure'ne Melquisedeque waní'pí. Maasa pra pena utamokon Abraão nuri'tíya teyatnon tí'kasa' tíuya yai, to' yemanne mo'kasa' tíuya yonpa mo'ka'pí iipia títírí ton. Ipíkku pe Melquisedeque waní'pí.

⁵ A'ki, Moisés nuri'tí kaaretaríya taasa' yawírí, teepíremasanon, manni'kan to' yemanne yonpa Levi payaní'sanya tonpakon winípai yapisí e'pai awaní tiwin. Teuren to' yonpayamí' pe tíwaníkon ye'ka pe Abraão nuri'tí payaní'san pe sí'ma.

⁶ Tíise míikírí Melquisedeque waní'pí Levi nuri'tí payaní'pí pe pra. Míiwíni tíise Abraão nuri'tíya te'mato'pe esatí'píuya manni' inmo'ka'pí iteyatonon piapai yonpa ke. Moropai

mori pe Abraão nuri'ti ko'manto'pe ta'piya Paapa pi' manni' Abraão nuri'ti Paapa nitiri'pi yapisitupono'pi.

⁷ Aki, miikiri tiaron piremamen wani pepin inpirema'pi ma're, tiise itentainon pe awani. Miriri ye'nen ipikku pe Melquisedeque wani'pi Abraão nuri'ti yentai, mori pe aako'manto'pe taasai'ya ye'nen.

⁸ Moropai tiaron esenumenkanto' wani. Manni'kan Levi nuri'ti payani'san tonpakon winipai to' nitiri yapi'nenan wani warayo'kon pe, tiisa'mantasonon pe. Tiise miriri waranti pra Melquisedeque wani'pi. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' ya' eesepori pepin Melquisedeque sa'mantato' pi' teeseurimasen.

⁹ Moropai taa e'painon Abraão nuri'tiya ye'ma'pi temanne yonpa ke. Moropai Levi nuri'tiya niri ye'ma'pi miriri yai. Teuren ipayanyami' ri'sanya te'mato'kon yapisi.

¹⁰ Maasa pra pena Levi nuri'ti esenposa' pra tiise Abraão nuri'tiya ye'ma'pi. Miriri ye'nen taa'nikon e'painon Abraão nuri'ti yarakkiri Levi nuri'ti wani'pi Melquisedeque yarakkiri eesepori yai. Miriri yai Levi nuri'tiya niri ye'ma'pi.

¹¹ Moisés nuri'ti nimenuka'pi wani'pi Levi nuri'ti payani'san yonpa wani pe man teepiremasen pe taato'. Maasa pra inkamoro wani'pi Arão nuri'ti payani'pi pe miito'pe. Tiise inkamoro esenyaka'mato' wenai pemonkonyami' e'piika'tisa' ya, iniri tiaron teepiremasen ton ipi'pi pepin e'painon. Tiise miriri pikinsa' aai'pi e'pai awani'pi, manni' Melquisedeque wani'pi warainon, Arão nuri'ti wani'pi warainon pepin.

¹² Miriri ye'nen miikiri erepami'pi pata pai, Moisés nuri'ti maimu ri'pi, i' kai'ma Paapa yapuri pi' teeseurimasen, etinyaka'ma e'pai awani maasa pra teepiremasen etinyaka'ma ye'nen.

¹³ Miikiri Uyepotorikon Jesus pi' eseurima siriri. Miikiri e'sa' pra man Levi nuri'ti pari'pi pe tiise tiaron paari'pi pe awani'pi. Moropai inkamoro yonpa esenyaka'masa' pra man teepiremasan waranti to' nipo'ti po'ti pi'.

¹⁴ Miikiri esenpo'pi Judá nuri'ti paari'pi pe. Moropai i' pensa inkamoro Judá nuri'ti payanni'san pi' Moisés nuri'ti eseurimasa' pra man, pena teepiremasan ton pi' teeseurima yai.

Tiaron Teepiremasen Melquisedeque Warainon

¹⁵ Moropai esepu'ti aronne, amenan pe itiri'pi Paapaya i' kai'ma pemonkonyami' witi tiipia. Maasa pra tiaron teepiremasen ii'sa' man, Melquisedeque waranti, Levi payani'san waranti pra.

¹⁶ Miikiri enasa' pra man teepiremasen pe Levi nuri'ti paari'pi pe tiwani ye'nen. Moropai pemonkonyami' maimu pe eenasa' pra man. Tiise tiisa'mantato' yentai tiiko'manto' wani ye'nen, miikiri ena'pi teepiremasen pe. Miriri ye'nen tiisa'mantasen pe pra awani.

¹⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

Amiri wani pe man teepiremasen pe ipatikari
manni' Melquisedeque wani'pi waranti
taasai'ya man.

Sl 110.4

¹⁸ Miriri ye'nen miriri mai penaro' yawiri to' eto' miriri e'ti'ka'pi, maasa pra upiika'tiya'nikon eserike pra awani ye'nen.

¹⁹ Maasa pra Moisés nuri'ti pi' Paapa nekaremeki'pi unkupikon ton e'sa' pra awani'pi yairon pe pemonkon ku'nen pe. Mori pe ani' kupi'ya pepin. Tiise miriri yentai tiaron esenpo'pi mori moropai miikiri'ya uuri'nikon yari Paapa pia pu'kuru.

²⁰ Moropai tiaron esenumenkanto' wani teepiremasen Jesus pi'. Miriri tiise Paapaya ta'pi tinenapoka tonpe pra Jesus pi', teepiremasen pe awe'to'pe ipatikari. Miriri waranti taasai'ya pra awani'pi tiaronkon Levi nuri'ti payanni'san pi'.

²¹ Tiise teepiremasen pe Jesus kupi' tiuya yai, Paapaya ta'pi tinenapoka tonpe pra. Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see waranti:

Paapaya ta'pi i' pensa inna'poka tiuya pata pe pra:

—Amiri wani pe man
teepiremasen pe ipatikari
—ta'piya ipi'.

Sl 110.4

²² Miriri waranti eeseurimasa' ye'nen, epu'ti'nikon Jesus ko'mami iipia ipatikari, uuri'nikon pika'tinen pe. Paapaya taasa' yawiri ikupi'piya. Miriri wani Paapa yarakkiri wani mori pe e'ni emapu'tinen pe. Amenan esetanto' pe awani, mori pe panpi' manni' unkupikon ton pe inekaremeki Moisés nuri'ti pi' yentai.

²³ Moropai tiaron esenumenkanto' wani teepiremasen Jesus pi'. Inkamoro teepiremasan wani'pi tu'ke. Maasa pra tiisa'mantasen pe to' wani ye'nen. E'mai' pe teepiremasen pe tiwe'sen ko'mami eserike pra awani'pi ipatikari.

²⁴ Tiise miriri waranti pra Jesus wani ipatikari teepiremasen pe aako'mami. Miriri ye'nen aasa'manta'pi pata'pi ya' tiaron ena teepiremasen pe taa eserike pra awani.

²⁵ Miikiri ko'manto' wani siriripe moropai ipatikari. Miriri ye'nen manni'kan Paapa pia itipainokon pika'ti pi' aako'mami. Miikiriya pemonkonyami' ton pe esati ko'manni'pi Paapa pi', maasa pra teepiremasen pe ipatikari tiiko'mami ye'nen iki'pi ton pra.

²⁶ Miriri ye'nen Jesus wani ipikku pe, teepiremasanon esanon yepotori pe itu'se e'nito'pe'nikon. Miikiri wani mori pe pu'kuru. I' nura ton pra iipia. Moropai i' pensa imakui'pi kupitipon pe pra awani. Miikiri ko'mami'pi pena imakui'pi ku'nenan kore'ta tiise miikiri nikupi'pi imakui'pi ton pra awani'pi. Moropai miikiri yari'pi Paapaya ka' pona ipikku pe aako'manto'pe miari.

²⁷ Miikiri e'sa' pra man pena teepiremasanon esanon yepotorikon e'mai'nokon wani'pi waranti. Maasa pra wei kaisari i' po'ti to'ya yu'se awani'pi tinkupi'pikon imakui'pi ton pe. Moropai miriri tipo tonpayami' nikupi'pi ton pe ipo'ti'pi to'ya. Inkamoro waranti pra awani'pi, imakui'pi tinkupi'pi ton pe i' po'ti'ya yu'se pra awani'pi. Tiise miikiri Jesusya ikupi'pi tiwin ite'ka tami'nawironkon tonpe. Eeturumaka'pi tiaronkonya tiwito'pe kai'ma tami'nawironkon nikupi'pi imakui'pi ye'mapa.

²⁸ Pena Moises nuri'ti maimuya taasa' yawiri teepiremasanon esanon yepotorikon ton menka'pi to'ya, warayo'kon. Pemonkon pe tiwanikon ye'nen e'to' yawironkon pepin, a'tu'minan pe to' wani. Tiise miriri tipo Paapaya timaimu tinena'poka ton pepin wenai tinmu menka'pi teepiremasen pe awe'to'pe. Mori, e'to' yawiron tinmu menka'piya, tiaronkon teepiremasanon yentainon. Miriri ye'nen miikiri ko'mami siriripe teepiremasanon esanon yepotori pe ipatikari, i' pensa aatareti'ka tonpe pra.

8

Jesus Wani Uuri'nikon Ton Pe

Teepiremasanon Esanon Yepotori Pe

¹ Tami'nawiron yentai siriri taa annaya manni' wani Jesus pi' teeseurimasen pe awani. Miikiri Jesus wani ipikku pe, kure'nan uuri'nikon tonpe teepiremasen esanon yepotori pe awani. Miikiri ereutasa' ko'mami tami'nawironkon esa' pe Paapa yaponse' merunti wani.

² Moropai miari si'ma Paapa pata'se' pu'kuru ya' miikiri esenyaka'ma ko'manni'pi teepiremasanon esanon yepotori pe. O'non pata Paapa yapurito' pu'kuru pata, intiri'pi pata si'ma, pemonkonyami' nitiri'pi pe pra awani.

³ Tami'nawironkon manni'kan teepiremasanon esanon yepotori wani'pi imenkasa'kon pe, to' esenyaka'mato' pe Paapa pia tintirikon tiri pi'. Moropai tinpo'tikon tekinkon po'tito'pe to'ya tonpakon nikupi'pi imakui'pi ton pe, miriri wani'pi to' esenyaka'mato'pe. Miriri waranti uuri'nikon ton pe Jesus teepiremasen kure'nanya i' tiri e'pai awani'pi uuri'nikon tonpe.

⁴ Tari non po tiwani ya, teepiremasen pe awani pepin e'painon. Maasa pra tari teepiremasen, miriri ku'nenan, wani tintirikon tinenan i' kai'ma Moises nuri'tiya ta'pi yawiri ku'nenan wani muto'pe. Jesus esenyaka'mato' wani pepin Moises nuri'ti nekaremeki'pi yawiri.

⁵ Tiise inkamoro teepiremasanon esenyaka'mato' wani tari. Miriri wani ka' po tiwe'sen patakanen pe neken, moropai itekatonon'pi pe awani. Miriri ye'nen i' pensa Paapa yewi' konekaiya ya, Paapaya ta'pi Moises pi':

Aka, e'to' yawiri tami'nawiri i' ta'piuya moropai yenpo'piuya aapia era'mapa manni' wi' po miriri yawiri mikupi
Ex 25.40

⁶ Tiise Jesusya mori teesenyaka'mato' ton yapi'sa' manni'kan teepiremasanon esenyaka'mato' yentai. Maasa pra Moises nuri'ti maimu yawiri to' esenyaka'ma'pi. Tiise miikiri Jesus ko'mami siriri Paapa moropai pemonkon yarappana tiwe'sen pe i' kai'ma mori pe pemonkon ena emapu'tipa kai'ma Paapa yarakkiri. Miriri waranti eesenyaka'mato' wani mori pe, e'mai' pe Moises nuri'ti pia timaimu esetanto' tintiri'pi yentai. Maasa pra mori panpi' tiriuya pe wai aapia'nikon taasai'ya ye'nen.

⁷ Siriri e'mai'non i' ta'pi Paapaya Moises nuri'ti pi' e'sa' ya, e'to' yawiri, amenan pe iniri'ri i' taa Paapaya pepin e'painon.

⁸ Tiise Paapaya era'ma'pi i' kai'ma yairi pra pemonkonyami' yeseru wani. Miriri ye'nen ta'piya:

—I' pensa amenan mai to' nikupi tonpe
 konekauya kupi siriri Israel ponkon tonpe.
 Moropai Judá nuri'ti pemonkonyami' ton pe
 ikonekauya kupi siriri,

⁹ manni' pena atamokon tonpe ikupí'píuya warantí pra,
í' pensa Egito pata yapai to' mo'kauya yai ikupí'píuya warantí pra.
Maasa pra inkamoro e'sa' pra man mîrîrî yawîri.

Mîrîrî wenai inkamoro yewanmîrî'píuya,
to' piapai atarima'pî —ta'pî Uyepotorîkonya.

¹⁰ —Sîrîrî kupíuya maasa to' níkupîton pe
insamoro Judeuyamî' tonpe.

Awaní pe man see warantí —ta'píuya.

—Ítîrîuya to' esenumenkato'kon ya',

umaimu to' níkupîkon ton tîrîuya

to' yewan ya' aako'manto'pe,

yawîri iko'manpai to' e'to'pe,

tiaronya to' yaipontí pra tîise.

Mîrîrî yai uurí waní to' yepotorí pe
moropai inkamoro waní upemonkonoyamî' pe.

¹¹ Mîrîrî yai aní'ya tîlko'mamî yonpa yenupa eserîke pra awaní.

Moropai taiya eserîke pra awaní tíwaníyakon pí':

“Paapa epu'kí,” taiya eserîke pra awaní.

Maasa pra mîrîrî yai tamí'nawîronkonya uyepu'tí kupí sîrîrî tewankon ya'.

Manni'kan ípîkku pe pra tíwe'sananya

moropai ípîkku pe tíwe'sananya uyepu'tí kupí sîrîrî.

¹² Mîrîrî yai tamí'nawîri uuwanmîra to' níkupí'pî imakui'pî kupíuya

tiwin kin ípî' enpenata pepín

—ta'píuya.

¹³ Iní'rî esetato'kon kupíuya pe wai amenan pe taasa' Paapaya yai, e'mai'non inkupí'pî
epu'tí'nîkon tarípai, penaro' pe awaní moropai aatareti'ka kupí sîrîrî.

Jr 31.31-34

9

Paapa Yapuríto' Yeseru Sîrîrî Non Po Si'ma

¹ Pena e'mai' pe Paapaya etanto' pí' esenumenkanpai'nîkon. Moisés nuri'tí pia itîrî'píuya,
í' kai'ma tapuríto' ekareme'nen pe. Mîrîrî ekaremekí'píuya í' kai'ma pemonkonyamí'ya
tapuríto'pe Paapa ko'manto' ton tînkoneka'pîkon ta si'ma sîrîrî non po.

² Ekaremekí'píuya manni' Paapa ko'manto' bodeyamí' pí'pîrî'pî ke ikonekasa'
arakitawon e'mai'non yuwa'to' waní'pî tamí'nawîronkon ewonto'pe pra tîise manni'kan
teepîremanon neken ewomí Paapa yapurí. Mîrîrî morí ta awaní'pî apo', to' kuma'tu,
moropai moro rí awaní'pî trigo puusa' to' nítrî'pî Paapa tonpe itaponse' po.

³ Mîrîrî típo itakon ite'karon waní'pî yuwa'sa' pe aní' ewomí namai. Iratai ta awaní'pî
morí pu'kuru Paapa ko'manto' pata'se'.

⁴ Mîrîrî ese winí awaní'pî ouro konekasa' a'pusin to' nîpo'tí yaponse'. Moropai ita nîrî
awaní'pî to' esetato' Paapa níkupí'pî yense'. Tamí'nawîrî ouro pe awaní'pî ita, iporo. Mîrîrî
ya' to' yuu pe Paapa nítrî'pî yense' waní'pî. Moropai mîrîrî ya' Arão nuri'tí yenyawon
rí'pî yei waní'pî manni' areta'pî. Moropai asakí'ne awene'kon tí' waní'pî o'non pata Paapa
maimu e'menukasa' manni' yaponse' pí'.

⁵ Mîrîrî Paapa maimu yense' po to' waní'pî asakí'ne ese' yenpata winí tíwe'sanon ouro
konekasa'kon inseriyamí' pe, manni'kan Paapa pia pu'kuru tîlko'mansenon. Inkamoro
yapí'sa' yarappana í' kai'ma pemonkonya teseru koneka Paapa yarakkîrî pata'se' pe
awaní'pî. Mîrîrî pata Paapaya tíwanmîra imakui'pî kupí pata'se' pe awaní'pî. Tîise
tamí'nawîrî í' moro tíwe'sen ekaremekí' eserîke pra awaní sîrîrîpe.

⁶ Tamí'nawîron Paapa yewí' konekasa' tíuya'nîkon típo teepîremanon ewomí pia'tí'pî wei
kaisari e'mai'non yuwa'to' morí ta neken. To' ewomí e'pítí'pî mîrîrî tîntîrîkon yeserukon
yawîrî mîrîrî ku'se.

⁷ Tîise itakon ite'karon yuwa'to' ta, teepîremanon esanon yepotorí ewomí e'pítí'pî tiwin
ite'ka tiwin kono' tîise. Mîlîkîrî ewomí pîn mîn ton pra. Tîise mîlîkîrîya aní'rî wîisa' tíuya
mîní yari e'pítí'pî Paapa pí' ekareme'se. Mîrîrî yariya imakui'pî tînkupí'pî ton pe. Moropai
tonpayamí' níkupí'pî imakui'pî tînepu'tikon pe pra iku'sa' to'ya ton pe yari'píuya.

⁸ Mîrîrî Paapa yewí' ta, to' níkupí' wenai Morí Yekaton Wanníya uyenupakon aronne
epu'to'pe kai'ma. Manni' itakon ite'karon yuwa'to', morí pu'kuru Paapa ko'manto' ta,
aní' ewomí pîn. Aatarakkanmoka eserîke pra aako'mamí e'mai'non yuwa'to' ta neken
teepîremanonya teeserukon kupí tanne. Mîrîrî pí' uyenupa'pîkon Morí Yekaton Wanníya,
maasa Paapa pia ewonnîto' atarakkanmokasa' pra tîise.

⁹ Míríríya ekaremekí sírírípe uurí'níkon pí', epu'to'pe kai'ma. Pena Paapa pia to' nítíríya moropai tekínkon po'ti to'ya ya, morí pe e'to' yawírí pemonkon yewan miakanma eseríke pra awaní'pí, manní'kan Paapa yapurínenan yewan. Paapa pia pu'kuru to' ewomí eseríke pra.

¹⁰ Tamí'nawíron to' níkupí yeseru waní'pí yekkari waní tonpe neken, moropai to' wuku tonpe, moropai í' kai'ma taserukon ya' tenyakon rona to'ya tonpe. Moropai tiaron to' yeseru mírírí waní'pí poroporo neken pemonkon e'ronato' yeseru pe. Mírírí kupí'pí to'ya, í' pensa Paapaya amenan pe míríríkon yeseru mírírí miakanma pikírí.

¹¹ Tíise mírírí típo Cristo íipí'pí teepíremasanon esanon yepotorí pe uurí'níkon tonpe. Moropai amenan ewonníto' yarakkanmoka'píiya. Míikírí ewomí'pí mírírí Paapa yewí' ta, ka' pon pu'kuru. Miarí uurí'níkon ton pe Paapa pí' esatí pí' aako'mamí, manní' morí e'to' yawírí yapuríto' pata'se' ta, pemonkon níkoneka'pí pata pra. Uupia'níkon morí tíri Paapaya emapu'tínen pe awaní, taasai'ya yawírí.

¹² Í' pensa teewomí yai, Cristo ewomí'pí tiwin ite'ka neken tamí'nawíronkon tonpe mírírí morí pu'kuru Paapa ko'manto' pata'se' ya'. Miarí ya' teewomí yai bode míní moropai paaka more míní yaasai'ya pra man tiwin kin Paapa pí' ekaremekípa. Tíise yari'píiya tímíní tını'kamo'pí pu'kuru. Moropai mírírí ke uurí'níkon ye'ma'píiya ípatíkari tílpia ko'manníto'pe.

¹³ Mírírí bodeyamí' míní, moropai paakayamí' yuntonon míní, moropai paaka tíne yepotípon pepínkon tekínkon po'tisa' to'ya ya, urunu'pírí waní to' níkututuma pe pemonkonyamí' poro. Mírírí kupí to'ya yai, pemonkonyamí' yarakkírí nura pe to' e'to' ronaiya tíise poro po itu'na pra.

¹⁴ Maasa esenumenkati, mírírí yentai Jesus míní ini'kamo'píiya uurí'níkon rona. Morí Yekaton Wanní meruntírí yai Paapa pia míikírí eturumaka'pí tíwarírí tíisa'mantapa. Morí pe e'to' yawíron imakuí'pí ton pín eeturumaka'pí. Mírírí wenai imíníya imakuí'pí uyewankon ya' tíiko'mansen ronaiya. Manní' ne'ne' pe esenumenkanto' ku'nen mo'kaiya. Mírírí wenai yairí Paapa, manní' ípatíkaron tíiko'mansen yapuríto'pe íkupí'píiya. Mírírí warantí uurí'níkon píika'tíiya.

¹⁵ Mírírí ku'sa' tíuya wenai, Cristo waní Paapa yarakkírí pemonkon yarappana. Amenan esetanon tíisai'ya waní, morí pe pemonkon enato'pe Paapa yarakkírí. Mírírí ye'nen penaro' yawíronkon níkupí'pí imakuí'pí mo'kapa kai'ma aasa'manta'pí. Moropai inkamoro Paapa nanno'sanya ípatíkaron inekaremekí'pí yapi'to'pe aasa'manta'pí.

¹⁶ Epu'tí'níkon enen aní' waní tíise, itemanne rí'pí yapísí pepín. Tíise aasa'manta típo neken, itonpa pe tíwe'senya míikírí isa'manta'pí yemanne rí'pí yapísí e'pai awaní. — Uusa'manta'pí ya, uyonpa rí'píiya uyemanne rí'pí yapísí e'pai man — taasai'ya ye'nen.

¹⁷ Tíise yapísíiya míikírí sa'manta'pí pata'pí pe neken. Maasa, aasa'manta pra tíise, yapísíiya eseríke pra awaní maasa pra í' pe pra awaní, enen aako'mamí pikírí. Tíise aasa'manta ya, mírírí yai neken yapísí e'pai awaní.

¹⁸ Mírírí warantí níri pena imakuí'pí aní' níkupí'pí mo'ka Paapaya pepín, tekín wíisai'ya pra tíise. Itekín míní rí'pí wenai neken, Paapaya íkupí, taasai' tíuya yawírí.

¹⁹ Mírírí ye'nen e'mai' pe Moisés nurí'tíya to' níkupíton ekareme'sa' yai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' pí', tamí'nawírí Paapa nekaremekí'pí, paaka more míní yapi'sa' tíuya moropai bode míní yapi'sa' tíuya yense' yapísí'píiya. Mírírí yai'me'píiya tuna yarakkírí. Moropai mírírí ke mírírí kaareta tínmenuka'pí yaponse' moropai tamí'nawíronkon pemonkonyamí' kuyukuyuma'píiya. Hissopo yare moropai carneiro sí'po suuyu íkí'pasa' í'ka' ke ikuyukuyuma'píiya.

²⁰ Mírírí kupí tíuya ye'ka pe ta'píiya to' pí':
— Sírírí mún waní esetanto' ton Paapa níkupí'pí ekareme'nen pe.

Manní' upí' inekaremekí'pí íkupíkonpa

Êx 24.8

— ta'píiya.

²¹ To' pona íkupí'pí tíuya warantí, Moisés nurí'tíya mún kuyukuyuma'pí mírírí Paapa yewí' poro, moropai ita tíwe'sen tamí'nawíron to' napuríkon poro.

²² Innape man. Moisés nurí'tíya yenupanto' yawírí tamí'nawíronkon waní ironasa' pe mírírí mún ke. Moropai to' makuí, to' níkupí'pí kupí'pí Paapaya tíwanmírí mírírí wenai. Maasa pra aní' wíisa' pra awaní ya, umakuyikon ronaiya eseríke pra awaní. Tíise mún ití'kamo'pí wenai neken e'ronan esepu'tí.

Cristo Ní'kamo'pí Imíníya Neken

Umakuyikon Rona

²³ Inna seru' pepín tarí Paapa ko'manto' kupí'pí to'ya morí pe tekínon míní ke. Tíise mírírí waní'pí ka' po tíwe'sen patakanen pe neken. Morí pe ironapítí'pí to'ya Paapa yapuríkonpa mírírí warantí. Tíise to' yekínnon míní yentai morí pe ronaton yu'se'ka' pon waní, manní' pata pemonkon yarakkírí Paapa esepoto'.

²⁴ Maasa pra Cristo ewonsa' pra man mori pu'kuru Paapa pata'se' ya pemonkon nikonka'pi ya' pra, miriri ka' po tiwe'sen patakasa' ya' pra. Tiise miikiri ewomi'pi ka' po tiwe'sen ya' pu'kuru. Moropai siriripe Paapa pia aako'mami uuri'nikon tonpe teeseurima pi', upiika'tiuya'nikon.

²⁵ Miriri waranti pra pena teepiremasanon esanon yepotori ewonpiti'pi. Kono' kaisari eewonpiti'pi miriri mori pu'kuru Paapa pata'se' ya', timini yaase pra tiise paaka more mini yaapiti'piya. Tiise miriri waranti Cristo ewonsa' pra man tu'ke ite'ka.

²⁶ Miriri waranti ewonpi'sa' ya, kono' kaisari moriya tu'ke ite'ka Cristoya timoron epu'ti e'pai awani e'painon pata ekoneka'pi pata pai. Tiise miikiri ewomi'pi tiwin ite'ka neken tami'nawironkon tonpe. Siriri yai tami'nawiron atareti'ka kupi yai eesenpo'pi imakui'pi pe tami'nawironkon e'to' mo'kapa kai'ma. Tiwariri tiwin ite'ka tiisa'mantapa eeturumaka'pi.

²⁷ Tami'nawironkon uuri'nikon sa'manta e'pai awani tiwin ite'ka neken. Moropai miriri tupo Paapaya uuri'nikon yenunto' wani.

²⁸ Miriri waranti niri Cristo eturumaka'pi tiwariri tiwin ite'ka tiisa'mantapa. Moropai pemonkonyami' nikipi'pi imakui'pi mo'ka'piya tpona. Miriri tupo miikiri esenpo itakon ite'ka pe taripai imakui'pi mo'kai pra, tiise tinimiki pi' tiiko'mansenon piika'ti aai'pi.

10

¹ Pena Moisés nuri'tiya yenupato' wani maasa Cristo nikipi ekareme'nen pe. Miriri wani'pi itekatonop'i pe neken, mori pe tui'sen yekatonop'i pe awani'pi, ima're tiwani ye'nen. Maasa pra kono' kaisari iku'piti to'ya e'pai awani'pi. Miriri ye'nen o'non ye'ka pe miriri Moisés nuri'ti nimenuka'piya pemonkon kupi e'painon mori pe e'to' yawiri, Paapa pia erepannito'pe.

² Siriri Paapa yapurinenan e'sa' ya, mori pe e'to' yawiri ironasa' pe imakui'pi tinkupi'pikon winipai, miriri tinkupikon ko'manni'pi mi'panni'pi to'ya e'painon. Maasa pra mori pe to' wani e'painon teuren.

³ Tiise miwini pra awani kono' kaisari timakuyikon yepe' ton tekinkon ene'piti pemonkonyami'ya. Miririya to' yenpenatanipi'pi timakuyikon rona pi'.

⁴ Maasa pra paaka miniya moropai bode miniya ani' nikipi'pi imakui'pi mo'ka eserike pra awani tiwin kin.

⁵ Miriri ye'nen Cristoya ta'pi Paapa pi' tari non pona teerepansa' yai:

—Paaka mini moropai ani'ri mini yariuya
yu'se pra awani ye'nen,

uyesa' ton kupi'piya, Paapa, untiri tonpe aapia.

⁶ Maasa pra o'ma'kon to' nipo'tikon

itaponse' po

inkamoro yu'se pra awani iniri

to' nikipi'pi imakui'pi mo'kanen pe.

⁷ Miriri ye'nen tauya api':

Paapa, uuri tari wai

itu'se awe'to' ku'to'peuya.

I' kai'ma amaimu yaponse' po

upi' teeseurimasen e'menukasa'

manni'ya taasa' yawiri ikupi'piya

—ta'piya.

⁸ Miriri pi' esenumkanpai'nikon. E'mai' pe ta'piya: —Paaka wi' to'ya yu'se pra awani. Ani' enepi to'ya yu'se awani pepin aapia tpon'tikon ton. (Miriri ta'piya miriri ku'to'pe to'ya kai'ma Moisés nuri'ti nimenuka'piya taasa' tanne.)

⁹ Moropai miriri tupo ta'piya: —Uuri tari wai Paapa, itu'se amiri e'to' ku'to'peuya —ta'piya. Miriri waranti tami'nawiri to' nikipi ko'manni'pi yareti'ka'pi Paapaya. Moropai miriri pata'pi ya' Cristo sa'mantato' tiri'piya.

¹⁰ Itu'se Paapa wani wenai Cristo sa'manta'pi. Miriri aasa'mantato' wenai, uuri'nikon nikipi'pi imakui'pi mo'ka'piya. Moropai mori pe uuri'nikon kupi'piya. Maasa pra eeturumaka'pi tiisa'mantapa tiwin ite'ka tami'nawironkon nikipi'pi imakui'pi tonpe.

¹¹ Miriri ye'ka pe pra manni'kan teepiremasanon Judeuyami' nipo'ti wani. Iko'noro wei kaisari tesorukon yawiri ikupi'pi to' e'piti. Tiise miriri to' nikipi'piya ani' nikipi'pi imakui'pi mo'ka eserike pra awani tiwin kin.

¹² Tiise miikiri teepiremasanon esanon yepotori Jesus Cristo eturumaka'pi tiwin ite'ka neken imakui'pi tami'nawironkon nikipi'pi mo'kapa. Miriri ku'sa' tiuya tupo eereuta'pi ipikku pata'se' ya', Paapa meruntiri winiki.

¹³ Miarí mîrîrî pata pai, mîkîrî Jesus ko'mamî. Î' pensa Paapaya imaimu yawîrî itey-atonon kupî inîmîkî pî' aako'mamî, to' yentai awanî ye'nen.

¹⁴ Maasa pra mîrîrî tiwin ite'ka eeturumaka'pî wenai tîpemonkonoyamî' kupî'pîiya morî pe e'to' yawîrî ipatîkarî imakui'pî ton pra. Mannî'kan innape iku'nenan makuyikon mo'kaiya.

¹⁵ Moropai Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî mîrîrî yekare pî'. E'mai' pe ta'pîiya:

¹⁶ –Sîrîrî wanî esetato' ton pe to' yarakkîrî
mannî' wei esuwa'kasa' tîpo ikupîuya –ta'pî Paapaya.

–Umaimu yeka'mauya to' yewan ya' aako'manto'pe,
moropai î' pona imenukasa' warantî

to' esenumenkato' ya' itîrîuya
tîwanmîra'nîkon ikupî to'ya namai,
–ta'pîiya.

Jr 31.33

¹⁷ Moropai inî'rî ta'pîiya:

–Î' pensa imakui'pî pe to' e'to' pî'
enpenata pepîn inî'rî

moropai to' nîkupî'pî imakui'pî pî'
enpenata pepîn tiwin kin

Jr 31.34

–ta'pîiya.

¹⁸ Mîrîrî warantî tîwanmîra imakui'pî unku'pî'pîkon ku'sai'ya tîpo inî'rî tîmakuyikon yepe' pe to' nîpo'tî yu'se pra awanî tarîpai.

Paapa Pia Erepannîpai'nîkon

¹⁹ Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', Jesusya paki'nân pona tîmînî kamo'pî pata pai, î' rî umanpenanekon ton pra man morî pu'kuru Paapa pata'se' ya' ewonnîto'pe.

²⁰ Maasa pra mîkîrîya amanen e'ma arakkanmoka'pî ewonnîto' ton. Aasa'manta'pî yai, tîpata'se' yuwa'to' kamisa karaka'pî Paapaya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia pu'kuru ewonnî tarîpai. Maasa pra pemonkon pe Jesus sa'mantato' wenai imakui'pî unku'pî'pîkon mo'ka'pîiya. Moropai uupia'nîkon morî pe tîwe'to' tîsai'ya ye'nen, ewonnî Paapa pia ko'manse.

²¹ Tarîpai moro man tiwin kure'nân teepîremasanon esanon yepotorî uurî'nîkon tonpe miarî Paapa yewî' esa' pe tîwe'sen.

²² Mîrîrî ye'nen aminke pra erepannîpai'nîkon man Paapa pia. Yairî uyewankon ya' esenumankan ye'ka pe moropai innape ikupî'ima. Maasa pra morî pe esenumenkanto' enasa' man ironasa' pe. Moropai morî pu'kuru tuna ke ironasa' pe uyesa'kon wanî warantî, itu'na, uyewankon ya' morî pe ko'mannî inî'rî imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn. Mîrîrî ye'nen tîpia pu'kuru erepannîpai'nîkon man.

²³ Moriya innape ikupî pî' ko'mannîpai'nîkon man. Mannî' ipî' eseurîman ko'mannîpî mannî' maasa pra epu'tî man î' kai'ma yairî î' ta'pî tîuya kupî Paapaya.

²⁴ Moropai morî pe e'nî yuwapai'nîkon tiaronkon yarakkîrî. Tiaronkon pîika'tîpai'nîkon tamî'nawîrî morî pe to' sa'nama wenai moropai tiaronkon nîrî sa'namato'pe to'ya. Moropai to' pîika'tî yuwato'pe to'ya.

²⁵ Tiaronkon wîti pra awanî wenai eperê'pî'nîto' pata'se' ya' –Uurî nîrî uutî pepîn –tîkai pra e'nîpai'nîkon man. Tîise inkamoro yausingpapai'nîkon man. Inî' panpî' itîipai to' e'to'pe, to' yausingpapai'nîkon man. Maasa pra aminke pra Uyepotorîkon îi'to' weiyu esepônî pî' man mîito'pe. Mîrîrî ye'nen to' tarumakai pra to' yausingpa yuwapai'nîkon man.

²⁶ Maasa pra yairon pu'kuru Paapa maimu eta tîpo tîpu'se imakui'pî kupî pî' ko'mannî ya, inî'rî mîrîrî mo'kanen ton eporî eserîke pra man. Paapa maimu pîinama pra tanne tiaron untîrîkon ton pra man imakui'pî yepe' ton.

²⁷ Mîrîrî ye'nen eranne' pe e'nî kupî sîrîrî. Maasa pra apo' ya' teyatonton yenumî Paapaya nari' ya', apo' î' pensa eesi'nîpî neporî ton pepîn ya'.

²⁸ Maasa era'makî. Pena Moisés nuri'tî nîmenuka'pî yawîrî pra tîwe'sen wanî ya, mîkîrî ye'ka wî'pî to'ya tî'nînmai pra. Tîise mîrîrî ku'pî'tî'pî to'ya pena anî'ya imakui'pî ku'sa' era'ma asakî'nankonya ya. Mîiwîni pra awanî ya, eseurîwî'nankonya era'ma'ya.

²⁹ Tarîpai o'non ye'ka pe awanî kupî sîrîrî Paapa munmu yewanmîritîpon yarakkîrî? Inkamoro ye'kaya imînî tîrona tonkon kupî î' pe pra rî. Mannî' imînî wenai upîika'tîiya'nîkon yekare esepu'tî, amanen esetato' yawîrî. Moropai o'non ye'ka pe e'pai awanî Paapa Yekaton, isa'namanen, winîkî tîwo'ma'tasen yarakkîrî? Maasa esenumenkati. Penaronkon Moisés nuri'tî maimu yawîrî pra esi'san yentai tîwe'taruma'tîto' yapîsîiya kupî sîrîrî.

³⁰ Maasa pra Paapa mannî'ya epu'tî man. Ta'pîiya:

–Ese'ma kupî sîrîrî inkamoro,
umaimu yewanmîritîponkon, yarakkîrî
–ta'pîiya. Moropai ta'pîiya inî'rî:

Dt 32.35

—Uyepotorikonya tîpemonkonoyami' yeseru yenpo kupi sîrîri.

Moropai imakui'pî to' nîkupî'pikon wenai,
inkamoro yenumîiya kupi sîrîri

Dt 32.36; Sl 135.14

—ta'pîiya.

³¹ Akan neken taami mannankan Paapa tîiko'mansenya to' yenumî kupi pe man.

³² Maasa enpenatafi. Pena Jesus yekare etaya'nîkon yai, innape ikupî'pîya'nîkon, yairi awani epu'ti'pîya'nîkon. Mîrîri wenai tu'ke awe'taruma'ti'pikon. Tîise mîrîri rumakaya'nîkon pra awani'pikon. Yapitanîpi'pî aako'mamî'pikon.

³³ Tiaron pensa amîri'nîkon mu'tunpa'pî to'ya marari'pra. Moropai ataruma'ti'pikon to'ya tamî'nawîronkon rawîri si'ma. Moropai amîri'nîkonya tiaronkon e'taruma'ti'era'ma'pî a'noko'pikon pe. Mîrîri ye'nen to' wani'yakon pe to' pîika'ti'yuwa'pîya'nîkon. Mîrîri wenai to' kaisari'awe'taruma'ti'pikon.

³⁴ Moropai amîri'nîkonya atarakkamo'san pîika'ti'pî. Tamî'nawîri itesa' pe awe'to'kon mo'ka'pî to'ya tanne, mîrîri yapitanîpi'pîya'nîkon aatausinpakon ye'ka pe. Aatausinpa'pikon maasa pra mîrîri yentainon mori panpi' eporîya'nîkon epu'ti'pîya'nîkon, tîwe'ti'kasen pepin tîri tîuya taasa' Paapaya yawîri.

³⁵ Mîrîri ye'nen meruntî ke e'ti a'tu'mîra teenai pra. Innape ikupî'pî aako'mamîkon ya, kure'ne mori yapisiya'nîkon kupi sîrîri.

³⁶ Mîrîri yapisiya'nîkon nîmîki'pî ako'mantî teeseta'kai pra. Itu'se Paapa e'to' kupi'pî moropai'î tîri'uya ta'pî Paapaya yapisiya'nîkon pikîri ako'mantî.

³⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:

Tiko'man pe aako'mamî pe pra man, tîise marari' aako'mamî.

Moropai manni' tui'sen, mîikîri iipi.

Mîikîri ko'mamî pepin tîise aai'pî.

³⁸ Mîrîri yai upemonkonoyami' mori pe pu'kuru tîwe'sanon

ko'mamî pe man innape ukupî'pî.

Tîise inkamoro enna'po ya te'ma'pikon'pî,

inkamoro'pî atausinpa pepin

Hc 2.34

ta'pîiya.

³⁹ Tîise uuri'nîkon wani' pepin inkamoro ye'ka tîwenna'posanon warantî. Inkamoro wani' awe'ti'katonkon pe. Tîise uuri'nîkon wani' innape iku'nenan pe moropai innape iku'sa' wenai, uuri'nîkon wani' e'pîika'ti'san pe.

11

Penaronkonya Innape Paapa Ku'to'

Yeseru Ton Tîri'pî

¹ Tauya sîrîri innape Paapa ku'to' wani' see warantî. Innape Paapa winîpainon yapisi' kupi sîrîri, manni' inîmîki'pî ko'manni' manni' epu'ti'nîkon. Moropai yapisi'ton moro awani' epu'ti' teesera'masen pepin, innape Paapa kupi' wenai.

² Mîrîri warantî penaronkonya innape Paapa kupi'pî. Mîrîri wenai Paapaya to' era'ma'pî tîwakîri pe.

³ Innape ikupî wenai epu'ti'nîkon'î kai'ma Paapaya tamî'nawîron koneka'pî tîmaimu ke. Ka' koneka'pîiya, kapoi, wei, sirikkîyami' ani' nera'makon pepin koneka'pîiya tera'masen tonpe to' koneka'pîiya. Mîrîri epu'ti, innape Paapa kupi' ye'nen.

⁴ Mîrîri warantî nîri' pena Abel nuri'tîya innape Paapa kupi'pî. Mîrîri ye'nen Paapa pia tîntîri tekîn po'ti'pîiya manni' tîrui Caim nuri'ti' nîpo'ti' yentainon. Innape Abel nuri'tîya ikupî ye'nen, tîwakîri pe yairon pe Paapaya intîri'pî era'ma'pî. Innape iku'to' tîuya wenai tîisa'manta tîpo inî'rî teeseurîmasen pe Abel nuri'ti' wani'. —Innape Paapa ku'nen pe e'ti — taiya upi'nîkon.

⁵ Mîrîri warantî nîri' Enoqueya innape Paapa kupi'pî. Mîrîri wenai aasa'mantato' winîpai Paapaya yari'pî. Moropai mîikîri esarî'pî yuwa'pî itonpayami'ya tîise eporî to'ya pra awani'pî. Maasa pra Paapaya yari'pî wani'pî. Yari'ya rawîri Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' wani'pî: —Tîwakîri pe Paapaya era'ma'pî innape iku'to' tîuya wenai.

⁶ Ani'ya innape Paapa kupi' ye'ka pe pra, tîwakîri pe era'maiya pepin tiwin kin. Maasa pra Paapa pia tuutîsenya innape moro Paapa wani' ikupî e'pai awani'. Moropai Paapa nîtirî ton moro awani', manni'kan tîwanenan pia epu'tîya e'pai awani'.

⁷ Mîrîri warantî nîri' Noé nuri'tîya Paapa maimu eta tîuya yai innape ikupî'pî. Ta'pî Paapaya: —Pata yaretî'kauya pe wai tuna ke —ta'pîiya. Tîise maasa i' e'kupî era'masa' Noéya pra awani'pî. Tîise innape imaimu kupi'pîiya. Moropai kure'nan kanau koneka'pîiya. Mîrîri ya' tîpemonkonoyami' tarakkîronkon e'pîika'tîto'pe kai'ma. Mîrîri ku'sai'ya wenai tiaronkon pata ponkon tî'ka'pî Paapaya. Moropai innape tîku'sai'ya wenai yairon pe ikupî'pî Paapaya.

⁸ Mírírí warantí nírí Abraão nuri'tíya innape Paapa maimu kupi'pí. Míikírí yanno'pí Paapaya moropai eese'ma'tí'pí tiaron pata pona. Attí'pí se' tapairi tuutísen pemonkon wíí warantí, o'non pata tuuti epu'tí ye'ka pe pra. Tííse apata ton tíruíya ta'pí Paapaya pata pona attí'pí. Míikíríya típata ními'pí.

⁹ Innape Paapa kupí tíuya wenai aako'mamí'pí miari ka'ran pe, mírírí itírí tíuya taasa' Paapaya manni' pata ya'. Míikírí ko'mamí'pí tappíi konekasa' ta. Mírírí warantí nírí Isaque nuri'tí moropai Jacó nuri'tí ko'mamí'pí tappíi konekasa' ta. Maasa pra inkamoro pí' nírí ta'pí Paapaya to' pata'se' ton itírí tíuya pí' mító'pe.

¹⁰ Mírírí warantí to' ko'mamí'pí maasa pra Abraão nuri'tíya ikoneka tíuya ta'pí Paapaya nímkí'pí típata'se' ton. Manní' Paapa níkoneka'pí aako'mamí'pata'se' ton, sa'man ite'se'kon aataretí'ka neporí ton pepín mírírí nímkí'pííya.

¹¹ Innape ikupí pí' Abraão nuri'tí ko'mamí' wenai t́nmu ke eena'pí a'yeke'ton pe si'ma. Moropai ino'pí Sara nuri'tí nírí, t́nre yenponen pe pra si'ma t́nre ke eena'pí. Míikíríya innape í' kupí tíuya ta'pí Paapaya epu'tí'pí.

¹² Mírírí warantí míikírí Abraão nuri'tí ena'pí tu'kankon yunkon pe a'yeke'tonon pe si'ma. Mararí pra ipayanyamí' ton esenpo'pí ka' pí' sirikkíyamí' waní warantí. Moropai tu'ke kasapan waní warantí pírana ka, iku'ne'tí yentai ipayanyamí' epamí'pí.

¹³ Sírírí warantí tamí'nawíronkon inkamoro penaronkon e'tí'ka'pí innape ikupí ye'ka pe. Teuren í' tíruí tíuya ta'pí Paapaya era'masa' to'ya pra man tííse innape ikupí'pí to'ya. Maasa yapísí tíuya'níkon epu'tí'pí to'ya. Moropai to' esepu'tí'pí taríron pe pra tíwaníkon moropai to' esekaremekí'pí ka'ran pe tíwaníkon pí' sírírí pata po, tuutísanon pe sírírí pata poi to' waní.

¹⁴ Mírírí warantí aní'kan esenumenka ya, típata'se'kon ton yuwa pí' to' ko'mamí' eesepu'tí. ¹⁵ Inkamoro esenumenka's' pra man tíwenna'pokon pí' típata'se'kon ya'. Enna'popai tíwaníkon ya, to' enna'po'pí e'painon.

¹⁶ Tííse típatakon ton yuwa'pí to'ya tiaron, itentainon morí ka' pon. Mírírí wenai Paapa epepí pepín to' yunkon pe, to' napurí pe tíwaní pí' maasa pra míikíríya to' pata'se' ton koneka'pí miari morí pu'kuru.

¹⁷ Abraão nuri'tíya innape Paapa kupí'pí wenai, t́nmu Isaque nuri'tí tíru'pí Paapa pia ipo'típa. Maasa pra innape tíkupííya epu'típa t́nmu Isaque nuri'tí wító'peíya típia esatí'pí Paapaya.

¹⁸ Teuren Paapaya taasa' waní'pí, ipí' míikírí inmu Isaque nuri'tí wenai tu'ke payanyamí' ton waní kupí sírírí taasai'ya waní'pí. Míiwíni tííse míikírí tíwínan t́nmu wíí yonpa'pí Abraão nuri'tíya Paapa maimu pe.

¹⁹ Innape Abraão nuri'tíya ikupí'pí. T́nmu wíísa' tíuya típo, Paapaya í'mí'sa'ka eseríke ikupí'pííya innape. Mírírí ye'nen Paapa níkupí'pí waní'pí isa'manta'san kore'ta pai míikírí t́nmu Isaque nuri'tí e'mí'sa'ka warantí, iwísa' tíuya ya. Innape mírírí ku'sa' tíuya wenai t́nmu yapísí'pííya isa'manta'pí e'mí'sa'kasa' warantí.

²⁰ Mírírí warantí nírí innape Paapa kupí tíuya wenai Isaque nuri'tíya ta'pí t́nmukuyamí' pí'. Morí tíito'pe Paapaya maasa to' pia ta'pííya Jacó nuri'tí pí' moropai Esaú nuri'tí pí'.

²¹ Mírírí warantí nírí innape Jacó nuri'tíya Paapa kupí'pí. Mírírí ye'nen tíísa'manta ye'ka pe Jacó nuri'tíya José nuri'tí munkíyamí' pí' ta'pí morí tíito'pe Paapaya to' pia tíwin pí' to' tííse. Mírírí taa ye'ka pe míikírí apítasa' waní'pí tíme'sipu pona moropai Paapa yapurí'pííya.

²² Mírírí warantí nírí José nuri'tíya innape Paapa kupí'pí. Mírírí ye'nen tíísa'manta rawírí Israelyamí' epa'kato' pí' eeseuríma'pí Egito pata poi. Tímáimu tíru'pííya to' pí' í' kupí to'ya e'pai awaní tíísa'mantasa' típo te'pí rí'pí yarakkírí, yaato'pe to'ya tarakkírí'níkon.

²³ Mírírí warantí nírí innape Paapa kupí'pí Moisés yuntonon nuri'tíya. Mírírí wenai eesenposa' típo yenomí'pí to'ya eseuríwí'ne kapoi kaisarí. Maasa pra míikírí era'ma'pí to'ya morí pe pu'kuru. Mírírí ye'nen pata esa' pe tíwe'senya taasa' yawírí iwí to'ya pra awaní'pí. Inama to'ya pra to' waní'pí.

²⁴ Mírírí nírí innape Paapa kupí'pí Moisés nuri'tíya. Mírírí ye'nen kure'ne teenai míikírí pata esa' Faraó yensi more pe tesatí to'ya yu'se pra awaní'pí.

²⁵ Tííse míikírí waní'pí Paapa pemonkonoyamí' e'taruma'tí kaisarí e'taruma'típai, mararí Egito ponkon kore'ta iko'manpai tíwaní yentai, imakui'pí kupí tíuya pí' taatausinpai. Paapa pemonkonoyamí' yarakkírí tíwe'taruma'tí era'ma'pííya morí pe panpí' awaní.

²⁶ Morí pe panpí' awaní epu'tí'pííya, tamí'nawírí Egito po tíwe'sanon esa' pe tíwaní yentai. Maasa pra mararí tíwe'taruma'tí epu'tí'pííya Paapa pemonkonoyamí' pokonpe, manni'kan kore'tapai maasa tímenka'pí píika'títon Paapa narima epu'tí'pííya. Moropai típia Paapa nítirí kure'nan nímkí'pí aako'mamí'pí.

²⁷ Innape Paapa kupí tíuya wenai Egito pata yapai Moisés nuri'tí epa'ka'pí pata esa' namaiya pra. Tamí'nawíron yapítanípí'pííya maasa pra Paapa aní' nera'ma pepín epu'tí tíuya ye'nen.

²⁸ Innape Paapaya tîpemonkonoyamî' pîika'tî kupî tîuya ye'nen, tekînkon tî'kato'pe to'ya ta'pîiya. Moropai inkamoroya tîma'takon kî'pato'pe to'ya mîn ke ta'pîiya. Maasa pra Egito pona inserî iipî ya to' tî'kai, to' munkîyamî' e'mai'nokon tî'kaiya namai.

²⁹ Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî Israelyamî'ya. Mîrîrî ye'nen kure'nân pîrana suuyu itese' rukku'nîpî'pî to'ya a'mun po. Moropai to' ye'ma'pî'pî tui'sanon Egito ponkon ena'pî. Inkamoro yeuronka'pî tunaya. To' tî'ka'pîiya.

³⁰ Mîrîrî warantî innape Paapa kupî to'ya wenai Jericó cidaderî yuwa'to' kawînan ena'pî. Asakî'ne mia' pona wei kaisarî mîrîrî yuwa'to' woi to' wîti ko'mannî'sa' tîpo eena'pî. Paapa maimu yawîrî mîrîrî kupî'pî to'ya.

³¹ Mîrîrî warantî nîrî innape Paapa kupî'pî Raabe nuri'tîya. Mannî' se' tapairon wîrî' warayo'kon yarakkîrî tîwe'sen. Mîikîrî sa'mantasa' pra man manni'kan tîpata yawonkon sa'manta yai. Inkamoro wani'pî Paapa maimu yawîrî pra. Tîise morî pe manni'kan pata era'manenân Israelyamî' yapisî'pîiya tewî' ta.

³² Î' tauya e'painon inî' panpî' sirîrî pî'? Maasa pra kure'ne eseurîma eserîke pra wai mararî wei man. Eseurîma eserîke pra wai Gideão nuri'tî nîkupî'pî pî', moropai Baraque nuri'tî nîkupî'pî pî', moropai Sansão nuri'tî nîkupî'pî pî' moropai Jefté nuri'tî nîkupî'pî pî' moropai Davi nuri'tî nîkupî'pî pî' moropai Samuel nuri'tî nîkupî'pî pî', moropai manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nuri'tî pî'.

³³ Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî to'ya. Mîrîrî wenai to' eseya'nama mararonkon pepîn tiaron pata ponkon yarakkîrî. Moropai to' yentai to' wani'pî. Yairon kupî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Paapa winîpainon, itîrî tîuya ta'pî Paapaya, yapisî'pî to'ya. Innape ikupî to'ya wenai kaikusiyamî' mata yettapuri'pî Paapaya.

³⁴ Innape ikupî tîuya'nîkon wenai kure'nân apo' awittasa' yî'nîpî'pî Paapaya, to' aramî namai. Moropai to' e'tî'ka yai tiaronkon sa'manta tanne, to' sa'manta pra awani'pî. Teuren a'tu'mîra to' wani'pî. Tîise meruntî ke to' ena'pî. Teeseya'namakon yai meruntî ke pu'kuru to' wani'pî. Mîrîrî ye'nen tiaron pata ponkon mararonkon pepînon yentai to' wani'pî.

³⁵ Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî wîrî'sanyamî'ya. Mîrîrî ye'nen to' yonpakon isa'manta'san pîmî'sa'ka'pî Paapaya inî'rî. Tiaronkon taruma'tî'pî to'ya tîwî innape iku'to' tîuya'nîkon rumakato'pe to'ya. Tîise tîwî irumaka to'ya pra awani'pî. Maasa epu'tî'pî to'ya tîwe'taruma'tîkon tîpo tîisa'mantasa'kon ya, morî yapisî tîuya'nîkon tîwe'mî'sa'kasa'kon yai.

³⁶ Moropai tiaronkon yeppe'nîpî'pî to'ya. Moropai tiaronkon po'pîti'pî to'ya. Tiaronkon yewa'tîpî'pî to'ya. Moropai atarakkannito' yewî' ta to' yari'pî to'ya.

³⁷ Moropai to' sa'manta pîkîrî tiaronkon pa'tîpî'pî to'ya tî'kon ke. Tiaronkon sara'mo'pîti'pî to'ya saasa ke arakkîta pairî. Tiaronkon wî'pî to'ya kasupara ke. Tiaronkon ataimerunpa'pî mararî pra. To' asarî ko'mannî'pî se' yentakaya, tîponkon ton carneiro moropai bode pi'pî rî'pî yeka'ma'pî tîuya'nîkon ye'ka pe. Î' ton pra tîwe'sanon pe to' wani'pî. Itaruma'tîsa' pe to' wani'pî ipîra. To' e'taruma'tîto' wani'pî tu'ke, tiwin pra.

³⁸ Inkamoro asarî'pî keren poro moropai wî' poro. Moropai to' ko'manpîti'pî yarantana pî'. A'takon non yakasa' yapi' to' ko'mamî'pî. Morî pe, yairon pe to' wani'pî, sirîrî pata ponkon imakui'san kore'ta to' ko'mamî yentai.

³⁹ Inkamoro yeseru era'ma'pî Paapaya tamî'nawîrî tîwakîrî pe. Maasa pra innape tîkupî to'ya wenai to' pî' aatausinpa'pî. Tîise inkamoro e'tî'ka'pî maasa i' tîrîuya ta'pî Paapaya tapi'se pra.

⁴⁰ Maasa pra Paapa esenumenka'pî tiaron pe maasa uurî'nîkon koneka tîuya yai morî pe awe'to' yawîrî, inkamoro nîrî konekaiya. Mîrîrî yai morî yapisî to'ya pe man uurî'nîkon yarakkîrî.

12

Paapa Uyunkon Mîikîrî

¹ Mîrîrî ye'nen uurî'nîkonya inkamoro mararonkon pepîn nîkupî'pî yekare eta'pî. Mîrîrî warantî uurî'nîkonya iku'to'pe ekareme'nen pe awani. Mîrîrî ye'nen tî tamî'nawîrî innape ikupî manenpanen rumakapai'nîkon man. Moropai imakui'pî unku'pikon kupî e'pai pra man atare'mon namai. Inî' ipî' enpenatanpai pra man. Tîise meruntî ke e'nîpai'nîkon man manni'kan teeka'tunsenon eka'tumî warantî. To'sarî uye'marîkon ta ko'mannî'pai'nîkon yairî ma're teenai pra.

² Innape ikupî'pî ko'mannî'pai'nîkon Jesus era'mai'ma. Maasa pra innape Paapa kupî wenai, mîikîrîya uurî'nîkon pîika'tî'pî. Moropai upîika'tîkon pî' aako'mamî tîipia erepannî pîkîrî. Mîikîrî yeseru pî' esenumenkanpai'nîkon. Î' pensa mîikîrîya pakî'nân pona tîisa'mantato' yewanmîrîsa' pra man. Tîise aatausinpa'pî maasa pra i' kai'ma tîipia itîrîuya ta'pî Paapaya yapisî tîuya kupî ye'nen. Mîrîrî ye'nen i' kai'ma esenumenka pra awani'pî kure'nân

tíweppe'to' pí', tíisa'mantato' pí'. Tarípai mîikîrî ereutasá' sírîrî, ípîkku pata'se' ya', Paapa, tamî'nawíronkon esa' pe tíwe'sen, yaponse' po ímeruntîrî winî.

³ Maasa esenumenkati í' kai'ma awe'taruma'tí'pî pí'. Í' kai'ma imakui'san kore'ta tíwanî yai típî' to' wo'ma'tato' yapítanîpî'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'níkonya yapítanîpî e'pai awanî, yairî ma're teenai pra, moropai tírumakai pra.

⁴ Epu'tí pí' wai seru' pepín. Imakui'sanya ataruma'tí'pîto'kon pí' yapítanîpî pí' aako'mamîkon. Tíise ípîra amîrî'nîkon tíwî amînikon tí'kanse ataruma'tísa'kon to'ya pra man sírîrî típose.

⁵ Í' ta'pî Paapaya ku'sa'ya'nîkon aawanmîra'nîkon. Meruntî ke awanîkonpa Paapaya tímaimu ke ta'pî yairî ma're eenakon namai, tímukuyamî' pe amîrî'nîkon tíku'se. Ta'pîiya see warantî:

Maasa etakî unmu,

í' pensa Paapaya ataruma'tí wenai

í' kai'ma ayenupaiya etatî.

Ípînamaya'nîkon pra kenantî.

Moropai í' pensa apî' taiya ya:

—Yairî pra nai —taiya ya apî',

kîsewankono'mai.

⁶ Maasa pra Paapa wanî

tísa'namanenan yako'menkanen pe,

morî pe to' enato'pe.

Moropai tamî'nawíronkon tímumu pe

tínapisî'san panamaiya,

yairî pra to' yeseru wanî namai

ta'pîiya.

Pv 3.11,12

⁷ Mîrîrî ye'nen e'taruma'tinto' yapítanî'tí, Paapaya apanamato'kon eta ye'ka pe. Maasa pra í' kai'ma apî'nîkon Paapa esenyaka'ma tímukuyamî' pe awanîkon ye'nen. Moro awanî sírîrî more itun nako'menka'pî pepín iteseru? Kaane, iteseru yako'menkasai'ya mîrîrî, itun pe tíwanî ye'nen. Mîrîrî warantî tamî'nawíronkon tímukuyamî' yako'menka Paapaya.

⁸ Mîrîrî ye'nen yako'menkasa' pe pra awanîkon ya, inmuku pe pu'kuru awanîkon pepín. Tíise tiaron munkî pe awanîkon.

⁹ Uyunkon taríronya uurî'nîkon yako'menka'pî. Moropai mîikîrî nama'pî. Mîrîrî yentai Paapa nama'nîkon e'pai man, manni' uyunkon ka' pon uyako'menkanenkon. Mîrîrî warantî íkupîya'nîkon ya, moriya íipia ko'mannîto' pu'kuru eporî.

¹⁰ Uyunkon taríronya uurî'nîkon yako'menkapítî'pî more pe e'nî'nîkon tanne teesenumenkato' yawîrî. Morî pe uyeserukon yu'se tíwanî ye'nen yako'menkapítî'pî to'ya epu'tí tíuya'nîkon píkrî. Tíise Paapaya uurî'nîkon yako'menkato' wanî tíwîrî yairon pe. Morî pe tarakkîrî ko'mannîto'pe, tíwarantî ukupîya'nîkon.

¹¹ Í' pensa uurî'nîkon yako'menkanenya ya, uyako'menkato'kon wanî uurî'nîkon yewankono'manen pe. Yai pra yairî ma're enan, atausinpanto' ton pra. Tíise maasa panpî' uurî'nîkon yako'menkasa'kon yeseru ena morî pe. Moropai tíwanmîra e'nîto' esera'ma, maasa pra Paapaya uyako'menkasa'kon wenai.

Panamanto'

¹² Mîrîrî ye'nen tauya amîrî'nîkon wanî itenya ike'nepamî'san warantî ayenyakon pími'sa'katî taatausinpai. Moropai e'mî'sa'katî apítatî ike'ne tíwe'sen warantî pra. Tíise meruntî ke enatî ayewankon ya'.

¹³ To'sarî aye'marîkon konekaya'nîkon warantî ayeserukon konekatî morî pe yawîrî aako'mamîkonpa yairî ma're teenai pra.

Pv 4.26

Aako'mamîkon yai ayeserukon era'manenán a'tu'mînan esenomî namai, tíise morî pe taatausinpai to' ko'manto'pe.

¹⁴ Tíwanmîra awanîkon yuwatî tamî'nawíronkon pokonpe. Moropai morî pe pu'kuru, itu'se Paapa e'to' yawîrî aako'mamîkon yuwatî. Maasa pra mîrîrî ku'sa' anî'ya pra awanî ya, Uyepotorîkon era'maiya pepín tíwin kin.

¹⁵ Aka tíwarî e'tí, anî'ya tíipîka'títo' Paapaya yewanmîrî namai, íipiapai aatarimakî namai. Aka mîikîrî ke'nen manni' mî'nî ye' aro'tasa' manni' warantî maasa pra mîrîrî mî'nî ye' arentasa' ya morî pe tíwe'sen kore'ta mîrîrîya to' taruma'tí. Mîrîrî warantî pra e'tí teekore'mai pra tiaronkon winíkî.

¹⁶ Moropai tauya aka se' tapairî wîrî'sanyamî' yarakkîrî awanî tonpe anî' ke'nen. Moropai wîrî'sanyamî' ke'nen se' tapairî warayo'kon yarakkîrî. Moropai Paapa nítîrî yewanmîrî anî'ya ke'nen. Maasa pra mîrîrî warantî Esaú nurî'tíya íkupî'pî. Tíipia Paapa nítîrî'pî yewanmîrî'pîiya. Eesenumenka pra awanî'pî e'mai'non pe tíwanî pí' e'mai'non pia í' tírî

túya ta'pí Paapaya pí'. Maasa pra tiwinan prato awentamo'kanto' miakanma'piya mîrîri ke takon Jacó nurî'tí pia.

¹⁷ Mîrîri típo í' kupî'piya epu'nenan amîri'níkon. Mîrîri entamo'kanto' miakanma'pí túya mana'poka yu'se awani'pí. Mîrîri esatí'piya tun nurî'tí pí': "Inî'ri morí pe uuko'manto'pe ka'ki Paapa pí'", ta'piya tun pí'. Tíise yewanmîri típo, í' kai'ma inna'pokaiya eseríke pra awani'pí. Teuren tu'ke iteserukon yuwa'piya tîkauware esatí'piya. Tíise yapisiya pín.

¹⁸ Í' pensa amîri'níkon erepansa' pra man Paapa pia manni'kan penaronkon Judeuyami' erepami'pí warantí. Aminke pra inkamoro erepami'pí mîrîri wí' pia. Tíise mîrîri yai eranne' pe to' wani'pí. Mîrîri apo' era'ma'pí to'ya moropai katupuru írîkkutun wani'pí nari' pe. Moropai miarí ewaron pe awani'pí mararí pra a'situn wani'pí.

¹⁹ Mîrîriya eta'pí to'ya trombata e'nato'. Mîrîri kore'ta teeseurímasen mai eta'pí to'ya. Mîrîri eta túya'níkon pe ta'pí to'ya eranne' pe tíwaníkon wenai inî'ri eeseuríma namai.

²⁰ Maasa pra yapitanípi to'ya eseríke pra to' wani'pí í' kai'ma eeseurímato'.

Ta'pí Paapaya tiwin kin aní'ya manni' wí' yapí namai

maasa pra wí' yapísa' aní'ya ya,
iwí e'pai awani'pí ta'tí'pí se tí' ke,

pemonkonyami' neken pepín tíise to' yekínnon nîri ta'piya.

Êx 19.12,13

²¹ Mîrîri to' nera'ma'pí wani'pí nari' pe. Mîrîri pí' ta'pí Moisés nurî'tíya:

—Mararí pra e'kíkí'ma sírîri eranne' pe wani'pí'

Dt 9.19

—ta'piya.

²² Tíise mîrîri ye'ka pata amîri'níkon íi'sa' pra man. Tíise aai'pí'píkon morí pu'kuru Paapa pata ya' tiaron wí' itese' Sião pona pena awe'kupí'pí warantí pra. Tíise morí Paapa cidaderí pona, amenan Jerusalém ka' pon pia aai'pí'píkon manni'kan mararonkon pepín iku'ne'tí yentainokon inseriyami' kore'ta.

²³ Amîri'níkon íipí'pí manni'kan e'mai'nokon Paapa munkiyami' epere'sa' kore'ta taataus-
inpai pu'kuru manni'kan itese' e'menuka'san ka' po. Aai'pí'píkon Paapa pia manni'
Paapa ípíku tamí' nawíronkon yenunnen. Moropai o'non pata Paapa níkupí'san yairí
ípemonkonoyami' yekaton ko'mamí morí pe awe'to' yawírí. Mîrîri pata pona aai'pí'píkon.

²⁴ Amîri'níkon íipí'pí Jesus pia manni' amîri'níkon yarakkírí moropai Paapa arappana'
tíwe'sen. Manni' Jesus níkupí'pí amenan pe esepóníto'pe Paapa yarakkírí. Moropai manni'
tímíní ke uuri'níkon kuyu kuyu ma'típon pia aai'pí'píkon. Manni' ímíní wani' morí pe manni'
Abel nurî'tí míní tí'kamo'pí yentai. Maasa pra Abel míní rí'pí era'ma túya yai Paapaya
iwítípon taruma'tí'pí. Tíise Jesus míní rí'pí era'ma túya yai imakui'pí unkupí'píkon kupíya
tíwanmíra.„

²⁵ Mîrîri ye'nen aka moropai anetapai pra ke'tí teeseurímasen eeseurímato'. Maasa pra
manni'kan anetapai pra esi'san wí' poi teeseurímasenya taasa' tanne, inkamoro e'píika'tí pín
tíise to' e'tí'ka'pí. Mîrîri ye'nen uuri'níkon kanan, yewanmíri'sa' ya ka' pon eeseurímato' o'non
ye'ka pe e'píika'tín e'painon? E'píika'tín pepín.

²⁶ Manni' yai wí' pia to' wani' yai mîkírí teeseurímasen maimuya non eserentíkí'ma
emapu'tí'pí. Tíise tarípai ta'piya:

—Inî'ri tiwinkano'pí pe eeserentíkí'ma emapu'túya kupí sírîri tíise non neken pepín tíise ka'
nîri

Ag 2.6

—ta'piya.

²⁷ Sírîri wani' Paapa maimu pe inî'ri eeseuríma'pí tamí' nawíron inkoneka'pí eserentíkí'ma yai
aataretí'ka kupí sírîri. Tíise mîrîri kore'ta ípatíkarí tîlko'mansen ko'mamí kupí sírîri aataretí'ka
pepín.

²⁸ Mîrîri ye'nen —Morí pe man, Paapa, anna pata'se' ton tírî pí' nai anna pia —taa pí'
ko'mannípai'níkon. Maasa pra uyesa'kon taataretí'kasen pepín yapí'sa' ye'nen, ípatíkarí
ko'manní yarakkírí. —Morí pe man, Paapa —taa pí' ko'manní wenai, yapurípai'níkon man.
Í' kai'ma tíwakírí pe epu'to'pe Paapaya inamai'ma yapurípai'níkon man.

²⁹ Maasa pra Paapa wani' nari' pe,
manni' apo' warantí.

Manni'kan innape tapurínenan pepín po'túya.

Dt 4.24

„Mîrîri ye'nen inamai'ma Paapa yapurípai'níkon man.„

13

Paapa Yapurí Pí' Ko'manní E'pai Awani' Uyeserukon Ke

¹ Uyonpakon sa'nama pí' ko'manní e'pai awani' Cristo pemonkono pe e'ní'níkon ye'nen.

² Moropai tiaronkon teerepansenon ayewí'kon ta yapí'to'ya'níkon tírumakai pra to' yapísi
pí' ako'mantí. Maasa pra penaronkon tiaronkon nurí'tíya tewí'kon ta teerepansenon

tera map'i'se'nikon yapisi'pi. To' yapisi'pi to'ya ani'kan pe to' wanî tepu'tii pra ese ye'kakon pemonkonyami' kai'ma tiise inseriyami' kini.

³ Moropai enpenatati nîri mannankan atarakkannîto' ta atarakkamo'san pi'. To' kore'ta si'ma amoronkon epu'tiya'nikon waranti to' pi' enpenatati. Moropai enpenatati nîri mannankan sa'ne tiwe'taruma'tisanon pi'. Inkamoro e'taruma'tito' ku'ti amîri'nikon e'taruma'ti to' yarakkîri waranti.

⁴ Tarîpai tauya sirîri manni'kan tino'pitasenon pi' moropai teetinyomasenon pi', tino'pitasen no'pita wanî mori pe tino'pi yarakkîri tiwanîpa. Moropai wiri' e'to'pe tînyo yarakkîri nîri. Maasa pra imakui'pi pe awani tino'pi pepin wiri' yarakkîri warayo' wanî ya. Moropai wiri' wanî ya tînyo pepin yarakkîri, inkamoro taruma'ti Paapaya mîrîri imakui'pi kupi to'ya ye'nen.

⁵ Tarîpai eseurîma sirîri yemanne awani pi'. Kure'ne ayemannekon pinînmaya'nikon pi' kisenumenkati atînururikon yapisikon pi'. Tiise mori pe man ka'ti mîrîri itesa' pe awe'to'kon pi' itentai pu'kuru itu'se teeseka'nunkai pra. Maasa pra Paapaya ta'pî:

Î' pensa tiwin kin arumakauya pepin
moropai apîinamauya pra wanî pepin
ta'pîiya.

Dt 31.6

⁶ Mîrîri ye'nen meruntî ke sa'man pe apî'tan yuwapai'nikon eseurîmanto' ke. Taapai'nikon tiaronkon pi':

Paapa wanî sirîri upîika'tînen pe.

Mîrîri ye'nen eranne' pe e'to' ton pra man.

Mîrîri ye'nen î' kupî pemonkonya

e'painon uyarakkîri?

Ikupîiya pepin

Sl 118.6,7

taapai'nikon.

⁷ Maasa enpenatati. Manni'kan e'mai' pe erepami'san itekare ekaremekitîponkon amîri'nikon pi'. Inkamoro ko'mami'pi pi' enpenatati. To' ko'mami'pi moropai inkamoro sa'manta'pi innape ikupîi'ma. Mîrîri ye'nen inkamoroaya innape ikupîi'pi waranti innape ikupîiya'nikon yuwati.

⁸ Maasa pra Jesus Cristo wanî sirîri pena tiwanî'pi waranti. Mîikîri ri ko'mami sirîripe mîrîri waranti. Moropai mîrîri waranti ri nîri aako'mami ipatikari eetinyaka'ma'pi pra.

⁹ Mîrîri ye'nen tiaronkonya ayenupato'kon tu'kan yeseru pi' kîsetati. Maasa pra mîrîri etaya'nikon ya, yairi awe'to'kon winîpai apantakaiya'nikon. Tiise mori pe awani Paapa nitîri winîpai meruntî ke ayekatonkon ena ya. Tiise ankupikon winîpai aai'pi pepin. Maasa pra mîrîri ye'ka panamanto' yekkari awani ena'to' pi' seeni' wanî mori pe, seeni' wanî imakui'pi pe taato' yawîri awanikon ya, mîrîriya amîri'nikon piika'ti pepin.

¹⁰ Uurî'nikon wanî e'piika'ti'san pe Jesus Cristo sa'mantato' wenai. Tiise tiwe'piika'tikonpa tekînkon po'tînenan e'piika'ti pepin, innape Jesus kupi tîuya'nikon pra awani ye'nen.

¹¹ Teepîremasanon esanon yepotorîya Judeuyami' tonpe paaka mîni yari yai Paapa pata'se' mori pu'kuru ta imakui'pi to' nikupî'pi yepe' pe, inkamoro o'ma'kon esa'ri'pi po'tipiti'pi to'ya poro po, cidade ta pra.

¹² Mîrîri ye'nen mîrîri waranti nîri Jesus sa'manta'pi cidade po pra tiise poro po. Manni'kan imakui'pi kupitîponkon tonpe tîmîni kamo'pîiya to' nikupî'pi ronapa kai'ma.

¹³ Mîrîri ye'nen wîtipai'nikon man Jesus wenairi. Inkamoro tîwo'ma'tasanon wo'ma'tato' yapîtanî'pai'nikon man, penaronkonya mîrîri kupi yapîtanî'pi'pi Jesusya waranti.

¹⁴ Maasa pra sirîri pata po ko'mannîto' ipatikaron ton pra man. Tiise sirîri tîpo ipatikaron ko'mannîto' nîmîki pi' ko'mannî manni' aai'pi kupi manni'.

¹⁵ Mîrîri ye'nen Paapa yapurîpai'nikon man tîwirî ri Jesus Cristo nikupî'pi wenai. Mîrîri yapurîto' wanî unpo'tikon pe tiwe'sen waranti itîri uurî'nikonya. Ipi' eseurîman ye'ka pe, mori Paapa anna piika'tînen taa ye'ka pe, yapurî'nikon imîri pe e'nî ye'nen.

¹⁶ Tîwi mori ku'to'ya'nikon tîku'se pra ikupî pi' aako'mamikon e'pai man tiaronkon piika'tikonpa. Maasa pra mîrîri kupi pi' aako'manto'kon wanî Paapa wakîri pe, manni' antîrîkon ayekînkon yentai.

¹⁷ Mîrîri ye'nen tauya manni'kan aye'mai'norikon pe tiwe'sanon inkamoro maimu yawîri ako'manti. Maasa pra inkamoro esenyaka'ma tîwirî ri amîri'nikon tonpe. Maasa pra epu'ti to'ya kupi tîuya'nikon amîri'nikon pi' Paapaya to' ekaranmapo kupi sirîri. Innape to' maimu yawîri awanikon ya, moriya inkamoro esenyaka'ma tiwakîrîkon pe pu'kuru taatausinpai. Tiise to' maimu yawîri pra awanikon ya, teesewankono'mai to' esenyaka'ma amîri'nikon piika'ti eserîke pra tiwin kin.

¹⁸ Mîrîrî ye'nen tauya eepîremakon pî' ako'mantî. Esa'tî Paapa pî' anna ton pe nîrî. Maasa pra innape pu'kuru anna yewan ya' morî pe awanî epu'tî pî' anna man. Maasa pra tîwîrî rî yairon anku'pai anna wanî ye'nen.

¹⁹ Moropai esatîuya apî'nîkon î' kai'ma amîrî'nîkon kore'ta enna'poto'pe Paapaya iku'to'pe eepîremakon yu'se wai ka'ne' panpî' mîrîrî ku'to'peiya eepîremakon yu'se wai.

Epîremanto'

²⁰⁻²¹ Paapa, anna yunkon, manni' tîwanmîra e'nîto' tînen amîrî. Manni'kan itu'se awe'to'kon pia amaimu yawîrî inkamoroya iku'to'pe. Moropai Jesus Cristo sa'manta'pî wenai tamî'nawîrî itu'se awe'to' ku'to'pe annaya anna pîika'tîkî. Maasa pra Paapa anna yepotorî Jesus Cristo pîmî'sa'ka'pîya sa'mantanto' yapai. Mîrîrî tîisa'mantato' wenai kure'ne ikupî'pîiya apemonkonoyamî' pî' eesenyaka'ma ko'mannîpî. Moropai ini'kamo'pî imînî wenai amaimuya taasa' yawîrî ikupî'pîiya. Mîrîrî ye'nen î' pensa mîrîrî inkupî'pî ena pepîn î' pe pra rî. Mîrîrî warantî Cristo yapurî e'pai man ipatîkarî mîi pikîrî pra. Mîrîrî warantî e'pai man.

Panamanto' Ikî'pî

²² Uyonpayamî, esatîuya sîrîrî apî'nîkon tîtî'napanse panamanto' yekare etakonpa teeseta'kai pra. Maasa pra sîrîrî kaareta unmenuka'pî wanî kure'ne pu'kuru tîwe'sen pe pra.

²³ Moropai epu'tîya'nîkon yu'se wai î' kai'ma uyonpakon Timóteo epa'ka'pî yekare atarakkannîto' tapai. Ka'ne' pe mîikîrî ii'sa' ya uupia, uyarakkîrî attî amîrî'nîkon era'mapî'se uutî yai.

²⁴ Tarîpai umaimu yarimauya tamî'nawîronkon manni'kan aye'mai'norîkon pe tîwe'senon mororonkon pia. Moropai tamî'nawîrî Paapa pemonkonoyamî' pia. Moropai uyonpakon, Itália ponkonya nîrî tîmaimukon yarima pî' man aapia'nîkon.

²⁵ Paapaya epe'mîra tintîrî tîrî yu'se wai tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia. Mîrîrî neken.

SÍRÍRÎ KAARETA TIAGO NÎMENUKA'PÎ

Morî pe anî nîmenuka'pî sîrîrî kaareta esepu'ti pra awanî. Seurîwî'nankon warayo'kon to' ese' Tiago eseporî Biblia po, tîise tu'kankon esenumenka Tiago, Jesus yakon nîmenuka'pî pe awanî. Mîikîrî pî' Paulo eseurîma (Gl 1.19).

Mîikîrî Tiagoya imenuka'pî tiaronkon Judeuyamî' pia, manni'kan e'pîraipîka'san tiaron pata poro. Inkamoro panamaiya morî kupî to'ya wenai, tiaronkonya epu'ti, innape Paapa pemonkono pe to' wani. Innape Jesus ku'to' wani yairi pu'kuru. Innape ikupî to'ya neken pepîn, tîise tewankon ya' iko'mannîpî to'ya yairi.

¹ Uurî Tiago wani Paapa poitîrî pe, moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo poitîrî pe nîrî. Uurîya kaareta yarima sîrîrî tamî'nawîronkon Judeuyamî' pia, pata kaisarî e'paraipîka'san Judeuyamî' pepîn kore'tawonkon pia. Umaimu man aapia'nîkon.

Epu'nîto'kon

² Uyonpayamî', sa'man erepamî ya apona'nîkon, teesewankono'mai pra e'ti, tîise atausinpatî ipî'.

³ Maasa pra sa'man yapitanîpiya'nîkon ya, meruntî ke eenakon. Mîrîrî epu'nîto' yapitanîpiya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' aako'mamîkon tîwî tîku'se pra. Moropai meruntî ke eenakon, sa'man yapitanî'nenan pe. Mîrîrî epu'ti pî' naatîi.

⁴ Mîrîrî ye'nen sa'man yapitanî'ti, meruntî ke awanîkonpa, tamî'nawîrî morî pe awanîkonpa itu'se Paapa e'to' yawîrî.

⁵ Tîise anî'rî akore'ta'nîkon manni' wani ya, epu'nen ton pra, Paapa pî' esatîiya e'pai awanî, epu'nen tîito'peiya. Maasa pra anne' pepîn mîikîrî. Tîwakîrî pe mîikîrî repaiya teeseta'kai pra, tako'menkai pra.

⁶ Tîise innape pu'kuru ikupî'ma esatîiya e'pai awanî, itîrîiya naka tîkai pra. Innape ikupî'ma Paapa pî' esatî anî'ya pra awanî ya, mîikîrî wani ike'ne, tuna yaapîti a'situnya manni' warantî.

⁷ Mîrîrî warantî tîwe'sen ya, Paapa winîpainon yapîsî tîuya kai'ma eesenumenka e'pai pra awanî. Maasa pra î' rî yapîsîiya pepîn.

⁸ Innape iku'nen pepîn esenumenkato' wani pepîn tiwin. Ike'ne tîwe'sen î' rî yaapîti a'situnya warantî eesenumenkato' wani. Î' rî kupî tîuya epu'tîiya pepîn.

Ipîkkukon Moropai Î' Ton Pînon

⁹ Uyakon, amîrî î' ton pra sa'ne wani. Tîise teesewankono'mai pra e'kî. Atausinpakî maasa pra Paapaya ayannosa' tîpia aako'mamîpa.

¹⁰⁻¹¹ Ipîkku kanan? Tu'ke temanne kenan tîise mîikîrî sa'manta. Parî' yari'ku ya'pî'ta warantî ipîkku sa'manta. Wei teepa'kasen a'ne' moropai yei yari'ku ya'pî'tanîpiya, moropai awe'soroka. Moropai morî pe awe'to' ton pra awanî. Mîrîrî warantî ipîkku e'tî'ka mîrîrî, itu'se tîwe'to' kupî pî' aako'mamî tanne. Mîrîrî ye'nen –Temanne kenan uurî teuren. Tîise Paapa pia î' pe pra man. Yairon pepîn uurî –kai'ma eesenumenka ya, aatausinpa e'pai awanî.

Epu'nîto'kon Moropai

Imakui'pî Kupî Emapu'tînenan

¹² Taatausinpasen mîikîrî pemonkon meruntî ke tîiko'mansen sa'man kore'ta si'ma. Maasa pra sa'man yentai tîwanî ye'nen, ipatîkarî tîiko'manto' ton yeporîiya. Mîrîrî Paapa nîrî tapurînenan pia, pena ta'pî tîuya yawîrî.

¹³ Imakui'pî anku'pai anî' wani ya, –Sîrîrî esenumenkato' iipî Paapa winîpai –kîkatî. Maasa pra imakui'pî kupîya'nîkon emapu'ti Paapaya pepîn. Morî mîikîrî. Imakui'pî anku'pai Paapa wani pepîn. Moropai anî'ya imakui'pî kupî emapu'tînen pepîn mîikîrî.

¹⁴ Mîrîrî ye'nen imakui'pî anku'pai anî' wani ya, –Sîrîrî esenumenkato' uwinîpainon –ka'kî. Maasa pra imakui'pî anku'pai eesenumenka tîiwarîrî.

¹⁵ Mîrîrî pî' eesenumenka ko'mannîpî ya, imakui'pî kupîiya. Mîrîrî ya imakui'pî kupî pî' aako'mamî, maasa pra imakui'pî enasa' ye'nen itentai. Mîrîrî wenai aako'mamî pepîn Paapa pia.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', unsa'namakon, mîrîrî pî' teesenu'kui'pî pra e'ti.

¹⁷ Tamî'nawîrî morî tekenan Paapa winîpai tui'sen. Mararî mîrîkî imakui'pî ton pîn. Pata weiyu ton konekatîpon mîikîrî, morî. Moropai pata weiyu mo'ta warantî Paapa wani pepîn. Teseru miakanmaiya pepîn. Tîise morî teseru kupî pî' aako'mamî.

¹⁸ Tiiwariri uuri'nikon kupi'piya tinmukuyami' pe yairon timaimu ekaremeki tiuya wenai. Miriri kupi'piya itu'se tiwani ye'nen. Tami'nawironkon tinkoneka'san pemonkonyami' kore'tapai uuri'nikon mo'ka'piya timiri pe e'nito'pe.

Etapai'nikon Moropai Iku'pai'nikon

¹⁹ Uyonpayami', unsa'namakon, siriri epu'ti. Tiaron eseurima ya, mori pe etati e'mai' pe, ka'ne' pe teesurimai pra, ka'ne' pe teekore'mai pra.

²⁰ Maasa pra teekore'masa'kon ya, mori itu'se Paapa e'to' kupi'ya'nikon pepin.

²¹ Miriri ye'nen tami'nawiron i' imakui'pi pe tiwe'sen rumakati. Ayewankon ya' tiiko'mansen nura ankupikon rumakati. Moropai Paapa ma're tiwe'ku'se imaimu yapi'ti. Paapa neka'ma'pi ayewankon ya' yapi'ti, maasa pra miriri wenai awe'piika'tikon e'painon.

²² Imaimuya taasa' yawiri iku'ti, eta pe neken pra, teesunku'ti pra.

²³ Maasa pra ani'ya imaimu eta, tiise imaimu yawiri ikupi'ya pepin, miikiri wani miriri wanamari yai teesera'masen waranti.

²⁴ Miikiri teesera'ma ti'po atti. Moropai ka'ne' pe o'non ye'ka pe tiwani'pi kupi'ya tiwanmira.

²⁵ Tiise Paapa maimu pi' ani' esenupa ya, moropai miriri yawiri aako'mami ya, tiwanmira tiku'se pra, miikiri ko'mami taatausinpai. Maasa pra Paapa maimu mori tekenan. Imakui'pi yentai e'ni emapu'tinen.

²⁶ Ani'ya taa: —Crente uuri —taiya ya, tiise imakui'pi pe eseurima, miikiri esenku'tisa' miriri. Moropai —Uuri crente —taiya se' tapairi. I' pe pra ri awani.

²⁷ Tiise ani'ya yun pinon moropai isan pinon piika'ti ya, moropai inyo sa'manta'san piika'ti ya to' e'taruma'ti tanne, miriri yu'se Paapa wani. Moropai siriri non po tiiko'mansenon ko'mami waranti pra aako'mami yu'se Paapa wani, imakui'pi tiku'se pra. Miriri ye'nen miriri waranti aako'mami ya, —Uuri crente —taiya ya, yairi awani.

2

Se' Kaisari Mori Pe Tiaronkon Yapi'pai'nikon

¹ Uyonpayami', tami'nawironkon pemonkonyami' yapi'ti mori pe e'sentai pra. Maasa pra amiri'nikonya Uyepotorikon Jesus Cristo kupi innape. Miikiri Jesus mori pu'kuru, tami'nawironkon yentainon. Miikiri wenai mori pe tiaronkon yapi'ti.

² A'ki, eepere'sa'kon kore'ta ipikku warayo' ewomi mori pe teepontiti moropai epe'ke ouro itenya yeperu pokon. Moropai ite'ma'pi pi' tiaron warayo' ewomi ipoi'pi ti'pon ya' teepontiti.

³ Moropai miikiri mori pe eponti'pi pi' taaya'nikon: —Seeni' pata ereutaki mori ya' —taaya'nikon moropai itaponse' ton yempoya'nikon. Tiise ipoi'pi sa'ne ipon pi' taaya'nikon: —Satipe e'ki, miriri ye'ka pe pra non pona ereutaki uyaponse' pia —taaya'nikon.

⁴ Miriri waranti taaya'nikon ya, se' kaisari to' kupi'ya'nikon pepin. E'sentai to' kupi'ya'nikon. Pemonkonyami' aako'menkanen pe awe'ku'sa'kon imakui'pi pe. Amiri'nikon imakui'pi pe teesenumenkasanon.

⁵ Etati uyonpayami', inkamoro i' ton pinon tiwe'taruma'tisanon menka'pi Paapaya timiri pe. Miriri ye'kakon menka'piya kure'ne innape tiku'to'pe to'ya. To' menka'piya ti'pata ponaron pe to' e'to'pe. Miriri epu'ti pi' naati maasa pra pena ta'piya: —Uyapurinenan pia upata tiru'ya, ipatikari to' ko'manto'pe uupia —ta'piya.

⁶ Tiise amiri'nikonya inkamoro tiwe'taruma'tisanon yewankono'ma. To' yeppe'nipiya'nikon. Tiise ani'kanya kin ataruma'tikon, moropai ayarikon surarayami' esa' pia? Ipikukon, temanne kenankonya ataruma'tikon. I' ton pinonya ataruma'tikon pepin.

⁷ Moropai Jesus mori winiki to' eseurima imakui'pi pe. Miikiri aponaronkon Jesus pi' to' eseurima iri pe.

⁸ Tiise Paapa nekaremeki'pi yawiri, mori pe tami'nawironkon yapisiya'nikon ya se' kaisari, mori pe awanikon. Maasa pra Paapa maimu e'menkasa'ya taa:

—Tiaronkon sa'namati aawariri'nikon awe'sa'namakon manni' waranti Lv 19.18
—ta'piya.

⁹ Tiise mori ipikku pe tiwe'sen wani ri'pi pi' tiaron yentai ikupi'ya'nikon ya, imakui'pi kupi'ya'nikon miriri. Unkupikon ton, Paapa nekaremeki'pi pureme'nenan amiri'nikon taripai.

¹⁰ Maasa pra ani' wani ya, tami'nawiron Paapa nekaremeki'pi yawiri, tiise tiwin inekaremeki'pi yonpa pureme'sai'ya ya, inekaremeki'pi pureme'sai'ya miriri.

¹¹ Maasa pra Paapa nekaremeki'pi:

—Tiaron no'pi, tiaron niyo yarakkiri kisi

Ex 20.14; Dt 5.18

—ta'piya. Moropai iniri'ri miikiri riya ta'pi:

—Tiaron ki'wi.

Ex 20.13; Dt 5.17

Miriri ye'nen tiaron no'pi yarakkiri pra tiise tiaron wii ani'ya ya, miriri wenai Paapa nekaremeki'pi pureme'sai'ya miriri.

¹² Moropai tiwinano'pi wei yai, uuri'nikon ekanmapo Cristoya: —Î ton pe see umaimu yawîri pra aako'mami'pikon? —taiya upi'nikon. Mîrîri namai ako'manti Cristo maimu yawîri. Moropai mori pe eseurimatî itu'se Cristo e'to' yawîri. Maasa pra Cristo maimu imakui'pi yentai e'ni emapu'tinen.

¹³ Maasa pra o'noko'pi pe tiaronkon era'masa' pra e'ni ya, uuri'nikon nîri era'ma Paapaya pepin ti'noko'pi pe. Tiise o'noko'pi pe uyonpakon era'masa' ya, mîrîri wenai e'taruma'tinto' yuwa'ka'nikon.

Inna Taatiponkon

¹⁴ Uyonpayami', î pe pra ri awani pemonkonya taa: —Uuri inna taawon —taiya mori kupi'ma pra. Mori iteseru ton pra si'ma mîrîri inna taato'ya ya neken awe'piika'ti pepin.

¹⁵⁻¹⁶ See waranti awani. Ayonpa warayo', wîri' wani ya ipon ton pra, itekari ton pra, moropai ipi' taaya'nikon: —Mori pe ako'manki. Tiwanmîra e'ki. Emi'ne pra ako'manki. Komi' pe pra ako'manki. Mîrîri taaya'nikon tanne, itu'se mîlîri e'to' tiisa'ya'nikon pra awanikon ya, mîlîri piika'tiya'nikon pepin.

¹⁷ Mîrîri waranti inna taatiponya ani' piika'ti pepin. Inna taiya se' tapairi Paapa pemonkono pe pra si'ma. Mîrîri waranti inna taato' neken wani isa'manta'pi waranti.

¹⁸ Yai pra ani'ya taa: —Inna taatipon mîlîri, tiise tiaron pi' taiya: —Mori teseru kenan mîlîri —taiya. Mîrîri pi' tauya api'nikon. O'non ye'ka pe epu'to'peuya innape iku'nen pe awani iteseru mori pe pra si'ma? Epu'tiuya eserike pra. Tiise aronne epu'tiuya innape ikupiya mori iteseru wenai.

¹⁹ Innape tiwin Paapa wani ku'nen amiri? Mori pe man. Tiise o'ma'kon, Makui poitirtonon nîri innape Paapa ku'nenan. Moropai marari pra to' esi'nipi'ipi'.

²⁰ Inna taawon neken mori kupi'ma pra e'piika'ti pepin. Pakko amiri. Inna taato' neken wani î pe pra ri. Mîrîri epu'tiyo pra nan?

²¹ Î wenai Paapaya Abraão nuri'ti utamokon era'ma'pi yairon pe? Mîlîri Abraãoya tinmu, Isaque, tîri'pi Paapa pia tinpo'ti pata'se' pona. Mîrîri kupi'piya Paapa maimu yawîri, innape ikupi' tiuya ye'nen. Mîrîri kupiya wenai, mori pe, yairon pe era'ma'pi Paapaya.

²² Innape imaimu kupi'pi Abraãoya epu'ti pi' naatii inkupi'pi wenai. Moropai inkupi'pi wenai yairi innape tiku'toi'ya epu'ti'pi Paapaya.

²³ Mîrîri waranti eesera'ma pena î ta'pi Paapa kaaretariya yawîri. Ta'piya: —Innape Paapa kupi'pi Abraãoya.

Mîrîri ye'nen yairon pe era'ma'pi Paapaya Gn 15.6
—ta'piya. Taato' mîrîri Paapa kaaretari. Moropai tiwaniyakon pe Abraão esati'piya.

²⁴ Mîrîri ye'nen pemonkon era'ma Paapaya yairon pe, timaimu yawîri aako'mami' wenai. Tiise inna taawon mori kupi'ma pra, mîlîri era'maiya pepin yairon pe.

²⁵ Mîrîri waranti Raabe nuri'ti e'piika'tisa' wani'pi. Pena mîlîri Raabe wani'pi eseporo ri tiwe'sen wîri'. Tiise Paapa pemonkonoyami' pata era'manenan yapisi'piya tewi' ta mori pe. To' piika'ti'piya tiaron e'ma ta pi' to' witi'to'pe ta'piya. Mîrîri ku'sai'ya wenai Raabe era'ma'pi Paapaya yairon pe.

²⁶ Isa'manta'pi wani itekaton ton pra. Mîrîri waranti awani inna taatipon Paapa maimu yawîri pra si'ma. Tiwe'piika'tito' eporiya pepin.

3

Unukon

¹ Uyonpayami', uuri'nikon tiaronkon yenupanenanya imakui'pi kupi ya, utaruma'tikon Paapaya tiaronkon taruma'ti tiuya yentai. Mîrîri epu'ti pi' naatii. Mîrîri ye'nen tiaronkon yenupanenan pe tu'ke amiri'nikon e'pai pra awani.

² Maasa pra tami'nawironkon uuri'nikonya imakui'pi kupi'unukon ke, uyeserukon ke, esenumenkanto' ke, tu'ke. Tiise ani'ya tiwi imakui'pi teeseurimato' rumakasa' ya, tami'nawiri imakui'pi teseru rumakasa'ya mîrîri. Moropai mori pe pu'kuru awani.

³ A'ki, uuri'nikonya bridia yeka'ma sokoro'pan kaware mata ya' attito'pe o'non poro itu'se e'nito' yawîri.

⁴ Moropai apo' yen pi' esenumenkanpai'nikon. Kure'nan mîrîri a'situnya itukka. Tiise itesa'ya yari si'mirikki naire ke, o'non poro itu'se tiwe'to' yawîri.

⁵ Mîrîri waranti uuri'nikon wani. Si'mirikki pe unukon wani. Tiise kure'ne imakui'pi pi' eseuriman eserike awani tiaronkon tîma'tani'se.

A'ki, kure'nan yu' arami si'mirikki apo' yarin wenai.

⁶ Mîrîri waranti unukon wani, apo' waranti. Imakui'pi pe pu'kuru unukon wani uyawonkon pe. Mîrîri imakui'pi sorokaiya mîrîri tami'nawiri uuko'manto'kon ya'. Uyewankon ki'paiya. Mîrîri imakui'pi Makui winipai tui'sen.

⁷ A'ki, tamí'nawíronkon o'ma'kon toronyamí, íkiyamí, moro'yamí' esepannípi pe-monkonyamí'ya tekínkon ton.

⁸ Tíise aní'ya tínu esepannípi eseríke pra awaní imakui'pí pe teeseuríma namai. Nari' pe awaní. Mai' warantí wíi ton pe awaní. Aní'ya íkoneka eseríke pra awaní.

⁹ Unukon ke Paapa, Uyepotoríkon yapurí moropai mírírí ke níri uyonpakon pí' eseuríman imakui'pí pe. Inkamoro uyonpakon Paapa níkoneka'san tíwarantí.

¹⁰ Untakon yapai umaimukon epa'ka morí pe moropai imakui'pí pe níri. Mírírí warantí e'pai pra awaní, uyonpayamí'.

¹¹ A'ki, tiwinan yani yapai tuna epa'ka pepín morí moropai iní'ne níri.

¹² Moropai paruru ye' epeta pepín laranja pe. Moropai kuwai ye' epeta pepín paruru pe. Mírírí warantí yani iní'ne pe teepa'kasen yapai morí tuna epa'ka pepín. Mírírí warantí untakon yapai tiwin epa'ka e'pai awaní, morí.

Yairon Epu'nen Pu'kuru

¹³ Moro nai epu'nen akore'ta'níkon? Moriya tauya, morí pe ako'mankí, innape epu'nen pe awaní epu'to'peuya. Míi pe pra, morí kupí pí' aako'mamí ya, ayeseru era'mauya. Moropai mírírí wenai, epu'nen pe awaní epu'tíuya.

¹⁴ Tíise míi pe awaníkon ya, itu'se awe'to'kon pí' neken eesenumenkakon ya: —Epu'nen uuri. Uuriya ayenupakon sírírí —kíkati. Seru'ye' pe awaníkon, mírírí warantí taaya'níkon ya.

¹⁵ Maasa pra mírírí esenumenkanto' Paapa winípainon pepín. Tíise sírírí non po tíiko'mansenon winípainon, Makui winípai tui'sen mírírí esenumenkanto'.

¹⁶ Maasa pra tiaronkon yentai e'pai awaníkon ya, moropai itu'se awe'to'kon pí' neken eesenumenkakon ya, eekore'makon, eesiyu'pítíkon. Moropai tamí'nawírí imakui'pí kupí'ya'níkon.

¹⁷ Tíise epu'nen Paapa winípainon mírírí ye'ka pepín. Tekenan morí mírírí esenumenkanto'. Moropai ayewankon konekaiya tiaronkon pí' eekore'makon namai. Eranmíra amírí'níkon kupí'ya. Se' kaisarí tiaronkon kupí emapu'tínen, e'sentai pra. Tiaronkon maimu yawírí aako'mamíkon emapu'tínen. Tiaronkon sa'namaya'níkon emapu'tínen. Tiaronkon píika'tíya'níkon emapu'tínen. Mírírí warantí íkupí pí' Paapa winípainon ko'mamí, yairí, seru' pe pra.

¹⁸ Tiaronkon píika'tínenan ko'mamí morí kupí pí', tiaronkon ekore'ma namai. Mírírí ye'nen aríníke inkamoroya morí kupí pia'tí.

4

Sírírí Non Po Tíiko'mansenon Yeseru Yu'sankon

¹ O'non pata pai tui'sen eekore'mato'kon, eesiyu'pítíto'kon? Aya'níkon tíiko'mansen mírírí. Mírírí wenai itu'se awe'to'kon pí' eeseka'nunkakon míito'pe.

² Mírírí warantí aako'mamíkon tíise í' ton pra awaníkon. Tiaron wííya'níkon tíise í' itu'se awe'to'kon eporí'ya'níkon pepín. Tiaronkon yemanne yu'se awe'pítíkon tíise yapísí'ya'níkon eseríke pra awaní. Mírírí pí' eekore'makon moropai eesiyu'pítíkon pí' aako'mamíkon. Aapia'níkon í' ton pra awaní, maasa pra Paapa pí' esatí'ya'níkon pra awaníkon.

³ Esatí'ya'níkon, tíise yapísí'ya'níkon pra awaníkon. Amírí'níkon pe aatausinpakonpa itu'se awaníkon ye'nen yapísí'ya'níkon pepín. Maasa pra yairí pra esatí'ya'níkon.

⁴ Amírí'níkon waní see poro rí wírí'sanyamí' pí' tíwe'sanon warantí. Maasa pra imakui'san yeseru era'maya'níkon awakíríkon pe, Paapa pemonkono pe sí'ma. Íri pe awaníkon wenai, Paapa yeyaton pe eenakon. Maasa pra sírírí non po tíiko'mansenon yeseru yu'se awaníkon. Mírírí warantí aní' waní ya, sírírí non po tíiko'mansenon yarakkírí e'pai, Paapa yeyaton pe awaní.

⁵ Moropai Paapa maimu e'menukasa'ya taa see warantí: —Morí Yekaton Wanní tírípí Paapaya uyewankon ya'. Kure'ne uurrí'níkon yu'se awaní moropai uurrí'níkon ko'manní'nen pe awaní imakui'pí kupí namai —taiya. Mírírí ye'nen —Se' tapairí taasai'ya mírírí —kíkati.

⁶ Moropai uurrí'níkon píika'tí Paapaya. Iní' panpí' umeruntírikon tíriya. Sírírí warantí Paapa maimu e'menukasa':

Míi'pankon winíkí Paapa ekore'ma
tíise míi'pankon pepín píika'tíya
taato' mírírí.

Pv 3.34

⁷ Mírírí ye'nen Paapa ma're e'ku'tí. Imaimu yawírí ako'mantí. Meruntí ke e'tí Makui winíkí, moropai eepe aapiapai'níkon.

⁸ Aminke pra Paapa pia erepantí, moropai aapia'níkon aako'mamí. Imakui'pí ku'nenan pí' tauya, erepantí tíwí amakuyíkon tíku'se. Moropai amírí'níkon asakí'ne teesenumenkasanon pí' tauya, ayewankon ke innape íku'tí imakui'pí tírumakai. Tíwí tiwin eesenumenkato'kon nísi.

⁹ Imakui'pí anukupi'pikon pí' teesewankono'mai e'tí. Akaruntí. Aatausinpa'pikon ra'títí akaruwato'kon pe. Esewankono'matí.

¹⁰ Paapa ma're tíwe'ku'se e'tí. Moropai amírí'níkon yapuríya.

Tonpayamí Pí Teeseurímasanon Imakui'pí Pe

¹¹ Uyonpayamí, imakui'pí pe kíseurímatí ayonpakon winíkí. Aní' eseuríma ya imakui'pí pe tonpa winíkí, imakui'pí pe eeseuríma níri unukupíkon ton pe Paapa nekaremekí'pí winíkí. Paapa nekaremekí'pí yawírí pra awaníkon ya itentai awe'kupíkon. —Morí pe pra man —taaya'níkon Paapa maimu pí' ipureme'sa'ya'níkon wenai.

¹² Tíise Paapa neken unukupíkon ton ekareme'nen. Míikírí neken uyesa'kon pe uurí'níkon píka'tíya, kaane ka'rí yenumíya itu'se tíwe'to' yawírí. Tíise amírí kanan? O'non ye'ka pe ayonpakon esa' pe awe'kupíkon Paapa warantí?

¹³ A'kí, see warantí taawonan: —Sírírípe penane anna wítí sírírí sinpata cidade pona. Mí-arí tiwin kono' yuwa'ka annaya esenyaka'mai kure'ne tíniru yapi'to'pe —kai'ma taawonan.

¹⁴ Tíise í' e'kupí penane epu'tíya'níkon pepín tiwin kin. Maasa pra aako'manto'kon waní katupuru warantí. Kure'ne aako'mamí pepín, tíise ka'ne' pe attí.

¹⁵ Mírírí ye'nen see warantí taaya'níkon e'pai waní: —Enen uuko'mamí yu'se Paapa waní ya, uuko'mamí. Moropai í' kupíya yu'se Paapa waní ya, ikupíya —taaya'níkon e'pai awaní.

¹⁶ Tíise aawarírí'níkon eeseurímakon taatapurí. Mírírí eeseurímato'kon waní imakui'pí pe.

¹⁷ Mírírí ye'nen aní'ya morí kupí pra awaní ya, morí kupí epu'tí'ma, imakui'pí kupíya níri mírírí.

5

Ipíkkukon

¹ Moropai eseuríma sírírí ipíkkukon pí'. Eseuríma etapai'níkon. Awe'taruma'tíkon kupí sírírí. Mírírí ye'nen akaruntí, entaimepí'tí teesewankono'mai.

² Maasa pra ayemannekon e'tí'ka pe man. Aponkon yaku o'ma'konya pe man.

³ Ayemannekon ouro pe, prata pe tíwe'sen karawa pe man. Mírírí ayemannekon karawasa' era'maya'níkon ya, awe'tí'kakon kupí epu'tíya'níkon. Akaraukon kupí sírírí tíwe'taruma'tí. Ayemannekon e'tí'ka kupí sírírí moropai amírí'níkon níri e'tí'ka kupí sírírí. Tu'ke ayemannekon konekaya'níkon, Cristo ii'to' weiyu aminke pra tíise.

⁴ A'kí, apotírítion teesenyaka'masanon anmíríkon pí' ye'maya'níkon pra awaníkon, inkamoro yenku'tí'ma. To' karau eta'pí Paapaya. Míikírí Uyepotoríkon meruntí tamí'nawíronkon yentainon.

⁵ Amírí'níkon ko'manpítí'pí tarí sírírí non po tu'ke ayemannekon pí', aya're'kon pí' taatausinpai. Í' itu'se awe'to'kon eporí'píya'níkon. Aakaiwantaní'sa'kon Paapaya awíkon kupí tanne.

⁶ Moropai moríkon pemonkonyamí' wíi me'po'píya'níkon, awíníkí'níkon í' ku'sa' to'ya pra tíise. Inkamoroya í' kupí eserike pra awaní'pí maasa pra to' yentai awaníkon.

Uyepotoríkon Í'to' Nímíkí Pí' Ko'manní

⁷ Mírírí ye'nen, uyonpayamí, e'taruma'tínto' pí' teesewankono'mai pra e'tí. Moropai Cristo ípí nímí'tí teesemí'tapai pra, mii esa'ya tñpímí'pí yeperu nímíkí warantí. Inímíkí pí' aako'mamí kono' renato'pe, moropai iní'rí inímíkíya tñpímí'pí epetato'pe.

⁸ Mírírí warantí teesemí'tapai pra e'tí. Ayewankon meruntítanní'tí. Maasa pra Uyepotoríkon ípí kupí sírírí.

⁹ Uyonpayamí, tíwo'ma'tai pra e'tí. Maasa pra imakui'pí pe eeseurímakon ya, ayonpa winíkí ataruma'tíkon Paapaya. Aka, míikírí ayesa'kon moro man mana'ta po. Aaipí kupí sírírí.

¹⁰ Uyonpayamí, penaronkon tímáimu ekareme'nen pe Paapa nimenka'san pí' esenu-menkanpai'níkon. Kure'ne to' e'taruma'tí'pí Paapa maimu ekaremekí tíuya'níkon wenai. Míiwíni tíise mírírí pí' to' ko'mamí'pí tíwí tíku'se pra.

¹¹ A'kí, tamí'nawíronkon aní'kan meruntí ke tíiko'mansenon, taatausinpasanon. Mírírí epu'tí pí' naatí. Enpenatanpai'níkon Jó nuri'tí yekare pí'. Tíwe'taruma'tí'ma innape Paapa kupí pí' aako'mamí'pí tíwí tíku'se pra. Mírírí típo tí'noko'pí pe era'ma'pí Paapaya, moropai morí tírípíya Jó pia. Maasa pra Paapa waní morí pe, pemonkonyamí' sa'namanen pe.

¹² Uyonpayamí, tamí'nawírí ayeuríma'píya'níkon yentai ekaremekíuya sírírí. Paapa pemonkono pe awaníkon ye'nen yairí teeseurímasanon amírí'níkon. Mírírí ye'nen inna taapai awaníkon ya, inna neken ka'tí. Moropai kaane taapai awaníkon ya, kaane neken ka'tí. Iní' panpí, —Useruku pepín, useruku pepín —kai'ma kíkatí. Innape eeseurímakon epu'tí tiaronkonya yu'se awaníkon ya, inna, kaane, neken ka'tí, juro tíkai pra. Mírírí warantí eseurímatí Paapaya ataruma'tíkon namai.

Epîrematî

¹³ Anî' tiwe'taruma'tîsen moro nai akore'ta'nîkon? Paapa yarakkîrî eeseurîma e'pai man. Anî' taatausinpasen moro nai akore'ta'nîkon? Paapa yapurîiya e'pai man teeserenka pe.

¹⁴ Anî' pri'yawon pepîn moro nai akore'ta'nîkon? Soosi esanon yannoiya e'pai man. Inkamoro epîrema ipona e'pai man moropai ikarapaima to'ya kara' ke. Mîrîrî warantî ikupî to'ya Uyepotorîkon ese' yai, mîikîrî Uyepotorîkonya yepî'tito'pe.

¹⁵ Mîrîrî warantî to' epîrema innape Paapa kupûi'ma moropai mîikîrî pri'yawon pepîn esepî'tî eserîke awanî. Mîikîrî yepî'tî Uyepotorîkonya. Moropai imakui'pî ku'sai'ya ya, tîiwanmîra ikupî Paapaya.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen imakui'pî ankupî'pikon ekareme'tî ayonpakon pî'. Moropai epîrematî ayonpakon pona eesepî'tîkonpa. Maasa pra morî ku'nen epîrema ya, imaimu yawîrî ikupî Paapaya.

¹⁷ Mîrîrî warantî Elias nuri'tî wani'pî pena. Uurî'nîkon warantî awanî'pî pemonkon pe. Moropai mîikîrî epîrema'pî kono' rena namai. Kure'ne eepîrema'pî. Moropai kono' rena pra awanî'pî eseurîwî'ne kono' arakkita pairî kaisarî.

¹⁸ Mîrîrî tîpo eepîrema'pî inî'rî kono' ii'to'pe. Moropai kono' yarima'pî Paapaya. Moropai inî'rî yei ena'pî teperu ke tamî'nawîrî.

¹⁹⁻²⁰ Uyonpayamî', anî' amîrî'nîkon kore'tawon atarima ya Paapa piapai, moropai inî'rî awenna'po emapu'tî tiaronya ya, mîikîrî imakui'pî ku'nen piika'tî mîikîrîya aasa'manta namai. Moropai imakui'pî inkupî'pî mo'ka Paapaya. Mîrîrî pî' enpenatanpai'nîkon.

SÎRÎRÎ KAARETA E'MAI'NON PEDRO NÎMENUKA'PÎ

Pedroya sîrîrî kaareta menuka'pî innape Jesus ku'nenan pia, manni'kan to' nitaruma'ti'san innape iku'to' to'ya wenai. Inkamoro yenpenatanîpî'pî Pedroya ani' pe to' wanî. Paapa, tamî'nawîronkon yentainon munkî pe pu'kuru to' wanî. Moropai maasa kure'ne morî yapisî to'ya kupî Paapa winîpai. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' to' ko'mamî e'pai awanî, tîiko'mamîkon pîkîrî. Moropai morî pe to' ko'mamî e'pai awanî, imakui'pî tîku'se pra, kai'ma to' yeurîma'pî Pedroya sîrîrî kaareta pî'.

¹ Uurî Pedro, Jesus Cristo naipontî'pî. Sîrîrî kaareta menukayua aapia'nîkon Paapa pemonkonoyamî' pîrai'pî tîiko'mansenon apatakon ya' pra, ka'ran pe awanîkon manni' pia. Manni'kan Ponto pata po awanîkon mannan pia, moropai Galácia pata po awanîkon mannan pia, Capadócia pata po awanîkon mannan pia, Ásia pata po awanîkon mannan pia, moropai Bitînia pata po awanîkon mannan pia imenukayua sîrîrî.

² Amîrî'nîkon wanî Paapa, Uyunkon nîmenka'san pe, î' kupî tîuya pî' teesenumenka yawîrî. Moropai Morî Yekaton Wannî wenai, ipemonkono pe pu'kuru, morî pe awanîkonpa amenka'pîiya'nîkon. Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu yawîrî aako'mamîkonpa amo'ka'pîiya'nîkon, mîikîrî mînî ini'kamo'pî wenai, imakui'pî yapai imo'kasa' pe awanîkonpa.

Uyonpayamî, inî' panpî' morî pe tîwe'to' tîrî Paapaya yu'se wai epe'mîra, moropai tîwanmîra e'nîto' tîriya yu'se wai aapia'nîkon.

Pedroya To' Yenpenatanîpî

Ipatîkarî Ko'mannîto' Nîmî'nen Pe E'nî

³ Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun, yapurîpai'nîkon, kure'ne uurî'nîkon i'noko'masai'ya wenai. Isa'manta'san kore'tapai Jesus Cristo pîmî'sa'ka tîuya yai tîisa'mantato' ke in'e'ma'pî yapisî'pîiya tîwakîri pe. Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon esenpo emapu'tî'pîiya tînmuku pe e'nîto'pe. Tarîpai innape tîpemonkonoyamî' pia Paapa nîtîrî yapisî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen iwinîpainon yapisî nîmîkî pî' ko'mannî sîrîrî.

⁴ Amîrî'nîkon ton pe mîrîrî koneka ko'mannîpîiya ka' po. Î' pensa tîitîpansen pe pra, î' pensa aama'ta ton pe pra, moropai î' pensa aataretî'ka neporî ton pe pra man miarî.

⁵ Moropai sîrîrî non po awanîkon tanne, amîrî'nîkon ko'mannîpîiya nîrî tîmeruntîri yai. Tamî'nawîron ataretî'ka pîkîrî aako'mannîpîiya'nîkon, tîpia aako'mamîkonpa, innape ikupîya'nîkon wenai. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîronkonya era'ma, î' kai'ma morî pe inkoneka'pî wanî, tamî'nawîrî awe'to' yawîrî.

⁶ Mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru awanîkon e'pai awanî teuren, e'taruma'tînto' iipî tanne. Yairî ma're awanîkon tiaron pensa, maasa pra tu'kan e'taruma'tînto' si'ta'non iipî amîrî'nîkon taruma'tînen ton.

⁷ Mîrîrî tu'kan e'taruma'tînto' iipî, yairî innape ikupîya'nîkon epu'to'pe. Maasa era'matî. Ouro yeka'ma to'ya apo' ya' teken ouro pe awanî epu'tîkonpa. Aaramî pra awanî ya, innape ouro pe awanî epu'tî to'ya. Mîrîrî warantî innape ikupî pî' aako'mamîkon awe'taruma'tîkon ye'ka pe. Mîrîrî amîrî'nîkonya innape iku'to' wanî ouro tîwe'tî'kasen yentai tîwe'tî'kasen pe pra awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ayonpaiya'nîkon awe'taruma'tînto'kon ke innape ikupî pî' aako'mamîkonpa. Moropai amîrî'nîkonya e'taruma'tînto' yapîtanî'sa' tîpo, Paapaya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: —Morî pe pu'kuru man —taiya Jesus Cristo i'to' weiyu eseposa' yai. Mîrîrî yai tamî'nawîronkonya era'ma emapu'tîiya î' kai'ma morî pe, ipîkku pe akupî'pîiya'nîkon.

⁸ Mîikîrî Paapa era'manen pe pra awanîkon, tîise yapurî ko'mannîpî amîrî'nîkonya. Maasa era'maya'nîkon ye'ka pe pra, innape Cristo kupî pî' aako'mamîkon ye'nen, aatausinpakon ko'mannîpî mararî pra. O'non ye'ka pe ekaremekî yentai aatausinpato'kon wanî.

⁹ Maasa pra morî pe e'to' yawîrî amîrî'nîkon koneka yaretî'kaiya kupî sîrîrî, tîwarantî awanîkonpa. Moropai apata'se'kon tîriya kupî sîrîrî tîpia aako'mamîkonpa. Tamî'nawîrî mîrîrî kupîiya innape Cristo kupî'pîiya'nîkon wenai.

¹⁰⁻¹¹ Mîrîrî e'pîika'tînto' anepu'pî penaronkon profetayamî' nuri'ti wanî'pî. Mîrîrî ye'nen kure'ne yuwa'pî to'ya. Inkamoroya ta'pî: —Î' ye'ka see mîrîrî Paapa nîtîrî e'pîika'tînto'? Î' pensa yarimaiya kupî sîrîrî? Mîrîrî e'pîika'tînto' yekare ekaremekî'pî to'ya pena, tîise morî pe epu'tî'ma pra. Tîise Morî Yekaton Wannîya ekaremekî'pî to' pî', î' pensa mîrîrî e'kupî. —Maasa awe'kupî Cristo e'taruma'tî e'pai awanî. Moropai mîrîrî tîpo teeyatonon yentai eenasa' yai, ipîkku pe ikupî Paapaya —ta'pîiya.

¹² Inkamoro penaronkon tîmaimu ekareme'nenan pi' sirîri aneta'pikon ekaremeki'pi Paapaya pena. Paapaya ta'pi: —Amîri'nikon ton pe awe'kupî pepin, tîise manni'kan maasaronkon ton pe awe'kupî pe man —ta'piya to' pi'. Mîrîri ye'nen manni'kan itekare ekareme'nenanya ekareme'sa' sirîri api'nikon tarîpai. Inkamoroya ekaremeki'pi api'nikon ka' poinon, Morî Yekaton Wannî, Paapa narima'pi meruntîri yai. Sirîri e'piika'tinto' yekare wani morî pe pu'kuru, mîrîri anepu'pai nîri inseriyami' wani.

Paapaya Uyannokon Imakui'pi Ton Pra E'nîto'pe

¹³ Mîrîri epu'tiya'nikon ye'nen, aka, tîwari e'ti, aawarîri'nikon etî'ninmatî, ayeserukon epu'nenan pe. Moropai tamî'nawîri morî pe Paapaya akupîkon nîmîki pi' aako'mamîkon, i' pensa Cristo iipi weiyu yaino ton pe.

¹⁴ Paapa munkî pe awanîkon ye'nen, imaimu yawîri ako'mantî. Pena imakui'pi yu'se awe'to'kon yawîri aako'manpîti'pikon, maasa pra i' kai'ma aako'mamîkon yu'se Paapa wani epu'tiya'nikon pra awani'pi. Tîise epu'tiya'nikon tarîpai, mîrîri ye'nen mîrîri warantî pra ako'mantî. Imakui'pi yu'se tîwe'se pra ako'mantî.

¹⁵ Morî pe e'ti, maasa pra morî pe pu'kuru Paapa wani, imakui'pi ton pra. Mîikîri ri amîri'nikon yannotîpon warantî e'ti. Imakui'pi winîpai atarimatî moropai tamî'nawîri i' kupîya'nikon kaisari morî ku'ti.

¹⁶ Mîrîri warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taa:

—Imakui'pi winîpai atarimatî,

imakui'pi winîpai atarimasa' pe uuko'mamî warantî.

Morî pe e'ti, morî pe pu'kuru tîwe'sen pe uuko'mamî warantî

Lv 11,44,45; 19.2; 20.7

—taa Paapaya.

¹⁷ Eepîremakon ya, Paapa esa'nenan amîri'nikon ayunkon pe. Manni' Paapa wani yairi, yairi pra tamî'nawîronkon ko'manto' wani ekareme'nen pe, ani' tîmenkai pra. To' nîkupî'pi yako'menkaiya tiwin pi' to' kaisari. Mîrîri ye'nen tîwari e'ti, mîikîri namatî aako'mamîkon pikîri.

¹⁸ Maasa pra pena aako'manpîti'pikon ayeserukon yarakkîri, i' kai'ma penaronkon atamokonya ayenupa'pikon yawîri. Mîrîri aako'manto'kon wani'pi i' pe pra ri. Tîise epu'tiya'nikon ye'masa'kon pe awanîkon mîrîri ayeserukon winîpai, manni' epe'ke aataretî'kasen pepin. Mîrîri ke aye'masa'ya'nikon, ouro ke moropai prata ke pra, taataretî'kasen ke pra.

¹⁹ Tîise amîri'nikon wani ye'masa'kon pe moropai imo'kasa'kon pe morî pu'kuru Jesus Cristo minî ke. Mîikîri wani carneiro, Paapa pia to' nîtîri warantî tîwe'sen pe. I' ri ima'tîki ton pra tîwe'sen pe awani, imakui'pi ton pra.

²⁰ Mîikîri wani pena Paapa nîmenka'pi pe sirîri non pona yarimapa, maasa sirîri pata koneka tîuya rawîri. Moropai mîikîri yenpo'piya amen pata ataretî'ka rawîri, amîri'nikon piika'tinen ton pe.

²¹ Mîikîri wenai amîri'nîkonya Paapa yapurî. Innape ikupîya'nikon manni' Cristo pimî'sa'ka'tîpon, tamî'nawîron yentai ikupîti'pon. Mîrîri warantî innape ikupîya'nikon moropai i' tîrîuya ta'pi Paapaya yapîsiya'nikon nîmîki pi' aako'mamîkon.

²² Tarîpai amîri'nikon wani yairon Paapa maimu yawîri. Mîrîri wenai imakui'pi ayeserukon rumakasa'ya'nikon. Mîrîri ye'nen seru'ye' pe pra ayonpakon, manni'kan innape Jesus ku'nenan, sa'namaya'nikon kure'ne. Mîrîri warantî awe'sa'namato'kon yuwatî inî' panpi', tamî'nawîri ayewankon ke.

²³ Maasa pra mîikîri Paapa i' pensa aasa'manta ton pepînya amîri'nikon esenpo emapu'ti'pi, tînmuku pe awanîkonpa. O'non ye'ka pe ikupî'piya? Ayunkon tîisa'mantasen wenai pra tîise innape imaimu kupîya'nikon wenai, Paapaya ikupî'pi. Mîrîri imaimu wani ipatîkari enen ko'mannîto' ton tîinen pe, aataretî'ka pepin.

²⁴ Mîrîri warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taa:

Tamî'nawîronkon pemonkonyami' wani

parî' keren po tîwe'sen warantî.

Moropai inkamoro esera'ma morî pe

mîrîri parî' yari'ku warantî.

Tîise tiwin wei parî' a'pi'ta moropai yari'ku e'soroka.

Mîrîri warantî to' wani, tîisa'mantatonkon pe.

²⁵ Tîise Uyepotorîkon maimu wani

ipatîkari tîiko'mansen pe,

Is 40.6-8

taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya. Mîrîri ekaremeki'pi to'ya eta'piya'nikon sirîri itekare Paapa maimu.

2

*Yewanmîrîsa' Tî' Wani**Ipatîkarî Ko'mannîto' Tînen Pe*

¹ Mîrîrî imakui'pî ayeserukon winîpai amo'kasai'ya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon imakui'pî piapai epa'katî. Tamî'nawîron tiaronkon pi' imakui'pî esenumenkato' pia pai epa'katî, yenku'titon piapai, seru'ye' pe e'nîto' yapai, uyewanmakon pe tiaron era'mato' piapai, moropai tiaronkon winîkî imakui'pî eseurîmanto'. Mîrîrîkon piapai epa'katî.

² Moropai Paapa maimu yu'se e'tî kure'ne. Mannî' more esenposen wanî tîsan manatî yu'se warantî e'tî. Mîrîrî warantî awanîkon ya, inî' panpi' Paapa epu'tîya'nîkon. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon piika'tîya tu'se tîwanî pikîrî.

³ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taa:

Amîrî'nîkonya morî pe Paapa e'to' epu'tî tarîpai taiya. Mîrîrî ye'nen imaimu anetapainon pe e'tî.

Sl 34.8

⁴ Erepan'tî Uyepotorîkon pia, mîikîrî to' newanma'pî, itu'se pra to' wanî'pî tîise Paapa pia imenkasa' pe awanî'pî, ipîkku pe awanî'pî.

⁵ Erepan'tî iipia, Paapaya amîrî'nîkon yenyaka'mato'pe, tîiko'manto'pe akore'ta'nîkon. Mannî' tî' ke wittî konekanan esenyaka'ma warantî eesenyaka'ma uurî'nîkon ke. Tîise Paapa nîkoneka esera'ma pepîn. Moropai tîmîrî ton pe teepîremasen pe akupîiya'nîkon, antîrîkon enepîkonpa Paapa pia. Mîrîrî antîrîkon wanî Paapa wakîri pe pu'kuru, maasa pra amîrî'nîkon ton pe Cristo nîkupî'pî kupî'pîya'nîkon innape.

⁶ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taa:

Uurî nîmenka'pî, tiwinan tî' wanî ipîkku pe pu'kuru, tiaronkon tî' yentai.

Mîrîrî tîrîuya Sião cidaderî po, unkoneka yapîtanî'nen pe.

Anî'ya mîikîrî kupî ya innape, mîikîrî eppepî pepîn tiwin kin,

ipî' yairî ma're eena pepîn, taasai'ya mîrîrî.

Is 28.16

⁷ Sîrîrî tî', innape ikupîya'nîkon manni' wanî morî pe pu'kuru, amîrî'nîkon pia. Tîise manni'kan innape iku'nenan pepîn pia, nari' pe awanî mîrîrî. Paapa maimu e'menukasa'ya taa:

Manni' tî' wittî konekanenan newanmîrî'pî, mîrîrî enasa' man ipîkku pe pu'kuru tiaronkon yentai.

Sl 118.22

taasai'ya.

⁸ Moropai tiaron pata Paapa maimu e'menukasa'ya taasa:

Sîrîrî tî' wanî ipona pemonkonyami' e'pu'mato'pe moropai ipona atare'moto'pe,

Is 8.14

taasai'ya man. Inkamoro e'pu'ma maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai to' newanmîrî'pî Cristoya to' taruma'tî'pî.

⁹ Tîise amîrî'nîkon wanî pepîn mîrîrî warantî. Amîrî'nîkon wanî imenka'san pe tiaronkon kore'tapai. Moropai tamî'nawîronkon esa' Paapa ton pe teepîremasen pe awanîkon. Mîikîrî pemonkono pe awanîkon, Paapa epu'nen pe. Tîmîrî ton pe inmo'ka'san pe awanîkon. Amîrî'nîkon menka'pîiya tînkupî morîkon ekareme'nen pe. Mîikîrîya amîrî'nîkon pakkokon mo'ka'pî, ewaron ta awanîkon tanne, Paapa epu'tîya'nîkon pra awanîkon tanne. Moropai amîrî'nîkon tîrî'pîiya morî ta, a'ka ta aako'mamîkonpa, morî pe Paapa wanî tepu'se.

¹⁰ Maasa pra pena amîrî'nîkon e'sa' pra man Paapa pemonkono pe. Tîise tarîpai amîrî'nîkon wanî ipemonkono pe pu'kuru. Pena Paapaya aai'noko'makon epu'tîya'nîkon pîn. Tîise aai'noko'mato'kon Paapaya epu'tîya'nîkon tarîpai.

Paapa Poitîrî Pe E'nî

¹¹ Uyonpayamî', Paapa epu'nenan pepîn kore'ta aako'mamîkon, to' yonpa pe pra. Mîrîrî ye'nen apî'nîkon esatîuya sîrîrî, inî'rî i' itu'se awe'to'kon yawîrî ikupîya'nîkon namai, maasa pra mîrîrîya ayekatonkon taruma'tî, aminke Paapa piapai aatarimakon emapu'tîiya.

¹² Tîise morî pe ako'mantî inkamoro Paapa epu'nenan pepîn kore'ta awanîkon ye'nen. Morî pe ayeserukon e'pai awanî era'mato'pe to'ya. Teuren apî'nîkon to' eseurîma imakui'pî pe amu'tunpakon to'ya. Tîise yairî ayeserukon era'ma tîuya'nîkon wenai to' esenumenka, moropai Paapa yapurî to'ya i' pensa aai'to' weiyu erepamî yai.

Ipîkkukon Maimu Yawîrî Ako'mantî

¹³ Uyonpayamî', Uyepotorîkon nîkupî'pî wenai tamî'nawîronkon ipîkku tîwe'sanon sîrîrî non ponkon maimu yawîrî e'tî. Mannî' rei, tamî'nawîronkon esa', mîikîrî maimu yawîrî e'tî.

¹⁴ Moropai manni'kan miikiri nimenka'san tiaronkon esa' pe to' e'to'pe, inkamoro maimu yawiri e'ti. Maasa pra inkamoro wani manni'kan imakui'pi kupitiponkon taruma'tinen pe, moropai mori kupitiponkon yapurinen pe inkamoro wani.

¹⁵ Miriri waranti mori kupiya'nikon yu'se Paapa man. Maasa pra mori ayeserukon era'ma to'ya wenai, manni'kan Paapa epu'nenan pepin, api'nikon imakui'pi pe teeseurimakon ati'napami.

¹⁶ Taripai imakui'pi unkupi'pikon wenai tiwe'taruma'tisanon pe e'ni pepin maasa pra Cristoya umo'ka'pikon iwinipai. Miwini tiise —Paapaya utaruma'ti pepin taripai —kai'ma, itu'se e'nito' yawiri ko'manni e'pai pra man. Tiise Paapa poitiri pe, imaimu yawiri ako'manti.

¹⁷ Tami'nawironkon pemonkonyami' yapuriya'nikon yuwati. Moropai ayonpakon, innape Jesus ku'nenan sa'namati. Moropai Paapa nama pi' ako'manti. Moropai tami'nawironkon esa' pe tiwe'sen namati. Miriri waranti ikupi pi' ako'manti.

Cristo E'taruma'ti'pi Waranti

E'taruma'tin E'pai Awani

¹⁸ Taripai amiri'nikon to' poitiritonon apanamauya'nikon siriri. Inkamoro akaraiwarikon maimu yawiri e'ti moropai to' namati. Manni' amiri'nikon konekanon mori pe, miikiri maimu yawiri e'ti. Tiise miikiri neken pepin tiise manni' tiaron imakui'pi pe amiri'nikon taruma'tinen miikiri maimu yawiri niri e'ti.

¹⁹ I' ku'sa'ya'nikon wenai pra awe'taruma'tito'kon yapitanipiya'nikon ya mori pe awani. Maasa pra miriri waranti itu'se Paapa e'to'pe awani epu'tiya'nikon. Miriri wenai miikiriya amiri'nikon koneka mori pe.

²⁰ Tiise tiaron pensa imakui'pi ku'sa'ya'nikon ya, miriri wenai awe'taruma'tikon e'pai awani. Moropai yapitanipiya'nikon e'pai awani teesewankono'mai pra, maasa pra iku'sa'ya'nikon ye'nen. Moropai miriri wenai ani'ya ayapurikon pepin. Tiise ani' e'taruma'ti ya, i' ri imakui'pi ku'sai'ya wenai pra, moropai miriri yapitanipiya mori pe, teesewankono'mai pra, miriri yapitani'sai'ya tipo, Paapaya miikiri koneka mori pe.

²¹ Maasa pra miririto'pe, i' ri tiku'se wenai pra amoronkon epu'tikonpa Paapaya amenka'pikon. Maasa esenumenkatu uuri'nikon e'piika'tito'pe Cristo e'taruma'ti'pi yeseru pi'. Imakui'pi tinkupi'pi wenai pra yapitanipi'piya amiri'nikonya tiwaranti yapitanipikonpa.

²² Miikiri yeseru wani'pi see waranti:

I' pensa miikiriya imakui'pi ku'sa' pra man tiwin kin.

Moropai i' pensa seru'ye' pe

miikiri eseurimasa' pra man tiwin kin,
taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya.

Is 53.9

²³ Pena iwiniki imakui'pi pe to' eseurima yai i' kai'ma imakui'pi pe to' maimu yu'sai'ya pra man. Pena tipa'tipiti to'ya yai taasai'ya pra man to' pi': —Taripai ese'ma —kai'ma eesenumenkasa' pra man. Tiise Paapa yeny'a eeturumaka'pi tami'nawiri to' nikupi'pi ye'ma Paapaya epu'ti'piya. Yairi ikupiya epu'ti'piya.

²⁴ Moropai miikiri Cristoya imakui'pi unkupi'pikon mo'ka'pi tipona, paki'nan pona tiisa'manta yai. Tami'nawiri imo'ka'piya ini'ri ikupi'nikon namai, isa'manta'piya i' kupi pepin waranti e'nito'pe imakui'pi winiki. Moropai miriri pata'pi ya, mori kupi pi' ko'mannito'pe umo'ka'piya'nikon. Miikiri ya'so'kato' wenai amiri'nikon e'piika'ti'pi.

²⁵ Maasa pra pena amiri'nikon wani'pi ataka'ma'san pe Paapa piapai, tiko'manni'nen piapai carneiro ataka'masa' waranti. Tiise taripai awenna'posa'kon siriri, ayesa'kon pe tiwe'sen pia, manni' ayekatonkon ko'manni'nen pia.

3

Pedroya Tinyo Kenankon Panama

¹ Miriri waranti niri amiri'nikon wiri'sanyami' tinyo kenankon panamauya. Anyokon maimu yawiri e'ti. Yai pra Paapa epu'nen pe pra anyokon wani, tiise ayeserukon wenai eesenumenka ya, Paapa maimu epu'tiya, miikiriya innape ikupi. Tiise mori pe ayaserukon neken era'ma tiuya wenai, yarakkiri Paapa maimu pi' eeseurima yu'se awani pepin.

² Maasa pra inkamoroya ayaserukon era'ma mori pe, i' ri imakui'pi kupiya'nikon pra awanikon. Moropai innape Paapa namaya'nikon era'ma to'ya.

³ Miriri ye'nen mori pe, ema'non pe awanikon tuwai pra e'ti. Moropai apu'paikon tikinai, moropai ouro ke, epe'ke taatari'ku'tii, aponkon mori pu'kuru teka'mai teekonekai pra e'ti.

⁴ Tiise mori pe awe'to'kon nisi ayewankon ya'. Maasa pra miriri i' pensa aataretikaton pepin. Miriri ye'nen eranmira moropai tiwanmira awanikon yuwati. Miriri waranti ayaserukon wani wenai kure'ne tiwakiri pe Paapaya akupikon.

⁵ Maasa pra pena penaronkon wîri'sanyami' Paapa yapurînenan nuri'ti ekonekapiti'pi eranmîra tiwanikonpa moropai tiwanmîra tiwanikonpa. Mîrîri ye'nen inkamoro e'piti'pi tînyokon maimu yawîri,

⁶ pena Sara nuri'ti e'piti'pi mîrîri waranti. Tînyo Abraão nuri'ti maimu yawîri awani'pi. Mîrîri ye'nen esa'piti'piiya tepotori pe, inama tiuya ye'nen. Mîrîri waranti ikupiya'nikon ya anyokon yarakkîri, moriya mîkîri Sara payani'san pe awanikon. Iwaranti awanikon mori ayeserukon wani ya, moropai innape ikupiya'nikon wenai, teesewankono'mai pra aako'mamikon.

Tîno'pi Kenankon Panamaiya

⁷ Tarîpai amîri'nikon warayo'kon tîno'pi kenankon panamauya sîrîri, ano'pikon yarakkîri aako'manto'kon pi'. Epu'tiya'nikon e'pai man inkamoro wani a'tu'mîra panpi', amîri'nikon waranti pra. Mîrîri ye'nen mori pe ano'pikon ko'mannîpiya'nikon e'pai man. Maasa pra tarakkîri ipatikari aako'manto'kon tîri Paapaya sa'nîri, amîri pia, ano'pi pia, itu'se tiwani ye'nen. Mîrîri ye'nen ano'pikon yapuri ye'ka pe, mori pe mîkîri ko'manni'ti, i' pensa eepîremakon yai awe'manenpakon namai.

Mori Kupi Wenai Umoronkon Epu'ti

⁸ Sîrîri eseurîmato' yaretî'kauya sîrîri. Tauya api'nikon tamî'nawîri si'ma eesenu-menkato'kon e'pai awani tiwin. Moropai ayonpakon wani ya, timoron epu'nen mîkîri kaisari amoronkon epu'tiya'nikon e'pai awani. Moropai ayonpakon yarakkîri tiwe'sa'namai e'ti. Moropai a'noko'pikon pe esera'mati. Moropai tiaronkon yentai tiwe'ku'se pra e'ti.

⁹ Mîrîri ye'nen ani'ya imakui'pi kupi ya awinîki'nikon, mîkîri winîki imakui'pi tîku'se pra e'ti. Api'nikon teeseurîmasen wani ya, iwinîki imakui'pi teeseurîmai pra e'ti. Tiise imakui'pi pe awinîki'nikon eseurîma'pi maimu miakanmati mori ke. Maasa pra Paapaya ayanno'pikon arepakonpa mori ke.

¹⁰ Innape awani epu'ti'nikon, maasa pra mîrîri waranti Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' ye'nen. See waranti taasai'ya:

Ani' wani ya, mori pe tîko'manto' yu'se taatausinpai, mîkîriya mori pe teeseurîma yuwa e'pai awani, imakui'pi pe eeseurîma namai.

Moropai mîkîri eseurîma e'pai pra awani seru'ye' pe, tiaronkon yenku'ti pi'.

¹¹ Mîrîri ye'ka imakui'pi winîpai eepe e'pai awani.

Tiise mori i' yu'se Paapa wani neken kupi'ya e'pai awani.

Tiwanmîra aako'mami yuwaiya e'pai awani.

Moropai teesiyu'pi'se pra aako'mami yuwaiya e'pai awani.

¹² Maasa pra inkamoro ye'ka yaironkon koneka pi' Uyepotorikon ko'mami

tiwîri wei kaisari, moropai tiwîri to' epîremato' eta pi' aako'mami.

Tiise Uyepotorikon ekore'masa' ko'mami imakui'pi ku'nenan winîki,

taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya man.

¹³ Mori anku'pai awanikon wenai, awinîki'nikon ani'ya imakui'pi kupi e'painon? Ani'ya ikupi pepin tiwin kin.

¹⁴ Mîwîni pra awani ya, kure'ne taatausinpai e'pai awanikon mori ayeserukon wenai awe'taruma'tikon tanne. Maasa pra Paapaya arepakon mori ke.

Mîrîri ye'nen atausinpati, ataruma'tinenkon pi' eranne' pe pra e'ti, teesi'ni'se pra e'ti.

Is 8.12

¹⁵ Tiise Cristo nama pi' ako'manti ayewankon ya', moropai itinya' eeturumakati tiwîri ayepotorikon pe awe'to'pe. Moropai tiwîri tepu'se ako'manti, i' kai'ma Paapa winîpai mori yapisi pi' nimîkiya'nikon anepu'pai pemonkon e'to' ekaremekikonpa.

¹⁶ Mîrîri ye'nen sîrîri ku'ti mori pe, tiaronkon yentai awe'kupikon ye'ka pe pra. Mori pe eeseurîmakon eesewankono'mato'kon epu'tiyakon namai ayewankon ya'. Mîrîri waranti api'nikon teeseurîmasen wani ya, mîkîri eppepi, maasa pra ayeserukon era'ma tiuya'nikon wenai, mori pe ayeserukon wani Cristo pemonkono pe awanikon ye'nen.

¹⁷ Mîrîrî morî kupîya'nîkon wenai awe'taruma'tîkon ya, morî pe panpî' awanî. Imakui'pî ku'sa'ya'nîkon wenai awe'taruma'tîto'kon yentai awanî, awe'taruma'tîkon yu'se Paapa wanî ya.

¹⁸ Maasa pra mîrîrî warantî Cristo e'taruma'tî'pî tîisa'manta yai amîrî'nîkon ton pe. Aasa'manta'pî tiwin ite'ka tamî'nawîronkon ton pe imakui'pî to' nîkupî'pî wenai. Maasa era'matî. Mîikîrî morî teken ku'nen sa'manta'pî uurî'nîkon, yairî pra tîwe'sanon, imakui'pî ku'nenan ton pe. Aasa'manta'pî uurî'nîkon yarîpa kai'ma Paapa pia. Mîikîrî wî'pî to'ya tarî, pemonkon pe awanî tanne, tîise aasa'mantasa' tîpo Paapaya amenan pe itekaton ko'manto'pe ikupî'pî.

¹⁹ Moropai mîikîrî wî'tî'pî itekare ekareme'se itekaton'pî pe si'ma. Manni'kan pemonkonyamî' e'tî'ka'san yekaton'pî pî' ekaremekî'pîiya.

²⁰ Manni'kan inkamoro e'tî'ka'san yekaton'san pena innape Paapa maimu yawîrî esi'san pepîn teuren, Paapaya to' nîmîkî'pî innape tîkupî to'ya pena tikanau ton koneka pî', Noé nurî'tî ko'mamî yai. Tîise innape ikupî to'ya pîn. Tu'kankon pepin pemonkonyamî'ya eseurîwî'ne mia' pona tîimo'tai'nîkonya neken innape ikupî'pî. Moropai inkamoro e'pîka'tî'pî kure'nan tuna winîpai.

²¹ Mîrîrî tuna wanî esenpatakonanto' pî' teeseurîmasen pe. Sîrîrî esenpatakonato' wanî pepîn nura upi'pîkon pî' tîwe'sen ronato'pe, tîise imakui'pî uyeserurî'pîkon rumakato'pe awanî. Tîiwanmîra imakui'pî unku'pî'pîkon ku'sa' Paapaya epu'tî'nîkon, Jesus Cristo pîmî'sa'ka'pîiya wenai.

²² Mîikîrî yanu'nîpî'pî Paapaya ka' pona. Moropai eereutasa' wanî Paapa meruntîri winî. Mîikîrî wanî tamî'nawîronkon inseriyamî' esa' pe ipîkku pe tîwe'sanon moropai meruntî ke tîwe'sanon esa' pe aako'mamî ka' po.

4

Uyeserukon Etinyaka'masa' Morî Pe

¹ Mîrîrî ye'nen Cristoya tîmoron epu'tî'pî tarî pemonkon pe tîwanî yai. Mîrîrî warantî amoronkon epu'tîkonpa apîtatî, Cristoya tîmoron epu'tî'pî warantî. Maasa pra anî'ya tîmoron epu'sa' ya, mîikîrî wanî pepîn imakui'pî anku'pai, itentai imakui'pî wanî pepîn inî'rî.

² Mîrîrî ye'nen sîrîrî pata pai aako'mamî tari itu'se Paapa e'to' yawîrî, itu'se tîwe'to' yawîrî pra.

³ Maasa pra pena kure'ne aako'manpî'tî'pîkon î' pe pra rî imakui'pî kupî pî', manni'kan Paapa epu'nenan pepînya ikupî ko'mannî'pî warantî. Mîrîrî yai aako'mamî'pîkon se' tapairî wîrî'sanyamî' yarakkîrî, itu'se apunkon e'to' kupî pî'. Kure'ne awukukon mai' enîrî pî' awanî'pîkon, eesiyu'pî'tîkon pî' aako'mamî'pîkon, moropai eetimîkon pî' aako'mamî'pîkon. Moropai nura pî' aako'mamî'pîkon, mia' ke ikonekasa' yapurî ye'ka pe.

⁴ Tarîpai manni'kan Paapa epu'nenan pepîn wanî kure'ne teesenumenkai apî'nîkon. Moropai inkamoro eseurîma apî'nîkon imakui'pî pe, maasa pra inî' tînkupîkon kupîya'nîkon pra awanîkon wenai.

⁵ Tîise maasa inkamoroya tînkupî'pîkon ekaremekî kupî sîrîrî Paapa pî', tamî'nawîronkon enenankonya moropai isa'manta'sanya ekaremekî. Moropai inkamoro yenumîiya kupî sîrîrî to' nîkupî'pîkon wenai.

⁶ Mîrîrî ye'nen sîrîrî Cristo yekare esekaremekî'pî. Tamî'nawîronkonya eta'pî. Isa'manta'sanya nîrî eta'pî. Inkamoro sa'manta'pî, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sa'manta warantî, imakui'pî tînkupî'pîkon wenai. Mîiwîni tîise to' yekaton ko'mamî enen ipatîkarî, manni' Paapa ipatîkarî tîlko'mansen warantî, innape iku'sa' to'ya ya.

⁷ Tîise tamî'nawîron ataretî'kato' man aminke pra. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon e'pai man morî pe ayaserukon tepu'se, teetî'nînmai, eepîremakonpa.

⁸ Tamî'nawîron î' yentai tiaronkon yarakkîrî awe'sa'namakon e'pai awanî. Maasa pra anî' sa'naman ya, uwinîkî' nîkon imakui'pî inkupî'pî kupî uuwannîra'nîkon.

⁹ Moropai tiaronkon teerepansekon yapî'nen pe e'tî awakîrîkon pe, teekore'mai pra.

¹⁰ Moropai morî pe eesenyaka'mato'kon pe aapia'nîkon tiwin pî' si'ma, Paapa nîrumaka'pî yapurîya'nîkon yuwatî. Mîrîrî yapurî wenai morî pe awanî, tiaronkon pîka'tîya'nîkon, itu'se Paapa e'to' yawîrî.

¹¹ Anî' wanî ya itekare ekareme'nen pe mîikîriya ekaremekî e'pai awanî, morî pe Paapaya tîmaimu pu'kuru ekaremekî warantî. Moropai anî' wanî ya tiaronkon pîka'tî'pî tîwe'sen pe, mîikîriya to' pîka'tî' e'pai awanî, tîmeruntîri Paapa nî'tîrî'pî ke. Mîrîrî ku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon wenai, Paapa yapurîto'pe tiaronkonya Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai. Manni' Paapa morî pu'kuru tîwe'to' pî' yapurî tamî'nawîronkon e'pai awanî. Moropai imeruntîri pu'kuru, ikî'pî ton pîn pî' yapurî e'pai man. Mîrîrî warantî e'pai man.

Innape Jesus Kupî Wenai E'taruma'tîn

¹² Uyonpayami' uwakirikon pu'kuru, tauya siriri api'nikon. Kure'ne yairi ma're teesunen-kai pra e'ti awiniki'nikon tui'sen pi', i' kai'ma amoronkon epu'tiya'nikon manni' pi'. Miriri wani pepin anepu'tikon pe pra tiise epu'nenan amiri'nikon.

¹³ Tiise tenyaka ya taatausinpai e'ti awe'taruma'tito'kon pi'. Maasa pra Cristo e'taruma'ti'pi waranti awe'taruma'tikon miriri. Miriri ye'nen i' pensa aapi yai, kure'ne aatausinpakon, mori pe, merunti ke awani era'maya'nikon pi'.

¹⁴ Amiri'nikon wani taatausinpai teuren, amu'tunpasa'kon tanne, Cristo yapurinen pe awanikon wenai. Maasa pra miriri wenai epu'tiya'nikon mori pu'kuru Paapa winipainon Yekaton Wann ko'mami aapia'nikon.

¹⁵ Awe'taruma'tikon ya, awe'taruma'tikon e'pai awani Cristo yapuriya'nikon wenai. Tiaronkon wiisa'ya'nikon wenai pra, moropai ama' pe awe'sa'kon wenai pra, moropai i' ri imakui'pi ku'sa'ya'nikon wenai pra, moropai tiaronkon ko'manto' pi' eeseurimakon wenai pra.

¹⁶ Tiise amiri'nikon e'taruma'ti ya, innape Jesus kupiya'nikon wenai. Miriri pi' tiweppe'se pra e'ti. Tiise kure'ne Paapa yapuriti, maasa pra ayesatikon to'ya ye'nen, Cristo piawon pe tiwe'sanon taa to'ya pi'. Teesewankono'mai pra e'ti.

¹⁷ Maasa pra i' kai'ma tiwin pi' si'ma unkupi'pikon era'mato' weiyu erepami kupi siriri. E'mai' pe manni'kan Paapa yapurinenanya tinkupi'pikon era'ma kupi siriri. Miriri e'kupi ya uuri'nikon yarakkiri, itentai awe'kupi siriri manni'kan Paapa maimu ku'nenan pepin yarakkiri. To' e'piika'ti pepin tiwin kin.

¹⁸ Miriri waranti Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Sa'me awani morikon yentai imakui'pi ena namai, to' e'taruma'ti tiri Paapaya ya, i' kai'ma ini' panpi' Paapa maimu yawironkon pepin e'taruma'ti e'pai awani?

Moropai imakui'pi ku'nenan e'taruma'ti e'pai awani niri, kure'ne taasa' Paapa maimuya man.

Pv 11.31

¹⁹ Miriri ye'nen manni'kan timoronkon epu'nenan maasa pra itu'se Paapa wani wenai, mori kupi to'ya wenai, inkamoro eturumaka e'pai awani Paapa tikupitiponkon pia, manni' i' ta'pi tiuya yawiri ku'nen tiwiri. Miki'ria pia to' eturumaka e'pai awani. Moropai mori kupi pi' to' ko'mami e'pai awani tirumakai pra.

5

Paapa Pemonkonoyami' Wani

Carneiroyami' Itekinnan Waranti

¹ Taripai manni'kan soosi esa' pe tiwe'sanon panamauya siriri. Maasa pra uuri niri wani miriri waranti soosi esa' pe. Uuriya Cristoya timoron epu'ti era'ma'pi itaruma'ti to'ya yai. Moropai i' pensa aapi yai, tami'nawironkonya era'ma, i' kai'ma ipikku pe yapuri Paapaya. Uuri niri yapuriya pe man apokonpe.

² Miriri ye'nen mori pe aapia'nikon Paapa nitiri'san ipemonkonoyami' ko'manni'ti, manni' carneiroyami' ko'manni'nenya tekinton ko'mannipi waranti. Miriri ku'ti mori pe itu'se Paapa e'to' yawiri. Miriri ki'ku'ti eekore'makon kore'ta pairi. Moropai miriri pi' kisenyaka'mati tiniru yu'se awanikon pi' pra tiise to' pi' esenyaka'mati kure'ne to' anpiika'tipai awanikon ye'nen.

³ Inkamoro aapia'nikon Paapa nrumaka'san yentai tiwe'se pra eesenyaka'mati. Tiise mori ayeserukon era'ma to'ya wenai, awaranti'nikon e'pai to' e'to'pe, inkamoro ko'manni'ti.

⁴ Miriri waranti i' pensa kure'nan tiaronkon yentainon uyesa'kon iipi yai, miki'ria nitiri mori pu'kuru yapisiya'nikon kupi siriri i' pensa aataret'i'ka ton pe pra. Aako'mami tiwiri mori pe ipatikari.

⁵ Taripai amiri'nikon maasaron panpi' panamauya siriri. Ayentai'nikon tiwe'sanon a'yeke'tonon panpi' ku'ti ayesa'kon pe, inkamoro maimu yawiri iku'ti. Moropai miu pe pra e'ti, tiaronkon yentai tiwe'ku'se pra. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Miu pe tiwe'sanon wani Paapa yeyaton pe.

Tiise manni'kan miupankon pepin piika'ti Paapaya taasa' man.

Pv 3.34

⁶ Miriri ye'nen miu pe tiwe'se pra e'ti, ayepotorikon pe Paapa ku'ti, imaimu yawiri aako'mamikonpa moropai ipikku pe amiri'nikon yapurito'peiya, i' pensa tinku'ne'ti'pi weiyu yai.

⁷ Moropai tami'nawiri kure'ne eesenumenkato'kon miriri rumakat'i Paapa yenya', maasa pra miki'riya neken tami'nawiri ikoneka amiri'nikon ton pe.

⁸ Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî moropai teetî'nînse e'tî, ayeserukon tepu'se. Maasa pra ayeyatonkon Makui moro man akanaimî'tikon pî', manni' kaikusiya tîkamo kanaimî'tî warantî. Akanaimî'tîiya'nîkon ayapisikonpa.

⁹ Tîise meruntî ke e'tî. Innape Paapa kupî pî' ako'mantî, î' pensa Makui erepamî yai itentai awanîkonpa. Maasa pra tiwinsaronkon pepîn amîrî'nîkon, pata kaisari ayonpakon innape Jesus ku'nenan e'taruma'tî ko'mannîpî awarantî'nîkon.

¹⁰ Tîise amoronkon epu'tîya'nîkon e'pai awanî mararî. Moropai mîrîrî tîpo morî pe Paapaya akonekakon. Ameruntîrikon tîrîiya meruntî ke awanîkonpa, innape tîkupî pî' aako'mamîkonpa. Manni' Paapa kure'ne morî pe tîwe'to' tînen moropai amîrî'nîkon yanotîponya ipatîkarî morî ya' aako'mamîkonpa, Jesus Cristo piawon pe awanîkon ye'nen.

¹¹ Mîikîrî Paapa meruntî pu'kuru, ipatîkaron tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen yapurîpai'nîkon man. Mîrîrî warantî e'pai awanî.

¹² Sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî Silasya upîika'tî tanne. Maasa pra mîikîrî uyonpa wanî yairî pu'kuru tîwe'sen pe. Sîrîrî kaareta ke, anausipapai wanî sîrîrî. Tauya sîrîrî, innape uurî'nîkon pîika'tî Paapaya, morî pe tîwe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen innape iku'tî, apîika'tîiya nîmikî pî' ako'mantî.

¹³ Moropai innape Jesus ku'nenan Paapa nîmenka'san "Babilônia" ponkonya tîmaimukon yarima sîrîrî. Moropai uyonpa, Marcosya tîmaimu yarima nîrî.

¹⁴ Mîrîrî ye'nen tauya tiaronkon ayonpakon yarakkîrî se'yenya pî' taatapi'se e'tî.

Mîrîrî warantî tamî'nawîrî manni'kan Cristo pemonkono pe tîwe'sanon pia tîwanmîn wanî yu'se wai.

SĪRĪRĪ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PEDRO NĪMENUKA'PĪ

SĪrĪrĪ kaareta menuka'pĪ Pedroya JudeuyamĪ pepĪn innape Jesus ku'nenan pia. Inkamoro esatĪiya innape Jesus kupĪ pĪ' to' ko'manto'pe moropai imaimu yawĪrĪ to' ko'manto'pe imakui'pĪ tĪku'se pra. Maasa pra tamĪ' nawĪrĪ Ī' itu'se e'nĪto' tĪrĪ'pĪ Paapaya yairĪ ko'mannĪto'pe. MĪrĪrĪ warantĪ to' ko'mamĪ yu'se Paapa wanĪ taa Pedroya to' pĪ'.

Moropai Pedroya ekaremekĪ Ī' kai'ma tiaronkon seru'ye'konya inkamoro yenupa pĪ' yuwa ko'mannĪpĪ, Paapa piapai to' atarimato'pe. Inkamoroya taa –TamĪ' nawĪrĪ eesenumenkato'kon yawĪrĪ aako'mamĪkon ya, Ī' wanĪ' pra man. Imakui'pĪ pĪ' aatausinpapai awanĪkon ya, Ī' wanĪ pra man –taa to'ya. TĪse Pedroya to' yenpenatanĪpĪ Ī' kai'ma Jesus yarima Paapaya kupĪ sĪrĪrĪ tewanmĪrĪnenan yenumĪ. Inkamoro seru'ye'konya taa: –Aa Jesus ĪipĪ pepĪn. MĪrĪrĪ ye'nen imaimu tĪpĪnamai pra ko'mannĪ –taa to'ya. TĪse innape Jesus ku'nenan ko'mamĪ Jesus ĪipĪ nĪmikĪ pĪ'. Maasa pra ta'pĪ tĪuya yawĪrĪ Paapaya ikupĪ, Jesus yarimayi kupĪ sĪrĪrĪ.

¹ SĪrĪrĪ kaareta menukauya aapia'nĪkon. UurĪ wanĪ Simāo Pedro pe, Jesus Cristo poitĪrĪ pe moropai ĪnaipontĪ'pĪ pe. Imenukauya aapia'nĪkon, innape pu'kuru ikupĪ pĪ' tĪko'mansenon pia innape ikupĪ pĪ' anna ko'mamĪ warantĪ. Paapaya moropai Upiika'tĪnenkon Jesus Cristoya upĪika'tĪ'pĪkon anĪ' tĪmenkai pra, yairĪ tĪwanĪkon ye'nen.

² Apona'nĪkon epĪrema, aapia'nĪkon morĪ pe tĪwe'to' moropai tĪwanmĪn tĪto'pe Paapaya epe'mĪra, ĪnĪ' panpĪ', kure'ne Paapa moropai UyepotorĪkon Jesus Cristo epu'tĪya'nĪkon ye'ka pe.

Paapaya Yannoto' Moropai Imenkantoi'ya

³ UyonpayamĪ', Paapa pe tĪwanĪ ye'nen, tamĪ' nawĪrĪ itu'se e'nĪto' tĪsai'ya man tĪmeruntĪrĪ yai. ItĪrĪ'pĪiya ipatĪkarĪ enen ko'mannĪto'pe, moropai morĪ pe itu'se Paapa e'to' yawĪrĪ ko'mannĪto'pe. ĪnĪ' panpĪ' mĪkĪrĪ epu'tĪ' nĪkon wenai itĪrĪ'pĪiya. UurĪ'nĪkon yanno'pĪiya morĪ pe tĪwarantĪ e'nĪto'pe maasa pra morĪ pe pu'kuru tĪwanĪ ye'nen.

⁴ MĪrĪrĪ warantĪ mĪkĪrĪiya itĪrĪuya ta'pĪ tĪuya yawĪrĪ itĪrĪ'pĪ. MĪrĪrĪ kure'nan pu'kuru ĪkupĪ'pĪ wenai, imakui'pĪ anku'pai e'nĪto' kupĪ namai itĪrĪ'pĪiya, sĪrĪrĪ non po tĪwe'sanon nĪkupĪ ko'mannĪpĪ kupĪ namai. Moropai itĪrĪ'pĪiya morĪ pe tĪwarantĪ uurĪ'nĪkon e'to'pe.

⁵ MĪrĪrĪ ye'nen morĪ pe awanĪkon yuwatĪ, innape iku'to'ya'nĪkon ye'ka pe morĪ pe awanĪkonpa. Moropai morĪ pe awanĪkon ye'ka pe epu'nen pe awanĪkon yuwatĪ.

⁶ Moropai epu'nen pe awanĪkon ye'ka pe aawarĪrĪ'nĪkon eetĪ'nĪnmakon yuwatĪ. AawarĪrĪ'nĪkon eetĪ'nĪnmakon ye'ka pe innape ikupĪ pĪ' ako'mantĪ tĪrumakai pra. Moropai innape tĪrumakai pra aako'mamĪkon ye'ka pe, itu'se Paapa wanĪ warantĪ aako'mamĪkon yuwatĪ.

⁷ Moropai itu'se Paapa wanĪ warantĪ aako'mamĪkon ye'ka pe ayonpakon yarakkĪrĪ ese yu'se aako'mamĪkon yuwatĪ. Moropai ese yu'se ayonpakon yarakkĪrĪ awanĪkon ye'ka pe, to' sa'namaya'nĪkon yuwatĪ.

⁸ SĪrĪrĪ kupĪya'nĪkon e'pai awanĪ mĪrĪrĪ. TamĪ' nawĪrĪ sĪrĪrĪ kupĪya'nĪkon ya, ĪnĪ' panpĪ' morĪ kupĪya'nĪkon esepu'tĪ UyepotorĪkon Jesus Cristo wenai. MorĪ kupĪya'nĪkon wenai Ī' pe pra rĪ awanĪkon pepĪn. TĪse ĪnĪ' panpĪ' UyepotorĪkon Jesus Cristo epu'tĪya'nĪkon yairĪ.

⁹ TĪse mannĪ' sĪrĪrĪkon ton pĪn wanĪ ya, mĪkĪrĪ wanĪ mĪrĪrĪ enkaru'nan warantĪ. MĪwĪni pra awanĪ ya, mannĪ' pemonkon mararĪ era'manen warantĪ awanĪ. Maasa pra mĪkĪrĪ wanmĪra imakui'pĪ ĪkupĪ'pĪ pena mĪrĪrĪ rona'pĪ Jesusya epu'tĪiya pra eenasa' mĪrĪrĪ.

¹⁰ MĪrĪrĪ ye'nen uyonpayamĪ', yairĪ awanĪkon yuwatĪ ĪnĪ' panpĪ'. MĪrĪrĪto'pe Paapaya amĪrĪ'nĪkon yanno'pĪ moropai amenka'pĪiya'nĪkon. MĪrĪrĪ kupĪya'nĪkon ya, yairĪ, aatare'mokon pepĪn ipatĪkarĪ, innape iku'to'ya'nĪkon rumakaya'nĪkon pepĪn.

¹¹ MĪrĪrĪ warantĪ aako'mamĪkon ya, Ī' rĪ amanenpanenkon ton pra awanĪ ka' pona eewonto' pĪ'. UyepotorĪkon pĪika'tĪton Jesus Cristoya ayapisikon yarakkĪrĪ aako'mamĪkonpa ipatĪkarĪ.

¹² MĪrĪrĪ ye'nen amĪrĪ'nĪkon anenpenatanĪ'pai wai sĪrĪrĪkon pĪ', teuren tamĪ' nawĪrĪ epu'tĪya'nĪkon tanne, moropai meruntĪ ke aako'mamĪkon tanne, maasa pra innape yairon itekare ku'sa'ya'nĪkon ye'nen.

¹³ Esenenmenka, yairĪ awanĪ amĪrĪ'nĪkon yenpenatanĪ'to'peuya enen uuko'mamĪ pĪkĪrĪ.

¹⁴ Maasa pra uusa'manta kupĪ epu'tĪ pĪ' wai. Jesus UyepotorĪkonya ta'pĪ upĪ': –Aasa'manta kupĪ pe nai.

¹⁵ MĪrĪrĪ ye'nen uusa'manta rawĪrĪ tamĪ' nawĪron pĪ' amĪrĪ'nĪkon enpenatato'pe sĪrĪrĪ menukasau'ya moropai sĪrĪrĪkon pĪ' awenpenatakan tĪwĪrĪ yu'se wai, uusa'mantasa' tĪpo.

Inke' Pe Jesus Etinyaka'ma'pî Pî' Pedro Eseurîma

¹⁶ Uyonpayamî, anna nera'ma'pî ekaremekî annaya sîrîrî. Î' kai'ma meruntî ke Uyepotorikon Jesus Cristo wanî, moropai î' kai'ma aai'pî kupî ekaremekî annaya. Î' kai'ma anna nepoppitî'pî ekaremekî annaya pepîn apî'nîkon. Maasa pra anna yenu ke era'ma'pî annaya, ipîkku pe awe'to' era'ma'pî annaya.

¹⁷ Wî' po anna wanî tanne, Paapaya Jesus yapurî era'ma'pî annaya. Manni' ipîkku, tamî'nawîronkon yentainon Paapa maimu eta'pî annaya, ka' winîpai eeseurîma'pî. Ta'pîiya: —Miserî unmu, uwakîri pu'kuru.

Kure'ne ipî' atausinpatô'
—ta'pî Paapaya.

Mt 17.5; Mc 9.7; Lc 9.35

¹⁸ Mîrîrî mai ka' poinon eta'pî annaya Uyepotorikon Jesus Cristo pokonpe anna wanî tanne wî' po, o'non pata a'ka pe eetinyaka'ma'pî morî pe Paapa warantî.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen epu'tî'nîkon sîrîrî itekare wanî yairî pu'kuru. Manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan penaronkon profetayamî' nurî'tî nekaremekî'pî pe awanî mîrîrî. Mîrîrî inkamoro nekaremekî'pî piinamaya'nîkon ya, morî pe yairon pe awanîkon. Maasa pra mîrîrî itekare wanî ewaron ta e'nî ya uweiyukon warantî, ewaron weiyu'manen pe. Maasa pra î' e'kupî epu'tî'nîkon emapu'tînen pe awanî. Ewaron ta asarî ya uweiyukon ton yuwa uye'marîkon era'mato'pe, pata erenmapî pikîrî. Mîrîrî warantî uweiyukon pe itekare wanî, î' kai'ma ko'mannîto' ekaremekî'ya Uyepotorikon Jesus Cristo iipî pikîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîron epu'tî aronne, manni' kaiwano' pata erenmapîyakanya pata erenmapî ekaremekî warantî.

²⁰ Anî'ya tiwin kin sîrîrî itekare Paapa maimu e'menukasa' profetayamî' nekaremekî'pî ekaremekî eserike pra man tîwarîrî. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wai, î' epu'tî yu'se awanîkon yentai.

²¹ Maasa pra sîrîrî itekare profetayamî' eseurîma'pî wanî epu'nen pe tîwanîkon wenai pra, tîise inkamoro yeurîma'pî Morî Yekaton Wannîya, sîrîrî itekare Paapa winîpainon pî' to' eseurîmato'pe.

2

*Seru'ye' Pe Yenupatonkon Wanî Soosi Ta
(jd 4-13)*

¹ Pena seru'ye' pe teeseurîmasanon profetayamî' esenpo'pî penaronkon pemonkonyamî' kore'ta. Moropai sîrîrîpe nîrî mîrîrî ye'kakon seru'ye' pe yenupatonkon esenpo kupî sîrîrî akore'ta'nîkon. Inkamoro'ya ayenupakon kupî sîrîrî seru'ye' pe tîwe'to'kon ke ayaka'makon to'ya. Inkamoro'ya taa: —Imakui'pî yapai uuri'nîkon mo'kapa Uyepotorikon sa'manta pra awani'pî —taa to'ya. Mîrîrî wenai Paapa piapai aatarimakon kupî. Mîrîrî ye'nen inkamoro'ya mîrîrî kupî wenai, ka'ne' pe to' pona to' taruma'tîto' Paapaya erepamî kupî sîrîrî.

² Inkamoro ye'kakonya tenupato'kon yawîrî tu'ke pemonkonyamî' ko'mamî akore'ta'nîkon. To' yeseru nura kupî pî' to' ko'mamî. Se' tapairî wirî'sanyamî' yarakkîrî to' ko'mamî. Inkamoro nîkupî'pî wenai, tiaronkon eseurîma pia'tî kupî sîrîrî imakui'pî pe innape Paapa maimu yairon winîkî.

³ Kure'ne tîniru yu'se tîwanîkon wenai inkamoro seru'ye' pe yenupatonkonya amîrî'nîkon yenyaka'ma, moropai seru'ye' pe tînepoppîtkon pî' ayenku'tîkon pî' to' ko'mamî. Tîise pena pata pai Paapa wanî to' yenumî yu'se. Imakui'pî to' nîkupî ko'mannîpî epu'tîya mîrîrî. Maasa pra era'ma'pî aako'mamî sîrîrî tîpose, awe'nasa'pra man. To' taruma'tîto' tîuya weiyu erepamî nîmikî pî' aako'mamî.

⁴ Maasa pra pena mîrîrî warantî nîrî ikupî'pî Paapaya inserîyamî' yarakkîrî. Manni'kan inserîyamî' imakui'pî kupîtîponkon yenumî'pîiya ewaron pe tîwe'sen tu'nakan ya, tîwî to' kupîiya pra. Inkamoro yewa'tîpî'tî'pîiya sa'man ferro ke, inkamoro ko'manto'pe î' pensa tamî'nawîronkon yenumî tîuya weiyu erepamî pikîrî.

⁵ Mîrîrî warantî nîrî Paapaya penaronkon kupî pra awani'pî tîwî. Tîise to' taruma'tîto' ton tîrî'pîiya kure'nan tuna ke, tîmaimu yawîrî pra to' wanî wenai. Tîise Paapaya Noé nurî'tî neken piika'tî'pî. Mîkîrî Noéya ekareme'pî'tî'pî. —Yairî ako'mantî —taapî'tî'pîiya to' pî'. Mîkîrî Noé piika'tî'pîiya. Moropai ipokonpe asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî neken, to' piika'tî'pîiya.

⁶ Moropai pena mîrîrî warantî nîrî Paapaya Sodoma moropai Gomorra cidaderî taruma'tî'pî apo' ke, kure'ne imakui'pî pe mîrîrî pata ponkon wanî wenai. Inkamoro aramî'pî tamî'nawîrî. Mîrîrî kupî'pîiya î' kai'ma sîrîrî pankon pemonkonyamî' itu'se tîwe'to' yawîronkon pepîn yarakkîrî ikupî tîuya ekaremekîpa kai'ma.

⁷ Inkamoro kore'tapai tiwin warayo' Ló nurî'ti, yairî tîwe'sen pîika'ti'pî Paapaya. Mîikîrî e'pîti'pî mararî pra teesewankono'mai mîrîrî pata po tîko'mansenon yeseru wanî ye'nen imakui'pî pe.

⁸ Maasa pra to' kore'ta aako'manpîti'pî. Moropai wei kaisarî mîikîrî esewankono'mapîti'pî tewan ya' to' nîkupî era'ma tîuya yai, moropai to' eseurîma eta tîuya yai imakui'pî pe.

⁹ Mîrîrî warantî Paapaya manni'kan warayo'kon morî kupîtiponkon pîika'ti'pî. „Noé nurî'ti pîika'ti'pîiya moropai Ló nurî'ti pîika'ti'pîiya.„ Mîrîrî warantî morî pe tîwe'sanon, tîmaimu yawîronkon sîrîrîpankon pîika'tîiya to' esewankono'mato' winîpai. Moropai î' kai'ma manni'kan imakui'pî kupîtiponkon koneka Paapaya to' pata'se' ton ya', î' pensa tamî'nawîronkon yenumî tîuya weiyu erepamî pîkîrî, to' ko'manto'pe.

¹⁰ Paapaya inkamoro taruma'ti'yentai manni'kan tesorukon itu'se tîwe'to'kon yawîrî nura anku'pai tîwe'sanon taruma'tîiya. Moropai îpîkku pe Paapa e'to' namanenan pepîn, imaimu yawîronkon pepîn taruma'tîiya kure'ne.

Insamoro epepî pepîn tînkupîkon pî', moropai mîi pe to' wanî. Moropai inkamoro eseurîma imakui'pî pe inserîyamî' winîkî. To' nama to'ya pepîn.

¹¹ Tîise insamoro inserîyamî' wanî meruntî ke pu'kuru inkamoro yentai. Mîiwîni tîise insamoro yenupatonkon seru'ye' pe winîkî to' eseurîma pepîn imakui'pî pe Paapa rawîrî si'ma.

¹² Tîise insamoro warayo'kon wanî tesorukon yawîrî anku'pai, teesenumenkai pra, manni' o'ma' nari' yu' yawon warantî. Mîikîrî wanî wo'nannî yai teposen pe moropai tîwîsen pe, nari' pe awanî ye'nen. Mîrîrî warantî inkamoro yeseru wanî, maasa pra teesenumenkai pra to' eseurîma ko'mannîpî tînepu'tikon pepîn winîkî. Mîrîrî wenai inkamoro wîito' erepamî kupî sîrîrî manni' o'ma' yu' yawon wîi warantî.

¹³ Moropai inkamoroya tiaronkon taruma'ti'pî tîuya'nîkon ye'ma kupî sîrîrî tîwe'taruma'tîikon ke. Maasa pra Paapa yapurî tîuya'nîkon kai'ma, inkamoroya itu'se tîwe'to'kon kupî itu'se tîwanîkon pîkîrî. A'ka ya', aronne, tîweppe'se pra tîise tîwakîrî pe ikupî to'ya. Mîrîrî ye'nen akore'ta'nîkon tekkarîkon yonpa to'ya yai, kure'ne yeppe'nî'ntonkon pe to' wanî.

¹⁴ Inkamoro ye'kakon wanî se' tapairî wîrî' yarakkîrî e'pai tîwanîkon pî' to' esenumenka tîwîrî. Imakui'pî kupî tîuya'nîkon pî' to' eseta'ka pepîn. Moropai inkamoroya pemonkonyamî', a'tu'mîra tîwe'sanon yenku'ti. Imakui'pî kupî to'ya emapu'ti to'ya. Î' yu'se tîwe'to'kon pî' to' eseka'nunka ko'mannîpî, maasa pra mîrîrî pî' to' esenupasa' ye'nen. Inkamoro ye'ka mîrîrî ku'nenan tî'ka tîuya taasa' Paapaya man.

¹⁵ Maasa pra inkamoro asarî ko'mannîpî taataka'mai yairon ko'mannîto' winîpai taatarîmai. Inkamoro esenumenka penaron manni' Beor munmu Balaão nurî'ti esenumenka'pî warantî. Mîikîrî esenumenka'pî imakui'pî kupî tîuya pî' kure'ne tînuru yapîsî tîuya pî'.

¹⁶ Tîise mîikîrî yuwatî'pî Paapaya, itu'se Paapa e'to' anku'pai pra awanî wenai. Attî yaponse' itekîn eseurîmato'pe ikupî'pîiya. Mîrîrî warantî mîikîrî nîkupî ma'nîpa'pî Paapaya.

¹⁷ Inkamoro seru'ye'kon yenupatonkon wanî tuna yakasa' tuna ton pîn warantî. Moropai katupuru yarî a'situnya warantî to' wanî. „Maasa pra inkamoro yenupanto'ya tiaronkon yenku'ti.„ Inkamoro ye'ka pata'se' ton konekasa' Paapaya itu'nakan ya', ewaron pe pu'kuru tîwe'sen ya' to' ko'manto'pe.

¹⁸ Maasa pra inkamoro eseurîma mîi pe si'ma, moropai to' eseurîmato' wanî î' pe pra rî. —Î' wanî' awanî pepîn nura yu'se awanîkon ya —taa to'ya. Mîrîrî wenai amen imakui'pî rumakatîponkon esenumenka tesorurî'pî pî' emapu'ti to'ya.

¹⁹ Inkamoro eseurîma morî pe. —Anî' maimu yawîrî pra uuwarîrî'nîkon ko'mannîto' wanî morî pe —taa to'ya. Tîise to' esenku'tisa' wanî, maasa pra mîrîrî nura tînkupîkon kupî pî' to' ko'mamî ye'nen. Maasa pra tiwin pî' to' tîise to' yentai to' yeseru nura enasa' ye'nen. Anî'ya taa ya, itesa' pîn uurî, tîise iteseru moro awanî, inkupî ko'mannîpî. Mîrîrî maimu pe awanî, maasa pra itentai pu'kuru awanî ye'nen.

²⁰ Tîise imakui'pî, nura tesorukon winîpai anî' e'pîika'ti ya, innape Uyepotorîkon, Upîika'tînenkon, Jesus Cristo ku'sa' tîuya'nîkon wenai, moropai mîikîrî enna'po ya, te'ma'pî pî', imakui'pî kupî pî', itentai pu'kuru imakui'pî ena. Mîikîrî yeseru ena pena e'mai' pe tesoru wanî'pî yentai, imakui'pî ya' awenna'posa' ye'nen.

²¹ Morî pe panpî' awanî e'painon yairon yekare etasa'ya pra awe'sa'ya. Maasa pra itekare eta'pîiya moropai irumaka'pîiya. Awenna'po'pî te'ma'pî pî'. Mîrîrî warantî aatarîma'pî morî Paapa maimu tînet'a'pî winîpai.

²² Mîrîrî ye'kakon pemonkonyamî' pî' teeseurîmasen sîrîrî yairon itekare:

—Arinmaraka enna'pokoi tînarakka'pî ena'se.

Moropai porco ronasa' ya morî pe, tîise awenna'po inî'ri kuisa' ta esenunse e'ki'pai —taato' sîrîri itekare.

3

Uyepotorîkon Erepano' Weiyu

¹ Uyonpayamî, uwakîrikon pu'kuru, sîrîri kaareta menukauya itakon te'ka pe aapia'nîkon. Sîrîri kaareta unmenuka'pi manni' e'mai'non moropai sîrîri itakon ite'karon, mîrîri ke amîri'nîkon yenpenatanîpiuya yairi esenumenkakonpa mîrîri ye'kakon pi'.

² Awenpenatakon yu'se wai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan nekaremekî'pi pi' moropai Uyepotorîkon Upîika'tîton nîrîri'pi pi'. Mîrîri inaipontî'sanya ekaremekî'pi api'nîkon, ankupîkon tonpe.

³ E'mai' pe epu'tiya'nîkon yu'se wai. Aminke pra Jesus ii'to' weiyu tîise, pemonkonyamî' eseno kupî sîrîri akore'ta'nîkon. Inkamoro wanî imakui'pi itu'se tîwe'to'kon ku'nenan pe, mararî pra itentai'nîkon eenasa' ye'nen. Inkamoro o'ma'ta kupî sîrîri api'nîkon, innape iku'sa'ya'nîkon pi'.

⁴ Taa to'ya api'nîkon: —Mîikîriya tui'pi ta'pi pena innape nai? Tîise o'non pata mîikîri nai? Mîrîri yekare eta'pi penaronkon utamokonya, tîise to' sa'manta'pi man, inî'ri to' e'mi'sa'ka pra awanî'pi. Î' ta'piya yawîri i' e'ku'sa' pra man, mîrîri warantî ko'manni pi' man. Î' pensa pata ekoneka'pi pata pai sîrîri tîpose ko'manni pi' man. Mîikîri iipî pe pra man —taa to'ya.

⁵ Inkamoro ye'kakon amîri'nîkon pi' tîwo'ma'tasanon enpenata pepin tîku'se i' e'kupî'pi pi'. To' enpenata pepin pena Paapa nekaremekî'pi pi' moropai i' kai'ma Paapaya tîmaimu ke ka' moropai non koneka'pi pi'. To' enpenata pepin i' kai'ma non koneka'pi Paapaya tuna winîpai moropai tuna arakkita.

⁶ Moropai to' enpenata pepin nîri mîrîri tuna ke Paapaya penaronkon tî'ka'pi pi'.

⁷ Tîise ka' moropai non sîrîri'pe awanî manni' konekasa' Paapaya man tîmaimu ke, manni' imaimu kupî moropai non koneka'pi tîuya ke. Î' pensa itaruma'tîto' tîuya apo' ke weiyu yainon ton pe iko'mannîpiya, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' imakui'san yenumî tîuya yaino ton pe.

⁸ Uyonpayamî, uwakîrikon pu'kuru, sîrîrikon tîku'se pra e'ti aawanmîra'nîkon. Maasa era'mati. Paapa pia tiwinan wei wanî mîrîri 1.000 kono' warantî. Moropai mîrîri 1.000 kono' kaisaron wanî mîrîri tiwinan wei warantî. Uurî'nîkon esenumenkato' warantî Paapa esenumenkato' wanî pepin.

⁹ Î' koneka tîuya ta'pi tîuya konekapa Paapa ko'mamî pepin sîrîri'pe tiaronkon esenumenka warantî. Tîise mîikîriya anîmikîkon ko'mannîpi maasa pra anî' e'taruma'ti yu'se pra tîwanî ye'nen. Tîise imakui'pi teserukon pi' tamî'nawîronkon enpenata yu'se awanî, moropai irumaka to'ya yu'se awanî.

¹⁰ Tîise Uyepotorîkon ii'to' weiyu wanî ama'ye' ii'to' warantî, anî'ya epu'ti pra tîise. Mîrîri weiyu yai ka' esera'ma kupî pepin sîrîri. Kure'nan teesetasen yi'nî' ton wanî kupî sîrîri. Moropai tamî'nawîron kawîne tîwe'sen moropai non po tîwe'sen aramî kupî sîrîri apo' ke. Non moropai tamî'nawîron non po tîwe'sen esonomî kupî sîrîri.

¹¹ Mîrîri ye'nen tamî'nawîron ataretî'ka epu'tiya'nîkon ye'ka pe, o'non ye'ka pe ayaserukon e'pai awanî? Ayaserukon e'pai man morî pe, imakui'pi ton pra, itu'se Paapa e'to' yawîri. Mîrîri ye'nen mîikîri tînamai, iipia eeturumakakon e'pai awanî mîrîri.

¹² Moropai Paapa ii'to' weiyu nîmikî pi' ako'mantî. Moropai tamî'nawîron itu'se Paapa e'to' kupî pi' ako'mantî, teesemi'tapai ka'ne' panpi' aai'to'pe. Maasa pra mîrîri weiyu erepamî yai, ka' ataretî'ka pe man apo' ke. Moropai tamî'nawîron pata po tîwe'sen awai'na kupî sîrîri apo' ke.

¹³ Tîise Paapaya amenan ko'mannîto' ka' moropai pata koneka tîuya ta'pi. O'non pata yaironkon ko'mamî pata'se' ton ta'piya. Mîrîri nîmikî pi' ko'manni sîrîri.

¹⁴ Mîrîri ye'nen uyonpayamî, uwakîrikon pu'kuru, mîrîri weiyu yaino nîmikî pi' aako'mamîkon pe tamî'nawîron konekatî morî pe, yairî Paapa pia awanîkonpa. Mori ku'ti, —Imakui'pi mîikîri —taa to'ya namai api'nîkon. Moropai tiwanmîra yarakkîri aako'mamîkonpa, morî pe ako'mantî.

¹⁵ Epu'ti, maasa tui'pi pra tîise, pemonkonyamî' e'pîka'ti nîmikî pi' Paapa ko'mamî. Sîrîri itekare pi' uwakîrikon pu'kuru uyonpakon Paulo eseurîma'pi. Epu'nen pe awe'to' ton tîrî'pi Paapaya. Mîrîri menuka'piya aapia'nîkon, sîrîri yekare pi' teeseurîmasen.

¹⁶ Moropai sîrîri yekare pi' teeseurîmato' menuka'piya tamî'nawîron tîkaaretarî po. Mîrîri inmenuka'pi ikaaretarî pon tiaron pensa sa'me awanî, anî'ya epu'ti yentai. Mîrîri ekaremekî manni'kan epu'nenan pepînya yairî pra. Inkamoro wanî itekare ku'nenan pe teuren, tîise a'tu'mîra to' wanî, ka'ne' pe irumaka to'ya. Inkamoroya Paulo nîmenuka'pi ekaremekî

tiaron pe, itu'se tîwe'to'kon pîkîrî. Mîrîrî warantî Paapa maimu, tiaronkon nîmenuka'pî, ekaremekî to'ya nîrî yairî pra. Mîrîrî wenai tîiwarîrî'nîkon rî tîwe'taruma'tîto'kon eporî to'ya.

¹⁷ Tîise uyonpayamî', aasîrî mîrîrî epu'tîya'nîkon pu'kuru. Mîrîrî ye'nen tauya, aka tîwarî e'tî, inkamoro imakui'sanya ekaremekî'pî yawîrî tîwe'se pra innape iku'to'ya'nîkon yapai amîrî'nîkon mo'ka to'ya namai.

¹⁸ Tîise inî' panpî' epe'mîra Paapa nîrîrî'pî pî' epu'tî pî' ako'mantî. Moropai inî' panpî' Uyepotorîkon Jesus Cristo epu'tî pî' ako'mantî, [imaimu yawîrî awanîkon wenai]. Mîikîrî yapurîpai'nîkon morî pe awe'to' pî' sirîrîpe moropai ipatîkarî. Mîrîrî warantî yapurî e'pai man.

SÎRÎRÎ KAARETA E'MAI'NON JOÃO NÎMENUKA'PÎ

Sîrîrî kaareta menuka'pî Joãoya, manni' Jesus nenupa'pî, Jesus yarakkîrî taasa'sen tari awanî yai. Mîikîrî Joãoya imenuka'pî moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenan pia yarima'pîya. Maasa pra tiaronkonya inkamoro yenku'tisa' awanî'pî. Seru'ye' pe taapîti'pî to'ya: —Paapa narima'san anna, anna maimu etatî, —taapîti'pî to'ya. Tîise Paapaya to' yarimasa' pra awanî'pî. Seru'ye' pe inkamoroya to' yenupa'pî. Mîrîrî ye'nen Joãoya imenuka'pî to' esenku'tî namai. Moropai tonpayamî' sa'namato'pe to'ya, morî pe to' ko'manto'pe imakui'pî tîku'se pra imenuka'pîya. Paapa munkiyamî' pe to' wani ye'nen, morî tîku'se to' ko'mamî e'pai man. Mîrîrî ekareme'se imenuka'pî Joãoya.

Enen Ko'mannîto' Tîinen

¹ Kaareta menuka annaya sîrîrî, Jesus Cristo, ko'mannîto' tîinen yekare ekareme'nen. Tamî'nawîron koneka Paapaya pra tîise Cristo wani'pî iipia. Sîrîrî non po tiwanî yai, Cristo eseurîma etapîti'pî annaya. Era'ma'pî annaya anna yenu ke pu'kuru. Mîrîrî yai î' kai'ma Cristo ko'manto' era'mapîti'pî annaya. Moropai Cristo yapîti'pî annaya anna yenya ke. Mîikîrî pu'kuru Paapa nekaremekî'pî, enen ko'mannîto' tîinen.

² Mîikîrî ko'mannîto' tîinen erepamî'pî sîrîrî non pona. Era'ma'pî annaya. Ipatîkarî ko'mannîto' tîinen era'ma'pî annaya. Innape awanî taa annaya tamî'nawîronkon pî'. Mîikîrî ekaremekî annaya sîrîrî apî'nîkon. Pena pata pai Cristo ko'manpîti'pî Paapa yarakkîrî. Mîrîrî tîpo eerepamî'pî anna kore'ta.

³ Anna nera'ma'pî, imaimu anna neta'pî tauya manni', mîikîrî ekaremekî annaya apî'nîkon innape ikupîkonpa, annaya ikupî'pî warantî. Mîrîrî wenai morî pe aako'mamîkon anna yarakkîrî anna waniyakon pe. Moropai Paapa yarakkîrî morî pe ko'mannî iwaniyakon, moropai inmu Jesus Cristo waniyakon pe ko'mannî nîrî.

⁴ Seeni' kaareta menuka'ya aapia'nîkon anna atausinpa kaisari aatausinpakonpa awe'to' yawîrî Paapa nîkoneka'pî pî'.

A'ka pe Paapa Wani

⁵ A'kî, a'ka wani mararon ewaron ton pra. Mîrîrî warantî Paapa wani a'ka pe pu'kuru, maasa pra imakui'pî ton pra tiwanî ye'nen. Mîikîrî wani morî pe pu'kuru ewaron ton pra. Mîrîrî ekaremekî'pî Cristoya anna pî' pena. Mîrîrî ekaremekî annaya sîrîrî, apî'nîkon nîrî.

⁶ Morî pe ko'mannî pî' wai Paapa yarakkîrî ta'nîkon ye'ka pe, imakui'pî kupî'pî ko'mannî ya, seru'ye' pe eseurîman moropai yairon maimu yawîrî ko'mannî pepîn. Tîise ewaron ta ko'mannî.

⁷ Tîise a'ka ya' Paapa ko'mamî warantî morî pe ko'mannî ya, imaimu yawîrî, ko'mannî morî pe uyonpakon yarakkîrî, î' wani' pra. Moropai tamî'nawîron imakui'pî unku'pîtikon rona Paapaya, tînmu Jesus minî wenai.

⁸ Tîise ta'nîkon ya: —Imakui'pî kupîtipon pepîn uurî. Morî uurî —ta'nîkon ya, uuwarîrî'nîkon esenku'tin. Moropai yairon maimu wani pepîn uyewankon ya'.

⁹ Tîise Paapa pî' imakui'pî unku'pî'pîkon ekaremekî'nîkon ya, tîiwannîra ikupîya, taasa' tîuya yawîrî, maasa pra yairî tiwanî ye'nen. Moropai yairon pepîn uyewankon ronaiya, tîpî ekaremekî yai, uyewankon ya' aako'mamî namai.

¹⁰ Tamî'nawîronkonya imakui'pî ku'sa' taasa' Paapaya man. Tîise ta'nîkon ya: —Imakui'pî unku'pî'pî ton pîn —ta'nîkon ya, Paapa wani seru'ye' pe kai'ma ekaremekî'nîkon. Mîrîrî ye'nen Paapa maimu wani pepîn uyewankon ya'.

2

Cristoya Upîka'tikon

¹ Unmukuyamî', sîrîrî kaareta menuka'ya aapia'nîkon imakui'pî kupîya'nîkon namai. Tîise imakui'pî kupîya'nîkon ya, uurî'nîkon ton pe Jesus eseurîma Uyunkon Paapa yarakkîrî umakuyikon yaretî'kapa. Mîikîrî Jesus Cristo, yairî pu'kuru tîwe'sen.

² Moropai imakui'pî wenai uurî'nîkon pî' Paapa ekore'mato' yi'nîpî'pî Jesusya tîisa'manta ke. Moropai mîrîrî yai umakuyikon yepê' pe neken Jesus sa'mantasa' pra man. Tîise tamî'nawîronkon pemonkonyamî' nîkupî'pî imakui'pî yepê' pe aasa'manta'pî.

³ Moropai Jesus nekaremekî'pî yawîrî ko'mannî ya, innape iku'nen pe e'nî epu'tî.

⁴ —Innape Jesus ku'nen uurî —taa ya, inekaremekî'pî yawîrî pra si'ma, seru'ye' pe e'nî. Yairon maimu wani pepîn uyewankon ya'.

⁵ Tiiŕse imaimu yawírí aní'rí waní ya, innape Paapa sa'namaíya tewan ke. Mírírí warantí ipemonkono pe e'ní epu'tí'níkon.

⁶ —Paapa piawon uurí —kai'ma aní' eseuríma ya, morí pe aako'mamí yu'se Paapa waní, Cristo ko'mamí warantí.

Cristo Nekaremekí'pí Unkupíkon Ton

⁷ Uyonpayamí', pena Cristo pemonkonoyamí' pe eenakon yai, tiwinan Paapa nekaremekí'pí ayeserukon ton pe eta'píya'níkon. Mírírí ekareme'nen pe sírírí kaareta menukauya aapia'níkon. Amenan ekaremekí'uyá pepín, tíŕse penaron.

⁸ Míiwíni tíŕse amenan pe imenukauya aapia'níkon. Amenan pe Cristoya ekaremekí'pí moropai amenan warantí eta'píya'níkon. Pata erenmapí pe, ewaron ya' unera'ma'píkon mararí era'ma morí pe panpí'. Mírírí warantí unepu'tí'píkon Cristo iipi rawírí epu'tí tarípai morí pe panpí'.

⁹ —A'ka ya' iko'mankoi uurí, morí ya' —taawon pemonkon waní ya, tíŕse mírírí tanne tonpa kupíya tewanma pe, míkírí ko'mamí ewaron ta, imakui'pí ya', sírírí típose.

¹⁰ Tíŕse tonpa sa'namanen ko'mamí a'ka ya', morí ya'. Imakui'pí ya' aatare'mo pepín.

¹¹ Tíŕse tewanma pe tonpa ku'nen ko'manní'pí' man ewaron ta aminke Paapa pí'. Ewaron ta aasarí tesoru kupi pí' tíŕse o'non pata tuutí epu'tíya pra awaní, maasa pra enkaru'nan warantí awaní, ewaron wenai. Te'marí ton era'maíya pepín.

¹² Unmukuyamí', seení' kaareta menukauya aapia'níkon.

Maasa pra imakui'pí ankupí'píkon kupí'pí Paapaya tíwanmíra uurí'níkon ton pe, tinnu níkupí'pí wenai.

¹³ Moropai a'yeke'tonon pia níri sírírí kaareta menukauya,

Jesus epu'nenan pe awaníkon ye'nen,
manní' Paapa piawon míkírí Jesus,
pena tamí'nawíron koneka Paapaya rawírí.

Moropai amenankon panpí' warayo'kon pia níri,
sírírí kaareta menukauya,

Makui yentainon pe eena'píkon ye'nen.

¹⁴ Moropai moreyamí' pia imenukauya,
uyunkon, Paapa epu'nenan pe awaníkon ye'nen.

A'yeke'tonon pia níri imenukauya,
Jesus epu'nenan pe awaníkon ye'nen, manní' Paapa piawon,
pena tamí'nawíron koneka Paapaya rawírí.

Moropai amenankon panpí' warayo'kon pia imenukauya,
meruntí ke awaníkon ye'nen.

Paapa maimu ko'manní'pí' man ayewankon ya'.

Moropai eena'píkon Makui yentaino pe.

Sírírí Non Po Tíiko'mansanon Yeseru Yu'se Pra E'ní

¹⁵⁻¹⁶ Tiaronkonya Paapa sa'nama pra awaní. Iteyaton pe to' waní. Imakui'pí itu'se tíŕse'to'kon pí' to' eseka'nunka. Moropai í' rí tintera'makon anapi'pai to' waní. Moropai mararon pepín temannekon wenai, míi pe to' waní. Uyunkon piapainon pepín to' yeseru. Paapa sa'namanenan pepín yeseru pe awaní. To' yeseru kí'ku'tí awakírikon pe. To' yemanne yu'se pra e'tí.

¹⁷ Moropai tamí'nawíronkon imakui'pí ku'nenan moropai í' yu'se to' e'to' atareti'ka. Tíŕse itu'se Paapa e'to' yawírí tíiko'mansen ko'mamí ipatíkarí Paapa pia ka' po.

Cristo Yeyatonon

¹⁸ Unmukuyamí', sírírí non pona Cristo enna'po kupí sírírí. Moropai aminke pra aai'to' eseporí tanne, iteyaton iipi kai'ma itekare eta'píya'níkon. Aasírí Cristo yeyatonon esenposa' man, ariníke. Mírírí ye'nen ka'ne' pe Cristo enna'po epu'tí'níkon.

¹⁹ Pena, ukore'ta'níkon inkamoro Cristo yeyatonon wani'pí. Tíŕse to' wítí'pí ukore'tapai'níkon. Mírírí warantí ukaisarí'níkon pe pra to' waní epu'tíkon. Maasa pra ukaisarí'níkon pe to' e'sa' ya, to' wítí'pí pepín e'painon ukore'tapai'níkon. Tíŕse to' wítí'pí.

²⁰ Tíŕse mírírí warantí pra amírí'níkon waní. Maasa pra Morí Yekaton Wanní ewomí'pí ayewankon ya' innape Cristo kupíya'níkon yai. Moropai imaimu innarí epu'tíya'níkon.

²¹ Innarí epu'nenan pepín amírí'níkon, tauya pra wai. Mírírí taato'peuya kai'ma imenukauya pra wai. Tíŕse seení' kaareta menukauya aapia'níkon maasa pra innarí epu'tíya'níkon ye'nen. Moropai seru'ye' pe eseurímakoi waní pepín yairon ekareme'nen pe. Epu'nenan amírí'níkon.

²² Aní' waní seru'ye' pe ekaremekíuya sírírí. Seru'ye' manní' pemonkon Jesus waní Paapa nimenka'pí pepín taawon. Míikírí waní Cristo yeyaton pe. Uyunkon Paapa epu'tíya pra awaní. Moropai inmu Jesus epu'tíya pra awaní.

²³ —Paapa munmu epu'tíya pra wai. Unepu'tí pepín míikírí —taawon waní ya, Uyunkon Paapa waní pepín ípia. —Tíise Paapa munmu yapurínen uurí. Ipemonkono uurí —taawon pia Uyunkon Paapa ko'mamí.

²⁴ Pena innape Jesus kupí'píya'níkon Paapa maimu eta'píya'níkon yai. Ayewankon ya' aneta'píkon ko'manní'nen pe e'tí. Ayewankon ya' aneta'píkon Paapa maimu ko'mamí ya, Paapa munmu pia aako'mamíkon moropai Uyunkon pia.

²⁵ Mírírí warantí pena Jesusya ta'pí upí'níkon: —Ka' po aako'mamíkon ipatíkarí enen —ta'píya.

²⁶ Tiaronkon waní amírí'níkon anenku'típai. Mírírí ye'nen seeni' kaareta menuka pí' wai aapia'níkon eesenku'tíkon namai.

²⁷ Morí Yekaton Wanní, Jesus naipontí'pí ayewankon ya' tauya manní', míikírí ko'mamí ayewankon ya'. Tamí'nawíron pí' ayenupaiya'níkon. Yairon pu'kuru Míikírí, seru'ye' pepín. Tiaronya ayenupakon e'pai pra man. Morí Yekaton Wanníya ayenupa'píkon yawírí Jesus pia ako'mantí.

Paapa Munkíyamí'

²⁸ Tarípai unmukuyamí', Jesus pia ako'mantí. Mírírí warantí ko'manní ya, Jesus nama pepín eerepamí yai, moropai unkupí'píkon wenai epe'e'ní pepín, aapí yai.

²⁹ Yairon pe pu'kuru Paapa waní epu'tíya'níkon. Mírírí ye'nen yairon kupí pí' ko'manní ya, inmuku pe e'ní. Mírírí nírí epu'tíya'níkon.

3

¹ A'kí, uurí'níkon sa'nama uyunkon Paapaya kure'ne. Innape awaní epu'tí'níkon, tímukukon pe uku'sai'ya'níkon ye'nen. Moropai innape inmuku pe e'ní. Paapa epu'nenan pepín imakui'sanya epu'tí pra awaní inmuku pe e'ní, maasa pra Paapa epu'tí to'ya pra awaní.

² Uyonpayamí', sírírí Paapa munkí pe e'ní. Í' warantí enan kupí sírírí ka' po, ekaremekíya pra Paapa waní. Tíise iní'rí Jesus erepamí yai, era'ma'níkon í' ye'ka pe awaní. Mírírí warantí Jesus era'ma wenai, iwarantí enan kupí sírírí, era'ma yai.

³ Innape mírírí warantí Jesusya ukupíkon teerepamí yai kai'ma esenumenkan ya, imakui'pí rumaka, morí pe e'níto'pe morí pe Jesus waní warantí.

⁴ Imakui'pí kupí pí' aní'rí ko'mamí ya, Paapa maimu yawírí pra aako'mamí nírí. Tiwinan uyeserukon mírírí, imakui'pí kupí pí' ko'manníto' moropai Paapa maimu yawírí pra ko'manníto'.

⁵ Moropai Jesus íipí'pí sírírí non pona imakui'pí unkupí'píkon mo'kai. Mírírí epu'tí pí' naatí. Moropai Jesus pia imakui'pí ton pra awaní.

⁶ Mírírí ye'nen Jesus pia tílko'mansen ko'mamí pepín imakui'pí kupí pí'. Mírírí imakui'pí kupí pí' aní' ko'mamí ya, Jesus epu'nen pe pra awaní. Moropai Jesus era'manen pe pra awaní.

⁷ Unmukuyamí', morí kupí pí' tílko'mansen waní morí pe, morí pe Cristo waní warantí. Mírírí warantí pra awaní kai'ma tiaronya ayenku'tíkon kí'títí.

⁸ Imakui'pí kupí pí' tílko'mansen waní makui poítírí pe. Makui waní'pí imakui'pí kupí pí' pena tamí'nawíron koneka Paapaya yai. Moropai ikupí pí' aako'mamí sírírí típose. Paapa munmu erepamí'pí sírírí non pona makui esenyaka'ma'pí pemonkonyamí' pí' yarankai.

⁹ Uyunkon pe Paapa waní ya, imakui'pí kupí pí' ko'manní pepín. Enen tílko'manto' tír'pí Paapaya uuko'manto'kon ton pe, tíwarantí ko'manníto'pe kai'ma. Mírírí ye'nen imakui'pí kupí pí' ko'manní pepín, inmuku pe e'ní ye'nen.

¹⁰ Morí kupí pí' tílko'mansen pepín waní pepín Paapa munkí pe. Moropai tonpa sa'namanen pepín waní pepín Paapa munkí pe nírí. Mírírí warantí aní'kan waní Paapa munkí pe moropai aní'kan waní makui munkí pe esepu'tí.

Ese' Yu'se Ako'mantí

¹¹ Ese' yu'se ako'mantí kai'ma itekare eta'píya'níkon innape Jesus kupíya'níkon yai.

¹² Penaro' Caim nurí'tí waní'pí makui pemonkono pe. Moropai takon wí'píya. Míikírí warantí kako'mamítí. Í' wani' awaní ye'nen takon wí'pí Caimya? Morí ku'nen pe takon waní ye'nen, iwí'píya maasa pra Caim waní'pí imakui'pí ku'nen pe.

¹³ Mírírí ye'nen imakui'pí ku'nenanya tewanmakon pe akupíkon pí' teesi'ní'se pra e'tí.

¹⁴ Innape Jesus kupí rawírí isa'manta'san warantí e'ní'pí Paapa winíki. Tarípai enen e'ní iwí'níki. Mírírí epu'tí ipemonkonoyamí' sa'nama ye'nen. Tonpa sa'namanen pepín ko'mamí isa'manta'pí warantí Paapa winíki, enen awaní pepín.

¹⁵ Moropai tewanma tonpa ku'nen wani tonpa wînen warantî. Moropai tonpa wînen wani ipatîkarî Paapa pia aako'manto' ton pra. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

¹⁶ Î' kai'ma uyonpakon sa'naman epu'tî'nîkon, maasa pra Cristoya usa'nama'pikon kure'ne. Uurî'nîkon ton pe enen tîko'manto' tîrî'pîiya. Aasa'manta'pî uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî warantî ipemonkonoyamî' uyonpakon pîika'tîto'pe kai'ma sa'mantan ya, î' wani' pra awani. Sa'mantanpai'nîkon.

¹⁷ Tekkari ke, temanne ke anî' wani ya, yai pra î' ton pra tonpa wani era'maiya, tîise tî'noko'pî pe pra, Paapa sa'namaiya pra awani mîrîrî.

¹⁸ Unmukuyamî', yai pra uyonpakon sa'nama umaimukon ke neken. —Asa'nama pî' wai —taa tanne, ipîika'tî pra awani. Mîrîrî warantî pra e'nîpai'nîkon. Innape uyonpakon sa'namanpai'nîkon unkupîkon ke, seru' pe pra.

¹⁹⁻²⁰ Mîrîrî warantî ko'mannî ya, innape yairon pe e'nî epu'tî. Moropai Paapa maimu yawîron pepin uurî kai'ma esenumenkan ya, uyewankon ya, mîwîni tîise esi'nî'nî pepin Paapa pî'. Maasa pra esenumenkanto' uyewankon yentai Paapa wani moropai tamî'nawîron epu'tîiya moropai uyapisiîya'nîkon.

²¹ Uyonpayamî', imakui'pî unkupî'pikon uyewankon yawon rona pî' Paapa man., Tamî'nawîrî tîwanmîra ikupî pî' man kai'ma esenumenkan ya uyewankon ya, eranne' pe pra e'nî mîrîrî Paapa pî'.

²² Moropai itu'se e'nîto' esatî Paapa pî' moropai itîrîiya, maasa pra imaimu yawîrî e'nî, moropai iwakîri pe tîwe'sen kupî pî' ko'mannî.

²³ Moropai innape tîmmu Jesus Cristo kupî uurî'nîkonya yu'se Paapa wani moropai uyonpakon sa'nama yu'se awani. Mîrîrî Jesus nekaremekî'pî unkupîkon pe.

²⁴ Moropai inekaremekî'pî yawîrî tîko'mansen ko'mamî Paapa pia moropai Paapa ko'mamî nîri iipia. Morî Yekaton Wannî yarima'pî Paapaya uyewankon ya'. Mîrîrî ye'nen uupia'nîkon Paapa ko'mamî epu'tî.

4

Seru'ye'kon Moropai Yaironkon

¹ Aapia'nîkon pemonkon erepansa' ya moropai —Morî Yekaton Wannî maimu pe uui'sa' sîrîrî amîrî'nîkon yenupai —taiya ya, innape imaimu kî'ku'tî, mîrîrî warantî taiya ye'nen. Tîise maasa, esenumenkanpai'nîkon yenupatoi'ya pî', innape Paapa winîpainon epu'to'pe. Maasa pra mararonkon pepin Paapa maimu ekareme'nenan pe tîwani seru'ye' pe to' wani. Pata poro to' asarî arinîke.

² Mîikîrî pemonkonya taa ya: —Jesus wani Paapa nîmenka'pî pe, mîikîrî esenpo'pî pemonkon pe —taiya ya, Paapa maimu pe taiya mîrîrî. —Innape Morî Yekaton Wannî maimu pe —taaya'nîkon. Mîrîrî warantî eesenumenkakon.

³ Tîise mîrîrî warantî Jesus pî' eeseurîma pra awani ya, Paapa maimu pe eeseurîma pepin. Tîise Cristo yeyatonon maimu pe eeseurîma. Pena eta'pîiya'nîkon Cristo yeyaton iipî kupî sîrîrî. Aasîrî tu'ke pemonkonyamî' esenumenka mîikîrî esenumenka warantî.

⁴ Unmukuyamî', Paapa pemonkono pe awanîkon. Eesenku'tîsa'kon pepin to' maimu wenai. Mîrîrî warantî awani maasa pra Paapa ko'mamî ayewankon ya'. Moropai Paapa wani imakui'pî ku'nenan yewankon ko'mannî'nen yentai.

⁵ Inkamoro imakui'pî ku'nenan. Mîrîrî ye'nen to' eseurîma teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai mîrîrî wenai, imakui'pî ku'nenanya to' eseurîma eta tîwakîrikon pe.

⁶ Tîise uurî'nîkon Paapa munkîyamî'. Paapa epu'nenya anna eseurîma eta tîwakîri pe. Tîise Paapa pemonkonoyamî' pepînya anna eseurîma eta pepin. Mîrîrî wenai eesepu'tî ani' yewan ya' Morî Yekaton Wannî ko'mamî moropai ani' yewan ya' yenku'tînen ko'mamî.

Pemonkonyamî' Sa'namanen Paapa

⁷ Uyonpayamî', asa'namauya'nîkon kure'ne. Ese' yu'se e'nîpai'nîkon maasa pra Paapa wani uyonpakon sa'nama emapu'tînen pe. Moropai mîikîrî tonpa sa'namanen pe Paapa munmu wani, moropai Paapa epu'nen pe mîikîrî wani.

⁸ Tonpa sa'namanen pepin wani Paapa epu'nen pe pra, maasa pra Paapaya tamî'nawîronkon sa'nama. Mîrîrî warantî iteseru wani.

⁹ Paapaya tiwinan tîmmu yarima'pî sîrîrî non pona aasa'mantato'pe, ipatîkarî uurî'nîkon ko'manto'pe iipia. Mîrîrî ye'nen ta'nîkon: —Innape Paapaya usa'namakon —ta'nîkon.

¹⁰ See warantî Paapaya usa'nama'pikon, uurî'nîkonya tîisa'nama wenai pra. Mîwîni tîise tîwarîrî usa'nama'pîiya'nîkon. Moropai tîmmu yarima'pîiya aasa'mantato'pe imakui'pî unkupî'pikon ye'mapa kai'ma. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma uyonpakon sa'naman epu'tî'nîkon.

¹¹ Uyonpayamî', mîrîrî warantî Paapaya usa'nama'pikon kure'ne. Mîrîrî ye'nen ipemonkono pe, uyonpakon sa'namapai'nîkon.

¹² Aní'ya Paapa era'ma pra awaní'pí sírírí típose. Tíise uyonpakon sa'nama uurí'níkonya ya, Paapa ko'mamí uyewankon ya'. Moropai innape isa'nama uurí'níkonya. Moropai uyeserukon era'ma tiaronkonya, Paapa yeseru pe awaní warantí.

¹³ Paapaya tekaton yarima'pí uyewankon ya'. Mírírí ye'nen uurí'níkon ko'mamí iipia epu'tí, moropai aako'mamí uyewankon ya' epu'tí.

¹⁴ Uyunkon, Paapaya tinnu yarima'pí tamí'nawíronkon píika'tínen pe awe'to'pe. Míikírí inmu era'ma'pí annaya. Moropai míikírí yekare ekaremekí pinunpa annaya tamí'nawíronkon pí'.

¹⁵ Aní'ya taa ya: —Innape Jesus waní Paapa munmu pe —taiya ya, Paapa ko'mamí itewan ya'. Moropai míikírí ko'mamí Paapa pia.

¹⁶ Moropai Paapaya usa'namakon epu'tí —Innape uurí'níkon sa'namaiya —ta'níkon.

Tamí'nawíronkon yu'se Paapa waní. Iteseru pe awaní. Tamí'nawíronkon sa'namanen ko'mamí Paapa pia. Moropai Paapa ko'mamí itewan ya'.

¹⁷ Tarí sírírí non po Cristo warantí ko'manní, imakui'pí kupí pra, uyonpa tíisa'namai. Mírírí ye'nen eranne' pe pra e'ní. Imakui'pí ku'nenan taruma'tí Paapaya yai, uurí taruma'tíya pepín, ta'níkon. Mírírí ye'nen iní' panpí' Paapa yu'se e'ní.

¹⁸ Paapa yu'se e'ní ya, eranne' pe pra e'ní. Tíise imakui'pí ku'nenan taruma'tíya ya, uurí taruma'tíya kai'ma esenumenkan ya, kure'ne Paapa yu'se e'ní pepín. Tíise innape Paapa yu'se e'ní ya, eranne' pe e'níto' ataretí'ka.

¹⁹ Paapa yu'se pra e'pítí tanne, uurí'níkon yu'se awaní'pí. Mírírí ye'nen itu'se e'ní sírírí. Moropai ipemonkonoyamí' yu'se e'ní.

²⁰ Tíise aní'ya, tewanma pe tonpa ku'nenya taa: —Paapa yu'san uurí —taiya ya, seru'ye' pe awaní. Maasa pra wei kaisarí tonpa era'ma tíuya ye'ka pe isa'namaiya pepín. O'non ye'ka pe Paapa sa'namaiya e'painon, era'maiya pra tíise?

²¹ Moropai Paapaya ta'pí upí'níkon: —Uurí yu'se awaníkon ya, ayonpakon níri yu'se e'tí —ta'píia.

5

Imakui'pí Yentainokon

¹ Aní'ya innape Paapa nímenka'pí pe Jesus waní kupí ya, míikírí waní Paapa munkí pe. Uyunkon Paapa sa'nama aní'ya ya, Paapa munkíyamí' sa'namaiya níri tamí'nawírí.

² Mírírí ye'nen Paapa sa'nama ya, moropai imaimu yawírí ko'manní ya, —Uurí Paapa munkíyamí' sa'namanen —ta'níkon, seru'ye' pe pra.

³ Maasa pra innape Paapa sa'nama ya, imaimu yawírí tamí'nawíron kupí pí' ko'manní. Paapa maimu pí' eseta'kakon pepín, —Uyeta'kanen —taa pepín Paapa maimu pí'.

⁴ Paapa munkí pe e'ní. Mírírí ye'nen uyeserukon waní pepín imakui'pí ku'nenan yeseru warantí. Paapaya ukupikon meruntí ke, imakui'pí ku'nen yeseru warainon kupí pí' ko'manní namai. Innape Jesus kupí pí' ko'manní ye'nen, sírírí non pon imakui'pí yentai e'ní.

⁵ Aní' waní sírírí non po tíwe'sen imakui'pí yentai ekaremekíuya apí'níkon. Innape Paapa munmu pe Jesus waní ku'nenan, inkamoro waní imakui'pí yentai.

Jesus Cristo pí' Ekareme'nenan

⁶ Paapa nímenka'pí, Jesus pí' eseuríma mírírí. Míikírí pu'kuru iipí'pí sírírí non pona, eesen-patakona'pí tuna kata. Moropai teesenyaka'mato' kupí pí' tíiko'mamí típo, míikírí pu'kuru sa'manta'pí uurí'níkon ton pe. Míikírí, eesenpatakona'pí manní', míikírí sa'manta'pí níri uurí'níkon ton pe. Timíní kamo'píia. Innape pu'kuru awaní epu'tí'níkon, maasa pra Morí Yekaton Wanníya ekaremekí, míikírí Morí Yekaton Wanní, seru'ye' pepín.

⁷⁻⁸ —Innape Paapa munmu pe Jesus waní —taa Morí Yekaton Wanníya uyewankon ya'. Moropai innape awaní epu'tí uurí'níkonya i' kai'ma eesenpatakona'pí wenai, moropai i' kai'ma aasa'manta'pí wenai. Eseuríwí'ne to' waní innape awaní ekareme'nenan. Eseuríwí'ne to' waní tíise se' kaisarí ekaremekí to'ya, tiaron pe rí pepín.

⁹ Í' rí pí' pemonkonyamí' eseuríma ya, se' kaisarí, mírírí pí' uurí'níkonya taa: —Innape awaní to' eseuríma'pí. A'kí, tu'ke to' tíise se' kaisarí ekaremekí to'ya era'makí —taa. Moriya Paapa eseuríma'pí ku'pai'níkon innape, pemonkonyamí' yentainon míikírí míito'pe. Moropai ta'pí Paapaya. —Unmu pu'kuru míseseni' warayo' —ta'píia.

Tinnu pí' eseuríma mírírí.

¹⁰ —Innape Paapa kupí pí' wai —kai'ma esenumenkan ya uyewankon ya', innape awaní epu'tí uurí'níkonya Paapa eseuríma'pí tinnu pí'. Aní'ya innape Paapa eseuríma'pí kupí pra awaní ya —Seru'ye' pe Paapa waní —taiya. Maasa pra Paapa nekaremekí'pí tinnu yekare kupíia pra awaní innape.

¹¹ Paapaya ipatíkarí enen ko'mannîto' ton tírî'pî uurî'níkon pia. Mírîrí enen ko'mannîto' eporí inmu pia, innape ikupí wenai. Mírîrí itekare Paapa nekaremekí'pî.

¹² Paapa munmu yapisítípon ko'mamí nîrí ipatíkarí Paapa pia. Tíise Paapa munmu yapisítípon pepín ko'mamí pepín ipatíkarí Paapa pia.

Ipatíkarí Enen Ko'mannîto'

¹³ Mírîrí ekareme'nen pe sírîrí kaareta menukauya aapia'níkon, innape Paapa munmu ku'nenan pia. Imenukauya ipatíkarí Paapa pia aako'manto'kon ton esa' pe awaníkon epu'tíkonpa.

¹⁴ Í' rî esatí ya itu'se Paapa e'to' yawírî, tíwakírî pe eseurímanto' etaiya. Mírîrí ye'nen eranne' pe pra itu'se e'nîto' esatí ipí'.

¹⁵ Itu'se Paapa e'to' yawírî esatí ya, innape umaimukon etaiya epu'tí. Moropai innape unesatí'píkon tíriya epu'tí nîrí.

¹⁶⁻¹⁷ Yairí pra e'nîto' waní imakui'pî pe Paapa pia tamí'nawírî. Moro awaní imakui'pî aní'ya ikupí ya Paapaya ikupí pepín tííwanmíra. Moropai awaní imakui'pî, mírîrí ye'ka kupí yai ekaremekí ya Paapa pí' tííwanmíra ikupíya. Mírîrí ye'ka imakui'pî kupí tiaronya era'maya'níkon ya, ipí' meseurímatí Paapa yarakkírî. Mepírematí. Paapa pí' mesatí ipatíkarí tíípia míkírí ko'manto' ton títo'peiya. Tíise imakui'pî moro man tiaron. Mírîrí ye'ka kupí aní'ya ya, Paapaya ikupí pepín tííwanmíra. Mírîrí ye'ka kupítípon ko'mamí pe man ipatíkarí apo' ya'. Mírîrí ye'ka kupítípon pí' meseurímatí Paapa yarakkírí tauya pepín.

¹⁸ Paapa munkí pe tíwe'sen ko'mamí pepín imakui'pí kupí pí'. Mírîrí epu'tí uurí'níkonya. Paapa munmuya íko'mannípi morí pe. Moropai makuiya yapisí eseríke pra awaní.

¹⁹ Paapa munkí pe e'ní epu'tí mírîrí. Tíise imakui'pí kupí pí' tííko'mansenon waní makui poitírí pe tamí'nawírî.

²⁰ —Paapa munmu ípí'pí sírîrí non pona, seru' pepín. Innape awaní —taa uurí'níkonya. Epu'nen tírî'píya uyewankon ya' Paapa epu'to'pe, yairon pe awaní. Moropai míkírí yairon pia e'ní maasa pra inmu ya upíka'tí'píkon. Paapa pe pu'kuru míkírí waní. Moropai tíípia ipatíkarí ko'mannîto'pe emapu'tínen pe míkírí waní.

²¹ Unmukuyamí', í' rî kispurítí Paapa pe tíku'se.

SÍRÍRÍ KAARETA ITAKON ITE'KA PE JOÃO NĪMENUKA'PĪ

Itakon ite'ka pe João, Jesus nenupa'piya imenuka'pĪ. E'mai'non kaareta menuka tiuya warantĪ, itakon ite'ka pe imenuka'piya. SírĪrí kaareta yarima'piya wĪrí' pia. AnĪ' pe awanĪ'pĪ esepu'tĪ pepĪn. Yai pra soosi taato' pe mĪikĪrí wĪrí' wanĪ.

¹ UurĪ João, a'yeke'ton, apanamanenkon. SírĪrí kaareta menukauya sírĪrí aapia, moropai anmukuyamĪ' pia nĪrí. AmĪrí Paapa nĪmenka'pĪ tĪpemonkono pe awe'to'pe, ma'non. Innape iku'nenan pe e'nĪ ye'nen, asa'namauya'nĪkon. Moropai tiwinsarĪ asa'namanenkon pepĪn tĪse tamĪ'nawĪronkon Paapa maimu epu'nenanya asa'namakon nĪrí.

² MĪrĪrí warantĪ awanĪ maasa pra Paapa maimu ko'manpĪtĪ uyewankon ya'. IpatĪkarĪ aako'mamĪ uyewankon ya'.

³ MorĪ tĪrí pĪ' Paapa man upona'nĪkon tĪwarĪrí antĪpai tĪwanĪ ye'nen. TĪ'noko'pĪ pe uyera'makon pĪ' awanĪ. MorĪ pe uyewankon ereutanĪpĪ pĪ' man. MĪrĪrí ye'ka ko'mannĪto' ton eporĪ pĪ' man uyunkon Paapa winĪpai moropai inmu Jesus Cristo winĪpai. Moropai innarĪ epu'to'pe emapu'tĪiya'nĪkon. Moropai uyonpakon sa'namato'pe emapu'tĪiya'nĪkon.

Yairon maimu yawĪronkon

⁴ Tiaronkon anmukuyamĪ' ko'mamĪ yairon maimu yawĪrí eporĪ pĪ' wai. MĪrĪrí pĪ' atausinpa'pĪ. MĪrĪrí warantĪ ko'mannĪ e'pai taa pĪ' Paapa man.

⁵ TarĪpai amenan Paapa nekaremekĪ'pĪ menukauya pepĪn aapia tĪse penaron. MĪrĪrí eta'pĪ annaya innape Jesus kupĪ'pĪ annaya yai. —Ese' yu'se e'nĪpai'nĪkon —mĪrĪrí taato' eta'pĪ annaya. MĪrĪrí warantĪ ko'manpai'nĪkon, ma'non.

⁶ Paapa maimu yawĪrí ko'mannĪ ya, uyonpakon sa'nama innape. Paapaya ta'pĪ: —Ayonpakon sa'namatĪ —ta'piya. MĪrĪrí eta'piya'nĪkon innape Jesus kupĪ'piya'nĪkon yai. MĪrĪrí yawĪrí aako'mamĪkon yu'se Paapa man.

⁷ SírĪrí non poro arinĪke yenku'tĪ tonkon epa'kasa'. Innape Jesus Cristo esenpo'pĪ pemonkon pe kupĪ to'ya pepĪn. MĪrĪrí warantĪ taa pemonkonya ya, mĪikĪrí wanĪ pemonkonyamĪ' yenku'tĪnen pe, Cristo yeyaton pe.

⁸ TĪwarĪ ako'mantĪ, ayenupa'pĪkon annaya kupĪya'nĪkon namai tĪwĪ, eesenku'tĪkon namai. TĪse itu'se Paapa e'to' kupĪ pĪ' ako'mantĪ aapia'nĪkon Paapa nĪrĪ ton ayepe'pĪkon pe yapĪsĪkonpa tamĪ'nawĪrí, Jesus pia eerepamĪkon yai.

⁹ Cristoya ayenupa'pĪkon yawĪrí anĪ' ko'mamĪ pra awanĪ ya, tĪse Cristo maimu yuwa'kaiya ya, mĪikĪrí pia Paapa wanĪ pepĪn. TĪse Cristoya uyenupa'pĪkon yawĪrí tĪiko'mansen pia Uyunkon Paapa wanĪ moropai inmu wanĪ. Sa'nĪrí to' wanĪ ĩpia.

¹⁰ Moropai ayenupakonpa kai'ma akore'ta'nĪkon tiaron erepamĪ yai, tĪwarĪ e'tĪ. Cristoya ayenupa'pĪkon yawĪrí pra eeseurĪma ya, akore'ta'nĪkon aako'manto'pe kĪ'tĪtĪ ayewĪ'kon ta. —UwakĪrí pe aai'sa' nai. MorĪ pe ako'mankĪ —tĪkai pra e'tĪ ĩpĪ'.

¹¹ Maasa pra Cristoya ayenupa'pĪkon yairĪ pra ayenupaiya'nĪkon tanne, —MorĪ pe ako'mankĪ —taa pĪ' aako'mamĪkon ya, ĩpĪka'tĪya'nĪkon mĪrĪrí. MĪikĪrí pokonpe imakui'pĪ kupĪya'nĪkon mĪrĪrí.

¹² Tu'ke itekare man apĪ'nĪkon unekaremekĪ ton, tĪse kaareta ke anekareme'pai pra wai. Maasa pra aapia'nĪkon itĪpai wanĪ sírĪrí. MĪrĪrí yai ekaremekĪuya apĪ'nĪkon, se' kaisarĪ atausinpanto'pe mararĪ pra.

¹³ TĪmĪrí pe Paapa nĪmenka'pĪ apasi, mĪikĪrí munkĪyamĪ' maimu man aapia'nĪkon.

SÎRÎRÎ KAARETA TEESEURÎNON JOÃO NÎMENUKA'PÎ

Teeseurîno ite'ka pe João, Jesus nenupa'piya kaareta menuka'pî. Sîrîrî kaareta yarima'piya tonpa itese' Gaio pia. Mîikîrî Gaio panama'piya î' kai'ma soosi tawonkon, innape Jesus ku'nenan ko'mannî'to'peiya.

¹ Uurî João, a'yeke'ton, apanamanenkon. Aapia sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî, Gaio. Innape asa'namauya.

² Uyonpa, apona epîremakoi uurî. —Inkupî ton pona mori tîiki —tauya Paapa pî'. —Morî pe iko'mannî'kî moropai pri'ya iko'mannî'kî eeseparantî namai —tauya Paapa pî'. Tarakkîrî aako'manto' ko'mannîpi Paapaya mori pe epu'tî pî' wai.

³ Tiaronkon uyonpakon Jesus epu'nenan erepamî'pî aapiapai rî iipî'san. —Yairon pu'kuru mîikîrî Gaio, yairon maimu yawîrî tîiko'mansen —taapîti'pî to'ya. Mîrîrî pî' atausinpa'pî mararî pra.

⁴ Yairon maimu kupî pî' uyonpayamî' ko'mamî etauya uwakîri pe. Mîrîrî kaisaron tiaron atausinpatô' ton pra wai.

Gaio Yeseru

⁵ Uyonpa, tîwîrî Jesus pemonkonoyamî' pîika'tîya'nîkon pî' aako'mamî, inkamoro epu'tîya pra tîise.

⁶ —Morî pe anna sa'nama'piya anna pokonpe e'pîti yai —kai'ma, ankoneka'pî yekare ekaremekî'pî aapiapai iipî'sanya tarî soosi ta eperepî'san pî'.

⁷ To' ese'ma'tî'pî Jesus yekare ekareme'se. Paapa pemonkono pe pra tîwe'sanon pî' î' rî esatî to'ya pra man.

⁸ Mîrîrî warantî inkamoro Jesus yekare ekaremekî pî' teesenyaka'masanon pîika'tîpai'nîkon. Itu'se to' e'to' ton tîipai'nîkon to' pia. Mîrîrî warantî to' pîika'tî ya, to' pokonpe esenyaka'man yairon maimu ekaremekî pî'.

Diótrêfes Moropai Demétrio

⁹ Mororonkon Jesus pemonkonoyamî' pia kaareta menuka'piuya tîise apanamanenkon pe uyapurîya pra Diótrêfes wanî. Tonpayamî' yentai e'pai awanî. Moropai umaimu pîinamaiya pra awanî.

¹⁰ Mîrîrî ye'nen inkoneka'pî pî' eeseurîma kupî sîrîrî aapia erepamî yai. Seru'ye' awe'seru'tî upona. Moropai mîrîrîya yepi'tî pepîn. Tîise Jesus pemonkonoyamî' aminkankon erepamî ya, tonpa pe to' yapisiya pepîn. Moropai morî pe to' anapi'pai tiaron wanî ya, —Kaane, tîwî to' nîsi. To' yapî'se pra e'kî —taiya. Moropai imaimu tîpînamai pra tiaronya to' anapi'pai awanî ya, —Inî'rî soosi ta kewomîi —taiya mîikîrî to' yapisi'tîpon pî'.

¹¹ Uyonpa, imakui'pî ku'nenan warantî pra e'pai man. Morî ku'nenan warantî e'nîpai'nîkon. Morî kupî pî' ko'mannî ya, Paapa pemonkono pe e'nî. Tîise imakui'pî kupî pî' ko'mannî ya, Paapa pemonkono pe e'nî pepîn. Paapa epu'sa' pepîn mîrîrî.

¹² Tarî tamî'nawîronkon eseurîma morî pe Demétrio pî'. Yairon maimu yawîron mîikîrî. Mîrîrî ye'nen morî pe awanî epu'tî. Anna eseurîma nîrî ipî'. Morî pe iteseru wanî, useruku pepîn, mîrîrî epu'tî pî' naatî.

Aapia'nîkon umaimu man

¹³ Tu'ke itekare man api' unekaremekî ton, tîise kaareta ke anekareme'pai pra wai.

¹⁴ Tîise aapia itîipai wai. Mîrîrî yai esera'man moropai eseurîman.

¹⁵ Paapaya tîwanmîn tîrî yu'se wai aapia. Tarîronkon Paapa pemonkonoyamî' maimu man aapia. Umailu nîrî aapiawonkon Paapa pemonkonoyamî' pia. Mekareme'kî to' pî' tiwin pî' to' tîise.

SĪRĪRĪ KAARETA JUDAS NĪMENUKA'PĪ

SĪrĪrĪ kaareta menuka'pĪ Judasya, manni' Jesus yakon. Innape Jesus ku'nenan pia yarima'pĪiya maasa pra tiaronkon tenupasanonya to' yenku'ti'pĪ. Taapiti'pĪ to'ya: —Innape Jesus ku'sa'ya'nikon wenai awe'pĪika'tisa'kon. MĪrĪrĪ ye'nen ĩ' rĪ kupiya'nikon ya imakui'pĪ pe itu'se awe'to'kon pikĪrĪ, ĩ' wani' awani' pepĪn. AasĪrĪ awe'pĪika'tisa'kon. MĪrĪrĪ ye'nen Judasya to' yeurĪma'pĪ. Seru'ye' pe inkamoro to' yenupasanon wani. Imakui'pĪ ku'sa' to'ya ya, Paapaya to' taruma'ti, penaronkon imakui'san taruma'ti'pĪ tĪuya waranti. MĪrĪrĪ ye'nen mori' pe to' ko'manto'pe imakui'pĪ pe pra ekaremekĪ'pĪiya.

¹ UurĪ Judas Jesus Cristo poiti'rĪ moropai Tiago yakon pe wani. SĪrĪrĪ kaareta menukauya manni'kan Paapa nanno'san pia, isa'nama'san, moropai Jesus Cristo nĪko'mannĪpikon pia imenukauya.

² AmĪrĪ'nikon pia inĪ' panpĪ e'tinni'mato'kon moropai tĪwanmĪra awe'to'kon ton moropai awe'sa'namato'kon tĪrĪ Paapaya yu'se wai aapia'nikon.

*Seru'ye' Yenupatonkon Wani Soosi Ta
(2Pe 2.1-17)*

³ Uyonpayami' uwakĪrĪkon pu'kuru, tami'nawĪrĪ ĩ' anku'pai e'to' menukauya sĪrĪrĪ aapia'nikon, ĩ' kai'ma uurĪ'nikon e'pĪika'tisa' pĪ'. MĪrĪrĪ pĪ' eseurĪmapai wani tanne, epu'ti'pĪuya tiaron pĪ' eseurĪma e'pai awani. Tauya api'nikon, merunti' ke e'ti. Innape yairon yekare kupĪ pĪ' ako'manti, tiaron pe tĪnyaka'ma pra. Manni' Paapa nitĪrĪ'pĪ tami'nawĪronkon tĪpemonkonoyami' pia tiwin ite'ka to' pĪika'tito'pe. Tiaronkon panamati, tiaron pe mĪrĪrĪ yairon yekare kupĪ to'ya namai.

⁴ Maasa pra tiaronkon warayo'kon Paapa epu'nenan pepĪn erepansa' man, to' erepami era'masa' pra tĪise uyonpakon kore'ta. Inkamoroya yairon Paapa maimu mo'tani'sa' man tiaron pe. Inkamoroya taa see waranti: —Imakui'pĪ unku'pikon kupĪ Paapaya tĪwanmĪra. MĪrĪrĪ ye'nen ĩ' rĪ imakui'pĪ kupĪ ya, ĩ' wani' pra awani —taa to'ya. MĪrĪrĪ kupĪ inkamoroya maasa pra imakui'pĪ tĪnkupĪ'pikon esera'ma namai tĪwapukon. Moropai inkamoroya Jesus Cristo tĪwinan uyenupanenkon Uyepotorikon yewanmĪrĪ, mĪrĪrĪ to' e'wapu'tito' wenai. Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man ĩ' kai'ma to' taruma'ti tĪuya e'taruma'tinto' ya'.

⁵ AmĪrĪ'nikon anenpenatani'pai wai tami'nawĪrĪ epu'tiya'nikon tanne, teuren Paapaya tĪpemonkonoyami' pĪika'ti'pĪ Egito pata poi to' mo'ka tĪuya yai. TĪise mĪrĪrĪ tĪpo, manni'kan innape tĪmaimu kupĪtĪpono'san pepĪn tĪ'ka'pĪ Paapaya tami'nawĪrĪ.

⁶ Maasa enpenatati inseriyami' Paapa nĪkupĪ'san inkamoro wani pra awani'pĪ, tĪpata'se'kon pe Paapa nitĪrĪ'pĪ ya'. Maasa pra to' atarima'pĪ mĪrĪrĪ tĪpata'se'kon yapai. TarĪpai inkamoro yewa'tĪpĪ'sa' Paapaya sa'man ferrokon ke ipatĪkarĪ inkamoro ko'mami to'nakan ewaron pe tĪwe'sen ya'. ĩ' pensa tami'nawĪronkon taruma'ti Paapaya weiyu erepami pikĪrĪ to' ko'mami.

⁷ Enpenatati inĪ'rĪ ĩ' kai'ma Sodoma po moropai Gomorra po moropai tami'nawĪrĪ iwoi tĪko'mansenon kupĪ'pĪ Paapaya pĪ'. Inkamoro inseriyami'ya imakui'pĪ kupĪ'pĪ waranti ikupĪ to'ya. Se' tapairĪ wĪrĪ'sanyami' yarakkĪrĪ moropai warayo'kon yarakkĪrĪ to' wani'pĪ. MĪrĪrĪ wenai ipo'ti'pĪ Paapaya apo' ke. MĪrĪrĪ yai awe'kupĪ'pĪ waranti awe'kupĪ ekareme'nen pe awani sĪrĪrĪ tami'nawĪronkon pĪ' aronne.

⁸ MĪlwi'ni tĪise insamoro pemonkonyami' ko'mami Sodoma ponkon moropai Gomorra ponkon ko'mami'pĪ waranti. Inkamoro we'ne'pĪti tĪwetunkon ya' ĩ' kai'ma inĪ' panpĪ' imakui'pĪ kupĪ to'ya. MĪrĪrĪ wenai tewankon kĪ'pa to'ya nura ke mĪrĪrĪ kupĪ tĪuya'nikon yai. Inkamoroya ipĪkku pe Paapa e'to' yewanmĪrĪ, innape ikupĪ to'ya pepĪn. Moropai inkamoro eseurĪma imakui'pĪ pe inseriyami' winĪkĪ, tĪwe'ppe'se pra.

⁹ MĪrĪrĪ ye'ka kupĪ inseriyami' yepotorĪ MĪguelya pepĪn e'painon. Tiwin ite'ka Miguel esiyu'pĪti'pĪ Makui yarakkĪrĪ, epu'tikonpa kai'ma ani' e'nĪmi MoĪsĪs pĪ'pĪrĪ'pĪ yarakkĪrĪ. TĪise mĪrĪrĪ yai MĪguelya taa pra awani'pĪ Makui pĪ' imakui'pĪ pe. TĪise ta'pĪiya: —Paapaya amĪrĪ yuwati —ta'pĪiya.

¹⁰ TĪise insamoro pemonkonyami' eseurĪma ko'mannĪpĪ tĪnepu'tikon pepĪn pĪ'. TĪnkupikon tĪserukon kupĪ ko'mannĪpĪ ĩ' pĪ' teesenumenkai pra, manni'kan o'ma'konya ikupĪ ko'mannĪpĪ waranti. MĪrĪrĪ wenai inkamoro e'taruma'ti ko'mannĪpĪ, tĪwe'ti'kakon pikĪrĪ.

¹¹ Aka sa'ne inkamoro. Inkamoro ko'mami ĩ' kai'ma Caim nurĪ'ti ko'mami'pĪ waranti. Inkamoro eturumaka tĪniru yu'se tĪwanikon ye'nen, ĩ' kai'ma Balaão nurĪ'ti eturumaka'pĪ yairĪ pra tĪniru yu'se tĪwani ye'nen waranti. Moropai CorĪ nurĪ'ti wani'pĪ tĪpanamato' yawĪrĪ

e'pai pra. Míriri ye'nen mîikíri wí'pí Paapaya míriri wenai. Míriri warantí inkamoro waní nírí. Tipanamato'kon yawírí e'pai pra to' waní. Míriri ye'nen inkamoro tí'ka Paapaya.

¹² Inkamoro waní ya, akore'ta'níkon ayekkarikon yonpaya'níkon ya yai, tímurukun pe si'ma, ayeppé'ni'nenkon pe to' waní nura tesorukon wenai. Tipí'níkon neken inkamoro esenumenka, tiaronkon pí' teesenumenkai pra. Inkamoro waní manni' a'situn nari, katupuru warantí tíwe'sanon pe. Katupuru íipí ya, kono' rena kai'ma esenumenkan teuren, tíse aarena pepín, a' situunya yarí ye'nen. Moropai inkamoro waní manni' yei teperu tínen pepín warantí. Teperu títoi'ya yai, itínen pepín warantí to' waní. Moropai inkamoro waní yei yarokasa' moropai míriri yenunsa' a'pí'tasa' warantí to' waní isa'manta'san pe.

¹³ Moropai inkamoro waní nura warantí, tuna apasa' ya, nura esera'ma. Míriri warantí to' níkupí nura esera'ma. Moropai inkamoro waní nírí manni' kaiwano'yamí' típata'se'kon yapai teepa'kasenon warantí. Míriri ye'nen Paapaya to' pata'se' ton koneka'pí ipatíkarí to' ko'manto'pe tu'nakan pe tíwe'sen ya' ewaron pu'kuru ta. Míriri warantí inkamoro ko'mamí pe awaní.

¹⁴ Pena Enoque eseuríma'pí inkamoro e'taruma'tí kupí pí'. Manni' Enoque waní'pí Adão nuri'tí payaní'pí pe. Asakí'ne mia' pona tímo'tai'non ipayanyamí' esenpo'pí típo, Enoque esenpo'pí. Mîikíri eseuríma'pí manni'kan imakui'san pí'. Ta'píiya: —Uyepotoríkon íipí kupí síriri tu'kankon inseríyami' yarakkíri.

¹⁵ Mîikíríya tamí'nawíronkon níkupí'pí yako'menkaiya. Moropai imakui'san yenumí kupí síriri e'taruma'tinto' ya' imakui'pí pe to' yeseru waní ye'nen moropai imakui'pí pe Paapa winíki to' eseuríma ye'nen, to' yenumíya kupí síriri —ta'píiya.

¹⁶ Insamoro pemonkonyamí' waní tíwírí teekore'makon pí', moropai taa pí' to' ko'mamí tiaronkon pí' amírí pu'kuru mîito'pe. Míriri taa inkamoroya maasa pra itu'se tíwaníkon pí' kíri taa pí' to' ko'mamí. To' eseuríma ko'manní'pí mîi pe si'ma tiaronkon yentai tíwaníkon pí' moropai tiaronkon yapurí to'ya tíwakírikon pe tíku'to'pe'níkon to'ya. Maasa pra to' yausingpa to'ya teesurímato'kon ke tíwakírikon pe to' kupí tíuya'níkon pe tíwe'ku'se.

Tiaron Uyeserukon Ton Pí' Panamanto'

¹⁷ Tíse uyonpayamí', awenpenatakon yu'se wai í' kai'ma itekare ekareme'nenan Uyepotoríkon Jesus Cristo naipontí'san nekaremekí'pí pí'.

¹⁸ Ta'pí to'ya pena: —í' pensa tiwinano'pí wei erepamí rawírí tu'ke warayo'kon esenpo kupí síriri amírí'níkon kore'ta. Paapa epu'nenan pepín, manni'kan warayo'kon itu'se tíwaníkon yawírí tíwe'sananya Paapa mu'tunpa pe man —ta'pí to'ya.

¹⁹ Inkamoroya amírí'níkon pírai'píka pe man. Maasa pra inkamoro níkupí yeseru waní to' yentai pu'kuru taríron pí' neken to' esenumenka. Inkamoro esenumenka pepín tiwin kin Paapa winípainon pí'. Míriri ye'nen Morí Yekaton Wanní ko'mamí pepín to' pia.

²⁰ Tíse amírí'níkon uyonpayamí', ako'mantí iní' panpí' innape iku'to'ya'níkon kupí pí'. Moropai eepíremakon pí' ako'mantí Morí Yekaton Wanní meruntíri yai.

²¹ Moropai ako'mantí e'sa'namanto' Paapa winípainon kupí pí'. Moropai Uyepotoríkon Jesus Cristo nítrí nímí'tí. A'noko'ma tíuya'níkon ye'nen, ipatíkarí enen ko'manníto' tíriya nímí'tí.

²² Moropai manni'kan innape anku'pai si'ma innape iku'nenan pepín tíwe'namasanon, inkamoro ye'ka era'matí a'noko'píkon pe.

²³ Inkamoro ye'kakon pemonkonyamí' mo'katí e'taruma'tinto' pata'se' ya' to' wítí namai. Moropai inkamoro sa'namatí, moropai tiaronkon nírí sa'namatí. Tíse imakui'pí to' níkupí tinamai e'tí maasa pra iku'sa' to'ya itu'se tíwaníkon yawírí. Míriri ye'ka namatí. Míriri to' níkupí anku'pai tíwe'se pra yewanmírítí.

Epíremanpai'níkon Paapa Yapurí Pe

²⁴⁻²⁵ Mîikíríya neken amírí'níkon ko'manní'pí imakui'pí ya' eenakon namai. Moropai Paapaya neken amírí'níkon kupí morí pe awaníkonpa, imakui'pí ton pra. Moropai mîikírí Paapaya amírí'níkon yausingpa, morí pe pu'kuru tarakkíri awaníkonpa ka' po. Manni' Paapa a'ka pe pu'kuru tíwe'sen, moropai kure'nan ípíku pe tíwe'sen, moropai meruntí pu'kuru, moropai ípíku pe tíwaní wenai, tamí'nawíronkon esa' pe tíwe'sen. Pena, pata ekoneka pra tíse, aako'mamí'pí meruntí ke. Síríripe míriri warantí aako'mamí ipatíkarí. Míriri warantí mîikírí yapurí'pí' níkon man.

APOCALIPSE WANĪ PAAPA NENPO'PĪ JOÃO PIA INNAPE TĪKU'NENAN NEPU'TĪ TON PE

Tiwinkano'pĪ pe sĭrĭrĭ kaareta wanĪ Paapa maimu e'menukasa' kĭnĭ'pĪ pe. Jesus nenupa'pĪ Joāoia imenuka'pĪ a'yeke'tonon pe si'ma. Joāo wanĭ'pĪ Jesus Cristo naiponti'pĪ pe, imaimu yawĭrĭ itekare ekaremekĭ tĭuya wenai yapisĭ'pĪ to'ya. Moropai yari'pĪ to'ya ikĭrĭ pona, kure'nan pĭrana araikkita'wōn pona. Itaruma'tĭ'pĪ tĭuya'nĭkon pe tiwĭnsarĭ aako'mamĭ emapu'tĭ'pĪ to'ya, Jesus maimu yawĭrĭ awanĭ ye'nen.

Joāoia imenuka'pĪ ĭ' ekaremekĭ'pĪ Jesusya tĭpĭ'. Mĭrĭrĭ Jesus nekaremekĭ'pĪ wanĭ'pĪ esenomi'pĪ pe pena pata pai, anĭ'ya epu'tĭ pra awanĭ'pĪ. Tĭise Joāoia era'ma'pĪ tenu ke, iwe'ne'pĭ'to' warantĭ tĭise taapaka'se awanĭ'pĪ. Mĭrĭrĭ inera'ma'pĪ anĭ'ya ikupĭ eserĭkan pepĭn, tiaronkon e'kupĭ'san moropai tiaronkon e'kupĭ sĭrĭrĭ moropai tiaronkon e'kupĭ kupĭ sĭrĭrĭ. Tamĭ'nawĭrĭ mĭrĭrĭ Joāoia ekaremekĭ'pĪ soosi tawonkon pĭ', asakĭ'ne mia' pona tĭimo'tai soosikon kaisarĭ. Mĭrĭrĭ imenuka'pĭiya tĭiwanmĭra to' e'to'pe, moropai innape Jesus kupĭ pĭ' to' ko'manto'pe. Maasa pra kure'ne inkamoro e'taruma'tĭ'pĪ Jesus maimu yawĭrĭ tĭiwanĭkon ye'nen. Mĭrĭrĭ ye'nen sĭrĭrĭ kaareta erenka tĭuya'nĭkon yai, meruntĭ ke to' ena'pĪ. Maasa pra tamĭ'nawĭronkon yentaino pe Jesus ĭ'to' pĭ' teeseurĭmasen mĭrĭrĭ, sĭrĭrĭ kaareta. Tiwin wei tamĭ'nawĭronkon ipĭkkukon yentai Paapa wanĭ era'ma kupĭ sĭrĭrĭ. Moropai Makui yentai awanĭ nĭrĭ. Aasĭrĭ mĭrĭrĭ pe awanĭ sĭrĭrĭ tĭise sĭrĭrĭpe era'ma pepĭn. Tĭise tiwin wei era'ma'nĭkon kupĭ sĭrĭrĭ.

Mĭrĭrĭ Jesus nenpo'pĪ Joāoia era'mato'pe wanĭ ipĭkku pe. ĭ' kai'ma imakui'pĪ pe pu'kuru Makui wanĭ era'ma'pĭiya. Moropai Makui poitĭrĭtonon epĭ kupĭ sĭrĭrĭ Paapa yarakkĭrĭ era'ma'pĭiya. Moropai Paapa nĭkoneka'pĪ ko'mannĭto'kon ton pe itese' Nova Jerusalĕm era'ma'pĭiya. Morĭ pe, inke' pe, yari'kusa' pe awanĭ era'ma'pĭiya.

Sĭrĭrĭ kaareta erenkaya'nĭkon ya, tu'ke inekaremekĭ'pĪ wanĭ sa'me, yai pra epu'tĭ yentai awanĭ. Tĭise tamĭ'nawĭrĭ erenkaya'nĭkon ya, epu'tĭya'nĭkon Paapa wanĭ tamĭ'nawĭronkon meruntĭkon yentai, moropai ipatĭkarĭ aako'mamĭ mĭrĭrĭ warantĭ. Moropai inmu nĭrĭ, Paapa yekĭn carneirinho taa to'ya ipĭ' manni' wanĭ tamĭ'nawĭronkon yentai. Moropai amĭrĭ nĭrĭ ena tamĭ'nawĭronkon yentai, Paapa munmu pe eenasa' ya.

¹ Sĭrĭrĭ kaareta po awe'menukasa' wanĭ tamĭ'nawĭrĭ ĭ' e'kupĭ ekareme'to' Jesus Cristoya. Paapaya epu'toi'ya ton tĭrĭ'pĪ Jesus pia, ĭ' e'kupĭ kupĭ ekaremekĭpa kai'ma tĭipoitĭrĭtonon pĭ'. Jesus Cristoya inserĭ yarima'pĪ tĭipoitĭrĭ Joāo pia, tamĭ'nawĭrĭ mĭrĭrĭ awe'kupĭ kupĭ manni' epu'tĭ Joāoia emapu'tĭto'peiya kai'ma.

² Tamĭ'nawĭrĭ mĭrĭrĭ tĭnera'ma'pĪ, tĭneta'pĭ ekaremekĭ'pĪ Joāoia. Sĭrĭrĭ wanĭ yairon, Paapa maimu pe moropai Jesus Cristo nekaremekĭ'pĪ pe.

³ Anĭ'ya sĭrĭrĭ kaareta erenkasa' ya, morĭ yapisĭiya Paapa winĭpai. Moropai anĭ'kanya sĭrĭrĭ eta ya, moropai mĭrĭrĭya taasa' yawĭrĭ to' ko'mamĭ ya, inkamoro wanĭ atausĭn'pa'san pe, maasa pra Paapa winĭpai morĭ yapisĭ to'ya. Maasa pra aminke pra tamĭ'nawĭronkon e'ku'to' weiyu eseporĭ kupĭ sĭrĭrĭ.

Kaareta Wanĭ

Asakĭ'ne Mia' Pona Tĭimo'tai'non Soosikon Pia

⁴ Uurĭ Joāoia sĭrĭrĭ kaareta menuka asakĭ'ne mia' pona tĭimo'tai'non soosikon Āsia pata po tĭwe'sanon pia.

Epe'mĭra morĭ pe tĭwe'to' tĭrĭ Paapaya yu'se wai aapia'nĭkon. Moropai tĭiwanmĭn tĭrĭiya yu'se wai, uyōnpayamĭ'. Mannĭ' Paapa tĭiko'mansen ipatĭkarĭ. Pena awanĭ'pĪ moropai aako'mamĭ ipatĭkarĭ aasa'mantaton pe pra. Moropai Morĭ Yekaton Wannĭya nĭrĭ itĭrĭ yu'se wai, manni' morĭ pu'kuru, e'to' yawĭron, Paapa yaponse' piawon.

⁵ Moropai Jesus Cristoya nĭrĭ itĭrĭ yu'se wai, mĭikĭrĭ, yairon Paapa yekare ekareme'nen, manni' Paapa nĭpĭmĭ'sa'ka'pĪ e'mai' pe, tamĭ'nawĭronkon isa'manta'san rawĭrĭ, ĭnĭ'rĭ aasa'manta namai. Moropai mĭikĭrĭya tamĭ'nawĭronkon pata esa' pe tĭwe'sanon esanon sĭrĭrĭ pata ponkon ko'mannĭpĭ.

Mĭikĭrĭya uurĭ'nĭkon sa'nama kure'ne. Pakĭ'nan pona tĭisa'manta'pĪ patapai umo'ka'pĭiya'nĭkon umakuyĭkon winĭpai, tĭĭmĭnĭ kamo'pĪ tĭuya wenai.

⁶ Moropai mĭikĭrĭya uurĭ'nĭkon kupĭ'pĪ tĭipemonkono pe e'nĭto'pe. Moropai teepĭremasenya Paapa yapurĭ warantĭ, yapurĭto'pe'nĭkon ukupĭiya'nĭkon, tĭyun maimu yawĭrĭ e'nĭto'pe. Mĭrĭrĭ ye'nen mĭikĭrĭ, Jesus Cristo yapurĭpai'nĭkon man. —Morĭ pe man, meruntĭ man —taapai'nĭkon ipatĭkarĭ aataretĭ'ka ton pe pra. Mĭrĭrĭ warantĭ man.

7 A'kî, mîikîrî iipî kupî sîrîrî katupuru po,
tamî'nawîronkonya era'ma tanne.
Manni'kan itaruma'tîtîpono'sanya nîrî
era'ma kupî sîrîrî.
Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon
karau kupî sîrîrî era'ma tîuya'nîkon pî'.
Mîrîrî warantî man.

⁸ Taa Uyepotorîkon Paapaya: —Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai aataretî'kato'pe.
Eesippia'tîto'pe wanî moropai tamî'nawîron kî'pî pe —taiya, manni' Paapa ipatîkaronya,
moropai manni' pena esi'pîya, moropai manni' Paapa awanîtonya, meruntî tamî'nawîronkon
yertainonya.

Joãoya Jesus Era'ma

⁹ Uurî mîikîrî João, ayonpakon. Uyesa'kon Jesus nîmo'ka'san yonpa pe wanî
apokonpe'nîkon. Mîrîrî wenai e'taruma'tîto' yapîtanîpîuya awe'taruma'tîto'kon
yapîtanîpîya'nîkon kaisarî. Mîrîrî ye'nen itekare ekaremekî'nîkon tîwî tîku'se pra. Mîrîrî
wenai uurî yapisî'pî to'ya uyenumîkonpa iwono pona. Manni' iwono ese' Patmos. Miarî
uuko'mamî'pî yairon Jesus Cristo nekaremekî'pî ekaremekîuya ye'nen.

¹⁰ Uyepotorîkon weiyu yai, epîreman weiyu yai, uyesa' pe Morî Yekaton Wannî ena'pî.
Moropai uyeurîma'pîya. Moropai mai eta'pîuya unpo winî. Aronne, meruntî ke mîrîrî mai
wanî'pî trombata e'nato' warantî.

¹¹ Mîrîrî maiya ta'pî upî': —Mîrîrî era'maya manni' menukaki. Moropai mîrîrî an-
menuka'pî yarimakî soosikon asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon kaisarî, Êfeso cidaderî
pona, moropai Esmirna pona, moropai Pérgamo pona, moropai Tiatira pona moropai
Sardes pona moropai Filadélfia pona moropai Laodicéia pona —ta'pîya upî'.

¹² Mîikîrî era'mai uurî era'tî'pî unpo winî si'ma teeseurîmasen. Moropai era'ma'pîuya
asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non apo' yaponse'. Mîrîrî wanî'pî ouro konekasa' pe.

¹³ Mîrîrîkon kore'ta warayo' era'ma'pîuya manni' pemonkon pe eesenpo'pî warainon
kusan ipon irupukon pikîron era'ma'pîuya. Ipikku pon warantî ipon wanî'pî. Moropai imota
woinon woromî ton era'ma'pîuya. Mîrîrî wanî'pî ouro pe nîrî.

¹⁴ Mîikîrî pu'pai wanî'pî aimutun pe kato'ka warantî. Mîikîrî yenu wanî'pî apo' awittasa'
warantî inke' pe. Nari' pe awanî'pî.

¹⁵ Mîikîrî puu wanî'pî apo' ya' ferro yeka'masa' yai, aarîntasa' apo' yarîn pe tenai warantî.
Moropai mîikîrî maimu wanî'pî kure'ne tuna kumasa' meru warantî meruntî ke.

¹⁶ Mîikîrî yenya' meruntî winî, asakî'ne mia' pona tîmo'tai' kaiwano'yamî' wanî'pî. Mîikîrî
mata yapai kasupara warainon epa'ka'pî se' yataimîrî ipokasa'. Mîikîrî yenpata wanî'pî a'ka
pe pu'kuru ineka'ta pairî wei wanî'ya'karu warantî.

¹⁷ Mîikîrî era'ma'ya pe esi'nîpî'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen esenumî'pî irawîrî, i'pu pia
isa'manta'pî warantî. Tîise mîikîrîya tenya tîrî'pî meruntî winon upona. Ta'pîya upî': —
Eranne' pe pra e'kî. Maasa pra uurî mîikîrî tamî'nawîron e'kupî pra tîise esi'pî. Moropai
tamî'nawîron ataretî'kasa' tîpo uuko'mamî ipatîkarî —ta'pîya.

¹⁸ —Uurî mîikîrî manni' ipatîkarî tîlko'mansen. Uurî sa'manta'pî teuren tîise e'mî'sa'ka'pî.
Mîrîrî ye'nen sa'mantanto' yentai wanî, ipatîkarî tîlko'mansen pe. Uurî wanî sa'mantanto'
esa' pe, moropai sa'mantanto' pata'se' arakkanmokanen pe wanî sîrîrî.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî mîrîrî anera'ma menukaki. Mîrîrî awe'kupî manni', moropai
awe'kupî kupî manni' nîrî menukaya e'pai man.

²⁰ Mîrîrî asakî'nan mia' pona tîmo'tai'non kaiwano' anera'ma'pî uyenia meruntî winon
ya' moropai asakî'nan mia' pona tîmo'tai'non apo' yaponse' pe anera'ma'pî wanî see
warantî: Manni'kan asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon kaiwano'yamî' wanî inseriyamî' pe.
Inkamoro wanî asakî'nan mia' pona tîmo'tai'non soosi tawonkon ko'mannî'nen pe. Moropai
mîrîrî asakî'nan mia' pona tîmo'tai'non apo' yaponse' wanî mîrîrî soosikon pe —ta'pîya.

2

Êfeso Ponkonya Itekare Eta

¹ Moropai ta'pîya: —Êfeso pon soosi ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukaki, see
warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non kai-
wano'yamî' wanî uyenia meruntî winon ya'. Moropai era'mapî'se asarî ko'mannîpî
manni' asakî'nan mia' pona tîmo'tai'non konekasa' ourokon apo' yaponse' kore'ta pî'.

² Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' ankupî'pîkon. Kure'ne eesenyaka'masa'kon epu'tî pî' wai,
tîrumakai pra. Teuren tu'ke amîrî'nîkon yonpa tonkon seru'ye'kon erepanî'pî aapia'nîkon

unaiponti'san pe tiwe'ku'se. Tiise inkamoro wani'pi seru'ye' pe. Seru'ye' pe inkamoro wani epu'ti'piya'nikon. Miriri ye'nen, to' maimu pinamaya'nikon pra awanikon.

³ Moropai miriri wenai irumakaya'nikon pra awani'pikon. Tami'nawiri awe'taruma'tito'kon yapitanipiya'nikon uwenai, tirumakai pra, moropai yairi ma're teenai pra.

⁴ Tiise i' taatou'ya man taripai api'nikon. Iniri kure'ne uyapuriya'nikon pra eenasa'kon naatii e'mai' pe uyapuri'piya'nikon waranti. Moropai ayonpakon sa'namaya'nikon pra eenasa'kon. Miriri man mori pe pra.

⁵ Tiise maasa enpenatati, i' kai'ma amiri'nikon atarimasa' pi' uupiapai. Miriri pi' teesenumenkai ayaserukon mo'tani'ti imakui'pi winipai. Moropai e'mai' pe ikupi'piya'nikon waranti iku'ti. Tiise ayaserukon mo'tanipiya'nikon pra awanikon ya, uui'pi aapia'nikon moropai amo'kauya'nikon apata'se'kon yapai, moropai manni' apo' yawittanipi yaponse' mo'kauya.

⁶ Tiise mori moro man aapia'nikon. Amiri'nikonya manni'kan nicolaityami' nikipi'pi yewanmiri, yairi pra to' yeseru wani ye'nen. Miriri waranti niri uuriya yewanmiri yairi pra to' yeseru wani ye'nen.

⁷ Miriri ye'nen tauya siriri anetapainon wani ya, siriri itekare etaki, i' kai'ma Morí Yekaton Wanní eseuríma soosikon tawonkon pi'.

Moropai imakui'pi yentai eena'pi ya, Paapaya itiri, tinmiri ya' tiwe'sen yekkari wani ena'to'peiya. Miriri tauya manni', ipatikari enen ko'mannito' tinen eporiya –ta'piya.

Esmirna Ponkonya Itekare Eta

⁸ Iniri ta'piya: –Esmirna pon, soosi ko'manni'nen, inseri pia kaareta menukaki, see waranti taato':

Siriri itekare wani umaimu pe. Uuri manni' tami'nawiron e'kupi rawiri esi'pi, moropai tami'nawiron atareti'kasa' ti'po uuko'mami. Uuri manni' isa'manta'pi tiise enen wani siriri taripai.

⁹ Epu'ti'pi' wai tami'nawiri i' kai'ma awe'taruma'tito'kon. Inna seru' pepin, i' ton pra tiwe'sanon pe awanikon, tiise i' kai'ma ipikku pe awanikon Paapa pia. Moropai manni'kan Judeu pe to' esenposa' ye'nen, Paapa pemonkono pe tiwe'ku'sanon epu'ti'pi' wai. Tiise Paapa pemonkono pe pra kini to' wani. Inkamoro eseurima ko'mannipi imakui'pi pe api'nikon. Inkamoro wani manni'kan Makui pemonkonoyami' epereto' tawonkon pe.

¹⁰ Tiise inkamoro ye'ka pi' eranne' pe pra e'ti ataruma'tito'kon to'ya pi'. Maasa pra ataruma'tikon to'ya kupi siriri marari pra. Maasa etati, mikiri Makuiya amiri'nikon yonpayami' tarumati kupi siriri ayapi'sa' tiya'nikon yai atarakkannito' ta ayonpakonpa kai'ma. Tiise ipatikari ayapisiya'nikon pepin. Mi pikiri neken mia' tami'nawiri wei kaisari neken aako'mamikonpa tiki'pi ke awani kupi siriri. Miririya merunti ke e'ti, yairi ayaserukon aasa'mantakon pikiri. Miriri waranti yairi tiwe'sanon wani ya, inkamoro pia ipatikari enen ko'mannito' tiriyua.

¹¹ Miriri ye'nen tauya siriri api'nikon anetapainon wani ya, etaki i' taa Morí Yekaton Wanniya soosikon tawonkon pi'. Tami'nawiri miriri yapitanipitipon wani ya, mikiri sa'manta pepin Paapa piapai. Tiise aako'mami ipatikari iipia –ta'piya.

Pergamo Ponkonya Itekare Eta

¹² Iniri ta'piya: –Pergamo pon soosi ko'manni'nen inseri pia kaareta menukaki, see waranti taato':

Siriri itekare wani umaimu pe. Uuri manni' kasupara se' yataimiri ipo'kasa' esa' pe tiwe'sen.

¹³ Aako'manto'kon epu'ti'pi' wai tami'nawiri. Aako'mamikon manni' pata, makui ko'mami manni' ya'. Miriri patawonkon ko'mami Makui maimu yawiri. Ayonpakon Antipas nuri'ti wipi to'ya yairi umaimu ekaremekiya wenai. Irumakaiya pra awani ye'nen, apata'se'kon ya' iwipi to'ya, manni' pata Makui ko'mami pata ya'. Mfiwini tiise innape pu'kuru ukupi'pi' aako'mansa'kon naatii.

¹⁴ Tiise moro man amiri'nikon pi' taatou'ya, itu'se pra uuri e'to'. Moro to' man tiaronkon ayonpakon Balaao nuri'tiya tenupato'kon yawiri tiwe'sanon. I' kai'ma Israelponkonya imakui'pi kupi emapu'tito'pe Balaque nuri'tiya ta'pi to'ya, mia' ke ikonekasa' pia to' nitiri'pi sararu yanto'pe to'ya tikai, moropai se' tapairi wiri'sanyami' yarakkiri to' e'to'pe tikai.

¹⁵ Miriri waranti niri akore'ta'nikon nicolaityami'ya ayenupato'kon yawiri tiaronkon ayonpakon wani.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen tauya api'nîkon, enpenatati. Ayeserukon miakanmatî. Mîiwîni pra awanî ya, ka'ne' pe uupi mîrîrî inkamoro, yairî pra tiwe'sanon, inkamoro yenunse, mîrîrî unta yapai teepa'kasen umaimu ke, kasupara warainon ke.

¹⁷ Mîrîrî ye'nen tauya api'nîkon. Anetapainon wanî ya, etati, î' taa Morî Yekaton Wannîya mîrîrî soosikon tawonkon pi'. Moropai imakui'pi yentai ena'pi pia, ayukon ton manâ tîruya Paapa winîpainon. Manni' manâ yenonsa' pe esi'pi. Moropai tiwin pi' to' kaisari tî' aimutun tîruya. Moropai mîrîrî tî' pi' ese' wanî e'menukasa' wanî, ani' nepu'ti pepin. Tîise mîikîri neken, yapî'nenya epu'ti —ta'pîiya.

Tiatira Ponkonya Itekare Eta

¹⁸ Inî'rî ta'pîiya: —Tiatira soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukaki, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî uurî Paapa munmu yekare pe. Uurî manni' apo' arîntasa' inke' pe warantî uyenu wanî. Moropai u'pu wanî bronze yawai'nani'sa' inke' pe tiku'se apo'ya warantî esi'pi pe.

¹⁹ Tamî'nawîrî î' ikupi'ya'nîkon manni' mîrîrî epu'ti pi' wai. Kure'ne morî pe aako'mansa'kon awe'sa'namakon pi'. Yairî aako'mansa'kon. Eesenyaka'masa'kon mararî pra tîwî tiku'se pra, yapitanîpi pi' tîrumakai pra. Mîrîrî kupî pi' aako'mamîkon epu'ti pi' wai. Pena e'mai' pe ikupi'pîya'nîkon yentai sîrîrîpe ikupi'ya'nîkon.

²⁰ Tîise api'nîkon î' taatou'ya moro man, morî pepin. Manni' wîrî' imakui'pi Jezabel nurî'ti warainon, Paapa maimu ekareme'nen pe tiwe'ku'senya upemonkonoyamî' innape uku'nenan yeka'masa' yairon pepin e'ma taawîrî. To' yenuasai'ya se' tapairî wîrî'sanyamî' yarakkîrî to' e'to'pe kai'ma. Moropai mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pi yanto'pe to'ya, taasa'ya. Mîrîrî kî'kupî taasa'ya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî wanî morî pe pra.

²¹ Teuren mîrîrî imakui'pi tînkupî rumakato'peiya ta'pîiya ipi' teuren. Tîise irumakaiya pra aako'mamî, mîrîrî imakui'pi ku'to' tîuya.

²² Mîrîrî ye'nen mîikîrî taruma'tîuya kupî sîrîrî paran ke, moropai manni'kan, yarakkîrî esi'san pokonpe to' tîise, inkamoro e'taruma'ti kupî sîrîrî mararî pra, ikaisaron ton pra. Mîrîrî kupîuya to' yarakkîrî imakui'pi tînkupî'pikon winîpai, to' enpenata pra awanî ye'nen.

²³ Mîikîrî warainokon tî'kauya kupî sîrîrî. Mîrîrî kupîuya yai tamî'nawîronkon soosi tawonkon, innape uku'nenanya uyepu'ti kupî sîrîrî. Î' kai'ma esenumenkanto' moropai itu'se pemonkon e'to' epu'nen pe wanî epu'ti to'ya. Mîrîrî ye'nen ankupî'pikon yawîrî untîrî tîruya aapia'nîkon.

²⁴ Tîise amîrî'nîkon kore'ta moro Tiatira po tiaronkon man imakui'pi yawîrî tîko'mansenon pepin. Î' taa inkamoro ye'kaya, to' maimu yawîrî pra to' wanî. To' yeseru pi' to' esenupasa' pra awanî, mîrîrî Makui yeseru, manni' yenonsa' esi'pi, kupikonpa. Inkamoro pi' tauya sîrîrî: “Tiaron ankonekakan ton tîruya pepin”.

²⁵ Tîise mîrîrî aapia'nîkon, manni' yairon pi' ayenupa'pikon yawîrî ko'mantî uupi pikîrî.

²⁶⁻²⁷ Tamî'nawîrî mîrîrî yapitanîpîtîponkon wanî ya, moropai inkamoro ko'mamî ya, itu'se uurî e'to' kupî pi', tamî'nawîron atareti'ka pikîrî. Inkamoro pia itîruya, tamî'nawîronkon pataponkon esa' pe to' enato'pe.

Mîrîrî tenya' manni' ferro ke
inkamoroya imakui'san ya'punuka kupî sîrîrî,
non ka'sa' îinî pe
iku'sa' ya'punuka warantî.

SI2.9

²⁸ Inkamoro repauya morî untîrî ke, manni' kaiwano' erenmapîyakan warainon.

²⁹ Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya etaki, î' kai'ma Morî Yekaton Wannîya taa soosikon tawonkon pi' —ta'pîiya.

3

Sardes Ponkonya Itekare Eta

¹ Inî'rî ta'pîiya: —Sardes soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukaki, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uupia morî pu'kuru, e'to' yawîron, Paapa Yekaton man. Moropai asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon kaiwano'yamî' man uyenyaya'. Epu'ti pi' wai tamî'nawîrî î' kupî pi' aako'mamîkon. Tiaronkonya taa: “Eenenankon inkamoro, Paapa pemonkonoyamî' inkamoro” taa to'ya api'nîkon teuren, tîise isa'manta'san pe awanîkon tanne, aminke Paapa piapai aatarimasa'kon tanne.

² Mírírí ye'nen tauya enpen e'tí. Aako'manto'kon pí' enpenatati. A'tu'míra awaníkon. Moropai meruntí ke enatí aako'manto'kon konekatí morí pe awaníkonpa, tíwí ikupíya'níkon namái. Maasa ipatíkarí aasa'mantakon rawírí mírírí yuwatí. Maasa pra tamí'nawírí anukupí'píkon epu'tí pí' wai. Mírírí anukupíkon ko'manní pí' man e'to' yawírí pra Uyun Paapa pia.

³ Mírírí ye'nen tauya enpenatati í' kai'ma eesenupa'píkon pí' moropai aneta'píkon pí'. Mírírí yawírí ako'mantí. Moropai ayeserukon miakanmatí morí pe. Mírírí warantí aakurantakon pra awaníkon ya, ama'ye' iipí warantí, uupí aapia'níkon. Í' pensa uupí weiyu epu'tíya'níkon pra naatí.

⁴ Tíise epu'tí pí' wai tiaronkon ayonpakon man moro Sardes po morí pe tíwe'sanon típonkon tíkí'pai pra tílko'mansenon. Inkamoro ko'mamí pe man uyarakkírí, morí pu'kuru aimutun típonkon ya'. Maasa pra morí pe to' yewan waní, ikí'pasa' pe pra.

⁵ Tamí'nawírí manní' imakuí'pí yentai ena'pí ya, epontí pe man inkamoro warantí, morí pu'kuru aimutun típon ya'. Itese' mo'kauya pepín tíwin kin, ipatíkarí enen ko'mannító' kaareta poi. Tíise Uyun Paapa moropai inseríyami' rawírí sí'ma, eseuríma ipí': "Míikírí upemonkono" tauya ipí'.

⁶ Mírírí yekare anetapainon waní ya, etakí í' taa Morí Yekaton Wanníya soosikon tawonkon pí' —ta'píiya.

Filadélfia Ponkonya Itekare Eta

⁷ Iní'ri ta'píiya: —Filadélfia soosírí ko'manní'nen inserí pia kaareta menukaki, see warantí taato':

Sírírí itekare waní umaimu pe. Uurí morí pu'kuru Paapa piawon, moropai yairon pu'kuru yepuru. Meruntí man uupia. Umaimu pe Paapa ko'manto' mana'ta yarakkan-mokauya, aní' ewonto'pe. Moropai yarakkamouya ya, aní' ewomí pepín tíwin kin.

⁸ Aní'ya imo'ka eseríke pra awaní. Tamí'nawírí í' kupí pí' aako'mamíkon epu'tí pí' wai. Kure'ne ameruntírikon ton pra man epu'tí pí' wai. Mararonkon amírí'níkon, í' ton pínon pe awaníkon. Tíise umaimu tíwa'kai pra awaníkon. "Jesus epu'nen pepín uurí" taaya'níkon pra awaníkon. Mírírí ye'nen apata'se'kon ton tísau'ya wai.

⁹ Maasa etatí, manní'kan Makuí pemonkono epere'to' tawonkon waní seru'ye' pe. Inkamoro eseuríma Judeuyamí' pe tíwaníkon ye'nen, Paapa pemonkono pe tíwaníkon, taa to'ya. Tíise inkamoro waní pepín upemonkono pe. Tíise inkamoro iipí emapu'tíuya kupí sírírí arawírí'níkon tese'mukon pona tenai. Moropai mírírí yai, inkamoroya epu'tí kupí sírírí, í' kai'ma upemonkono pe kure'ne asa'namanenkon pe uurí waní.

¹⁰ Amírí'níkon e'sa' man umaimu yawírí í' ta'píuya yawírí. Yapítaní'sa'ya'níkon naatí teekore'mai pra. Mírírí ye'nen amírí'níkon píika'tíuya í' pensa e'taruma'tinto' erepamí yai, sírírí non pona. Maasa pra tamí'nawíronkon pemonkonyamí' epu'to' waní kupí sírírí, sírírí non po.

¹¹ Ka'ne' pe uupí kupí sírírí. Mírírí ye'nen mírírí innape ukupí pí' aako'mamíkon manní' warantí, ako'mantí, tírumakai pra. Mírírí iku'tí, aní'ya epe'míra untírí mo'ka namái aapiapai'níkon.

¹² Manní' meruntí ke yapítanípítípon waní ya, míikírí kupíuya pe wai manní' uyun yewí' yapítaní'to' yanraki' warantí aako'manto'pe. Í' pensa míikírí epa'ka pepín iní'ri mírírí pata pai. Moropai míikírí pona Uyepotorí Paapa ese' menukauya. Moropai aako'manto' ipata ese' manní' amanen caderí Jerusalém ese' menukauya ipona. Manní' ka' poi aapi' kupí manní' Paapa winípainon. Moropai amanen uyese' menukauya níri míikírí pí', ipatíkarí aako'manto'pe upata ya'.

¹³ Mírírí ye'nen sírírí itekare anetapainon waní ya, etakí í' taa Morí Yekaton Wanníya soosikon tawonkon pí' —ta'píiya.

Laodicéia Ponkonya Itekare Eta

¹⁴ Iní'ri ta'píiya: —Laodicéia soosírí ko'manní'nen inserí pia kaareta menukaki, see warantí taato':

Sírírí itekare waní umaimu pe. Uurí waní sírírí Amém, mírírí warantí awe'kupí taato'pe. Uurí yairon pu'kuru teeseurímasen. Tamí'nawíron Paapa níkoneka'pí, uurí winípainon.

¹⁵ Tamí'nawírí epu'tí pí' wai í' kupí pí' aako'mamíkon. Kure'ne Paapa yeseru yu'se pra awaníkon pepín. Moropai tíwin kin Paapa yeseru yu'se pra awaníkon pepín. A'ne' warantí pra, moropai i'ní' warantí pra, tíise tíkuinan warantí awaníkon. Mírírí ye'nen o'non ye'ka warantí awaníkon yu'se wai.

¹⁶ Tiise tíkuine awaníkon ye'nen a'ne' pe pra moropai i'ni' pe pra, ayarakkapítíuya'níkon unta yapai, uwakíri pe pra awaníkon ye'nen.

¹⁷ Amírí'níkonya taa aawarírí'níkon: “Ipíku pe anna waní, tamí'nawíron esa' pe anna waní. Í' itu'se anna e'to' waní anna pia”, taaya'níkon. Tiise epu'tíya'níkon pepín, imakui'pí pe eesenumenkakon, imakui'san amírí'níkon. Í' ton pínon amírí'níkon, ipon pínon. Moropai enkaru'nankon itenu pínon warainonkon.

¹⁸ Mírírí ye'nen amírí'níkon panamauya sírírí. Upí' ayemannekon ton yennatí. Maasa pra morí uwinípainon waní ouro apo' ke yaimenkasa' warantí, imakui'pí pe pra. Mírírí ye'nen ipíku pe pu'kuru awaníkon pe man uupia. Upí' yennatí aponkon ton, aimutun aneka'makon ton, imakui'pí pe awe'to'kon napontínen ton, aweppépíkon namai. Moropai ayenukon yepí' ton yennatí upí', morí pe í' era'makonpa, yairon uupiainon epu'tíkonpa.

¹⁹ Uurí waní tamí'nawírí ayako'menkanenkon pe moropai taruma'títon pe níri. Tamí'nawírí unsa'namakon kupíuya mírírí warantí. Mírírí namai tepu'se e'tí moropai ayeserukon mo'taní'tí tíwenpenatai.

²⁰ Maasa etatí. Uurí waní aminke pra aapia'níkon. Aako'manto'kon ta ewonpai wai. Mírírí ye'nen aní' mana'ta pa'tíuya ya, moropai aní'ya umaimu eta ya, mana'ta yarakkanmoka moropai uurí ewomí ípia. Moropai míikírí yarakkírí uyekkari yonpauya. Moropai míikíríya uyarakkírí tekkari yonpa, tímurukon pe ko'manní ye'nen.

²¹ Tamí'nawíron yapítaní'sa' aní'ya ya, míikírí ereutato'pe tauya, uyaponse' pona uyarakkírí, ipíku pe awe'to'pe. Tamí'nawíron yapítaní'sau'ya ye'nen, uyunya tarakkírí ereutato'pe ta'pí warantí níri, uuríya ereutatí taa apí'níkon.

²² Mírírí yekare anetapainon waní ya, etakí í' taa Morí Yekaton Wanníya soosikon tawonkon pí' —ta'píya.

4

Paapa Yapuríto' Ka' Po

¹ Mírírí típo era'ma'píuya iní'ri. Mírírí yai ka' mana'ta atarakkanmokasa' era'ma'píuya. Moropai mai eta'píuya. Mírírí waní'pí meruntí ke, to' waiyi trombeta e'nato' warantí. Pena e'mai' pe uyarakkírí eseuríma'pí pe manni' waní'pí. Míikíríya ta'pí upí': —Enu'kí taríwaya. Moropai apí' ekareme'to'peuya í' awe'kupí ton sírírí típo —ta'píya.

² Mírírí pe rí Morí Yekaton Wanní ena'pí uyesa' pe. Mírírí yai ka' po era'ma'píuya ereutanto'. Mírírí pona ereuta'pí pemonkon era'ma'píuya.

³ Míikírí yenpata waní'pí inke' pe, manni' morí pu'kuru tí' jaspe moropai sardónio warantí. Mírírí ereutanto' woi merenmere' waní'pí inke' pe pu'kuru manni' tí' esmeralda sakari warantí.

⁴ Mírírí ereutanto' woi tiaronkon ereutanto'kon waní'pí eseuwarapo 24 kaisarí. Moropai mírírí po eseuwarapo 24 kaisarí ipíkkukon ereutasa' waní'pí. Inkamoro ponkon waní'pí aimutunkon pe. Moropai inkamoro pu'pai po to' yarakko pe ouro konekasa' waní'pí.

⁵ Mírírí arakkíta tiwe'sen ereutanto' piapai, sisiuppan epa'kapítí'pí wara'napi warantí. Mai epa'ka'pí tírin taa wara'napiya warantí. Mírírí rawírí asakí'ne mia' pona tímo'tai kaisarí apo'ya wittaní'sa' waní'pí. Mírírí waní Paapa Yekaton pe, manni' morí pu'kuru, e'to' yawíron pe.

⁶ Mírírí ereutanto' rawírí awaní'pí kure'nán pírana warainon, tí' cristal manni' awai'nán warantí awaní'pí.

Mírírí woi se' yataimírí e'winí pairí asakírí tíko'mansenon waní'pí. Inkamoro yenu waní'pí tamí'nawírí taretí'kai iporo. E'mai' pe irawírí moropai ite'ma'pí pí'.

⁷ Míikírí e'mai'non waní'pí Leão, kaikusi warantí. Moropai ite'ma'pí pokon waní'pí paaka yunkon warantí. Moropai to' eseuríno waní'pí warayo' yenpata ke. Moropai to' saakírí'ríno waní'pí kuwanu awainunsa' warantí.

⁸ Tamí'nawírí tiwin pí' insamoro tíise to' yapí'sa'kon waní'pí to' kaisarí eseuwarapo'ne tiwin mia' pona tímo'tai'ne. Mírírí pí' yenu ton waní'pí tamí'nawírí taretí'kai iporo moropai itu'na pí'. Moropai inkamoro eserenka ko'manní'pí wei kaisarí moropai ewaron kaisarí. To' eserenkato' atí'napamí pepín. Tiise taa pí' to' ko'mamí see warantí.

—Anna Yepotorí Paapa, tiwinan amírí,
tiaron awarainon ton pín.

Morí pu'kuru amírí, imakui'pí ton pín.
Meruntí tamí'nawíron yentainon amírí.

Pena esi'pí amírí,
moropai sírírípe tíko'mansen amírí,
moropai ipatíkarí aako'mamí kupí sírírí, Paapa

—taapítí'pí to'ya.

⁹ Mírírí warantí teeserenkakon kaisarí inkamoro asakírironkonya Paapa yapurí'pí. —Morí pe pu'kuru man —ta'pí to'ya tamí'nawíron pí'. Manní' ereutanto' pona teereutasen pí', manni' pí', ipatíkarí tũko'mansen pí' ta'pí to'ya.

¹⁰ Moropai inkamoro eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipikkukon e'sekunka'pí irawírí, moropai inkamoroya yapurí'pí. Moropai inkamoroya tũpu'paikon poi tarakko pe tũwe'sen ouro konekasa' mo'ka mĩkírí, ipatíkarí tũko'mansen rawírí moropai taapítí to'ya:

¹¹ —Anna Yepotorí Paapa, morí pe amírí waní ye'nen, ayapurí e'pai anna waní.

Mírírí ye'nen ayapuríto' annaya yapi'kí etakí.

Ayapurí annaya maasa pra tamí'nawíron koneka'píya itu'se awaní ye'nen.

Mírírí ye'nen tamí'nawíron ko'mamí

mírírí itu'se awaní ye'nen, Paapa

—taapítí to'ya.

5

Kaareta Moropai Carneiro

¹ Moropai mĩkírí ereutanto' pona eereuta'pí era'ma'píya. Mĩkírí yenyá' meruntí winí kaareta yanmako'masa' waní'pí. Mírírí kaareta waní'pí se' yataimírí imenukasa' pe. Moropai ipona yapi'sa' pe awaní'pí asakí'ne mia' pona tũmo'tai'nonkon kaareta ke.

² Moropai inserí meruntí era'ma'píuya. Mĩkíríya ekaranmapopítí'pí meruntí ke pu'kuru: —Aní' moro nai morí pe pu'kuru, sírírí kaareta yarakkanmokato'pe? —ta'píya.

³ Tũse aní' ton pra awaní'pí ka' po. Moropai non po mírírí kaareta yarakkanmoka ton moropai ya' tũwe'sen era'maton ton pra awaní'pí.

⁴ Mírírí ye'nen ukaruwa'pí mararí pra. Maasa pra mírírí kaareta yarakkanmokanen ton pra awaní'pí. Moropai ya' tũwe'sen era'manen ton pra awaní'pí mĩto'pe.

⁵ Mírírí ye'nen tiwinan, ipíku pe tũwe'senya ta'pí upí': —Tikarawai pra e'kí. A'kí, leão, kaikusi warainon era'makí. Mĩkírí waní Judáyamí' yonpa pe pu'kuru. Moropai Davi nurí'tí paarí'pí pe awaní. Mĩkírí tamí'nawíron yentai tũwe'sen. Mírírí ye'nen kaareta yarakkanmokaiya. Mírírí asakí'ne mia' pona tũmo'tai'non kaareta ipo awaní manni' waikatíya moropai yarakkanmokaiya —ta'píya.

⁶ Mírírí yai carneiro era'ma'píuya iwísa' pe. Satippe awaní'pí mírírí ereutanto' kore'ta. Mĩkírí woima'tísa' inkamoro asakírironkonya waní'pí, moropai ipikkukunya nírí. Mĩkírí retíkon waní'pí asakí'ne mia' pona tũmo'tai'kaisarí. Moropai itenu waní'pí mírírí warapo nírí. Míríríkon waní'pí morí pu'kuru, e'to' yawíron Paapa Yekaton pe, tamí'nawírí sírírí pata po yarimasa' pe.

⁷ Moropai mĩkírí carneiro wítí'pí mĩkírí ereuta'pí yenyawon, meruntí winí tũwe'sen kaareta yapísí'píya.

⁸ Mírírí kupí mĩkíríya era'ma tũuya'níkon ye'nen inkamoro asakírironkon moropai manni'kan 24 kaisaronkon ipikkukon e'sekunka'pí tese'mukon pona irawírí. Tiwin pí' to' tũse to' kaisarí to' yenyá' harpa moropai ourokon konekasa' waní'pí, a'pusin, to' nĩpo'tí yense'. Mírírí a'pusin yaa tũwe'sen waní Paapa pemonkonoyamí' epíremato' pe.

⁹ Inkamoro eserenka ko'manní'pí amenan eren eserenkanto' pí'. Ta'pí to'ya:

Morí pe amírí neken waní

sírírí kaareta yapísípa

moropai yapi'to'kon mo'kapa.

Maasa pra iwísa' pe awaní'pí.

Mírírí aminí kamo'píya wenai

pemonkonyamí' yenna'píya Paapa ton pe.

Tamí'nawíron pata ponkon kore'tapai,

manní'kan tamí'nawíron mai ku'nenan kore'tapai,

inkamoro yenna'píya to' tĩmenkai pra.

¹⁰ Inkamoro kupí'píya Paapa,

anna yepotorí yapurínenan pe to' e'to'pe,

teepíremasanon pe to' e'to'pe.

Moropai inkamoro enato'pe pata esa' pe to' kupí'píya

kai'ma to' eserenka'pí mararí pra.

¹¹ Moropai iní'rí era'ma'píuya. Mírírí yai eta'píuya tu'kankon inseríyamí' o'non pata iku'ne'tí yentainokon eta'píuya. Inkamoro waní'pí asakírironkon yaponse' woi. Moropai ipikkukon woi to' waní'pí.

¹² Moropai inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî meruntî ke to' maimu wani'pî. Ta'pî to'ya: Manni' carneiro iwî'pî wani morî pe pu'kuru, î' pe pra rî awani pepîn. Mîrîrî ye'nen meruntî ke tîwe'to' pî', moropai ipîkku pe tîwe'to' pî', moropai epu'nen pe tîwe'to' pî', moropai kure'nani morî pe tîwe'to' pî' atausinpanpai'nîkon. Mararî pra yapurîpai'nîkon man ta'pî to'ya.

¹³ Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ka' ponkonya moropai non yo'konkonya moropai tuna kawonkonya. Moropai tamî'nawîronkon pata ponkon eserenka ko'mannîpî eta'pîuya. To' eserenka'pî see warantî: Itaponse' pona eereutasa' manni' moropai mîkîrî carneiro wani morî pe pu'kuru, annaya yapurî e'pai awani. Mori pe tîwe'to' pî', ipîkku pe tîwe'to' pî', moropai meruntî ke pu'kuru tîwe'to' pî' yapurî pî' anna man, tî'napanse pra kai'ma to' eserenka'pî.

¹⁴ Mîrîrî warantî taa to'ya tanne, inkamoro asakîrîronkon enenankonya yuuku'pî. —Inna, mîrîrî warantî e'pai man. Moropai inkamoro asakîrîronkon e'sekunka'pî tese'mukon pona to'ena'pî. Moropai yapurî'pî to'ya.

6

Kaareta Yapi'to'kon

¹ Mîrîrî yai mîkîrî carneiroya e'mai'non kaareta yapi'to' asakî'nani mia' pona tîmo'tai'non yonpa yarakkamo era'ma'pîuya. Moropai inkamoro asakîrîronkon yonpaya ta'pî meruntî ke. Imaimu wani'pî tîrîn taa wara'napiya warantî. —Asi'kî —taiya eta'pîuya.

² Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware aimuton era'ma'pîuya. Mîkîrî kaware po tîwe'sen yenya' yurapa wani'pî. Moropai mîkîrî pia aro' tîrî'pî to'ya, tamî'nawîron yentai awani ye'nen. Moropai mîkîrî epa'ka'pî meruntî ke teyatanon yarakkîrî eseya'namai. Teeyatonon yentai tiwanîpa eepa'ka'pî.

³ Moropai mîrîrî tîpo mîkîrî carneiroya itakon ite'kanon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro yonpa itakonya taa eta'pîuya upî', asi'kî kai'ma.

⁴ Mîrîrîya tiaron kaware epa'ka'pî. Mîkîrî wani'pî suuyu pe. Ipo tîwe'senya meruntî yapîsî'pî. Tînepî ton sîrîrî non pona kure'nani eseya'namanto', î' kai'ma tiaronkon e'tî'kato'pe tonpakon yarakkîrî. Mîkîrî yenya' kure'nani kasupara e'tîrî'pî.

⁵ Moropai inî'rî carneiroya iteseurîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro eseurînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma. Mîrîrîya kaware îrikkutun era'ma'pîuya. Mîkîrî po tîwe'sen yenya' î' rî ku'ne'tîto' wani'pî.

⁶ Mîrîrîya mai warainon eta'pîuya inkamoro asakîrîronkon kore'tapai eta'pîuya. Mîrîrîya ta'pîya: —Tiwin trigo ku'ne'tîto' tîise tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe awani, epe'ke pe pu'kuru. Moropai eseurîwî'ne cevada ku'ne'tîto' tîise, mîrîrî nîrî wani tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe. Epe'ke pe pu'kuru awani maasa pra mararî mîrîkkî awani'pî. Tîise tîwarî e'tî, kaiwan moropai vinho ama'ta namai. —ta'pî to'ya.

⁷ Moropai mîrîrî tîpo carneiroya itasakîrîrîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya inkamoro saakîrîrînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma.

⁸ Mîkîrî era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware enkaimu'nani era'ma'pîuya. Mîkîrî po tîwe'sen esatî'pî to'ya sa'mantanto' kai'ma. Moropai iwenairî tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkon sa'manta'san wani'pî. Inkamoroya meruntî yapî'sa' arakkita pairon rataikasa' kaisarî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' wîlkonpa teepîkon yai. Moropai to' e'tî'ka iwan pî'. Moropai inkamoro e'tî'ka paran pî'. Paran pî' neken pepîn tîise o'ma'konya kaikusiyamî'ya to' tî'ka.

⁹ Mîrîrî tîpo carneiroya mia'taikinon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya to' nîpo'tî Paapa yapurîkonpa yaponse' yo'koi Paapa maimu ekareme'nenan ekaremekî to'ya weni, to' nîti'ka'san yekaton era'ma'pîuya. Mannî'kan yairî pu'kuru esi'san wîisa' to'ya yekatonos'an.

¹⁰ Inkamoro entaimepîti ko'mannîpî meruntî ke pu'kuru. Taa pî' to' ko'mamî: —Anna Yepotorî Paapa tamî'nawîron yentainon meruntî pu'kuru. Moropai morî pu'kuru imakui'pî ton pîn. Moropai yairon pu'kuru. Î' pensa sîrîrî pata po tîiko'mansenon pemonkonyamî'

taruma'tiya kupi siriri? Miriri yai manni'kan anna ti'katiponkon pemonkonyami' pi' ese'ma kupi siriri? —ta'pi to'ya.

¹¹ Inkamoro ya tikaisari'nikon tiponkon ton yapisi'pi, aimutunkon. Moropai inkamoro pi' ta'pi Paapaya: —Eri'kapikon e'pai man ini' panpi' manni'kan ayonpakon esenyaka'man yonpayami' moropai manni'kan ayonpakon amiri'nikon sa'manta'pi waranti, to' sa'manta kupi mannan erepami pikiri —ta'piya to' pi'.

¹² Moropai miriri tipo, miriri pe ri carneiroya tiwin mia' pona tifo'mo'tai'non kaareta yapi'to' yarakkanmoka era'ma'piuya. Yarakkamosai'ya tipo, merunti ke pata eserentiki'ma'pi marari pra. Moropai wei ena'pi ewaron pe, teesewankono'maseny irikkutun tipon yeka'masa' waranti. Moropai kapoi ena'pi suuyu pe, min waranti.

¹³ Moropai sirikkiami' e'soroka'pi ka' poi non pona. Kure'ne a'situn wani ya, teperu kenan yei yeperu ya'pire sorokaiya waranti to' e'soroka'pi.

¹⁴ Miriri tipo ka' esera'ma pra eena'pi, kaareta atanmoko'ma waranti eesera'ma pra iniri eena waranti. Moropai tami'nawiron wikon iwonokon mo'tapiti'pi tipata'se'kon yapai tiaron pata, merunti ke eserentiki'ma ye'nen.

¹⁵ Miriri yai tami'nawironkon pemonkonyami' esenomi'pi ti' ta a'ta ya'. Ipiikkukon reiyami' siriri pata po tiwe'sanon, moropai pemonkonyami' esanon, moropai surarayami' esanon ipikkukon, moropai ipikkukon, yemanne ke'kon siriri non po, moropai meruntikon pu'kuru, moropai pemonkonyami' poitiritonon moropai itesa' pinon, tami'nawiri inkamoro esenomi'pi marari pra eranne' pe tiwanikon ye'nen.

¹⁶ Moropai inkamoro entaimepiti ko'mannipi. Taapiti'pi to'ya wikon pi', moropai ti'kon pi': —Anna pona enati anna wiipa, anna yenonti. Miikiri ereutasa' manni' yenu yapai anna yenonti. Moropai miikiri carneiro ekore'mato' winipai anna yenonti —taapiti'pi to'ya teuren.

¹⁷ —Maasa pra kure'nana e'taruma'tinto' weiyu erepansa' man, Paapaya utaruma'tikon weiyu. Ani'ya miriri yapitanipi eserike pra man —taapiti'pi to'ya.

7

144.000 Kaisaronkon Israelyami'

¹ Miriri tipo asakirironkon inseriyami' era'ma'piuya. Inkamoro wani'pi satippe, patakon ki'pi ya', wei epa'ka wini, moropai wei ewomi wini, moropai merunti wini, moropai kamai' wini kai'ma. Inkamoro ya a'situn yapitanipi'pi, aata'se'ma namai. Marari pirana poro ya'se'maiya namai. Moropai yeikon ya'se'maiya namai.

² Moropai iniri tiaron inseri esenopi' wei epa'ka winipai. Era'ma'piuya Paapa tiiko'manseny tipemonkono yeki'kato' yarakkiri. Miikiri entaimepi merunti ke pu'kuru, manni'kan asakirironkon inseriyami' pata ki'piya tiwe'sanon pi', manni'kan merunti yapisitiponkon siriri pata po, moropai pirana po imakui'pi kupi tonkon pi'.

³ Miikiriya ta'pi: —Maasa imakui'pi ki'ku'ti pata po moropai pirana po moropai yeikon pi'. Maasa Uyepotorikon Paapaya tipoitiritonon yeki'ka tanne to' yepin pi' —ta'piya.

⁴ Miriri tipo i' warapo kaisari inkamoro, to' yepin pi' tipemonkono tonpe, Paapa neki'ka'san ekaremeki'pi to'ya upi'. Inkamoro wani'pi eseuwarapo 144.000 kaisari. Inkamoro wani'pi tami'nawironkon Israel pari'pi pe, ipemonkono pe tiwin pi' to' tiise.

⁵⁻⁸ Tiwin pi' to' tiise eseuwarapo 12.000 kaisari'ne to' wani'pi:

Juda payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Rubem payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Gade payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Aser payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Naftali payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Manassés payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Simeão payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Levi payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Issacar payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Zebulom payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai José payanyami' 12.000 kaisari,
 moropai Benjamim payanyami' 12.000 kaisari.
 Eseuwarapo'ne to' wani'pi Paapa poitiritonon.

Arinikon Iku'ne'ti Yentainokon

⁹ Miriri tipo arinikon pemonkonyami' o'non pata iku'ne'ti yentainokon era'ma'piuya. Inkamoro wani'pi tami'nawiron pata ponkon pe. Tepu'se pra to' wani'pi si'ta mai wani'pi. Inkamoro wani'pi satippe miriri ereutanto' rawiri moropai carneiro rawiri to' wani'pi.

Inkamoro epontisa' wani'pi aimutun tiponkon ya'. Moropai inkamoro yenya' yu' yare wani'pi, imakui'pi yentai tiwanikon ye'nen.

¹⁰ Inkamoro entaimepiti'pi merunti ke pu'kuru:

—Anna Yepotori Paapa taponse' po manni',
moropai carneiro winipai anna e'piika'tito' iipi.
Kure'ne anna piika'ti'pi to'ya
—ta'pi to'ya.

¹¹ Miriri yai tami'nawironkon inseriyami' wani'pi satippe Paapa ereutato' taponse' woi, moropai inkamoro ipikkukon yaponse' woi, moropai asakirironkon manni'kan enenankon woi. Miririya inkamoro inseriyami' esenumi'pi Paapa ereutato' rawiri non pona, tenpatakon tirennu'se. Moropai inkamoroya Paapa yapuri'pi.

¹² Ta'pi to'ya:

—Inna, miriri waranti e'pai man.

Yapuri'pai'nikon man!

Mori pe, ipikku pe nai.

Epu'nen pe nai, Paapa.

“Mori pe man, Paapa”, taapai'nikon man!

Anna ninama amiri.

Merunti pu'kuru amiri Paapa, anna yepotori.

Miriri waranti taa pi' ko'manpai'nikon ipatikari, ti'napanse pra.

Inna miriri waranti nisi

—ta'pi to'ya.

¹³ Miririya tiwin ipikkukon yonpaya uyekaranmapo'pi: —Ani'kan see insamoro aimutunkon to'pon? O'non patapai to' ii'sa miriri? —kai'ma.

¹⁴ —Inna pa'ye, Uyepotori. To' epu'tiuya pra wai. Amiriya neken to' epu'ti —ta'piuya.

Miriri ye'nen ta'piuya upi': —Insamoro wani manni'kan kure'nan e'taruma'tinto' kore'tapainonkon pe. Tari'pai insamoro e'piika'tisa' miriri winipai. Mori pe to' e'ronasa', tiponkon ronasa' to'ya aimutun pe, carneiro mini ke. Imakui'pi to' nikupi'pi mo'kasai'ya wani'pi.

¹⁵ Miriri ye'nen carneiro yaponse' ereutanto' rawiri satippe to' wani miriri.

Moropai inkamoroya epiremanto' yewi' ta si'ma

yapuri ko'mannipi'pi wei kaisari moropai ewaron kaisari.

Miriri ye'nen miikiri taponse' pona eereutasa' manni' ya',

to' koneka ko'mannipi,

to' yarakkiri tiwani ye'nen.

¹⁶ Miriri ye'nen inkamoroya iniri emi'nan epu'ti pepin.

Moropai iniri tuna aninnipi to' wani pepin.

Moropai iniri a'ne' pe wei epu'ti to'ya pepin.

Weiya to' yeki'ka pepin iniri.

¹⁷ Maasa pra miikiri carneiro, ereutanto' kore'ta wani manni',

miikiri ko'mami to' esa' pe.

Moropai miikiriya to' pinunpa,

to' yariya tiwariri teepa'kasen

ipatikaron ko'mannito' tuna eni'se.

Moropai Paapaya inkamoro yenu ya'mananipi

to' karawato' winipai.

Miriri tipo iniri to' karau pepin

—ta'piuya upi'.

8

Asaki'ne Mia' Pona Tiimo'tai'no Kaareta Yapi'to'

¹ Asaki'ne mia' pona tiimo'tai'non yonpari'pi tiwinano'pi yarakkamo carneiroya yai, tami'nawiron ati'napami'pi ka' po. Tiwin hora yonpa wani'pi moo, i' awe'kup'i nimiki pi' tami'nawironkon ko'mami'pi.

² Miririya inseriyami' era'ma'piuya asaki'ne mia' pona tiimo'tai'nikon Paapa rawiri to' wani'pi satippe. Inkamoroya asaki'ne mia' pona tiimo'tai'non te'nunpasen trombeta yapisi'pi tikaisari'nikon.

³ Moropai tiaron inseri iipi'pi. Miikiri yenya' ouro konekasa' wani'pi, pisa waranti to' nipo'ti yense'. Moropai marari pra a'pusin tiri'pi to'ya iipia, ipo'tito'peiya tami'nawironkon

Paapa pemonkonoyami' epiremato' pokonpe. Moropai mîrîrî rumaka'piya Paapa yapurîto'pe to' nîpo'ti yaponse' ouro konekasa' pona, manni' erentanto' rawîrî tîwe'sen pona.

⁴ Moropai mîkîrî inserî Paapa rawîrî awanî manni', yenyapai mîrîrî tîpo'tisen a'pusin ure'tîrî enuku'pî ka' ekaya. Manni'kan Paapa pemonkonoyami' epiremato' pokonpe awanî'pî.

⁵ Mîrîrî ye'nen inserîya mîrîrî ouro konekasa' pisa warantî yapîsî'pî. Mîrîrî yannîpî'piya, apo' mîrîrî Paapa yapurî pe to' nîpo'ti yaponse' po tîwe'sen ke. Moropai ka' po sî'ma mîrîrî yenumî'pî mîkîrîya non pona. Mîrîrî yenunsai'ya tîpo, mararî pra wara'napiyamî' e'mopîti'pî. Moropai sisiuppan wani'pî mararî pra. Moropai pata eserentîki'ma'pî mararî pra.

To' Ne'nunpa Trombetakon

⁶ Mîrîrî pe rî inkamoro inserîyamî' asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon ekoneka'pî trombeta ye'nunpakonpa kai'ma.

⁷ Mîrîrîya e'mai'non inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai ye'nunpasai'ya tîpo, apo' moropai kono' rena'pî tî'kon pe. Mîrîrî wani'pî mîn pokonpe atai'me'pî pe. Mîrîrî e'soroka'pî non pona. Mîrîrîya arakkita pairî yonpa pata po tîwe'sen yarannîpî'pî. Yeikon yarannîpî'piya. Moropai tamî'nawîrî parî'kon enenankon yarannîpî'piya.

⁸ Moropai tiaron inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya wî' taransen warainon wani'pî. Moropai mîrîrî yenumî'pî to'ya kure'nân pîrana ka. Mîrîrî yenunsa' to'ya tîpo, arakkita pairî yonpa pîrana ena'pî mîn pe.

⁹ Mîrîrî ye'nen mîrîrî tuna katawonkon o'ma'kon e'tî'ka'pî arakkita pairî yonpa. Moropai arakkita pairî yonpa tuna poro tîwe'sanon apo'yenkon aramî'pî, to' e'tî'ka'pî tamî'nawîrî.

¹⁰ Moropai to' eseurîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kure'nân kaiwanu'ya apo' yapî'sa' taaramîpa warainon ena'pî ka' poi iren ka' arakkita pairî yonpa. Moropai tuna yeutta eepa'kato' ka eena'pî.

¹¹ Mîrîrî kaiwano' ena'pî ese' wani'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa tuna ena'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen tu'ke pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, mîrîrî tuna tenî'se.

¹² Moropai to' saakîrîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai mîrîrîya arakkita pairî yonpa wei moropai kapoi moropai kaiwano' yi'nîpî'pî. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa a'ka pe awe'to' esi'nîpî'pî. A'ka pe pra awanî'pî wei arakkita pairî yonpa. Moropai ewaron arakkita pairî yonpa aako'mamî'pî, a'ka pe pra.

¹³ Mîrîrî tîpo era'ma'piuya toron kure'nân kuwanu awainunsa' wani'pî kawîne ka'ra'ta. Moropai meruntî ke eeseurîma'pî. Mîkîrîya ta'pî: —Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' non po tîko'mansenon, eeseka'nunkakon pe naatî. “Ekenne” taaya'nîkon pe naatî. Te'nunpasen trombeta ye'nunpa inserîyamî' yonparî'san, eseurîwî'nankonya etaya'nîkon ya yai, “ekenne” taaya'nîkon pe naatî.

9

¹ Moropai mia'taikinon inserîya tîwayi trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kaiwano', manni' non pona ena'pî ka' poi era'ma'piuya. Mîkîrîya nari' itu'nakan yettapurî yarakkanmokato' yapîsî'pî.

² Moropai mîkîrîya mîrîrî itu'nakan yettapurîka'pî. Mîrîrî yapai ure'ti epa'ka'pî mararî pra kure'nân apo' tîrukasa' ure'sin warantî. Mîrîrî ure'sinya wei moropai pata ewaronpannîpî'pî ewaron pe.

³ Mîrîrî ure'ti kore'ta wa'napi'yamî' epa'ka'pî mararî pra. Inkamoro e'soroka'pî non pona. Moropai inkamoro wani'pî eki'katonkon pe, mari'tiya eki'kansa' warantî ne'ne' pe.

⁴ Inkamoro pî' ta'pî to'ya, parî' moropai yeikon taruma'ti to'ya namai. Moropai tiaron taro'tasen taruma'ti to'ya namai. Tîise pemonkonyamî' neken taruma'tito'pe to'ya, manni'kan Paapa neki'ka'san pepîn to' yepin pî', inkamoro taruma'tito'pe to'ya.

⁵ Moropai ta'pî to'ya, inkamoro pemonkonyamî' tî'ka kairayamî'ya namai. Tîise to' taruma'tito'pe to'ya neken. Mia'taikin kapoi kaisarî inkamoroya ne'ne' epu'to'pe mari'tiya yeki'kansa' kaisarî.

⁶ Mîrîrî yai tîwe'taruma'tikon kapoi pî' inkamoro wani' isa'mantapai mîrîrî wenai. Tîise to' sa'manta pepîn tiwin kin. Maasa pra sa'mantanto' epe to' piapai, to' wîiya eserîke pra.

⁷ Inkamoro wa'napi'yamî' wani'pî kawareyamî' warantî, teepîkonpa ekoneka'san warantî. Inkamoro pu'paikon po wani'pî aro' pe ouro konekasa' warainonkon. Moropai inkamoro yenpata wani'pî warayo' yenpatakon warantî.

⁸ Moropai to' pu'pai sî'po wani'pî wîrî' pu'pai warantî. Moropai inkamoro yee wani'pî kaikusi yeekon warantî.

⁹ Moropai inkamoro rippo'ta pon to' e'napontító' teyatonkon namai wani'pí sa'man ferro warantí. Moropai inkamoro yapi'sa' e'nato' wani'pí mararon pepín kawareyami'ya tararan yeku'nasa' teeka'tunsen epí tuutíkonya e'nato' warantí.

¹⁰ Moropai inkamoro yaukí pí' to' yekíkon wani'pí mari'tí yekí warantí. Mírírí taukíkon pí' wani' manni' tekíkon ke pemonkonyami' yeki'ka to'ya e'pai awani' mia'taikin kapoi kaisari.

¹¹ Inkamoro wani'pí tesa'kon ke mīkírí to' esa'ya to' ko'manní'pí. Mīkírí wani'pí inserí pe, Makui poitírí pe, manni' nari' itu'nakan ko'manní'nen pe tíwe'sen. Mīkírí ese' wani'pí hebraico maimu pe Abadam kai'ma. Moropai Grego pe awani'pí Apoliom kai'ma. Taruma'títon taato' mírírí.

¹² E'mai'non e'taruma'tínto' esuwa'kasa' man. Tíise mírírí típo iní'rí panpí' asakí'ne ite'ka itentainon e'taruma'tínto' iipí pe man kure'nan.

¹³ Moropai mírírí típo, tiwin mia' pona tímo'tai'nonya trombeta ye'nunpa'pí. Míríríya mai eta'píuya saakíriron iretíkon winípai tiwinan maimu. Manni'kan mírírí Paapa yawírí tíwe'sen to' nípó'tí yaponse' ouro konekasa' winípai.

¹⁴ Mírírí maiya ta'pí tiwin mia' pona tímo'tai'non inserí pí', mīkírí trombeta yarakkírí awani' manni' pí': —Inkamoro saakírironkon inseriyami' rumakakí ewa'tísa' pe to' wani' mannan. Mírírí kure'nan iren Eufates pia to' wani' mannan —ta'píuya.

¹⁵ Mírírí ye'nen inkamoro inseriyami' saakírironkon rumaka'pí to'ya. Inkamoro wani'pí ekoneka'san pe mírírí horarí yai, moropai mírírí Paapaya iku'ne'tísa' weiyu yai, moropai mírírí kono' pí' teepíkonpa. Arakkita pairi yonpa pemonkonyami' tí'kakonpa kai'ma.

¹⁶ Moropai to' pemonkonoyami' iipí eta'píuya. Inkamoro wani'pí eseubarapo 200 milhões kaisari kawareponkon, mararon pepín.

¹⁷ Moropai kawareyami' era'ma'píuya. Moropai inkamoro ponkon era'ma'píuya. Inkamoro rippo'ta ya'san iwa'to' wani'pí suuyu pe, apo' warantí. Moropai awani'pí rora pe nírí, tí' safíra itese' warantí. Moropai enkai'mu'ne awani'pí, enxofre warantí. Moropai kawareyami' pu'pai wani'pí nari' pe, kaikusi, leão pu'pai warantí. Inkamoro mata yapai apo' epa'kapítí'pí. Moropai ure'tí epa'ka'pí. Moropai enxofre epa'ka'pí.

¹⁸ Mírírí eseuríwí'nan e'kupí'pí e'taruma'tínto'ya pemonkonyami' tí'ka'pí. Arakkita pairi yonpa to' wí'píuya. Apo'ya moropai ure'tíya moropai enxofreya kawareyami' mata yapai teepa'kasenya.

¹⁹ Inkamoro kawareyami' meruntíri wani'pí to' mata ya', moropai to' yaukí pí'. Inkamoro yaukí wani'pí ikíiyami' warantí típu'pai ke. Mírírí ye'nen pemonkonyami' yeparantí'pí to'ya mírírí ke.

²⁰ Tíise isa'manta'san pepín pemonkonyami' yonparí'sanya imakui'pí ku'to' tíuya'níkon rumaka pra to' wani'pí. Makui poitírítonon yapurí pí' to' ko'mamí'pí. Moropai mia' ke ikonekasa' bronze pe, moropai yei konekasa' pemonkon warantí tenu ke, tíise era'manen pepín. Típana kenan tíise etanen pepín, moropai tí'pu kenan tíise asakoi pepín yapurí'pí to'ya.

²¹ Moropai imakui'pí tīnkupí'píkon pí' tíwenpenatai tesorukon mo'tanípi to'ya pra to' wani'pí. Pemonkonyami' wí'pí tíuya'níkon wenai to' enpenata pín. Moropai pia'san pe tíwe'to'kon rumaka to'ya pra to' wani'pí. Moropai se' tapairí wírí'sanyami' yarakkírí tíwe'to'kon rumaka to'ya pín. Moropai ama'ye' pe tíwe'to'kon rumaka to'ya pra nírí to' wani'pí.

10

Inserí Moropai Kaareta Si'míríkkí

¹ Mírírí típo tiaron inserí meruntí autí era'ma'píuya ka' poi. Mīkírí e'wontísa' wani'pí katupuru ke, aimutun pe típonya wani' warantí. Moropai mīkírí pu'pai yepoi merenmere' wani'pí. Moropai itenpata wani'pí inke' pe, wei warantí. Moropai i'si ye'pí wani'pí apo' e'tírukasa' kakísiya esera'ma warantí.

² Mīkírí yenya' kaareta si'míríkkí yarakkanmokasa' wani'pí. Moropai mīkíríya tí'pu meruntí winon tíisa' wani'pí pírana pona. Moropai kamai' winon i'pu wani'pí non pona.

³ Moropai mīkírí entaime'pí meruntí ke. Kaikusi, leão etun warantí. Mīkírí entaimesa' típo, asakí'ne mia' pona tímo'tai'níkon wara'napiyami' e'tírínka'pí, imaimu yuuku'pí to'ya.

⁴ Inkamoro eseuríma'pí. To' eseurímato' menukauya mírírí teuren, tíise mai eta'píuya ka' winípainon. Ta'píuya upí': —Mírírí konekakí tímenukai pra. Í' taa inkamoro asakí'ne mia' pona tímo'tai'níkon wara'napiyami'ya, manni' kí'menukai —ta'píuya.

⁵ Moropai mīkírí inserí satippe pírana po moropai non po unera'ma'píya meruntí winon tenya yanumí'pí ka' ekaya.

⁶ Moropai innape mîikîrî eseurîma'pî Paapa ipatîkarî tîko'mansen ese' pî', manni' tamî'nawîron konekatîpon, ka' moropai pata moropai tuna moropai tamî'nawîron patapon konekatîpon ese' pî'. Mîikîrî inserîya ta'pî: —Inî'rî tîko'man pe aako'mamî pra man —ta'pîiya.

⁷ Î' pensa asakî'ne mia' pona'no ite'ka inserîya trombeta ye'nunpa yai, î' kai'ma taasa' tûuya manni' yawîrî ikupî Paapaya pe man, manni' anî' nepu'tî pepîn. Pena î' kai'ma ta'pî tûuya yawîrî, tîpoitîronon penaronkon profetayamî' nuri'tî pî' taasa' tûuya yawîrî ikupîiya pe man.

⁸ Mîrîrî mai uneta'pî wanî'pî ka' winîpainon pe. Eeseurîma'pî inî'rî uyarakkîrî. Ta'pîiya upî': —Atîki moropai mîikîrî inserî pîrana po tî'pu tîsai'ya manni', moropai non po i'pu wanî manni', yenya' kaareta yarakkanmokasa' pe wanî manni' yapi'ta —ta'pîiya.

⁹ Mîrîrî ye'nen uutî'pî moropai mîrîrî kaareta esatî'pîuya ipî'. Mîikîrîya ta'pî upî': —Maa, sîrîrî kaareta yapi'ki moropai ya'ki. Sîrîrî yakuya ya, yenko'masa'ya pe aro'ta ya', so'rî ke ikupîiya. Tîise anta ya' awanî ya, a'ki'ku pe pu'kuru awanî, wan warantî —ta'pîiya.

¹⁰ Moropai mîrîrî kaareta sî'mîrikî yapîsî'pîuya mîikîrî inserî yenya pai. Moropai mîrîrî yaku'pîuya. Unta ya' awanî tanne, a'ki'ku pe awanî'pî wan warantî. Tîise mîrîrî kaareta yenko'masau'ya tîpo, uro'ta ya' so'rî ke awanî'pî.

¹¹ Mîrîrî ye'nen upî' ta'pîiya: —Tarîpai inî'rî î' kupî Paapaya pe man ekaremekîya e'pai man arînikon pemonkonyamî' pî', tamî'nawîronkon pata ponkon pî', manni'kan tu'kan mai ku'nenan tepu'se pra pemonkonyamî' pî', moropai ipikkukon pata esanon reiyamî' pî' ekaremekîya e'pai man —ta'pîiya.

11

Asakî'nankon Paapa Maimu Ekareme'nen

¹ Moropai mîrîrî tîpo î' ku'ne'tîto' yapîsî'pîuya, kusan yei warainon. Moropai ta'pî to'ya upî': —E'mî'sa'kakî moropai epîremanto' yewî' ku'ne'tîpî'kî. Moropai Paapa yapurî tûuya'nîkon pe to' nîpo'tî yaponse' ku'ne'tîkî. Moropai epîremanto' yewî' ta teepîremasanon nîrî ku'ne'tîkî.

² Tîise poro po winî tîwe'sen kî'ku'ne'tîi. Maasa pra mîrîrî wanî Judeuyamî' pepîn erepanto' pata'se' pe. Inkamoro ya morî pu'kuru cidade taruma'tî pe man eseuwarapo 42 kapoi kaisari.

³ Mîrîrî yai asakî'ne kaisari upî' teeseurîmasanon yarimauya pe man, saaku ya' teepontî teesewankono'masa'kon ekareme'to'pe to'ya to' kore'ta. Moropai inkamoro ya Paapa maimu ekaremekî kupî sîrîrî eseuwarapo 1.260 wei kaisari to' pî' —ta'pîiya upî'.

⁴ Inkamoro asakî'nankon upî' teeseurîmasanon wanî manni' yei, oliveira ye' asakî'nan warantî. „Manni'kan pî' Paapa maimu ekareme'nen Zacarias nuri'tî nekaremekî'pî.„ Moropai asakî'nan apo' yaponse' warantî to' wanî, manni'kan satippe Uyepotorî, pata ponkon ko'manni'nen rawîrî tîwe'sanon.

⁵ Inkamoro antî'kapai anî'kan wanî ya, inkamoro mata yapai apo' epa'ka, moropai mîrîrî ke teyatônkon tî'ka to'ya. Mîrîrî warantî anî'kan wanî ya to' taruma'tî yu'se, inkamoro, to' taruma'tînenan e'tî'ka pe man.

⁶ Maasa pra inkamoro pia meruntî wanî. Mîrîrî to' maimu pe kono' rena eserîke pra awanî ka' poi, Paapa maimu ekaremekî pî' to' ko'mamî pîkîrî kono' rena pepîn. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, to' maimu pe mîn pe tuna yanikon enato'pe. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, tîmaimukon ke, tu'ke si'ta e'taruma'tînto' i'to'pe non pona, itu'se tîwanîkon pîkîrî.

⁷ Î' pensa inkamoro asakî'nankonya Paapa maimu ekaremekî tûuya'nîkon yaretî'ka yai, itu'nakan nari' ya' tîwe'sen o'ma' iîpî pe man. Moropai eeseya'nama to' yarakkîrî. Moropai mîikîrî o'ma'ya inkamoro tî'ka pe man.

⁸ Moropai inkamoro esa'rî'pî ko'mamî pe man e'ma ta kure'nan cidade po. O'non pata to' yepotorî pokapî'tî pî to'ya manni' cidade po. Mîrîrî cidade esatî to'ya manni' imakui'pî kupî'pî to'ya pata'pî Sodoma moropai Egitto warantî, imakui'pî pe awanî ye'nen.

⁹ Mîrîrî yai tamî'nawîron patakôn ponkonya to' esa'rî'pî era'ma ko'mannîpî pe man eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisari. Anî'ya to' esa'rî'pî yu'na'tî tîrî to'ya pepîn mîrîrî yai.

¹⁰ Mîrîrî kupî to'ya pî' tamî'nawîron pata ponkon pemonkonyamî' wanî taatausinpai, mararî pra inkamoro sa'mantasa' ye'nen. Mararî pra taatausinpai, tiaronkon pia î' rî tîrî to'ya epe'mîra. Maasa pra inkamoro asakî'nankon profetayamî', pemonkonyamî' yewankono'matîponkon atareti'kasa' ye'nen, to' atausinpa pe man.

¹¹ Tîise mîrîrî tîpo, eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisari tîise, inkamoro yettapusin ton iîpî'pî Paapa winîpai, inî'rî enen to' e'to'pe. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'mî'sa'ka'pî inî'rî. Moropai era'masa' tamî'nawîronkonya yai, kure'ne eranne' pe to' ena'pî.

¹² Moropai inkamoro asakî'nankon profetayamî'ya mai eta'pî'ka' winîpainon. Ta'pî maiya: —Enu'tî tarîwaya —kai'ma mai eseurîma'pî. Moropai teera'makon teyatônkonya tanne, inkamoro profetayamî' enuku'pî katupuru po ka' pona.

¹³ Mírírí pe rí kure'ne pata eserentíki'ma'pí. Míríríya iwaikkatoí pe cidade yanka'pí. Mírírí cidade ponkon isa'manta'san wani'pí eseuwarapo 7.000 kaisarí pemonkonyami'. Mírírí e'kupí era'masa' tuya'níkon pe, to' yonparí'san e'ními'sanya Paapa ka' pon yapurí'pí, ipíkku pe awe'to' wenai.

¹⁴ Sírírí itakon ite'karon e'taruma'tinto' esuwa'kasa' man. Tíise era'matí maasa iten-tainon, iteseuríno ite'ka iipí pe man ka'ne' pe, tũiko'manse pra.

To' Asakí'nenó Mia' Pona Tũimo'tai'no Trombeta

¹⁵ To' yonparí'pí inseríya asakí'nenó mia' pona tũimo'tai'no trombeta ye'nunpa'pí. Moropai tu'kankon maimu wani'pí ka' po, meruntí ke pu'kuru. Taapítí'pí maiya:

—Tarípai Uyepotoríkon Paapa pia
meruntí pu'kuru man,

tamí'nawíronkon pemonkonyami' ko'manní'nen pe,
moropai inmenka'pí Cristo pia níri.

Inkamoro esa' pe aako'mamí ipatíkarí,
ikí'pí ton pra

—ta'píya.

¹⁶ Mírírí taa to'ya tanne, inkamoro ipíkkukon eseuwaraponkon 24 kaisaronkon Paapa rawírí taponse'kon pona ereuta'san, inkamoro e'sekunka'pí tese'mukon pona, moropai itenpatakonnenuku'pí non pona. Moropai inkamoroya Paapa yapurí'pí.

¹⁷ Ta'pí to'ya:

Anna yepotorí Paapa,
meruntí pu'kuru tamí'nawíron yentainon amírí.

Ipatíkarí tũiko'mansen amírí.

Moropai pena esi'pí,

sírírípe níri aako'mamí.

“Morí pe pu'kuru man”, taa annaya apí'.

Maasa pra meruntí ke pu'kuru awe'to' ke,

tamí'nawíronkon esa' pe eenasa' ye'nen,
ayapurí annaya, Paapa.

¹⁸ Innape aku'nenan pepín,

inkamoro ekore'masa' ko'mamí mararí pra,
maasa pra inkamoro taruma'tito'ya erepansa' ye'nen.

Isa'manta'san yenunto'ya weiyu erepansa' man.

Moropai apemonkonoyami', innape akupítíponkon penaronkon

profetayami' ye'maya weiyu erepansa' man.

Moropai tamí'nawíronkon ayapurínenan,

moropai tamí'nawíronkon innape aku'nenan anama tuya'níkon ye'nen,

manní'kan ipíkkukon, moropai ipíkkukon pepín ye'maya,

to' níkupí'pí wenai mírírí yai.

Tíise manni'kan non ponkon ma'tanítíponkon

taruma'tito'ya weiyu erepansa' sírírí

ta'pí to'ya.

¹⁹ Mírírí típo Paapa yapurí yewí' esettapuruka'pí, ka' po awaní manni'. Moropai ita tíwe'sen, Paapa yarakkírí esetanto' imaimu yense' manni', mírírí esera'ma'pí, esetta-puríkasa' tanne. Míríríya mararí pra sisiupan wani'pí. Tírín tírínpan wani'pí mararí pra. Moropai wara'napiyamí wani'pí. Moropai pata eserentíki'ma'pí. Moropai mararí pra kono' rena'pí tí'kon pe.

12

Wírí' Moropai O'ma'

¹ Mírírí yai kure'nan aní' nepu'tí pepín tera'masen ton esenpo'pí ka' po. Míikírí wani'pí wírí' pe. Míikírí epontí'pí wei ya'. Míikírí puu yo'koi kapoi wani'pí. Moropai míikírí pu'pai po aro' wani'pí, kaiwano'yami' ke, asakí'ne pu' pona tũimo'tai kaisarí.

² Míikírí wani'pí more yan pe. Mírírí ye'nen awentaimepítí ko'manní'pí ne'ne' more wani'pí, tíne yenpo tuya yai.

³ Moropai tiaron tera'masen ton esenpo'pí ka' po, o'ma' itese' dragão, kure'nan kuratu warainon. Míikírí wani'pí suuyu pe. Míikírí pu'pai wani'pí asakí'ne mia' pona tũimo'tai kaisarí. Moropai iredí wani'pí mia' tamí'nawírí kaisarí. Moropai míikírí pu'pai po níri aro' wani'pí, inke' pe ipu'paikon kaisarí.

⁴ Mīikīriya tauki ke arakkita pairi yonpa sirikkīyami' woroka'pi ka' poi. Inkamoro soroka'piya non pona. Moropai mīikīri emi'pami'pi wīri' rawiri' i' pensa tīnre yenpo wīri'ya ya, yanīpa kai'ma.

⁵ Moropai wīri'ya tīnre yenpo'pi warayo' pe. Mīikīriya tamī'nawīronkon ko'mannīpi pe man meruntī ke, mīrīri tenya' awanī manni', sa'man ferro yarakkīri si'ma. Nari' pe awanī pe man. Tīise mīikīri mo'ka'pi Paapaya moropai yari'piya tīpia. Moropai taponse' pona itīri'piya.

⁶ Moropai mīikīri wīri' epe'pi o'non pata pemonkon ton pīn ya'. Mīikīri pata'se' ton konekasa' Paapaya, miari' aako'manto'pe. Miari' Paapaya mīikīri ko'mannīpi esewarapo 1.260 wei kaisari.

⁷ Mīrīri tīpo to' epī'pi ka' po. Inseriyami' esa' Miguel epī'pi tiaronkon inseriyami' pokonpe si'ma, mīikīri dragāo yarakkīri. Moropai mīikīri dragāo epī'pi yarakkīri marari' pra, tīpemonkonoyami' pokonpe si'ma.

⁸ Tīise mīikīri dragāo yentai to' wani'pi. Mīrīri ye'nen dragāo moropai inseriyami', ipemonkonoyami' ko'mamī eserike pra awanī'pi ka' po, to' ma're tīwanikon ye'nen.

⁹ Mīrīri ye'nen mīikīri kure'nān dragāo yenumī'pi to'ya poro pona. Manni' mīikīri penaro' ikīi, makui, seru'ye' tamī'nawīronkon yenku'tī pi' tūiko'mansen mīikīri. Mīikīri yenumī'pi to'ya non pona. Moropai ipemonkonoyami' nīri yenumī'pi to'ya yarakkīri.

¹⁰ Mīrīri tīpo mai eta'piya meruntī ke ka' winīpai. Ta'piya:

—Tarīpai Paapa winīpai e'piika'tīnto' erepansa' man!

Moropai Paapaya i' kai'ma tīmeruntīri,

moropai i' kai'ma tamī'nawīronkon ko'mannī'nen pe tīwe'to' yenposai'ya man.

Moropai i' kai'ma inmenka'pi,

Cristoya tamī'nawīronkon ko'mannīpi tīmāimu pe,

manni' yenposai'ya man.

Maasa pra manni'kan uyonpakon pokonoma pi' tūiko'mansen

Paapa pi' wei kaisari moropai ewaron kaisari,

mīikīri yenumī'pi to'ya man ka' poi non pona.

¹¹ Mīrīri ye'nen uyonpakon ena'pi mīikīri yentai, carneiro minī wenai.

Maasa pra aasa'manta'pi inkamoro ton pe.

Moropai mīrīri pi' to' eseurīma ko'mannī'pi,

tīsa'mantato'kon tīnamai pra.

¹² Mīrīri ye'nen taatausinpai e'ti,

innape Paapa yapurīnenan, tamī'nawīronkon ka' po to' wani' manni'kan.

Tīise non ponkon, amīri'nikon atausinpa pepīn.

Maasa pra awe'taruma'tikon pe naatīi,

moropai tamī'nawīronkon tuna kawonkon nīri.

Maasa pra Makui erepansa' man amīri'nikon kore'ta.

Mīikīri ekore'masa' man marari' pra,

maasa pra marari' neken non po tūiko'manto' epu'ti tūuya ye'nen.

¹³ Non pona tenusa' to'ya epu'ti tūuya pe, dragāoya mīikīri wīri', warayo' pe tīnre yenpotīpon pokonoma pia'ti'pi. Moropai iwenairi' attī'pi yapisi'pa kai'ma.

¹⁴ Tīise mīikīri wīri'ya asaki'ne tapi'sa' ton yapisi'pi, kure'nān kuwanu yapī'sa' warainon, awainumīpa tīpata'se' pe Paapa nīkoneka ya', o'non pata pemonkon ton pīn ya'. Mīikīri ko'mannīpi Paapaya miari, eseurīwi'ne kono' arakkita pairi' kaisari, mīrīri warapo kono' kaisari mīikīri ikīi, makuiya ipokonoma namai.

¹⁵ Mīrīri ye'nen mīikīri ikīiya tuna kamo'pi tīnta yapai kure'ne iren warantī, mīikīri wīri' ye'ma'pi pi' mīrīri tunaya yaato'pe kai'ma.

¹⁶ Tīise nonya mīikīri wīri' piika'ti'pi. Non esenkaramo'pi, moropai mīrīri tuna, dragāo mata yapai teepa'kasen tuna yenno'ma'piya.

¹⁷ Mīrīriya mīikīri wīri' pi' dragāo ekore'ma'pi marari' pra. Mīrīri ye'nen ipayanyami' rī'san pi' teese'ma kupi'pi dragāoya, manni'kan Paapa maimu yawiri' tīwe'sanon, yairon Jesus nekaremeki'pi yawiri' tīwe'sanon pi'.

¹⁸ Moropai mīrīri tīpo, mīikīri dragāo wani'pi satippe kasapan po, pīrana ena po.

13

Asaki'nankon O'ma'kon

¹ Moropai mīrīri tīpo, kure'nān tuna katapai o'ma' eseuka era'ma'piya. Mīikīri retī wani'pi mia' tamī'nawiri' kaisari. Moropai ipu'pai wani'pi asaki'ne mia' pona tīmo'tai

kaisari. Moropai iretikon kaisari tiwin pi' tiise aro' pe wani'pi, rei pe. Moropai ipu'pai pi' awe'menukasa' wani'pi Paapa pe tiwani pi' teeseurimasen, seru'ye' pe.

² Mii'kiri o'ma' unera'ma'pi wani'pi kaikusi waranti araremene. Mii'kiri puukon wani'pi inonkon pe, tiaron o'ma' urso puu waranti. Moropai mii'kiri mata wani'pi leao mata waranti. Mii'kiri pia dragaoa timeruntiri tiri'pi. Moropai taponse' pona eereutato'pe ikupi'piya. Moropai tami'nawiri timaimu pe i' ku'to'peiya ikupi'piya.

³ Tiwin mii'kiri o'ma' pu'pai yonpa wani'pi ereki' pe aasa'mantato' teuren. Tiise aasa'manta pra, ereki' pe tiwe'sen esepi'tisa' wani'pi. Mii'kiri esepi'tisa' era'ma'pi tami'nawironkon siriri nonponkonya. Miriri pi' to' esenumenka'pi marari pra teese-wankono'mai. Moropai mii'kiri o'ma' wenairi to' witi pia'ti'pi.

⁴ Moropai dragao yapuri'pi tami'nawironkonya, maasa pra tami'nawiri timaimu pe i' ku'to'pe o'ma'ya timeruntiri tisa'ya ye'nen. Moropai mii'kiri o'ma' yapuri'pi niri to'ya. Ta'pi to'ya: —Ani' moro nai merunti pu'kuru miseri o'ma' warainon? Ani' moro nai yarakkiri eeseya'nama ton, merunti pu'kuru itentainon? —ta'pi to'ya.

⁵ Moropai mii'kiri o'ma' pia timeruntiri ton e'tisa' wani'pi, taatapuripa Paapa pe tiwe'ku'se. Miriri ye'ka timaimu pe imakui'pi kupi pi' aako'mami eseuwarapo 42 kapoi kaisari neken.

⁶ Mii'kiri eseurima pia'ti'pi imakui'pi pe Paapa winiki moropai Paapa ese winiki, moropai Paapa pata, o'non pata aako'manto' winiki seru'ye' pe eeseurima pia'ti'pi. Moropai tami'nawironkon ka' po tiiko'mansenon winiki imakui'pi pe eeseurima pia'ti'pi.

⁷ Merunti pu'kuru yapis'piya, timaimu wenai tami'nawironkon Paapa pemonkonyami' yarakkiri teepipa, moropai to' yentai teenapa. Moropai tami'nawironkon pemonkonyami' esa' pe e'tiri'pi iipia. Manni'kan tami'nawironkon pata ponkon, si'ta mai ku'nenan, manni'kan pemonkonyami' tepu'se pra, tami'nawironkon esa' pe eena'pi.

⁸ Tami'nawironkon tari non po tiiko'mansenonya mii'kiri yapuri' pe man. Manni'kan ko'mannito' kaareta po itese' ton pinonya yapuri' pe man. Manni' kaareta esa' wani carneiro pe. Mii'kiri wani aasa'mantaton pe pena, maasa pata koneka pra tiise.

⁹ Miriri ye'nen tauya api'nikon siriri anetapai awanikon ya, etaki mori pe.

¹⁰ Ani' yarakkamo to'ya ya,

mii'kiri yarakkamo to'ya e'pai awani miriri.

Moropai ani' wii to'ya ya kasupara ke,

mii'kiri sa'manta e'pai man kasupara kamo pe.

Miriri ye'nen miriri yapitanipi'yanikon yuwati. Paapa pemonkono pe awanikon wenai, yairi awanikon yuwati.

¹¹ Moropai miriri tipo tiaron o'ma' e'mi'sa'ka era'ma'piuya non poi. Mii'kiri reti wani'pi asaki'ne carneiro reti waranti awani'pi. Tiise mii'kiri maimu wani'pi dragao maimu waranti.

¹² Mii'kiriya tami'nawiri e'mai'non o'ma' meruntiri yapuri'pi miriri yai. Mii'kiriya tami'nawironkon pemonkonyami' pi' ta'pi pata ponkon pi'. Mii'kiri e'mai'non o'ma' yapurito'pe to'ya ikupi'piya, manni' aasa'mantato' ereki' tiwe'to' yapai o'ma' esepi'ti'pi yapurito'pe to'ya.

¹³ Kure'ne ani' nikupi eserikan pepin kupi'pi itakon ite'karon o'ma'ya. Mii'kiriya kure'nan apo' ena emapu'ti'pi ka' poi siriri non pona, era'ma tami'nawironkon pemonkonyami'ya tanne. Miriri pi' to' esi'nipi'pi marari pra.

¹⁴ Miriri wenai tami'nawironkon pemonkonyami' siriri non po tiiko'mansenon yenku'ti'piya, mii'kiri e'mai'non o'ma' ton pe. Moropai mii'kiri itakon ite'karon o'ma'ya ta'pi tami'nawironkon siriri pata ponkonya tinapurikon ton konekato'pe kai'ma, manni' ereki' pe esi'pi tiise aasa'manta pra esi'pi waranti.

¹⁵ Mii'kiri itakon ite'karon o'ma'ya merunti yapi'sa' tiuya ke, miriri to' nikoneka'pi, tinapurikon pi' miriri puuma'pi, enen awe'to'pe, moropai eeseurimato'pe. Moropai mii'kiriya manni'kan innape tapurinenan pepin ti'kato'pe kai'ma tami'nawiri, ikupi'piya.

¹⁶ Moropai mii'kiriya tami'nawironkon pemonkonyami'ya tenyakon merunti winon pi' moropai tepinkon pi' eesera'ma ton yeki'kato'pe ta'pi. Pemonkonyami' ipikkukon pi' moropai mipankon pepin pi', moropai yemane ke'kon pi' niri, moropai i' ton pinon pi' niri, moropai to' poitritonon pi', moropai to' poitritonon pepin pi' ta'piya, itu'se pra to' tiise to' teka'nunkai.

¹⁷ Maasa pra ani'ya i' yenna eserike pra awani'pi. Moropai ani' e'repa eserike pra awani'pi, miriri tera'masen ton pra si'ma tenyakon pi' moropai tepinkon pi'. Miriri wani'pi mii'kiri o'ma' ese' pe. Moropai itese' ku'ne'tito'pe awani'pi.

¹⁸ Miriri epu'to'pe, kure'ne epu'nen pe e'ni yu'se awani miriri. Ani' wani ya, pakko pe pra epu'nen pe, o'ma' ese' ku'ne'tinen pe awani ya, mii'kiriya iku'ne'ti. Maasa pra miriri wani pemonkon ese' pe. Miriri iku'ne'tito' wani eseuwarapo 666 kaisari awani.

14

E'pũka'ti'san Eserenkato'

¹ Mĩrĩrĩ tĩpo carneiro era'ma'pũya satippe o'non pata epĩremanto' yewĩ' konekasa' to'ya manni' wĩ' po itese' Sião. Mĩkĩrĩ yarakkĩrĩ eseuwaraponkon 144 mil kaisaronkon pemonkonyami' wani'pĩ. Mĩkĩrĩ ese' wani'pĩ moropai iyun ese' nĩrĩ e'menukasa' wani'pĩ to' yepin pĩ'.

² Mĩrĩrĩ yai ite'nato' ka' poinon eta'pũya kure'nan tuna kumasa' etun kaisari' awani'pĩ. Moropai tĩrin taa wara'napiya waranti' awani'pĩ. Ite'nato' wani'pĩ nĩrĩ manni' tĩsinarĩ harpa ye'nunpanen kaisari' ite'nato' eta'pũya.

³ Mĩrĩrĩ yai inkamoro eseuwaraponkon 144 mil kaisaronkon wani'pĩ ereutanto' rawĩrĩ. Moropai manni'kan asakĩrĩronkon enenankon nĩrĩ wani'pĩ. Moropai manni'kan eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipĩkkukon nĩrĩ wani'pĩ. Inkamoro eserenka ko'mannĩpĩ'pĩ amenan eserenkanto' pĩ'. Maasa pra inkamoro wani' Carneiro nenna'san pe tarĩ non po. Inkamoro neken esenupa e'pai awani'pĩ mĩrĩrĩ eserenkanto' pĩ'.

⁴ Insamoro wani' yaironkon pe pu'kuru tĩwe'sanon pe. Maasa pra i' pensa wĩrĩ' yarakkĩrĩ esi'san pe pra to' wani'. Tĩise mĩkĩrĩ carneiro wenairĩ tuutĩsanon pe to' wani' o'non poro attĩ ya. Inkamoro wani' Carneiro nenna'san pe tiaronkon pemonkonyami' kore'tapai. Moropai inkamoro wani' e'pũka'ti'san pe, Paapa pia to' nĩtĩrĩton pe e'mai' pe moropai carneiro pia nĩrĩ.

⁵ Inkamoro wani' seru'ye' pe pra tĩwe'sanon. Tĩise to' wani' yairon pe pu'kuru tĩwe'sanon pe.

Eseurĩwĩ'nankon Inserĩyami'ya Itekare Ekaremekĩ

⁶ Mĩrĩrĩ tĩpo tiaron inserĩ awainunsa' era'ma'pũya kawĩne. Mĩkĩrĩya morĩ itekare, Paapa winĩpainon ipatĩkaron yekare, ekaremekĩ'pĩ. Mĩrĩrĩ ekaremekĩ'pĩya tamĩ'nawĩronkon pemonkonyami' non po tĩkko'mansenon pĩ'. Tamĩ'nawĩron pata ponkon pĩ' tepu'se pra, si'ta mai ku'nenan pĩ' ekaremekĩ'pĩya.

⁷ Mĩkĩrĩya ta'pĩ merunti' ke pu'kuru: —Paapa namatĩ moropai ipĩkku pe Paapa e'to' pĩ' yapurĩtĩ. Maasa pra pemonkonyami' yenunto' Paapaya weiyu erepansa' man. Mĩrĩrĩ ye'nen Paapa yapurĩtĩ manni' ka' moropai non konekatĩpon. Moropai pĩrana ton konekatĩpon moropai ya'mĩ yapai tuna epa'ka emapu'titĩpon yapurĩtĩ —ta'pĩya.

⁸ Moropai tiaron inserĩ witi'pĩ e'mai'non ye'ma'pĩ pĩ'. Mĩkĩrĩya ta'pĩ: —Kure'nan Babilõnia itese' esenunsa' man. Iwuku enĩrĩ'pĩ tamĩ'nawĩronkon pata ponkonya. Paapa piapai to' atarima'pĩ mararĩ pra. Tĩnyo piapai se' tapairon wĩrĩ' witi' waranti' inkamoro atarima'pĩ Paapa piapai. Tarĩpai mĩrĩrĩ Babilõnia atareti'kasa' man —ta'pĩya.

⁹ Moropai tiaron inserĩ to' eseurĩno witi'pĩ mĩkĩrĩ ite'ma'pĩ pĩ' itĩ'pĩ wenairĩ. Mĩkĩrĩya ta'pĩ merunti' ke pu'kuru: —Anĩ'ya o'ma' yapurĩ ya, moropai iwaranti' mia' ke ikonekasa' yapurĩ ya, moropai tepin pĩ' imĩrĩ pe tĩwanĩpa yapi'sa' ya mĩwĩni pra wani' ya tenya pĩ' yapĩsiya ya,

¹⁰ mĩkĩrĩya nĩrĩ tamĩ'nawĩron Paapa ekore'mato' yapĩsi. Manni' tense' ya' ini'kamo'pĩ teekore'mai. Tamĩ'nawĩronkon mĩrĩrĩ waranti' ikupĩtĩponkonya e'taruma'tũnto' yapĩsi kupĩ sirĩrĩ apo' ya', moropai enxofre ya' tĩmoronkon epu'ti to'ya morĩkon inserĩyami' rawĩrĩ si'ma moropai mĩkĩrĩ carneiro rawĩrĩ.

¹¹ Mĩrĩrĩ apo' ure'sin ko'mamĩ ipatĩkarĩ eesi'nĩpĩ pepĩn. Mĩrĩrĩ kore'ta anĩ' erĩ'kapĩ pepĩn. Tĩise aako'mamĩ wei ewaron inkamoro o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurĩnenan tĩise ikore'ta, moropai manni'kan to' yepin pĩ' teesera'masen itese'.

¹² Mĩrĩrĩ yai yairĩ pu'kuru Paapa pemonkono ko'mamĩ e'pai wani' yapĩtanĩpĩ pĩ'. Yairĩ Paapa maimu ku'nenan innape Jesus ku'nenan e'pai awani' yairĩ.

¹³ Moropai mai eta'pũya ka' poinon. Ta'pĩya: Sirĩrĩ menukaki: “Tarĩpai morĩ pe pu'kuru manni'kan Uyepotorĩkon pemonkonoyami' sa'manta innape ikupĩ'ma” —ta'pĩya.

—Inna seru' pepĩn —kai'ma yuuku'pĩ Morĩ Yekaton Wannĩya. —Inkamoro erĩ'kapĩ tarĩpai teesenyaka'mato'kon winĩpai. Maasa pra inkamoroya teesenyaka'ma'pĩkon yep'e'pĩ yarĩ kupĩ sirĩrĩ tarakkĩrĩ'nikon —ta'pĩya.

Emĩrĩ'pĩ Mo'ka To'ya

¹⁴ Moropai era'ma'pũya. Mĩrĩrĩya katupuru aimutun era'ma'pũya. Mĩrĩrĩ kore'ta pemonkon warainon eretusa' era'ma'pũya. Mĩkĩrĩ pu'pai po aro' pe ikonekasa' ouro wani'pĩ. Moropai mĩkĩrĩ yenya' arroz ya'tito'pe iku'sa' ike' ipokasa' wani' era'ma'pũya.

¹⁵ Moropai tiaron inserĩ epa'ka'pĩ epĩremanto' yewĩ' tapai. Moropai awentaime'pĩ merunti' ke pu'kuru mĩkĩrĩ katupuru kore'ta ereuta'pĩ pĩ'. Ta'pĩya: —Mĩrĩrĩ ayenya manni' yapurĩki' mĩrĩrĩ ya'tĩki aasĩrĩ ya'tĩpai eenasa' man. Aasĩrĩ sirĩrĩ pata pon mo'kapai eenasa' man —ta'pĩya.

¹⁶ Moropai mĩrĩrĩ taasai'ya tĩpo mĩkĩrĩ katupuru po ereuta'pĩya non pon ya'ti'pĩ mĩrĩrĩ tenya' manni' ke. Moropai imo'ka'pĩya.

¹⁷ Mîrîrî tîpo tiaron inserî epa'ka'pî epîremanto' yewî' tapai ka' poi. Moropai mîkîrî yenya' nîrî ike' pe ipokasa' wani'pî.

¹⁸ Mîrîrî tîpo tiaron inserî mîrîrî apo' esa' pe tîwe'sen epa'ka'pî Paapa yapurî pe to' nîpo'tî yaponse' piapai. Mîkîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru. Mîkîrî inserî ike' pe ipokasa' itenya tîwe'sen pî'. Ta'pîiya: —Mîrîrî ayenya manni' ke mîrîrî uva yeperu yaponse' te'pokon ya'tîki. Maasa pra aasîrî tamî'nawîrî uva yeperu emîsa' man.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen mîkîrîiya uva ya'tî'pî tamî'nawîrî sîrîrî non po. Moropai mîrîrî yenumî'pîiya kure'nân Paapa ekore'manto' yense' ya'. Mîrîrî uva yekku yasu'ka to'ya yense' warainon ya' yasu'kato'pe to'ya.

²⁰ Moropai mîrîrî uva yasu'ka'pî to'ya warantî manni'kan pemonkonyami' e'tî'ka'pî cidade po pra. Mîrîrî itense' ya' mîn wani'pî uva yekku warantî. Eepa'ka'pî mararî pra. Eseuwarapo 300 quilómetros kaisarî mîn eka'tunsa' kî'pî wani'pî. Moropai mai winîkî awani'pî tîwin metro arakkita pairî kaisarî imairono wani'pî.

15

Inserîyami' Moropai Tiwinano'pî E'taruma'tînto'

¹ Mîrîrî tîpo tiaron kure'nân anî' nepu'tî pepîn tîwe'ku'sen era'ma'pîuya ka' po. Inkamoro wani'pî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inserîyami' e'taruma'tînto' yense' yarakkîrî tîwe'sanon pe. Mîrîrî wani'pî tiwinkano'pî Paapa ekore'mato' pe awani. Mîrîrî warantî tamî'nawîron Paapa ekore'mato' yaretî'kasa' wani'pî.

² Mîrîrî tîpo kure'nân tuna, pîrana era'ma'pîuya, pattîre warainon. Mîrîrî wani'pî apo' yarakkîrî yai'mesa' warantî. Moropai manni'kan o'ma' moropai iwarantî mia' ke ikonekasa' yentai yapurîtîponkon pepîn era'ma'pîuya. Manni'kan o'ma' ese' ku'ne'tîto' yarakkîronkon pepin era'ma'pîuya. Inkamoro wani'pî satippe pîrana ena po, mîrîrî tuna awai'nân, pattîre warainon. Inkamoroya tîpia'nîkon Paapa nîrîrî'pî tîsinarikon harpa ye'nunpa'pî.

³ Inkamoroya Moisés nuri'tî, Paapa poitîrî yeremu kupî'pî. Moropai Carneiro erenkato' pî' to' eserenka'pî:

Paapa, anna yepotorî, amîrî wani'
meruntî ke pu'kuru tamî'nawîron yentai tîwe'sen pe.

Î' kai'ma ipîkku pe pu'kuru awani' ye'nen
kure'nân esenumenkato' ton ku'sa'ya, Paapa.

Moropai tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen pe awani, Paapa.

Yairon pu'kuru amîrî, tamî'nawîron pî'
moropai yairon pu'kuru eesenumenkato' amîrî,
î' pensa seru'ye' pepîn!

⁴ Anî' anamanen pepîn ton pra man, Paapa.

Tîise tamî'nawîronkonya anama
ipîkku pe pu'kuru awani' ye'nen.

Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon wani'
ipîkku pe awe'to' anakareme'pai
ipîkku pe pu'kuru awani' epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

Maasa pra morî pu'kuru, imakui'pî ton pîn
amîrî neken tamî'nawîronkon yentainon, Paapa.

Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon pata ponkonya ayapurî
yairon pe pu'kuru awani' epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

Yairon pe pu'kuru ayeseru wani'
era'ma tamî'nawîronkonya, Paapa
kai'ma to' eserenka'pî.

⁵ Mîrîrî pe rî ka' pon epîremanto' yewî' atarakkanmoka'pî. Moropai mîrîrî tawon yuwa'to' tarakkanmokasa' wani'pî ita Paapa ko'manto' era'ma'pîuya.

⁶ Mîrîrî tapai asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inserîyami' epa'ka'pî. Inkamoro kaisarî to' yenya' pata ponkon e'taruma'tîto' yense'kon wani'pî. Inkamoro pon wani'pî morî pe pu'kuru, aimutun pe. Moropai inke' pe to' pon, teepîremasanon pon warantî wani'pî. Moropai inkamoro pia woromî ton wani'pî ouro konekasa'. To' mota woinokon wani'pî.

⁷ Inkamoro inserîyami' pia to' kaisarî Paapa ekore'mato' yense'kon tîrî'pî, manni'kan asakîrîronkon enenankon yonpaya. Asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî itîrî'pîiya to' pia. Manni' Paapa ipatîkarî tîlko'mansen ekore'mato' tîrî'pîiya.

⁸ Mîrîrî tîpo, mîrîrî epîremanto' yewî' ta ere'tî wani'pî, mararî pra tanni'se. Mîrîrî wani'pî morî pe pu'kuru Paapa wani' ekareme'nen pe. Moropai meruntî ke pu'kuru awani. Mîrîrî

ye'nen anî' ewomî eserîke pra awani'pî, mîrîrî pata ponkon e'taruma'tîto' tîpamî pra tîise, inkamoro asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' nenepî'pî.

16

Paapa Ekore'mato' Yense'kon

¹ Mîrîrî tîpo mai meruntî pu'kuru eta'pîuya, epîremanto' yewî' ta teeseurîmasen. Inkamoro asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' pî' ta'pîiya: —Atîtî moropai mîrîrî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non Paapa ekore'mato' yense' ya', manni' kantî non pona.

² Mîrîrîya e'mai'non inseriya tenya' manni' kamo'pî non pona. Mîrîrî wani'pî paran pe awî'pî'nîto'pe wani'pî mararî pra ne'ne' pe awani'pî. Mîrîrî epa'ka'pî manni'kan o'ma' pemonkono pe tîwanîkonpa tepinkon pî' tera'masen tîrî tîpono'san pî', moropai mîkîrî o'ma' konekasa' yapurîtîpono'san pî'.

³ Moropai itakon ite'karon inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî kure'nan pîrana ka'. Tiwinarî tuna ena'pî pemonkon sa'mantasa' mîni eti'kansa' warantî mîn pe. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî tuna kawonkon enenankon o'ma'kon e'tî'ka'pî.

⁴ Moropai iteseurînon ite'ka inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî iren ka' moropai tuna teepa'kasen ya'mî ya'. Mîrîrî ye'nen mîrîrîkon irenkon era'tî'pî mîn pe.

⁵ Moropai mîkîrî imaimu yawîrî tuna e'to' inserî eseurîma eta'pîuya. Ta'pîiya see warantî: —Yairon pu'kuru amîrî,

ikupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen,
e'taruma'tînto' kupîya ye'nen.

Morî pu'kuru see amîrî, imakui'pî ton pîn.

Ipatîkaron tîiko'mansen,

pena aako'mamî'pî

moropai sîrîrîpe aako'mamî ko'mannîpî ipatîkarî.

⁶ Inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' tî'ka'pî.

Moropai penaronkon imaimu ekareme'nenan

profetayamî' nurî'tî mîni kamo'pî to'ya.

Mîrîrî wenai inkamoro e'taruma'tî,

mîn pe to' wuku wani.

Mîrîrî enî'to'pe to'ya iku'sa'ya,

maasa pra mîrîrî yu'se inkamoro e'sa' ye'nen.

⁷ Moropai inî'rî mai eta'pîuya. Tîise mîrîrî wani'pî Paapa yapurî to'ya to' nîpo'tî yaponse' winîpai tui'sen wani'pî. Ta'pîiya:

—Paapa, anna yepotorî,

meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon.

Innape pu'kuru ayeseru man

î' kupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen.

Yairî pu'kuru nai, Paapa

—ta'pîiya.

⁸ Moropai to' saakîrîrîno inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî wei ya'. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yeki'kato'peiya ikupî'pîiya a'ne' pe awe'to'pe apo' pe.

⁹ Mîrîrîya inkamoro pemonkonyamî' yeki'ka'pî apo'ya. Moropai inkamoro ekore'ma'pî Paapa winîkî. Imakui'pî pe to' eseurîma'pî Paapa pî', mîrîrî e'taruma'tînto' esa' pe tîwe'sen pî'. Tîise imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka to'ya pra to' wani'pî. Ipîkku pe Paapa e'to' pî' yapurî to'ya pra to' wani'pî tiwin kin.

¹⁰ Moropai to' mia'taikinon inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî o'ma' yaponse' pona. Mîrîrî ye'nen ipemonkonoyamî' pata'se' ena'pî ewaron pe. Mîrîrî yai inkamoroya tînukon ye'kapî'tî'pî mararî pra ne'ne' pe epu'tî tîuya'nîkon wenai.

¹¹ Mîrîrî wenai imakui'pî pe Paapa, ka' pon winîkî inkamoro pemonkonyamî' wani'pî, ne'ne' pe tîwanîkon wenai moropai erekî' pe tîwanîkon wenai. Tîise tîwî imakui'pî kupî pî' tîiko'mamîkon tîrumakai, Paapa yapurî to'ya pra to' wani'pî.

¹² Mîrîrî tîpo to' tiwin mia' pona'no inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî kure'nan iren Eufrates ka. Mîrîrî ye'nen iren kure'nan apa'pî, awa'muna'pî. Ipîkkukon pata esanon tui'sanon wei epa'ka winîpai ye'marî ton pe aapa'pî.

¹³ Mîrîrîya imakui'san yekaton eseurîwî'ne awanî nurakon pîretîku warainonkon era'ma'pîuya. Inkamoro iipi'pî dragão mata winîpai, moropai o'ma' mata winîpai, moropai seru'ye' profeta mata winîpai to' iipi'pî.

¹⁴ Inkamoro wani'pî Makui poitîrîtonon yekaton pe, manni' anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'nenan pe. Inkamoro eseurîwî'nankon yekaton awanî wîfî pe man tamî'nawîrî pata poro,

pata esanon kaisari. Inkamoro ya tamí'nawíronkon muurukuntí teepíkonpa, tiwinano'pí kure'nan wei yai, Paapa, meruntí pu'kuru tamí'nawíron yentainon weiyu yainon tonpe.

¹⁵ —Maasa etatí —ta'píiya. —Uui'pí pe wai ama'ye' iipi warantí. Mírírí yai morí pu'kuru manni'kan enpen tíwe'sanon ekoneka'san, típonkon yapisítíponkon waní. Maasa pra inkamoro asarí pepín ipon pra. Moropai to' eppepí pepín tamí'nawíronkon rawírí —ta'píiya.

¹⁶ Mírírí típo inkamoro eseuríwí'nankon yekaton wanníya inkamoro ipikkukon pata esanon muurukuntí to' pata'se' ya'. Itese' hebraico pe Armagedom kai'ma tesa'sen ya'.

¹⁷ Moropai to' ataretí'kato' tiwinano'pí inseríya tenya' tíwe'sen kamo'pí kawíne pata po. Mírírí yai meruntí mai eseta'pí erutantó' epíremantó' yewí' ta tíwe'sen winípai. Ta'píiya: —Tamí'nawíron e'ku'sa' man —kai'ma.

¹⁸ Mírírí yai sisiupan waní'pí. Mararí pra teesetasen waní'pí moropai wara'napi waní'pí. Moropai kure'nan pata eserentíkí'mato' waní'pí. Í' pensa pena Paapaya warayo' ton koneka yai, e'kupí'pí pepín. Mírírí waní'pí tiaronkon e'taruma'tínto'kon yentai pu'kuru awaní'pí.

¹⁹ Míríríya kure'nan cidade rataikapítí'pí eseuríwí'ne ne kaisari. Moropai tamí'nawíron pata cidadekon kaisaron yarétí'ka'pí. Mírírí yai Paapa enpenata'pí kure'nan Babilónia itese' pí'. Moropai teekore'mato' yense' intapíkírí tanní'se tírí'píiya, míríríya kure'ne to' taruma'títo'pe kai'ma.

²⁰ Mírírí yai tamí'nawíron iwono pe tíwe'sanon esenomí'pí, eesera'ma pra eena'pí. Moropai tamí'nawíron wí'kon esenomí'pí, eesera'ma pra eena'pí.

²¹ Mírírí yai kono' rena'pí kure'nan inonkon pe tí'kon kaisari awe'soroka'pí pemonkonyamí' pona. Mírírí tí'kon yamai'natí waní'pí 50 quilos kaisari. Mírírí wenai pemonkonyamí' ekore'ma'pí Paapa winíki. Moropai to' eseuríma'pí imakui'pí pe, ipí' kono'ya títaruma'tíkon wenai, maasa pra kure'ne e'taruma'tínto' waní ye'nen.

17

Se' Tapairon Wírí'

¹ Mírírí típo asakí'ne mia' pona tímo'tai'níkon yonpa pata ponkon e'taruma'títo' yense' itenya' tíwe'sen míkírí iipi'pí uupia upí' kai. —Así'kí uupia, í' kai'ma míserí wírí' se' tapairon e'taruma'títo' ekareme'to'peuya. Manní' kure'nan cidade tu'kan irenkon ena po ikonekasa' pe wírí' waní.

² Míkírí yarakkírí pata esanonkon esanon reiyamí'ya imakui'pí kupí'pí, ipí' tíwaníkon ke. Moropai sírírí pata po tíko'mansenon pemonkonyamí' etínsa' waní'pí imakui'pí se' tapairí wírí'sanyamí' yarakkírí tíwaníkon ke.

³ Moropai Morí Yekaton Wanní waní'pí uyarakkírí uyesa' pe. Moropai inseríya uyarí'pí keren pona. Miarí wírí' eretasá' era'ma'píiuya o'ma' suuyu pe tíwe'sen pona. Míkírí pí' awe'menukasa' waní'pí Paapa ese'kon maasa pra imakui'pí pe Paapa pe míkírí e'kupí'pí. Moropai míkírí o'ma' pu'pai waní'pí asakí'ne mia' pona tímo'tai kaisari. Moropai iretí waní'pí mia' tamí'nawírí kaisari.

⁴ Míkírí ipo tíwe'sen wírí' epontísa' waní'pí suuyu típon ya'. Mírírí ipon poro yari'ku'tasa' pe waní'pí ourokon ke. moropai moríkon pu'kuru epe'ke'kon tí'kon ke, moropai pérolakon ke. Míkíríya tenya' yanunsa' waní'pí tu'kan í' kon nurakon yense' intapíkírí tanní'se. Mírírí waní'pí inkupí'pí imakui'pí yense' pe, se' tapairí warayo'kon yarakkírí awaní'pí yense' pe.

⁵ Míkírí yepin pí' awe'menukasa' waní'pí, aní' nepu'tí pepín ekareme'nen.

BABILÓNIA WANÍ KURE'NE IPÍKKU PE.

MÍSERÍ WANÍ TAMÍ'NAWÍRONKON SE' TAPAIRONKON WÍRÍ'SANYAMÍ' YANKON PE.

MOROPAI TAMÍ'NAWÍRON IMAKUI'PÍ SÍRÍRÍ PATA PO TÍWE'SEN YENTAI

IMAKUI'PÍ PE AWANÍ.

⁶ Mírírí yai míkírí wírí' etínsa' era'ma'píiuya, Paapa pemonkonoyamí' míní pí'. Manní'kan yairí pu'kuru Jesus yapurí to'ya wenai, to' nítí'ka'san míní pí' eetínsa'.

Míkírí era'ma'uya pe mararí pra esi'nípi'pí ipí'.

⁷ Moropai inseríya uyekaranmapo'pí. Ta'píiya: —Í' waní' awaní ye'nen eesi'ní'sa' mírírí? Apí' ekaremekíuya í' taato'pe mírírí aní' nepu'tí pepín wírí' yekare waní. Moropai o'ma' yekare waní. Wírí' eretasá' manni' ipona, asakí'ne mia' pona tímo'tai'non ipu'pai, moropai mia' tamí'nawíron iretíkon.

⁸ Manní' o'ma' era'maya manni' enen míkírí waní'pí. Tarípai enen pra man. Míkírí epa'ka kupí sírírí kure'nan itu'nakan yapai. Moropai aatí'pamí kupí sírírí. Moropai sírírí pata po tíko'mansenon pemonkonyamí' Paapaya pata koneka'pí pata pai to' ese'kon imenukasa'kon pepínkon ipatíkarí enen ko'manníto' kaaretarí po, inkamoro esi'nípi'kupí sírírí o'ma' era'ma tíuya'níkon ya pí'. Míkírí waní'pí enen, tíse míkírí man enen pra. Tíise eesenpo kupí sírírí iní'rí.

⁹ Siriri epu'tito'pe marari pra epu'nen pe e'ni e'pai awani. Miriri asaki'ne mia' pona taimo'tai'non ipu'pai wani asaki'ne mia' pona taimo'tai'non wikon pe ipona wiri' ereutasa' manni'. Moropai miririkon wani niri asaki'ne mia' pona taimo'tai'nonkon ipikkukon pata esanon, reiyami' pe.

¹⁰ Mia'taikin to' yonpayami' sa'manta'pi. Tiwinan wani pata esa' pe. Moropai tiaron esenpo pra man maasa. Tiise miikiri esenposa' ya, kure'ne aako'mami' pe pra man. Marari neken aako'manto' wani pe man.

¹¹ Moropai miikiri o'ma' enen esi'pi e'mai' pe, tiise miikiri man enen pra taripai, miikiri wani miriri o'ma'kon asaki'ne mia' pon taimo'tai'nikon yonpa pe, to' eseurwi'ne mia' pona taimo'tainori pe. Miikiri sa'manta kupi siriri, aako'mami' pepin.

¹² Manni' o'ma' mia' tami'nawiron ireti anera'ma'pi wani mia' tami'nawironkon reiyami' pe, maasa pata esanon pe esi'san pe pra. Tiise inkamoroya merunti yapisi kupi siriri, merunti ke siriri pata esa' pe tiwanikonpa miikiri o'ma' yarakkiri. Tiise kure'ne to' ko'mami' pepin. Marari neken to' ko'mami'.

¹³ Tami'nawiri insamoro reiyami' eseta pe man. Inkamoroya merunti tiri pe man o'ma' pia, pemonkonyami' esa' pe awe'to'pe.

¹⁴ Inkamoro eseyanama pe man carneiro yarakkiri, tiise to' yentai awani pe man. Maasa pra tami'nawironkon ipikkukon yentai tiwani ye'nen, to' yepotori pe tiwani ye'nen, pemonkonyami' esanon esa' pe tiwani ye'nen. Tami'nawironkon tapurinenan timenka'san pokonpe si'ma to' yentai eena pe man.

¹⁵ Moropai iniri inseriya ta'pi upi': —Manni' tunakon anera'ma'pi o'non pata se' tapairon wiri' ereutasa' manni', inkamoro wani arinikon pemonkonyami' pe. Tu'kankon pata ponkon, tami'nawiron si'ta mai ku'nenan arinikon pemonkonyami' tepu'se pra to' wani.

¹⁶ Moropai o'ma' reti anera'ma'pi moropai o'ma'ya miikiri se' tapairon wiri' pokonoma pe man. Tami'nawiri itesa' awe'to' mo'ka to'ya kupi siriri. Moropai i' ton pra inimiki to'ya ipon pra. Moropai yani to'ya, apo' ke itipanni'pi to'ya pe man.

¹⁷ Maasa pra Paapaya inkamoro esenumenkato' ton tiri'pi miriri ku'to'pe to'ya. Miriri ye'nen to' esenumenka'pi o'ma' pia merunti tiri tiyuanikon pi', pemonkonyami' esa' pe awe'to'pe. Moropai miikiri ko'mami' pe man, itu'se Paapa e'to' pikiri, i' pensa i' ta'pi Paapaya e'kupi pikiri.

¹⁸ Miikiri wiri' anera'ma'pi wani kure'nan cidade pe. Tami'nawironkon pata esanon ipikkukon reiyami' esa' pe awani —ta'piya.

18

Babilonia Cidaderi Atareti'ka

¹ Moropai miriri tipo tiaron inseri auti era'ma'piuya ka' poi. Miikiri wani'pi merunti ke pu'kuru. Moropai miikiri ya'karuya tami'nawiron ya'karu'ma'pi tami'nawiri.

² Moropai miikiri entaimepiti'pi merunti ke pu'kuru.

—Kure'nan Babilonia itese' atareti'ka pe man!

Taripai Makui poifritonon ko'manto'pe eena pe man.

Moropai imakui'pi yekatoniyami' nurakon ko'mami' moro.

Tami'nawironkon toronyami' nurakon

itarumai'san ko'mami' miari.

³ Maasa pra miikiriya tami'nawironkon pemonkonyami' wo'papiti'pi, tiipia tiwe'sen teni'sen ke.

Moropai tami'nawironkon ipikkukon pata esanon,

reiyami'ya imakui'pi kupi'pi yarakkiri.

Se' tapairi wiri'sanyami' yarakkiri to' wani'pi.

Moropai manni'kan warayo'kon

yemane ke'kon tiwe'repasanon ena'pi ipikku pe,

maasa pra tu'kankon wani'pi imakui'pi iteseru yu'se

—ta'piya.

⁴ Miririya tiaron mai eta'piuya ka' poi. Ta'piya:

Epa'katu' upemonkonoyami'.

Imakui'pi tinkupi'pikon wenai

tiwe'taruma'tisanon kore'tapai

epa'katu' siriri cidade poi.

To' pokonpe awe'taruma'ti namai epa'katu'.

⁵ Maasa pra kure'ne imakui'pi ku'sa' to'ya man Paapa winiki.

Miriri pi' Paapa enpenatan pi' man,

tiwanmira iku'sai'ya pra.

6 Mîrîrî ye'nen mîikîrî ese'ma e'pai man
 inkupî'pî yepe'pî pe.
 Tîise ye'ma e'pai awanî e'mai' pe inkupî'pî kaisarî pra
 tîise itentai asakî'ne ite'ka.
 Moropai mîrîrî itenya' manni' yannîpî e'pai awanî mai' ke,
 awe'taruma'tîto'pe mararî pra,
 tiaronkon taruma'tî tîuya yentai.

7 Mîikîrî e'taruma'tî moropai esewankono'ma e'pai awanî
 e'mai' pe aatausinpâ'pî moropai aatapuri'pî warantî.
 Maasa pra mîi pe eeseurîmapî'tî'pî tîiwarîrî:
 —Uurî wanî sîrîrî ipikkupa' rainha warantî ereutasâ' sîrîrî.
 Moropai taapî'tî'pîiya: —Uurî wanî pepîn inyo isa'manta'pî pe.
 E'taruma'tî pepîn tiwin kin
 tîise tîwanmîra uuko'mamî
 —taapî'tî'pîiya, aatapuri' ye'ka pe.

8 Mîrîrî ye'nen tiwin wei tîise
 kure'nan pata ponkon e'taruma'tîto' erepamî pe man.
 Moropai kure'nan iwan erepamî,
 moropai esewankono'manto' erepamî,
 moropai sa'mantanto' erepamî,
 inîmîkîiya pra tîise.

Moropai mîikîrî yarannîpî apo'ya pe man.
 Maasa pra mîikîrî yenumî Uyepotorîkon Paapaya,
 meruntî ke pu'kuru tîwanî ye'nen
 ta'pî mai ka' poinonya.

⁹ Moropai inkamoro ipikkukon pata esanon reiyamî' yarakkîrî imakui'pî kupî'tîponkon,
 moropai iwenai Paapa piapai atarima'san tiaron yapurîkonpa, inkamoro entaimepî'tî pe
 man mararî pra. Moropai to' karau pe man, apo' awittasa'ya mîikîrî arannîpî'pî era'ma
 tîuya'nîkon pî'.

¹⁰ Inkamoro ko'mamî pe man aminke iipiapai, maasa pra mîikîrî e'taruma'tîto' nama
 tîuya'nîkon ye'nen. Moropai taa to'ya:
 —Ane! Ekenne, amîrî wanî ipikku pe pu'kuru.
 Meruntî ke tîwe'sen pe Babilônia cidaderî wanî teuren.
 Tîise tiwin hora kaisarî
 ataruma'tîto' ton erepansa' sîrîrî tiwinarî
 —taa to'ya.

¹¹ Moropai ipikkukon yemanne ke'kon sîrîrî pata ponkon nîrî entaimepî'tî pe man. To'
 esewankono'ma mîrîrî wenai. Maasa pra inî'rî anî'ya to' yemanne, to' e'repato', yenna
 eserîke pra awanî ye'nen.

¹² Anî'ya to' ourorî, moropai to' pratarî, moropai tî' epe'ke'kon pu'kuru, moropai pérolas
 yenna pra awanî ye'nen, to' esewankono'ma pe man. Moropai anî'ya to' kamisarîkon
 morîkon pu'kuru, kamisa suuyukon, moropai kamisa seeta rekkarukon, moropai kamisa
 ere'sinkon, moropai to' e'repato'kon yeikon morîkon moropai ikonekapî'sa'kon epe'ke'kon
 pu'kuru yeikon, moropai bronze moropai sa'man ferro, moropai tu'kan yenna to'ya pra
 awanî ye'nen to' esewankono'ma.

¹³ Moropai canela kuya'wari poro to' nîrîrî, moropai yo' wani wosi, moropai to' nîpo'tî
 a'pusin, moropai mirra, moropai kara'kon moropai to' wukukon tenî'senkon, moropai
 kaiwanî' rî puuto'kon, moropai trigo kutupan, moropai trigo yena'pî, moropai to' yekînon
 paakayamî', moropai carneiroyamî', moropai kawareyamî', moropai to' tararanikon,
 moropai to' poitîrîtonon, moropai tiwin kin pemonkon ke to' e'repato' yenna to'ya pra to'
 wani ye'nen, to' esewankono'ma.

¹⁴ Mîrîrî pî' inkamoro yemanne ke'konya ta'pî mîrîrî ipikku cidade pî': —Tamî'nawîrî
 itu'se awanî'pî manni' morîkon itu'se eeseka'nunka'pî, mîrîrî ataretî'kasa' man. Mo-
 ropai tamî'nawîrî ipikku pe awe'to' ataretî'kasa' man, ipatîkarî inî'rî eporîya pata pe pra.
 Tamî'nawîron ourokon yennapî'tî'pîiya tarîpai inî'rî eporîya pe pra nai.

¹⁵ Moropai inkamoro mîrîrî cidade po si'ma ipikku pe ena'san, inkamoro ko'mamî pe man
 aminke mîikîrî e'taruma'tîto' pî', eranne' pe tîwanikon ye'nen. Inkamoro entaimepî'tî pe man
 moropai to' esewankono'ma mararî pra ipî'.

¹⁶ Inkamoroya taa:
 —Ane, ekenne amîrî wani'pî
 kure'nan cidade pe ipikku pe pu'kuru.
 Morîkon kamisa ke pontî'pî pe epe'ke'kon ya'.

Moropai kamisa suuyukon ya'
moropai kamisa epe'ke ere'sinkon ya' epontí'pí pe.
Moropai morí pe pu'kuru aatari'ku'tí'pí
ourokon tí'kon epe'ke ke.

Moropai pérolakon ke aatari'ku'tí'pí.
17 Teuren tíise tiwin hora waní tanne,
tamí'nawírí ipíkku pe awe'to' atareti'kasa' man
—taa to'ya pe man.

Moropai tamí'nawíronkon apo'yen ya' teesenyaka'masanon esanonyamí' moropai
tamí'nawíronkon apo'yen ya' tuutísanon, tuna po teesenyaka'masanon, inkamoro waní'pí
aminke ipí' era'mapí'se.

18 Mírírí cidade awittasa' ure'sin era'ma tíuya'níkon yai, inkamoro entaimepítí'pí. —Í'
pensa sírírí ye'ka cidade kaisaron era'masa' pra man —kai'ma to' entaimepítí'pí.

19 Moropai inkamoroya kutupan yenunpítí'pí típu'paikon pona teesewankono'makon
ye'nen. Inkamoro entaimepítí'pí mararí pra moropai to' karawa'pí.

—Ane, ekenne amírí kure'nan cidade
o'non pata ipíkku pe pu'kuru anna ena pata'se'.

Anna ena'pí ipíkku pe apo'yen esa' pe,
tamí'nawírí kure'nan tuna po.

Teuren tíise tiwin hora waní tanne,
aatareti'kasa' man tamí'nawírí.

Iní'rí eesera'ma pepín
—taapítí'pí to'ya.

20 Tíise taatausinpai pu'kuru e'tí
pemonkonyamí' ka' ponkon,
sírírí cidade imakui'pí pata'se' atareti'ka ye'nen.

Taatausinpai pu'kuru e'tí,
Paapa pemonkonoyamí' inaipontí'san
moropai manni'kan imaimu ekareme'nenan profetayamí'.
Maasa pra Paapaya mírírí cidade ponkon yenunsa' sírírí tarípai,
awiníki'níkon inkupí'pí wenai.

21 Míríríya tiwin inserí meruntí pu'kuru e'mí'sa'ka'pí kure'nan tí' yarakkírí tenya'. Mo-
ropai mírírí tí' yenumí'píya kure'nan tuna, pírana ka. Moropai ta'píya:

—Sírírí warantí kure'nan Babilônia cidaderí
yenumí to'ya kupí sírírí teekore'mai,
iní'rí eesera'ma pe pra man.

22 Mírírí yai aní'ya te'nunpasen harpa ye'nunpanen eta pepín.

Moropai tiaron te'nunpasen to' sinarí ye'nunpa eseta pepín.

Moropai flauta to' ne'nunpa ye'nunpanen eta pepín.

Moropai trombete ye'nunpanen eta pepín.

Moropai teesenyaka'masanon esera'ma pepín iní'rí.

Moropai a' pí' teesenyaka'masanon eseta pe pra man.

23 Moropai a'ka ton pra awaní pe man,
a'kuma'tu lamparinha ton pra tiwin kin.
Moropai taatausinpai tíwe'marimasanon maimu eseta pepín kupí sírírí,
maasa pra tamí'nawírí atareti'kasa' man.

Maasa pra manni'kan yemane ke'kon tíwe'repasanon
tamí'nawíronkon yentai esi'san,

inkamoroya tamí'nawíronkon sírírí pata ponkon yenku'tí'pí
tetarumukon ke —ta'pí inseríya.

24 Mírírí wenai manni' kure'nan Babilônia e'taruma'tí'pí.

Maasa pra mírírí cidade po Paapa pemonkonoyamí' taruma'tí'pí to'ya ye'nen,

moropai manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan profetayamí' wí'pí to'ya ye'nen,
Paapaya to' taruma'tí'pí.

19

1 Moropai mírírí típo mai eta'píuya meruntí pu'kuru, tu'kankon ka' ponkon maimu
warainon. Ta'pí to'ya:

—Paapa yapurítí,

iipia e'píka'tínto' waní ye'nen.

Iipia morí pe pu'kuru tíwaní wenai,

moropai meruntí ke pu'kuru tíwaní wenai

upîka'tîiya'nîkon.

² Paapa yapurîti,
maasa pra î' ikupî tûuya taasai'ya manni' wanî
yairon pe pu'kuru, seru'ye' pe wanî pepîn.

Manni' se' tapairon wîri'
imakui'pî kupî pî' tîiko'mansen yenunsai'ya man.
Mîikîrî wîri'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kî'pa'pî,
imakui'pî tînkupî'pî wenai,
Paapa poitîrîtonon tî'kasai'ya wenai,
mîikîrî yenunsai'ya man.

³ Moropai inî'rî inkamoro entaime'pî:

—Paapa yapurîti mararî pra, maasa pra mîikîrîya mîrîrî kure'nan cidade arannîsa' ye'nen.
Mîrîrî ure'tîrî enuku ko' mannîpî ipatkarî
esi'nîpî ton pe pra.

⁴ Mîrîrî yai inkamoro eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipikkukon moropai manni'kan
asakîrîronkon enenankon ena'pî tese'mukon pona. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî.
Manni', taponse' po ereutasa' manni' pî' ta'pî to'ya:
—Amém, mîrîrî warantî Paapa yapurî e'pai man
—ta'pî to'ya.

Carneiro Yarakkîrî Eseponîto'

⁵ Mîrîrî tîpo ereutanto' winîpai tui'sen mai eseta'pî. Ta'pîiya:

—Uyepotorîkon Paapa yapurîti
tamî'nawîronkon ipoitîrîtonon. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' inamanenan
manni'kan ipikkukon moropai
manni'kan mîipankon pepîn, Paapa yapurîti
—ta'pîiya.

⁶ Inî'rî teesetasen mai eta'pîuya arinîkon pemonkonyamî' maimu warainon. Moropai
kure'nan tuna kumasa' etun warantî nîrî awanî'pî. Moropai meruntî ke wara'napi
e'tîrînkasa' warantî nîrî awanî'pî. Ta'pîiya:

—Paapa yapurîti,
maasa pra Uyepotorîkon manni' Paapa meruntî pu'kuru wanî
tamî'nawîronkon pata ponkon esa' pe awanî.

⁷ Mîrîrî ye'nen kure'ne taatausinpai e'nîpai'nîkon man.
Moropai ipikku pe pu'kuru Paapa e'to' pî' yapurîpai'nîkon man.

Maasa pra kure'nan atausinpan weiyu erepansa' man,
Carneiro e'marima weiyu erepansa' man.
Moropai mîikîrî yawasirî ekonekasa' man,
yarakkîrî teeseporîpa.

⁸ Mîikîrîya tîpon ton yapi'sa' man
mori pu'kuru kamisa, inke' pu'kuru,
nura pe pra tîwe'sen teepontîpa kai'ma.

Mîrîrî kamisa morî pu'kuru ipon wanî, î' kai'ma morî pe pu'kuru yairî imakui'pî ton pra
Paapa pemonkonoyamî' nîkupî'pî wanî ekareme'nen pe.

⁹ Moropai inserîya ta'pî upî': —Sîrîrî menukakî. “Taatausinpai manni'kan pe-
monkonyamî' wanî tawasirî yarakkîrî Carneiro e'marimato' festarî pî' etasa'kon wanî.”
Moropai inî'rî inserîya ta'pî: —Sîrîrî Paapa maimu wanî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe —
ta'pîiya.

¹⁰ Mîrîrî etauya pe, uyese'mu pona ena'pî yapurîto'peuya kai'ma. Tîise mîikîrîya ta'pî
upî': —Kaane. Mîrîrî warantî uurî tapurîi pra e'kî. Maasa pra uurî wanî awanîyakon
pe. Moropai ayonpayamî' waniyakon pe nîrî, manni'kan Jesus nekaremekî'pî yawîrî
tîiko'mansenon. Paapa yapurîti, maasa pra Jesus nekaremekî'pî yairon wanî manni' pro-
fetaryamî' nekareme'kî'pî pe, tiaron pepîn.

Aimutun Kaware Po Tîwe'sen

¹¹ Mîrîrî pe rî ka' esettapurukasa' era'ma'pîuya. Moropai kaware aimutun esenpo'pî
tiwin. Mîikîrî kaware po tîwe'sen esatî'pî to'ya î' ta'pî tûuya yawîrî tîwe'sen, moropai yairon
pu'kuru kai'ma. Mîrîrî ye'nen yairî mîikîrîya pemonkonyamî' watî, moropai to' winîkîi yairî
eeseya'nama.

¹² Mîikîrî yenu wanî'pî apo' awittasa' warantî. Moropai mîikîrî pu'pai po tu'kan aro'
wanî'pî, rei pe. Moropai mîikîrî pî' ese' wanî, e'menukasa' wanî'pî anî' nepu'tî pepîn. Tîise
mîikîrîya neken epu'tî'pî tîiwarîrî.

¹³ Mîikîrî ya'san wanî'pî mîn ka' yamannî'sa' pe. Mîikîrî ese' wanî Paapa maimu pe.

¹⁴ Mîikîrî pokonpe arinîkon surarayamî' warainonkon iipî'pî ka' poi aimutunkon kawareyamî' po. Moropai inkamoro epontîsa' wani'pî aimutun kamisa, morî pu'kuru nura pe pra tîwe'sen ya'.

¹⁵ Mîikîrî mata yapai kure'nân kasupara warainon se' yataimîrî ipokasa' epa'kapitî'pî. Mîrîrî ke tu'ke pata ponkon yarakkîrî eeseya'namato'pe. Mîikîrî ena tamî'nawîronkon esa' pe.

Kusan yei warainon sa'man ferro ke to' ko'mannîpiya.

Sl 2.9

Moropai mîikîriya to' yeki'tîpapîtî, itense' ya' uva yeki'tîpa to'ya warantî. Mîikîrî Paapa tamî'nawîronkon yentainon ekore'mato' yense' ya' tîise.

¹⁶ Mîikîrî pon pî' moropai i'si pî' e'menekasa' wani'pî. Taato' see warantî:

REI PU'KURU MÎIKÎRÎ,

TAMÎ'NAWÎRONKON REIYAMÎ' YENTAINON.

MOROPAI UYEPOTORÎKON PU'KURU MÎIKÎRÎ,

TAMÎ'NAWÎRONKON YEPOTORÎ WANNÎ YENTAINON.

¹⁷ Moropai tiaron inserî era'ma'piuya satippe wei ya'. Mîikîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru tamî'nawîronkon toronyamî' kawîne awainumî'san pî': —Asi'tî ka'ne' pe emurukuntî kure'nân entamo'kanto', Paapa nîkoneka pî' awentamo'kakonpa.

¹⁸ Entamo'kai asi'tî insamoro ipîkkukon pata esanon reiyamî' pî', moropai ipîkkukon surarayamî' esanon, moropai surarayamî' pî', moropai to' yekînnon kawareyamî' pî', moropai to' po esi'san pemonkonyamî' pî', moropai itesa' pînon pî'. Ipîkkukon pî', moropai manni'kan mîipankon pepî pî', tamî'nawîronkon inkamoro pî' entamo'kai asi'tî —ta'piya.

¹⁹ Moropai o'ma' era'ma'piuya. Moropai pata esanon reiyamî', moropai surarayamî', inkamoro emurukuntîsa' wani'pî. Inkamoro eperes'a' wani'pî manni' kaware po tîwe'sen moropai isurarariyamî' yarakkîrî pokonpe teepîkonpa kai'ma.

²⁰ Tîise mîikîrî o'ma' yarakkamo'pî to'ya, mîikîrî seru'ye' profeta pokonpe tîise, manni' kure'nân esi'nî'nîto' ton kupitîpon mîikîrî o'ma' ton pe. Moropai mîrîrî inkupî'pî wenai, o'ma' pemonkonyamî' yenku'tî piya, manni'kan tepinkon pî' o'ma' ese' yapisitîponkon, o'ma' yapurîtîponkon. Mîrîrî ye'nen mîikîrî o'ma' moropai seru'ye' profeta yenumî'pî to'ya apo' ya', enen to' tîise, enxofre pokonpe to' aranto'pe.

²¹ Moropai mîikîrî surarayamî' tî'ka'pî to'ya kasupara ke, manni' aimutun kaware po tîwe'sen mata yapai eepa'ka manni' ke. Moropai tamî'nawîronkon toronyamî'ya inkamoro yani'pî mararî pra, itu'se tîwe'to'kon yentai, itu'se pra teenai.

20

Mil Kono' Kaisarî

¹ Mîrîrî tîpo ka' poi inserî autî era'ma'piuya kure'nân itu'nakan yarakkanto' chawe yarakkîrî awani'pî. Moropai sa'man karena amîi'ne yarakkîrî awani'pî.

² Mîikîriya o'ma' dragão yapisi'pî. Manni' penaro' îkî pe esi'pî Makui, Satanás. Moropai mîikîrî yewa'tî piya eseuwarapo mil kaisarî kono' aako'manto'pe yewa'tîsa' pe.

³ Moropai mîikîrî inseriya makui yenumî'pî kure'nân itu'nakan ya'. Mîrîrî itu'nakan mana'ta yettapurî piya mîrîrî yarakkamo'piya tenyawon chawe ke. Maasa pra inî'rî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' yenku'tî pî' aako'mamî namai, mîrîrî mil kaisarî kono' ataretî'ka pikîrî. Mîrîrî warapon mil kaisaron kono' ataretî'kasa' yai inî'rî eeturumaka e'pai awani, tîise mararî aako'manto'pe, kure'ne pra.

⁴ Moropai mîrîrî pe rî tiaronkon ereutanto'kon era'ma'piuya. Mîrîrîkon pona ereuta'sanya meruntî pu'kuru yapisi'pî pemonkonyamî' yenumî. Moropai manni'kan innape Jesus ku'nenan isa'manta'san yekatonon'pî era'ma'piuya. Inkamoro pîmîrîkkîtî'pî to'ya Paapa maimu ekaremekî to'ya wenai. Manni'kan yairî esi'san o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurîtîponkon pepî, moropai tepinkon pî' moropai tenyakon pî' o'ma' winîpainon eesera'ma ton yapisitîponkon pepî, inkamoro e'mî'sa'ka'pî enen. Moropai inkamoro ena'pî tamî'nawîronkon esa' pe Cristo yarakkîrî mil kono' kaisarî.

⁵ (Tîise tiaronkon isa'manta'san ena pra awani'pî enen maasa, mil kono' ataretî'ka pikîrî to' ko'mamî'pî.) Mîrîrî wani' e'mai'non e'mî'sa'kanto' pe.

⁶ Morî pe pu'kuru inkamoro wani taatausinpai, e'mai'non e'mî'sa'kanto' yai to' e'mî'sa'ka ye'nen. Maasa pra inî'rî to' sa'manta pepî sa'mantanto' yentai to' enasa' ye'nen. Inkamoro wani pe man teepîremasanon Paapa moropai Cristo rawîrî teesenyaka'masanon. Moropai Cristo pokonpe si'ma inkamoroya pata ponkon ko'mannîpî mil kono' kaisarî.

Makui Yentai Cristo Wani

⁷ Moropai tamî'nawîrî mîrîrî mil kono' kaisarî ataretî'kasa' tîpo, Makui eturumaka taatarakkanto' yapai.

⁸ Moropai mîikîrî wîti pata poro tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yenku'tîi tamî'nawîrî patakon kaisarî. Mîrîrî kupîiya Gogue pata po moropai Magogue pata po. Mîikîrî Makuiya inkamoro pemonkonyamî' yannuku teepîkonpa. Mararî pra iku'ne'ti yentai to' wanî, tu'ke kasapan warantî.

⁹ Inkamoro e'paraipîka pata kaisarî. Moropai inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' ko'manto' woima'tî, manni' cidade Paapa nîsa'nama kure'ne. Tîise ka'ne' pe kure'nan apo' autî'pî ka' poinon. Moropai mîrîrîya inkamoro tî'ka'pî.

¹⁰ Mîrîrî yai mîikîrî makui, yenku'titon yenumî'pî to'ya kure'nan apo' iku'pî pe tîwe'sen ka', enxofre yarakkîrî, o'non pata manni' o'ma' moropai ipoitîrî profeta seru'ye' yenus'a' to'ya manni' pata. Moropai miarî inkamoro ko'mamî timoronkon epu'tî'pî ipatîkarî aataretî'ka tonpe pra, wei kaisarî moropai ewaron kaisarî.

Tîwinano'pî Pe Paapaya Yenumîto'

¹¹ Moropai inî'rî kure'nan ereutanto' aimutun era'ma'pîuya. Moropai ipona ereuta'pî era'ma'pîuya nîrî. Moropai pata teesera'masen ataretî'ka'pî moropai ka' ataretî'ka'pî nîrî. Inî'rî eesera'ma pra eena'pî, aatipamî'pî ye'nen.

¹² Moropai isa'manta'san nîrî era'ma'pîuya. Manni'kan ipikkukon moropai ipikkukon pepîn, manni'kan ereutanto' rawîrî satippe esi'san era'ma'pîuya. Moropai kaaretakon yarakkanmoka'pî to'ya moropai tiaron kaareta yarakkanmoka'pî to'ya nîrî, mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî. Mîrîrîya inkamoro isa'manta'san yenumî'pî to'ya î' to' nîkupî'pî wenairî. Î' kai'ma kaareta pona awe'menukasa' manni' yawîrî ikupî to'ya.

¹³ Moropai tuna ka isa'manta'san yekaton'pî e'mî'sa'ka'pî. Moropai tamî'nawîronkon isa'manta'san pata'se' yawonkon e'mî'sa'ka'pî. Moropai to' nîkupî'pî wenai to' yenumî'pî Paapaya.

¹⁴ Mîrîrî ye'nen inkamoro isa'manta'san yenumî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'. (Mîrîrî iku'pî pe tîwe'sen apo' wanî itakon ite'ka pe sa'mantanto', maasa pra aminke Paapa pî' e'taruma'tîn ipatîkarî.)

¹⁵ Mîrîrî ye'nen anî' itese' ton pra tîwe'sen mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' kaareta po, mîikîrî yenumî'pî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'.

21

Amenan Ka' Moropai Pata

¹ Moropai amenan ka' moropai amenan pata era'ma'pîuya. E'mai'non ka' moropai e'mai'non pata esera'ma pra eena'pî. Moropai kure'nan tuna pîrana esenomî'pî inî'rî eesera'ma pra.

² Moropai morî pu'kuru Jerusalém cidaderî amenan era'ma'pîuya. Mîrîrî autî'pî ka' poi. Paapa piapai aaipî'pî, morî pe pu'kuru taatarî'ku'tîi. Moropai teepon'tîi morî tîpon ya', manni' wîrî' ekonekasa' tawasirî yarakkîrî teeseporîpa warantî awanî'pî.

³ Moropai mai eta'pîuya meruntî ke pu'kuru. Mîrîrî wanî'pî ereutanto' winîpai tui'sen pe. Moropai ta'pîuya: —Tarîpai Paapa ko'manto' man pemonkonyamî' yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen to' pokonpe Paapa ko'mamî. Moropai inkamoro wanî ipemonkono pe. Mîrîrî ye'nen to' yarakkîrî pu'kuru Paapa wanî. Moropai inkamoro yepotorî pe Paapa wanî.

⁴ Mîikîrî Paapaya to' karawato' ya'mananîpî to' yenu parukon inî' to' karau namai. Tarî anî' sa'manta pepîn. Anî' esewankono'ma pepîn. Anî' karau pepîn inî'rî. Anî'rî ne'ne' moronka pepîn. Maasa pra pena î' kai'ma ko'mannîto', mîrîrî esuwa'ka'pî ye'nen —ta'pîuya.

⁵ Manni' ereutanto' pona ereuta'pîuya ta'pî: —Tarîpai tamî'nawîron konekauya amenan pe. Moropai uyarakkîrî eesurîma'pî. —Sîrîrî menukaki. Maasa pra sîrîrî mai wanî sîrîrî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe. Moropai innape tîkupî yu'se tîwe'sen pe.

⁶ Moropai eesurîma ko'mannî'pî: —Tamî'nawîron ekonekasa' man aasîrî! Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai tamî'nawîron ataretî'kato'pe. Eesippia'tîto'pe moropai ikî'pî pe wanî. Anî' wanî ya tuna aninnîpai mîikîrî pia tuna tîrîuya, inenîrî ton, tuna epe'mîn tîwarîrî teepa'kasen enen ko'mannîto' tînen.

⁷ Anî' e'sa' ya tamî'nawîron Paapa maimu yawîrî pra tîwanî emapu'tînenan yentai, mîikîrîya untîrî yapîsî mîrîrî. Uurî wanî itepotorî pe moropai mîikîrî wanî pe man unmu pe pu'kuru.

⁸ Tîise eranne'kon, moropai yenku'titonkon, moropai î' imakui'pî kupî pî' esenupa'san, moropai pemonkon wîitîponkon, moropai tiaron nura ku'nenan, moropai pia'san pe tîwanîkon wenai imakui'pî ku'nenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan, moropai tamî'nawîronkon seru'ye'kon, inkamoro ye'ka pata'se' wanî pe man mîrîrî kure'nan apo' iku'pî pe tîwe'sen moropai enxofre apo' yarakkîron. Mîrîrî wanî itakon ite'ka pe sa'mantanto'pe wanî. Miarî timoronkon epu'tî to'ya ipatîkarî awanî pe man —ta'pîuya.

Amenan Jerusalém

⁹ Moropai manni' inseri to' asaki'ne mia' pona tũmo'tai'non manni' e'taruma'tinto' yense' itenya' wani' manni' ipi'pi. Moropai ta'piya: —Asi'ki, miseri Carneiro yawasiri, ino'pi ekareme'to'peuya api'.

¹⁰ Miriri ye'nen Mori Yekaton Wanniya uyari'pi kawinan wi' pona. Moropai miikiriya mori pu'kuru Jerusalém cidaderi ekaremeki'pi. Manni' ka' poi awauti unera'ma'pi Paapa piapai tui'sen ekaremeki'piya upi'.

¹¹ Miriri wani'pi inke' mori pe Paapa ya'karu wenai. Miriri cidade wani'pi sisiu pe aawittapi'pi isarawire ti' jasje wani' waranti. Tu'ke aawittapi'pi manni' ti' cristal waranti awai'ne awani'pi.

¹² Miriri yuwa'to' wani'pi kure'nan moropai kawinan. Moropai miriri mana'takon wani'pi asaki'ne pu' pona tũmo'tai' kaisari. Miriri mana'takon konekanen inseriyami' wani'pi asaki'ne puu pona tũmo'tai' kaisari. Miriri mana'takon kaisari asaki'ne puu pona tũmo'tai'nonkon Israel payani'san ese'kon e'menukasa' wani'pi.

¹³ Eseuriwi'ne'ne tiwin iratai tiise mana'takon wani'pi. Eseuriwi'ne wei epa'ka wini, moropai eseuriwi'ne kamai' wini, moropai eseuriwi'ne merunti wini, moropai eseuriwi'ne wei ewomi wini awani'pi.

¹⁴ Miriri cidade yuwa'to' konekasa' to'ya wani'pi asaki'ne pu' pona tũmo'tai'non ti'kon pona. Miriri ti'kon pi' asaki'ne pu' pona tũmo'tai'nonkon Carneiro naiponti'san ese'kon e'menukasa' wani'pi.

¹⁵ Manni' inseri uyarakkiri eseuri'ama'pi miikiri yenya kusan yei siruru warainon ouro konekasa' wani'pi. Miriri wani'pi miriri cidade ki'pi ku'ne'tito'pe. Moropai mana'takon niri. Moropai yuwa'to' ku'ne'tito'pe awani'pi.

¹⁶ Miriri cidade wani'pi se' kaisari itaweneti ikonekasa' pe. Miriri kawineti wani'pi itaweneti kaisari. Moropai miikiri inseriya tenya manni' ke cidade ku'ne'ti'pi. Miriri ki'pi ikusano wani'pi eseuarapo 1.200 kilõmetros kaisari ikusano. Moropai itaweneti moropai ikawinneti wani'pi se' kaisari e'sentai pra.

¹⁷ Moropai inseriya yuwa'to' ku'ne'ti'pi. Miririya itiri'pi eseuarapo 74 metros kaisari itaweneti, pemonkonyami'ya iku'ne'ti waranti inseriya iku'ne'tisa' tanne.

¹⁸ Miriri cidade yuwa'to' wani'pi ti' jasje ke ikonekasa'. Moropai cidade pu'kuru yuwa'to' pepin wani'pi teken ouro konekasa' pe. Awai'ne awani'pi pattire waranti.

¹⁹ Moropai miriri yuwa'to' yaponse' pe to' nitiri'pi ti'kon, yari'ku'tasa' to'ya wani'pi tu'ke si'ta morikon ti'kon ke.

E'mai'non ti' wani'pi jasje pe.

Ite'ma'pi pokon ti' wani'pi safira pe.

Iteseurion wani'pi ti' ágata pe.

Itasakiririno wani'pi ti' esmeralda pe.

²⁰ Mia'taikinon wani'pi ti' sardõnio pe.

Tiwin mia' pona'no wani'pi ti' sardio pe.

Asaki'ne mia' pona'no wani'pi ti' crisõlite pe.

Eseuriwi'ne mia' pona'no wani'pi ti' berilo pe.

Itasakiririno mia' pona tũmo'tai'non wani'pi ti' topázio pe.

Mia'taikin mia' pona tũmo'tai'non wani'pi ti' crisõpraso pe.

Tiwin pu' pona tũmo'tai'non wani'pi ti' jacinto pe.

Asaki'ne pu' pona tũmo'tai'non wani'pi ti' ametista pe.

Tami'nawiri inke'kon miririkon ti' ke yari'ku'tasa' pe awani'pi, suuyu pe, rora pe, tu'ke si'ta morikon ti'kon ke.

²¹ Moropai miriri mana'takon wani'pi manni' ti' epe'ke'kon pu'kuru pérola pe awani'pi. Miriri ye'nen teken miriri ti' ke ikonekasa' pe miriri mana'ta wani'pi. Tiwin pi' tiise tiwinan pérola ke ikonekasa' pe awani'pi. Tiise cidade ta wani'pi iporo asanito' tekanon pu'kuru ouro konekasa' pe awai'ne, a'kare, pattire waranti.

²² Miarí cidade po epiremanto' yewi' ton pra awani'pi. Maasa pra Uyepotõricon Paapa wani' moro, merunti pu'kuru manni' tami'nawiron yentainon. Moropai Carneiro niri wani' moro. To' ko'manto' wani epiremanto'pe.

²³ Miarí cidade po wei yu'se wani pepin. Moropai kapoi yu'se wani pepin iweiyu'manen ton. Maasa pra Paapa ya'karuya iweiyu'masa' ko'mami. Moropai Carneiro ya'karuya ya'karu'masa' ko'mami ye'nen.

²⁴ Miriri ye'nen tami'nawiron pata ponkon siriri pata po tiiko'mansenon asari iweiyu ta. Moropai manni'kan ipikkukon pata esanon reiyami'ya ipikku pe tiwe'to'kon enepi miriri yai.

²⁵ Miriri cidade mana'ta ko'mami ipatkarí a'ta ke, aatarakkamo pepin tiwin kin. Maasa pra miari ewaron ton pra awani.

²⁶ Miriri yai tami'nawiron pata ponkonya ipikku pe tiwe'to'kon enepi cidade pona.

²⁷ Tiise miari manni'kan imaku'san ewomî pepin tiwin kin. Moropai manni'kan tiweppe'sanon ewomî pepin. Moropai seru' pe tiwe'sanon ewomî pepin. Tiise miriri cidade pona manni'kan neken tese'kon e'menukasa' ipatikari enen ko'mannito' kaaretari po ewomî, inkamoro miikiri Carneiro pemonkono pe tiwe'sanon.

22

¹ Moropai inseriya enen ko'mannito' tûnen, tuna iren yenpo'pi. Miriri wani'pi inke' pe moropai awai'ne awani'pi ti' cristal waranti. Miriri tuna wani'pi Paapa yaponse' moropai Carneiro yaponse' piapai tui'sen pe.

² Moropai miriri wani'pi cidade arakkita pi' tuutisen pe. Miriri iren ratai po tiwe'sen yeikon wani'pi se' yataimiri. Miriri wani'pi enen ko'mannito' tûnen pe. Moropai teepetasen pe awani'pi tiwin kono' tiise asaki'ne pu' pona tûmo'tai kaisari. Kapoi kaisari teperu tiriya. Moropai miriri yei yare wani'pi tamî'nawiron pata ponkon pri'yawonkon pepin timoronkon epu'nenan yepi'tinen pe awani'pi.

³ Miari cidade po Paapa nitarama'ti ton pra wani, tiise tamî'nawiron wani mori'pe. Moropai Paapa yaponse' moropai Carneiro yaponse' wani'pe man miari. Moropai ipemonkonoyami', yapurinenanya yapuri miari.

⁴ Inkamoroya Paapa yenpata era'ma ko'mannipi miari. Moropai miikiri ese' e'menukasa' wani inkamoro yapurinenan yepin pi'.

⁵ Miari ewaron ton pra awani'pe man. A'ka pe pu'kuru, miriri ye'nen uweiyukon ton lamparinha yawittanipi'yu'se e'ni pepin. Moropai wei ya'karu yu'se e'ni pepin. Maasa pra inkamoro ya'karu pe pu'kuru Paapa wani. Inkamoro ko'mami ipatikari miari. Inkamoro ko'mami ipikku pe, rei pe ipatikari.

Jesus Enna'poto' Siriri Non Pona

⁶ Miriri ye'nen inseriya ta'pi upi': —Siriri mai wani siriri yairi pu'kuru tiwe'sen pe. Moropai innape pu'kuru ikupi yu'se wani. Miikiri Uyepotori Paapaya tekaton tiri'pi manni'kan timaimu ekareme'nenan profetayami' pia. Miriri waranti inseri yarima'piya tapurinenan pia, manni' awe'kupi kupi manni' ekareme'to'peiya —ta'pi inseriya.

⁷ Jesusya ta'pi: —Maasa etaki. Ka'ne' pe uupipi kupi siriri. Miriri ye'nen mori tiriuya pe wai, manni'kan innape iku'nenan pia. Innape awe'kupi kupi manni' ku'nenan pia, manni' kaareta pona e'menuka'pi ku'nenan wani —ta'piya.

⁸ Miriri eta'pi uuri Joaoya. Moropai tamî'nawiri miririkon era'ma'piuya. Miriri etauya atareti'ka pe moropai era'mauya pe, uyese'mu pona ena'pi inseri rawiri, yapurito'peuya kai'ma, tamî'nawiron yenposai'ya ye'nen.

⁹ Tiise ta'piya upi': —Miriri waranti uuri tapuri pra e'ki. Maasa pra awaniyakon uuri. Moropai ayonpayami' manni'kan profetayami' waniyakon uuri. Moropai tamî'nawironkon manni'kan innape yairi kaareta pona e'menuka'pi ku'nenan waniyakon uuri. Tiise Paapa neken yapuriki.

¹⁰ Moropai inseri eseurima ko'mannipi: —Miriri kaareta anmenuka'pi konekaya kai'ma kisi. Tiise ayonpayami'ya erenka e'pai man. Maasa pra i' e'kupi kupi siriri taasai'ya manni' miriri e'ku'to' esepori pe man aminke pra awe'ku'to'pe.

¹¹ Tamî'nawiron atareti'kato' weiyu erepansa' ye'nen, ani'ya imaku'pi kupi ya, miikiriya ri imaku'pi kupi ko'mannipi miriri. Moropai ani' wani ya nura pe, miikiri ri ko'mami miriri nura pe. Tiise ani' wani ya mori ku'nen pe, miikiriya mori kupi ko'mannipi miriri. Ani' wani ya mori pe yairon pe pu'kuru, imaku'pi ton pra, miikiri ko'mami e'pai wani miriri waranti —ta'pi inseriya.

¹² Jesusya ta'pi: —Maasa etati. Ka'ne' pe uupipi kupi siriri. Uupipi yai manni'kan i' to' nikupi'pi wenairi, to' pia untiri enepiuya uyarakkiri, to' kaisari ititito'peuya.

¹³ Uuri wani e'mai' pe tiwe'sen pe. Moropai aatareti'kato'pe wani. Tamî'nawiron ye'mai'nori moropai tamî'nawiron atareti'kato' moropai eesippia'tito' moropai iki'pi uuri.

¹⁴ Mori pe pu'kuru manni'kan tiponkon ronanenan wani. Tiponkon ronasa' to'ya waranti, imaku'pi to' nikupi'pi eemo'kasa', Cristo mini wenai. Miriri ye'nen inkamoroya ipatikari enen ko'mannito' tûnen yei yeperu enapi' wani' pra. Moropai i' wani' pra inkamoro ewomî miriri cidade mana'ta yai.

¹⁵ Tiise manni'kan imaku'pi kupi pi' tilko'mansenon arinmaraka warainokon pia'sanyami', moropai pemonkonyami' yetarumu'tinenan, moropai tu'ke nura ku'nenan, moropai pemonkon wînenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurinenan, moropai seru'ye'kon seru'ye' pe tiaronkon yenku'tinenan teeseurimato'kon ke moropai tinkupikon ke, inkamoro ye'ka wani poro po. To' ewomî pepin tiwin kin —ta'piya.

¹⁶ Jesusya ta'pî: —Uupiawon pu'kuru inserî yarima pî' wai, sîrîrî yekare ekareme'se attîto'pe amîrî'nîkon pî' soosikon kaisarî. Uurî wani Davi nuri'ti pari'pî pe. Uurî wani manni' kaiwano' erenmapîyakan warantî —ta'pîiya.

¹⁷ Mîrîrî pî' Morî Yekaton Wannîya moropai Carneiro yawasirîya taa: —Asi'kî see! Moropai manni'kan etanenanya nîrî taa: —Asi'kî see! Manni' tuna aninnîpainon wani ya, asi'kî. Moropai anî' wani ya tuna epe'mîn aninnîpai, enî'tane'kî mîrîrî tuna ipatîkarî enen ko'mannîto' tînen.

Sîrîrî Eseurîmato' Yaretî'kauya

¹⁸ Sîrîrî yairon pu'kuru pî' uurî João eseurîma sîrîrî. Î' kai'ma awe'kupi ton pî' kaareta eseurîma etanenani pî' ekaremekîuya. Anî' wani ya mîrîrî esekaremekî'pî yepannî'pî'nen pe, mîikîrî taruma'tito' tîuya yakî'nîpî Paapaya sîrîrî pona e'menuka'pî e'taruma'tinto' ke.

¹⁹ Moropai anî'ya sîrîrî kaareta pona e'menuka'pî yonpa mo'ka ya, aasîrî awe'menukasa' tanne, Paapaya mîikîrî mo'ka, mîrîrî yei ipatîkarî enen ko'mannîto' yeperu enapîiya namai. Moropai mîikîrî mo'kaiya morî pu'kuru cidade po aako'mamî namai, manni' kaaretaya imîrî pe tîwe'sen ekareme'sa, manni' mo'kaiya.

²⁰ Manni' tamî'nawîron ekaremekîtiponya taa: —Useruku pepîn ka'ne' pe uupî kupi sîrîrî.

Moriya mîrîrî warantî ka'ne' pe asi'kî, Uyepotorî Jesus!

²¹ Epe'mîra Uyepotorîkon Jesus Cristo nîrîrî, morî pu'kuru wani tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia, uyonpayamî'. Mîrîrî neken tauya sîrîrî.